

TÜZRENDÉSZETI KÖZLÖNY

A MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓ-SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én

Az előfizetési és hirdetési díjakat a Magy. Orsz. Tűzoltó-Szövetség 23.297. számú esekkezámlájára lehet beküldeni. Csekkürlap minden postahivatalban kapható

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség, szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, VI, IZABELLA-UTCA 51

Telefon: 223-254

Előfizetési ára egész évre 12 pengő

A szerkesztőség címére küldött szakcikkeket, ha közlésre alkalmasak, díjazzuk

Ájánlva a m. kir. belügyminiszter úr 126.278—1938. B. M. sz. rendeletével („Belügyi Közlöny“ 1939. évi 5. sz.) a vármegvék, városok és községek számára

≡ TÜZOLTÓTESTÜLETEK A LAPOT TAGDIJ FEJÉBEN KAPJÁK ≡

Álljunk fel egy fél percre ...!

December 16-án elnöki tanács-gyűlés volt az Országos Szövetségben. Vitéz Kiss Lajos dr országos tűzrendészeti felügyelő és szövetségi elnök többek között így szólt megnyitójában:

„... Mielőtt a tárgysorozatra térnénk, megemlékezem arról, hogy e napon 78 évvel ezelőtt, azaz 1862 december 16-án volt Pesten az első értekezlet Széchenyi Ödön gróf elnöklete alatt a budapesti önkéntes tűzoltótestület megalakítása tárgyában. Nagynevű alapítónk s az elmúlt majdnem nyolc évtized alatt ez intézmény fenntartása és fejlesztése érdekében küzdő sok lelkes bajtársunk iránt érzett, soha el nem múló tiszteletünk és hálánk jeléül — álljunk fel egy fél percre ...“

Igy első pillanatra nem sokat jelent az, hogy 30 másodpercre megáll a munka, szünetel a tanácskozás. Ha azonban mélyebben nézünk a gondolat tartalmába, minden tekintetben jelentős és tiszteletre méltó.

A kedves halott sírjánál álló feleség vagy anya megható jelenség. Még meghatóbb, ha férfi áll a sírnál, az emlékezésnél. De mennyire megható és föl-emelő, ha 20—25 férfi áll fel s lehajtott fejjel, az emlékezésekbe merülve, hálásan gondol azokra, akik már csak voltak. Munkájuk gyümölcse azonban ma is megvan, mert a mustármagból terebélyes fa lett, gazdag terméssel és sokat ígérő jövővel.

Egyik neves író mondotta, hogy tetteink csak lábnyomok a végtelen idő homokjában. Jön a szellő vagy szél, amely eltünteti a nyomokat és úgy látszik, mintha senki sem járt volna ezen az úton. Meg kell azonban gondolnunk, hogy a lábnyomokba mások és ismét mások lépnek utánunk. Az elődök nyoma eltűnhet, de az utána jövőké már nem, mert a járt úton sokan lépkednek s végleges utat taposnak ki.

Ezekről az úttörőkről, a pionirokról sohasem szabad megfeledkezni, mert övék a kezdeményezés érdeme. És azoké, akik a nyomukban lépkedtek, jártak és tovább törték az utat töretlen akarattal.

Meggyőződésünk, de az egész világ történelme igazolja, hogy a multat megbecsülni, értékelni és méltányolni: szent kötelesség. Velejár az ember lelkével, a józan gondolkodással, hogy a jelen alapja a mult és a jövőt mi alapozzuk a jelenben. Ezeket az időfolyamokat pedig nem lehet és nem szabad megszakítani. Nem lehet egymástól elválasztani, mert ezek egymásból folynak. Összetartoznak, mint az ok és okozat, az előzmény és következmény.

De nemcsak az értelmi világunk parancsolja ezt, hanem erre kényszerítenek érzelmeink is. A *hála* az ember legszebb és legértékesebb érzelme, melyben gyöngédség, szeretet, köszönet, emlékezet, tanúság és — az érzelmek határain túl — tanulság is van.

Az elődöktől tanulunk, az ő munkájukat folytatjuk azért, hogy az elért eredményeket, sikereket átadhassuk utódainknak. Az utánunk következőknek pedig az a szent kötelességük, hogy ne csak óvják és ápolgassák amit tőlünk kaptak, hanem fejlesszék és tökéletesítsék is.

A multnak megbecsülése és megbecsültetni akarása indítja lapunkat is arra, hogy időről időre helyet ad az emlékezésnek egy-egy cikkel az „Emlékezzünk“ rovatban. És csaknem minden számunkban odaállítunk egy-egy kiváló öregebb bajtársat olvasóink lelki szeme elé a „Magyar tűzoltók arcképcsarnoká“-ban.

Csak olyan mértékben számíthatunk boldogságra es boldogulásra, emlékezetünk fennmaradására, amely mértékben teljesítettük kötelességeinket. Lám, az elmúlt esztendőre nehéz visszatekintenünk, mert sok gondot, bajt, szenvedést zúdított az egész emberiségre. De nekünk nagy-nagy örömet is hozott.

És ha ezekhez elgondoljuk, hálával búcsúozunk a *tűnő évtől*, de reménységgel üdvözljük az *új esztendőt* abban a hitben, hogy ez is hoz örömet. Vagy ha örömet nem is, de hoz munkát, kötelességteljesítést, a közért való áldozatos szolgálatot, a nagy multnak érdemes folytatását. Már pedig: a munka is öröm, a munka is boldogság.

Magyar tűzoltók arcképcsarnoka

Czeller Lajos

Ezt az igazán érdemes, régi és lelkes tűzoltóparancsnokot a múlt évben díszoklevéllel tüntette ki az Országos Szövetség. Sajnos, az átvételre nem jelenhetett meg a szombathelyi nagygyűlésen. Pedig szeretnénk volna mindnyájan színről színre látni és hatóvíztedes tűzoltói munkásságán okolni, lelkesedni.

Vágsellyén lépett a tűzoltóság kötelékébe még 1879 június 13-án s azóta soha el nem hagyta a zászlót. Mint alparancsnok szolgált nagy buzgalommal két évtizednél hosszabb időn át. Érdemeinek elismerésül választották meg parancsnokká 1906 március 2-án s attól kezdve teljes felelősségének tudatában dolgozott ezen a nemes téren.

Kell-e ennél szebb példa a férfias kitartásra?

Pedig nehéz viszonyok között kellett dolgoznia a trianoni békeparancs után, mert féltékenyen őrizte nemcsak a saját magyarságát, hanem a tűzoltótestület magyar hazafiasságát is.

Tekintélye előtt azonban meghajolt az idegen uralom is annyira, hogy mikor megalakult a járási tűzoltószövetség Vágsellyén székhellyel, 1924 március elsején őt választották meg alparancsnoknak 1932 július 14-én pedig járási főparancsnoknak s viselte is ezt a tisztséget a visszacsatolásig, 1938-ig.

Legfőbb érdeme azonban a szokatlan hosszú szolgálat mellett az, hogy magyarságából soha nem engedett. Önkéntes testületében mindig magyar volt a szolgálati és ügykezelési nyelv. Ezért a cseh hatóság mindenáron lehetetlenné akarta tenni a magyar tűzoltóság működését. Nagy állami támogatással alakított a cseh uralom tiszta csehszlováknyelvű tűzoltóságot abban a reményben, hogy így majd elkallódik a magyar csapat...

Számításuk nem vált be, mert sziklaszilárdan állották a küzdelmet: s Czeller Lajos, támogatva Kardoss Győzötől, meg tudta menteni a magyar testületet és annak vagyonát is. Felozlatására sem kerülhetett sor s ma is áll, él és virágzik a magyar tűzoltóság csorbítatlan reménységgel és munkabírással.

Czeller Lajos egyébként az egész környéken közbeesülésben áll és személye fogalommal lett minden igaz, szép és jó ügyben fáradozók előtt.

Életrajzi adatai. Czeller Lajos Udvardon született 1854 augusztus 4-én. Az érettségét Esztergomban tette le kitüntetéssel. Gazdatiszti oklevelét Magyaróváron szerezte 1874-ben s a következő esztendőben mint egyéves honvédhuzsár önkéntes szolgált. 1876-ban lett a vágsellyei közalapítványi uradalom tisztviselője s mint uradalmi számtartó vonult nyugalmába 1906-ban. Mint tűzoltó, immár hatvanegy éves szolgálatra tekinthet vissza s ez idő alatt 1906 november 2-án kapta meg a XXV. éves szolgálati érmet és a kir. díszérmet. 1926-ban arany érdemkeresztet, 1926-ban XL. éves szolgálati érmet, 1930-ban ezüst érdemkeresztet s 1940-ben magyar XL. éves szolgálati érmet kapott. Mint cikkünk elején említettük, ugyancsak 1940-ben díszoklevéllel tüntette ki az Országos Tűzoltó-Szövetség.

Mátrai sisak-, tűzoltószer- és légoltalmi felszerelések gyára

Keresztény **Mátrai Antal és Társai** r.t. cég
Budapest, XIII, Lomb-utca 34-36. Telefon 299-055

Tűzoltók Naptára

Mint mult számunkban jelentettük, elkészült a Tűzoltók Naptára s azt Közlönyünkkel együtt 1941 január hó 1-én minden testület részére szeretettel átnyújtjuk.

Kérjük a bajtársakat, fogadják a Tűzoltók Naptárát oly szeretettel, amint annak összeállításán a szerkesztőbizottság fáradozott. Hosszú, fáradságos munka előzte meg a naptár kiadását s annak anyagához mindenki hozzájárulhatott, aki mondanivalót és tehetséget érzett bajtársai oktatására és szórakoztatására. Az ország tűzoltósága tudásának legjavát sűrítette bele ebbe a kis könyvecskébe. Sajnos, sokan voltak olyanok, akik a mai rendkívüli munkateljesítményt kívánó időkben értékes közléseiket nem tudták időben elkészíteni s így szakdolgozataik kimaradtak a naptárból. Reméljük, a jövő esztendő nem kíván ily rendkívüli elfoglaltságot s a tűzoltótisztek számában várható növekedés folytán az 1942-es naptárunk még gazdagabb lesz. Ezért kérünk mindenkit, hogy a naptár megjelenésével ne hagyjon fel megkezdett vagy még meg sem kezdett közleményeinek kidolgozásával. A szakcikkek összegyűjtését folytatjuk a következő naptárunk részére.

De hogy az 1942-es Tűzoltók Naptára is megjelenhessen, ahhoz a szakcikkek és szórakoztató olvasmányok készítésével nem foglalkozó bajtársak áldozatkészségére is szükség van. Az olvasótábor feladata az állandó érdeklődés fenntartása a naptár iránt. Legyenek azon, hogy lapunkhoz mellékelt naptárt a testületek megtartsák és árát a mellékelt csekklapon azonnal befizessék s ezenkívül menél többen rendeljék meg a naptárt, mert az csak így válik a tűzoltó közkinésévé s evvel biztosítják azt az alapot, amin a következő évi naptárak is megjelenhetnek. A Tűzoltók Naptárának ára 1 pengő, tíz naptár rendelése esetére összesen 8 pengőt kell beküldeni, a nyomda tömegrendelésnél darabonként ugyanis 20 fillérrel olcsóbban tudja a naptárt előállítani.

Értesítés

Az országos tűzrendészeti felügyelő úr rendelete alapján folyó évi január hó 1-től kezdődőleg valamennyi vármegyei és járási tűzrendészeti felügyelőnek székhelyén levő hivatala címére, név megjelölés nélkül megindítottuk a Tűzrendészeti Közlönyt tiszteletpéldányként.

Ezzel egyidejűleg beszüntettük a felügyelőknek eddigi névre küldött példányait.

Kiadóhivatal

Az összes
„TOTAL”
rendszerű tűzoltókészülékek és berendezések gyártási jogának magyarországi engedélyese

Legújabb készülékünk és berendezésünk az

„ÜSTÖKÖS-TOTAL” léghaboltó-rendszer.
LIGETI és BIRÓ Budapest, V, Árpád-u. 10.
Ismeretével készséggel szolgálunk. TELEFON: 127-790

Gázsugárlégszivattyú kétütemű motorokkal szerelt motorfecskendőknel

Irta *Rehák Tamás* tűzoltóparancsnok

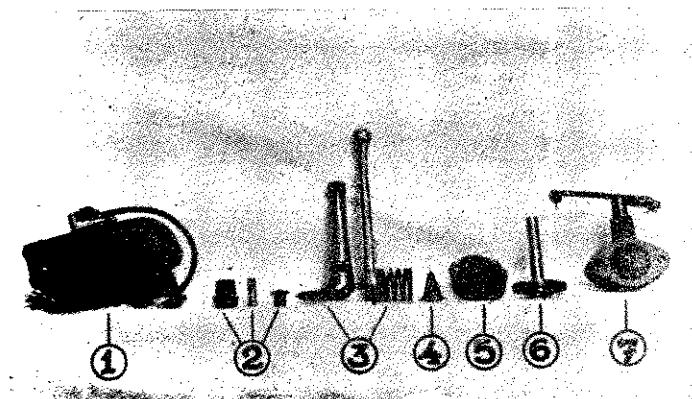
A korszerű kismotorfecskendőknel — sőt autófecskendőknel is — légtelenítő berendezés céljára jobban mindinkább a *gázsugárlégtelenítő* kerül alkalmazásra.

A gázsugárlégtelenítő működési elvét ismeretesebbé tételzem fel. Leírása megtalálható egyébként az 1921-ben megjelent „Motoros fecskendők“ c. könyvben is. Annak idején azonban csak négyütemű motorral kapcsolatban építették be és pedig a motor kipuffogó vezetékébe. A kipuffogó vezeték elzárásával a szűk fúvókán át nyomás alatt kiáramló gáz — effektorszerűleg — légritkítást idéz elő.

Ez a megoldás, t. i. a kipuffogó vezetékbe épített gázsugárlégtelenítés kétütemű motornál szerkezeti okokból — amire itt nem térek ki bővebben — nem viheto keresztül. A megoldás módja itt az, hogy a motor egyik hengerének működését — a légtelenítés tartamára — kikapcsoljuk és a kiiktatott henger, mint légsűrítő működik. A légsűrítő adja a gáznyomást a fúvókához.

Természetesen, egyhengeres, kétütemű motornál a gázsugárlégtelenítő érthető okból nem jöhet tekintetbe. A hordozható, szabványos 400, 800 literes motorfecskendők kéthengeres, kétütemű motornál már az egyik henger ilyenén felhasználásának akadályozása. A kétütemű motor gázsugárlégszivattyúja közvetlenül a motor hengerfejre lesz szerelve.

A szétszerelt *gázsugárlégtelenítő* alkatrészeit az ábrán jól szemlélhetjük.

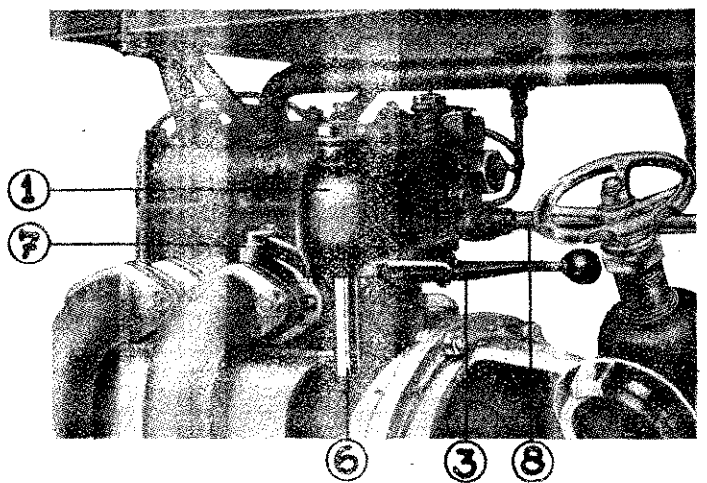
Számjelzések:

1. Légsziv. öntöttvas háza, felerősítő csavarokkal, gyertya rövidre záró kábellel, érintkező csúccsal. (Érintkező csúcs beépítve a szigetelő porcellánba.)
2. Visszacapószelep és rúgója.
3. A légsziv. kúpos elzárócsapja (bronz) és rúgós kapcsolókarja (kapcsolókar könnyűfém v. acélból).
4. Szita.

5. Fúvóka rész. (Bronz.)
6. Légtelenítő kiömlő vezetéke (bronz).
7. Elzárószelep a kipuffogócsőbe való beépítésre (vas).

A gázsugárlégtelenítő működése

A 3. számú kapcsolókar elfordításával a motorhengert — mely sűrítőként dolgozik — összekötjük az 5. számú fúvókával. Ugyanekkor a kapcsolókar rövidrezárja a henger gyújtását, egyidejűleg kényszeráttétellel lezárja a kipuffogócsőbe beépített 7. számú szelepet. A sűrített gázkeverék tehát csak a fúvókán át távozhat a szabadba. A 2. számú rúgóterhelésű szelepet a sűrítőhenger gázkeverékének nyo-

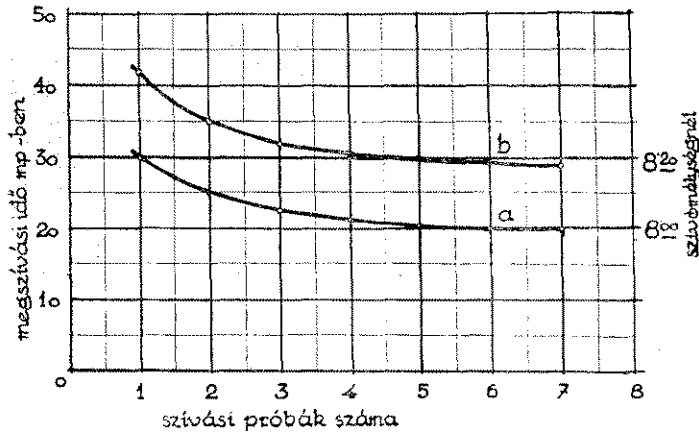

mása kinyitja, majd amikor a dugattyú lefelé halad, önműködően lezáródik. A fúvóka — kiserelhetően — be van építve az öntöttvas házba és gázkamrába, a fúvóka körüli köpeny pedig össze van kötve — 8. számú csővezetékkel — a turbinával. A fúvókán átáramló gázok a szivattyúból és a szivótömlőkből a levegőt eltávolítják, a légritkítás növekedésével a víz mind feljebb és feljebb hatol a szivótömlőben, majd a szivattyúban, mindaddig, amíg a lapátkerekek a vizet elkapják.

A gázsugárlégtelenítő be- és kikapcsolása a kapcsolókar (3) elfordításával, tehát egyetlen mozdulattal történik. A be- és kikapcsolt állapot megfelelő felirattal is jelezve van; úgyszintén gondoskodás van arról, hogy a kapcsolókar két végső — be- és kikapcsolt — állapotában határolva legyen. A kezelés tehát a lehető legegyszerűbb.

A gázsugárlégszivattyú egyszerű szerkezetével, ez okból hosszú élettartama és megbízhatóságával a légszivattyúk egyéb fajaival (dugattyús, körforgódugattyús vagy másszóval rotációs, vízgyűrűs) szemben több vonatkozásban előnyben van.

Általában a következőket írhatjuk javára, a már fentebb említettek túlmenőleg: nem fagyhat be, (ami minden más légszivattyúnál előfordulhat, ha vannak is különböző módok ennek elkerülésére); — különleges kenést, feltöltést, karbantartást — mint pl a dugattyús, rotációs olajfeltöltést, vízgyűrűs, vízfeltöltést) nem kíván; — szennyes, homokos víz iránt — miután surlódó, forgó alkatrészei nincsenek — érzéketlen; a légtelenítés álló szivattyú mellett is le-

hetséges (ennek előnye pl télen az lehet, hogy a turbinában belül a tömszelencénél vagy másutt keletkezett jégréteget a beható víz kiolvasztja és ennek megtörténte után indítható a szivattyú); bekapcsolása általában üzembehelyezése és kiiktatása egyszerű és szakszerűtlen, durva kezelés nem lehetséges (pl a dugattyús és főként a körforgós légszivattyúnál igen gyakori a hiba ebben a tekintetben); többször egymásután légteleníthetünk vele, sőt sorozatos egymásután légtelenítésnél határfoka még némileg javul. Ez a javulás a légtelenítéshez szükséges idő — általában másodpercek, félperc, legfeljebb egy perc — csökkenésében jelentkezik, azonos szívómagasságot véve alapul. Erre nézve álljon itt az alább közölt diagramm. A diagramm adatai mindenesetre nem saját kísérlet

eredményeit tárják fel, hanem az Oberascher salzburgi gyárét. A kísérlet fagyos időjárás mellett történt.

A gázsugárlégtelenítő továbbmenőleg védi bizonyos mértékig a motort is az annyira káros túlfordulat, a motor „megszaladása“ ellen. A fuvóka mérete ugyanis a motor normális fordulatszámának megfelelőleg van választva, amit ha a motor túllép, a fuvóka fékezőleg hat. Egyébként a kismotorfecskendőnél a motort fordulatszám szabályozóval szokták ellátni, illetve ez előírás.

E sorok írója első volt, aki a külföldi tapasztalatok és tanulmányúttjai alapján már jó pár év előtt sarkalta hazai gyárainkat bevezetésére, gyáraink azonban csak most szánták rá magukat alkalmazására. (Lásd Mátrai, Mavag újabb mintájú hordozható motorfecskendőket.)

Gyakorlatilag kétféle üzemmóddal lehetőségével számolhatunk a gázsugárlégszivattyúnál (kétütemű motorral kapcsolatban). Az egyik a *gyújtógyertya elolajosodása*, — a másik a gyújtás kikapcsolónál víz, nedvesség folytán *rövidzárlat*. Megfelelő elővigyázat mellett azonban e hibák azonnal kiküszöbölhetők, ugyanúgy könnyen felismerhetők. Utóbbi hibalehetőség ellen a rövidrezáró berendezés megfelelő kiképzésével lehet védekezni és az újabb kivitelek ennek a követelménynek meg is felelnek.

Kétütemű motoroknál *újabbban egyszerűbb és olcsóbb kivitelű gázsugárlégtelenítő* is alkalmaznak. Ennél a megoldásnál a *fuvókánál szükséges áramló nyomást a motorhenger égő gázai szolgáltatják*. Teljesítménye nagyobb, mint a fentebb ismertetett rövidrezárós és sűrítőhengeres megoldásnál. Itt azonban számolni kell a fuvókák elégsévesével, ami ellen egyszerű kicserélési lehetőséget biztosítanak. Hogy ez a megoldás miként válik be és mily gyakorlati kivitelei vannak, közelebbi adatok hiányoznak. (Dipl.-Ing. Symanowsky, Oberbaurat der Feuerlöschpolizei Leipzig említi Die Entlüftungseinrichtungen an Feuerlöschkreiselpumpen című javaslatában. Megjelent Feuer-schutz 1939 júniusi számában.)

EMAG-Szivay-rendszerü,

szabadalmazott, háton hordozható, úszóra szerelt benzinmotoros centrifugál szivattyú-fecskendő.

Egy ember:

szállítja ki a helyszínre egyedül hozza üzembe egyedül eresztli a vizre egyedül oltja a tüzet

További előnyei:

Nincs szívótömlő és más szívóoldali berendezés 8 méternél nagyobb mélységből szállít vizet Szívóoldali hibák nem léphetnek fel Lajtra csatlakoztatható Tűzesapra csatlakoztatható Vizen üsztatható

Megfelel a 180.000/1936. B. M. sz. rendelet előírásának.

Vadásztöltény-, Gyutacs-és Fémárugyár Rt. Budapest, V, Mérleg-u. 3

Telefon: 298-960

Téli esték

— Csevegés a téli oktatásról —

I.

A hosszú és kellemes őszt Mikulás apóval beköszöntött a tél. Csendes a határ. A kopár mezőkön a nótás legény helyett a füttyös szél szántogat, szélben szálló száraz kóro boronálgat. A munkás mezei nép már behúzódott a faluba. Legfeljebb a szőlőkben döntögetnek még imitt-amott, vagy az erdőn szól a fejsze, sír a fűrész. Persze az is inkább csak nappal.

Korán alkonyul. Négy óra tájt már esteledik; ötkor meg sötét van. Csendes a falu. A fehérfalú házak némán állanak az útszélén. Hangjukat sem hallani, csak lezárt szemük fénye parázslik át a függönyön keresztül. Korán beköszönt a hosszú, unalmas téli este. Tollfosztás, tengerimorzsolás akad még a háznál, a fonóka azonban már kiment divatból. Kinek kell ma az elnyúlhatetlen házi szőttes, mikor fillérekért vesztegeti a boltos a szép fehér, meg tarka gyári árut? Igaz, hogy aztán csak annyit is ér az!

Szöveg, fonás, tollfosztás, más efféle is inkább csak az asszonynépség házimunkája a hosszú téli estéken. Férfiember a ház körül, a szériuskertben, pajtákban, istállóban tesz-vesz. Már amit lehet. Bizony nem sok az. Így estefelé hamar sötétedik. A világítás drága dolog, de meg kőolaj sem igen van, másra kell az most az országnak. Hát csak elhúzódnak az emberek, ki a kocsmába, vagy inkább a szomszédba, ki meg a Népházba, vagy iskolába. Olvasó- és gazdakörök, egyesületek, téli tanfolyamok működnek ott ilyenkor. Rendes gazdák, rendes legények szívesen látogatják ezeket az előadásokat: tanulságosak is, meg érdekesebbek is, mint a kocsmában politizálni füstös, kormos kőolajlámpa világánál, rossz vinkó mellett. Abból rendszeren harag lesz. A bicska is megnyílik olykor. Innen meg nótaszóval, jókedvvel mén haza a hallgatóság. Jobb ez!

Nálunk, tűzoltóknál is a hosszú téli esték a barátságos megbeszélések, tanulás, okulás ideje. Nyáron nem ér rá az ember; ősszel, tavasszal szintén szorítja a munka. Most meg van idő bőven. Össze-össze is jövőnk majdnem minden este. Sok a megbeszélni valónk: meg kell ismernünk a tűzrendészeti törvényt (1936:X. tc.), a végrehajtására vonatkozó kormányrendeleteket; — saját szervezetünknek jövő évi kiegészítését: kik lesznek a kilépők, kik az új tagok —, belső ügyeinket, az egyenruházat, kiképzés kérdéseit, tennivalóinkat a megelőző tűzrendészet terén, hogy szülőfalunk, polgártársaink biztonságát emeljük. Itt van az oltóvíz-ellátásának igen fontos kérdése; a szer Gondozás és beszerzés; a légmentesség terén mutatkozó tennivalók tömege, stb. Ezernyi ezer kérdés, mely mind fontos, mert házuk, családjuk, szülőföldünk, hazánk közvetlen érdekeit szolgálja.

Természetes, hogy ezekre az összejövetelekre már előre meghatározott, kidolgozott műsort kell összeállítanunk. Ez a vezetőség gondja; az elnökségé és a parancsnokságé. Meg ugyancsak előre kell összedölnünk az előadókat is minden estére. Pontosan úgy teszünk, mint a gondos háziasszony, mikor ven-

dégeket vár valami parádés alkalomra. Először összeállítja az étlapot. Ez az ő dolga, de beleszólhat persze „apjuk“ is, sőt néha napján a gyerekek is. Azután kijelöli és felkéri a sütő-főző szakácsnőket, meg a nekik segítő kuktákat. Hát, mondom, mi is így teszünk.

Nem lesz ugyan nehéz a dolgunk. Az étlap összeállításánál nagy segítségünkre lesznek az elnökségen és parancsnokságon kívül felügyelői karunk, tűzoltószövetségeink, leginkább azonban központi kapcsunk, a „Tűzrendészeti Közlöny“. Ezekre mindig bizton számíthatunk.

A szakácsokkal sem leszünk megakadva. Előszörban itt van saját tisztis és altisztis karunk, de hívatunk egy-egy jobb szakácsot, ha valami különlegesebb fogásról van szó, — kívülről is. Tanító minden faluban van. Jegyző is sok helyen. Ezek az urak már nagyrésztben okleveles önkéntes tűzoltótisztek. Így nevelték őket, hát tudnak a dologhoz. Lelkészt, orvos, gazdatiszt is sok él már falun, egy-egy alkalommal hozzájuk is bátran fordulhatunk valami szakmájukba vágó fontosabb kérdésben, mert sok embernek — úgy-e bizony — sok kell és sokféle. Nálunk ebben a kérdésben még nincs „egytál“ rendszer. De nem is lehet! Nekünk ilyen alkalmakkor mindig többfélélt kell tálalnunk! Miért?

Az ember a szellemi táplálkozással is körülbelül úgy van, mint a testivel: ha egy tál ételt tesznek elibe, nagyon hamar jóllakik tőle, felhajt rá egy pohár vizet és kész. Le nem menne a torkán több még egy falat sem, vagy egy korty víz sem... Elég volt!

Pedig nagyon jó volt pl az a borjúpörkölt! Megízlett is. Ha azonban utána egy kis finom töltött káposztával kínálánk vendégünket, melynek már az illata is csiklandozza az orrát, hát bizony nem hiszem, hogy ne venne belőle! Sőt utána még egy szépen sült malac-, vagy kacsacombmal sem hiába kísérténénk s ráadásul nem vetne meg egy szelet mosolygós kapros, vagy almás rétest, meg egy-két fürt szőlőt sem. Abban meg éppen nem kételkedem, hogy azután az először megivott pohár víz után erre az ebédre még vígan el ne csúsznák egy-két pohár borocska?

Hát lám! Éppen így vagyunk a szellemi lakomával is. Ha csak egy fogást szolgálunk fel, a vendégeink nagyon hamar eltelnek véle. Figyelmük kifárad s az agyuk befogadó képessége megszűnik. Nem lehet órákig egy tárggyal tömni őket, épp úgy, mint ahogy nem tudnám egy óra hosszat ugyanazzal az étellel etetni, ha mindjárt malacpecsenye lenne is az. Alkalmassal azonban két óra hosszat is állandóan tudom egyfolytában foglalkoztatni, oktatni és gyakorolni csapatomat anélkül, hogy akár megterhelném, akár kimeríteném őket.

Kétórás szellemi lakománk ételsorát azonban legközelebb adom. Az egész más természetű lesz, mint a mostani csevegésem. Nem illenének össze, ámbár természetesen folytatása lesz mostani cikkemnek.

Bendeffy László

Valami... Felsőbányáról

Visszhang Preszly Béla „A városok vízellátása“ c. cikkre

Szatmár vármegyéből levelet hozott a posta szerkesztőségünknek. Egyszerű, mint írója maga mondja, „...szürke ember, aki még a helyesírás törvényeit sem ismeri...“, küldötte hozzánk. De tűzoltóember és lelkes ember, amellet jó magyar hazafi is, akiben szűkebb hazájának szeretete is nagy mértékben megvan.

Mihálicsik Istvánnak hívják és városi vízműkezelő Felsőbányán, amellet pedig tűzoltóalparancsnok. Tollba mondatta pedig neki ezt a levelet városához való erős ragaszkodása, szeretete és az a gondolat, hogy ezzel is használ talán a maga kisebb közösségének, városának. Célja, hogy „ebből a kis leírásból egy kis cikket kovácsoljon a főszerkesztő úr és hívja fel az illetékesek figyelmét a mi kis városunkra“.

Szívesen megteesszük, mert bajtársunk kér erre és annál inkább, mert hiszen tűzoltói vonatkozás is van benne. Ezeket úgy adjuk, ahogyan ő maga írta meg a következőképpen:

„1940 szeptember 9-én délután 4 órakor vonult be a honvédsereg Felsőbányára. A rengeteg gépkocsi között egy tűzoltógépkocsi is Baja városából a csökkentett kiképzőkerettel, amely a városháza mellett lévő mellékutcára állott be. Kérdezték: — Hol a tűzoltólaktanya és a legénység?

Egy gyermek jött hozzám és azt jelenti, hogy: — Mihálicsik bácsi, keresik a tűzoltók a városház mellett utcában. — Rögtön futottam és jelentkeztem, mint önkéntes tűzoltóalparancsnok az összlegénységgel — egy személyben. Jelentettem, hogy laktanyánk nincsen és szertárunk egy — kocsiszín. A főparancsnok és a kéményseprőmester a román hadseregben foglalkoznak a hazatéréssel.

En, mint városi vízműkezelő, fölmentéssel vezettem volna a légoltalmi rajokat is, amelyeknek tagjai 60 százalékban nyugdíjas magyar emberek. Bizony egy szót sem tudtak románul és mégis románul kellett tanítanunk szegény honfitársainkat. Többször kértük, hogy magyarul tarthassuk a tanfolyamot, mert nem értik, mit mondunk, de sohasem engedték meg és így az egész tanfolyam kárba veszett.

Csak jómagam és tizenhét éves fiam töröttünk a tűzoltósággal, amennyire tőlünk telt és azt gondoltuk végül is, ha nincs ember, majd csak megsegít a vízvezeték, míg segítség érkezik.“

A továbbiakban Preszly Béla felügyelő cikkére hivatkozva állapítja meg, hogy bizony minden városnak és községnek elsőrendű kötelessége lenne, hogy a saját természeti kincseit föl- és kihasználja a maga jól felfogott érdekében.

Azt írja tovább, hogy Felsőbányán az elmúlt hatvan év alatt három főtényező létesült a közösség nagy

örömeire és javára, úgymint 1903-ban a vasútvonalba való bekapcsolódás, 1904-ben a vízvezeték és végül a villanyvilágítás 1909—1910-ben.*

Nagy kára is esett azonban ez évek alatt, mert az ott és régebben létesült bányaiskolát 1919-ben át helyezték Nagybányára.

Vízvezetéke kilenc természetes forrásból táplálkozik és vize, az időnkint megtartott vegyvizsgálat megállapítása szerint, kitűnő minőségű. Van 14 kútja, 22 tűzcsapja és a köz- és magánépületek vízellátását is kellőképpen tudja szolgálni.

A város közelében, gyönyörű erdős vidéken, nagyszerű horvitzforrásai bugyognak, melyeknek vize gyomorfekélyesek részére kitűnő orvosság. Vérszegények részére vasasvízforrások vannak és mindenki számára kitűnő csupa-ózon levegő.

Benn a városban 300 négyzetméter felületű fürdőtó van, 1½ kilométerre, a Bányahegy aljában a Kék-tó és 5 kilométernyire a Bódi-tó 3 katasztrális hold területű parkkal. Melegen ajánlható nyaralóknak. Pompás síelő szánkózó helyek a Gutin, a Feketehegy stb.

Máramarosszigetre autóbusszjárat van gyönyörű szerpentinúton, 1100 méter magas hegyen keresztül. Az út mentén csupa erdő, gyönyörű, tisztavízű patakok s bennök piros pettyes pisztrángok. Minden adottság megvan tehát Felsőbányán, ami az idegenforgalmat biztosíthatja.

Erre pedig nagy szüksége van a városnak, mert a lakosság — 5000 főnyi — 70 százalékka bányász.

* Itt ki kell igazítanunk cikkírónkat, mert volt a város életében más fontos eset is, ami nagyjelentőségű és szintén beleesik ebbe a hatvan évbe. Nevezetesen 1897-ben kapott a városka a magyar kormánytól 400.000 koronát kárpótlásul azért, hogy adómentességéről mondjon le. Felsőbánya ugyanis tekintélyes bányaváros volt és az egész környék hegyeit mind aláaknázták idők folyamán úgy, mintha csak vakondok jártak és ástak-túrtak volna a talaj alatt. Gazdag is volt a csupa-bányász város, de lassankint kimerültek a magánbányák és eladósodott a város annyira, hogy 1689-ben kénytelen volt a kincstárnak eladni összes egykor nagyjövödelmü bányáit. Eladta olyan feltétellel, hogy a kincstár fizesse ki 25.420 rénes forint adósságát és a mezővárost egyszer s mindenkorra mentse fel az adófizetés alól stb. Ezt a régi szerződést azonban semmibe sem vette az önkényuralom és 1850-ben függesztette a városnak ezt a jogát. Az alkotmány visszaállítása óta állandóan pörben volt Felsőbánya a királyi kincstárral, míg végre 1897-ben kiegyeztek a fent is említett összegben. Valószínű, hogy ennek felhasználásával sikerült létesíteniök a vízvezetékét.

Speciális tűzoltóegyenruha-

Keresztény cég!
Árajánlatú!
díjlatlanul
szolgá!

készítő szabóság
Czirják Elek
Budapest, XI, Horfőy Miklós-út 61
Telefon: 268-693

Egyenruhát, polgári öltönyt

készít
Nagy Kálmán
IV. Kossuth Lajos-utca 6
(Saját ház) Telefon 183-659
Alapítatóff: 1895

HÍREK

Értesítés. A legközelebbi járási tűzrendészeti felügyelői tanfolyam 1941 február 17-től április 26-ig tart. Ezt követően május 12-én országos tűzoltótisztképző tanfolyam kezdődik, mely december 13-ig tart.

Kinevezések a kolozsvári tűzoltóságnál. Inczédi-Joksmán Ödön, Kolozs vármegye és Kolozsvár város főispánja a városi tűzoltóság megszervezőit, vitéz Zombory A. József volt sátoraljaújhelyi tűzoltófőparancsnokot tűzoltófőparancsnokká, Dévényi Endre dr eddigi makói tűzoltófőparancsnokot pedig tűzoltóparancsnokká nevezte ki.

Házavató elnökségi ülés az Országos Szövetség új székházában. A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnöki tanácsa folyó évi december hó 16-án tartotta első tanácsulását a Szövetség izabellautcai új székházában. Az elnökségi ülést a kódexmódosító bizottság szűkebb körű tanácskozása, majd kerületi felügyelői értekezlet előzte meg. Az elnökségi ülésre érkező elnökségi előadókat és a megjelent vendégeket a szövetség télikertnek beillő helyiségében terített asztal és szerény buffet várta. Az új szövetségi székház kellemesen lepte meg a tűzrendészeti szervek megjelent tagjait. A tágas szép nagy irodahelyiségek igen alkalmasoknak bizonyulnak az ország tűzrendészetének intézésére s a tanácssteremmé alakított hall is oly tágas, hogy a szokottnál nagyobb számban megjelent tisztikar kényelmes elhelyezkedést talált. A tanácssterem méreteinek növelésére még mód kínálkozik s valószínű, hogy a szövetség ezt a lehetőséget kihasználja, hogy az ország megnagyobbodása folytán a tűzrendészeti szervek létszámában bekövetkező gyarapodásával kellő lépést tartson. Az ülés lefolyását — mely a késő délutáni órákban ért véget — a szokásos módon, később közöljük.

Jelentés az új egyenruhaanyag elkészítéséről. Benedek Mihály dr székesfővárosi alparancsnok az egyenruházati szakbizottság nevében folyó évi december hó 16-án volt elnökségi ülésén a következő jelentést adta:

„Az új egyenruhaszabályzat megjelenésekor, ez év augusztus hó 7-én, felterjesztéssel kértük a honvédelmi és iparügyi minisztériumot, hogy a szükséges nyersanyagot engedélyezze, illetve a zárolás alól oldja fel.

A miniszteri engedélyek után az országos anyag-gazdálkodó bizottság indokaink alapján a megfelelő mennyiségű nyersanyagot előteremtette, ami nagy feladatot, mert közel 50.000 méter anyagról van szó.

Az ügy leadminisztrálása után e héten a nyersanyagot 8—10 textilgyár között szétosztották, amelyek előbb fonalat készítenek, azt megfestik és csak azután készíthetik a méterárut.

A szakhatóságok és a gyárosok egyöntetű véleménye szerint a kérelmezett anyagot 1941. évi március hó végére vagy április hó elejére tudják csak elkészíteni.

Az anyag szétosztását a Hangya-szövetkezet vállalta. Ez a szerv fogja egységcsomagként a testületekhez igénylés alapján eljuttatni.

Az erdélyi részek igénylésével számoltunk, azok szükségletét is beállítottuk.

A szövetség megfeszített munkával érte el a mai állapotot. A látszat az, hogy ez az ügy lassan haladt, azonban nem ismeretes mindenki előtt az a nagymérvű akadály,

melyet le kellett küzdeni. A nagyobb korlátokat ledöntöttük és a tulajdonképpeni gyártás már megkezdődhet.

A Magyar Posztó Rt., mint irányító gyár, bejelentette, hogy a gyártást a mai napon megkezdik.

Breznay Imre vármegyei tűzrendészeti felügyelő felmentésével Heves vármegye tűzrendészeti felügyelőjévé a főispán 1941 január 1-i hatállyal Monostory Elek dr helyettes vármegyei másodfőjegyzőt nevezte ki.

Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye és Kecskemét thj. város Tűzoltó-Szövetsége 1940 december 12-én tartotta közgyűlését vitéz Endre László dr alispán elnöklete alatt a Vármegyeházán. Elnök a közgyűlés megnyitása után üdvözölte a közgyűlésen megjelent vitéz Kiss Lajos dr országos tűzrendészeti felügyelőt, a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség képviselőjében megjelent Kiss Emil dr alelnököt, László István főtitkárt, a székesfővárosi tűzoltóság képviselőjében megjelent Erlaky György főparancsnok-helyettest, Horváth István ker. tűzrendészeti felügyelőt, a Szolnokvármegyei Tűzoltó-Szövetség képviselőjében megjelent Lengyel Sándor dr vármegyei tűzrendészeti felügyelőt, a vármegye járási tűzrendészeti felügyelőit és a tűzoltótestületek nagyszámban megjelent kiküldöttjeit. A tárgysorozat megnyitása előtt először Lantay István dr vármegyei tűzrendészeti felügyelő-helyettest köszöntötte, aki tűzoltói szolgálatának tízéves évfordulóját üli. A szolgálati érem átadására vitéz Kiss Lajos dr országos tűzrendészeti felügyelőt kérte fel. Kiss Lajos dr beszédében a tűzrendészet célkitűzéseit ismertette s ennek kapcsán a vármegyei és járási tűzrendészeti felügyelők pontos feladatait vázolta fel, kihangsúlyozva, hogy legfontosabb szerepük a szervezés. E téren Lantay István helyettes vármegyei tűzrendészeti felügyelő kiváló eredményeket ért el s nagy tudásával, rátermettségével, ambíciójával a vármegye tűzrendészetén az elmúlt tíz esztendő alatt nagyot lendített. A szolgálati érem átadása után Szabó József az önkéntes tűzoltótestületek nevében köszöntötte Lantay István dr-t, majd Lengyel Sándor szolnokvármegyei tűzrendészeti felügyelő tolmácsolta úgy az ünnepeltnek, mint pedig Pest-vármegye Tűzoltó-Szövetségének vármegyéjének együttérzését. A tárgysorozat első pontjaként Lukács Zoltán dr vármegyei tűzrendészeti felügyelő olvasta fel titkári jelentését. Jelentésében beszámolt a keletmagyarországi országrészek visszatértének tűzrendészeti jelentőségéről s a rendkívüli bevonulásokkal kapcsolatos csekély visszaesésről, melyet a tűzoltók, tűzoltótisztek és felügyelők hiánya okozott. Az intenzív munka azonban lassan pótolja a hiányokat. Különösen intenzív munka folyik a községek tűzrendészeti hiányainak pótlására, ami a nagymérvű anyagdrágulás miatt igen nagy nehézségekbe ütközik. A Szövetség különös súlyt helyez a korszerű tűzoltószertárak építésére és ezért az országos tűzrendészeti járulékból számos községre kapott segílyt. A folyó évben a vármegye területén öt új szertár épült. A Szövetség a maga részéről 45 méter — három tekerces — nyomótömlő.

Mindennemű **létrák,**
tűzoltó- és légoltalmi felszerelések
 beszerzési forrása
Metzker Ferenc
 Budapest, XI, Horthy Miklós-út 35
 Telefon 456-363

vel segélyezett 15 községet, egy község szertárépítésének költségeihez járult hozzá. Kiskunhalas, Vác város és Ráckeve község pedig egyenként 1500 pengős segélyt kapott körzeti tűzoltószerszám beszerzésére, Kiskunfélegyháza város két tanyaközpontja részére, amíg az országos tűzrendészeti járulékból kiutalható, 6000 P előleget folyósított. A járási tűzrendészeti felügyelői karban a következő változások történtek: Szolgálati érdekre való tekintettel a vármegye főispánja Csernus János, Dózsa Balázs és Domonkos Andor felügyelőket felmentette és helyükbe Jákó István dr és Csornay Jenő dr szolgabírókat nevezte ki. Erdélybe történt áthelyezések folytán további változások vannak folyamatban. A rendkívüli katonai bevonulások miatt a Szövetség csak hat tanfolyamot tarthatott, és pedig egy törv. hat. és három kerületi tanfolyamot Újpesten, egy törvényhatósági tanfolyamot Kiskunhalason és egy légoltalmi továbbképző tanfolyamot. A tanfolyamokon 168 altiszt és 30 tiszt nyert kiképzést. Tűzoltóversenyeket, sajnos, a fenti okok miatt egyet sem lehetett megtartani. Kiképzőkereteket a következő városok küldtek ki Erdélybe: Kecskemét, Rákospalota és Újpest. A titkári jelentés után az 1941. évi költségvetést tárgyalta le és fogadta el a közgyűlés. A választmány javaslatára a közgyűlés elhatározta, hogy az arra érdemes tűzoltókat az idén is karácsonyi jutalomban részesíti.

A Hajdúvármegyei Tűzoltó-Szövetség közgyűlése. A szövetség december hó 20-ik napján tartotta Debrecenben évi rendes közgyűlését Rásó István alispán elnöklete alatt. Az elnöki megnyitó után vitéz Roncsik Jenő dr, kerületi tűzrendészeti felügyelő, a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség kiküldött tolmácsolta a szövetség üdvözlését, majd, mint a vármegyének tizenhat éven át volt tűzrendészeti felügyelője, vázolta a szövetség munkáját és kiemelte Rásó István alispán, szövetségi elnök érdemeit, akinek megértő pártfogása tette lehetővé a tűzoltótestületek és a vármegyei szövetség fejlődését. Az alispán válaszában az érdemeket áthárította a vármegye volt tűzrendészeti felügyelőjére, Jóna Mátyás dr újonnan kinevezett vármegyei tűzrendészeti felügyelő részletesen beszámolt a szövetség és a tűzoltótestületek 1940. évi működéséről s kiemelte Rehák Tamás volt központi járási tűzrendészeti

felügyelő munkásságát, aki a vármegyéből kivált, miután Nagyvárad tűzoltófőparancsnokává neveztetett ki. A közgyűlés Rehák Tamás érdemeit jegyzőkönyvben örökítette meg, ugyancsak megörökítette vitéz Roncsik Jenő dr volt vármegyei tűzrendészeti felügyelő érdemeit is. A zárszámadás, költségvetés letárgyalása után a közgyűlés a tisztikar és választmány megbízatását egy évre meghosszabbította, az új választást akkor tartják meg, amikor az Országos Szövetség a minta-alapszabályt elkészíti s rendelkezésre bocsátja. Miután a kerületi tűzoltótanfolyamokat most már Debrecen város hivatásos tűzoltófőparancsnoksága rendezi, a szövetség a tulajdonát képező 70 nyári tűzoltóegyenruhát a tagtestületek között fogja szétosztani, hogy ezáltal is segítsen rajtuk. A származási maradványból 2100 pengőt tanfolyamok tartására fordítanak, amely összegből 30 hajdúvármegyei önk. tűzoltó nyer kerületi tűzoltótanfolyami kiképzést. Kiseb folyó ügyek elintézése után az elnök Isten áldását kérve a szövetség további működésére, a közgyűlést berekesztette.

Hajdu vármegye tűzrendészetének ötven éve. A Hajdúvármegyei Tűzoltó-Szövetség 1939. évi december hó 18-án megtartott közgyűlése Rásó István alispán, szövetségi elnök indítványára elhatározta, hogy megiratja és kiadja a szövetség 50 éves történetét. A közgyűlés a könyv megírására egyhangúlag vitéz Roncsik Jenő dr tűzoltófőparancsnokot kérte fel. Roncsik Jenő dr a megbízatásának eleget téve, alig egy esztendő leforgása alatt összegyűjtötte és feldolgozta a hatalmas történelmi tárgykört felölelő mű anyagát s azt sajtó alá rendezés után Debrecen város nyomdájában „Hajdu vármegye tűzrendészetének ötven éve” cím alatt kinyomatta. A 126 oldalterjedelmű könyv belső címlapját Rásó István alispán fényképe díszíti, aki 1914. év óta elnöke a vármegyei tűzoltószövetségének és lelkes támogatója a tűzrendészetnek. A könyv nemcsak a szövetség történetével foglalkozik, hanem kitér a vármegye tűzrendészetének fejlődésére is, ami különösen érdekessé teszi a feldolgozást. A könyv tartalomjegyzéke — mely a tárgykör terjedelméről nyújt tájékoztatást — a következő: Bevezetés: Hajdukerület, hajdúvárosok, Hajdu vármegye. Tűzrendészeti vonatkozású intézkedések a kerületben a hajdúvárosokban. Az 58.888—1888. B. M. tűzrendészeti kormány. végrehajtása a vármegyében. A vármegyei tűzoltószövetség megalakulása. A vármegyei tűzoltótestületei. A kabai két tűzvész és azok politikai hullámai. Harc a fánád- és paticskémények megmaradásáért. Vármegyei tűzoltószövetségi közgyűlések, 1891—1893. A téglási tűzvész, 1893 április 6. Vármegyei tűzoltószövetségi közgyűlés 1898 november 27. A hajdúhadházi tűzvész 1900 április 14. A Hajdúszoboszlói Önkéntes Tűzoltótestület felszólása és az 1903 október 7-i tűzvész. Vármegyei tűzoltószövetségi közgyűlés 1907. Újabb kísérletek a szövetség feltámasztására. Az 1914. évi közgyűlés. Tűzoltóságaink a háború, kommunizmus és oláh megszállás alatt. A szövetséget ismét nem sikerült életrekelteni, 1921. A szövetségi munka megindulása, 1924. Az utolsó tizenöt év története. Vármegyei tűzrendészeti szabályrendeleteink. Tűzoltótanfolyamok, versenyek. A várm. tűzoltószövetség és a tagtestületek tisztikara a szövetség fennállásának ötvenedik évében. Tűzoltók létszáma a szövetség fennállásának ötvenedik évében. A debreceni hivatásos tűzoltóság szakkönyvtára. A könyv mozaikszerűen nagy vonásokban hűen tükrözi vissza az elmúlt 50 esztendő tűz-

Felhívás!

Felhívjuk. t. üzletbarátaink figyelmét, hogy a kitűnően bevált és közkedvelt

KR tömlőbekötő-gyűrűk

kizárólagos gyártását és forgalombahozatalát átvettük.

Vadásztöltény-, Gyutacs- és Fémárugyár Rt.

Központ és eladási osztály: Budapest, V, Mérleg-utca 3

rendészeti viszonyait, megismerhetjük belőle azokat a nehézségeket, amelyek a fejlődést gátolták, a közönyt, megnemértést, személyi ellentéteket s a politika szak-szerűtlen, károsan befolyásoló hatását, de sok nagyvonalú elgondolást, lelkes munkát is, ami nélkül a szövetség nem fejlődött volna arra a fokra, amin ma áll. Hogy a könyv csak nagy vonásokban és mozaikszerűen tárja elénk a múltat, annak oka az, hogy a szövetség és általában a vármegye tűzrendészetére vonatkozó iratok nagy része elveszett. A vármegyei levéltárból igen sok iratot kiselejtettek, melyek a vármegye történetének és közigazgatásának szempontjából igen csekély értékűek voltak, de az irományjegyzék szerint tűzrendészeti szempontból fontosak és érdekesek lehettek. Az oláh megszállás alatt pedig a vármegyházán befészkelődött katonák tettek igen nagy kárt, mert a szövetség ott elhelyezett iratainak nagy részét feltűzelték. Mint a tartalomjegyzék elárulja, a szövetség története még így is szerencsésen és hűen rekonstruálható volt.

I. 7451—1940. sz. Nagykőrös város polgármestere.

Kivonatos pályázati hirdetmény

Nagykőrös megyei városnál üresedésben levő s a IX. fizetési osztályba sorozott tűzoltóparancsnoki állásra pályázatot hirdetnek.

Az állásra a 180.000—1936. B. M. számú rendelet 11. §-ának 3. és 4. bekezdése, illetve 4. bekezdését módosító 115.200—1938. B. M. számú rendelet szerint olyanok pályázhatnak, akiknek legalább érettségi bizonyítványuk, vagy ezzel egyenrangú iskolai végzettségük van, a Magyar Országos Tűzoltótisztképző tanfolyamon tűzoltótiszt oklevelet szereztek, katonai szolgálatot teljesítettek, az 1888. évi I. tc. 1. §-ának a) és b) pontjában és az 1939. évi IV. tc. 5. §-ában felsorolt kellékek fennforrását igazolni tudják.

A kérvényt így felszerelve, Pest vármegye főispánjához címezve hozzám 1941. évi január hó 20. napjának déli 12 órájáig kell benyújtani. Közzolgálatban álló pályázók kérvényeiket szolgálati úton nyújtásuk be. Hiányosan felszerelt, valamint a fenti határidőn túl benyújtott kérvények figyelembe nem vétetnek.

Nagykőrös, 1940. december 21.

Dezső Kázmér sk., polgármester

26.399/1940. K. sz. Érsekújvár város polgármesterétől.

Kivonatos pályázati hirdetmény

A városi hivatásos tűzoltóságnak Érsekújvár megyei város tisztviselőinek és egyéb alkalmazottainak ideiglenes létszámába szervezett és a IX. fizetési osztályba sorozott tűzoltóparancsnoki állásra pályázatot hirdetnek.

Az állásra a 180.000—1936. B. M. számú rendelet 11. §-ának 4. bekezdése értelmében csak olyanok pályázhatnak, akik ezen rendeletszakasz 3. bekezdésében megállapított kellékekkel és ezenfelül egyetemi vagy más főiskolai végzettséggel rendelkeznek.

Az állást ideiglenes hatállyal, kinevezés útján, Nyitra-Pozsony k. e. e. vármegyék főispánja fogja betölteni.

A pályázók a fentiek szerint szabályszerűen felszerelt kérelmeiket Nyitra-Pozsony k. e. e. vármegyék főispánjához címezve 1941. évi január hó 20-ig hivatalomnál nyújtásuk be.

Érsekújvár, 1940. december 11-én.

Rézler Gábor dr., sk., polgármester

Szerkesztői üzenetek

Munkatársainknak. Nagyon kérjük, hogy cikkeiket és minden egyéb közleményt, amit beküldeni szívesek, úgy írják le, hogy csak a papirosnak egyik oldalán legyen szöveg. Ha a papirosnak mindkét oldalára írnak, rendkívül megnehezítik a szerkesztőség és a nyomda munkáját, mert az ilyen kéziratot sem javítani, sem pedig a szedés megkönnyítése végett szétvágni nem lehet. — **H. K. önkéntes tiszt.** Igaza van: az Országos Szövetség díjazza a Tűzrendészeti Közlönyben megjelent cikkeket, még pedig hasábonként öt pengővel. Ez körülbelül egy-nyolcada egy ívszedésnek s így ívenként negyven pengőt tesz ki. Annyit tehát, amennyit általában fizetni szoktak a lapok. — **A tűzoltók arckép-csarnoka** című rovatunkat sokan félreértik és olyanokról küldenek be életrajzot és képet, akik csak 8—10 éve tűzoltók. Minthogy mi ezzel a rovatval — mint az eddigiekből mindenki láthatja — a legkiválóbb és régen szolgáló bajtársakat akarjuk megtisztelni: a fiatalabb nemezedékbeliokról csak nagyon kivételes méltánylást érdemlő esetben emlékezhetünk meg. Az is téves felfogás, hogy egyik-másik község előjárósága 6—8 tűzoltót is bejelent. Azt kérjük tehát, csak a valóban régen szolgáló és nagyérdemű bajtársakra hívják fel figyelmünket, akiket igazi példaképnek állíthatunk az ország tűzoltósága elé. Azokra a fiatalokra, bármily derék tűzoltók is egyébként ma, ha két-három-négy évtizeden át szolgálnak majd a mi szent ügyünket: annak idején biztosan sor kerül. — **Lapunk terjedelme** a papiros-fogyasztást korlátozó rendelet folytán egyébként is kicsiny. Arra kérjük tehát t. munkatársainkat, hogy cikkeiket lehetőleg rövidre szabják. Inkább két részletben dolgozzák fel mondanivalóikat, mert a túlon-túl és aránytalan hosszú cikkeket — tapasztalatból mondhatjuk — nagyon ritkán olvassák végig. Sőt talán bele sem kezdenek... éppen hosszúságuk miatt.

Tűzoltóinduló címen katonai fuvós zenekari letétben zenemű jelent meg, amelyet Magyar László Dénes tűzoltókarnagy szerzett. Kapható Bárd Ferenc és Fiai zeneműkiadó cégnél, Budapest, Kossuth Lajos-utca 4.

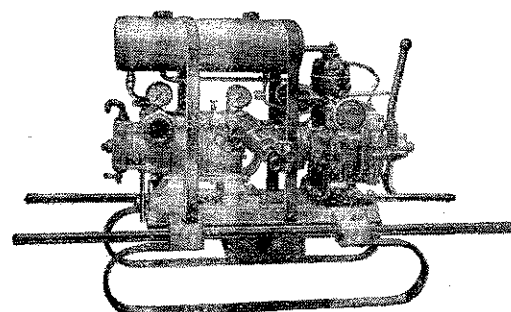
Felelős szerkesztő és kiadó: Lukács Zoltán dr

Benzin-motoros önfelszívó tűzoltószivattyú

hordozhatóan és kétkerekű targoncán.

Szivattyúk és kompresszorok

minden nagyságban és minden célra.

TELEFON:
120-932
112-405

SOMMER és FEIN mérnökök
szivattyú- és kompresszorgyára

BUDAPEST, V, KATONA JÓZSEF-UTCA 3

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség kiadványai

SZAKKÖNYVEK:

II. Vitéz Roncsik Jenő dr: Megelőző tűzrendészet, I. rész	1.— P
Megelőző tűzrendészet, II. Alkalmazott rész	1.— P
III. Erdély Ernő: A tűzoltás szabályai	1.— P
VIII. Dévényi Endre dr: A tömlő	1.— P
Rehák Tamás: Motoros feckendők és szer- rek, fűzve	5.— P
Teasdale Ottó: A tűz és robbanás veszélye	5.— P

SZABÁLYZATOK:

1. Szolgálati szabályzattervezet	1.— P
2. „Vezetőjelzések“ című függelék a Gyakorlati Szabályzathoz	—,30 P
3. Műszaki szabályzat és oktatás (2 füzet)	3.50 P
3/a Rajzok a műszaki szabályzathoz	1.— P
4. Kiképzési tervezet tűzoltótömbök részére	—,30 P
5. Gy. 1. Alapkiképzés	—,80 P
6. Gy. 2. Gyakorlati Szabályzat. Abrafüzet-tel. I. füzet	2.— P
7. Egyenruházati, öltözködési és tisztelet- adási szabályzat	—,20 P
8. Önkéntes tűzoltótömbök alapszabály	—,20 P

EGYÉB SZAKIRÁNYÚ KÖNYVEK:

Ortutay József: Néhai József főherceg élete	3.— P
vitéz Roncsik Jenő dr: Gróf Széchényi Ödön élete	5.— P
— — A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 60 éves története	5.— P
Katonai és polgári repülőgépek nemzetközi jelzései	1.70 P

FILLÉRES KÖNYVTÁR:

Benedek: Építéstan	54 „
K. Császár Elemér: Építéstan	88 „
Erdély dr: Versenyrendezés	06 „
— — Tűzoltás szabályainak kiegészítése	20 „
vitéz Kiss Lajos dr: A közigazgatás szervezete	90 „
Konok Péter: Mechanika	44 „
— — Géptan	18 „
vitéz Roncsik Jenő dr: Vármegyei és járási tűzrendészeti felügyelők köteleességei és magatartásuk általában	34 „
— — Tűzoltóparancsnok, tűzrendészeti felügyelő büntetőjogi felelőssége	14 „
— — MOTSz szabályai	14 „
— — Telepengedélyezési eljárás	14 fillér
— — A tűzoltóság története, fejlődése, szervezete	30 fillér
vitéz Szalay Lajos dr: Kézi tűzoltókészülék	10 „
— — Fizika és kémia	18 „
vitéz Szalay Lajos dr: Kémia	32 fillér

Szilvay: Motorfeckendő ismertetése, működése, zavarai	20 „
— — Műszaki mentés	18 „
— — Tűzkísérleti állomásban lefolytatandó típusgyakorlatok	10 fillér
Somorjai: Ügyvitel, leltár stb.	30 „
Szöllősy dr: Jogrendszer	18 fillér
Wunderlich: Színházak, mozik tűzrendészete	36 „

NYOMTATVÁNYOK:

I. Önkéntes tűzoltóságok részére

Önkéntes tűzoltótömbök egységkönyve.	
a) Borítékív és utasítás az egységkönyv vezetésére	3 fillér
b) iktató	3 fillér
c) működési napló	3 fillér
d) törzskönyv és egyéni felsz. kimutatás	3 fillér
e) jegyzőkönyv	2 fillér
f) felszerelések leltára	4 fillér
g) szakkönyvek leltára	3 fillér
h) egyéb értékek leltára	3 fillér

II. Hivatásos tűzoltóságok részére

1. Iktató	3 fillér
2. Törzskönyvi lap	3 fillér
3. Létszámeligazítás és napi működési napló	3 fillér
4. Kárjelzések naplója	3 fillér
5. Kárjelentési napló	3 fillér
6. Kárbejelentés	2 fillér
7. Motorüzemanyagnapló	4 fillér
8. Üzemanyagkivételezési lap	1 fillér
9. Parancskönyv	3 fillér
10. Kihallgatási napló	3 fillér
11. Orvosi vizsgálati könyv	4 fillér
12. Szolgálati jegy	1 fillér
Kerületi és törvényhatósági tűzoltótan- folyam törzskönyve	10 fillér
Kerületi és törvényhatósági tűzoltótan- folyam naplója	5 fillér
Feckendő próbalap, motorfeckendő viz- gálatához darabonként	4 „
Feckendő próbalap, kézfecskendő vizsgá- latához darabonként	4 „
Díszokmányürlap	2.— P
Osztályozási lap tűzoltóversenyekhez, 1 drb	2 fillér
Tűzoltói igazolványok:	
Bőrburkolatban (tishti)	—,30 P
Vászonburkolatban (altishti)	—,20 P
Igazolólap, burkolat nélkül (legénységi)	—,02 P

SZOLGÁLATI ÉRMEK:

V. éves 2.—, X. éves 3.—, XV. éves 6.—, XX. éves 7.—, XXV. éves 11.—, XXX. éves 12.—, XXXV. éves 15.—, XL. éves 16.— P.

Éremszalag 30. igazolványlap 30 fillér

Királyi díszérem kicsinyített mása 30 fillér

A könyvek, nyomtatványok, valamint az érmek ára a szabályszerű névkimutatással a 23.297. számú postacsekken előre küldendők be.

Megrendelhetők a MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG irodájában, Budapest, VI, Izabella-u. 51.

Hazánk legrégebb, több mint 121 éve fennálló
tűzoltószergyára

Seltenhofer Frigyes Fiai

Alapítva 1816

magy. kir. udvari szállítók
S o p r o n

Legelső tűzoltószersz., kút-, szivattyú- és gépgyár, harang-, fém- és vasöntőde. A párisi világiállításon nagy aranyéremmel, azonkívül sok arany- és ezüstéremmel, valamint díszoklevéllel kitüntetve. Gyárt: motorfecskendőket, kocsifecskendőket, különféle tűzoltószereket és felszereléseket. Kedvező fizetési feltételek és sokévi jótállás. Költségvetést és kiszállást díjmentesen eszközölünk.

BOROS egyenruházat

*Tűzoltósági felszerelések,
sapkák és egyenruhák*

Budapest, VIII, Baross-tér 6 (Fiumei-út sarok)

Régi, megbízható, olcsó cég.
Egyesületeknek előnyárak.

Kedvező fizetési feltételek

Egyenruhaszabóság és sapkaműhely
a helyszínen

KISTÉTÉNYI **WALTHER E.**

BUDAPEST, IV, PETŐFI SÁNDOR-UTCA 6, FÉLEMELET

**Gyárt: érmeket
rendjeleket
jelvényeket
fiszteletdíjakat**

A
Magyar Országos
Tűzoltó Szövetség
éremszállítója

Gazdák Biztosító

Szövetkezete

Budapest, IX, Üllői-út 1

Telefon 187-870

Tűz-, jég-, élet-, baleset-, szavatossági, betöréses-lopás elleni, autó-, üveg- és állatbiztosítás. Képviselet minden városban és községben! Kartelen kívül!

**Magyar
Kender-, Len- és Jutáipar Rt.**

Budapest, V, Wekerle Sándor-u. 8

Kívánságra
szívesen szolgál
megmintaírással
díjazással

Tűzoltóság részére Szegeden a következő cikkeket gyártja:

*Kendertömlőt
minden méretben 30 atm. nyomásig
Vászonvedret
Takaró- és ugróponyvát
Vízmentes csővezető kabátot
Tűzoltó ruhaanyagot*

LAKTANYÁK RÉSZÉRE:

*Lepedőt
Szalmaszékot
Törülközőt
Vánkoszuzatot*

**„DRÄGER”
oxigénes önmentők**

Gyártja:

Vadásztöltény-, Gyutacs- és Fémárugár Rt.

GÁZVÉDELMI OSZTÁLYA
Budapest, V, Mérleg-utca 3 — Telefon 183-820

Gázálarcok, mindennemű gázok ellen védő szűrőbetétek

Gázvédőruhák hólyaghúzó-gázok ellen

Oxygénes belégzőkészülékek

„Dräger-Schröter“-féle gázképlő készülékek

Óvóhely-légtisztítók

Klórmész-szóró targoncák

Fertőtlenítő készülékek gázálarcokhoz, oxigénes önmentőkhez

Gáz- és szilánkbiztos óvóhely-ajtók és vészkijáratok

Szállítunk
a hatósági előírásoknak megfelelő

Ismertetés
felvilágosítás
és ajánlat
díjtalan

MÁVAG
GYÁRTMÁNYÚ

Telefon 133-394

hordozható benzinmotoros és kézi működtetésű fecskendőket, vízhordó- és öntözőkocsikat, tűzoltó- és locsoló autókat a legjobb minőségben, megbízható és tartós kivitelben.

MAGYAR KIRÁLYI VAS-, ACÉL- ÉS GÉPGYÁRAK KERESKEDELMI KÉPVISELETE RT.
BUDAPEST, VIII, MÚZEUM-KÖRÚT 18, II.

KÖHLER ISTVÁN

**FECSEKENDŐ-, SZIVATTYÚ-
és tűzoltófelszerelések gyára**

Gyárt: Modern motoros, turbinás és dugattyús tűzoltófecskendőket, tűzoltószerkeket, felszereléseket és szivattyútelepeket a tűzoltás és öntözés céljaira

BUDAPEST, X, KORPONAI-UTCA 21. SZÁM

Alapítva 1896

Mátrai Antal és Társa Rt.

Mindennemű
tűzoltó- és légoltalmi
felszerelési cikkek
raktárról kaphatók

Gyár és központi iroda:

Budapest, XIII, Lomb-utca 34-36 - Telefon 299-055
Városl. lerakaf: VI, Teréz-körút 22 - Telefon 121-533

Gyárt: kézi- és motor-
fecskendőket, mindenfé-
le létrákat, motollákat,
vízhordó és öntöző lajto-
kat, szerkocsikat és lég-
oltalmi felszereléseket

FELTEN ÉS GUILLEAUME RT., BUDAPEST, I.

a budapesti hivatásos tűzoltóság szállítója

GYÁRT: BELÜL GUMIZOTT TŰZOLTÓTÖMLŐT
kivánt méretekben és nyomásig.

LEVÉLCÍM: BUDAPEST 113. POSTAFIÓK. TELEFON: 258-880

Hazai
gyártmány!

MINIMAX

a legjobb magyar gyártmányú kézi tűzoltókészülék. Nem hasonlítható össze a különböző utánzatokkal. Felvilágosítással szolgál a
MAGYAR MINIMAX RT., BUDAPEST
GYÁR, IRODA: VI, RÓZSA-UTCA 85. TELEFONSZÁM: 123-731

CORVIN ÁRUHÁZ RT.

BUDAPEST VIII, BLAHA LUJZA-TÉR 1-3

Csonka János gépgyára gyártja a

mindenhol bevált, tökéletes **tűzoltómotorokat!**

TÜZRENDÉSZETI KÖZLÖNY

A MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én

Az előfizetési és hirdetési díjakat a Magyar Orsz. Tűzoltó-Szövetség 22.237. számú csekk számlájára lehet beküldeni. Csekkjeit az országban postai úton is lehet beküldeni.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség, szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, VI, IZABELLA-UTCA 51

Telefon: 223-254

Előfizetési ára egész évre 12 pengő

A szerkesztőség címére küldött szakcikkeket, ha közlésre alkalmasak, díjazzuk

Ajánlva a m. kir. belügyminiszter é. r. 126.278—1938. B. M. sz. rendeletével („Belügyi Közlöny” 1939. évi 5. sz.) a vármegyék, városok és községek számára

≡ TŰZOLTÓTESTÜLETEK A LAPOT TAGDIJ FEJÉBEN KAPJÁK ≡

Az országos felügyelő kinevezése

A magyar királyi belügyminiszter úr 364.182—1940. V. B. M. számú rendeletével vitéz Kiss Lajos dr székesfővárosi tűzoltófőparancsnokot az 1936:X. tc. 5. § (4) bekezdése alapján országos tűzrendészeti felügyelővé nevezte ki.

Vitéz Kiss Lajos dr személyét nem kell bemutatni a magyar tűzoltóságnak, neve összeforrott a tűzoltóintézménnyel és fogalomná vált.

A tűzrendészeti törvény és végrehajtási utasítás tervezetének elkészítőjét és hathatós szorgalmazóját személyesen, írásából vagy látásból minden tűzoltó ismeri, komoly és értékes szakmunkásságának eredményeit elismeri.

Mint budapesti tűzoltófőparancsnok, rövid négyesztendős munkássága alatt valóban rendkívüli eredményeket mutatott fel. Szinte varázsintésre épültek a korszerűbbnél korszerűbb tűzoltólaktanyák a különböző kerületekben és most áll befejezés előtt a központi tűzoltólaktanya hatalmas épülete, mely kétszeresre bővült, tágas udvarával olyan keretet nyújt Budapest tűzoltóközpontjának, mint amelyet a többszörösen gyarapodott ország fővárosa méltán megérdemel. Tűzoltószerkek és eszközök korszerűsítése, beszerzése terén olyan ritka fejlődést hozott ez a négy esztendő, amire még nem volt példa a fővárosi tűzoltóság történetében. A tűzoltóság tisztikarának több mint kétszeresére való emelésével számos mérnököt kapcsolt a tűzoltóintézményhez. Ilyen felszerelések birtokában és ilyen vezetéssel nyugodtan hajthatja fejét nyugalomra a főváros lakossága, még kemény megpróbáltatások idején is.

Az elmúlt év folyamán, országos tűzrendészeti felügyelői ideiglenes megbízatásának tartama alatt kiválóan szerezte meg a keletmagyarországi és erdélyi visszatért területek városainak ideiglenes tűzvédelmi szolgálatát, az anyaországból kiküldött tűzoltó-kiképzőkeretekkel. Úgy a katonai, mint a hazatért részek hatóságai, valamint az ott járt szakemberek páratlan elismeréssel nyilatkoztak a keretek kiváló és úttörő munkájáról, nemkülönben az anya-

ország gyors és alapos segítségnyújtásáról. Azóta a kiképzőkeretek hazatértek ugyan, de a három hónap alatt kiképzettek folytatják a megkezdett munkát az időközben rendelkezésre bocsátott tűzoltószerkekkel.

Az erdélyi részeknek ily céltudatos és eredményes megsegítése biztos reményt nyújt a magyar vidéki tűzoltóságok számára is, hogy az országos tűzrendészeti felügyelőben ne csak eggyel több parancsolót lásson, hanem azt a férfit, aki felemeli és hathatós segítséget nyújt a vidék sokhelyütt elmerült és elfásult tűzoltóságai számára.

Az országos tűzrendészeti felügyelő újév napján kiadott parancsában vázolta nemes célkitűzéseit, amelyet a Tűzrendészeti Közlöny legutóbbi számában minden bajtársunk olvashatott. A kitűzött nagy célok elérése érdekében valóban minden tűzoltó lelkesedéssel sorakozik az országos felügyelő által kibontott tűzoltói munka lobogója alá.

Nem kétséges, hogy a községek és városok tűzrendészete komoly átszervezés előtt áll és e téren az országos tűzrendészeti felügyelőnek nehéz feladatokat kell megoldani. Az egyes községek és városok egymástól annyira különböznek lélekszám, ipari vagy mezőgazdasági jelleg, anyagi teherbírási szempontjából, hogy azoknak egy kalap alá vonása úgyszólván lehetetlen, tehát jóformán egyenként kell vizsgálat tárgyává tenni és rugalmas jogszabállyal kormányozni. Teljes mértékben vonatkozik ez a tűzoltóság felszerelésére is.

Az önkéntes tűzoltóintézménnyel jobbat és alkalmasabbat a községek számára ma sem tudunk javasolni. Ezeknek tehát hónapok alatt kell nyúlni és működőképességüket fokozni.

Az ország tűzoltóságának irányítása tehát biztos kezekbe került és a tűzoltótársadalom az országos tűzrendészeti felügyelő szavaival hirdeti, hogy „A magyar tűzrendészet reményteljes, jobb jövődjének kulcsa kezünkben van, rajta hát, vívjuk ki a magyar intézmények sorában a hozzánk méltó, minket megillető helyet!”

Magyar tűzoltók arcképcsarnoka

Makrányi Gyula dr

h. polgármester, tűzoltóparancsnok, jár. tűzrendészeti felügyelő

A magyar Mátraalja adta a kitűnő magyarérszű, kiváló köztisztviselőt s áldozatos szívű embert a magyar tűzoltás ügyének s a magyar életnek, hogy önzetlenül szolgáljon mindent, ami szép, jó és nemes, s fáradhatatlanul küzdjön minden igaz magyar közügyért.

A lelkiismeretes, kötelességtudó, különleges képzettségekkel rendelkező közéleti férfiú, mint súlyosan sebesült, több kitüntetéssel kerül haza a nagy világháborúból, hogy itthon, szülőföldjén teljesítse hazája és fajtája iránti kötelezettségeit.

Gyöngyös város közönsége kiváló szülöttjét azonnal bizalmába fogadta, s fiatalon városi tanácsnoknak választotta meg. A nemzeti újjászületés két évtizedében bátran, következetesen harcolt a keresztény nemzeti gondolatért, hivatalát mindenkor mintaszerűen töltötte be, s ezenkívül a nemzet társadalmá büszkén vallotta magáénak.

Sok munkát és áldozatot hozott a tűzoltás ügyének. Közéleti pályafutásának kezdetén szeretettel karolta fel a Gyöngyösi Tűzoltótestületet nemcsak mint tűzrendészeti előadó, de mint aktív tűzoltó is. 1922-ben lett a Gyöngyösi Tűzoltótestület szakaszparancsnoka, majd alparancsnoka, 1932 óta parancsnoka. 1930-ban tiszteletbeli járási felügyelőnek, 1940 április 1-én valóságos járási tűzrendészeti felügyelőnek nevezték ki. 1928-ban az esztergomi országos tűzoltóversenyen az egyéni versenyben az első, csapatversenyben a második díjat nyerte. 1935-ben rendezte meg Gyöngyösön a nagyszerű országos tűzoltókongresszust.

Makrányi Gyula dr érdeme, hogy a Gyöngyösi Tűzoltótestület ma az ország első testületei közé tartozik felszerelés, testületi és hazafias szellem, valamint szakképzettség és fegyelem szempontjából. Munkásságának eredménye, hogy a testület új mentőautót és motorfecskendőt szerzett be s kifogástalan tűzoltófelszereléssel rendelkezik. Legnagyobb érdeme azonban, hogy a testület szellemét keresztény nemzeti alapra helyezte s a szükséges tisztogatás elvégzése után a város derék tűzoltóságának nagyszerű otthonát teremtett. A Gyöngyösi Tűzoltótestület az újjászülető nemzet egyik komoly társadalmi, kulturális és nemzetnevelő tényezője, a katonás magyar szellem s az országépítés bátor harcosa.

Nagy érdeme Makrányi dr h. polgármesternek, hogy megszerezte a testület részére a gyöngyösi szabadkőművesek ingatlanát, mellyel egy értékes telket juttatott az egyesület birtokába, tulajdonába.

A tűzoltótestület ma Gyöngyös és vidékének egyik vezető egyesülete, mely kétségtelenül fontos történelmi missziót tölt be nemcsak a megye s a város, de a nemzet életében is.

A tűzoltótestület ez évben százéves fennállását ünnepli. Komolyan, a mai történelmi időkhöz méltóan, nem hangoskodással, hanem komoly építő munkával. Mindezért a testület nagy parancsnokát illeti az elismerés, aki mindenkor a komoly alkotó munkának, az anyadellen kötelességteljesítésnek volt a híve és példát adó kimagasló egyénisége.

Az évszázados évforduló alkalmával őszinte magyar szívvel köszöntjük a magyar tűzrendészet és tűzoltóügy kiváló munkását s kívánjuk, hogy az általa irányított keresztény nemzeti szellem mielőbb hódítsa meg teljesen ennek a vidéknek a közszellemét s szolgálja a nemzeti alapon álló magyarság egyetemes érdekeit.

Makrányi Gyula dr h. polgármestert pedig büszkén helyezük el érdemes magyar tűzoltók díszes arcképcsarnokába, az utókor számára követendő példaképpen.

Öngyulladások elektromos okai

A Magyar Katonai Szemle folyó évi 1. számában Csalány Ferenc hadmérnök-kari alezredes tollából igen érdekes tűzrendészeti vonatkozású dolgozatot olvashatunk „Öngyulladások (porrobbanások) fizikai és vegyi magyarázata” cím alatt.

Csalány alezredes Diebel (München), Piacensa (Kempten Thingers) és Lienert (Zürich) kutatók, valamint a müncheni egyetem B. Romeis dr tanszékének vizsgálatai alapján az öngyulladások és porrobbanások keletkezésének egy újabb okát ismerteti. Tulajdonképpen maga az ok nem új, sőt nem is ismeretlen a tűzrendészet körében, mert nincs másról szó, mint statikus — légköri — elektromos kísérletről. A közlemény címe és az előbb mondottak alapján azt kellene hinnünk, hogy nem is a megelőző tűzrendészet tárgyköréből közismert öngyulladásról, hanem egyszerűen tévesen öngyulladásnak magyarázott elektromos tűzről van szó. Valójában Csalány alezredes által ismertett tűzesetek a megelőző tűzrendészet elfogadott felosztása szerint két csoportba sorolhatók. Mindkettőt jellemzi az, hogy a tűzesetet nem ipari áram vagy jól felismerhető villámcsapás, hanem a légkörben lejátszódó lassú elektromos kisülés okozza. Ez a lassú kisülés kevésbé ismert jelenség, mint a villámcsapás, amely a levegő és föld közötti természetes kiegyenlítődés maximumát képezi, mert csak kisebb fény- és hőtüteménnyel jár. Általában szintén zivataros időben fordul elő és a feszültség éles sarkok, töréseknél fénynyaláb alakjában jelentkezik. Ritkábban is okoz tüzet, de ha az mégis bekövetkezik, mivel más fizikai vagy kémiai folyamat nem játszott közre, ezt az esetet — Csalány alezredes nem egészen kifejezett véleményével szemben — *tiszán elektromos tűznek kell minősítenünk.*

Van azonban a lassú kisülésnek oly minimális értéke, amelynél még fénytütemény sem keletkezik s mégis tűzeset okozójává válhat. Ez esetben a tűz keletkezésére vonatkozólag semmiféle külső behatás nem észlelhető, a kisülés hőhatása is oly kicsi, hogy az magában véve tüzet nem okozhat. A vizsgálatok kiderítették azonban, hogy e lassú kisülés bizonyos anyagokon belül vegyi hatásokat, oxidációt okozhat. Különösen áll ez a szálas és poros anyagokra, amelyekben belül ez a folyamat igen gyakran tüzet okoz. Ez a tütemény teljesen a szálas termények öngyulladásának folyamatával egyezik, legfeljebb azzal a különbséggel, hogy a mikroorganizmusok okozta öngyulladás nedves anyagokban, az elektromos öngyulladás pedig száraz anyagokban fordul inkább elő. Mint a német kísérletek kiderítették, így nagyon sok széna-, szénapajta-, kizal- stb. tűz keletkezett, amelyeket kezdetben egyszerű öngyulladásra vezettek vissza. Ez a jelenség az előbbtől eltérőleg tehát ténylegesen öngyulladásnak nevezhető és ezt az öngyulladási okot eddig a magyar tűzrendészeti irodalom — tudtommal — még nem tárgyalta. Csalány alezredes cikke tehát rendkívül érdekes új öngyulladási lehetőségre hívja fel figyelmünket, amellyel sok rejtélyes és az anyag szárazsága miatt az eddigi felfogás szerint öngyulladásnak nem minősíthető tűzeset magyarázható meg.

Rendkívül érdekes továbbá az, hogy e légköri kisüléseknek speciális földtani okai lehetnek. Különösen a földalatti vízerék, vízér keresztvezők váltják ki a lassú légköri kísérleteket. A német vízerkutatók már korábban felhívták az illetékes tűzrendészeti szakértők figyelmét arra, hogy az öngyulladásokon kívül mással meg nem magyarázható terménytűzek helyén mindig található volt sugárzást előidéző talajvízfolyás. Diebelnek e helyek kivizsgálására már pontosan kidolgozott módszere van, mert a Németországban gyakorta előforduló és nagy károkat okozó öngyulladások a kísérletek lefolytatására megfelelő alkalmat és okot szolgáltatnak.

szilágyi Németh Gyula

Tűzoltás szilárd anyagokkal

Közli: Szilágyi Miklós okl. vegyészmérnök, székesfővárosi tűzoltótiszt-gyakornok

A szilárd anyagokkal való tűzoltás, az úgynevezett szárazoltás abból áll, hogy az égő anyagra olyan szilárd anyagot viszünk rá, amely képes elfojtani a tüzet. Alkalmazni lehet olyan anyagokat, melyek hő hatására alig változnak, és olyanokat, melyek magasabb hőmérsékleten tüzet oltó gázokat fejlesztenek. Tűzoltásra csak azok az anyagok alkalmasak, melyek nem gyulladnak meg és az égő anyagot el tudják a levegőtől zárni. Az összes szilárd oltóanyagok használata elektromos berendezések tüzeinek oltására, mert nem vezeték az elektromosságot.

1. Szilárd anyagok, melyek hő hatására nem fejlesztenek tüzet oltó gázt:

Már az ókorban alkalmazták zsír- és olajtűzek oltására a földet, illetve a homokot, később az agyagot stb. A középkorban az ilyen tüzeket hasonlóképpen agyaggal, továbbá timsó és sóporokkal igyekeztek elfojtani. A finoman, vagy durvábban porlasztott timsót üveg- vagy agyaggömbben az égő anyagra dobták, ahol a lópor-töltet szétrobbantotta a golyót és a timsót szétszórta az égő felületen.

Az újabb időkben égő magnézium és magnézium-ötvözetek oltására száraz homokot és oxigént nem tartalmazó vízmentes ásványokat (pl. folyópát, karallit stb.) használnak. Ezeket az oltóanyagokat nedvesség ellen védő anyagok hozzáadásával javította A. Beck és G. Schreiber. Mint nedvesség ellen védő anyagok számításba jöhetnek a kén, a foszfor stb. Ezekből az anyagokból az égő túlhevített magnéziummal érintkezve gázok, vagy gőzök keletkeznek, melyek megakadályozzák, hogy a vízzel, illetőleg vízgőzzel nedves, száraz fém velük érintkezésbe jusson. Ilyen keverék a légszáraz vagy nedves homok 3—10 százaléka kénrel keverve.

A termittöltésű gyújtóbombák oltására a homokot használják. Homok egyedül nem felel meg tökéletesen erre a célra, ezért O. Wille 30:70 arányban vízmentes káliumsulfáttal (KHSO₄) keverte a száraz homokot.

A bányákban igen sokszor alkalmazott oltóanyag a kőpor. Vagy a képződő szénporhoz adagolják, hogy

a robbanás-veszélyt csökkentsék, vagy a tárnában oly magasan fekvő helyen helyezik el, ahonnan robbanás következtében keletkező légnyomás hatására leeshet. A kőpor a robbanás hullámát lefékezi és hűtőhatásával a keletkező tűz égését csökkenti.

Használják még tűzoltásra a finoman porlasztott silicátot, a nátriumsilicáttal bevont parafadugót (olajtűzeknél), gipsz, mész, só (vagy szóda) és cement poralakú keverékét.

2. Szilárd anyagok, melyek hő hatására tüzet oltó gázt fejlesztenek:

Ezek az anyagok nagyobb szerepet játszanak, mint azok, melyek gázt nem fejlesztenek. Azonkívül, hogy az égő tárgyat a szilárd oltóanyag elzárja a levegőtől, még lángot elfojtó gáz is keletkezik.

a) Széndioxidot fejlesztő szilárd anyagok:

A gázt fejlesztő, tüzet oltó szilárd anyagok közül a széndioxidot fejlesztő sók a legfontosabbak és a leginkább használatosak. Különösen a savanyú nátriumcarbonát, a nátriumbicarbonát jön számításba mint oltóanyag. A nátriumbicarbonát (szódabikarbóna) már gyenge melegítésre szétbomlik szénsavra, vízre és nátriumcarbonatra a következő reakció egyenlet szerint:

Igen sok szabadalom van a nátriumbicarbonát-nak különböző sókkal való keverékére. Nátriumcarbonáthoz kevert sók a következők: ammoniummagnésium-, calciumcarbonát; nátriumsulfát, nátriumbisulfát, ammonium-, alumínium-, vas-, réz-sulfát; nátrium-, calciumchlorid; nátrium-, calciumnitrát; nátriumsulfit, nátriumbisulfit; bórax; ammonium-, calcium-, vasfoszfát; borkő; oxidok; szappanok, ásványi anyagok, növényi anyagok stb.

b) Kénoxidot fejlesztő szilárd anyagok.

A kén hő hatására egyesül a levegő oxigénjével kéndioxiddá (SO₂). Tehát a kén égése közben a levegő oxigénben szegényebb lesz és azonkívül tüzet fojtó gáz, kéndioxid is képződik. Ezért használta fel G.

EMAG-Szilvay -rendszerü,

szabadalmazott, háton hordozható, úszóra szerelt benzinmotoros centrifugal szivattyú-fecskendő.

Egy ember:

szállítja ki a helyszínre egyedül hozza üzembe egyedül eresztí a vízre egyedül oltja a tüzet

További előnyei:

8 méternél nagyobb mélységből szállít vizet Szívóoldali habok nem léphetnek fel

Nincs szívótömlő és más szívóoldali berendezés Lajtra és lakoztatható 6 Tűzcsapra csatlakoztatható Vizen úsztatható

Megfelel a 180.000/1936. B. M. sz. rendelet előírásának.

Vadásztöltény-, Gyutacs- és Fémárugyár Rt. Budapest, V, Mérleg-u. 3

Telefon: 298-960

Hirschl a ként kéménytűzek és más egyéb zárt-tűzek oltására. A ként könnyen gyúló anyagokkal keverte (pl celluloidforgáccsal, nitrocellulose porral, magnésiumporral stb.). Ilyen használható keverék összetétele: 500 g kén és 28—30 g fekete lőpor. Fokozni lehet a kén oltóhatását kéménytűzeknél, ha zinkporral és káliumperchlorattal keverjük (W. L. Wedger és J. W. Edmands szabadalma) a következő arányban:

52 rész káliumperchlorat,
16 rész kén,
33 rész zinkpor.

A tűz melegének hatására kéndioxid és zinkoxid gőzök keletkeznek, melyek a tüzet elfojtják. A zinkoxid a kéménycsőben leülepszik, a korom begyulladását megakadályozza.

M. Voisinet szabadalma szerint kén, bórax és ocker keverékével lehet celluloid (film) tüzeket oltani.

A „Soc. pour l'Exploitation des procédés et brevets” oltóanyag szabadalmának összetétele:

37 rész nátriumbicarbonat,
1.875 rész zsírkő (steatit),
1.2 rész magnésiumoxid,
18.925 rész kénvirág.

c) Ammoniakot — illetve ammoniumsót, amely tudvalevőleg hő hatására ammoniakot, illetve ammoniumsó gőzöket fejleszt — lehet tűzoltásra használni. Ilyen célra alkalmasak az ammoniumbromid keverékei más ammoniumsókkal (ammoniumwolframattal, molibdáttal, boráttal, laktattal vagy foszfáttal).

d) Phosphoroxidokat fejlesztő szilárd oltóanyagok:

A tüzet elfojtó anyagok közé tartozik a phosphor is, mely a tűz hatására a levegő oxigénjével phosphoroxidokat (phosphortri- és pentoxid) képez. A phosphort mint oltóanyagot T. C. Westfield ajánlotta. Tekintettel arra, hogy a phosphoroxidok a szervezetre károsan hatnak, ezt a módszert a gyakorlatban alig alkalmazzák.

e) Szilárd szénsav:

Hatásos oltóanyag, bizonyos alkalmazási területen a szénsavhó. A szénsav normális légköri nyomáson és hőmérsékleten szintelen gáz, kissé szúrós szaggal és savanyú ízzel. Fajsúlya 1.529 (a levegőé = 1.), tehát másfélszer nehezebb a levegőnél. Könnyen sűrítendő, 0° C hőmérsékleten 35 légkörnyomásnál cseppfolyósodik. Acélpalackokba sűrítve folyékony állapotban van forgalomban. Az acélpalack szelepét kinyitva a széndioxid normális légköri nyomásra kerülve, a hirtelen térfogató növekedés következtében úgy lehül, hogy hóhoz hasonló pelyhekké fagy meg. A tűz hatá-

sára a szénsavhó elég gyorsan gázalakú szénsavvá alakul. Az eközben fellépő párolgási hőmérsékletcsökkenés gyúlési hőmérséklet alá hűti az égő anyagot és a képződő gázalakú szénsav a levegő oxigénjét felhígítja, tehát a lángot elfojtja.

Előnyösen alkalmazható elektromos tüzeknél való beavatkozásra. Értékes (múzeumi stb.) tárgyak oltására különösen alkalmas, mert maradék nélkül elpárolog, azonkívül kisebb terjedelmű és fajsúlyú könnyen égő folyadékok (benzol, benzín, áther stb.) oltására is használható.

R. Kührt a szénsavat hó vagy jégdarabkák alakjában vizsugárral vitte a tűzbe.

f) Széndioxid szilárd keverékei halogénszénhidrogénekkal:

Széntetrachloridból és folyékony szénsavból már -5 C° hőmérsékleten, kis túlnyomás következtében szilárd keverék kristály keletkezik, mely alkalmas tűzoltásra (Excelsior Feuerlöschgeräte A.-G. szabadalma). Ezzel az oltóanyaggal a szénsavvesztés, mely a tiszta szénsavas hó alkalmazásánál legalább 60 százalékos, erősen le van csökkentve. Ezek a keverékkristályok, ha folyadék tüzeket oltanak velük, nem süllyednek le, hanem a felszínen úsznak, ezáltal a folyadék felszínét erősen lehűtik, s a fejlődő széndioxid és széntetrachlorid az égető gőzökkel keveredve, megakadályozzák a tűz oxigénnel való táplálását. A széndioxid és széntetrachlorid mennyiségének egymáshoz való viszonya 3:1 és 1:4 között változik.

A H. A. Sarrot szabadalmazott egy keveréket, amely folyékony szénsavból és methylbromidból vagy lichloridfluormethánból áll.

3. Felszívó anyagok által felvett folyékony oltóanyagok:

A szilárd oltóanyagokhoz lehet számítani a felszívó anyagok által felvett folyékony oltóanyagokat, melyeket a tűz melegé kihajt a felszívó anyagból.

Ilyen oltószerek az infusoria föld, aktív szén, kén és az ezek által felvett könnyen illó folyékony oltószerek, mint az äthylbromid, jodid, methylbromid, széntetrachlorid, tetrachloräthan, hexachloräthan.

Felhívás!

Felhívjuk, t. üzletbarátaink figyelmét, hogy a kitűnően bevált és közkedvelt

KR tömlőbekötő-gyűrűk

kizárólagos gyártását és forgalomba hozatalát átvettük.

Vadásztöltény-, Gyutacs- és Fémáru gyár Rt.
Központ és eladási osztály: Budapest, V, Mérleg-utca 3

Az összes
„TOTAL”
rendszerű tűzoltóké-
szülékek és berendezé-
sek gyártási jogának
magyarországi engedé-
ményese

Legújabb készülékünk és
berendezésünk az

„ÜSTÖKÖS-TOTAL” léghaboltó-rendszer.
LIGETI és BIRÓ Budapest, V, Árpád-u. 10
Ismeretivel készüggel szolgálunk TELEFON: 127-799

Téli esték

II.

Előző cikkemet azzal fejeztem be, hogy — ha lakomát adunk — gondoskodnunk kell az ételek változatosságáról. Akármilyen jóval tartjuk vendégeinket, mégis csak megunják, ha mindig ugyanazt adjuk eléjük. Munkácsy Mihálynak legkedvesebb étele volt a tőrös-töpörtös csusza. Mikor azután egy alkalommal hazajött pár hétre, vendéglátó házigazdáival ezzel kedveskedtek neki. Egy hét múlva kijelentette, hogy ha még egyszer tőrös-töpörtös csuszát tesznek eléje, rögtön vonatra ül és visszamegy Párisba.

Ne kívánjuk tehát, hogy a mi tűzoltóink is megunják az állandóan egyfajta étellel való ellátást, szíves tartást, hanem adjunk változatos szellemi lakomát minden egyes alkalommal.

A napi foglalkoztatás sorát, vagyis a szellemi ételnapot így állítom össze:

1. Névsorolvasás és kihallgatás	3 perc
2. Ima. (Karbon elmondjuk a Magyar Hiszekegy-et.)	1 "
3.* Tisztelegési gyakorlatok. (Egyes ki-képzés!)	1 "
4.* Síp- és kürtjelek, — némavezenyítés	4 "
5.* Egy hazafias, vagy vallásos tárgyú költemény előadása akár szabadon, akár könyvből	5 "
6. Tűzoltó szakismeretek	50 "
7. Himnusz. (Karének 1 szólamban.)	1 "
8.* Egészségügyi és mentői szakismeretek	20 "
9.* Egy katonai, vagy népdal megtanulása és eléneklése	4 "
10. Légtitkos ismeretek	20 "
11. Síp- és kürtjelek, némavezenyítés	2 "
12. Parancskiadás	2 "
13.* Tisztelegési gyakorlatok. (Szakasz-ki-képzés!) Díszmenet	5 "
14. Ima. (Szózat eléneklése karbon, egy szólamban.)	2 "

Ez összesen százhusz perc, vagyis kerek két óra. Ima, egy elég hosszú, de változatosan összeállított ételnap. Biztosíthatom a K. Bajtársakat, hogy egyik vendég sem fogja elunni s egyik sem teszi le idő előtt a kanalat. Két órát e beosztás mellett minden alkalommal könnyen el lehet tölteni úgy, hogy ne legyen az fárasztó se a hallgatókra, de főleg az előadókra nézve se. Tudniillik a csillaggal jelölt számokat más-más előadóra bízhatjuk, s így nem egy ember fárad meg a hallgatóságot is még jobban lekötjük. Az 1., 2., 7., 12., 14. számokat a parancsnoknak kell tartania.

A parancskiadásnak legfontosabb pontja természetesen a következő óra időpontjának kitűzése.

Az egyöntetűség kedvéért beszéljük meg: mikor is tartunk ezeket az órákat?

A tűzrendészeti kormányrendelet 12, illetve 18, vagy 24 kettős órát ír elő. Ebből azt is érthetnénk, hogy havonként egy-egy kettős órát kíván. Pedig nem!

Minden tűzoltó-foglalkozást, melynek *oktató jellegű* van, akkor kell tartani, amikor a lakosságot a legkevésbé vonjuk el rendes kenyérkereső foglalkozásáról. Nívóvaló tehát, hogy falun a téli foglalkozá-

sokat, vagyis az inkább elméleti jellegű oktatásokat a gazdasági munkától mentes december—január hónapokban kell megtartani, mikor falun a népnek olyan kevés a munkája, hogy majdnem unatkozik. Viszont az inkább gyakorlati oktatásokat legnagyobb részben a tavaszi munkák befejezése s a szénakaszálás és aratás megkezdése közé eső időben, vagyis Szt. György napjától Péter-Pál, ősszel meg Szt. Mihálytól Márton-napig.

Parancskiadás után a kettős óra utolsó perceit (13—14. sz.) minden alkalommal az udvaron kell tölteni mesterséges világítás mellett. Ez egyúttal nagyon jó alkalmat ad a szertár világítószerkeinek kipróbálására is. Ez időben a 13. sz. alatt felvett csapattisztelegéseket gyakoroljuk álló és mozgó alakzatban. Most is inkább elméleti oktatásról lévén szó, természetesen nem haladó, hanem csak álló mozgásokat vezénylünk.

A rövid gyakorlás befejeztével pedig ima gyanánt elénekeljük a Szózat-ot. Ezzel az órát befejeztük. A csapatot elbocsátjuk.

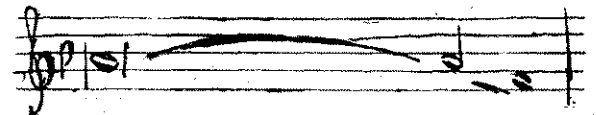
Hangos jókedvvel oszlik szét a kétórás lakoma után a társaság. Jólakott mindenki anélkül, hogy megterhelte volna magát.

Egy darabig még hullámszik utánuk a megbolygatott csend, majd békésen elülnek a halkuló hangfoszlányok, mint a fáradt verebek. Csak a bakter vonatott éneke terül a hideg holdfényben fürdő falu fölé:

Vontatva

1. Nyolcat ütött már az ó - ra,
2. Tűzre, vízre vigyáz - za - tok,

1. térjétek hát nyu - go - vó - ra!
2. hogy károkat ne vall - ja - tok!*

Bendeffy László

* Jegyzet. Ezeket az ún. „virrasztó-verseket” valamikor országszerte használták. Ezekkel ellenőrizték az éjjeli őrk szabályos működését. Ma persze egész más módja van annak is, így ezek a versek lassacskán divatjukat multák. Sok versszakuk volt, mert az öröknek a virrasztás (örködés) kezdetétől, tehát nyáron esti 9, télen 8 órától kezdve, annak befejeztéig, hajnali 4—5 óráig ki kellett kiáltaniok minden órát. Én, sajnos, csak ezt az egy versszakot ismerem. Valamikor régen, kisgyermek koromban tanultam meg egy öreg falusi baktertől. Hogy a magyar tűzoltó-élet nagy multjának ezeket az érdekes maradványait a teljes feledéstől megmentjük, örülünk, ha kedves bajtársaim egy kissé utána kutatnának a ma még föllelhető verseknek a falu öregjeinél s a verseket velem közölnék. Bizonyosan sok érdekességre bukkannának. Az egyes vidékek dallamaiban is bizonyára nagy eltérések vannak. Nagyon örülnék, ha az eltérő dallamok felől is tájékoztatnának. Aki maga nem tud hangjegyet írni, kérje meg a tanító urat, szívesen megteszi. Postai cím: Szombathely, Borsics-utca 14. Bendeffy László.

HIVATALOS RÉSZ

Másolat a 362.765—1940. V. B. M. sz. kiadmányhoz.

Magyar Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyam
Parancsnoksága**Hirdetmény****A Magyar Országos Tűzoltótisztképző tanfolyamra és a VIII. járási tűzrendészeti felügyelői tanfolyamra felvétel.**

A m. kir. belügyminiszter úr 362.765—1940. B. M. szám alatt — feltételeknek megfelelő kellő számú hallgató jelentkezése esetén — a Magyar Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyam VIII. évfolyamának Budapesten, 1941. évi május hó 12-től 1941. évi december hó 13-ig terjedő 7 hónapon át való megtartását engedélyezte.

A tanfolyamra a felvételt írásban kell kérni. A kérvényt a tanfolyam parancsnokságához (Tűzoltó-főparancsnokság Budapest, VIII, Kun-utca 2. sz.) kell benyújtani. A kérvény beadásának legkésőbbi határideje 1941. évi május hó 3-ának déli 12 órája.

A kettő (2) pengős okmánybélyeggel ellátott kérvényhez mellékelni kell a folyamodó:

- a) születési anyakönyvi kivonatát;
- b) főiskolai vagy legalább érettségi, vagy azzal egyenlő iskolai végzettséget igazoló bizonyítványát;
- c) katonai szolgálatát és esetleg légvédelmi kiképzését igazoló okmányait;
- d) magyar állampolgárságot (községi illetőséget) igazoló okmányát (közszolgálatban állóknak ezt az okmányát nem kell csatolniok);
- e) testi épségét igazoló hatósági orvosi bizonyítványát;
- f) feddhetlen előéletét és nemzeti szempontból teljes megbízhatóságát igazoló erkölcsi bizonyítványát (közszolgálatban állóknál az erkölcsi bizonyítványt a hivatalfőnök ily tartalmú bizonyítványa pótolja);
- g) a járási tűzrendészeti felügyelői tanfolyam sikeres elvégzését igazoló bizonyítványát.

Abból a célból, hogy a g) alatti bizonyítványt a pályázók még idejében megszerezhessék, a m. kir. belügyminiszter úr fenti számú leiratában kellő számú hallgató jelentkezése esetén a VIII. járási tűzrendészeti felügyelő tanfolyam megtartását is engedélyezte.

Ez a tanfolyam 1941 február hó 17-től április hó 26-ig tart. A tanfolyamra a felvételt 1941 február hó 8-ának déli 12 órájáig külön kérvényben ugyanúgy kell kérni és a kérvényhez — a g) pont alatti bizonyítvány kivételével —, ugyanazokat az okmányokat kell csatolni, mint az a Magyar Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyamára vonatkozóan meg van állapítva.

Aki tehát mind a két tanfolyamra pályázik, annak két külön kérvényt kell benyújtania és mind

a két tanfolyamra megállapított felvételi díjat a kérvény benyújtása alkalmával be kell fizetnie, a befizetést pedig a befizetési lap szelvényének csatolásával kell igazolnia. Az okmányokat csak az egyik kérvényhez kell csatolni.

A tanfolyamokkal kapcsolatban fizetendő díjak a következők:

A Magyar Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyamnál: a) felvételi díj 30 (harminc) pengő; b) tandíj könyvek nélkül 200 (kettőszáz) pengő; vizsgadíj 85 (nyolcvanöt) pengő.

A járási tűzrendészeti felügyelői tanfolyamnál: a) felvételi díj 10 (tíz) pengő; b) tandíj könyvek nélkül 100 (egyszáz) pengő; vizsgadíj 30 (harminc) pengő.

A felvételi díjat a kérvény benyújtása alkalmával, a tandíjat a tanfolyam első napjáig, a vizsgadíjat a vizsga megkezdésének napjáig a tanfolyam parancsnokánál kapható „Magyar Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyam, Budapest, VIII, Kun-utca 2” című 47. számú, vagy bianco postatakarékpénztári befizetési lapon kell befizetni.

A felvételi bizottság a kellően fel nem szerelt kérvényeket nem veszi figyelembe.

A tanfolyamra elsősorban azokat veszik fel, akik már ezidőszerint is hivatásos tűzoltótisztek, vagy tűzrendészeti felügyelők és akiket a tanfolyamra felettes hatóságuk küld ki; azután azokat, akiket valamelyik hatóság kíván tűzoltótisztté, tűzrendészeti felügyelővé kiképeztetni; végül azokat, akiknek főiskolai végzettségük van, vagy a hadseregnél mint tisztek szolgálnak.

A hallgatók a tanfolyam tartama alatt iskolai fegyelem alatt állanak és rendszeres tűzoltói szolgálatot teljesítenek.

A hallgatók a gyakorlati ismeretek (gyakornoki szolgálat) egy részét az erre kijelölt vidéki városokban sajátítják el.

A felvételi bizottság döntéséről a felvételre jelentkezőket a tanfolyam parancsnoka írásban értesíti, a tanfolyamra felvett jelentkezőket ezenkívül a tanfolyam megkezdésének pontos időpontját is közli.

Budapesten, 1941 január 7-én.

A Magyar Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyam Parancsnoksága

**Egyenruhát,
polgári öltönyt**

készít

Nagy Kálmán

IV, Kossuth János-utca 6
(Saját ház) Telefon 183-659
Alapítva: 1895

A m. kir. belügyminiszternek 155.500/1941. V. B. M. számú rendelete

A tűzrendészet újabb szabályozásáról szóló rendeletek egyes rendelkezéseinek módosítása és kiegészítése.

A tűzrendészet újabb szabályozásáról szóló 180.000—1936. B. M. (alábbjakban: R.) és 64.200—1940. B. M. számú rendeletek egyes rendelkezéseinek módosításául és kiegészítéséül a következőket rendelem.

1. §.

A R. 11. §-ának (5) bekezdését a következőkkel egészítem ki:

„(5) Nem kell igazolni a kerületi tűzoltótanfolyam elvégzését az olyan önkéntes, köteles és magántűzoltóság parancsnokának és tisztjének, aki a R. hatálybalépése előtt legalább 5 éven át tűzoltótiszt volt. Az ilyenek régi jogon az 1936. évi október hó 1-én viselt tűzoltótiszti rendfokozatukban megtagadhatók.”

2. §.

A R. 26. §-ának (17) bekezdésében foglaltak helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(17) Vármegyében indokolt esetben az országos tűzrendészeti felügyelő meghallgatásával vármegyei és járási tűzrendészeti felügyelőhelyettelt lehet kinevezni. A vármegyei és járási tűzrendészeti felügyelőhelyettesek száma a valóságos tűzrendészeti felügyelők számát meg nem haladhatja. Vármegyei és járási tűzrendészeti felügyelőhelyettesé általában csak az nevezhető ki, aki legalább a járási tűzrendészeti felügyelői tanfolyamot sikerrel elvégezte. Vármegyei és járási tűzrendészeti felügyelőhelyettesé régi jogon a tűzrendészet terén érdemeket szerzett azt a férfit is ki lehet nevezni, aki legalább középiskolai végzettséggel rendelkezik és igazolja, hogy 1936. évi október hó 1. napja előtt legalább 5 éven át tűzrendészeti felügyelő volt. A tűzrendészeti felügyelőhelyettesek költségátalányban általában nem részesülnek. Kivételesen indokolt esetben a tűzrendészeti felügyelőhelyettelt a törvényhatósági tűzoltószövetség az országos tűzrendészeti felügyelői tanfolyam meghallgatásával költségátalányban részesülhet.”

3. §.

A 64.200—1940. B. M. számú rendelet 11. §-ában foglaltak helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az ország területe a következő tűzrendészeti kerületekre (T. 5. § (2) bek.) oszlik:

I. Budapesti tűzrendészeti kerület:

területe: Budapest székesfőváros, Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye, Kecskemét thj. város. Székhelye: Budapest.

II. Székesfehérvári tűzrendészeti kerület:

területe: Esztergom vármegye, Győr, Moson és Pozsony k. e. e. vármegyék, Komárom vármegye, Nyitra és Pozsony k. e. e. vármegyék, Bars és Hont k. e. e. vármegyék, Fejér vármegye, végül Győr, Komárom és Székesfehérvár szab. kir. thj. városok. Székhelye: Székesfehérvár.

III. Szombathelyi tűzrendészeti kerület:

területe: Sopron, Vas, Zala és Veszprém vármegye, végül Sopron szab. kir. thj. város. Székhelye: Szombathely.

IV. Pécsi tűzrendészeti kerület:

területe: Baranya, Somogy és Tolna vármegye, valamint Pécs szab. kir. thj. város. Székhelye: Pécs.

V. Szegedi tűzrendészeti kerület:

területe: Bács-Bodrog és Csongrád vármegye, továbbá Csanád, Arad és Torontál k. e. e. vármegyék, végül Baja, Hódmezővásárhely thj. városok és Szeged szab. kir. thj. város. Székhelye: Szeged.

VI. Debreceni tűzrendészeti kerület:

területe: Békés, Hajdu és Jász-Nagykun-Szolnok vármegye, végül Debrecen szab. kir. város. Székhelye: Debrecen.

VII. Miskolci tűzrendészeti kerület:

területe: Borsod, Gömör és Kishont, Nógrád, valamint Heves vármegye, végül Miskolc thj. város. Székhelye: Miskolc.

VIII. Kassai tűzrendészeti kerület:

területe: Abaúj-Torna, Bereg, Máramaros, Szabolcs, Ugcso, Ung és Zemplén vármegye, Kárpátalja, végül Kassa szab. kir. thj. és Ungvár thj. város. Székhelye: Kassa.

IX. Kolozsvári tűzrendészeti kerület:

területe: Bihar, Beszterce-Naszód, Csik, Háromszék, Kolozs, Maros-Torda, Szatmár, Szilágy, Szolnok-Doboka és Udvarhely vármegye, végül Kolozsvár szab. kir. thj., valamint Szatmárnémeti és Marosvásárhely szab. kir. és Nagyvárad thj. város. Székhelye: Kolozsvár.”

4. §.

A R. 31. §-a (3) bekezdésének helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Járási tűzrendészeti felügyelővé csak az a vármegyei vagy városi tisztviselő nevezhető ki, aki főiskolai végzettségén felül a Magyar Országos Tűzoltó Tisztképző Tanfolyam keretében tartott járási tűzrendészeti felügyelői tanfolyam sikeres elvégzését is igazolja. Járási tűzrendészeti felügyelővé kivételesen a városi hivatásos tűzoltóság parancsnokát és azt a hivatásos tűzoltótisztet is ki lehet nevezni, aki legalább 5 év óta hivatásos tűzoltótiszti szolgálatot teljesített.”

5. §.

(1) Törvényhatósági tűzoltószövetség elnöke a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetségben, önkéntes, köteles és magántűzoltó egyesület elnöke pedig a törvényhatósági tűzoltószövetségben alelnöki tisztséget nem tölthet be. Akik ezidőszereint ily tisztséget viselnek, azoknak e tisztsége e rendelet hatálybalépésével megszűnik; helyüket szakképzettséggel rendelkező egyének közül a szövetségek legközelebbi közgyűlésükön tölthetik be.

(2) Az (1) bekezdésben említettek azonban a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnöki tanácsának tagjává, illetőleg a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség előadójává megválaszthatók.

(3) Az elnöki tanács tagjainak, előadónak működésük területét érintő ügy tárgyalása esetén szavazati joguk nincs, csak tanácskozási joguk van.

6. §.

(1) A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség, valamint a törvényhatósági tűzoltószövetség elnökei s alelnökei tiszteletdíjban nem részesíthetők, a részükre korábban esetleg megállapított tiszteletdíj kifizetését pedig e rendelet hatálybalépésétől kezdve meg kell szüntetni. Működésük területén kiküldetési illetményre sincs igényük abban az esetben, ha hivatali állásuknál fogva utiátalányban részesülnek.

(2) Az (1) bekezdésben említett rendelkezések a szövetségek ügyvezető alelnökeire nem vonatkoznak.

7. §.

(1) A R. 138. §-ának (7) bekezdésében megállapított határidőt az 1944. év végéig meghosszabbítom.

(2) A Magyar Szent Koronához visszacsatolt, illetőleg visszatért területeken fekvő községek a R. 138. §-ának (1)—(5) bekezdésében említett tűzoltószereket és eszközöket fokozatosan az 1946. év végéig szerezhetik be.

8. §.

Ez a rendelet kihirdetésének napján lép hatályba.
Budapest, 1941. évi január hó 2-án.

dr. vitéz Keresztes-Fischer Ferenc sk.,
m. kir. belügyminiszter

HÍREK

Jakobinyi József Debrecen sz. kir. város hivatásos tűzoltóságának tűzoltófelügyelőjét Máramaros vármegye főispánja Máramarossziget m. szabad koronaváros hivatásos tűzoltóparancsnokává nevezte ki.

A székesfővárosi tűzoltóság karácsonyi ájtatosságai. Vitéz Kiss Lajos dr. tűzoltóparancsnok napiparancsban elrendelte, hogy a budapesti hivatásos tűzoltóság tisztikara és legénysége karácsonyi ájtatosságon vegyen részt. A tűzoltóság római katolikus tagjai december 10, 11 és 12-én a józsefvárosi plébániatemplomban közös szent áldozáson vettek részt. A református vallásúak december hó 16-án a Calvin-téri református templomban, míg az ágostai hitvallású evangélikus vallásúak december hó 19-én a Vilma királynő-úti evangélikus templomban vettek részt úrvacsora vétellel egybekötött Istentiszteleten.

Megjelent a Tűzoltók Naptára. Értesítjük t. olvasóinkat, hogy a Tűzoltók Naptára elkészült s azt előző számunkhoz mellékelve, minden testületnek és előfizetőnknek megküldöttük. Amennyiben tehát valamely számunk mellől a postán, vagy a csomagolásnál előfordult hibák következtében mégis hiányzott volna a Tűzoltók Naptára, ezért elnézést kérünk és kérjük az illető testületet, hogy forduljon reklamációval közvetlenül a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetséghez. A naptár szerkesztőbizottsága egyébként ezúton nyugtázza és köszöni azt a számos elismerő levelet, amelyekkel kifejezésre juttatták olvasóink azt az örömet, amit a tartalmas szaknapár megjelenése okozott. A szerkesztőbizottság hosszú és fáradságos munkája nem volt tehát hiábavaló, a naptár gazdag tartalmával és igen hasznos adataival minden tűzoltó nélkülözhetetlen zsebkönyvévé vált, amint arról számosan értesítettek bennünket. Kérjük tehát a bajtársakat, hogy naptárunkat népszerűsítsék, mert azt fölös számban nyomáttuk, hogy ne csak a Tűzrendészeti Közlöny előfizetői és a tagtestületek, hanem a testületek tagjai is megszerezhessék ezt a nélkülözhetetlen adatokat és ismereteket tartalmazó tűzoltólexikonnak beillő szakkönyvet. Kérjük továbbá mindazokat, akik a naptárt megtartani

kívánják, hogy annak árát, 1 P-t, a mellékelt csekklap felhasználásával küldjék be. Tíz naptár rendelése esetén csak 8 pengőt kell beküldeni, ez esetben tehát egy példány ára 20 fillérrel olcsóbb.

Az országos tűzrendészeti felügyelő jelentése a felszabadult keletmagyarországi tűzrendészeti állapotáról. Az országos tűzrendészeti felügyelő 685—1940. otf. szám alatt könyvalakba kötött 64 oldalas jelentést terjesztett a m. kir. belügyminiszter elé, amely a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség, a Pestvármegyei Tűzoltó-Szövetség és Budapest székesfőváros tűzoltóságának kiküldött szakbizottság élén, a most visszatért Kelet-Magyarország területén megtett szemleút alkalmával tapasztalt tűzrendészeti viszonyokat és a tűzrendészet fokozatos kiépítése érdekében teendő országos tűzrendészeti felügyelői javaslatokat tartalmazza. A jelentés három részből áll. Az első rész a vonatkozó tapasztalatokat és intézkedéseket általánosságban tartalmazza, a tűzoltóságok megszervezésének elgondolásával együtt. A második rész a visszatért 22 városról egyenként nyújt helyzetjelentést, melyben a következő adatok találhatóak. A város lakóinak és házainak száma, a kiküldött kiképzőkeret megnevezése, helyzetjelentés a felszabadulás napján talált állapotról és a kiképzőkeret által elért eredményről, javaslat a hivatásos tűzoltóság megszervezésére és létszámának megállapítására, a városban talált tűzoltószerkek és vízforrások felsorolása és állapota, javaslat a meglévő tűzoltószerkek karbahelyezésére és beszerzésére, egyéni felszerelés, a laktanyaépület állapota és javaslat a laktanya hiányainak pótlására. A jelentés harmadik része a helyzetjelentésben felsorolt adatok táblázatban való számszerű közlését tartalmazza. A helyzetjelentés szomorú képet tár elénk Erdély tűzrendészeti viszonyairól. A román katonai tűzoltóság a tűzrendészeti állapotok leromlását idézte elő, mert a folyton változó létszám folytán sem a tűzoltószerkek, sem a laktanyák szakszerű kezelésben nem részesülhettek. A katonaság semmiféle tűzoltói felszereléssel nem rendelkezett, azt a városnak kellett volna rendelkezésre bocsátani. Mivel azonban a régi felszerelési tárgyak is hamar elpusztultak, a városok nem voltak hajlandók a katonaság kezére újabb drága szereket bízni. Ugyanez volt a helyzet a laktanyákkal is. A tűzoltóilag alig képzett legénység és tisztikar a megelőző tűzrendészettel sem törődött. Mivel az idegen uralom az önkéntes tűzoltótestületek működését is teljesen megszüntette s számolni kellett azzal, hogy a kivonuló katonai tűzoltóság a meglévő tűzoltószerkek nagyrésztét magával viszi és a hátrahagyott felszerelések a fentiek miatt hasznavehetetlenek, az országos tűzrendészeti felügyelő javaslatára a m. kir. belügyminiszter úr úgy rendelkezett, hogy a nagyobb városok teljes felszereléssel ellátott tűzoltókiképzőkeretet állítsanak ki, amelyek részben a felszabaduló területek tűzvédelméért vannak hivatva ellátni, részben pedig kárelhárító szakszok kiképzésével és megszervezésével biztosítják a tűzvédelem későbbi ellátását. A kiképzőkeretek mindenütt

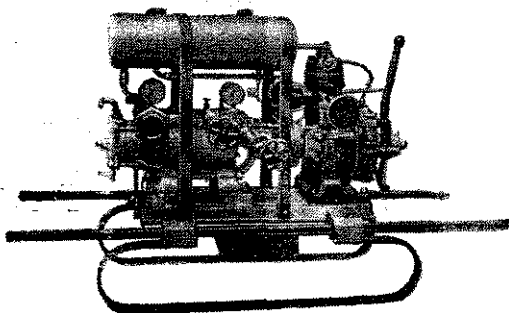
Benzin-motoros

Önfelszívó tűzoltószivattyú

hordozhatóan és kétkerekű targoncán.

Szivattyúk és kompresszorok

minden nagyságban és minden célra.

SOMMER és FEIN mérnökök

szivattyú- és kompresszorgyára

BUDAPEST, V, KATONA JÓZSEF-UTCA 3

TELEFON:
120-932
112-405

Mindennemű **létrák,**
tűzoltó- és légoptalmi felszerelések
beszerzési forrása

Metzker Ferenc

Budapest, XI, Horthy Miklós-út 35

Telefon 456-363

derekas munkát végeztek, annak ellenére, hogy működésüket igen mostoha körülmények között kellett megkezdniök és végrehajtaniok. A kárelhárító szakaszok kiképzése megtörtént s mivel a kiképzőkeretek rövidesen elhagyják vezénylési helyüket és visszatérnek testületeikhez, szükségessé válik a városokban a hivatásos tűzoltóságok megszervezése, felállítása és felszereléseik biztosítása. Az országos tűzrendészeti felügyelő a felszabadult városok nehéz anyagi helyzetére való tekintettel az érvényben levő jogszabályoktól eltérően minden városnál csak azt a legkisebb tűzoltói létszámot, felszerelést és szerjavadalmazást javasolja, amire a látottak alapján mint minimumra, szak szempontból feltétlenül szükség van. Ennek folytán súlyt kell helyezni a kölcsönös segélynyújtásra, hogy nagyobb tüzeseteknél a kis létszámmal bíró tűzoltótestületek összműködése a tűzvédelmet határozottan fokozza. A szerek beszerzésénél a legnagyobb gondot arra kell fordítani, hogy ezek a rendszeresített tűzoltószerek a tűzoltói szolgálat minden ágazatában jól legyenek alkalmazhatók és hogy kielégítően oldják meg az egyes közületek közötti kölcsönös segélynyújtás nagyfontosságú kérdését is. A kialakult gyakorlat tanulságai szerint, további külföldi példák útmutatásai alapján, a támasztott igényeknek legjobban az egységes típusú, gyorsan mozgó kétfonnás tehergépjárművek felelnek meg, amelyekkel egy-egy gumiabroncsoszású billenthető targoncán elhelyezett 800 percliter teljesítményű kismotorfecskendő lehet vontatni. Ez a targonca a szükség szerint leakasztható és ekkor a tehergépjármű a csapat szállítás mellett más egyéb kárelhárítószolgálati célokra is igénybe vehető.

A kolozsvári hivatásos tűzoltóság premiérje, Szilveszter éjszakáján a helybeli hivatásos tűzoltóság első ízben látta el önállóan Kolozsvár tűzbiztonságának szolgálatát. Ugyanis a budapesti hivatásos tűzoltókból álló kárelhárító Szilveszter napján derekasan végzett kiképzőmunka után előbeszűzött és elhagyta a várost. A tűzbiztonsági szolgálat most már kizárólag a helybeli ujonctűzoltók feladatává vált. Hogy mennyire felelnek meg e feladatuknak, mindjárt az első éjszakán, szilveszter éjszakáján, fényes tanujelét adták. Éjjel 1 óra 55 perckor értesítették a tűzoltóságot, hogy a Gutenberg-utca 2. szám alatti parkettgyárban tűz van. A kivonult tűzoltóság a gyárépülethez toldalék épületként épített szárító- és irodaépület tetőzetével együtt teljesen lángokban talála. A gyárépület tetőzetének erezete, mely a toldaléképület fölé nyult, már szintén tüzet fogott s körülbelül 10 m távolságra a gyárépület tetőzetére vezette a tüzet. Gyors beavatkozással sikerült a tüzet körülhatárolni s egyórán kemény megfeszített munka után az ujonctűzoltócsapat teljesen úrrá lett a helyzet fölött s már csak üszkös parázsló gerendák és zsarátnokok voltak az előbb még lángoló helyén. A végleges oltás még sokáig tartott mert a gyártelepen sem kút, sem vízmedence nincs, a szükséges víztövet a Dermatagyártelepről kellett lajtókkal hozni. Külön dicséret illeti meg a Dermatagyártelep tűzoltóságát, mely a közelben lévén, első

volt a tűz színhelyén és a hivatásos tűzoltóság kiérkezése előtt az iroda teljes felszerelését biztonságba helyezte. A tűz végleges eloltása után a tűzoltóság reggel 5 órakor vonult be. Munkájuk megmutatta, hogy önállóan működve is teljes mértékben hivatásuk magaslatán állnak, kiképzésük jó, szorgalmuk elismerésre méltó s Kolozsvár polgársága nyugodtan hajthatja az új esztendőben álomra fejet, mert tettekre és lelkes tűzoltógarda örködik úgy nappal, mint éjjel élete és vagyonbiztonsága fölött.

A Vármegyék és Városok Országos Mentőegyesületének kirendeltségei közül folyó évi június hó 15-től a csornai október hó 14-ig, a barsi szeptember hó 4-ig, a sikkói október hó 15-ig, a mátészalkai szeptember hó 10-ig, a szikszói október hó 5-ig, a szerencsi szeptember hó 14-ig, a sümegi október hó 13-ig működésüket szüneteltetni kellett, mert mentőgépkocsijaik honvédségi szolgálatot teljesítettek. Ugyanezen okból kifolyólag a központi, a kispesti, a veszprémi, a szekszárdi, a pécsi, a hódmezővásárhelyi, a bajai, a szegedi, a gyulai, a balassagyarmati és a nyíregyházi kirendeltségek csak korlátozottan tudták a segélyre szorulókat kiszolgálni, mert ezekről a kirendeltségekről is hiányzott egy-két mentőgépkocsi. A fenti helyekről összesen 24 mentőgépkocsi volt távol 2329 napon keresztül. A régebben megszűnt battonyai mentőállomást leszámítva, október 13-tól ismét 68 kirendeltség működött s december hó 6-tól kezdődőleg a magyariósszegi, december hó végétől pedig a máramarosszigeti új kirendeltségekkel együtt összesen 70 VVOME mentőállomás s ezeken együttvéve 106 mentőgépkocsi teljesít szolgálatot. Az 1940. év folyamán az egyesület 181 mentőtanfolyamot rendezett, melyeken 16.133 hallgató nyert kiképzést az első segélynyújtás terén (OMK).

Postagulamokat használnak fel Németországban kisebb súlyú gyógyszerek gyors szállítására. (Gy. Sz.) 1940—43.)

A repülőgépek nemzetközi jelzései zsebfüzet alakjában is megjelent, amely az ifjúság légoltalmi nevelésének elősegítésére, valamint a m. kir. csendőrség őrszei részére is kiadásra került. A kiváló kiállítású zsebfüzetben az Országos Légvédelmi Parancsnokság rendeletére „Légoltalmi tájékoztató” hivatalos szövege is leközlésre került. A zsebfüzetet Jós Miklós m. kir. százados a tűzrendészeti szervezet részére is felajánlotta, darabja 30 fillérért kapható. Megrendelhető a szerzőnél, Budapest, Hidogkúti-út 23 alatti.

A MEFHOSz Erdélyben célszerű diáknyaraltatást szervez s e célra villákat kíván igénybe venni. Minden villába más-más nemzetiségű, hasonlókorú külföldi diákot hív meg a nyaralás időtartamára s az ott nyaraló diákok nyelvtanulás céljából csak idegen nyelven beszélhetnek. Minden nyaralóban csak az illető nyelven írt folyóiratok, újságok állanak rendelkezésre, sőt az étlap is azon a nyelven íródik.

Felelős szerkesztő és kiadó: Lukács Zoltán dr.

Mátrai sisak-, tűzoltószerek és légoltalmi felszerelések gyára

Keresztény cég
Mátrai Antal és Társa Rt.
Budapest, XIII, Lomb-utca 34—36. Telefon 299-055

Speciális tűzoltóegyenruha-

készítő szabóság
Keresztény cég!
Arajánlatos díjlanul szolgál
Czirják Elek
Budapest, XI, Hortfj Miklós-út 61
Telefon: 268-693

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség kiadványai

SZAKKÖNYVEK:

II. Vitéz Roncsik Jenő dr: Megelőző tűzrendészet, I. rész	1.— P
Megelőző tűzrendészet, II. Alkalmazott rész	1.— P
III. Erdély Ernő: A tűzoltás szabályai	1.— P
VIII. Dévényi Endre dr: A tömlő	1.— P
Rehák Tamás: Motoros fecskendők és szerkek, fűzve	5.— P
Teasdale Ottó: A tűz és robbanás veszélye	5.— P

SZABÁLYZATOK:

1. Szolgálati szabályzat-tervezet	1.— P
2. „Vezetőjelzések“ című függelék a Gyakorlati Szabályzathoz	—,30 P
3. Műszaki szabályzat és oktatás (2 füzet) 3/a Rajzok a műszaki szabályzathoz	3,50 P
4. Kiképzési tervezet tűzoltótestületek részére	—,30 P
5. Gy. 1. Alapkiképzés	—,80 P
6. Gy. 2. Gyakorlati Szabályzat. Ábrafüzet-tel. I. füzet	2.— P
7. Egyenruházati, öltözködési és tiszteletadási szabályzat	—,20 P
8. Önkéntes tűzoltótestületi alapszabály	—,20 P

EGYÉB SZAKIRÁNYÚ KÖNYVEK:

Ortutay József: Néhai József főherceg élete	3.— P
vitéz Roncsik Jenő dr: Gróf Széchényi Ödön élete	5.— P
— — A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 60 éves története	5.— P
Katonai és polgári repülőgépek nemzetközi jelzései	1,70 P

FILLÉRES KÖNYVTÁR:

Benedek: Építéstan	54 „
K. Császár Elemér: Építéstan	88 „
Erdély dr: Versenyrendezés	06 „
— — Tűzoltás szabályainak kiegészítése	20 „
vitéz Kiss Lajos dr: A közigazgatás szervezete	90 „
Konok Péter: Mechanika	44 „
— — Géptan	18 „
vitéz Roncsik Jenő dr: Vármegyei és járási tűzrendészeti felügyelők köteleességei és magatartásuk általában	34 „
— — Tűzoltóparancsnok, tűzrendészeti felügyelő büntetőjogi felelőssége	14 „
— — MOTSz szabályai	14 „
— — Telepengedélyezési eljárás	14 fillér
— — A tűzoltóság története, fejlődése, szervezete	30 fillér
vitéz Szalay Lajos dr: Kézi tűzoltókészülék	10 „
— — Fizika és kémia	18 „
vitéz Szalay Lajos dr: Kémia	32 fillér
Szilvay: Motorfecskendő ismertetése, működése, zavarai	20 „

Szilvay: Műszaki mentés	18 fillér
— — Tűzkísérleti állomásban lefolytatandó típusgyakorlatok	10 fillér
Somorjai: Ügyvitel, leltár stb.	30 „
Szöllősy dr: Jogrendszer	18 fillér
Wunderlich: Színházak, mozik tűzrendészete	36 „

NYOMTATVÁNYOK:

I. Önkéntes tűzoltóságok részére

Önkéntes testületek ügyviteli egységkönyve (kötve). Kisebbségi községek részére 3 pengő. Nagyobb községek részére 4 pengő 50 fillér. Az egységkönyvben a következő nyomtatványok vannak bekötve, melyek ívenként is kaphatók:	
a) Borítékív és utasítás az egységkönyv vezetésére	3 fillér
b) iktató	3 fillér
c) működési napló	3 fillér
d) törzskönyv és egyéni felsz. kimutatás	3 fillér
e) jegyzőkönyv	2 fillér
f) felszerelések leltára	4 fillér
g) szakkönyvek leltára	3 fillér
h) egyéb értékek leltára	3 fillér

II. Hivatásos tűzoltóságok részére

1. Iktató	3 fillér
2. Törzskönyvi lap	3 fillér
3. Létszámeligazítás és napi működési napló	3 fillér
4. Kárjelzések naplója	3 fillér
5. Kárjelentési napló	3 fillér
6. Kárbejelentés	2 fillér
7. Motorüzemanyagnapló	4 fillér
8. Üzemanyagkivételezési lap	1 fillér
9. Parancskönyv	3 fillér
10. Kihallgatási napló	3 fillér
11. Orvosi vizsgálati könyv	4 fillér
12. Szolgálati jegy	1 fillér
Kerületi és törvényhatósági tűzoltótanfolyam törzskönyve	10 fillér
Kerületi és törvényhatósági tűzoltótanfolyam naplója	5 fillér
Fecskendő próbalap, motorfecskendő vizsgálatához darabonként	4 „
Fecskendő próbalap, kézfecskendő vizsgálatához darabonként	4 „
Díszokmányürlap	2.— P
Osztályozási lap tűzoltóversenyekhez, 1 drb	2 fillér
Tűzoltói igazolványok:	
Bőrburkolatban (tishti)	—,30 P
Vászonburkolatban (altishti)	—,20 P
Igazolólap, burkolat nélkül (legénységi)	—,02 P

SZOLGÁLATI ÉRMEK:

V. éves 2.—, X. éves 3.—, XV. éves 6.—, XX. éves 7.—, XXV. éves 11.—, XXX. éves 12.—, XXXV. éves 15.—, XL. éves 16.— P.	
Éremszalag 30, igazolványlap 30 fillér	
Királyi díszérem kicsinyített mása	30 fillér

A könyvek, nyomtatványok, valamint az érmek ára a szabályszerű névkimutatással a 23.297. számú postacsekken előre küldendő be.

Megrendelhetők a MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG irodájában, Budapest, VI. Izabella-u. 51.

Hazánk legrégebb, több mint 121 éve fennálló
tűzoltószergyára

Seltenhofer Frigyes Fiai

Alapítva 1816

magy. kir. udvari szállítók
S o p r o n

Legelső tűzoltószert-, kút-, szivattyú- és gépgyár, harang-, fém- és vasöntőde. A párisi világkiállításon nagy aranyéremmel, azonkívül sok arany- és ezüstéremmel, valamint díszoklevéllel kitüntetve. Gyárt: motorfecskenőket, kocsifecskenőket, különféle tűzoltószereket és felszereléseket. Kedvező fizetési feltételek és sokévi jótállás. Költségvetést és kiszállást díjmentesen eszközölünk.

BOROS egyenruházat

Tűzoltósági felszerelések, sapkák és egyenruhák

Budapest, VIII, Baross-lér 6 (Fiumei-út sarok)

Régi, megbízható, olcsó cég.
Egyesületeknek előnyárak.

Kedvező fizetési feltételek

Egyenruhaszabóság és sapkaműhely
a helyszínen

KISTÉTÉNYI WALTHER E.

BUDAPEST, IV, PETŐFI SÁNDOR-UTCA 6, FÉLEMELET

*Gyárt: érmeket
rendjeleket
jelvényeket
fiszteletdíjakat*

A
Magyar Országos
Tűzoltó Szövetség
éremszállítója

Gazdák Biztosító

Szövetkezete

Budapest, IX, Üllői-út 1

Telefon 187-870

Tűz-, jég-, élet-, baleset-, szavatossági, betöréses-lopás elleni, autó-, üveg- és állatbiztosítás. Képviselet minden városban és községben! Kartelen kívül!

Magyar Kender-, Len- és Jutáipar Rt.

Budapest, V, Wekerle Sándor-u. 8

*Kívánságra
szívesen szolgál
megmintaért
díjazással*

Tűzoltóság részére Szegeden a következő cikkeket gyártja:

Kendertömlőt
minden méretben 30 atm. nyomásig
Vászonvedret
Takaró- és ugróponyvát
Vízmentes csővezető kabátot
Tűzoltó ruhaanyagot

LAKTANYÁK RÉSZÉRE:

Lepedőt
Szalmaszákot
Törülközőt
Vánkoszuszatot

„DRÄGER” oxigénes önmentők

Gyártja:

Vadászoltény-, Gyutacs- és Fémáru gyár Rt.

S A Z V É D E L M I O S Z T Á L Y A
Budapest, V, Mérleg-utca 3 — Telefon 183-820

Gázálcok, mindennemű gázok ellen védő szűrőbetétek
Gázvédőruhák hólyaghúzó-gázok ellen
O x y g é n e s b e l é g z ő k é s z ű l é k e k
„Dräger-Schröter“-féle gázképlő készülékek
Ó v ó h e l y - l é g t i s z t í t ó k
Klór-mész-szóró tárgoncák
Fertőtlenítő készülékek gázálcokhoz, oxigénes önmentőkhöz
Gáz- és szilánkbiztos óvóhely-ajtók és vészkijáratok

Alapítva 1896

Minden nemű
tűzoltó- és légoltalmi
felszerelési cikkek
raktárral kaphatók

Mátrai Antal és Társa Rt.

Gyár és központi iroda:

Budapest, XIII, Lomb-utca 34-36 - Telefon 299-055
Városi Ierakaf: VI, Teréz-körút 22 - Telefon 121-533

Gyárt: kezi- és motor-
fecskendőket, mindenfé-
le létrákat, motollákat,
vízhordó és öntöző lajto-
kat, szerkocsikat és lég-
oltalmi felszereléseket

Szállítunk
a hatósági előírásoknak megfelelő

Ismertetés
felvilágosítás
és ajánlat
díjtalan

MÁVAG

Telefon 133-394

GYÁRTMÁNYÚ

hordozható benzinmotoros és kézi működtetésű fecskendőket, vízhordó-
és öntözőkocsikat, tűzoltó- és locsoló autókat a legjobb
minőségben, megbízható és tartós kivitelben.

MAGYAR KIRALYI VAS-, ACÉL- ÉS GÉPGYÁRAK KERESKEDELMI KÉPVISELETE RT.
BUDAPEST, VIII, MÚZEUM-KÖRÚT 18. II.

KÖHLER ISTVÁN

**FECSKENDŐ-, SZIVATTYÚ-
és tűzoltófelszerelések gyára**

Gyárt: Modern motoros, turbinás és dugattyús
tűzoltófecskendőket, tűzoltószerkeket, felszereléseket
és szivattyútelepeket a tűzoltás és öntözés céljaira

BUDAPEST, X, KORPONAI-UTCA 21. SZÁM**FELTEN ÉS GUILLEAUME RT., BUDAPEST, I.**

a budapesti hivatásos tűzoltóság szállítója

GYÁRT: BELÜL GUMIZOTT TŰZOLTÓTÖMLŐT
kivánt méretekben és nyomásig.

Hazai
gyártmány!

LEVÉLCÍM: BUDAPEST 113. POSTAFIÓK. TELEFON: 258-880

MINIMAX

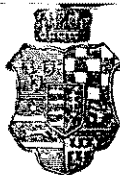
a legjobb magyar gyártmányú kézi tűzoltókészülék. Nem hason-
lítható össze a különböző utánzatokkal. Felvilágosítással szolgál
MAGYAR MINIMAX RT., BUDAPEST
GYÁR, IRODA: VI, RÓZSA-UTCA 85. TELEFONSZÁM: 123-731

CORVIN ÁRUHÁZ RT.

BUDAPEST VIII, BLAHA LUJZA-TÉR 1-3

Csonka János gépgyára gyártja a

mindenhol bevált, tökéletes **tűzoltómotorokat!**

TÜZRENDÉSZETI KÖZLÖNY

POLGÁRI LÉG- ÉS GÁZOLTALOM

A MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden hó 1-én

Az előfizetés az ország minden részére a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség Közlöny című csekkzárlattal. Az előfizetés minden postai hivatalban kapható.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség, szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, IV, BÁSTYA-UTCA 13
Telefon: *184-975, 184-976

Előfizetési ára egész évre 12 pengő

A szerkesztőség címére küldött szakcikkeket, ha közlésre alkalmasak, díjazzuk

A Magyar Posta Miniszter úr 126.278—1938. B. M. sz. rendeletével („Belügyi Közlöny” 1939. évi 5. sz.) a vármegyék, városok és községek számára

≡ TŰZOLTÓTESTÜLETEK A LAPOT TAGDIJ FEJÉBEN KAPJÁK ≡

HÓDOLUNK

Ma, március hó elsején van húsz éve annak, hogy a magyar nemzet képviselője vitéz Nagybányai Horthy Miklóst Magyarország kormányzójává választotta.

A Gondviselés végtelen kegyelme vészterhes időben olyan férfiút állított a nemzet élére, aki magyar fajtajának elhivatásában vetett sziklaszilárd hittel és acél-kemény akaratával a romokon új életet teremtett és kormányozta az ország hajóját ezer akadályon át a szebb és boldogabb jövő felé.

A személyéből kisugárzó csodálatos erő visszaadta hitét és önbizalmát a magyar népnek. A Felvidék egy részének és Kárpátaljának az anyaországához történt visszatartása, több mint egymillió magyar visszatérése huszéves nemzetépítő és országgyarapító munkájának legszebb gyümölcse.

Országlásának huszadik évfordulóján a magyar nép szeretett kormányzójának nevét imába foglalja, személyét szívébe zárja. Kifejezett kívánságára el kell tekinteni az alkalommal minden hangos ünnepléstől, de mint a miniszterelnök mondotta, azt nem tiltotta meg Főméltóságú Urunk, hogy templomainkban és otthonainkban adjunk mély-séges ragaszkodással hálát Istennek, hogy Őt nekünk adta; és nem tiltotta meg azt, hogy összejöjjünk ünnepünk előestéjén az ország minden városában és falujában minden cicoma és hangosság nélkül, bensőséges formák között, szeretettel hódolni kormányzónknak.

Ennek a benső, szívből fakadó gondolatnak jegyében a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnöksége a napokban tartott ülésén fejezte ki a magyar tűzoltóság mélységes hódolatát vitéz Nagybányai Horthy Miklós Kormányzó Úrnak fennkölt személye iránt.

Fény nevére, áldás életére!

Arad és Temesvár tűzoltóságáról

Írta: *Dévényi Endre dr*

Az elmúlt években személyes élmények alapján ismertettem a nagyszalontai, tordai, kolozsvári és nagyváradai tűzoltóságokat. A jelenlegi politikai helyzet nem alkalmas arra, hogy a kockázatos tanulmányutat ismételtelen megkísérleljem. A véletlen szerencse azonban abba a helyzetbe juttatott, hogy mégis betekintést nyertem két nagy, románok által megszállott területen lévő magyar város tűzrendészetébe. A megtudott és érdekes adatokat — minden megjegyzés nélkül — az alábbiakban közlöm:

Már a kolozsvári tűzoltóságról írt cikkemben ismertettem, hogy Romániában a hivatásos tűzoltóságokat mindenütt megszüntették. A hivatásos tűzoltóságok helyett most — francia mintára — katonatűzoltóságok teljesítenek szolgálatot.

Minthogy azonban a katonaságnál szakképzett tűzoltó természetszerűleg nem volt, a régi hivatásos tisztek, altisztek, tűzoltók kis hányadát még szolgálatban hagyták, katonának átminősítették. Ezek képezték ki az első tűzoltókat. De szerepük évről-évre kisebb.

A tisztek és tűzoltók teljes katonai fegyelem, ellenőrzés és kiképzés alatt állanak. Egyenruhájuk is a rendes román katonaruha. A különbség csupán az, hogy a sapkán piros posztóból kivágottan ez a három betű látható: C. P. M. Ez a katona-tűzoltóság — Corpul Pompierilor Militar — román elnevezésének rövidítése.

Újabbán a sapkáról az M (Militar) betűt elhagyják s helyette annak a városnak a kezdőbetűjét teszik, ahol a katona tűzoltószolgálatot teljesít. Például: C. P. A. (Arad), C. P. T. (Temesvár).

A katonai szolgálati idő két esztendő Romániában; akit katonatűzoltósághoz osztanak be, két év helyett három évet szolgál.

A tűzoltósághoz beosztottak a rendes katonai kiképzésen felül szakkiképzést is kapnak.

A tűzoltói szolgálat tényleges ellátásáért a katonák külön díjazást nem kapnak, havi zsoldjuk — éppen úgy, mint a többi csapatbelieké — 15 lei.

Temesvár.

Parancsnok: Marin Miron kapitány. Mellette egy főhadnagy teljesít szolgálatot. Hogy az új tisztek és legénység a szakismereteket elsajátítsák a város régi tűzoltóparancsnokát: Bistea Leót is beosztották szolgálatra. Nevezett rangja: százados. Hatásköre azonban semmi sincsen.

A legénység létszáma 99 altisztekkel együtt.

Ezenkívül 10 polgári autóvezető mint állami alkalmazott teljesít szolgálatot az őrségeken. Ezek önkéntes tűzoltók voltak. Szolgálati idejük 24 óra. Így felváltva 5—5 teljesít szolgálatot. Közülük 8 magyar és 2 román.

A városban 3 őrség van: józsefvárosi (központi), gyárvárosi és belvárosi.

A központi őrség szerel: Három Chevrolet autófecske, elöl beépített fecskendővel, 9 személy szállí-

rására, két Benz-Mercedes autólajt, 3000 l-es víztartállyal (cisterna), egy Metz autólólétra. (Legnagyobb Romániában.) Egy Ford teherautó kismotorosfecskendővel, egy Buick teherautó kismotorosfecskendővel, egy mentőautó. Ezt házilag készítették Miklós főherceg autójából. Két autó után akasztható kétkerekű motorosfecskendő. Nagy távolságoknál vízszállításra használják. Lemozdonyíthatók.

Lőfogató fecskendőjük csak egy van: 1882-ben készült Knaust-féle mozdonyfecskendő. Ez azonban csak gyakorlószerszám. Arra való, hogy a katonatűzoltókat a kéziszer kezelésére is megtanítsák, azért, hogy amikor falujukba hazamennek a katonai szolgálat után, értsenek a falukban található fecskendők kezeléséhez is. Ugyanis a szolgálati évek után a katonatűzoltók odahaza is tűzoltók lesznek. A falvakban tudniillik egész Romániában köteles tűzoltóság működik.

A gyárvárosi és belvárosi őrségeken 1—1 autófecske és 1—1 kétkerekű motorfecskendő van készletben.

A tűzoltók a színházakban, mozikban stb. teljesített ügyeleti szolgálatokért díjazást nem kapnak. A díjazás ugyanis az államé.

A tűzjelzés telefon útján történik. A laktanyai csengővel.

A laktanya változatlanul úgy van, ahogyan megszállás előtt volt.

Szolgálatban a tűzoltók éjjel levetközve alszanak.

Arad.

A laktanya a régi, az Attila-téren. A tűzoltóság vezetője Chera Flórián főhadnagy. Nevezett már a katonai tűzoltóság megalakulása előtt is vezetője volt az aradi tűzoltóságnak. Amikor ugyanis Mihailovics Gyulát, aki Budapestről került az aradi tűzoltóság élére, nyugdíjazták, utóda Chera Flórián, a román polgármester román titkára lett.

A tűzoltóság létszáma ötven fő. Ebben a számban az altisztek nincsenek benne.

Felszerelés. Egy autófecske, hátul beépített turbinával (magyar beszerzés). Egy autólólétra, hátul beépített turbinával. Ezt Robu-fecske nevezik. A létra hosszát pontosan nem tudom, de állítólag minden aradi épületnél magasabb. Két öntözőautó. Kifejezetten tűzoltó- és locsolóautó, beépített turbinával. Az egyik Ford, a másik Benz Mercedes. Egyik elöl, a másik hátul locsol. (Romániában majdnem minden tűzoltóautó, amelyet utóbb szereztek be, ilyen kombinált.) Négy kocsifecske, egy lövontású tololétra, egy Ford mentőautó és egy lőfogató mentőkocsi.

Mátrai sisak-, tűzoltószer- és légoltalmi felszerelések gyára

Keresztény **Mátrai Antal és Társa Rt.**
Budapest, XIII, Lomb-utca 34—36. Telefon 299-055

Pályázati hirdetés

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnöksége elhatározta, hogy a gyakorlati szabályzat esetleges módosítása érdekében pályázatot tűz ki és a legjobbakat megfelelően díjazza, és pedig az I. díjat nyert pályamunkát 250 pengő, a II. díjat 150 pengő, a III. díjat 100 pengő pályadíjjal. Ezenfelül három pályamunkát 50 pengős díjjal jutalmazza, az egyiküket megfelelő, de nem díjazott munkát díjszerűen részesíti, mire vonatkozó iratot az illető szolgálati helyük útján küldi meg az elnökség.

Az elnökség felhívja a hivatásos, önkéntes, köteles és magánéletű tagjait (hivatásos tűzoltótiszti oklevéllel rendelkezők és pályázhatnak), hogy a közölt pályázati feltételek szigorú betartásával, géppel írt jelígyes pályamunkát a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség címére (Budapest, IV, Bátya-utca 13) 1940 június 30. napjáig postán küldjék be. A pályázathoz a pályázó neve lezárt borítékban csatolandó és kívül a borítékon a pályázat jelígye feltüntetendő. Egyszerűség okából kívánatos a borítékra azt rávezetni, hogy „Dícséret esetén a levél felbontásához hozzájárulok“.

A pályamunka legalább 64 gépirásos oldal terjedelmű legyen (oldalankint 25—30 sorral, soronkint átlag 50—60 betű). A pályamunkák felett a Szövetség elnöksége által kiküldendő bizottság javaslata alapján az elnökség dönt. Az eredmény a Tűzrendészeti Közlönyben kerül közzétételre. A pályázati határidő után beérkezett pályamunkák iratait feltételeknek meg nem felelő pályamunkaként a bizottság nem bírálja el.

Pályakérdés

1. A most megjelent: Gy. 2. I., Gy. 2. II. és a Gy. 2. ábrakönyv a gyakorlati élet követelményeinek mennyiben felel meg.

2. Részletesen sorolja fel azokat az észrevételeket,

melyek alapján a Gy. 2. szabályzat egyes részeinek módosítása szükséges.

A módosítási javaslatokat a következő minta szerint kell elkészíteni:

A) Gy. 2. 8. § 178. „Szívótömlővezetékét, szűrükosarat és kútkötelet szereld vissza! — Rajta!“ vezényszóra.

Hosszadalmas és helytelen, javasolom:

„Szívótömlővezetékét szereld vissza, — Rajta!“

B) A Gy. 2. ábra füzetének 176. ábráján a létra mögött a hármasknak csak a számát, a 177. ábrán a számát sem látni. Új felvételt kell készíteni.

C) A 172. ábrán a 4-es keze a fok alatt, a 3-as keze a fok fölött van. Egyforma magasságban kell tartani.

3. Milyen általános észrevételeket tesz a Gy. 2. füzetek ellen?

a) A kisebb betűkkel nyomtatott és megismételt szöveg két cm-el beljebb van a rendes szövegnél, tehát egynegyeddel ok nélkül vastagabbá teszi a könyvet, illetve az apróbetűs részt. Helyesebb lenne az apróbetűs, tehát a megismételt szöveget teljesen kihagyni és csak hivatkozni a feltalálhatóság helyére, ez kb. 100 oldallal csökkentené a könyv vastagságát. Ez esetben megnehezíti.

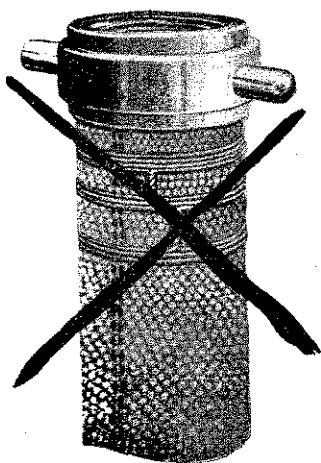
b) Az ábrákat általában kisebb méretben kellene készíteni, hogy ok nélkül ne vastagítsa a könyvet. Egy lap magassága 14 cm és mégis két 6.2 cm-es ábrát külön lapra tesznek, pedig ezzel megint rövidíteni lehetne a könyvet.

c) Az ábráknál a lombos háttér nem szükséges.

4. Indokolja meg részletesen, hogy miért jobb az ajánlott módosítás, mint az eredeti.

Ugyanilyen pályázatot hirdet, hasonló díjazással az elnökség a „Műszaki szabályzat és oktatás“ című tervezetre teendő észrevételeire.

A „Szolgálati szabályzat“ tervezetére, valamint az „Egészségügyi szolgálati szabályzat“ tervezetére teendő észrevételre az elnökség I. 100 pengős, II. 60 pengős, III. 40 pengős pályadíjakat tűzött ki.

Nem kell többé drótozni

Minden tűzoltóság, akár városi, akár *falusi*, teljesen ugyanolyan tartós és tetszetős tömlőbekötést tud készíteni a „KR“ tömlőbekötő gyűrűvel.

A „KR“ bekötés teljesen sima: bütyök nélküli nem sérti meg a kezét nem sérti meg a tömlőt

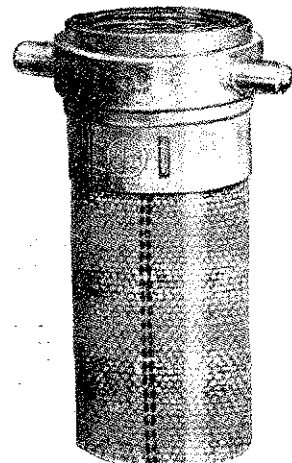
A „KR“ bekötés üzembiztos: nem tágul nem szakadhat el

Szerelése gyors és elképzelhető legegyszerűbb, bárki, még ha nem is szakember, egyedül elvégezheti. Alkalmazható úgy nyomó-, mint szívótömlőnél. Leggazdaságosabb, mert élettartama úgyszólván örökös. **Beszerezhető a tűzoltói felszereléseket árusító vállalatoknál**

Gyártja:

Burghárdt Antal vasszerkezeti gyár

Budapest, XIII, Béke-utca 9 — Telefon 291-399

HIVATALOS RÉSZ

KERÜLETI TÜZOLTÓTANFOLYAMOK

FELHÍVÁS

a debreceni, győri és szegedi kerületi tűzoltó-
tanfolyamok látogatására

Debrecen, Győr és Szeged szabad királyi törvényhatósági joggal felruházott városok a m. kir. belügyminiszter úr 180.000—1936. számú rendeletének 50. §-a alapján és a 118.511—1938. V. B. M. számú rendeletben adott engedélye alapján 1940. évi március hó 27-től április 17-ig kerületi tűzoltótanfolyamot tartanak, amelynek célja, hogy a városok és községek részére a tűzoltóságok szervezésére és vezetésére alkalmas tűzoltótiszteket képezzen.

A tűzrendészet újabb szabályozásáról szóló 180.000—1936. B. M. számú rendelet 11. §-ának 5. és az 115.200—1938. V. B. M. számú rendelet 5. bekezdése szerint *önkéntes, köteles és magántűzoltóság parancsnoka és tisztje csak az lehet, aki az egyéb feltételeken felül a kerületi tűzoltótanfolyam sikeres elvégzését igazolja.*

A kerületi tűzoltótanfolyamra a jelentkezés határideje március hó 15.

A tanfolyamra csak az a magyar állampolgár vehető fel, aki (50. § 7.):

- huszonkettedik életévét betöltötte, negyvenkettedik életévét azonban még nem haladta túl;
- testileg alkalmas és az előadások megértéséhez kellő szellemi képessége van;
- feddhetetlen előéletű és nemzeti szempontból teljesen megbízható.

A tanfolyamra a felvételt a kerületi tűzoltótanfolyam alulírt parancsnokánál írásban kell kérni. A kérvényhez csatolni kell a jelentkező

- születési anyakönyvi kivonatát,
- hatósági erkölcsi bizonyítványát,
- hatósági orvosi bizonyítványát,
- legmagasabb iskolai végzettségét igazoló bizonyítványát,
- katonai szolgálatát és esetleges légvédelmi kiképzettségét igazoló okmányokat.

Az a)–c) alatti okmányokat kizáróan erre a tanfolyamra *díjmentesen kell kiállítani.* (180.000—1936. B. M. számú rendelet 50. § 13.)

A tanfolyam felvételi díja, tandíja, vizsgadíja, szakkönyvek, ruhahasználat és felszerelés használata díja együtt hallgatónkint 70 pengő, amelyet a jelentkezéssel egyidejűleg kell a tanfolyamparancsnok címére megküldeni.

Gondoskodnak a hallgatók csoportos kedvezményes elszállásolásáról, melynek díja az egész tanfolyam idejére 6 pengő. Ezért a hallgatók katonai elszállásolást (ágy, szalmazsákkal) kapnak. Ugyancsak biztosítanak a hallgatók részére kedvezményes napi bőséges háromszori étkezést, melynek díja az egész tanfolyam tartamára 54 pengő. A csoportos elszállásolás és a közös étkezés igénybe vétele nem kötelező.

A hallgatókat a felvételtől a jelentkezés után 3 nap alatt értesítik. A felvett hallgatók a befizetett tandíjat abban az esetben sem kapják vissza, ha a tanfolyamon nem vesznek részt. Az étkezési díjat mindazoknak visszafizetik, akik azt nem vették igénybe.

A tanfolyamot záróvizsga fejezi be. A sikerrel vizs-

gázott hallgatók a kerületi tanfolyam felügyelőjének hivatali bélyegzővel ellátott országos érvényű bizonyítványt kapnak, mely a m. kir. belügyminiszter úr 115.200—1938. számú rendeletének 1. § 5. bekezdése alapján *önkéntes, köteles és magántűzoltóságok tiszti (parancsnoki) tennivalóinak ellátására képesíti.*

A tanfolyamot légoltalmi kiképzéssel bővítettük s az eredménnyel végzett hallgatóknak a m. kir. honvédelmi miniszter úr 61.411—1938. éin. lgv. számú rendelete alapján *külön légoltalmi tanfolyamot végezniök nem kell.*

1940. évi március hó 1-én.

Erdély Ernő dr sk., vitéz Roncsik Jenő dr sk.,
a győri kerületi a debreceni kerületi
tanfolyam parancsnoka tanfolyam parancsnoka

Horváth István sk.,
a szegedi kerületi
tűzoltótanfolyam parancsnoka

Pályázati hirdetés

Karcag m. városnál megüresedett IX. fizetési osztályba sorozott tűzoltóparancsnoki állásra pályázatot hirdetnek.

Felhívom mindazokat, akik a 180.000—1936, illetve 115.200—1938. B. M. sz. rendeletben előírt képesítés és feltételek birtokában vannak és a fenti állást elnyerni óhajtják, hogy pályázati kérelmüket Jász-Nagykun-Szolnok vármegye főispánjához címezve, hivatalomnál 1940. évi március hó 6-án délelőtt 12 óráig nyujtsák be.

Később beérkezett, vagy hiányosan felszerelt kérvényeket nem lehet figyelembe venni.

Közszolgálatban állók pályázati kérelmüket szolgálati úton nyujtsák be.

A pályázóknak igazolni kell, hogy az 1939. évi IV. tc. hatálya alá nem tartoznak.

Karcag, 1940 február 5.

Farkas sk., polgármester h.

Pályázati hirdetés

Újpest megyei városnál a m. kir. belügyminiszter úrnak 37.151—1939. IV. számú rendeletével betölteni engedélyezett egy középiskolás tűzoltótiszt-gyakornoki állására pályázatot hirdetnek.

Az állásra a 180.000—1936. B. M. számú rendelet 11. §-ának (3) bekezdése szerint olyanok pályázhatnak, akiknek legalább érettségi bizonyítványuk, vagy ezzel egyenrangú képzettségük van, a Magyar Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyamon tűzoltótiszti oklevelet szereztek, katonai szolgálatot teljesítettek és az 1883. évi I. tc. 1. §-ának a) és b) pontjaiban felsorolt kellékek fennforgását igazolni tudják, továbbá akik nem esnek az 1939. évi IV. tc. 5. §-ának tiltó rendelkezése alá.

Az állást kinevezés útján Pest vármegye főispánja fogja betölteni és a kinevezett köteles az állást 1940. évi április hó 1-én elfoglalni.

A fent felsoroltak szerint felszerelt kérvényeket Pest vármegye főispánjához címezve, de Újpest m. város polgármesterénél 1940. évi március hó 20-án déli 12 óráig kell benyujtani.

Hiányosan felszerelt, valamint a fenti határidőn túl benyujtott kérvények figyelembe nem vehetők.

Újpest, 1940 február 15.

Hess Pál sk., polgármester h.

MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓTISZTKÉPZŐ
TANFOLYAM PARANCSNOKA.

Hirdetmény

A VI. járási tűzrendészeti felügyelői tanfolyamra felvétel.

A m. kir. belügyminiszter úr 46.259—1940. V. B. M. szám alatt a feltételeknek megfelelő kellő számú hallgató jelentkezése esetén a VI. járási tűzrendészeti felügyelő tanfolyamnak Budapesten, 1940 április hó 1-től 1940. évi június hó 8-ig terjedő idő alatt megtartását engedélyezte.

A tanfolyamra a felvételt írásban kell kérni. A kérvényt a tanfolyam parancsnokához (Budapest, tűzoltó-főparancsnokság, VIII. Kun-utca 2) kell benyújtani. A kérvény beadásának legkésőbbi határideje 1940. évi március hó 16-ának déli 12 órája.

A 2 (kettő) pengős okmánybélyeggel ellátott kérvényhez mellékelni kell a folyamodó:

- a) születési anyakönyvi kivonatát,
- b) főiskolai vagy legalább érettségi vagy azzal egyenlő iskolai végzettséget igazoló bizonyítványát,
- c) katonai szolgálatát és esetleg légvédelmi kiképzését igazoló okmányát,
- d) magyar állampolgárságot (községi illetőséget) igazoló okmányát (közszolgálatban állóknak ezt az okmányt nem kell csatolniok),
- e) testi épségét igazoló hatósági orvosi bizonyítványát,

f) feddhetetlen előéletét és nemzeti szempontból teljes megbízhatóságát igazoló erkölcsi bizonyítványát (közszolgálatban állóknál az erkölcsi bizonyítványt a hivatalfőnök ily tartalmú bizonyítványa pótolja).

A tanfolyammal kapcsolatban fizetendő díjak:

- a) felvételi díj 10 (tíz) pengő,
- b) tanulmányi könyvek nélkül 100 (egyszáz) pengő,
- c) tanulmányi díj harminc pengő.

A felvételi díjat a kérvény benyújtása alkalmával, a tanulmányi könyveket a tanfolyam első napjáig, a vizsgadíjat a vizsga napjáig a tanfolyam parancsnokánál kapható „Magyar Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyam Budapest, VIII. Kun-utca 2.” című 47. számú vagy blanco postacsekkárképzéstartárfelirattal ellátott lapon kell befizetni.

A felvételi bizottság a kellően fel nem szerelt kérvényeket nem veszi figyelembe.

A tanfolyamra elsősorban azokat veszik fel, akik már eddig is hivatásos tűzoltótisztek vagy tűzrendészeti felügyelők és akiket a tanfolyamra felettes hatóságoktól kaptak ki: azután azokat, akiket valamelyik hatóság a tűzoltótiszté, tűzrendészeti felügyelővé kiképzett tanfolyamokról, akiknek főiskolai végzettségük van, vagy akiket a hatóságok, mint tisztek szolgálnak. Egyenlő feltételek esetén a visszacsatolt felvidéki és a visszatért katonák, a katonai lakókat, illetőleg ott közszolgálatot végzők a felvételnél előnyben részesítik.

A tanfolyam tartama alatt iskolai fegyvertanulmányokat és rendszeres tűzoltói szolgálatot teljesítenek.

A felvételi bizottság írásáról a felvételre jelentkezőket a tanfolyam parancsnoka írásban értesíti, a tanfolyamra felvett jelentkezőkkel azonkívül a tanfolyam megkezdésének pontos időpontját is közli.

vitéz Kiss Lajos dr sk.,
a Magyar Országos Tűzoltótisztképző
Tanfolyam Parancsnoka

Meghívó

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség országos választmánya 1940. évi március hó 16-án (szombaton) délelőtt 11 órakor a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség székházában (Budapest, IV, Bástya-utca 13)

közgyűlést

tart. Névre szóló külön meghívót erre a közgyűlésre nem küldünk ki, melyre az országos választmány t. tagjait bajtársi üdvözléssel hívjuk meg.

NAPIREND:

1. Jegyzőkönyv hitelesítő két tag kijelölése.
2. Az igazolóbizottság jelentése és a határozatképesség megállapítása.
3. Határozat a jelenlegi székház eladásáról és új székház vételéről.
Budapest, 1940 február 27.

Hirling Gyula sk.,
m. kir. kormányfőtanácsos
üggy. elnök

Breznay Imre sk.,
orsz. elnökségi előadó
orsz. h. főtitkár

A most érvényben lévő alapszabályok 19. §-a értelmében az országos választmány tagjai a következők:

1. Az elnökség tagjai.
2. Budapest székesfőváros hivatásos tűzoltóságának igazolt képviselője.
3. A törvényhatósági tűzoltó-szövetségek tisztviselői közül vagy választmányi tagjainak sorából kiküldött, meghatalmazással ellátott egy-egy igazolt képviselője.
4. A hatóság által kinevezett, illetve megválasztott vármegyei tűzrendészeti felügyelők vagy hatóság által kinevezett, illetve választott helyetteseik.
5. Budapest székesfőváros, továbbá a törvényhatósági és megyei városok tűzoltó-főparancsnokai és parancsnokai vagy azoknak tisztirangban lévő s igazolt helyettesei.
6. A nagygyűlés által a tűzrendészet iránt érdeklődők sorából választott 30 tag.

Meghívó

Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye és Kecskemét thj. város Tűzoltó-Szövetsége folyó évi április hó 5-én (pénteken) 12 órakor tartja rendes közgyűlését, ezt megelőzőleg választmányi ülést, a vármegyeháza kistermében.

A közgyűlésre, illetve választmányi ülésre a tagokat tisztelettel meghívjuk.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Titkári jelentés.
3. Az 1939. évi zárószámadás tárgyalása.
4. Tűzoltótanfolyamok és versenyek rendezése.
5. Szakirodalmi pályázatok kiírása.
6. Elnökségi indítványok.
7. Esetleges indítványok tárgyalása, amelyeket a közgyűlést megelőzőleg 5 nappal az elnökséghez kell benyújtani.

Budapest, 1940 március 1.

vitéz Endre László dr sk.,
alispán, elnök

Eötvös Tibor sk.,
titkár

HÍREK

Királyi díszérem. A m. kir. belügyminiszter a tűzoltás és mentés terén több mint negyedszázadon át teljesített különösen érdemes tevékenység jutalmazására alapított királyi díszérmet újabban a következőknek adományozta: Kiss László tűzoltóosztag-parancsnok (gyöngyösi önk.), Pápai Jenő alparancsnok, Piros Lajos szakaszparancsnok, Nickmann István szakaszparancsnok, Kovács Miklós segédtsízt, vitéz Gombos János őrparancsnok, vitéz Szabó János esővezető, Simon Lajos rajvezető (ozorai önk.), Dénes Sándor tűzmester (budapesti hiv.).

Kiss Emil dr.-t, a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség tb. tagját, a Magyar Cserkész-Szövetség III. kerülete negyedízben társelnökévé választotta.

Kinevezés. Léway Imre okleveles tűzoltótisztet Nógrád vármegye főispánja Losonc megyei város tűzoltóparancsnokává nevezte ki.

Kinevezések. Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye főispánja Petrovits Ferenc okl. tűzoltótisztet Kalocsa m. város tűzoltóparancsnokává, Újpest m. város tűzoltóságához Jónák Ernő okl. tűzoltótisztet főfelügyelővé, Hajós Emil okl. tűzoltótisztet felügyelővé, Szilágyi Németh Gyula okl. tűzoltótisztet segédfelügyelővé, Pestszenterzsébet m. város tűzoltóságához Weisiczky János okl. tűzoltótisztet segédfelügyelővé nevezte ki.

Halálozás. Gombás József rákoscsabai tűzoltószakaszparancsnok, ny. MÁV tisztviselő, folyó év február 8-án elhunyt.

Budapest Székesfőváros Hivatásos Tűzoltóságának Asszonytábora, mint a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének „Tűzoltóasszonyok“ csoportja a Székesfővárosi Népművelési Bizottsággal karöltve folyó évi február hó 21-én a Zeneművészeti Főiskola nagytermében jól sikerült hangversenyt rendezett a tűzoltócsaládok gyermekeinek nyaraltatása javára. A hangversenyt megelőzőleg vitéz nádudvari Kiss Lajos dr. tűzoltófőparancsnok, országos tűzrendészeti felügyelő mondott megnyitó beszédet és üdvözölte a város polgármesterének, a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének, hatóságoknak és intézményeknek, köztük a Magyar Országos Tűzoltószövetségnek képviselőjében megjelent előkelőségeket és ismertette a „Tűzoltóasszonyok“ csoportjának egyévi lelkes munkásságát és fontos feladatait. A tűzoltóasszony átlagosnál fokozottabb munkát végez, amikor rendes háztartási elfoglaltságán és gyermekei nevelésén kívül a családfői tisztet is ellátja férjének 24—48 órás szolgálati távolléte alatt és nyugalmas otthon biztosít a hosszú szolgálatból fáradtan hazatért tűzoltóférjének. A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége nevében dr. csiksomlyói Csiky Jánosné országos alelnök mondott ünnepi beszédet. Vázolta a Ma-

gyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének célkitűzéseit és az annak keretében működő tűzoltóasszony-csoportra váró felelősségteljes munkát, kiemelve vitéz dr. Kiss Lajosnének lelkes munkáját a tűzoltóasszonyok csoportjának megalakítása és céltudatos működése körül. Jéleső feltűnést keltett a hangversenyen a székesfővárosi tűzoltóság ének- és zenekarának első nyilvános bemutatkozása, amely a teljes siker jegyében zajlott le és amely Magyar László Dénes székesfővárosi zenetanár, karnagy szakavatott munkáját dicséri. A hangversenyen nagy sikert arattak Cserfalvy Eliz hegedű- és Raffay Erzsi énekszámai, valamint Kazacsayné Lázár Jolán és Kántor Béla művészi előadása. A hangversenynek — javarészt tűzoltóhoz tartozókból álló — nagyszámú közönsége valóban művészi teljesítményt kapott.

Pestszenterzsébet megyei város tűzoltóságának jelentése az 1939. évi működéséről. A város területén 2 tiszti és 20 legénységi főből álló hivatásos, 2 tiszti és 23 legénységi főből álló önkéntes és 12 főből álló gyári tűzoltóság működik. Tüzesetek száma az 1939. évben 16, 9370 pengő tűzkárral, melyből 2210 pengő térült meg biztosítás révén. Mentői tevékenységet fejtett ki a tűzoltóság 17 esetben. 1939. év folyamán a tűzoltóság létszáma 1 tiszttel és 13 tűzoltóval szaporodott. A közeljövőben pedig betöltésre kerül 15 hivatásos tűzoltói állás. A hivatásos tűzoltóság felállításával kapcsolatban a jelenlegi laktanya kicsinynek és rendeltetésének pedig egyáltalán nem megfelelőnek bizonyult. A tűzoltóság pedig a rárótt felelősségteljes és sokoldalú munkát csak úgy tudja maradék nélkül ellátni, ha korszerűen felszerelt és a tűzoltói igényeknek mindenben megfelelő laktanyával rendelkezik.

A Miskolci Önkéntes Tűzoltó- és Mentőegyesület parancsnoksága izléses kiállítású jelentésben számol be az 1938. év jelentősebb eseményeiről. Az 1874. évben alakult testület 1938. évben töltötte be 65. működési évét. 1939. április 14-én nagy veszteség érte a testületet Kongoly János tb. parancsnok elhunytával. Mélyszégyen fájdalommal érintette az egyesületet Szücs Sándor műszaki főtanácsos, nyugalmazott építész főmérnöknek, az egyesület 40 éven keresztül volt hűséges, fáradhatatlan tagjának elhunyt. Tüzeset 1937. évben 58 fordult elő, melyhez az önkéntes tűzoltók is tehetségükhöz képest kivonultak. Mentőórság 2908 esetben vonult ki és 141 esetben nyújtott első segélyt. Az 1937. évben összesen 30.586 km utat tettek meg. Miskolc thj. város főispánja Glos Károly hivatásos tűzoltóparancsnokot 1939. év március havában főparancsnokká léptette elő. Borsod vármegye és Miskolc thj. város Tűzoltó-Szövetségének egyik erősségét, Szabó István dr. vármegyei tűzrendészeti felügyelőt a m. kir. belügyminiszter a técsői járás főszolgabírájává nevezte ki.

Eladó négykerékű tűzoltókocsi-fecskendő. 115 mm hengerátméretű, 250 liter szállító-képesség percenként, hozzávaló felszerelésekkel. — Budapest, X, Maglódi-út 17. Telefon 148-490

Csonka János gépgyára gyártja a

mindenhol bevált, tökéletes **tűzoltómotorokat!**

December 6-át, a Kormányzó úr őfőméltósága névnapját avatta még bensőségteljesebb ünnepé az istván-teleki főműhely tűzoltósága. A főműhely főnöke Csordás Rezső műszaki főtanácsos az 1926 óta fennálló főműhelyi hivatásos tűzoltóság arra érdemet szerzett hűsz tagját az Országos Tűzoltó-Szövetség szolgálati érdemével tüntette ki, s ugyanakkor kiosztotta a világháborút végigharcolt tűzoltóknak a háborús emlékérmét is. Éremkiosztás után rövid buzdító beszédben méltatta a főműhelyi tűzoltóság eddigi szép és eredményekben gazdag munkáját, felhívta a tűzoltóság tagjait, hogy a mai nehéz időkben még fokozottabb kötelességteljesítéssel álljanak őrt posztjaikon. A rövid kis ünnepség befejezésekként a kitüntetett tűzoltók díszmenetben vonultak el a főműhely főnöke előtt.

Kiskunfélegyháza m. város tűzoltóparancsnokának jelentése szerint az elmúlt évben a város területén 38 tüzeset volt. A fenti tüzesetekon kívül 11 kéménytűz volt a városban. A tűzkár összege 23.184.30 P, melyből 12.110 pengő biztosítás révén megtérült. A tűzoltóság létszáma egy altiszt, 15 tűzoltó. A múlt évben beszereztek két kis-motorfecskendőt, a Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye és Kecskemét thj. város Tűzoltó-Szövetsége által adományozott segélyből pedig két használt Buick-gyártmányú személyautót, melynek tűzoltóautóvá való átalakítása folyamatban van.

A szekszárdi tűzoltók szakavatott, önfeláldozó munkásságáról emlékezik meg a Tolnamegyei Ujság egyik legutóbbi száma. Az ottani Horthy Miklós kórházban előfordult tüzeset alkalmával a szibériai nagy hidegben rendkívül nehéz körülmények között sikerült a szekszárdi tűzoltóknak a tüzet elhatárolni. Ez alkalommal az ujság felhívta úgy az illetékesek, mint a város lakosságának figyelmét arra, hogy a szekszárdi tűzoltóknak nincs megfelelő laktanyája. Remélhetőleg az illetékes hatóságok módot találnak arra, hogy a tűzoltólaktanya mielőbb felépüljön.

Rákospalota m. város tűzoltóparancsnokának jelentése szerint az elmúlt évben a város területén 18 tüzeset fordult elő 775 P tűzkárral, műszaki mentéshez 13 esetben vonultak ki. Az elmúlt évben a m. kir. belügyminiszter jóváhagyta a tűzoltóság szervezési szabályrendeletét és a tiszti létszámot 1 parancsnok, 1 tűzoltófelügyelőben, a legénységi létszámot 23 főben állapította meg és ezzel a tűzoltólegénységi létszámot öt fővel szaporította. A tűzoltólaktanya egy műhellyel bővült. A műhelyfelszerelés kumulátortöltővel és esztergapaddal gyarapodott. A tűzoltókészlet 100 méter nyomótömlővel, az árvízszivattyú légtelenítő szivattyúval lett kiegészítve.

MÁVAG gyártmányú LÉGOLTALMI- ÉS TŰZOLTÓ- ACÉLSISAKOKAT

a 85.025. sz. l. gy. — 1939. H. M. rendelet előírásainak megfelelő kivitelben

MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMI VASGYÁRAK
KERESKEDELMI KÉPVISELETE R. T.

Budapest, VIII, Múzeum-körút 18. :: Telefon: 133-394

Mindennemű **létrák,**
tűzoltó- és légoltalmi felszerelések
beszerzési forrása
Metzker Ferenc
Budapest, XI, Horthy Miklós-út 35
Telefon 456-363.

Egyenruhát, polgári öltönyt

készít

Nagy Kálmán

IV, Kossuth János-utca 6

(Saját ház) Telefon 183-659

Alapítva: 1895

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elkészítette a

1. **Szolgálati szabályzat-tervezet**
Ára 1.— P
 2. **„Vezetőjelzések“ c. függelék**
a Gyakorlati Szabályzathoz. Ára —30 P
 3. **Műszaki szabályzat és oktatás**
(Két füzet.) Ára 3.50 P
 - 3 a **Rajzok a műszaki szabályzathoz**
Ára 1.— P
 4. **Gázvédelmi szabályzat**
Ára —90 P
 5. **Egészségügyi szolgálati szabályzat**
Ára —70 P
 6. **Kiképzési tervezet**
tűzoltótestületek részére
Ára —30 P
 7. **Gy. 1. Alap-kiképzés**
Ára —80 P
 8. **Gy. 2. Gyakorlati Szabályzat**
Ábrafüzettel. I. füzet. Ára 2.— P
 9. **Gy. 2. Gyakorlati Szabályzat**
(Vízvezeték és motorfecskendő szerelése)
II. füzet. Ára 1.— P
- c. tervezeteket**

A fenti szabályzatok megrendelhetők — az összeg előzetes beküldése mellett — a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetségnél (Budapest, IV, Bástya-u. 13).

Postatakarékpénztári csekk számla száma: 23297

Hivatalos hirdetések

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség kiadványai

SZAKKÖNYVEK:

I. Erdély Ernő: A tűzoltóságok szervezése, felszerelése, szolgálata, ügykezelése . . .	—30 P
II. Vitéz Roncsik Jenő dr: Megalőző tűzrendészet, I. rész	1.— P
Megalőző tűzrendészet, II. Alkalmazott rész	1.— P
III. Erdély Ernő: A tűzoltás szabályai . . .	1.— P
VIII. Dévényi Endre dr: A tömlő	1.— P
Erdély Ernő: Tűzesetek nyomozása	2.— P
Rehák Tamás: Motoros fecskendők és szerelők, fűzve	5.— P
Teasdale Ottó: A tűz és robbanás veszélye	10.— P

SZABÁLYZATOK:

Önkéntes tűzoltóttestületi alapszabály . . .	—20 P
Szolgálati szabályzat	1.20 P
Alapképzési szabályzat, Gy. 1.	—80 P
Gyakorlati szabályzat, Gy. 2. I. füzet ábrákkal	2.— P
Gyakorlati szabályzat, Gy. 2. II. füzet, vízvezeték és motorfecskendő szerelése . . .	1.— P
Éremszabályzat	—60 P

E kiadványok 50%-os kedvezménnyel megrendelhetők tanfolyamok részére, azok parancsnoksága útján.

FILLÉRES KÖNYVTÁR:

Benczur József dr: A közigazgatás szervezete	58 fillér
Benedek: Építéstan	54 "
K. Császár Elemér: Építéstan	88 "
Erdély dr: Versenyrendezés	06 "
— — Tűzoltás szabályainak kiegészítése	20 "
— — Vizszerzés és helyi ismeret	30 "
vitéz Kiss Lajos dr: A közigazgatás szervezete	90 "
Konok Péter: Mechanika	44 "
— — Géptan	18 "
Regölyi: Mászó- és mentőeszközök	26 "
vitéz Roncsik Jenő dr: Vármegyei és járási tűzrendészeti felügyelők köteleességei és magatartásuk általában	34 "
— — Tűzoltóparancsnok, tűzrendészeti felügyelő büntetőjogi felelőssége	14 "
— — Telepengedélyezési eljárás	14 "
— — MOTSz szabályai	14 "
vitéz Szalay Lajos dr: Kézi tűzoltókészülék	10 "
— — Fizika és kémia	18 "
vitéz Szalay Lajos dr: Kémia	32 fillér
Szilvay: Motorfecskendő ismertetése, működése, zavarai	20 "
— — Vegyi és kézi tűzoltókészülék	18 "
— — Műszaki mentés	18 "

— — Tűzkísérleti állomásban lefolytatandó típusgyakorlatok	10 "
Somorjai: Ügyvitel, leltár stb.	30 "
Szöllősy dr: Jogrendszer	18 "
Teasdale Ottó: Ipartelepek és üzemek tűzrendészete	36 "
Wunderlich: Színházak, mozik tűzrendészete	36 "
Jarmatzky: Vizsgakérdés	14 "
Zsámbéky: Villamosság	28 "

Az összeg a szövetség 23.297. postacsekkszámlájára fizetendő be. A jegyzetek árán felül a megrendelő tartozik a szállítási díjra 20 fillért előzetesen beküldeni.

TÖRVÉNYEK, RENDELETEK:

Tűzrendészeti törvény és végrehajtási utasítás (1936: X. tc. 180.000—1936. B. M. sz., 115.200—1938. B. M. sz.). Tartalmaz 25 tűzr. vonatkozású törvénycikket és 38 rendeletet, kötve	2.— P
--	-------

EGYÉB SZAKIRÁNYÚ KÖNYVEK:

Ortutay József: Néhai József főherceg élete	3.— P
Vitéz Roncsik Jenő dr: Gróf Széchenyi Ödön élete	5.— P
Vitéz Roncsik J. dr: A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 60 éves története	5.— P

NYOMTATVÁNYOK:

Járási tűzrendészeti felügyelő vizsgálati jegyzőkönyve darabonként	—10 P
Fecskendő próbalap, motorfecskendő vizsgálatához darabonként	—04 P
Fecskendő próbalap, kézfecskendő vizsgálatához darabonként	—04 P
Díszokmányúrlap	2.— P
Osztályozási lap tűzoltóversenyekhez darabonként	—02 P
Tűzoltóigazolványtok vászonburkolatban darabonként	—40 P
Bőrburkolatban darabonként	—80 P

SZOLGÁLATI ÉRMEK:

V. éves 2.—, X. éves 3.—, XV. éves 6.—, XX. éves 7.—, XXV. éves 11.—, XXX. éves 12.—, XXXV. éves 15.—, XL. éves 16.— P.

Éremszalag —.30, igazolványlap —.30 P.

Királyi díszérem kicsinyített mása —.30 P
Az érmek ára a szabályszerű névkimutatással a 23.297. sz. postacsekken előre küldendő be.

Megrendelhetők a MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG irodájában, Budapest, IV, Bástya-u. 13.

III A TŰZRENDESZETI KÖZLÖNY ÁLLANDÓ ROVATA III

Gyújtóbombák okozta tüzek és azok oltása*

Írta Rehák Tamás

A Varsó elleni légitámadások és ostrom alkalmával — mint erről az időközben kezeimhez érkezett svéd és német tűzoltószaklapokból olvasom (Deutscher Feuerschutz, Brandskydd) — a gyújtóbombáknak is jelentős szerep jutott. A svéd tűzoltói szaklap szerint a németek repülőgépekről dobott 5 kg-os elektron gyújtóbombákat használtak. Dr. W. Kalass német tűzoltótiszt a Deutscher Feuerschutz szaklap 1939. évi november 1-i, 21. számában megemlíti, hogy a varsói tűzoltóságnak egyetlen napon 350 tüzesetnél többhöz kellett kivonulnia.

A tűzoltóság tevékenységéről — Kalass szerint — eddig szerint megbízható adatok még nem állanak rendelkezésre. Mégis érdeklődésre tarthat számot egypár megismerendő adat, amelyet a varsói tűzoltótisztek szolgáltatnak.

Varsó — mint ismeretes — kb. Nagy-Budapestnek megfelelő nagyságú, illetve lélekszámú város, 1,300.000 lakossal. Békében csak hivatásos tűzoltósága volt, létszáma 16 tiszt és kb. 500 főnyi legénység. A tűzoltóság öt őrségen nyert elhelyezést. A főőrség 1937-ben épült korszerű tűzoltólaktanya; pincehelyiségei óvóhelyként nyertek kiképzést három kijáratral. (Egy kijárat tűzérzéki lövedék találata folytán átmenetileg nem volt használható.) Egy őrségen — békében — 40 fő teljesített szolgálatot, 24 órai váltással. A hivatásos tűzoltóság felszerelése korszerűnek volt mondható. De a fecskendők és egyéb szerek száma elégtelen volt. (1937. évi adat szerint 13 autófecskendő, 4 autótűzfészt, 3 víztartályos autó, 5 egyéb motorfecskendő. Az újabb autófecskendők nagyrészt lengyel gyártmányú FIAT-mintájú gépkocsik, 2,5 tonnás alvázakra szerelt motor előtt beépített turbinaszivattyúval és 20 literes víztartánnyal az első beavatkozáshoz. A korábbi szerek német gyártmányúak voltak.)

A háború kezdetekor a tűzoltóság létszáma kb. kétszeresére lett felemelve, kb. 1160 főre. A varsói tűzoltótisztek véleménye szerint ez a létszám teljességgel elégtelennek bizonyult. Szerintük legalább 3000 főre kellett volna a létszámot feltölteni, hogy a légi-

támadások és az ostrom alkalmával keletkezett tüzeket eredményesen leküzdjék. Intő például szolgálhat — saját viszonyainkra is — az a megállapítás, hogy a fiatalabb évfolyambeli segédtűzoltók a rendkívüli nehéz követelményeknek sem fizikailag, sem lelkileg nem feleltek meg. A segédtűzoltók katonai szolgálat alól mentesítve lettek és több héten át nyertek — heti 2 órán át — kiképzést. A békebeli öt őrség mindegyikének élére hivatásos tűzoltótiszt lett állítva és minden hivatásos tűzoltóőrséghez nyolc körzeti őrség lett szervezve. Nappali időben a körzeti őrségek szereit és legénysége a tűzoltóőrségeken volt összevonva és csak éjjel vonultak az előre kijelölt állomásokra. A lakosság önvédelme is meg volt szervezve.

A tűzoltóság vezetője óvóhelyen tartózkodott. A város térképén zászlókkal jelölték meg azokat az épületeket, amelyek a jelzések szerint égtek. Egy palatáblán a tűzoltóőrségek — mint taktikai egységek — voltak feljegyezve és krétával jegyezték meg azokat, amelyek kivonultak, vagy amelyek a légitámadások vagy tűzérzéki tűz következtében megsérültek és így bedobhatók nem voltak.

Ellentétben a német — és hazai — légoltalmi szervezettel, a varsói tűzoltóság egyes őrségei önállóan intézkedtek a körzetükbe utalt tüzek oltásában és nem a légoltalmi parancsnok rendelkezett felettük. Az összes tűzoltói erők fele azonban a tűzoltóság főparancsnoka rendelkezésére állott és ott lettek bevetve, ahol a jelentések szerint a veszély igen komoly volt. A varsói tűzoltófőparancsnok szerint ez a szervezet jól bevált.

A tűzoltói épületekben és felszerelésben előállott kár még nem állapítható meg. Mindenesetre tény, hogy számtalan tűzoltói jármű súlyosan sérült a légi-bombák és a gránátok hatása következtében. A tűzoltóság épületei ugyancsak megrongálódtak. Amint a lengyel katona megtette a kötelességét, ugyanígy a varsói tűzoltóság tisztjei is a legteljesebb elismeréssel vannak a tűzoltólegénység emberfeletti teljesítményei iránt.

A varsói tűzoltótisztek azt állítják, hogy a tüzeket a gyújtóbombákon kívül a robbanóbombák és a tűzérzéki lövedékek okozták. Azt is állítják, hogy a gránát-

* A Magyar Katonai Szemle 1940 január 1-i számában megjelent cikk részlete.

tok becsapódása után pár percre már erős tűzfészkek keletkeztek, mit ők „gyújtólövedékek”-re vezetnek vissza és pedig foszforos gránátokra. Dr W. Kalass tűzoltótiszt azonban kétségbe vonja ezt és azt a véleményét fejezi ki, hogy a keletkezett tüzek a megrogálódott tűzhelyekről szerteszórt szikrákra, szabaddá vált villamos vezetékek rövidzárlatára stb. vezethetők vissza.

Ha a gyújtóbombás támadások a multban — a világháborúban — nem is voltak elhatározó jelentőségűek, már az akkori viszonyok mellett is komoly elhárításról kellett gondoskodni. Ebben a vonatkozásban megemlítem azt az ismeretes tényt, hogy London ellen a világháborúban 25 légitámadást intéztek (ebből 22 éjjeli támadás). Ledobtak összesen 922 bombát, melyből 355 gyújtóbomba volt. 244 tüzet sikerült okozni. Legjelentékenyebb támadás 1917 december 6-án éjjel történt, amikor 6 repülőgép 270 bombát dobott. Eredmény 52 tüzet 4 nagy tűzzé fajult és pedig egy egész városrészre való kiterjedéssel fenyegetett. Leküzdésére London egész tűzoltóságát riasztani kellett. (Létszám 1251 fő volt.)

Mindenesetre a tapasztalatok arra intenek, hogy az önvédelem és a házukénti, házcsoportonkénti védekezés megszervezése és szorgalmazása mellett legalább is egyenrangú tényezőként jelentkezik a városok és községek tűzoltóságainak nagyobbvonalú kiépítése és megfelelő gépegységekkel való felszerelése. Ezen a téren nagy nehézségek várnak még leküzdésre úgy anyagi, mint műszaki téren.

Légoltalmi híradó

A m. kir. honvédelmi miniszter 88.090/el. lgv.— 1940. sz. rendeletével kiadta a „Légo. Ut. VII—2.” jelzésű utasítást. (A gázvédelmi eszközök használata, karbantartása és tárolása. Gázvédelem — 2. füzet.) A rendelet értelmében az érdekelt hatóságoknak és szervezeteknek, mind a légoltalom végrehajtása során, mind az anyagok beszerzésénél, azok karbantartásánál és tárolásánál az utasításban foglaltak szerint kell eljárni. Az utasítás a Pallas Irodalmi és Nyomdai Rt. honvédségi szolgálati könyvek kiadóhivatala, Budapest, VI, Rózsa-utca 111. szám címen utánvétellel rendelhető meg. Ára 2.80 pengő.

A német gázálcokhoz szövetségből készült hordtáskákat is gyártanak a légvédelmi készütségek elrendelése óta. A hordtáskák gyártását hatóságilag ellenőrzik.

Németországban gyakran tapasztalták, hogy az elsötétítés alatt az ablakok hirtelen kivilágosodtak. Az okát vizsgálva azt tapasztalták, hogy a légvédelmi készütség alatt az ablaktáblákat nem sötétítették el, hanem korán lefeküdtek és így nem volt szükség világításra. Riadó alatt azonban hirtelen világosságot gyújtottak. Ennek megakadályozására a lakások elsötétítését fokozottabb mértékben ellenőrzik.

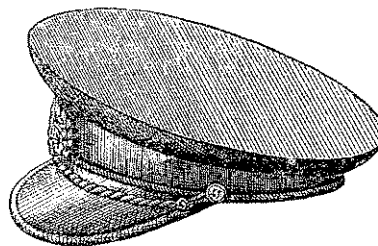
Köln nyilvános parkjaiban óvóárkokat ásnak, hogy az ott, vagy a közelben lévő közönség esetleges légitámadás alatt menedéket találhasson. Az óvóhelyek karbantartását a város magára vállalta.

Anglia városaiban a háború első hat hetében 1130 halálos közlekedési baleset történt, a teljes elsötétítés következtében. Ez arra vezette az illetékeseket, hogy engedjenek a teljes elsötétítés merev alkalmazásából. Legutóbb olyan közvilágítási lámpákat vezettek be, melyek igen alacsonyértékű megvilágítást adnak. Ezek a lámpák kis teljesítményű égőkkel vannak ellátva. A fényt felfelé vetítik egy lámpa felett lévő tükörfelületre, mely a fényt visszaveri és szétszórja. A lámpa fénye már 30 méter magasból nem látható. Ezek a lámpák légitámadás alatt is égvehagyandók.

Légvédelmi gyakorlat Dél-Angliában. Dél-Anglia nagy részében, 30.000 ember részvételével, előzetes bejelentés nélkül légvédelmi gyakorlatot tartottak. A feltételezett támadás Southampton—Pourtsmouth és Gosport ellen irányult.

MEGYERI NÁNDOR

egyensapkakészítő

Tűzoltó-,
vasutas-,
bányász-sapok.
Váll-, kar-
és éremszalagok.

Tűzoltóknak
nagy engedmény!

Budapest, VI, Podmaniczky-u. 57

Műszaki és Vegyipari kft.

Budapest, V, Vilmos császár-út 28

Telefon: 122-547, 110-000

Engedélyezett **légoltalmi,**
gázvédelmi és
tűzrendészeti szaküzlet

Szállít mindennemű
légoltalmi,
gázvédelmi,
tűzoltófelszerelést
és hatóságilag engedélyezett
lángvédő anyagot

Hazánk legrégebb, több mint 121 éve fennálló
tűzoltószergyára

Seltenhofer Frigyes Fiai

Alapítva 1816

magy. kir. udvari szállítók
S o p r o n

Legelső tűzoltószér-, kút-, szivattyú- és gépgyár, harang-, fém- és vasöntöde. A párisi világkiállításon nagy aranyéremmel, azonkívül sok arany- és ezüstéremmel, valamint díszoklevéllel kitüntetve. Gyárt: motorfecskendőket, kocsifecskendőket, különféle tűzoltószereket és felszereléseket. Kedvező fizetési feltételek és sokévi jótállás. Költségvetést és kiszállást díjmentesen eszközünk.

BOROS egyenruháza

Tűzoltósági felszerelések,
sapkák és egyenruhák

Budapest, VIII, Baross-tér 6 (Fiumei-út sarok)

Régi, megbízható, olcsó cég.

Egyesületeknek előnyárak.

Kedvező fizetési feltételek

Egyenruhaszabóság és sapkaműhely
a helyszínen

KISTÉTÉNYI WALTHER E.

BUDAPEST, IV, PETŐFI SÁNDOR-UTCA 6, FÉLEMELET

Gyárt: **érmekei
rendjelekei
jelvényeket
fisztelefdíjakat**

A
Magyar Országos
Tűzoltó Szövetség
éremszállítója

Gazdák Biztosító

Szövetkezete

Budapest, IX, Üllői-út 1

Telefon 187-870

Tűz-, jég-, élet-, baleset-, szavatossági, betöréses-lopás elleni, autó-, üveg- és állatbiztosítás. Képviselet minden városban és községben! Kartelen kívül!

**Magyar
Kender-, Len- és Jutaipar Rt.**

Budapest, V, Wekerle Sándor-u. 8

Kívánságra
szívesen szolgál
megmintaíró
áránlattal

Tűzoltóság részére Szegeden a következő cikkeket gyártja:

Kendertömlőt
minden méretben 30 atm. nyomásig
Vászonvedret
Takaró- és ugróponyvát
Vízmentes csővezető kabátot
Tűzoltó ruhaanyagot

LAKTANYÁK RÉSZÉRE:

Lepedőt
Szalmazsákokat
Törülközőt
Vánkoszuzatot

**„DRÄGER”
oxygénés önmentők**

Gyártja:

Vadásztöltény-, Gyutacs- és Fémárugyár Rt.

G I Z V É D E L M I O S Z T Á L Y A
Cím: V. Méréleg-utca 3 — Telefon 183-820

Gázálarok, mindennemű gázok ellen védő szűrőbetétek

Gázvédőruhák hólyaghúzó-gázok ellen

O x y g é n e s b e l é g z ő k é s z ű l é k e k

„Dräger-Schröter“-féle gázkémlő készülékek

Ó v ó h e l y - l é g t i s z t í t ó k

Klór-mész-szóró targoncák

Fertőtlenítő készülékek gázálarokhoz, oxygénés önmentőkhöz

Gáz- és szilánkbiztos óvóhely-ajtók és vészkijáratok

Szállítunk
a hatósági előírásoknak megfelelő

Ismertetés
felvilágosítás
és ajánlat
díjtalan

MÁVAG
GYÁRTMÁNYÚ

Telefon 133-394

hordozható benzinmotoros és kézi működtetésű **fecskendőket, vízfordó- és öntözőkocsikat, tűzoltó- és locsoló autókat** a legjobb minőségben, megbízható és tartós kivitelben.

MAGYAR KIRÁLYI VAS-, ACÉL- ÉS GÉPGYÁRAK KERESKEDELMI KÉPVISELETE RT.
BUDAPEST, VIII, MÚZEUM-KÖRÚT 18, II.

Alapítva 1896

M i n d e n n e m ű
tűzoltó- és légoltalmi
felszerelési cikkek
raktárról kaphatók

Mátrai Antal és Társa Rt.

Gyár és központi iroda:

Budapest, XIII, Lomb-utca 34-36 - Telefon 299-055

Városl. Ierakaf: VI, Teréz-körút 22 - Telefon 121-533

Gyárt: kézi- és motor-
fecskendőket, mindenfé-
le létrákat, motollákat,
vízhordó és öntöző lajtó-
kat, szerkocsikat és lég-
oltalmi felszereléseket

KÖHLER ISTVÁN

**FECSEKENDŐ-, SZIVATTYÚ-
és tűzoltófelszerelések gyára**

Gyárt: Modern motoros, turbinás és dugattyús
tűzoltófecskendőket, tűzoltószereket, felszereléseket
és szivattyútelepeket a tűzoltás és öntözés céljaira

BUDAPEST, X, KORPONAI-UTCA 21. SZÁM

FELTEN ÉS GUILLEAUME RT., BUDAPEST, I.

a budapesti hivatalos tűzoltóság szállítója

GYÁRT: BELÜL GUMIZOTT TŰZOLTÓTÖMLŐT
kívánt méretekben és nyomásig.

LEVÉLCÍM: BUDAPEST 113. POSTAFIÓK. TELEFON: 258-880

**Hazai
gyártmány!**

MINIMAX

a legjobb magyar gyártmányú kézi tűzoltókészülék. Nem hason-
lítható össze a különböző utánzatokkal. Felvilágosítással szolgál a
MAGYAR MINIMAX RT., BUDAPEST
GYÁR, IRODA: VI, RÓZSA-UTCA 85. TELEFONSZÁM: 123-781

CORVIN ÁRUHÁZ RT.

BUDAPEST VIII, BLAHA LUJZA-TÉR 1-3

Budakalászi Textilművek Klinger Henrik Rt.

Budapest, V., Wekerle Sándor-utca 11.

Tűzoltósági cikkek gyártmányai:

nyers és rugyantázott kender-nyomótömlők a legmagasabb légkörnnyomásig, ugró- és takarópony-
vák, mentőtömlők, összecsapható és merev tűzivedrek, impregnált csővezetőkabátok és nadrágok,
csíkos övszövetek, mosózubony- és nadráganyagok. — Laktanyaberendezési tárgyak, u. m.:
szalmazsákok, fejtörők, törülközők, lepedők, stb.

TÜZRENDÉSZETI KÖZLÖNY

A MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én

Az előfizetési és hirdetési díjakat a Magy. Orsz. Tűzoltó-Szövetség 23.297. számú csekkzámlájára lehet beküldeni. Csekkürlap minden postahivatalban kapható

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség,
szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, VI, IZABELLA-UTCA 51
Telefon: 223-254

Előfizetési ára egész évre 12 pengő
A szerkesztőség címére küldött
szakcikkeket, ha közlésre alkalmasak,
díjazzuk

Ájánlva a m. kir. belügyminiszter úr 126.278—1938. B. M. sz. rendeletével ('Belügy' Közlöny' 1939. évi 5. sz.) a vármegvék, városok és községek számára

≡ TŰZOLTÓTESTÜLETEK A LAPOT TAGDIJ FEJÉBEN KAPJÁK ≡

A parancsnoki tekintély

Csak egyszerűsítés okából beszélünk parancsnokról, de ideértjük mindazokat, akik tűzoltóságot vezetnek, tehát: főfelügyelőt, felügyelőt, segédfelügyelőt. Szóba hozzuk pedig a parancsnoki tekintély kérdését azért, mert újabban nem egy cikkírónk érintette ezt a tárgyat.

Egyik például a tűzoltói érzékenységgel kapcsolatban említette meg; a másik az előadói tapintatnál szólt róla.

Itt és ott azt kérdezzük: mi valójában a tekintély? Egyszerű a felelet: Tulajdonképpen törvényen kívül álló hatalom. De nemcsak hivatal adhat tekintélyt, hanem a jól és a köz érdekében használt nagy vagyon és a szellemi kiválóság is. A tudományban pedig azt hívják tekintélynek, akinek véleménye döntő súlyú a tudományos kérdésben. A hit is tekintélyen alapszik s abból él, mert hinni annyit tesz, mint igaznak tartani azt, amit valaki mond és pedig azért, mert ő mondja.

Mindezeket összevonva: a tekintély tulajdonképpen erkölcsi erő, amely kényszerítő eszközök nélkül tud érvényesülni.

És ez a valódi, ez az igazi tekintély. Ennek a háta mögött nem áll a törvény megtorló ereje és hatalma. Ez senkit nem kényszeríthet és nem is kényszerít az engedelmességre. Legföljebb a maga erkölcsi súlyából merítheti azt a reményt, hogy a másik engedelmeskedik neki, mert úgy érzi, hogy — engedelmeskednie kell...

Mindig kettőn áll tehát a vásár. A tekintélynek ugyanis két része van; egyik abban van meg, aki a joggal kívánhatja a tekintélyt, a másik abban, aki elismeri...

Vonatkozik ez különösen a tűzoltóságra és még különösebben az önkéntes tűzoltóságokra. A hivatásos tűzoltóságoknál természetesen megvan a fölöttes tekintélye, mert adott fegyelmi, megtorló szabályok

vannak és azokat alkalmazzák is minden esetben, amikor sérelem esik a tekintélyen. Másképp mutatkozik azonban az önkéntes testületnél, ahol a megtorló szabály elől bármikor menekülhet a gyöngye jellemű, férfiatlan gondolkodású önkéntes tűzoltó azzal, hogy kilép a testületből. S evvel — ő legalább úgy érzi — megmenekült a megtorlás lehetőségétől.

Pedig nagy tévedésben van az ilyen könnyen hajló, nádszál-jellemű ember... Ha a parancsnoknak valódi tekintélye van: a megtorlás megjön a társadalom részéről s különösen a bajtársak részéről.

S mikor van a parancsnoknak tekintélye? Akkor, ha olyan tulajdonságai vannak, amik a többiek fölé emelik; tehát: józan és vallásos életű, hazafias érzésű, becsületes az élet minden vonatkozásában, megértő lélek és áldozatos szív, aki tud, szeret és akar dolgozni a közösségért, embertársaiért, falujáért, hazájáért, nemzetéért... Olyan ember legyen a parancsnok, hogy nevének említésére mindenkinek lelkében a tisztelet gondolata üssön tanyát.

Ha ilyen ember vezeti a falu tűzoltóságát, akkor biztos, hogy ott nem kell minden szónál, minden mozdulatnál finomkodva gondolni az önkéntesi érzékenységre... Itt elég lesz a parancsnok példája és parancsa s mindenki engedelmeskedni fog neki szívvel-lélekkel, minden mellékgondolat nélkül.

Viszont kötelességünk azonban az, hogy tűzoltóinkat a tekintély megismerésére és elismerésére neveljük. Nem lesz nehéz sorunk-dolgunk. Hiszen a tekintély elismerésére már a család megkezdte a nevelést. Folytatja az iskola, majd a levante-sor és a katonaság, végül a polgári közélet, ahol mindenütt fontos és szükséges a tekintélytisztelet. Annnyira fontos, hogy nélküle állam meg nem élhet, társadalom fönn nem állhat, rend nem lehet és így boldogulás sem.

A tűzoltóság is csak tekintély alapján állhat biztosan.

Elment . . .

Ismét megfogyott azon kevesek száma, akik önzetlen harcosai voltak tűzoltóságunknak. Sárvárott, 1941 január 17-én meghalt Huszár Mihály apátplébános, országgyűlési képviselő, th. bizottsági tag, számos egyesület és intézmény elnöke, díszelnöke. A sárvári önkéntes tűzoltóegyesület nevezettben hön szeretett díszelnökét vesztette el.

Neve ismert volt szűkebb hazáján kívül is a tűzoltóság előtt, lelkes, önzetlen és odaadó harcosunk volt. A tűzoltóság érdekében kifejtett nagyon értékes érdemeit ismerte el a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség is, mikor mult évben őt tiszteletbeli tagjává választotta. Az erről szóló okiratot dr. Kiss Emil szöv. alelnök és dr. Horváth Miklós várm. tűzr. felügyelő a mult évben adta át a megboldogultnak papi koronagyűlés keretében. Meghatva mondott köszönetet a nem várt magas megtisztelésért. Lelkes szavakkal kérte fel jelenlevő paptársait, hogy a tűzoltói intézményt mindenkor és mindenütt, tőlük telhetően, odaadóan és önzetlenül támogassák, mert az olyan intézmény, amely minden támogatást megérdemel.

Még mindnyájunk emlékezetében van a vasi tűzoltószövetség félévszázados jubileuma és Mussolini arcképének leleplezése alkalmából mondott nagyhatalúsú ünnepi beszéde, amelyet a szövetség teljes egészében megörökített jegyzőkönyvében. Beszédében a vármegye közönségének mélyeséges háláját tolmácsolta a jubiláló szövetségnek, amelynek tagjai a leg súlyosabb időkben is kitartottak és kitartanak hazájuk, egyházuk és vallásuk mellett és rendíthetetlen hívei Szent Flóriánnak. Kérte a keresztény magyarság intézményeinek felavatott katonáit, álljanak oda a jövőben is bátran az Isten oltárai mellé, ha tűzgyújtogatók lábbal akarják esetleg tiporni azt, ami mindnyájunknak szent.

Temetése január 19-én Sárváron volt s azon megjelent a vármegye, az egyház, az egyesületek és intézmények, a járás és község lakosságának számos tagja. A temetési szertartást Grósz József szombathelyi megyéspüspök nagy papi segédlettel végezte.

Temetésén a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetséget dr. Kiss Emil szövetségi alelnök képviselte. A vármegyei tűzoltóság számos kiküldöttel, a sárvári önkéntes tűzoltóság pedig testületileg áldozott a nagy halott emlékének.

Huszár Mihály önzetlen és odaadó munkásságával bevészte nevét a tűzoltóság emlékezetébe. Legyen áldott emléke!

Magyar tűzoltók arcképcsarnoka

Vitéz Szilágyi Lajos

A Derecskei Önkéntes Tűzoltótestület segédtszjtje

Fölkérésünkre ő maga írja a következőket:

„Mikor nőni kezdettem, figyeltem; később, mikor már magamat is tartottam valaminek, elnéztem az emberek együvértartozását s még inkább tisztelettel gondoltam reá midőn azt láttam, hogy a jók időt és fáradságot nem kímélve hozzák az áldozatot a köz érdekében . . .

Láttam a derecskei úri osztályt s annak tagjait, a kir. járásbíró, a községi jegyzőt, az orvosokat, az ügyvédeket, valamint az iparosságot is egy pont körül tömörülni: vagyont védelmező tűzoltótestületbe.

Engem is magával ragadott a nagyszerű eszme és vágyódott a szívem, hogy én is teljes felszereléssel vonuljak a katonás csapatban.

Mint fiatal földműves jelentkeztem a fölvételre 1892 nyarán és szeptember 11-én föl is vettem. Bizony, az édesanyám nem nagyon örült, mikor a kécsikós nyári nadrágra, zubbonyra és sapkára pénzt kértem. Valahogy azért mégis csak belenyugodott s megkaptam a tűzoltói felszerelést is az őr-tanyán. Tűzoltó voltam tehát és az is maradtam mindekkoráig, vagyis pár hónap hján ötven esztendőn át.

Nem dicsekszem, de soha nem késtem el egyetlen gyakorlatról sem. Pontos és lelkiismeretes tűzoltó voltam mindig, aki ismerte a fegyelmet és tudta, hogy csak fegyvelmezett emberekkel lehet jó tűzoltóságot szervezni és fenntartani.

Kis vékony legényke voltam, akit éppen ezért a mászóosztályba soroztak be. Lassan-lassan érett férfi lettem és megkaptam három év után az első rozettát, majd pedig nyolc év multán segédtszjté léptem elő.

Azóta is az vagyok és hűséggel szolgálom a mi nemes, magasztos ügyünket.

Elmultam 86 éves, de még tudok és akarok is dolgozni a közért s legkivált a mi kedves testületünkben.

Legyen ez példa másoknak. A maiaknak és azoknak, akik még utánunk jönnek, hogy önzetlen munkát végezzenek a köz javára. Álljuk meg helyünket a sokszor rosszakarató kritikával szemben is és ne csüggedjünk soha . . .”

... Így ír az egyszerű ember, vitéz Szilágyi Lajos. Csak a polgári állása egyszerű, de a lelke magasan jár. Nem egyszerű magasan mint sok tanult és képzett, sőt előkelő állást betöltő ember lelke. Így érthető, hogy még a művelt közép osztálybeliek is csak „Lajos bácsinak“ hívják s mindenütt szívesen látott vendég, nemcsak a saját községében, hanem a környéken is mindenütt.

Méltán állíthatjuk tehát példaképnek a fiatal és idősebb bajtársak elé. Mert nem a rang, a születés, a vagyon, a méltóság ad értéket az embernek, hanem saját maga, saját gondolkodása, saját munkája, saját áldozatossága.

*

Életrajza. Vitéz Szilágyi Lajos Derecskén született 1872-ben. Húszéves volt, mikor tűzoltóvá lett s azóta mindig híven szolgál. Atyja jómódú földműves középbirtokos volt, de mint anyyan, ő is elveszítette vagyonát a háború és az azután következő válságos gazdasági években. Mint hadifogoly tanultra meg a kádármesterséget és két fiából is kádár lett. Hat gyermeke volt s ezek közül négyen élnek még éppen olyan szép és példás életet, mint atyjuk. Kitüntetései: nagy ezüst vitézségi érem, sebesülési érem, Károly-csapatkereszt, háborús emlékérem a kardokkal, kir. tűzoltói díszérem, XL. éves tűzoltói szolgálati érem, 30 éves dalegyleti érem.

Az összes
„TOTAL“
rendszerű tűzoltókészülékek és berendezések gyártási jogának magyarországi engedélyese

Legújabb készülékünk és berendezésünk az

„ÜSTÖKÖS-TOTAL“ léghaboltó-rendszer.

CIGETI és BIRÓ Budapest, V, Árpád-u. 10

Ismertetővel készeaggal szolgálunk. TELEFON: 127-799

Adatok a székesfővárosi tűzoltóság 1940. évi működéséről

Írta Preszly Béla székesfővárosi tűzoltófelügyelő

A székesfővárosi tűzoltóságának működése három csoportra bontható. Első csoportba a tűzoltóság csapatmunkája: a tűzoltóság, valamint az elemi csapatnál, a kizvezésnél és a kizvezésnél nyújtandó elsősegélynyújtás tartozik. Ez a kármentés csoportja, a tűzoltóság feladataira (180.000—1936. E. M. sz. 12 § 11) és a tűzoltóság egy csoportjába helyezett csoportok technikailag jól felszerelt és kiegészített csapatok, melyek a polgárság tart fenn.

Harmadik csoport a tűzoltóság működésében tartozik. A tűzoltóság működésében tartozik a tűzoltóság működésében mint meg-

Harmadik csoport a tűzoltóság működésében tartozik az irodai-, valamint mindaz a munka, melyet a hivatásos tűzoltóság, mint a tűzoltóság működésében tartozik: ügyiratok intézése, lomtalánítás, a tűzoltóság működésében tartozik, városi gépjárműszíni hivatal irányműködésének irányítása, segédtűzoltók kiképzésének, munkarendjének stb.

A tűzoltóság működésének munkáját e három csoport munkájának ismertetni. Mielőtt azonban az adatok belső megvilágítását, hordóhitelesítés, városi gépjárműszíni hivatal irányműködésének irányítása, segédtűzoltók kiképzésének, munkarendjének stb.

A székesfővárosi hivatásos tűzoltósága 1940. évben 1140 esetben vonult ki. Megelőző tűzrendészeti eljárás (kb.) 510, megelőző tűzrendészeti eljárás (kb.) 510 esetben vett részt. Szórakozóhelyek, imaházak stb.-nál helyszíni ügyeleti szolgálatot tartott (kb.) 5500 esetben. Elintézték 8955 drb. ügyet. Befejezte 1940. évben a fővárosi épületeinek 1939. évi ellenőrző és nyilvántartó munkáját, amikor is kb. 4000 épületnyilvántartó ívet, illetve épületnyilvántartó ívet állított ki és a hozzátartozó épületet átvizsgálta pincéit a padlásig. Résztvett a leventék sorozásában, majd ezek közül kb. 1000 leventét segédtűzoltóvá képezett ki. Különböző munkarendjeikben — főleg szabadnapból — kb. 1600 emberrel a gyújtóanyagok elleni impregnálást stb.

A tűzoltóság működésének munkáját e három csoport munkájának ismertetni. Mielőtt azonban az adatok belső megvilágítását, hordóhitelesítés, városi gépjárműszíni hivatal irányműködésének irányítása, segédtűzoltók kiképzésének, munkarendjének stb.

A tűzoltóság működésének munkáját e három csoport munkájának ismertetni. Mielőtt azonban az adatok belső megvilágítását, hordóhitelesítés, városi gépjárműszíni hivatal irányműködésének irányítása, segédtűzoltók kiképzésének, munkarendjének stb.

A tűzoltóság működésének munkáját e három csoport munkájának ismertetni. Mielőtt azonban az adatok belső megvilágítását, hordóhitelesítés, városi gépjárműszíni hivatal irányműködésének irányítása, segédtűzoltók kiképzésének, munkarendjének stb.

A tűzoltóság működésének munkáját e három csoport munkájának ismertetni. Mielőtt azonban az adatok belső megvilágítását, hordóhitelesítés, városi gépjárműszíni hivatal irányműködésének irányítása, segédtűzoltók kiképzésének, munkarendjének stb.

A tűzoltóság működésének munkáját e három csoport munkájának ismertetni. Mielőtt azonban az adatok belső megvilágítását, hordóhitelesítés, városi gépjárműszíni hivatal irányműködésének irányítása, segédtűzoltók kiképzésének, munkarendjének stb.

A tűzoltóság működésének munkáját e három csoport munkájának ismertetni. Mielőtt azonban az adatok belső megvilágítását, hordóhitelesítés, városi gépjárműszíni hivatal irányműködésének irányítása, segédtűzoltók kiképzésének, munkarendjének stb.

A tűzoltóság működésének munkáját e három csoport munkájának ismertetni. Mielőtt azonban az adatok belső megvilágítását, hordóhitelesítés, városi gépjárműszíni hivatal irányműködésének irányítása, segédtűzoltók kiképzésének, munkarendjének stb.

A tűzoltóság működésének munkáját e három csoport munkájának ismertetni. Mielőtt azonban az adatok belső megvilágítását, hordóhitelesítés, városi gépjárműszíni hivatal irányműködésének irányítása, segédtűzoltók kiképzésének, munkarendjének stb.

és becsülje a tűzoltóságot. Másik mód pedig, hogy a tűzjelző 05-ös telefon vezetéket vonalrögzítővel látták el. Sajnos, ezt hamar kijátszották a telefonbetyárok, és a vaklármajelzéseket újabban utcai telefonfülkékből adják le. A posta és rendőrség bevonásával most folynak megbeszélések, hogyan lehetne ebben az esetben is a lelkiismeretlent rendőrkékre juttatni. Mert ez nehéz. Mutatja az is, hogy 1940. év folyamán egyetlen vaklármajelzőt sem lehetett elfogni, pedig egynek nagyon a sarkában volt az államrendőrség, azon múlt, hogy nevét a posta nem adta ki.

A 730 tüzeset, számuk nagyságának sorrendjében a következőképpen oszlik meg:

színháztűz	6	kerítéstűz	6
kéménytűz	137	padlástűz	3
lakástűz	108	mozitűz	1
műhelytűz	73	egyéb	1
pincetűz	65	elektromostűz	18
gépjárműtűz	40	bódétűz	17
födémgerendatűz	38	raktártűz	15
gyári tűz	34	kátránytűz	9
tetőtűz	31	szemét-, hulladéktűz	8
bolti tűz	29		
kazal, fűégés	20	összesen:	730

Első helyen a kéménytűz áll. Ebben a rovatban azok a kéménytűzek szerepelnek, melyeknél a kémény nagyfokú átmelegedési, repedezettségi vagy beépített gerenda miatt állandó tüzoltói felügyeletet igényel. A kimutatásban második helyen áll a lakástűz. A lakás tulajdonképpen nem tűzveszélyes üzem, de hogy mégis ilyen nagy számmal szerepel, annak az az oka, hogy az ember lakásában minden elővigyázatosság nélkül gyújt gyertyát, tüzet, vezet dróton áramot, dob el cigarettát, gyufát stb. Az ember közönye e téren óriási. Vigasztaló, hogy Tápay-Szabó cikke szerint külföldön még rosszabb a helyzet. Az emberek korlátoltságát fogom illusztrálni egy példával. Ruhatisztításközben a lakásban kiömlött a benzin. A lakó a benzint gyufalánggal akarta gyorsan felszárítani. Ez 1940-ben Pesten, egy érettségizett lakóval történt meg. Persze hogy az egész lakása kiegészített! Megelőzés és felvilágosítás csak a nevelés problémája lehet. Az iskolában a tűzzel való óvatos bánásmódot is oktatni kellene, akkor ezeknek a számadatoknak lényeges csökkenése állana be. Ebbe a kategóriába, vagyis ahol óvatossággal és felvilágosítással a tüzek számát nagymértékben le lehetne csökkenteni. Mert a tüzek 90 százaléka nem a tűzrendészeti előírások hiánya, hanem azok be nem tartása miatt keletkezik.

A tűzkeletkezési okokról összeállított statisztika a következő:

vigyázatlanság	201	öngyulladás	14
gondatlanság	57	gyújtogatás	3
hanyagosság	132	ismeretlen és egyéb	110
szerkezeti hiba	196	összesen:	730
szikra	17		

Figyelemreméltó, hogy kifejezetten és utólag megállapíthatóan szerkezeti hibából 196 esetben keletkezett tűz. Ez nagy szám. De ezt a számot nem nagyságában, hanem kicsinyességében kell felfogni. Évtizedek szorgalmas tűzrendészeti munkájának eredménye az, hogy a tüzesetek okánál a szerkezetek alattomos tűzindítási lehetőségét ennyire le lehetett szorítani. Régi épületekbe belátni nem lehet és azért volt 1940-ben 38 födémgerendatűz, aminek nagyrésze a kéménybe beépített gerenda.

Aránylag magas az autógécek száma: 40. Érdekes, pár évvel ezelőtt még a tűzoltóság tisztokocsija is kigyulladt.

Tanulságos eredményt ad a tüzesetek havonkénti megoszlása: január (62) 111, február (60) 86, március (71) 59, április (47) 72, május (51) 41, június (61) 37, július (62) 40, augusztus (37) 42, szeptember (47) 38, október 56, november 51, december 97, összesen 730.

Legelső ami szembetűnik, hogy az 1940. esztendő rendkívül kemény hidegű hónapjaiban: januárban, februárban és decemberben milyen magas a tüzek száma. Januárban pl. pont háromszor annyi tűz volt mint júniusban és közel kétszer annyi mint az előző év januárjában. Zárójelben van a közepes hideg telű 1939. év néhány adata. Az 1940. évi téli sok tüzeset a rendkívüli hideggel és az erőltetett tüzeléssel magyarázható. Érdekes az is, hogy a fű-, erdő és a kazaltüzek, melyek Budapest nagy kiránduló területein nagy számban fordulnak elő a forró hónapokban 1940. évben a hidegebb nyár miatt elmaradtak és így nyáron átlagnál kevesebb volt a tüzek száma. Mindezt csak azért hozom fel, hogy rámutassak, mennyire függ a tüzek számának alakulása az időjárás változásától is.

A tűzoltás tartama az alábbiak szerint alakul: A tűz eloltható volt 1 óra alatt 434, 1—2 óra között 166, 2—3 óra között 75, 3—4 óra között 17, 4—5 óra között 9 és 6 órán túl 9 esetben. Összesen 730 esetben.

Időben rövid, kis tüzek a gyakoriak. Ami természetes, a technikai felkészültség, a megelőző tűzrendészet és a gyors beavatkozás mellett.

Tanulságos még a tüzek előfordulása közigazgatási kerületenként.

Legtöbb tűz volt a következő kerületekben: VI. 80, VII. 77, VIII. 74, IX. 74, V. 70, X. 62 tűz. Legkevesebb tűz a IV. kerületben volt, csak 36.

Második helyen áll a VII. kerület 77 tüzesettel. Ebben a kerületben hosszú évek óta legmagasabb a tüzesetek száma. Ez a kerület a legnagyobb népességű kerület (kb. 142.000 fő), azonkívül a legsűrűbben lakott városrész, lakóházanként több mint 100 lakó, továbbá ebben a kerületben legnagyobb a kis, de tűzveszélyes üzemek száma. És mégis, Budapesten egyedül ebben a közigazgatási kerületben nincs tűzoltólaktanya, tehát nincs önálló tűzvédelem. Ma már ez a kérdés is, remélhetőleg, hamar megoldódik közmegegyezésre.

Ez a statisztika azt mutatja, hogy a tüzek száma inkább a lakosság számával, mint a gyárak, üzemek számával van összefüggésben. Legtöbb tűz a legnagyobb lélekszámú kerületben van és nem a gyárvárosokban. De az első statisztika még inkább bizonyítja ezt.

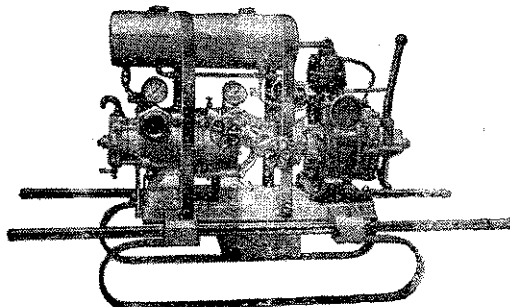
Műhely, raktár, elektromos, kátrány és gyári tűz összesen 149 esetben volt, az összes többi 581 tűz az együttélés kísérője.

Benzin-motoros önfelszívó tűzoltószivattyú

hordozhatóan és kétkerekű targoncán.

Szivattyúk és kompresszorok

minden nagyságban és minden célra.

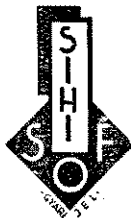

TELEFON:
120-932
112-405

SOMMER és FEIN mérnökök

szivattyú- és kompresszorgyára

BUDAPEST, V, KATONA JÓZSEF-UTCA 3

Nyitott autó — zárt autó

Írta: Dévényi Endre dr

A tűzoltóságok csapatfelszerelése az utóbbi évtizedben, különösen a légoltalmi tűzrendészet megszervezése óta, szakembereket is megnyugtató, öröndetes fejlődésen ment át. A testületek, közületek olcsó pénzen régi vagy legalább is használt autókat vásároltak s azokat átalakítva a tűzoltóság szolgálatába állították.

Példaképpül lehet ebben a tekintetben is Pest megyét állítani, ahol a megye tűzrendészeti fejlődését irányító vármegyei felügyelő tudatosan és anyagi áldozattól sem riadva vissza, már 1935 tájban egymásután készíttette el az autókat. Azóta mindenféle folyik az autószerkek építése. A régi típusú, nagyobb üzemanyag fogyasztású autók legjobb vásárlói ország-szerre a tűzoltóságok.

Sok jó vétel és talán még több rossz történik. Ez azonban az adottság és a fejlődés szükségszerű következménye. Sokat lehetne erről írni, de még többet kellene beszélni s nagy jelentősége lenne annak, ha a Tűzrendészeti Közlöny hasábjain ismertetnék az átalakítást végző tisztek az átalakítás módját s az átalakítással kapcsolatosan szerzett tapasztalataikat.

Most azonban csupán a nyitott vagy zárt autók kérdését kívánom letárgyalni. A többi kérdéseket később veszem bonckés alá.

Kétségtelen, hogy a régi tűzoltószerek mind nyitottak és mégsem hallott senki arról, hogy azokkal nem lehetett gyorsan kivonulni, a tüzet eloltani. Mégis az új és korszerű autószerkeket mind több helyen zárttá építik. Külföldi tűzoltóság autószerkeinek tanulmányozása során pedig kétségtelenül arra a megállapításra juthat minden szakember, hogy a zárt autóké a jövő.

Mindezt azért tartom szükségesnek leszögezni, mert nemrégén nálam is épült egy zárt autó, kettő építése pedig most van folyamatban, továbbá azért, mert két hivatásos tűzoltóságnál, amelyeket nemrég látogattam meg, még most is a nyitott autóra esküznék, sőt, sajnos, nyitott autószeret építenek.

Tudom, hogy a lovakkal vontatott tűzoltószerek kivonulása, amikor a kürtös állva a vészjelet fujja, gyönyörködtetőbb látvány volt, mint a kisuhanó és a szirénáktól is megfosztott autók vonulása, mégis, szakemberek között ki gondol arra, hogy az autók helyett lovak és lóvontatású szerek számát szaporítsuk.

Éppen így lejárt a nyitott autószerkek kora is. Az autón elhelyezett, finom műszerekkel ékesített fecskendőket, önmentőket, világító aggregátumokat, tömlőket, stb. csak zárt kocsin lehet teljesen tisztán, időjárástól védett helyen tartani.

Az értékes technikai felszerelések mellett a zárt autó a komoly kárelhárító szolgálattá bővült tűzoltókat is teljesen megóvja a főlősleges és kikerülhető bántalmaktól. A nyitott autószerken a szél, eső és a hideg sokszor tették már csökkentett munkájúvá a tűzoltókat. Ezt minden komoly szakember nemcsak elhiszi, hanem tudja is és igyekszik az új szerek építésénél értékesíteni a tapasztalatokat. Éppen ezért örömmel üdvözljük az országos felügyelő rendelkezését, mely e kérdésben is rendet teremtett.

Vélemény az óravázlatokról

Nagy volt az örömem, mikor a *Tűzrendészeti Közlöny* legutóbbi számaiban olyan cikkeket olvastam, amelyekből bárki meggyőződhetik, hogy a falusi tűzoltóságok vezetői milyen nagy jóakarattal, önzetlenül és elhivatottan végzik magasras teendőiket. Jól esik tapasztalni, hogy még vannak akik félretéve a kényelmet, komolyan dolgoznak a község érdekében, szűkebb és tágabb körök polgártársaik javára. Ki gondolná egyes-egyik vezető tűzoltók munkája ilyen fárasztó, és a község életétreméltó benne az, ha magyarázó előadásokkal oktatjuk bajtársainkat, hogy mit kell tenniük, ha felellessenek meg fogadalmukat a község javára.

Ezért szeretném, hogy óravázlatokat készítsenek és azokat a legkészségűvel menjen a tanítási és foglalkoztatási munkára.

Helyesebbé itt valamelyik társam, hogy mire kell az óravázlat, hiszen aki a tanításra hivatott, az magyarázatra tudja is az anyagot? Ezt magam is valószínűnek tartom. Hiszen teljes tudatlansággal senki se megy oda, mert nem akarja nevétségessé tenni magát. Csak hogy a készület nélkül való megjelenés megdöbbentésre, bizonytalanságra és így eredménytelenségre viszi az oktatót.

Tudom azt is, nem állhatunk oda úgy, hogy a munkánk alá csapott szakkönyvből olvassuk fel a megfelelő fejezetet. Ez igazán keveset, mondhatnám semmit sem érne. Ne felolvasás legyen tehát egy-egy órában, hanem szabad tanítás, de előszóval. És folyton foglalkoztassuk a bajtársakat úgy, hogy kérdéseket tartsunk hozzájuk és feleleteiket fölhasználva haladunk lépésről lépésre a kitűzött cél felé: az anyag megismerésére, megtanulására. Még a kérdéseket is úgy tegyük fel, hogy először mondjuk a kérdést s azután várjuk meg azt, akitől a feleletet várjuk. Még ennek is megvan a maga józan oka, az, hogy ily módon minden bajtárs kénytelen figyelni, mert nem tudhatja, hogy nem őtöle várunk-e választ a föltett kérdésre. Ha azonban először a nevet mondjuk meg s csak azután a kérdést, akkor csak az az egy figyel, akit szólítunk, a többi tudja, hogy nem tőle várunk feleletet.

Ha nincs vázlatunk és nem így tanítunk, akkor egy darabig csak figyel a hallgatóságunk, mert meg-

van benne a jóakarát. Lassan-lassan azonban kifárad, nincs meg az érdeklődése, mert folyton csak befogad az agya, ő maga pedig nem vesz cselekvő részt a munkában. Igen, mert az oktató maga sem tudja, hogy mi lesz a legközelebbi teendő... Nem volt vázlata, vezető fonala, útmutatója. Így minduntalan kizökken a kerékvágásból és szétfolyó, elkalandozó, hatáskülső, eredménytelen lesz az óra. Kárbavész az idő és a munka.

Mint régi oktató-tűzoltó, tapasztalatból tudom, hogy nehéz tűzoltókat toborozni a kisebb községekben, de még nehezebb összetartani őket. Ha azonban azt látják, hogy mi magunk milyen szeretettel, lelkesedéssel, komoly munkával állunk sorompóba a nemes célért, ők is hasonlóan éreznek, gondolkoznak, cselekszenek majd. Kedvet kapnak, mert nálunk is látják a kedvet. Az elméleti oktatás (és hangsúlyozom: nem előadás!) élvezetessége lesz az egyik legerősebb tényező, mely köztünk marasztja a tűzoltókat és egyúttal komoly készütségünk lesz alapvetője tekintélyünknek is, amely pedig föltétlen szükséges.

Nem akarok én itt tanácsokat adni egyetlen bajtársamnak sem. Hiszen tudom, hogy sokkal jobbak, sokkal tökéletesebb oktatók vannak olvasóim között. Bizonyosan sok van olyan, akitől jómagam is tanulhatnék. Inkább csak azt mondom el, hogy dolgozom én a magam kis csapatában.

Hátha akad olyan bajtársam, aki ebből is tanul valamit s hasznosíthatja a jó ügy érdekében.

Egyelőre még csak annyit, hogy nálam a téli félév (jobbára elméleti oktatás) szeptembertől március közepéig tart, a nyári kiképzés pedig március közepétől augusztus végéig. Közben Péter-Páltól augusztus 24—25-ig szünet, mert a földművesek körében ekkor van a legnagyobb munkaidő.

Lapunk szűk kerete nem engedi, hogy egynapi foglalkozás teljes anyagát adjam vázlatokban. Egyelőre tehát inkább az általános vonásokat mondom el s később térek majd ki egy-két ilyen óravázlatra. Megjegyzem, hogy teljesen az országos felügyelőségtől nyert kiképzési és átképzési tervezet keretébe illeszkedem be. Tehát: minden kettős órában lesz 10 perces csukló- és légzési gyakorlat; azután háromnegyedórás elméleti oktatás. Ezt 10 perces pihenő

EMAG-Szilvay-rendszerű,

szabadalmazott, háton hordozható, úszóra szerelt benzinmotoros centrifugál szivattyú-fecskendő.

Egy ember:

szállítja ki a helyszínre egyedül hozza üzembe egyedül eresztli a vizre egyedül oltja a tüzet

További előnyei:

Nincs szívótolmó és 8 méternél nagyobb mélységből szállít vizet Szívóoldali h.bak nem léphetnek fel Tűzesapra csatlakoztatható Vizen úsztatható

Megfelel a 180.000/1936. B. M. sz. rendelet előírásának.

Vadásztöltény-, Gyutacs- és Fémárugyár Rt. Budapest, V, Mérleg-u. 3

Telefon: 298-960

követi, mely idő alatt foglalkozom a szolgálati szabályzattal s ebben a fölé- és alárendeltségi viszonytal. A következő óra gyakorlattal telik el (szerelés stb.), majd a kettős óra végén rend- és fegyvelmező gyakorlatot végeztetek 10 percen át.

Mint fentebb már mondtam, nem adhatom a teljes két óra minden mozzanatát részletes vázlatban, mert nagyon hosszú lenne. Ezek helyett kivesszek két kisebb részletet s az arra vonatkozó oktatási tervet adom majd részletesen.

Előre bocsátom, hogy a részletes tervezet annyit jelent: adjuk a tanítási anyag menetét teljes egészében s úgy, amint az feldolgozásra kerül. Ebben lesznek közölt részek, vagyis olyanok, amelyeket magam mondok el. Lesznek azután olyan részesetek, amelyeket a hallgatóságtól kérek, mint olyant, amit ő maga is tudhat és önmaga is levezethet a hallottakból. Erre azért van szükség, hogy hallgatóimat is foglalkoztassam, gondolkozásra kényszerítsem s bizonyos ismereteket ő maga következtessen a hallottakból. Így munkára serkentő lesz az oktatás, melyben cselekvő részes lesz minden jelenlévő bajtársam. Nem kényszerítem tehát arra, hogy mindent tőlem várjon, hanem maga is rájőjön egyik-másik igazságra.

Az is a módszeres oktatáshoz tartozik, hogy legyen valami általános tervezetem, tanítási menetem, melyet csaknem minden esetben alkalmazni fogok. Az általános oktatási menet rendszerint a következő:

I. *Előkészítés*, melynek részét ezek lesznek:

a) kapcsolás az előző alkalommal végzett anyaghoz;

b) hangulat- és érdeklődés fölkeltése;

c) a cél kitűzése.

II. *Tárgyalás*, mely a tulajdonképpeni anyagot adja. Ezt is részekre bontom és pedig annyi részre, amennyit a tárgy természete, terjedelme megkíván. — Itt meg kell jegyezni, hogy a részek kerek egészet adjanak és legyen gondom arra, hogy a kapcsolat e részek között mindig észrevehető és világos legyen. A tárgyalásban legfontosabb, hogy — ha van reá mód — mindent érzékeltessünk, szemléltessünk, kézzelfoghatóvá tegyünk. Illy módon ragad leginkább az emlékezetbe minden ismeret és igazság.

III. *Összefoglalás*. Ez, mint a neve is mutatja, a végzett anyag visszakerése és rendszeres egészbe való tömörítése. Az ismétlés lévén a tudományok anyja, itt van mód és alkalom arra, hogy szilárdá és biztossá tegyük az oktatási óra alatt nyújtott ismereteket.

Ezt elérem:

a) a számonkérés (kikérdezés) által és azzal, hogy ha

b) alkalmazást keresek, vagyis a nyújtott ismereteket az életre vonatkoztatom és különösebben a tűzoltóság életére.

Ha a szerkesztő úr módot és helyet ad reá, legközelebb ily általános tanmenet szerinti részletes tervezetben mutatok be két rövidebb oktatási anyagot az egy napi munkatervből.*

Mesterszállás.

Nagy Géza,

az önk. tűzoltótörsület vezetője

* Várjuk és szívesen helyet adunk az ígért részletes vázlatnak. Szerk.

A Tűzrendészeti Értesítők

kiadását minden törvényhatóságra nézve elrendelte az országos tűzrendészeti felügyelő 1940. évi március 11-én kelt 4. számú parancsának 4. pontjában. E parancsa szerint minden vármegye, illetve törvényhatóság tűzrendészeti felügyelője legalább évnegyedenként köteles kiadni ilyen Tűzrendészeti Értesítőt az ottani hivatalos lap mellékleteképpen. Részletesen intézkedik azután az Értesítő tartalmáról és beosztásáról is.

Ezt a rendelkezést 1940 november 6-án (13. sz. par., 1. pont.) így módosította az országos felügyelő: „... Több törvényhatósági tűzoltó-szövetség elnökének kérésére“ hozzájárult, „hogy Tűzrendészeti Értesítőt csak akkor kell kiadni, ha azt a helyi viszonyok szükségessé teszik“.

Az országos felügyelőnek ez az intézkedése azért lett időszerű, mert az országos felügyelői parancsok attól kezdve, mint az Országos Szövetség hivatalos lapjának, a Tűzrendészeti Közlönynek, mellékletei, nyomtatásban jutottak el minden tűzoltóság kezébe. Valóban fölöslegessé vált tehát, hogy az országos parancsok külön, az Értesítő keretében kerüljenek az illetékes tűzoltó parancsnokságokhoz.

Sajnos azonban, most már olyanok is akadnak, akik a Tűzrendészeti Értesítők további kiadását általában véve fölöslegesnek tartják s mellőzését kívánják.

Már így előre is kijelenthetjük, hogy ezeknek nincs igazuk. A Tűzrendészeti Értesítőkre szükség van és életre keltésük nagyon helyes volt. Helyes volt úgy gyakorlati, mint erkölcsi szempontból.

A *gyakorlati* szempontot véve figyelembe, vajjon nem egyszerűsített-e az Értesítő nagyon sok olyan munkát, amelyet ennek hiányában akarva-nemakarva el kellett végeznie minden törvényhatósági szövetségnek és felügyelőnek? Vajjon nem könnyebb-e ennek révén adni tovább a tudnivalókat valamennyi bajtársnak és testületnek? Tanfolyamok rendezésénél, versenyek tartásánál, rendeletek kiadásánál, a versenyek eredményeinek közlésénél az éves jelentéseknél rendkívül hasznos szolgálatot tehet az ilyen Értesítő. Amellett, hogy hiteles, eljut minden tűzoltóhoz és tájékoztatja a tudnivalókról még a legkisebb faluban, szinte eldugott helyeken élőköt is.

Sokkal fontosabb azonban az *erkölcsi* szempont. A közös cél, a közös eszme megvan minden tűzoltó lelkeiben. Megvan most már az egységes ruházat, rangjelzés, munkarend stb. De ezek jórészt inkább külsőségek. A belső összeköttetést a közös célon és eszmén kívül az együvé tartozás érzése adja meg. S ezt az együvé tartozást állandóan táplálni, erősíteni, növelni kell, mert ebben van a valódi erő és hatalom. Minden tűzoltónkat és pedig állandóan tájékoztatni kell a törvényhatósága területén előfordult eseményekről úgy tárgyi, mint különösen személyi vonatkozásban. Nagy hatóereje van ennek mindenkire, de legfőképpen az egyszerű emberekre. Jól esik a munkásnak, hogy munkájának értékét elismerik és legalább pár szóban meg is köszönik egy-egy előléptetésnél, melyet az Értesítő kötelezőszerűen közöl...

Nem, kedves Bajtársak, a Tűzrendészeti Értesítőkre szükség van és a jövőben is szükség lesz.

Breznay Imre

HIVATALOS RÉSZ

Másolat a 362.765—1940. V. B. M. sz. kiadmányhoz.

Magyar Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyam
Parancsnoksága

Hirdetmény

A Magyar Országos Tűzoltótisztképző tanfolyamra és a VIII. járási tűzrendészeti felügyelői tanfolyamra felvétel.

A m. kir. belügyminiszter úr 362.765—1940. B. M. szám alatt — feltételeknek megfelelő kellő számú hallgató jelentkezése esetén — a Magyar Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyam VIII. évfolyamának Budapesten, 1941. évi május hó 12-től 1941. évi december hó 13-ig terjedő 7 hónapon át való megtartását engedélyezte.

A tanfolyamra a felvételt írásban kell kérni. A kérvényt a tanfolyam parancsnokságához (Tűzoltó-parancsnokság Budapest, VIII, Kun-utca 2. sz.) kell benyújtani. A kérvény beadásának legkésőbbi határideje 1941. évi május hó 8-ának déli 12 órája.

A kettő (2) pengős okmánybélyeggel ellátott kérvényhez mellékelni kell a folyamodó:

- születési anyakönyvi kivonatát;
- főiskolai vagy legalább érettségi, vagy azzal egyenértékű végzettséget igazoló bizonyítványát;
- szolgálati igazolását és esetleg légvédelmi kiképzését igazoló okmányát;
- magyar állampolgárságot (községi illetőséget) igazoló okmányát (közszolgálatban állóknak ezt az okmányát nem kell csatolniok);
- testi épségét igazoló hatósági orvosi bizonyítványát;
- feddhetlen előéletét és nemzeti szempontból teljes megbízhatóságát igazoló erkölcsi bizonyítványát (közszolgálatban állóknál az erkölcsi bizonyítványt a hivatalos ily tartalmú bizonyítványa pótolja);
- a járási tűzrendészeti felügyelői tanfolyam sikeres elvégzését igazoló bizonyítványát.

Azok a kérelmek, hogy a g) alatti bizonyítványt a tanfolyam megkezdésénél megszereshessék, a m. kir. belügyminiszter az fenti számú leiratában kellő számú kérvény benyújtásakor a VIII. járási tűzrendészeti felügyelői tanfolyam megtartását is engedélyezte.

Ez a tanfolyam 1941 február hó 17-től április hó 26-ig tart. A tanfolyamra a felvételt 1941 február hó 8-ának déli 12 órájáig külön kérvényben ugyanúgy kell kérni és a kérvényhez — a g) pont alatti bizonyítvány kivételével —, ugyanazokat az okmányokat kell csatolni, mint az a Magyar Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyamára vonatkozóan meg van állapítva.

Aki tehát mind a két tanfolyamra pályázik, annak két külön kérvényt kell benyújtania és mind

TŰZOLTÓ NAPTÁRÉRT

I.— P beküldését kérjük!

a két tanfolyamra megállapított felvételi díjat a kérvény benyújtása alkalmával be kell fizetnie, a befizetést pedig a befizetési lap szelvényének csatolásával kell igazolni. Az okmányokat csak az egyik kérvényhez kell csatolni.

A tanfolyamokkal kapcsolatban fizetendő díjak a következők:

A Magyar Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyamnál: a) felvételi díj 30 (harminc) pengő; b) tandíj könyvek nélkül 200 (kettőszáz) pengő; vizsgadíj 85 (nyolcvanöt) pengő.

A járási tűzrendészeti felügyelői tanfolyamnál: a) felvételi díj 10 (tíz) pengő; b) tandíj könyvek nélkül 100 (egyszáz) pengő; vizsgadíj 30 (harminc) pengő.

A felvételi díjat a kérvény benyújtása alkalmával, a tandíjat a tanfolyam első napjáig, a vizsgadíjat a vizsga megkezdésének napjáig a tanfolyam parancsnokánál kapható „Magyar Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyam. Budapest, VIII, Kun-utca 2” című 47. számú, vagy bianco postatakarékpénztári befizetési lapon kell befizetni.

A felvételi bizottság a kellően fel nem szerelt kérvényeket nem veszi figyelembe.

A tanfolyamra elsősorban azokat veszik fel, akik már ezidőszerint is hivatásos tűzoltótisztek, vagy tűzrendészeti felügyelők és akiket a tanfolyamra felettes hatóságuk küld ki; azután azokat, akiket valamelyik hatóság kíván tűzoltótisztté, tűzrendészeti felügyelővé kiképeztetni; végül azokat, akiknek főiskolai végzettségük van, vagy a hadseregnél mint tisztek szolgálnak.

A hallgatók a tanfolyam tartama alatt iskolai fegyelem alatt állanak és rendszeres tűzoltói szolgálatot teljesítenek.

A hallgatók a gyakorlati ismeretek (gyakornoki szolgálat) egy részét az erre kijelölt vidéki városokban sajátítják el.

A felvételi bizottság döntéséről a felvételre jelentkezőket a tanfolyam parancsnoka írásban értesíti, a tanfolyamra felvett jelentkezőket, ezenkívül a tanfolyam megkezdésének pontos időpontját is közli.

Budapesten, 1941 január 7-én.

A Magyar Országos Tűzoltótisztképző
Tanfolyam Parancsnoksága

BOROS egyenruháza

**Tűzoltósági felszerelések,
sapkák és egyenruhák**

Budapest, VIII, Baross-tér 6 (Fiumei-út sarok)

Régi, megbízható, olcsó cég.

Egyesületeknek előnyárak.

Kedvező fizetési feltételek

Egyenruhaszabóság és sapkaműhely

a helyszínen

HÍREK

Tűzoltónaptár

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnöki tanácsa üléseit az 1941. évben a párosszámú hónapokban tartja.

Az Országos Tűzoltó-Szövetség Segélyzőpénztára elnökségi üléseit az 1941. évben április, június és december hónapokban tartja.

Országos Tűzoltó-Szövetségi választmányi és közgyűlés 1941. évi június hó 27-én Kolozsváron lesz.

A Segélyzőpénztár 1941. évi közgyűlését a Szövetség közgyűlésével együtt június hó 27-én Kolozsváron tartja.

1941. február hó 17. Járási tűzrendészeti felügyelői tanfolyam kezdete.

1941 május hó 12. Országos Tűzoltótisztképző tanfolyam kezdete.

Kinevezés. Nagyvárad th. város főispánja a város tűzoltóparancsnokává Rehák Tamás debreceni tűzoltóparancsnokot nevezte ki.

Marosvásárhely thj. szabad királyi város főispánja Simon Gyula dr volt kecskeméti tűzoltóságfelügyelőt Marosvásárhely thj. sz. kir. város tűzoltóparancsnokává nevezte ki.

Pest vármegye főispánja Topor György dr jogakadémiai titkár, okl. tűzoltótisztet Kispest megyei város hivatásos tűzoltóparancsnokává és Szebellédy Lajos okl. tűzoltótisztet Újpest megyei város tűzoltótisztgyakornokává nevezte ki.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnöki tanácsa 1940. évi december hó 16-án tartott ülésén elhatározta, hogy a Szent Koronához visszatért Keletmagyarország és Erdély egy részének területén szolgálatot teljesítő nemzetű önkéntes és hivatásos tűzoltók részére az oláh megszállás alatti időre is kiadja a magyar szolgálati érmet.

Az önkéntes tűzoltótestületek közgyűlésének összehívása. A testületi alapszabályok 26. §-a szerint minden év első felében rendes közgyűlést kell tartani. Ezen a mult évi zárszámadást és a folyó évi költségvetést le kell tárgyalni és a számvizsgálóbizottságot meg kell választani. A közgyűlés jegyzőkönyvét az „egység-könyv”-ben található nyomtatott szöveg kitöltésével szerkesszék meg a testületek. Ezért kívánatos, hogy az ügyviteli „egység-könyv”-et a testületek mielőbb szerezzék be. Kisebb községek részére (60 lapos) 3 pengő, nagyobb községek részére (100 lapos) 4.50 pengőért tartós kötésben kapható a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetségnél, Budapest, VI. Izabella-utca 51.

Az Országos Tűzoltó-Szövetség által készített minta tűzoltószertár tervek ára darabonként 2 pengő és a hozzájuk készített költségvetés 1 pengős áron áll a községek rendelkezésére.

Mindennemű **létrák,**
tűzoltó- és légoltalmi felszerelések
beszerzési forrása
Metzker Ferenc
Budapest, XI, Horthy Miklós-út 35
Telefon 456-363.

Tűzoltói alakulatok és a tűzoltói létszám Heves vármegyében. Heves vármegye alispánja kötelezte a községeket, hogy február 15-ig szervezzék meg az országos felügyelő 13—1940. sz. parancsában megállapított tűzoltói alakulatokat és ahhoz képest emeljék föl a létszámot. A létszám-megállapítási kimutatásból látjuk, hogy a vármegye 113 községe között csak 3 van olyan, ahol két-két raj lesz a tűzoltóság. 18 községben egy-egy szakaszból áll, míg kereken egy-egy századból 18 községben. Ennél nagyobb alakulat lesz 8. Ez utóbbiak között kettő olyan, melyben két századnyi (224) tűzoltó lesz (Tiszafüred és Heves). Még ennél is nagyobb Hatvanban, ahol kétszázad mellett még egy szakaszból alakul, vagyis 224 + 35, összesen 259 főből. Szakasz és század (35... 112) közötti létszámmal hatvanöt községben alakul (45, 55, 80 főnyi) tűzoltóság. Megjegyezendő, hogy a kimutatásban nincs benne a két megyei város, Eger és Gyöngyös. A 113 községben 8713 önkéntes és köteles tűzoltó lesz.

Kerületi értekezlet Debrecenben. Dr vitéz Roncsik Jenő, a VI. tűzrendészeti kerület felügyelője január hó 17. napjára Debrecenbe értekezletre hívta össze a kerület tűzrendészeti felügyelőit és hivatásos tűzoltóparancsnokait, akik közül, annak ellenére, hogy a vasuti forgalom teljesen szünetelt, megjelentek az alábbiak: Békés vármegyéből Lehóczky László békéscsabai, Perjésy József gyulai hivatásos parancsnokok, Hajdu vármegyéből dr Jóna Mátyás vármegyei tűzrendészeti felügyelő, dr Somogyi Gábor hajdunánási, dr Soós Ferenc hajduszoboszlói és dr Rác János hajduböszörményi hivatásos parancsnokok, ifj. Hatvany István debreceni hiv. tűzoltótiszt, mint jegyzőkönyvvezető, Jász-Nagykun-Szolnok vármegyéből Lengyel Sándor vármegyei, Szük Károly, dr Mohay Márton, dr Véniss Pál, Barnabás Ferenc, dr Küry Béla járási tűzrendészeti felügyelők, Tóthy Gyula mezőtúri, Szabó László jászberényi, Puskás Ede szolnoki, Emödy Sándor túrkevei hivatásos parancsnokok, akik értékes hozzászólásaikkal és fejtegetéseikkel nagyban hozzájárultak az értekezlet magas színvonalához. Az értekezlet többek között az alábbi tárgysorozati pontokat tárgyalta: Kárelhárító századok, zenekarok felállítása, a községi tűzoltóságok életképességéhez szükséges anyagi

Felhívás!

Felhívjuk. t. üzletbarátaink figyelmét, hogy a kitűnően bevált és közkedvelt

KR tömlőbekötő-gyűrűk

kizárólagos gyártását és forgalombahozatalát átvettük.

Vadásztöltény-, Gyutacs- és Fémárugyár Rt.
Központ és eladási osztály: Budapest, V, Mérleg-utca 3

feltételek biztosítása, tűzoltóparancsnokok hatásköre és függési viszonya, hivatásos tűzoltók szolgálai teendők alóli felmentése, műszaki mentés kisebb vidéki városokban, önkéntes és hivatásos tűzoltók egy részének háború esetén szolgálatban meghagyása, leventék tűzoltói kiképzése, önkéntes parancsnokok és tűzoltók díjazása, légoltalmi rendeletek tömkelege és nagy terjedelme, községi jegyző és tűzoltóparancsnok nehéz feladata, munkával túlterheltsége, tűzoltó-laktanyák ügye stb. Egységes nyomtatványok bevezetése, légoltalmi költségvetés tételének korszerű és gazdaságos felhasználása. Már abból a tényből, hogy a meghívottak legnagyobb része a vasuti forgalom beszüntetésének ellenére is megjelent az értekezleten, látszik az ügyszeretet, a munkakedv és a dolgozni akarás. Az értekezlet megállapításait és előterjesztéseit beterjesztik az országos tűzrendészeti felügyelőhöz. A legközelebbi értekezlet a kolozsvári közgyűlést megelőzőleg valószínűleg Hajduszoboszlón lesz.

Székelyudvarhelyről visszatért hivatásos tűzoltók dicsérete. A Székesfehérvári Önkéntes Tűzoltó és Mentő Egyesület parancsnoksági ülésén Gáspár István tűzoltófőparancsnok több kisebb egyesületi ügy tárgyalása során közölte a parancsnoksággal, hogy január 2-án bevonult a múlt év szeptember 8-án Székelyudvarhelyre belügyminiszteri utasításai kivezényelt Tihanyi József törzstűzmester, Tompa Gyula gépkocsivezető és Viniczai József tűzoltókból álló kiképzőkeret. Három és fél hónapos kemény munkával nevezettek 224 székelyudvarhelyi tűzoltót és 125 udvarhelymegyei község tűzoltóságának vezetőjét képezték ki. Tudvalevő ugyanis, hogy a román megszállás idején Erdély területén megszüntették a hivatásos és önkéntes tűzoltóságokat és helyüket a román katonai tűzoltóság váltotta fel. A bécsi döntés következtében ezek a katonai tűzoltóságok is elmenekültek és magukkal vitték nemcsak a városok tulajdonát képező tűzoltószereket, de ahol idejük maradt még a tűzoltólaktanyák ajtajainak kilincseit is. Az egyes városokba kivezényelt kiképzőkereteknek tehát alapját kellett lefektetni és onnan felépíteni a visszatért területek tűzoltóintézményeit. Hogy a kivezényelt kiképzőkeret átlagon felüli teljesítményt végzett, ezt mutatja a katonai parancsnokság 12. számú közigazgatási parancsa, melyben Tihanyi törzstűzmesternek a becsülettel végzett munkáért a legfelsőbb szolgálat nevében elismerését fejezi ki a katonai parancsnok. Székelyudvarhely város polgármestere a kiképzőkeret dicséretes munkájáért 100 pengő jutalomban részesítette. Az önkéntes egyesület parancsnoka pedig Gáspár István tűzoltófőparancsnokhoz intézett levelében kiemeli, hogy a kiképzőkeret tagjai nemcsak szolgálati vonatkozásban, de magánéletében is megmutatták azt, hogy milyennek kell lenni a magyar tűzoltónak és reméli, hogy ennek örvendetes kihatása lesz az ottani tűzoltókra is.

A Sándorfalvi Önkéntes Tűzoltótestület az 1940. év folyamán 31 alkalommal elméleti és 34 alkalommal 2—2 óráos gyakorlati kiképzést, 3 ízben malom, templomtorny

és szerű ellen támadási gyakorlatot tartott és a gyors felkészülés gyakorlására a parancsnokság 4 ízben riadóztatta a csapatot. A község területén 2 tűzeset és 14 eső-árszivattyúzás fordult elő. A tisztikar 26 építészeti, 7 cséplőgép ellenőrzési, 11 közös szerű és 16 egyéb tűzrendészeti helyszíni szemlén működött közre. A tűzoltóság létszáma 66 fő, felszerelése 2 egységes, 1 nem egységes feckendő és 3 vaslajt.

Pestvármegye Tűzoltó-Szövetsége felhívta a kebelébe tartozó tűzoltótestületeket az ügyviteli egységkönyv beszerzésére. Több mint száz magaspótadójú község részére díjmentesen küldi meg az egységkönyvet.

Ejtőernyős tűzoltócsapatokat szerveztek az Észak-amerikai Egyesült-Államok erdészeti hatóságai. Az Egyesült-Államok és Kanada határán elterülő hatalmas erdőségekben ugyanis gyakoriak az erdőtűzek, amelyek nagy károkat okoznak. A hatalmas lakatlan területek, távollevő emberi települések és az erdők nagymérvű kiterjedése folytán az erdőtűzek észrevévése késedelmesen következett be, ezért már régebben repülő felderítőket alkalmaztak az erdőtűzek felderítésére. Hogy azonban a károk csökkentése végett az erdőtűzek gyorsan elhatárolhatók legyenek, újabban ejtőernyős tűzoltócsapatokat szerveztek. A csapatoknak módjuk van működésük előtt felülről tájékozódni a tűz kiterjedéséről, haladási irányáról és működésüket befolyásoló egyéb körülményekről. Az ejtőernyősök felszerelése a tűzoltószerszámokon kívül egy hordozható rádiókészülék és egy hatvanméteres kötél. Ezen a kötélre ereszkednek le a földre, ha ejtőernyőjük magas fa koronáján fennakadt volna. A csapatszállító repülőgép a tűzoltók működése alatt a tűz terjedéséről rádió útján állandóan tájékoztatást nyújt, részben hogy a körülhatárolás munkáját a helyzetnek megfelelően irányítsa, részben pedig, hogy a tűzoltókat az erdőtűz körül ne zárhassa, mert ez esetben menekülésük igen kétséges. (Riadó! nyomán.)

A rohamsisakot huszonöt éve vezették be a németek. 1915 nyarán a nyugati arcvonalon professzor Bier Ágoston tengerésztörzsrósvos, a világhírű német sebésztanár a hadművelési területen ezerszámra végzett műtéteinek tapasztalatai alapján javaslatot tett a német hadvezetőségnek egy, az antanténál erősebb és célszerűbb formájú fém sisak rendszeresítésére. A hadvezetőség elfogadva a nagy hadisebész javaslatát, elrendelte a próbasisakok legyártását, s a próbák alapján alig három hónap leforgása alatt már 30.000 darabot kiosztottak a Verdunnál harcoló rohamcsapatoknak. A sisak a gyakorlatban is mindenben megfelelt a követelményeknek s bevezetésének időpontjától kezdve a hadisebészeti statisztikák a fejsérülések számának nagymérvű csökkenéséről tanuskodnak. A világháborúnak és a mostani háborúnak igen sok résztvevője és igen sok légoltalmi segélyosztagos köszönheti életét és testi épségét a rohamsisaknak. (A V. B. 1940—322. nyomán.)

Speciális tűzoltóegyenruha-

Keresztény készítő szabóság
cég!
Arajánlatlaltul
díjlatlanul
szolgálat

Czirják Elek
Budapest, XI, Horfgy Miklós-út 61
Telefon: 268-693

Mátrai sisak-, tűzoltószere- és légoltalmi felszerelések gyára

Keresztény Mátrai Antal és Társa r.
cég
Budapest, XIII, Lomb-utca 34—36. Telefon 299-055

Meghívó. Tolna vármegye Tűzoltó-Szövetsége 1941. évi február 22. napján délelőtt 10 órakor tartja rendes közgyűlését, ezt megelőzően pedig d. e. 9 órakor választmányi ülést a vármegyeház kisgyűlési termében. A közgyűlésre, illetve választmányi ülésre a tagokat ezennel tisztelettel meghívjuk. A közgyűlés tárgysorozata: 1. Elnöki megnyitó. 2. Az ügyvezető alelnök évi jelentése. 3. A tisztikar tagjainak megválasztása. 4. A lezárt 3 év zárszámadásának jóváhagyása. 5. Tisztviselők és a h. vármegyei tűzrendészeti felügyelő munkaátalányának megállapítása. 6. Indítványok. Az indítványt a szövetség elnökénél a közgyűlést 14 nappal megelőzően kell előterjeszteni. A választmányi ülés tárgysorozata: 1. A számvizsgálóbizottság jelentése. 2. A zárszámadások tárgyalása és költségvetések megállapítása. A felmentvény megadása. 3. Az ügyvezető alelnök évi jelentésének tárgyalása. Szekszárd, 1941 január 14. Szongott Edvin sk., alispán, elnök, Sudár József dr sk., vm. aljegyző, titkár.

Népelelmezésünkre vonatkozó vizsgálatok szerint hazánkban a népesség összes kalóriaszükségletének csaknem felét a kenyérmagvak fedezik. Zsír- és tejtermékek, 20 százalékát pedig különböző hússok zsírtartalma fedezi. A szénhidrát-szükséglet szempontjából ismét a kenyérmagvak, valamint a burgonya játssza a főszerepet, a kettő együttesen fedezi a szükséglet 80 százalékát, ezzel szemben a cukor összes szénhidrátszükségletünknek alig 5—8 százalékát fedezi. (MKSz 1941—1.)

Szerkesztői üzenetek

R. Gy. felügyelő. Taktika. Teljesen igaza van. Mi is fontosnak tartjuk, hogy olykor-olykor taktikai megoldásokat adjunk, természetesen magyarul szöveggel. Nem azt tartjuk azonban lényegesnek, hogy holmi nagy, világvárosi tüzek taktikai rajzait és megoldásukat közöljük, hanem falusi tüzekről szeretnénk ilyen ismertetést nyújtani. Ebből tanulnának nagyon sokan, míg az előbbieket bizony nem sok ismeretet szolgáltatnak. Méretük a falusi viszonyokhoz képest mérhetetlen nagy: az eszközök, szerek is olyanok, minőket nem is ismernek a községi tűzoltóságok. Nem sokat kapnak tehát ezek révén olvasóink. Míg ha a falusi tüzekről küldenének be világos helyszínrajzot és a megoldásról tiszta képet: roppant nagy lenne a hatásuk és rendkívüli értékű a tanulságuk. Hát ha még mások is hozzászólnának s esetleg vita indulhatna meg ilyen kérdésben, milyen termékenyítő lenne ez a tűzoltó-lelkekre. Nagyon kérjük tehát, csak tessék küldeni ilyen taktikai megoldást. A helyszínrajzban persze olyan jelzéseket kell használni, amelyek általánosan elfogadottak és meggyeznek a taktikai feladatok megoldásához készített egységes lapnak. — ABC. Mind sorra kerül, amelyik arra érdemes. Csak az időt kell türelemmel kivárni, mert a beérkezés sorrendjében dolgozzuk fel és adjuk az arckép-csarnok cikkeit. Ezzel is ki akarjuk fejteni a tűzoltói világban érvényes egyenlőséget, testvéri és bajtársi gondolatot.

Főszerkesztő: Breznay Imre

Felelős szerkesztő és kiadó: Lukács Zoltán dr

Hazánk legrégebb, több mint 121 éve fennálló
tűzoltószergyára

Seltenhofer Frigyes Fiai

Alapítva 1816

magy. kir. udvari szállítók
S o p r o n

Legelső tűzoltószere-, kút-, szivattyú- és gépgyár, harang-, fém- és vasöntőde. A párisi világkiállításon nagy aranyéremmel, azonkívül sok arany- és ezüstéremmel, valamint díszoklevéllel kitüntetve. Gyárt: motorfecskendőket, kocsifecskendőket, különféle tűzoltószereket és felszereléseket. Kedvező fizetési feltételek és sokévi jóállás. Költségvetést és kiszállást díjmentesen eszközünk.

Gazdák Biztosító Szövetkezete
Budapest, IX, Üllői-út 1
Telefon 187-870

Tűz-, jég-, élet-, baleset-, szavattossági, betöréses-lopás elleni, autó-, üveg- és állatbiztosítás. Képviselet minden városban és községben! Kartelen kívül!

„DRÄGER”
oxigénes önmentők

Gázálarok, mindennemű gázok ellen védő szűrőbetétek
Gázvédőruhák hólyaghúzó-gázok ellen
O x y g é n e s b e l é g z ő k é s z ű l é k e k
„Dräger-Schröter“-féle gázkémlő készülékek
Ó v ó h e l y - l é g t i s z t í t ó k
Klórmész-szóró targoncák
Fertőtlenítő készülékek gázálarokhoz, oxigénes önmentőkhöz
Gáz- és szilánkbiztos óvóhely-ajtók és vészkijáratok

Gyártja:

Vadásztöltény-, Gyutacs- és Fémárgyár Rt.

G Á Z V É D E L M I O S Z T Á L Y A
Budapest, V, Mérleg-utca 3 — Telefon 183-820

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség kiadványai

SZAKKÖNYVEK:

II. Vitéz Roncsik Jenő dr: Megelőző tűzrendészet, I. rész	1.— P
Megelőző tűzrendészet, II. Alkalmazott rész	1.— P
III. Erdély Ernő: A tűzoltás szabályai	1.— P
VIII. Dévényi Endre dr: A tömlő	1.— P
Rehák Tamás: Motoros fecskendők és szerkek, fűzve	5.— P
Teasdale Ottó: A tűz és robbanás veszélye	5.— P

SZABÁLYZATOK:

1. Szolgálati szabályzattervezet	1.— P
2. „Vezetőjelzések” című függelék a Gyakorlati Szabályzathoz	—30 P
3. Műszaki szabályzat és oktatás (2 füzet) 3 a Rajzok a műszaki szabályzathoz	3.50 P 1.— P
4. Kiképzési tervezet tűzoltótestületek részére	—30 P
5. Gy. 1. Alap kiképzés	—80 P
6. Gy. 2. Gyakorlati Szabályzat. Ábrafüzetek. I. füzet	2.— P
7. Egyenruházati, munkaközi és tisztelőzati szabályzat	—20 P
8. Önkéntes tűzoltótestületi alapszabály	—20 P

EMVEB SZAKIRÁNYÚ KÖNYVEK:

Ormai József: Néhai József főherceg élete	3.— P
Vitéz Roncsik Jenő dr: Gróf Széchényi Ödön élete	5.— P
— — A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 40 éves története	5.— P
Hajós és polgári repülőgépek nemzetközi jelzései	1.70 P

FILLÉRES KÖNYVTÁR:

Benedek: Építéstan	54 ”
K. Császár Elemér: Építéstan	88 ”
Erdély dr: Versenyrendezés	06 ”
— — Tűzoltás szabályainak kiegészítése	20 ”
Vitéz Kiss Lajos dr: A közigazgatás szervezete	90 ”
Kozok Péter: Mechanika	44 ”
— — Géptan	18 ”
Vitéz Roncsik Jenő dr: Vármegyei és járási tűzrendészeti felügyelők kötelezései és magatartásuk általában	34 ”
— — Tűzoltóparancsnok, tűzrendészeti felügyelő büntetőjogi felelőssége	14 ”
— — MOTSz szabályai	14 ”
— — Telepengedélyezési eljárás	14 fillér
— — A tűzoltóság története, fejlődése, szervezete	30 fillér
Vitéz Szalay Lajos dr: Kézi tűzoltókészülék	10 ”
— — Fizika és kémia	18 ”
Vitéz Szalay Lajos dr: Kémia	32 fillér
Szilvay: Motorfecskendő ismertetése, működése, zavarai	20 ”

Szilvay: Műszaki mentés	18 fillér
— — Tűzkísérleti állomásban lefolytatandó típusgyakorlatok	10 fillér
Somorjai: Ügyvitel, leltár stb.	30 ”
Szöllősy dr: Jogrendszer	18 fillér
Wunderlich: Színházak, mozik tűzrendészete	36 ”

NYOMTATVÁNYOK:

I. Önkéntes tűzoltóságok részére

Önkéntes testületek ügyviteli egységkönyve (kötve). Kisebb községek részére 3 pengő. Nagyobb községek részére 4 pengő 50 fillér. Az egységkönyvben a következő nyomtatványok vannak bekötve, melyek ívenként is kaphatók:	
a) Borítékív és utasítás az egységkönyv vezetésére	3 fillér
b) iktató	3 fillér
c) működési napló	3 fillér
d) törzskönyv és egyéni felsz. kimutatás	3 fillér
e) jegyzőkönyv	2 fillér
f) felszerelések leltára	4 fillér
g) szakkönyvek leltára	3 fillér
h) egyéb értékek leltára	3 fillér

II. Hivatásos tűzoltóságok részére

1. Iktató	3 fillér
2. Törzskönyvi lap	3 fillér
3. Létszámeligazítás és napi működési napló	3 fillér
4. Kárjelzések naplója	3 fillér
5. Kárjelentési napló	3 fillér
6. Kárbejelentés	2 fillér
7. Motorüzemanyagnapló	4 fillér
8. Üzemanyagkivételezési lap	1 fillér
9. Parancskönyv	3 fillér
10. Kihallgatási napló	3 fillér
11. Orvosi vizsgálati könyv	4 fillér
12. Szolgálati jegy	1 fillér
Kerületi és törvényhatósági tűzoltótanfolyam törzskönyve	10 fillér
Kerületi és törvényhatósági tűzoltótanfolyam naplója	5 fillér
Fecskendő próbalap, motorfecskendő vizsgálatához darabonként	4 ”
Fecskendő próbalap, kézfecskendő vizsgálatához darabonként	4 ”
Díszokmányürlap	2.— P
Osztályozási lap tűzoltóversenyekhez, 1 drb	2 fillér
Tűzoltói igazolványok:	
Bőrburkolatban (tishti)	—30 P
Vászonburkolatban (altishti)	—20 P
Igazolólap, burkolat nélkül (legénységi)	—02 P

SZOLGÁLATI ÉRMEK:

V. éves 2.—, X. éves 3.—, XV. éves 6.—, XX. éves 7.—, XXV. éves 11.—, XXX. éves 12.—, XXXV. éves 15.—, XL. éves 16.— P.	
---	--

Éremszalag 30. igazolványlap 30 fillér

Királyi díszérem kicsinyített mása	30 fillér
--	-----------

A könyvek, nyomtatványok, valamint az érmek ára a szabályszerű névkimutatással a 23.297. számú postacsekken előre küldendő be.

Megrendelhetők a MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG irodájában, Budapest, VI, Izabella-u. 51.

Szállítunk

a hatósági előírásoknak megfelelő

Ismertetés
felvilágosítás
és ajánlat
díjtaian

MÁVAG
GYÁRTMÁNYÚ

Telefon 133-394

hordozható benzinmotoros és kézi működtetésű **fecskendőket, vízhordó- és öntözökocsikat, tűzoltó- és locsoló autókat** a legjobb minőségben, megbízható és tartós kivitelben.

MAGYAR KIRALVI VAS-, ACÉL- ÉS GÉPGYÁRAK KERESKEDELMI KÉPVISELETE RT.
BUDAPEST, VIII, MÚZEUM-KÖRÚT 18. II.

KÖHLER ISTVÁN**FECSKENDŐ-, SZIVATTYÚ-
és tűzoltófelszerelések gyára**

Gyárt: Modern motoros, turbinás és dugattyús
tűzoltófecskendőket; tűzoltószerkeket, felszereléseket
és szivattyútelepeket a tűzoltás és öntözés céljaira

BUDAPEST, X, KORPONAI-UTCA 21. SZÁM**Alapítva 1896**

Minden nemű
tűzoltó- és légoltalmi
felszerelési cikkek
raktárral kaphatók

Mátrai Antal és Társa Rt.

Gyár és központi iroda:

Budapest, XIII, Lomb-utca 34-36 - Telefon 299-055
Dárosi lerakat: VI, Teréz-körút 22 - Telefon 121-533

Gyárt: kezi- és motor-
fecskendőket, mindenfé-
le létrákat, motollákat,
vízhordó és öntöző lufi-
kat, szerkocsikat és lég-
oltalmi felszereléseket

FELTEN ÉS GUILLEAUME RT., BUDAPEST, I.

a budapesti hivatásos tűzoltóság szállítója

GYÁRT: BELÜL GUMIZOTT TŰZOLTÓTÖMLŐT
kívánt méretekben és nyomásig.

LEVÉLCÍM: BUDAPEST 113. POSTAFIÓK. TELEFON: 258-880

Hazai
gyártmány!

MINIMAX

a legjobb magyar gyártmányú kézi tűzoltókészülék. Nem hasonlítható össze a különböző utánzatokkal. Felvilágosítással szolgál a
MAGYAR MINIMAX RT., BUDAPEST
GYÁR, IRODA: VI, RÓZSA-UTCA 85. TELEFONSZÁM: 123-731

CORVIN ÁRUHÁZ RT.

BUDAPEST VIII, BLAHA LUJZA-TÉR 1-3

Csonka János gépgyára gyártja amindenhol bevált, tökéletes **tűzoltómotorokat!**

Magyar tűzoltók arcképcsarnoka

Kész József

Járási tűzrendészeti felügyelő
Baranya vármegyében

Ritka sokoldalú férfiú. Valósággal szellemi mindenese falujának és környékének. Olyan tanító, aki — a maga állásában — hasonlít az Eötvös József báró „falu jegyzőjé”-hez. Valóságos édesatyja népének a szeretetben éppen úgy, mint az áldozatos közéleti munkásságban. De emellett elsőrangú tűzoltó is...

A Baranyavármegyei Tűzoltó-Szövetség megalakulása — 1903 — óta a baranyavári járás tűzrendészeti felügyelője. A XIII. országos tüztöltői szaktanfolyamot Budapesten végezte s ott nyert tüztöltőtiszti oklevelet.

A Villányi Önkéntes Tűzoltótörsület vezetését 1905-ben vette át és mindezeidig buzgó vezetője, irányítója.

Az 1913. évtől a siklói járás tűzrendészeti felügyelői teendőit is átvette, a baranyavári járásban viselt ugyanily tisztségének megtartása mellett, s azt 1938-ig látta el. 1929-ben — a fenti kettő mellett — a mohácsi járás tűzrendészeti felügyelői teendőit is rábízta, hol három évig helyettesített. A Baranyavármegyei Tűzoltó-Szövetség által 1910 óta minden évben megtartott kerületi és törvényhatósági tüztöltőtanfolyam állandó előadója. Az Országos Tűzoltó-Szövetség választmányának két ízben választott tagja.

A tűzrendészet terén kifejtett 25 éves működésének elismerésül 1925-ben a királyi díszérmet kapta meg.

A háború alatt tüztöltői kiképzésben részesítette a Villányon állomásozott 1. bosnyák gyalogezred hatvan katonáját, melyért az ezred parancsnokától elismerő és dícsérő bizonyítványt kapott. A szerb megszállás alatt is tüztöltősége élén maradt s e téren buzgó tevékenységet fejtett ki. E tevékenységéért meg a megszálló katonaság vezetősége is elismerését fejezte ki.

Nagyobb tüzeseteknél, mint a villányi gőzmalom kétszeri és a virágosi gőzmalom egyszeri égése alkalmával a gépház mindhárom esetben megmentésekor, nagy gyakorlati tudásról és taktikai ügyességről tett tanúságot. Nagy szakértelemmel vezetett oltási munkálataival nemcsak a tűz tovatérjedését akadályozta meg, hanem megmentett igen nagy értékeket is. Hosszú működése alatt bátor és önfeláldozó tüztöltőnemzedéket nevelt. A járás községeiben nagyobb tüzek alkalmával kiváló tevékenységet fejtett ki.

Egyéb érdemes társadalmi munkálkodást is folytatott és folytatólag. Így a Villányi Kölcsonös Segélyező-Egyletnek sok éven át felügyelőbizottsági tagja, majd igazgatója volt s e tisztségekben nagy körültekintéssel működött. A Villányi Temetkezési Egyletnek ugyancsak több éven át elnöke volt s nagy ügybizalmának köszönhető az egyesület jelenlegi fennállása is. A baranyavári járásnak 35 éven át volt faiskolai felügyelője s ebben a tisztségében, a nemesebb gyümölcs tenyésztésében elért eredményekkel, a járás gazdatársadalmának tett nagy szolgálatot.

Ő szervezte meg és vezette 33 éven át a villányi alsófokú iparostanonciskolát. Ez az iskola Magyarországnak — minden időben — legjobban felszerelt ilyen jellegű iskolája volt s rajz- és munkakiállításának megtekintésére messze vidékről is sokan elmentek.

Háziipari iskolát szervezett, s a Pécselt kiállított faipari tárgyakkal oklevelet nyert. A Villányi Iparosok Olvasóköriének megszervezője és húsz éven át igazgatója volt. A Villányi Kaszinót újra életre hívta és rendezte, vezette annak nagy könyvtárát.

*

Kész József Pécselt született 1872 március 9-én. Ugyanott végezte középiskolai és tanítóképzői tanulmányait. 1890-ben nyert tanítói oklevelet és tanítói működésének helye: Fonyód, Pécs, Berkesd, Szakadát, Tevel, Pélmónostor és végül Villány volt, ahol meg is maradt. Ott ment nyugalmába 43 évi működése után, 1934-ben.

Támadási gyakorlat a csepeli petróleum-kikötő védelmére

Az országos tűzrendészeti felügyelő úr rendeletére Budapest—Csepel—Pestszenterzsébet tüztöltőségainak összevonásával nagyszabású támadási gyakorlat folyt le 1941. évi január hó 13-án a délelőtti órákban a csepeli petróleumkikötő területén. A gyakorlat megtartását szükségessé tette az a körülmény, hogy a csepeli szabad kikötő területén, mely Budapest közigazgatási területén kívül, annak közvetlen szomszédságában fekszik, több olyan tűzveszélyes telep létesült, amely a nemzetközi áruforgalom lebonyolításának fontos feladatát látja el és felbecsülhetetlen nemzeti értékeket képvisel. Korábbi ásványolajrendelet hiánya miatt a petróleumtelepek általában tűzrendészeti szempontból mindig igen aggasztó objektumot képeznek, s bár a csepeli petróleumkikötő és tárolótelep beépített oltóberendezéssel van ellátva, mégis a tárolt anyag nagy mennyisége és tűzveszélyes volta, de legfőképp annak közgazdasági és nemzetvédelmi értéke miatt igen nagy súlyt kell helyezni arra, hogy — a védelmi berendezésekkel soha eléggé meg nem előzhető — tüzesetek alkalmával kellő tüztöltőerők bevetésével és a legkedvezőbb taktikai módszerek alkalmazásával mennél kevesebb tárolt anyag menjen veszendőbe. Eppen ezért a gyakorlat volt hivatott adatokat szolgáltatni annak a megállapítására, hogy a jelenlegi helyzet mellett a kikötő területének bármely részén keletkezhető tűz esetén a telep megfelelően gyors és sikeres tűzvédelemben részesíthető-e?

A gyakorlat további célja: a környező tüztöltőségek és vész esetén kirendelendő őrségek helyismeret szerzése, befagyott égő tankhajó megtámadásának gyakorlása és a felhasználható vízforrások kipróbálása.

A gyakorlatot Szilvay Kornél parancsnok vezette, a gyakorlaton közreműködött kivülről 8 fővárosi hivatásos és 1 önkéntes, továbbá 2 pestszenterzsébeti hivatásos, 1 csepeli önkéntes, valamint több vállalati tüztöltőtiszt a Weiss Manfréd-gyár, a Shell- és Steaua-telepek részéről. A rendelkezésre álló őrségek és szerek a következők voltak:

Budapestről: 4 hivatásos- és 1 önkéntesfecskendő, 1 habzállító kocsi, 1 generátorszervóművel, 1 tömlőkocsi és 1 tehérgépkocsi szívótömlővel, Pestszenterzsébetről: 1 fecskendő, 1 szerkocsi és 2 agregát, Csepel községről: 1 autószer aggregáttal, Csepel Weiss Manfréd-gyártól 1 fecskendő és 1 autószer aggregáttal, a Shell-telepről: 1 autószer aggregáttal, továbbá a Steaua-telepről: 1 fecskendő.

A gyakorlat lefolyása a következő volt: a feltevés szerint a petróleumkikötő teljesen befagyott medencéjében vesztelő benzínuszályok egyike kigyulladt. A tankhajó tartálya még nem nyílt meg. Az uralkodó északnyugati szél a lángokat és a hőseget a Steaua Magyar Kőolaj Rt. telepe előtt vesztelő és a töltés alatt álló tankhajók, valamint a telep kőolajtároló tartályai és üzemi berendezései felé hajtja.

Az észlelt tűz jelzése a medencétől körülbelül 3 pernyire levő legközelebbi állami távbeszélő mellékalomáról történt. A kapott jelzést a székesfővárosi tüztöltőség továbbította Pestszenterzsébet város és Csepel község tüztöltőségainak, ez utóbbi pedig a Weiss Manfréd-gyár tüztöltőségát értesítette.

A riasztott tüztöltőegységek közül az első — a Weiss Manfréd-gyár tüztöltősége — a tűz jelzésétől számítva 5 perc múlva, az utolsó 24 perc múlva érkezett a színhelyre.

A felvonult őrségek a Dunából történő vízszállítás kipróbálása végett a medence partján sorakoztak fel és a vastag jégpáncél felvágása után jutottak vízhez. A rendkívüli hideg következtében az egységek meglehetősen hosszasan előkészítő és szerelési munka után tudtak sugart adni, mert a part mentén széles sávban fenéig be volt a medence fagyva és többszöri lékelés vezetett csak jó vízvételi lehetőséghez. Az érkezéstől számítva az első sugár így is 10 perccel belül indult meg, s ezt rövid időközökben követte a többi.

A rendkívül nehéz körülmények között megtartott és a legkevésbé célravezető téli vízszállítás alkalmazása mellett is a gyakorlat bebizonyította, hogy a telepen történő tüzek elháríthatók és a tartályok nagyobb veszteségek nélkül elolthatók. A gyakorlat rendkívül szépen sikerült s a nagy hideg ellenére az őrségek működése kiváló volt. Az országos tűzrendészeti felügyelő úr a gyakorlat után a résztvevő és a szakértőként kirendelt tüztöltőtisztekkel megbeszélést tartott, ahol a telepek tűzvédelmének fejlesztése érdekében, a gyakorlaton szerzett tapasztalatok alapján szükségessé váló intézkedéseket beszéltek meg. (sz. N. Gy.)

Óravázlatok

Írta: Nagy Géza

Ezúttal az óravázlatom a *szolgálati szabályzat* egyik részéről, a *főlé- és alárendeltségi viszonyról* szól.

Ez egyike a legszárazabb anyagoknak. Ezért többnyire nem is tanítják a testületekben. Vagy ha mégis előveszik és beolvasják a munkatervbe, legfeljebb annyit tesznek meg, hogy beviszik a legénység közé s felolvasás ~~esetén~~ talán itt-ott magyarázatot is fűznek a felolvasáshoz.

Miért is tanítják meg? mert ezt is lehet ügyes és átvetteti módon tanítani. Tapasztalásból állíthatom el, nem lesz semmi gondom, eredményesen vezettem le a ~~szolgálati szabályzat~~ témán.

VÁZLAT

1. Tárgy: Szolgálati szabályzat.
2. Alárendelő anyag: A szolgálat. A főlé- és alárendeltségi viszony.
3. Példák: Szolgálati szabályzat III. fejezet 14—15. §.
4. Szemléltetés: Példákon.
5. Hossza: 30 perc.

Az oktatás menete

1. Előkészítés.
2. ~~Kapcsolódó~~ *kapcsolódó* beszélgetés. A tűzoltó erkölcsi kötelességei társaisal, polgártársaival szemben. Az ~~alkalmazás~~ *alkalmazás* ~~tevékenység~~ *tevékenység*, egymásiránti szeretet, ~~szolgálati~~ *szolgálati* ~~megfigyelés~~ *megfigyelés*, ~~szolgálati~~ *szolgálati* ~~megfigyelés~~ *megfigyelés*.
3. ~~Bevezető~~ *Bevezető*. A családi élet. Az apa főlérendeltségi viszonyai alárendeltsége. A család összehasonlítása a szolgálati viszonytal. Ugyanez áll a tűzoltótestületben is. Itt is vannak a család tagjai között alárendeltségi megfigyelések, amiért a családból kikerülnek rájuk, ugyanígy akadhatnak a tűzoltók között is olyanok, akik a parancsról megfigyelnek.
3. *Céliküvés*. Hogy ez nálunk tudatlanságból elő forduljon, elvben megismerkedünk — a szolgálati ~~viszony~~ *viszony* a főlé- és alárendeltségi viszonytal.

II. Tárgyalás.

1. *Szolgálat*. Mi lehet a szolgálat? (Ezt a kérdést a szolgálati feladom és a tűzoltók tetszés szerint felelnek. Először összeszedezzük a legrövidebb és legérthetőbb feleletet. Pl. „A szolgálat a tűzoltó tényleges működése.” Itt felsoroltatok néhány tényleges működést.)

Mi szabályozhatja a tűzoltó tényleges működését? A feleletek után összeszedezzük. Pl. „A tűzoltó tényleges működését a szabályzatok, rendeletek szabályozzák meg.”)

Miért? (Megokolom és megokoltatom, hogy miért van egyes testületek, illetve vezetők szabják meg a szolgálat fogalmát. Egyesített felelet: „Azért nem szabják meg a vezetők vagy testületek állapítják meg a szolgálat fogalmát, mert nem működnének egyöntetűen a tűzoltó testületekkel.) Ennek miféle rossz következménye lenne?

2. A főlé- és alárendeltségi viszony.

a) Ki az előljáró? (Felelnek.) Összefoglalva: „Akinek a testület kebelében parancsolási joga van.” (Elősoroltatom, kiknek. Névszerint is!)

b) Kik az alárendeltek? (Felelnek.) Összefoglalva: „Akik az előljáró parancsaihoz alkalmazkodni tartoznak, alárendeltek.” (Példák felsorolása.)

c) Ki a fellebbvaló? (Felelnek.) Összefoglalva: „Mindazon tűzoltó, aki magasabb rendfokozattal, ranggal rendelkezik.” (Példák.)

d) Ki az alantos? (Felelnek.) Összefoglalva: „Minden tűzoltó alantasa a nálánál magasabb rangú tűzoltónak.” (Példák.)

e) Kik bízhatnak meg az előljárói tisztséggel? (Felelnek.) „A magasabb rendfokozatú, vagy rangban idősebb tűzoltókat.” (Itt megvilágítom, hogy kik a rangban idősebbek, ha egyenlő rendfokozatuk van.)

f) Mikor lehet a fellebbvaló is előljáró? (Feleletek. Közben példákkal értetem meg. Pl. Más községbe megy tűzoltóságunk segítségre; ezen esetben az ottani vezénylő tiszt előljáró lesz, stb.) Összegezve: „A fellebbvaló is lehet előljáró, ha a szolgálati érdek úgy kívánja.

g) Mikor köteles a fellebbvaló a parancsnokságot átvenni? (Bőségesen alkalmazok példákat és jól megvilágítom ezt a pontot, különösen erkölcsi szempontból. Ez különben kitűnik az összegezésnél.) Összegezés: „A fellebbvalónak akkor van parancsolási joga, ha az alantos tűzoltók illetlenül viselkednek, kötelességüket nem teljesítik, szolgálat ellenességet, kihágást vagy csendzavarást követnek el.”

h) Az orvosnak mikor van parancsadási joga? (Feleletek után.) „A tűzoltólegénységgel szemben akkor van parancsjoga, ha egészségügyi szolgálatot végez.” (Mentés, első segély stb.)

i) Őrségben vagy egyéb szolgálatban kik a parancsnokok? (Példák feleletek után.) „Rendszerint a magasabb rendfokozatú; ha pedig egyenlő a rendfokozat, a rangban idősebb tűzoltó lesz a parancsnok.”

III. Összefoglalás.

1. *Számmonkérés*: A tárgyalás alatti kérdések szerint.

2. *Alkalmazás*: Őrségekben és egyéb szolgálatban a parancsnokság átvétele. Jelentkezések: Pl. Felügyelő úr, N N tüzmaster alázatosan jelentkezem, mint őrsparancsnok, stb.

A fecskendő működésének ismertetése.

Nagyon fontosnak tartom, hogy a fecskendő működését minden tűzoltó alaposan ismerje. Természetesen ezzel kapcsolatban a levegő nyomását is, mert ha ezt nem érti, hiányos lesz a tudása és hiába ismeri a fecskendő alkotórészeit, azok rendeltetésével nem lesz tisztában, nem fogja megérteni a fecskendő működésének elvét és ami a legfontosabb, sem kezelni, karbantartani és javítani nem fogja tudni a fecskendőt.

VÁZLAT

1. *Tárgy:* A fecskendő és tartozékai.
2. *Az oktatandó anyag:* A légnyomás és azon alapuló készülékek. A nyomóműves fecskendő.
3. *Segédlet:* Tűzrendészet VII. kötet.
4. *Szemléltetés:* Üvegcső. Barométer. Héron-labda. Görbeszívó. Lopó. Kézi kis fecskendő. Szívó-, nyomókút és fecskendő keresztmetszete rajzban.
5. *Idő:* 45 perc.

Az oktatás menete

I. Előkészítés.

1. *Kapcsolás:* A föld vonzóereje. Az erő és hatása, az erőhatás csökkentői. (Surlódás, közegellenállás.)

2. *Hangulatkeltés:* Az elmúlt nyáron fecskendő-próbát és ugyanakkor vízesgyakorlatot tartottunk. Fecskendőnk egyik elavult szívótömlőnk miatt nem működött rendesen, ki kellett kapcsolni a hibás tömlőt. Emlékeznek rá, megkérdeztem az egyik tűzoltót: „Mi az oka annak, hogy fecskendőnk a négy szívótömlővel nem működik kifogástalanul és hárommal igen?” Ő ezt felelte: „Hibás a szívótömlő és levegő jut a szívóvezetékbe.” Erre azt feleltem: „Igaz van, de azt mondja meg: miért pattog a vízszugár a levegő bejutásával?” Ezt nem tudta megmagyarázni.

3. *Célkitűzés:* Ma tehát beszélgetünk ennek a hibának az okáról, vagyis a légnyomásról és az ezen alapuló készülékekről.

II. Tárgyalás.

1. A légnyomás. Kérdezem: Mi vesz bennünket körül? Milyen magasságban? Hol legsűrűbb a levegő? Miért? (A föld vonzóereje, a levegő súlya.)

A higany-barométer bemutatása. (Esetleg rajz.) Toricelli elmélete. (A higany-oszlop magassága: 76 cm, fajsúly 13.6. Számítgatás. A levegő nyomásának bizonyítása vízzel megtöltött s lefordított üvegcsővel. Vízzel telt és papírral befedett pohárral. Gyűszűvel, melyből kiszívom a levegőt és az ajkamhoz tapad. A reánk nehezedő levegő súlya cm^2 -re grammokban.)

2. Láttuk az előbb, hogy a levegőnek milyen nagy nyomása van. Ezt a nyomást az emberiség a maga

javára használta fel és különböző készülékeket eszelt ki, melyek a légnyomáson alapulnak.

a) *Héron-labda.* (Bemutatom, majd levegőt fúvok bele.) Miért szökell ki a víz? Meddig tart a szökellés? stb. Végül megállapítjuk, hogy ez a készülék a levegő sűrítésén alapszik.

b) *A görbeszívó.* (Gumicső. Vízbe mártom az egyik végét és kiszívom a levegőt a kintlévő végén. Ügyeljünk arra, hogy a kintlévő vég hosszabb és mélyebben legyen, mint a vízben lévő.) Amikor folyik a víz, kérdezem: Miért folyik megszákítás nélkül? Mi okozza? Meddig folyik? Ezekután megállapítjuk, hogy a működése légritkításon alapszik.

c) *A lopó.* (Hasonlóan.) Megállapítás: A külső, sűrűbb levegő addig nyomja fel a vizet, míg a belső, szívással megritkított levegő is olyan sűrű nem lesz, mint a külső.

d) *A kis kézfecskendő.* A működését bemutatom. Itt már alig kell valamit magyarázni, mert az előbbieknél alapján értik a dolgot.

e) *A szívókút.* (Ha van miniatűr, azon, ha nincs, lerajzolom.) Kérdezem a részeit. Ha nem tudják, elmondom, felírom. Működését bemutatom. Közben kérdezem: „Mi okozza a víz feltódulását? Hogyan jut a víz a dugattyú fölé és miért nem tud visszaesni a kútsőbe? stb.”

f) *Nyomókút.* (Hasonlóan a szívókútéhoz.) Itt a szelepek elhelyezésére hívom fel a figyelmet s rajzban megmutatom.

g) *A nyomóműves tűzfecskendő.* Először a régi-mintájú fecskendőt ismertetem rajzon, hogy könnyebben megértsék a szívóműves fecskendőt. A rajzról elsoroltatom a fecskendő fő alkotó részeit, működését és kérdések alapján beszéljük meg. Itt már megemlítem, hogy a mi fecskendőnk szívóműves, mert a hengerek szívónyílásait közös edény vagy cső segítségével összekapcsoljuk és ezért nemcsak a medencéből tudunk vizet szivatni, hanem szívótömlőnkön keresztül is.

A vizet nyolc méter mélyről lehet szivatni. Miért? Toricelli elmélete, számítások.

III. Összefoglalás.

1. *Számonkérés:* A fenti pontok szerint.

2. *Alkalmazás:* A mi fecskendőnk és működése.

EMAG-Szilvay -rendszerű,

szabadalmazott, háton hordozható, úszóra szerelt benzinmotoros centrifugal szivattyú-fecskendő.

Egy ember:

szállítja ki a helyszínre
egyedül hozza üzembe
egyedül ereszti a vizre
egyedül oltja a tüzet

További előnyei:

Nincs szívótömlő és
8 méternél nagyobb
mélységből szállít vizet
Lajtra csatlakoztatható
Szívóoldali hibák nem
léphetnek fel
Tűzesapra csatlakoztatható
Vízen úsztatható

Megfelel a 180.000/1936. B. M. sz. rendelet előírásának.

Vadásztöltény-, Gyutacs- és Fémárugyár Rt. Budapest, V, Mérleg-u. 3

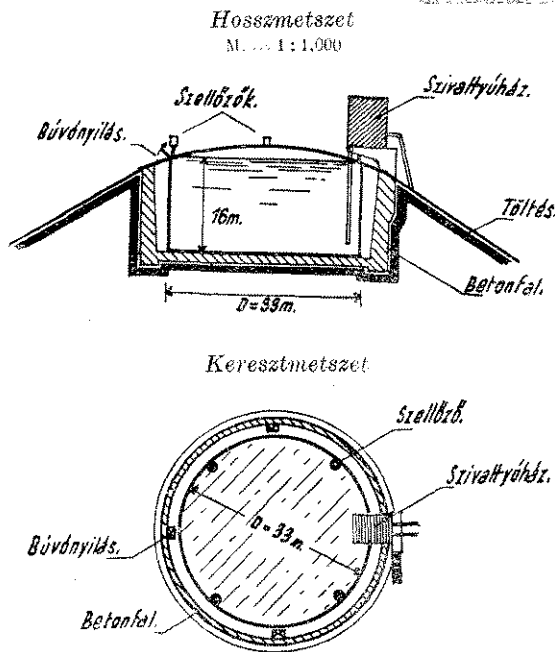
Telefon: 298-960

Mazut-olaj égése Lorientnél*

Közli *Tarján Rezső* székesfővárosi tűzoltóságédfelügyelő, okleveles gépészmérnök

Hazánkban ritkán fordul elő, hogy olajtárolókban tűz ütne ki, ezért ennek oltásához kevés tapasztalattal rendelkezünk és inkább csak elméletből ismerjük. Külföldön azonban, főleg a mostani háborús viszonyok következtében gyakrabban fordulnak elő ilyen esetek és így az égő olajtartályok körül szerzett tapasztalatokból több tanulságot is meríthetünk. Legutóbb a „Feuerschutz“ (Zeitschrift des Reichsvereins Deutscher Feuerwehr-Ingenieure) közölte a francia Lorientnél levő mazut-olajtartályok égésének körülményeit és műszaki szempontból világít rá az ilyen tüzek oltásának módjára.

A francia hadvezetőség többhelyütt a tengerparton olajtároló telepeket létesített. A nagymennyiségű olaj részben föld felett, részben föld alatt épített tartályokban van tárolva. Ilyen telep van Lorientnél is, ahol egyenkint 12.000 m³ ürtartalommal hét tartályban tárolják a hajókazánok fűtésére szolgáló mazut nehézőlajat. A tartályok a repülőgépekről való támadás, illetve a légi megfigyelés ellen kitűnően vannak álcázva és egymástól oly távolságra fekszenek, hogy tűz esetén egyik a másikat minél kevésbé veszélyeztesse. A 33 m átmérőjű és 16 m magas tartály 4 m-rel nagyobb átmérőjű, betonnal kiépített gödörben, hemokdombba van süllyesztve. A tartály föléle a földdel egy szintre kerül és mintegy ernyőt képezve a betonakna széleig nyúlik ki, hogy éles árnyékhatár ne képződjék, ami a tartályok helyét elárulná a repülőeknek.

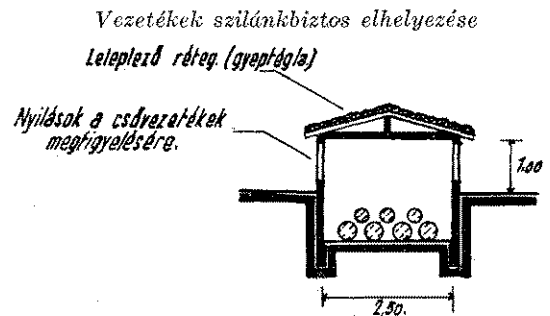

A tartályba való bejutásra búvónyílások szolgálnak, s egyebekben minden tartály külön önálló szivattyúszerkezettel van ellátva. A töltő és kiürítő vezetékeket szilánkbiztos betoncsatornában helyezték el, ezek azonban csak félig vannak a földre süllyesztve, a föld fölé emelkedő betonfalazatukban pedig helyenként kémlelnyílások szolgálnak a vezetékek ellenőrzésére. Egyebekben pedig az egész telep fákkal, bokrokkal van beültetve, még az ismertett olajvezető csatornák tetőzete is gyeptéglákkal van borítva, hogy a légi támadás elkerülése végett az álcázás minél tökéletesebb legyen.

A német előnyomulás alkalmával — nehogy az olajkészlet idegen kézre kerüljön — egy angol tengerésztszét kísérleteket tett a telep felgyújtására, de ez csak többnapos próbálkozás után és főleg nagymennyiségű benzín feláldozásával sikerült, ami a mazut 300 C° fölétti lobbánypontját figyelembe véve, valamint a tárolók elhelyezéséből következően,

teljesen érthető. A felgyújtás, a megállapítás szerint, úgy történt, hogy a tartályok tetején nyílásokat vágatott és ezeken keresztül benzint öntetett a tartályokba. A szemtanúk állítása szerint a benzín meggyújtásakor hatalmas szűrő lángok lövettek fel. Néhány tartály tetejét a robbanás felszakította, úgyhogy a tartály szabadon kiéghetett. Más tartályok tetőzete megmaradt, s a tartályok csupán a felgyújtáshoz vágott nyílásokon keresztül éghettek ki. A benzín meggyújtásakor keletkezett robbanások nagymennyiségű égő olajat nyomtak ki, melyek még a 100 méterre lévő házakat is felgyújtották. Ezeknél a tüzeknél 29 személy lelte halálát. A tűz 18 napig dühögött s eloltására a német hadsereggel előnyomuló tűzoltóezredet kellett igénybe venni. A tűzoltóezred egységeinek megérkezésekor még három tartály égett, még pedig azok, melyeknek tetejét a robbanás nem szakította fel.

A tűz elfojtására irányuló munkálatoknál az égő olaj léghabbal való oltása kezdetben eredménytelennek bizonyult, mert a régóta égő és forrásban lévő olaj a habot rövid időn belül megsemmisítette, minek folytán az olaj a levegővel érintkező felületén újra begyulladt. Megkísérelték tehát a levegőnek más úton való elzárását: aszbesztruhákat és ponyvákat húztak a nyílások fölé. Ennek a kísérletnek is csak átmeneti eredménye volt. A tartály felső részében lévő olajgökök, amint a szellőző nyílásokon keresztül elegendő levegő jutott a tartályba, újra meggyulladtak. Az olajgökök begyulladását

rendszerint robbanások kísérték s ezek ismét nagymennyiségű égő olajat freccsentettek szét. Idővel a tartós tűz következtében az olaj felforrott és a tartályból égő patakokban folyt a tenger felé.

Az oltási műveleteket csak a kifolyt olaj elégése után lehetett folytatni. Óvatosan rápermetezett vízsugárral sikerült az olaj forrását megszüntetni s a léghabbal való oltás most már eredményre vezetett. Az oltás könnyebb lett volna, ha az égő anyag a tartály oldalfalain át is hűthető lett volna, mint például földfeletti vastartányok esetében. Ez azonban a tartályok építésmódja miatt nem volt lehetséges. A tartályok oldalfalainak lehűtésénél egyébként is roppant óvatosan kell eljárni, mert a hirtelen lehűtés a tartály megrokkadását eredményezheti.

Az égő olajtárolók oltásánál nagy óvatosságra és körültekintésre van szükség, mert helytelen módszerrel nemcsak a mentés hiúsul meg, hanem ezenfelül az oltást végző emberekben és ezek felszerelésében is károk keletkezhetnek. Mint ez az eset is bizonyítja, olajtárolók égésénél az oltási művelethez nagymennyiségű vízre van szükség, még pedig nem annyira a szorosan vett oltáshoz, hanem inkább a tartályok lehűtésére. Lorientnél a tenger közelsége folytán víz bőven áll rendelkezésre, ott azonban, ahol az olajtárolók mellett nincs meg az oltáshoz ez a természeti előny, minden eshetőségre számítva már idejében kell gondoskodni a kellő vízmennyiségről.

Mátrai sisak-, tűzoltó- és légoltalmi felszerelések gyára

Koresztény **Mátrai Antal és Társa r.l.**
é.é. Budapest, XIII, Lomb-utca 34-36. Telefon 299-055

* Lorient bretagnei (Franciaország) helység, az Atlanti óceán partján.

HIVATALOS RÉSZ

Felhívás a pécsi kerületi tűzoltótanfolyam látogatására. Pécs szab. kir. város tűzoltóparancsnoksága a 118.511—1940. V. B. M. számú rendelet alapján 1941. évi május hó 1-től május hó 24-ig és június hó 3-tól június hó 27-ig terjedő időben Pécsen, a tűzoltólaktanyában kerületi tűzoltótanfolyamot tart. A tanfolyam felvételi, tan- és vizsgadíja, szakkönyvek, ruha és felszerelés használati díja együtt, hallgatónként 70 pengő, az étkezés díja személyenként 70 pengő, mely összegben a laktanyai szállásdíj díja is be van számítva. A tan- és étkezési díjat a jelentkezéskor kell lefizetni. A hallgatókat a felvételtől folyó évi április hó 28-ig, illetve május hó 30-ig írásban értesítem. Pécs, 1941 január 22. Sik Lajos dr sk., tűzoltóparancsnok, a tanfolyam parancsnoka.

Felhívás az egeri törvényhatósági tűzoltótanfolyam látogatására. Eger megyei város a 118.511—1938. B. M. számú rendelet alapján 1941. évi március hó 11-től március hó 22-ig és 1941. évi március hó 26-tól április hó 5-ig Egerben törvényhatósági tűzoltótanfolyamokat tart. A tanfolyam felvételi díja, tandíja, vizsgadíja, szakkönyvek, ruha- és felszerelésdíj díja együtt hallgatónként 85 pengő, amelyet a jelentkezéssel együtt kell címre megküldeni. Mindkét tanfolyamra a felvételt a törvényhatósági tűzoltótanfolyam alulírott parancsnokától legkésőbb folyó évi március hó 1-ig írásban kell kérni. A törvényhatósági tűzoltó-szövetség a hallgatók díjmentes ellátásáról (étkezés) és díjmentes elhelyezéséről (szállás) gondoskodik. A hallgatókat a felvételtől és pedig az első tanfolyam hallgatóit március hó 5-ig, a második tanfolyam hallgatóit március hó 20-ig értesíteni fogom. Eger, 1941. évi január hó 22-én. Ruzsin Ferenc sk., hivatásos tűzoltóparancsnok, a tanfolyam parancsnoka.

Törvényhatósági tűzoltótanfolyam Szekszárdon. Tolna vármegyei törvényhatósági Tűzoltó-Szövetsége a m. kir. belügyminiszter dr engedélye alapján Szekszárdon az 1941. évi folyamán három törvényhatósági tűzoltótanfolyamot tart. Az első tanfolyam 1941 április 15—április 26-ig, a második tanfolyam április 27—május 10-ig, a harmadik tanfolyam május 11—május 24-ig tart. A tanfolyammal kapcsolatos felvételi, tan- és vizsgadíjakat, valamint a tansegédletek és bemutatások eszközeinek díjait, úgyszintén a tanfolyamhallgatók elszállásolásával és étkeztetésével járó összes kiadásokat Tolna vármegyei Tűzoltó-Szövetsége viseli. A tanfolyamra való felvételt a tanfolyam parancsnokságához intézett felvételi kérvényben kell kérni és a szekszárdi megyeházára kell beérkezni. A kérvény beküldésének ideje 1941 április 5 (I. tanfolyam), április 15 (II. tanfolyam) és május 2 (III. tanfolyam). A tanfolyamhallgatók a felvételtől a tanfolyam kezdése előtt legalább öt nappal értesítést kapnak. Szekszárd, 1941 január 28. Malonyay Elemér dr sk., vármegyei tűzrendészeti felügyelő, mb. tanfolyamparancsnok.

Kivonatos pályázati hirdetés. Karcag m. város polgármestere nyilvános pályázatot hirdet két újonce tűzoltói állásra. A pályázat határideje 1941 március 1-én délután 12 óra. A pályázati kérelmeket a fenti időpontig a város polgármesteréhez címezve, a városi iktatóhivatalban (emelet 7. sz.) 2 pengős okmánybélyeggel ellátva, vagy szegénységi bizonyítvánnyal felszerelve kell beadni a hivatalos órák alatt.

HÍREK

Tűzoltónaptár

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnöki tanácsa üléseit az 1941. évben a párosszámú hónapokban tartja.

Az Országos Tűzoltó-Szövetség Segélyzőpénztára elnökségi üléseit az 1941. évben április, június és december hónapokban tartja.

Országos Tűzoltó-Szövetségi választmányi és közgyűlés 1941. évi június hó 27-én Kolozsváron lesz.

A Segélyzőpénztár 1941. évi közgyűlését a Szövetség közgyűlésével együtt június hó 27-én Kolozsváron tartja.

1941. február hó 17. Járási tűzrendészeti felügyelői tanfolyam kezdete.

1941 május hó 12. Országos Tűzoltótisztképző tanfolyam kezdete.

Királyi díszérem. A m. kir. belügyminiszter úr a tűzoltás és mentés terén több mint negyedszázadon át teljesített különösen érdemes tevékenység jutalmazására alapított királyi díszéremet újabban Rásó István alispán, Hajdu vármegye törvényhatósági tűzoltószövetségi elnök (Debrecen), Németh Ferenc tűzoltóparancsnok (Rajka önk.), Branyiczki Imre alparancsnok (Kőrösladány önk.), Marton Aladár alparancsnok, Brunner János szakasparancsnok, Winkler István őrparancsnok és Krausz István őrparancsnok (Vecsés önk.) részére adományozta.

Rehák Tamás nagyváradai tűzoltófőparancsnokot, aki Erdély katonai közigazgatásának ideje alatt szorgalmával, lankadatlan munkabíráásával a tűzoltói szervezetet hivatásának magaslatára emelte, a m. kir. 1. Hadsereg Katonai Közigazgatása dícsérő elismerésben részesítette.

Kolozsvár, Nagyvárad, Szatmárnémeti erdélyi városok tűzoltólaktanyái korszerűsítésével kapcsolatban szakértő mérnökök kiküldését kérték. A kiküldött szakértőknek az a feladatuk, hogy a helyszínen adjanak tanácsot és útbaigazítást azoknak a városi szerveknek, amelyek a tűzoltólaktanyák átépítésével és korszerűsítésével hivatalból foglalkoznak. A tárgyalásokba bevonják az Országos Légvédelmi Parancsnokság szakértőjét is, hogy a tervbevevett építkezéssel együtt a légoltalmi központ korszerű elhelyezését is megoldhassák. Az említett három városba a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség szakértőjeként Gáspár István okl. építésmérnök, székesfehérvári kerületi tűzrendészeti felügyelőt és vitéz Sándor József székesfővárosi tűzoltósegédfelügyelőt küldte ki vitéz Kiss Lajos dr országos tűzrendészeti felügyelő.

Folyó évi február hó 17-én reggel 9 órakor lesz a VIII. járási tűzrendészeti felügyelői tanfolyam megnyitása Budapesten, a székesfővárosi tűzoltóság Tass Vezérutcai laktanyájában. A megnyitás után a tűzoltófőparancsnokság 10 órakor ugyanott tűzoltótárgyú oktatófilmet mutat be és ezúton kéri fel az elnökségi előadókat és az érdeklődő tűzoltótiszteket, hogy a filmbemutatón résztvenni és arról véleményt nyilvánítani szíveskedjenek.

Speciális tűzoltóegyenruha-

Keresztény cég! Áránálattal díjtalanul szolgál készítő szabóság
Czirják Elek
 Budapest, XI, Hortfőy Miklós-út 61
 Telefon: 268-693

Az új gyakorlati szabályzat elkészítésével foglalkozó szakbizottság benyújtotta tervezetét az országos tűzrendészeti felügyelőhöz. A kiadás előtt álló gyakorlati szabályzat teljesen új elvek, de a régebbi szabályzatokban bevált fogások megtartásával és felhasználásával épült fel. A szabályzat legfőbb célkitűzése a városok kedvezőbb és a vidék kedvezőtlenebb viszonyai között oly egységet teremteni, amely minden körülmények között lehetővé teszi a szerelés teljesen egyöntetű végrehajtását még abban az esetben is, ha a megkívánt eszményi taktikai egység nincs is teljesen együtt. Az eddigi gyakorlati szabályzatok legnagyobb, de úgyszólván egyetlen hibája ugyanis az volt, hogy merev felépítésénél fogva, már egy szerelőség hiánya esetén lehetetlenné vált a feckendő megszozott szerelésének végrehajtása, ami tűz esetén igen nagy zavarokat okozott. Ezért szakítani kellett a merev felépítésű szerelési rendszerrel és a feckendő szerelés szabályzatát sikerült úgy megalkotni, hogy a legkedvezőbb taktikai létszám célkitűzése mellett is, rugalmasan alkalmazható legyen kedvezőtlen esetekben, anélkül azonban, hogy a csökkentett létszám folytán a szerelők munkájában oly változás álljon be, ami őket megzavarhatná. Ez akként volt elérhető, hogy a feckendő előkészítése 3—3 főből álló úgynevezett *tűzoltórészlegek* között lett felosztva, amely részlegek a tűzoltótaktikai egység alapját képezik. A taktikai egység az alapegység kétszerese, ekkor *csökkentett tűzoltóraj* az elnevezése, vagy háromszorosa s ekkor *teljes tűzoltóraj* az elnevezése. Egy-egy feckendőhöz általában két tűzoltórészleget kell beosztani, mert ez a feckendő egyidejű, leggyorsabb előkészítésére és két sugár szerelésére alkalmas. A szívóoldalt a II. részleg, a nyomóoldalt az I. részleg szereli egyidejűleg. Nagyobb feckendőknél, ahol három sugár szerelése vagy létra és egyéb felszerelés alkalmazása is előfordul, ott három tűzoltórészleget kell beosztani. Amennyiben azonban hat fő sincs jelen tűz eseténél, úgy a szerelés három fővel, vagyis az alapegységgel is megkezdhető és befejezhető, ez esetben azonban a részleg először a szívóoldalt szereli meg s csak ennek befejezése után tér át a feckendő nyomóoldalának és a nyomóvezetéknek a megszerelésére. Tehát az egy részleg először úgy működik, mint rendes körülmények között a II. részleg, azután pedig, mint rendes körülmények között, az I. részleg, tehát az egyes szerelők által végzendő tevékeny-

ségek a részlegben belül nem változnak és így a szerelők összműködése is változatlan, zavarok tehát nem fordulhatnak elő. Ez a szerelési mód természetesen lassúbb, azonban ott, ahol nincs elegendő tűzoltó együtt, a lassúbb, de biztosabb és megszokott munka jobb, mint a rögtönzött vagy a laikusokkal együtt végzett kapkodó szerelés. Remélhető, hogy az új gyakorlati szabályzat kipróbálása és végleges lefektetése hamarosan megtörténik és a gyakorlati szabályzat kiadható lesz. Ezúton is kérjük azokat a parancsnokokat, akik hivatottak lesznek kipróbálni és megbírálni az új szabályzatot, hogy arról mihamarább nyújtsák be véleményüket.

Vízvezeték Sárísápon. Állandó volt a panasz a község lakossága részéről a rossz ízű, ihatatlan vizű közutak ellen, melyek a falu ivóvizét szolgáltatták, mígnem Grosz Dezső dr. körorvos indítványára elhatározta az eljárás, hogy a panasszal az Országos Közegészségügyi Intézethez fordul, ahonnan a község feletti bő és jóízű hegyiforrás levezetését kéri. A mozgalom teljes sikerrel járt. A vegyvizsgálati és bemérési munkálatok után Pálagi Pál községi főjegyző nagy agilitással látott hozzá a kivitelhez. Ennek eredményeként ma hat utcai csapon át, minden erőmű nélkül, bőven buzog az annyira nélkülözött egészséges, üdítő forrásvíz. (V. U. V. 1941. 2.)

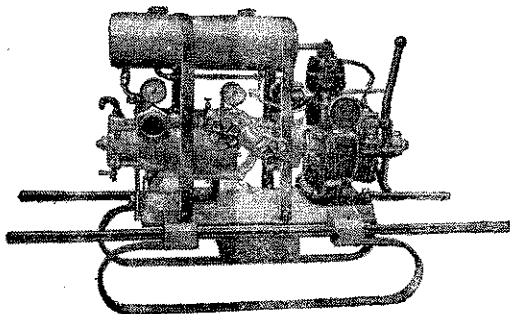
Magyarország egészségügyi ellátottsága a Székelyföld és Észak-Erdély visszatérése után százalékarány tekintetében lényegesen romlott. Az orvosok száma 10.590-ről 12.554-re emelkedett ugyan, ezzel szemben az eredeti trianoni területen 100.000 lakosra 116.9 orvos esett, most pedig ugyanennyi lakosra csak 94 orvos esik. Erdély hiányos orvosellátásának oka a magyar orvos-hallgatóknak a romániai egyetemekről történt kiszorítása. A kolozsvári egyetem orvosi karának pl az 1936—1937. tanévben 860 hallgatója közül alig 110 volt a magyar nemzetiségű. Erdély orvosellátottsága a visszacsatolás előtt is igen gyenge volt, a visszacsatolás után pedig a túlnyomórészt román nemzetiségű orvosok eltávozása után az orvoshiány fokozottabban érezhetővé válik. Ugyanez a helyzet a kórházi ágylétszámra vonatkozólag is. A kórházi ellátottság a legkedvezőbb a trianoni anyaországban, ahol 100.000 lélekre 540 kórházi ágy jutott. A Felvidéken ezzel szemben csak 411, a most visszatért erdélyi területen 215, Kárpátalján pedig mindössze 41 ágy jut 100.000 lélekre. Erdély visszatérével kórházaink befogadóképessége — a katonakórházak és magánszanatóriumok nélkül — 5500 ágyal növekedett s ezzel a megnövekedett ország kórházférőhelyeinek száma eléri az 58.700-at. (A MKSz nyomán.)

Benzin-**önfelszívó tűzoltószivattyú**

hordozhatóan és kétkerekű targoncán.

Szivattyúk és kompresszorok

minden nagyságban és minden célra.

TELEFON:
120-932
112-405

SOMMER és FEIN mérnökök

szivattyú- és kompresszorgyára

BUDAPEST, V, KATONA JÓZSEF-UTCA 3

Becsüljük meg pótolhatatlan **gumijainkat!**

Konzerváljuk „**PROTEGOM**“-al.
Telefon: Tűzoltó gumitárgyak élettartamát
115-543 megsokszorozza. ~ Vezérképviselőt:
PROTEGOM, HOLLÁN-UTCA 22

Mindennemű **létrák,**
tűzoltó- és légóltalmi felszerelések
beszerzési forrása

Metzker Ferenc

Budapest, XI, Horthy Miklós-út 35

Telefon 456-363

A német autósok számára különleges új zászlójelzéseket alkalmaznak most az ottani közlekedés rendészeti hatóságok. Többször előfordult ugyanis, hogy a vidéki autósok, akik kocsijukkal a légyvédelmi riadót jelző szívréna-jel elhangzása idején még az országúton voltak, arról tudomást nem szereztek. Ezért a főútvonalakon egy különleges sávozott zászlót akasztanak ki, amely tudatára adja a vidékről érkezett autósoknak, hogy a városban légyvédelmi riadó van. (Riadó! 1941. 3.)

Svédországban új mentőcsónakot mutattak be szakemberekből álló bizottságnak. Az új jármű acélból épült, ponton típusú, teljesen fedett, kb. 6.5 m hosszú csónak. A fedett csónakban 32 embernek van helye. Számos vízmentes rekesz révén — a csónak nem merül el — azonkívül önmagától normális helyzetébe fordul vissza, ha esetleg a hullámvás felborítaná. Egy tizlóerős Bolinder-motor 5.5 mérföldes sebességet ad a csónaknak. A bemutató teljes sikerrel járt. (H. H. 1940.)

A Polgári Önkéntes Tűzoltótestület január 26-án jól sikerült műkedvelő előadással egybekötött táncmulatságot rendezett a testület felszerelési alapja javára. A közönség lelkes tapsal jutalmazta a szereplőket és a rendezés nehéz tisztét betöltő Puskás Ernő tűzoltófelügyelőt.

A Gödöllői Önkéntes Tűzoltótestület folyó évi február hó 23-án este 8 órai kezdettel álarcos bált rendez.

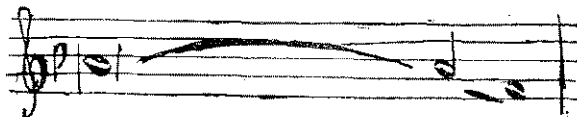
Értesítjük a tanfolyamparancsnokokat, hogy a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség a tűzoltótanfolyamok hallgatói részére a szakkönyvek mintájára nagymérvű díjkezdvezménnyel szolgáltatja ki a Tűzoltók Naptárát és az Egyenruházati Szabályzatot. A szokásos tanfolyamdíjkezdvezménytel igényléssel a Tűzoltók Naptára 40 fill., az Egyenruházati Szabályzat 10 fill. ellenében kapható.

Értesítés. A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség felhívja a tanfolyamparancsnokokat, hogy a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség részére a tanfolyamdíjkezdvezménytel rendelhetőségét a csekk-kezdvezménytel kell megadni. Ezen esetben jelöljék meg, hogy a tanfolyamdíjkezdvezménytel rendelhetőségét a csekk-kezdvezménytel kell megadni. Ezen esetben jelöljék meg, hogy a tanfolyamdíjkezdvezménytel rendelhetőségét a csekk-kezdvezménytel kell megadni.

Az önkéntes testületek ügyviteli egységkönyvének ára a könyvkötészeti anyagok drágulása következtében megváltozott. A kisebb községek részére készült egységkönyv ára 4 P, a nagyobb községek részére készült egységkönyv ára 5 P lett.

Wien 1941-ben is megtartja a Tavaszai Vásárt. A háború nem hogy akadályozná a Bécsi Vásár kialakulását, hanem lényegesen fokozza annak jelentőségét, különösen a délkeleteurópai piacok szempontjából. A vásár a műszaki, mezőgazdasági, gépészeti, vegyészeti, textilipari és művészeti anyagot is gazdagon felöleli. Német kiállítók mellett számos külföldi résztvevő is szerepel. A német hatóságok a vásárlátogatóknak díjmentesen adnak beutazási vizumot. A MÁV 33 $\frac{1}{3}$ %, a Birodalmi Vasutak 60% menetdíjkezdvezményt nyújtanak. Felvilágosítás a Bécsi Vásár magyarországi kirendeltségénél nyerhető.

Sajtóhiba-igazítás. Folyó évi 2. számunknak „Téli esték, II.” című cikkének végén a hibás tördelés folytán egy értelemzavaró sajtóhiba csúszott be. A hibát a következőképpen helyesbítjük:

1. Nyolcat ütött már az 6 - ra,
2. Tűzre, vízre vigyáz - za - tok,

1. térjeteik hát nyu - go - vó - ra!
2. hogy káro - kat ne - vall - ja - tok!

Egyben megismételjük a kérést: aki a viaszítóverseknek több versszakát vagy más dallamát ismeri, közölje a cikk írójával. Címe: Bendefy László, Szombathely, Borsics-utca 14. sz.

Felhívás!

Felhívjuk, t. üzletbarátaink figyelmét, hogy a kitűnően bevált és közkedvelt

KR tömlőbekötőgyűrűk

kizárólagos gyártását és forgalombahozatalát átvettük.

Vadásztöltény-, Gyutacs- és Fémárugyár Rt.

Központ és eladási osztály: Budapest, V, Mérleg-utca 3

Egyenruhát, polgári öltönyt

készít

Nagy Kálmán

IV, Kossuth Cafos-utca 6
(Saját ház) Telefon 183-659
Alapítatott: 1895

KISTÉTÉNYI WALTHER E.

BUDAPEST, IV, PETŐFI SÁNDOR-UTCA 6, FÉLEMELET

**Gyári: érmekei
rendjelekei
jelvényekei
tisztelésdíjakei**

A Magyar Országos
Tűzoltó Szövetség
éremszállítója

Könyvismertetés

Förster Rezső: Légi gáztámadás. A Kis Akadémia könyvtárának XXXIX. kötete. 16-od réteg, 50 lap. A m. kir. honvédelmi miniszter 83.135. eln. légv.—1940. szám alatt engedélyezte.

A könyv elfogadhatóságát igazolja a honvédelmi minisztérium hozzájárulása. De igazolja a tartalma is. Förster Rezső székesfővárosi vegyész-mérnöknek, a polgármesteri ügyosztály előadójának neve nem ismeretlen e téren. Két évvel ezelőtt már jelent meg egy munkája ily címmel: „A tűzvész megelőzése vegyi anyagokkal a légoltalomban“. Most evvel a másik tanulmányával lép az illetékesek elé s így a tűzoltóságok elé is. Minket annyiban érdekel ez a munka, hogy a tűzoltói szolgálat kárelhárító s a második rajnak a szolgálata műszaki mentés, de — mint az országos felügyelői parancs (13—1940. 1. számú melléklet) — mondja, ez a raj „szükség esetén a gázfelderítést és szükségszerű gázmentesítést is végzi“. Ez alapon van szükség erre a könyvre minden tűzoltóságnál. Rendszeres dolgozat, mely elsősorban a nemzetközi egyezményről szól, azután a gázzal, mint harci eszközről beszél s megismerteti a régmúlt idők háborúinál tapasztalt ilyen tényezőket. Közélebb a világháborúban és a két év óta folyó küzdelemben való szerepéről szól és megismerteti a különféle harcászatokkal, a gáztámadás módjaival, tehát először a földi gáztámadásokkal (gázfűvés, aknavető, gázvető, gázlövés), majd a légi gáztámadás fajtáival (gáz-

bomba, gázpermet vagy gázcső, gázzal telt üvegcsé). Ezek után a légi gáztámadás hatásának fokozatait szemlélteti s a bombázások célpontjairól és hatási fokozatairól ad tájékoztatást. Az új harci gázok felsorolása után tér át a gázvédelemre, a gáz felismerésére, az ellengázokra, a harcászati okozta pánikra, végül e tekintetben a jövő képét vetíti elé. Függelék gyanánt rendszerbe foglalja a harcászati, megismerteti az összetételükkel, a közvetve és közvetlenül ható harcászatokkal, az ingerlő, a fehérkeresztes és kékkeresztes, majd a fojtó harcászatokkal s végül a mérgező és hólyaghúzókkal. E hasznos kis munkát melegen ajánljuk bajtársaink figyelmébe.

Főszerkesztő: **Breznay Imre**

Felelős szerkesztő és kiadó: **Lukács Zoltán dr**

Az összes
„TOTAL“
 rendszerű tűzoltókészülékek és berendezések gyártási jogának magyarországi engedélyezése

Legújabb készülékünk és berendezésünk az

„ÜSTÖKÖS-TOTAL“ léghaboltó-rendszer.
LIGETI és BIRÓ Budapest, V, Árpád-u. 10
 Ismertetővel készséggel szolgálunk. TELEFON: 127-799

Hazánk legrégebb, több mint 121 éve fennálló
tűzoltószergyára

Seltenhofer Frigyes Fiai

Alapítva 1816

magy. kir. udvari szállítók
S o p r o n

Legelső tűzoltószert-, kút-, szivattyú- és gépgyár, harang-, fém- és vasöntőde. A párisi világiállításon nagy aranyéremmel, azonkívül sok arany- és ezüstéremmel, valamint díszoklevéllel kitüntetve. Gyárt: motorfecskendőket, kocsifecskendőket, különféle tűzoltószereket és felszereléseket. Kedvező fizetési feltételek és sokévi jótállás. Költségvetést és kiszállást díjmentesen eszközölünk.

Gazdák Biztosító
Szövetkezete
 Budapest, IX, Üllői-út 1
 Telefon 187-870

Tűz-, jég-, élet-, baleset-, szavattossági, betöréses-lopás elleni, autó-, üveg- és állatbiztosítás. Képviselet minden városban és községben! Kartelen kívül!

„DRÄGER“
 oxigénes önmentők

Gyártja:

Vadásztöltény-, Gyutacs- és Fémárugyár Rt.

G Á Z V É D E L M I O S Z T Á L Y A
 Budapest, V, Mérleg-utca 3 — Telefon 183-820

Gázálcok, mindennemű gázok ellen védő szűrőbetétek
Gázvédőruhák hólyaghúzó-gázok ellen
 O x y g é n e s b e l é g z ő k é s z ű l é k e k
„Dräger-Schröter“-féle gázkémió készülékek
 Ó v ó h e l y - l é g t i s z t í t ó k
Klór-mész-szóró tárgoncák
 Fertőtlenítő készülékek gázálcokhoz, oxigénes önmentőkhöz
Gáz- és szilánkbiztos óvóhely-ajtók és vészkiáratok

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség kiadványai

SZAKKÖNYVEK:

II. Vitéz Roncsik Jenő dr: Megelőző tűzrendészet, I. rész	1.— P
Megelőző tűzrendészet, II. Alkalmazott rész	1.— P
III. Erdély Ernő: A tűzoltás szabályai	1.— P
VIII. Dévényi Endre dr: A tömlő	1.— P
Rehák Tamás: Motoros fecskendők és szerkek, fűzve	5.— P
Teasdale Ottó: A tűz és robbanás veszélye	5.— P

SZABÁLYZATOK:

1. Szolgálati szabályzattervezet	1.— P
2. „Vezetőjelzések“ című függelék a Gyakorlati Szabályzathoz	—30 P
3. Műszaki szabályzat és oktatás (2 füzet)	3.50 P
3/a Rajzok a műszaki szabályzathoz	1.— P
4. Kiképzési tervzet tűzoltótestületek részére	—30 P
5. Gy. 1. Alapkiképzés	—80 P
6. Gy. 2. Gyakorlati Szabályzat. Ábrafüzet-tel. I. füzet	2.— P
7. Egyenruházati, öltözködési és tiszteltadási szabályzat	—20 P
8. Önkéntes tűzoltótestületi alapszabály	—20 P

EGYÉB SZAKIRÁNYÚ KÖNYVEK:

Orszay József: Néhai József főherceg élete	3.— P
Vitéz Roncsik Jenő dr: Gróf Széchényi Ödön élete	5.— P
— — — — — A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 50 éves története	5.— P
— — — — — Tűzoltó gépek repülőgépek nemzetközi összehasonlítása	1.70 P

FILLES KÖNYVTÁR:

Benedek: Építéstan	54 "
E. Császár Elemér: Építéstan	88 "
Erdély dr: Versenyrendezés	06 "
— — — — — Tűzoltás szabályainak kiegészítése	20 "
— — — — — Előadások: A közgazdagság szervezete	90 "
Kovács Péter: Mechanika	44 "
— — — — — Géptan	18 "
Vitéz Roncsik Jenő dr: Vármegyei és járási tűzrendészeti felügyelők kötelességei és joghatóságuk általában	34 "
— — — — — Tűzoltóparancsnok, tűzrendészeti felügyelő büntetőjogi felelőssége	14 "
— — — — — Tűzoltó szabályai	14 "
— — — — — Tűzoltóképzési eljárás	14 fillér
— — — — — Tűzoltóság története, fejlődése, feladatai	30 fillér
Vitéz Roncsik Jenő dr: Kézi tűzoltókészülék	10 "
— — — — — Fűzve és kémiá	18 "
Vitéz Roncsik Jenő dr: Kémia	32 fillér
Székely György: Motoros fecskendő ismertetése, működési módjai	20 "

Szilvay: Műszaki mentés	18 fillér
— — — — — Tűzkísérleti állomásban lefolytatandó típusgyakorlatok	10 fillér
Somorjai: Ügyvitel, leltár stb.	30 "
Szöllősy dr: Jogrendszer	18 fillér
Wunderlich: Színházak, mozik tűzrendészete	36 "

NYOMTATVÁNYOK:

I. Önkéntes tűzoltóságok részére

Önkéntes testületek ügyviteli egységkönyve (kötve). Kisebb községek részére 4 pengő. Nagyobb községek részére 5 pengő. Az egységkönyvben a következő nyomtatványok vannak bekötve, melyek ívenként is kaphatók:

a) Borítékív és utasítás az egységkönyv vezetésére	3 fillér
b) iktató	3 fillér
c) működési napló	3 fillér
d) törzskönyv és egyéni felsz. kimutatás	3 fillér
e) jegyzőkönyv	2 fillér
f) felszerelések leltára	4 fillér
g) szakkönyvek leltára	3 fillér
h) egyéb értékek leltára	3 fillér

II. Hivatásos tűzoltóságok részére

1. Iktató	3 fillér
2. Törzskönyvi lap	3 fillér
3. Létszámeligazítás és napi működési napló	3 fillér
4. Kárjelzések naplója	3 fillér
5. Kárjelentési napló	3 fillér
6. Kárbejelentés	2 fillér
7. Motorüzemanyagnapló	4 fillér
8. Üzemanyagkivételezési lap	1 fillér
9. Parancskönyv	3 fillér
10. Kihallgatási napló	3 fillér
11. Orvosi vizsgálati könyv	4 fillér
12. Szolgálati jegy	1 fillér
Kerületi és törvényhatósági tűzoltótanfolyam törzskönyve	10 fillér
Kerületi és törvényhatósági tűzoltótanfolyam naplója	5 fillér
Fecskendő próbalap, motorfecskendő vizsgálatához darabonként	4 "
Fecskendő próbalap, kézifecskendő vizsgálatához darabonként	4 "
Díszokmányürlap	2.— P
Osztályozási lap tűzoltóversenyekhez, 1 drb	2 fillér
Tűzoltói igazolványok:	
Bőrburkolatban (tishti)	—30 P
Vászonburkolatban (altishti)	—20 P
Igazolólap, burkolat nélkül (legénységi)	—02 P

SZOLGÁLATI ÉRMEK:

V. éves 2.—, X. éves 3.—, XV. éves 6.—, XX. éves 7.—, XXV. éves 11.—, XXX. éves 12.—, XXXV. éves 15.—, XL. éves 16.— P.

Éremszalag 30, igazolványlap 30 fillér

Királyi díszérem kicsinyített mása 30 fillér

A könyvek, nyomtatványok, valamint az érmek ára a szabályszerű névkimutatással a 23.297. számú postacsekken előre küldendő be.

Megrendelhetők a MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG irodájában, Budapest, VI. Izabella-u. 51.

KÖHLER ISTVÁN

**FECSEKENDŐ-, SZIVATTYÚ-
és tűzoltófelszerelések gyára**Gyárt: Modern motoros, turbinás és dugattyús
tűzoltófecskendőket, tűzoltószerkeket, felszereléseket
és szivattyútelepeket a tűzoltás és öntözés céljaira**BUDAPEST, X, KORPONAI-UTCA 21. SZÁM****Alapítva 1896**Minden nemű
tűzoltó- és légoltalmi
felszerelési cikkek
raktárról kaphatók**Mátrai Antal és Társa Rt.**

Gyár és központi iroda:

Budapest, XIII, Lomb-utca 34-36 - Telefon '299-055**Városl. lerakaf: VI, Teréz-körút 22 - Telefon 121-533**Gyárt: kézi- és motor-
fecskendőket, mindenfé-
le létrákat, motollákat,
vízhordó és öntöző lajto-
kat, szerkocsikat és lég-
oltalmi felszereléseket**Szállítunk**

a hatósági előírásoknak megfelelő

Ismertetés
felvilágosítás
és ajánlat
díjtalan**MÁVAG****GYÁRTMÁNYÚ**hordozható benzinmotoros és kézi működtetésű fecskendőket, vízhordó-
és öntözőkocsikat, tűzoltó- és locsoló autókat a legjobb
minőségben, megbízható és tartós kivitelben.MAGYAR KIRÁLYI VAS-, ACÉL- ÉS GÉPGYÁRAK KERESKEDELMI KÉPVISELETE RT.
BUDAPEST, VIII, MÚZEUM-KÖRÚT 18, II.**Telefon 133-394****FELTEN ÉS GUILLEAUME RT., BUDAPEST, I.**

a budapesti hivatásos tűzoltóság szállítója

GYÁRT: BELÜL GUMIZOTT TŰZOLTÓTÖMLŐT

kivánt méretekben és nyomásig.

LEVÉLCÍM: BUDAPEST 113. POSTAFIÓK. TELEFON: 258-880

**Hazai
gyártmány!****MINIMAX**a legjobb magyar gyártmányú kézi tűzoltókészülék. Nem hason-
lítható össze a különböző utánzatokkal, Felvilágosítással szolgál a**MAGYAR MINIMAX RT., BUDAPEST**

GYÁR, IRODA: VI, RÓZSA-UTCA 85. TELEFONSZÁM: 123-731

CORVIN ÁRUHÁZ RT.**BUDAPEST VIII, BLAHA LUJZA-TÉR 1-3****Csonka János gépgyára** gyártja a

mindenhol bevált, tökéletes

tűzoltómotorokat!

TÜZRENDÉSZETI KÖZLÖNY

A MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓ-SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én

Az előfizetési és hirdetési díjakat a Magy. Orsz. Tűzoltó-Szövetség 23.297. számú csekk számlájára lehet beküldeni. Csekkürlap minden postahivatalban kapható

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség, szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, VI, IZABELLA-UTCA 51

Telefon: 223-254

Előfizetési ára egész évre 12 pengő

A szerkesztőség címére küldött szakcikkeket, ha közlésre alkalmasak, díjazzuk

Ajánlva a m. kir. belügyminiszter úr 126.278—1938. B. M. sz. rendeletével („Belügyi Közlöny“ 1939. évi 5. sz.) a vármegyrék, városok és községek számára

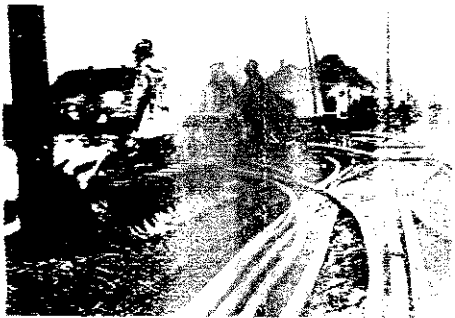
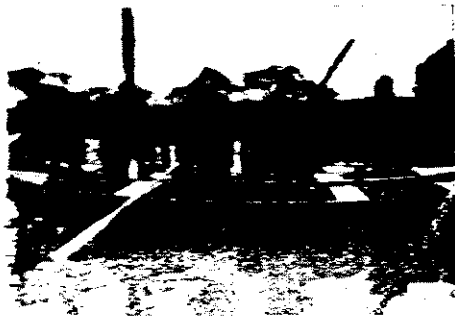
≡ TÜZOLTÓTESTÜLETEK A LAPOT TAGDIJ FEJÉBEN KAPJÁK ≡

Tűzoltók küzdelme az árvíz ellen

A háború tüzeinek fényét még távolról szemlélhetjük, de a világgazdasági helyzet egyensúlyának megbomlottsága, a baráti nemzetek iránti hűség és kötelességek s nem utolsó sorban a még meg nem valószínűsített nagy nemzeti céljaink acélossá feszítik izmainkat. Kemény és fáradhatatlan marokkal fogjuk

akarata e vésszel újlag különleges próba elé állítja nemzeti közösségünk lelki, testi és anyagi erőforrásait.

Isten kegyelmében bízva, reménykedéssel várhatjuk a fejleményeket, hiszen vitéz Bonczos Miklós irányítja a védelmi munkálatokat s így bizonyos, hogy

minden eszközeinket és erőnk teljes megfeszítésével meggyőzően, hogy a termelő és alkotó magyar munka sem egy pillanatra se gyengüljön. Mindannyian tudjuk, hogy bármely posztján álljunk is a nagy magyar nemzet közösségnek, hogy lüktető agyunk és feszülő szívünk teljesítőképeségét még fokoznunk kell. Legelőször is anyagiilag, minden vonatkozásban teljes felelősséggel nézhessünk szembe a ránk váró tűzveszélyekkel, a nemzet valamennyi tagja szellemi és anyagi erővel és gondjával a jövőjének kiverekedése érdekében.

Az ország termelésre irányuló becsületesebb munkája utamát az utolsó hetekben megzavarta a Rákospataki árvíz, mely a dunamenti nagy árvízveszélyt jelentette.

A magyar sorsközösségnek lelkünket eltöltő élő érzéséből fakadó mélyes megrendülésünkkel együtt járunk az árvízvédelmi harc híreit, melyek azt jelölik, hogy a Gondviselés kifürkészhetetlen

minden emberileg lehető intézkedés és beavatkozás megtörténik az árvíz elleni védekezés eredményessége érdekében.

A szívszorítóan izgalmas hírekről szóló hírlapi közleményekből bajtársi közösségünk szempontjából kiemelkedik az a cikk, amelyben az 1941. évi február 28-án megjelent „Hétfő“ arról számol be, hogy a Rákospataki környékén a tűzoltók megfeszített munkájával elhárították az árvízveszélyt.

A budapesti tűzoltóság — írja az említett hírlap — több mint kilencven órája éjjel-nappal dolgozik a Rákospataknál, hogy a víz további pusztításait megakadályozza. Vasárnap délre a megfeszített munkának már lényeges eredménye mutatkozott, sikerült a nagyobb veszélyt elhárítani. Dr. vitéz Kiss Lajos tűzoltó főparancsnok és tizenkét tűzoltótiszt vezetésével úgyszólván az egész budapesti tűzoltóság részt vesz a munkálatokban.

A Rákospataki négy helyen veszélyeztette a la-

kosság biztonságát. A tűzoltók a révkapitányságtól és a hajózási vállalatoktól tizenöt csónakot kaptak kölcsön és ezekkel végzik a mentési munkálatokat.

A pincéket és a házak udvarait elöntötte a feltörő víz és a tűzoltók vasárnap délig hetven embert mentettek ki csónakokon ezekből a házakból.

A tűzoltóknak három hidat le kellett bontaniok, azonkívül új gátakat emeltek, az átszakadt töltéseket kijavították, továbbá vízátelési és szivattyúzási munkálatokat végeztek.

Dr. vitéz Kiss Lajos tűzoltófőparancsnok személyesen vezette a mentési munkálatokat s közben megállapította, hogy az egyik duzzasztózsilip valakinek a hanyagsága folytán le volt zárva. Azonnal intézkedett a zsilip megnyitásáról és így sikerült a komolyabb bajt megelőzni.

De bármerre nézünk az országban, teljesen hasonló veszélyt látunk mindenfelé. A hirtelen bekövetkező olvadás csaknem az egész ország területén felgyülemelő vizeket, vagy gátakat áttörő árvizeket okozott s az elöntött, roskadozó házak mellett mindenütt ott látjuk a tűzoltóságot, amint lankadatlan szorgalommal ment életet és vagyont, szivattyúzza a vizet, épít gátat, alátámaszt roskadozó falakat s nem egyszer a zajló jeges víztenger közepén összedült épület romjai alól menti a bennszorultakat. Különösen sok munkájuk akadt a dunamenti községek és városok tűzoltóságainak. Dunavecse, Solt, Dunapataj, Akasztó, Kalocsa stb. tűzoltóságai heteken keresztül váltás nélkül küzdöttek a lakosság érdekében. Budafok tűzoltósága január 15-től február 16-ig állt teljes árvíz-készültségben s az első héten minden alvás és pihenés nélkül dolgoztak az átereszek elzárásán és a gátak megerősítésén, majd mikor a Duna kiöntött és benyomult a töltésen kívül eső városrészebe, csónakok segítségével 16 lakóházból mintegy 100 főt kitevő 26 családot lakoltatott ki s utána partraszállította először a földszinten, majd az emeleteken és padlásokon levő ingóságokat és élelmiszert. A mentés — 10 fokos hidegben folyt, úgyhogy minden egyes útnál nagy fáradtsággal kellett a beálló jeget a csónakok előtt feltörni. Még a kilakoltatás közben három lakóház omlott össze, úgyhogy hat embert csak nagy ügyel-bajjal lehetett, vízben gázolva, kimenteni a romok alól. Alig végzett a tűzoltóság a partmenti ártéren végzett mentéssel, váratlanul új vésszel kellett szembeszállnia. A közben beállott hirtelen olvadás következtében Bicske vidékéről nagymennyiségű víztömeg zúdult a város másik oldalára, ahonnan a víz rendkívül gyors emelkedése miatt 2 óra alatt kellett 32 lakóházat csónakok segítségével kiüríteni. A Csepel-szigeten oly nagy volt a gátak szivárgása, hogy az összes környékbeli szivattyúkat igénybe kellett venni az alacsonyabban fekvő települési helyeken.

Mi, magyar tűzoltók, hangoskodó hírveréssel nem kívánunk népszerűséget szerezni, távol áll tőlünk az önző dicséretváras vagy a hiú öndicséret. Örvendetesen kiteljesedő népszerűségünknek legfőbb forrása a lelkes és áldozatkész nemzetvédelmi és kárelhárító, tehát embertársaink javát előmozdító munka, jutalmunk pedig a munka jólvégzettségének lelkiismeretbeli tudata.

Lengyel Sándor

Magyar tűzoltók arcképcsarnoka

Kováts Gyula

a kiskőrösi járás tűzrendészeti felügyelője

Magunk kértük föl arra, hogy életrajzi adatait közölje velünk. Válasza az volt: „... hazafiúi kötelességből végzett munka csak úgy értékes, ha azt az ember önzetlenül és csöndben teljesíti“.

Teljes egészében igazat adunk az ő felfogásának, de mégis meg kell jegyeznünk, hogy a mi arcképcsarnokunknak célja a példák odaállítására, hogy fiatal bajtársaink okuljanak belőlük és kövessék azokat.

Olyan érdemes tűzoltói munka pedig, aminőt Kováts Gyula kifejtett, megérdemli a megörökítést. Hiszen most október elsején mult negyven esztendeje, hogy tényleges tűzoltó. Tóalmáson kezdte, majd Tószegen folytatta, ahol már maga szervezi meg az önkéntes testületet s annak parancsnoka is öt éven át. Majd Kiskőrösre kerül, ahol szintén önkéntes testületet szervez, még pedig úgy, hogy az ügy érdekében másokat emel föl s maga egyszerű tűzoltó lesz — a parancsnokból. Megelőzték mások és a fiatal segédjegyzők, akik akkor már közigazgatási tanfolyamon tanulták a tűzoltóságot és tűzrendészetet. Szerencsére nem kedvetleníti el a helyzet és — mivel éppen a főszolgabírói hivatalban dolgozik — hivatali főnökének támogatása mellett, az egész kiskőrösi járásban életre kelti a tűzoltóságokat. Ma már nincs ennek a járásnak egyetlen községe sem, ahol nem működnek elsőrangú, jól kiképzett önkéntes testület. Türelmes és szakadatlan munkával éri el a sikert és azzal, hogy hivatalos rendelettel köteleztet minden tűzoltóságot, hogy a járási versenyekben részt kell venniük.

A kiskőrösi testület volt mégis legközelebb a szívéhez s ott őrpáncsnok, majd szakasz-, később pedig alparancsnok lesz, míg végre 1928-ban parancsnok. Szívós kitartásának nemcsak a testület föllendülése volt az eredménye, hanem az is, hogy a kiskőrösi tűzoltóságnak elsőrendű a fölszerelése, létszáma (6 tiszti, 36 önkéntes, 3 fizetett, 40 köteles és 80 légtöltési) és legközelebb tető alá kerül a mai kor kívánalmainak megfelelő szertár is.

A világháború alatt, mikor csaknem minden önkéntes tűzoltó katona lett, az „untauglich“-okat sorozta be köteles tűzoltóknak és tartotta fenn a tűzoltóságokat.

Ma is több irányban dolgozik s kívánatos, hogy áldásos munkáját még sokáig folytathassa szűkebb és tágabb hazájának javára s másoknak okulására.

*

Kováts Gyula, a kiskőrösi járás tűzrendészeti felügyelője, született Felsőiregen, Tolna vármegyében, 1881-ben. Közigazgatási pályáját 19 éves korában, 1900 október elsején kezdte Tóalmás községben. 1902 február 1-én Tószeg községbe került és 1907 április 4-én Kiskőrösre, az ottani főszolgabírói hivatalhoz. 1910-ben végzte Budapesten a tűzoltótisztai tanfolyamot és mint tűzoltó végigment a rangfokozat egész latorjáján. 1932 május elsején lett járási tűzrendészeti felügyelő s ezt a tisztséget mai is példás szorgalommal tölti be. Nyugdíjba vonult 1940 január elsején.

Hiteliszövegkezetet és ezzel kapcsolatban FAKSz-telepet létesített Kiskőrösön, ahol egyházának tanácsát is életre hívta. 1935 és 1937-ben megzörgazdasági gyümölcs-, bor- és ipari kiállítást rendezett s ezzel nagymértékben hozzájárult, hogy községében több intézmény biztosítja a gazdák ennyü termelvényeinek értékesítését.

Tiszteletbeli parancsnoka a Kiskőrösi Önk. Tűzoltótestületnek és több járásbeli tűzoltóegyesületnek. Nyolc gyermeke közül hat van életben s így a bőséges istenáldás is jutalom az érdemes életért...

Az olasz tűzoltók magyaros egyenruhája

Keves olyan változatos múltú város van Európában, mint Milánó, németül Mailand. Valamikor Kr. u. 600 körül alapították a gallok, de hamarosan a rómaiak uralma alá került, később pedig a longobardok hatalma alá. Ezek után a régi római-német császársághoz tartozott s egyideig feje volt a Lombard városok szövetségének. Ezután egyik-másik hatalmas olasz család parancsnokolt benne. Habsburgi Rudolf váltotta fel őket, őt pedig spanyol helytartók. A 18. század elején az osztrákok kezén Lombardiához tartozott. Az osztrákoktól Napoleon foglalta el és a Cisalpin köztársaság fővárosává tette, de a bécsi béke révén (1815-től) ismét az osztrákokhoz csatolódott, akik többször kitört forradalom után 1859-ben III. Napoleonnak engedték át. Sorsa akkor jutott nyugvópontra, amikor megalakult az egységes Olaszország, az Italia unita. Különben egyike a lombard-velencei s egyben olaszországi legértékesebb városoknak. majdnem háromnegyedmillió lakossal.

Alábbi két képünk milánói tűzoltót mutat be; az egyik tiszt, a másik a legénységi állományhoz tartozó.

Az utóbbi időkben minden ország és nemzet törvényszerűségei keresik a szomszédos és más államokkal való kapcsolatokat és a kölcsönös hatásokat, amelyek természetesen mindenütt jelentkeznek. Különösen érdekesek azok, amelyek a velünk szorosabb kapcsolatban lévő nemzeteknél jelentkeznek. Így például Olaszországnál, amellyel való baráti viszonyunk nagy mértékben segítette Magyarországot megteremtésében.

Az olasz nyelv, a művészet stb. mind Magyarországon nagy mértékben volt szó arról, hogy az olasz nyelv és művészet az olasz nyelv és művészet. Ezért tartjuk fontosnak, hogy az olasz nyelv és művészet az olasz nyelv és művészet.

Az olasz nyelv és művészet az olasz nyelv és művészet. Ezért tartjuk fontosnak, hogy az olasz nyelv és művészet az olasz nyelv és művészet.

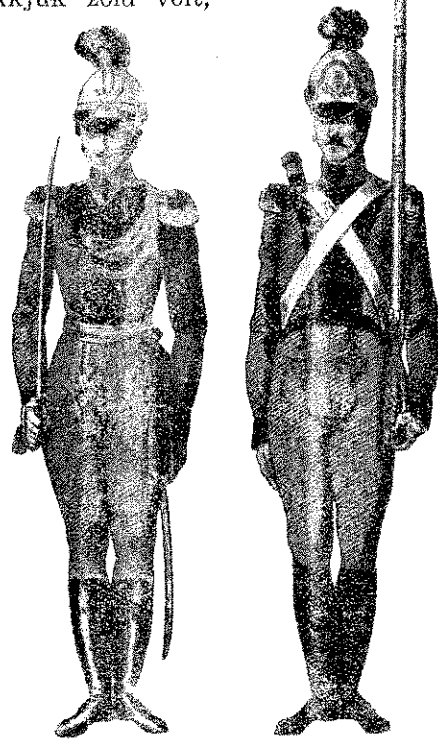
Az olasz nyelv és művészet az olasz nyelv és művészet. Ezért tartjuk fontosnak, hogy az olasz nyelv és művészet az olasz nyelv és művészet.

Lehet, hogy az ősi olasz-magyar rokonérzés vagy a magyar katonák legendás hírű hősiessége volt az oka annak, hogy a milánói tűzoltóság magyaros egyenruházata az osztrák uralom alatt is megmaradt. Utánozni akarták evvel is a magyart, mint ahogyan példakép volt a harcban.

Lehet, hogy az egyik volt az oka, lehet, hogy a másik. Az is lehet, hogy e két eredőből keletkezett az összetevő erő. Ez azonban nem változtat a tényen, még ha az indító okokat nem is keressük.

Egyenruházati adatgyűjté-nyemben örök két képet a milánói tűzoltóságról. Az 1815—1821. évek között készült Hauslab tábor-szernagy féle egyenruházati gyűjtéményből valók. Egyik a tisztet ábrázolja, a másik közlegényt.

A tiszt (1. kép) fekete-sárga forgós, oxidálatlan fémsisakot viseltek. Frakkjuk zöld volt, sárga hajtókával és a mellen fekete kihajló résszel. Elül, a bal vállról lefelé arany zsinórok nyultak át a bal mellig (Fangschnur), ugyanilyen volt a vállrojtjuk is. A nadrágjuk zöld posztó volt, magyar szabással, szolgálati övük aranybojtos és görbe magyar kardjuk volt. A csizma aranyláncolásos volt. A rangjelzés a galléron. A kép elhalványult felirata ez: „Pompieri zu Mailand. Offizier“

Pompieri annyit jelent: tűzoltó.

A legénység öltözéke (2. kép) hasonló volt, zöld posztóból, de nem arany zsinórral, hanem csak sárga színűvel. A „Fangschnur“ itt elmaradt, de helyette gránáttal díszített fehér keresztziját viseltek. Kard helyett szuronyos puskájuk volt s hátukon, a jobb váll mögött hordták a „pumpát“. Itt is nagyon elhalványult német betűk közlik a kép jelentését: „Pompieri zu Mailand. Gemeiner“. Vagyis: Majlandi (milánói) tűzoltó. Közlegény.

Kétségtelen, hogy érdekes emlék, mely magyar multunkra kedves világot vet. Ránk, tűzoltókra, pedig egyetemes szempontból méltó a figyelemre és megörökítésre.

Barcsay-Amant Zoltán dr

Műszaki és szabványrovat

ROVATVEZETŐ: ZSÁMBÉKY SEBŐ
szív. tűzoltófelügyelő, okleveles gépészmérnök

Kismotorfecskendő targonca

A kismotorfecskendő szabványnak elkészítése után a kismotorfecskendő szállítására alkalmas targonca kiválasztása következett. Ennél a szabványnál is az volt a fő törekvés, hogy az elfogadott minta elsősorban azokat a műszaki igényeket, amelyeket ilyen targoncával szemben támasztani kell, kielégítse anélkül, hogy a gyártásnál a szabad fejlődés és verseny elé gátat emeljen, továbbá bizonyos egyöntetűséget mutasson alakban és elrendezésben, hogy a szerelés az egész országra kiterjedő egységes szabályzat szerint elrendelhető legyen.

A szabvány a racionalizálás eredménye. Általában úgy készül, hogy az azonos célt szolgáló sokféle gyártmány közül kiválasztják a legjobbat s csak azt, illetőleg ennek tulajdonságaival rendelkezőt engedik forgalomba hozni. A magyar piacon azonban nem nyílik kellő válogatási lehetőség targoncagyártmányokban, s ezért a szabvány elkészítésénél megfordítva kellett eljárni: előre kellett megállapítani azokat a feltételeket és követelményeket, amelyek alapján a szabvány-targoncát felépíteni kell.

A szabványbizottság egyelőre a 800-as kismotorfecskendő szállítására alkalmas targoncát tárgyalta le, mivel az országban a magasabb vezetési szempontból szükségesnek talált kölcsönös segélynyújtó szerveknek, valamint a gépesített légtöltési osztagoknak ez lesz az egységfecskendője. Ennek vonatása, tömlőkészletének és egyéb felszerelési tárgyainak szállítása szabványos ládákban szabványos (bizonyos követelményeknek megfelelő) tehergépjárműveken történik. Ez utóbbiakra vonatkozó javaslatok még kidolgozás alatt állanak.

Az elfogadott targoncaszabvány fontosabb adatai a következők:

Műszaki követelmények.

Az alváz folytacél, szegecselve vagy hegesztve, a szükséges merevítésekkel. Az ülső részen megfelelő nagyságú helyet kell hagyni a szűrőkosár, (pót-) állványcső, csapkules, osztók, áttétek, sugárcsövek, vízgyűjtő részére. Középen kismotorfecskendő van elhelyezve, kétoldalt rögzíthetően és a targonca olyan kiképzésével, amely tengelybillentéssel vagy hordrúgó rögzítéssel az alváz rögzítését —, vagy ejtőszerkezet segítségével a kismotorfecskendő talajra helyezését teszi lehetővé. Kétoldalt a 4 darab szívótömlő elhelyezésére három-háromvillás, rúgós csappantyúra járó heveder; ezek felett hosszában egy-egy leemelhető szabványos kéziorsó a nyomótömlők részére oly magasan, hogy a szívótömlők könnyen kiemelhetők legyenek.

A gépjárművel való vontatáshoz a rúgós vontatóhorognak és kengyelnek szabványos kivitelben kell készülni. Kézi vontatásra és megtámasztásra a vonórúdra erősített vízszintes és függőleges csőhüvelyeken keresztül dugható, peremmel ellátott csőrúd szolgál. Ennek elhelyezésére (gépi vontatás esetén), a baloldali szívótömlők mentén, tartószerkezetről kell gondoskodni.

A targonca terhelését úgy kell elosztani, hogy a targonca a hozzá tartozó összes tárgyak ráhelyezése után a víz-

szintes helyzetből csekély súlytöbblettel előre billenjen. Az önsúly 350 kg-ot nem haladhat meg.

A kerekek golyós vagy görgős csapágyakon futó 550 × 16 méretű fűvott gumiabroncsokkal, az agytárcsa 67 mm agyfurattal, 112 mm-es osztókörön 5 darab 14 mm-es méterméretű csavarral.

A tengely rúgós felfüggesztésű. Az alváz legalacsonyabb pontja teljes megterhelés mellett a föld színétől legalább 300 mm.

A fémrészek festése tűzoltósürke, a farészek simára csiszolás után forró lenolajjal beeresztve és színtelen tompa fénymázzal bevonva.

A kismotorfecskendő és tartozékai letakarására szükséges vászontakaró a targonca tartozéka.

Vizsgálat, szavatosság.

A targoncán az összes kötéseket (szegecseléseket, hegesztéseket) szakszerűen meg kell vizsgálni és meggyőződni arról, hogy az összes felszerelési tárgyak hozzáférhetően elhelyezve és kellően rögzítve vannak-e.

Ezután menetpróbát kell tartani. A teljesen felszerelt és még külön 100 kg súllyal megterhelt targoncát gépjármű után akasztjuk és rossz úton legalább 50 km/óra sebességgel félórát vontatjuk. A targoncán semmiféle maradó elváltozásnak mutatkoznia nem szabad és a felszerelési tárgyakkal helyükön kell maradniuk.

A vizsgálatról jegyzőkönyvet kell készíteni, amelynek egy-egy példányát az átvételnél érdekelt felek (átvevő, szállító, MOTSz-szakértő) megőrzik.

Szavatosság az átvételtől számított egy év. A gumiabroncsokra a fennálló szokványok mértékadók.

Felhívás

a budapesti kerületi tűzoltótanfolyam látogatására

Budapest székesfőváros a m. kir. belügyminiszter úr 180.000—1936. B. M. számú rendeletének 50. §-a alapján és a 73.538—1940. V. B. M. számú rendeletben adott engedélye alapján 1941. évi március hó 10-től április hó 4-ig kerületi tűzoltótanfolyamot tart, amelynek célja, hogy a városok és községek részére a tűzoltóságok szervezésére és vezetésére alkalmas tűzoltótiszteket képezzen.

A kerületi tűzoltótanfolyamra a jelentkezés határideje 1941. évi március hó 4. A tanfolyomra a felvételt a kerületi tűzoltótanfolyam alulírt parancsnokánál írásban kell kérni.

A tanfolyam felvételi díja, tandíja, vizsgadíja, szakkönyvek, ruhahasználat és felszerelés használat díja együtt hallgatónként 70 pengő, amelyet a jelentkezéssel egyidejűleg kell a tanfolyamparancsnok címére megküldeni.

A tanfolyamhallgatók a felvételtől értesítést kapnak. A felvett hallgatók a befizetett tandíjat abban az esetben sem kapják vissza, ha a tanfolyamon nem vesznek részt.

A tanfolyamot záróvizsga fejezi be. A sikerrel vizsgázott hallgatók a kerületi tűzoltótanfolyam felügyelőjének hivatali bélyegzőjével ellátott országos érvényű bizonyítványt kapnak. *Erlaky György* sk., főparancsnokhelyettes, a budapesti kerületi tűzoltótanfolyam parancsnoka h.

Becsüljük meg pótolhatatlan **gumijainkat!**

Konzerváljuk „**PROTEGOM**”-mal.

Telefon: Tűzoltó gumitárgyak élettartamát
115-543 megsokszorozza. — Vezérképviselőt:

PROTEGOM, HOLLÁN-UTCA 22

Légmentő oltóvíz-szükséglete

(Folytatás)

Írta Preszly Béla székesfővárosi tűzoltófelügyelő

Háborúban az előzőekben számított vízigényesztási értékeknek a növekedésével lehet számolni. Ez a növekedés különösen a tűzoltalmi vízigényesztésénél igen nagy mértékű. A növekedés mértékét előre kiszámítani — még csak a tűzoltó — nehéz és kálátlan feladat. A gyártmányok és berendezések a mai napok törvényes szabványok szerint készülnek és feldolgozott anyagokból készülnek. Ebben több tüzést keletkeztető anyagot tartalmaznak, hogy az ejtőbombák által okozott tüzek számát előre még csak meg lehetne becsülni. A tűzoltóknak a tűzoltó tüzek oltásához szükséges oltóvíz mennyiség becsülésére azt a módot kell alkalmazni, hogy a város valamennyi tűzoltószerezzel együtt egy órán át tartó működését tételezzük fel. Ekkor megadhatjuk a vízszükséglet szélső értékének a mértékét, az elvet, akkor a légmentő legnagyobb vízigényesztését egymillió városra vonatkozólag az alábbiakban számíthatjuk ki:

1. Egy millió lélekszámú városban legalább 14 db 500 literes önálló tűzoltó alosztály van. Az alosztályokon mindenütt legalább 1—1 db 500 percliteres kismotorfecskendő valószínű. Ezeknek a fecskendőknek óránkénti vízszükséglete $14 \times 500 \text{ liter} \times 60 \text{ perc} = 2100 \text{ m}^3$.

Egy millió lélekszámú városban ezenkívül legalább 14 db 10 db decentralizált légmentő kármentő tűzoltószekasznak kell lenni, melyek legalább 1—1 db 500 percliteres kismotorfecskendővel vannak felszerelve. A kismotorfecskendők óránkénti vízszükséglete $14 \times 500 \text{ liter} \times 60 \text{ perc} = 6.720 \text{ m}^3$. A két kismotorfecskendő teljes teljesítménye kerekén 9000 m³/óra. Ez a teljes teljesítmény a vízművek maximális vízszolgáltatási kapacitásának — a 13.500 m³-nek — már egyharmadát is előszázelekát jelenti. Természetes, hogy az oltóvíz mennyiségét egyetlen egy vízmű sem képes a város egész vízszükségletének szolgáltatása mellett a város vízszolgáltatására bocsátani. Sőt, feltehető, hogy a város vízszükségletek rovására sem képes ezt a mennyiséget 100 százalékos biztonsággal szolgáltatni. A város vízszolgáltatásából az az eredmény születik, hogy a város minden szempontból korszerűen meg-

épített vízmű teljes üzem mellett sem képes a légitámadás oltóvíz szükségletét biztosítani. A tűz elleni harcban minden körülmények között szükségünk van erre az oltóvíz mennyiségre, melynek egy részét elsősorban is a meglévő vízművekből kívánjuk beszerezni, tehát elsősorban is a vízműveket, nevezetesen víztermelő és átemelő telepeket, a vízszállító-berendezéseket és építményeket, valamint csőhálózatot és a tartányokat úgy kell kiépíteni, hogy az a légitámadással szemben lehetőleg érzéketlen legyen. Ez az oltóvíz biztosításának első alaptétele. A tűz elleni harc a csőhálózat megrongálódása esetén is lehetséges kell, hogy legyen. Ezért szükséges, hogy vízvezetési hálózattól független oltóvíz szolgáltató berendezés is álljon a tűzoltóság rendelkezésére. Ez az oltóvíz biztosításának második alaptétele. Mindkettő általános és mintegy nemzetközileg elfogadott érvényű alapelv, melyeket például a német birodalom már régebben rendeletben foglaltan adott közkézre. (Irányelvek a légmentő részére szükséges oltóvíz biztosítására.) Természetes, hogy ezek az alapvető követelmények alkalmazása minden községben más és más részlet eredményt hozhat létre miert is alkalmazásukat esetről esetre a helyi, az építési és a geológiai viszonyokkal, valamint a terep függőleges és vízszintes tagozódásával összhangba kell hozni.

A két alapelv alkalmazása és részletekbe nyert eredményei a következők:

1. Központi vízművekre:

Egy vízmű légitámadással szemben akkor legkevésbé érzékeny, ha a csőhálózat nem egy vízszelő helyről és erőműből van táplálva, hanem több egymástól független és különböző helyeken fekvő erőtelepekből és vízszelő helyekről vannak táplálva. Így elérhető az, hogy egy vagy több vízmű kiesése esetén a megmaradó telepek a város szükségességű vízellátását biztosítani tudják. Célszerű ezért új vízműveknél egy nagy telep helyett több kisebb termelő telepet létesíteni.

A víznyerőtelepeknél, az átemelőtelepeknél, a tartányoknál, a csőhálózat létesítésénél és valamennyi

EMAG-Szilvay -rendszerü,

szabadalmazott, háton hordozható, úszóra szerelt benzinmotoros centrifugal szivattyú-fecskendő.

Egy ember:

szállítja ki a helyszínre egyedül hozza üzembe egyedül eresztí a vízre egyedül oltja a tüzet

További előnyei:

8 méternél nagyobb mélységből szállít vizet Szívóoldali hibák nem léphetnek fel

Nincs szívótömlő és más szívóoldali berendezés Lajtra csatlakoztatható Tűzesapra csatlakoztatható Vizen úsztatható

Megfelel a 180.000/1936. B. M. sz. rendelet előírásának.

Vadásztöltény-, Gyutacs- és Fémárugyár Rt. Budapest, V, Mérleg-u. 3

Telefon: 298-960

berendezés építésénél a légoltalmi szempontokat a legteljesebb mértékben figyelembe kell venni. Bomba, ill. szilánkbiztos és nehezen felismerhetők legyenek. A csőhálózat csak akkor tekinthető szilánkbiztosnak, ha a csőhálózat legalább 1 méterre van a föld színe alatt.

A vízművet a szomszédos községek és városok vízműveivel célszerű összekötni. Az összekötővezetékek lezárhatók legyenek. Ezáltal elérhetjük azt, hogy valamelyik község, illetve város megsérült vízművét a sérületlen községek, illetve városok vízműveivel szükségyszerűen ki lehet segíteni. Például Budapest környékén tíz olyan község, illetve város van, mely vízművel rendelkezik. Ezek közül igen értékes ebből a szempontból a csepeli vízmű, melynek bekapcsolása után a főváros két ellenkező póluson, délen és északon is egy-egy víznyerőteleppel rendelkezhetnék.

A csőhálózat körvezetékek legyen kiépítve, ezáltal a sérült részek a vízellátásnak útját nem tehetik egyes városrészekben lehetetlenné. Célszerű minél több elzárótolattyút alkalmazni, hogy ezáltal is a sérült rész a legkisebb területre legyen korlátozható.

Jó biztonságot nyújtanak és légoltalmi szempontból előnyösek az olyan vezetékek, ahol az élvezeti víz és a használati víz külön-külön csőhálózattal és víznyerőteleppel működik. Célszerű ezeknek a létesítését elősegíteni. Az ilyen kettős vezetékek hálózatánál az egészségügyi kívánalmak egyszerű rendszabályokkal biztosíthatók.

A csőhálózat részeinek megsérüléseinek célszerű könnyen összeállítható könnyűfém idomcsövekből álló áthidalóvezetékeket használni. Ezekkel az áthidalóvezetékekkel a vizet a vízzel telt hálózati részből a víztől elvágott hálózati részbe lehet vezetni.

Légítámadás után általában nagyobb méretű tüzesetekkel kell számolni mint békében. A nagyobb tüzeseteknek a leküzdéséhez nagyobb mennyiségű és ütőértékű oltóvízre van szükségünk. Célszerű ezért az 1 atm. hálózati tűzoltói túlnyomással szemben légoltalmi szempontokból a hálózatban olyan nyomást megkívánni, hogy a legmagasabb épület padlásterén a sugárcsónél — fecskendő közbeiktatása nélkül is — legalább 2 atm. túlnyomás legyen mérhető. Ezzel a feltétellel biztosíthatjuk a tűzoltóság zavartalan munkáját, még abban az esetben is, ha bármely oknál fogva nem lehetne a fecskendőt bevetni a tűz elleni harcba.

A csőhálózatba beépített tűzicsapok az úttest mindkét oldalán felváltva és egymástól legfeljebb 80—100 méterre legyenek. Erre a megszorításra azért van szükség, hogy a tüzek oltásánál a kifektetett tömlővonalak ne akadályozzák a közlekedést.

BOROS egyenruházai

**Tűzoltósági felszerelések,
sapkák és egyenruhák**

Budapest, VIII, Baross-tér 6 (Fiumei-út sarok)

Régi, megbízható, olcsó cég.
Egyesületeknek előnyáruk.

Kedvező fizetési feltételek

**Egyenruhaszabóság és sapkaműhely
a helyszínen**

Légoltalmi szempontokból térszint felett elhelyezett tűzicsapokkal (helytelen elnevezéssel: feltalaj tűzicsapok) szemben előnyben kell részesíteni a romboló bombák szilánk hatása ellen megvédett térszintben elhelyezett tűzicsapokat (helytelenül elnevezve: altalajtűzicsap).

A tűzicsapok áramvonalas szelepekkel legyenek ellátva, melyek több vizet szolgáltatnak, mint a tányér-szelepes tűzicsapok. A térszint alatt és a magasban elhelyezett tartányok úgy legyenek kiképezve, hogy azok víztartalma a csőhálózat szétrombolása esetén is közvetlenül a tartányból fecskendővel kiemelhető legyen. Ilyen esetekben megközelítési lehetőségekről és a kiszivattyúzáshoz szükséges berendezésekről előre kell gondoskodni. Kölcsönös segélynyújtással számolva, alapul legalább egy 10 tonnás nagymotorfecskendőt kell venni. Gondoskodni kell arról is, hogy a víz beszenyeződése a kiszivattyúzásnál gyakorlatilag meg legyen akadályozva. Az odavezető utak kövezettek legyenek, a szerek kölcsönös kitérése, zavartalan forgalma és a vízkivételi hely megvilágíthatósága biztosítva legyen.

Az összeköttetés a víznyerőtelep, a tartányok, a csőhálózat és az esetleges kisegítő szivattyúművek között két vezeték útján történjék. A két vezeték a térben egymástól minél távolabb legyen elhelyezve. A két vezeték mindegyike úgy legyen méretezve, hogy a szükséges vízmennyiség szállítását mindkét vezeték külön-külön és nehézség nélkül le tudja bonyolítani.

Végül törekedni kell a vízműtől független olyan oltóvízszolgáltató berendezés létesítésére is, mely vízszolgáltató berendezés a maximálisan szükséges oltóvizet az első órában minden körülmények között üzembiztosan tudja szolgáltatni.

Erre a célra számításba jöhet a város és község esetleg meglévő második vízműve, a felszíni vizek közvetlen felhasználása cső- és nyomóvezetékek útján, a tűzoltókutak, a fedett és nyílt oltóvíztartányok, a csatornahálózat és végül az öntöző tankkocsik. Ezekről egy későbbi alkalommal kívánok beszélni.

Felhívás!

Felhívjuk t. üzletbarátaink figyelmét, hogy a kitűnően bevált és közkedvelt

KR tömlőbekötő-gyűrűk

kizárólagos gyártását és forgalombahozatalát átvettük.

Vadásztöltény-, Gyutacs- és Fémárugyár Rt.

Központ és eladási osztály: Budapest, V, Mérleg-utca 3

Adalékok a királyi díszérem történetéhez

Országos Szövetségünk még 1877-ben kezdette meg az előmunkálatokat a *szolgálati érdemekre* vonatkozóan. Csaknem kerek tíz esztendő kellett azonban arra, hogy szép tervét meg is valósítsa, mert közben sokat kellett küzdenie hivatalos és nem hivatalos tényezőkkel. Elég az hozzá, hogy 1886 május elsején adta ki az első szolgálati érdemet. Akkor azonban még csak IV. X. és XV. éves érmek voltak. Az Országos Szövetség vezetősége ugyanis úgy gondolkodott, hogy a 20—25 éves tűzoltói szolgálatot már a tűzoltóság szervezeti kívül eső és nagyobb kitüntetéssel kell jutalmazni.

Első ízben 1893 március 25-én került szóba az Országos Szövetség választmányi gyűlésén a 25 éves szolgálat jutalmazására a királyi kitüntetés. Kapcsolatba léptek az Osztrák Tűzoltó-Szövetséggel is, hogy együttes munkával hamarabb érthessenek célra. Ezzel egyidejűleg arról is tárgyaltak nálunk, hogy az eddigi szolgálati érdemet ki kellene bővíteni a XX. és XXV. éves szolgálati érmekkel. Megint csak az volt a cél, hogy a 25 éves szolgálati érdemmel a 25 éves szolgálati érdemmel...

Az Osztrák Tűzoltó-Szövetség a lépéseket, hol a Magyarországi Tűzoltó-Szövetség útján, de közvetlenül is, megkezdte. Mivel pedig a királyi kitüntetés megadására csak először jutni, ezért a Magyarországi Szövetség készíttette el a XX., XXV. éves szolgálati érdemeket.

Ez a két osztrák tűzoltók állandóan mozogtak Magyarországon, a mi Szövetségünk nem bolygatta többé a díszérem kérdését. Az a felfogás alakult ki, hogy a 25 éves szolgálati érdem megvan 30 évig a jutalmazási eszközünk, mert az osztrákoknak nagyobbak az érdemei, még mindig megvan a lehetősége annak, hogy más úton-módon a Magyarországi kitüntetésben részesülhessen.

Az osztrák bajtársak mégis célt értek. 1905 december 24-én megjelent a császári kézirat, mely megadta a díszéremet olyan tűzoltók számára, kik *... Reichsrathban képviselt királyságok és tartományok területén fennálló önkéntes tűzoltóságok, vagy önkéntes tűzoltóságokban 25 éven keresztül buzgó és hasznos tevékenységet fejtettek ki...*

A mi későbbi díszérem-szabályzatunk tulajdonképpen az osztrák díszérem alapszabályainak mintáját követi, s csak abban tér el, hogy a tűzoltók ott a Magyarországi Tűzoltó-Szövetség révén érvényesíthetik kérésüket, míg az osztrákok saját parancsnokság indítja meg. Az eljárásnak politikai vonatkozása csak annyiban van, hogy a Magyarországi Tűzoltó-Szövetség az illetékes főispáné az utolsó ajánlás, vagy ajánlás. Ez azonban természetes, mert kitüntetésről van szó.

Az osztrák díszérem egyébként éppen olyan nagyra tartja a miénk s éppen úgy narancessárga szalaggal díszíti, mint nálunk. Hogy a nemzeti színt se mi Magyarországon kaptuk, se az osztrákok, annak oka az, hogy nem akarták sérteni a horvátok érzékenységét.

Az osztrák éremnek körirata is van. „Fortitudini, Perseverantiae“, vagyis: a bátorságnak, kitartásnak és állhatatosságnak...

Az osztrákoknál a legelső tűzoltói díszéremet 1906. május 18-án adta át Bylandt-Rheydt belügyminisz-

ter Sylvester Gyula dr osztrák reichsrathi képviselőnek, aki sokat fáradozott az érem létrejöttén s egyébként is lelkes régi tűzoltó volt.

Most jön azután egy érdekes eset, amely a legerősebb lökést adja a királyi díszérem ügyének. És itt eszembe jut az olasz közmondás: Nincs olyan jó, amelynek rossz oldala nem volna és nincs az a rossz, amelyből valami jó ne fakadhatna.

Íme, következik a rossz, a hazafiatlan eljárás, amely felkorbácsolja a magyar önérdetet és nagyot lendít a királyi díszérem ügyén.

A szolgálati érem és különösen a császári díszérem elnyerhetése nagyon izgatta a kedélyeket és némelyek elérkezettnek látták az időt, hogy érdemeik elismerést kapjanak az újonnan alapított tűzoltói kitüntetéssel.

Igy történt azután, hogy a Besztercei Önkéntes Tűzoltótestület parancsnoksága 1906 február 24-én kérvényt adott be öfelsége, az osztrák császár kabinetirodájához, melyben „... császár által a birodalmi gyűlésben képviselt királyságok és tartományok tűzoltói számára a 25 éves tűzoltói szolgálatért engedélyezett tiszteletdíj adományozását kérte.

A Császár Károly parancsnok és Fuchs Rudolf segédtsízt által aláírt kérvényt Beszterce-Naszód vármegye alispánja a belügyminiszterhez terjesztette föl és a legmelegebben kérte és ajánlotta a kérvénynek a császári kabinetirodához való fölterjesztését.

Ezt a felhívamodást a belügyminisztérium leküldötte az Országos Tűzoltó-Szövetséghez véleményezés végett.

Bár ezt a kérelmet az említett vármegye alispánja csak augusztus 24-én terjesztette föl 3714—1906. sz. alatt, a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnöksége már a hír vétele után, május 5-én tartott gyűlésében jóváhagyóan vette tudomásul Brouer Szilárd titkárnak azt a jelentését, hogy előterjesztést tettek a belügyminisztériumhoz „... XXV. éves szolgálati éremnek Magyarországon való kiadása iránt“.

Később pedig, midőn a minisztériumból az Országos Szövetséghez került a kérvény, oly értelemben határozott az elnökség: „... rendelje el a belügyminiszter, értesse meg úgy az alispánnal, mint a nevezett tűzoltóság parancsnokával, hogy Beszterce nem tartozik az osztrák birodalmi gyűlésben képviselt országok s tartományok egyikéhez sem és ezért várjon ez a tűzoltóság addig, míg Magyarország királya tiszteleti érmet adományoz a magyar királyság tűzoltóinak 25 éves szolgálata elismerésül.“

Telt-múlt az idő és az Országos Szövetség első előterjesztése csak nem kapott visszhangot. Végre azután — mikor már megkapta a tervezet az előzetes szentesítést — a belügyminiszter felhívta Országos Szövetségünket: készítsen a királyi XXV. éves szolgálati érem tárgyában megfelelő alapszabálytervezetet, melyet öfelsége elé terjeszteni késznek nyilatkozott. Erről így emlékezik meg az 1908 december 19-én tartott elnökségi gyűlés jegyzőkönyve: „Ezen alapszabálytervezet elkészítettett és a minisztériumhoz fölterjesztett... Tudomásul vétetett.“

Kétségtelen, hogy bizonyos lendületet a mi díszermünk kérdésének is adott az a tény, hogy Vilmos, mint porosz király, 1908-ban szintén tervezte ilyen érdemrend megalapítását a tűzoltók munkájának jutalmazására. Az alapító levél szövezerinti fordítása a következő:

„Méltányolva a tűzoltó-intézménynek nagy jelentőségét, melyet az állam jóléte szolgálatában nyert, elismerve továbbá azokat az érdemeket, melyet az állam területén működő tűzoltóságok maguknak kivívtak s végül a további hű szolgálatokra való buzdítás céljából, a tűzoltói szolgálat jutalmazására *kitüntető érdemrendet* óhajtók alapítani. Az érdemrend alakja és a további meghatározások tárgyában a belügyminiszter terjessze elém javaslatait.

Neues Palais, 1908 június 15.

Vilmos
Moltke“

Ez az érdemrend csakhamar a porosz tűzoltók mellére került. Az osztrák érdemrendet is osztották már, de a magyarok előterjesztése még mindig a wieni kabinetiroda fiókjában hevert.

Megint másfél esztendő telt el, míg végre megjelent a királyi kézirat a következő szöveggel:

Legfelsőbb elismerés

Magyar miniszterelnököm előterjesztésére elhatároztam, hogy magyar szent koronám országában a tűzoltás és mentés terén kifejtett 25 éves elismerésre méltó tevékenység jutalmazására díszérmet alapítok. Amidőn ezen díszérem adományozására vonatkozó, nekem bemutatott s ide visszazárt alapszabályokat ezennel jóváhagyom, megbízom magyar miniszterelnökömet, hogy ez alapszabályok közzététele és a szükséges további intézkedések foganatbavétele céljából a kellő lépéseket megtegye.

Kelt Gödöllőn, 1911. évi május 27-én.

Ferencz József sk.

Gróf Khuen-Héderváry Károly sk.

Ez a királyi kézirat nemcsak azt jelentette, hogy őfelsége érdeklődik a tűzoltói intézmény sorsa iránt, hanem jelentette azt is, hogy be akarta váltani ígéretét, melyet még az Országos Szövetség 1871. évi nagygyűlése s a vele kapcsolatos kiállítás megtekintése alkalmával kilátásba helyezett. A kiállítást és a díszgyakorlatot ugyanis kitüntette jelenlétével s megelégedését fejezte ki a látottakon. (Breznay I.)

Santander

Minden esztendő meghozza az elemi katasztrófák sorozatát, amelyek közül a megelőzés és az elhatárolás szempontjából a tűzvész az, amellyel szemben a legkedvezőbben lehet felvenni a harcot. Már az árvíz esetében inkább csak a megelőző rendszabályok vezetnek eredményre, a földrengéssel szemben azonban tehetetlen minden emberi akarat, azt sem megelőzni, sem elhatárolni, sem pedig megszüntetni nem lehet. A szélviharok veszélye, ha hatásban nem is, de a vele szemben való tehetetlenség tekintetében a földrengéssel egyenértékű. De ha az aránylag legveszélytelenebb tűz összefog a szélviharral, szinte hiába való minden megelőző és mentő rendszabály, a kitört tűz tűzvésszé, majd kiterjedt és mindent elsöprő tűzkatasztrófává növekszik, amely minden elemi csapásnál félelmetesebb külszint ölt s amely elől a menekülés és mentés a legreménytelenebb.

Az 1941. év első elemi csapása az ibériai félszigetet látogatta meg. Február 15-én, szombaton délnyugatról erős szélvihar tört be Portugáliába és Spanyolországba. A szél már a kora reggeli órákban orkászzerű erővel tombolt. Délután a vihar ereje fokozódott, mely a Tájó torkolatában szökőárt okozott. A tenger pillanatok alatt elborította Lisszabon kikötőjét, majd az utcákat, ahol sok helyen méteres magasságban csapkodtak a hullámok. Az orkán a hajókat a rakpartok falához csapkodta s közülük igen sok elsüllyedt. A város már a kora délutáni órákban a pusztulás képét mutatta. Az utcákon mindenfelé összeomlott házak, ledőltek házfalak, kémények, tornyok, tövestől kitépelt fák voltak találhatóak, eltorlaszolva minden közlekedési lehetőséget. A város az esti órákban az eltépett vezetékek miatt sötétségben maradt, ami a pánikot rendkívül növelte. A közönség a távbeszélőösszeköttetés megszakadása miatt rendkívül soká és körülményesen jutott segítséghez. A tűzoltóságot utászalakulatokkal kellett kiegészíteni. A mentés és a sebesültek összegyűjtése napokon keresztül tartott. A lesodort háztetők, üvegcserépek és egyéb törmelések következtében több ezren sebesültek meg, a halottak száma 102 volt.

A környéken és úgyszólván az egész ibériai félszigeten hasonló károk történtek. Spanyolországban, San Sebastian és Bilbao között egy személyvonatot sodort az orkán a folyóba. Vasárnap estig huszonnégy halottat ástak ki a kocsik alól, a folyóba merült vasúti kocsikban helyet foglalt utasok mind a vízbe fulltak.

A vihar elején Santander spanyol városban rövidzárlat következtében tűz ütött ki. Az orkán a tüzet pillanatok alatt

házzal házra sodorta. A tűz martaléka lett a város minden történelmi emlékével együtt. Leégett a város híres székesegyháza, több hatalmas szálloda, a hatóságok összes épületei. A város két legfontosabb útvonala mellett minden épület megsemmisült, ahol a legfontosabb üzemi és egyéb irodák és a legnagyobb üzletek és áruházak voltak. Hivatalos közlés szerint a város háromnegyed része elpusztultnak tekintendő. A város tűzoltósága tehetetlenül állott a lángtengerrel szemben. Az oltási munkálatokhoz csak másnap, a szélvihar elülése után foghattak hozzá. Ekkorra, az elpusztult telefonvezetékek miatt nagy nehézségek árán kért segítség is megérkezett. A tűzoltók és mentők munkáját s spanyolországi közbiztonsági igazgató és a polgári kormányzó a kikötőben horgonyzó „Pul-ton“-gőzös fedélzetéről irányította. A tűz másnap este még teljes erejével tombolt, noha ekkor már közel 10.000 ember küzdött a lángtenger megfékezésén. A tűzoltóság Madrid és a messzi környék csaknem minden tűzoltófejszándóját igénybevette. A védelem súlypontja a város vegyi gyártelepe köré volt helyezve, hiábavaló volt azonban minden küzdelem, a tűz átesapott a védelmi vonalon és a gyártelep hatalmas robbanásoktól kísérve, teljesen leégett. Hétfőn az állami benzinegyedárutási központ hatalmas telepe is a tűz martalékává vált. A benzintartányok felrobbanása és a rengeteg benzinegése következtében keletkezett rendkívüli hőmérsékletemelkedés igen katasztrófális helyzetet teremtett. Egymásután újabb és újabb városrészek gyulladtak ki a benzintelep környékén. Végül a nagy üzemek közül csak a Monopol-társaság ásványolaj-telepe volt hátra, az irodaépületek itt is lángot fogtak, de a tűzoltóság kétségbeesett erőfeszítéssel megakadályozta a tartányok lángrobbanását. A tüzet csak a hétfői nap, 48 órai tombolás után sikerült megfékezni, de a füstölő romhalmazok végleges eloltása úgyszólván hetekig tart. A városban 50.000 ember vált hajléktalanná, az áldozatok számát nem sikerült megállapítani. A romok közül mindössze 111 sebesültet mentettek meg élve.

Európában tombol a harc, egymást érik a légitámadások, milliószámra hullanak a legszörnyűbb erejű robbolóbombák az egyes városokra és ezek a városok nagyrésze még mindig állja az ostromot, az ellenállás nem tört meg és a gyárüzemek még mindig ontják a tömörked hadianyagot. De egy szélviharban vigyázatlanul keletkezett szikra még ma is, a légoltalmi tűzoltóeszközök és csapatok, sőt egész országgrészből összevont tűzoltóerői ellenére is, órák alatt megsemmisíthet egy várost. (sz. N. Gy.)

HÍREK

Tűzoltónaptár

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnöki tanácsa 1941. évben a párosszámú hónapokban tartja.

Az Országos Tűzoltó-Szövetség Segélyzőpénztára közgyűléseit az 1941. évben április, június és december hónapokban tartja.

Országos Tűzoltó-Szövetségi választmányi és közgyűlés 1941. évben március 27-én Kolozsváron lesz.

A Segélypénztár 1941. évi közgyűlését a Szövetség közgyűlésével egy időben március 27-én Kolozsváron tartja.

1941. március 12-én a Kassai kerületi tűzoltótanfolyam záróvizsgája lesz.

1941. március hó 12. Országos Tűzoltótisztképző tanfolyam záróvizsgája lesz.

Királyi díszérem. A m. kir. belügyminiszter úr a tüzoltóság és mentés terén több mint negyedszázadon át teljesített különösen érdemes tevékenység jutalmazására alapított királyi díszérmet újabban a következőknek adományozta: vitéz László Emil díszelnök, Tóth György parancsnok, Kukor József szakaszparancsnok, Damascus Gyula rajparancsnok, Tóth József szertáros, Koró Lajos és Laczó József tűzoltók (Csörötnek, önk.).

Kinevezés. Rehák Tamás nagyváradai tűzoltófőparancsnokot Bihar vármegye főispánja a vármegyei tűzrendészeti felügyelői tennivalók ellátásával bízta meg.

Behelyettesítések a debreceni hivatásos tűzoltóságban. Debrecen város főispánja az erdélyi kinevezések folytán megüresedett tűzoltótiszt állásokba a következő behelyettesítések eszközölte: tűzoltófelügyelőnek vitéz László tűzoltóságédfelügyelőt, tűzoltóságédfelügyelőnek ifj. Hatvány Sándor tűzoltótiszt-gyakornokot, tűzoltótiszt-gyakornoknak Asztalos Tibor dr. okl. tűzoltótisztet.

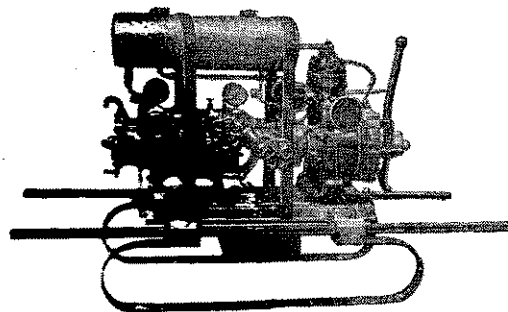
Pestvármegye Tűzoltó-Szövetsége a megalakításra való Csékvármegyei Tűzoltó-Szövetség részére 12 db tűzrendészeti szakkönyvet és a Tűzrendészeti Közlöny 1940. évfolyamát ajándékképpen küldte meg.

Önfelszívó tűzoltószivattyú

hordozhatóan és kétkerekű targoncán.

Szivattyúk és kompresszorok

minden nagyságban és minden célra.

TELEFON:
120-932
112-405

SOMMER és FEIN mérnökök

szivattyúk és kompresszorokra

BUDAPEST, V. KATOXA JÓZSEF-UTCA 3

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 1941. évi február 17-i elnöki tanácsa többek között a tűzoltóparancsnokok díjazásáról a tűzoltók közmunka- és lövészkötelezettség mentességéről, valamint a hivatásos tűzoltótisztek és hivatásos tűzrendészeti felügyelők egyenruhájárandságáról és tulajdonjogáról tárgyalt és javaslatot tett a m. kir. belügyminiszterhez a fenti ügyek rendezésére. A szövetségi ülésen elhangzott javaslatokat és az előterjesztéseket a Tűzrendészeti Közlöny legközelebbi számában ismertetjük.

Megkezdődött a XIX. kerületi tűzoltótanfolyam Debrecenben. Február 22-én reggel 8 órakor nyitotta meg Debrecen város polgármesterének megbízásából Dömösdy Imre városi tanácsnok a XIX. debreceni kerületi tűzoltótanfolyamot, amelyen 32 hajdúvármegyei tanfolyamhallgató vesz részt. A tanfolyam megszervezése Jóna Mátyás II. o. vármegyei főjegyző, vármegyei tűzrendészeti felügyelő érdeme, aki személyes tárgyalásával tette lehetővé azt, hogy a vármegye 19 községéből és városából 32 tanfolyamhallgató jelentkezzen. A tanfolyam parancsnoka, vitéz Roncsik Jenő dr. kerületi tűzrendészeti felügyelő, előadói Debrecen: sz. kir. város hivatásos tűzoltóságának tisztjei, Uray Sándor református püspökhelyettes, Jóna Mátyás dr. II. oszt. vármegyei főjegyző, Hajdu vármegye tűzrendészeti felügyelője, Preszly Béla székesfővárosi tűzoltófelügyelő, Puskás Ede szolnoki, Soós Ferenc dr. hajduszoboszlói, Somogyi Gábor dr. hajdunánási, Rác János dr. hajduböszörményi hivatásos tűzoltóparancsnokok, Csobay László és Bartha István gépészmérnökök. A tanfolyam záróvizsgálata március 14-én lesz. A tanfolyam hallgatói a gyakorlati kiképzést már az új gyakorlati szabályzat alapján nyerik.

Az olasz háborús tűzoltószervezet megerősítésére újabban 150 tűzoltótisztet, 3350 altisztet és 7500 nyugdíjas, illetve önkéntes tűzoltót hívtak be szolgálattételre. Az újonnan felállított, mozgójellegű osztagok felszerelésének költségeit a belügyminisztérium fedezi. (M. K. Sz.)

Mátrai sisak-, tűzoltószere- és légoltalmi felszerelések gyára

Keresztény cég! Mátrai Antal és Társai r. Budapest, XIII, Lomb-utca 34-36. Telefon 299-055

Speciális tűzoltóegyenruha-

készítő szabóság
Keresztény cég! Arajánlással díjtalanul szolgál
Czirják Elek
Budapest, XI, Horfhy Miklós-út 61
Telefon: 268-698

Az összes „TOTAL” rendszerű tűzoltókészülékek és berendezések gyártási jogának magyarországi engedélyese

Legújabb készülékünk és berendezésünk az

„ÜSTÖKÖS-TOTAL” léghabótó-rendszer.
LIGETI és BIRÓ Budapest, V, Árpád-u. 10
Ismertetővel készséggel szolgálunk. TELEFON: 127-799

Felhívás a debreceni kerületi tűzoltótanfolyam látogatására. Debrecen sz. kir. város tűzoltóparancsnoksága a 73.538—1940. V. B. M. sz. rendelet alapján 1941. évi március hó 19-től április hó 10-ig tartja a XX. kerületi tűzoltótanfolyamot Debrecenben. A tanfolyam felvételi, tan- és vizsgadíja, szakkönyvek ára, ruha- és felszerelés-használat díja hallgatónként 70 pengő. A felvételi kérvényeket március hó 7. napjáig kell a kerületi tűzoltótanfolyam parancsnokságához (Debrecen, Csapó-utca 43. sz.) benyújtani. A hallgatók a felvételtől március 14-ig értesítést kapnak. Debrecen, 1941 február 15. Vitéz Roncsik Jenő dr. sk., kerületi tűzrendészeti felügyelő, a tanfolyam parancsnoka.

Felhívás a kassai kerületi tűzoltótanfolyam látogatására. Kassa szab. kir. thj. város tűzoltósága a 73.538—1940. B. M. sz. rendelet alapján 1941 március hó 16-tól április hó 6-ig kerületi tűzoltótanfolyamot rendez. A felvételi kérvényeket március hó 7. napjáig kell a tanfolyamparancsnoksághoz benyújtani.

Budapest székesfőváros tűzoltóparancsnoksága február hó 17-én összehívott szakbizottság előtt bemutatta a székesfővárosi népművelési bizottság által a középiskolák részére készített tűzoltótárgyú oktatófilmet annak megállapítása végett, hogy a film, vagy annak egyes részei tűzoltói oktatás céljaira megfelelnek-e. A tűzoltószakbizottság egyhangúlag megállapította, hogy a film ismeretterjesztés és középiskolák oktatási céljaira teljesen megfelel, de tűzoltói oktatás céljaira nem.

Mindennemű **létrák,**
tűzoltó- és légoltalmi felszerelések
beszerzési forrása
Metzker Ferenc
Budapest, XI, Horthy Miklós-út 35
Telefon 456-363

TŰZOLTÓ NAPTÁRÉRT I.— P beküldését kérjük!

Németországban megállapították, hogy a rombolóbombák hatására jelentkező légnymás ellen az ablaküveget egyáltalán nem védi meg a papirosesíkok által történt átragasztás. Ennélfogva a befelé nyíló ablakokat légítamadások alkalmával nyitva kell tartani, mert ebben az esetben az ablak sértetlen marad, ha a robbanás 10 m-nél nagyobb távolságra történt. Természetesen igen jó védelmet nyújt az ablakot kívülről védő ablaktábla (spaleta) vagy redőny. Tilos azonban a légi-riadó elrendelésekor az ablaktáblákkal vagy redőnyökkel foglalatostkodni, mert a késedelmes óvóhelyre vonulás több kárt okoz, mint amennyi előny ebből származhat. (M. K. Sz. 1941.)

London kórházait légoltalmi szempontból tíz körzetbe sorolták, mindegyik körzet élén egy katonaoorvos áll, helyettese ugyancsak katonaoorvos. Egyik gyermek-kórház közelében földalatti műtőt építettek. A földalatti kórház 80 személyes városzobából, 6 kötözőből könnyű sérültek részére, a tulajdonképpeni három műtőasztallal ellátott műtőteremből és 9 kötözőből súlyos betegek részére, továbbá az előkészítés, sterilizálás céljaira szolgáló helyiségekből és személyzeti szobákból áll. A földalatti kórház saját vízművel, villamosművel és erőműteleppel rendelkezik, amelyek mindegyike független a városi hálózatoktól. London orvosi szolgálatát a háború tartamára egy központi bizottság szabályozza. A vidéki kórházak számára a szükséges gyógyszereket, kötszereket, műszereket, kórházi felszerelést, ágyakat, fehérneműt és hordágyakat decentralizálva tárolják. (MKSz 1941—1.)

Főszerkesztő: Breznay Imre
Felelős szerkesztő és kiadó: Lukács Zoltán dr

Hazánk legrégebb, több mint 121 éve fennálló
tűzoltószergyára

Seltenhofer Frigyes Flai

Alapítva 1816

magy. kir. udvari szállítók

S o p r o n

Legelső tűzoltószersz., kút-, szivattyú- és gépgyár, harang-, fém- és vasöntőde. A párisi világkiállításon nagy aranyéremmel, azonkívül sok arany- és ezüstéremmel, valamint díszoklevéllel kitüntetve. Gyárt: motorfecskendőket, kocsifecskendőket, különféle tűzoltószereket és felszereléseket. Kedvező fizetési feltételek és sokévi jótállás. Költségvetést és kiszállást díjmentesen eszközölünk.

„DRÄGER”
oxigénes önmentők

Gyártja:

Vadásztöltény-, Gyutacs- és Fémárugyár Rt.

G Á Z V É D E L M I O S Z T Á L Y A
Budapest, V, Mérleg-utca 3 — Telefon 183-820

Gázálcok, mindennemű gázok ellen védő szűrőbetétek
Gázvédőruhák hólyaghúzó-gázok ellen
O x y g é n e s b e l é g z ő k é s z ű l é k e k
„Dräger-Schröter“-féle gázkémlő készülékek
Ó v ó h e l y - l é g t i s z t í t ó k
Klór-mész-szóró tárgoncák
Fertőtlenítő készülékek gázálcokhoz, oxigénes önmentőkhöz
Gáz- és szilánkbiztos óvóhely-ajtók és vészkijáratok

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség kiadványai

SZAKKÖNYVEK:

II. Vitéz Roncsik Jenő dr: Megelőző tűzrendészet. I. rész	1.— P
Megelőző tűzrendészet. II. Alkalmazott rész	1.— P
III. Erdély Ernő: A tűzoltás szabályai	1.— P
VIII. Dévényi Endre dr: A tómló	1.— P
Rékák Tamás: Motoros fecskendők és szerelvényeik	5.— P
Tesslér Ottó: A tűz és robbanás veszélye	5.— P

SZABÁLYZATOK:

1. Szabályzat-tervezet	1.— P
2. "Működési szabályzat" című függelék a Gyakorlati Szabályzathoz	—30 P
3. Működési szabályzat és oktatás (2 füzet)	3.50 P
4. Képzési tervezet tűzoltótestületek részére	—30 P
5. Gy. 1. Alapképzés	—80 P
6. Gy. 2. Gyakorlati Szabályzat. Ábrafüzettel. I. füzet	2.— P
7. Egyszerűsített, öltözködési és tiszteltatási szabályzat	—20 P

EGYÉB SZAKIRÁNYÚ KÖNYVEK:

Ormai József: Néhai József főherceg élete	3.— P
Vitéz Roncsik Jenő dr: Gróf Széchényi Ödön élete	5.— P
— — A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 50 éves története	5.— P
— — A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség repülőgépek nemzetközi jelöléséről	1.70 P
Tesslér Ottó: A tűz és robbanás veszélye	1.— P

FILLÉRES KÖNYVTÁR:

Erdély Ernő: Építéstan	54 fillér
— — Császár Elemér: Építéstan	88 "
Erdély Ernő dr: Versenyrendezés	06 "
— — Tűzoltás szabályainak kiegészítése	20 "
Károly Péter: Mechanika	44 "
— — Géptan	18 "
Roncsik Jenő dr: Vármegyei és járási tűzrendészeti felügyelők kötelességei	34 "
— — MOTSz szabályai	14 "
— — Telepengedélyezési eljárás	14 "
— — A tűzoltóság története, fejlődése, szervezete	30 "
Szalay Lajos dr: Kézi tűzoltókészülék	10 "
— — Fizika és kémia	18 "
Szalay Lajos dr: Kémia	32 "
Szalay Lajos dr: Tűzkísérleti állomásban lefolytatandó típusgyakorlatok	10 "
Somorjai: Ügyvitel, leltár stb.	30 "
Szalay dr: Jogrendszer	18 "
Wanderlich: Színházak, mozik tűzrendészete	36 "

NYOMTATVÁNYOK:

I. Önkéntes tűzoltóságok részére

Önkéntes testületek ügyviteli egységkönyve (kötve). Kisebb községek részére	4.— P
Nagyobb községek részére	5.— P
Az egységkönyvben a következő nyomtatványok vannak be- kötve, melyek ívenként is kaphatók:	
a) Borítékív és utasítás az egységkönyv vezetésére	3 fillér
b) iktató	3 fillér
c) működési napló	3 fillér
d) törzskönyv és egyéni felsz. kimutatás	3 fillér
e) jegyzőkönyv	2 fillér
f) felszerelések leltára	4 fillér
g) szakkönyvek leltára	3 fillér
h) egyéb értékek leltára	3 fillér

Önkéntes tűzoltótestületi alapszabály	20 fillér
Tűzoltószertárterv	2.— P
Hozzávaló költségvetés	1.— P

II. Hivatásos tűzoltóságok részére

1. Iktató	3 fillér
2. Törzskönyvi lap	3 fillér
3. Létszámeligazítás és napi működési napló	3 fillér
4. Kárjelzések naplója	3 fillér
5. Kárjelentési napló	3 fillér
6. Kárbejelentés	2 fillér
7. Motorüzemanyagnapló	4 fillér
8. Üzemanyagkivételezési lap	1 fillér
9. Parancskönyv	3 fillér
10. Kihallgatási napló	3 fillér
11. Orvosi vizsgálati könyv	4 fillér
12. Szolgálati jegy	1 fillér
Kerületi és törvényhatósági tűzoltótanfolyam törzskönyve	10 fillér
Kerületi és törvényhatósági tűzoltótanfolyam naplója	5 fillér
Fecskendő próbalap, motorfecskendő vizsgálatához darabonként	4 fillér
Fecskendő próbalap, kézfecskendő vizsgálatához darabonként	4 fillér
Díszokmányürlap	2.— P
Osztályozási lap tűzoltóversenyekhez, 1 drb	2 fillér
Tűzoltói igazolványok:	
Bőrburkolatban (tishti)	—30 P
Vászonburkolatban (altishti)	—20 P
Igazolólap, burkolat nélkül (legénységi)	—02 P

SZOLGÁLATI ÉRMEK:

V. éves 2.—, X. éves 3.—, XV. éves 6.—, XX. éves 7.—, XXV. éves 11.—, XXX. éves 12.—, XXXV. éves 15.—, XL. éves 16.— P.

Éremszalag 30, igazolványlap 30 fillér

Királyi díszérem kicsinyített mása	30 fillér
--	-----------

A könyvek, nyomtatványok, valamint az érmek ára a szabályszerű névkimutatással a 23.297. számú postacsekken előre küldendő be.

Megrendelhetők a MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG irodájában, Budapest, VI, Izabella-u. 51.

Alapítva 1896

Minden nemű
tűzoltó- és légoltalmi
felszerelési cikkek
raktárról kaphatók

Mátrai Antal és Társa Rt.

Gyár és központi iroda:

Budapest, XIII, Lomb-utca 34-36 ~ Telefon 299-055
Dárosi lerakat: VI, Teréz-körút 22 ~ Telefon 121-533

Gyárt: kezi- és motor-
fecskendőket, mindenfé-
le létrákat, motollákat,
vízhordó és öntöző lajtó-
kat, szerkocsikat és lég-
oltalmi felszereléseket

Szállítunk

a hatósági előírásoknak megfelelő

Ismertetés
felvilágosítás
és ajánlat
díjtalan

**MÁVAG
GYÁRTMÁNYÚ**

Telefon 133-394

hordozható benzinmotoros és kézi működtetésű fecskendőket, vízhordó-
és öntözőkocsikat, tűzoltó- és locsoló autókat a legjobb
minőségben, megbízható és tartós kivitelben.

MAGYAR KIRÁLYI VAS-, ACÉL- ÉS GÉPGYÁRAK KERESKEDELMI KÉPVISELETE RT.
BUDAPEST, VIII, MÚZEUM-KÖRÚT 18, II.

KÖHLER ISTVÁN**FECSKENDŐ-, SZIVATTYÚ-
és tűzoltófelszerelések gyára**

Gyárt: Modern motoros, turbinás és dugattyús
tűzoltófecskendőket, tűzoltószereket, felszereléseket
és szivattyútelepeket a tűzoltás és öntözés céljaira

BUDAPEST, X, KORPONAI-UTCA 21. SZÁM**FELTEN ÉS GUILLEAUME RT., BUDAPEST, I.**

a budapesti hivatásos tűzoltóság szállítója

GYÁRT: BELÜL GUMIZOTT TŰZOLTÓTÖMLŐT
kivánt méretekből és nyomásig.

LEVÉLCÍM: BUDAPEST 113. POSTAFIÓK. TELEFON: 258-880

Hazai
gyártmány!

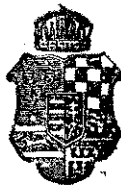
MINIMAX

a legjobb magyar gyártmányú kézi tűzoltókészülék. Nem hason-
lítható össze a különböző utánzatokkal. Felvilágosítással szolgál a
MAGYAR MINIMAX RT., BUDAPEST
GYÁR, IRODA: VI, RÓZSA-UTCA 85. TELEFONSZÁM: 123-731

CORVIN ÁRUHÁZ RT.

BUDAPEST VIII, BLAHA LUJZA-TÉR 1-3

Csonka János gépgyára gyártja amindenhol bevált, tökéletes **tűzoltómotorokat!**

TÜZRENDÉSZETI KÖZLÖNY

A MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓ-SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden hétfőn és pénteken

Előfizetési ár: 12 pengő
A szerkesztőség címe: Budapest, VI. Izabella-utca 51.
Telefon: 223-254

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség,
szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, VI, IZABELLA-UTCA 51
Telefon: 223-254

Előfizetési ára egész évre 12 pengő
A szerkesztőség címére küldött
szakcikkeket, ha közlésre alkalmasak,
díjazzuk

1938. évi 126.278—1938. H. M. sz. rendeletével („Belügyi Közlöny“ 1939. évi 5. sz.) a vármegyék, városok és községek számára

TÜZOLTÓTESTÜLETEK A LAPOT TAGDIJ FEJÉBEN KAPJÁK

A magyar szabadság ünnepén

A természet levetette hideg hóbundáját. Mint a tél, tartja, a medve, ha visszafordult is Gyertyán napján, s ha túl vagyunk jégtörő Mátyáson és a fehér szakállát rázó Gergelyen, végre mégis csak megjött, megjön a tavasz. Az olvadó hó leve mindinkább keskenyebb erecskében folydogál és csak itt-ott mutatkozik egy-egy hófolt. Annak is hamar végére jár a márciusi nap melege.

Hiába minden! Megjött a tavasz. Itt van a tavasz. És hozza magával az új életet: a felébredést a téli nyugalomból s a feltámadást a kényszerű téli hibernációból. Igen, mert mikor beüt a tavasz, nem kell várnunk a fákat, a bokrokat, hogy keljenek új életre: pattannak ki a rügyek és dagadoznak a bimbók, mert megindult a növényi élet vérkeringése. És erősen dolgozik, mert erősebben pezseg, akár csak az a kis patak, mely az emberi szívet hajtja.

Lélegzik a föld és mindenfelé érezhető már a tavasz léta.

Minden megindul, hogy új, tartalmas életet kezdjen. S új vágyakkal, új reményekkel nézünk az újrainduló estendő felé. Várjuk a tavasz után a természet új nyarat, a betakarító őszt...

Szabadság történelmi jelenség, de tény, hogy az emberiség nemzetek és népek szabadságért való felépülését és megmozdulása rendszerint tavasszal kezdődött. Két francia forradalom kezdődött böjtelt és nyári havában, a bécsi forradalom is márciusban történt meg. Nálunk Magyarországon is márciusban kezdődött a szabadságharc, éppen akkor, amikor a szabadságért aggódó hazafiak töredezten várták a július 20-án Julius Caesar keblét.

De az ember, hogy szabadságra vágyjon, az ember, az ember, az ember éppen szabadsága által él meg. A természet törvényeinek van alávetve. De különösen az állattól is, mert annak tetteit változhatatlan szabadsággal irányítja, sőt parancsolja a maga módján.

Csak az ember korlátlan ura cselekvéseinek és gondolkodásának, amit más szóval így fejezünk ki, hogy az embernek szabad akarata van. S ennél nagyobb hatalom nincs e világon.

A magyar szabadságot, a szabad akarat érvényesülési lehetőségét ezelőtt 93 évvel meghozta március idusa. Ez a szabadság és szabad akarat azonban nem korlátlan, mert szabályozzák és elhatárolják az isteni, az erkölcsi, az állami és társadalmi törvények. Ha valaki átlépi e korlátokat, akkor már nem szabad ember többé, hanem szabados. Ez pedig éppen ellentéte a szabadságnak.

A magyarnak mindaddig, míg csak egy is él e földön, mindenkor nemzeti ünnepe lesz a március tizenötödike, mint a magyar szabadság születésének napja. Ez a nap csinált a gyengéből erőt, a félénkből bátort, a bátorból hőst. Ez tette éretté a zsenge ifjút az fiatalította meg az öregeket. Ez tette áldozatossá az egyébként bezárkózott lelkeket is és ez rakatta a haza oltárára mindazt, amit csak kívánt fiaitól és leányaitól...

Becsüljük meg tehát e napot és annak vívmányait, különösen pedig a szabadságot. A szabadsághoz pedig elsősorban önmuralom kell. Csak az az igazi szabad ember, aki elsősorban önmagának tud parancsolni, akij nem igáznak le vágyai, indulatai, hangulata, szenvedélyei. S az a valódi férfiú, aki a szabadságból nem csinál szabadosságot...

Az a valódi tűzoltó, aki a szabad akarat jogán letett fogadalmát mindenkor meg is tartja; magyszavát állja; kötelezettségét, melyet kényszer nélkül vállalt, hűségesen teljesíti. És az a valódi magyar tűzoltó, aki a szabad akarat nagyhatalmú szavával önmagának is tud parancsolni s önmagát tudja fegyelmezni; aki a tűzoltóság szabályait, törvényeit mindenkor megtartja és minden bajtársával megtartatja. Csak így lesz intézményünkben pezsgő, eleven élet és így jut el hivatásának magaslatára a magyar tűzoltóság vagyont, életet és hazát mentő nemes és áldozatos munkája révén.

Magyar tűzoltók arcképcsarnoka

Néhai nagyrévi Haranghy Jenő

A bihar-derecskei önkéntes tűzoltóság jótévője

Kivételesen nem valóságos tűzoltóról beszélünk e rovatban, hanem a tűzoltói intézmény szerető barátjáról, lelkes támogatójáról. Oly férfiúról van szó, ki nem hangzatos szavakkal támogatta a tűzoltóságot, hanem ki nemes szíve sugallatát követve tette le áldozatát a szeretet katonáinak javára és boldogulására.

Nagyrévi Haranghy Jenő derecskei földbirtokos — mint Arany Sándor sátoraljaiújhegyi önk. tűzoltó-segédfe-

ügyelő, a derecskei önkéntes testület volt parancsnoka írja — 1904 április 18-án kelt végrendeletében kimondja, hogy „... a derecskei határban lévő s szüleimről reámszállott tagbirtokomat a rajta lévő épületekkel együtt, továbbá az ugyancsak a derecskei határban fekvő fordulóbéli összes szántóföldemet a Derecskei Önk. Tűzoltó-Egylet örökölje, jövedelmeit a saját szükségleteire és céljaira használhassa fel.“

Igaz, hogy egyelőre nővére részére biztosította a birtok hasznélvezeti jogát, de mivel nővére időközben meghalt, a vagyon a derecskei önkéntes tűzoltóságra szállott.

Ezt a kérdést 1920 szeptemberében rendezték s a tizenegy pontból álló alapítólevélben, mely pontosan körülírja a tűzoltótestület vezetőségének erre vonatkozó teendőit.

Megjegyezzük, hogy a birtok, melyet a derecskei önkéntes bajtársak örökölték, 152 katasztrális holdnyi volt a rajta lévő gazdasági épületekkel és egy tanya teljes felszerelésével.

A végrendelet kifejezetten csak a vagyon jövedelmét engedte fölhasználni, tehát azt eladni részben vagy egészben, nem szabad. Az alapítólevél a bérbeadást tartja legmegfelelőbbnek s természetesen úgy, hogy a haszonbérleti szerződést csak a tűzoltóság alapszabályaiban jogosított szerv kötheti meg. Egyúttal azt is kimondja, hogy az illetékes szerv anyagilag felelős a szerződésben foglaltakra nézve.

... Haranghy Jenő maga sohasem volt tűzoltó, de szinte ritkaságszámba menően érdeklődött a tűzoltóság iránt.

Érthető, hogy a Derecskei Önk. Tűzoltó-Egylet közgyűlése 1883 február 23-án tb. alparancsnokává választotta, hogy jobban magához fűzze a kiváló magyar urat. Életében is sokat áldozott rájuk és minden gyakorlatot, felvonulást ablakból nézett végig, szeretettel intgetve a béke katonáinak. Látszott rajta, hogy a tűzoltók látása gyönyörűséget okoz neki.

Köztisztületben és közszeretben álló magyar földbirtokos volt, akinek nemes szíve 1913 január 23-án dobbant utolsó s földi maradványait a derecskei temetőben lévő családi sírboltba helyezték örök nyugalomra.

Síri álma fölött nemcsak a derecskei, hanem — reméljük, hogy ezután — a magyar tűzoltóság halálja is virraszt.

Hálás szívvel emlékezzünk meg róla most, amikor a szeretet ünnepének küszöbén állunk. Ritkaság, hogy valakinek ilyen módon jusson eszébe áldozni a magyar tűzoltóság javára.

Örvendenénk, ha több ilyen igaz magyar, ha sok nagyrévi Haranghy Jenő akadna hazánkban.

Képsorozat a világ nagyobb tüzeseteiről

Pestvármegye Tűzoltó-Szövetségének tanfolyam-szertára értékes és tanulságos tansegédlet céljaira szolgáló képsorozattal gyarapodott, melyet Kutsa Géza csepeli önkéntes tűzoltóparancsnok állított össze. A képsorozat 119 diapozitíven mutatja be a világ legnevezetesebb és legnagyobb tüzeseteit, kezdve Sodoma pusztulásától napjainkig. Kutsa Géza hosszú éveken át gyűjtögette a képanyagot, azokról diapozitívet készített és hiteles történelmi adatok alapján állította össze hozzá a magyaráról szöveget. Képsorozata nemcsak érdekes, de tanulságos is, mert nemcsak a régi tüzesetek borzalmi és érdekességei tárulnak elénk, hanem sok esetben nyomokat találunk a tűzoltóság, a tűzvédelmi szerek és a tűzrendészet fejlődésére is.

Így az egyik londoni tüzesettel kapcsolatban, amely 1666-ban történt, láthatjuk az akkori rajzoló által megörökítve a londoni tűzoltóságot is, amikor már fecskendővel rendelkeztek. Ugyanitt látjuk az első tűzcsapot, tehát a város már akkor vízvezetékekkel volt ellátva és mint a leírásból kiténik, Anna királyné rendeletére a mai rendszerhez hasonlóan, a házfalakon fel kellett tüntetni a tűzcsapok helyét is. A nagy tüzesetekkel kapcsolatban felvetődik az a gondolat, hogy az önkéntes tűzoltóság helyett állandó készenlélet tartó hivatásos tűzoltóságot állítsanak fel. Erre az készítette az illetékeseket, hogy az önkéntes tűzoltók beavatkozása késedelmesen történt meg s a tűz leküzdése szempontjából elmulasztották kihasználni a kedvező kezdeti állapotot. Ilyen előzmények után állították fel Londonban 1774-ben az első hivatásos tűzoltóságot. Egy másik kép Hamburgba vezet bennünket, ahol 1842 május 5-én támadt raktártűzet látjuk, mely az erős szélvihar következtében oly hamar harapózott el, hogy a kivonult tűzoltók és a lakosság minden fáradozása hiábavalónak bizonyult. A szél a tüzet a város belseje felé sodorta s amikor annak négyrésze áldozatul esett és megállítani sehogyszem lehetett, a még épen álló városrész megmentése érdekében a közbeeső épületek felrobbantására határozta el magát a hatóság. De ez sem vezetett eredményre, mert a robbantást késedelmesen és túlságosan a lángtenger határán végezték, úgyhogy a szakszerűtlenül és tapasztalatok nélkül végzett robbantás következtében a szerterepülő tűzveszélyes törmelékek a lángoktól meggyulladtak és a tűznek még nagyobb tápot adtak.

A továbbiakban az előfordult tüzesetek legnagyobbjait láthatjuk, amelyek magyar vonatkozásban érdekes következménnyel jártak. A törökországi tüzesetek sorozatai következnek, ahol a hihetetlenül zsúfolt és rendkívül tűzveszélyes épületek, valamint a vigyázatlanság napról napra borzalmas és szinte hihetetlen katasztrófákat okozott. Konstantinápoly, Pera és sok más város égett le évről évre, úgyszólván minden esetben az utolsó házáig. 5—6000 ház egy alkalommal való elpusztulása a kisebb katasztrófák közé tartozott. Volt eset arra, hogy egyszerre 15.000 ház égett le, köztük mecsetek, paloták és nagyobb középületek is. A halottak ezerszámra kerültek elő az úszkös romok alól. Ez a gyakori és nagyméretű pusztulás készítette Abdul Azisz török szultánt arra, hogy leküzdve fatalista felfogását, gátat vessen valahogy ezeknek a katasztrófáknak. A tűzvédelem megszervezését az akkori idők legnagyobb tűzoltói szaktekintélyének s a magyar tűzoltóság megalapítójának és megszervezőjének, gróf Széchenyi Ödönnek a kezeibe tette le.

A képsorozat többi példánya is sok tanulsággal szolgál s Kutsa Géza nagy szolgálatot tett a tűzoltóságnak, amikor fáradságot és utánjárást nem kímélve, vetíthető formában hozzáférhetővé tette az egyébként veszendőbe menő értékes képeket s azokat Pest vármegye Tűzoltó-Szövetségének rendelkezésére bocsátotta az utókor okulására.

Szebellédy Lajos tisztgyakornok, Újpest

Légóltalmi felszerelések Tűzoltóeszközök

„IGÉVÉ“

Ipari és Gázvédőeszközök Kft.
Budapest, V, Zrínyi-utca 7, I. emelet

Telefon: 182-017, 181-813

Ökörítő — 1910 március 27

Mátészalkáról Szatmárnémeti felé menve, útba-ejtjük Szatmár-Ökörítót. A falun keresztülvivő út többször kanyarodik. Az egyik kanyarulatban egy emlékoszlopra figyelünk fel.

Valamikor régen, még gyermekkoromban, hallottam és olvastam az ökörítói tüzvészről. Most itt állok a tüzvész emlékére. Az emlékoszlopot mindjárt le is fényképezték. Itt a fényképfelirat:

Én, a tüzvész emlékére
 '... megfogtam magába'
 ...
 ...
 ...
 Nem! Ne félj, imádkozz, ember!
 Nézz az égre könnyes szemmel:
 Ott vannak, kik porrá lőnnek
 Szarvára a Teremtőnek
 S vigaszunk hű csillaga:
 Ott az Isten is maga!

1910. márc. 27.

A tüzkatasztrófa emlékére.

Áldozatul esett
 312 lélek.

Erdekes ennek a páratlan szerencsétlenségnek emlékét felidézni, mert az ökörítói tüzvésznél olyan fényes és apró mulasztások jelentkeznek, amelyeket még hozzá nem értő embereknek sem lett volna szabad elkövetni.

A halál-bált 25×10 m, összesen tehát 250 négyzetméter területű, vályogfalú és náddal fedett csűrben tartották. Kijárása csak egy volt. Rendes szélességi ajtó. A kocsiszínszerű, 4 m széles kijárót beövezették, hogy jegy nélkül senki be ne surranhasson. Ez százra tesszük a helyiség befogadóképességét, akkor kellett volna lenni rajta 4—5 ajtónak... A csűr mennyezete nem volt s a gerendákra papirosok díszítéseket, lámpásokat akasztottak... Tüzvész szögét nem volt, mert hiszen nem is volt a közeg türelmossége. Vízről egyáltalán nem gondoskodtak. Maximál sem volt, pedig akkor már elterjedt ez az intézkedés.

A műfolyásig megtelt táncteremben meggyulladt a petróleumlámpás díszítéséből. Egy leány a kardjával, de a lámpást maga s a tüzvész a leányok ruhájára ömlik. Egy leány a tüzvész 5—10 leány könnyű tánchoz... és mindenki az egy méter... és ott olyan a torlódás, hogy egy... s halomra gyúlik a legá...

Akkor azonban... gondolkodó, aki a... szabaddá tenni... füstben fulla... másikké... Közben kidől a vályog... és leszakad a nádtető. Egy pillanat alatt gye...

tüze keletkezik és abban hörögnek a pokol tüzére kárhoztatottak. Csak a sisteregve égő emberhús és a sercegő emberzsír rettenetes szaga terjeng...

Ez történt 9, azaz kilenc perc alatt!

Agyontapostak kb. száz embert, füstmérgezésben pusztult el körülbelül 70 ember, égési sebektől halt meg 140 bálozó. 312 emberélet esett tehát áldozatul a hűsvéthétfői táncmulatságnak.

És mindezek megmenekültek volna a szörnyű végtől, ha:

a) nem engedélyezik a táncmulatságot abban a veszélyes helyiségben; de ha már engedélyezték, akkor:

b) szabadon kellett volna hagyni a kocsiszínszerű kaput is;

c) a díszítéseket és lámpásokat a megelőző tűzrendészeti szabályok szerint kellett volna alkalmazni;

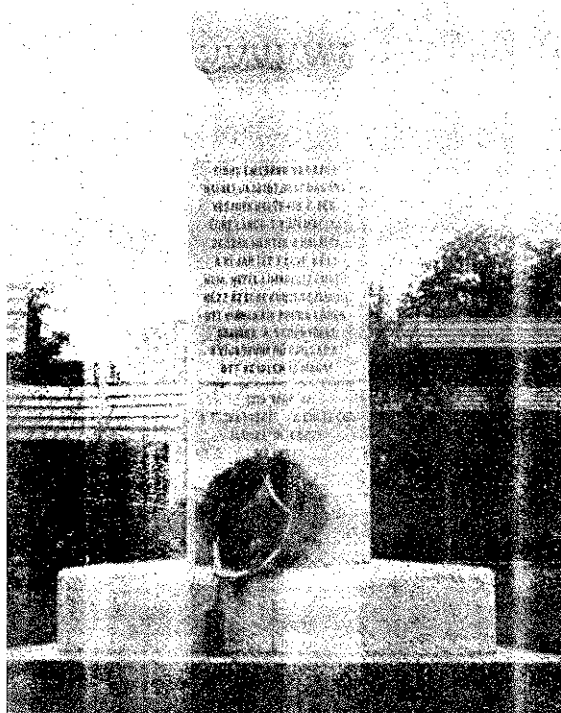
d) kellő vízmennyiséget és fecskendőt kellett volna készletben tartani;

e) tüzoltóórségről, kellett volna gondoskodni, amely előzetes gondosságával és a baj kitörése után lélekjelenlétével talán megmenthette volna a falu népét ettől a szörnyű gyásztól.

Tanulság: A nagyobb embertömegek befogására alkalmas helyiségek használhatósági engedélyeinek kiadása előtt idézzük emlékezetünkbe ennek a 312 embernek halálát. Ne legyünk tekintettel semmire. Egyedül a legdrágább nemzeti vagyon: az emberi élet biztonsága lebegjen szemünk előtt!

Most láthatjuk, hogy milyen szükség volt a Kódexre. Bár 30 évvel ezelőtt megalkották volna — az ökörítói 312 ember nem esett volna áldozatul!

Lieszkovszky Vladimir

A fecskendő ismertetése

Az országos tűzrendészeti felügyelő 4. számú parancsához mellékelt „Kiképzési és átképzési tervezet” 36 kettős órában állapítja meg a tűzoltók elméleti és gyakorlati kiképzésének idejét. A 36 elméleti órából három órát szentel és irányoz elő a fecskendő ismertetésére.

Mivel a tartozékokat is ez idő alatt kell megismertetni, kérdés, elegendő-e ennyi idő erre a fontos és alapvető kérdésre, illetve tárgykörre. Erre nyugodtan felelhetjük, hogy elég, mert hiszen a fecskendő dolga később is szóba jön, például a motoros fecskendőnél. Ha valahol nincs motoros fecskendő, akkor az e célra szánt idő is a kézfecskendőkre marad. Még motoros fecskendő létében is sokat ismételhetünk ennek ismertetésével kapcsolatban.

Az alábbiakban azt akarom elmondani, hogy miképpen ismertetem én a fecskendőt s annak tartozékait. Nem vagyok olyan szerénytelen, hogy a magam módszerét föltétlenül jónak s kifogástalannak tartsam, de jónak látom közzétenni azért, hogy talán akad hozzászóló, aki még inkább megvilágítja ezt a fontos kérdést és olyan tanítási módszert nyújt, ami csak hasznunkra lehet.

Előrebocsátom, hogy legelső teendő itt az elemi iskola fizikai ismereteinek felelevenítése. Első és legfontosabb tehát, hogy alaposan átismételjem mindazt, amit az elemi iskola adott a légnyomásról. Hogy légnyomás van s hogy az meglehetősen nagy súllyal nehezedik minden földi tárgyra, már hallották az iskolában; ezt az igazságot azonban most már jobban meg kell világítani s újra feldolgozni.*

A fecskendő hengerének és dugattyúinak ismertetését az üvegfalú, közönséges orvosi fecskendővel teszem világossá, érthetővé. Evvel be tudom bizonyítani, hogy a dugattyú felhúzásával megritkul a levegő és alul betódul a víz. Ugyancsak erre jó a közönséges lopótök bemutatása is. Ennél szintén ez a jelenség ismétlődik, mert ha a lopótökből kiszívom a levegőt, akkor a tálban lévő vízre nyomást gyakorol a fölötte lévő levegő s ez a nyomás felszorítja a vizet a lopóba. Ha most a lopótök felső nyílását elszorítom az ujjammal, akkor a benne lévő víz nem folyhat ki, mert nem engedi a cső alján lévő vízfelületre ható légnyomás. Jön ki belőle valamennyi víz, de csak annyi, amennyit a felső részen érvényesülő légritkulás enged. Természetes, hogy annál tökéletesebb lenne oktatásom, ha valóságos Torricelli-kísérletet mutathatnék be, mert ebben az esetben a légnyomás nagyságát is be tudom bizonyítani. Még világosabbá tehetem a légnyomást avval, ha az asztalra teszem a fent említett vékony vonalzószerű deszkalapot úgy, hogy vagy másfél arasznyi az asztal lapján túl szabadon maradjon. Erre a deszkalapra vagy mondjuk vonalzóra azután réteríték egy ujságlapot. Ha ekkor ráütök a vonalzó szabadon maradt végére, nem a

papíroslap szakad el, hogy felbillenni engedje a vonalzót, hanem a vonalzó törik el. Világos ebből, hogy a papíroslapra erősen rászorult a légnyomás ereje s odanyomta az asztal lapjához.

A következő lépés a szelepek ismertetése. Az orvosi fecskendő szeleplenyelének felhúzásával már érzékeltettem a légritkulást és légnyomást, a víz betódulását. Most a levegő összenyomása révén kitóduló vizet mutatom be. Ha azonban (rajzban érzékeltetem) a fecskendő alsó nyílását elzárom s például oldalt csinálok nyílást, akkor a víz ott lövell ki. Itt természetesen világosabb lenne az előadásom, ha üvegből készült kis fecskendő állana rendelkezésemre. Mivel azonban ez kevés helyen akad, meg kell elégednem a lehetőleg világos rajzzal úgy, hogy annak minden kis részét megmagyarázom és vissza is kérdezem tőlektől.

Ily módon eljutottam oda, hogy a fecskendő szívó szerkezetét már a gépen is bemutathatom. Szétszedem a gépet, illetve a szelepeket és bemutatom a hengert, a benne járó dugattyút és szelepeket.

Ezután kerül sor a levegő sűrítésének ismertetésére és a légzázásra. A légsűrítést először szintén rajzban mutatom be, azután pedig magamkészítette Héron-labdán. Közönséges üveg parafadugóján átszűrt és az üveg alsó részéig érő üvegcsőbe fúvok. Az összeszorított levegő kinyomja a vizet, mely erős sugárban szökken fel a cső felső végének nyílásából.

Ha ezt megértették, akkor a vízsugár lüktető jelentekezésének megszűnését is megértik, valamint a szívólégzázán enyhítő szerepét a lüktetés folytán beálló és a szívótömlőt rongáló ritmikus rángatózásnál.

Teljesen elegendő, ha egy órán csak a légnyomással foglalkozom és annak jelenségeit ismertetem meg. A másik órára marad a hengerek és dugattyúk ismertetése, kapcsolatban a szelepekkel s azok munkájával, végül a harmadik óra maradna a légzázának szerepének beigazolására és az alkotó részek ismertetésére.

Természetes, hogy a fecskendő részeit a megfelelő alkotóelemek szétbontásával is bemutatom és minden órán kikérdezés által győződöm meg arról, megértettek-e mindent; van-e még valami olyan rész, amely megvilágításra szorulna? Ha akad ilyen részlet, mindig újra átveszem s addig nem nyugszom, míg minden hallgatóm nem ismeri a fecskendőről s részeiről való tudnivalókat.

Magától értetődik, hogy ez az eljárás, ez a módszer az előadó részéről állandó feszült figyelmet követel s arra való törekvést, hogy megszakítás nélkül ébren tartsa az érdeklődést. Éppen ezért fordulok a szemléltetésnek minden használható fajtájához, hogy amit hallóérzékükkel felfognak, azt látással tehesék világosabbá, biztosabbá, maradandóbbá.

Ha meggyőződtem arról, hogy mindnyájan ismerik a fecskendő szerkezetét és megértik működésének fizikai törvényeit, akkor alkalomadtán ismételtethetek is ebből a gondolatkörből.

Az ismétlés félig-meddig itt is játékos. Éppen úgy, mint a taktikai feladatok megfejtésénél láttuk egyik előző cikkemben.

* Szemléltető segédeszközök a légnyomás megismertetésénél egy tál víz, közhasználatban lévő közönséges lopótök, közönséges, üvegfalú kis fecskendő, bodzafapuska, egy papíroslap s hozzá vonalzóféle, esetleg görbe üvegcső (szivornya), melynek egyik ága hosszabb, a másik rövidebb s mellyel az állandó szívást helyettesítő vízkiömlést mutathatunk be, magamkészítette Héron-labda üvegből stb., stb.

Jóelőre kérdéseket írok fel egyenlő nagyságú papírszeletekre s ezeket összesodrom, kalapba teszem, ahonnan ki-ki húz egy-egy számot, illetve kérdést. Például:

- Mi a henger és mirevaló? Milyen a mérete?
- Miért van szükség a szelepekre s milyen szelepeket ismerünk?
- Miért ilyen kicsi a nyomókar?
- Miért borított és erős a szívótömlő fala?
- Mire van szükség szivárgására?
- Mirevaló a szivótömlő csatlakozása?
- Hogyan működnek a szelepek?
- Miért van szükség a fűvöke peremét a sérülés elleni védelemre?
- Milyen méretű szelepeket használunk különböző méretű gépeknél?
- Hogyan lehet el legegyszerűbben, hogy szórt vízzel működjen?
- Miért mézgázott a szívótömlő belseje?
- Milyen gátolhatják a szelepek működését?
- Mi lehet az oka, hogy a fecskendő egyáltalán nem szállít vizet?
- Mi az oka annak, hogy a víz szaggatottan tör ki a fűvökén?

És így tovább, száz és száz kérdés tehető fel.

Aki a kérdést kihúzza, tartozik rá megfelelni. Érdekesebbé lesz a játék avval, hogy mindenki megkérdezheti a jobb vagy bal szomszédját. Ha sem az illető, sem a segítségre fölkért szomszéd nem tud feleletet adni, akkor mindkettő bírságot fizet, 1—1 fillért. Ha jól oldja meg, akkor egy-egy cigaretta jutalmat kap akár a kérdezőt, akár a segítő szomszédját. Előfordul persze az az eset is, hogy a segítségre felkért szomszéd nem segít, hanem magának tartja a tudományát. Ez az eljárás fokozottabb agymunkára szorítja a kérdezőt, a másikat pedig nem egyszer arra, hogy ő maga szerezzen érdemeket (és cigarettát) a helyes felelet révén. Olyan eset is előfordult, hogy a felkért szomszéd a kilátásban lévő jutalom ellenében eladta a tudományát megszorult bajtársának.

Az ilyen esetek mind alkalmasak arra, hogy felhasználjuk bizonyos erkölcsi tanulságok levonására. Úgy azonban, hogy egyiket se kedvetlenítsük el s ne állítsuk pelengérré.

Hiszem, hogy ilyenféle módszer mégis csak közelebb juttat bennünket az anyag teljes megértéséhez. Ha azonban jobbat ajánl valaki, a magam részéről nagy hálával és köszönettel veszem. Győzzön a jobb!

Kollár István önk. s.-felügyelő

Harcgázok szerepe a német–lengyel háborúban

A világháború óta lezajlott háborúkban nyílt városokat is ért légitámadás. Harcgázokat ezideig csak háború viszonylatban alkalmaztak, a világháborútól kezdődően több háborúban. A harcéri alkalmazást az első lépés választja el a nyílt városok elleni alkalmazástól, különösen amikor a nyílt városok bombázása s előfordult már. A minden eszközt felhasználó totális háború nem retten vissza a vegyi harcanyagok ilyenfelhasználás bevetésétől sem.

A német–lengyel háborúban is előfordult a gáz alkalmazása. Az erre vonatkozó egyik hír a napilapokban s megjelent. 1939 szeptember 8-án 20 órakor német utászok Jaslóban a Jasilka folyó hídjára emelt robbanóanyagokat szedték széjjel. Közben akna robbant. Tíz ember meghaltak, megsebesültek. Másnapra a munkások részvett emberek közül még további 14 betegeskedett meg mustárgázos sérülés tünetei között. Ezek után azonnal a kórházba szállítás után pár óra múlva meghaltak. Másik kettő pedig hosszas szenvedés után meghaltak a mérgezésnek. A német hadvezetőség szeptember 16-án bizottságot küldött a helyszínre. A bizottság vezetője megállapította, hogy a sérüléseket okozó gáz mustárgáz volt. Wirth, a berlini műegyetem professzora s a mustárgázt a helyszínen vizsgálta. A német kormány kérésére Staehelin vizsgálta a mustárgázot s megvizsgálta szeptember

20-án, tehát 12 nappal a sebesülés után, az életben maradt betegeket. Kilenc betegen határozottan felismerte, hogy a sérülést mustárgáz okozta. A bőr, szem és légutak jellegzetes elváltozásai semmi kétséget nem hagytak a megbetegedés okát illetően. Az egyik beteg a tünetek már nem voltak ilyen jellemzőek. Semleges államok ujságírói is jártak a helyszínen. Egyikük feljegyezte, hogy a hídon eredetileg a lengyelek robbantásokat végeztek. Az egyik robbantásból eredő lyukban helyezték el az aknát és gyújtószerkezetét dróttal összekötötték a torlaszhoz használt benzines hordóval. Amikor az egyik német utász a hordót el akarta mozdítani, bekövetkezett a robbanás. Egy lengyel polgár is megsérült a mustárgáztól, aki akkor éppen arra járt. Igen figyelemreméltó, hogy a német utászok nem vették észre a mustárgázt és azt hitték, hogy az akna robbanó anyaggal van töltve. Mustárgázzal szennyeződött ruhájukat nem vetették le és nem gázmentesítették magukat. Másnapra azonban súlyos bőrsérüléseket kaptak, t. i. — mint ismeretes — a mustárgáz a ruhán is áthatol. A légzőszervek megbetegedését, mely négyük halálát okozta, részben a robbanásakor belélegzett gőzök, részben pedig a ruhájukról párolgó mustárgáz okozta. A mustárgáznak ilyenyszerű alkalmazása nem újság. Már az angol hadseregnek 1914-ben kiadott gázvédelmi utasítása fog-

Mátrai sisak-, tűzoltószerszám- és légoltalmi felszerelések gyára

Magyarországi Mátrai Antal és Társaság r. társaság
Budapest, XIII, Lomb-utca 34—36. Telefon 299-055

Speciális tűzoltóegyenruha-

készítő szabóság
Keresztény cég! Aránytalanul díjazatlanul szolgál
Czirják Elek
Budapest, XI, Hortfőy Miklós-út 61
Telefon: 268-693

lalkozott mustárgázos aknákkal, mellyel az ellenség előnyomulását lehet megnehezíteni visszavonuláskor. Az ilyen aknákat az utasítás szerint rombolások helyén, vagy torlaszokban helyezik el. Hasonló gázaknak írt le Tempelhof „Gaswaffe und Gasabwehr“ című könyvében is.

A németek későbbi jelentése szerint Gdynia mellett, Oxhöft-ben nagymennyiségű gázaknát találtak az egyik lőszeraknában. A német hadsereg gázvédelmi laboratóriumának vizsgálata szerint ezek az aknák 10 kg mustárgázt tartalmaztak. Valószínű, hogy Jaslóban is hasonló gázaknát helyeztek el a hídon.

A Magyar Katonai Szemle szerint a jaslói eset kivételével semmi hír sincs arról, hogy a német-lengyel háborúban gázt alkalmaztak volna. Ezzel szemben személyes értesülésem van a szlovák hadsereg egy magyar nemzetiségű tartalékos tisztjétől arról, hogy a lengyelek a németekkel és szlovákokkal szemben gázcsapdákat alkalmaztak. Ezek tulajdonképpen tankcsapdák voltak, amelyekben kisebb tankok akadály nélkül haladtak át. Nagyobb tankok súlya alatt azonban ezek a gázcsapdák robbantak s belőlük oly gáz jutott a környezetbe, amelytől a nagyobb tank védelme alatt előnyomuló néhány harcos komolyan megsebesült, első sorban a szemüket támadta meg és legtöbbszörre meg is vakultak tőle. Tekintettel arra, hogy a robbanás mustárgázcseppet is juttathatott a levegőbe, egyáltalában nincsen kizárva, hogy ez is mustárgázzal volt töltve. Informátorom szerint a csapdának a hüvelyén egy francia gyár jelzése volt olvasható. Ez a közlés valószínű híradás, a németek említik is a szövetségesek részéről a lengyelekhez juttatott gázt.

A német-lengyel háború gáztámadásainak kérdéséhez tartozik a napilapoknak az az október 5-én kelt londoni híradása, mely szerint Butler angol külügyi államtitkár kijelentette az alsóházban, hogy a német kormány a londoni svájci követ útján közölte az angol kormánnyal, hogy Németország betartja az 1925-i genfi jegyzőkönyv rendelkezéseit, amelyek megtiltják a gázok és baktériumok alkalmazását, abban az esetben, ha az angol kormány is betartja ezeket a rendelkezéseket.

Október 13-án kelt berlini jelentés szerint a londoni rádió a tájékoztató minisztérium nevében meg-

cáfolta azt a német megállapítást, hogy Anglia Lengyelországnak mérgezőgázokat szállított. Chamberlain miniszterelnök az alsóház ülésén ezt a vádat a leghatározottabban visszautasította. Ezzel szemben a Német Távirati Iroda pontosan bebizonyított tényekre hivatkozik, amelyek szerint Lengyelországban mérgezőgáz-készleteket találtak és ennek a körülménynek a megvizsgálására semleges politikusokat és tudósokat is felkértek. Efelett — hangsúlyozza a Német Távirati Iroda — nem lehet egyszerű cáfolattal elsiklani.

Feltűnést keltő jelentést közölt a Börsenzeitung Londonon át Oslóból. A Fritt Volk norvég folyóirat értesülése szerint az amerikai embargó-törvény megváltoztatása többek között azzal a következménnyel jár, hogy az Egyesült-Államok nemcsak különböző fegyvereket és más hadianyagot fognak szállítani a nyugati hatalmaknak, hanem mérgezőgázokat is. A német lap azzal magyarázza ezt az USA semlegességébe ütköző eljárást, hogy az amerikai gyárosok a mérgezőgázokon is nagy csomó pénzt akarnak keresni.

Meg kell állapítani, hogy a német-lengyel légi-háború nem volt olyan borzalmas, mint aminőt egy európai „korlátlan légiháború“ esetén elvárhattunk volna és azt is, hogy Varsó bombázásánál gázbombákat nem használtak.

Vitéz Fábry Dániel dr. tábornok, volt országos légvédelmi parancsnok, rádióelőadásában megállapította, hogy a német-lengyel háborúban a németek csak egy ízben jelentettek lengyel bombatámadás utáni mustárgázmérgezést, korántsem jelenti azt, hogy teljesen elmúlt a gázveszély. Mindaddig, amíg minden hadviselő állam mindenki számára beszerezte, vagy kötelezővé tette a gázálarc beszerzését, a veszély fennáll, tehát a védekezés módjának és eszközének sem szabad alábbagynia. Felkészületlenül ért gáztámadás kiszámíthatatlan erkölcsi és anyagi károkat okozhat.

De nem szabad hinnünk a „nyílt városok“ sérthetlenségében, mert sajnos, nincs az a nemzetközi egyezmény, amely egyik vagy másik félt az elérhető és kecségetető kezdeti előny kihasználásával ne csábítana arra, hogy azt megszegve, esetleg a háború egész további sorsát befolyásoló helyzeti előnyöket teremtsen magának.

Förster Rezső

EMAG-Szilvay -rendszerü,

szabadalmazott, hátton hordozható, úszóra szerelt benzinmotoros centrifugál szivattyú-fecskendő.

Egy ember: szállítja ki a helyszíre egyedül hozza üzembe egyedül érezti a vízre egyedül oltja a tüzet

További előnyei: 8 méternél nagyobb mélységből szállít vizet Szívóoldali hűtők nem léphetnek fel

Nincs szívótömlő és más szívóoldali berendezés Lajtra csatlakoztatható Tűzcsapra csatlakoztatható Vízen úsztatható

Megfelel a 180.000/1936. B. M. sz. rendelet előírásának.

Vadásztöltény-, Gyutacs- és Fémárugyár Rt. Budapest, V, Mérleg-u. 3

Telefon: 298-960

Gyakorlati szabályzat a tűzoltóság kárelhárító alakulatai számára

A tűzoltóság korszerűsítésének legfontosabb lépései a felügyeleti szervek fokozatos kiépítése, a tűzoltócsapatok és tűzoltószövetségek megalakítása és országos szervezetbe való beillesztése, a megfelelő felszerelések biztosítása, a kölcsönös segélynyújtás és együttműködés tervszerű előkészítése, továbbá a kárelhárító alakulatok beavatkozásának szakszerűvé és eredményessé tétele, mely utóbbi a kölcsönös segélynyújtással együtt a csapatparancsnokok és tűzoltócsapatok alapos és egyöntetű kiképzésén, valamint megfelelő és egységes gyakorlati szabályzaton alapul.

Mint köztudomású, az ország tűzrendészetének fejlesztése és a magyar tűzoltóság korszerűsítése 1938 é. óta a tűzrendészeti törvény kiadása után nagy lépésekkel megindult. Valódi lendületre azonban csak akkor került, amikor vitéz Kiss Lajos dr mint országos tűzrendészeti felügyelő vette kezébe a tűzoltóság ügyét. Egyszerűen látta az aki felismerve a hazánkban levő helyzetet, a tűzrendészeti munka megkezdését a legelőször az alaposan megvizsgálta a tűzoltóság valódi céljait, feladatát és a hazánkban levő védelmi — honvédelmi — és gazdasági feladatát. De hogy ez meg is valósuljon, a további vezetésére, lendületes irányításra volt szükség. Azóta minden akadályt legyőzve, a magyar tűzrendészet acélváza, majd lépésről lépésre beépültek azok a fogaskerek, amelyek a tűzrendészet egyik és legősibb ága a mentő tűzoltócsapatok tevékenység fejezi ki külsőleg legelőször a tűzoltóság célját, az ország tűzvédelmi feladatát és ebben csúcsosodik ki a tűzoltótestület szakszerűsége, még határozottabban kifejezve: nélkülözhetetlensége. De csak akkor, ha a csapatok szakszerű, határozott, gyors és főleg eredményes.

Ezért a munkának nélkülözhetetlen feltétele a gyakorlati szabályzat, nem csoda tehát, hogy az ország tűzoltótestülete nagy érdeklődéssel várja a szabályzat elkészítését, az új tűzoltótestületi szabályzat kiadását. Az érdeklődés tetőfokára emelkedett akkor, amikor a Tűzrendészeti Közlöny 1941. február hó 15-i számában hírt adtunk arról, hogy a szabályzat elkészítésével foglalkozó szakbizottság befejezte tervezetét az országos tűzrendészeti felügyelő és remélhető, hogy az új gyakorlati szabályzat rövidesen nyilvánosságra kerül. Bár az országos tűzrendészeti felügyelő a szakbizottság munkáját a legelőször felügyelettel kísérte és szakbizottság munkáját szakbizottságával a gyakorlati szabályzat elkészítését az így tevékeny rész vett, a befejezett tervezetet mégis azonnal újlag bírálat alá vette, hogy az előleg alkalmassáknak mutatkozik-e, a modern alapokra fektetett tűzvédelmi ellátására.

A gyakorlati szabályzat rugalmas, alkalmazható kisebb és nagyobb létszámú tűzoltócsapatok esetén is, minden változtatás nélkül. A szabályzat felöleli az összes tűzoltószereket s ezenfelül a szerelők munkáját

úgy állítja be, hogy nemcsak a feckendő előkészítését és a sugarak megszerelését teszi lehetővé, hanem a tűzoltófeckendőknél alkalmazott egyéb felszerelési tárgyak szerelését is.

A gyakorlati szabályzat elvi felépítését a Tűzrendészeti Közlönyben megjelent hírünkben már röviden, de kimerítően ismertettük. A szabályzat jellemzője, hogy a feckendőszerelekkel járó tevékenységek részletmunkákra vannak osztva, melyeket egy-egy három főből álló tűzoltórészleg végez. A részletmunkák mozaikszerűen párhuzamosan, vagy folyamatosan illeszthetők össze s így a rendelkezésre álló létszám szerint a tűzoltószereket vagy több részleggel és ez esetben gyorsabban, vagy kényszerítő körülmények esetén egy részleggel és ez esetben lassabban szerelhetjük meg, de minden esetben a tűzoltórészleg alapszerelésétől való eltérés nélkül. Így elérhető volt, hogy a gyakorlati szabályzat áttekinthető, könnyen elsajátítható és zavarokra nem ad alkalmat.

A gyakorlati szabályzat címe: „Gyakorlati szabályzat a tűzoltóság kárelhárító alakulatai számára“ és rövid megjelölése „Gy. 2.“. A szabályzat három részre tagozódik. Az első rész a tűzoltószereknél előforduló alapszereléseket tartalmazza, még pedig a nyomótömlők, szívótömlők és a kézilétrák szerelését. A nyomótömlőszerelés ismét három részre tagozódik, a nyomótömlők kifektetésével és tekeresésével járó tevékenységeket az első alfejezet, a második és harmadik alfejezet pedig az egyszerű és az összetett nyomótömlővezeték szerelését tartalmazza. Az egyszerű nyomótömlővezeték fogalma alá tartozik a nyomótömlővezeték szerelése három tekerestömlővel, kézi orsóval és kerek orsóval, továbbá a nyomótömlővezeték magasba szerelése. Az egyszerű nyomótömlővezeték szerelését egy részleg végzi, szemben az összetett nyomótömlővezeték szerelésével, melyhez 2—2 részleg beosztása szükséges. Ide tartozik a meglévő tömlővezeték utólagos elosztása, két egységes sugár egyidejű szerelése motoros tömlő végéről és két egységes sugár egyidejű szerelése motoros tömlő végéről kétdobos orsó segítségével.

A gyakorlati szabályzat második részében a tűzoltószerekek szerelése nyert szabályozást. Az általános rendelkezések után az első fejezet a földalatti és földfeletti tűzcsapokról történő sugár- és táplálótömlővezetékek szerelését tartalmazza. A második fejezet a tűzoltófeckendők szerelését ismerteti. A „Kézifecskendők“ alfejezet alatt a kocsi- és mozdonyfecsken-dők szerelése, a „Kismotorfecsken-dők“ alfejezet alatt a 200, 400 és 800 perclitres fekvő és úszó kismotor-

Mindennemű **létrák,**
tűzoltó- és légoltalmi felszerelések
beszerzési forrása
Metzker Ferenc
Budapest, XI, Horthy Miklós-út 35
Telefon 456-363

fecskendők, valamint a villamos bűvárszivattyú szerelése, a „Járműre épített fecskendők“ alfejezet alatt a tartányos (kombinált locsoló-tűzoltóautó) és tartánytól független gépkocsifecskendők (közönséges autófecskendő), a „Különleges oltóberendezések“ alfejezet alatt pedig a szárazoltó-fecskendő szerelése van leírva. A harmadik fejezet a tűzoltófecskendők hab-sugárfelszereléseinek és kézi eszközeinek szerelését tartalmazza.

A gyakorlati szabályzat harmadik részében a különleges tűzoltó-eszközök szerelése, mint pl. mentőszer, villamos áramfejlesztőszer, tolólétrák és a mentőeszközök szerelése van leírva. A gyakorlati szabályzat harmadik része azonban a szabályzat-tervezetbe még nincs felvéve.

Mint a tartalomjegyzék rövid ismertetéséből kitűnik, a gyakorlati szabályzat felöleli az általánosan használt tűzoltószerkeket és oly tűzoltófecskendők és tűzoltószerkeket szerelési szabályzatát is tartalmazza, amelyek eddig az egységes gyakorlati szabályzatokba nem voltak beilleszthetők. A korszerű gyakorlati szabályzat azonban már nem nélkülözheti a motoros és különleges fecskendők szerelését, mert ma már nagyon sok város, sőt község is rendelkezik ezekkel az eszközökkel. De ezeknek a szereléseknek a beillesztése, a gyakorlati szabályzat mozaikszerű felépítésénél fogva semmi nehézséget nem jelentett. Az alapszerelések ismerete és begyakorlása után a kismotorfecskendők, autófecskendők, sőt még a szárazoltófecskendő szerelése is lényegesen egyszerűbb lett, mint volt pl. a kocsfecskendő szerelése.

A most megjelenő tűzoltógyakorlati szabályzat, az országos tűzrendészeti felügyelő bírálata és az eddig megejtett próbák alapján elvben megfelelnek látszik. Felépítése és rendszerbefoglalása következetes, világos, áttekinthető és könnyen iskolázható. Azonban a tervezet csak akkor válhat elfogadott szabályzattá, ha annak teljes átfogó rendszere és minden apró fogása a gyakorlati élet követelményeinek legjobban megfelel. Az Országos Tűzoltó-Szövetség 1500 példányban adta ki a szabályzat-tervezetet, de csak ideiglenes formában. A 3. számú otf. parancs intézkedik a tervezetek kiosztásáról, egyébként pedig minden érdeklődő testület megszerezheti azt a Szövetségtől. Mindenkinek alkalma nyílik tehát a gyakorlati szabályzat tanulmányozására, kipróbálására és mindenkinek joga van észrevételeit folyó évi április hó 30-ig megtenni és beküldeni. De az észrevétel és javaslat megtétele nemcsak jog, hanem kötelesség is annak a részéről, aki hibát talál a tervezetben, vagy felfogása szerint jobb megoldást tud ajánlani.

A bizottság a legjobbat akarja nyújtani és éppen ezért nem lesz elfogult önmagával szemben. Minden időben beérkező észrevétel és javaslat komoly mérlegelés tárgyát fogja képezni. Az új gyakorlati szabályzatnak jónak, a legjobbnak kell lenni, amit csak a magyar tűzoltótársadalom magából ki tud termelni. Most van erre alkalom s ehhez kötelessége mindenkinek legjobb tudása szerint hozzájárulni. A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség felkéri evégből a hozzászólásra felszólított, vagy erre önként vállalkozó bajtársakat, hogy hozzászólásaikat röviden és tömören leírva, minél előbb küldjék be.

szilágyi Németh Gyula

SZÖVETSÉGI ÜGYEK

Országos Szövetségünk elnöki tanácsa folyó évi február hó 17-én tartott ülésén szomorúan vette tudomásul *Huszár Mihály* országgyűlési képviselő, sárvári apátplébános, a Szövetség tiszteletbeli tagjának folyó évi január hó 18-án történt elhalálózását. Az elnöki tanács jegyzőkönyvileg örökíti meg *Huszár Mihály*-nak, mint a tűzoltóság lelkes apostolának a tűzoltóság fejlesztése érdekében kifejtett munkásságát s azt a kiváló szóbeli képességet, amellyel a tűzoltóünnepségeken olyan bensőségesen méltatta a tűzoltóság munkáját.

*

Sajnálattal emlékezett meg arról, hogy a belügyminiszter úrnak 155.500—1941. számú rendelete értelmében vitéz *Endre László* dr Pest vármegye és vitéz *Horváth István* dr Baranya vármegye alispánja megváltak a Szövetségnél viselt alelnöki tisztségüktől. Jegyzőkönyvileg örökítette meg nevezettek értékes támogatását és egyben felkérte őket, hogy a Szövetség munkáját úgy is mint másodfokú tűzrendészeti hatóságok, úgy is mint a törvényhatósági tűzoltószövetség elnökei, a jövőben is támogatni sziveskedjenek.

*

Ezen ülésen az elnöki tanács véglegesen megállapította a törvényhatósági tűzoltószövetségek mintaalapszabályait és az általuk használandó egységes nyomtatványokat.

*

Díszoklevéllel tüntette ki *Répássy Károly* erdőmérnök, párkányi önkéntes tűzoltóparancsnokot és *Gonda Pál* viszneki tűzoltót.

*

Feliratot intézett a belügyminiszter úrhoz a tűzoltók díjazásának országosan, egységesen és oly módon való szabályozása ügyében, hogy az oktató tiszt (parancsnok) díjazása a leventefőoktató, az oktató altiszt

Felhívás!

Felhívjuk t. üzletbarátaink figyelmét, hogy a kitűnően bevált és közkedvelt

KR tömlőbekötő-gyűrűk

kizárólagos gyártását és forgalomba hozatalát átvettük.

Vadásztöltény-, Gyutacs- és Fémárugyár Rt.

Központ és eladási osztály: Budapest, V, Mérleg-utca 3

díjazása pedig a levanteoktató díjazásánál kisebb összegben megállapítható ne legyen. Ezen díj kifizetése a levanteoktatók díjazására nézve fennálló szabályok szerint történjék.

Feliratot intézett az önkéntes tűzoltók közmunkamentessége tárgyában kiadott 4882—1906. K. M. sz. rendelet újból való kiadása és olyértelmű megváltoztatása iránt, hogy az e tárgyban hozandó határozatot ne kelljen a községeknek évről évre megújítani, hanem egyszerismindenkorra, illetve a visszavonásig állapíthassa meg a mentességet.

Felterjesztést tett a belügyminiszter úrhoz az önkéntes tűzoltók lövészkötelezettségének olymódon való rendezése tárgyában, hogy az önkéntes tűzoltók lövészkiképzése a testület keretében, a testület tartalékos honvédtiszt és altiszt tagjai közbenjötté mellett történjék.

Feliratot intézett a belügyminiszter úr a tűzrendészeti felügyelői és a tűzrendészeti felügyelői feladatokról és felszerelési tárgyú rendelettel országos közzétételre. A felterjesztés szerint a tűzrendészeti felügyelői minden évben kapnának egy nyári és egy téli nadrágot, egy pár csizmát, egy pár szolgálati inget, egy pár szolgálati nadrágot, egy pár csizmát és egy kezes-lábas cipőt. Minden két évben egy posztósapkát, egy pár téli kesztyűt. Minden három évben egy pár téli szandált és az altisztek egy társasági sapkát. Minden évben egy bundát.

A javaslat javítása a szükségletnek megfelelően történjen (Tárgyalás, fejeletés.)

A felterjesztés kéri kifejezésre juttatni azt is, hogy a hivatásos tűzoltóság tagjainak elnevezése alatt a tűzoltó tiszti és legénységi tagjait kell érteni.

A javaslat megemlíti még, hogy a ruházatnak a fentemlített időben való beszerzése nem a hiányok pótlására vonatkozik, mert az időközönként előállott hiányokat a fentiekén kívül is pótolni kell. Megemlíti még, hogy a tűzoltóruhák célszerű kihasználása csak akkor valósítható meg, ha a tűzoltóság részére minden legalább három rend ruha áll rendelkezésre. Az önkéntes tűzoltónak egy kimenő-, egy szolgálati és egy munkai, illetve mindennapi foglalkozásra használható ruhája lenne. Az újonnan beszerzett ruha csak ünnepeken, vagy kivételes alkalmakkor vehető igénybe a korábbi időben beszerzett ruha szabadon vagy szolgálatban és az azelőtt beszerzett ruha csak a munkájánál viselhető.

A felterjesztés felügyelőket illetőleg kéri a felterjesztés tárgyú törvényjavaslati tűzoltószövetségek természeténél fogva a szolgálat ellátásához felüladni szükségessé egyenruhájával és személyi felszerelésével (sapka, posztósapka) és nadrág, köpeny, derékszíj, rozsekes, díszfényű). A tűzrendészeti felügyelők részére kiadott egyenruházat és felszerelés a szövetség tulajdonát képezi s így a tűzrendészeti felügyelők megbízatásának bármilyen okból való megszűnése esetén azt a szövetségnek vissza kell szolgáltatni.

HÍREK

Meghívó. A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnöki tanácsa 1941 március hó 22-én, szombaton d. e. 11 órakor Budapesten, a Szövetség székházában (VI, Izabella-utca 51) tanácstermében ülést tart. A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség Segélyzőpénztára ugyancsak ezen a napon déli 12 órakor rendkívüli közgyűlést tart. A részletes meghívót március 1-i számunkhoz mellékeljük.

Új kerületi tűzrendészeti felügyelő. A m. kir. belügyminiszter a XX. tűzrendészeti kerület felügyelőjévé vitéz Zombory A. Józsefet, Kolozsvár thj. sz. kir. város tűzoltóságának főparancsnokát nevezte ki.

Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye főispánja Vákár Szilárd dr. szolgabíró a kalocsai járás tűzrendészeti felügyelőjévé kinevezte.

Kunhegyes község képviselőtestülete dicséretre és követésre méltó elhatározással összesen 800 P-t állított be költségvetésébe a tűzoltótisztek és altisztek tiszteletdíja címen. Az önkéntes tűzoltótestület vezetője és négy tiszte 100—100 P, hat altiszt pedig 50—50 P tiszteletdíjban részesül évenként.

A Kunszentmártoni Önkéntes Tűzoltótestület ez évben ünnepi megünneplésének ötvenesztendő évfordulóját. A testületet alapító Tóth Károly polgármester, Kotzó István rendőrfőkapitány és az első főparancsnok: Bozóky András emlékéhez méltó jubiláris ünnepség előkészítés alatt áll.

Légoltalmi tanfolyam Kolozsváron. Az Országos Légvédelmi Parancsnokság egy héten át tartó légoltalmi tanfolyamot tartott Kolozsváron. A tanfolyam első napján a keleti és erdélyi országrész polgármestereit tájékoztatták a légvédelmi parancsnokság kiküldöttei a legszükségesebb légoltalmi tennivalókról. A hét további öt napján az erdélyi városok légoltalmi előadóinak és mérnökeinek tartottak előadást a magyar légoltalomról.

Jászkiséren megalakult az önkéntes tűzoltótestület. Az egyesület a megalakuláskor száz tagot számlált. Bizva Gergely Andor községi főjegyző, testületi elnök közismert szervezőképességében, reméljük, hogy rövidesen a szaktevékenység terén élre fog kerülni legújabb testületünk.

Nehéz műszaki mentési munkát végzett a mezőtúri hivatásos tűzoltóság 1941 január 21-én, Tóth Gyula parancsnok vezénylete alatt. A Mezőtúr—Szarvas közti útvonalon a komp közelében egy tehergépkocsi az alkonnyati ködös időben a Körösbe zuhant. A tűzoltók megfeszített, nehéz munkával emelték ki a folyóból a hatalmas gépkocsit.

Az összes
„TOTAL”
rendszerű tűzoltókészülékek és berendezések gyártási jogának magyarországi engedélyese

Legújabb készülékünk és berendezésünk az

„ÜSTÖKÖS-TOTAL” léghaboltó-rendszer.
LIGETI és BIRÓ Budapest, V, Árpád-u. 10
Ismeretből készséggel szolgálunk. TELEFON: 127-799

5582—1941. sz. Újpest megyei város polgármesterétől.

KIVONATOS PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY

Újpest megyei városnál újonnan szervezett és a m. kir. belügyminiszter úrnak 125.364—1938. V., illetőleg 37.151—1939. IV. számú rendeletével 1941. évi január hó 1-től kezdődő hatállyal betölteni engedélyezett 5 újonc tűzoltói állásra, továbbá nyugdíjazás folytán megüresedett 3 újonc tűzoltói állásra, összesen tehát 8 újonc tűzoltói állásra pályázatot hirdetek.

Kinevezendők szolgálatuknak első évében állami rendszerű kisegítő szolgálattal és lakáspénzzel egybekötött tűzoltóújonci minőségben alkalmaztatnak, melytől kezdődőleg részükre természetben egyenruha jár.

Az állásra csak 21. életévüket betöltött és 30. életévüket meg nem haladott, katonaviselt olyan egyének pályázhatnak, akik nem esnek az 1939. évi IV. tc. 5.

§-ának tiltó rendelkezése alá. A gépkocsivezetői jogosítvánnyal, autószerelő, lakatos, asztalos, villanszerelő, kőműves vagy szabóipari segédlevelek valamelyikével rendelkezők előnyben részesülnek.

Egyenlő feltételek fennforgása esetén a fentiekben kívül előnyben részesülnek azok is, akik már megfelelő tűzoltói és légvédelmi kiképzésben részesültek.

A saját kézzel írt és szegénységi bizonyítvány hiányában 2 P okmánybélyeggel ellátott pályázati kérvényeket szabályszerűen felszerelve, hozzám címezve, 1941. évi március hó 22. napjának délelőtt 12 órájáig kell a város iktatóhivatalába benyújtani.

Elkésve beadott, vagy kellően fel nem szerelt pályázati kérvények a kinevezésnél figyelembe nem vétetnek. Újpest, 1941 február 18.

Hess Pál dr sk., polgármester h.

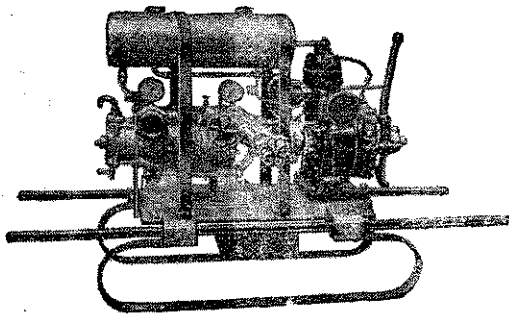
Benzin-
motoros

Önfelszívó tűzoltószivattyú

hordozhatóan és kétkerekű targoncán.

Szivattyúk és kompresszorok

minden nagyságban és minden célra.

TELEFON:
120-932
112-405

SOMMER és FEIN mérnökök
szivattyú- és kompresszorgyára

BUDAPEST, V. KATONA JÓZSEF-UTCA 3

Főszerkesztő: Breznay Imre

Felelős szerkesztő és kiadó: Lukács Zoltán dr

Becsüljük meg pótolhatatlan **gumijainkat!**

Konzerváljuk „**PROTEGOM**”-mal.
Telefon: Tűzoltó gumitárgyak élettartamát
115-543 megsokszorozza. Vezérképviselőt:
PROTEGOM, HOLLÁN-UTCA 22

KISTÉTÉNYI WALTHER E.

BUDAPEST, IV, PETŐFI SÁNDOR-UTCA 6, FÉLEMELET

**Gyárt: érmekeket
rendjeleket
jelvényeket
fiszteletdíjakat**

A
Magyar Országos
Tűzoltó Szövetség
éremszállítója

Hazánk legrégebb, több mint 121 éve fennálló
tűzoltószergyára

Seltenhofer Frigyes Fiai

Alapítva 1816

magy. kir. udvari szállítók
S o p r o n

Legelső tűzoltószer-, kút-, szivattyú- és gépgyár, harang-, fém- és vasöntöde. A párisi világkiállításon nagy aranyéremmel, azonkívül sok arany- és ezüstéremmel, valamint díszoklevéllel kitüntetve. Gyárt: motorfecskendőket, kocsifecskendőket, különféle tűzoltószerkeket és felszereléseket. Kedvező fizetési feltételek és sokévi jótállás. Költségvetést és kiszállást díjmentesen eszközölünk.

„DRÄGER” oxigénos önmentők

Gyártja:

Vadásztöltény-, Gyutacs- és Fémárugyár Rt.

G Á Z V É D E L M I O S Z T Á L Y A
Budapest, V, Mérleg-utca 3 — Telefon 183-820

Gázálarok, mindennemű gázok ellen védő szűrőbetétek
Gázvédőruhák hólyaghúzó-gázok ellen
O x y g é n e s b e l é g z ő k é s z ű l é k e k
„Dräger-Schröter“-féle gázképlő készülékek
Ó v ó h e l y - l é g t i s z t í t ó k
Klór-mész-szóró targoncák
Fertőtlenítő készülékek gázálarokhoz, oxigénos önmentőkhöz
Gáz- és szilánkbiztos óvóhely-ajtók és vészkijáratok

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség kiadványai

SAKKÖNYVEK:

II. Vitéz Roncsik Jenő dr:	
Megelőző tűzrendészet, I. rész	1.— P
Megelőző tűzrendészet, II. Alkalmazott rész	1.— P
III. Erdély Ernő: A tűzoltás szabályai	1.— P
VIII. Dévényi Endre dr: A tömlő	1.— P
Rehák Tamás: Motoros fecskendők és szerkek, fűzve	5.— P
Teasdale Ottó: A tűz és robbanás veszélye	5.— P

SZABÁLYZATOK:

1. Szolgálati szabályzattervezet	1.— P
2. „Vezetőjelzések“ című függelék a Gyakorlati Szabályzathoz	—30 P
3. Műszaki szabályzat és oktatás (2 füzet)	3.50 P
4. Kiképzési tervezet tűzoltótömbtestületek részére	—30 P
5. Gy. 1. Alap kiképzés	—80 P
6. Gy. 2. Gyakorlati Szabályzat	2.— P
7. Egyenruházati, öltözködési és tiszteletadási szabályzat	—20 P

EGYÉB SZAKIRÁNYÚ KÖNYVEK:

vitéz Roncsik dr: Gróf Széchényi Ödön élete	5.— P
— — A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 60 éves története	5.— P
Katonai és polgári repülőgépek nemzetközi jelzései	1.70 P
Tűzoltó Naptár az 1941. évre	1.— P

FILLÉRES KÖNYVTÁR:

Benedek: Építéstan	54 fillér
K. Császár Elemér: Építéstan	88 „
Erdély dr: Versenyrendezés	06 „
— — Tűzoltás szabályainak kiegészítése	20 „
Konok Péter: Mechanika	44 „
— — Géptan	18 „
vitéz Roncsik Jenő dr: Vármegyei és járási tűzrendészeti felügyelők kötelességei	34 „
— — MOTSz szabályai	14 „
— — Telepengedélyezési eljárás	14 „
— — A tűzoltóság története, fejlődése, szervezete	30 „
vitéz Szalay Lajos dr: Fizika és kémia	18 „
vitéz Szalay Lajos dr: Kémia	32 „
Szilvay: Tűzkísérleti állomásban lefolytatandó típusgyakorlatok	10 „
Somorjai: Ügyvitel, leltár stb.	30 „
Szöllősy dr: Jogrendszer	18 „
Wunderlich: Színházak, mozik tűzrendészete	36 „

NYOMTATVÁNYOK:

I. Hivatásos tűzoltóságok részére

1. Iktató	3 fillér
2. Törzskönyvi lap	3 fillér
3. Létszámeligazítás és napi működési napló	3 fillér
4. Kárjelzések naplója	3 fillér
5. Kárjelentési napló	3 fillér
6. Kárbejelentés	2 fillér
7. Motorüzemanyagnapló	4 fillér
8. Üzemanyagkivételezési lap	1 fillér
9. Parancskönyv	3 fillér
10. Kihallgatási napló	3 fillér
11. Orvosi vizsgálati könyv	4 fillér
12. Szolgálati jegy	1 fillér

II. Önkéntes tűzoltóságok részére

Önkéntes testületek ügyviteli egységkönyve (kötve).
Kisebb községek részére 4.— P
Nagyobb községek részére 5.— P
Az egységkönyvben a következő nyomtatványok vannak be-
kötve, melyek ívenként is kaphatók:

a) Borítékív és utasítás az egységkönyv vezetésére	3 fillér
b) iktató	3 fillér
c) működési napló	3 fillér
d) törzskönyv és egyéni felsz. kimutatás	3 fillér
e) jegyzőkönyv	2 fillér
f) felszerelések leltára	4 fillér
g) szakkönyvek leltára	3 fillér
h) egyéb értékek leltára	3 fillér

Önkéntes tűzoltótömbtestületi alapszabály	20 fillér
Tűzoltószertárterv	2.— P
Hozzávaló költségvetés	1.— P
Kerületi és törvényhatósági tűzoltótanfolyam törzskönyve	10 fillér
Kerületi és törvényhatósági tűzoltótanfolyam naplója	5 fillér
Fecskendő próbalap, motorfecskendő vizsgálatához darabonként	4 fillér
Fecskendő próbalap, kézfecskendő vizsgálatához darabonként	4 fillér
Díszokmányürlap	2.— P
Osztályozási lap tűzoltóversenyekhez, 1 drb	2 fillér
Tűzoltói igazolványok:	
Bőrburkolatban (tisztí)	—30 P
Vászonburkolatban (altisztí)	—20 P
Igazolólap, burkolat nélkül (legénységi)	—02 P

SZOLGÁLATI ÉRMEK:

V. éves 2.—, X. éves 3.—, XV. éves 6.—, XX. éves 7.—, XXV. éves 11.—, XXX. éves 12.—, XXXV. éves 15.—, XL. éves 16.— P.

Éremszalag 30, igazolványlap 30 fillér

Királyi díszérem kicsinyített mása 30 fillér

A könyvek, nyomtatványok, valamint az érmek ára a szabályszerű névkimutatással a 23.297. számú postacsekken előre küldendők be.

Megrendelhetők a MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG irodájában, Budapest, VI. Izabella-u. 51.

Szállítunk
a hatósági előírásoknak megfelelő

Ismertetés
felvilágosítás
és ajánlat
díjtalan

MÁVAG
GYÁRTMÁNYÚ

Telefon 133-394

hordozható benzinmotoros és kézi működtetésű **fecskendőket, vízhordó- és öntözőkocsikat, tűzoltó- és locsoló autókat** a legjobb minőségben, megbízható és tartós kivitelben.

MAGYAR KIRÁLYI VAS-, ACÉL- ÉS GÉPGYÁRAK KERESKEDELMI KÉPVISELETE RT.
BUDAPEST, VIII, MÚZEUM-KÖRÚT 18, II.

KÖHLER ISTVÁN

**FECSEKENDŐ-, SZIVATTYÚ-
és tűzoltófelszerelések gyára**

Gyárt: Modern motoros, turbinás és dugattyús
tűzoltófecskendőket, tűzoltószerkeket, felszereléseket
és szivattyútelepeket a tűzoltás és öntözés céljaira

BUDAPEST, X, KORPONAI-UTCA 21, SZÁM

Alapítva 1896

M i n d e n n e m ü
tűzoltó- és légoltalmi
felszerelési cikkek
raktárról kaphatók

Mátrai Antal és Társa Rt.

Gyár és központi iroda:

Budapest, XIII, Lomb-utca 34-36 - Telefon '299-055

Dárosi lerakat: VI, Teréz-körút 22 - Telefon 121-533

Gyárt: kezi- és motor-
fecskendőket, mindenfé-
le létrákat, motollákat,
vízhordó és öntöző lajto-
kat, szerkocsikat és lég-
oltalmi felszereléseket

FELTEN ÉS GUILLEAUME RT., BUDAPEST, I.

a budapesti hivatásos tűzoltóság szállítója

GYÁRT: BELÜL GUMIZOTT TŰZOLTÓTÖMLŐT
kívánt méreteken és nyomásig.

LEVÉLCÍM: BUDAPEST 113. POSTAFIÓK. TELEFON: 258-880

**Hazai
gyártmány!**

MINIMAX

a legjobb magyar gyártmányú kézi tűzoltókészülék. Nem hasonlítható össze a különböző utánszatokkal. Felvilágosítással szolgál a
MAGYAR MINIMAX RT., BUDAPEST
GYÁR, IRODA: VI, RÓZSA-UTCA 85. TELEFONSZÁM: 123-731

CORVIN ÁRUHÁZ RT.

BUDAPEST VIII, BLAHA LUJZA-TÉR 1-3

Csonka János gépgyára gyártja a

mindenhol bevált, tökéletes **tűzoltómotorokat!**

TÜZRENDÉSZETI KÖZLÖNY

A MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én

Az előfizetési és hirdetési díjakat a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 23.297. számú csekk számlájára lehet beküldeni. Csekkürlap minden postahivatalban kapható

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség,
szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, VI, IZABELLA-UTCA 51
Telefon: 223-254

Előfizetési ára egész évre 12 pengő
A szerkesztőség címére küldött
szakcikkeket, ha közlésre alkalmasak,
díjazzuk

Ajánlva a m. kir. belügyminiszter úr 126.278—1938. B. M. sz. rendeletével („Belügyi Közlöny” 1939. évi 5. sz.) a vármegyék, városok és községek számára

≡ TŰZOLTÓTESTÜLETEK A LAPOT TAGDIJ FEJÉBEN KAPJÁK ≡

Erdélybe megyünk!... Kolozsvárra!

Legutóbb szombathelyi nagygyűlésünkön — alapszabályszerűen — került tárgyalásra az a kérdés: hol tartsuk legközelebbi nagygyűlésünket. Éles és meggyőződésszerű hang vágott be a csendes zsongásba: Kolozsvárot . . .

És felzúgott rá az egyetemes „Éljen!”, mely igazolta azt, aki e lehetetlennek látszó indítványt fölvetette. A magyar tűzoltóság negyedmilliónyi serege magyar országos gyűlését idegen hatalom igája alatt szenvedő területen, elnyomott városban tartsa?

Dörgő éljenzés mutatta, hogy az ott lévő pártok tűzoltótestületi képviselői szíve-lelke megértette az indítványt, átérezte annak nagy jelentőségét.

Minden tűzoltó a kincseitől megfosztott „kincses” Kolozsvárra készült, Erdély legelső városába, ahol legutoljára negyvenöt esztendővel ezelőtt tartottuk XII. nagygyűlésünket.

Az elmúlt negyvenöt évből Erdély a felét töltötte rabságban. Nem azért, mintha gyáva lett volna; nem azért, mintha gyöngé lett volna a harcban; nem azért, mintha áruló lett volna. Nem! Éppen azért, mert bátor, erős és hazájához hű volt s ragaszkodó szeretettel csüggött testvérén, Magyarországon, melyről egytűkövácsozóldott egy évezred folyamának küzdelmeiben szenvedéseiben.

Minden magyar tűzoltó megérezte, megértette és megértette abban a pillanatban: mit szenvedhetett csak a legutóbbi két évtized alatt is Erdély, ez a kies ország, hazánk legkésebb boglárja.

És hirtelen mindnyájunk lelkében egy pillanatig magunk lettünk vagy legalább felködlött a vérvívó Bruckenthal, a hóhér Bukowina, a székely vezére, Janku Avram, mint akik a székelyeket megölték, pusztították, kővel dobálták, és Erdély magyar lakosságát és különösen a katonákat, székely népet, Attila népét . . .

Magasztos pillanat volt ez ott Szombathelyen és a népi megérzés, szinte kinyilatkoztatás, hogy 1941-ben Kolozsvárra menjünk nagygyűlésre. És a tüzes magyar léleknek ez a kirobbanó fényesóvaja, sötétbe hasító sugara ott maradt mindnyájunk lelkében. Ott

maradt, mint erős remény, szívünk mélyéből táplálkozó bizakodás . . .

És az elnöki bölcsesség nem utasította vissza a lehetetlennek látszó s szinte önkéntelen indítványt. Nem mondotta, hogy az kivihetetlen, meg nem valószínűsíthető. Inkább, mintha szintén érezte volna a felszólalás jelentőségét, csak annyit indítványozott: Ne határozzunk ebben, hanem bízzuk az elnökségre, amely majd a körülményekhez képest dönt ebben a kérdésben.

És a körülmények változtak. Olyan váratlanul és olyan ragyogóan, hogy az elnökség minden magyar tűzoltó szívének, lelkének örvendetes határozatot hozott a nagygyűlés helyére nézve: megyünk Kolozsvárra. Oda, ahol negyvenöt év óta nem volt a magyar tűzoltóság parlamentje és ahová most, húszesztendő szörnyű megpróbáltatás után annál szívesebben, annál nagyobb örömmel, annál nagyobb lelkesedéssel gyülekezik minden vidék magyar tűzoltósága.

Egyetlen város sem tudott volna olyan vonzóerőt gyakorolni a hazafias magyar tűzoltóságra, mint éppen Kolozsvár. Nemcsak nagy multja, földrajzi helyzete, szellemi tekintetben középponti volta, történelmi fontossága az a vonzó erő, mely ellenállhatatlanul tereli bűvös vonzási körébe a magyar szíveket, hanem a sok fájdalom és szenvedés legnagyobb mágnese hatását tényező, mely mindnyájunkat arra kényszerít, hogy oda menjünk.

Nem dicsérni, nem magasztalni akarunk mi ott. Nem dicséret, nem magasztalás illeti e várost, mert amit két évtizeden át tett: az mind önmagát dicséri. Oda a fájdalmas szívek balsamaként megy a magyar tűzoltóság.

Oda megyünk, hogy keblünkre vonjuk magyar bajtársainkat és keblére boruljunk a nagy megpróbáltatásokat szenvedett magyarságnak.

1941 június 27-dike örömnépe lesz minden magyar tűzoltónak és boldogsága a kincses városnak. Nem is tudjuk kellőképpen értékelni azt az örömet, mely lelkünkbe fellobbant, mikor azt olvastuk:

Megyünk Erdélybe! Megyünk Kolozsvárra!

Magyar tűzoltók arcképcsarnoka

vitéz Zombory A. József

Kolozsvár thj. sz. kir. város hivatásos tűzoltófőparancsnoka,
a IX. tűzrendészeti kerület felügyelője

A magyar tűzoltó eszmének kevés olyan lelkes és őszinte szívé harcosa van, mint vitéz Zombory A. József. Kiváló és gyönyörűen dekorált katonatiszt, de mint tűzoltó is rendkívüli munkát végzett és végez. Az erdélyi végekre nemesebb szívé vezetését nem lehetett volna állítani. Nehéz harcot kell ott vívnia éveken át, míg a tűzrendészet kiépítése megtörténik. Az országos irányítás azonban vitéz Zombory A. József személyében olyan tűzoltótisztet vezényelt Erdély fővárosába, aki végre is hajtja majd a rábízott parancsot és Erdély porbahullott tűzrendészetét újra felemeli és nagygyá teszi.

A legnagyobb reményeket fűzzük az ő gondviselészerű munkájához, mert megvannak benne azok az erkölcsi és szellemi képességek, amelyek ily nagy és felelősséggel teljes álláshoz szükségesek. Érző és melegen dobogó magyar szív, nagy emberszeretet, a hivatásért való rajongás, de egyúttal megértő lélek is. Mindezeket jóelőre igazolta már eddigi szép életével, mert Sátoraljaújhely városának közönsége egy emberként sajnálja az ő távozását, de amellet minden ismerője boldog, hogy hozzá méltó és rendkívül fontosságú munkakörhöz jutott.

1914-ben, mint hadnagy ment az orosz határterre. 1915 június 20-án megsebesült, de már 1916 január 16-án ismét a harctéren van és 1918 április 10-ig megszakítás nélkül teljesít első vonalbeli szolgálatot. A hosszú harctéri szolgálat elismerésül a hadserégfőparancsnokság ekkor az iglói géppuskás tanfolyamra vezényli, mint főhadnagyot. Ott érte a forradalom s Igló város karhatalmi parancsnoka lett. Ebben a minőségében értékes ellenforradalmi tevékenységet fejtett ki. Jelenleg tartalékos százados.

A tűzoltótiszt oklevelet rangelsőként 1931-ben szerezte meg, miután Sátoraljaújhely város képviselőtestülete egyhangúlag városi rendőrfelügyelő-tűzoltóparancsnokká választotta meg. Erdemeire való tekintettel a város képviselőtestülete állását főparancsnoksággá szervezte át.

Majd Zemplén vármegye tűzrendészeti felügyelőjévé nevezik ki. Mint hivatásos főparancsnok megszervezte a sátoraljaújhelyi tűzoltóságokat és gondoskodott azok korszerű felszereléséről is. Mint vármegyei felügyelő kivételes szaktudásával és szorgalmas munkával elérte azt, hogy Zemplén vármegyében, mintaszerűen felszerelt és kiképzett tűzoltóságok látják el a tűzvédelmi szolgálatot.

Munkája elismerésképpen a Győrben tartott nagygyűlésen a MOTSZ. elnökségi tagjává választják.

1940 szeptember 1-én, a keleti és erdélyi országrészek visszatérésével kapcsolatban a m. kir. belügyminiszter szolgálatátételre a fővezérségnél szervezett katonai közigazgatás polgári csoporthoz tűzrendészeti előadóul rendeli ki és megbizta őt a visszacsatolt országrész tűzrendészetének megszervezésével.

Ugyanekkor megbízatást kap a Kolozsvárra vezényelt tűzoltóképző-keret vezetésére is. Ebben a minőségében kifejtett eredményes munkáért országos tűzrendészeti felügyelői dícsérletben részesül.

Ezután Kolozsvár thj. sz. kir. város hivatásos tűzoltóságának főparancsnoka lesz. Majd a IX. (kolozsvári) tűzrendészeti kerület felügyelőjévé nevezi ki a m. kir. belügyminiszter úr.

Életrajzi adatai. Született Budapesten, 1882 okt. 24-én, róm. kat. vallású. Főiskolai tanulmányait a kassai kir. jogakadémian és a sárospataki ref. főiskolán végezte. Önkéntesi évének leszolgálása után tart. hadnagy lesz és — mint fentebb láttuk az egész világháborút katonai szolgálatban töltötte.

A székesfővárosi tűzoltóság bemutató gyakorlata

Budapest székesfőváros tűzoltósága folyó évi március hó 23-án délelőtt az állami közigazgatási tanfolyam részére nagyszabású tűzoltói, légtalmi és árvízvédelmi gyakorlatot mutatott be a XI. kerületi alosztály Tass vezér-utcai laktanyájában. Az előadáson, vitéz Bonczos Miklós államtitkár, a székesfőváros, a honvédség, rendőrség és a közüzemek nagyszámú kiküldöttjei, valamint a környék tűzoltóságainak képviselői is megjelentek.

A bemutató gyakorlatot vitéz Kiss Lajos dr. tűzoltófőparancsnok, országos tűzrendészeti felügyelő előadása vezette be a korszerű kárelhárító alakulatok szervezetéről. A nagyszámú hallgatóság számára a tűzoltóság a laktanya kivonulószerűtárat ürtette ki és rendezte be előadóteremmé. Az előadói emelvény mögött Budapest nagyméretű térképe volt látható, melyen a tűzoltóság és a légtalmi szervezet különféle alakulatainak elhelyezése színes villanykörtékkel volt feltüntetve. Budapest tűzvédelmének és légtalmának ismeretése után Kiss Lajos tűzoltóparancsnok az ország tűzrendészetének ismertetésére tért át, kiemelve a közigazgatási tanfolyam hallgatói előtt a kölcsönös segélynyújtás és a körzeti tűzoltói és mentői készenlét fontosságát.

Az előadás után a hallgatóság a tűzoltólaktanya udvarára vonult, ahol a tűzoltóság kárelhárító alakulatai teljes készenlétben felsorakozva állottak. A bemutató gyakorlatot Kiss Lajos tűzoltófőparancsnok mikrofon és hangszórók útján irányította és magyarázta el. Először a tűzoltóság műszaki mentőgyakorlatai zajlottak le. Bemutatásra kerültek a különböző mentőeljárások, kötél, létra, ugró- és csúszóponyvák segítségével a magasból, majd mentés a romok alól, vilamosfűrészes, hordozható háti autogéngvágó, pneumatikus kalapács, emelőberendezések stb. segítségével. Ezután a kárelhárító tűzoltószakasz lépett működésbe. Az első raj tüzet oltott, a második raj gázmentesítést végzett, a harmadik raj pedig a rend fenntartására a működés területén kötélkordont vont. A laktanya mögötti réten a tűzoltóság árvédelmi munkálatoakat mutatott be. Gátmegegerősítést, jászol- és nyúlgátépítést, továbbá tuta-rajtöngzést láthattunk. Az árvédelmi munkálatok különösen igen nagy érdeklődést váltottak ki. Ennek oktatása, sajnos, az utóbbi időben igen időszerűvé vált s az országos tűzrendészeti felügyelő előrelátása beigazolódott, amikor a kerületi tanfolyamok tananyagába, a műszaki mentés keretébe a gátépítés módozatait és a vízből mentést is beiktatta.

Az árvédelmi munkálatok után oltáspróbák következtek a tűzoltólaktanya mellett lévő tóparton. Először a vidéki körzeti tűzoltófejskendő riasztását láttuk, ahogy az valójában megtörténik. A szomszéd község segélykérésére félre verik a harangokat, a községben úgy, ahogy vannak, összefut a tűzoltóság. A jegyző, mint parancsnok, az íróasztal melől ugrik fel, a hentes bőrkötényben, a kisbíró stb. mint önkéntes tűzoltók felteszik a teherautóra a szabványládába csomagolt felszerelést, autó után akasztják a targoncát, útközben mindenki felteszi a zsebében hordott karszallagot és máris mindenki mint tűzoltó szerepel. A tó közelében leakasztják a targoncát, megszerelnék s oltják a falut jelképező égő faházikót. Ezután sorra gyulladtak meg az előkészített gyúlékony tárgyak, farakások, faházikók, benzines hordók stb. és bemutatásra kerültek a különféle oltási módozatok, kezdve a vödörláncon és vizipuskán, a nagyhatású oltósugáron át a por- és különféle habszugarakig.

szilágyi Németh Gyula

A hirtelen szélirány-változásokról

Írta: Aujeszky László m. kir. főmeteorológus, egyetemi magántanár

A szél iránya a tüzesetek fejlődése szempontjából rendkívül fontos tényező. Szélcsendben majdnem minden tüzeset lassabban fejlődik és könnyebben fékezhető meg. Érvényes ez nemcsak a nyílt tüzek minden alakjára, hanem még a zárt tüzekre is, mint-hogy külső légmozgástól teljesen elszigetelt zárt tűz nincsen, sőt éppen a levegőhiánnyal küszködő zárt tüzek fennállása és továbbfejlődése szempontjából a külső légmozgásból táplálkozó léghuzat vagy legalább légszivárgás döntő jelentőségű szokott lenni. Ugyanaz a tüzeset, amely északi szél idején nagyon veszedelmes, egy másik irányú ugyanolyan erős szélben már egészen más jelleget ölthet.

A szél iránya a tűzoltói taktikának is egyik rendkívül fontos irányító tényezője. Ugyanaz a tüzeset, amely például északi szélben a déli oldalról könnyen megtámadható és megfékezhető, esetleg déli szélben szinte hozzáférhetetlen és leküzdhetetlen veszélyfészkeknek bizonyulhat. De még ha a tűzfészek megközelítése minden oldalról egyformán lehetséges és egyformán könnyű is és ha a veszélyeztetett szomszédos objektumok is teljesen részarányosan oszlanak el a tűztől mindegyik égtáj irányában, ami a gyakorlatban nagyon ritkán fordul elő, akkor is fennáll a tűzoltói taktika ismert követelménye, hogy a pillanatnyi széliránynak megfelelő oldalról támadjunk és a szélirány által megszabott veszélyességi oldal felé tegyük meg a szükséges védelmi intézkedéseket.

A szélnek gyakorlatilag az a hatása van, hogy csökkenti a tűz továbbterjedési esélyeit az égő létesítmény szélfelőli oldalán és fokozza a továbbterjedési kockázatot az égő objektum szélelles oldalán. A tűz megtámadása szempontjából pedig az a sokszor leírt befolyása van a szélnek, hogy hűtő és légtisztító hatásával megkönnyíti a széloldalon dolgozó oltószemélyzet helyzetét, ellenben nagyon megnehezíti a tűzoltólegénység munkáját és tájékozódását az ellenkező oldalon, mivel oda hőséget, szikrát, pernyét, füstöt és gyakran mérgező hatású égési termékeket zúdít.

Kiváló képzettségű és nagy gyakorlatú tűzoltóparancsnokaink mindezt jól tudják és szeles időben mindig ennek tudatában készítik el támadási tervüket. Bár a helyzet áttekintésére és hiánytalan felhasználására a veszély perceiben nem sok idő áll rendelkezésre, a vérbeli tűzoltó a helyszínrre érkezéskor pillanatok alatt, szinte ösztönszerűleg szokta megtalálni azt a helyes támadási megoldást, amely a szélparancsok legelőnyösebb támadási irányt összeegyezteti a terep megközelíthetőségi és vízszerezési lehetőségeivel, valamint a veszélyben forgó környezet legbiztosabb védelmi módjával.

Halomra dől azonban a legelmésebben kidolgozott tűzoltói támadási terv is abban a nem is egészen ritka esetben, amikor egy huzamosabb oltási munkával járó bonyolultabb tüzeset vagy nagyobb tűzvész alkalmazásával a szél iránya hirtelen megfordul, a szél egyszerre az előbbire merőleges irányban, vagy éppen sással azzal ellenkező irányban kezd fujni. Ilyenkor éppen az az oltási terv, amely az előző percekben még

a leghelyesebb és leghasználhatóbb volt, egyszerre sikertelenné válhat, sőt a régi széloldalon álló legénységet egyszerre súlyos és veszedelmes helyzetbe sodorhatja. A tüzesetek szomorú történetében sok olyan tűzvész szerepel, amelyet nemcsak az erős szél jelenléte, hanem a szél hirtelen irányváltozása fokozott súlyos katasztrófává.

Természetesen az új széliránynak megfelelően új támadási tervet lehet készíteni, de a változott viszonyokra való berendezkedés sok időt és sok önfeláldozást is szokott követelni. A szélirányváltozás tehát az oltás menetében minden körülmények közt súlyos bonyodalom, mert legjobb esetben is idővesztést okoz, pedig a tűz ellen való küzdelemben ez nagyon komoly veszteség.

Ovatossági rendszabályok a szélirány változásával szemben tehetők ugyan, de csak akkor, ha sejtelmünk van arról, hogy milyen lesz az új szélirány. Arra ugyanis sem idő, sem tartalékeszközök és tartalékszemélyzet nem szokott kellő számban rendelkezésre állni, hogy a meglévő szélirányra való berendezkedés felül még minden lehető más irányba történő szélfordulás esetére is külön-külön felkészüljünk és annak következményei ellen minden ellenintézkedést kellően előkészítsünk.

Ezzel szemben nagyon könnyen lehetne a szélugrásból eredő bajokon segíteni akkor, ha előre tudnók azt az egy irányt, amibe a szél csakugyan át fog fordulni. Éppen ezért a tűzoltói gyakorlat azt a jogos kívánságot támasztja a tűzoltói meteorológiával szemben: tessék támpontokat nyújtani arra nézve, hogy egy nagyobb tüzeset oltási munkájának órái folyamán miféle ingadozások várhatók a szél irányában.

A kérdés nagy fontossága miatt kissé részletesebben kívánunk rá felelni, mint ahogyan régebbi dolgozatainkban megtettük. A gyakorlati tűzoltó számára elsősorban az a fontos, hogy megtudja, milyen alkalmakkor kell a szélirány hirtelen változásától tartania és mekkora lesz a szélirány eltolódása.

A szélirány hirtelen megváltozásának jól ismert megelőző tünetei szoktak lenni. Erre nézve tudnunk kell mindenekelőtt azt, hogy a szélnek háromféle irányváltozása szokott előfordulni. Az egyik a szél lassú és folytonos elfordulása, amikor például délután 16 órakor északi szél fuj, délután 18 órakor észak-északkeleti, 20 órakor északkeleti, éjjélkor pedig keleti irányból jön a szél. A mérsékelt erősségű szélnek rendszerint ez szokott a sorsa lenni: igen lassan más irányba fordul át. A második az erős szél hirtelen és átmenetnélküli irányváltoztatása, amit a tudományban szélugrásnak neveznek. (Például: a viharos délnyugati szél helyébe minden átmenet nélkül északnyugati szélvihar lép.) A harmadik eset a légáramlás szabálytalan ide-oda ingadozása, ami csak nagyon csendes időjárásakor fordul elő.

I. A három eset közül a mérsékelt szél lassú irányfordulása a tűzoltónak kevés bajt okoz, mert csak kis irányváltozások történnek és azok is oly lassan, hogy semmi meglepetést nem hoznak. Hosszú

oltási munkák alkalmával is mindössze lassú alkalmazkodást követelnek meg.

Annál súlyosabb tűzoltói tekintetben a másik két eset.

II. A viharos szél hirtelen irányugrása egyik percről a másikra, veszélybe döntheti az oltószemélyzetet, sőt esetleg fontos oltószereket is és egészen megsemmisítheti a nagy fáradsággal már elért oltási eredményeket. Igen fontos tehát tudnunk, hogy ezt a veszedelmes meteorológiai fordulatot hogyan lehet előre látni.

A legfontosabb, amit a gyakorlati tűzoltónak tudnia kell, a következő. A hirtelen szélugrás majdnem mindig úgy történik, hogy a szél a nap járásával egyező irányban változtat égtáját. Ez azt jelenti, hogy ha most déli szél van, akkor olyan szélugrástól nem kell tartanunk, amely délkeleti vagy keleti szélirányt létesítene. Ellenben számolnunk kell azzal, hogy a szél délnyugati, nyugati, esetleg északnyugati irányba ugorhat át.

A második fontos dolog, amit érdemes a gyakorlat emberének megjegyezni, hogy hirtelen szélugráskor legvalószínűbb a mostanira merőlegesen álló szélirány bekövetkezése. Ha eddig déli szélünk volt, akkor a szélnek nyugatra való ugrására kell elkészülve lennünk. Ha délnyugati szélünk volt, akkor legvalószínűbb az északnyugatra való irányugrás. Általában, ha a szélnek háttal állunk, akkor olyan szélugrástól kell legnagyobb valószínűséggel tartanunk, amely bal-kéz felől jövő szelet fog ránk zúdítani.

A harmadik lényeges dolog, amit a hirtelen szélugrások természetéről tudnunk kell, hogy nem mindenfajta szél hajlamos a hirtelen irányugrásokra. A délkeleti, déli és délnyugati szél mindig gyanus abból a szempontból, hogy irányugrással fog végződni. Ezzel szemben az északnyugati és a nyugati szélnek rendszerint az a vége, hogy lecsillapodik és szélcsendben végződik. A nyugati szélről nem tudunk ilyen határozott véleményt mondani, mert az sok esetben eláll, szélcsenddel végződik, sokszor meg hirtelen irányugrással átmegy északnyugati vagy északi szélviharba. Az északkeleti és a keleti szél néha irányugrással végződik, de gyakrabban csak lassú fordulással megy át a délkeleti vagy déli szélbe, ami tűzoltói szempontból meglehetősen közömbös esemény szokott lenni.

Negyedszer azt is tudnunk kell a hirtelen szélugrásokról, hogy azok valószínűségét nemcsak a fennálló szélirányból, hanem annak eddigi fennállási idejéből is meg lehet ítélni. Ha már félnap óta vagy még régebben van déli szélünk, akkor fokozott valószínűsége van annak, hogy csakhamar irányugrás következik be. Sajnos, ezt a következtetési módot nem lehet fordítva alkalmazni, nem lehet például azt mondani, hogy a déli szél még csak másfél óra óta tart, tehát irányugrás egyelőre nem fenyeget. Mert a déli szél uralmi ideje az egyes időjárási helyzetekben nagyon különböző. Néha csak egy-két óráig tart, más-kor több napig is eltarthat. De előbb-utóbb majdnem mindig beáll a hirtelen szélugrás, amikor a déli légtömegek özönlése megszűnik és egészen más természetű, legtöbbször nyugati vagy északnyugati levegő áramlik hozzánk.

Ötödször tudnunk kell, hogy a fenyegető szélugrásnak más előjelei is vannak. A hirtelen erős

borulás majdnem mindig szélugrások alkalmával következik be. Az eső kezdete és megszűnése szintén egybe szokott esni a szélugrásokkal. Közelebbről, a csendes esőzésnek a végén szokott szélugrás történni, a záporosót és zivatart pedig a szélugrás meg szokta előzni. Ebből először is az következik, hogy ha csendes eső folyamán vonulunk ki tűzhöz, akkor a küszöbön álló szélfordulással mindig számolnunk kell. Ha pedig nyáron zivatart felhőket látunk közeledni, sőt már távoli mennydörgést is hallunk vagy éjszaka idején távoli villámfényt látunk, akkor már a legközelebbi percekben a szélugrás lehetőségével kell számolnunk.

Hatodszor figyelniük kell az égbolton látható felhők mozgási irányára. Ha azt tapasztaljuk, hogy a felhők más irányban mozognak, mint ahonnan a talajmenti szél fúj, akkor ebben is a közeli szélugrás előjelét kell látnunk. Valószínű, hogy a szél a talajon is rövidesen abba az irányba fog átugrani, amelyből a felhők jönnek. Kivétel azonban ezen szabály alól az, midőn szép derült égbolton a nagyon magas jégtűfelhőket is látjuk. Ezek a finom, fátolszerű fehér felhőcskék nagyon magasban, 8—10 kilométer magasságban vannak felettünk és természetesen nem várhatjuk, hogy az ottani áramlás rövidesen idelejt a talajon is be fog állni. Bármily égtáj felől jönnek is ezek, nem tekinthetők fenyegető szélugrás előjelének.

III. Végül meg kell emlékeznünk azokról az esetekről, amikor a szél nem fordul el lassan és következetesen bizonyos irányba, nem is ugrik át hirtelen egy egészen más irányba, ahol huzamosan megmarad, hanem folytonos apró irányváltoztatásokat végez. Ez csak egészen gyenge áramláskor szokott előfordulni, általában a szép időjárás jelensége. Ezenkívül nyári zivatartok előtt is fel szokott lépni az úgynevezett „zivatar előtti csendesség“, amikor rendezett légmozgás tulajdonképpen nincs, de egészen gyenge szellő hol az egyik, hol a másik irányból érkezik. Tűzoltói szempontból ez a gyenge áramlás korántsem olyan veszélyes, mint a szélvihar és annak hirtelen irányugrása. De azért taktikai szempontból sok kellemetlenséget és nehézséget támaszthat, éppen azért, hogy a légmozgás ilyenkor szeszélyesen és kiszámíthatatlan módon történik.

Hogy az I—III. alatti esetek közül (mérsékeit szél lassú irányfordulása, élénk szél hirtelen irányugrása, gyenge szellő szabálytalan irányingadozása) melyik forog fenn, azt kis figyelemmel mindig megállapíthatjuk. Hogy a legfontosabb jelenség (a viharos szél hirtelen irányugrása) mikor áll be és milyen új szélirányt fog létesíteni, azt a helyszínen előre látni nem lehet. Ilyen meteorológiai helyzetek idején előforduló súlyosabb tüzesetek alkalmával igen célszerű, ha a központi ügyelet távbeszélőn felvilágosítást kér az illető ország meteorológiai intézetétől. Németországban Dr. W. Thomas meteorológus kezdeményezésére szorosabb együttműködés van kialakulóban a tűzoltóságok és a meteorológiai tudományos szolgálat között. Dr. Thomas önálló úton, de ugyanazokra az elgondolásokra jutott el, amelyeket a Tűzrendészeti Közlöny hasábjain éppen egy évtizeddel ezelőtt, az Első Magyar Általános Biztosító Társaság vigadótéri palotájának nagy feltűnést keltett tetőtüze alkalmából kifejtettünk: a tüzeseteknek és az egész tűzoltói működésnek az időjárással való szoros kapcsolat

lata miatt igen célszerű lenne, ha a tűzoltóságok a meteorológiai intézetek adatait és információs szolgáltatását vagy állandó együttműködés keretében vagy legalább meteorológiailag fokozottan érzékeny na-

gyobb tüzesetek oltása folyamán (az oltás munkáját és az oltószemélyzet biztonságát veszélyeztető meglepetések elkerülése céljából) tanulmányoznák és felhasználnák.

Tűzjelzés hajdan és manapság

(Folytatás)

A legújabb idők kezdetén is alig változott a tűzjelzés módja. Nappal vörös zászló a tűz irányában és éjjel vörösvégű lámpás a toronyban. Ami a hanggal való jelzést illeti, még mindig a *kongatás* volt divatban, mint a legmegfelelőbb. Pesten például szintén harangkondítással jelezték a tüzet még a múlt század hetvenes éveiben is, mégpedig a Belváros volt 1 kondítás: Stadt; Ferencváros 2 kondítás: Franz-stadt; Józsefváros 3 kondítás: Jo-sef-stadt; Lipótváros 4 kondítás: Le-o-pold-stadt; Terézváros 5 kondítás: The-re-si-en-stadt; Buda 6 kondítás. (Lásd Roncsik: „Gróf Széchenyi Ödön élete“, 146. lap.)

Ma már nincs szükség minden tekintetben a régi tűzjelzés módjaira, mert például csak faluhelyen van még a harangkondítás. Városokban telefonon jelzik a tüzet, azaz a hivatalos tűzoltóság működik... A tűzoltóság, vagy a tűzoltólaktanya tornyában figyelő tüzér telefonon szól le az őrségnek... Van olyan város is, amely minden tűzoltó lakásában *riasztó csengőt* szereltetett föl és ugyanegy pillanatban tudja meg minden tűzoltó, hogy tűz van. És annyi riasztó csengőgetést kap, ahányadik *tűz-kerületben* ütött ki a tűz. A kerületekre való beosztás különben a harangkondítással való jelzésnél is megvan már minden rendes faluban.

A különféle műszerekkel való *önműködő tűzjelző-készülékekre* majdnem minden évben jelentkezik egy-két feltaláló. Eddig azonban egy vált ki ezek közül, melyet több helyütt be is építettek, kivált nagy malmokban, a Sprinkler-tűzjelző készüléket. Ez drága ugyan, de rendkívül hasznos...

IV. A 19. század végén és a 20. század elején

Az eddigiekből láthattuk, hogy milyen aprólékos részletességgel dolgozták ki a tűzjelzésre vonatkozó rendelkezéseket. Mintha azt gondolták volna, hogy másképp meg sem értik az emberek. Pedig okos ember kevés szóból is ért, amint az alábbiak bizonyítják.

Az 53.888—1888. Bm. számú rendeletnek harmadik fejezete foglalkozik a tűzjelzés kérdésével a következőkben:

11. §. Ki a községben kitört tüzet vagy tűzveszélyt észreveszi, köteles azt azonnal köztudomásra hozni.

12. §. A más községben észrevett tüzet tartozik az észrevevő tartózkodási helye bírójának (polgármesternek) vagy a rendőrségnek és tűzoltóságnak haladéktalanul jelenteni.

13. §. A községi bíró (polgármester) köteles a szabályszerű rendelkezéseket megtenni s intézkedni, hogy a tűzvész kitérésének híre úgy helyben, mint — ha az szükséges — a szomszéd községben, lehető-

leggyorsabban elterjedjen, utóbbi esetben lehetőség szerint lovas tűzjelentők által. A főszolgabíró is azonnal értesítendő, ki — ha lehetséges — a tűzvész helyén megjelenni köteles.

14. §. A tűzriadó a helybeli viszonyok szerint rendezendő."

Milyen rövidre zsugorodik a múlt század végén a tűzjelzésre vonatkozó intézkedés! Alig pár sor az egész, de azért benne van minden, ami a régi rendeletekben megvolt, csak épp nem olyan bőbeszédűséggel.

Az 1925. évi 230.000. B. M. számú rendelet III. fejezetében az 5. § alatt mond annyit, hogy:

„... a tűzország, helyesen készenlét feladata: tűz esetén a riasztás.

6. §. A tűzjelzés gyorsasága megkívánja, hogy azokban a nagyközségekben és városokban, ahol telefon van, a tűzoltólaktanya, illetőleg őrség helye is telefonállomással legyen ellátva. Az illető községek és városok kötelesek tehát háztartási költségvetésük terhére a megfelelő telefonállomás berendezéséről gondoskodni.

7. §. Mindazok a magánegyházak, vállalatok vagy intézetek, amelyeknek a helyi telefonhálózatba bekapcsolt telefonállomásuk van, a m. kir. kereskedelmi miniszter úr által kiadott szabályzat értelmében is kötelesek azt tűzjelzésre, valamint balesetbejelentésre mindenkor haladéék nélkül rendelkezésre bocsátani."

Itt már nincs szó kiabálásról, lármáról, nem beszél arról, hogy ablakokat, ajtókat zögessenek meg, ide szaladjanak, oda fussanak a hivatalos és nemhivatalos emberek. Röviden, velősen intézkedik, a kor viszonyainak megfelelően.

Az 1936. évi X. tc., valamint annak végrehajtási utasítása (180.000—1936. B. M. számú rendelet) a XVI. fejezetben, a tűzoltói készenléttel kapcsolatban állapít meg annyit (143. § (3) b) pont), a tűzoltói készenlét feladata „... tűz esetén a riasztás“.

A 144. § a távbeszélő felhasználásnak biztosításáról intézkedik oly módon, hogy „... a tűzoltólaktanyát, illetőleg a tűzoltói készenlét helyét távbeszélő állomással kell felszerelni“. Ugyanitt a (2) pont kimondja hogy: „... ahol a posta csak meghatározott időben tart távbeszélőszolgálatot, gondoskodni kell arról, hogy a tűzoltóság (parancsnok lakása is) „... távbeszélőn a szolgálati szünet alatt is felhívható legyen“.

Speciális tűzoltóegyenruha-

Keresztény készítő szabóság
cég!
Arajánlattal Czirják Elek
díjlanul Budapest, XI, Horfjy Miklós-út 61
szolgálat Telefon: 268-693

A 145. § tíz pontban tárgyalja az éjjeli őri szolgálatot s (9) pontjában így intézkedik:

„Az éjjeli őr ... minden gyanus esetet köteles a készenléti szolgálatot teljesítő tűzoltó útján a községi elüljáróságnak bejelenteni ...“

A rendelet negyedik része a mentő tűzrendészettel foglalkozik s első fejezete „A tűz kitörése esetén követendő eljárást” tárgyalja a 146—148. §§-ban. A 146. § a kitört tűz bejelentésének kötelezettségéről intézkedik s kimondja, hogy:

„(1) Az a helyben lakó, aki a tűz kitörését észre veszi, köteles azt lakóhelyén a tűzoltóságnak ... avagy a rendőrhatóságnak, községi jegyzőnek vagy bírónak késedelem nélkül tudomására hozni.

(2) A kitört tüzet a helyi viszonyoknak leginkább megfelelő módon — légvédelemmel kapcsolatos jelzésektől eltérően — kell jelezni. A tűzjelzés módját a légvédelmi rendelkezésekben foglaltak figyelembe vételével a vármegyei tűzrendészeti szabályrendeletben kell meghatározni.“

A 147. §. a távbeszélőnek tűz, más elemi csapás, baleset vagy légitámadás bejelentése céljából való igénybe vételéről intézkedik, midőn ezeket mondja:

„Tűz vagy más elemi csapás, úgyszintén baleset, továbbá légi támadás bejelentésére és az ezekből folyó intézkedések megtételére távbeszélőjét — a kereskedelem- és közlekedésügyi, valamint a honvédelmi miniszter által kiadott szabályzat értelmében — mindenki köteles mindenkor haladék nélkül helyi beszélgetésekre díjtalanul rendelkezésre bocsátani.“

*

Mondanivalóinknak végére értünk. A török hódoltság utáni századok tűzjelzését bemutattuk saját nyelvünkön és a korok gondolkozását kifejező módon. Láthattuk, hogy fejlődés mutatkozott, bár az alapelvek megmaradtak, sőt nem egy esetben szószerint nyerne kifejezést.

Fejlődés persze van, mert a régi világ embereinek ösztönös kiabálásától: „Tűz van!“, eljutottunk a telefon pillanatok alatt használható és eredményes tűzjelzéséhez. Szervezettebb is a teendő és pontosan körvonalazott kinek-kinek a tennivalója. Ebből következik, hogy bizonyára eredményesebb is. (bi.)

Kapualja mint garázs

Tüzesethez riasztottak ez év január első napjainak egyikén. Erősen estére hajlott az idő, mikor a házhoz értünk. Nagyobb kosárfonó üzeme van a tulajdonosnak, aki másnap országos vásárra készült. Több száz kész munkát raktak már fel egy teherautóra, melyet — hogy másnap hamarosan indulhassanak — a kapualjba állítottak be. Természetes, hogy a fedett kapualjnak csaknem egész bejáratát elfoglalta a hatalmas teherautó s mellette csak szorongva lehetett bejutni az udvarra és a házba.

Ez a teherautó gyulladt meg és mikor odaérkeztünk, már lángokban állott nemcsak a közlekedési alkalmatlanság, hanem a reárakott sok-sok kosár is, és a vesszőből font sok száraz tárgy hamarosan lángot fogott és lobogva égett.

Egy pillanatra tehetetlenül állottunk a ház előtt, mert a kapun bejutni lehetetlenség volt, ha csak meg nem akartunk volna sülni. Más természetes bejárás nem volt. Láttuk azonban, hogy már a stukatur nélküli mennyezet fája, deszkája is erősen barnul az alatta égő kosarak melegétől. Az ablakon kellett bemennünk és részben belülről kifelé tolvá, részint elül akasztott láncsal húzva: valahogyan sikerült kivontatnunk az égő teherautót. Künn azután két-három oldalról lelocsoltuk sürgősen alkalmazott fecskendőszárgárral. Megjegyzem, hogy az utcára való vontatás nem jelentett veszélyt a környező házakra, mert elég nagy hórétég borított mindent.

Az autótól megszabadított kapualjával azután hamarosan sikerült elbánnunk, mert egyrészt alulról támadtuk, másrészt a padlason át felülről. Magában a házban nem sok kár esett, de annál érzékenyebben érte a tulajdonost a jórészt elégett teherautó és a rajta felhalmozott készkosár értékével együtt mintegy 6000 pengő kárt szenvedett — gondatlansága miatt.

A tűz a lukas benzintartó miatt keletkezett. A benzín ugyanis az éj folyamán az utcára kifolyt, s ott valószínűleg eldobott gyufától, cigarettától meggyulladt.

Az 1936. évi X. tc. Végrehajtási Utasításának VIII. fejezete (113. §) részletesen körülírja, hogy milyen legyen a gépjármű-szinek építése és berendezése. A (10) pontban pedig kijelenti, hogy „kapualjban gépjárművet rendszeresen tartani nem szabad.“ Bizonyára megvan reá az ok, hogy miért nem, amint hogy igazolja a fent leírt tüzeset.

Minket, tűzoltókat abból a szempontból érdekelhet a fenti eset, hogy nem egy helyen előfordul még az is, hogy rendszeresen kapu alatt tartják az autót csak azért, hogy a garázsépítés költségeit megtakarítsák. A tűzoltó pedig ne csak akkor legyen tűzoltó, mikor gyakorlaton, vagy elméleti előadáson vesz részt, vagy tűznél munkálkodik, hanem legyen mindig és mindennütt az. Ha tehát olyat tapasztal falujában, amely ellenkezik a megelőző tűzrendészetre vonatkozó rendelkezésekkel, iparkodjék azon tanáccsal segíteni ott, ahol módja van reá. Ha pedig olyan helyen tapasztalja, ahol talán az ő beavatkozását nem vennék jónéven, jelentse parancsnokságának, amely azután vagy a maga hatáskörében, vagy az illetékes hatóság révén véget vet a rendellenességnek.

Ernay Lajos,

önk. tűzoltófőfelügyelő

Legjobban felszerelt keresztény szakvállalat.
Tűzoltó- és községi fúvós-zenekarok
teljes felszerelése. Kürtök és dobok

DAVID HANGSZERHÁZ K. K. T. Kolozsvár, Unió-u. 12

A nő mint tűzoltó

A minap kezembe került a „Riadó“ c. légoltalmi folyóirat egy régebbi száma, mely szemet gyönyörködtető fényképet közöl egy női tűzoltócsapat működéséről. A hölgyeket sisakosan, baltásan, kocsi- és kismotorfecskendő szerelése közben örökítette meg a fényképész.

A női nemnek mindig nagy tisztelője voltam — és vagyok még ma is. A női tűzoltócsapatok felállítását azonban nem tartom helyesnek és célszerűnek. Bármily elismerésre méltó öszinte hazafiság szülte is ezt az ötletet: a magyar nőnek a tűzoltásba ilymódon való bekapcsolása — szerény véleményem szerint — nem szerencsés, sőt teljességgel megokolatlan. Egy esetben talán lehetne ilyen női tűzoltócsapat felállítását némiképp megindokolni, nevezetesen olyan kis- és legkisebb községekben, ahol a községet az a veszély fenyegetheti, hogy esetleges mozgósítás vagy háború alkalmával nem marad a faluban egyetlenegy tűzoltónak használható férfi sem. De azt hiszem, hogy még ezeken a kis helyeken is akad majd elegendő hadköteles levante, akikből kitelik egy segédtűzoltóosztag. De érdekes, hogy nem is ilyen kis helyen alakult meg a női tűzoltócsapat, hanem egy olyan nagyközségben, melynek elég nagyszámú lakossága van. Itt tehát még ez a szempont sem szól a női tűzoltócsapat felállításá mellett.

Mi célja lehet tehát az ilyen kocsi- és kismotoros fecskendőkkel, tömlőorsókkal stb. dolgozó női tűzoltócsapat megszervezésének? A polgári önvédelem, a ház és házcsoportok őrségei kocsi- vagy éppen kismotoros fecskendőkkel és más nagyobb hatóerejű tűzoltóeszközökkel nem rendelkeznek. Ahol pedig esetleg ilyenekkel rendelkeznének, mint pl. Budapest egyes helyein: ott van a kezelésükhöz megfelelő számú férfi, illetve levante is. Viszont: hatósági polgári légoltalomban a „különleges légvédelmi szolgálatnál“ nőket másra, mint egészségügyi és esetleg irodai szolgálatra felhasználni — az érvényben lévő rendeletek értelmében — nem szabad.

Kérdem akkor: miért kell a magyar nőt olyan tűzoltói munkára fogni és kioktatni, aminek komoly esetben úgysem veheti hasznát. A magyar asszonynak és lányának a polgári légoltalom, az önvédelem kerekein belül oly nagy és fontos szerepe jut, hogy attól őt — végeredményben csupán tetszetős mutatványok betanítása céljából — elvonni, nagyon helytelen. A nőnek főleg a légoltalmi ház- és házcsoport-őrségekben van a helye, vagy pedig a hatósági légoltalom egészségügyi szolgálatánál. A ház- és házcsoport-őrségek keretén belül van azonban a nők legigazibb működési területe. Ott találja meg a nő a neki való feladatkörét, mert hiszen ennél a munkánál saját otthonának megvédéséről van szó. Ebben a munkakörben azután minden teendővel egyaránt tisztában kell lennie. Ez pedig, mint tudjuk, nem csekély feladat. Értenie kell az első segélynyújtáshoz éppen úgy, mint a házi tűzoltáshoz; ismernie kell a riasztással és elsőtétítéssel járó tennivalót és általában tisztában kell lennie minden a házat, illetve házcsoportot érintő légoltalmi rendelkezéssel.

Nietzsche, a nagy német filozófus egy helyütt azt

mondja: „A férfi neveltessék harcra, a nő a harcos üdítésére — minden egyéb balgaság.“ Ez a felfogás talán helyes lehetett a mult században, ma már idejét mult ez a „balgaság“. Csak azért idéztem, mert még ma is akadnak, akik ezt a felfogást vallják, akik a nőt másképpen, mint főzőkanállal a kézben, máshol, mint a konyhában — elképzelni nem tudják. A mai súlyos időkben a nő is harcos társa a férfinak s együtt és vállvetve küzd a férfi-ember társával. Más azonban a terület, ahol harcolnia kell és küzdő fegyvere is más mint a férfié. A férfi, ha kell, támad; a nő — sohasem. A férfi országát, faluját védi, a nő feladata pedig, hogy a legszentebbet: a családi otthon védje.

Tanítsunk meg minden magyar asszonyt és leányt a házi tűzoltás alapelveire. Tanulja meg minden nő: miként kell a háztartásban is meglévő — hogy úgy mondjam — „elemi“ tűzoltóeszközökkel, vederrel, pokróccal, cirokseprővel mint szikracsapóval stb. helyesen bántani és hogy miként lehet ezekkel a kezdetleges eszközökkel is eredményesen eloltani keletkező tüzeket. Légoltalmi tűzoltás szempontjából pedig tanulják meg asszonyaink és lányaink elsősorban azt, hogy az igen hatásos és mutatós gyakorlatokkal ellentétben, magát a gyújtóbombát, a ház- és házcsoport-őrségek rendelkezésére álló kezdetleges tűzoltóeszközökkel eloltani nem lehet, sőt nem is szabad! Tanulják meg higgadtan kivárni, míg a gyújtóbomba kiég és azt, hogy tisztán csak a gyújtóbomba által felgyújtott tárgyak és anyagok oltását kíséreljék meg. Meg kell őket tanítani, hogyan bánjanak a légoltalmi tűzoltóeszközökkel (a vízpuska, veder, mankós, puttonyfecskendő, sőt a kerti permetezőgépekkel). Ne mulasszuk el azonban sohasem, hogy az ilyen „elemi“ tűzoltóeszközök valódi értékét is megismertessük velük. Mindig nyomatékosan kell hangsúlyoznunk, hogy az ilyen kézi tűzoltóeszközökkel csak a kezdő, a keletkező tüzeket lehet eredményesen támadni és eloltani.

Végül még valamit, ami talán az első pillanatban nevetségesnek is tűnhetik: figyelmeztessük asszonyainkat, leányainkat arra a nagyon fontos körülményre is, hogy lengő szoknyákban, lobogó vagy „dauerolt“ hajjal nem lehet tüzet oltani (helyesebben: nem szabad)! Ha nő elvállalja a háziőrségben a légoltalmi tűzoltó nehéz szerepét, akkor nadrágot is kell húznia, fejére sisakot — ennek hiányában esetleg egy fazekat vagy habverőüstöt — kell tennie és csak így felszerelve szabad komolyabb tűz oltásához kezdenie!

Ilyenekre tanítsunk meg minden magyar nőt, de ne használjuk fel őket, szemre talán tetszetős, sőt hatásos, de végeredményükben céltalan mutatványok betanulására.

A tűzoltók komoly fegyvere a fecskendő. Ne töltsük tehát amúgy is drága időnket avval, hogy olyanokat tanítunk meg a fecskendő használatára, akik a tanultaknak amúgy sem vehetik hasznát. Hiszen komoly esetben olyan helyre állítja őket a kötelesség, ahol ezt a hatásos fegyvert használni nem lesz módjukban.

Glaser János
önk. tűzoltófőfelügyelő

Észrevételek az új Gyakorlati Szabályzathoz

Az új gyakorlati szabályzat kipróbálása ország-szerte megindult, s az általános vélemények alapján közöljük, hogy annak elvi felépítése mindenütt kedvező benyomást keltett. A szabályzatot úgy a községi, mint a városi testületek céljaikra alkalmasnak és körülményeiknek megfelelőnek találják, az előbbieket főleg a kedvező létszámviszony miatt, az utóbbiak pedig azért, mert végre egységes szabályzatot kapnak a különféle felépítésű gépkocsi-fecskendők számára is. A gyakorlati szabályzat elvi felépítése ellen még semmiféle hozzászólás nem érkezett be, annál többen kísérleteznek azonban a szerelés apróbb fogásainak simítása és egyszerűsítése érdekében. A gyakorlati szabályzat szakbizottsága maga is állandóan foglalkozik a tervezettel, hogy megfelelő felkészültséggel fogadhassa majd a kerületi felügyelők útján befutó összesített javaslatokat.

A szakbizottság is talált oly szöveget a szabályzatban, amely a több szöveg egyeztetésénél bekövetkezett elírás folytán módosításra szorul. Hogy az egyes tűzoltótestületek fölösleges munkát ne végezzenek, az Országos Tűzrendészeti Felügyelő úr elrendelte, hogy a Tűzrendészeti Közlönyben állandóan felszínen kell tartani a gyakorlati szabályzatra vonatkozó értékes észrevételeket és közölni kell azokat a módosításokat, melyeket a bizottság javaslatára az Országos Tűzrendészeti Felügyelő időközben már elfogadottnak nyilvánít ki. Hasonlóképpen a gyakorlati szabályzat téves oktatásának elkerülése végett felhívjuk az oktatókat, hogy esetleg félreérthető szöveg felmerülése esetén forduljanak kérdéseikkel a Tűzrendészeti Közlöny szerkesztőségéhez, hogy következő közleményünkben erre kitérhessünk.

Az első módosítás az egy tömlővel és sugárcsővel történő szerelésnél, a 6. §. 31. pontjában van. Ugyanis a visszaszerelésnél, amikor a tűzoltó az apacsavart a felezés után a tömlőre helyezi, ugyanakkor abból a testhelyzetből nem tudja a sugárcsövet a tömlő túloldalán 0.50 m.-re a földre helyezni, mert bal kézzel nem tud oly távolra nyúlni. Ehelyett a tűzoltó az apacsavar lehelyezése után emelkedjek fel, (ne vegye át balkezebe a sugárcsövet, amint az a szabályzatban leírva van), kerülje meg a tömlőt, bal lábát kitéve hajoljon le és a jobbkezeben tartott sugárcsövet tegye le a tömlő jobb oldalán, attól 0.50 m.-re úgy, hogy a sugárcső anyacsavaros vége a tömlő anyacsavaros végével legyen egy vonalban.

A második módosítás a nycmötömlő csavarpárok össze- és szétcsavarásánál van. A tűzoltónak ugyanis a szabályzat szerint a csavarpárok össze- és szétcsavarása, majd földrehelyezése után át kell lépnie a tömlőn, mégpedig a 2-esnek balra, a 3-asnak jobbra. Ha azonban a tűzoltó a szabályzatnak megfelelően csavarás közben a csavarpárokat térdei közé szorította, részben zárt lábbal nem tud jól lehajolni, részben pedig nem tud jól átlépni a tömlőn. Ehelyett tehát, amint a tűzoltó a csavarpárok össze- vagy szét-szerelését elvégezte, a csavarpár letevésekor a 3-as jobb lábbal, a 2-es bal lábbal lépjen kissé oldalt. Ezáltal a csavarpár letevése könnyebb, másrészt pedig

az átlépéshez megfelelő hely áll a tűzoltó rendelkezésére.

Értelemzavaró, illetve félreértésre alkalmat adó hiány van a 14. §-nál a 122. pontban. Ugyanis a vezényszóban... „osztóvilla...nál“... szöveg szerepel, s legtöbbször a vezényszót a kihagyásnál helytelenül töltik ki és az osztóvilla megjelölésére az alapvezeték csavarpárszámát adják meg. Ez helytelen, mert az osztóvilla nem az alapvezeték tömlődarabjai közé kerül beiktatásra, hanem az alapvezeték szereljük addig, amíg a tűz közelében letett osztóvilláig elér. Az osztóvilla helyétől mindig — lehetőleg — oly pontot kell megjelölni, ahonnan az első sugárral a tűz egy tömlőtekerccsel elérhető. Tehát a vezényszó helyesen pl. ... „osztóvilla az égő pajta jobb sarkánál“ ...

Értelemzavaró szöveg csúszott be a 125. pont 1—3. sorába „A II/3-as“ szöveg után „ha az osztó két tömlővel el nem érhető, szerelje az alaptömlővezetékét motoros tömlővel a II/2-es után az előírásnak megfelelően, majd“ szöveg törölnöd.

A most közölt módosításokat a gyakorlati szabályzat készítésével foglalkozó szakbizottság javaslata alapján az Országos Tűzrendészeti Felügyelő úr elfogadta, tehát az ezzel egyező módosításra újabb javaslatot tenni nem kell.

Amennyiben a bizottság újabb módosításokat alapít meg, úgy azokat lapunkban azonnal közöljük.

Felhívjuk még a tűzoltóparancsnokok figyelmét lapunk következő számában közlésre kerülő *Peredy István* győri tűzoltóparancsnok tervei alapján készített kismotorfecskendő targoncára, amelyről a 800 percliter teljesítményű, tehát a legnagyobb teljesítményű és legnagyobb súlyú kismotorfecskendőt is egy ember a legnagyobb könnyedséggel tudja a földre helyezni és a targoncára ismét feltenni. A targoncát az Országos Tűzrendészeti Felügyelő úr megsejmelte és szakértő bizottsággal felülvizsgáltatta, majd annak közlésére adott utasítást, hogy a targonca a gyakorlati élet követelményeinek rendkívüli módon megfelel és annak segítségével a 800 percliter teljesítményű fecskendő is — szükség esetén — egy részleggel szerelhető.

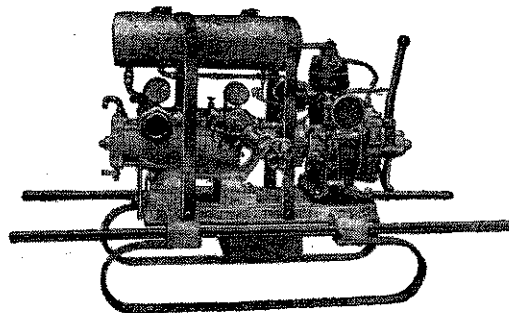
szilágyi Németh Gyula

Benzin- motoros önfelszívó tűzoltószivattyú

hordozhatóan és kétkerekű targoncán.

Szivattyúk és kompresszorok

minden nagyságban és minden célra.

TELEFON:
120-932
112-405

SOMMER és FEIN mérnökök

szivattyú- és kompresszorgyára

BUDAPEST, V, KATONA JÓZSEF-UTCA 3

HIVATALOS RÉSZ

1096—1941. eln. sz.

Pályázati hirdetés.

Hódmezővásárhely thj. városnál szervezett tűzoltófelügyelői állásra pályázatot hirdetek.

A tűzoltófelügyelői állás javadalmazása az állami rendszerű N. fiz. osztály 3. fokozatának megfelelő kezdő fizetés és lakbér.

Felvittem a pályázati feltételeket, hogy szabályszerűen felkészültek és a város főispánjának címzett pályázati kérelmüket legkésőbb 1940. május 12. délutáni 12 órájáig a város polgármesteri hivatalába kell bevitni, vagy ugyanott adják be. Az elkészített pályázati fel nem szerelt pályázati kérelmek nem vehetők.

A pályázati kérelemhez eredetben vagy hiteles másolatban a pályázati okmányokat kell csatolni.

A 1939. M. E. számú 1. és 3. §-ában megjelölt rendelkezéseknek megfelelően annak igazolását, hogy a pályázati kérelem nem esik az 1939. évi IV. tc. 1. §-ában meghatározott korlátozás alá;

2. újkeletű hatósági erkölcsi bizonyítványt;
3. a magyar állampolgárságot igazoló okmányt;
4. testi és szellemi alkalmasságot igazoló újkeletű tisztiorvosi bizonyítványt;
5. legalább érettségi bizonyítványt, vagy ezzel egyenlő értékű iskolai végzettséget igazoló bizonyítványt;
6. a Magyar Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyamon szerzett tűzoltótiszt oklevelet;
7. katonai szolgálat teljesítését igazoló bizonyítványt;
8. rövid életrajzot;
9. esetleges eddigi működést igazoló okmányokat.

Köszölgélatban álló pályázók a felsorolt követelmények közül azokat, amelyek a törzskönyvi lapon fel vannak tüntetve, az említett törzskönyvi lappal vagy minősítési táblával igazolhatják.

Hódmezővásárhely, 1941 március 14.

Endrey sk., polgármester.

Felhívás a kolozsvári kerületi tűzoltótanfolyam látogatására. Kolozsvár thj. sz. kir. város hivatásos tűzoltófőparancsnoksága a 180.000—1936. B. M. sz. rendelet 50. §-a és a 360.660—1940. V. B. M. számú rendelet alapján 1941 április 16-tól május 6-ig kerületi tűzoltótanfolyamot tart, amelynek a célja az, hogy a városi és községi tűzoltóságok szervezésére és vezetésére alkalmas tűzoltótiszteket képezzen ki. A kerületi tanfolyamra jelentkezők határideje 1941 április 7.

A hallgatók a felvételtől 1941 április 12-ig értesítést kapnak a tanfolyam parancsnokságától.

A tanfolyam felvételi díja, tandíja, vizsgadíja, szakkönyvek és felszerelés használati díja hallgatónként 70 pengő, amelyet a jelentkezéssel egyidejűleg kell a tanfolyamparancsnokság címére küldeni, mert különben a hallgató részére helyet biztosítani nem tudok.

Gondoskodom a hallgatók egyúttal a hallgatók csoportos, kedvezményes elszállásolásáról, ennek díja egész tanfolyam idejére 6 pengő. Ezért a hallgatók katonai elszállásolást (ágy, szalmazsák, pokróc) kapnak. Egy pokrócot mindenki hozzon magával. A csoportos elszállásolás igénybevétele nem kötelező.

Ugyancsak biztosítani kívánok a hallgatók részére kedvezményes napi háromszori étkezést, amelynek díja a

tanfolyam egész tartamára 54 pengő. A csoportos étkezés igénybevétele sem kötelező.

A tanfolyam keretén belül a hallgatók légtalmi kiképzésben is részesülnek s így a m. kir. honvédelmi miniszter úr 61.411. eln. lgv. 1938. H. M. számú rendelete alapján külön légtalmi tanfolyamot végezniök nem kell. Kolozsvár, 1941 március 21. vitéz Zombory A. József sk., kerületi tűzrendészeti felügyelő, tanfolyamparancsnok.

Felhívás a kassai kerületi tűzoltótanfolyam látogatására. Kassa sz. kir. város törvényhatósági joggal felruházott város a m. kir. belügyminiszter úr 180.000—1936. számú rendelete 50. §-ának (2) bekezdése alapján és a 44.399—1940. V. B. M. számú rendeletben adott engedélye alapján 1941 április 27-től május 18-ig kerületi tűzoltótanfolyamot tart, amelynek célja, hogy a városok és községek részére a tűzoltóságok szervezésére és vezetésére alkalmas tűzoltótiszteket képezzen.

A tűzrendészet újabb szabályozásáról szóló 180.000—1936. B. M. számú rendelet 11. §-ának (5) és a 115.200—1938. V. B. M. számú rendelet (5) bekezdése szerint önkéntes, köteles és magántűzoltóság parancsnoka és tisztje csak az lehet, aki egyéb feltételeken felül a kerületi tűzoltótanfolyam sikeres elvégzését igazolja.

A kerületi tűzoltótanfolyamra a jelentkezés határideje április 27-én reggel 8 óra.

A tanfolyam felvételi díja, tandíja, vizsgadíja, szakkönyvek, ruhahasználat és felszerelés-használat díja együtt, hallgatónként 70 pengő, amelyet a jelentkezéssel egyidejűleg kell a tanfolyamparancsnok címére megküldeni, 14 fillér postakézbiztosítási díjjal együtt.

Gondoskodom a hallgatók csoportos kedvezményes elszállásolásáról, melynek díja az egész tanfolyam idejére 6 pengő. Ezért a hallgatók katonai elszállásolást (ágy, szalmazsák, lepedő, pokróc) kapnak. Az elszállásolás igénybevétele kötelező. Ugyancsak biztosítok a hallgatók részére kedvezményes, napi bőséges háromszori étkezést, melynek díja az egész tanfolyam tartamára 54 pengő.

A tanfolyamot légtalmi kiképzéssel bővítettem s az eredménnyel végzett hallgatóknak a m. kir. honvédelmi miniszter úr 61.411—1938. eln. lgv. sz. rendelete alapján külön légtalmi tanfolyamot végezniök nem kell. Kassa, 1941 március 19. vitéz László Árpád sk., kerületi tűzrendészeti felügyelő, hiv. tűzoltófőparancsnok, a tanfolyam parancsnoka.

Felhívás. Nógrád vármegye Tűzoltó-Szövetsége 1941 április 17-től április 26-ig törvényhatósági tűzoltótanfolyamot tart az önkéntes, köteles és magántűzoltóság altisztjei szakképzettségének emelése céljából. Ezen tanfolyamra a jelentkezés határideje a már jelentkezettek kivételével, 1941 április 10. Minden hallgató részére, aki ezt igénybe venni kívánja, biztosítok csoportos katonai elszállásolást (ágyat, szalmazsákot és egy takaró pokrócot), de fejezőkönyvről és lepedőről a hallgató köteles gondoskodni. Ugyancsak biztosítok minden hallgató részére napi háromszori (reggeli, ebéd, vacsora) étkezést teljesen díjmentesen annak, aki ezt a felvételi kedvezményben kifejezetten kéri és igénybe venni óhajtja. A tanfolyamra felvett hallgatók a befizetett tandíjat abban az esetben sem kaphatják vissza, ha a tanfolyamon nem vesznek részt. Kívánatosnak tartom, hogy a tanfolyam-

hallgatók saját egyenruhájukat hozzák magukkal, mert a tűzoltószövetség korlátolt számú és csak nyári egyenruhával rendelkezik. A tanfolyamot záróvizsga fejezi be. A sikerrel vizsgázott hallgatók országos érvényű bizonyítványt kapnak.

Törvényhatósági tűzoltótanfolyam Miskolcon. Borsod vármegye és Miskolc thj. város Tűzoltó-Szövetsége a m. kir. belügyminiszter úrtól nyert felhatalmazás alapján folyó évi március hó 26-tól április hó 5-ig törvényhatósági tűzoltótanfolyamot tart. A tanfolyam látogatottságának biztosítása céljából Szathmáry Király Géza dr. vármegyei tűzrendészeti felügyelő előterjesztésére a vármegyei alispánja valamennyi tűzrendészeti felügyelőhöz és közjegyzőhöz, valamint magántűzoltóság parancsnokához külön felhívást intézett. A tanfolyamhallgatók költségeit — amennyiben azt költségvetési fedezet hiányában egyes községek nem tudnák fedezni — Borsod vármegye és Miskolc thj. város Tűzoltó-Szövetsége vállalta át.

Törvényhatósági tűzoltótanfolyam Veszprémben. Veszprém vármegye törvényhatósági tűzoltó szövetsége a 73.538—1940. V. B. M. számú rendelettel adott engedély alapján Veszprémben 1941. év folyamán két törvényhatósági tűzoltótanfolyamot rendez. Az első tanfolyam április hó 16—27-ig, a második május hó 8—19-ig tart. A tanfolyammal kapcsolatosan tandíj, felvételi díj, vizsgadíj, felszerelés használati és szakkönyvek díja 35 pengő, amely összeg a tanfolyam megkezdéséig Törvényhatósági tűzoltótanfolyam parancsnoksága Veszprém, vármegyei ház címre postautalványon beküldendő. A szövetség tagtestületei által kiküldött hallgatók részére az élelmezés és szállás költségeit a szövetség viseli. A tanfolyamra való felvételt a tanfolyam parancsnokságától kell kérni. A beküldés határideje az első tanfolyamra április 5, a másodikra április 20. A tanfolyamhallgatók a felvételtől a tanfolyam megkezdése előtt legalább öt nappal értesítést kapnak. Veszprém, 1941 március 14. *Molnár László* hivatásos tűzoltóparancsnok, a tanfolyam parancsnoka.

KISTÉTÉNYI WALTHER E.

BUDAPEST, IV, PETŐFI SÁNDOR-UTCA 6, FÉLEMELET

**Gyárt: érmeket
rendjeleket
jelvényeket
tisztjelvélyeket**

A
Magyar Országos
Tűzoltó Szövetség
éremszállítója

Az összes
„TOTAL”
rendszerű tűzoltókészülékek és berendezések gyártási jogának magyarországi engedélyese

Legújabb készülékünk és berendezésünk az

„ÜSTÖKÖS-TOTAL” léghaboltó-rendszer.
LIGETI és BIRÓ Budapest, V, Árpád-u. 10
Ismeretével készséggel szolgálunk. TELEFON: 127-799.

SZÖVETSÉGI ÜGYEK

Értesítés

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetségnek 1941. évi május hó 4-ére Budapestre kitűzött rendkívüli közgyűlését elhalasztom, mert a megvásárolni szándékoltt bérházra a Rimamurányi-Salgótarjáni Rt. 100.000 P-vel magasabb ajánlatot tett. Más megfelelő bérház vételére vonatkozó javaslatot a Kolozsváron 1941. évi június hó 27-én megtartandó rendes közgyűlésen tárgyaljuk.

Budapest, 1941 március 27-én.

Dr. vitéz Kiss Lajos sk.
elnök

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnöki tanácsa és segélyzőpénztári közgyűlése 1941 március 22-én tárgyalta a fehérváriúti telek, továbbá a hévízszent-andrási tűzoltóüdülő eladási, és ezzel kapcsolatban a bástyautcai bérháznak a Segélyzőpénztár részére való átengedési, s végül egy megfelelő jövedelmű nagyobb belvárosi bérház vételének ügyét. A tűzoltóüdülő eladása azért vált szükségessé, mert azt a tűzoltólegénység egyáltalán nem, a tiszték pedig csak nagyon kis számban látogatták s így az legtöbbször üresen állott, valószínűleg azért, mert az üdülő egészen az ország nyugati részén van s így az oda- és visszautazás költsége sokaknak többé került, mint amennyi kedvezményben részesült az üdülőt igénybevevő tűzoltó. Hozzájárult ehhez még az is, hogy a hévízi fürdő csak nyáron használható s hogy az üdülőben a vendégek csak szobát kaphattak, de ellátást nem. Ily körülmények között az üdülő — melynek tulajdonképpeni célja a gyógyulást kereső beteg tűzoltólegénység megsegítése volt — nem érthette el célját. Ezért határozta el a közgyűlés annak 60.000 pengőért való eladását és a bástyautcai bérháznak 80.000 pengő értékben a Szövetségtől való átvételét, amely évi 5400 P bérjövödelmet hoz. Az ebből tisztán megmaradó összeg lehetővé teszi, hogy minden vármegyében legalább egy-egy önkéntes vagy köteles tűzoltónak adhat a Segélyzőpénztár gyógykezelési segítyt s így az illető abba a fürdőbe vagy gyógyhelyre mehet el, amely egészsége helyreállítása szempontjából — közelségénél fogva is — neki a legalkalmasabb.

Becsüljük meg pótoltatlan gumijainkat!

Konzerváljuk **„PROTEGOM”**-mal.
Telefon: Tűzoltó gumitárgyak élettartamát 115-543 megsokszorozza. Vezérképviselőt: **PROTEGOM, HOLLÁN-UTCA 22**

HÍREK

Tűzoltónaptár

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnöki tanácsa üléseit az 1941. évben a párosszámú hónapokban tartja.

Az Országos Tűzoltó-Szövetség Segélyzőpénztára elnökségi üléseit az 1941. évben április, június és december hónapokban tartja.

Országos Tűzoltó-Szövetségi választmányi és közgyűlés 1941. évi június hó 27-én Kolozsváron lesz.

A Segélyzőpénztár 1941. évi közgyűlését a Szövetség elnökségével együtt június hó 27-én Kolozsváron tartja.

1941. május hó 12. Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyam kezdete.

Balogh Sándor miskolci hivatásos tűzoltócsővezető életének 55. évében, odaadó szolgálatának 18. évében hosszú szenvedés után 1941. március 17-én visszaadta lelkét Teremtőjének. Emlékét kegyelettel őrizzük.

Királyi díszérmek adományozása. A m. kir. belügyminiszter úr a tűzoltás és mentés terén több mint negyedszázadon át teljesített különösen érdemes tevékenység jutalmazására alapított királyi díszérmet Zupkó Mihály, Fischer Lajos, Solymosy Gyula, Molnár Imre, Kluka Sándor és Korponai József füleki önkéntes tűzoltótöredék részére adományozta. A királyi díszérmeknek ünnepélyes keretek között átadása megtörtént és a füleki képviselőtestület díszközgyűlésén elhangzott beszédek során kifejezésre jutott azon körülmény, hogy a kitüntetett tűzoltók nemcsak a tűzrendészet során fejtették ki önzetlen, fáradságos és sokszor életüket veszélyeztető munkásságukat, hanem a húszéves esék megszállás alatt mindig törhetetlen magyarságukról tettek tanubizonyságot, a füleki tűzoltótöredék mindig magyar szellemben vezették, azt nem engedték át a cseheknek, úgyhogy a kitüntetettek érdeme az, hogy a füleki tűzoltótöredék a húszéves megszállás alatt a magyarság vára és találkozóhelye volt.

Királyi díszérem. A m. kir. belügyminiszter úr a tűzoltás és mentés terén több mint negyedszázadon át teljesített különösen érdemes tevékenység jutalmazására alapított királyi díszérmet újabban a következőknek adományozta: Kovasich Simon tűzoltóparancsnok (Bezenyeg), Gaál József tűzoltóparancsnok (Kerkáskápolna önk.).

Az országos tűzrendészeti felügyelő úr hivatalos ügyében a szabványos úr betartása mellett bárkit fogad, magánlakosoknál a keddi és pénteki napokon 10—11 óráig.

Ügyelőkész Kolozsváron. Kolozsvár thj. sz. kir. városi főjegyzője Török Ernő járási tűzrendészeti felügyelő tanfolyamot vezetett Kolozsvári lakost tiszt-gyakornokká nevezte ki. Kinevezésével a kolozsvári hivatásos tűzoltótisztek száma három főre emelkedett.

Szekszárd megyei város képviselőtestülete Török István hivatásos tűzoltóparancsnok betegsége idejére, a tűzoltóparancsnoki teendők ellátásával Wendl Gyula dr. okl. tűzoltótisztet bízta meg.

Tűzoltólaktanyatervező bizottság. Az országos tűzrendészeti felügyelő és a Magyar Tűzoltó-Szövetség megbízásából két tagból álló bizottság látogatta meg Kolozsvár, Nagyvárad és Dés városok tűzoltóságát és a helyszínen tanulmányozta a tűzoltószertárak, laktanyák kérdéseit, majd helyszíni szemléket tartottak és tárgyalásokat kezdtek, azután pedig leültek a rajzasztalhoz és elkészítették a terveket. Kiszámították a hozzávetőleges költségvetést. Azután újra a tárgyalóasztalhoz ültek. Illetékesekkel ismertették a szak szempontból legmegfelelőbb megoldást s egy-két nap alatt minden városban értékes eredményeket értek el. A laktanya és szertárak építésének kátyúba ragadt szekerét mindenütt kiragadták a sárból. Okos tanácsokkal támasztották alá az építkezés szükségességét. Nem akadékoskodtak, hanem elfogadtak minden észszerű ellenvetést. Műszaki emberekhez illő alaposággal dolgoztak s mikor eltávoztak, nem azzal az érzéssel mentek el, hogy „ezt is elintéztük“, hanem kijelentették, hogy a részletes tervezés munkájából is részt kérnek.

Az első kolozsvári kerületi tanfolyam. Március 17-én kezdődött meg Kolozsváron az első kerületi tanfolyam. A tanfolyamot a tűzoltólaktanya tantermében Vásárhelyi László dr. helyettes polgármester nyitotta meg. Beszédében felhívta a hallgatók figyelmét a tanfolyam jelentőségére és arra, hogy az első kolozsvári kerületi tanfolyam a magyar tűzoltóságnak is ünnepe. Az előadói kart üdvözölő helyettespolgármestert viszont vitéz Zombory A. József kerületi felügyelő, tanfolyamparancsnok üdvözölte. A tanfolyamon hét vármegyéből 48 hallgató vesz részt.

Légoltalmi tanfolyam vezetőjegyzők részére. Befejeződött a községi főjegyzők légoltalmi tanfolyama, melyen két csoportban 86 fejérmegyei községi vezetőjegyzője nyert általános légoltalmi tájékoztatást. A tanfolyamot Lászlay Géza dr. vármegyei főjegyző, vármegyei tűzrendészeti felügyelő szervezte, előadói voltak: Gáspár István tűzoltóparancsnok, vitéz Angyalffy Nándor százados, Kó Antal dr. mentőparancsnok, Vidovich Ernő dr. tb. aljegyző és Schmidt István tűzoltófelügyelő. A tanfolyam befejezéseként a Vadásztöltény és Gyutacs gyár Rt. kiküldött mérnöke bemutatta az általuk gyártott hatósági és önvédelmi légoltalmi felszerelést.

Kerületi tűzoltótanfolyam Debrecenben. Ebben az évben a második, sorrendben a XX. kerületi tűzoltótanfolyamot tartja Debrecen sz. kir. város hivatásos tűzoltófőparancsnoksága. A XX. tanfolyam megnyitása március hó 19. napján volt s e tanfolyamon 32 hallgató vesz részt. Debrecen szab. kir. város hivatásos tűzoltósága által eddig tartott tűzoltótanfolyamokon a következő számú hallgatók vettek részt: kerületi tűzoltótanfolyamon 870, törvényhatósági tűzoltótanfolyamon 172, továbbképző tanfolyamon 26, légoltalmi oktatóképző tanfolyamon 21, összesen 1089 hallgató.

Székesfehérváron április 16-tól 27-ig törvényhatósági tűzoltótanfolyamot rendeznek.

Székesfehérvár szabad kir. város tűzoltóságának 1940. évi jelentése fejlődésben lassú, de eredményekben annál gazdagabb esztendőről számol be. A testület tisztai és legénységi létszáma rendkívül csekély. A testület élén egy főparancsnok, aki mint kerületi felügyelő is rendkívül elfoglaltsággal bír és egy felügyelő áll. Két tiszt a nagy

iramban fejlődő és nagykiterjedésű városban a sok helyszíni bejárás, felügyelet, a légoltalom megszervezése és az állandó kiképzések miatt szoros készenlétet nem tud tartani. A legénység létszáma 17 fő, melyből egy fegyelmi alatt áll, 1 fő állandó színházi ügyeletet tart, 1 fő pedig a fertőtlenítést végzi. Szolgálatban 10, illetőleg 11 fő áll, 5 fő pedig szabadnapos. A mentői szolgálatot szintén a tűzoltók látják el s mivel a mentőautók gyakran vannak igénybe véve, igen sok esetben a tüzi készenlét ellátására alig 4—5 fő áll rendelkezésre. A szabadnaposak és önkéntes tűzoltók berendelése a nagykiterjedésű és forgalmas városban nehézkes, így a gyakori tüzesetek, árvízi és életmentések, valamint műszaki balesetek ellátására a létszám elégtelen. A tűzoltóság fejlődésének gátat vet a laktanya szűk volta, melynek bővítése a beépítettség folytán teljesen lehetetlen. A tűzoltóság működése ily mostoha körülmények között nagyban akadályoztatva van, ennek ellenére eredményekben mégis igen nagy teljesítményekre képes. A város tűzrendészeti viszonyai nagyot javultak az utóbbi években, amit a tűzkárstatisztika híven visszatükröz. Az 1940. évben tüzeset mindössze 19 volt, a tüzeseteknél töltött összes idő 21 óra 25 percet tett ki. A mentőautók az év folyamán összesen 1545 esethez vonultak s ekközben 5695 km futottak be. A tűzoltóság több kerületi és törvényhatósági tanfolyamot tartott s ezeken felül állandóan folyik a légoltalmi segélyosztagosok és a helyi magántűzoltóságok kiképzése. A legénység a kiképzéseken való segédkezéssel kívül az oktatóanyagok elkészítésével, a szerek, felszerelések, ruházat és a laktanyaépület karbantartásával, valamint a városi sokszorosító gép kezelésével vannak igen nagy mérvben elfoglalva. A város vízvezetéki hálózata 61 km-t tesz ki, a tűzesapok száma 342 s ezeken felül a város területén 141 közkút vehető igénybe. A tűzoltóság felszerelése a következő: 2 darab 1200 l/p teljesítményű autófecskenő, 1 darab 800 l/p teljesítményű, lövontatású motorfecskenő, 1 darab lövontatású vészvonal, 1 darab mozdonyfecskenő, 1 darab kocsifecskenő, 3 darab targoncafecskenő, 1 darab lövontatású Magirus forgószármolyos tolólétra, 1 darab támháromszöges tolólétra, 2 darab szerkocsi, 2 darab mentőautó, 2 darab lövontatású mentőkocsi, 1 darab lövontatású fertőző betegszállító kocsi és 1 darab hullaszállító kocsi. Tömlőkészlet 48 darab motoros és 127 darab egységes nyomótömlő, összesen 3325 folyó méter hosszban és 25 darab gyakorlótömlőtekeres. A tűzjelzés céljaira 2 állami telefonvonal és 34 mellékállomással felszerelt tűzjelzőtelefon szolgál.

A Dévaványai Önkéntes Tűzoltótestület műkedvelői gárdája február hó 23-án szép sikerrel mutatta be a tűzoltó vonatkozású „Urak és parasztok“ című népszínművet nagyszámú érdeklődő közönség előtt. A darab szerencsés kiválasztását a szereplők még sikerültebb kiválasztása kísérte s így nem csoda, hogy olyan szép előadásban és magasabb rendű élvezetben és szórakozásban volt része a közönségnek. Kimagasló érdeme ez Vass András református tanító, tűzoltófelügyelőnek, aki a tűzoltóság népszerűsítése és megkedveltetése érdekében igazán olyan munkát végez, amiket csak a legönzetlenebb önkéntes tűzoltótisztól lehet várni. Méltó munkatársai voltak a tűzoltók és szereplők, akik fáradságot nem kímélve készültek az előadásra, a szép és teljes siker elérésére. A szüneteket Kolbay Rudolf gyógyszerész szellemes konferansza és Nácsa János tűzoltó saját szerzeményű alkalmi humoros szavallata töltötte ki. Az ünnepélyt a tűzoltókra nézve az tette emlékeztetéssé, hogy B. Kiss Márton főjegyző buzdító beszéd kíséretében osztotta ki az öt éves szolgálati érmeiket.

A Sátoraljaújhelyi Önk. Tűzoltótestület február végén tartotta évi rendes közgyűlését a városháza nagyszobájában. A szépen földíszított terem zsúfolásig megtöltötték a működő és pártoló tagok. A közgyűlést Váró Indár dr polgármester, a testület elnöke nyitotta meg lendületes beszéddel, melyben a tűzoltói hivatás szépségeit méltatta s kijelentette, hogy ő maga is vérbeli tűzoltónak érzi és tartja magát, mert évek óta aktív tűzoltó volt. Nagysúlyú kijelentése volt, hogy a tűzoltóság ma már nem csupán társadalmi egyesület, hanem szerves kiegészítő alakulata a honvédségnek s így minden egyes bajtársra komoly feladat és kötelesség vár. A nagy tetszéssel fogadott elnöki megnyitó után Arany Sándor önk. testületi parancsnok olvasta fel az 1939—40. év jelentését, melyet egyhangúlag tudomásul vett a közgyűlés, éppen úgy, mint az évi zárószámadást, és elfogadta az új alapszabályokat is. A tisztújítás eredménye a következő: elnök: Váró Indár dr, társelnökök: vitéz Zombory Á. József, Azary Prihoda László dr és Vilkovszky Kálmán; titkár: Tornay István dr; pénztáros: v. Bodrogyhy Pál; ellenőr: Gyarmathy Béla; orvos: Madzsar Károly dr; ügyész: Bisztray László dr. A választások után 34 új tag tette le a fogadalmat s ezután a Hímnusz elnökével ért véget a szépen sikerült közgyűlés.

Tolna vármegye tűzrendészeti felügyelőjének jelentése az 1940. évről. Malonyay Elemér dr várm. aljegyző valósággal értékes munkát adott 26 lapra terjedő éves jelentésével.

A vármegye alispánja oly megértéssel és magasfokú értékeléssel kezeli a tűzrendészet nagyfontosságú ügyét, amely valóban ritkítja pártját. Hogy állításunk igazolására egyebet ne említsünk, tíz vármegyei tisztviselő végzte el a járási felügyelői és egy a tisztképző tanfolyamot. Sajnos, a kiképzett felügyelőknek nincs elég módja és alkalmuk kiismerni és megismerni saját kerületüket, illetve járásukat a tűzrendészet és tűzoltóság szempontjából, mert hivatali működésük területe folyton változik. A simontornyai járásban csupán az év alatt háromszor történt változás a jár. tűzrendészeti felügyelő személyé-

Felhívás!

Felhívjuk t. üzletbarátaink figyelmét, hogy a kitűnően bevált és közkedvelt

KR tömlőbekötőgyűrűk

kizárólagos gyártását és forgalombahozatalát átvettük.

Vadásztöltény-, Gyutacs- és Fémárugyár Rt.
Központ és eladási osztály: Budapest, V, Mérleg-utca 3

ben. A másik járás felügyelőjét a minisztériumba, a harmadiké előlépett és a központba jutott.

Nagyon érdekesen jellemzi a tűzrendészet fontosságát a következőkben: „A tűzrendészet kicsi magból országos jelentőségű kérdéssé nőtte ki magát, mely a kérdéses foglalkozók előtt természetes dolog, a vele nem törődők pedig kénytelenek tudomásul venni ezt a fejlődést. Ma — mondhatjuk — lángban áll a félvilág. A tűzrendészeti és a vele kapcsolatos légóltalmi kérdések elsőrendű honvédelmi kérdéssé is lettek, különösen falusi viszonylatban, ahol az egész légóltalom az önkéntes, vagy köteles tűzoltóságban testesedik meg. Így nemcsak a tűzrendészet érdeke, hanem honvédelmi érdek is, hogy a falusi tűzoltóságok elérjék a kiképzésnek azt a legmagasabb fokát, amelyet falusi tűzoltóság elérhet. A falu biztonságának hivatása magaslatán kell állania, mert csak akkor tudja szolgálni azokat a feladatokat, amelyeket elvár tőle nemcsak a testületet fenntartó közület, hanem joggal követel tőle az egész nemzet is...”

A vármegyei szövetség három törvényhatósági tanfolyamot rendezett és kiképzett összesen 106 altisztet. Ezek a hallgatók fejenként 20—20 pengő munkavesztés-megtérítést kaptak. A pécsi kerületi tanfolyamot elvégezte 12 tűzoltótiszt, akiknek napi 5—5 pengő költségmegtérítést engedélyezett az alispán a községek költségvetésének terhére. Egy-egy hallgató kiképzése átlagosan ötven pengőbe került.

Erosen lánzsát tör azután az önkéntes testületek mellett és legkivált ezek szervezésére törekszik.

Az egész vármegyében a tűzrendészeti célokra fölvetett összeg 150.000 pengőt tett ki s amennyiben a központi beszerzést teljes egészében megvalósítani nem lehetett, a megmaradt összegeket takarékbba kellett helyezniök az előjáróságoknak.

Jogos aggodalommal szól arról, hogy a kiképzést és oktatást vezetőktől nem lehet kívánni az ingyenes munkát s erre nem tudnak fedezetet találni. Általában az ugyan a rendelkezés, hogy az oktatók 2, illetve 3 pengős óradíjakat kapnak, de csak azokra az órákra, amelyeket a hitelesen vezetett munkanaplók alapján kimutatnak. Jóleső érzelmekkel vettük ezt az intézkedést is, bizony kevés helyen találjuk meg az országban ezt a bőkezűséget a tűzoltótisztek és altisztek munkájának jutalmazásánál.

Benzinigénylés. Számosan érdeklődnek a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetségnél, hogy mily módon lehet

a kismotorfecskendők részére üzemanyagot beszerezni. Köztudomású ugyanis, hogy a benzinüzemű járművek részére motalkóutalványt szolgáltatnak ki, amelyek ellenében benzinkutaknál üzemanyagot lehet vásárolni. A rendszám nélküli robbanómotorok részére azonban motalkóutalványt nem adnak ki, mert ilyen csak a járművek rendszáma alapján kerül forgalomba. Értessítjük az érdeklődő tűzoltótestületeket, hogy az agregátok, árvízszivattyúk részére az üzemanyagot anyagigénylési lap segítségével kell kiigényelni. Az igénylési lap benzinerakatoknál kapható, de a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség, mint azt már hosszú időn keresztül teszi, a testület egyszerű írásbeli kérésére kiállítja azt és illetékes helyre juttatja. Az üzemanyagot igénylő minden esetben pontosan közölje, hogy mennyit fecskendő részére kell az üzemanyag, mikor és mennyit kapott utoljára és az előző készlet mely tüzesetek alkalmával fogyott el. Közölje továbbá a legközelebbi benzinerakat — nem benzinkút — pontos címét is, mert a kiutalás egy példányát az elosztóbizottság a telep részére is megküldi. Üzemanyagot csak akkor lehet igényelni, amikor az előző készlet már fogytán van, de előre, vagy havi részletekben üzemanyagot igényelni felesleges, mert azt nem utalják ki. Azok a testületek, amelyek rendszeres vásárlói valamely lerakatnak, vagy egy-két alkalommal már igénylés alapján kaptak üzemanyagot, igénylési lap nélkül is kaphatnak attól a lerakattól üzemanyagot, mint rendszeres vásárlók. Kívánatra azonban igazolniuk kell az előzőleg kiutalt benzinnemennyiség elfogyását. A legnagyobb nehézség a vállalatok birtokában levő kismotorfecskendők üzemanyagának igénylésénél van, mert azok nem tűzvédelemre hivatott szervek. Ha a vállalatnak saját tűzoltósága van, akkor mint vállalati tűzoltóság — vidéken esetleg főszolgabírói igazolás mellett — az előbbi módon szerezzék be az üzemanyagot. Amennyiben a vállalat a kismotorfecskendőt légóltalmi célra vásárolta, az igénylési lap indokolási oldalára, az illetékes légóltalmi vezető — polgármester, főjegyző — által vezetett rá, hogy a kismotorfecskendőt a vállalat légóltalmi célra hatósági rendelet alapján szerezte be és mivel a fecskendő fontos légóltalmi célt szolgál és üzemanyag nélkül rendeltetési céljára fel nem használható, igazolja az üzemanyag kiutalásának szükségességét. A tűzoltótestületek és a vállalatok a tűzoltófecskendők részére kiutalt üzemanyagot csak tűz esetén használhatják fel.

EMAG-Szilvay-rendszerű,

szabadalmazott, háton hordozható, úszóra szerelt benzinmotoros centrifugal szivattyú-fecskendő.

Egy ember:

szállítja ki a helyszínre egyedül hozza üzembe egyedül eresztja a vizre egyedül oltja a tüzet

További előnyei:

Nincs szívóömlő és más szívóoldali berendezés Lajtra csatlakoztatható Tűzcsapra csatlakoztatható Vizen úsztatható

Megfelel a 180.000/1936. B. M. sz. rendelet előírásának.

Vadásztöltény-, Gyutacs- és Fémárugyár Rt. Budapest, V, Mérleg-u. 3

Telefon: 298-960

Fecskendő cím alatt jelenik meg a Kunszentmártoni Önkéntes Tűzoltótestület báli tudósítója. A lapot a testület kedélyes tagjai szerkesztik és még a komoly cég hirdetések is virágos rímekbe öltöztetik a báli közönség szórakoztatására. A lap bravuros teljesítménnyel az álarcos bál éjszakáján jelenik meg s már közli a bálózók névsorát és a díjat nyert jelmezeket is. A lap az idén a tizedik évfolyamot érte meg, ami egyúttal a tizedik számnak felel meg, tekintve, hogy a lap évente egyszer jelenik meg. A legutolsó száma a sok humor között kedvesen ünnepli a testület ötvenéves fennállását s azokat, akik a tűzoltóság létrehozásán igen sokat fáradoztak. Kívánjuk, hogy a Fecskendő még számos hasonló ünnepélyes és derűs „évfolyamot” érjen meg.

A faszervezetek lángmentesítésének magyar irodalma. Förster Rezső: Faszervezetek égését gátló (lángmentesítő) anyagok vizsgálata és alkalmazása. Légoltalmi Közlemények 1938 június. Förster Rezső: Tűzvétség megelőzése vegyi anyagokkal a légoltalomban. Budapest, 1939. Kis Akadémia kiadása, 72 lap. Förster Rezső: Újabb adatok a lángmentesítés kérdésében. Légoltalmi Közlemények 1939, X. 22. Förster Rezső: A fa lángmentesítés elmélete és gyakorlati alkalmazása. Tűzrendészeti Közlöny 1939 október 1, november 1, december 1. Förster Rezső: Faszervezetek lángmentesítése az új építészeti szabályzatban. Légoltalmi Közlemények 1940 augusztus 16 és Tűzrendészeti Közlöny 1940 július 15. Förster Rezső: A fa lángmentesítésre vonatkozó rendeletek. Riadó! 1940 július 31 és Tűzrendészeti Közlöny

1940 szeptember 15. Förster Rezső: A fatetőszerkezetek lángmentesítésének értéke a légoltalomban. Légoltalmi Közlemények 1940 szeptember 1. Förster Rezső: Légoltalmi cikkek hatósági ellenőrzése. Légoltalmi Közlemények 1940 december 1. Förster Rezső: A faszervezetek lángmentesítésére vonatkozó összes tudnivalók dióhéjban. Légoltalmi Zsebnaptár 1941, 112—115. lapok.

Felhívás. A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetséghez beküldött összegek rendeltetését a csekkbefizetési lap hátlapján minden esetben meg kell jelölni, hogy ezáltal a felesleges kérdezősködésnek elejét vegyék és a megrendelt áru minél előbb megküldhető legyen.

Értesítés. Értesítjük az összes tűzrendészeti felügyelőket és tűzoltóparancsnokokat, hogy tűzoltóigazolvány borburkolatban egyáltalán nem kapható már, s hogy vászonburkolatban is — a folytonos árdrágulás következtében — csak 25 filléres árban tudjuk azokat szállítani. Kérjük a megrendelésnél ezt a körülményt szem előtt tartani.

Főszerkesztő: **Breznay Imre**

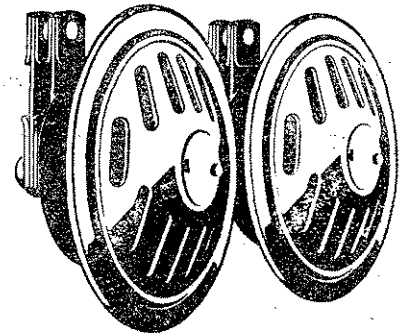
Felelős szerkesztő és kiadó: **Lukács Zoltán dr**

Mindennemű **létrák,**
tűzoltó- és légoltalmi felszerelések
beszerzési forrása
Metzker Ferenc
Budapest, XI, Horthy Miklós-út 35
Telefon 456-363.

**Mátrai sisak-, tűzoltószer-
és légoltalmi felszerelések gyára**
Keresztény **Mátrai Antal és Társa Rt.**
cég Budapest, XIII, Lomb-utca 34—36. Telefon 299-055

BOROS egyenruházai
Tűzoltósági felszerelések,
sapkák és egyenruhák
Budapest, VIII, Baross-tér 6 (Fiumei-út sarok)
Régi, megbízható, olcsó cég.
Egyesületeknek előnyárak.
Kedvező fizetési feltételek
Egyenruhászabósság és sapkaműhely
a helyszínen

Hazánk legrégebb, több mint 121 éve fennálló
tűzoltószergyára
Seltenhofer Frigyes Fiai
magy. kir. udvari szállítók
Sopron
Alapítva 1816

Bosch

jelzőkürtök

Új egységes forma mellett megtartották rég bevált por- és csepegővizmentes szerkezetüket. Csekély a fogyasztásuk (kb. 30 W) és 6, 12, 24, 40, 80, 110 Volt feszültségben készülnek. Riasztásra bankokba, vasúti sorompókhoz, jelzés céljára gyárakba, bányákba, lármás üzemekbe stb. Aruk feszültség szerint . . 32.—, 51.— P

BOSCH RÓBERT KFT.
BUDAPEST, V, VÁCI-UT 22

Legelső tűzoltószer-, kút-, szivattyú- és gépgyár, harang-, fém- és vasöntőde. A párisi vilákiállításon nagy aranyéremmel, azonkívül sok arany- és ezüstéremmel, valamint díszoklevéllel kitüntetve. Gyárt: motorfecskendőket, kocsifecskendőket, különféle tűzoltószerkezeteket és felszereléseket. Kedvező fizetési feltételek és sokévi jótállás. Költségvetést és kiszállást díjmentesen eszközünk.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség kiadványai

SZAKKÖNYVEK:

II. Vitéz Roncsik Jenő dr:

Megelőző tűzrendészet, I. rész 1.— P

Megelőző tűzrendészet, II. Alkalmazott rész 1.— P

III. Erdély Ernő: A tűzoltás szabályai 1.— P

VIII. Dévényi Endre dr: A tömlő 1.— P

Rehák Tamás: Motoros fecskendők és szerek, fűzve 5.— P

Teasdale Ottó: A tűz és robbanás veszélye 5.— P

SZABÁLYZATOK:

1. Szolgálati szabályzattervezet 1.— P

2. „Vezetőjelzések“ című függelék a Gyakorlati Szabályzathoz —.30 P

3. Műszaki szabályzat és oktatás (2 füzet) 3.50 P

4. Kiképzési tervezet tűzoltótestületek részére —.30 P

5. Gy. 1. Alapkiképzés —.80 P

6. Gy. 2. Gyakorlati Szabályzat 2.— P

7. Egyszerűháztati, öltözködési és tiszteltadási szabályzat —.20 P

EGYÉB SZAKIRÁNYÚ KÖNYVEK:

vitéz Roncsik dr: Gróf Széchenyi Ödön élete 5.— P

— — A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 60 éves története 5.— P

Katonai és polgári repülőgépek nemzetközi jelzései 1.70 P

Tűzoltó Naptár az 1941. évre 1.— P

FILLÉRES KÖNYVTÁR:

Benedek: Építéstan 54 fillér

K. Császár Elemér: Építéstan 88 „

Erdély dr: Versenyrendezés 06 „

— — Tűzoltás szabályainak kiegészítése 20 „

Konok Péter: Mechanika 44 „

— — Géptan 18 „

vitéz Roncsik Jenő dr: Vármegyei és járási tűzrendészeti felügyelők kötelességei 34 „

— — MOTSz szabályai 14 „

— — Telepengedélyezési eljárás 14 „

— — A tűzoltóság története, fejlődése, szervezete 30 „

— — Szalay Lajos dr: Fizika és kémia 18 „

— — Szalay Lajos dr: Kémia 32 „

Szilágyi Tibor: Tűzrendészeti állomásban lefolytatandó tűzgyakorlatok 10 „

Somorjai: Ügyviteli leltár stb. 30 „

Szöllősy dr: Jogrendszer 18 „

Wunderlich: Színházak, mozik tűzrendészete 36 „

NYOMTATVÁNYOK:

I. Hivatásos tűzoltóságok részére

1. Iktató	3 fillér
2. Törzskönyvi lap	3 fillér
3. Létszámeligazítás és napi működési napló	3 fillér
4. Kárjelzések naplója	3 fillér
5. Kárjelentési napló	3 fillér
6. Kárbejelentés	2 fillér
7. Motorüzemanyagnapló	4 fillér
8. Üzemanyagkivételezési lap	1 fillér
9. Parancskönyv	3 fillér
10. Kihallgatási napló	3 fillér
11. Orvosi vizsgálati könyv	4 fillér
12. Szolgálati jegy	1 fillér

II. Önkéntes tűzoltóságok részére

Önkéntes testületek ügyviteli egységkönyve (kötve).
Kisebb községek részére 4.— P
Nagyobb községek részére 5.— P
Az egységkönyvben a következő nyomtatványok vannak be-
kötve, melyek ívenként is kaphatók:

a) Borítékív és utasítás az egységkönyv vezetésére	3 fillér
b) iktató	3 fillér
c) működési napló	3 fillér
d) törzskönyv és egyéni felsz. kimutatás	3 fillér
e) jegyzőkönyv	2 fillér
f) felszerelések leltára	4 fillér
g) szakkönyvek leltára	3 fillér
h) egyéb értékek leltára	3 fillér

Önkéntes tűzoltótestületi alapszabály 20 fillér

Tűzoltószertárterv 2.— P

Hozzávaló költségvetés 1.— P

Kerületi és törvényhatósági tűzoltótanfolyam törzskönyve 10 fillér

Kerületi és törvényhatósági tűzoltótanfolyam naplója 5 fillér

Fecskendő próbalap, motorfecskendő vizsgálatához darabonként 4 fillér

Fecskendő próbalap, kézifecskendő vizsgálatához darabonként 4 fillér

Díszokmányürlap 2.— P

Osztályozási lap tűzoltóversenyekhez, 1 drb 2 fillér

Tűzoltói igazolványok:

Vászonburkolatban —.25 P

Igazolólap, burkolat nélkül (legénységi) —.02 P

SZOLGÁLATI ÉRMEK:

V. éves 2.—, X. éves 3.—, XV. éves 6.—, XX. éves 7.—, XXV. éves 11.—, XXX. éves 12.—, XXXV. éves 15.—, XL. éves 16.— P.

Éremszalag 30, igazolványlap 30 fillér

Királyi díszérem kicsinyített mása 30 fillér

A könyvek, nyomtatványok, valamint az érmek ára a szabályszerű névkimutatással a 23.297. számú postacsekken előre küldendő be.

Megrendelhetők a MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG irodájában, Budapest, VI. Izabella-u. 51.

Alapítva 1896

M i n d e n n e m ü
tűzoltó- és légoltalmi
felszerelési cikkek
raktárról kaphatók

Mátrai Antal és Társa Rt.

Gyár és központi iroda:
Budapest, XIII, Lomb-utca 34-36 - Telefon 299-055
Városi irodák: VI, Teréz-körút 22 - Telefon 121-533

Gyárt: kézi- és motor-
fecskendőket, mindenfé-
le létrákat, motollákat,
vízhordó és öntöző lajtó-
kat, szerkocsikat és lég-
oltalmi felszereléseket

Szállítunk
a hatósági előírásoknak megfelelő

Ismertetés
felvilágosítás
és ajánlat
díjtalan

MÁVAG
GYÁRTMÁNYÚ

Telefon 133-394

hordozható benzinmotoros és kézi működtetésű fecskendőket, vízhordó-
és öntözőkocsikat, tűzoltó- és locsoló autókat a legjobb
minőségben, megbízható és tartós kivitelben.

MAGYAR KIRÁLYI VAS-, ACÉL- ÉS GÉPGYÁRAK KERESKEDELMI KÉPVISELETE RT.
BUDAPEST, VIII, MŰZEUM-KÖRÚT 18, II.

KÖHLER ISTVÁN

**FECSEKENDŐ-, SZIVATTYÚ-
és tűzoltófelszerelések gyára**

Gyárt: Modern motoros, turbinás és dugattyús
tűzoltófecskendőket, tűzoltószereket, felszereléseket
és szivattyútelepeket a tűzoltás és öntözés céljaira

BUDAPEST, X, KORPONAI-UTCA 21. SZÁM

FELTEN ÉS GUILLEAUME RT., BUDAPEST, I.

a budapesti hivatásos tűzoltóság szállítója

GYÁRT: BELÜL GUMIZOTT TŰZOLTÓTÖMLŐT
kivánt méretekben és nyomásig.

LEVÉLCÍM: BUDAPEST 113. POSTAFIÓK. TELEFON: 258-880

Hazai
gyártmány!

MINIMAX

a legjobb magyar gyártmányú kézi tűzoltókészülék. Nem hason-
lítható össze a különböző utánzatokkal. Felvilágosítással szolgál a
MAGYAR MINIMAX RT., BUDAPEST
GYÁR, IRODA: VI, RÓZSA-UTCA 85. TELEFONSZÁM: 123-731

CORVIN ÁRUHÁZ RT.

BUDAPEST VIII, BLAHA LUJZA-TÉR 1-3

Csonka János gépgyára gyártja a

mindenhol bevált, tökéletes **tűzoltómotorokat!**

TÜZRENDÉSZETI KÖZLÖNY

A MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én

Az előfizetési és hirdetési díjakat a Magy. Orsz. Tűzoltó-Szövetség 23.297. számú csekk számlájára lehet beküldeni. Csekkürlap minden postahivatalban kapható

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség, szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, VI, IZABELLA-UTCA 51
Telefon: 223-254

Előfizetési ára egész évre 12 pengő

A szerkesztőség címére küldött szakcikkeket, ha közlésre alkalmasak, díjazzuk

Ajánlva a m. kir. belügyminiszter úr 126.278—1938. B. M. sz. rendeletével („Belügyi Közlöny” 1939. évi 5. sz.) a vármegyék, városok és községek számára

≡ TŰZOLTÓTESTÜLETEK A LAPOT TAGDIJ FEJÉBEN KAPJÁK ≡

Tűzoltócsaládok szociális gondozása

Irta: vitéz Kiss Lajos dr

A magyar tűzoltó nagyvonalú szervezési munka közzepén, mely a magyar tűzrendészet és tűzvédelmi szervezet teljes és korszerű kiépítéséhez vezet, nem szabad megfeledkezni azokról sem, akik a magyar tűzoltóságot alkotják, akik habozás nélkül áldozzák életüket, kockáztatják testi épségüket és egészségüket akkor, amikor magyar testvéreink életének, vagyoni javuk megmentéséről van szó. Az egyénre is gondolnunk kell, tehát nemcsak az intézményre, hiszen az intézmény egyénekből áll s ha az egyének nem állanak a szükséges erkölcsi színvonalon, egymás szeretete, megértése helyett minduntalan visszavonásra, vitára, oktalan torzszalkodásra találunk, úgy ez minden bizonnyal az intézmény rovására megy és végül is a destrukcióhoz, az összeroppanáshoz és teljes felbomláshoz vezet.

A kor sürgető szava és szelleme is lépten-nyomon felelteti a megoldásra váró nagy kérdést, a társadalmi osztályok között lévő kirívó különbségek eltüntetését, az általános jólét és megélhetési lehetőség fokozottabb biztosítását, a szociális gondozásnak az adott körülmények között való tökéletes megoldását. Ez nagy általános jellegű, nemzeteket és népeket átölelő és átforgató folyamat s e folyamat alól, saját jól fel fogott érdekében az egyetemes magyar tűzoltó-intézmény sem vonhatja ki magát.

A magyar tűzoltóintézmény hivatása és feladata nemcsak a magyar erkölcsi testület s egy erkölcsi testület feladata, hanem az egyén életének is tisztának, erkölcsi és nemzeti szempontból emelkedettnek, nemes gondolkodásra és életfelfogásra valónak kell lennie. Igen nagy jelentősége van tehát annak a széles alapokon nyugvó, a tűzoltócsaládok fokozottabb védelmét szolgáló szociális munkának, amelyet a közelmúltban indítottam meg. Körlevelet bocsátottam ki valamennyi kerületi és törvényhatósági tűzrendészeti felügyelőhöz, melyben a tűzoltócsaládok fokozottabb gondozására hívtam fel a figyelmet, mert meggyőződésem, hogy történelmi hivatásunkat itt, a Duna medencéjében

csak úgy tölthetjük be, ha a romlásnak indult magyar életet megmentjük a nemzet egészének számára.

Budapesti mintára, a tűzoltótiszti asszonyok bevonásával, a tűzoltócsaládok látogatására, az állandó, szorosabb kapcsolat felvételére kértem fel bajtársaimat, hogy tűzoltóink érezzék, a tiszt nemcsak feltétlen engedelmességet, tökéletes tisztelettel megkívánó előjáró, hanem egyszersmind gondoskodó apa és jó barát is, aki szükség esetén bajtársi szívénél egész melegeivel áll tűzoltója segítségére s a maga részéről minden lehető elkövet, hogy alárendeltjét az eléje tornyosuló erkölcsi, anyagi vagy más természetű akadályokon átsegítse. A legnemesebb értelemben vett tűzoltói hivatás ez, mert szerencsétlen bajtársaink életét mentjük ki az erkölcsi zuhlás élet- és tűzveszélyes épületéből.

A családlátogatásokkal kapcsolatosan körlevelemmel egyidejűleg a szükséges tudnivalókat tartalmazó tájékoztatót és törzsvimintát adtam közzé, amelyeknek felhasználásával a tervbe vett és immár megindított nagyjelentőségű nemzetmentő munka rendszeresen és pontosan hajtható végre. A szükséges és a fentiekben említett nyomtatványok a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetségnél rendelkezésre állanak, azok ott beszerezhetők.

Kiadott körlevelemben, melyet, mint már említettem, megküldöttem valamennyi kerületi és törvényhatósági tűzrendészeti felügyelőnek, valamint hivatásos tűzoltóság vezetőjének, bajtársi szeretettel és nyomatékosan felkértem a tűzrendészeti szervezet, érezzék át a felvetett kérdés fontosságát, saját működési területükön a lehetőséghez és helyi viszonyokhoz képest magyar tűzoltóhoz méltó lelkesedéssel és hivatásérzettel kezdjék meg ezt a komoly és szent munkát, mely a romlásnak induló és az árral küzdő magyar tűzoltócsaládok megsegítését, támogatását tűzte ki céljául. Ez a munka nemcsak a hiva-

tásos tűzoltóságokat érinti, mert a rátermett önkéntes tűzoltótiszt testülete keretei között ezen a téren ugyancsak szép eredményeket érhet el.

Most a sajtó nagy nyilvánosságán keresztül megismétlem kérésemet, felhívom a figyelmet a meglévő társadalmi bajokra és a segítség sürgős szükségességére. Meggyőződésem, hogy felhívásom nem marad pusztába kiáltott szó s hogy a magyar tűzrendészeti felügyelői és tűzoltótisztikar a tőle immár megszokott lendülettel, munkakészséggel és minden akadályt el-sópró nekibuzdulással rövid idő alatt maradéktalanul fogja megoldani ezt a komoly társadalmi kérdést, amely, mint mondtam, egyik tartópillére intézményünknek is.

Rajta hát, magyar tűzoltók! A nélkülözés, a nyomor, a vallástalanság, erkölcstelenség minden emberi szépet, jót, nemeset és fenköltiséget nélkülöz, recsegő, ropogó, lángoló és immár összeomlással fenyegető épületéből mentsük ki bajbajutott tűzoltóbajtársaink romlásnak indult magyar életét.

Teleki Pál gróf

Minden igaz magyart mélyen lesújtott a hír, mi-kor tudomásunkra jutott, hogy Teleki Pál gróf. Magyarország miniszterelnöke, a világhírű nagy tudós és a tűzoltóság lelkes támogatójának nemes szíve megszűnt dobogni. Az első pillanatban szinte megkövülve vettük a szomorú esemény híret s egy percre megállt a kezünkben a toll, annyira nem akartunk hinni annak valóságában.

Sajnos, az eleinte kételkedve fogadott hír szomorú valósággá vált s nevezettben szeretett hazánk nemcsak miniszterelnökét, hanem egy, a hazája sorsát mélyen szívében viselő és annak minél nagyobb és boldogabbá tételén szakadatlanul és a szó legszorosabb értelmében vett emberfeletti, idegőrlő munkával fáradzó, önfeláldozó, igaz magyart veszített el, kinek emléke mindaddig, míg magyar él e hazában, követendő példaként fog állni előttünk s azt hálás kegye-lettel fogjuk őrizni.

Hogy Magyarország mit veszített személyében, ezt majd csak a későbbi idők fogják megmutatni, de kimagasló egyéniségére mi sem jellemző jobban, mint az a tény, hogy nemcsak szűkebb hazája, hanem egész Európa és a külföld mértékadó körei is azon nézetüknek adtak kifejezést, hogy vele Európa egyik legnagyobb államférfia távozott az élők sorából.

A magyar tűzoltói intézmény alappillére az önzetlen munkálkodás embertársai javára s így kétsze-res fájdalom üli meg lelkünket, olyan kiváló magyar egyéniség elvesztésén, akinek egész élete csak embertársaiért való önzetlen, minden érdek nélküli munkálkodásban merült ki csak azért, hogy szeretett fajtáját és hazáját nagynak és boldognak tudja és e cél mielőbbi elérése érdekében dolgozott éjt nappalá téve, soha pihenést és megállást nem ismerve.

A Mindenható adjon neki csendes nyugodalmat, nekünk, visszamaradt magyaroknak pedig erőt a nagy csapás elviseléséhez és az ő élete legyen számunkra világító fátyla, mely mutassa az utat, hogy kell szeretett hazánk boldogulása érdekében lankadatlanul, fáradságot nem ismerve dolgozni!

Magyar tűzoltók arcképcsarnoka

Kathona Mihály dr.

kiskunhalasi polgármester, a MOTSz tb. tagja

Országos Szövetségünk 1936 júniusában Kiskunhalason tartotta választmányi közgyűlését. Kedves meglepetésben volt részünk már a fogadtatásnál, de fokozódott a hálánk másfélnapos ottlétünk alatt. A pompásan összeállított napirend, a legelőzékenyebb házigazdák, a tűzoltói intézmény nagyszerű megbecsülése, mind hozzájárultak ahhoz, hogy e napokat emlékezetessé tegyék mindazok előtt, akik a választmányi közgyűlésen megjelentek.

A mindnyájunk számára oly emlékezetes közgyűlést rendkívül nagy gonddal és figyelemmel Kathona Mihály dr. akkori városi tisztifőügyész, elnökségi előadó és egyben a Szövetség ügyésze készítette elő.

Láttuk e híres-neves halasi csipkék munkaházát és termét, ahol gyöngéd női kezek a világ egyik legszebb csipkeit készítik.

Láttuk a nagyszerű tűzoltólaktanyát, annak rendkívüli nagyértékű felszerelését s a vendégszeretnek oly megnyilatkozásaiban volt részünk, hogy azt már bajos lenne felülmúlni.

A város szelleme nyilvánult meg mindeme tényekben s láttuk, hogy a szellemet, a közfelfogást Kathona Mihály dr. honosította meg ebben a derék és szép kun városban.

A tűzoltói életbe 1920 februárjában kapcsolódott bele, amikor a kiskunhalasi önkéntes tűzoltóság tisztjévé választotta. Az ő érdeme, hogy a világháború és forradalmak idején visszafejlődött tűzoltóságot újból megszervezte.

Egyidejűleg szervezte a városi tűzoltóságot és lépésről-lépésre olyan felszerelést gyűjtött, hogy párját ritkítja. Már 1931-ben beállította az első autófecskendőt, a következő évben a másodikat és midőn 1939-ben megszervezték a hivatásos tűzoltóságot, három autófecskendős szertárt adott át utódjának. Magunk láttuk, hogy a lehető legszebb szerek, szerkocsik sorakoztak a szertárban s mindezeket jobbára maga a tűzoltóság készítette.

Pest vármegye főispánja már 1925-ben kinevezte tb. vármegyei tűzrendészeti felügyelővé és ebben a minőségben munkálkodott 1929-ig, Pest vármegye tűzoltótanfolyamain azonban nemcsak ez idő alatt, hanem később is állandóan tevékenykedett, mint előadó. 1928-ban országos elnökségi előadónak, 1935-ben pedig tb. tagnak választotta meg az Országos Szövetség nagygyűlése.

Ma már csak mint városa tűzoltóságának legnagyobb és leghathatósabb pártfogója működik a tűzrendészet terén, mert rengeteg baja-dolga van a tűz legnagyobb ellenségével, a vízzel, mint azt a hírlapok tudósításaiban olvashatjuk.

Ugy gondoljuk, sőt úgy érezzük mégis, hogy Kathona Mihály dr. mindig mellénk áll majd, ha szükségünk lesz rá.

*

Életrajzi adatai. Kathona Mihály Budapesten született 1892 november 10-én, de már kétéves kora óta Kiskunhalason él. Elemi és középiskoláit ugyanott, jogi tanulmányait Debrecenben végezte. Egész fiatalon sodródott a világháborúba, ahol mint tartalékos hadnagy került nyugállományba már 1916 február elsején haretéri súlyos fagyás miatt. Kiskunhalas város szolgálatába 1917 áprilisában lépett mint városi jegyző, majd 1923-ban tisztügyésznek választották meg. 1939 december 16-ika óta polgármestere a városnak, nem kis csiny érdemekkel gazdagítva addig szerzett megbecsültetését. Ad multos annos . . .

FELTÁMADUNK...!

A régi görög világ hitregéiben egyik legérdekesebb történet volt az, amely Perzefonéről szól. Az alvilág királyának, Hadesznek felesége volt a földművelés istenének ez a leánya. És oly kikötéssel ment férjhez, hogy az esztendő egy részét, a nyári hónapokat idefenn tölti a földön. Csak a téli hónapokban lakik majd az uránál.

Tavasszal azután, amikor a menyecske ismét visszajött a földre, nagy ünnepeket tartottak, díszes felvonulásokkal, istentisztelettel. Kérték a földművelés istenét, hogy munkájukat áldja meg a föld bőséges termésével.

Ősszel viszont, mikor mindennemű termést betakarítottak és amikor Perzefone ismét a föld alá készült isteni urához, megint ünnepiesen búcsúztatták és nagy hálaadó istentisztelettel köszönték meg a verejtékes munka mindenfajta gyümölcsét.

Vajjon nem a föld pihenése volt-e ez a pár téli hónap? És nem a pihent föld termőerejének visszatérése, feltámadása-e a nyári félév? Nem a természet nyugalmára térését jelentette-e a téli félév és nem a föld erejének munkába állását a tavaszi ünnepség?

Határozatlan, hogy ezt értették a most elmondott események alatt és bár öntudatlanul, kifejezték vele: a földnek is pihennie kell egy ideig s akkor újra képes kifejteni termőerejét. Nem hal meg tehát a természet késő ősszel, hanem csak aludni tér. És tavasszal diadalmasan támad föl, hogy tovább szolgálja az embert, támogassa munkájában és lehetővé tegye megélhetését. Mert a búza akkor is életet jelentett éppen úgy, mint manapság, amikor a föld egyszerű népe „életnek” hívja a kenyérmagvakat.

Az ember testi életének lehetővé tételét jelképezte tehát a görögök hitregéje. De az ember másik és sokkal fontosabb részének, a léleknek, béklyóból való szabadulásáról a kereszténység gondoskodott, midőn Krisztus urunk feltámadásával nemcsak jelképezte, hanem a valóságban is kimutatta a feltámadás ünnepével. A lélek is tehetetlenség állapotában volt Krisztus előtt és az örök boldogságra való képességét csak az isteni Üdvözítő keresztalálával nyerte meg. A feltámadás által lett az emberi lélek termékeny és képessé a nemesre, a szépre, a jóra, az

igazra, szóval mindarra, ami az embernek magasabbrendűségét mutatja és igazolja.

A feltámadás tehát mindenkor megújulást jelent. Testi és lelki erők munkába állását és termékenyítő munka lehetőségét s végzését, akár a görög hitregére gondolunk, akár az Ember Fiának önfeláldozására, szenvedéseire, halálára és dicsőséges feltámadására.

És amit a hit ilyen szépen és meggyőzően hirdet és tanít, ugyanezt tapasztaljuk az egyes emberek és intézmények életében is. Minden nagypéntekre jönnie kell a húsvéti ünnep ujjongó feltámadásának, mert az életben a jó és rossz, a fény és árnyék, a bánat és öröm természetesen váltakozik s még a legnemesebb és legmagasztosabb eszméknek is sokszor kell küzdeniök addig, míg végre érvényesülni képesek és diadalra jutnak.

Lám, a mi ügyünk, a tűzoltók ügye, mióta küzd, fárad, verejtékezik s hányszor volt már azon a ponton, hogy majdnem abbahagyta a sikertelennek, meddőnek látszó harcot. Csak a legutóbbi fél évszázad küzdelmeire kell gondolnunk, hogy megállapítsuk, hányszor kerülünk holtpontra, hányszor hajlott lefelé pályánk vonala, amelynek pedig magasra ívelését reméltük.

És mégis, mégis eljött a feltámadás diadala, a remények kivirágzása. Gyümölcsöző nyara és ősze most már szinte biztosra várható. Hiszen megvan az évtizedek óta sürgetett tűzrendészeti törvény s annak végrehajtási utasítása, megvan az országos felügyelet, a kerületi beosztás és vele kapcsolatban a felügyelet, az ellenőrzés szervesen kiépítve; megvan az egszeges munkaterv, a munka beosztása, a kivitelre vonatkozó minden irányítás és eljön az idő, talán nagyon rövidesen, az anyagi tényezők biztosítására is.

A magyar tűzoltói intézmény is feltámadását ünnepli 1941 tavaszán, mert súlyban, erőben, tekintélyben megnövekedett, számban a hadsereg után az első helyen van és Magyarország kormányzójának védőszárnyai alatt hivatalos és hivatott tényezője lett a honvédelemnek.

Magyar tűzoltók! Feltámadtunk!

EMAG-Szilvay -rendszerű,

szabadalmazott, háton hordozható, úszóra szerelt benzinmotoros centrifugal szivattyú-fecskendő.

Egy ember: szállítja ki a helyszínre egyedül hozza üzembe egyedül eresztí a vizre egyedül oltja a tüzet

További előnyei: 8 méternél nagyobb mélységből szállít vizet Szívóoldali bibák nem léphetnek fel

Nincs szívótömlő és más szívóoldali berendezés Lajtra csatlakoztatható Tűzesapra csatlakoztatható Vizen úszatható

Megfelel a 180.000/1936. B. M. sz. rendelet előírásának.

Vadásztöltény-, Gyutacs- és Fémárugyár Rt. Budapest, V, Mérleg-u. 3

Telefon: 298-960

Műszaki és szabványrovat

ROVATVEZETŐ: ZSÁMBÉKY SEBŐ
szűf. tüzoltófelügyelő, okleveles gépészmérnök

A szabványos gépjárműfecskendő

A nyugati villámháborúról érkező hírek szerint a háborút viselő felek romboló- és gyújtóbombákkal elképzelhetetlen méretű légitámadásokat hajtanak végre. Kiszemelik a fontos célpontokat és rendszeres támadásaikat ezekre újra és újra összpontosítják. Egész természetes, hogy ilyen kiemelt célok részére fokozott kárelhárítást és tűzvédelmet kell biztosítani, sok kárelhárító (oltó-) egység felállítása vagy ilyeneknek kevésbé veszélyeztetett vidékről való idetelepítése útján. Minden esetben az egyöntetűség a tűzoltószerek és felszerelések elrendezésének, teljesítményének elengedhetetlen kelléke. Csak ezzel válik lehetségessé a szerek és eszközök egyöntetű kezelése és karbantartása, a pótrészek könnyű kicserélése és — ami a legfontosabb — az együttműködés biztosítása.

A szabvány kiadásával nem kívánjuk a kisebb közületek tűzoltóságait elütni attól, hogy meglévő alvázak átalakítása útján továbbra is olcsón juthassanak gépjárműfecskendőhöz, csak azt akarjuk elérni, hogy az átalakításnál és a felszerelésnél az együttműködés kellékeit semmiesetre szem elől ne tévesszék.

A gépjárműfecskendő gyártási és átvételi utasításait tartalmazó MOSz 1085 szabvány két gépjárműfecskendő gyártását engedi meg: az 1200-ast és a 2400-ast.

1. Szivattyú.

Az 1200-as gépjárműfecskendő 1200 perclitert, a 2400-as pedig 2400 perclitert szállít 8 légkönyomás mellett. A 110 mm névleges belső átmérőjű szívónyílások hátrafelé mutatnak s számuk egy, illetőleg kettő. A nyomócsonkok csatlakozása 75-ös, storz végződésű, kétoldalt 2—2, illetőleg 3—3 elzárható kivezetéssel. A szivattyú anyaga korrózióálló alumínium- vagy bronzötvet, a tengely rozsdálló acél. A könnyűfém alkatrészeket eloxálni kell. A szivattyú kapcsolása a szivattyú kezelőállásból történik. Az átvételnél megkívánt feltételek:

- az előírt 1200, illetőleg 2400 percliter teljesítményt 1.5 m szívómagasság és 80 m manometrikus összemelőmagasság mellett és az egész szívóvezetékkel el kell érni;
- a szivattyúnak legalább 7.5 m statikai szívómagasságot le kell győznie;
- az 1200-as szivattyúnak 7.5 m statikai szívómagasságnál egy egész 110 mm-es szívóvezetékkel a névleges vízszállítás 40 százalékát, a 2400 percliteresnek pedig két egész szívóvezetékkel 60 százalékát kell elérnie;
- a megszívás 7.5 m szívómagasságnál 8.5 m szívótömlőhosszal 760 mm Hg barométer állás mellett 60 másodperennél nem tarthat tovább.

A szivattyút hátul kell hozzáférhetően és kiszerezhető módon beépíteni. A kapcsoló- és kezelőemeltjük meghatározott sorrendben rendeztessenek el és feliratokkal jeleztesenek.

A légtelenítésre tetszőleges rendszerű, megbízható berendezés építhető be, csak az a kikötés, hogy egyszerűsége és könnyű kezelhetősége mellett a szivattyú a fecskendőn lévő víztartányból szükség esetén könnyen feltölthető legyen.

A szívónyílásoknak és nyomócsonkoknak jól elzárhatónak kell lenniük.

A feshmérők külső átmérője 80 mm legyen. A nyomóoldali 160 m vízoszlop mérési határral, a szívóoldali pedig a 10 m v. o. szívóskálán kívül 100 m v. o. nyomóskálával is bírjon. A leesztócsapok hozzáférhetők és a teljes víztelenítésre alkalmasak legyenek. A víztartány és a szivattyú kölcsönös feltöltését váltócsappal lehetővé kell tenni.

2. Alváz.

A gépjárműfecskendőhöz közönséges futóművű vagy terepjáróalváz használható. Az 1200-as fecskendő motorja benzinüzemű, legalább 60 lóerő teljesítményű, hasznos teherbírása legalább 2.5 t, guruló összsúlya 6 t, míg a 2400-as motorja benzin- vagy nyersolajüzemű, legalább 85 lóerős, hasznos teherbírása legalább 4 t, guruló összsúlya pedig legalább 8.5 t legyen. A motor indítási ideje 24 órai állás után +4° C környezetű hőmérséklet mellett nem lehet több 20 mp-nél. Az indításhoz segédeszközök megengedettek, ha az indulásnál akadályt nem okoznak. Tilosak az olyan szerkezetek, amelyeknél az indításhoz más tüzelőanyag szükséges, mint az üzemhez. A megkívánt sebesség vízszintes úton teljes terheléssel legalább 70 km/óra. Mind a szivattyú mind a motor összes jellemző adatait az ajánlatban meg kell adni. Vízhűtéses motorokat a szivattyú működése alatt a szivattyú vizéből kellően hűteni kell. Ez azonban csak közvetlen, vagyis visszahatós rendszerrel történhetik.

Az alváz hossztartóinak elülső és hátsó végeit vonóhoroggal kell ellátni. A hátsó keretvégre szabványos tömlőorsó részére szabványos akasztószerkezetet kell elhelyezni. A kerékbronzok kötött méretűek, a hátsó tengelyt ikerkerekekkel kell kivitelezni. Az alváz fontosabb jellemző adatait és méreteit az ajánlatban fel kell tüntetni.

Az elektromos berendezéshez tartoznak: a szabványos háromhangú jelzőkürt, az állítható kereső fényoszó, amely leemelhető és dugaszkapcsolással 50 m hosszabbítható kábel-állvány segítségével terepvilágításra is használható, a szerelőlámpa kábellel és dugaszkapcsolóval a vezetőülésben, a 2400-ashoz két 150 ampéreórás, az 1200-ashoz két 80, illetőleg egy 100 ampéreórás akkumulátortelep aszerint, amint a motor nyersolaj- vagy benzinüzemű.

3. Felépítmény.

A felépítmény elrendezésbeli, valamint alaki, méretbeli és minőségi kivitelezése meghatározott adatok szerint történik. Erre vonatkozólag rajzmellékletek állnak rendelkezésre. A bővített vezetőfülkében keresztben három sor ülés van, elől három, hátul négy-négy, összesen tizenegy személy részére. A benzintartány az ülés alatt. Az üvegezés szilánkmentes, a szélvédő kitámasztható. Az ülések felcsapható fapadok, alattuk felszerelési tárgyak vannak elhelyezve. A mennyezeten világítótest. A felépítmény hátsó része meghatározott számú, méretű és elrendezésű szekrényekre van osztva, amelyekben minden felszerelési tárgynak megállapított helye van. A felépítményben hátul kétoldalt egy-egy szabványos kézi tömlőorsó szabványos billentőszerkezettel található.

A felépítmény fölé a kihúzólétra, a dugólétra, a csáklya és az összecukható hordágy elhelyezésére alkalmas, hátrafelé lejtő állványszerkezet emelkedik.

A felépítmény belsejébe 300 literes víztartány van beépítve.

A szabvány a továbbiakban megállapítja, hogy a jármű határvonalméretei, minden felszerelést beszámítva, a 8400 mm hossz, 2200 mm szélesség és 2700 mm magasságot meg nem haladhatják. A járműnek meg kell felelnie a közlekedérendszeti követelményeknek. Rendelkezik a szabvány továbbá a gyártási anyagra, súlyra, a fényezésre, az ajánlatra, átvételre, a szavatosságra stb. vonatkozólag, végül pedig részletesen tartalmazza a járműtartozékokat, a fecskendőfelszerelést, valamint ezeknek elhelyezését meghatározó „Elrendezési terv”-et.

Kétütemű motorok motorfecskendőknel

Írta Rehák Tamás tűzoltófőparancsnok

A korszerű hordozható motorfecskendőknel ma már úgy külföldön, mint itthon, a kétütemű motort használják hajtóerőnek. Pár évvel ezelőtt a gyárak és szakkörök véleménye is megoszlott abban a tekintetben, hogy a négy- vagy kétütemű motor-e a megfelelőbb tűzoltói célra, illetve a kismotorfecskendőkhez. Ma már ez eldöntött kérdésnek tekinthető. Tény, hogy a kétütemű motor hordozható motorfecskendőknel jól bevált, mert egyszerűbb, kevésbé kényes mint a négyütemű (szelepes) motor, ezért előállítás és javítása is olcsóbb; robusztus, egyszerűbb építése a durvább kezelést is könnyebben elviseli; kezelése, karbantartása kevesebb szakértelmet kíván.

A németek szabványos motorfecskendőiknél csak kétütemű motort szerelnek. Ugyanez a helyzet a többi államokban is. Hazai újabb korszerű motorfecskendők szintén kétütemű motorral készülnek. A kétütemű motor tehát adva van.

Egyesek a kétütemű motorral szembeni idegenkedésüket állítólagos indítási nehézségekkel magyarázzák. Ez a hátrány azonban csak látszólagos, könnyen kiküszöbölhető és nem annyira technikai, mint inkább kiképzési kérdés.

Hogy ez így van, mi sem bizonyítja jobban, mint a vérbeli autósok előtt ismeretes tény, hogy pl. a legjobban elterjedt DKW autók kétütemű motora télen nyáron, a legnagyobb hidegben-melegben biztosan indul, jobban mint sok négyütemű motor, illetve autó.

Az is tény, hogy helytelen és nem előírászerű kezeléskor számolni kell indítási nehézségekkel.

Miután jelenleg is többszáz korszerű hordozható motorfecskendő van már a tűzoltóságok kezében és e szám rohamos növekedésével kell számolnunk, bizonyára időszerű, ha a kétütemű motorok indításával és kezelésével kapcsolatos kérdésekről szólok, részben a saját tapasztalataink, részben pedig a bécsi tűzoltóság idevonatkozó kezelési utasításának ismertetése alapján. (Bedienungsrundsätze für Zweitaktmotorspritzen in Wien. Baurat der Feuerwehr Ing. Steiner. Feuer-schutz. 1939 nov. havi száma.)

I. A kétütemű motor indítása

Helyes kezelés és a motor rendbenléte mellett, ha az előírt szabályok szem előtt tartatnak, a kétütemű motornak ugyanúgy mint a négyüteműnek, pillanatok alatt egyetlen rántásra indulni kell.

a. Hideg motorral való indítás

Ismeretes, hogy a kétütemű motornál az üzemanyag (olaj- vagy motalkó-) és olajkeverék. A keverék aránya 1 rész olaj és 20—25 rész benzin (motalkó). A bécsi utasításnál 1:25 arányú az olajkeverék. Hideg motornál az olaj nehezen válik el a benzintől és csapódik ki, keverézképp a benzin nehezebben párolog el. A kétütemű motor sajátossága mellett, hogy a keverék először a forgattyúházba jut és csak ezután — a második ütemnél — kerül a robbanótérbe. Ezért — a könnyű indítást elősegítő — cél-szerű közvetlen az indítás előtt egy pár csepp könnyű

benzin befecskendezése. Erre a célra kis befecskendező kannában tartunk állandóan készenlétben könnyű benzint. Ugyanezt a célt szolgálja az az eljárás is, ha tisztítógyapotot benzinnel megnedvesítünk és közvetlenül a porlasztó levegőnyílásához tartjuk. A szívóhatás folytán a benzinpárák a motorba jutnak és az indítást megkönnyítik.

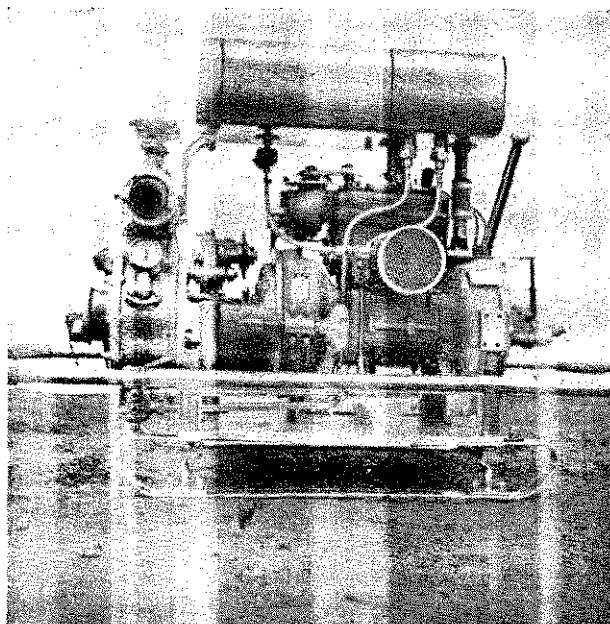
A befecskendezés után az indításnak az indítókar egyetlen és erőteljes átrántása útján kell történni. A hangsúly az erőteljes rántáson és mozdulaton van! A kar habár sorozatos, de lassú és gyenge áthúzása eredményt nem jelent. Az indításhoz erő kell, azért a kart két kézzel markoljuk meg és a test mellett baloldalt rántsuk el.

Befecskendezés nélküli indításnál az indítókaral párszor körül kell forgatni a motort, hogy gyújtóképes keverék jusson a hengerbe. Az indító mozdulát ekkor is erőteljes legyen. Célszerű lesz ez esetben a motor próbacsapjait (dekompressziós csapok) előbb kinyitni, az indítókart kétszer-háromszor meghúzni, hogy a hengerek megteljenek gázkeverékkel, utána pedig bezárjuk a csapokat és a motort az indítókar erőteljes meghúzásával, átrántásával indítjuk.

Egyik hazai motorfecskendő-gyárunk által kiadott kezelési utasításban a következőket mondja:

„Csak nagy hidegben kell a kompressziócsapokon keresztül kevés benzint befecskendezni a hengerekbe. Normális indításnál ez csak rossz szokása némely kezelőnek és többet árt, mint amennyit használ.”

Ugyanebben a kezelési utasításban azt is olvashatjuk, hogy „az üzemanyagot nem szabad előre beönteni a szer üzemtartályába, mert hosszabb üzemzsidetek alatt az olaj elválhat a benzintől, illetve a nehezebb olaj a benzintartályban leülepszik. Indításkor tehát

Mátrai gyártmányú 400 literes motorfecskendő

előbb az folyadék le a porlasztóba és ezáltal az indítást megakadályozná. A kész keveréket jól záró és „kész keverék“ felírású benzinkannában kell tartani.“

Bár ez az eljárás (elvileg) helyes volna, nem kell indokolni, hogy a tűzoltói szolgálatban nem valósítható meg.

A készenléti motorfecskendők tartányában lévő üzemanyag megfelelő keverékarányának biztosítása csak időnkénti ellenőrzés útján történhet. Ennek az ellenőrzésnek nemcsak a tartányban lévő keverékre kell szorítkoznia, hanem a porlasztó úszóházában lévő keverékre is. A bécsi tűzoltóság minden három hónapban az ellenőrzés során pótolja az elpárolgott benzint.

A megfelelő keverék biztosítását és ezzel kapcsolatosan a könnyű indítást célozza a bécsi tűzoltóság azáltal is, hogy a motorfecskendők üzemanyagtartányába külön keverőberendezést épít be. (Rosenbauer motorfecskendőknél.)

Az indítás előtti befecskendezés — amit a bécsi tűzoltóság ajánl — tehát célszerű ez okból is, tudniillik ha a keverék nem teljesen megfelelő és az úszóházban lévő keverék túlságosan olajtartalmú, ami az indítást megnehezíti, vagy lehetetlenné is teszi.

Természetesen, amilyen fontos indítási tényező a hideg motornál való befecskendezés és az indítókar erőteljes átrántása, ugyanolyan fontos a porlasztó megfelelő indítóállása is. A porlasztó szabályozó karjának indítóállása rendszerint gyárilag meg van jelölve. Ennek hiányában ki kell kísérletezni.

b) Meleg motor indítása

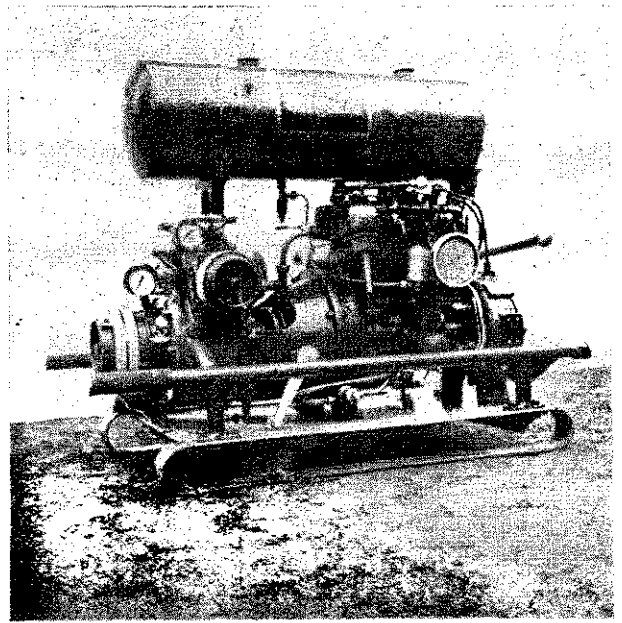
Meleg motor újbóli indításánál gyakrabban jelentkezik nehézség. Ennek magyarázata az, hogy a kétütemű motornál könnyen előfordulhat annak „befulladás“, azaz keverékekkel való túltöltése, főként helytelen leállítás esetén.

Üzemi hőmérsékletű kétütemű motort teljes gázzal — nyitott fojtószeleppel — állítjuk le!

Csak igen felhevült motornál lesz célszerű félig nyitott szeleppel és félgázzal való leállítás. Ilyenkor ugyanis valószínűtlen a motor túlgazdag keverékkel való töltődése.

Ha pedig a motor „megzabált“, azaz keverékkel túltöltődött — helytelen leállítás, túlfolyó úszó miatt stb. —, az lesz a feladat, hogy minden lehető módon kiszellőztessük a robbanótér és a forgattyúházat. Ezt elérjük, ha a hengerek próbacsapjait, a gázosító indító segédszelepét (ha ilyen van), a forgattyúház alsó részén lévő szellőző- és leeresztőcsapokat kinyitjuk, a gázosító levegőnyílását nyitjuk, vagyis a szabályozókart teljes gázra állítjuk, az üzemanyagcsapot elzárjuk. Ily előkészület után egymásután többször — akár tízszer is — erőteljesen körülforgatjuk a motort. Ha a motor megindult, a gázkart visszavesszük, nyitjuk a benzincsapot és elzárjuk a próba- és szellőzőcsapokat.

Ha átmeneti üzemszünetnél a motor nem akar újra indulni még félgáz mellett sem, akkor cseréljük ki a gyújtógyertyákat, vagy hűtsük le a régieket benzinen való lemosással. (Tartalékgyertya mindig legyen kéznél és pedig oly módon elhelyezve, amely annak megsérülését kizárja. A szokásos gyári papírcsomagolásban a szerszámok között való elhelyezés tehát semmiesetre sem felel meg.)

MAVAG gyártmányú 800 literes motorfecskendő

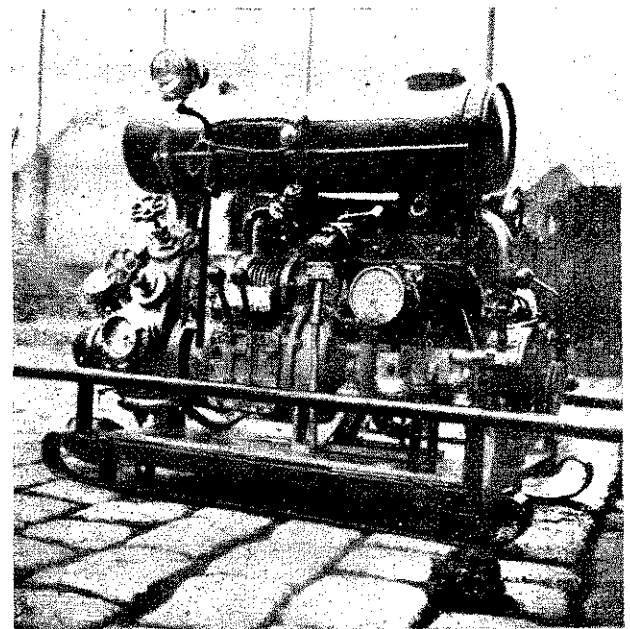
II. A kétütemű motor leállítása

Elérendő cél: minél kevesebb keverék maradjon a robbanótérben és a forgattyúházban, de annál több levegő!

Ellenesetben a gyújtógyertyákban — lecsapódás (olaj, vízcsepp) folytán — a csúcsok zárlatba kerülnek és a szikraképződést megakadályozzák. Másrészt a lecsapódó benzinpárak a motort is rongálják azáltal, hogy a lehetséges olajréteget lemossa a henger és dugattyúk oldaláról.

Szabály tehát: a motort nyitott fojtószeleppel, teljes gázzal állítsuk le!

A leállítás pedig a gyújtás kikapcsolása, helyesebben a rövidrezáró gomb lenyomása, vagy az üzemtartány csapjának lezárása útján történik, amikor is a

Flader — német — 800 literes víz és haboltó motorfecskendő

motort addig hagyjuk futni, míg magától leáll. Természetesen a gázkart csak akkor nyitjuk ki teljesen, ha a rövidrezáró gombbal a motort már kikapcsoltuk, vagy ha az üzemanyag elvonásával (csapelzárás) annak a jele mutatkozik, hogy az úszóból kifogyott a keverék.

Az eljárás magyarázata az, hogy nyitott fojtószelep mellett csak magas fordulathoz jelentkezik a szívócsőben oly szívóhatás, amely sok üzemanyagot visz magával a robbanótérbe. Ellenben a motor utolsó fordulatai már oly lassúak, hogy — nyitott fojtószelep mellett is — a szívóhatás már gyenge és közvetlenül a leállásnál a motor csaknem tiszta levegőtöltést kap. Ezáltal a robbanótér átszellőzik és az ott lévő elhasználatlan keverékmaradványok a levegőfölösleg folytán feldolgozottnak.

Elhibázott volna a motorműködést a gázkarnak üresjáratra való állításával megszüntetni. Ebben az esetben ugyanis a fojtószelep által nyitvahagyott keskeny nyíláson a levegő — az alacsony fordulat ellenére is — nagy sebességgel áramlik át és a szívóhatás folytán több keverék jut a motorba. A keverék ekkor nem ég el és elárasztja a robbanótérrel. Még rosszabb a helyzet, ha rövidrezáró gomb nincs és a motor leállítását a gázszabályozókar visszavételével és lefojtással történik.

További újraindítási nehézséget jelent, ha a motor csak igen rövid ideig futott (pl. indítási próbáknál). Ezesetben ugyanis az üzemanyag eléégésénél keletkező vízgőzök cseppek alakjában lecsapódnak a nem eléggé meleg hengerfalra, dugattyúkra, gyújtógyertyacsúcsokra, a cseppek a gyertyákat rövidrezárják és a keletkező savak megtámadják a hengerfalakat. Csak hosszabb üzem után van meg a biztonság, hogy a robbanótér száraz marad. Ez okból — és az egyaránt vonatkozik úgy a kétütemű, mint négyütemű motorra — a motort tanácsos legalább öt percig futtatni, sőt ez egyes tűzoltóságoknál előírás. (A szelepes, négyütemű motoroknál a kondenz párák és el nem égett üzemanyag az olajteknőbe jut, az olajjal keverve képez, annak kenőképeségét lerontja. Következmény: időelőtti kopás és olajcsere szükség.)

De más okból is tanácsos, hogy a kétütemű motort ne járassuk üresjárással hosszabb ideig és pedig az *elolajozódás veszélye* miatt. A kétütemű motor sajátosságai közé tartozik az *aránylag nagyobb üresjáratú fogyasztás*. Természetes, ez esetben az olajlecsapódás fokozottabb, ami a gyertyák olajozódására vezethet.

III. A kétütemű motor üzemanyaga és kezelése

Már szó volt róla, hogy a kétütemű motornál az olaj az üzemanyaghoz (benzin, vagy benzinszesz = motalkó) lesz keverve 1:20, vagy 1:25 arányban. A *keverék helyes aránya igen fontos*.

Azt is említettem, hogy a bécsi tűzoltóság kétütemű motorainál 1:25 arányú egységes keveréket használ. Egyes gyárak ugyanis — mindenestre korábbi gyártmányoknál — 1:12, 1:15, 1:20 stb. arányú keveréket írtak elő. Megfelelő gondossággal és szakszerűséggel lefolytatott kísérletek és gyakorlati tapasztalatok beigazolták, hogy a kétütemű motoroknál a túlzott mennyiségű olajhozadás nem előnyös, sőt káros. A kísérletek szerint 1:30, sőt 1:40 arányú keverékeknél sem mutatkozott a motoroknál rendkívüli kopás és elhasználódás. Biztonsági okokból azonban a bécsi tűzoltóság is az 1:25 arányú keveréket választotta. Egyébként — mint ismeretes — a német DKW autók és kétütemű motorok részére is ez a keverék van előírva. A motor bejáratási idejében mindenestre célszerű — és előírás is — az 1:20 arányú keverék. Hazai gyáraink által beépített kétütemű motorok is DKW motorok. (Csonka DKW motorok.) Kivételesen képez a Szilvay-rendszerű úszófecskendő, amelyben EMAG (Első Magyar Gazdasági Gépgyár) szerkesztette és gyártott sajátmintájú kétütemű motorok nyerne beépítést.

A megfelelő keverék készenlétben tartásáról és a helyes arány ellenőrzéséről már szó volt.

Kétütemű motornál — tartós üzem és teljes gáz mellett — megfigyelhető a hangtompító edény egész vörös izzásig való felhevülése. A jelenség a gázkar visszaállításával megszüntethető.

Legjobb felszerelt keresztény szakvállalat.

Tűzoltó- és községi fűvés-zenekarok teljes felszerelése. Kürtök és dobok

DAVID HANGSZERHÁZ K. K. T. Kolozsvár, Üllői-u. 12

Felhívás!

Felhívjuk t. üzletbarátaink figyelmét, hogy a kitűnően bevált és közkedvelt

KR tömlőbekötőgyűrűk

kizárólagos gyártását és forgalombahozatalát átvettük.

Vadásztöltény-, Gyutacs- és Fémárugyár Rt.

Központ és eladási osztály: Budapest, V, Mérleg-utca 3

Levél egy pesti tűzoltó bajtárshoz

Kedves Barátom! Mi is tűzoltók vagyunk. Ha csak szunnyadó szikrája élt is egyikünknek-másikunknak a lelkében ez intézmény iránt vagy egyeseknek a tűzrendészeti törvény megalkotása után e pályán kenyérkereseti lehetőség reménye állott szem előtt, közöttetek mégis igazi, lelkesedő bajtársakká váltunk. Amikor a VI. magyar országos tűzoltótiszt-képző tanfolyamon láttuk a ti nagyszerű munkátokat, amikor bevezettetek bennünket a ti hivatásotok s tudományotok ismeretébe és amikor először száguldottunk hideg téli és ködös éjszakákon át vadul üvöltöző, hatalmas tűzoltókocsijaitokon, lelkünkbe csodálatos átalakulás ment végbe: akkor lettünk valóban s öntudatosan tűzoltókká.

Amikor a pesti éjszakákon minden közlekedési akadályt megnyitó sziréna hangjára az aszfalton földbe gyökerezett lábbal állt meg az utca közönsége, láttuk, szinte hallottuk, a legőszintébb, a leghálásabb elismerés szavait az éberségért, a készségért és a ránk váró önfeláldozó munkáért. Akkor, abban a pillanatban elhatároztuk, szent fogadást tettünk magunkban, hogy mi is olyan lelkesedéssel, kitartással és olyan törhetetlen ragaszkodással szolgáljuk ügyünket, mint ti s minden tehetségünket, munkánkat teljes egészében hivatásunknak áldozzuk.

Jövendő hivatásunkkal kapcsolatban mennyi tervet és oly sok színes álmot szőttünk.

Haza jöttünk és mennyit küzdünk és mennyit csalódunk.

Kedves Bajtárs! El sem tudod képzelni, milyen nehéz a mi vidéki életünk. Hogy a sok terv, akarat utolsó akkordja a tehetetlenül ökolbe szorított kéz, mely erőtlenül hull mellénk. A hivatalos tényezők részéről megnyilvánuló közöny, meg nem értés, sőt rosszakarat, mind gátolja a mi törekvéseinket s az előbbre helyezett érdekek mennyi keserűséget okoznak nekünk.

Van egy összejövetei helyiségünk, amit egy szekrényből, asztalból és egypár darab székből álló bútorzat úgyszólván teljesen kitölt. Ebben a helyiségben szorongunk vasárnaponként negyvenen, hogy szomjas lélekkel szívjuk magunkba a mi tudományunkat. Van egy másik helyiség is mellette, de az a helybeli gazdasági egyesület szelektora tárolására szükséges.

A laktanyában nincs egy alkalmas fal, amihez gyakorlataink alkalmával létráinkat támasztanánk. E célra kiszemeltünk egy városi emeletes épületet. Kárt nem okoztunk, mégis megtiltották az ott való gyakorlatozást, nehogy az épületen rongálódást idézzünk elő.

Az önkéntes tűzoltótestület jövedelmét szaporítandó, táncmulatságot rendeztünk. A szemrehányást

ezért is megkaptuk, amiért „annyira mulatós kedvünk van“.

Nem akarlak untatni felsorolásaimmal, úgysem lenne se vége, se hossza. E néhány jellemző eset fel- említésével, ami igazán jelentéktelennek látszik, csak rá akartam mutatni a mi nehéz helyzetünkre.

Külső látszatra úgy tűnik fel, mintha elfelejtettük volna a ti útmutatásaitokat, tanításaitokat s beletemetkeztünk volna a közönyös nyárspolgári élet kényelmébe és hogy szomorú sorsunknak mi is okai vagyunk.

Kedves Barátom! Hidd el, mi akarunk, törekszünk, küzdünk és úgy fáj a mi tűzoltólelkünk.

Meleg bajtársi tisztelettel és szeretettel köszönt őszinte híved

Szűcs József okl. tűzoltótiszt

Tűzoltótanfolyamok

A m. kir. belügyminiszter úr 73.538—1940. V. B. M. sz. engedélye alapján Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye és Kecskemét thj. város Tűzoltó Szövetsége

Kiskunhalason folyó évi május hó 12-től 22-ig,

Újpesten folyó évi május hó 1-től 10-ig és folyó évi június hó 16-tól 26-ig törvényhatósági (altiszt),

Újpesten folyó évi június hó 30-tól július hó 20-ig kerületi (tiszt) tűzoltótanfolyamot rendez.

Az 1936. évi 180.000. B. M. sz. rendelet 11. § (5), illetve (7) bekezdése értelmében az önkéntes-, köteles- és magántűzoltóság tisztjévé, illetve altisztjévé csak az nevezhető ki, aki legalább kerületi, illetve törvényhatósági tűzoltószaktanfolyamot végzett. A tanfolyamokra elsősorban a községekben működő azon tűzoltótestületek tisztjeit és altisztjeit hívom be, akik még tanfolyamot nem végeztek. A múlt évben megtartott tanfolyamokra jelentkezett, de túljelentkezés folytán visszautasított hallgatók a felvételnél előnyben részesülnek.

A községi előjáróságok az előttük hiteltérdemlően igazolt okmányok alapján a kiküldött hallgató személyi adatait; nevét, foglalkozását, születési helyét és idejét, nemzethűség és erkölcsi szempontból való megbízhatóságát, testi alkalmasságát, iskolai végzettségét, katonai rangját és esetleges légoltalmi kiképzését illetőleg jelentsék be.

Jelentkezési határidő április hó 20. napja.

A tanfolyamok a törvényhatósági tűzoltószövetség kötelékébe tartozó testületek tagjai részére teljesen díjmentes, a hallgatók elszállásolásáról és étellemezéséről a tanfolyam parancsnoksága gondoskodik, melynek költségeit a tűzoltószövetség viseli.

A tanfolyam utolsó napján a tűzoltószövetség elnöksége és a hatóságok kiküldöttei jelenlétében megtartott záróvizsga után a végzett hallgatók országos érvényű „bizonyítvány“-t kapnak. A tanfolyamra felvett hallgatókat a községi előjáróság (polgármester) útján egyénenként fogom behívni.

Légoltalmi felszerelések Tűzoltóeszközök

„IGÉVÉ“ Ipari és Gázvédőeszközök Kft.
Budapest, V, Zrinyi-utca 7, I. emelet
Telefon: 182-017, 181-813

HÍREK

Tűzoltónaptár

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnöki tanácsa üléseit az 1941. évben a párosszámú hónapokban tartja.

Az Országos Tűzoltó-Szövetség Segélyzöpénztára elnökségi üléseit az 1941. évben április, június és december hónapokban tartja.

Országos Tűzoltó-Szövetségi választmányi és közgyűlés 1941. évi június hó 27-én Kolozsváron lesz.

A Segélyzöpénztár 1941. évi közgyűlését a Szövetség közgyűlésével együtt június hó 27-én Kolozsváron tartja.

1941 május hó 12. Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyam kezdete.

Loósz Dezső, a Kassai Önkéntes Tűzoltótestület volt főparancsnoka, Kassa thj. sz. kir. város ny. tanácsnoka 1941 március 28-án elhunyt. Temetésén megjelent a kassai hivatásos tűzoltóság és önkéntes tűzoltó- és mentőegyesület teljes számban, valamint a környékbeli tűzoltótestületek számos képviselője. Derék bajtársunk emlékét kegyelettel őrizzük.

Debrecen szab. kir. város tűzoltóságának 1940. évi jelentése részletesen beszámol a testület működéséről és abban rámutat arra, hogy feladatát az elmúlt esztendőben nem tudta úgy teljesíteni, mint azt szeretne volna, ennek oka azonban a volt katonai behívásokkal magyarázható. A tiszti létszámban a következő változások történtek: **Rabák Tamás** tűzoltóparancsnok szeptember hó 27-én a Magyar Közigazgatásügyi Miniszter úr rendeletére a nagyvárosi tűzoltóság vezetését vette át, míg **Jakobinyi István** tűzoltóparancsnok a máramaroszigeti hivatásos tűzoltóság vezetését vette át. **Éber Áron** tűzoltóságédfelügyelő Nyíregyháza megyei város hivatásos tűzoltóparancsnokává neveztették ki. **Kanyuk József** okl. tűzoltótisztet pedig Pest vármegye főispánja 1940 május 17-től kezdődőleg Pestszenterzsébet megyei város tűzoltóságédfelügyelőjévé nevezte ki s így állásától szintén megvált. Az összekéntett létszám mellett a rendszeres gyári vizsgálatokat megtartani nem lehetett.

Hasonló volt a helyzet a tűzoltólegénység létszámában is, mert a katonai behívások és a kiképző keretek felépítése következtében a megmaradt csekélylétszámú legénység teendőit nem tudta százszázalékosan ellátni. A munkaadó- és padlásvizsgálatok megtartása nem volt lehetséges.

A tűzoltóállomány megkezdett és a múlt évben is folytatott felkészítésében is szünet állott be, részben a katonai behívások miatt, részben pedig anyagihiány következtében. A múlt évben az 1940-ben több apró tárggyal gyártották a tűzoltóeszközök beszállítását, azonban beszámol a testület működéséről az elmúlt évben történt tüzeseteket, feltüntetve azok következtében okozott károkat részletesen felsorolja a tűzoltó-

ságnak a mentői munkálkodás terén kifejtett tevékenységét.

Szeged szab. kir. város tűzoltóparancsnokságának jelentése szerint a második legnagyobb magyar város tűzrendészeti kiadásai csak 150.805 pengőre, légoltalmi költségei pedig 75.000 pengőre rúgtak az elmúlt esztendőben.

Van összesen 66 ipartelepe, átlagosan 2892 férfi és 2871 női munkással s a termelés értéke 61 millió 813.000 pengő. Éppen ezek a számok igazolják azt a föltevést, hogy — mint ipari, gyári városnak — minden 1500 lakos után kellene egy tűzoltót tartania s így a hivatásos testület létszámának legalább 94 tűzoltóból és 8 tisztből kellene állania. A valóság pedig az, hogy van három tiszt és 41 tűzoltó, vagyis hiányzik — a törvényhatóság 1937. évi megállapítása szerint is — 3 tiszt és 41 tűzoltó. Ennek szomorú következménye azután az, hogy a város védelmére 8—10 tűzoltó marad szolgálatban, mert a többiek szabadnaposak, vagy ellenőrző-, mentő- stb. szolgálatot teljesítenek, vagy betegek.

Az önkéntes testület — bár szíves készséggel segítenek hivatásos társaikon s lelkiismeretesen látja el a laktanyai, színházi és moziőrészt — sajnos, nem tud kellő létszámmal fejlődni s nem képes elérni az utánpótlást.

Van a város területén hét magántűzoltóság, összesen 12 tiszttel és 196 emberrel, most pedig még két ipartelep kötelezett a város vezetősége arra, hogy magántűzoltóságot állítson fel.

A felszereléssel is baj van. Igaz, hogy a városi törvényhatóság már 1928-ban elhatározta a szerek kicserélését és pótlását s e célra meg is szavazott 170.000 pengőt, úgyhogy minden esztendőben beállít a költségvetésbe 17.000 pengőt. A tervezett részleteket azonban még egyszer sem vették be a költségvetésekbe. Szerencsére a tűzoltók maguk állítanak elő ócskán vásárolt autókából és más gépekből olyan tűzoltószereket, amelyeknek megvétele másképp nem lehetséges a pénzhiány miatt.

Érdekes a jelentésben az a rész, amely a tűzjelzésre vonatkozik. Azt olvastuk, hogy a toronyőrséget be kellett szüntetni a csekély létszám miatt s így csupán a tűzjelző állomásokra támaszkodhatik a tűzoltóság.

A jelentés beszámol azután a tüzesetekről, azok fajairól, okairól, az oltásban résztvevő szerekről és tűzoltólétszámról, azután az első segélynyújtási esetekről (1526) és betegszállításról (1951). Végül a múlt tavaszi vízáradással kapcsolatos mentési munkálatokról. A kiképzésre nézve bevallja, hogy erre a csekély létszám és a nagyon terhes szolgálat miatt vajmi kevés idő és alkalom maradt.

A jövő teendői között megemlíti a létszámemelést, a nyilvános tűzjelző állomások létesítését és az őrségekkel való közvetlen összekapcsolását, új őrségek felállítását és szervezését, a magasnyomású vízvezeték kiterjesztését stb.

Sok érdekes adat, sok fölemelő mozzanat, de sok panasz is van ebben az értékes és kimerítő jelentésben.

Mátrai sisak-, tűzoltószerek és légoltalmi felszerelések gyára

Keresztény cég! **Mátrai Antal és Társai.**
Budapest, XIII, Lomb-utca 34—36. Telefon 299-055

Speciális tűzoltóegyenruha-

készítő szabóság
Czirják Elek
Arajánattal díjlatlanul szolgálat
Budapest, XI, Horty Miklós-út 61
Telefon: 268-698

Kecskemét thj. város tűzoltósága 1940. évi jelentésében részletesen ismerteti a tűzoltóságnak az elmúlt évben kifejtett tevékenységét. A tiszti szolgálatot ellátó főfelügyelő túl van terhelve munkával s így nagyon is kívánatos, hogy a kiegészítés mielőbb megtörténjen, hogy a megkívánt teendők akadálytalan elvégzése lehetővé váljék. Kiemeli a jelentés, hogy Kelet-Magyarország és Erdély egy részének az elmúlt évben történt felszabadulása következtében egy teljes kiképzőkeret ment el a székelység fővárosába, Marosvásárhelyre s ott négy hónapon át erős, kitartó, de annál eredményesebb munkát végezve, tértek vissza állomáshelyükre. A kiképzőkeret Simon Gyula dr tisztgyakornok vezetése alatt végezte feladatát és hogy milyen eredménnyel, annak legfényesebb bizonyítéka az, hogy Simon Gyula dr ma már Marosvásárhely kinevezett főparancsnoka. Bár nekünk, magyar tűzoltóknak, a reánk bízott feladat százszázalékos teljesítése vérünkbe idegződött, mégis örömet jelent számunkra a jól végzett munka megbecsülése és elismerése.

Felhívás. A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetséghez beküldött összegek rendeltetését a csekkbefizetési lap hátlapján minden esetben meg kell jelölni, hogy ezáltal a felesleges kérdezősködésnek elejét vegyék és a megrendelt áru minél előbb megküldhető legyen.

Értesítés. Értesítjük az összes tűzrendészeti felügyelőket és tűzoltóparancsnokokat, hogy tűzoltóigazolvány bőrburkolatban egyáltalán nem kapható már, s hogy vászonburkolatban is — a folytonos árdragulás következtében — csak 25 filléres árban tudjuk azokat szállítani. Kérjük a megrendelésnél ezt a körülményt szem előtt tartani.

Főszerkesztő: Breznay Imre

Felelős szerkesztő és kiadó: Lukács Zoltán dr

Mindennemű **létrák,**
tűzoltó- és légoltalmi felszerelések
beszerzési forrása
Metzker Ferenc
Budapest, XI, Horthy Miklós-út 35
Telefon 456-363

Hazánk legrégebb, több mint 121 éve fennálló
tűzoltószergyára

Seltenhofer Frigyes Fiai

Alapítva 1816

magy. kir. udvari szállítók
S o p r o n

Becsüljük meg pótolhatatlan **gumijainkat!**
Konzerváljuk „**PROTEGOM**”-mal.
Telefon: Tűzoltó gumitárgyak élettartamát
115-543 megsokszorozza. Vezérképviselő:
PROTEGOM, HOLLÁN-UTCA 22

Az összes
„TOTAL”
rendszerű tűzoltókészülékek és berendezések gyártási jogának magyarországi engedélyese

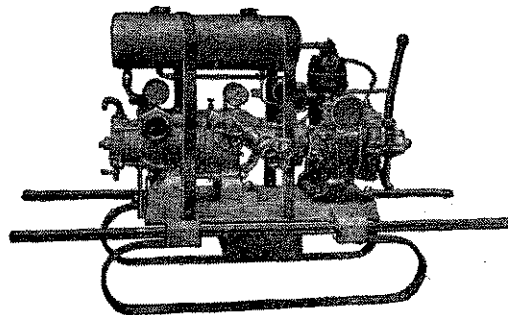
Legújabb készülékünk és berendezésünk az

„ÜSTÖKÖS-TOTAL” léghaboltó-rendszer.
LIGETI és BIRÓ Budapest, V, Árpád-u. 10
Ismeretével készséggel szolgálunk. **TELEFON: 127-799**

Benzin- **önfelszívó tűzoltószivattyú**
motoros

hordozhatóan és kétkerekű targoncán.

Szivattyúk és kompresszorok
minden nagyságban és minden célra.

SOMMER és FEIN mérnökök
szivattyú- és kompresszorgyára
BUDAPEST, V, KATONA JÓZSEF-UTCA 3

TELEFON:
120-932
112-405

Gazdák Biztosító
Szövetkezete
Budapest, IX, Utóli-út 1
Telefon 187-870

Tűz-, jég-, élet-, baleset-, szavatossági, betöréses-lopás elleni, autó-, üveg- és állatbiztosítás. Képviselő minden városban és községben! Kartelen kívül!

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség kiadványai

SZAKKÖNYVEK:

II. Vitéz Roncsik Jenő dr:	
Megelőző tűzrendészet, I. rész	1.— P
Megelőző tűzrendészet, II. Alkalmazott rész	1.— P
III. Erdély Ernő: A tűzoltás szabályai	1.— P
VIII. Dévényi Endre dr: A tömlő	1.— P
Rehák Tamás: Motoros fecskendők és szerkek, füzve	5.— P
Teasdale Ottó: A tűz és robbanás veszélye	5.— P

SZABÁLYZATOK:

1. Szolgálati szabályzattervezet	1.— P
2. „Vezetőjelzések“ című függelék a Gyakorlati Szabályzathoz	—30 P
3. Műszaki szabályzat és oktatás (2 füzet)	3.50 P
4. Kiképzési tervezet tűzoltótestületek részére	—30 P
5. Gy. 1. Alapkiképzés	—80 P
6. Gy. 2. Gyakorlati Szabályzat	*2.— P
7. Egyenruházati, öltözködési és tiszteletadási szabályzat	—20 P

EGYÉB SZAKIRÁNYÚ KÖNYVEK:

vitéz Roncsik dr: Gróf Széchenyi Ödön élete	5.— P
— — A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 60 éves története	5.— P
Nemzetközi és polgári repülőgépek nemzetközi jelzése	1.70 P
Tűzoltó Napló az 1941. évre	1.— P

FILLÉRES KÖNYVTÁR:

Benedek: Építéstan	54 fillér
K. Császár Elemér: Építéstan	88 „
Erdély dr: Versenyrendezés	06 „
— — Tűzoltás szabályainak kiegészítése	20 „
Kovács Péter: Mechanika	44 „
— — Géptan	18 „
vitéz Roncsik Jenő dr: Vármegyei és járási tűzrendészeti felügyelők kötelességei	34 „
— — MOTSz szabályai	14 „
— — Telepengedélyezési eljárás	14 „
— — A tűzoltóság története, fejlődése, szervezete	30 „
vitéz Szalay Lajos dr: Fizika és kémia	18 „
vitéz Szalay Lajos dr: Kémia	32 „
Szűcs György: Tűzoltótestületi állományban lefolytatandó képzések	10 „
Somorjai: Ügyviteli leltár stb.	30 „
Szöllősy dr: Jogrendszer	18 „
Wunderlich: Színházak, mozik tűzrendészete	36 „

NYOMTATVÁNYOK:

I. Hivatásos tűzoltóságok részére

1. Iktató	3 fillér
2. Törzskönyvi lap	3 fillér
3. Létszámeligazítás és napi működési napló	3 fillér
4. Kárjelzések naplója	3 fillér
5. Kárjelentési napló	3 fillér
6. Kárbejelentés	2 fillér
7. Motorüzemanyagnapló	4 fillér
8. Üzemanyagkivételezési lap	1 fillér
9. Parancskönyv	3 fillér
10. Kihallgatási napló	3 fillér
11. Orvosi vizsgálati könyv	4 fillér
12. Szolgálati jegy	1 fillér

II. Önkéntes tűzoltóságok részére

Önkéntes testületek ügyviteli egységkönyve (kötve).
Kisebb községek részére 4.— P
Nagyobb községek részére 5.— P
Az egységkönyvben a következő nyomtatványok vannak be-
kötve, melyek ívenként is kaphatók:

a) Borítékív és utasítás az egységkönyv vezetésére	3 fillér
b) iktató	3 fillér
c) működési napló	3 fillér
d) törzskönyv és egyéni felsz. kimutatás	3 fillér
e) jegyzőkönyv	2 fillér
f) felszerelések leltára	4 fillér
g) szakkönyvek leltára	3 fillér
h) egyéb értékek leltára	3 fillér

Önkéntes tűzoltótestületi alapszabály	20 fillér
Tűzoltószertárterv	2.— P
Hozzávaló költségvetés	1.— P
Kerületi és törvényhatósági tűzoltótanfolyam törzskönyve	10 fillér
Kerületi és törvényhatósági tűzoltótanfolyam naplója	5 fillér
Fecskendő próbalap, motorfecskendő vizsgálatához darabonként	4 fillér
Fecskendő próbalap, kézfecskendő vizsgálatához darabonként	4 fillér
Díszokmányürlap	2.— P
Osztályozási lap tűzoltóversenyekhez, 1 drb	2 fillér
Tűzoltói igazolványok:	
Vászonburkolatban	—25 P
Igazolólap, burkolat nélkül (legénységi)	—02 P

SZOLGÁLATI ÉRMEK:

V. éves 2.—, X. éves 3.—, XV. éves 6.—, XX. éves 7.—, XXV. éves 11.—, XXX. éves 12.—, XXXV. éves 15.—, XL. éves 16.— P.

Éremszalag 30, igazolványlap 30 fillér

Királyi díszérem kicsinyített mása 30 fillér

A könyvek, nyomtatványok, valamint az érmek ára a szabályszerű névkimutatással a 23.297. számú postacsekken előre küldendő be.

Megrendelhetők a MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG irodájában, Budapest, VI, Izabella-u. 51.

Szállítunk
a hatósági előírásoknak megfelelő

Ismertetés
felvilágosítás
és ajánlat
díjtalan

MÁVAG
GYÁRTMÁNYÚ

Telefon 133-394

hordozható benzinmotoros és kézi működtetésű **fecskendőket, vízhordó- és öntözőkocsikat, tűzoltó- és locsoló autókat** a legjobb minőségben, megbízható és tartós kivitelben.

MAGYAR KIRÁLYI VAS-, ACÉL- ÉS GÉPGYÁRAK KERESKEDELMI KÉPVISELETE RT.
BUDAPEST, VIII, MÚZEUM-KÖRÚT 18, II.

KÖHLER ISTVÁN

**FECSEKENDŐ-, SZIVATTYÚ-
és tűzoltófelszerelések gyára**

Gyárt: Modern motoros, turbinás és dugattyús
tűzoltófecskendőket, tűzoltószerkeket, felszereléseket
és szivattyútelepeket a tűzoltás és öntözés céljaira

BUDAPEST, X, KORPONAI-UTCA 21. SZÁM

Alapítva 1896

Mindennemű
tűzoltó- és légoltalmi
felszerelési cikkek
raktárról kaphatók

Mátrai Antal és Társa Rt.

Gyár és központi iroda:

Budapest, XIII, Lomb-utca 34-36 - Telefon 299-055
Dárosi lerakal: VI, Teréz-körút 22 - Telefon 121-533

Gyárt: kézi- és motor-
fecskendőket, mindenfé-
le létrákat, motollákat,
vízhordó és öntöző lajto-
kat, szerkocsikat és lég-
oltalmi felszereléseket

FELTEN ÉS GUILLEAUME RT., BUDAPEST, I.

a budapesti hivatásos tűzoltóság szállítója

GYÁRT: BELÜL GUMIZOTT TŰZOLTÓTÖMLŐT
kivánt méreteken és nyomásig.

LEVÉLCÍM: BUDAPEST 113. POSTAFIÓK. TELEFON: 258-880

Hazai
gyártmány!

MINIMAX

a legjobb magyar gyártmányú kézi tűzoltókészülék. Nem hason-
lítható össze a különböző utánszolgákkal. Felvilágosítással szolgál a
MAGYAR MINIMAX RT., BUDAPEST
GYÁR, IRODA: VI, RÓZSA-UTCA 85. TELEFONSZÁM: 123-731

CORVIN ÁRUHÁZ RT.

BUDAPEST VIII, BLAHA LUJZA-TÉR 1-3

Csonka János gépgyára gyártja a

mindenhol bevált, tökéletes **tűzoltómotorokat!**

TÜZRENDÉSZETI KÖZLÖNY

A MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓ-SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én

Az előfizetési és hirdetési díjakat a Magy. Orsz. Tűzoltó-Szövetség 23.297. számú csekk számlájára lehet beküldeni. Csekkürlap minden postahivatalban kapható

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség, szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, VI, IZABELLA-UTCA 51

Telefon: 223-254

Előfizetési ára egész évre 12 pengő

A szerkesztőség címére küldött szakcikkeket, ha közlésre alkalmasak, díjazzuk

Ajánlva a m. kir. belügyminiszter úr 126.278—1938. B. M. sz. rendeletével („Belügyi Közlöny” 1939. évi 5. sz.) a vármegyék, városok és községek számára

≡ TÜZOLTÓTESTÜLETEK A LAPOT TAGDIJ FEJÉBEN KAPJÁK ≡

KÖSZÖNTJÜK A DÉLVIDÉKET

A magyar hazának régen volt olyan örömmel várt feltámadási ünnepe, húsvétja, mint az ideí, amely előtt Magyarország kormányzója a következő történelmi hadparancsot intézte a honvédekhez:

Honvédek!

A kötelesség ismét arra szólít bennünket, hogy elszakított magyar véreink segítségére siessünk. Mindig bevált katonai erényeitekre és fegyelmetekre építve, bízom benne, hogy ezt az új feladatot is tökéletesen fogjátok megoldani. Előre az 1000 éves déli határhoz! Budapest, 1941. évi április hó 10. napján.

Horthy sk.

A parancsra megindult a magyar honvédség, hogy újból birtokba vegye az elszakított Délvidéket és ottalmazza a gyötrelmes szenvedéseknek kitett magyar lakosságot.

A magyar csapatok bámulatos gyorsasággal törtek át az ellenség ellenállását és a húsvéti ünnepnapokon megfeszítették a Délvidéket a 22 év előtt megszerzett szerb csetnikektől és komitácsiktól. Ujvidék városokon ismét magyar lakosságot.

Örömmel és érzelmekkel csordultig telt a hazatérő magyar katonák szíve, akik a Délvidék városait, falvait és magyar lakosságát, akikben az elmúlt években a magyar hazáért harcoltak és kitörölni a magyar hazáért.

Hogy a magyar nemzet el ezt az érzést, amikor ez a föld minden nemzeti és nemzetközi folytatása a legjellegzetesebb magyar földi tájnak. Ezer év óta magyar volt ez a föld, sőt az első évezred alatt a legerősebben magyar. Az évszázadok nemcsak kifejlesztették, hanem megedzették és ki is próbálták — kemény megpróbáltatások között — ennek a földnek derék magyar lakosságát.

Szép példáját adta ennek éppen az Alsólendvai Önkéntes Tűzoltótestület, mely az Országos Tűzoltó-Szövetséghez intézett jelentésében máris beszámolt arról, hogy amikor a jugoszláv közbiztonsági szervek a fejnélkül menekülő katonasággal együtt eltűntek és felelőtlen elemek rablási és fosztogatási vágyainak voltak kitéve, akkor a helybeli tűzoltótestület volt az első szervezet, amely megszervezte és közmegegyezésre látta el a fegyveres közbiztonsági szolgálatot mindaddig, amíg a magyar csendőrség át nem vette a rendszeres szolgálatot.

Jól tudjuk, hogy minden váratlan fordulat, rendkívüli történelmi esemény, mely megváltoztatja az életformákat, megrázkódtatással jár és komoly következményeket támaszt az egyénnel és a társadalommal szemben.

A magyar kormányzat gondoskodott arról, hogy ennek a területnek bekapcsolódása az anyaország vérkeringésébe minél előbb és minél zavartalanabban helyreálljon, a termelő munka minél gyorsabban meginduljon.

Az országos tűzrendészeti felügyelő már előzőleg kijelölte és a belügyminiszter kirendelte azokat a tűzoltókereteket, amelyek arra hivatottak, hogy a visszatért területen az átmeneti idő alatt a tűzoltószolgálatot ellássák, ezt követően pedig a városok és községek tűzoltóságát megszervezzék. Nehéz munka hárul e téren a kiküldöttekre, mert az eddigi értesülések szerint is szerb bandák sok helyütt tönkretették és ellopkodták a tűzoltói felszereléseket is. Bizton hiszünk azonban, hogy éppen úgy, mint Erdélyben, a Délvidéken is eredménnyel oldják meg feladatukat.

Értékes területekkel gazdagodva, több mint félmillió magyarral gyarapodva, bizalommal és erős szívvel tekinthetünk a jobb jövő elé. Visszatért délvidéki bajtársainkkal együtt most már örökre összeforva és egymástól soha többé el nem szakadva dolgozunk tovább, Magyarország feltámadásáért!

Magyar tűzoltók arcképcsarnoka

Vass Lajos

A sárospataki járás tűzrendészeti felügyelője, sárospataki önkéntes parancsnok

1907-ben lépett a polgári pályára, mikor a Kassa-Oderbergi Vasút tisztviselője lett, de a közélet sodrába a világháború vitte bele. Innét nagyon változatos az élete és tanulságos is egyszersmind.

1916-ban Zsolnán állomásfőnök-helyettes. Mint volt tényleges katoná, több ízben kérte, hívják be, de — tekintettel az állomás hadászati fontosságára — nem teljesítették kívánságát és így a forradalom kitörése is ott érte.

Elhárító üzletvezetőségének utasítására a mintegy 400 főt kitevő állomáson a személyzet megbízható részéből vasúti nemzetőrséget szervezett és ezzel nemcsak a vasút vagyonát iparkodott megmenteni a fosztogatóktól, hanem a környékre is gyakran kivonult csapatával. E működése közben összeütkezésbe került a csehbarát pánszláv vezetőkkel, majd pedig 1918 november 16-án egy belopakodott 700 főnyi cseh csapatral került harcba, akiket sikerült másnap újszónai MÁV-kollégája, Marton Béla segítségével kiverni Zsolnáról. A csehek ezután nem is tettek több betörési kísérletet, pedig csak 16 kilométerre volt a már általuk megszállott Bicsfalu állomás. Annál szomorúbb az a tény, hogy december 4-én maga a budapesti forradalmi magyar kormány rendelte el Zsolna kiürítését és a cseheknek átadását, pedig ekkor már önkéntesekből összeállított katonacsapat is állott rendelkezésre. Ekkor feleségével együtt, minden ingó vagyonuk hátrahagyásával, menekülni volt kénytelen.

Három évig Budapesten tartózkodott, ahol részt vett minden ellenforradalmi és irredenta megmozdulásban. 1922-ben került Sárospatakra, ahol a Bodrogi Gazdasági Vasút forgalmi vezetőjeként működött tíz esztendeig. Munkás lelke ekkor új elfoglaltság után nézett. 1934-ben a község kiküldötte a Sátoraljaújhelyen tartott kerületi tűzoltótanfolyamra és idős kora ellenére nagy lelkesedéssel képezte ki magát tűzoltónak. Ezért az alispán megbízta a sárospataki járás tűzrendészeti felügyeletével. Bejárta a szomszédos vármegyék tűzoltóságait és az ott szerzett tapasztalatok alapján 1935-ben és 1936-ban kezdte el szervezési munkáit, 14 új testületet alakított és két igen régi testületet, az 1880-ban alakult sárospataki és tolsvai testületeket tette működőképesé. 1936 július 12-én tartott közgyűlésen megválasztották a pataki testület parancsnokává és mint ilyen, még ezen év október 18-án rendezte meg Sárospatakon Zemplén vármegye első járási tűzoltóversenyét. 1939-ben kinevezték hatósági légoltalmi parancsnoknak, majd a község fölkérésére vállalta a légoltalmi liga helyicsoportjának szervezését és mint annak titkára működik eredményesen. Önzetlen és hazafias munkásságáért már több ízben részesült dícsérő elismerésben felsőbbbségei részéről. Munkáját ma is fáradhatatlanul és nagy kedvvel végzi, mert tudja, hogy ezzel a köznek és szeretett hazájának tesz szolgálatot.

Életrajzi adatai. Vass Lajos született 1884 augusztus 3-án Ruttkán s ott járta az elemi iskolát, négy gimnáziumot pedig Iglón s azután a pécsi hadapródiskola növendéke lett. 1902-ben került ki a csapattesthez mint hadapródtiszt-helyettes. Ötévi szolgálat után mint hadnagy lépett ki a hadsereg kötelékéből s állott a Kassa-Oderbergi Vasút szolgálatába. 1919-től 1922-ig Budapesten tartózkodott, 1922-től pedig Sárospatakon vasúti tisztviselő. 1934-től járási tűzrendészeti felügyelő. Mivel nyugdíja csekély, állást vállalt és a helyi vilámlomossági iroda vezetője lett. Így természetesen nappali erős szolgálatát is lelkiismeretesen végezve, éjt, nappallá téve tudja a tűzoltóságnál vállalt kötelességeit teljesíteni.

Megszűnt az országos légvédelmi készütség

1941. évi április hó 22-én 20 órakor nyomasztó teherrel szabadult meg az ország lakossága: a m. kir. honvédelmi miniszter megszüntette az országos légvédelmi készütséget.

Lekerültek a lakóházak ablakairól a gyászos színű elsötétítő papírok, megszűnt az esti lámpagyújtáskor a feszült figyelem, mert nem kellett többé gondosan felkutatni a kiszűrődő fényeket. A közvilágítás lámpáiról és a járművek fényszóróiról is levették a fényt csökkentő berendezést, megvilágosodott az utca, felismerhetőkké váltak a szórakozóhelyek bejáratai, megszűnt a sötétben való botorkálás, az útfestés áthaladók tériszonyhoz hasonló félelme, megeléknült az utca forgalma s mint a tavasz első meleg napsugarára, kitódult a város lakossága esti villanyfényt élvezni. Megszűnt a hatósági és önvédelmi szervezetek szolgálatára, leszedték a légoltalmi mentőállomások, riadóhelyek tábláit és irányfényeit, raktárba kerültek ismét a segélyosztogások szak- és egyéni felszerelései. Elhallgattak a légoltalmi parancsnokságok az állandóan működésben lévő rádiók. A közönség sem lesi kíváncsi és szorongó figyelemmel, hogy a közvetítés megszakításával felhangzik-e a vészjelző hang: „Halló, közületek vigyázz! Vigyázz! Vigyázz! Levendula, levendula, levendula...”

A közönség hamar belezökkent a régi, nyugodt kerékvágásba, mint ahogy pillanatok alatt megszokta a légvédelmi készütséggel járó új magatartást is.

Látszólag minden a régi, az élet változatlanul folyik tovább, mintha nem is lett volna valóság az a hadiállapot, amit eddig csak a külföldi híradások nyomán ismertünk vagy jobban mondva jól-rosszul magunk elé képzelünk.

Ez azonban csak látszat. Mert ha külsőleg fel is vettük a nyugodt békebeli állapotot, belsőleg nagy változást idézett elő az első légvédelmi készütség.

Az első kitörülhetetlen nyom lelkünkben az ujjongó, kitörő öröm, hogy tevékenyen részt vettünk a trianoni igazságtalanság jóvátételében és nemes harcban kiálltunk a magyar igazság kivívásáért s a magyar katonai szellem áldozatot nem ismerő nagyszerű fegyvertényében a magyar nemzet nemre és korra való tekintet nélkül kivette részét. Szemtanúi és részesei voltunk a magyar katona bravuros fölényének. S ugyanakkor nemes önbizalommal állunk a nagy nemzetek mellé, mert a társadalom minden rétege kiállta a próbát. Megismertük légi és földi fölényünket ellenségeinkkel szemben s bebizonyosodott, hogy az annyszor hangoztatott légoltalom nem üres szalmacséplés volt. Bebizonyosodott, hogy a légoltalommal szemben tanusított két véglét, a közöny és a túlzott aggodalom félreismert külszín volt csak, mert valójában úgy a hatóság, mint pedig a nagyközönség komolyan mérlegelte az e téren elkövetkezendő lehetőségeket. S jó érzéssel tölt el a tudat, hogy nemcsak a katonaság, de a légoltalmi szervek és a közönség is komolyan, nyugodtan, magabiztosan és amellet kellő felkészültséggel, odaadással és a legnagyobb igyekezettel látta el hazafias feladatát.

De gazdagabbak lettünk tapasztalatokban is, az első komoly próba meghozta gyümölcsét. A közönség és a légvédelem szervezetének irányítói felismerték a hibákat és hiányokat. A hatóság a légvédelmi készütség elmúltával nem tért pihenőre. Azonnal a hiányok pótlásához és a hibák kiküszöböléséhez fogott. A légoltalom tábora is megnőtt, mert azok a néhányak is, akik eddig komolytalannak tartották ezt a hatalmas szervezkedést, most megtanulták, hogy van szükség polgári légoltalomra és azok, akik idejében követték az idevágó rendelkezéseket és tanácsokat, hasznos szolgálatot tettek maguknak és hazájuknak.

Voltak olyanok is, akik nem hittek abban, hogy légitámadásokban nekünk is részünk lehet. Ezek talán kissé keserűen csalódtak abban, hogy Nagymagyarországot áldozat nélkül is visszaszerezhetjük. Ez a csalódás ne legyen egyikünk részére sem keserű, áldozatainkra hozzon vigaszt az az évszázados tény, hogy azé a föld, aki azt verejtékével műveli és vérével őrzi meg.

szilágyi Németh Gyula

Légítámadás Szeged ellen

Magyarország nem kívánta, nem akarta a háborút. Ismételten hangzották az ország vezető férfiai „szomszédainkkal békében és egyetértésben akarunk élni”. Ez a cél vezette kormányfőnket akkor is, amikor a szomszéd Jugoszláviával baráti szerződést kötöttek. Ebben a baráti államban azonban máról holnapra a meggondolatlan elem felülkerekedett, a régi vezetőket elfogták, a baráti szerződéseket semmisnek nyilvánították, a mozgósított hadsereget felvonultatták és minden kihívás és ok nélkül a Dunántúlon több helyen átkelve a határokon, magyar községek békés polgárait támadták, légi haderejük pedig berepült magyar területre.

Az első légítámadás Szegedet érte. Szeged az ország második városa. Szeged nemcsak közvetlen a jugoszláv határon van, hanem a békeszerződés következtében földjeit, s a szegediek birtokait kettéválasztotta a meghúzott új határ.

Április 7-e sokáig emlékezetes marad a szegedieknek, átéltek egy meglepetést, átéltek egy ízelítőt a légítámadásból.

10 óra 42 perckor hangzott el az első riadójel, mely 10 óra 55 percig tartott; ezidő alatt ellenséges gép nem volt a város felett megfigyelhető.

11 óra 10 perckor a Tisza medre felett, alacsony szállyva, pillanatok alatt felbukkant és átlépte a határt egy bombázó raj, s mire a figyelők jelzése beérkezett és a riadójel felhangzott, már a gépek a bombák sorozatát ledobták. Támadási céljaik a vasúti pályaudvarok voltak. A bombák egy része a Tisza pályaudvarára és a MÁV magasvasúti töltés oldalába esett, egy része a talajvízzel elöntött földekre hullva dobta le magát. Egy bomba átszakította a MÁV kétemeletes lakóépület-tetőzetét, mennyezetét és az észkeleti állomásfőnöki lakás szobájában — a diványon — elfeküdt egy diványon. Néhány ember halálát okozott. Az egyik bomba egy ház tetején robbant. A magasfalú ház homlokzatán csak repedések vannak, de a házban és szeretettel kezelt kertecske és az épület körülbúcsó és pusztulás képét mutatja. Öt méter átmérőjű mély pusztulás táncing a rózsafák és fenyők helyén. Az észkeleti végfalá kidőlt, a tűzfal a szomszéd felé kihajolt. Butorkák, porcellánok, edények tört darabjai hevernek mindenfelé.

Egy másik helyen három bomba esett egy ház közelébe. Kettő a gyalogjárda szélén robbant, közvet-

lenül egymásmellett, a harmadik a ház falánál ugyanabba a tölcserbe fűrődött, de szerencsére, nem robbant. Az épület alagsora lakhatatlanná vált. A szomszédházak mind megrongálódtak, a falak megrepedeztek, mindenütt tetőcserép- és ablaküveg-törmelék tömege.

Máshol egy bomba felszakította a villamosvasút sineit, elszakította a Villamossági rt. főkábeljét, egy másik a vízvezetéki csövet.

12 óra 16 perckor hangzott el a légi veszély megszűnt jelzés, mely után percek múlva már az egészségügyi mentőjárőrök elszállították a sebesülteket, segédrendőrök elzárták a veszélyes helyek környékét, a vízművek, villamosvasút és a Villamossági rt. helyreállító osztagai és a munkáosztagok már működésben voltak. Elvégezték a legszükségesebb alátámasztási munkálatokat, a veszélyt okozható épületrészeket lebontották, átkutatták a törmelékeket és megkezdték az utak járhatóvá tételét.

Alig ocsudott fel a város közönsége az első izgalmakból és szájról szájra adva alig tájékozódott a bombák becsapódásairól és a támadás lefolyásáról, 12 óra 48 perckor újra felvissították a szírnák, egy második ellenséges hullám érkezett és kezdte meg a bombák ledobását. Ezek a gépek bombáikat a rendezőpályaudvarnak és sínhálózatnak szánták. Egy bomba az állomás épületétől alig 100 méterre eltalálta az egyik sínpárt, a másik szétszakította a távbeszélővonalakat, a többiek a pályaudvar előtti és mögötti földeken — vagy a kis magánházak veteményes kertjeiben — vájtak maguknak hatalmas krátereket. Néhány bomba kis magánházak kapuja előtt zuhant le és kért bebocsátást, s miután kérésük nem talált meghallgatásra, magukkal rántották a ház utcai homlokzatát, összezúzván a szomszédos házak ablaküvegjeit és cseréptetőzetét.

A MÁV-nak vágány- és távbeszélő-helyreállító osztagai, a hatósági légoltalmi munkás és egészségügyi osztagok és a városi mentőállomás betegszállító gépjárművei azonnal a helyszínre siettek, de szerencsére a sérültekről adott jelentések túlzottak voltak.

A ledobott bombák mind rombolóbombák, szakértők becslése szerint 50 és 100 kg-osak lehettek. Tűzeseteket nem okoztak.

A hatósági légoltalmi osztagoknak több mint a fele átesett — tűzoltókat és gázvédelmieket kivéve — a tűzkeresztségen és megoldotta feladatát.

De szóljunk pár szót arról is, mi történt a bombázókkal?

Az álnok támadás résztvevői elnyerték jutalmukat. A riadó hallatára vadászrepülőink azonnal megjelentek és üldözőbe vették a támadókat. Vad szárguldozás, kergetőzés, körözésekkel heves légi harc indult meg és folyt le mindkét esetben a város felett. A gépek hangos berregésébe belevegyült mindkét részről a gépfegyverek kattogása.

Jó félóráig tartott — azok szerint, akik kimerészkedtek az utcára — ez az izgalmas játék, a légi harc, míg az ellenfél gépei egymásután imbolyogni kezdtek, itt sűrű fekete füst, amott lángcsóva csap ki egy-egy gépből és egymásután zuhannak le a szegedi földekre. Egy gépnek már majdnem sikerült elmenehülni, amikor derék tüzeink egy jól célzott lövéssel leterítették és a Tisza hús hullámaiban találta meg nyugodalmát. Valamennyi támadó gépet lelőtték, a mieink sértetlenek maradtak. A hét többi napjain is többször kísérletet tettek a város bombázására, de a védelem már a város elérése előtt elűzte őket.

A nagy légi harc alatt a várost igen sok helyen érték a gépfegyverlövészek, de sem ezek, sem a bombázás emberáldozatot nem kívánt, a sérültek száma is kevés. Milyen értékű a kár? Aránylag nem sok, de a megrongált házak mind családi otthonok! Mit monhatunk az egész támadásról? A Mindenható megőrizte a várost és annak lakóit, mert azzal a tömeg bombával, amit ledobtak, vagy ugyanilyen tömegű gyújtóbomba alkalmazásával nagy pusztítást okozhattak volna.

A hatósági légoptalom helyén volt, mindenütt cselekedett s mindenki belátta Szegeden, hogy a légoptalom megszervezése szükséges, mert csak kellő felkészültséggel lehet e vésszel szembeszállni.

Szeged végigélte már többször a természet pusztítását, a nagy tüzeket, a nagy árvizeket, most végigélte a légitámadás borzalmát is. De a pusztítás után újra munkába fogott és dolgozik, s ha valaki meg akarja tekinteni a romokat, amint az angol rádió jelentette, hogy Szeged romokban hever: akkor Szeged bombázása által ejtett sebeket csak a házak tetőzetén itt-ott kikandikáló új cserepeken fogja megtalálni.

Horváth István

SZÖVETSÉGI ÜGYEK

Kivonat a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség Segélyzőpénztárának 1941 március 22-én megtartott rendkívüli közgyűlésén felvett jegyzőkönyvéből.

1. Tárgyaltuk: Elnök előterjesztését a segélyzőpénztári rendes tagok tagdíjának és a pénztár által fizetendő segély összegének újabb megállapítása iránt.

Véghatározat: A Segélyzőpénztár közgyűlése elnök előterjesztését elfogadja és egyhangúlag elhatározza, hogy a rendes tagok évi tagdíját és a pénztár által fizetendő napi segély mérvét a jövő évtől kezdve ötven százalékkal fölemeli. Eszerint 1942 január 1-től kezdődő joghatállyal további rendelkezésig a rendes tagok évi tagdíj fejében 30 (harminc) fillért kötelesek fizetni. Ezzel szemben a Segélyzőpénztár által eddig fizetett legkisebb 1 P, legnagyobb 2 P napi segély összegét legkisebb: kettő pengőre, legmagasabb: három pengőre fel-emeli és az alapszabály 31. §-a értelmében a segélyt kérő vagyoni állapotához mérten esetenként állapítja meg és folyósítja.

Ha a munkaképtelenség 120 napnál tovább tart, vagy halál esetén a hátramaradottak részére kifizetendő egyszersmindenkori segély legkisebb és legmagasabb összegét további rendelkezésig változatlanul ötszáz és egyezer pengőben állapítja meg a közgyűlés, melyen belül a kifizetendő összeget az alapszabály 13. § b) pontja értelmében a tag családi és vagyoni viszonyaihoz képest esetenként az elnökség határozza meg.

Ezen véghatározatot az alapszabályok 13. §-ának utolsó bekezdése értelmében a belügyminiszter úrhoz jóváhagyás végett fölterjesztjük.

Megokolás. Így határozott a közgyűlés, mert a folyamatosan fokozódó drágulás következtében ezek az összegek felelnek meg a mai életviszonyoknak.

2. Tárgyaltuk: Elnök előterjesztését az alapító tagok tagdíjának megállapítása iránt.

Véghatározat: A Segélyzőpénztár közgyűlése elnök előterjesztését elfogadja és az alapító tagok által egyszersmindenkori fizetendő tagdíjat az alapszabályok 11. §-a alapján kettőszáz pengőtől ötszáz pengőig állapítja meg. Főhatalmazza az elnökséget, hogy ezen határon belül, a jelentkező tag vagyoni viszonyaihoz mérten, esetenként határozza meg a befizetendő összeg nagyságát.

EMAG-Szilvay -rendszerű,

szabadalmazott, háton hordozható, úszóra szerelt benzinmotoros centrifugal szivattyú-fecskendő.

Egy ember:

szállítja ki a helyszínre egyedül hozza üzembe egyedül eresztli a vízre egyedül oltja a tüzet

További előnyei:

Nincs szívótömlő és más szívóoldali berendezés mélységből szállít vizet Szívóoldali hibák nem léphetnek fel Tűzcsapra csatlakoztatható Vízen úsztatható

Megfelel a 180.000/1936. B. M. sz. rendelet előírásának.

Vadásztöltény-, Gyutacs- és Fémárugyár Rt. Budapest, V, Mérleg-u. 3

Telefon: 298-960

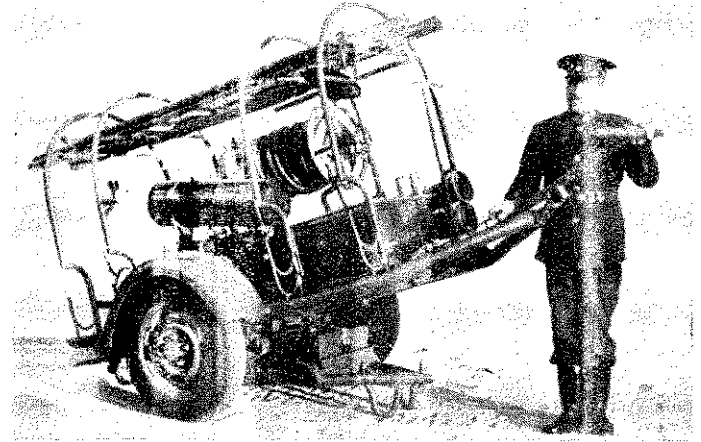
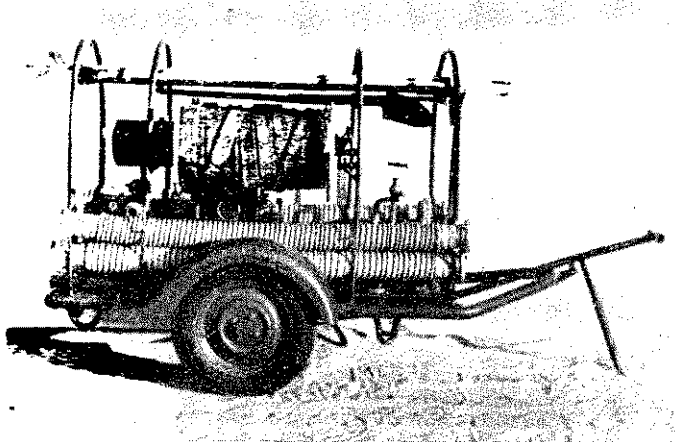
Korszerű kismotorfecskendő targonca

Írta Peredy István tűzoltófőparancsnok.

A Magyar Szabványügyi Intézet „Tűzoltóeszközök” szakbizottsága sorozatos ülésein foglalkozott a kismotorfecskendő és tartozékai szállítására szolgáló targonca szabványosításával. Elvi megállapodás történt, hogy a szabványos 400 és 800 p/l-es kismotorfecskendő targoncát általában ejtő vagy billentő rendszerrel kell „szerelésre kész” helyzetbe hozni.

Az új gyakorlati szabályzat rugalmasan alkalmazkodik a rendelkezésre álló tűzoltói létszámhoz, ezért olyan kismotorfecskendő targoncát kellett előállítani, amit a legkisebb szerelési egység, a részleg is könnyen és gyorsan tud kezelni. Ezt a célt kívánja szolgálni a győri mintájú targonca, ami nemcsak a békebeli feladatok céljaira, hanem a légoltalmi igények kielégítésére is egyaránt megfelel. Képzünk

gát külön kis alvázkeretén elől és hátul kis lábcskák vannak (az 1. ábrán jól láthatók) oly magasságban elhelyezve, hogy az előre- vagy hátrabillentésnél egyik vagy másik a földet éri. Ebből már megérthető az ejtőrendszer működési elve. Ugyanis az agregát lehelyezése a következőképpen történik: a tűzoltó a rúdhoz áll s először előrebillenti a targoncát addig, amíg az agregát alváza a földet nem éri. Ekkor egy kilincsmű elfordítására az agregát alvázának első felfüggesztő műve oldódik s a targonca hátrabilleneskor az agregát eleje már a földön marad, de ezzel egyidejűleg most már az agregát hátsó fele is a földre kerül. (2. ábra.) A hátsó felfüggesztést nem kell külön kilincsművel oldani, mert ez tulajdonképpen egy horog, amelyből a földön maradó alváz a tar-

leemutatott targonca 800 p/l. kismotorfecskendő szállítására szolgál.

Acélcsőből készült a jármű alváza és a szerelvény felerősítésére szolgáló keret, így a targonca viszonylag könnyű súlyú, mely a fecskendőn és a teljes szivó- és nyomóoldali felszerelésen kívül angol dugóval 1 vedret, 2 vedret, 1 fűrészt, 1 bontó- és 2 villarúpat, a szükséges gázfelderítő eszközt és teljes kéziszerszám-felszerelést is magával visz. A teljesen felszerelt targonca 710 kg, mégis könnyen kezelhető, mert mérlegszerűen kiegyensúlyozottan a felerősítés elhelyezve. Az egymástól függetlenül működő részek jól alkalmazkodnak a terep viszonyaitól. Az alváz kétoldali vontató horogokkal is felszerelt, melyeket lehet kapcsolni, így a legkisebb targoncát is lehet vonni a vontatásra. A targonca könnyen kezelhető és átkészíthető. Ez a kézírúd felfüggesztésű targonca a legújabb szabaddá váló vonóvillával készíthető.

A targonca megépítése viszonylag egyszerű, az alváz hátról építhető, mint a motordongyfecskendőnél. A patkó két szára között három pont felfüggesztéssel egy alvázkeret van beépítve, amelyen az agregát úgy van elhelyezve a többi alkatrészekkel együtt, hogy a targonca teljesen ki van egyensúlyozva, s azt egy ember könnyen előre- vagy hátrabillentheti. Az agre-

gonca kismérvű hátrahelyezése kiakad. A targonca ezután az agregát fölül egyszerűen elhúzható. Az agregát visszahelyezése értelem szerűen fordított ütemben, ugyancsak egy ember által történik.

Nyilvánvaló az ejtőrendszerű targonca előnye olyan targoncákkal szemben, amelyről a 240 kg súlyú fecskendő kézi erővel kell leemelni. De előnyösebb a billenőrendszerű targoncáknál is, mert azokon az agregát meglehetősen magasan marad, s így tekintélyes szívómélység veszteség áll elő. A teljesen felszerelt targoncát vízmentes ponyva védi a portól, alul pedig lemezburkolat a felferő sártól. A tömlőorsók acélcsőből készültek, durva kezeléssel szemben érzéketlenek s egyenkint 250 m tömlő befogadására alkalmasak. A szívótömlőket automatikus félkörívek tartják leszorítva. Minden felszerelési tárgy meghatározott talpon, tőkén, vagy kengyelen van elhelyezve. Ha bármely szerelvény hiányzik, az azonnal észrevehető, mert a fehérre mázolt felerősítési hely feltűnően mutatja a hiányt. A targonca alkalmazásával kiváló eredményt értünk el a légoltalmi segélyosztások kiképzésénél, mert a szerelési művelethez nem szükséges nagyobb fizikai erőfeszítés, mint ami a levették fiatalabb évjára tainál feltételezhető.

Hat láda „játékszer” robbanása

Hatalmas erejű robbanás rázkódtatta meg 1941 április 17-én fővárosunk belterületét. Ismeretlen egyén jóvoltából rövid idő múlva a főváros tűzoltó-főparancsnoksága is tudomást szerzett a történekről. Tizennégy óra harmincöt perckor a Pest-északi osztályparancsnokság riasztócsengői megszólaltak és a távbeszélő ügyeletes altiszt jelentette: V. Vécsey-utca 3. szám előtt egy tehergépkocsi felrobbant. Pár pillanat után már a helyszín felé robogtunk. A mentők és a IV—V. alosztályok fecskendői valamivel előbb érkeztek a jelzett helyre.

A szemlélőt helyszínre érkezéskor a benyomások olyan színes tömege fogadta, hogy a történekről tiszta képet alkotni nem tudott. A Szabadság-téren, a Vértanuk-terén és a Vécsey-utcában az emberek

ezrei verődtek össze. A robbanással járó óriási hangtűneménnyel egyidőben egy bombázógép repült el a környék felett és az emberekben azt a hitet keltette, hogy légitámadás történt. Érdekes megemlíteni az emberek feszült kíváncsiságának a helyszínre szaladással való kielégítését. Egy közeli kárfigyelőrs jelzett is légitámadást, mert a felszálló nagy por- és füstfelhőből arra következtettek, hogy egy szerb repülőgép bombát dobott a Szabadság-tér környékére. Később derült csak ki a helyszín felett elszálló német gép ártatlansága.

A robbanással járó légnomás rettenetes romboló hatását szemléltette az úttesten álló tehergépkocsi összeroncsolt karosszériája és alváza, a „Continens” szállítványozási vállalat irodahelyiségének összetört berendezése, a Vécsey-utcában lévő lakások kitört ablakai, az utcán szétszórt papír- és fahulladékok és nem utolsósorban a mentőkocsiban fekvő sebesültek jajgatása és a helyszínen maradt egyik szállítómunkás holtteste.

Az első feltevés, tudniillik a teherautó felrobbanása már az első percekben megdőlt. A kocsi nyersolajmotorja, aránylag a többi részhez, jó állapotban volt és a tartányból kifolyó olaj sem égett. Az életben maradt egyetlen szállítómunkás magyarázata szolgált csak támpontul, amit a cég tisztviselői megerősítettek.

Eszerint a „Continens” szállítványozási vállalat raktárából az utcán álló tehergépjárműre különféle anyagokat, szöveteket, papírárut és hat láda játékszer képező riasztódugót hordtak ki, hogy azokat Nagyváradra szállítsák. Tehát a kép ezek után tisztán állt a szemlélő előtt: 1 halott, 7 súlyos sebesült, 4 könnyebb sebesült, 1 teherautóroncs, 1 tönkrement irodaberendezés, 20 betört kirakat és körülbelül 250 darab ablaküveg. (Szükségesnek tartom megjegyezni, hogy a súlyos sebesültek közül kettő, akik a ládákkal foglalatostkodtak, a kórházba szállítás közben meghalt.)

Az eset oka hat láda riasztódugó, amit az erdélyi gyermekek részére Nagyváradra akartak szállítani. A riasztódugót gyártó cég csak arra hívta fel a ládával foglalatostkodók figyelmét, hogy a ládáknak lévő riasztódugó ütésre durran. (Milyen finom árnyalatot tett a robbanás és durranás között.)

A nem mindennapi esetet ezek után a következőképp lehet magyarázni. A teherautóra hordott szövetek közé rakták az öt láda riasztódugót. Majd mikor a hatodik ládát tették fel a kocsira, megjelent egy eléggé alacsonyan szálló repülőgép. A két szállítómunkás figyelmét a gép elvonta és a ládát valamivel magasabbról ejtették rá a többire, tehát az előbbieknél kisebb elővigyázattal helyezték el az utolsó ládát. Megelőzőleg azonban a ládáknak lévő riasztódugók papírburokja a robbanótöltet anyagával annyira átítátozhatott, hogy egy-egy láda tartalma vegyi szempontból teljesen homogén lett. (Mintha a ládáknak például puskapor lett volna.) Ez a kémiai átalakulás és az előbb leírt csekély ütődés okozta — szerény vé-

leményem szerint — a bekövetkezett szerencsétlenséget. A leejtett láda felrobbant és a többi ötöt is felrobbantotta.

A robbanással járó légnomás nagyságára jellemző: az egyik szállítómunkás lábát többször letépte és kb. 60 méter távolságra repítette, a fahulladékokból a szemben lévő ház harmadik emeleti lakásaiba is jutott és a Géza-utcában — melyet egy háztömb és a Nádor-utca választ el a Vécsey-utcától — is több ablak kitört. A robbanást semmilyen tüzelenség nem kísérte.

A kivonult rendőri karhatalom a Vécsey-utcát gyorsan kiürítette és utána a kivonult tűzoltóalosztályok legénysége a lakások ablakainak üvegszilánkjait — a további szerencsétlenség elkerülése végett — távolította el, a teherautó roncsait szedte szét, hordta össze és rendezte; az elfolyt olajat homokkal felszórta, majd a köztisztasági hivatal emberei a járdát és az úttestet az üvegszerepektől, fahulladékoktól, papírcafatoktól és különféle anyagok roncsaitól megtisztították.

A helyszínen kiszálló rendőri bizottság azonnal megindította a nyomozást és megállapította a gyártó és forgalomba hozó kilétét, akiket a szállítványozó cég tulajdonosával egyetemben „gondatlanságból okozott emberölés” büntette címen előzetesen letartóztatott.

A katonai és rendőri robbanóanyag-szakértők vizsgálata sem talált oly idegen anyagot, mely megdöntötte volna az előbb leírt magyarázatot.

A másnapi tűzvizsgálaton megjelent tűzrendészeti bizottság a szállítványozó cég raktárait felülvizsgálta és több „amerikai ízü” szabálytalanságot talált. A földszinti raktárban élelmi cikkek, papírárak, textiliák és több olajoshordó — a maguk összevisszaságában — utánozhatatlan káoszt képeztek. A pinceraktárba viszont — ez a raktár tele volt a legkülönbözőbb faárakkal, bútorokkal, gyapjúbálákkal, rongyhulladékkal, és egyéb tűzveszélyes anyagokkal — csak az emberi erővel működtethető teherfelvonó segítségével lehetett lemenni a földszinti raktárból. A pinceraktárban az egyetlen menekülési lehetőséget nyújtó ajtó oly gondosan el volt torlaszolva, hogy baj esetén a kijutás a raktárból igen problematikus lett volna. A bizottság ezeket az anomáliákat azonnal megszüntette.

A Vécsey-utcai „játékszer” robbanással kapcsolatos vizsgálatunkon a vizsgálatunkon le: 1. játékszer gyártásának minden részét — áruval — anyagot felhasználó ne végezzen, mert bármely vegyi átalakulás után elvesztéssé lehetnek. A robbanó anyagokkal a felnőttek is csak nagy elővigyázattal bántanak, gyermeküknek kezébe veszélytelenebb játékszerrel adjunk; 2. a szállítványozó cégnek elő kellene látni, hogy raktáraikat csak az előzetes tűzrendészeti vizsgálat után használhatják, természetesen az ott előírt szabályok pontos betartása mellett.

Bizonyosan, hogy a sajnálatos eset kapcsán az érintettek a hatóságok mindent elkövetnek hasonló esetek megelőzésére.

(v. Sz. J.)

Az összes „TOTAL”

rendszerű tűzoltókészülékek és berendezések gyártási jogának magyarországi engedélyese

Legjobb készülékünk és berendezésünk az

„ÜSTÖKÖS-TOTAL” léghaboltó-rendszer.
LIGETI és BIRÓ Budapest, V, Árpád-u. 10
Ismeretével készséggel szolgálunk. TELEFON: 127-799

RENDELET

A m. kir. belügyminiszter 89.302—1940. V. B. M. számú körrendelete községek és városok 1940. évi költségvetéseiben tűzrendészeti kiadások fedezésére biztosított hitelösszeg felhasználása tárgyában.

A tűzrendészet újabb szabályozásáról szóló 180.000—1936. B. M. számú rendelet egyes rendelkezéseinek módosítása és kiegészítése tárgyában kiadott 64.200—1940. B. M. számú rendelet többek között a hivatásos, önkéntes és köteles tűzoltóság egyenruháját, rangjelzését és egyéni felszerelését az ország egész területére egységesen szabályozta.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség jelentéséből arról szereztem tudomást, hogy a szövetség és posztó gyártásában fennálló korlátozások következtében a községek és városok nem voltak képesek a költségvetéseikben a tűzoltóság részére a szabályzatban előírt új egyenruha és egyéni felszerelés beszerzésére felvett hitelösszegeket teljes egészében felhasználni.

Mint hogy tűzrendészeti szempontból kívánatos, hogy a tűzrendészeti szervek az új egyenruha, rangjelzés, illetve személyi felszerelés viselésére mielőbb áttérjenek, nem teszék észrevételt az ellen, hogy a községek az 1940. évi költségvetéseikben a tűzoltóság tagjainak egyenruházatára és felszerelésére biztosított, azonban fel nem használt hitelösszegeket az 1941. évre, mint lekötött hiteleket átvigyük és 1941. évben használják fel.

A városokban az elmúlt évben fel nem használt szóban lévő hitelösszegeknek 1941. évre való áthozatal tekintetében a 45.182—1927. B. M. számú rendeletben foglaltak szerint kell eljárni.

Budapest, 1941 február 28-án.

A miniszter rendeletéből

Sotonyi dr. sk., miniszteri tanácsos

A m. kir. belügyminiszter 109.141—1940. B. M. sz. rendelete a m. kir. rendőrség és a tűzrendészeti szervek tagjai között a kölcsönös tiszteletadás szabályozása tárgyában.

A m. kir. rendőrség és a tűzrendészeti szervek kölcsönös megbecsülésének kifejezésre juttatása végett az említett szervek tagjai között a kölcsönös tiszteletadást az alábbiak szerint elrendelem:

1. A tűzrendészeti szervek (hivatásos, önkéntes, köteles, magántűzoltóság) legénységi állományú egyénei a m. kir. rendőrség egyenruhájában megjelenő tisztjeinek tisztelegni kötelesek.

2. A m. kir. rendőrség legénységi állományú őrsemélyzete a külön megállapított jelvényvel megkülönböztetett, szolgálatban lévő közlekedési rendőrök kivételével — a tűzrendészeti szervek (hivatásos, önkéntes, köteles, magántűzoltóság) tisztjeinek (hasonló állásúaknak) tisztelegni kötelesek.

3. A m. kir. rendőrség és a tűzrendészeti szervek (hivatásos, önkéntes, köteles, magántűzoltóság) tisztjei (hasonló állásúak) egyenruhájában megjelenéskor egymást az udvariasság általános szabályai szerint üdvözlölik.

4. A m. kir. rendőrség és a tűzrendészeti szervek legénységi állományú egyénei egymásnak nem kötelesek tisztelegni.

5. Az 1—4. pontokban foglaltak hasonlóképpen érvényesek

a) a két testület kivonult csapatainak összetalálkozásakor a parancsnokok közötti, valamint

b) a két testület kivonult csapatainak parancsnokai és az egyes egyének közötti kölcsönös tiszteletadásra, illetve üdvözlésre nézve.

Ez a rendeletem kihirdetése napján lép hatályba.
Budapest, 1941 április 16.

vitéz Keresztes-Fischer Ferenc dr sk.,
m. kir. belügyminiszter

Meghívó

Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye és Kecskemét thj. város Tűzoltó-Szövetsége folyó évi május hó 29-én (csütörtökön) 12 órakor tartja

rendes közgyűlését,

ezt megelőzőleg választmányi ülését a vármegyháza kistermében.

A közgyűlésre, illetve választmányi ülésre a tagokat tisztelettel meghívjuk.

T Á R G Y S O R O Z A T

1. Elnöki megnyitó.
2. Titkári jelentés.
3. Az 1940. évi zárószámadás tárgyalása.
4. Tűzoltótanfolyamok és versenyek rendezése.
5. Alapszabálymódosítás.
6. Elnökségi indítványok.
7. Esetleges indítványok tárgyalása, amelyeket a közgyűlést megelőzőleg öt nappal az elnökséghez kell benyújtani.

Budapest, 1941 április 25-én.

vitéz Endre László dr sk.,
alispán, elnök

Kiss Andor sk.,
titkár

Felhívás

a budapesti kerületi tűzoltótanfolyam látogatására

Budapest székesfőváros hivatásos tűzoltóparancsnoksága 180.000—1936. B. M. számú rendelet 50. §-a és a 360.660—1940. V. B. M. alapján 1941 augusztus 4-től augusztus 27-ig kizárólag tanítók részére kerületi tűzoltótanfolyamot tart. A tanfolyam célja, hogy az önkéntes és köteles tűzoltóságok szervezésére és vezetésére alkalmas tűzoltótiszteket képezzen ki. A kerületi tanfolyamra jelentkezés határideje 1941 július hó 20. A hallgatók a tanfolyamra történt felvételtől 1941 augusztus 1-ig a tanfolyam parancsnokságától értesítést kapnak.

A tanfolyam felvételi díja, tandíja, vizsgadíja, szakkönyvek és felszerelés használati díja hallgatónként 70 pengő, amelyet a jelentkezéssel egyidejűleg kell a tanfolyamparancsnokság címére küldeni.

Lakásról és étkezésről a tanfolyamhallgatóknak kell gondoskodniok.

A tanfolyam keretén belül a tanfolyamhallgatók légoltalmi kiképzésben is részesülnek s így a m. kir. honvédelmi miniszter úr 61.411. eln. lgv. 1938. H. M. sz. rendelete alapján külön légoltalmi tanfolyamot végzeniök nem kell.

Budapest, 1941 április 10.

vitéz Kiss Lajos dr sk.,
a budapesti kerületi tűzoltótanfolyam
parancsnoka

Felhívás

a szombathelyi kerületi tűzoltótanfolyam látogatására

Szombathely m. város hivatásos tűzoltóparancsnoksága a 180.000—1936. B. M. sz. rendelet 50. §-a és a 73.538—1940. V. B. M. számú rendelet alapján 1941. évi május hó 5-től május hó 29-ig Szombathelyen, a tűzoltólaktanyában, kerületi tűzoltótanfolyamot tart.

A tanfolyam felvételi díja, tandíja, vizsgadíja, szakkönyvek és felszerelés használati díja hallgatónként 70 pengő, melyet a jelentkezéssel egyidejűleg kell a tanfolyamparancsnokság címére megküldeni.

A tanfolyamhallgatók részére a diákszállóban napi 50 fillérért — első nap 1 P — elszállásolást biztosítok. A hallgatók étkezési költsége kb. 56 P.

A tanfolyam keretén belül a hallgatók légoltalmi kiképzésben is részesülnek s így a 61.411—1938. eln. lgv. H. M. sz. rendelet értelmében külön légoltalmi tanfolyamot végzeniök nem kell.

Szombathely, 1941 április 9.

Bartos Gyöző sk.,
hiv. tűzoltóparancsnok,
a tanfolyam parancsnoka

Mindennemű **létrák,**
tűzoltó- és légoltalmi felszerelések
beszerzési forrása
Metzker Ferenc
Budapest, XI, Horthy Miklós-út 35
Telefon 456-363

Becsüljük meg pótolhatatlan **gumijainkat!**
Konzerváljuk „**PROTEGOM**”-mal.
Telefon: 115-543 Tűzoltó gumitárgyak élettartamát megsokszorozza. Vezérképviselőt:
PROTEGOM, HOLLÁN-UTCA 22

BOROS egyenruházat
Tűzoltósági felszerelések,
sapkák és egyenruhák
Budapest, VIII, Baross-lér 6 (Fiumei-út sarok)
Régi, megbízható, olcsó cég.
Egyesületeknek előnyárok.
Kedvező fizetési feltételek
Egyenruhászabóság és sapkaműhely
a helyszínen

HÍREK

Tűzoltónaptár

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnöki tanácsa üléseit az 1941. évben a párosszámú hónapokban tartja.

Az Országos Tűzoltó-Szövetség Segélyzőpénztára elnökségi üléseit az 1941. évben április, június és december hónapokban tartja.

Országos Tűzoltó-Szövetségi választmányi és közgyűlés 1941. évi június hó 27-én Kolozsváron lesz.

A Segélyzőpénztár 1941. évi közgyűlését a Szövetség közgyűlésével együtt június hó 27-én Kolozsváron tartja.

1941. május hó 12. Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyam kezdete.

Molnár László, Veszprém m. város hivatásos és önkéntes tűzoltóságának parancsnoka, járási tűzrendészeti felügyelő, a városi tűzoltóság élén annak korszerűvé fejlesztése terén közel másfél évtizeden át eltöltött fáradhatatlan működése után, eredményes munkásságának teljében, folyó hó 20-án váratlanul elhunyt. A város közönsége a felelősségteljes hivatását szívvel-lélekkel és páratlan buzgalommal betöltő tisztviselőt, a magyar tűzoltóság pedig lelkes harcosát és melegszívű bajtársát gyászolja az elhunytban. Emlékét kegyelettel őrizzük!

Dicséret. A m. kir. belügyminiszter Kecskemét thj. város légoltalmi készültségi és tűzrendészeti tervét jóváhagyta. A terv igen lelkiismeretes, kitűnő kidolgozását Keresztes Andor rendőrfőtanácsosnak, Labancz Ferenc tanácsosnak, Papp István tűzoltófelügyelőnek és más munkatársak közreműködését és elismerését fejezte ki.

Lengyel Sándor th. főszolgabíró, Jász-Nagykun-Szolnok vármegyei tűzrendészeti felügyelőt a belügyminiszter a 1941. évi vármegyei törvényhatóságához tartozó 100 községben a Lengyel Sándor rendkívül eredményes munkásságát fejezte ki a tűzrendészet terén vármegyéjében. Reméljük, hogy új szolgálati helyén is szerkesztésbe kapcsolódik a tűzoltóintézménybe és a közelmultban visszatérhet Maros-Torda vármegyei tűzrendészetét magasabb szintre emeli, amit az ottani sokat szenvedett lakosság méltán megérdemel.

A tűzoltószerek és eszközök használhatóságáról a 1936. évi 180.000—1936. B. M. sz. rendelet 10. cikkének 3. bekezdése értelmében április és szeptember hónap elején köteles meggyőződni. A tűzoltóságok vezetői kötelesek sürgessék a rendelet végrehajtását. A vizsgálók megvizsgálják a jegyzőkönyvet az észlelt hiányok fennmaradásával és jegyezzék fel a vizsgálat megtörténtét a jegyzőkönyvbe is. Az észlelt hiányok kijavítására kötelesek a testületek a községi elöljáróságok, illetve a testület vezetői.

Zala vármegye 1940. évi tűzrendészeti viszonyairól beszélt Molnár ny. főszolgabíró, Zala vármegyei tűzrendészeti felügyelője rövid, de annál tartalmasabb gondosan kidolgozott és világos képet nyújtó jelentésben számolt be az országos tűzrendészeti felügyelőnek vármegyéje tűzrendészeti állapotáról. Elsősorban megállapítja, hogy az elmúlt esztendőben a katonai bevonulások miatt a tűzrendészet fejlődése és a

Felhívjuk a tűzoltótestületek figyelmét, hogy szakönyv-, nyomtatvány-, szolgálati érem-megrendelést leg-egyszerűbb csekkklapon végezni. A csekkklap közép-szelvényének hátán a közlésekre fenntartott helyen olvashatóan kell felsorolni, hogy a befizetett összegért mit óhajt kapni. Csekkklap minden postahivatalban beszerezhető. A csekkszámja száma 23.297. Cím: Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség Budapest, VI, Izabella-utca 51.

A kiadóhivatal

tűzoltóságok kiképzése a multhoz viszonyítva megfelelő előhaladást nem mutathat fel. Úgysszólván a vármegye teljes felügyelői kara távol volt szolgálati helyéről s ugyanez áll a községi tűzoltóparancsnokokra és a tűzoltók zömére is. Ennélfogva mult év folyamán a vármegyei versenyek rendezésében is szünet állott be s a tűzoltótanfolyamok is csak nagyon gyér látogatottságnak örvendtek. A tűzoltói élet bizonyos mérvű pangása s a tűzrendészeti felügyelők távolléte miatt fennálló ellenőrzési hiány ellenére is azonban a vármegye területén a tüzesetek csökkenő irányt mutatnak. Ez az örvendetes tény az előző esztendők jól megalapozott munkájára vezethető vissza. Az 1940. év folyamán a vármegye területén 335 tüzeset fordult elő, így a tüzesetek száma az előző évhez viszonyítva, keréken 80 esettel csökkent. A vármegye 389 községe közül 101 községben önkéntes, 288 községben köteles tűzoltóság működik. Zalaegerszeg és Nagykanizsa m. városokban a hivatásos testület mellett önkéntes testület is meg van szervezve. Magántűzoltóság a vármegye területén kettő van s jelenleg három van szervezés alatt. A községek közül 147-ben fegyvelmezett, jól működő, 178-ban közepes és 64-ben gyengén működő testület van. 30 község tűzoltóparancsnokának nincs még megfelelő képesítése. Ennek pótlására a vármegyei tűzoltószövetsége az 1940. év folyamán Zalaegerszegen és Nagykanizsán egy-egy törv. hat. tűzoltótanfolyamot tartott, melyeken 42 hallgató nyert kiképzést. Egyéni felszereléssel 53 község van teljesen ellátva. Az egyenruhával nem rendelkező testületek karszalagokkal való ellátása folyamatban van. A vármegye területén, a megyei városokat kivéve, 18 község rendelkezik motoros fecskendővel. Jó állapotban levő egységes fecskendővel 263, nem egységes, de jókarban levő szívó-nyomó fecskendővel 53, csak nyomó fecskendővel 17 község rendelkezik. 47 községben rossz fecskendő van, 2 községnek pedig egyáltalán nincs fecskendője. A kódex által előírt csapatfelszereléssel 67 község van ellátva. A nyomótömlőkészlet azonban mindenütt hiányos. Tömlőszárító-állvány 300 községben, megfelelő szertár 308 községben, teljesen rossz szertár 51 községben van.

Sok dolga van a londoni tűzoltóságnak. A londoni tűzoltóság vezetője közli, hogy a német légitámadások renkívül sok tüzet idéznek elő. Egyetlen légitámadás alkalmával 1725, egy másik légitámadás alkalmával 1780 tűzhöz kellett kivonulni. (Napisajtó.)

Jászárokszállási Önk. Tűzoltótestület 1941 februárjában három napon át megszakítás nélkül szolgálatot tartott és kemény műszaki mentési szolgálatokat végzett az árvízveszedelem miatt. A hidakat és átereszeket fenyegetett jégtorlaszokat bontották meg, másutt átereszeket torlaszoltak el és gátakat építettek.

A Törökszentmiklósi Önkéntes Tűzoltótestület példás igyekezettel és fáradhatatlan munkával egészíti ki a tes-

tület működő tagjainak számát. Gregor István segédfelügyelő 1940. év folyamán nagy szorgalommal és szaktudással 35 leventét részesített alapos tűzoltói kiképzésben. A derék levente-tűzoltó bajtársak 1940 október 27-én Gonda István önk. tűzoltótestületi vezető előtt szép sikerrel elméleti és gyakorlati vizsgát is tettek. A testületnek két pusztai különítménye is dolgozik, igen szép eredménnyel. Pusztakengyelen Palotai Mihály segédfelügyelő lelkes munkájának eredményeként egy tiszt, egy altiszt és harmincegy tűzoltóból álló szervezet működik, míg Surjány-pusztán Berta Kálmán tüzemester szervezett megszentelt példás lelkesedéssel, egy három altisztból és 15 tűzoltóból álló különítményt.

A Dévaványai Önkéntes Tűzoltótestület 1941 február 23-án kimagasló sikerrel, magas színvonalú műsoros előadást rendezett Vass András bajtársnak, az önk. tűzoltótestület vezetőjének lelkes és szakavatott irányítása alatt. Az ügyes szereplők kitöltötte műsor keretében Kolbay Rudolf gyógyszerész szellemesen konferált és Nácsa János bajtárs sajtászerzeményű alkalmi humoros versét adta elő.

Új tűzoltószertár Szőregen. A közelmúltban adták át rendeltetésének a környék legkorszerűbb szertárát Szőregen. A szertár közel 10.000 P költséggel épült, téglából, vasbeton fedélszerkezettel. Padozata szintén beton, az ablakok kerete vasból készült, tetőzete palafedésű, ajtajai patent zárószervezetűek. A helyiségekben villamos világítás van. A szertár hossza 9.60 m, mélysége 6.10 m, háromkapus. Az őrszoba és a kézraktár 3 × 3 m adapterületű.

Huszon megalakult a máramarosi közigazgatási kirendeltség tűzoltószövetsége.

Főszerkesztő: Breznay Imre

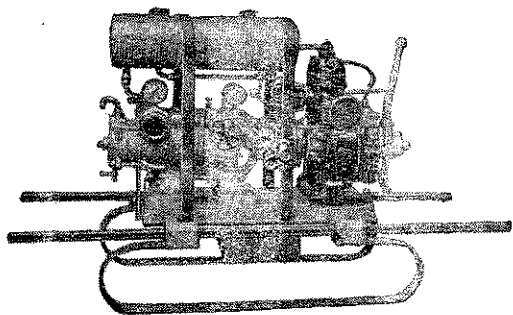
Felelős szerkesztő és kiadó: Lukács Zoltán dr

Benzin- motoros önfelszívó tűzoltószivattyú

hordozhatóan és kétkerekű targoncán.

Szivattyúk és kompresszorok

minden nagyságban és minden célra.

TELEFON:
120-932
112-405

SOMMER és FEIN mérnökök

szivattyú- és kompresszorgyára

BUDAPEST, V, KATONA JÓZSEF-UTCA 3

Hazánk legrégebb, több mint 121 éve fennálló
tűzoltószergyára

Seltenhofer Frigyes Flai

Alapítva 1816

magy. kir. udvari szállítók

S o p r o n

Mátrai sisak-, tűzoltószersz- és légoltalmi felszerelések gyára

Keresztény **Mátrai Antal és Társa Rt.**
cég
Budapest, XIII, Lomb-utca 34-36. Telefon 299-055

Speciális tűzoltóegyenruha-

Keresztény készítő szabóság
cég! **Czirják Elek**
Árajánlattal díjtalanul szolgál
Budapest, XI, Horfhy Miklós-út 61
Telefon: 268-693

Legjobban felszerelt keresztény szakvállalat.

Tűzoltó- és községi fúvós-zenekarok

teljes felszerelése. Kürtök és dobok

DÁVID HANGSZERHÁZ K. K. T. Kolozsvar, Üllői-u. 12

F e l h í v á s !

Felhívjuk t. üzletbarátaink figyelmét, hogy a kitűnően bevált és közkedvelt

KR tömlőbekötő-gyűrűk

kizárólagos gyártását és forgalombahozatalát átvettük.

Vadásztöltény-, Gyutacs- és Fémárugyár Rt.

Központ és eladási osztály: Budapest, V, Mérleg-utca 3

Legelső tűzoltószersz-, kút-, szivattyú- és gépgyár, harang-, fém- és vasöntőde. A párisi világiállításon nagy aranyéremmel, azonkívül sok arany- és ezüstéremmel, valamint díszoklevéllel kitüntetve. Gyárt: motorfecskendőket, kocsifecskendőket, különféle tűzoltószereket és felszereléseket. Kedvező fizetési feltételek és sokévi jótállás. Költségvetést és kiszállást díjmentesen eszközölünk.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség kiadványai

SZAKKÖNYVEK:

II. Vitéz Roncsik Jenő dr:	
Megelőző tűzrendészet, I. rész	1.— P
Megelőző tűzrendészet, II. Alkalmazott rész	1.— P
III. Erdély Ernő: A tűzoltás szabályai	1.— P
VIII. Dévényi Endre dr: A tömlő	1.— P
Rehák Tamás: Motoros fecskendők és szerkek, fűzve	5.— P
Teasdale Ottó: A tűz és robbanás veszélye	5.— P

SZABÁLYZATOK:

1. Szolgálati szabályzattervezet	1.— P
2. „Vezetőjelzések“ című függelék a Gyakorlati Szabályzathoz	—30 P
3. Műszaki szabályzat és oktatás (2 füzet)	3.50 P
4. Kiképzési tervezet tűzoltótestületek részére	—30 P
5. Gy. 1. Alap kiképzés	—80 P
6. Gy. 2. Gyakorlati Szabályzat	2.— P
7. Egyenruházati, öltözködési és tiszteltadási szabályzat	—20 P

EGYÉB SZAKIRÁNYÚ KÖNYVEK:

vitéz Roncsik dr: Gróf Széchenyi Ödön élete	5.— P
— — A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 60 éves története	5.— P
Készlet és polgári repülőgépek nemzetközi jelzése	1.70 P
Tűzoltó Napja az 1941. évről	1.— P

FILLÉRES KÖNYVTÁR:

Benedek: Építéstan	54 fillér
K. Császár Elemér: Építéstan	88 „
Erdély dr: Versenyrendezés	06 „
— — Tűzoltás szabályainak kiegészítése	20 „
Közpök Péter: Mechanika	44 „
— — Géptan	18 „
Vitéz Roncsik Jenő dr: Vármegyei és járási tűzrendészeti felügyelők kötelességei	34 „
— — MOTSz szabályai	14 „
— — Telepengedélyezési eljárás	14 „
— — A tűzoltóság története, fejlődése, szervezete	30 „
Vitéz Szalay Lajos dr: Fizika és kémia	18 „
Vitéz Szalay Lajos dr: Kémia	32 „
Szabó György: Tűzrendészeti állomásban lefolytatandó képzés leírata	10 „
Somorjai: Ügyrendi leltár stb.	30 „
Szőllősy dr: Tűzrendészet	18 „
Wunderlich: Színházak, mozik tűzrendészete	36 „

NYOMTATVÁNYOK:

I. Hivatásos tűzoltóságok részére	
1. Iktató	3 fillér
2. Törzskönyvi lap	3 fillér
3. Létszámeligazítás és napi működési napló	3 fillér
4. Kárjelzések naplója	3 fillér
5. Kárjelentési napló	3 fillér
6. Kárbejelentés	2 fillér
7. Motorüzemanyagnapló	4 fillér
8. Üzemanyagkivételezési lap	1 fillér
9. Parancskönyv	3 fillér
10. Kihallgatási napló	3 fillér
11. Orvosi vizsgálati könyv	4 fillér
12. Szolgálati jegy	1 fillér

II. Önkéntes tűzoltóságok részére

Önkéntes testületek ügyviteli egységkönyve (kötve). Kisebb községek részére	4.— P
Nagyobb községek részére	5.— P
Az egységkönyvben a következő nyomtatványok vannak be- kötve, melyek ívenként is kaphatók:	

a) Borítékív és utasítás az egységkönyv vezetésére	3 fillér
b) iktató	3 fillér
c) működési napló	3 fillér
d) törzskönyv és egyéni felsz. kimutatás	3 fillér
e) jegyzőkönyv	2 fillér
f) felszerelések leltára	4 fillér
g) szakkönyvek leltára	3 fillér
h) egyéb értékek leltára	3 fillér

Önkéntes tűzoltótestületi alapszabály	20 fillér
Tűzoltószerterv	2.— P
Hozzávaló költségvetés	1.— P
Kerületi és törvényhatósági tűzoltótanfolyam törzskönyve	10 fillér
Kerületi és törvényhatósági tűzoltótanfolyam naplója	5 fillér
Fecskendő próbalap, motorfecskendő vizsgálatához darabonként	4 fillér
Fecskendő próbalap, kézfecskendő vizsgálatához darabonként	4 fillér
Díszokmányürlap	2.— P
Osztályozási lap tűzoltóversenyekhez, 1 drb	2 fillér
Tűzoltói igazolványok:	
Vászonburkolatban	—25 P
Igazolólap, burkolat nélkül (legénységi)	—02 P

SZOLGÁLATI ÉRMEK:

V. éves 2.—, X. éves 3.—, XV. éves 6.—, XX. éves 7.—, XXV. éves 11.—, XXX. éves 12.—, XXXV. éves 15.—, XL. éves 16.— P.

Éremszalag 30, igazolványlap 30 fillér

Királyi díszérem kicsinyített mása	30 fillér
--	-----------

A könyvek, nyomtatványok, valamint az érmek ára a szabályszerű névkimutatással a 23.297. számú postacsekkben előre küldendők be.

Megrendelhetők a MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG irodájában, Budapest, VI, Izabella-u. 51.

KÖHLER ISTVÁN

**FECSEKENDŐ-, SZIVATTYÚ-
és tűzoltófelszerelések gyára**Gyárt: Modern motoros, turbinás és dugattyús
tűzoltófecskendőket, tűzoltószerkeket, felszereléseket
és szivattyútelepeket a tűzoltás és öntözés céljaira**BUDAPEST, X, KORPONAI-UTCA 21. SZÁM****Alapítva 1896**M i n d e n n e m ü
tűzoltó- és légóttalmi
felszerelési cikkek
raktárról kaphatók**Mátrai Antal és Társa Rt.**

Gyár és központi iroda:

Budapest, XIII, Lomb-utca 34-36 ~ Telefon 299-055**Dárosi Ierakat: VI, Teréz-körút 22 ~ Telefon 121-533**Gyárt: kézi- és motor-
fecskendőket, mindenfé-
le létrákat, motollákat,
vízhordó és öntöző lajto-
kat, szerkocsikat és lég-
óttalmi felszereléseket**Szállítunk**

a hatósági előírásoknak megfelelő

Ismertetés
felvilágosítás
és ajánlat
díjtalan**MÁVAG
GYÁRTMÁNYÚ****Telefon 133-394**hordozható benzinmotoros és kézi működtetésű **fecskendőket, vízhordó-
és öntözőkocsikat, tűzoltó- és locsoló autókat** a legjobb
minőségben, megbízható és tartós kivitelben.**MAGYAR KIRÁLYI VAS-, ACÉL- ÉS GÉPGYÁRAK KERESKEDELMI KÉPVISELETE RT.
BUDAPEST, VIII, MÚZEUM-KÖRÚT 18, II.****FELTEN ÉS GUILLEAUME RT., BUDAPEST, I.**

a budapesti hivatásos tűzoltóság szállítója

GYÁRT: BELÜL GUMIZOTT TŰZOLTÓTÖMLŐT
kivánt méretekben és nyomásig.

LEVÉLCÍM: BUDAPEST 113. POSTAFIÓK. TELEFON: 258-880

**Hazai
gyártmány!****MINIMAX**a legjobb magyar gyártmányú kézi tűzoltókészülék. Nem hason-
lítható össze a különböző utánszatokkal. Felvilágosítással szolgál a**MAGYAR MINIMAX RT., BUDAPEST**

GYÁR, IRODA: VI, RÓZSA-UTCA 85. TELEFONSZÁM: 193-731

CORVIN ÁRUHÁZ RT.**BUDAPEST VIII, BLAHA LUJZA-TÉR 1-3****Csonka János gépgyára** gyártja a

mindenhol bevált, tökéletes

tűzoltómotorokat!

TÜZRENDÉSZETI KÖZLÖNY

A MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓ-SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én

Az előfizetési és kiadások részletei a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 2127/1936. évi mellékletében és a közlőnyben találhatók. A közlőny minden postai hivatalban megvásárolható.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség,
szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, VI, IZABELLA-UTCA 51

Telefon: 223-254

Előfizetési ára egész évre 12 pengő

A szerkesztőség címére küldött szakcikkeket, ha közlésre alkalmasak, díjazzuk

Adózási és postai szerződés szám: 126.278—1938. B. M. sz. rendeletével („Belügyi Közlöny” 1939. évi 5. sz.) a vármegyék, városok és községek számára

TÜZOLTÓTESTÜLETEK A LAPOT TAGDIJ FEJÉBEN KAPJÁK

Önkéntes vagy köteleles?

Az 1888. évi 53.888. B. M. számú rendelet 17. §-a így szól: „A tűzoltóság legkönnyebben alkalmazható a községekre nézve a legkevesebb költséggel járó neme az *önkéntes tűzoltóintézmény*. A törvényhatóságoknak és főszolgabíráknak magasztos feladata úgy hivatalos, mint társadalmi úton odahatni, hogy ezen intézmény — ahol csak lehetséges — létesüljön.”

Az 1925. évi 230.000. B. M. számú rendelet ugyanígy vélekedik, midőn erre nézve a 9. §-ában így nyilatkozik: „Községekben — a hazafias társadalom bevonásával — *elsősorban önkéntes tűzoltóegyletek létesítését kell kezdeményezni*...” Majd később a következő bekezdésben: „... A már fennálló *községi önkéntes tűzoltóegyletek kifejllesztésére* is nagy gondot kell fordítani és azokat a *legteljesebb hatósági támogatásban kell részesíteni*.”

Ugyanezen a csapáson halad a Tűzrendészeti Kódex (180.000—1936. B. M. sz. rendelet) is, midőn erre vonatkozóan a 20. §-ban így intézkedik: „A városokban és községekben — tekintet nélkül arra, hogy ott a tűzoltóságnak más fajtája már működik — *önkéntes tűzoltóság alakítására* is kell törekedni... A már működő ily testületeket, közérdekű működésük eredményességének biztosítása céljából, a *hatóságok minden irányban támogatni kötelesek*; az említett testületeket a lehetőség szerint *anyagilag támogatásban* is kell részesíteni.”

Mindezekből nyilvánvaló, hogy az eddigi kormányrendeletek egyértelműen állást foglaltak és foglaltak az önkéntes tűzoltóság mellett. Még akkor is, ha abban a községben már hivatásos vagy köteleles tűzoltóság működik.

Az önkéntes testületek mellett szól az *erkölcsi* érv is. Módot kell nyújtani arra, hogy a derék magyar emberekben meglévő áldozatos szellem itt is érvényesülhessen és dolgozhasson. De szükségesnek látszik az ily intézmény azért is, mert ez csak válogatott emberekből állhat és olyanokból, akikhez nemzethűség szempontjából szó nem férhet. Így tehát egy-egy ilyen testület valósággal előkelő magva lesz

a falu társadalmának. Különösen érvényesülhet ez, ha az önkéntes tűzoltókat egyenruhával tudná ellátni minden község. A legszegényebb néprétegből kiképzett önkéntes tűzoltó ugyanis — az általa hozott áldozatok ellenszolgáltatásaként — cserében megkívánhatja, hogy az egyenruha révén kifejezésre jusson az a különbség, mely közte és az olyan falusi polgár között van, aki a közért nem hajlandó ingyen dolgozni. Így egyúttal olyan megbecsülésben is része legyen, amit egyébként társadalmi elhelyezkedése folytán meg nem kaphat.

Végezetül, hogy teljes világossággal lássuk az önkéntes és köteleles tűzoltóságok munkája közötti különbséget, ideiktatjuk egy élelsemű vármegyei tűzrendészeti felügyelő jelentéséből a következőket:

„Éppen azért, mert a magyar természet nem tűr kényszeret, dolgozunk azon, hogy a tűzoltóságok lehetőleg minden községben önkéntes testület alakjában működjenek. A köteleles tűzoltóságokat pedig ott is kiküszöbölni igyekszünk, ahol működésben vannak, nem pedig azok számát szaporítani óhajtunk. A magyar természetben rejlő olyan adottság kívánja ezt, amellyel számolnunk kell, ha az étellel akarunk lépést tartani és nem papirosszabályokat alkotni, vagy éppen végrehajtani. Nincs köszönet az olyan munkában — ha egyáltalában végre lehet hajtani —, ahol minden mozdulatot bottal kell kikényszeríteni, vagy ahol minden vezényszó mellé azt is hozzá kell mondani, hogy ha végre nem hajtod: ennyi meg ennyi büntetésben részesülsz.”

Bármennyire gondolkozunk is a kérdésen, önkéntes, vagy köteleles tűzoltóságokkal dolgozunk-e, minden oldalról megfontolva a dolgot, csak egy választ adhatunk, azt, hogy — ahol csak lehetséges — önkéntes testületeket szervezzünk, vagy ha már megvan, azt fejlesszük kellő létszámúvá. Ezt a *nemzetnevelés* nagy elve is megkívánja, mert mindig több és több áldozatos lelkű magyarra van szükségünk, ha a mult bűneit el akarjuk hagyni és a mult mulasztól pótolni akarjuk.

Magyar tűzoltók arcképcsarnoka

Kemendy Sándor

zalaszántói önkéntes tűzoltóparancsnok

Kemendy Sándor az 1907-ben alakult önkéntes tűzoltótestületnek szakasparancsnoka volt. 1907-ben Budapesten végezte el a tűzoltószaktanfolyamot, ahol az Országos Tűzoltó-Szövetség egyik százkoronás jutalomdíját megkapta. Breyer, Markusovszky, Szily József dr tanítványa volt. Később tanítókori gyűléseken, továbbá a szomszédos községekben is több előadást tartott a tűzoltóság szervezéséről és fejlesztéséről.

A háború és az azt követő kommunizmus szétszórta a testületet, melynek akkor alparancsnoka volt. Néhai Glázer Zsigmond körjegyző, parancsnokkal hozzáláttak a szétzilált testület talpraállításához, ami sikerült is. Kemendy 1923-ban lett parancsnok. Nemcsak parancsnoka volt azonban, hanem — ami föltétlen helyes — segítő társa is a községi előjárásnak a megelőző tűzrendészeti intézkedések pontos és lelkiismeretes végrehajtásában. Példát mutatott arra, hogy a tűzoltóság vezetője egyúttal a falu legfőbb óra tűzrendészeti kérdésekben. Ennek a szorgosságnak tudható be, hogy — mint ő maga büszkén mondja — harmadfélezer lakosú községükben 30—35 év óta rendkívül ritka a tüzeset. És az is legtöbbször csak kárt okoz, mert a jól begyakorlott és fegyvelmezett önkéntes tűzoltóság hamarosan lokalizálja.

Kemendy Sándor azonban nemcsak a tűzoltóság terén működött, hanem amint ennek a nemes foglalkozásnak köre bővült, szolgálatába állott a légoltalmnak is. Időről időre előadásokat tartott e tárgyban úgy saját falujában, mint a szomszédos községekben. Iparkodott hallgatóit meggyőzni arról, hogy a légoltalmi előkészületekre szükség van és a beszerzés el nem engedhető. Nemcsak a tűzoltóságot világosította tehát fel, hanem a népet is. 1939-ben női tűzoltóságot szervezett, éppen a légoltalmi célok szolgálatára s ugyanakkor egy csapat leventetűzoltót képzett és képeztetett ki.

1939 őszén kapta meg érdemeinek elismeréséül a m. kir. díszérmet.

Életrajzi adatai. Kemendy Sándor igazgató-tanító Zalaszántón (Zala vm.) született 1885-ben. Középiszkoláit Keszthelyen, a tanítóképzőt Győrött végezte 1904-ben. Először Sopron, azután Moson megyében működött mint tanító. 1907-ben szülőfalujában, Zalaszántón választották meg osztálytanítónak. Felettes hatósága 1932-ben nevezte ki igazgató-tanítónak az öttanerős iskolához. Tevékeny részt vett a községi társadalmi és kulturális megmozdulásaiban és munkájában. 1920 óta községi képviselőtestületi tag, a keszthelyi járás három körzetének gazdasági tudósítója. Az iskolán kívüli népművelőbizottságnak is gondnoka.

A világvárosok elleni aerokémiai támadások lehetőségei

Az aerokémiai háborúnak legnagyobb szószólói az amerikaiak, mivel ők általában a gázháborút tartják a legemberibb módon alkalmasnak az ellenség ellenálló erejének letörésére. Ezt a felfogásukat azzal indokolják, hogy a gázháborúnak nincsen rokkantja, korántsem oly mennyiségben, mint a mechanikai háborúnak. Szerző közleményének célja az, hogy rávilágítson reális számítások alapján arra, hogy a Budapest ellen intézett olyan mérvű gáztámadáshoz, mint amilyenről a tűzoltók a városi lakosság pusztulását féltik, milyen repülőgéptömegek és mekkora gázmennyiség szükséges. A részletesen levezetett számítások eredményeként megállapítja, hogy Budapest ilyértelmű elgázosításához 1080 tonna foszféngázra, vagy 9000 tonna mustárgázra volna szükség. Ez annyit jelent, hogy 21.600 db á 100 kg-os foszféngázzal töltött bomba, illetőleg 18.000 tonna bruttó súlyt képviselő 180.000 db mustárgázzal töltött bomba szükséges Budapest hathatós elgázosításához. Ezekhez a mennyiségekhez a foszfénnél tíz tonna hasznos teherbírású repülőgépből (á 100 bomba) 216 db, illetőleg a mustárgáznál tíz tonna hasznos teherbírású (á 100 bomba) repülőgépből 1800 db szükséges. Amint látjuk tehát, hatáson mustárgázbomba-támadás lefolytatásához kb. kilenccser annyi gép- és gázanyagra van szükség, mint foszfénből. Ha a mustárgázt nem bombába töltve szállítjuk, hanem permetezőtartányban és abból permetezzük le, akkor a repülőgépszükséglet lényegesen csökkenni fog és pedig kb. 50 százalékkal (mintegy 1000 darab fenti típusú repülőgépet jelent). A gázbombák hasznos súlya bruttó súlyuknak kb. 40—60 százaléka tehető, vagyis négy-ötszörösére a tűzerőségi lövedékének. A permetezés lényegesen gazdaságosabb a bombázásnál és így a jövőben bizonyára legkedveltebb gázharcelejárása lesz aerokémiai támadásoknak. Béke idején is alkalmazzák ezt az eljárást amerikai nagy gazdaságokban rovarok pusztítására. A jelzettel sokkal több bombázógépe is lesz a nagyhatalmaknak az elkövetkezendő háborúban, mert egy ötvenmillió nagy hatalomnak háború esetén legalább is 200.000 db gépből álló elsővonalbeli repülőgéppálya lesz, míg tartalékban, javítás alatt ennek 50 százaléka. A jelzett gázanyagmennyiség előállítására nagyobb feladatnak látszik, mint a repülőgépeké. A számításokban figyelmen kívül hagyta a szerző, illetve feltételezte azt, hogy 1. semmi ellenhatással nem számolnak a támadó gépek; 2. a lakosság teljesen védtelen, egyéni és tömeggázvédelmi eszközökkel nem rendelkezik. Ha ezeket a körülményeket is tekintetbe vesszük, Budapest területe ellen ilyen támadás nem fizetődne ki, mert pénzbőlileg felmérve, a támadót kb. ötvenszeres veszteségek érik, mint a védőt. Az elmúlt világháborúban hátszörök ellen egyetlen gáztámadás sem történt, komoly támpontunk ily irányban nincs. A repülőgáztámadás tehát nem lesz olyan veszélyes, amennyiben az ellene való védekezés kellően meg van szervezve. A hátszörök lakossága gáztámadások ellen aránylag könnyen biztosítható. (Gábcssy László tanulmánya. Magyar Katonai Szemle. 1939, 7. sz.)

F. R.

Az összes
„TOTAL”
rendszerű tűzoltókészülékek és berendezések gyártási jogának magyarországi engedélyese

Legújabb készülékünk és berendezésünk az

„ÜSTÖKÖS-TOTAL” léghaboltó-rendszer.
LIGETI és BIRÓ Budapest, V, Árpád-u. 10
Ismeretővel készséggel szolgálunk. TELEFON: 127-799

MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG
100—1941. VI. sz.

Meghívó

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnöki tanácsa 1941. évi június hó 26-án, csütörtökön délután 19 órakor Kolozsváron, a városháza közgyűlési termében ülést tart, melyre az elnöki tanács tagjait tisztelettel meghívjuk.

TÁRGYSOROZAT

1. Elnöki megnyitó.
 2. Bejelentések.
 3. Az országos választmányi ülés és közgyűlés igazoló bizottságának tag kiküldése az elnök által.
 4. A választmányi ülés tárgyait előkészítő bizottság jelentése.
 5. A Segélyzőpénztár közgyűlési tárgyainak előkészítése.
 6. Az időközben beérkező ügyek.
- Budapest, 1941 május 10-én.

vitéz Kiss Lajos dr. sk.,
elnök

László István sk.,
főtitkár

MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG
1200—1941. sz.

Meghívó

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség országos választmánya 1941. évi június hó 27-én, pénteken délelőtt 11 órakor Kolozsváron, a Mátyás király-diákház kistermében ülést tart, melyre az országos választmány tagjait tisztelettel meghívjuk.

TÁRGYSOROZAT

1. Elnöki megnyitó.
 2. Az igazolóbizottság jelentése.
 3. A közgyűlés tárgysorozatának előkészítése.
 4. Elnöki javaslat egy titkári állás betöltése tárgyában.
 5. A tűzoltóságok gyakorlati szabályzatának megállapítása.
 6. Elnöki tanácstagok választása.
 7. A szövetség készpénzvagyonának gyümölcsöző elhelyezése.
 8. Esetleges indítványok, melyeket a választmányi ülés legalább tíz nappal megelőzően adtak be a szövetség elnökéhez. (19. §. m.)
- Budapest, 1941 május 10-én.

vitéz Kiss Lajos dr. sk.,
elnök

László István sk.,
főtitkár

A Segélyzőpénztár közgyűlésének tagjai az alapító tagok, a tagtestületek 1—1 igazolt képviselője és a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnöksége és tisztikara (21. §).

Mindennemű **létrák,**
tűzoltó- és légóltalmi felszerelések
beszerzési forrása
Metzker Ferenc
Budapest, XI, Horthy Miklós-út 35
Telefon 456-362

MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG
300—II—1941. sz.

Meghívó

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 1941. évi június hó 27-én, pénteken délelőtt 12 órakor Kolozsváron, a Mátyás király-diákház nagytermében évi rendes közgyűlést tart, melyre a közgyűlés tagjait tisztelettel meghívjuk.

TÁRGYSOROZAT

1. Elnöki megnyitó.
2. Az igazolóbizottság jelentése.
3. A felajánlott nemzeti zászlók ünnepélyes átadása.
4. Szövetségi ingatlanok eladása és megfelelő jövedelmű bérház szerzése.
5. Jelentés az elnökség 1940. évi működéséről.
6. Zárószámadás az 1940. évről és a felmentvény megadása.
7. Jelentés a szövetség vagyoni állapotáról.
8. Az 1941. évi költségvetés.
9. Az üresedésben lévő két alelnöki tisztség betöltése.
10. A titkárok számának megállapítása.
11. Esetleges indítványok, melyeket a közgyűlés napját megelőzően legalább 15 nappal adtak be a Szövetség elnökéhez. (23. §. g.)

Budapest, 1941 május 10-én.

vitéz Kiss Lajos dr. sk.,
elnök

László István sk.,
főtitkár

Jegyzet. A szövetség közgyűlésének jogosult tagjaira nézve az új alapszabályaink 20. §-a intézkedik.

MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG
1515—1941. sz.

Meghívó

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség Segélyzőpénztára 1941. évi június hó 27-én, pénteken déli 12 órakor Kolozsváron, a Mátyás király-diákház nagytermében rendes közgyűlést tart, amelyre a tagtestületek meghatalmazott képviselőit tisztelettel meghívjuk.

TÁRGYSOROZAT

1. Elnöki megnyitó.
2. Jegyzőkönyvhitelesítők választása.
3. Az elnökség 1940. évi jelentése.
4. Az 1940. évi zárószámadás, a számvizsgálóbizottság erre vonatkozó jelentése és a felmentvény megadása.
5. A számvizsgálóbizottságnak egy évre való megválasztása.
6. Az esetleg beérkezett indítványok tárgyalása.

Budapest, 1941 május 10-én.

vitéz Kiss Lajos dr. sk.,
elnök

László István sk.,
főtitkár

A Segélyzőpénztár közgyűlésének tagjai az alapító tagok, a tagtestületek 1—1 igazolt képviselője és a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnöksége és tisztikara (21. §).

Pillanatsfelvételek a falusi tűzoltóságok életéből

— Szücs József okl. tűzoltótiszt cikkéhez —

A fentebb tisztelettel megemlített érdemes bajtársam legutóbb cikket írt e címmel: „Levél egy pesti tűzoltóbajtárhoz“. Egy pár fénysugárral világított be a vidéki tűzoltóságok életének belső küzdelmeibe. Lehangelő, elkedvetlenítő, szinte kétségbeejtő gyorsfényképeket adott egy-egy kis bekezdésben.

Talán el sem hinné az ember, hogy ezek Magyarországon és a XX. század derekán történnek. El sem hinné, ha nem tudná teljes bizonyossággal, hogy — fájdalom — így van. Sötét ez a kép és szomorú biztossággal hiteles.

Hogy a helyzetet még jobban megvilágítsam, magam is adok hozzá néhány esetvonást. Adhatók, mert mint egyik nagyobb vármegye tűzrendészeti felügyelője, száznál több községből kaptam meg a parancsnoki jelentéseket, amelyek beküldésére a 180.000—1936. B. M. sz. rendelet 20. §-ának (9) pontja kötelezi az önkéntes parancsnokokat.

Ezeknek a jelentéseknek panaszos pontjait állítom össze szerves egésszé, hogy kibővítsen s teljessé tegyem Szücs bajtársam szomorú megállapításait. Együttal rávilágítok arra, hogy mennyi teendője van még az országos viszonylatban verejtékező tényezőknek a magyar tűzoltóság fölemelése körül.

Előre bocsátom, hogy legtöbb panasz az *anyagiai körül* van. Pénz, pénz és pénz kellene — akárcsak Montecuccoli szerint a hadviseléshez. És erre csaknem mindenütt az a válasz: nincs, nincs, nincs...

Lássunk erre nézve néhány érdekes szemelvényt.

1. „A községtől kapna testületünk évenként 50 P támogatást. Mivel azonban a község nehéz anyagi gondokkal küzd, 400 pengővel van hátralékban. 1940-re sem kaptunk semmit és így nem tudunk beszerezni semmit.“

2. „A vagyoni helyzetről jelenthetem a legkevesebbet, de a legtöbbet is. A községi költségvetésben biztosított hozzájárulást a község sohasem adja át egyesületünknek, hanem a szükséges kiadásokat a háztartás keretében eszközli, jóllehet testületünk jóváhagyott alapszabályok szerint működik s megvan a maga tisztikara.“

3. „Tűzoltótestületünk évi támogatását az idénre már leszállították 80 pengőre. Igazán nevetségesen csekély összeg akkor, midőn a tűzoltótestület teendői állandóan fokozódnak s a létszám szaporodik, a megoldandó feladatok köre folyton tágul...“

4. „Pénzünk éremre, ruhára nincs. Községünk kicsiny. Táncmulatság nem fizetődik ki. A község érdemlegesen nem tud segíteni. Így a kedv feltűnően hanyatlik...“

Íme, a pillanatsfelvételek egy csoportja, mely a pénzről szól s arról, hogy még akkor sincs pénze a tűzoltótestületnek, amikor van. Igaza van Gabányi szellemes mondásának: „Minek is van pénz, vagy ha van, hát miért nincs?“ Még a megszavazott és jóváhagyott költségvetésben biztosított pénzhez sem tud hozzájutni a testület. Visszatartja a községi előljáróság, amelynek vezetője éppen a tűzoltóegyesület el-

nöke. Neki tehát módjában van, hogy ellenőrizze: jó helyre teszi-e a pénzt a testület. Ez már nemcsak a pénz hiánya, hanem lebecsülése a testületnek, leértékelése a tűzoltóknak, akik összesen és egyenkint gyámság alá így szorulnak.

*

Legutolsó idézetemben előfordul, hogy *táncmulatságot* rendezni nem érdemes, mert a falu kicsiny. Általában azt tapasztaltam, hogy ennek — leszámítva egy-két kedvező kivételt — nem sok hasznát veszi a tűzoltóság intézménye. Legtöbb helyen vagy csak kevés a haszon, de sok helyen semmit sem jövedelmez, sőt néhol még rá is fizettek.

Nem is ezért említem meg ezt a pontot, mint fájdalmas jelenséget, hanem megemlítem azért, hogy ezzel kapcsolatban ideiktassak egy érdekes panaszt. A 180.000—1936. B. M. sz. rendelet 20. §-ának (8) pontja utolsó bekezdésében ezt mondja: „A tűzoltótestület saját felszerelésének pótlására évenként egyszer *mindenféle szolgáltatás alól mentesen*, műkedvelői előadást vagy táncmulatságot rendezhet.“

S mi történik X faluban? Kérik az ilyen díjmentes táncmulatságra az engedélyt s a községi előljáróság nem javasolja, mert — szerinte — nem javasolhatja. S hiába mutatják meg „schwarz auf weiss“, hogy ehhez joga van a tűzoltóságnak: nem enged. Végre a felsőbb hatósághoz kell folyamodni s onnét erőszakolni ki az engedélyt. Ennek eredménye persze az előljáróságnak hosszú orr, de — a tűzoltóság iránt még nagyobb ellenszenv —, hogy ne mondjuk: gyűlölködés.

*

De nézzük tovább a sérelmeket.

Itt van mindjárt a *ruhakérdés!*

Fentebb már idéztünk egy panaszt, hogy még éremre sincs pénz, nem hogy ruhára volna. Hadd szóljanak azonban e tárgyban más parancsnokok is.

1. „Egyesületünk szétzüllésének meggátolásához elengedhetetlen feltétel az egyenruha. Itt nincsen mentesség. Itt a tények beszélnek.“

2. „A tűzoltótestület minden tagját el kell látni egyenruhával.“

3. „Csak tíz tűzoltónak van egyenruhája. A többinek nincs és így a saját polgári ruhájukban kell gyakorlatozniuk...“

4. „... a tűzoltóknak általában nincs kedvük gyakorlatokra járni, mert féltik saját polgári ruhájukat, amelyeket manapság oly nehéz beszerezni s ha elromlik, pótolni...“

Köztudomású, hogy magának az egyenruhának milyen fölemelő hatása van a testületi szellemre. Erről tehát nem is kell szólnom. Az is bizonyos, hogy a szegény falusi embernek igaza van, midőn keserves munkája árán szerzett ruházatát óvni akarja s inkább elhúzódik a gyakorlattól, semhogy talán pótolhatatlan ruházatát megrongálja.

Igen, de hogy számíthassunk tűzoltói egyenruhára, mikor vármegyémbe a községek egyharmada egy fillért sem ad a tűzoltóság támogatására. Van

azután 10, 20, 25, 30 pengős támogatás és 50 pengőig megy mintegy 16 község gavallériája. Ilyen összegekből igazán nem lehet szerezni semmit. Hiszen a meglévő szerek és felszerelési tárgyak jókarban tartására is alig elegendő ez a csekélység.

*

Még valamit a községek áldozatkészségéről! Igaz, hogy itt is ember válogatja a jóakarattal és áldozatos készséggel a tűzoltóság iránt, de mégis megdöbbentőnek az alábbiak.

1. „Nagy baj, hogy tűzoltóságunk részére nincs megfelelő helyiség, ahol előadásokat lehetne tartani és a harántási szellemet összejövetelekkel erősíteni lehetne.”

2. „Ez év terméánk nincs és csak április vége felé lehetünk meg a tervszerű munkát”, — írja egy lakosú község önkéntes tűzoltóságának parancsnoka.

3. „Nagy nehezen sikerült megkapnunk a levele-otthon nagytermét, hogy ott elméleti előadásokat hallgathassanak a tűzoltók. De ennél tovább már nem ment a község érdemes vezetősége és így a fűtésről, világításról mi magunk gondoskodtunk úgy, hogy minden tűzoltó annyi-val járult hozzá, amennyire anyagi helyzete képessé tette.”

Kérdem tisztelettel: várhatunk-e így fejlődést, haladást? Remélhetjük-e, hogy a tűzoltóság ügye előbbrehalad és eléri megérdemelt színvonalát és helyét a nemzetvédelemben? Lehetséges-e, hogy ilyen közömbösség, vagy azt is mondhatjuk, rosszakarat és ellenszenv akassza meg szépen induló fejlődésünket? Szabad-e ezt engednünk és végigszenvednünk akkor, midőn a „közjóért — becsületből” harcolunk édes hazánkjunk javáért?

Bizonyára meg kell találnunk a módot és eszközöket arra, hogy illetékes tényezők véget vessenek ezeknek a tarthatatlan állapotoknak.

(Befejező közlemény következik.)

Várm. felügyelő

Tájékoztatás a kolozsvári közgyűlésen résztvevők számára

Utazás. A Magyar Orsz. Tűzoltó-Szövetség június 26-án és 27-én Kolozsváron tartandó közgyűlésére Budapestről különvonatot kíván indítani, hogy azzal olcsóbbá tegye az odautazás költségeit és így megkönnyítse a közgyűlésen való részvételt.

Terv szerint a vonat Budapestről kiindulva, érinti Cegléd, Szolnok, Karcag, Püspökladány és Nagyvárad állomásokat, amelyeken a környékbeli bajtársaknak a felszállás lehetőségét biztosítjuk.

Hogy megfelelő férőhely igényelhető, illetve a különvonat megindítható legyen, felkérjük a résztvevni szándékozókat, hogy folyó hó 27-ig *anyagi felelősség mellett* okvetlenül jelentsék be a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetséghez, hogy ezen különvonaton hány személlyel óhajtanak résztvevni és hogy hol szándékoznak arra felszállni.

Akik a felhívásra nem jelentik be részvételüket, azok a különvonaton helyet nem igényelhetnek.

Tájékoztatásul közöljük, hogy Budapest—Kolozsvár személyvonat III. osztály oda-vissza utazás kb. 8.40 P-be fog kerülni. Kilátás van arra is, hogy azok a vidéki bajtársak, akik Budapesten keresztül utaznak Kolozsvárra, kiindulási állomásukról Budapestig 50 százalékos menetdíjkedvezményben részesülhetnek és ugyancsak Kolozsvárról a Székelyföld valamelyik állomására szintén 50 százalékos menetdíjkedvezményt kaphatnak.

E kedvezmény biztosítása csak úgy érhető el, ha legalább 500 utas jelentkezik a különvonatra. Ezért nyomtatékosan felhívjuk a bajtársak figyelmét, hogy a bejelentéssel egyúttal anyagi kötelezettségét vállalnak arra is, ha netalán az utazásban részt venni nem tudnának, s így a jelentkezés folytán a fent megállapított 8.40 P körülbelüli összeget ez esetben is megfizetni tartoznak.

A különvonat előreláthatólag 26-án a reggeli órákban indul Budapestről, délután érkezik Kolozsvárra, 30-án délután indul vissza és ugyanaznap este érkezik Budapestre. A részletes tájékoztatást lapunk legközelebbi számában közöljük.

A résztvevők ellátása. A kolozsvári tűzoltófőparancsnokság felkéri az összes tűzoltóparancsnokokat, hogy a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetségnek folyó évi június hó 26. és 27. napján Kolozsváron megtartandó közgyűlésen részt venni szándékozók, legközelebb folyó évi június hó elsejéig közöljék a kolozsvári tűzoltófőparancsnoksággal részvételi szándékukat. Az értesítésben kérjük közölni a résztvevők számát, az érkezés idejét és módját és az ott tartózkodás idejét. Az elszállásolás részben szállodában (személyenként kb. napi 4 pengős árban), részben magánháznál történik. A napi étkezés hozzávetőleg 4—5 P-be fog kerülni.

Az elszállásolás és étkezés biztosítása érdekében kérjük a tűzoltófőparancsnoksággal azt is közölni, hogy az étkezésben és elszállásolásban részesülni óhajtók ebbeli kívánságukat is a fenti határidőig legalább hozzávetőleges számban közöljék a főparancsnoksággal.

Felhívás!

Felhívjuk t. üzletbarátaink figyelmét, hogy a kitűnően bevált és közkedvelt

KR tömlőbekötő-gyűrűk

szárazlagos gyártását és forgalomba hozatalát átvettük.

Vadásztöltény-, Gyutacs- és Fémárgyár Rt.

Központ és eladási osztály: Budapest, V, Mérleg-utca 3

Még egy pár óravázlat

Írta Nagy Géza, Mesterszállás

Változatosság kedvéért ideiktatok egy tízperces egyes kiképzést. Szükség van erre, mert magam is nem egy alkalommal láttam olyan tűzoltót, aki nem tudott helyesen „Vigyázz!”-ban állni.

VÁZLAT

Tárgy: Egyes kiképzés.

Átveendő anyag: „Vigyázz!”, „Pihenj!”

Segédlet: Gy. I. Alapképzés.

Szemléltetés: Bemutatás; elmagyarázás; bemutattatás.

Az oktatás menete

I. Előkészítés.

1. **Érdeklődés fölkelése.** Mindnyájunknak feltűnt egyik legutóbbi versenyen egy hibás „Vigyázz!”-ban álló tűzoltócsapat. Mosolyogtunk rajta, sőt egyik csípősnyelvű bajtárs megjegyzést is tett reá.

2. **Célkitűzés.** Hogy velünk ilyesmi elő ne forduljon, ismételjük át a „Vigyázz!” és a „Pihenj!” állásokat.

II. A gyakorlat levezetése.

1. a) Minden magyarázat nélkül, magamat vezénnyelve mutatom be a két állást.

b) Hangoztatom a vezényszót.

c) Elmagyarázom s magyarázat közben én is csinálom, meg a tűzoltók is. A kivétel lassú.

d) Egyenként oktatom s kihagyom azokat, akik helyesen csinálják.

2. A „Pihenj!” állást ugyanígy oktatom és csináltatom végig.

III. Begyakorlás.

1. Egyenként, vezényszóra.

2. Az összes, vezényszóra.

(A begyakorlásnál a kiképző altisztek is vezényelnek, még pedig felváltva, sőt a legénységi állomány-

beliek közül is azok, akik arra legalkalmasabbak. A legtöbb egyes kiképzés menete hasonló, tehát ebből kevés vázlat kell.)

*

1. **Tárgy:** Tűzrendészeti szervek egyenruházata, öltözködése és tiszteletadása.

2. **Az oktatás anyaga:** Az önkéntes tűzoltóság tisztjeire és legénységére vonatkozó rendeletek és rangjelzések.

3. **Segédlet:** Az idevonatkozó Szabályzat.

4. **Szemléltetés:** Rangjelzések képen és a való-
ságban.

5. **Idő:** 30 perc.

Az oktatás menete

I. Előkészítés.

1. **Kapcsoló ismételés:** a honvédség: tisztek, altisztek, tisztsek. Az előléptetések.

2. **Szóbeli közlés.** Nemcsak a hadseregben vannak rendfokozatok, hanem a polgári életben is. Például a vállalatoknál, cséplésnél stb. a munkavezetők. Ezeknek foglalkozása felelősséggel jár, de egyben parancsolási joggal is. (Itt is megemlítem, hogy a parancs mindig határozott, férfias és kellőképpen hangsúlyozott legyen, de sohasem durva. És ugyan kit jelölnek ki, illetve választanak meg munkavezetőnek? — Feleletet kérek reá.)

Tehát megfelelő tudás, szakképzettség kell, stb. Ugyanígy van ez az önkéntes tűzoltóságoknál is. Nem mindenki lehet tiszt, altiszt vagy tisztsek, csak az, aki megfelel az erre vonatkozó rendelet következményeinek. (Itt följegyeztem a 180.000—1936. és 64.200—1940. évi belügyminiszteri rendeletek számát.)

3. **Célkitűzés.** Ismerjük meg ezeket a rendelet-szakaszokat.

II. Tárgyalás.

1. Ki lehet tiszt az önkéntes tűzoltótestületben? (Büntetlen élet, kerületi tanfolyam végzése stb.)

EMAG-Szilvay -rendszerű,

szabadalmazott, háton hordozható, úszóra szerelt
benzinmotoros centrifugál szivattyú-fecskendő.

Egy ember:

szállítja ki a helyszínre
egyedül hozza vízbe
egyedül eresztí a vízre
egyedül oltja a tüzet

További előnyei:

Nincs szívótömlő és
8 méternél nagyobb
mélységből szállít vizet
Szívóoldali hibák nem
léphetnek fel
más szívóoldali berendezés
Lajtra csatlakoztatható
Tűzesapra csatlakoztatható
Vízen úsztatható

Megfelel a 180.000/1936. B. M. sz. rendelet előírásának.

Vadásztöltény-, Gyutacs- és Fémárugyár Rt. Budapest, V, Mérleg-u. 3

Telefon: 298-960

Kinevezésük. A tisztek száma az egyes testületekben. (16 fő után egy.)

2. *Tisztek elnevezése, rangjelzése.*

a) *Tűzoltóparancsnok.* (Száz főn felüli testületben a vezető.) Rangjelzése.

b) *Tűzoltófőfelügyelő* (65—100 főt számláló testületben a vezető.) Rangjelzése.

c) *Tűzoltófőfelügyelő.* Vezető a 33—64 főből álló testületben.) Rangjelzése.

d) *Tűzoltóságdfelügyelő.* (Olyan testület vezetője, amely 32-nél kevesebb főből áll.)

e) *Tűzoltóságdísz és szertáros.* Feladataik, kötelességeik. Rangjelzésük.

Megjegyzem, hogy a rangjelzések bemutatása előtt részletesen ismertetem a vállszalagot (pánt), az alátét színét, különösen az önkéntes testületnél, és kitérek másfajta testületek alátét szintjére is, hogy mind megismerjék. A bemutatások után kérdésekkel győződöm meg, hogy megértették-e és tudják-e. Ismertetem a vállgombot stb.)

3. *A legénység. Ki lehet tűzoltó?* (Kérdések és feleletek alapján összefoglaljuk az erre vonatkozó rendeleteket s példákkal is megvilágítjuk.)

a) *Újonctűzoltók.* (Fogadalmat még nem tettek s rangjelzésük nincs.) A vállpánt, alátét ismertetése.

b) *Fogadalmat tett tűzoltók.* Kinek kezébe teszik a fogadalmat? A fogadalmi szövege; miért van szükség a fogadalomra? Mi különbség van fogadalom és eskü között? Rangjelzésük.

Közbevetve megismertetem a *tisztes* és *altiszt* fogalmát. Megállapítjuk, hogy ki lehet tisztos vagy altiszt. (Törvényhatósági tanfolyam elvégzése.) Ki nevezi ki az altiszteket és tisztéseket? Ezek után sorban tárgyaljuk a

c) *segédcsovezetőt* (segédgépkocsivezető, régente őrzővezető.) Mi a rangjelzése?

d) *Csovezetőt* (II. oszt. gépkocsivezető, régente rajvezető.) Rangjelzése?

Ezek az úgynevezett tisztések. Az altisztek a következők:

e) *Tűzmester.* (I. oszt. gépkocsivezető, régente őrzőparancsnok.) Rangjelzésük.

f) *Törzstűzmester.* (Főgépkocsivezető, ahol száznál több tagból áll a testület.) Rangjelzése.

Itt kitérek a vállpántgomb változására.

4. *Felügyelet és ellenőrzés* az I. és II. fokú tűzrendészeti hatóság részéről. Vizsgálat a testületeknél. Kitérek a vizsgálatot?

a) *Főfelügyelő.* A főszolgálati szakosztály vezetője. Képzettsége. Kinevezése. Ki a mi kerületi tűzrendészeti felügyelőnk s hol lakik?

b) *Területi tűzrendészeti felügyelő.* (Ismereteket a körzetig, mint az előbbinél.)

c) *Alkerületi tűzrendészeti felügyelő.* Ki lehet kerületi felügyelő? Meghatározom a mi kerületünk székhelye és mely testületek tartoznak a mi tűzrendészeti kerületünkhöz. Ki a mi kerületi felügyelőnk? Teendői. Rangjelzése.

d) *Országos tűzrendészeti felügyelő.* Képzettsége. Kinevezése. Hatásköre. Parancsai s azok végrehajtása, rendelkezéseinek megtartása. Ki az országos tűzrendészeti felügyelő? Milyen a rangjelzése?

Az átmeneti rangjelzéseket képről, vagy a valóságban ismertetem meg az egész anyag átisméltése és visszakerdezése közben.

Ugyancsak itt ismertetem a *karszalag* használatát; anyagát, színét, nagyságát, a tűzoltójelvényt ismételtelen...

Végül megismertetem azt a törvényt, melynek értelmében csak valóságos tűzoltók viselhetik az egyenruhát és karszalagot, valamint azt is, hogy a tűzoltó mikor használhatja egyenruháját.

III. Összefoglalás.

1. *Számonekérés.* Példákon a rangjelzések.

2. *Alkalmazás.* Tiszteletadás és megszólítás szolgálatban és azon kívül. Többektől kérdezem altiszteink, tisztjeink és a járási vármegyei, kerületi és országos tűzrendészeti felügyelő nevét, székhelyét stb.

*

A tisztelgésekre tíz percet használok fel s midőn az egy napi foglalkozást befejezem, vezénylem: „Tisztelegj!” „Imához!” Ezután elmondjuk a Magyar Hízekegyet s „Vigyázz!” után bevégezzük a napi munkát. „Oszolj!”

Az egy napra való kétórás munkatervet tehát — kivéve a kezdő tízperces szabadgyakorlatot, mely könnyű futás, könnyű láb-, nyak-, kar- és vállgyakorlat volt — egész terjedelmében adtam, vagyis az előző számokban közöltek szerint:

15 óra 10 perctől 15 óra 40 percig szolgálati szabályzat; 15 óra 40 perctől 15 óra 50 percig szünet; 15 óra 50 perctől 16 óra 35 percig fecskendő és tartozéka; 16 óra 35 perctől 16 óra 45 percig „Vigyázz!” „Pihenj!”; 16 óra 45 perctől 16 óra 50 percig szünet; 16 óra 50 perctől 17 óra 20 percig tűzrendészeti szervek, rangjelzések stb; 17 óra 20 perctől 17 óra 30 percig tisztelgések, „Imához!” „Oszolj!”

*

... Munkámat legtávolabbról sem tartom tökéletesnek. Csak azt akartam, hogy mint régi, többévtizedes tűzoltótiszt, közöljem elgondolásomat a közlés anyagára, beosztására és lefolytatására nézve. Egyben régi tanító is vagyok s tapasztalatból tudom, hogy milyen módszertani elveknek és törvényeknek kell érvényesülniök a tanításban, hogy *eredményt* érthessünk el. Már pedig mindnyájunknak ez a végső célja. S ha e cél megközelítéséhez csak egy szemernyivel hozzájárultam cikkeimmel, boldog vagyok.

KISTÉTÉNYI WALTHER E.

BUDAPEST, IV, PETŐFI SÁNDOR-UTCA 6, FÉLEMELET

Gyárt: **érmeket
rendjeleket
jelvényeket
tisztjelvényt**

A
Magyar Országos
Tűzoltó Szövetség
éremszállítója

Mátrai sisak-, tűzoltószer- és légoltalmi felszerelések gyára

Keresztény **Mátrai Antal és Társa** Rt.
cég
Budapest, XIII, Lomb-utca 34—36. Telefon 299-055

HÍREK

Tűzoltónaptár

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnöki tanácsa üléseit az 1941. évben a párosszámú hónapokban tartja.

Az Országos Tűzoltó-Szövetség Segélyzőpénztára elnökségi üléseit az 1941. évben április, június és december hónapokban tartja.

Országos Tűzoltó-Szövetségi választmányi és közgyűlés 1941. évi június hó 27-én Kolozsváron lesz.

A Segélyzőpénztár 1941. évi közgyűlését a Szövetség közgyűlésével együtt június hó 27-én Kolozsváron tartja.

Budapest hivatásos tűzoltósága az idén is a régi hagyományok szerint ünnepelte meg május 4-én d. e. fél 9 órakor a főparancsnokság Kun-utcai épületében a kéményseprők és tűzoltók védszentjének, szent Flóriánnak napját. Az ünnepségen a budapesti kéményseprőmesterek ipartestülete adományát, 80 P-t Fejes József csővezető és Kerecsényi József s. csővezető kapták, akik a tűzoltóság tagjai közül az elmúlt évben tűznél megsérültek és jutalomra legjobban rászolgáltak. Az ünnepélyen megjelent a tűzoltótisztikar, élén vitéz Kiss Lajos dr főparancsnok, országos tűzrendészeti felügyelő, aki az ünnepélyt megnyitotta, majd Erlaky György főparancsnok-helyettes buzdító szavai után Devecsics Gyula kormányfőtanácsos, ipartestületi elnök méltatta a nap fontosságát. Az ünnepség második része a krisztinavárosi plébániatemplomban folyt le, ahol a két testület képviselői szentmisén vettek részt.

Zászlószenteléssel ünnepelték meg a kolozsvári tűzoltók szent Flórián napját. A tűzoltók, kéményseprők védőszentje, szent Flórián napja alkalmából évszázados szokásnak megfelelően, reggel 7 órakor a főtéri szent Mihály-templomban hálaadó szentmise volt. Az ünnepi szentmisére a kolozsvári hivatásos, önkéntes és magántűzoltóságok teljes létszámában, szereikkel és zenekarokkal vonultak fel, huszonkét esztendő után újra a magyar tűzoltóság egyenruházatában. A szentmisét Bálint József szentszéki tanácsos végezte s beszédében Isten áldását kérte a tűzoltóság munkájára. Utána a tűzoltólaktanyában vitéz Zombory A. József főparancsnok, ker. tűzrendészeti felügyelő tartott lelkesítő beszédet a kolozsvári tűzoltótestületek részére.

Királyi díszéremkiosztás. Belsőleges szép ünnepélye volt április 27-én a vasi határszélen a csörötneki önkéntes tűzoltóságnak. A régi s mindig élénk tevékenységet folytató egyesületnek 7 tagját tüntette ki az Országos Tűzoltó-Szövetség javaslatára a belügyminiszter királyi díszéremmel. A kitüntetettek: vitéz László Emil igazgatótanító, az egyesületnek díszelnöke s hosszú időn

át volt parancsnoka, Tóth György parancsnok, Kukor József szakaszparancsnok, Dancsecs Gyula rajparancsnok, Tóth József szertáros, Laczó József és Kozó Lajos tűzoltók. Az ünnepélyen a vármegyei tűzoltószövetséget Kiss Emil dr szöv. társelnök, Bendefy László főtikkár, Bartos Győző választmányi tag képviselték, míg a járási hatóságok részéről Kiss Gyula dr szolgabíró, a szentgottárdi járás vezetője volt jelen. Ugyancsak megjelent Kiss Elemér dr ny. főszolgabíró is. A környékbeli egyesületek közül megjelentek a rábagyarmati, vasszentmihályi és rábakethelyi önk. tűzoltótestületek. Az ünnepi beszédet és éremkiosztást Kiss Emil dr végezte. A helyi hatóságot Németh Kálmán körjegyző képviselte. A megjelenteknek Bekes Jenő egyesületi elnök mondott köszönetet az ünnepélyen való megjelenésért.

A budapesti 11. kerületi tűzoltótanfolyam 1941 április 4-én a székesfővárosi tűzoltófőparancsnokság északi osztályparancsnokságának tantermében tartotta záróvizsgáját. A záróvizsgán megjelent Szepesváry Pál dr szföv. tanácsnok, a tanfolyam felügyelője, vitéz Szurmay József m. kir. ezredes, hadtest légvédelmi parancsnok, vitéz Kiss Lajos dr tűzoltófőparancsnok, országos tűzrendészeti felügyelő, Erlaky György szföv. tűzoltófőparancsnok-helyettes, a tanfolyam parancsnoka s az előadói kar nagyszámában. A vizsga alkalmával a hallgatók úgy elméleti, mint gyakorlati téren nagy felkészültségükről tettek tanubizonyosságot. A tanfolyamon a budapesti nagyobb ipartelepek részéről többen, a Magyar Államvasutak részéről 7 hallgató és a hatóságok részéről is szépszámban, összesen 38 hallgató vett részt.

Kerületi tanfolyam Kolozsváron. Április 6-án ért véget az első kolozsvári kerületi tanfolyam. A tanfolyamon a visszacsatolt keleti és erdélyi országrészből 48 hallgató vett részt. A vizsgán Muth Mihály v. tanácsnok, a tanfolyam felügyelője elnökölt. Megjelent a vizsgán az előadókon kívül a IX. hadtest légvédelmi parancsnoka is. A vizsgán a hallgatók kiváló eredményt értek el. A hallgatók megyénkénti megoszlása: Kolozs 31, Bihar 1, Beszterce-Naszód 4, Szatmár 6, Szolnok-Doboka 2, Szilágy 3, Háromszék 1. Előadók: vitéz Zombory A. József, Rehák Tamás, Dévényi Endre dr, Tar Ernő, vitéz Jánosy Béla százados, Péter Pál őrnagy, Deák Ernő mérnök, Tamás József dr orvos, Csornay Jenő dr vm. tűzr. felügyelő voltak.

Az V. székesfehérvári törvényhatósági tűzoltótanfolyam zárult le vasárnap délelőtt a tűzoltólaktanyában. Thaisz Andor dr alispán nagy elfoglaltsága mellett időt szakított, mint a tanfolyam felügyelője, hogy lássa a vármegye területéről összegyűlt 33 tűzoltó 10 napi szorgalmas tanulmányának eredményét. Az elméleti vizsgán több, az életben előforduló kérdést intézett a hallgatókhoz, majd megtekintette a gyakorlati vizsgát, melyen egy kárelhárító tűzoltószakasz működését mutatták be a hallgatók. Végül jutalomkönyvek kiosztásával kapcsolat-

Hazánk legrégebb, több mint 121 éve fennálló

tűzoltószergyára

Seltenhofer Frigyes Fiai

Alapítva 1816

magy. kir. udvari szállítók

S o p r o n

Legelső tűzoltószersz., kút-, szivattyú- és gépgyár, harang-, fém- és vasöntőde. A párisi világiállításon nagy aranyéremmel, azonkívül sok arany- és ezüstéremmel, valamint díszoklevéllel kitüntetve. Gyárt: motorfecskendőket, kocsifecskendőket, különféle tűzoltószereket és felszereléseket. Kedvező fizetési feltételek és sokévi jótállás. Költségvetést és kiszállást díjmentesen eszközünk.

ban lelkesítő szavakat intézett a hallgatókhoz, kiemelve a vidéki tűzoltóság fontos szerepét a légoltalomban. A hallgatók részéről Román Róbert sóskúti önkéntes tűzoltóparancsnok köszönte meg az alispán és az előadói kar fáradozását, amit a tanfolyam és ezen keresztül a vidéki tűzoltóságok érdekében fejtettek ki.

Makón törvényhatósági tűzoltótanfolyam volt február végén. A tanfolyamon 38 hallgató vett részt.

Tűz egy kolozsvári olajlerakathál. Könnyen végzettsé válható tüzeset történt Kolozsváron az Uneirea olajlerakat telepén. A telep rendkívül tűzveszélyes üzemenként működött, a telepen egyik oldalon a vasúti raktárak, más oldalon egy ronggyűjtő-telep, átellenben pedig a telepi felületi olaj- és benzintartályok voltak. A telepen olajlerakat van. A tűz a délutáni 3 óra körül kezdett, ekkor ugyancsak bádög- és vashordókban nagy mennyiségű olaj és benzin állott a telepen. Délután 5 óra tájban a szolgálatot teljesítő tűzoltók — akiknek felügyelete alatt áll a telep — észlelték, hogy az egyik raktárhelyiségből füst szivárog ki. Amint a raktár ajtaját kinyitották, a kitóduló füst nyomán már lángnyelvek csaptak ki. A tűzoltók vitéz Zombory A. József főparancsnok és Tar Ernő tűzoltófelügyelő vezényletével két szerrel vonultak ki. Megérkezésükkor a tűz már igen veszélyes méretet öltött s igen aggasztó volt a szomszédos raktárak és a telep körül levő vasúti, ronggyűjtőtelepi raktárak, valamint Distributi-telep benzinkészlete tekintetében. Csak a tűzoltóság rendkívül gyors és háromirányú beavatkozása eredményezte azt, hogy a tűz a már égő raktárpületre lokalizálható volt s itt is a még nem égő üzemanyag megmenthető volt. A tűzoltóság egyidejűleg támadó és védő sugarakat szerelt s a szabadon maradt tűzoltókkal a még ép benzines hordókat, olajtartályokat eltávolította. A raktárba hatoló tűzoltók valósággal a lángtengerből mentették ki a hordókat, mert a tűzben felhasadt hordókból kifolyó benzin csaknem az egész raktárt beborította és igen sok hordó felhasadt oldalából kilövellő benzinsugár forrasztólámpaszerűen égett. A tűzoltók mintegy 60 ép hordót mentettek ki s kétórai munkával oly sikeresen oltották el a tüzet, hogy a tűzkár meglepően kicsi, alig pár száz pengőnyi értéket tett ki.

A recski m. kir. ércbánya önkéntes tűzoltótestülete 1941 április 24-én megtartott évi közgyűlése keretében innepelte fennállásának tízéves évfordulóját. A nagy innepséggel tartott közgyűlésen 12 tűzoltó a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 10 éves szolgálati érmét, öt tűzoltó pedig az 5 éves szolgálati érmét kapta meg.

A tűzoltók légoltalmi kiképzése Amerikában. Az Egyesült Államok egyes államaiban elrendelték, hogy a városok tűzoltóságainak tagjai a légoltalom szervezési és szakmai kérdéseiben kiképezzék. A kiképzett tűzoltók feladataiként meg azután azt az oktatókeretet, amelynek segítségével a lakosság kiképzése lenne a feladatuk. (F. R.)

Felhívjuk a tűzoltótestületek figyelmét, hogy a szaköny-, nyomtatvány-, szolgálati érem-megrendelést leg-egyszerűbb csekkklapon végezni. A csekkklap közép-szelvényének hátán a közlésekre fenntartott helyen olvashatóan kell felsorolni, hogy a befizetett összegért mit óhajt kapni. Csekkklap minden postahivatalban beszerezhető. A csekk számla száma 23.297. Cím: Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség Budapest, VI, Izabella-utca 51.

A kiadóhivatal

A Hevesvármegyei Tűzoltó-Szövetség rendezésében két törvényhatósági tűzoltótanfolyamot tartottak Egerben a múlt hónap folyamán. Az elsőn 49, a másodikon 51 hallgató sajátította el az altiszteknek szükséges ismereteket.

A vármegye tűzoltóságainak történetét most iratja össze a Csanád-Arad-Torontálmegyei Tűzoltó-Szövetség hivatalos Értesítője. A szerencsés és rendkívül érdekes kezdeményezést követésre méltó példának állítjuk az ország minden tűzoltósága elé.

Kerületi tűzoltótanfolyamok Kolozsváron. Az erdélyi tűzoltóságok megszervezése és kiképzése vitéz Zombory A. József kerületi tűzrendészeti felügyelő irányítása mellett szakadatlanul folyik. A felszabadulás óta a kolozsvári tűzoltólaktanyában több mint 300 tűzoltóparancsnok nyert kiképzést. Május 6-án volt a hatodik kerületi tűzoltótanfolyam záróvizsgálója.

A Szőregi Önk. Tűzoltótestület, mely 1891-ben alakult s azóta is állandó és lelkes tevékenységet fejt ki, tavaly — tisztán a saját erejéből, társadalmi gyűjtéssel — Mercedes-Benz gyártmányú személygépkocsit vásárolt. A szükségszerű átalakítást — a kismotoros fecskendő és tömlők szállítására — már elkészítették. Valóban ritka teljesítmény a mai világban, amikor a sovány erszények olyan nehezen nyílnak ki jótékony-ságra.

Mennyi mustárgáz kell a terepfertőzéshez? Hanslian szerint ahhoz, hogy a terepet hatásosan fertőzzük, négyzetkilométerenként tíz tonna mustárgáz szükséges, az amerikai vegyészek szerint 20 tonna, míg az olaszok 50 tonnára teszik a szükségletet. Vannak azonban szakértők, akik hatásos támadásra 100—500 tonna mustárgázt tartanak szükségesnek négyzetkilométerenként! Ezen utóbbiak szerint ugyanis épületek belsejében négyzetméterenként 50—100 gramm, városok belterületén négyzetméterenként kb. 300 gramm, nyílt terepen kb. 500 gramm mustárgáz szükséges négyzetméterenként ahhoz, hogy kellő hatást érjünk el. Ezek a szakértők is azonban egyetértenek azon elvvel, hogy e mennyiségek lényegesen csökkenthetők akkor, amikor a támadást igen nagykiterjedésű, összefüggő terület ellen irányítják. (Magyar Katonai Szemle, 1939, 7. sz. 167—168 l.) F. R.

Becsüljük meg gőzoltalmi gumijainkat!

Konzerváljuk „PROTEGOM“-mal.

Telefon: 115-543 Tűzoltó gumitárgyak élettartamát megsokszorozza. Vezérképviselő: **PROTEGOM, HOLLÁN-UTCA 22**

Légoltalmi felszerelések
„IGÉVÉ“ Tűzoltóeszközök
Ipari és Gázvédőeszközök Kft.
Budapest, V, Zrínyi-utca 7, I. emelet
Telefon: 182-017, 181-813

Felhívás a székesfehérvári kerületi tűzoltótanfolyamok látogatására. Székesfehérvár thj. város tűzoltó-főparancsnoksága folyó évi július hó 7-től 27-ig és szeptember 29-től október 19-ig a tűzoltólaktanyában kerületi tűzoltótanfolyamot tart. A tanfolyamra való felvételt írásban a város tűzoltó-főparancsnokságától kell kérni. A kérvények beadásának határideje az első tanfolyamra 1941 június 20, a második tanfolyamra 1941 szeptember 10. A hallgatók a felvételtől a tanfolyam parancsnokságától értesítést kapnak.

A gondatlanság még mindig a legtöbb áldozatot követeli a tűzvédek révén. Többéves vármegyei felügyelői jelentés futott már be hozzánk s mindenikből csak azt olvassuk, hogy a tüzesetek oka átlagosan 40 százalékig az emberi nemtörődömség, a gondatlanság. Mindjárt azután a gyermekek játéka következik, ami tulajdonképpen szintén csak gondatlanság, mert csak gondatlan szülőknél lehetséges az, hogy a gyermek gyújtóval, tűzzel játszzék s általa tüzet idézzen elő és kisebb-nagyobb kárt okozzon.

Németországban a magukkal tehetetlen betegek ápolójukkal együtt légiriadók alatt is a lakásban maradhatnak.

Olaszországban betiltották a tűzoltókocsik szirénáinak használatát a háború tartamára. Az intézkedésre — érthetően — azért volt szükség, mert a tűzoltókocsik szirénázása nem egy esetben megzavarta a közönséget, azt hitték, hogy légvédelmi riadó van, pedig csak a tűzoltók vonultak ki. A tűzoltókocsik a jövőben élehangú csengőt fognak használni tűzhöz való kivonulásuk alkalmával.

Angliában a kormány újfajta óvóhelyek felállítását rendelte el, amelyeket magában a lakásban lehet használni. Bebizonyosodott ugyanis, hogy a légítámadásoknál a legtöbb sérülést az ablakok repeszdarabjai vagy más épülettörmelék okozza. Az új óvóhely nagyobb asztalszerű készítmény, amely körül lebecsátható acélhálóval bír. Az acéllap alá matracokból fekvőhelyet lehet készíteni. (Magyar Katonai Szemle, 1941, 4.)

A déli határok visszaszerzésével Vas megye 110 községet kapott vissza!

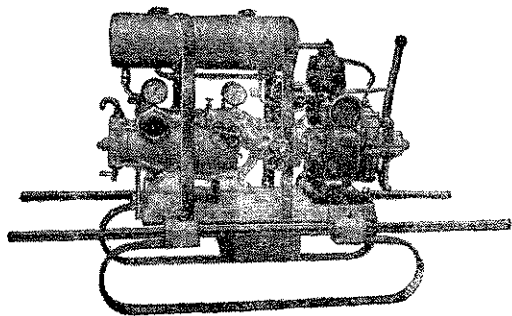
Benzin-
motoros

Önfelszívó tűzoltószivattyú

hordozhatóan és kétkerekű targoncán.

Szivattyúk és kompresszorok

minden nagyságban és minden célra.

TELEFON:
120-932
112-405

SOMMER és FEIN mérnökök

szivattyú- és kompresszorgyára

BUDAPEST, V, KATONA JÓZSEF-UTCA 3

Meghívó

Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye és Kecskemét thj. város Tűzoltó-Szövetsége folyó évi május hó 29-én (csütörtökön) 12 órakor tartja

rendes közgyűlését,

ezt megelőzőleg választmányi ülést a vármegyeháza kistermében.

A közgyűlésre, illetve választmányi ülésre a tagokat tisztelettel meghívjuk.

T Á R G Y S O R O Z A T

1. Elnöki megnyitó.
2. Titkári jelentés.
3. Az 1940. évi zárószámadás tárgyalása.
4. Tűzoltótanfolyamok és versenyek rendezése.
5. Alapszabálymódosítás.
6. Elnökségi indítványok.
7. Esetleges indítványok tárgyalása, amelyeket a közgyűlést megelőzőleg öt nappal az elnökséghez kell benyújtani.

Budapest, 1941 április 25-én.

vitéz Endre László dr sk.,
alispán, elnök

Kiss Andor sk.,
titkár

Szerkesztői üzenetek

B. T. I. Megkaptuk a rövid, pársoros életrajzot fénykép nélkül. Sajnáljuk, hogy Bajtárs úrnak olyan a felfogása az „Arcképcsarnok” kérdésében. Elvégre mi nem hiúságot akarunk legyezgetni ebben a rovatban, hanem követendő példát akarunk állítani az ország tűzoltósága elé. Eppen ezért nem értjük a vonakodását. Hiszen mi magunk kértük föl, tehát nem önként és hiúságból jelentkezett. Arról pedig meg lehet győződni, hogy csak valóban érdemes bajtársakat keressünk fel kérő levelünkkel. Fialat és eddigelé kevés érdemet szerzett tűzoltókat nem állíthatunk oda példaképnek, de érdemes, régi embereket, akik évtizedeken át dolgoztak ügyünkért, szívesen megismertetünk az ország tűzoltóival. — Cs. J. Levelét megkaptuk és sokáig gondolkodtunk, hogy mit csináljunk vele. A fenti üzenet negative Bajtárs úrnak is szól. Ami a levél történeti részét illeti, felhasználjuk és adjuk is. Hogy az a bizonyos z.-i tanfolyam milyen volt, nem tudjuk és így nem is tudunk hozzászólni. Ha felvilágosít, hogy mikor és mennyi ideig tartott, majd utánajárunk és a bizonyítványra nézve is tudunk felvilágosítást küldeni. Üdvözlét. — F. R. Máriahalom. Jól esik az értesítése, hogy a kérdés eleve nére tapintottunk. Hiszen állandóan figyeljük az ország tűzoltóságainak hangulatát és a hiányokat, hibákat, hogy az orvoslásra megfelelő gyógyszerrel találjunk és ajánljunk. A „mostohagyermek” eddigelé valóban az volt, az kétségtelen. De egy kis türelmet kérünk, hogy édesanyját kereshessünk számára. A vízvezeték létesítésére vonatkozó legyen, — olyan nagy taktikai hibák vannak benne. A másikban semmi új nincs, csak legfeljebb egy gondolat, amelyet azonban így nem közölhetünk. Átdolgozva és kikerekítve alkalmas lesz a közlésre. Mivel pedig úgy is név nélkül akarja közzétenni, nem éri semmi jogsérelem az átdolgozással és közléssel. Elvégre is a nemes cél a fő, nem pedig a név és a gondolat kerete.

Főszerkesztő: Breznay Imre

Felelős szerkesztő és kiadó: Lukács Zoltán dr

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség kiadványai

SZAKKÖNYVEK:

II. Vitéz Roncsik Jenő dr:

Megelőző tűzrendészet, I. rész 1.— P

Megelőző tűzrendészet, II. Alkalmazott rész 1.— P

III. Erdély Ernő: A tűzoltás szabályai 1.— P

VIII. Dévényi Endre dr: A tömlő 1.— P

Rehák Tamás: Motoros fecskendők és szerkezetek, fűzve 5.— P

Teasdale Ottó: A tűz és robbanás veszélye 5.— P

SZABÁLYZATOK:

1. Szolgálati szabályzattervezet 1.— P

2. „Vezetőjelzések“ című függelék a Gyakorlati Szabályzathoz —30 P

3. Műszaki szabályzat és oktatás (2 füzet) 3.50 P

4. Kiképzési tervezet tűzoltótestületek részére —30 P

5. Gy. 1. Alap kiképzés —80 P

6. Egyenruházati, öltözködési és tiszteltadási szabályzat —20 P

EGYÉB SZAKIRÁNYÚ KÖNYVEK:

vitéz Roncsik dr: Gróf Széchényi Ödön élete 5.— P

— — A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 60 éves története 5.— P

Katonai és polgári repülőgépek nemzetközi jelzései 1.70 P

Tűzoltó Naptár az 1941. évre 1.— P

FILLÉRES KÖNYVTÁR:

K. Császár Elemér: Építéstan 88 "

Konok Péter: Mechanika 44 "

— — Géptan 18 "

vitéz Roncsik Jenő dr: Vármegyei és járási tűzrendészeti felügyelők kötelességei és magatartása 60 "

vitéz Szalay Lajos dr: Fizika és kémia 18 "

vitéz Szalay Lajos dr: Kémia 32 "

Szalay: Tűzkísérleti állomásban lefolytatandó típusgyakorlatok 10 "

Somorjai: Ügyvitel, leltár stb. 30 "

Szöllősy dr: Jogrendszer 18 "

NYOMTATVÁNYOK:

I. Hivatásos tűzoltóságok részére

1. Iktató 3 fillér

2. Törzskönyvi lap 3 fillér

3. Létszámeligazítás és napi működési napló 3 fillér

4. Kárjelzések naplója 3 fillér

5. Kárjelentési napló 3 fillér

6. Kárbejelentés 2 fillér

7. Motorüzemanyagnapló 4 fillér

8. Üzemanyagkivételezési lap 1 fillér

9. Parancskönyv 3 fillér

10. Kihallgatási napló 3 fillér

11. Orvosi vizsgálati könyv 4 fillér

12. Szolgálati jegy 1 fillér

II. Önkéntes tűzoltóságok részére

Önkéntes testületek ügyviteli egységkönyve (kötve).

Kisebb községek részére 4.— P

Nagyobb községek részére 5.— P

Az egységkönyvben a következő nyomtatványok vannak be-
kötve, melyek ívenként is kaphatók:

a) Borítékív és utasítás az egységkönyv vezetésére 3 fillér

b) iktató 3 fillér

c) működési napló 3 fillér

d) törzskönyv és egyéni felsz. kimutatás 3 fillér

e) jegyzőkönyv 2 fillér

f) felszerelések leltára 4 fillér

g) szakkönyvek leltára 3 fillér

h) egyéb értékek leltára 3 fillér

Tűzoltószertárterv 2.— P

Hozzávaló költségvetés 1.— P

Kerületi és törvényhatósági tűzoltótanfolyam törzskönyve 10 fillér

Kerületi és törvényhatósági tűzoltótanfolyam naplója 5 fillér

Fecskendő próbalap, motorfecskendő vizsgálatához darabonként 4 fillér

Fecskendő próbalap, kézfecskendő vizsgálatához darabonként 4 fillér

Díszokmányürlap 2.— P

Osztályozási lap tűzoltóversenyekhez, 1 drb
Tűzoltói igazolványok:

Vászonburkolatban 25 fillér

Igazolólap, burkolat nélkül (legénységi) 2 fillér

Személyi lap 2 fillér

Évi jelentés hivatásos, önkéntes, köteles és magántűzoltóságok működéséről 5 fillér

Vizsgálati jegyzőkönyv 5 fillér

Kerületi tűzoltótanfolyambizonyítvány 6 fillér

Törzsív a tűzoltócsaládokról 8 fillér

Tájékoztató tűzoltócsaládok látogatásához 2 fillér

SZOLGÁLATI ÉRMEK:

V. éves 2.—, X. éves 3.—, XV. éves 6.—, XX. éves 7.—, XXV. éves 11.—, XXX. éves 12.—, XXXV. éves 15.—, XL. éves 16.— P.

Éremszalag 30, igazolványlap 30 fillér

Királyi díszérem kicsinyített mása 30 fillér

A könyvek, nyomtatványok, valamint az érmek ára a szabályszerű névkimutatással a 23.297. számú postacsekken előre küldendők be.

Megrendelhetők a MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG irodájában, Budapest, VI, Izabella-u. 51.

Alapítva 1896

Mindennemű
tűzoltó- és légoltalmi
felszerelési cikkek
raktárról kaphatók

Mátrai Antal és Társa Rt.

Gyár és központi iroda:

Budapest, XIII, Lomb-utca 34-36 - Telefon 299-055
Városl. lerakat: VI, Teréz-körút 22 - Telefon 121-533

Gyárt: kezi- és motor-
fecskendőket, mindenfé-
le létrákat, motollákat,
vizhordó és öntöző lajto-
kat, szerkocsikat és lég-
oltalmi felszereléseket

Szállítunk

a hatósági előírásoknak megfelelő

Ismertetés
felvilágosítás
és ajánlat
díjtalan

MÁVAG

Telefon 133-394

GYÁRTMÁNYÚ

hordozható benzinmotoros és kézi működtetésű fecskendőket, vízhordó-
és öntözőkocsikat, tűzoltó- és locsoló autókat a legjobb
minőségben, megbízható és tartós kivitelben.

MAGYAR KIRÁLYI VAS-, ACÉL- ÉS GÉPGYÁRAK KERESKEDELMI KÉPVISELETE RT.
BUDAPEST, VIII, MÚZEUM-KÖRÚT 18, II.

KÖHLER ISTVÁN**FECSEKENDŐ-, SZIVATTYÚ-
és tűzoltófelszerelések gyára**

Gyárt: Modern motoros, turbinás és dugattyús
tűzoltófecskendőket, tűzoltószerket, felszereléseket
és szivattyútelepeket a tűzoltás és öntözés céljaira

BUDAPEST, X, KORPONAI-UTCA 21. SZÁM**FELTEN ÉS GUILLEAUME RT., BUDAPEST, I.**

a budapesti hivatásos tűzoltóság szállítója

GYÁRT: BELÜL GUMIZOTT TŰZOLTÓTÖMLŐT
kivánt méretekben és nyomásig.

LEVÉLCÍM: BUDAPEST 113. POSTAFIÓK. TELEFON: 258-880

Hazai
gyártmány!

MINIMAX

a legjobb magyar gyártmányú kézi tűzoltókészülék. Nem hason-
lítható össze a különböző utánzatokkal. Felvilágosítással szolgál a
MAGYAR MINIMAX RT., BUDAPEST
GYÁR, IRODA: VI, RÓZSA-UTCA 85. TELEFONSZÁM 128-731

CORVIN ÁRUHÁZ RT.

BUDAPEST VIII, BLAHA LUJZA-TÉR 1-3

Csonka János gépgyára gyártja amindenhol bevált, tökéletes **tűzoltómotorokat!**

TÜZRENDÉSZETI KÖZLÖNY

A MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓ-SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én

Az előfizetési és hirdetési díjakat a Magy. Orsz. Tűzoltó-Szövetség 23.297. számú csekkszámára lehet beküldeni. Csekkürlap minden postabiztos hivatalban kapható

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség, szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, VI, IZABELLA-UTCA 51
Telefon: 2 13-254

Előfizetési ára egész évre 12 pengő

A szerkesztőség címére küldött szakcikkeket, ha közlésre alkalmasak, díjazzuk

Ajánlva a m. kir. belügyminiszter úr 126.278—1938. B. M. sz. rendeletével („Belügyi Közlöny“ 1939. évi 5. sz.) a vármegyék, városok és községek számára

TÜZOLTÓTESTÜLETEK A LAPOT DÍJTALANUL KAPJÁK

Tomcsányi Kálmán dr

m. kir. titkos tanácsos

Annak idején, amikor a forradalmaktól legyengített, oláhok által kiraboltt és trianoni béklyókba vert ország tűzoltósága első ájulásából magához tért és magyar szívóssággal kezdett az építő munkához, váratlan segítő kezet kapott. Olyan segítő kezet, amely sohasem elégedett meg fél munkával, hanem mindenkor egészre törekedett, szívós kitartással.

Tomcsányi Kálmán dr belügyi államtitkár, akkoriban a rendészeti osztály vezetője volt az a széles látókörű férfiú, aki a belügyminisztérium magas épületéből elsőnek látta meg a tűzoltóság súlyos helyzetét és teljes mértékben átértékelte az intézmény fejlesztésének szükségét, úgy nemzetgazdasági, mint nemzetvédelmi szempontból. Reá várt az a súlyos feladat, hogy a tűzrendészeti igazgatás hatósági támogatásával kiemelje a tűzoltóság kátyúba ragadt szerkezetét.

Mint vérbeli szervező tudta és érezte, hogy intézményt fejleszteni és felépíteni csak biztos alapokra lehet: Az építéshez első alap az általa kodifikált 230.000—1925. évi B. M. számú rendelet volt, melynek bevezető sorából, hogy: „Addig is, amíg országunk helyzete a tűzrendészetnek és főképp a tűzoltóság intézményének szélesebb keretek között való újjáépítését megengedi“, már kicsendül a további fejlesztés lehetőségének ígérete. A rendelet korszerű szerkesztési és megelőző tűzrendészeti értékén felül a rendelet jelentősége a vármegyei tűzrendészeti felügyelet kiépítésében és a tűzoltószakképzés szabályozásában állt. 1929. január 5-én, az első országos tűzoltótisztviselő tanácsosok megnyitására mondott beszédében joggal hivatkozhatott arra, hogy a tanácsosok nemcsak hazánkban az első, hanem ehhez hasonló külföldön sincs és ez a szép intézmény nemcsak tűzrendészetünk és tűzoltóságunk, hanem ezzel együtt hazánk javát is fogja szolgálni.

A rendelet teljes végrehajtását azonban a szánálással együtt járó korlátozások hirtelen megakasz-

tották volna, ha lankadatlan kitartásával nem biztosítja az ügy sikerét még törvényhozási rendelkezésekkel is. Nevezetesen az 1927. évi V. törvényekkel, mely kimondja, hogy minden város és község köteles a szükségleteinek megfelelő tűzrendészeti kiadásainak fedezéséről költségvetésében gondoskodni.

Tomcsányi Kálmán dr a magyar tűzrendészeti igazgatás reformját nemcsak megindította, hanem feltette arra a koronát a tűzrendészet fejlesztéséről alkotott 1936. évi X. tc. és ennek alapján kiadott 180.000—1936. B. M. számú végrehajtási utasítás tető alá hozásával, melynek jelentősége minden tűzoltó előtt közismert.

Jellemző tulajdonsága, hogy fényes szavak és nagyhangú ígéretet helyett inkább a csendes, de eredményes munkának híve, szerénysége pedig közismert.

Éppen ezért a magyar tűzoltóságnak különös elégtételül szolgál, hogy a korszerű tűzrendészet megteremtőjét a Kormányzó úr őfőméltósága magas kitüntetésben részesítette. A Budapesti Közlönyben megjelent kézirat szövege a következő:

„Kedves dr. Tomcsányi! A magyar királyi miniszterelnöknek a minisztérium nevében tett előterjesztésére Önnek a haza szolgálatában szerzett kiváló érdemei elismerésül a magyar királyi titkos tanácsosi méltóságot adományozom.

Kelt Budapesten, 1941. évi április hó 28. napján.

Horthy sk.

Bárdossy László sk.“

A magas kitüntetéshez a magyar tűzoltótársadalom őszinte jókívánatait vitéz Kiss Lajos dr orsz. tűzr. felügyelő tűzoltótiszt kiadottság élén tolmácsolta Tomcsányi Kálmán dr titkos tanácsosnak, aki az üdvözléseket megköszönve, további jóindulatáról és támogatásáról biztosította a tűzoltóságot.

Magyar tűzoltók arcképcsarnoka

Ficzere Ignác

Borsodivánkai tűzoltófelügyelő

Jellegzetes alak és arc a magyar földművesvilágból. Talpig férfi. Értelmes, nyugodt tekintet, önbizalom, fegyelmezett lélek, meleg szív és áldozatos élet . . .

Ezek jellemzik ezt az egyszerű magyar embert, magyar földművest, aki mindenütt ott van falujában, ahol dolgozni kell és ahol hazafias érzésekkel kell szolgálni a nemzeti ügyet.

Törpebirtokos, de lelke annál emelkedettebb, mert már kora ifjúságától

kiválók polgártársai közül és régóta az élen jár, vezeti kor- és kartársait.

Ott van a világháború esodás küzdelmeiben és kétszer kapja meg a bronz vitézségi érmet, egyszer pedig a kis ezüst vitézségi éremmel tüntetik ki. 1915-ben megsebesül a kárpáti harcokban, de csakhamar visszamegy a frontra és tovább harcol.

Ezek az idők edzették meg végkép s egyúttal ezek az idők tisztultabb világfelfogással bocsátották haza mint szakaszvezetőt.

Mikor megszervezik a leventeintézményt, leventeoktató lesz és egyik előharcosa ennek a pompás szervezetnek. Mint egyszerű földművesember, hamarosan leventefőoktatóvá küzd fel magát és mindenkinek teljes megelégedésére szolgálja a szent ügyet 1939-ig.

1931-ben bízták meg a tűzoltóparancsnoki teendők végzésével és — hogy e téren is megálhassa helyét — már a következő esztendőben elvégzi a kerületi tanfolyamot Debrecenben. És nemcsak itt szorgoskodik nagy kitartással és lelkesedéssel, hanem ügyvezető alelnöke a Polgári Lövészegyesületnek megalakulásától kezdve, de hathatósan tevékenykedik az iskolán kívüli népművelésben is. Végül pedig légvédelmi parancsnoka a községnek.

Leles barátja az ifjúságnak, amelyet nemcsak szóval és tettel, hanem kiváló példájával nevel és tanít.

E sok érdeméért az egész község apjára-nagyja a legnagyobb tisztelettel és megbecsüléssel veszi körül ennek az egyszerű embernek kiváló személyét.

... Mindenütt, minden társadalmi osztálybelinek lehet szépet és jót cselekedni, alkotni, dolgozni az egyetlen nagy célért: a haza boldogulásáért. Élő példa rá Ficzere Ignác felügyelő, a borsodivánkai tűzoltóság vezetője.

Életrajzi adatai. Borsodivánkán született 1894 november 16-án. Római katolikus vallású. Nős, két gyermek atyja. Foglalkozására nézve földműves, törpebirtokos. Nincs tovább az életrajzi adat, de a fentiek igazolják, hogy élete valóban szép, tartalmas és nemesen példászerű.

Magyar tűzoltótisztek tanulmányútja Belgrádban

Vitéz Kiss Lajos dr országos tűzrendészeti felügyelő úr lehetővé tette a magyar tűzrendészeti szervek részére, hogy a német légitámadás hatását Belgrádban tanulmányozhassák. A tanulmányúton résztvevők két csoportban, vitéz Kiss Lajos dr országos tűzrendészeti felügyelő, illetőleg Teasdale Ottó székesfővárosi másodfőparancsnok vezetésével érkeztek meg a volt jugoszláv fővárosba.

A város német katonai parancsnoksága a tanulmányút sikere érdekében a tűzoltótisztek vezetésére egy, a légitámadást átélő belgrádi szerb tisztviselőt bocsátott rendelkezésre. A vezető tájékoztató előadásából érdekes részletek és előzmények derülnek ki. Megtudhatjuk, hogy a jugoszláv hadvezetőség a német légitámadást megelőzőleg nagy légitámadásra készült — Budapest ellen. Virágvasárnap hajnalán mintegy 250 bombázó gépet készítettek elő a légitámadás végrehajtására, mikor váratlanul megjelentek a német repülőgépek és minden ellenállást elsöpör fölénnyükkel meghíúsították a jugoszláv kezdeményezést, sőt megölték a fegyverkezésre ellenállást és védekezést is. Az első bombák a vízműveket találták el s azonnal megbénították a vízszolgáltatást, emellett az első támadási hullám támadási céljai a repülőtér és a légvédelmi tüzesszökök voltak, úgyhogy a második és harmadik támadási hullám precíz munkáját mi sem zavarta többé.

S hogy ez a precíz munka mit jelentett, azt a tanulmányúton résztvevő tűzoltótisztek elborzadva és csodálkozva szemlélhették. Az első percek szinte bénító benyomásait azonban rövidesen felváltották a tárgyilagos szakértői megfigyelések. Természetesen a pusztulás képe bontakozott ki minden utcában és minden téren, de nem kellett sok adatot gyűjteni annak megállapítására, hogy a támadás mily nagy helyzetismeret és tervszerűség betartásával zajlott le. A németek romboló- és gyújtóbombákkal dolgoztak. Rombolóbombákat használtak a fontosabb centrumok és tárgyak hasznavehetetlenné tételére és az ellenállás letörésére, de azokon a fontosabb útvonalakon, amelyekre a támadónak bevonulása után is szüksége volt, ott mindenütt csak gyújtóbombák kerültek alkalmazásra. Ezeket az útvonalakon a tűzoltói szemek megfigyelését nem kerülte el az a körülmény, hogy a felgyújtott városrészben egyetlen üszkös gerendát, egyetlen félig égett tüzveszélyes anyagot találni nem lehetett. Csak füstös köfalak és salak, hamu volt található az épületek aljában. A tűzoltás teljes csődje csúfolta a tűzoltótisztek kutató szemeit. Csak három tényező hiánya magyarázza a tüzek fékezését pusztítását. Nem volt víz, nem volt oltóeszköz és nem volt — és hiába is lett volna az előző tényezők nélkül — aki a még kezdeti stádiumban kellőképp beavatkozott volna. A lakosság sem felvilágosítva, sem kiképezve és megszervezve nem volt, a padlások lomtalantisát nem hajtották végre, vizet — amire oly nagy szükség lett volna — nem tárolt előre senki, oltóeszközt nem szereztek be. De nem volt meg a második fokozat sem, nem volt segédtűzoltóság és a harmadik fokozat, a hivatásos tűzoltóság a nagyszámú és már kifejlett tüzekkel szemben, üres vízvezetékek és távoli szükségvízforrások mellett nem tudta felvenni a harcot.

A lakosság a rombolóbombák ellen védtelen volt, nem ismerte az elemi védekezési lehetőségeket s bár a kiépítetlen pincék nagy százaléka nem omlott össze, a lakosság rémületében ezeket a fedezőket kihasználatlanul hagyta s a várost elhagyni szándékozva, az utcákon pusztult el a repeszdarabok; légnymás, leomló épületek következtében.

A nagy pusztulás ellenére is csak egy lehet a benyomásunk. A hatalmas légi fölénnyel, amivel a németek rendelkeztek, mindenképpen kivívta volna a győzelmet, de a bekövetkezett anyagi pusztítás mellett sem lett volna annyi emberáldozata a támadásnak, ha a lakosságot legalább a helyes magatartásra kioktatták volna. Egy kis anyagi áldozattal, megfelelő szervezethez és a legelemibb óvórendszabályok bevezetésével mellett pedig a pusztítás annyira csökkenthető lett volna, hogy a sokkal nagyobb számban életbenmaradtak legszükségesebb életviszonyai biztosítva lettek volna. De így szokott az lenni. Az a nemzet, amely nem a népe javára építi otthonát, alapjában rendül meg.

szilágyi Németh Gyula

Az összes
„TOTAL”
rendszerű tűzoltókészülékek és berendezések gyártási jogának magyarországi engedélyese

Legújabb készülékünk és berendezésünk az

„ÜSTÖKÖS-TOTAL” léghaboltó-rendszer.
LIGETI és BIRÓ Budapest, V, Árpád-u. 10
Ismeretével készséggel szolgálunk. TELEFON: 127-739

Disszougáz-robbanás egy ipartelepen

Írta Preszly Béla szfőv. tűzoltófelügyelő, okl. mérnök

1941 május 11-én délelőtt 11 óra 55 perckor vitéz Pados István rendőr Szondy-utca 23. szám alatt levő gyógyszerár telefonján VI. Vörösmarty-utca 67. sz. alatt levő ipartelepen történt disszougáz-palack robbanásához riasztotta a tűzoltóságot. A rendőr izgagt hangon csak azt tudta mondani: „Jöjjenek gyorsan, mert nagyon sok sebesült van.”

A székesszőlősi hívatásos tűzoltósága két autófecskenővel, egy tolótrával, egy tisztiautóval és összesen 27 fővel vonult ki a helyszínre. A robbanás 11 óra 55 perckor, tehát pontosan 15 perccel a tűzoltóság riasztása előtt az Erőátviteli és Világítási Rt. Vörösmarty-utca 67. szám alatt levő ipartelepén történt. Ez az átlagban 200 főnyi munkást és tisztviselőt foglalkoztató ipartelep a város egyik legsűrűbben lakott részében fekszik. Ezen a környéken bérházanként átlag száz lakó lakik. A telkek alapterülete átlag 75 százalékban be van építve. Az ipartelep telke egy háromemeletes L alakú épülettel és egy kisebb egyemeletes épülettel ugyancsak 75 százalékban be volt építve. Az ipartelep túlszűfoltsága jellemző, hogy raktárai a szomszédos lakóépület pincéjébe is átnyúltak, továbbá hogy az egyemeletes épület pincéjében kovácsműhely, földszintjén portáslakás, emeletén pedig a hegesztőműhely volt elhelyezve. A hegesztőműhelyben hat munkás transzformátortartály hegesztésén dolgozott. A hegesztéshez disszoug- és oxigéngázkeveréket használtak. A disszougáz palackja eddig meg nem állapított ok következtében felrobbant. A robbanás hatása szörnyű volt. A kb. 1000 kg súlyú transzformátortartály az udvarra repült, magával vitte a hegesztőműhely két falát. A könnyű facement-födémét leszakította és áttörte a portáslakás födémét. A háromemeletes műhelyépület fél téglánál vékonyabb válaszfalai összeomlottak. A becsukott ajtók a robbanás toló- és szívóhatása következtében derékba törve, vagy a keretet kitépve törtek el. Egész különös esetek keletkeztek. Pl. a lezárt pinceajtó három darabra törve, a keret egy részével együtt a pincebe zuhant; a harmadik emeleti gondnoki lakás utcai szobájának ajtaja derékba törve, az udvari hallon keresztül a fürdőszobába esett. Továbbá az ipartelep valamennyi ablaka apró darabokra morzsolódva törött szét. Meglepő, hogy a hegesztőműhely épületét kivéve, sehol szerkezeti főfalon még csak repedés sem keletkezett.

A hegesztőműhelyben hat munkás dolgozott. Ezek közül ketten szörnyen halt, négy rendkívül súlyosan megsebesült. Az üzem csökkentett létszámmal dolgozott. A kb. 25 munkás és tisztviselő közül a két halotton és a négy súlyos sebesültön kívül huszonnyolc súlyosabban és negyvenhárom könnyebben sérültek meg. A sérülések nagy tömegét a nagy erővel repülő ablakszilánkok okozták. Minden sérült munkáson meg lehet állapítani, hogy a robbanás pillanatában merre volt arccal fordulva, arcának az a része ugyanis ablakszilánkoktól eredő mély szúrásokkal volt tele.

Érdekes megemlíteni a szomszéd házakban okozott rongálódásokat. A Vörösmarty-utca 69. számú

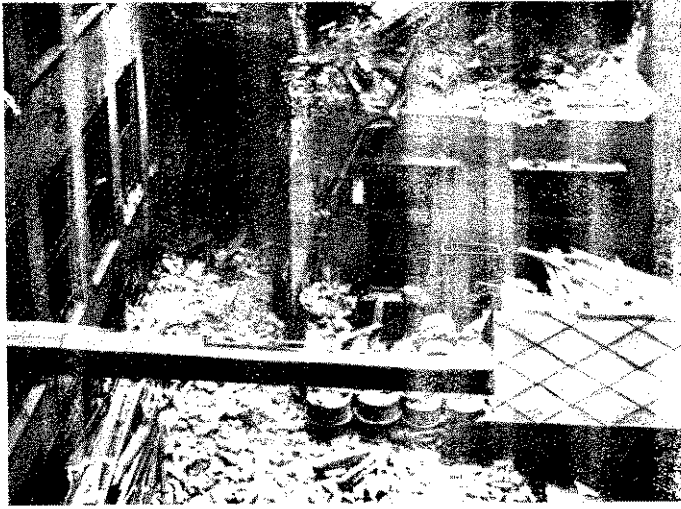
épület iparteleppel közös légudvari lakásaiban a válaszfalak a főfallal való csatlakozásnál végigrepedtek, az ablakok betörték és több bezárt ajtót és ablakot a légnnyomás a keretéből kitört.

A Szondy-utca 28. és 30. számú épületek közös légudvara az ipartelep udvarára nézett. A légudvarra néző lakások ablakai mindkét épületben összetörték, de egyébként a két épület egymástól lényegesen eltérően viselkedett. A Szondy-utca 28. számú épület válaszfalai legalább egy téglá vastag voltak, a robbanás hatására egyetlen fal sem repedt meg; a Szondy-utca 30. szám alatti épület légudvarra néző lakásainak válaszfalai féltégla vastagok voltak, ezek a falak átlósan megrepedtek, a vékonyabb rabitzfalak pedig beomlottak úgy, hogy öt lakásból a kerületi mérnök a lakókat kilakoltatta. Szerkezeti főfalakban egyébként egyik épületnél sem volt repedés vagy vakolatlehullás. A légudvarok oromfalai ellenben megrepedtek és részben ledőltek.

Az Izabella-utca 88. szám alatt a Cadeau csokoládégyár egyemeletes épületének tűzfala össze volt építve a hegesztőműhely tűzfalával. A robbanás ereje kinyomta tűzfalakat, megemelte a födémeket, átlósan

A felrobbant disszougáz-palack

Az üzemépület udvara a robbanás után

megrepszette a válaszfalat és ketté törte a saját udvarra néző külső főfalat.

Mindezt egyetlenegy dissouspalack robbanása okozta.

A székesfővárosi tűzoltóság — mint említettem — 15 perccel a robbanás után értesült egy rendőr

jóvoltából a tömegszerencsétlenségről. Mire a helyszínre érkezett, a rendőrség a környéket lezárta az odaözönlő kíváncsiak elől, a mentők pedig a sebesültek egy részét kórházba szállította, illetve kezeléssel látta el. A tűzoltóság kiérkezése után egy vízvezetéki sugárral eloltotta a hegesztőműhely tetőzetének és a romok közé került fa alkatrészeknek tüzeit. Ezzel egyidejűleg egy tiszt a pontos létszámot és így a hiányzók számát igyekezett megállapítani. Ez nehéz volt, mert a kórházba szállítottak száma állandóan változott. Egy másik csoport a háromemeletes épület valamennyi helyiségét átvizsgálta. Egy harmadik csoport pedig azonnal hozzáfogott a kb. egy méter magas törmelék eltakarításához, mázsás vastartányrészek és félmázsás téglapillérek alól egymásután kerültek elő az épen maradt dissous- és oxigénpalackok, végül a szétrobbant palack, majd pedig az egyik szerencsétlenül járt munkás holtteste. Ez a munka nehéz és életveszélyes volt, mert a háromemeletes épület megálló cserepei, a leszakadt és lógó ereszsatornadarabok és a tűzfalak omló részei bármely pillanatban beomlással fenyegetett.

A mentési munkálatok elvégzése után a leomló részeket a tűzoltóság biztosította, majd két és félóra munka után a helyszínt a szakembereknek átadva, bevonult.

Pillanattfelvételek a falusi tűzoltóságok életéből

(Befejező közlemény.)

Az eddig elmondottak kétségtelenül és mindenkinek meggyőzhettek arról, hogy több jóakaratot és támogatást érdemelne a tűzoltóság, mint amennyit általában tapasztalhatunk. Az eddigi idézetek szinte mind a pénzkérdés körül forogtak, de ezeken kívül sok más baj van a mi berkeinkben. Ezeknek javarésze nem a mi hibánkból származik, de bizony nekünk is akad söpörni valónk a saját házunk előtt.

Lássuk az idevágó idézeteket!

„A testület szellemére vonatkozóan meg kell említenem, hogy a községben dúló esztelen pártoskodás a testületben is érezteti káros hatását.“

Eljutottunk a magyar falu egyik legnagyobb betegségéhez, a vezető embereknek egymást megnemértéséhez. Mindannyian tudjuk és sajnálattal tapasztalhattuk szemleútunk alkalmával, hogy bizony nagyon kevés olyan községünk van, ahol egy-egy nagyobb tekintélyű férfiú vagy nő sikerrel tudja összetartani a falu értelmiségét. A legtöbb helyen érdekcsoportok, pajtáságok alakulnak és a pletykákon élőködve szétrobbantják a magyar falu békéjét, barátságos együttélését. A pártok állandóan iparkodnak, hogy a másik részről elcsábítsanak egy-egy értéket s maguk számát szaporítsák, erősítsék. Mivel pedig ez éppen az értelmiség körében dül, szomorú példát adnak az egyszerűbb embereknek arra, hogy valamiképpen egyet ne értsenek semmiben, hanem ellenzékiességeknek jóban-rosszban egyaránt. Ez a társadalmi bajunk sok szép és nemes gondolatnak, tervnek ásta meg a sírját és — mint a fenti idézetből látjuk — még a

tűzoltói intézményt is gyökerében támadja meg. Még vigasztaló reánk, hogy ez a baj nem a mi hibánkból származik.

*

Ismét egy más, mégpedig ennél sokkal nagyobb baj!

„A fiatalság szabadulni akar a földművelő pályától. Igyekszik más téren elhelyezkedni s elmegy vasúthoz, postához, Beszkárthoz, vagy munkásnak Budapestre. Így a testület tagjait még mindig csak az idősebbek közül toborozhatjuk. Ezeknek azonban nem sok kedvük van a gyakorlatokra járni, annál kevésbé (itt jön a régi és mindenünnét felhangzó panasz), mert nincs egyenruhájuk.“

Ez is szomorú jelenség és idestova általánosság lesz. Az egészséges és szabad földművesmunka már nem kell a mai fiatalágnak. Inkább elmegy rabszolganak, a gyárak lélektelen és örömtelen munkájába, de húzódozik a falusi élettől, annak csöndes és nyugodt örömeitől. Eszünkbe jut itt Jules Meline egykori volt francia földművelésügyi miniszternek egy érdekes munkája ily címmel: „Vissza a faluba!“ Feljajdul a francia államférfiú, hogy mi lesz az ország mezőgazdaságával, ha minden földműves ott hagyja elődeinek foglalkozását.

Szomorú valóság, hogy nálunk is erősen mutatkozik ez a kóros és káros jelenség. E sorok írója kefégyárat vizsgált meg egy alkalommal s ott látott egy 18—19 éves földművesleányt, akinek állandóan az volt

a teendője napról napra, hétről hétre, hónapról hónapra, hogy a kefék fáját rakta a fűrőgép alá. A tölgyfa-kefeháton kék körrel voltak jelölve azok a helyek, ahová a lyukat fúrta a gép. Ezekre a lyukakon húzták azután át a kefe szőrét, anyagát. Egy-egy ilyen kefefán, még ha kisebb fajta is, van átlag 80—90 lyuk s ezeket mind egymásután fúratja át a géppel az a szerencsétlen penészvirág-leány. A fűrő forogva jön lefelé, elvégzi teendőjét s pár másodperc múlva ismét fölfelé forog, hogy azután lefelé folytassa örök útját. Ez a gép enni kér. Nem lehet s nem szabad munka nélkül hagyni. Nem lehet se jobbra, se balra nézni; nem lehet a társával szót váltania, mert akkor kihagy egy munkaegységet... Így jön a száz, az ezer, a tízezer s esetleg százezer kerek nyílás a kefe fáján s így kallódik el egy fiatal emberi lélek. Figyelen megfeszített figyelemmel kell vigyázni, hogy pontosan a megjelölt helyre kerüljön a lyuk, mert ha elrontja a fát, akkor levonják a béréből, amely amúgy is roppant csekély.

Mikor kijöttem a kefégyárból, előttem volt a szabad mező, a szántóföld és ott is leányok dolgoztak: dalolva, nevetgélve és gyönyörködve a kék ég azúrjában, a kellemes szellőben, mely felborzolta hajukat, a pacsirta énekében és a napfényben, mely egészségre, pirosposzsgásra festette arcukat.

... Micsoda különbség! Amott géppé lett a fiatal teremtés, fakó arcszínnel, bágyadt testtel, fáradt lélekkel, megtört szemmel. Emez pedig tele életkedvvel, virágos hangulattal, boldog reménységgel, vidám dallal. És ezt az utóbbit cserélik le magyar földműveseink az előbbiért, meg nem gondolva, hogy nemcsak magukat teszik tönkre a nagyváros romlott légkörében és elhasznált levegőjében, a pincelakásokban, a lélektelen és tartalmatlan gépi munkával, hanem tönkreteszik még gyermekeiket is, akiknek arcáról lerí a koravenség...

*

Nézzük azonban a jelentések vidámabb sorait!

1. „Testületünk tagjainak szelleme, bajtársiassága jó. Kötelességüknek minden alkalommal szíves készséggel tesznek eleget, amennyiben kereseti elfoglaltságuk ebben nem akadályozza őket.“

2. „Mindnyájan átérzik hivatásuk fontosságát s minden igyekezetük az, hogy a rájuk váró feladatoknak mindenben megfelelhessenek“ — ezt mondja a másik.

A harmadik azonban már így nyilatkozik:

„A legénység szorgalma mindinkább csökken. A katonák azt tapasztalok, hogy az emberek egyre anyagiasabbak lesznek s nem igen hajlandók a nehéz munkát vállalni. Az önkéntes tűzoltókat testvérre köteles tűzoltókkal kell pótolni. De csak szűk ellégg. Hiszen a köteles tűzoltó, ha meg is jelenik a gyakorlaton vagy előadáson: lélekben sokasán hiányzik, mert csak azért megy el, hogy szabaduljon az esetleges büntetéstől. Eredményes munkát csak jó önkéntes tűzoltókkal lehet végezni és végeztetni.“

A negyedik ekként nyilatkozik:

„... Az önkéntes tűzoltó semmiben nem talál megkülönböztetésre. Eppen úgy kezelik, mint a köteles tűzoltót. Valamiképpen gondoskodni kel-

lene némi ellenszolgáltatásról, közmunkaváltság juttatásával, megjelenési díjjal, mely a kereseti pótlék címét kapná, vagy akármi más úton-módon...“

*

Örömmel jelentik több helyről, hogy a tűzoltóság nagy sikerrel és dícséretre méltó módon dolgozott az *árvízvédelem* terén és a szakszerű mentési munkában tevékeny részt vett.

Nem egy helyről jelenti a parancsnok, hogy

5. „A legénység kiöregedett tagjait a fiatal-ság nemtörődömsége miatt pótolni nem lehetett.“

6. „Az általános helyzet az, hogy néhány fiatal és ambiciózus tűzoltóm van... Egyébként a csapat kevésre megy.“

Van azután örvendetesebb jelenség is. Több községben úgy oldották meg a létszám emelésének kérdését, hogy

7. „... a leventék soraiból kellett új tagokat toborozni és beszervezni... Ez a módszer pompásan bevált és eleven, mozgékony csapatot hívtunk életre.“

Van azután olyan község is, ahonnan éppen ez a javaslat érkezik be és azt kívánja, hogy a leventék természetszerűen lépjenek át a tűzoltóság kebelébe s ott folytassák a katonás, fegyelmezett életet, ami nélkül nem képzelhető nemzetünk feltámadása.*

Várm. Felügyelő

* A múlt esztendő folyamán volt lapunkban egy cikk „A mostoha gyermek“ címmel. A tűzoltóságok szomorú anyagi helyzetével foglalkozott s föltárta mindazt a bajt és hiányt, amit a fenti parancsnoki jelentések hangsúlyoznak. Igaza volt tehát lapunknak, mikor ilyen szemszögből ítélte meg a helyzetet. De igaza volt akkor is, midőn a parancsnokokról írt, mert több helyről jön a segélyt kérő szó: mentsek fel ettől a tiszt-ségtől! Sokféle más teendője van és élni is kell; a mellékjövődelenre is szükség van a falusi értelmiség családjában...

Megnyugtatósnak csak annyit: a legfőbb hivatalos tényezők és szervek mindezekkel a bajokkal és hiányokkal komolyan foglalkoznak és dolgoznak, hogy a hiányok megszűnjenek, a bajokat kiküszöböljék és jöjjön el a szebb és boldogabb jövő minden magyar tűzoltóra. (Szerk.)

Felhívás!

Felhívjuk t. üzletbarátaink figyelmét, hogy a kitűnően bevált és közkedvelt

KR tömlőbekötő-gyűrűk

kizárólagos gyártását és forgalombahozatalát átvettük.

Vadásztöltény-, Gyutacs- és Fémárugyár Rt.

Központ és eladási osztály: Budapest, V, Mérleg-utca 3

A munkácsi tűzoltóság jelentése

A cseh elnyomatás alól felszabadult Munkács város tűzoltóparancsnoka most nyújtotta be az országos tűzrendészeti felügyelőnek első hivatalos jelentését a város tűzrendészeti viszonyairól. Jelentésében rövid visszapillantást nyújt a tűzoltóság multjára s ebből kitűnik, hogy a Munkácsi Önkéntes Tűzoltótestület 1940. év folyamán érte meg hatvanéves fennállását. A nagymultú testület az idegen uralom alatt is híven megőrizte magyar jellegét s bár a magyar nemzeti érzés ápolását az elnyomatás rendkívül erősen gátolta, az izzó hazaszeregetet minden igyekezet ellenére sem tudták kiölni, de még csak csökkenteni sem a tűzoltók szívéből. Hogy ez mennyire így van, bizonyítják a felszabadítás idejében lejátszódott események, amikor az ősi szabadság utáni vágy leküzdve minden ellenállást, a tűzoltók kezébe is fegyvert ad, hogy a magyar honvédekkel vállvetve semmisítsék meg a cseh hadsereg támadásait. Ezekben a harcokban esett el Sepentál Ferenc tűzoltó is, aki a többi tűzoltóval együtt a cseh orvtámadással bátran szembeszállt. A tűzoltóság azonban a további harcokban is tevékenyen részt vett a honvédség oldalán. Nyolc autóból álló egészségügyi osztagot állított ki, amelyeknél orvosok és tűzoltók látták el a szolgálatot. Az osztag a honvédekkel együtt vonult előre s a sebesülteket szedte össze a harctéren és szállította a munkácsi kórházba. Nem egy esetben kerültek így a tűzoltók a tűzvonalba, ahol bátor magatartásukkal nemcsak nagy elismerést szereztek maguknak, hanem sok magyar katonát is mentettek meg a biztos pusztulástól. A tűzoltóosztag a mentésen kívül egyideig a löszerszállítást is ellátta. A felszabadulás után a tűzoltótestület élete új fejezethez érkezett. 1939 június 2-án megalkotta — most már a 180.000—1936. B. M. számú rendelet értelmében — új alapszabályzatát, melynek alapján megválasztotta új tisztikarát. Majd Katrics József tűzoltóparancsnok megszervezte a hivatásos tűzoltóságot is. Most a város tűzvédelmét 1 hiv. tűzoltóparancsnok, 4 önkéntes tiszt, 12 hivatásos és 42 önkéntes tűzoltó látja el. A tűzoltóság felszerelési 1 drb autófecskenő 1200 l/p. teljesítményűvel, nyolcszemélyes, hab- és szénsavoltó felszereléssel; 1 drb autószerkocsi, 12 személyes; 2 drb komb. locsoló-tűzoltófecskenő 800, ill. 1200 l/p. teljesítményűvel; 1 drb 24 m-es gépkocsi-tűzoltólétra; 1 drb mentőautó; 2 drb mozdony- és 1 drb kocsifecskenő, továbbá az apróbb felszerelési tárgyakon kívül 1400 fm. kendertömlő. A jelentés a tűzoltóság működésére vonatkozólag csak az 1939. évi adatokat közli, amely szerint a tűzoltóság a felszabadulás első esztendejében 26 tűzzel vette fel sikeresen a küzdelmet. Ellenőrző szolgálatot tartott színházban 63 esetben 321 tűzoltóval, moziban 886 esetben 1559 tűzoltóval. Szergyakorlatot tartottak 72 esetben 1724 fővel, elméleti oktatás volt 14 esetben 862 fővel. Tűzrendészeti eljárás 66 esetben volt. A tűzoltóság újjászervezése, korszerűsítése erős ütemben halad Munkácson. A jelentés a fejlődés útját is kitűzte s a szépen ívelő kezdet azt a reményt nyújtja, hogy Munkács tűzrendészete mielőbb elérje azt a fokot, amelyen minden bizonnyal állana most, ha a cseh uralom a magyar tűzoltóság fejlődését meg nem gátolta volna.

Kerületi tűzoltótanfolyam Debrecenben. Debrecen sz. kir. város hivatásos tűzoltófőparancsnoksága július 2-től július 22-ig tartja a XXI. kerületi tűzoltótanfolyamát. A tanfolyamra jelentkezők kérvényeiket június hó 20. napjáig adják be a tanfolyamparancsnoksághoz az előírt okmányokkal felszerelve. A tanfolyam díja 70 P, amelyért a hallgatók megkapják az összes kerületi tűzoltótanfolyami szakkönyveket is.

66091/941. sz. Pestszentlőrinc m. város polgármesterétől.

Kivonatos pályázati hirdetés

Pestszentlőrinc megyei város hivatásos tűzoltóságánál lemondás folytán megüresedett egy tűzoltóújnci állásra pályázatot hirdetnek.

Az állásra azok pályázhatnak, kik 21. életévüket betöltötték és 30. évüket túl nem haladták.

Részletes feltételek a hivatalos órák alatt a polgármesteri hivatalban megtudhatók.

A szabályszerűen felszerelt kérvények 1941 június 30. napjának déli 12 órájáig Pestszentlőrinc város polgármesteréhez címezve, a város iktatóhivatalába nyújtandók be.

Elkészve beadott, vagy hiányosan felszerelt kérvények figyelembe nem vétetnek.

Pestszentlőrinc, 1941 május 20.

Balogh Géza dr sk., polgármester

BOROS egyenruházat

Tűzoltósági felszerelések, sapkák és egyenruhák
Budapest, VIII, Baross-tér 6 (Fiumei-út sarok)

Régi, megbízható, olcsó cég.
Egyesületeknek előnyök.
Kedvező fizetési feltételek

Egyenruhaszabóság és sapkaműhely
a helyszínen

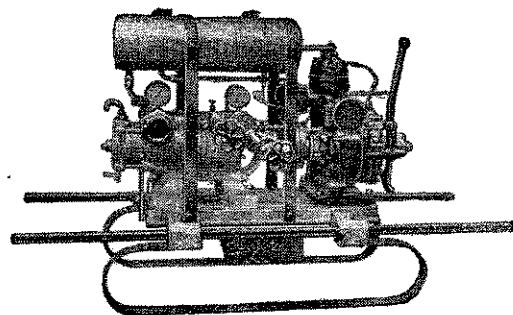
Benzin-
motoros

Önfelszívó tűzoltószivattyú

hordozhatóan és kétkerekű targoncán.

Szivattyúk és kompresszorok

minden nagyságban és minden célra.

TELEFON:
120-932
112-405

SOMMER és FEIN mérnökök

szivattyú- és kompresszorgyára

BUDAPEST, V, KATONA JÓZSEF-UTCA 3

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség kolozsvári nagygyűlésének részletes sorrendje

1941 június 26. Csütörtök

Dél előtt és délután a budapesti különvonaton kívül érkező vendégek fogadása és elszállásolása.

Az állomáson a kolozsvári tűzoltóság tisztjei várják az érkezőket és őket szállásaikra irányítják. Az érkezők az állomáson lévő tájékoztató irodát keressék fel. A csomagok elszállítására autóink rendelkezésre állanak.

Autón érkező bajtársaink a hivatásos tűzoltó-laktanyába (Postakert-utca 10—12) jönnek, ahol az ügyeletes tiszt a szükséges felvilágosításokat megadja.

A különvonat, amelyik Budapestről június 26-án reggel 6 órakor indul, körülbelül délután 2 órakor érkezik az országos tűzrendészeti felügyelő úr a kíséretében lévő urakkal és az anyaország különböző törvényhatóságai által a keleti és erdélyi visszacsatolt országrészek városai részére ajándékozott zászlókkal. Fogadtatásuk a feldíszített pályaudvaron körülbelül 2.30 órakor. Az ünnepélyes fogadtatásra megjelennek a vármegyei, városi hatóságok kiküldöttei, Erdély különböző városából az ajándékozott zászlók átvételére érkezett küldöttségek tűzoltótisztjei, zenekar és a kolozsvári tűzoltóság díszszázada. Az „Erdélyi induló” hangjai mellett lassan begördült vonatról leszállt országos tűzrendészeti felügyelő urat és a kíséretében lévő urakat Kolozsvár thj. szabad kir. város részéről üdvözlök. Ezután az országos felügyelő úr el lép a tiszteletére kirendelt díszszázad előtt. Majd a Budapestről hozott zászlókat az illetékes városok kiküldöttei jelképesen átveszik. Az ünnepélyes fogadtatáson az időközben megérkezett bajtársak is megjelennek. Az állomásról az átvett zászlókkal a Budapesti Tűzoltózenekar hangjai mellett a Mátyás király-diákházhoz vonulnak a résztvevők s ott a zászlókat elhelyezik. Innen a résztvevők melléjük osztott vezetőikkel kijelölt szállásaikra mennek.

Elszállásolás. Felhívjuk azon bajtársaink figyelmét, akik az érkezés időpontjáig kijelölt szálláshelyük címét nem kapták meg, hogy az állomáson elhelyezett tudakozóirodában a címek után érdeklődni szíveskedjenek. Úgyisint felhívjuk az érkezőbajtársak figyelmét arra, hogy a nagyobb csomagok szállítására telerautók állanak rendelkezésre.

Délután 17—19 óráig kerületi tűzrendészeti szakosztály érkezők a Mátyás király-diákház kistermében.

19—20 óráig elnöki tanácsülés a Városháza közgyűlési termében.

Este 20.30 órakor ismerkedési est (vacsora étlap szerint) a sétányi Kioszk kerthelyiségben. A Budapesti Tűzoltózenekar a Kioszk előtti zenepavillonban térzenét ad.

Figyelmeztetés

Arra az esetre, ha különvonatot bármilyen okból nem lehetne indítani, a törvényhatósági tűzoltó-szövetségek és a nagyobb tűzoltóságok tegyenek arra előkészületet, hogy a kiküldöttjeiket autóbuszon szállítsák a kolozsvári közgyűlésre.

1941 június 27. Péntek

Dél előtt 8—9-ig Istentiszteletek vallásfelekezetek szerint: a főtéri római katolikus Szent Mihály-templomban, a Farkas-utcai református templomban, a Kossuth Lajos-utcai unitárius és evangélikus templomokban.

Dél előtt 9.30—10.30-ig Kolozs vármegye és Kolozsvár thj. szabad kir. város Tűzoltó-Szövetségének megalakulása a vármegyeháza dísztermében.

Dél előtt 11—11.30-ig országos választmányi gyűlés a Mátyás király-diákház kistermében.

Dél előtt 12—13-ig országos nagygyűlés a Mátyás király-diákház nagytermében.

Dél előtt 13—13.30-ig a Segélyző Pénztár ülése a Mátyás király-diákház nagytermében.

Dél előtt 12—13-ig a Budapesti Tűzoltózenekar térzenét ad a főtéri Mátyás király-szobor előtt.

Délben 14—16-ig közös ebéd a Mátyás király-diákház nagytermében.

Délután 17—20-ig körséta Kolozsvár nevezetesegeinek megtekintésére társasgépkocsin. A körséta alkalmával megtekintjük a Mátyás király-teret és patinás házait, a Mátyás király-szobrot, a Szent Mihály-templomot, tovább haladva Mátyás király és Bocskay István, Erdély fejedelmének egymás mellett álló szülőházait. Karolina-téren felállított „Statua“-szobrot, a Szent Ferenc-rend ősi klostromát és templomát. Majd a Széchenyi-téren keresztül, a Postakert-utcán át a Hittler-térre megyünk s ott megnézzük a románok által épített görög keleti katedrális és a környező szép épületeket, a Nemzeti Színházat. Tovább haladva elmegyünk az egyetlen megmaradt és a régi Kolozsvár dicsőségét hirdető Bethlen-bástyáig és a várfalak mellett a Farkas-utcába jutunk. Itt megnézzük a Mátyás királyunk által építtetett gótikus templomot (a templom jelenleg a református egyház birtokában van), az ősi Bethlen-kollégiumot. A Mátyás király-diákház mellett elhaladva az egyetem épületeit és a vele szemben álló római katolikus gimnáziumot nézzük meg. Az Egyetem-utcába kikanyarodva, a barokkstílusú piaristemplomot, majd a Báthory—Apor-szemináriumot nézzük meg. A szemináriumban van elhelyezve Báthory István szobra, amelyet szintén megnézzük. A Petőfi-utcában a Biasini-szálló falán van elhelyezve Petőfi Sándor megszállását hirdető emléktábla. A Petőfi-utcán keresztül, a Majális-utcán fel a Botanikus-kerthez érünk. Autóinkat a másik bejáráshoz küldve, gyalog végigsétálunk Kolozsvár büszkeségén, a Botanikus-kerten. A kert-utcai kapun kijöve autóinkra ülünk és a Trefort-utcán le, az egyetemi klinikák mellett el, a Szent György-térre jutunk. Itt megtekintjük a Szent György-szobrot, egyetemi könyvtárt. A Mikó-utcán tovább folytatva utunkat, elmegyünk a központi egyetemi klinikák mellett s kijutunk a Monostori-útra. Az úton végighaladva, ki-megyünk a Gazdasági Akadémia és a sörgyár érintésével Kolozsmonostor és egyben Erdély legősibb templomának restaurált maradványaihoz, az 1059-ben

épített Kálvária-templomhoz. Innen visszafordulva a Monostori, majd Mussolini-úton át, a Bem-utcán befordulva, a sétatéren keresztül Kolozsvár másik büszkeségéhez, a Horthy-parkhoz megyünk ki. Itt megtekintjük az úszó- és egyéb sportpályákat. Visszajövet a sétatéren keresztül kimegyünk a Szamospartra, majd a Rákóczy-hídon keresztül hajtatva a fellegvár hegyoldalánál állunk meg. Gyalog felmenve a fellegvári mulatóba, annak terraszáról szemünkkel mégegyszer végigfutva megtett körutonkon, hideg sör és vacsora mellett pihenjük ki utunk fáradságait.

1941 június 28.

Az erdélyi városok részére küldött zászlókat vivő küldöttségek elutazása.

Azok részére, akik Kolozsváron maradnak, gyalogos kirándulás egésznapra Kolozsvár kedvenc kiránduló helyére, a gyönyörű fekvésű Bácsi-torokba. Indulás reggel 7 órakor a Mátyás király-térről társasgépkocsival a Rákóczy- és Donáth-úton végig a Török-vágásig. Innen gyalog a Hójaerdőbe. Reggelizés a Gaudeamus-vendéglőben. Gyalog tovább, az erdőn át, a tetőre. A Szent Pál-tetőn át le a Bácsi-torokba, ott ebéd. (Miután a Bácsi-torokban menedékház, illetve vendéglő nincs, kérjük a kiránduláson résztvevőket, hogy ebédre gondoskodni szíveskedjenek hideg ételek beszerzése útján.)

Ebéd és pihenő után fel a Csigadombra gyalog. Itt gyönyörű kilátás nyílik a Hideg- és Meleg-Szamos völgyeinek elénk táruló panorámájában. A Csigadombon különben a régi tengerfenék ősi csigáinak megkövesedett maradványai találhatók. Visszafelé jövet mindenütt a gerincen végighaladva, a Kányafő alatt lemenve a Burgya-kertbe megyünk, honnan vacsora után társasgépkocsinkon hazatérünk.

1941 június 29.

Társasgépkocsikirándulás Kalotaszeg és Sebesvár vidékére. Reggel 8 órakor indulás társasgépkocsikon, megérkezés körülbelül 10 órára Körösfőre, Kalotaszeg egyik legkedvesebb községébe. Istentisztelet a körösfői templomban. Megtekintése a híres kalotaszegi viseletnek, amint a templomból kijönnek. Séta

a Sebes-Körös forrásához. Ebéd. Utána tovább Sebesvárra, hol megtekintjük Erdély egyik kulcsának, Sebesvárának romjait. Vissza Bánffyhunyadra, majd onnan vacsora után haza.

1941 június 30.

A különvonat visszaindulása Budapestre.

*

Elszállásolás. A Hargita-szállóban rendelkezésre áll 23 egyágyas, 3 kétágyas, 1 négyágyas és 1 hétágyas szoba. Az egyágyas szoba ára személyenként 4 pengő, a kettő és hétágyas szobák ára személyenként 1 pengő.

A Transylvániában rendelkezésre áll 20 szoba, részben egy-, részben kétágyas. Az egyágyas szoba ára 5 pengő, a kétágyasé 7 pengő.

Az Egyetemi Diákotthonban 200—300 ember nyerhet elhelyezést. A szobák általában négyágyasak. Egy-egy szoba ára 4 pengő, egy-egy személyre 1 P. Ezenkívül különböző intézetekben biztosítunk szállást, ahol 10—12 személyes hálótermek vannak.

A magánlakások bútorozott szobái most vannak összeírás és elbírálás alatt. Itt, ezekben személyenként 3—4 pengőt kell fizetni.

Étkezés. Ebéd menüben 2 pengő, vacsora (sült körítéssel) szintén 2 pengő, reggeli 1 pengő, tehát az étkezés napi 5 pengőbe kerül ital nélkül.

*

UTAZÁS. Mint már legutóbbi számunkban közöltük, az Országos Tűzoltó-Szövetség június 26-án, reggel 6 órakor Budapestről külön vonatot indít Kolozsvárra. Cegléd, Szolnok, Karcag, Püspökladány és Nagyvárad állomásokon a környékbeli bajtársak számára meg van a felszállási lehetőség. A résztvevők anyagi felelősség mellett, legkésőbb június 10-ig jelentsek be a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetségnek (Budapest VI, Izabella-u. 51), hogy a külön vonaton hány személlyel kívánnak részt venni és hol szándékoznak arra felszállni. Az utazás oda-vissza körülbelül 8.40 pengőbe kerül.

Akik a fent említett kedvezményes elszállásolásban és étkezésben részesülni kívánnak, igényüket legkésőbb június 10-ig jelentsek be a kolozsvári tűzoltó-főparancsnokságnak.

EMAG-Szilvay -rendszerű,

szabadalmazott, háton hordozható, úszóra szerelt benzinmotoros centrifugal szivattyú-fecskendő.

Egy ember: szállítja ki a helyszínre egyedül hozza üzembe egyedül eresztí a vízre egyedül oltja a tüzet

További előnyei: 8 méternél nagyobb mélységből szállít vizet Szívóoldali hibák nem léphetnek fel

Nincs szívótömlő és más szívóoldali berendezés Lajtra csatlakoztatható Tűzcsapra csatlakoztatható Vizen úsztatható

Megfelel a 180.000/1936. B. M. sz. rendelet előírásának.

Vadásztöltény-, Gyutacs- és Fémárugyár Rt. Budapest, V, Mérleg-u. 3

Telefon: 298-960

HÍREK

Bojársky Béla dr. ny. városi tisztifőorvos, a Miskolc-i Önkéntes Tűzoltó- és Mentőegyesület főparancsnoka 1941 május 21-én tragikus hirtelenséggel váratlanul elhunyt. Mi sem bizonyítja szebben áldozatos emberbaráti érzületét, mint az, hogy orvosi, majd tisztiorvosi működésén felül mint önkéntes tűzoltó 41 éven keresztül fáradozott az emberiség jólétéért. Nemcsak a testi szenvedések megszüntetésében és az emberi élet közvetlen megmentésében merült ki áldozatos élete, hanem abban is, hogy felülük még az elemi csapásokat is elhárítsa és így az emberi élet céljait szolgáló javak pusztulását előidéző okok megelőzését is életcéljául tűzte maga elé. Emlékét kegyelettel őrizzük.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség f. évi június hó 9-én a Szövetség székházában déli 12 órakor elnökségi ülést tart, melyre az elnökségi tanácsstagok megjelenését kéri. Az ülés tárgya a Szövetség ingatlanainak adásvételével kapcsolatos érték átcsoportosításának letárgyalása.

Kézi tömlőorsók beszerzése. Pest vármegye Tűzoltó-Szövetsége elhatározta, hogy az új Gyakorlati Szabályzat irányelveinek megfelelőleg, a korszerű fecskendőszerek alkalmazásához a vármegye területén levő községek részére szabványos kézi tömlőorsót egységesen szerez be. A magas pótdadjú községek részére a tömlőorsót díjtalanul, míg a tehetősebb községek részére a nagybani előállítási áron, 17 P térítése ellenében bocsátja rendelkezésre.

A Csonka János Gépgyár Rt. új címe Budapest, XI. Fehérvári-út 50. Levélcím: Budapest 112. Postafiók 48. Telefonszám változatlanul 258-858.

Záróvizsgálat Sátoraljaújhelyen. A „Zemplén“ c. lap 19. számában olvassuk, hogy a sátoraljaújhelyi hivatásos tűzoltók tanfolyamzáró vizsgálata a legszebb sikerrel folyt le a tűzoltólaktanya szépen feldíszített termében. Nagyszámú érdeklődő részvételével tartották meg a vizsgálatot. A feleletekből látszott, hogy a tíz napig tartó tanfolyam alatt komoly munka folyt előadók és hallgatók részéről és mindenki átérezte a tűzoltói hivatás jelentőségét.

A tanfolyam előadói és a vizsgálóbizottság tagjai voltak: Olchváry Dezső vm. tűzrendészeti felügyelő, Arányosy Endre dr vármegyei aljegyző, Bisztray László dr. Arany Sándor, Török Zoltán, Faix Bertalan, Tormay István dr és Nádassy Kázmér. A vizsgálat befejeztével a város polgármestere osztotta ki a hivatásos tűzoltók szolgálati érmeit, buzdító beszéd kíséretében.

20 éves szolgálati érmet kapott Szolnoki Dezső; 15 éves szolgálati érmet kaptak Nádassy Kázmér, Szabó István, Szász Mihály, Pál és Kovács János; 10 éves szolgálati érmet Bojár Ferenc, Lénárt István, Gáspár József és Szász János; 5 éveset Kaduk István és Vár-

falvi János tűzoltók, akik mindig becsülettel és derekasan dolgoztak és ezzel megérdemelt kezekbe jutottak a szolgálati érmek. — Arany Sándor tűzoltóparancsnok rövid újhelyi munkássága alatt is megmutatta rátermettségét és agilitását.

A magunk részéről örömmel állapítjuk meg, hogy a hivatalos világ és a közönség érdeklődése megnyugtató s bizonyára rendkívül hasznos a tűzoltói intézmény szempontjából.

Az Egri Önk. Tűzoltó- és Mentőegyesület éves közgyűlése mult vasárnap volt. Megelőzően hálaadó misén vettek részt, melyet Vizy Miklós dr apátkanonok, a testület papja mondott s egyben méltató beszédet intézett az emberbaráti szeretet katonáihoz. A közgyűlés Kálnoky István dr polgármester elnöklésével folyt le s hálával emlékezett meg arról a szolgálatról, melyet az egri önkéntes tűzoltóság a város közönségének tett és a légoltalmi munkában kifejtett. A tűzoltók kiképzése teljesen az országos felügyelő rendelkezésével kiadott terv szerint folyt és nagy eredménnyel. A közgyűlés őszinte elismeréssel emlékezett meg Ruzsin Ferenc hív. és önk. parancsnok érdemeiről, aki pompás fegyelmet és bajtársiasságot teremtett a 65 tagú egyesületben s a legbensőbb összhangot az önkéntes és hivatásos tűzoltók között.

Tűz Pisztraháza községben. Folyó évi május hó 15-én 16 óra 30 perckor a ramocsaházi csendőrség telefonon sürgős segítséget kért a munkácsi tűzoltóparancsnokságtól Pisztraháza község részére, ahol a jelentés szerint már több ház lángokban állott. Munkácsról a város tűzoltóparancsnokának intézkedésére Zágorszky hiv. tűzoltótűzmester vezénylete alatt egy gépkocsifecskendővel két tűzoltórészleg vonult ki. A hivatásos tűzoltóság kiérkeztekor a községben már öt önkéntes tűzoltótestületet talált működésben, amelyek azonban kis teljesítményű kocsifecskendőkkel csak kisebb helyi eredményeket értek el, de nem voltak képesek a tűz tova terjedését teljes szélességben meggátolni. A községben ekkor 8 lakóház, 10 istálló, 13 csűr, több ól, melléképület és szalmakazal állott lángban. A munkácsi hiv. tűzoltók 1200 percliter teljesítményű fecskendővel avatkoztak be s több sugár alkalmazásával azonnal hárták szét a tűz tova terjedését elvágták. A tűz teljes eloltása további 4 órai munkába került. A tűzvész gyermekek játékból keletkezett, akik szülei távollétében a csűrben tüzet raktak. A tűzvész áldozataként esett Skreba Veronika ötéves gyermek, elpusztult két borjú, 18 sertés, 12 tyúk, 7 bány, elégett 8 lakóház, 10 istálló, 13 csűr, 5 ól, több melléképület, 8 kazal széna, illetve szalma s több gazdasági szerszám. A tűzkár összege kb. 65.000 P, melyből a biztosítás révén legfeljebb öt százalék térül meg. A tűzoltásban részt vettek a pisztraházi, bárdaházi, beregleányfalvi, makarjai, zsófiafalvi önkéntes tűzoltók egy-egy kocsifecskendővel és a munkácsi hivatásos tűzoltóság egy nagyteljesítményű gépkocsifecskendővel.

Hazánk legrégebb, több mint 121 éve fennálló
tűzoltószergyára

Seltenhofer Frigyes Fiai

Alapítva 1816

magy. kir. udvari szállítók

S o p r o n

Legelső tűzoltószerszám-, kút-, szivattyú- és gépgyár, harang-, fém- és vasöntöde. A párisi világkiállításon nagy aranyéremmel, azonkívül sok arany- és ezüstéremmel, valamint díszoklevéllel kitüntetve. Gyárt: motorfecskendőket, kocsifecskendőket, különféle tűzoltószereket és felszereléseket. Kedvező fizetési feltételek és sokévi jótállás. Költségvetést és kiszállást díjmentesen eszközölünk.

Rendelet

A m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter
220.259—1941. IV. 8. számú rendelete

a tűzoltólaktanyák legénységi szobáiban üzemben tartott szórakoztató rádióvevőberendezések előfizetési díjának 50 százalékos mérséklése tárgyában.

A tűzoltólaktanyák legénységi szobáiban üzemben tartott szórakoztató rádióvevőberendezések után 1941 május 1-től kezdődő hatállyal 50 százalékos díjkedvezményt engedélyeznek.

Az e rendelet alapján engedélyezett díjkedvezményes rádióvevőberendezés engedélyese csak az üzembentartás helye szerint illetékes tűzoltóparancsnokság lehet.

Az e rendelet a kihirdetésének napján lép életbe.

Budapest, 1941 május 21.

Varga József dr. sk.,
a m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi minisztérium vezetésével megbízott m. kir. iparügyi miniszter

Felhívás

a kassai kerületi tűzoltótanfolyam látogatására

Kassa szabad királyi törvényhatósági joggal felruházott város a m. kir. belügyminiszter úr 180.000—1936. sz. rendelete 50. §-ának (2) bekezdése alapján és a 44.339—1940. V. B. M. számú rendeletben adott engedélye alapján 1941. évi július hó 16-tól augusztus hó 6-ig kerületi tűzoltótanfolyamot tart, amelynek célja, hogy a városok és községek részére a tűzoltóságok szervezésére és vezetésére alkalmas tűzoltótiszteket képezzen.

A kerületi tűzoltótanfolyamra a jelentkezés határideje július hó 10-én reggel 8 óra.

A tanfolyam felvételi díja, tandíja, vizsgadíja, szakkönyvek, ruhahasználat és felszerelés használat díja együtt hallgatónkint 70 pengő, amelyet a jelentkezéssel egyidejűleg kell a tanfolyamparancsnok címére megküldeni, 14 fillér postakézbesítési díjjal együtt.

Gondoskodom a hallgatók csoportos kedvezményes elszállásolásáról, melynek díja az egész tanfolyam idejére 6 pengő. Ezért a hallgatók katonai elszállásolást (ágy, szalmazsák, lepedő, pokróc) kapnak. Az elszállásolás igénybe vétele kötelező. Ugyanakkor biztosítok a hallgatók részére kedvezményes napi bőséges háromszori étkezést, melynek díja az egész tanfolyam tartamára 54 pengő.

A tanfolyamot záróvizsga fejezi be. A sikerrel vizsgázott hallgatók a kerületi tanfolyam felügyelőjének bélyegzőjével ellátott országos érvényű bizonyítványt kapnak, mely a m. kir. belügyminiszter úr 111.200—1938. sz. rendeletének 1. § (5) bekezdése alapján önkéntes, kötelező és magántűzoltóságok tiszti (parancsnoki) tennivalóinak ellátására képesít.

A tanfolyamot légoltalmi kiképzéssel bővítettem s az eredménnyel végzett hallgatóknak a m. kir. honvédelmi miniszter úr 61.411—1938. eln. lgv. sz. rendelete alapján külön légoltalmi tanfolyamot végezniök nem kell.

Kassa, 1941 május 27-én.

vitéz László Árpád, sk.,
kerületi tűzrendészeti felügyelő,
tanfolyamparancsnok

Szerkesztői üzenetek

Berze Vilmos. Kérjük pontos működése helyének megjelölését. — R. M. Túlságos részletességgel nem foglalkozhatunk a kérdéses tárgyban. Egyrészt helyünk szűk volta miatt, másrészt mert nincs is szükség rája. — Szép Gyula, Nagykapornak. Az augusztus 4-től 27-ig Budapesten tervezett és meghirdetett tűzoltótanfolyamra csupán tanítókat vesznek fel, így bajtárs uram nem pályázhatik.

Hirdetmény

Értesítjük az összes tűzoltóparancsnokságokat, hogy az országos tűzrendészeti felügyelő úr intézkedése alapján jövőben az összes törvényhatósági tűzoltószövetséget el fogjuk látni tűzoltói szakkönyvekkel és nyomtatványokkal. Ennélfogva a tűzoltótestületek jövőben a szűk ségleteiket az illetékes törvényhatósági tűzoltószövetségtől kérjék.

Az Országos Szövetség tehát a jövőben az egyes tagtestületek részére könyveket, nyomtatványokat nem fog küldeni. Kivételt képeznek a thj. városok hivatásos tűzoltóságai, akik szükségleteiket továbbra is közvetlenül az Országos Szövetségtől (Budapest, VI, Izabella-utca 51. sz.) igényeljék.

Főszerkesztő: Breznay Imre

Felelős szerkesztő és kiadó: Lukács Zoltán dr

Tiszti és altiszti **rőzsekéseket**

legszebb kivitelben szállít
MÉSZÁROS LAJOS műtővmester
Budapest, VIII, Mária-utca 15
Telefon 349-859

Mindennemű **létrák,**
tűzoltó- és légoltalmi felszerelések
beszerzési forrása

Metzker Ferenc

Budapest, XI, Horthy Miklós-út 35

Telefon 456-363

Becsüljük meg póto:ha- **gumijainkat!**
tatlan

Konzerváljuk „**PROTEGOM**”-mal.

Telefon: 115-543 Tűzoltó gumitárgyak élettartamát megsokszorozza. Vezérképviselőt:

PROTEGOM, HOLLÁN-UTCA 22

**Mátrai sisak-, tűzoltószere-
és légoltalmi felszerelések gyára**

Keresztény **Mátrai Anial és Társa ri.**
cég Budapest, XIII, Lomb-utca 34—36. Telefon 299-055

Modern és nagyteljesítményű négykerekű
kézi hajtású tűzifecskendő

kitűnő állapotban, hivatalosan kipróbálva
1900 pengőért eladó.
Megtekinthető Ungváron. — Érdeklődésre
részletes leírást és fényképet küld Hajdu
Sándor Ungvár, Kossuth Lajos-tér 13

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség kiadványai

SZAKKÖNYVEK:

II. Vitéz Roncsik Jenő dr:	
Megelőző tűzrendészet, I. rész	1.— P
Megelőző tűzrendészet, II. Alkalmazott rész	1.— P
III. Erdély Ernő: A tűzoltás szabályai	
VIII. Dévényi Endre dr: A tömlő	1.— P
Rehák Tamás: Motoros fecskendők és szer- rek, fűzve	5.— P
Teasdale Ottó: A tűz és robbanás veszélye	5.— P

SZABÁLYZATOK:

1. Szolgálati szabályzattervezet	1.— P
2. „Vezetőjelzések“ című függelék a Gya- korlati Szabályzathoz	—30 P
3. Műszaki szabályzat és oktatás (2 füzet)	3.50 P
4. Kiképzési tervzet tűzoltótestületek ré- szére	—30 P
5. Gy. 1. Alap kiképzés	—80 P
6. Egyenruházati, öltözködési és tisztelet- adási szabályzat	—20 P

EGYÉB SZAKIRÁNYÚ KÖNYVEK:

vitéz Roncsik dr: Gróf Széchenyi Ödön élete	5.— P
— — A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 60 éves története	5.— P
Katonai és polgári repülőgépek nemzetközi jel- zései	1.70 P
Tűzoltó Naptár az 1941. évre	1.— P

FILLÉRES KÖNYVTÁR:

K. Császár Elemér: Építéstan	88	„
Konok Péter: Mechanika	44	„
— — Géptan	18	„
vitéz Roncsik Jenő dr: Vármegyei és járási tűzrendészeti felügyelők kötelességei és magatartása	60	„
vitéz Szalay Lajos dr: Fizika és kémia	18	„
vitéz Szalay Lajos dr: Kémia	32	„
Szalay: Tűzkísérleti állomásban lefolytatandó típusgyakorlatok	10	„
Somorjai: Ügyvitel, leltár stb.	30	„
Szőllősy dr: Jogrendszer	18	„

NYOMTATVÁNYOK:

I. Hivatásos tűzoltóságok részére

1. Iktató	3 fillér
2. Törzskönyvi lap	3 fillér
3. Létszámeligazítás és napi működési napló	3 fillér
4. Kárjelzések naplója	3 fillér

5. Kárjelentési napló	3 fillér
6. Kárbejelentés	2 fillér
7. Motorüzemanyagnapló	4 fillér
8. Üzemanyagkivételezési lap	1 fillér
9. Parancskönyv	3 fillér
10. Kihallgatási napló	3 fillér
11. Orvosi vizsgálati könyv	4 fillér
12. Szolgálati jegy	1 fillér

II. Önkéntes tűzoltóságok részére

Önkéntes testületek ügyviteli egységkönyve (kötve).
Kisebb községek részére 4.— P
Nagyobb községek részére 5.— P
Az egységkönyvben a következő nyomtatványok vannak be-
kötve, melyek ívenként is kaphatók:

a) Borítékív és utasítás az egységkönyv ve- zetésére	3 fillér
b) iktató	3 fillér
c) működési napló	3 fillér
d) törzskönyv és egyéni felsz. kimutatás	3 fillér
e) jegyzőkönyv	2 fillér
f) felszerelések leltára	4 fillér
g) szakkönyvek leltára	3 fillér
h) egyéb értékek leltára	3 fillér

Tűzoltószertárterv	2.— P
Hozzávaló költségvetés	1.— P
Kerületi és törvényhatósági tűzoltótan- folyam törzskönyve	10 fillér
Kerületi és törvényhatósági tűzoltótan- folyam naplója	5 fillér
Fecskendő próbalap, motorfecskendő vizs- gálatához darabonként	4 fillér
Fecskendő próbalap, kézfecskendő vizsgá- latához darabonként	4 fillér
Díszokmányürlap	2.— P
Osztályozási lap tűzoltóversenyekhez, 1 drb	2 fillér
Tűzoltói igazolványok:	
Vászonburkolatban	25 fillér
Igazolólap, burkolat nélkül (legénységi)	2 fillér
Személyi lap	2 fillér
Evi jelentés hivatásos, önkéntes, köteles és magántűzoltóságok működéséről	5 fillér
Vizsgálati jegyzőkönyv	5 fillér
Kerületi tűzoltótanfolyambizonyítvány	6 fillér
Törzsisv a tűzoltócsaládokról	8 fillér
Tájékoztató tűzoltócsaládok látogatásához	2 fillér

SZOLGÁLATI ÉRMEK:

V. éves 2.—, X. éves 3.—, XV. éves 6.—, XX. éves
7.—, XXV. éves 11.—, XXX. éves 12.—, XXXV.
éves 15.—, XL. éves 16.— P.

Éremszalag 30, igazolványlap 30 fillér

Királyi díszérem kicsinyített mása 30 fillér

A könyvek, nyomtatványok, valamint az érmek ára a szabályszerű névkimutatással a 23.297. számú posta-
csekken előre küldendő be.

Megrendelhetők a MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG irodájában, Budapest, VI, Izabella-u. 51.

Szállítunk
a hatósági előírásoknak megfelelő

Ismertetés
felvilágosítás
és ajánlat
díjtalan

MÁVAG
GYÁRTMÁNYÚ

Telefon 133-394

hordozható benzinmotoros és kézi működtetésű **fecskendőket, vízhordó- és öntözőkocsikat, tűzoltó- és locsoló autókat** a legjobb minőségben, megbízható és tartós kivitelben.

MAGYAR KIRÁLYI VAS-, ACÉL- ÉS GÉPGYÁRAK KERESKEDELMI KÉPVISELETE RT.
BUDAPEST, VIII, MÚZEUM-KÖRÚT 18, II.

KÖHLER ISTVÁN

**FECSEKENDŐ-, SZIVATTYÚ-
és tűzoltófelszerelések gyára**

Gyárt: Modern motoros, turbinás és dugattyús
tűzoltófecskendőket, tűzoltószereket, felszereléseket
és szivattyútelepeket a tűzoltás és öntözés céljaira

BUDAPEST, X, KORPONAI-UTCA 21. SZÁM

Alapítva 1896

Minden nem ü
tűzoltó- és légoltalmi
felszerelési cikkek
raktárról kaphatók

Mátrai Antal és Társa Rt.

Gyár és központi iroda:

Budapest, XIII, Lomb-utca 34-36 - Telefon '299-055
Városi irodák: VI, Teréz-körút 22 - Telefon 121-533

Gyárt: kézi- és motor-
fecskendőket, mindenfé-
le létrákat, motollákat,
vízhordó és öntöző lajtó-
kat, szerkocsikat és lég-
oltalmi felszereléseket

FELTEN ÉS GUILLEAUME RT., BUDAPEST, I.

a budapesti hivatásos tűzoltóság szállítója

GYÁRT: BELÜL GUMIZOTT TŰZOLTÓTÖMLŐT
kívánt méreteken és nyomásig.

LEVÉLCÍM: BUDAPEST 113. POSTAFIÓK. TELEFON: 258-880

Hazai
gyártmány!

MINIMAX

a legjobb magyar gyártmányú kézi tűzoltókészülék. Nem hason-
lítható össze a különböző utánzatokkal. Felvilágosítással szolgál a
MAGYAR MINIMAX RT., BUDAPEST
GYÁR, IRODA: VI, RÓZSA-UTCA 85. TELEFONSZÁM: 123-731

CORVIN ÁRUHÁZ RT.

BUDAPEST VIII, BLAHA LUJZA-TÉR 1-3

Csonka János gépgyára gyártja a

mindenhol bevált, tökéletes **tűzoltómotorokat!**

MAGYAR TŰZOLTÓ INDULÓ

Szerzette:
SÁNDOR JENŐ

ÁRA 10 FILLÉR.

MAGYAR TŰZOLTÓ INDULÓ

Szerzette:
Sándor Jenő.

Tempo di Marcia.

Musical notation for the introduction, featuring a treble and bass clef with piano accompaniment. The key signature has two flats (B-flat and E-flat), and the time signature is 4/4. The introduction consists of several measures of music, including a prominent triplet in the final measure.

Verse.

Musical notation for the first verse, including lyrics and piano accompaniment. The lyrics are: 1. Ha jő a vész, te; 2. Ha zug az ár, ha; 3. Egy baj-tár-sunk, ha. The piano accompaniment features a triplet in the first measure and a dynamic marking of *sf* (sforzando) in the second measure.

Musical notation for the second verse, including lyrics and piano accompaniment. The lyrics are: légy me-rész, a ma-gyar tűz-ol-tó so-ha-sem fél.; fojt a füst, ro-han a lán-gon, a ro-mo-kon át.; ott ma-rad, a mi sze-münk-ben ő i-ga-zi hős. The piano accompaniment features a triplet in the first measure and another triplet in the final measure.

Ha hív a jel, ro- han- ni kell, a- mi- kor ol- tal-
 S a vész u- tán el- zen- gi majd, e dal a tűz- ol-
 Em- lé- ke ben- nünk min- dig él, hisz a ba- rát- sá-

Cin.
 x

Refrain.

mat va- la- ki kér. _____
 tók di- a- da- lát. _____ Raj- ta, raj- ta, _____ száz ve-
 gunk o- lyan e- rős. _____

p-f

szély- lyel _____ szem- be- né- zünk, hogy- ha kell. _____

_____ Mert szi- vünk- ben, _____ any- nyi tűz van, _____ azt nem olt- ja _____

tr

sem- mi el. ————— Hogy- ha fel- búg ————— a szí-

tr

ré- na ————— és a vész- ki- ál- tó jai, —————

Ro- ha- nunk — hát fél- ni nem kell, tud- ja min- den em- ber,

most már nem lesz baj! ————— Raj- ta, —————

1. 2.

tr

TÜZRENDÉSZETI KÖZLÖNY

A MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓ-SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én

Az előfizetési és hirdetési díjakat a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 22.29. számú megnevezésére lehet befizetni. Címzett: Magyar Posta-iroda, Budapest.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség, szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, VI, IZABELLA-UTCA 51

Telefon: 223-254

Előfizetési ára egész évre 12 pengő

A szerkesztőség címére küldött szakcikkeket, ha közlésre alkalmasak, díjazzuk

Alapja a B. M. sz. 126.278—1938. B. M. sz. rendeletével („Belügyi Közlöny” 1939. évi 5. sz.) a vármegyék, városok és községek számára

TÜZOLTÓTESTÜLETEK A LAPOT DÍJTALANUL KAPJÁK

Találkozónk Erdélyben

Mikor a német hadsereg 1871-ben Sedannál tönkrevverte és elfogta III. Napoleon seregét, I. Vilmos szeptember 2-án ezt írta feleségének: „Welche Wendung durch Gottes Fügung!” Micsoda fordulat az Isten rendeléséből!

Mi is elmondhatjuk I. Vilmost most, midőn Kolozsvárra készülünk a magyar tűzoltók országos közgyűlésére: micsoda fordulat Isten kegyelméből!

Ki gondolta, ki hitte, ki remélte volna ezelőtt egy esztendővel, hogy ez is megtörténhetik!?

És megtörtént . . . Ismét Kolozsvárra megyünk, ahol már egy ízben összejött a magyar tűzoltóság 1895-ben, amidőn XII. nagygyűlését tartotta az erdélyiek nagy ünneplése között.

Akkor folyt le a magyarországi és erdélyi tűzoltóság uniója, egyesülése is, mert ugyanakkor mondták ki a „Királyhágón inneni Tűzoltó-Szövetség” feloszlását lassú tengődés után, mivel: „. . . célszerű lenne — mint javaslatunk mondja —, ha az 1876-ban alakult, de 1883-tól szünetelő erdélyi szövetség véglegesen feloszlának és vagyoniát az Országos Segélyező Pénztárnak adná át . . .” Úgy a feloszló szövetség, mint az országos nagygyűlés egyhangúlag fogadta el s mondta ki határozatképpen a beolvadást.

Mindenesetben azonban már a multhoz tartoznak s remélhetőleg Erdély lakossága teljes egyértelműséggel és egységgel is csatlakozik a magyar állameszervezetnek. Erdélyben Kolozsvárott az ügyszeretemben, a közügyekért való becsületos munkában.

A székely messzeszakadt vérrokonaink és elszigetelten maradt testvéreink nagyon meleg érzéssel ölelik majd keblükre a magyart. Eszünkbe jut a tölgyfáról szóló allegória. Az erdejétől messzeszakadt tölgy akármekkora távolságban is együtt zúg eredeti erdejével éppen úgy, mint a tengerszem is együtt háborog a maga óceánjával. Titokzatos kapcsolat fűzi őket egybe: a vérségi összetartozóság bensőséges

arany kapcsolata, mely soha nem rozsdásodik meg, mert nemes fém.

És mit szóljunk a román lakosságról, mely a XIII. század végefelé kezdett beszivárogni a Kárpátokon túlról, mint ahogy a köd lassan-lassan üli meg a tájat. Észrevétlenül, szinte titokzatosan. Így népesítették be apránként különösen a Marostól délre eső vidékeket, de hiteles történelmi okiratok bizonyítják, hogy a magyarság évszázadokkal előzte meg őket a Kárpátok keleti medencéjében.

Nagy tisztesség a magyarra, hogy a II. Géza idejében betelepített szászok megtarthatták nyolc hosszú évszázadon át nyelvüket, szokásaikat. Senki nem akadályozta őket abban, hogy ősi germán hagyományaikat féltékenyen megőrizhessék. Csöndes, szemlélődő hangulatuk máig megmaradt s megmaradt szívós kitartásuk a biztos anyagi élet megteremtéséhez. Kiváló tulajdonságuk ma is megvan: az összetartás, a nyugodt figyelés, a mások dolgaival nem törődés.

Hiszük, hogy őket is kiábrándította a huszonkétéves román uralom éppen úgy, mint a horvátokat a kétévtizedes szerb járom nyüge.

Erdély különben soha nem is volt valódi politikai fogalom, hanem inkább és egyedül földrajzi egység s természetes tartozéka Magyarországnak. Politikai tartalommal csak évszázadok hosszú sora töltötte meg s Kolozsvár sem volt soha kimondottan és jogszerint főváros, mégis szinte önkéntelenül azzá tette a benne lejátszódó sok-sok politikai esemény.

Így bízhatunk abban, hogy a húszéves szenvedésben még jobban megedződött szabad lófőszékelyek, a komoly zárkózottságú szászok, a Vas Gereben dunántúli okos és józan emberei, a komoly, hallgatag és mégis buzgó vérű hajduk, az agyafurt gondolkodású palócok, a bácskai magyar svábok és a jászkunok szíjasizmú magyarjai meleg bajtársi szeretettel fognak kezét ezen az országos találkozóon, amely első lesz a trianoni megpróbáltatások után s melyre őszinte szeretettel s bizakodó reménységgel várunk.

Magyar tűzoltók arcképcsarnoka

néhai Kele József dr

szolnoki parancsnok és szolnokvármegyei szövetségi elnök

A magyar tűzoltói eszmének és a hosszú ideig oly mostoha elbánásban részesült magyar tűzrendészeti kérdéseknek kevés oly lelkes és minden áldozatra készleges harcosa volt, mint néhai Kele József dr, aki megteremtője Jász-Nagykun-Szolnok vármegye tűzrendészeti szervezeteinek és a községekben, városokban működő tűzoltótestületeknek.

A válságba került Szolnoki Önkéntes Tűzoltótestület újjászervezése körül 1890-ben érdemes tevékenységet fejtett ki a büszke jászok városából, Jászberényből, Szolnokra származott

fiatal és tetterős ügyvéd, Jász-Nagykun-Szolnok vármegye későbbi tisztifőügyésze, Kele József dr. A hálás szolnoki bajtársak nyomban élükre állították őt, aki már 1880-ban magára öltötte és halála napjáig viselte büszkén a tűzoltóegyenruhát.

Rövid néhány év elteltével a vármegye egész területén, a sorra megalakult önkéntes tűzoltótestületekben teljesedett ki áldásos és lelkes munkálkodásának eredménye. Az 1905-ben megalakult vármegyei tűzoltószövetség elnöki székét — természetesen — más sem foglalhatta el, mint ő. S mivel egész életét a bajtársi munkára szentelte, sőt előkelő és nagy jövedelmet biztosító ügyvédi irodájának hozamát, vagyonának gyümölcseit, páratlan áldozatkészséggel a tűzoltói eszme szolgálatára fordította, közgyűlésről közgyűlésre egyhangú lelkesedéssel őt választotta meg elnökévé a vármegyei tűzoltószövetség.

A tűzoltószövetség élén kifejtett lankadatlan fáradozásának eredményeként nemcsak rohamosan szaporodott az önkéntes testületek száma, de egymásután kerültek megszerzésre a vármegyebeli nagyobb ipartelepek tűzoltóságai is. És mindeme szervezetek pompás virágzást mutattak fel.

1920 szeptember 8-án nagy ünnepséggel ékítették fel a negyvenéves szolgálati emlékéremmel, míg 1927 november 20-án a legmagasabb helyről is kitiüntetést (Signum laudis) kapott.

Idők multával nyugalomba vonult a polgári élet munkaterületén. Régi nagy jövedelme megszűnt, változatlanul pazar bőkezűséggel áldozott anyagilag is a tűzoltói intézmények felállítására és fejlesztésére. Vagyonát morzsolta így szét és teljesen elszegényedve, a szolnoki várm. kórházban hunyta le szemét 1929 június 22-én. Utolsó kívánsága is az volt, hogy tűzoltóként temessék el. A Szolnoki Önkéntes Tűzoltótestület saját halottjának tekintve őt, mélységes nagy gyászban, fájó szomorúsággal kísérte ki őt utolsó útjára.

Az egykori egri jogász ifjú, a későbbi vármegyei tisztifőügyész és neves ügyvéd, aki halála napjáig elnöke volt a vármegyei tűzoltótársadalmának, de atyai érzésekkel telt szívéig igaz bajtársa valamennyi tűzoltójának: örök példakép-ként él a tiszamenti bajtársak emlékezetében.

KISTÉTÉNYI WALTHER E.

BUDAPEST, IV, PETŐFI SÁNDOR-UTCA 6, FÉLEMELET

**Gyárt: érmeket
rendjeleket
jelvényeket
fisztelepdíjakat**

A
Magyar Országos
Tűzoltó Szövetség
éremszállítója

Léghabsugár alkalmazása lefolyó benzin tüzének oltására

Ismeretes a benzinnel az a tulajdonsága, hogy fajsúlyja kisebb lévén a víznél, keveredés esetén a felszínen marad. Ennek folytán a benzintűz vízzel nem oltható, sőt vízszugár alkalmazása esetén a víz tetején szétfolyó benzinnel a tüzet igen nagy felületre szétterjeszheti.

A benzintűz oltására, eme sajátosságánál fogva, már régóta könnyű fajsúlyú és vastag rétegben teríthető habot alkalmaztak. Hosszú időn keresztül erre a célra vegyi habot használtak, amelynek az volt az úgyszólván egyetlen hátránya, hogy csak ömlesztés útján lehetett a tűz felszínére juttatni. Ez pedig kiterjedt tűznél igen nehéznek bizonyult, mert a csövezetőknek a tüzet 4—6 méterre meg kellett közelíteni. A nagy hőség sok esetben a megközelítést lehetetlenné tette.

Az újabban alkalmazott „Üstökös-total“ léghabberendezés ezt a hátrányt igyekszik kiküszöbölni s mivel ezzel a rendszerrel tényleg oly oltóhabanyagot lehet előállítani, amelyet sugárszerűen lehet alkalmazni, a rendszer meglehetősen elterjedésre tett szert.

A benzinnel vagy más folyadékűz eloltása szempontjából az oltóhatás mindkét rendszerrel rendkívül kielégítő, taktikai szempontból azonban a léghab a vegyi habbal szemben előnyösebbnek bizonyul. Vannak esetek azonban, amikor úgy a vegyi hab, mint pedig a léghab alkalmazása nem tud kellő oltóhatást elérni. Ilyen eset akkor állhat elő, ha az égő folyadék vízesésszerűen ömlik valamely magaslati helyről lefelé s így sem a vastagabb vegyi hab, sem a vékonyabb léghab nem képes az égő folyadék felületén zárt takarót képezni.

A székesfővárosi tűzoltóság állt szemben nemrég egy ilyen ritka tüzessel, amikor egy benzinkút mellett álló teherautón levő benzines hordók gyulladtak ki. A tűzoltóság kiérkeztek a tűz már igen kifejlődött állapotban volt. A gépkocsin felhalmozott mintegy 200 darab 20 literes szabványú benzines és üzemanyag-kanna hatalmas lángokkal, kisebb robbanások, illetve puffogások kíséretében égett. Az üzemanyagtartályok a hő hatására kinyírtak és a bennük levő üzemanyag heves lánghatással kifújt. A hő hatására táguló üzemanyag mind erősebben ömlött ki s folyt le a tartályokon, gépkocsi oldalán az úttestre. A heves égés oly hőt fejlesztett, hogy megközelítést rendkívül nehézkes volt.

A kivonult őrség feekendőről szerelt sugárral elsősorban a benzinkút hűtését, a környező tárgyak, bódék és kerítés tüzének leállítását, továbbá a gépkocsin levő, de még nem égő, legfeljebb felpúposodott üzemanyagtartályok további felnyílását a víz hűtő hatása révén igyekezett megakadályozni. A hűtősugarak üzembehelyezésével egyidőben a vezénylő tiszt több „Üstökös-total“ léghabsugár szerelését is elrendelte. A habsugarak eleinte lassan tették meg várt hatáskörüket, mert az égő gépkocsin elhelyezett tartályokat a hab nem volt képes beborítani s ezért a tűz kisebb csökkenése után az üzemanyagoknak csáklával való lehúzását kellett elrendelni. A tűz eloltása csak a felszakadt tartályok lehúzása után sikerült, mert ezáltal megszűnt a benzinnel magasból való lecsorgása s a nyugalomban álló benzinfelület betakarása lehetővé vált.

Mint rendkívüli érdekességet kell megemlíteni, hogy a tűz eloltása után, a tüzeset körülményeinek tisztázásával oly előzmény derült ki, amely azt bizonyítja, hogy fegyvellemmel és kellő lélekjelenléttel sokszor igen nagy bajt lehet megelőzni. Ugyanis a tűz keletkezésekor, a benzinkút mellett még két benzinnel megrakott gépkocsi és több áruval telt teherautó és személygépkocsi állott, szorosan a kigyulladt gépkocsit körülveve.

A benzintartályok fellobbanása után, az égő gépkocsi vezetője nagy elhatározással és lélekjelenléttel a gépkocsit oly helyre állította, hogy a többi veszélyeztetett gépkocsi kellő távolságra még időben elvonulhatott.

Mátrai sisak-, tűzoltószer- és légoltalmi felszerelések gyára

Keresztény **Mátrai Antal és Társai.**
cég
Budapest, XIII, Lomb-utca 34—36. Telefon 299-055

A kárelhárító tűzoltóság szervezetének irányelvei

vitéz Kiss Lajos dr. kormányfőtanácsos, országos tűzrendészeti felügyelő

Az 1936. évi X. tc. és a 180.000—1936. B. M. sz. rendelet kijelöli a korszerű kárelhárító tűzrendészet irányvonalait. Megalkotóik előre látták azokat a feladatokat, amelyek ezekre a szervekre a tűzoltáson felül hárulnak s ezeket közveszély, árvíz, földrengés, légóltalom és mindennemű olyan műszaki baleset elhárításában jelölték meg, amelynél a szakszerű gyors beavatkozás által életet vagy nemzeti vagyont kell megmenteni. A napjainkban lepergő eseményekre figyelve nagy jelentőségű annak a látónoki képességnek, mellyel az említett jogszabályok megalkotói rendelkeztek s ezek révén a kötelesség, hogy ezt a fontos szerepet a jelenkor tapasztalataival olyan magaslatra emeljék, amelyen magasztos nemzetvédelmi hivatását minden és háborúban betölteni képessé válják.

A korszerű kárelhárító tűzoltóság hatósági úton életre hívott műszaki végrehajtó szerv, amely káresetet megelőző kérdésekben szakvéleményezésre, bekövetkezett káresetnél pedig elhárító tevékenységgel mindenkor és mindenütt beavatkozni hivatott, amikor és ahol élőlény, ember, állat életveszélyben van, vagy javakat olyan károsodás ér, amely további fennmaradásával ezeknek pusztulását vagy értékcsökkenését okozná.

Működési elvét ez fejezi ki: gyors, összpontosított műszaki beavatkozással életveszélyt teljesen megszüntetni, a természeti elemek (tűz, árvíz, földrengés) stb. által veszélyeztetett anyagi javak növekvő jellegű károsodását megszüntetni, vagy legalább addig korlátozni, amíg a magánosok ezt a szerepet (eltakarítás, őrzés, helyreállítás stb.) átvenni képesek.

Feladatok. A kárelhárító tűzoltóság működése 3 csoportba foglalható:

1. munkacsoport: tűzoltás;
2. munkacsoport: műszaki mentés;
3. munkacsoport: rendfenntartás, vízszerezés, betegellátás, gázelhárítás.

A munkacsoportok a legkritikább esetben fordulnak elő magukban: a tűzoltás legtöbbszörre (légitámadás idején mindig) együtt jár műszaki munkálatokkal, rendfenntartással, az életmentés műszaki tevékenységével, betegellátással, a műszaki mentés rendfenntartásával és segélynyújtással, a tűzkatasztrófa vízszerezési tevékenységével, a gázelhárítás betegellátással társul stb. Ennek fogva a kárelhárító szerv egységeit helyesen csak úgy lehet beszállítani, felszerelni és kiképezni, hogy bármely munkacsoportot akár egyenként, akár többet együttesen képesek legyenek.

A tűzoltás területén egyes esetként és kiterjedhet tűzveszélyes légítámadás idején sok helyen csaknem egy-

szerre keletkezik. Az oltás mindenkor a tűzoltás szabályzatában megállapított elvek szerint történik, sikere pedig a helyes vezetésben, valamint a rendelkezésre álló elhárító egységek számán és eszközein múlik.

A műszaki mentés munkacsoportjába soroljuk az építési baleseteket, amelyek tűz, földrengés, romboló bomba stb. nyomán építményeken keletkeznek, a közlekedési baleseteket, a vízi baleseteket és árvízveszélyt, az üzemekben előforduló szerencsétlenségeket és egyéb elsősorban előforduló káreseteket.

Az elhárító szervek zavartalan működése csak úgy biztosítható, ha avatatlanokat a helyszíntől távol tartanak. Nagyobb közületeknél békében a rendőrség, csendőrség a rendfenntartást elvégzi, de a kisebb községekben és légitámadás esetén támadó vakrémület és fejetlenség idején a kárelhárító szerveknek kell erről gondoskodniuk.

Nagy tűzveszély esetén, főleg légitámadások nyomán, a tűzoltáshoz nagy vízmennyiségre van szükség, ezt csak bő vízforrásokból (tó, folyó, kút, medence) lehet meríteni. A megelőző tevékenység feladata ilyenek létesítése, illetőleg használhatóvá tétele. A bő vízforrástól távolieső tüzek oltóvízszükségletének szállítására hosszú tömlővezetékek szerelése miatt a fecskendőhöz beosztottakon kívül segéderőket kell igénybe venni.

Káresetnél az elsősegély nyújtás, a betegellátás feladata is, de különösen vidéken, ahol orvos, mentő hiányzik. Légitámadás idején szükséges, hogy a tűzoltók a sérülteket kiszabadításuk után nyomban szükségyszerű kezelésben is részesítsék, segélyhelyre, kórházba szállítsák, hiszen nem lehet arra támaszkodni, hogy egészségügyi szervek minden káreset színhelyén azonnal rendelkezésre álljanak.

A gyors beavatkozás gázfertőzött terepen is éppoly szükséges, mint bárhol. Hogyan érhető ez el a leg-egyszerűbben? Úgy, hogy a kivonuló egység a szükségyszerű gázfelderítésre és mentesítésre is felkészült és működési színhelyén minden egyéb szerv külön bevárása nélkül a terepet annyira előkészíti (kijelölés és szükségyszerű mentesítés útján), hogy főfeladatát végrehajthassa.

A rendfenntartás, vízszerezés, betegellátás és gázelhárítás tehát fontos *mellékmozgások*, amelyek úgyszólván minden súlyosabb káresetet kísérnek.

Szervezet. A feladatok határozzák meg, hogy a kárelhárító tűzoltóságot szervezetenként és felszerelésben hogyan kell felépíteni, hogy elsősorban a gyakran előforduló típus-esetekben (életmentés, tűzoltás, építmények támasztása, bontása, törmelékeltávolítás, jár-

Hazánk legrégebb, több mint 121 éve fennálló
tűzoltószergyára

Seltenhofer Frigyes Fiai

Alapítva 1816

magy. kir. udvari szállítók
S o p r o n

Legelső tűzoltószerszám, kút-, szivattyú- és gépgyár, harang- és vasöntöde. A párisi világkiállításon nagy aranyéremmel, azonkívül sok arany- és ezüstéremmel, valamint díszoklevéllel kitüntetve. Gyárt: motorfecskendőket, kocsifecskendőket, különféle tűzoltószereket és felszereléseket. Kedvező fizetési feltételek és sokévi jótállás. Költségvetést és kiszállást díjmentesen eszközölünk.

művek emelése, vízenjárás, árvízvédelmi berendezések építése és javítása, robbantás, rendfenntartás, első segély nyújtás, betegszállítás, gázelhárítás) hatáskörös működést kifejthessen. A beavatkozás mindig felbontható egyes feladatokra és feladatrészekre. A szervezetnek olyannak kell lennie, hogy a legkisebb szerelő egység a különféle munkakörben feladatrészeket öntevékenyen ellátni képes legyen. A kárelhárító beavatkozás sokféle, ezért a szerelőegységeket is sokoldalúan kell kiképezni, hogy bármely feladatrészben egymást helyettesíthessék, illetőleg kiegészíthessék.

A szerelő egység a részleg. Létszáma három fő. Egy parancsnok három részleggel alkotja a rajt, szükség esetén két részleggel a csökkentett rajt. Egy parancsnok, egy parancsnokhelyettes, három hírvivő és három raj, összesen tehát 35 fő — csökkentett rajok esetén 26 fő — a kárelhárító tűzoltószakasz. Három szakasz a századparancsnokkal és a törzsszel egy század (alosztály) stb.

A kárelhárító tűzoltóság kivonuló alapegysége a raj. A legkisebb szervezési (szolgálati) egység a szakasz. Legalább egy szakaszt kellene minden közületnek hivatásos-, önkéntes- vagy köteles-, intézménynek pedig vállalati tűzoltókból felállítania, hogy szükség idején a három munkacsoport egyszerre alkalmazható legyen.

A tűzoltóraj feladata a rendelkezésre álló felszereléssel elsősorban a kitört tűz terjedésének megakadályozása, eloltása, továbbá az ezzel kapcsolatos munkák elvégzése.

A műszaki mentőraj feladata a rendelkezésére álló eszközökkel elemi csapások (földrengés, árvíz) stb., valamint légítámadás idején a mentési munkálatokat, különösképpen a műszaki mentést elvégezni, sérülteket kiszabadítani, első segélyben részesíteni és elszállítani.

A harmadik raj a kárelhárító szolgálatban a beavatkozás helyén a rendet tartja fenn s ezzel a működés zavartalan kifejtésének lehetőségét biztosítja, tömlőfektetésnél a vízszerszében segédkezik és szűköszerű gázfelderítést és gázmentesítést végez.

A rajokat mind e három feladatkör elvégzésére egyformán kell kiképezni és így akár a teljes szakaszt éppen arra a kárelhárító tevékenységre vethetjük be, amelyre elsősorban szükség van.

A korszerű kárelhárító tűzoltóság nemcsak a hatóságok végrehajtó szerve, amely békében végzi az élet- és vagyonmentést, hanem egyúttal háborús pótkeret is. Gondoskodik a szükséges hadilétszámnak megfelelő és mindenkor korszerű elhárító eszközök beszerzéséről és karbantartásáról, sorozza, kiképzí, nyilvántartja a hadiállományú tartalékos személyzetet, háború idején pedig vezetésével a kibővített keret működését biztosítja.

A kárveszély kisebb közületben (községben, városban) is ölthet olyan méreteket, amit a helyi kárelhárító szerv nem képes leküzdeni. A szűkszerű fejlődés útja országos vonatkozásokban arra vezet, hogy nagyobb községekben, főleg járási székhelyeken és az 5000 léleknél nagyobb községekben körzeti tűzoltóságokat építsünk ki. Ezek tehergépjárművontatású targoncákkal felszerelt egységek, amelyek a körzetbe tartozó közületeknek segítséget nyújtanak. Ezenkívül mint gépesített tartalék, háború idején is hasznosíthatók, amennyiben mozgékonyáguknál fogva arra az országrészre is összevonhatók, amely légítámadástól erősebben veszélyeztetett. Tehergépjárműveik béke idején mentőszolgálatra és megkötésekkel más célokra is hasznosíthatók. A belügyminiszter úr javaslatomra a körzeti tűzoltóságok megszervezését megkezdte, amennyiben a biztosító intézetekre 1936. évi X. tc.-ben kirótt tűzrendészeti járulék alapja terhére a múlt évben tizennyolc szabványos készlet 800-as kismotorfecskendőt targoncával és felszereléssel Kelet-Magyarország és Erdély részére adományozott.

Felszerelés. A korszerű kárelhárító tűzoltóság szereire és felszerelésére vonatkozólag a kódex utasításokat tartalmaz. Ezek azonban hiányosak és különös tekintettel a megnövekedett feladatkörre, az újabb tapasztalatok tanulságai alapján módosításra szorulnak. A kódex megjelöli a feladatköröket, de nem határozza meg szabatosan az eszközöket, amelyek a tűzoltóságon kívül még felmerülő munkacsoportok elvégzését lehetővé teszik. A földrengés, légítámadás stb. folytán keletkező építési balesetek, a vízi balesetek és az árvíz kárveszélyei, a közlekedési balesetek, az üzemi- és gázveszélyek elhárítása, az első segélynyújtás, betegszállítás stb. csak alkalmas eszközök segítségével válhatik valóra. A szükséges eszközök

EMAG-Szilvay-rendszerű,

szabadalmazott, háton hordozható, úszóra szerelt benzinmotoros centrifugal szivattyú-fecskendő.

Egy ember:

szállítja ki a helyszínre egyedül hozza üzembe egyedül eresztí a vízre egyedül oltja a tüzet

További előnyei:

8 méternél nagyobb mélységből szállít vizet Szívóoldali hibák nem léphetnek fel

Nincs szívótömlő és más szívóoldali berendezés Lajtra csatlakoztatható Tűzcsapra csatlakoztatható Vizen úsztatható

Megfelel a 180.000/1936. B. M. sz. rendelet előírásának.

Vadásztöltény-, Gyutacs- és Fémárgyár Rt. Budapest, V, Mérleg-u. 3

Telefon: 298-960

beszerzése és készenlétbe helyezése, ezek használatára való szakképzés és a vezetés tehát nem kisebb jelentőségű, mint amit a kódex a tűzoltószerekre, azok használatára stb. vonatkozólag megállapít.

Szükséges tehát megállapítani, hogy a 2. és 3. raj milyen szerekkel és felszerelési tárgyakkal vonuljon ki, hogy a második és harmadik munkacsoportba tartozó feladatokat is végrehajthassa és szükség esetén az első munkacsoportot kiegészíthesse. Így alakul ki a békeviszonyok között szükséges, de a háborús terhelésre is helyesen méretezett korszerű kárelhárító tűzoltószakasz.

Az első raj az ismert tűzoltószerekkel és felszereléssel rendelkezik. A fészkenő a kódex rendelkezései szerint lehet kézi kis- vagy egységes fecskendő, lehet kismotoros és gépjárműfecskendő. Kismotorfecskendő lehet 200-as és 800-as, gépjárműfecskendő lehet 1200 és a 2400 perc-liter teljesítményű a szabványos.

A 200-as kismotorfecskendő a kézi kis- és egységes fecskendőkkel vehető egyenlő értékűnek, amely vízforrással ellátott kis objektumok tűzvédelmére alkalmas. Községekben 700 lakóházig legalább a 400-as, 700 lakóházon felül inkább a 800-as kismotorfecskendő felel meg, különösen ott, ahol a tűz nagyobb méreteket ölthet, főként légitámadás esetén, amikor több nagyobb tűzgóc keletkezhetik és az oltáshoz több sugár szükséges. Ilyenkor a távolfekvő bő vízforrásnál felállított nagyobb teljesítményű fecskendő több fecskendő táplására is alkalmazható. Tűzoltói szakszempontról kívánatos, hogy a körzeti és városi tűzoltóságok legalább 800 perc-liter vagy ennél nagyobb vízzállítású fecskendőkkel szereltesse fel.

A második raj működési eszköze a műszaki mentőszet. Ez lehet városokban a rajt és felszerelést szállító különlegesen (esetleg daruval) kiképzett gépjármű, körzeti tűzoltóságnál legalább kéttonnás nyitott felépítményű tehergépkocsi, amelyen a raj felszerelésével elhelyezhető, községekben pedig kézi- és kocsi-vontatásra alkalmas targonca, szabványos kivitel és felszereléssel támasztási, vontató, bontó, emelő, szállító stb. munkálatok végzésére.

A harmadik raj a 3. munkacsoportra háruló feladatok elvégzésére alkalmas felszereléssel legyen ellátva. Nagyvárosi tűzoltóság a szükséges felszerelést a szabványos fecskendőn viszi magával, tömlőt tömlővel, a többi tehergépjárművön szállítja; hasonlóan a körzeti tűzoltóságnál. Községben a raj felszerelése, amely a hosszabb oltóvezetékhez szükséges tömlők, első segélynyújtó és betegszállító eszközök, a kárelhárító felszerelésből stb. áll, szabványos kézi- és kocsi-vontatású targoncán szállítható.

Az ismert. Mivel a kárelhárító egységek feladatukból eredően vesszük, hogy milyen természetű és mennyiségű katasztrófa fordulhat elő, a tűzoltóságok számára a vízszállítás kérdését is természetesen csak ilyen módon lehet megoldani. Elsősorban elérhetővé és felhasználhatóvá kell tenni minden bő vízforrást, úgynevezett patakot, folyót, tavat, közkutát, ahol pedig ilyenek nem találhatók, elsősorban 3—4 m átmérőjű bővíző kutakat kell ásni, amelyek egyúttal hasznóvíz ellátására is alkalmasak vagy víztárolókat építeni legalább 300—400 m távolságban. Ez még olyan közületre is vonatkozik, amely vízvezeték-

kel rendelkezik, mivel légitámadás idején erre támaszkodni alig lehet.

Híradás. A híradás a kárelhárító szolgálat szer- ves része. Két mozzanata különböztethető meg, úgy- mint a kárjelzés és az összeköttetés.

Kárjelzés útján jut a káreset az elhárító köze- gek tudomására. A gyors beavatkozás érdekében te- hát fontos, hogy a jelzés minél rövidebb időn belül történjék. Módjai: személyes jelentés, hangjelzés (kongatás, szirénázás), távbeszélő és tűzjelző beren- dezés.

Az összeköttetés fenntartása a jelentések, paran- csok, közlések továbbítása céljából szükséges. Lehe- tőséget nyújt egyrészt az egyes kárelhárító egységek együttműködésére és a felügyelet gyakorlására, másrészt feltétele a biztosításnak, a működő erők biz- tonságának és a tájékoztatásnak. Összeköttetés léte- sítése szükséges a kárelhárító egységek állomáshelyei között különösen nagy közületeknél, ahol kiterjedt kárelhárító hálózat áll készségségben, káresetnél harcállásban működő csapat egységek között, továbbá az állomáshelyen lévő és a kár helyszínére kivonult szervek között.

Az összeköttetés eszközei: a gyalogos, (motor-) kerékpáros hírvívő, a távbeszélő, a táviró és az ultra- rövidhullámú rádió adó- és vevőberendezés. Ez utóbbi különösen jó szolgálatot tesz nagyvárosi tűzoltóságok- nál, mivel könnyen hordozható és főként mivel vezet- ék nélkül működik, ami különösen fontos légitáma- dás idején, amikor a vonalas rendszerű berendezések bombahatás folytán üzemképtelenné válhatnak.

Ezekben vázlatosan ismertettem azokat az irány- elveket, amelyek szerint a korszerű kárelhárító tűz- oltóintézményt magyar összefogással véleményem szerint újjá kellene szervezni, hogy katasztrófára (tűzvész, árvíz, földrengés, légitámadás) méretezett arányai mellett is lehetőleg gazdaságos keretek kö- zött fenntartható legyen. Az újjászervezés szükséges- ségéről és helyességéről azok a tanulságos tapasztal- atok győztek meg, amelyeket az utolsó két évben előfordult árvízveszéllyel és a szerb főváros füstölő romjaival kapcsolatban szerezhettem.

Felhívás!

Felhívjuk t. üzlet- barátaink figyelmét, hogy a kitűnően be- vált és közkedvelt

KR tömlőbekötő- gyűrűk

kizárólagos gyártá- sát és forgalomba- hozatalát átvettük.

Vadásztöltény-, Gyutacs- és Fémárugyár Rt.

Központ és eladási osztály: Budapest, V, Mérleg-utca 3

MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓ-SZÖVETSÉG

454—28. E. t.—1941. sz.

Pályázati felhívás

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség a tűzoltóságot népszerűsítő film forgatókönyvének és tartalmi ismertetésének megírására pályázatot hirdet az alábbi feltételekkel:

1. A forgatókönyvben feldolgozandó komoly történet könnyen érthetően népszerűsítse a tűzoltóságot.

2. A forgatókönyv terjedelme olyan legyen, hogy az annak alapján készülő film hossza a 300—400 métert meg ne haladja.

3. A pályázat határideje 1941 augusztus 31. napjának déli 12 órája.

4. A pályázatot „Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség, Budapest VI, Izabella-u. 51” címre kell küldeni. A pályázat külső borítékára „Filmpályázat” jelzést kell írni.

5. A pályázathoz csatolni kell a forgatókönyvet, annak tartalmi ismertetését jelíggel megjelölve, továbbá jelíggel, jelzéstelen, lepecsételt borítékot, amely a szerző nevét és címét tartalmazza.

6. A legjobb mű pályadíja 500 pengő, a következő két pályamű pályadíja pedig 300, illetőleg 200 pengő, mely összegeket a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség az eredmény kihirdetése után a szerzőnek nyomban kifizeti.

7. A pályaműveket szakértő bizottság bírálja el.

8. Ha megfelelő pályamű nem érkezik, a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség a pályadíjakat nem adja ki.

9. A nyertes pályaművek a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség tulajdonába mennek át.

10. A pályaműveket az eredmény kihirdetésétől számított 15 napon belül a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség-nél át lehet venni, illetőleg ezeket az elnökség a szerző kívánságára vidékre postán visszaküldi.

A pályázattal kapcsolatos esetleg szükséges további felvilágosításokért a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség titkárságához kell fordulni.

Budapest, 1941 május 28-án.

Kiss Lajos elnök

László István főtítkárs

MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓ-SZÖVETSÉG

455—27. E. t.—1941. sz.

Pályázati felhívás

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség a tűzoltóságot népszerűsítő egyfelvonásos színmű megírására pályázatot hirdet az alábbi feltételekkel.

1. A színmű könnyen érthető, komoly történet keretében népszerűsítse a tűzoltóságot.

2. A cselekmény időtartama 60—90 percnél több ne legyen.

3. A pályázat határideje 1941 október 31. napjának déli 12 órája.

4. A pályázatot „Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség, Budapest VI, Izabella-u. 51” címre kell elküldeni. A pályázat külső borítékára „Színdarabpályázat” jelzést kell írni.

5. A pályázathoz csatolni kell egy jelíggel, jelzéstelen, lepecsételt borítékot, amely a szerző nevét és címét tartalmazza.

6. Ha a szerző zenés színművet ír, a pályázathoz a jelíggel megjelölt partitúrát is csatolni kell.

7. A legjobb pályamű pályadíja 200 pengő, a követ-

kező két pályaművé pedig 150, illetőleg 100 pengő, mely összegeket a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség az eredményki hirdetés után nyomban kifizeti.

8. A pályaműveket szakértő bizottság bírálja el.

9. Ha megfelelő pályamű nem érkezik, a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség a pályadíjakat nem adja ki.

10. A nyertes pályaművek a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség tulajdonába mennek át; a nyertes szerzőt azonban a kiadás joga megilleti, ha művét az eredmény kihirdetésének napjától számított 60 napon belül egy kereszteni céggel kiadhatja. Amennyiben a szerző ennek a feltételek nem tesz eleget, a kiadási jog is a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetségre száll át, mely esetben a szerzőt a tiszta jövedelem 20 százaléka illeti meg.

11. A pályaművek az eredmény kihirdetésétől számított 15 napon belül a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség-nél vehetők át, illetőleg ezeket az elnökség a szerző kívánságára vidékre postán visszaküldi.

A pályázattal kapcsolatban szükséges további felvilágosításokért a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség titkárságához kell fordulni.

Budapest, 1941 május 28-án.

Kiss Lajos elnök

László István főtítkárs

Felhívás**a kassai kerületi tűzoltótanfolyam látogatására**

Kassa szabad királyi törvényhatósági joggal felruházott város a m. kir. belügyminiszter úr 180.000—1936. sz. rendelete 50. §-ának (2) bekezdése alapján és a 44.339—1940. V. B. M. számú rendeletben adott engedélye alapján 1941. évi július hó 16-tól augusztus hó 6-ig kerületi tűzoltótanfolyamot tart, amelynek célja, hogy a városok és községek részére a tűzoltóságok szervezésére és vezetésére alkalmas tűzoltótiszteket képezzen.

A kerületi tűzoltótanfolyamra a jelentkezés határideje július hó 10-én reggel 8 óra.

A tanfolyam felvételi díja, tandíja, vizsgadíja, szakkönyvek, ruhahasználat és felszerelés használata díja együtt hallgatónkint 70 pengő, amelyet a jelentkezéssel egyidejűleg kell a tanfolyamparancsnok címére megküldeni, 14 fillér postakézbiztosítási díjjal együtt.

Gondoskodom a hallgatók csoportos kedvezményes elszállásolásáról, melynek díja az egész tanfolyam idejére 6 pengő. Ezért a hallgatók katonai elszállásolást (ágy, szalmaszék, lepedő, pokróc) kapnak. Az *elszállásolás igénybe vétele kötelező*. Ugyancsak biztosítok a hallgatók részére kedvezményes napi bőséges háromszori étkezést, melynek díja az egész tanfolyam tartamára 54 pengő.

A tanfolyamot záróvizsga fejezi be. A sikerrel vizsgázott hallgatók a kerületi tanfolyam felügyelőjének bélyegzőjével ellátott országos érvényű bizonyítványt kapnak, mely a m. kir. belügyminiszter úr 111.200—1938. sz. rendeletének 1. § (5) bekezdése alapján önkéntes, köteles és magántűzoltóságok tiszti (parancsnoki) tennivalóinak ellátására képesít.

A tanfolyamot légoltalmi kiképzéssel bővítettem s az eredménnyel végzett hallgatóknak a m. kir. honvédelmi miniszter úr 61.411—1938. eln. lgv. sz. rendelete alapján külön légoltalmi tanfolyamot végezniök nem kell.

Kassa, 1941 május 27-én.

vitéz László Árpád, sk.,
kerületi tűzrendészeti felügyelő,
tanfolyamparancsnok

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség kolozsvári nagygyűlésének sorrendje

Tájékoztatjuk a tűzoltószövetségeket és tűzoltókat, hogy a kolozsvári nagygyűlésre az időközben bejelentett vonatkorlátozás folytán

külön vonat nem indul.

Az elnökség Budapestről június 26-án reggel 7 órakor a menetrendszerű gyorsvonattal indul Kolozsvárra.

A feldíszített állomáson a kolozsvári tűzoltóság tisztjei várják az érkezőket és őket szállásaikra irányítják.

Erre az ünnepélyes fogadtatásra megjelennek a vármegyei, városi hatóságok kiküldöttei, Erdély különböző városaiból az ajándékozott zászlók átvételére érkezett küldöttségek tűzoltótisztjei, zenekar és a kolozsvári tűzoltóság díszszázada. Az „Erdélyi induló” hangjai mellett lassan begördült vonatról leszállt országos tűzrendészeti felügyelő urat és a kíséretében lévő urakat Kolozsvár thj. szabad kir. város részéről üdvözlük. Ezután az országos felügyelő úr elép a tiszteleltre kirendelt díszszázad előtt. Majd a Budapestről hozott zászlókat az illetékes városok kiküldöttei jelképesen átveszik. Az ünnepélyes fogadtatáson az időközben megérkezett bajtársak is megjelennek. Az állomásról az átvett zászlókkal a Budapesti Tűzoltózenekar hangjai mellett a Mátyás király-szoborhoz vonulnak, melyre az országos felügyelő úr koszorút helyez. Onnan a Mátyás király-diákszállóhoz vonulnak a résztvevők s ott a zászlókat elhelyezik.

A vonatok előrelátható túlszűfolttsága miatt kívánatos, hogy a törvényhatósági szövetségek és nagyobb tűzoltóságok autóbuzson, a kisebbek autón szállítsák kiküldöttjeiket a kolozsvári közgyűlésre.

Az autón érkező bajtársak a hivatásos tűzoltólaktanyába menjenek, ahol az ügyeletes tiszt az autók elhelyezését biztosítja és a szükséges felvilágosításokat megadja.

Elszállásolás.

Mivel a kedvezményes különvonat nem indul, valószínűnek látszik, hogy a kolozsvári közgyűlésre eddig már jelentkezettek létszámában változás áll elő, ezért felhívjuk bajtársaink figyelmét, arra való tekin-

tet nélkül, hogy már előzőleg elszállásolásra jelentkeztek-e, lapunk mai számához mellékelt levelezőlapnyomtatvány felhasználásával haladéktalanul küldjék meg bejelentésüket a kolozsvári tűzoltósághoz.

A kolozsvári nagygyűlés sorrendjét főbb vonásokban a következőkben közöljük.

1941 június 26. Csütörtök

Délután 17—19 óráig kerületi tűzrendészeti szakértői értekezlet a Mátyás király-diákház kistermében.

19—20 óráig elnöki tanácsülés a Városháza közgyűlési termében.

Este 20.30 órakor ismerkedési est (vacsora étlap szerint) a sétatéri Kioszk kerthelyiségben. A Budapesti Tűzoltózenekar a Kioszk előtti zenepavillonban térzenét ad.

1941 június 27. Péntek

Délelőtt 8—9-ig Istentiszteletek vallásfelekezetek szerint: a főtéri római katolikus Szent Mihály-templomban, a Farkas-utcai református templomban, a Kossuth Lajos-utcai unitárius és evangélikus templomokban.

Délelőtt 9.30—10.30-ig Kolozs vármegye és Kolozsvár thj. szabad kir. város Tűzoltó-Szövetségének megalakulása a vármegyeháza dísztermében.

Délelőtt 11—11.30-ig országos választmányi gyűlés a Mátyás király-diákház kistermében.

Délelőtt 12—13-ig országos nagygyűlés a Mátyás király-diákház nagytermében.

Délelőtt 13—13.30-ig a Segélyző Pénztár ülése a Mátyás király-diákház nagytermében.

Délelőtt 12—13-ig a Budapesti Tűzoltózenekar térzenét ad a főtéri Mátyás király-szobor előtt.

Délben 14—16-ig közös ebéd a Mátyás király-diákház nagytermében.

Délután 17—20-ig körséta Kolozsvár nevezetességeinek megtekintésére társasgépkocsin.

A nagygyűlés részletes sorrendje a Tűzrendészeti Közlöny június hó 1-i számának 131. oldalán található.

Tájékoztató

Tájékoztatásul közöljük a testületekkel, hogy körülbelül 50.000 méter nyári zubbony, pantalló és sapka készítéséhez alkalmas pamut- és lenfonalat az Anyaggazdálkodási Bizottság a tűzoltóruházat leszállítására kintalt. A nyári ruhaanyag készítés alatt áll és valószínű, hogy gyártása a nyár folyamán befejeződik. A fenti mennyiségű anyagból körülbelül 9000—10.000 db nyári zubbony, pantalló és sapka készíthető.

Az anyagok árait az Árellenőrzés Országos Kormánybizottsága fogja megállapítani későbbi időpontban, így pontos árakat közölni egyelőre nem áll módunkban. Valószínű, hogy a pamutszavoly ára méterenként 3.50 P körül lesz, a lenszavoly ára pedig méterenként 5.— P körül nyer megállapítást. Lehetsé-

ges azonban az is, hogy az árak magasabbak lesznek.

A Testületek rendelkezéseiket feladhatják méterárura vagy kész ruhára. A megrendelésre vonatkozólag legközelebbi számunkban részletesen tájékoztatjuk olvasóinkat.

A kész ruhákat az Országos Ruházati Intézet fogja szállítani. Egy zubbony, pantalló és sapka elkészítése, valamint rangjelzése körülbelül 4.90 pengőbe fog kerülni, amely árhoz körülbelül 6.70 pengő kellékár járul. Az összes árak Budapesten, csomagolás nélkül értendők.

A téli ruházat szállítását illetőleg későbbi időpontban fogjuk a testületeket tájékoztatni. Egyelőre annyit közlünk, hogy az illetékes nyersanyag-bizottság bizonyos mennyiségű gyapjút a téli ruházat elkészítéséhez előjegyzett.

HÍREK

Kinevezés. Kolozs vármegye főispánja Dévényi Endre dr tüzoltóparancsnokot Kolozs vármegye tűzrendészeti felügyelő helyettesévé nevezte ki.

Kinevezés. Miskolc thj. város főispánja Nagy Lajos okl. tüzoltótiszt, segédfelügyelőt 1941 május 1-én Miskolc thj. város hivatásos tüzoltóságának parancsnokává nevezte ki.

Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye főispánja Dinnyés Endre dr szolgabíróat az alsódbabasi, Ungváry Albert tb. szolgabíróat a nagykatái, Komáromi László dr tb. szolgabíróat a dunavecsei, Várady József dr tb. szolgabíróat a kunszentmiklósi és Kapta Gyula tüzoltóparancsnokot az abonyi járások tűzrendészeti felügyelőivé nevezte ki.

A Magyar Országos Tüzoltó-Szövetség 1941 június 9-én tartott elnöki tanácsülésében a magyar tüzoltóság hivatalos indulójaként Sándor Jenő dr zeneszerző „Magyar tüzoltóindulóját” fogadta el. Az elnöki tanács előtt a székesfővárosi tüzoltóság zene- és énekara a szerző jelenlétében és irányítása mellett a pályanyertes indulót nagy tetszés mellett lejátszotta. Az indulót a székesfővárosi tüzoltózenekar a nagy nyilvánosság részére rádió Budapesten II. műsorán folyó hó 16-án 20 órakor hangverseny keretében fogja bemutatni.

Május 31-én délelőtt volt a kolozsvári tüzoltólaktanyában a III. Kerületi Tüzoltótanfolyam záróvizsgálója. A záróvizsgán vitéz Roncsik Jenő dr debreceni tüzoltófőparancsnok, kerületi tűzrendészeti felügyelő elnökölt. A tanfolyamon 37 hallgató vett részt és vizsgázott le kitűnő eredménnyel. A hallgatók részéről Mándy Bertalan igazgatótanító köszönte meg vitéz Zombory A. József főparancsnok, kerületi tűzrendészeti felügyelőnek, mint a tanfolyam parancsnokának és az előadóknak fáradozását. A jó eredménnyel végzett hallgatók jutalomlevelet kaptak.

Kerületi tűzrendészeti felügyelői értekezlet Székesfehérvárott. A székesfehérvári tűzrendészeti kerülethez tartozó vármegyék, városok és községek területéről huszonegy tűzrendészeti felügyelő jelenlétében 10 órakor nyitotta meg Gáspár István kerületi tűzrendészeti felügyelő az értekezletet a városháza kistanácstermében. Üdvözölte a megjelenteket és felkérte vitéz nádudvari Kiss Lajos dr kormányfőtanácsos, országos tűzrendészeti felügyelőt az elnökségre. Az országos tűzrendészeti felügyelő belgrádi tapasztalatait ismertette, ahol a légitámadások okozta károk 70—80 százaléka tűzkár volt. Hangsúlyozta, hogy a magyar tüzoltóságot a mai kor igényeinek megfelelő színvonalra kell emelni s éppen ezért a tűzrendészeti felügyelői kartól aktív munkát kíván. Főszerepet a vízkészletek biztosítására és a kismotorfecskendők beszerzésére helyezendő, hogy minden körzetben kevés emberrel szerelhető, de nagy teljesítményű fecskendő álljon rendelkezésre, de a fecskendőhöz megfelelő mennyiségű víz is biztosítva legyen. Ez nemcsak háberű esetére, de békében is biztosítja a tüzoltóságok eredményes működését. Közel két órán át ismertette az egész magyar tüzoltóságot érintő és korszerű eredményeket biztosító elgondolásait. Ezután a város egyházi, katonai és polgári előkelőségeinél a kerületi tűzrendészeti felügyelővel együtt tett tisztelgő látogatásokat. Ezidő alatt László István, a Magyar Országos Tüzoltó-Szövetség főtájtikára elnökölt az értekezleten, ahol a vármegyei és járási felügyelők a tárgysorozat tizenhét

pontját, a tűzrendészeti törvény végrehajtási utasításának módosításával kapcsolatban felmerült kérdéseket tárgyalta meg. Az értekezlet befejezése után közös ebédre gyűlt össze a felügyelői kar a Vörösmarty-kör külön termében, ahol Székesfehérvár képviselőjében Farkas Sándor helyettes polgármester, a vármegye képviselőjében pedig Thaisz Andor dr alispán is megjelentek. Ebéd után a tüzoltólaktanya udvarán a gyakorlati szabályzat egyeztető tárgyalása folyt le, ahol a legénység által bemutatott szerelési szabályzatot kívánatos változtatásokat bírálta felül az értekezlet. Az országos tűzrendészeti felügyelő még a tüzoltófőparancsnokság és a kerületi tűzrendészeti felügyelői hivatal ügyrendjét vizsgálta felül és legteljesebb elismerését fejezte ki a rövid idő alatt elért eredmények felett.

A balatonalmádi hősök emlékművénél tartott ünnepélyen az ottani tüzoltótestület is teljes számmal részt vett. Ez alkalommal lelkesítő és buzdító szavak közt adta át Halász János tűzrendészeti felügyelő Szegedi Sándor felügyelőnek az Önkéntes Tüzoltótestület parancsnoki kinevezési okiratát és a tizenöt éves szolgálati érmet. Kinevezést kaptak még Badics Sándor, Szolga István tűzmentő, Laki Gábor, Szolga András csövezetővé, Dragos Izidor segédcsovezetővé. Szolgálati érmet kaptak Szolga István tízéves, Badics Sándor, Szolga András, Dragos Izidor öt éves. Az ünnepély befejezését a testület a község előjárósága előtt szép katonás díszvonulást végzett.

Árvízi mentésnél a nagyváradi tüzoltóság kárelhárító osztagainak közreműködése. Nagyváradon folyó évi május 19-én éjjel volt felhőszakadás alkalmával az Adunapatak kiáradt és a város egy részét elöntötte. A hivatásos és önkéntes tüzoltóság Rehák Tamás tüzoltófőparancsnok, vármegyei tűzrendészeti felügyelő vezetésével tizennégy fővel egész éjszaka mentési munkát végzett. Gyermekágyas asszonyt, öregeket és gyermekeket, körülbelül 16—20 személyt helyezett biztonságba. A tüzoltólegénység egész éjszaka derékig erő vízben dolgozott. Összeomlott tíz ház. Egy összeomlott házból a tüzoltóság műszaki mentői munkával szabadította ki a bútorokat. Az árvízzel kapcsolatosan a mentők egy súlyosan sérült férfinak nyújtottak segítséget és szállították mentőautóval kórházba. Ugyanekkor a Szent József-kórház elöntött kazán-

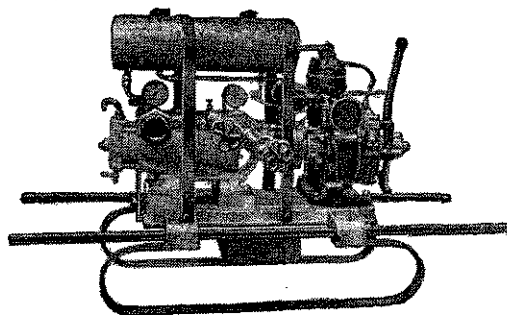
Benzin-
motoros

önfelszívó tüzoltószivattyú

hordozhatóan és kétkerekű targoncán.

Szivattyúk és kompresszorok

minden nagyságban és minden célra.

TELEFON:
120-932
112-405

SOMMER és FEIN mérnökök
szivattyú- és kompresszorgyára

BUDAPEST, V, KATONA JÓZSEF-UTCA 3

Hirdetmény

Értesítjük az összes tűzoltóparancsnokságokat, hogy az országos tűzrendészeti felügyelő úr intézkedése alapján jövőben az összes törvényhatósági tűzoltószövetséget el fogjuk látni tűzoltói szakkönyvekkel és nyomtatványokkal. Ennélfogva a tűzoltótestületek jövőben a szűk ségleteiket az illetékes törvényhatósági tűzoltószövetségtől kérik.

Az Országos Szövetség tehát a jövőben az egyes tagtestületek részére könyveket, nyomtatványokat nem fog küldeni. Kivételt képeznek a thj. városok hivatásos tűzoltóságai, akik szükségleteiket továbbra is közvetlenül az Országos Szövetségtől (Budapest, VI, Izabella-utca 51. sz.) igényelik.

... és villamos vízgyógyintézetét víztelenítették motoros szivattyúval és a város több helyén kézifecskendővel segítettek. Másnap délelőtt egy kárelhárító gépkocsi osztag a vármegyei tűzrendészeti felügyelővel Bihar-szent-andrás községbe vonult ki, ahol a Pece-patak előtötte a községet és a vasúti töltés átvágásával volt az árvíz levelezhető.

Felhőkarcolók várható érzékenysége légítámadásokkal szemben. Az amerikai hatóságok bizottságot küldtek Londonba, hogy a német légbombák hatásának tanulmányozásából állapítsák meg, mily eredménnyel lehet számolni egy esetleges felhőkarcolók elleni légítámadásnál. A bizottság megállapítása szerint a felhőkarcolók a légítámadásokkal szemben nem tekinthetők érzékenyek, sőt azok bombázás ellen kiváló biztonságot nyújtanak a lakosság számára. Az eddig használatos légi támadó eszközök hatását figyelembevéve következtethető, hogy a rombolóbombák a legfelső 5—6 emelet egyikén feltétlenül felrobbannak s mivel a robbanás ereje felfelé hat, kevés a valószínűsége annak, hogy az acélvázás épületek alsóbb emeletei beomlanának. A gázbombák hatása pedig legfeljebb az alsó 3—4 emelet magasságig hat, mert a hargáz súlyánál fogva ennél magasabbra nem emelkedik. Így tehát a felhőkarcolók közbenső emeletsorai a lakosság számára a bizottság számításai szerint biztos menedéket nyújtanak. (A Magyar Katonai Szemle nyomán.)

Borsod vármegye és Miskolc thj. város Tűzoltószövetsége Miskolc thj. város hivatásos tűzoltóságával karöltve, 1941 március 26—április 5-ig és május 12—május 22-ig törvényhatósági tűzoltótanfolyamokat rendezett. A tanfolyamoknak 66 hallgatója volt. A záróvizsgákon megjelentek a vármegye és a város vezetői, akik előtt a hallgatók a kárelhárító szakasz munkáját mutatták be. A szövetség ebben az évben még 3 törvényhatósági tűzoltótanfolyamot rendez.

Felhívás a szolnoki törvényhatósági tanfolyam látogatására. Szolnok m. város hivatásos tűzoltóparancsnoksága 1941 június 20-tól július 1-ig törvényhatósági tűzoltótanfolyamot rendez. Felvétel iránti kérelmek 1941 június 18-ig nyújtandók be a tanfolyam parancsnokságnál.

Felhívás a miskolci kerületi tűzoltótanfolyam látogatására. Miskolc thj. város hivatásos tűzoltóparancsnoksága 1941 július 6-tól július 26-ig kerületi tűzoltótanfolyamot rendez. Felvétel iránti kérelmek 1941 jún. 29-ig nyújtandók be a tanfolyamparancsnokságnál.

Törvényhatósági tanfolyamok. Nyiregyháza megyei város hivatásos tűzoltóparancsnoksága a 118.511—1938. V., illetve 73.538—1940. V. B. M. sz. rendelet értelmében Nyiregyházán, Szabolcs vármegye községei részére öt törvényhatósági tűzoltótanfolyamot tart. A tanfolyamok időpontja a következő: I. tanfolyam 1941 június 11-től 22-ig; II. tanfolyam 1941 július 6-tól 17-ig; III. tanfolyam 1941 július 23-tól augusztus 3-ig; IV. tanfolyam 1941 augusztus 6-tól 17-ig; V. tanfolyam 1941 augusztus 24-től szeptember 4-ig. A tanfolyamra a felvételek a 180.000—1936. B. M. számú rendelet vonatkozó paragrafusai értelmében történnek.

A német légítámadások által okozott jelentős veszteségek arra kényszerítették a londoni hatóságokat, hogy a segélyállomások számát 4000-ról 6500-ra, a mentőosztagokét pedig 10.000-re szaporítsák. (MKSz 1941—5.)

Törvényhatósági tűzoltótanfolyam Újpesten. Folyó évi május hó 10-én fejeződött be a 4. számú törvényhatósági tűzoltótanfolyam. A tanfolyamot Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye és Kecskemét thj. város Tűzoltó-Szövetsége rendezte a területén levő tűzoltóságok leendő altisztjei számára. A tanfolyamon 43 hallgató vett részt, akik mind sikerrel vizsgáztak úgy az elméleti, mint a gyakorlati tárgyakból. Az oktatás az új gyakorlati szabályzat szerint folyt le s megállapítást nyert, hogy a tűzoltófecskendők szerelését a hallgatók igen hamar sajátították el. Az alapszerelési gyakorlatok lefolytatása után a hallgatók bármily szernél minden különösebb magyarázat nélkül úgyszólván azonnal, minden zavar nélkül végezték feladataikat és oldották meg az összetett sugárszereléseket. A tanfolyam étkezési és egyéb költségeit a vármegyei Tűzoltó-Szövetség viselte. A tanfolyam végén a hallgatók szakkönyveket és emléklapot kaptak a Szövetség ajándékaként.

A kolozsvári tűzoltóság labdarúgó csapata május hó 24-én a kolozsvári postások csapatával mérkőzött és azt 3:1 arányban legyőzte. A kolozsvári tűzoltók már nemcsak a tűzoltáshoz értenek, hanem kiváló sportfiúk is.

Befejeződött a III. számú székesfehérvári kerületi tűzoltótanfolyam. Fejér, Bars-Hont, Komárom, Pozsony-Nyitra és Veszprém megyéből összegyűlt harminchét tűzoltótiszt jelölt május hó 5-től 25-ig délelőttönként elméleti, délutánonként pedig gyakorlati kiképzést kapott a tűzoltás és légoltalom szaktárgyaiból. Farkas Sándor helyettes

Az összes
„TOTAL”
rendszerű tűzoltókészülékek és berendezések gyártási jogának magyarországi engedélyese

Legújabb készülékünk és berendezésünk az

„ÜSTÖKÖS-TOTAL” léghaboltó-rendszer.
CIGETI és BIRÓ Budapest, V, Árpád-u. 10.
Ismeretővel készséggel szolgálunk. TELEFON: 127-799

Beccsülik meg pótólhatatlan **gumijainkat!**

Konzerváljuk **„PROTEGOM”**-mal.

Telefon: Tűzoltó gumitárgyak élettartamát 115-543 megsokszorozza. Vezérképviselőt: **PROTEGOM, HOLLÁN-UTCA 22**

Hirdetmény

Értesítjük az összes tűzoltóparancsnokságokat, hogy az országos tűzrendészeti felügyelő úr intézkedése alapján jövőben az összes törvényhatósági tűzoltószövetséget el fogjuk látni tűzoltói szakkönyvekkel és nyomtatványokkal. Ennélfogva a tűzoltótételek jövőben a szűk ségleteiket az illetékes törvényhatósági tűzoltószövetségtől kérjük.

Az Országos Szövetség tehát a jövőben az egyes tagterületek részére könyveket, nyomtatványokat nem fog küldeni. Kivételt képeznek a thj. városok hivatásos tűzoltóságai, akik szükségleteiket továbbra is közvetlenül az Országos Szövetségtől (Budapest, VI, Izabella-utca 51. sz.) igényeljük.

házat és villamos vízgyógyintézetét víztelenítették motoros szivattyúval és a város több helyén kézfecskendővel segítettek. Másnap délelőtt egy kárelhárító gépkocsis osztag a vármegyei tűzrendészeti felügyelővel Biharszent-andrás községbe vonult ki, ahol a Pece-patak elöntötte a községet és a vasúti töltés átvágásával volt az árvíz levezethető.

Felhőkarcolók várható érzékenysége légitámadásokkal szemben. Az amerikai hatóságok bizottságot küldtek Londonba, hogy a német légitámadások hatásának tanulmányozásából állapítsák meg, mily eredménnyel lehet számolni egy esetleges felhőkarcolók elleni légitámadásnál. A bizottság megállapítása szerint a felhőkarcolók a légitámadásokkal szemben nem tekinthetők érzékenynek, sőt azok bombázás ellen kiváló biztonságot nyújtanak a lakosság számára. Az eddig használatos légi támadó eszközök hatását figyelembevéve következtethető, hogy a rombolóbombák a legfelső 5—6 emelet egyikén feltétlenül felrobbannak s mivel a robbanás ereje felfelé hat, kevés a valószínűsége annak, hogy az acélvázás épületek alsóbb emeletei beomlanának. A gázbombák hatása pedig legfeljebb az alsó 3—4 emelet magasságig hat, mert a harcász súlyánál fogva ennél magasabbra nem emelkedik. Így tehát a felhőkarcolók közbenső emeletsorai a lakosság számára a bizottság számításai szerint biztos menedéket nyújtanak. (A Magyar Katonai Szemle nyomán.)

Borsod vármegye és Miskolc thj. város Tűzoltószövetsége Miskolc thj. város hivatásos tűzoltóságával karöltve, 1941 március 26—április 5-ig és május 12—május 22-ig törvényhatósági tűzoltótanfolyamokat rendezett. A tanfolyamoknak 66 hallgatója volt. A záróvizsgákon megjelentek a vármegye és a város vezetői, akik előtt a hallgatók a kárelhárító szakasz munkáját mutatták be. A szövetség ebben az évben még 3 törvényhatósági tűzoltótanfolyamot rendez.

Felhívás a szolnoki törvényhatósági tanfolyam látogatására. Szolnok m. város hivatásos tűzoltóparancsnoksága 1941 június 20-tól július 1-ig törvényhatósági tűzoltótanfolyamot rendez. Felvétel iránti kérelmek 1941 június 18-ig nyújthatók be a tanfolyam parancsnokságnál.

Felhívás a miskolci kerületi tűzoltótanfolyam látogatására. Miskolc thj. város hivatásos tűzoltóparancsnoksága 1941 július 6-tól július 26-ig kerületi tűzoltótanfolyamot rendez. Felvétel iránti kérelmek 1941 június 29-ig nyújthatók be a tanfolyamparancsnokságnál.

Törvényhatósági tanfolyamok. Nyiregyháza megyei város hivatásos tűzoltóparancsnoksága a 118.511—1938. V., illetve 73.538—1940. V. B. M. sz. rendelet értelmében Nyiregyházán, Szabolcs vármegye községei részére öt törvényhatósági tűzoltótanfolyamot tart. A tanfolyamok időpontja a következő: I. tanfolyam 1941 június 11-től 22-ig; II. tanfolyam 1941 július 6-tól 17-ig; III. tanfolyam 1941 július 23-tól augusztus 3-ig; IV. tanfolyam 1941 augusztus 6-tól 17-ig; V. tanfolyam 1941 augusztus 24-től szeptember 4-ig. A tanfolyamra a felvételek a 180.000—1936. B. M. számú rendelet vonatkozó paragrafusai értelmében történnek.

A német légitámadások által okozott jelentős veszteségek arra kényszerítették a londoni hatóságokat, hogy a segélyállomások számát 4000-ról 6500-ra, a mentőosztágokét pedig 10.000-re szaporítsák. (MKSz 1941—5.)

Törvényhatósági tűzoltótanfolyam Újpesten. Folyó évi május hó 10-én fejeződött be a 4. számú törvényhatósági tűzoltótanfolyam. A tanfolyamot Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye és Kecskemét thj. város Tűzoltó-Szövetsége rendezte a területén levő tűzoltóságok leendő altisztjei számára. A tanfolyamon 43 hallgató vett részt, akik mind sikerrel vizsgáztak úgy az elméleti, mint a gyakorlati tárgyakból. Az oktatás az új gyakorlati szabályzat szerint folyt le s megállapítást nyert, hogy a tűzoltófecskendők szerelését a hallgatók igen hamar sajátították el. Az alapszerelési gyakorlatok lefolytatása után a hallgatók bármily szernél minden különösebb magyarázat nélkül úgyszólván azonnal, minden zavar nélkül végezték feladataikat és oldották meg az összetett sugárszereléseket. A tanfolyam étkezési és egyéb költségeit a vármegyei Tűzoltó-Szövetség viselte. A tanfolyam végén a hallgatók szakkönyveket és emléklapot kaptak a Szövetség ajándékaként.

A kolozsvári tűzoltóság labdarúgó csapata május hó 24-én a kolozsvári postások csapatával mérkőzött és azt 3:1 arányban legyőzte. A kolozsvári tűzoltók már nemcsak a tűzoltáshoz értenek, hanem kiváló sportfiúk is.

Befejeződött a III. számú székesfehérvári kerületi tűzoltótanfolyam. Fejér, Bars-Hont, Komárom, Pozsony-Nyitra és Veszprém megyéből összegyűlt harminchét tűzoltótiszt jelölt május hó 5-től 25-ig délelőttönként elméleti, délutánonként pedig gyakorlati kiképzést kapott a tűzoltás és légoltalom szaktárgyaiból. Farkas Sándor helyettes

Az összes
„TOTAL”
rendszerű tűzoltókészülékek és berendezések gyártási jogának magyarországi engedélyese

Legújabb készülékünk és berendezésünk az

„ÜSTÖKÖS-TOTAL” léghaboltó-rendszer.
LIGETI és BIRÓ Budapest, V, Árpád-u. 10
Ismertetővel készséggel szolgálunk.
TELEFON: 127-799

Becsüljük meg pótálhatatlan **gumijainkat!**

Konzerváljuk **„PROTEGOM”**-mal.

Telefon: Tűzoltó gumitárgyak élettartamát 115-543 megsokszorozza. Vezérképviselőt:

PROTEGOM, HOLLÁN-UTCA 22

polgármester elnöklete alatt tartott záróvizsgán a nagyrészt visszacsatolt Felvidékről származó hallgatók az elméleti tárgyakkól kiváló felkészültségről tettek tanúságot. A tűzoltóaktanya udvarán tartott bemutatón feltételezett légitámadás okozta tüzet kellett a hallgatóknak eloltani, házbeomlást megakadályozni és gázfertőzést hatástalanítani. A gyakorlat egy részét gázalarcban végezték a hallgatók, ami fokozott teljesítményt kívánt. A vizsga befejeztével Gáspár István tűzoltófőparancsnok felolvasta a rangsorolást és az első tíz hallgatónak Farkas Sándor helyettes polgármester buzdító szavak kíséretében kiosztotta a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség által adományozott tűzoltó tárgyú jutalomkönyveket. A tanfolyam nevében Poór Lajos köszönte meg az előadók fáradozását, majd a búcsúvacsorán Lenk Béla mondott köszönetet Szent István városa közönségének, hogy szívesen fogadta őket és hálás lélekkel ígérte, hogy a rájuk bízott felvidéki falvakat és testvéreket jól megőrzik, jó őrrei lesznek a toronyaiknak és a bajbajutottakon egész szívük minden szeretetével és két kemény kezük ügyességével segítenek. Isten áldását kérte munkájuk, felelősségteljes hivatásuk komoly betöltéséhez, hogy ezzel is a magyar haza nagyobbá és szebbé tételét szolgálhassák.

Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye és Kecskemét thj. város Tűzoltó-Szövetsége 1941. évi június hó 16-i kezdettel törvényhatósági, június 30-i kezdettel pedig kerületi tűzoltótanfolyamot tart Újpesten. A kerületi tanfolyamra a szövetség még néhány jelentkezést elfogad.

New-Orleans kikötőjében egy raktárház égése folytan hárommillió dollár értékű cukor, kávé, rizs és konzerv pusztult el.

A Nemeskajali Önkéntes Tűzoltótörség pünkösdvasárnapján tartotta alapításának negyvenéves, újjászervezésének tizenöt éves jubileumát, szolgálati díszermek kiosztásával egybekötve. A jól sikerült ünnepséget táncmulatság fejezte be.

A Vágvecsei Önkéntes Tűzoltótörség június 1-én másommal egybekötött, szigorúan zártkörű táncmulatságot rendezett. A mulatság tiszta jövedelmét a tűzoltószerkeztetésére fordították. Az ünnepség keretében jól sikerült jelképes támadási gyakorlatot tartottak, majd ezt követte a szolgálati érdemek kiosztása és az ujonctűzoltók fogadalomtétel.

Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye Tűzoltó-Szövetsége 1941. évi június hó 3-tól 12-ig törvényhatósági tűzoltótanfolyamot tartott Újpesten. A tanfolyamon főleg a Magyar Államvasutak által kiküldött vasúti tűzoltók vettek részt. A tanfolyamhallgatók a tanfolyamvizsgát igen szép eredménnyel tették le. Az oktatás az új Gyakorlati Szabályzat alapján történt, amelyet a hallgatók igen könnyen és igen gyorsan sajátítottak el.

A Bremen nevű német ócaánjáró hajóóriáson veszedelmes tűz ütött ki. A hajó tűzoltóságának ébersége és bátor beavatkozása folytán sikerült a tüzet idejében lokalizálni.

Szerkesztői üzenetek

Kecskeméti tűzoltók. A város hivatásos tűzoltóságának szervezetéről és szolgálatáról alkotott szabályrendelet részletesen szabályozza, hogy mennyi szabadság illeti meg a tűzoltóaltiszteket és legénységet, valamint azt is, hogy mennyi szolgálat után jár szabadnap. — **Szép Gyula, Nagykapornak.** Az a kérdése, hogy „kötelező-e reá nézve a tűzoltói foglalkozáson való megjelenés“, önmagában megadja a feleletet. Ha t. i. a tanfolyamra vonatkozik. Kérdését így is lehet értelmezni. Ha azonban a köteles tűzoltói gyakorlatokat érti, akkor más a helyzet. A 180.000/1936. évi kormányrendelet 21. §-ának 5. pontja felsorolja azokat a foglalkozásokat, amelyeknek betöltői mentesek a köteles tűzoltói szolgálat alól. Az állami kezelés alatt álló erdők őrrei — nincsenek a felsoroltak között, tehát ez alapon a névjegyzékből ki nem hagyhatók. Viszont azonban a (7) pont azt mondja: „a meghatározott betürendtől az évfolyam keretében el lehet térni azok javára, akiknek a köteles tűzoltói szolgálatról való mentesítését személyi körülményeik fokozottan indokolják (pl. nagyobb család fenntartói, olyan foglalkozást folytatók, akiket a tűzoltói gyakorlat és szolgálat keresetükben rendkívüli mértékben korlátozna).“ Felfogásunk szerint önnek, mint erdőőrnek, aki 1200 holdnyi területen teljesít szolgálatot, megadhatja a községi előjáróság, azt a kedvezményt, hogy nem hívja be köteles tűzoltói gyakorlatra és szolgálatra, mert addig valóban alkalma nyílnék a rosszakaratú embereknek a lopásra, vadorzásra stb. A névjegyzékből azonban ki nem hagyhatják, mert nincs reá törvényes alap. Megnyugtathatjuk, hogy az alkalmas és képzett vezetőkre nagy gond van és az országos felügyelőségnek legelsőrendű törekvése, hogy a képzett tűzoltótiszt-hiányon minél hamarabb segítsen. Ez esetben elesik a panasza. Ugyan- csak ezzel a kérdéssel kapcsolatban bizonyára gondoskodás történik majd arról is, hogy a köteles tűzoltói szolgálat alól senki ki ne vonhassa magát, akinek a haza és nemzet iránt kötelességei vannak. Az újabb helyzet magával hozta a légoltalmi szolgálatot, melyből mindenkinek ki kell vennie a maga részét nemre és szinte korra való tekintet nélkül, amennyiben 14, illetve 16 éves kortól 70 évig mindenki benne van egy vagy más minőségben. Javaslataira meghozza az idő a választ és a megfelelő intézkedést.

Főszerkesztő: Breznay Imre

Felelős szerkesztő és kiadó: Lukács Zoltán dr

Tiszti és altiszti rőzsekéseket

legszebb kivitelben szállít
MÉSZÁROS LAJOS műtővősmester
 Budapest, VIII, Mária-utca 15
 Telefon 3 4 9 - 8 5 9

Mindennemű **létrák,**
 tűzoltó- és légoltalmi felszerelések
 beszerzési forrása

Metzker Ferenc

Budapest, XI, Horthy Miklós-út 35
 Telefon 456-363.

Gazdák Biztosító
Szövetkezete
 Budapest, IX, Üllői-út 1
 Telefon 187-870

Tűz-, jég-, élet-, baleset-, szavatossági, betöréses-lopás elleni, autó-, üveg- és állatbiztosítás. Képviselet minden városban és községben! Kartelen kívül!

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség kiadványai

SZAKKÖNYVEK:

II. Vitéz Roncsik Jenő dr:

Megelőző tűzrendészet, I. rész 1.— P

Megelőző tűzrendészet, II. Alkalmazott rész 1.— P

VIII. Dévényi Endre dr: A tömlő 1.— P

Teasdale Ottó: A tűz és robbanás veszélye 5.— P

SZABÁLYZATOK:

1. Gyakorlati Szabályzat 2.— P

2. „Vasúttűzoltóságok” című függelék a Gyakorlati Szabályzathoz —30 P

3. Egyszerűsítési, öltözködési és tiszteletadási szabályzat —20 P

EGYÉB SZAKIRÁNYÚ KÖNYVEK:

vitéz Roncsik dr: Gróf Széchényi Ödön élete 5.— P

— — A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 60 éves története 5.— P

Katonai és polgári repülőgépek nemzetközi jelzései 1.70 P

Tűzoltó Naptár az 1941. évre —20 P

FILLÉRES KÖNYVTÁR:

Konok Péter: Mechanika 44 „

— — Géptan 18 „

vitéz Roncsik Jenő dr: Vármegyei és járási tűzrendészeti felügyelők kötelességei és magatartása 60 „

vitéz Szalay Lajos dr: Fizika és kémia 18 „

vitéz Szalay Lajos dr: Kémia 32 „

Vízszerezés 20 „

Szertár kellékei 20 „

Villamosság 28 „

Haboltás, gázoltás 30 „

Mászó- és mentőeszközök 26 „

Szóllósy dr: Jogrendszer 18 „

NYOMTATVÁNYOK:

I. Hivatásos tűzoltóságok részére

1. Iktató 3 fillér

2. Törzskönyvi lap 3 fillér

3. Létszámeligazítás és napi működési napló 3 fillér

4. Hírvételek naplója 3 fillér

5. Hírvételezési napló 3 fillér

6. Hírvételezés 2 fillér

7. Motorosmanapszámoló 4 fillér

8. Üzemanyagkivételvezérlési lap 1 fillér

9. Parancskönyv 3 fillér

10. Kihallgatási napló 3 fillér

11. Orvosi vizsgálati könyv 4 fillér

12. Szolgálati jegy 1 fillér

II. Önkéntes tűzoltóságok részére

Önkéntes testületek ügyviteli egységkönyve (kötve).

Kisebbségi községek részére 4.— P

Nagyobb községek részére 5.— P

Az egységkönyvben a következő nyomtatványok vannak be-
kötve, melyek ívenként is kaphatók:

a) Borítékív és utasítás az egységkönyv vezetésére 3 fillér

b) iktató 3 fillér

c) működési napló 3 fillér

d) törzskönyv és egyéni felsz. kimutatás 3 fillér

e) jegyzőkönyv 2 fillér

f) felszerelések leltára 4 fillér

g) szakkönyvek leltára 3 fillér

h) egyéb értékek leltára 3 fillér

Tűzoltószertárterv 2.— P

Hozzávaló költségvetés 1.— P

Kerületi és törvényhatósági tűzoltótanfolyam törzskönyve 10 fillér

Kerületi és törvényhatósági tűzoltótanfolyam naplója 5 fillér

Fecskendő próbalap, motorfecskendő vizsgálatához darabonként 4 fillér

Fecskendő próbalap, kézfecskendő vizsgálatához darabonként 4 fillér

Díszokmányürlap 2.— P

Osztályozási lap tűzoltóversenyekhez, 1 drb 2 fillér

Tűzoltói igazolványok:

Vászonburkolatban 25 fillér

Igazolólap, burkolat nélkül (legénységi) 2 fillér

Személyi lap 2 fillér

Évi jelentés hivatásos, önkéntes, köteles és magántűzoltóságok működéséről 5 fillér

Vizsgálati jegyzőkönyv 5 fillér

Kerületi tűzoltótanfolyambizonyítvány 6 fillér

Törvényhatósági tanfolyambizonyítvány 6 fillér

Törzsvív a tűzoltócsaládokról 8 fillér

Tájékoztató tűzoltócsaládok látogatásához 2 fillér

SZOLGÁLATI ÉRMEK:

V. éves 2.—, X. éves 3.—, XV. éves 6.—, XX. éves

7.—, XXV. éves 11.—, XXX. éves 12.—, XXXV. éves

éves 15.—, XL. éves 16.— P.

Éremszalag 30, igazolványlap 30 fillér

Királyi díszérem kicsinyített mása 30 fillér

A könyvek, nyomtatványok, valamint az érmek ára a szabályszerű névkimutatással a 23.297. számú postacsekken előre küldendő be.

Megrendelhetők a MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG irodájában, Budapest, VI. Izabella-u. 51.

KÖHLER ISTVÁN

**FECSEKENDŐ-, SZIVATTYÚ-
és tűzoltófelszerelések gyára**Gyárt: Modern motoros, turbinás és dugattyús
tűzoltófecskendőket, tűzoltószerkeket, felszereléseket
és szivattyútelepeket a tűzoltás és öntözés céljaira**BUDAPEST, X, KORPONAI-UTCA 21. SZÁM****Alapítva 1896**M i n d e n n e m ű
tűzoltó- és légoltalmi
felszerelési cikkek
raktárról kaphatók**Mátrai Antal és Társa Rt.**

Gyár és központi iroda:

Budapest, XIII, Lomb-utca 34-36 - Telefon 299-055**Dárosi lerakat: VI, Teréz-körút 22 - Telefon 121-533**Gyárt: kézi- és motor-
fecskendőket, mindenfé-
le létrákat, motollákat,
vízhordó és öntöző lajto-
kat, szerkocsikat és lég-
oltalmi felszereléseket**Szállítunk**

a hatósági előírásoknak megfelelő

Ismertetés
felvilágosítás
és ajánlat
díjtalan**MÁVAG****GYÁRTMÁNYÚ**hordozható benzinmotoros és kézi működtetésű fecskendőket, vízhordó-
és öntözőkocsikat, tűzoltó- és locsoló autókat a legjobb
minőségben, megbízható és tartós kivitelben.**MAGYAR KIRÁLYI VAS-, ACÉL- ÉS GÉPGYÁRAK KERESKEDELMI KÉPVISELETE RT.**
BUDAPEST, VIII, MÚZEUM-KÖRÚT 18, II.**Telefon 133-394****FELTEN ÉS GUILLEAUME RT., BUDAPEST, I.**

a budapesti hivatásos tűzoltóság szállítója

GYÁRT: BELÜL GUMIZOTT TŰZOLTÓTÖMLŐT
kivánt méretekben és nyomásig.**LEVÉLCÍM: BUDAPEST 113. POSTAFIÓK. TELEFON: 258-880****Hazai
gyártmány!****MINIMAX**a legjobb magyar gyártmányú kézi tűzoltókészülék. Nem hason-
lítható össze a különböző utánzatokkal. Felvilágosítással szolgál a
MAGYAR MINIMAX RT., BUDAPEST
GYÁR, IRODA: VI, RÓZSA-UTCA 85. TELEFONSZÁM: 123-731**CORVIN ÁRUHÁZ RT.****BUDAPEST VIII, BLAHA LUJZA-TÉR 1-3****Csonka János gépgyára** gyártja amindenhol bevált, tökéletes **tűzoltómotorokat!**

TÜZRENDÉSZETI KÖZLÖNY

A MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én

Az előfizetési és hirdetési árfakal a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 22.277. számú rendelkezésével. Mára lehet bejelenteni. Címzett: Budapesti Posta-iroda, 12. kerület, 12. sz. postafiók.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség,
szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, VI, IZABELLA-UTCA 51
Telefon: 223-254

Előfizetési ára egész évre 12 pengő

A szerkesztőség címére küldött szakcikkeket, ha közlésre alkalmasak, díjazzuk

Alapja a Magyar Közlönykiadó Rt. 126.278—1938. B. M. sz. rendeletével („Belügyi Közlöny” 1939. évi 5. sz.) a vármegyék, városok és községek számára

TŰZOLTÓTESTÜLETEK A LAPOT DÍJTALANUL KAPJÁK

Törik a jég . . .

— A tűzoltóparancsnokok és oktatók díjazása —

A Tűzrendészeti Közlöny multévi szeptember hó elsején megjelent számában volt egy cikk, mely a tűzoltóparancsnokok teendőiről számolt be. A majdnem kéthasábos közlemény részletesen sorolta fel, mik manapság a tűzoltóságok vezetőinek köteles tennivalói. Ugyanez a cikk jelezte a végén, hogy az „Országos Szövetség általánossá akarja tenni azt a törekvést, mely már eddigelé is nyilvánul itt-ott, hogy t. i. a parancsnokok e sokoldalú és felelősséggel teljes munkájukért éppen úgy, mint az oktatók is, bizonyos díjazást kapjanak.”

Ez a törekvés kétségtelenül nagy eredményeket ér el, ha sikerül érvényre emelni és rendkívül nagy lendülettel lesz a tűzoltóügy fejlődésére.

Mindnyájan éreztük annak fontosságát, hogy már a 180.000—1936. B. M. sz. rendelet kilátásba helyezi a parancsnokok díjazását, midőn az V. fejezet 67. §-ában — ahol a tűzrendészeti kiadások költségvetésbe való felvételéről szól — azt mondja, hogy „A tűzrendészeti kiadások alatt . . . az önkéntes és köteles tűzoltóparancsnokok díjazásával . . . felmerülő kiadásokat is kell érteni.”

De ugyanezt az álláspontot képviseli a járási tűzrendészeti felügyelő vizsgálati jegyzőkönyve is. A IV. rész 58. pontja alatt felsorolja azokat az összegeket, amelyeket tűzrendészeti kiadásokra fölvevtt a költségvetésbe s az 1) pontban annak beiktatását kívánja, hogy mit vettek föl „önkéntes és kötelezett tűzoltóparancsnokok díjazására.”

Ezeknek a rendelkezéseknek hatása és a köz érdekének a megismerését tartotta eredményezte azután, hogy a vármegyékben, különösen a Dunántúli, általánossá lett a parancsnokok díjazása, még pedig a község nagyságához és a testületek taglétszámához arányított mértékben.

Nem akarok most ennek tételszerűen taglalásába bocsátkozni, hanem csak a következőket említem meg az újban jelentkező törekvések közül.

Hajdú vármegye alispánja már a kora ősszel rendeletet adott ki, hogy az 1941. évi költségvetésbe az önk. tűzoltóságok vezetői részére legalább havonként 20 pengőt kell beállítani, egyéb tisztek részére pedig legalább 10 pengőt egy hónapra. Kijelenti azonban, hogy „e csekély összeg nincs ugyan arányban a tűzoltótisztek által végzett fontos munkával, de egyelőre nem lehet magasabb összegeket beállítani a költségvetésbe.”

Bács-Bodrog vármegye Tűzoltószövetsége 1940 szeptember 26-án tartott közgyűlésében egyhangúlag kimondotta, hogy „A Szövetség méltányolva az önkéntes tűzoltóparancsnokok és a kiképzésért felelős tisztek nehéz és felelősséggel teljes munkáját — kérje föl a vármegye alispánját, hogy a községek 1941. évi költségvetésébe a tűzoltóparancsnokok részére havonkénti 30 pengő és a kiképzést vezető tisztek részére egy hónapra 20—20 pengő tiszteletdíjnak hivatalból való beállítása iránt a szükséges intézkedést megtenni szíveskedjék.”

Kimondották ugyanekkor azt is, hogy fölkerik az Országos Tűzoltó-Szövetséget, hogy: „testületi tekintélyének latbavetésével hasson oda a belügyminisztériumban, hogy a vármegye alispánja által a községek költségvetésébe fölvevtt s fenti célra beállított összegek jóváhagyást is nyerjenek.”

Csongrád vármegye alispánja — a várm. tűzrendészeti felügyelő előterjesztésére — felhívást intézett a vármegye valamennyi községéhez, hogy az önkéntes tűzoltóparancsnokokat és önkéntes tűzoltókat *költségvetésileg biztosított tiszteletdíjban részesítsék.*

E felhívás folytán már minden község meghozta az alispán által rendelt határozatot, sőt a vármegyei kisgyűlés is jóváhagyta, hogy az önkéntes parancsnokok — illetőleg ahol erre szükség van, helyetteseik — részére évi 150—400 pengő tiszteletdíjat szavaztak meg.

Ez a határozat még továbbmegy és a tűzoltók részére is megjelenési díjat állapít meg — német mintára —, mégpedig kettős óránként 50 fillért. Hozzáfüzi e határozatokhoz, hogy: „Tekintettel erre a körülményre, még fokozottabb mértékben kell, hogy minden önkéntes tűzoltó önként vállalt hivatását lelkiismeretesen és pontosan teljesítse a köz érdekében.”

Heves vármegye Tűzoltó-Szövetsége decemberben tartott közgyűlésében mondotta ki és kérte föl az alispánt, hogy a községek költségvetésébe e címen legalább olyan összeget állítson be a jövő évre, mint aminő tiszteletdíjat kapnak munkájuk után a *levente főoktatók*, illetve *oktatók*.

Még valamit kell fűzőm a fentiekhez. A közölt határozatok mindenütt csak az önkéntes tűzoltóparancsnokokról szólnak, de természetesen, hogy a *köteles tűzoltóságok vezetőire is* vonatkoznak.

A példákbl elegendő lesz talán ennyi is, mert fölöslegesnek tartom a többi idevágó határozatokat felsorolni. Ezekből is látszik, hogy mind általánosabbá lesz az a felfogás, hogy a tűzrendészet és tűzoltóság nagyfontosságú ügyét csak így tudjuk kellőképpen előmozdítani. Nemcsak az ország és vármegyék stb. ügykezelésében járt le a nobile officiumok kora, hanem lejárt ezen a téren is annál inkább, mert ma már nehéz és fontos hivatás tűzoltónak és különösen tűzoltóvezetőnek lenni. A tűzoltóság elsőrendű honvédelmi intézménnyé lett az utóbbi pár év alatt és annyi és oly sokoldalú munkával jár, hogy a mai elszegényedett társadalmi viszonyok között nem lehet kívánni, hogy minden anyagi ellenszolgáltatás nélkül végezze valaki ezt a teendőt.

Csak még egy szót! *Nem határozott összegű évi tiszteletdíjat állapítanél meg, hanem óradíjat.* Mindenki annyiszor kapná meg a kiszabott óradíjat, amennyiszer valóban dolgozott, tehát a munkanapló alapján. (bi)

Magyar tűzoltók arcképcsarnoka

Szöke Benedek

volt hatvani járási és tb. várm. felügyelő

Nem a társadalomban elfoglalt állás adja meg az ember értékét, hanem az, hogy tisztét hogyan tölti be és mit, mennyit és hogyan dolgozik. Kicsiny ember is lehet közbecsülésben és a „nagyok” között is akadhat olyan, aki hiába vágyik erre a megtiszteltetésre.

Szöke Benedek a tűzoltók között is elsőrangú volt, de ugyancsak kiváló volt mint falusi tanító. Kiváló volt végül mint falujának valóságos jótévedője, atyja és minden szegénynek-gazdagnak barátja, eseteknek jóakaratója gyámolítója. Csak az tudja az ő emberi értékeit felbecsülni, aki látja őt a maga kis világában, környezetében, falujában.

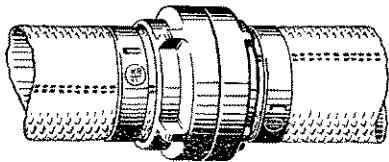
Minden szép, igaz és nemes mozgalomban vezető, irányító és szorgalmas munkás, akinek szava döntő súllyal esik mérlegbe. Hiszen megkapta, mint egyházának hűséges és áldozatos lelkű, fáradhatatlan munkálkodó fia a „Pro Ecclesia et Pontifice” pápai érdemrendet, büszkén viseli érző szívet rejtő mellén a királyi díszéremet és a XXXV. éves szolgálati érmét. Községi bírása volt falujának nyugdíjba vonulása után évekig s mindeneknél csak kedves emlékét hagyta ilyen irányú közéleti működésének.

Mint tűzoltó ott volt minden országos és vármegyei megmozdulásnál és a legélelnebb figyelemmel tanult, hogy minden értékes tapasztalatot átültesse a saját csapatához. Fel is emelkedett vele oda, hogy működésük 10. évében már a legnagyobb hevesmegyei tűzoltódíjat, a Kozmáry-zászlót viszi el az egri vármegyei versenyről 1912-ben. A világháború után hamarosan a hatvani járás felügyelője lett s két évtizeden át lankadatlan szorgalommal vezette ügyüket és oktatta, nevelte a tűzoltóságokat. Olyan járási felügyelő volt, aki csekély tiszteletdíjának többszörösét adta ki utazásaira és hivatalos vizsgálataira, meglátogatva egy-egy községet évente négyszer-öttször is...

Neve fogalom Heves vármegyében és személye az önzetlen s áldozatos munkának mintája. Mintha őseink szelleme ébredt volna benne újra. Hiszen már nagyapja is székely huszárhatháró volt mindaddig, míg atyja fel nem váltotta... Ők maguk kilencen voltak testvérek s 1848—49-ben három kispap nagybátyja harcolt Bem apó táborában. Tipikus székely házaspár volt Szöke Mózes és Balázs Mária; éppen úgy, mint Szöke Benedek és felesége, akinek édesanyja Rákóczi-leány volt...

Életrajzi adatai. Szöke Benedek Csíkszentkirályon, 1871-ben született régi lófő-székely családból. Tanulmányait részint Csíkszeredán, részint Csíksomlyón végezte s 1891-ben mint új okleveles tanítót a hevesmegyei Ecséd községbe választották meg, ahol szinte áldásos életén át működött. Csak négy évet töltött másutt, mert Ecséden nem tudtak neki lakást adni, azután Szentandrásról visszahívták Ecsédre. 1904-ben választották meg tűzoltóparancsnokká, de mert nem volt meg a kellő szakképzettsége, mindjárt Egerbe ment egy tanfolyamra s 1905-ben Budapestre, az Országos Szövetség XV. tanfolyamára... 1917-ben igazgató-tanítónak nevezik ki s mint ilyen működik. 1921-ben lesz járási felügyelő s ezt a tisztséget tölti be nagy buzgalommal és rendkívüli sikerrel 1939-ig. 1929 szeptember elsején ment nyugdíjba s azóta is sokat foglalkozik közügyekkel, úgy is mint éveken át községének bírása s 30 év óta képviselőtestületi tagja. Minden téren áldásos és köztisztelőben, közszeretethen állva él jó erőben, egészségben.

KR tömlőbekötő-gyűrűk

szerelese oly egyszerű, hogy bárki minden segítőszerszám nélkül a legtökéletesebb kötetést tudja elkészíteni. Hivatalos vizsgálat szerint 35 atm. túlnyomás mellett is kifogástalan kötetést biztosít. Kérjen ismertetőt.

Gyártja: **Vadásztöltény-, Gyutacs- és Fémárugár Rt.**
Forgalombahozza:

Move kereskedelmi és ipari kft.
Budapest, V, Mérleg-utca 4

Az aratásról és a védőszántásról

Elérkezett Péter és Pál napja, a magyar földművelő legnagyobb munkájának kezdetét jelző időpont. Közöbön az aratás, amikor az esztendei fáraozás gyümölcsét vágja az éles kasza. Takarítani kezdik a gabonát, a legfontosabb élelmiszert, amelyet a nép „élet“-nek hív. És méltán, mert ezidőtájt az egész esztendei megélhetéshez szükséges kenyérmagvakat kell magtárta gyűjteni, vagy saját maga részére hasznosítani, vagy vásárra vinni, hogy pénzeljen belőle és márra is töltsön, ne csak ételre...

A megérett gabonák kemény munkájának kezdje az arató a magyar földművelő napi 18—20 órában a szántás meg, hogy mire képes az erős arató a szántás...

Es a szántóföldeken lefekszenek, gyűlnek a kérek sikkasztódnak a kereszték. Mintha az áldott és édes szántóföld jól megérdemelt kitüntetései lennének.

Es nagy gondot fordít ezekre a keresztékre az állam kormányzata, mert a keresztékben nemcsak az egyes tulajdonos megélhetését látja, hanem az egész család, a falu, a város, a vármegye, az ország és a nemzet életének biztosítását is. Biztosítását az „új“-ig, a következő aratásig.

Évtizedek óta, mióta csak behatóbban foglalkozunk a tűzrendészet kérdéseivel, egymásután jelentek meg az idevonatkozó rendeletek. S különösen a világháború óta a legszigorúbb pontossággal szabják meg a földes gazdák kötelelességeit a termés, az élet biztosítása terén, különös tekintettel a vasút mentén lévő földekre.

Nem akarjuk itt felsorolni ezeket a rendeleteket, amelyek a gondosságot sürgetik és követelik meg, mert ez — visszamenve a múlt század nyolcvanas éveire — terjedelmes lenne egy kissé. Ehelyett csak néhány a legutóbbi és minden addigi rendeletet összefoglaló úgynevezett Tűzrendészeti Kódex 127. cikkének 4. pontját, amely így szól:

„Aratáskor köteles a vaspályamenti gazdaközönség a tarlót a vasút mentén legalább száz méter, a nagyobb pályaudvarok körül pedig legalább 400 méter szélességben az aratók nyomán haladéktalanul feltisztíttatni (felgereblyézni, felkapartatni) és az első kereszt- (bogyá-) soroktól 5—10 méter távolságban a vasúti töltés fölött legalább három méter széles védőszántást kell készíteni. A egyes birtokrészek védőszántásai csak egy vonalba kell esniök, mert a lépcsőzetes védőszántások a futótűz ellen nem nyújtanak védelmet.“

Ugyanez a szakasz 2. és 3. pontja értelmében az aratás mindig a vasútvonalhoz legközelebb eső szántásban kell kezdeni, ha a gabona egyenlően

érett be. Csak azután térhet át a távolabb eső birtokrészekre. A learatott terményt a sinektől minél távolabb kell összerakni... Ha pedig oly keskeny a terület, hogy ezt meg nem teheti, akkor a legrövidebb idő alatt el kell hordatni...

Nagyobb pályaudvarok körül meg éppen aznap el kell hordatni a learatott gabonát, ha 400 méteren túl nem tudná elhelyezni.

Mindezek a rendelkezések nem arravalók, hogy a földes gazdákra fölösleges terheket rójanak s apró akadékoskodással nehezítsék amúgy is súlyos helyzetüket. Megvan ezeknek a maguk józan és okos alapjuk, amit különben a tapasztalat is igazol. Komoly megfontolás után, a földtulajdonos és a közösség érdekeinek szem előtt tartásával születtek meg ezek az intézkedések, amelyeknek megtartása édesmindnyájunknak szent kötelessége.

Nagyon jól tudjuk ugyanis, hogy a vonat mozdonya szikrákat szór, különösen akkor, ha poros szénrel fűtik, ami leginkább a világháború utáni kényszerítő időkben volt szokásos. Azt is tudjuk, hogy éppen akkortájtban a nehéz bányászati viszonyok miatt kénytelen volt a vasút ilyen poros szénrel is használni. Ennek természetes következménye volt azután, hogy napirenden voltak a tűzkárok, különösen a vasút mentén. Ezért jelent meg a mezőgazdasági termények tűztől való megóvása érdekében 1918-ban, 1921-ben, 1923-ban és 1927-ben is részletes rendelkezés. És ezért tartjuk napirenden ezt a rendkívül fontos kérdést.

Aki ismeri a vasúti mozdonyok szerkezetét, az tisztában van azzal is, hogy a mozdonyok erő kifejtéséhez minél nagyobb tűzre és melege van szükség. Ezt a vasúti mozdonyok kisebb méretű kazánjaival csak úgy lehet elérni, ha a hőkéféjlődést a tűz élesztésével fokozzuk. Ennek megint az az akadálya, hogy magas kéményeket nem lehet alkalmazni, amelyek révén a tűzhöz több levegőt tudnánk juttatni. Nincs tehát más mód, mint hogy a fáradt gőzt vezetik be az alacsony kéménybe és evvel idéznek elő erősebb légáramlást, vagy mint közönségesen mondják, lég-huzamot.

Ez a fokozott lég-huzam azután a nagyobb szikrákat is kiragadja, amelyek még akkor is gyújtanak, ha például 60—80 méternyire esnek le a szántóföldre.

Figyelembe kell végre vennünk itt még azt is, hogy a vonat maga is idéz elő szélet, légáramlást a saját gyors mozgásával. Hátha ehhez még a levegő nagyobb mozgása, a szél is hozzájárul! Akkor még nagyobb lesz a szikraszállítás és vele együtt még nagyobb a tűzveszély. Ha a vonat menetirányával szemben fúj a szél, akkor inkább csak a vonat egész kocsi-

Hazánk legrégibb, több mint 121 éve fennálló
tűzoltószergyára

Seltenhofer Frigyes Fiai

Alapítva 1816

magy. kir. udvari szállítók
S o p r o n

Legelső tűzoltószer-, kút-, szivattyú- és gépgyár, harang-, fém- és vasöntöde. A párisi vilákiállításán nagy aranyéremmel, azonkívül sok arany- és ezüstéremmel, valamint díszoklevéllel kitüntetve. Gyárt: motorfecskendőket, kocsifecskendőket, különféle tűzoltószerkezeteket és felszereléseket. Kedvező fizetési feltételek és sokévi jótállás. Költségvetést és kiszállást díjmentesen eszközölünk.

sorára hullanak a szikrák s a vasúti kocsik ablakain vágják be azokat, de még az apró nyílásokon, az ablakok mellett lévő hézagokon is bekergetik. Ilyen szélirány mellett a mi esetünkben kisebb a veszély. Fokozódik azonban akkor, ha a szél ferdén fúj a vonat menetirányára. Ekkor már nem a vasúti vonat mögött halad a légáramlás, hanem félig oldalt, ferdén, és a sinek meg a védőszántás közötti területet is végigsöpri. Mivel azonban hosszabb utat kell megtennie a szikrának, hogy a külső vonalig eljuthasson, még nem olyan veszélyes, mint abban az esetben, ha derékszög alatt éri a szélvonalat. Ekkor a legrövidebb úton juthat el a külső vonalig. S ha az ilyen szikra a nagyobb, vagy mint hivatalosan hívják, nehezebb, akkor még égő állapotban juthat el a keresztelig vagy boglyáig.

Ezért van tehát szükség a vasútmenti területek mielőbbi learatására és ezért van szükség a védőszántásra is. A vasút szikraszórását ugyanis tűrniük kell, mert szükség van arra, hogy az erős égést fenn-tartsák a mozdonyokban. Máskülönben nem tudnának elég erőt kifejteni s a személy- és teherkocsikat kellő gyorsasággal szállítani.

Nincs más tennivalónk, mint hogy alkalmazkodjunk, még pedig pontosan alkalmazkodjunk a fent idézett renelethez és a magunk érdekében is óvjuk a termést a vasúti szikrák okozta tűzveszélytől.

Itt világos a teendő és mégis mit tapasztalunk?

Elnézzük a vasúti sinek mentén lévő szántóföldeket és összeszorul a szívünk, mikor látnunk kell, hogy a védőszántást csak a nagyobb uradalmak és a józanabb gazdák csinálják helyesen, okszerűen. Lépten-nyomon tapasztalhatjuk, hogy alig egy ekenyom szélességű a védőszántás. Oly keskeny, hogy a hosszabb szalmaszálak kényelmesen átnyulhatnak rajta és továbbvezethetik a futó tüzet.

Másik nagy hiba, hogy ha jól csinálják is a védőszántást és kellő szélességben, akkor meg nem egyvonalban megy, hanem lépcsőzetesen. Így a jobbról-balról maradó hézagon megint csak tovább harapózhat a tűz.

Leggyakoribb azonban, hogy tessék-lássék szántanak egy-egy ekenyomnyi kacskaringós vonalat, amelyet akár el is hagyhatnának, mert hiszen itt már mind két fenti eset hibái érvényesülnek. Különösen látjuk ezt olyan határban, ahol még nem tagosítottak és az úgynevezett nadrágszíjparcellák sorakoznak egymás mellé.

A községi előjáróságok első teendője, hogy rendet teremtsenek. Ha azonban a tűzoltóság vezetője azt tapasztalná, hogy a védőszántásra és a vasútmenti aratásra nem fordítanak kellő gondot és nem követik az ide vonatkozó rendeletek parancsait, közbeléphet és felhívhatja a hatóság figyelmét a mulasztásokra.

S ezt meg is teszi minden jóra való és hivatásának hűségeseen megfelelő tűzoltóparancsnok.

Kiss Ábel önk. parancsnok

Szendró . . .

Nándorfehérvárnak, az egyik leghíresebb magyar végvárnak volt ügyészülvén előbástyája. Falai évszázadok viharai ellen épültek. A török elleni háborúkban már Mátyás király idejében nagy szerepet játszott. A vár falai a magyar Duna vonalában védelmezték az országot a betörő ellenség ellen. A vár bástyáin megtörték a pusztítást ígéro hadak erói, falai ellentálltak a századok viszontagságainak s az egész építmény történelmi szépségében csillogott a nagy folyó tükrében. Lábánál békés fürdőzők sütkéreztek, az alatta elterülő városban már ismét békés élet, lüktető munka folyt, amikor a modern háború borzalmait is messze túlszárnyaló szerencsétlenség bekövetkezett. Azok a várfalak, amelyek sok-sok ostrom golyózáporát fitymálva állták ki, most egyik másodpercéről a másikkra megszűntek létezni. A vár helyén mintha szunnyadó tűzhányó energiája tört volna fel, amely a föld méhének évezredek feszültségeit brizáns hatással, az időegység mérhetetlen kis hányada alatt adta ki magából. A legvehemensbb robbanás döreje és csattanása rázta meg az épületeket, hatalmas földlökés ingatta meg a falakat, tüzes borította be a légnymás által szétszórt élőlényeket és háztetőket s mázsás közhutag zúzta össze és temette el a több kilométer szélességben heverő hullákat.

Millió és millió lőszer, kézigranát, tüzérségi lövedék, repülőbomba, folyami és szárazföldi akna, utászgyutacs és robbantószer lehetett a szerb arzenálként használt vár kazamataiban, amelyek Isten tudja, mi okból, összeesküdtek azok ellen, akik azt alattomosan békés szomszédaiuk ellen akarták felhasználni. Talán egy elszánt csetnik idézte elő a robbanást, talán véletlen szerencsétlenség. Nem lehetetlen az sem, hogy a lőszer rossz minősége volt a robbanás okozója, mert a szerb lőszer híres volt arról, hogy akkor nem robbant, mikor kellett volna, mely tényből ugyanúgy az ellenkezője is következtethető. Ezt a titkot kideríteni már többet nem lehet, mert a várból minden elpusztult. De elpusztult a vár alatt lévő városka csaknem valamennyi épülete és az eddigi megállapítás szerint legalább 4000 ember. Az utóbbi kor egyik legszörnyűbb katasztrófája zajlott le a robbanás napján. Ha azonban ezt a szerencsétlenséget a legnagyobb arányú légi támadáshoz vagy bármily más elemi katasztrófa-hoz akként arányítjuk, hogy egyiknél és másiknál az idő legrövidebb egységében mennyi ember pusztult el, akkor a szendróvári pusztulás viszonylag a legnagyobb, mert 4000 ember elpusztulása még a legvehemensbb földrengés alatt is lényegesen hosszabb idő alatt következik be, mint Szendrón, ahol a teljes pusztulás másodpercek alatt megtörtént és befejeződött.

A néhány életben maradt szemtanú elbeszéléséből és a színhely átvizsgálásából a legvaltozatosabb tragédia bontakozik ki. A pusztulás rendkívül rövid idejét, felbontva a robbanás természetéből és a talált nyomok átvizsgálásból következő, a hatás a következőképp nyilvánult meg. Legelőször a robbanás légköri lökőhulláma éreztette hatását, amely az élőlényeket a közelben agyonstujtotta és elseperte, távolabb pedig a tárgyakhoz nyomta. Evvel egyidejűleg a robbanó centrum közelében a szétrepülő repszardarabok éreztették hatásukat. A légnymás az épületeket, tárgyakat elsodorta, a falakat ledöntötte. A romhalmaz nagyságát növelte a földrengéshez hasonló földlökés, amely az épületeket alapjában rendítette meg. A repszardarabokkal egyidejűleg valószerűleg folyékony, tűzveszélyes anyagok is kerültek a levegőbe, mert a vár körüli épületek s az emberek ruhái hirtelen meggyulladtak, oly tárgyak is égtek, amelyek nehezebben gyulladnak meg vagy közelükben semmiféle gyújtóanyag nem volt. Végül a magasba lökött törmelékanyag hullott alá, amely a vár környékét teljesen beborította.

A robbanás hatására ép lövedékek is röpültek szét, amelyek azután a földre éréskor robbantak és így okoztak kárt. A vár környékén lévő élőlények úgy pusztultak el, hogy nyomuk sem maradt. A legborzalmasabb kép a vasútállomáson maradt meg, ahol egy indulásra váró vonat állt. A vasúti szerelvényt a légnymás a vágányokból messze kidobta. A személykocsik, melyben a hetivásárról távozó szorongtak, a tüzesőtől meggyulladtak és az utasokkal együtt égtek el. Hogy meddig tartott az utasok haláltusája, akik közül igen sok a kellő védettség miatt egyébként semmiféle sérülést nem szenvedett, nem lehet tudni, mert ezen a környéken egyetlen szemtanú sem maradt életben.

szilágyi Németh Gyula

Tiszti és altiszti **rőzsekéseket**

legszebb kivitelben szállít
MÉSZÁROS LAJOS műtővösmester
 Budapest, VIII, Mária-utca 15
 T e l e f o n 3 4 9 - 8 5 9

Magyar tűzoltóérmek

A Magyarországon kiadott tűzoltói és tűzoltó vonatkozású érmék összefoglaló kimutatása még sehol sem jelent meg. Nemcsak a tűzrendészet történetének, hanem az érme gyűjtőknek is véltem szolgálatot tenni akkor, amikor megkerestem az összes magyarországi tűzoltómúzeumokat az ott lévő tűzoltóérmék közlése végett, a Magyar Nemzeti Múzeum érmetárában pedig a városi gyűjteményt személyesen néztem át s így, azt hiszem, egy kevés kivétellel sikerült összeállítanom a Magyarországon megjelent tűzoltóérméket. Az alábbi felsorolatokból látszik, hogy az érmék fő része emlékérmék. Közgyűlések, versenyek, évfordulók alkalmából adták ki, de vannak közöttük szolgálati érmék, nemcsak olyanok, amelyeket a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség adott ki, hanem olyanok is, amelyeket a városok, illetve a tűzoltótestületek verettek tagjaik jutalmazása céljából.

Az érméket időrendi sorrendben szedtem össze, azonban a teljes leírásukat mellőzöm, mert akkor az összeállítás igen nagy terjedelmű lenne.

Bizonyára sok tűzoltótestület lesz, amelyik e kimutatásból fogja csak megtudni, hogy valamikor régen a testület egy-egy ünnepélyére emlékérmét veretett.

Az érmék összeállítását az alábbiakban adom:

1. Arad városa emlékül a tűzvészben serény segítőknek. Ezüst. (1845.)
2. Az Aradi Önkéntes Tűzoltókar zászlószentelésének emlékérmé, július 26. (1868.)
3. Az első magyar országos tűzoltóünnepély emlékérmé, Pest, szeptember 16—19. Ón. (1871.)
4. Zágrábi horvátszövegű tűzoltóérem. Ólom. (1872.)
5. A Temesvári Gyárvárosi Önkéntes Tűzoltókar zászlószentelési emlékérmé, szeptember 7. Ón. (1873.)
6. A magyar tűzoltók második országos ünnepélyének emlékérmé, Sopron, szeptember 5—8. Ón.
7. A soproni tűzoltószerkiállítás ezüstérmé.
8. A soproni tűzoltószerkiállítás bronzérmé. (1874.)
9. Körösi horvátszövegű tűzoltóérmé. Ezüst.
10. Körösi horvátszövegű réz tűzoltóérmé.
11. Krizevichi horvátszövegű ezüst tűzoltóérmé. (1875.)
12. A magyar országos tűzoltóközgyűlés jelvénye, Arad, augusztus 25—29.
13. Ugyane közgyűlés emlékérmé.
14. Pápai Önkéntes Tűzoltó Egylet zászlószentelési ünnepének emlékérmé, június 4—5. Ón.
15. Az aradi tűzoltószerkiállítás bronzérmé. (1876.)
16. A dunántúli kerületi tűzoltó-szövetség első közgyűlési emlékérmé, Szombathely, szeptember 8. Bronz.
17. A Szombathelyi Önkéntes Tűzoltó Egylet zászlószentelési emlékérmé, szeptember 9. Ólom.
18. A Magyarországi Inneni Tűzoltó-Szövetség Nagyszobai közgyűlésének kitüntetési érme, május 20—22.
19. Magyarországi Inneni Tűzoltó-Szövetség Nagyszobai közgyűlésének emlékérmé, május 20—22.
20. Magyarországi Inneni Tűzoltó-Szövetség Nagyszobai közgyűlésének emlékérmé, május 20—22.
21. Magyarországi Inneni Tűzoltó-Szövetség Nagyszobai közgyűlésének emlékérmé, május 20—22.
22. Magyarországi Inneni Tűzoltó-Szövetség Nagyszobai közgyűlésének emlékérmé, május 20—22.
23. Magyarországi Inneni Tűzoltó-Szövetség Nagyszobai közgyűlésének emlékérmé, május 20—22.
24. Ugyanez, május 20—22.
25. A Székesfehérvári Önkéntes Tűzoltó Egylet zászlószentelésének emlékérmé. Sárgaréz.
26. A Királyhágón inneni kerületi tűzoltó-szövetségi gyűlés emlékérmé, Marosvásárhely, június 1. Ón.
27. Dunántúli Tűzoltó-Szövetség második közgyűlésének emlékérmé, Zalaegerszeg, szeptember 1. Réz.

28. Zalaegerszegi Önkéntes Tűzoltó Egylet zászlóavatási ünnepének emlékérmé, augusztus 31. Ón.
29. Deési Önkéntes Tűzoltó Egylet zászlószentelési emlékérmé, október 19. Sárgaréz.
30. Eszéki Önkéntes Tűzoltó és Torna Egylet zászlószentelési emlékérmé, szeptember 8. Ón. (1879.)
31. Győri Önkénytes Tűzoltó Egylet érdemérmé, július 25. Ezüst.
32. Magyar tűzoltók V. országos közgyűlésének emlékérmé, Pozsony, augusztus 18—22. Sárgafém.
33. Ugyanez, ezüstözött sárgaréz.
34. Rózsáhegyi Önkéntes Tűzoltó Egylet zászlószentelési emlékérmé, szeptember 5. Ezüstözött sárgaréz.
35. Csákányi Önkéntes Tűzoltó Egylet zászlószentelési emlékérmé, augusztus 1. Bronz. (1880.)
36. Belovári Önkéntes Tűzoltó Egylet öt éves horvátszövegű szolgálati érme. (1881.)
37. Zombori Önkéntes Tűzoltó Egylet tízéves szolgálati érme. Bronz.
38. Révkomáromi Önkéntes Tűzoltó Egylet zászlószentelési emlékérmé, július 15—16. Szürkefém.
39. Vukovári horvátszövegű tűzoltóérmé. Ón.
40. A magyar tűzoltók VI. országos közgyűlésének emlékérmé, augusztus 15. Ólom.
41. A Selmecbányai Önkéntes Tűzoltó Egylet tízéves fennállásának emlékérmé. Ón.
42. A Szentgotthárdi Önkéntes Tűzoltó Egylet fennállásának tízéves és zászlószentelési emlékérmé, szeptember 10.
43. Nagybecskerekai Önkéntes Tűzoltókar zászlószentelésének emlékérmé. Bronz. (1882.)
44. Lovasberényi Önkéntes Tűzoltó Egylet ezredik őrsgének emlékérmé. Sárgaréz. (1883.)
45. A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség VII. nagygyűlésének emlékérmé, Selmecbánya, augusztus 17—20. Ón.
46. Varasdi horvátszövegű tűzoltóérmé. Ón. (1884.)
47. A Dunántúli Tűzoltó-Szövetség közgyűlésének emlékérmé, augusztus 16.
48. Szombathely városa a tűzoltóság körül tíz éven át szerzett érdem jutalmazására, szeptember 9. Ezüst.
49. Aradi Önkéntes Polgári Tűzoltókar emlékérmé, 1834—1885 szeptember 13. Ezüst.
50. Ugyanez, bronz. (1885.)
- A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség szolgálati érmei. (Az érméken 1884. évszám van feltüntetve, azonban az első kiosztás csak 1886-ban történt meg.)
- 51—54. Ötéves, négyféle veret.
- 55—57. Tízéves, háromféle veret.
- 58—62. Tizenötéves, ötféle veret.
- 63—64. Húszéves, kétféle veret.
- 65—66. Huszonötéves, kétféle veret.
- 67—68. Harmincéves, kétféle veret.
69. Harmincéves, egyféle veret.
70. Negyvenéves, egyféle veret. (1886—1941.)
71. Zombori Önkéntes Tűzoltó Egylet zászlószentelési emlékérmé. Bronz.
72. Magyar tűzoltók VIII. országos közgyűlésének emlékérmé, Fiume, augusztus 18—22. Réz.
73. Ugyanez, bronz. (1887.)
74. Nagyszombati Önkéntes Tűzoltó Egylet húszéves fennállásának emlékérmé, augusztus 19—20. Sárgaréz.
75. Szombathelyi Önkéntes Tűzoltó Egylet tizenötéves fennállásának és a Dunántúli Tűzoltó-Szövetség közgyűlésének emlékérmé, augusztus 19—20. Bronz. (1888.)
76. A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség székesfehérvári IX. országos nagygyűlésének és kiállításának emlékérmé, augusztus 20. Ezüst.
77. Ugyanez, bronz. (1889.)
78. Újarad-Zsigmondházi Önkéntes Tűzoltó Egylet zászlófelavatási ünnepélyének emlékérmé, szeptember 7. Sárgaréz.
79. Petrinyei horvátszövegű tűzoltóérmé. Bronz.
80. Pordányi Önkéntes Tűzoltó Egylet tízéves fennállásának emlékérmé, szeptember 1. Sárgaréz.
81. Eszék-Alsóvárosi Önkéntes Tűzoltó Egylet zászlószentelési emlékérmé, szeptember 8. Sárgaréz. (1890.)
82. A magyar tűzoltók X. országos és a Soproni Tűzoltó Egylet XXV. évi működési ünnepi emlékérmé. Sárgaréz.
83. Zágrábi horvátszövegű tűzoltóérmé. Ezüst.

84. Ugyanaz, bronz.
 85. Ecskai Önkéntes Tűzoltó Egylet zászlószentelési emlékérmé, május 18. Sárgaréz. (1891.)
 86. Resicai Önkéntes Tűzoltó Egylet zászlószentelési emlékérmé, augusztus 20. Sárgaréz. (1892.)
 87. A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség XI. közgyűlésének emlékérmé, Szabadka, augusztus 12. Sárgaréz.
 88. Gyulafehérvári Önkéntes Tűzoltó Egylet húszéves fennállásának emlékérmé, augusztus 30. Sárgaréz.
 89. Ugyanaz, ezüstözött sárgaréz.
 90. Ugyanaz, másféle veret.
 91. Zupanjei horvátszövegű tűzoltóérmé. Bronz.
 92. Vinkovcei horvátszövegű tűzoltóérmé. (1893.)
 93. Esztergomi Önkéntes Tűzoltó Egylet huszonötéves fennállásának és zászlószentelésének emlékérmé, május 13—14. Sárgaréz.
 94. Csurgói Önkéntes Tűzoltó Egylet húszéves fennállásának és zászlószentelésének emlékérmé, szeptember 9. Bronz. (1894.)
 95. Apatini Önkéntes Tűzoltó Egylet tizenötéves fennállásának és zászlószentelésének emlékérmé, szeptember 13—15.
 96. Malackai Önkéntes Tűzoltó Egylet húszéves fennállásának emlékérmé, augusztus 11. Sárgaréz.
 97. Stomfai önkéntes tűzoltók zászlószentelési emlékérmé. (1895.)
 98. Győri Önkéntes Tűzoltó Egylet huszonötödik éve működő tagjai részére emlékérmé. Ezüst.
 99. Körmendi Önkéntes Tűzoltó Egylet huszonötéves örömnepének és zászlószentelésének emlékérmé, augusztus 16. Réz. (1896.)
 100. Kassai Önkéntes Tűzoltó Egylet huszonötéves fennállásának emlékérmé. Bronz. (1897.)
 101. Selmecbányai Önkéntes Tűzoltó Egylet huszonötéves fennállásának emlékérmé, július 24—25. Ón. (1898.)
 102. Nagyszebeni huszonötéves tűzoltói szolgálati érme. (1897.)
 103. Kőrösi horvátszövegű tűzoltóérmé. Bronz. (1899.)
 104. Malackai Önkéntes Tűzoltó Egylet huszonötéves fennállásának emlékérmé. (1900.)
 105. Magyarokanizsai Önkéntes Tűzoltó Egylet huszonötéves fennállásának emlékérmé, július 14. Bronz. (1901.)
 106. A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség XV. nagygyűlésének érme, Eger, augusztus 15. (1902.)
 107. Bélabányai Önkéntes Tűzoltó Egylet huszonötéves fennállásának emlékérmé, június 28. (1903.)
 108. Nagyvárad Önkéntes Tűzoltó Egylet zászlóavatási emlékérmé. (1909.)
 109. Nyergesújfalui Önkéntes Tűzoltó Egylet huszonötéves szolgálati érme. Bronz. (1910.)
 110. Ferenc József király által alapított díszérem a tűzoltás és mentés terén huszonöt éven át teljesített érdemes tevékenységért. Bronz.
 111. A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség tiszteletbeli tagjai részére alapított bronz díszérem. (1911.)
 112. A veszprémi országos tűzoltóverseny jelvénye. (1912.)
 113. A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség szolgálati érmeinek nemsikerült próbaverete.
 114—116. Vasvármegyei Tűzoltó-Szövetség háborús emlékérmé háromféle változatban.
 117. Diósgyőri M. kir. Vas- és Acélgyári Tűzoltó Testület harmincéves jubileumi emlékérmé. 1894—1924.
 118. Egri Önkéntes Tűzoltó Testület ötvenéves emlékérmé. 1874—1924. (1924.)
 119. A hevesi járás tűzoltóversenyének érme. (1925.)
 120. A Soproni Önkéntes Tűzoltó Egylet. 1866—1926. MOTSz nagygyűlési tagok jelvénye.
 121. Ugyanaz, választmányi tagok jelvénye.
 122. Hajdu vármegye első tűzoltóversenyének érme, Egyek, augusztus 29. Bronz.
 123. Heves vármegye különböző járási versenyének emlékérmé.
 124. Egri járási tűzoltóverseny emlékérmé. (1926.)
 125. Tiszafüredi járás tűzoltóversenyének érme.
 126—129. Vasvármegyei Tűzoltó-Szövetség versenyérmé az ügycs szerelések, négyféle változat. (1927.)
 130. Esztergomi Önkéntes Tűzoltó Testület emlékérmé, 1868—1928. Ezüst.
 131. Ugyanaz, bronzból.
 132. A Hatvani Önkéntes Testület emlékérmé, 1885—1928. (1928.)

133. Szeged szab. kir. város tűzoltóságának emlékérmé, 1879—1929. (1929.)
 134. A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség győri nagygyűlésének jelvénye, augusztus 13—16. (1932.)

Kárpátaljai Tűzoltó-Szövetség érmei

135. Országos Tűzoltó-Szövetség legmagasabb kitüntetésé.
 136. Országos Tűzoltó-Szövetség I. osztályú kitüntetésé.
 137. Országos Tűzoltó-Szövetség I. oszt. érdemkeresztje.
 138. Országos Tűzoltó-Szövetség II. oszt. érdemkeresztje.
 139. Országos Tűzoltó-Szövetség III. oszt. érdemkeresztje.
 140. Országos Tűzoltó-Szövetség I. oszt. versenyérmé.
 141. Országos Tűzoltó-Szövetség II. oszt. versenyérmé.
 142. Országos Tűzoltó-Szövetség III. oszt. versenyérmé.
 143. Járási Tűzoltó-Szövetség I. oszt. versenyérmé.
 144. Járási Tűzoltó-Szövetség II. oszt. versenyérmé.
 145. Járási Tűzoltó-Szövetség III. oszt. versenyérmé.
 146. Ötéves szolgálati érme.
 147. Tízéves szolgálati érme.
 148. Húszéves szolgálati érme.
 149. Harmincéves szolgálati érme.
 150. Negyvenéves szolgálati érme.
 151. Ötvenéves szolgálati érme.
 152. Miskolci Önkéntes Tűzoltó és Mentő Egyesület emlékérmé, 1873—1933. (1933.)

Év nélkül

153. Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség dísztagsági jelvénye.
 154. A Győri Önkéntes Tűzoltó Testület érme a tűzoltásban szerzett érdem kitüntetésére. Ezüst.
 155. Ugyanaz, bronz.
 156. Szombathely városa a tűzoltóság körül huszonöt éven át végzett érdem jutalmazására kiadott érme. Ezüst.
 157. Pozsonyi Önkéntes Tűzoltó Egylet jelvénye. Bronz.
 158. Réváczi Önkéntes Tűzoltó Egylet öt éves szolgálati érme, füllel. Bronz.
 159. Ugyanaz, fül nélkül. Bronz.
 160. Ugyanaz, tízéves érme. Ezüst.
 161. Révkomáromi Önkéntes Tűzoltó Egylet öt éves szolgálati érme. Bronz.
 162. Nagyfalvai Önkéntes Tűzoltó Egylet tízéves szolgálati érme. Ezüst.
 163. Medgyesi Önkéntes Tűzoltó Egylet tízéves szolgálati érme. Bronz.
 164. Nagybecskerek városa kitüntetésül tíz év tűzoltói működésért. Ezüst.
 165. Besztercei Önkéntes Tűzoltó Testület szolgálati érme. Bronz.
 166. Brassói Önkéntes Tűzoltó Egylet tízéves szolgálati érme. Ezüst.
 167. Eszéki Önkéntes Tűzoltó és Torna Egylet tizenöt éves szolgálati érme. Ezüst.

*

A felsorolásból látszik, hogy országunk a tűzoltó-érmék tekintetében elég gazdag. Kívánatos volna, ha ezeket az érméket vagy a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség vagy Budapest székesfőváros hivatásos tűzoltósága igyekezne összegyűjteni és a megszervezendő tűzoltómúzeumban kiállítani.

Ugyancsak össze kellene gyűjteni a magyarországi tűzoltóságok sisakjelvényeit is.

vitéz Roncsik Jenő dr

Mindennemű **létrák,**
tűzoltó- és légoltalmi felszerelések
 beszerzési forrása
Metzker Ferenc
 Budapest, XI, Horthy Miklós-út 35
 Telefon 456-368

Légítámadás Belgrád ellen

Virágvasárnap, 1941. évi április hó 6-án, 7 óra előtt Belgrád felett német felderítő repülőgépek jelentek meg. A légiiradót elrendelték. Földi légelhárító tüzesszökök a tüzet nem nyitották meg. Hét óra után Belgrád felett újból egy nagyobb bombázókötélék húzott el. A légelhárító tüzesszökök a tüzelést megkezdték. A tüzelés megnyitása után rövidesen egy zuhanóbombázó kötélek jelent meg a légtérben és nagyméretű bombákkal a légítámadást bevezette. Első percekben támadás érte a város szívében fekvő és az állami élet fenntartásához szükséges intézményeket. hadügyminisztérium, pénzügyminisztérium, miniszterelnökség, vezérkarfőnökség, hadiakadémia épületeit, valamint a királyi várpalotát és az ezeket környékező épületeket, illetve városrészeket. Bombatalálatok érték továbbá a pályaudvar környékét, valamint a dunaparti raktárépületeket is. A vízcsőhálózat sérülése folytán a városban a vízszolgáltatás megszűnt. A zuhanóbombázó gépek támadása után egy másik bombázókötélék húzott el a város felett, mely 50—100 kg súlyú bombákat dobott. A vasárnapi légítámadás befejezésekként egy harmadik támadólépcsőben megjelenő repülőkötélek a támadott várost 1—5 kg súlyú gyújtóbombákkal betérítette. A bombafajok egyesített támadása a jugoszláv állam fővárosára vészes és végzetes kimenetelű volt. Súlyos rombolások, mérhetetlen kiterjedésű tűzvészek pusztítottak. Segítségnyújtás nem volt. Zűr-zavar lett úrrá a városban Belgrád, a páriszkörűli békék egyik államépitményének fővárosa végromlásba került.

Ha légtálmali vonatkozásban okát keressük a gyászos, szerencsétlen végnek, azt egyrészt a hatóságai légtálmalom vezető és végrehajtó szervezetének teljes csődjében, másrészt pedig a teljesen felkészületlen, szervezetlen és kiképzetlen önvédelemben kell keresni.

Az állami és városi vezető szervek a légítámadást megelőző napokon vagy annak hajnalán a város területét elhagyták. Eltávoztak a városból a hatóságai légtálmalomvezető és a kárelhárító szolgálat végrehajtó szervei is. Hajnali szendergésben érte a várost a légitámadás. A lakosság csak gyakorlatnak vélte a légitámadás sziréna jelzését, holott a percekben belül meg-

indult légítámadás a védtelen lakosságra pusztulást és halált hozott. Csak az első bombák robbanása után igyekezett a lakosság az óvóhelyeken és pincékben védelmet keresni, melyek azonban a bombázott területen a legtöbb esetben védelmet nem nyújtottak.

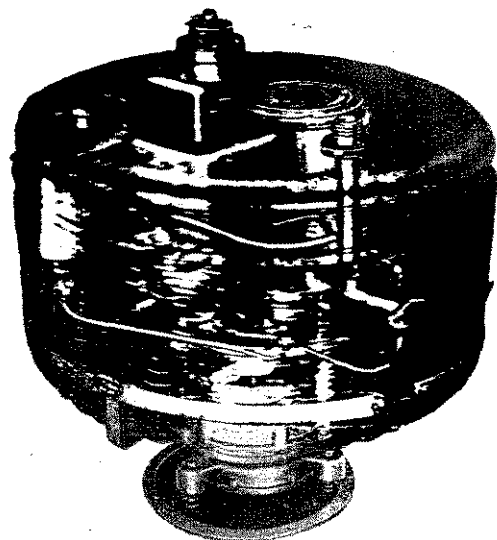
Belgrád komoly légítámadásra nem számított s ezért életvédelmi és biztonsági szempontból még a legszükségesebb óvintézkedéseket sem tette meg. Lakóházak pincéit TGS óvóhelyekké nem képezték ki. Járókelők védelmére a tereken, díszkertekben és ligetekben óvcárcokot telepítettek. Ezeknek a körülményeknek tudható be a nagyobb veszteségek. A halottak száma május 19-ig 3600 volt. Ez a szám azonban még emelkedni fog, minthogy a romeltakarítás még folyamatban van.

Légtálmalmi készütséget a város részére a kormányhatóság nem rendelt el. Úgy a felsőbb, mint az alsóbb parancsnokló szervek helyei ugyan megvoltak, ellenben azok személyzete beosztási helyét nem foglalta el, mert mint már említettük, azok a légítámadás előtt vagy alatt a városból elmenekültek.

A katonai figyelőrendszer, valamint a hatóságai riasztó- és hírendszer 7 órakor, a légítámadás megindulásakor működött, ellenben rövidesen a különböző vezeték rongálódása következtében megszakadt, úgyhogy ezek a rendszerek a működésből kiestek. A városban elhelyezett szirénákat a villanyáram megszüntével helyitelepes akkumulátorokkal működtették. A légtálmalmi parancsnokság kiesésével a hatóságai légtálmalom vezetése teljesen megszűnt. A szirénakezelő, illetve riasztóórsök szirénáikat rendszertelenül szólaltatták meg, mely körülmény a város zűr-zavarát még fokozta.

A tűzoltósággal az összeköttetés megszakadt. Ez a szerv a tüzesetekhez nem vonult ki. Működése amúgyis eredménytelen lett volna, mert hiszen már az első támadási hullám a vízcsőhálózatot több helyen szétrombolta, továbbá a szükséges oltóvizet a város területén a hatóságai szervek nem biztosították.

A hatóságai tűzvédelem, helyreállító műszaki mentő szerveket a hatóság részéről felállították. Felszerelésük megvolt, ellenben nem működtek, sőt riadóhelyeiket el sem foglalták. Kiképzésük hézagos

EMAG-Szilvay -rendszerü,

szabadalmazott, háton hordozható, úszóra szerelt benzinmotoros centrifugal szivattyú-fejcskendő.

Egy ember:

szállítja ki a helyszínre egyedül hozza üzembe egyedül eresztí a vízre egyedül oltja a tüzet

További előnyel:

8 méternél nagyobb mélységből szállít vizet Szívóoldali hibák nem léphetnek fel Nincs szívótömlő és más szívóoldali berendezés Lajtra csatlakoztatható Tűzcsapra csatlakoztatható Vízen úsztatható

Megfelel a 180.000/1936. B. M. sz. rendelet előírásának.

Vadásztöltény-, Gyutacs- és Fémárugyár Rt. Budapest, V, Mérleg-u. 3

Telefon: 298-960

és rossz volt. Belgrádban a légoltalommal komolyabban körülbelül egy éve foglalkoztak. A kárelhárító csapatokat a tűzoltóságnál tartott esti tanfolyamokon úgy-ahogy szükségszerűen kiképezték. A lakosságot a rendőrség által kiadott füzetekkel, röpiratokkal és rádióan át oktatták. A lakóházakban épület légoltalmi őrsképeket nem szerveztek. Az épületekben tűzvédelmi felszerelések nem voltak. A lakók tűzoltó- és egészségügyi kiképzést nem kaptak. Légoltalmi gyakorlatokat nem tartottak. A külpolitikai feszültség alatt gyakorlatképpen három ízben volt légiriadó elrendelve.

Tapasztalatok. Hatósági légoltalmat és önvédelmet mindenkor korszerűen kell megszervezni, a szükséges felszerelésekkel felszerelni, alaposan kiképezni és állandóan kiképzési fokon tartani.

Légítámadás alatt minden erővel és eszközzel a rendet és fegyelmet a légítámadás sújtotta területen fenntartani. A város légoltalmi vezetését és a parancsnokságok működését minden körülmények között és minden eszközzel biztosítani. A hírszisztémát és összeköttetést az egyes parancsnokságok és osztagok között mindenkor feltétlenül biztosítani kell.

Hatósági légoltalom kárelhárító végrehajtó szerveit alapos és korszerű kiképzésben kell részesíteni. Felszerelésük mindenkor a helyi adottságoknak megfelelő legyen. Az osztagok telepítése a településnek a különféle károkkal szembeni érzékenységének szem előtt tartásával, szétcsoportosítottan történjen. Az önvédelemnek való segítségnyújtást minden körülmények között biztosítani kell.

Tűzoltásra a vízvezeték kiesése esetére szükségoltóvizet kell biztosítani.

Hatósági osztagok bevetése gyorsan történjék. Vontatott intézkedések a vész terjedését csak fokozzák. Vonatkozik ez főleg a tűzoltásra. Jelen esetben is a légköri viszonyok — erős széljárás — következtében tovaterjedésre nagyon alkalmasak voltak. Eredmény: a „zsidónegyed“ teljes pusztulása, a város belterületén pedig az épületek teljes kiégése.

Négy-ötemeletes vasbetonszerkezetű épületek pincéi 50—100 kg-os bombatalálatokkal szemben védelmet nyújtottak. A vasbetonfödémek bombafékező hatása érvényesült. Egyemeletes vasbetonfödémű épületek pincéi bedőltek. Régi, földszintes, emeletes épületek bombatalálatokra összedőltek és pincéik bedőltek. Törmeléknyomásra pincefödémek megfelelőnek bizonyultak.

A végzetes tűzvészeket el lehetett volna háritani, ha az önvédelem megfelelő kiképzésben részesült volna.

Városok légoltalma, hogy úgy mondjuk, az önvédelem vállán nyugszik. Fegyelmezett, jól kiképzett és felszerelt önvédelemre van szükség. Ha az önvédelem a korszerű kiképzés magas fokán áll, akkor a légibombák erkölcsi és anyagi hatása nagy mértékben csökkenthető. Szilárd alapokon nyugvó önvédelem hatásos légoltalmat jelent.

HÍREK

Elmaradt a kolozsvári közgyűlés. Az ismeretessé vált események következtében elmaradt a június hó 26 és 27-ére Kolozsvárra hirdetett országos szövetségi közgyűlés és a vele kapcsolatban megtartani szándékolt egyéb ülések és tűzoltói ünnepek. A közgyűlés későbbi megtartásáról a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnöksége a változó körülményeknek megfelelőleg később fog határozni.

Felügyelői kinevezések Baranyában. Blaskovich Iván dr. baranyavármegyei főispán Kuzsimszky Kornél dr. vármegyei aljegyzőt, a szentlőrinci járás tűzrendészeti felügyelőjét a pécsi járás tűzrendészeti felügyelőjévé s Löhr Károly vasasbányatelepi önk. parancsnokot a pécsi járásba h. felügyelővé nevezte ki.

Hevesvármegye Tűzoltó-Szövetsége június hó 22-én tartotta meg évi rendes közgyűlését Egerben, Okolicsányi Imre alispán elnöklése mellett. Legjelentősebb volt az a határozata, hogy még az ősszel, vagy ha a viszonyok meg nem engednék, a jövő tavasszal két törvényhatósági tanfolyamot rendez s erre a szükséges költségeket megszavazta. Kimondotta, hogy Heves vármegye tűzrendészetének és Tűzoltó-Szövetségének félévszázados történetét kiadja s ennek megírására Breznay Imre volt vármegyei felügyelőt kérte föl. A munka hamarosan megjelenik s felöleli a hevesvármegyei önkéntes tűzoltóság munkásságát, tűzrendészeti állapotának fejlődését az 1888. évtől napjainkig. Végül kerületi tanfolyamokra menő tűzoltótisztek támogatására ezer pengőt szavazott meg.

A pestszentlőrinci tűzoltóság folyó évi június hó 14-én jól sikerült nyári mulatságot rendezett. A mulatság kitünő hangulatban zajlott le és úgy erkölcsileg, mint anyagiilag szép eredménnyel zárult. A befolyt tiszta jövedelmet a testület szertárának gyarapítására fordítja.

Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye és Kecskemét thj. város Tűzoltó-Szövetsége által rendezett 6. számú újpesti törvényhatósági tűzoltótanfolyam záróvizsgálója június hó 12-én zajlott le a tűzoltólaktanyában. A tanfolyamon 41 hallgató vett részt s valamennyien sikerrel állták meg helyüket a vizsga alkalmával. A tanfolyam ellátmányának kiadásait a vármegyei tűzoltó-szövetség fedezte. A hallgatók az elszállásolásban, étellemezésen kívül szakkönyveket is kaptak a vármegyei szövetségtől. A kiválóbb hallgatókat ezen felül a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség külön könyvjutalommal tüntette ki.

A Rákosszentmihályi Önkéntes Tűzoltótestület folyó évi június hó 21-én tartotta rendes évi közgyűlését Dibusz Sándor elnökle alatt. A parancsnok, titkár, pénztáros és a számvizsgáló bizottság jelentése után a közgyűlés a felmentvényt megadta. A testület vezetősége a közgyűlés keretében osztotta ki tagjai részére az esedékes szolgálati érmeiket.

Harminc millió márka értékű fakészlet pusztulása. Helsinkii jelentés szerint a délfinnországi lautitsai fűrésztelepen hatalmas tűz ütött ki. Az egész környék tűzoltóságának mozgósítása és bevetése is hiábavalónak bizonyult, mire komoly oltóeszköz érkezett a helyszínére, a lángok már oly nagy területre terjeszkedtek ki, hogy a fűrésztelepen lévő fakészlet menthetetlenül elpusztult. A kár meghaladja a 30 millió finn márkát.

Mátrai sisak-, tűzoltószer- és légoltalmi felszerelések gyára

Kerosztény **Mátrai Antal és Társa Rt.**
66g Budapest, XIII, Lomb-utca 34—36. Telefon 299-055

Csongrád vármegye tűzrendészeti felügyelője 1940. évi jelentésében igen nehéz és küzdelmes esztendőről ad számot. A rendkívüli idők megakasztották a tervbe vett fejlesztési munkaterv teljes mérvű keresztülvitelét. Az elmúlt 1940. év egyik fő programpontja a tűzoltóságok egyetemes átképzésének végrehajtása lett volna. Ennek végrehajtása során azonban több igen nehéz akadály merült fel. Elsősorban az, hogy az önkéntes tűzoltók mintegy 80 százaléka az év legnagyobb részében katonai szolgálatot teljesített. A kiképzés vezetésére hivatott önkéntes tűzoltóparancsnokok közül mindössze három volt, aki itthon maradt s többé-kevésbé elegendő tehetett az átképzés keresztülvitelének. Ők azonban egyrészt megkészszerződött polgári feladataiknak teljesítése, másrészt pedig az egész vármegyét sújtó elemi csapások következtében beállott kárelhárító tevékenységek következtében nem voltak képesek a tűzoltótestületek oktatását és átképzését elvégezni. Igen súlyos nehézségek merültek fel annak folytán is, hogy egyenruhát, illetőleg egyenruhaanyagot nem lehetett beszerezni. Ennek folytán úgy a hivatásos, mint az önkéntes és köteles tűzoltók saját polgári ruháikban kénytelenek a gyakorlatokat végezni. Ez a körülmény nemcsak azért hátrányos, mert a tűzoltók saját ruhájuk kímélése végett elmaradnak a gyakorlatokról, hanem azért is, mert polgári ruhában álló legénységet fegyvelmezni nem lehet. A vármegye területén két megyei városban, Szentesen és Csongrádon hivatásos tűzoltóság működik. Szentesen Pataky Lajos hivatásos parancsnok, aki alig egy éve áll a testület élén, kinevezésétől kezdve eredményes munkát végzett. A tűzoltóság részére, a mostoha körülményekhez és az elmúlt idők mulasztásaihoz mérten, megfelelő elhelyezést biztosított. A szabályrendelet jóváhagyásának késése miatt csaknem fele létszámú tűzoltósággal is szép eredményeket ért fel. A megelőző tűzrendészet fogalmának úgyszólván alapköveit kellett a városban leraknia. Csongrád városban a hivatásos tűzoltóság parancsnok és tiszt nélkül maradt, ami a készültségen igen káros nyomot hagy. A város két Szilvay-rendszerű aggregátot, mint a helyi viszonyoknak legjobban megfelelő tűzoltószert szerzett be. A megye területén tízenyolc község van, amelyek közül Pusztaszer községet kivéve, az önkéntes tűzoltóság mindeütt meg van szervezve. Ez utóbbi községben a házak kilométeres távolságra esnek egymástól, a tűzoltóság megszervezését ez a körülmény erősen hátráltatja. A tizenhét községben összesen 24 önkéntes tűzoltótiszt és 361 önkéntes tűzoltó működik. A vármegyei tűzrendészeti felügyelő legfőbb eredménye az 1940. év folyamán, hogy sikerült keresztül vinni minden községben az önkéntes tűzoltóság részére a díjazást. Ez a díjazás a parancsnokoknál és helyetteseiknél 120 P-től 400 P-ig terjed évente, a legénység pedig kettősóránként 50 fillér „jelenléti díj”-at

kap. A másik nagy eredmény, hogy a vármegye területén a tüzeseteket nagy mértékben sikerült lecsökkenteni a megelőző tűzrendészet intenzív gyakorlása által. Az 1939. évi 145 tüzesettel szemben 1940-ben már csak 98 tüzeset fordult elő. De az 1939. évi esetek száma is mintegy 30 százaléknyi csökkenést jelent az előző évvel szemben. A tüzesetek folytán előállt károk tekintetében a csökkenés nagyobb arányú, mint a tüzesetek számának a csökkenése, ez viszont a tűzoltótestületek szakszerű beavatkozására vet élénk fényt. Tűzoltószertára minden községnek van, ezek közül hat a vonatkozó rendelkezéseknek megfelelő. A kevésbé megfelelő szertárral bíró községek közül ötben új korszerű szertár építés alatt áll. A vármegye tűzrendészetének egy igen nagy elmaradottsága azonban még mindig fennáll: a vármegyei tűzoltó-szövetség a mai napig sem tudott megalkulni, annak ellenére, hogy erre már sok kísérlet történt.

A Balatonalmádi Önkéntes Tűzoltótestület pünkösdi vasárnap műsoros táncestélyt rendezett, melynek keretében színre került „A maharadzsza” c. háromfelvonásos bohózat. A testület műkedvelő gárdája a zamatos falusi élet megnyilvánulásait élethűen alakította s ezzel kitűnő hangulatot teremtett a műsort követő tánchoz. Az est tiszta jövedelmét a Balatonalmádi Önkéntes Tűzoltótestület egyéni felszerelésének kiegészítésére fordítják. Az előadást tánc követte, mely a legjobb hangulatban reggelig tartott.

Gibraltárban minden második szerdán általános gázálarcgyakorlatot tartanak. E napokon valamennyi lakosnak gázálarcot kell viselnie. (MKSz. 1941. 6.)

Jelentés Jász-Nagykun-Szolnok vármegye 1940. évi tűzrendészeti viszonyairól. Az eseményekben módfelett gazdag 1940. év legszebb eseményei egy szóban tömörülnek össze: Erdély. Mert nagy boldogság és öröm töltötte el minden magyar lelkét, amikor Isten kegyelméből és főméltóságú Kormányzó urunk bölcs országlása folytán Erdély egy része felszabadult és a honvédségi csapatokkal együtt a magyar tűzoltóosztagok is megindultak az eddig önzetlenül álló otthonok védelmét biztosítani. A vármegye területéről Mezőtúr megyei város tűzoltósága kapcsolódott be ebbe a felemelő munkaprogramba, amikor az országos tűzrendészeti felügyelő rendelkezése Szamosújvár tűzvédelmét vette át. A vármegyei tűzoltó-szövetség a felszabadulás emlékére a sepsiszentgyörgyi tűzoltóság részére selymezászlót ajánlott fel. A vármegye hat megyei városa közül négyben működik hivatásos tűzoltóság. Egy városban a hivatásos tűzoltóság a megalakulás stádiumában áll, a hatodik város. Kísújszállás pedig a város nehéz anyagi helyzetére való hivatkozással a hivatásos tűzoltóság felállításának mellőzéséért folyamadt a belügyminisztériumhoz. A hivatásos tűzoltóság mellett öt városban és a vármegye mind a 47 községében működőképes önkéntes tűz-

Az összes
„TOTAL”
rendszerű tűzoltókészülékek és berendezések gyártási jogának magyarországi engedélyese

Legújabb készülékünk és berendezésünk az
„ÜSTÖKÖS-TOTAL” léghaboltó-rendszer.
LIGETI és BIRÓ Budapest, V, Árpád-u. 10.
ismertetővel készséggel szolgálunk. TELEFON: 127-799

BOROS egyenruházat
Tűzoltósági felszerelések, sapkák és egyenruhák
Budapest, VIII, Baross-lér 6 (Fiumei-út sarok)
Régi, megbízható, olcsó cég.
Egyesületeknek előnyárak.
Kedvező fizetési feltételek
Egyenruhaszabóság és sapkaműhely
a helyszínen

oltótestület és hét magántűzoltótestület áll fenn. Ez utóbbiak között két MÁV, egy gyári és négy dohánybevaltó-hivatal a fenntartó közület. A vármegye területén az 1940. évben összesen 1630 tűzoltó volt nyilvántartva, a kézfecskendők száma 167, a motoros fecskendők száma 28, a nyilvántartott tömlőmennyiség 17.873 méter, a vízfordó lajtek száma 148. A költségvetésben tűzrendészeti célokra felvett összeg 205.060 pengő. Az 1940. év folyamán átlagosan a tűzoltók 50 százaléka teljesített katonai szolgálatot, de volt hely, ahol a csökkenés a 75 százalékot is elérte. A tűzoltóság színvonalának emelése céljából a vármegye területéről 18 tiszttel végezte el a kerületi tanfolyamot. Az altiszthiány pótlására pedig két th. tanfolyam került megrendezésre, amelyeken összesen 51 tűzoltó nyert altiszti képesítést. Intézkedés történt a hadba vonuló tűzoltók pótlására s ennek folytán a városokban és a községekben a leventék tűzoltói kiképzése állandóan folyamatban van. Tűzoltóversenyt az év folyamán a rendkívüli idők miatt nem lehetett tartani. A vármegye területén a vízszervezési lehetőségek kielégítőek. Tüzeset 187 volt, az előző évi 232 esetével szemben. Az 1940. évi tűzkár 138.124 pengőt tett ki, melyből biztosítás útján 116.050 pengő térült meg. A tüzesetek csökkenésével szemben a műszaki mentés adott rengeteg munkát a tűzoltóságoknak, a nagymértvű árvizek folytán.

Megelőző tűzrendészeti intézkedések Törökországban. Ahol gróf Széchenyi Ödön megszervezte a tűzoltóságot és a hihetetlenül tűzveszélyes városok tűzvédelmét látta el s ennek biztosítására már abban az időben is rendkívül sok faépületet romboltatott le, az utóbbi időben ismét nagyarányú megelőző tűzrendészeti intézkedés válik szükségessé. A faépületek újra megszaporoztak, úgyhogy légi támadás esetére egész városrészek éghetnek le az összefüggően épített faépületek miatt. A török kormány ennek folytán széleskörű felhatalmazást kért, hogy meggyorsítsák az istanbuli tűzveszélyes házak kisajátítását. Istanbul területén a faházak száma körülbelül 40.000 s ezeket a török kormány a légi veszélyre való tekintettel rövid idő alatt le akarja romboltatni.

Hirdetmény

Értesítjük az összes tűzoltóparancsnokságokat, hogy az országos tűzrendészeti felügyelő úr intézkedése alapján jövőben az összes törvényhatósági tűzoltószövetséget el fogjuk látni tűzoltói szakkönyvekkel és nyomtatványokkal. Ennélfogva a tűzoltótestületek jövőben a szűk ségleteiket az illetékes törvényhatósági tűzoltószövetségtől kérik.

Az Országos Szövetség tehát a jövőben az egyes tagtestületek részére könyveket, nyomtatványokat nem fog küldeni. Kivételt képeznek a thj. városok hivatásos tűzoltóságai, akik szükségleteiket továbbra is közvetlenül az Országos Szövetségtől (Budapest, VI, Izabella-utca 51. sz.) igényeljük.

Alkalmi vétel

Mezőtúr megyei város tulajdonát képező 2 darab mélyített medencéjű kocsi és 1 darab mozdonyfecskendő kifogástalan jó karban, teljesen új, még használatlan szívó-tömlőkkel eladó.

Részletes felvilágosítást ad Mezőtúr megyei város tűzoltóparancsnoksága, Mezőtúr, tűzoltólaktanya.

Szerkesztői üzenetek

Kiss László önk. tűzoltótiszt. Kérdéseire a következőkben válaszolunk. Az 1936. évi X. tc. végrehajtási utasítása 76. §-ának (3) pontjában a következőképpen intézkedik: „Az építési engedélyt a helyi tűzrendészeti szakértő (parancsnok stb.) meghallgatása után kell kiadni és őt a helyszíni szemlére meg kell hívni.“ Ez nemcsak jog, hanem kötelesség is és a tűzoltóparancsnok, vagy az általa kiküldött tiszt mindig legyen ott az építkezési bizottság gyűlésén, de előzően tanulmányozza át a bírálat alá kerülő építkezések, átalakítások terveit, hogy a gyűlésen már teljesen tájékozott legyen. Ahol nincs építkezési bizottság, ott is törekedjék az építkezési engedélyek kiadásánál érvényt szerezni a tűzrendészeti követelményeknek. Egyébként az ön vármegyéjének érvényben lévő Építkezési Szabályrendelete az 5. §-ban kimondja, hogy: „Az építkezési bizottság tagjai: a községi, illetve körtjegyző, a tűzoltóság vezetője, illetve helyettesei és a képviselőtestület által saját kebeléből háromévenként választott két tag.“ Úgy az előzetes értekezleten, mint a helyszíni szemlén, sőt később a lakhatási engedély kiadását megelőzően tartott helyszíni szemlén köteles megjelenni a tűzoltóság vezetője, vagy helyettese és észrevételeit köteles megtenni, melyet jegyzőkönyvbe vesznek s a jegyzőkönyvet minden jelenlévő aláírja. Ezeknek értelmében a községi elöljáróság köteles a terveket előzően kézbesíttetni a tűzoltóság vezetőjének átanulmányozás végett. Megjegyezzük itt, hogy az ön vármegyéjében az 5. § utolsó bekezdése értelmében „az építkezési bizottság eljárásáért díjazás nem jár“. Vannak azonban vármegyék, ahol díjazást állapítottak meg a bizottság tagjainak, melyet egyenlő arányban osztanak meg a tagok között. Ha tehát a tűzoltóság vezetője tagja a bizottságnak, neki is jár egy rész. Megjegyezzük még, hogy abban az esetben, ha a tűzoltóság vezetőjét meg nem hallgatják és az ügy felülvizsgálati kérelem alakjában a belügyminiszter elé kerül, új eljárást rendel el, mert ragaszkodik ahhoz, hogy a tűzoltóság vezetőjét minden körülmények között meg kell hallgatni. — Ferenc József Lukács, Bolyk. Közönséges, nem jelentős tüzesetekről nem adunk híreket, mert akkor tisztánpusztán ezekkel kellene megtölteni lapunkat. Egyébként is éppen egy hónappal később küldötte be híradását a tüzeset után. Egyszerű rakodótűz volt, aminek leírása és közlése semmiféle tanulságot nem nyújt olvasóinknak.

Főszerkesztő: Breznay Imre

Felelős szerkesztő és kiadó: Lukács Zoltán dr

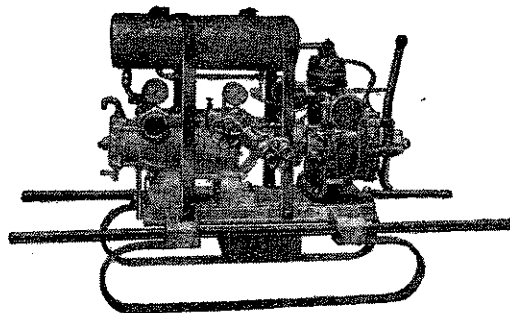
Benzin-
motoros

Önfelszívó tűzoltószivattyú

hordozhatóan és kétkerekű targoncán.

Szivattyúk és kompresszorok

minden nagyságban és minden célra.

TELEFON:
120-932
112-405

SOMMER és FEIN mérnökök
szivattyú- és kompresszorgyára

BUDAPEST, V, KATONA JÓZSEF-UTCA 3

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség kiadványai

SZAKKÖNYVEK:

II. Vitéz Roncsik Jenő dr:

Megelőző tűzrendészet, I. rész 1.— P

Megelőző tűzrendészet, II. Alkalmazott rész 1.— P

VIII. Dévényi Endre dr: A tömlő 1.— P

Teasdale Ottó: A tűz és robbanás veszélye 5.— P

SZABÁLYZATOK:

1. Gyakorlati Szabályzat 2.— P

2. „Vezetőfelzések“ című függelék a Gyakorlati Szabályzathoz —.30 P

3. Egyenruházati, öltözködési és tiszteletadási szabályzat —.20 P

EGYÉB SZAKIRÁNYÚ KÖNYVEK:

vitéz Roncsik dr: Gróf Széchényi Ödön élete 5.— P

— — A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 60 éves története 5.— P

Katonai és polgári repülőgépek nemzetközi jelzései 1.70 P

Tűzoltó Naptár az 1941. évre —.20 P

FILLÉRES KÖNYVTÁR:

Konok Péter: Mechanika 44 „

— — Géptan 18 „

vitéz Roncsik Jenő dr: Vármegyei és járási tűzrendészeti felügyelők kötelezései és magatartása 60 „

vitéz Szalay Lajos dr: Fizika és kémia 18 „

vitéz Szalay Lajos dr: Kémia 32 „

Vízszedés 20 „

Szertár-kellékek 20 „

Villamosság 28 „

Haboltás, gázoltás 30 „

Mászó- és mentőeszközök 26 „

Szöllősy dr: Jogrendszer 18 „

NYOMTATVÁNYOK:

I. Hivatásos tűzoltóságok részére

1. Iktató 3 fillér

2. Törzskönyvi lap 3 fillér

3. Létszámigazítás és napi működési napló 3 fillér

4. Névjegyzék naplója 3 fillér

5. Helyettesítő napló 3 fillér

6. Helyettesítés 2 fillér

7. Munkamegbeszélő napló 4 fillér

8. Üzemanyagkivételvezérlési lap 1 fillér

9. Parancskönyv 3 fillér

10. Kihallgatási napló 3 fillér

11. Orvosi vizsgálati könyv 4 fillér

12. Szolgálati jegy 1 fillér

II. Önkéntes tűzoltóságok részére

Önkéntes testületek ügyviteli egységkönyve (kötve).

Kisebbségi községek részére 4.— P

Nagyobb községek részére 5.— P

Az egységkönyvben a következő nyomtatványok vannak be-
kötve, melyek ívenként is kaphatók:

a) Borítékív és utasítás az egységkönyv vezetésére 3 fillér

b) iktató 3 fillér

c) működési napló 3 fillér

d) törzskönyv és egyéni felsz. kimutatás 3 fillér

e) jegyzőkönyv 2 fillér

f) felszerelések leltára 4 fillér

g) szakkönyvek leltára 3 fillér

h) egyéb értékek leltára 3 fillér

Tűzoltószerterv 2.— P

Hozzávaló költségvetés 1.— P

Kerületi és törvényhatósági tűzoltótanfolyam törzskönyve 10 fillér

Kerületi és törvényhatósági tűzoltótanfolyam naplója 5 fillér

Fecskendő próbalap, motorfecskendő vizsgálatához darabonként 4 fillér

Fecskendő próbalap, kézifecskendő vizsgálatához darabonként 4 fillér

Díszokmányürlap 2.— P

Osztályozási lap tűzoltóversenyekhez, 1 drb 2 fillér

Tűzoltói igazolványok:

Vászonburkolatban 25 fillér

Igazolólap, burkolat nélkül (legénységi) 2 fillér

Személyi lap 2 fillér

Évi jelentés hivatásos, önkéntes, köteles és magántűzoltóságok működéséről 5 fillér

Vizsgálati jegyzőkönyv 5 fillér

Kerületi tűzoltótanfolyambizonyítvány 6 fillér

Törvényhatósági tanfolyambizonyítvány 6 fillér

Törzsvív a tűzoltócsaládokról 8 fillér

Tájékoztató tűzoltócsaládok látogatásához 2 fillér

SZOLGÁLATI ÉRMEK:

V. éves 2.—, X. éves 3.—, XV. éves 6.—, XX. éves

7.—, XXV. éves 11.—, XXX. éves 12.—, XXXV. éves

15.—, XL. éves 16.— P.

Éremszalag 30. igazolványlap 30 fillér

Királyi díszérem kicsinyített mása 30 fillér

A könyvek, nyomtatványok, valamint az érmek ára a szabályszerű névkimutatással a 23.297. számú postacsekken előre küldendő be.

Megrendelhetők a MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG irodájában, Budapest, VI, Izabella-u. 51.

Alapítva 1896

M i n d e n n e m ü
tűzoltó- és légoltalmi
felszerelési cikkek
raktárról kaphatók

Mátrai Antal és Társa Rt.

Gyár és központi iroda:

Budapest, XIII, Lomb-utca 34-36 ~ Telefon '299-055
Városl. Ierakaf: VI, Teréz-körút 22 ~ Telefon 121-533

Gyárt: kezi- és motor-
fecskendőket, mindenfé-
le létrákat, motollákat,
vízhordó és öntöző lajtó-
kat, szerkocsikat és lég-
oltalmi felszereléseket

Szállítunk

a hatósági előírásoknak megfelelő

Ismertetés
felvilágosítás
és ajánlat
díjtan

**MÁVAG
GYÁRTMÁNYÚ**

Telefon 133-394

hordozható benzinmotoros és kézi működtetésű fecskendőket, vízhordó-
és öntözőkocsikat, tűzoltó- és locsoló autókat a legjobb
minőségben, megbízható és tartós kivitelben.

MAGYAR KIRÁLYI VAS-, ACÉL- ÉS GÉPGYÁRAK KERESKEDELMI KÉPVISELETE RT.
BUDAPEST, VIII, MÚZEUM-KÖRÚT 18, II.

KÖHLER ISTVÁN**FECSKENDŐ-, SZIVATTYÚ-
és tűzoltófelszerelések gyára**

Gyárt: Modern motoros, turbinás és dugattyús
tűzoltófecskendőket, tűzoltószerkeket, felszereléseket
és szivattyútelepeket a tűzoltás és öntözés céljaira

BUDAPEST, X, KORPONAI-UTCA 21. SZÁM**FELTEN ÉS GUILLEAUME RT., BUDAPEST, I.**

a budapesti hivatásos tűzoltóság szállítója

GYÁRT: BELÜL GUMIZOTT TŰZOLTÓTÖMLŐT
kivánt méretekben és nyomásig.

LEVÉLCÍM: BUDAPEST 113. POSTAFIÓK. TELEFON: 258-880

Hazai
gyártmány!

MINIMAX

a legjobb magyar gyártmányú kézi tűzoltókészülék. Nem hason-
lítható össze a különböző utánzatokkal. Felvilágosítással szolgál a

MAGYAR MINIMAX RT., BUDAPEST
GYÁR, IRODA: VI, RÓZSA-UTCA 85. TELEFONSZÁM: 123-731

CORVIN ÁRUHÁZ RT.

BUDAPEST VIII, BLAHA LUJZA-TÉR 1-3

Csonka János gépgyára gyártja amindenhol bevált, tökéletes **tűzoltómotorokat!**

TÜZRENDÉSZETI KÖZLÖNY

A MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én

Az előfizetési és hirdetési díjakat a Magy. Orsz. Tűzoltó-Szövetség 23.297. számú csekkzárlatára lehet beküldeni. Csekkürlap minden postahivatalban kapható

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség,
szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, VI, IZABELLA-UTCA 51
Telefon: 223-254

Előfizetési ára egész évre 12 pengő

A szerkesztőség címére küldött
szakcikkeket, ha közlésre alkalmasak,
díjazzuk

Ajánlja a m. kir. belügyminiszter úr 126.278—1938. B. M. sz. rendeletével („Belügyi Közlöny“ 1939. évi 5. sz.) a vármegyék, városok és községek számára

≡ TŰZOLTÓTESTÜLETEK A LAPOT DÍJTALANUL KAPJÁK ≡

A tűzoltó mint nemzetnevelő

Mi a nemzet? Egy-egy állam területén lakó emberek összessége ugyan, de olyan értelemben, hogy ezek a milliók együtt éreznek, együtt gondolkoznak, együtt dolgoznak, együtt és egy célért fáradnak a közös mult idők alapján.

Ezeknek története adja a nemzeti történelmet. S a hagyományokat, a mult megbecsülését, a multban lerakott alapok továbbépítését mindig az utódokra hagyják. Igaz, föltétlen igaz, hogy a jelen a multon épül fel és a jövő alapja a jelen. Olyan lesz tehát a jövő, ahogyan mi, a maiak, megalapozzuk. És olyan lesz a jövő nemzedéke, aminőre mi alakítjuk. Már pedig az állam, a nemzet jövője az egymásután következő nemzedékektől függ.

Ezért kell gondolnunk a fiatalság nevelésére, tanítására. Ezért kell fiatalságunkat úgy nevelni, hogy a jövő nagy feladataira képes és erős legyen. A jövő nemzedéke ugyanis olyanná válik, amilyenné akarjuk, mi tervezzük, mi alakítjuk.

Régezte azt gondolták és úgy fogták fel, hogy az iskola, neveljen, tanítson az. A tanítót azért fizetik, hogy a reábizott gyermekek nevelésével foglalkozzon. Azután ott vannak a papok. Azoknak is eszébe jut a kötelessége híveik gyermekeinek minél magasabb emberekké nevelése. Legújabbban pedig ott vannak a különféle népművelési intézmények, amiket azért tart fenn az állam és vármegye, hogy a felnőtteket oktassák szépre, igazra, jóra, hasznosra és nemesre. Végül pedig — amit egyébként legelőször kellett volna mondanunk, mert ez Isten rendelésén alapszik — ott vannak a szülők. Tanítsák, oktassák, neveljék saját gyermekeiket azok. Elsősorban az ő érdekük, hogy minél derekabb emberek váljanak

gyermekeikből. Törődjenek tehát a gyermekekkel ökök! Szó sincs róla, mindezek igazak. Méltányolnunk kell, hogy a családot, az iskolát, a népművelési szervezeteket, a vallásfelekezeteiket tesszük felelőssé a jövő nemzedék kialakításában. Csak éppen egyben tévednek azok, akik így gondolkoznak. Abban, hogy az élet a legnagyobb nevelő és az élet megnyilvánulásának minden legkisebb mozzanata és életküzdelmeiben ott forgolódo minden ember. Én is. Te is. Ő is. Kicsiny és nagy. Szegény és gazdag. Úr és szolga. És mindnyájunknak kötelessége, hogy a nemzet jövőjének megalapozásából részt kérjünk s abból részt vegyünk.

Azt mondhatná erre a jámbor olvasó: helyes, de én nem tanultam nevelést, mint a tanító, a tanár, a pap. Én nem jártam iskolába annyi ideig, hogy ott elegendő ismeretet szerezhettem volna a mások oktatásához. Ebben is igazad van, kedves bajtársam! Valóban nem mindenki tanult annyit, hogy a számtanban, a természettanban, a növénytanban, a történelemben, a földrajzban siker reményével vállalkozhatnék mások tanítására. Csakhogy más az iskola és megint más az élet. Az élet nem ülteti padba az embert. Nem kell karbatett kezekkel és nyugodtan ülni, hogy a nálunk okosabb és hivatottabb ember oktatását hallgassuk; feladatokat csináljunk és arra osztályzatot kapjunk.

Az élet egészen más. Nem az iskola padjaiban folyik le, hanem az utcán, a családi otthonban, a közélet terén, a munkahelyeken stb. És ott édesmindnyáján taníthatunk akár szóval, ha arra alkalom kínálkozik, akár pedig tettel is, ha úgy jön a dolgok sora. Sőt egész életünk egész folyamata oktató munka

mások előtt. Értjük úgy, hogy a mi életünk lehet a mások életének példája. Példánkkal még többet taníthatunk mint szóval, vagy írásban.

A régi rómaiaknak volt egy közmondásuk: *exemplum trahunt*, ami magyarul annyit tesz: a példa vonz. A példa utánzásra készítenet más embereket, de különösen a gyermekeket. És ha mi jó példával járunk elől: vajjon nem neveltünk-e ily módon? Nem többet ér-e ez, mintha vizet prédikálnánk és magunk bört innánk?...

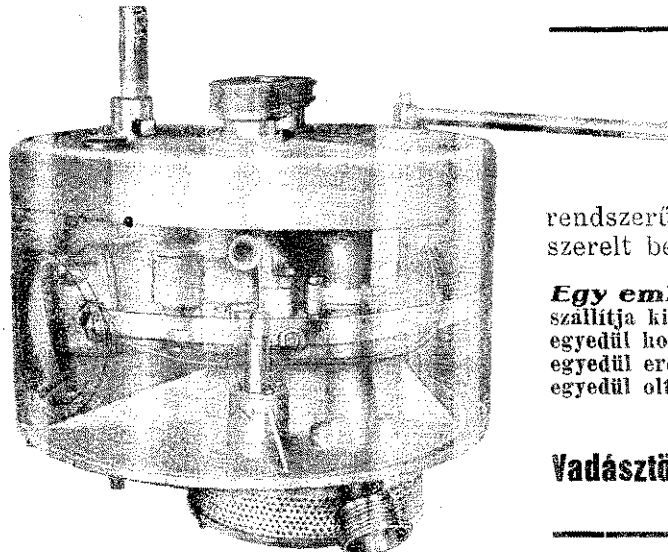
Es van-e ember, aki szebben, jobban, nemesebben lehetne környezetének nevelője, mint éppen a tűzoltó? Már maga az a tény, hogy áldozatot hoz, midőn a mások javáért, boldogulásáért és boldogságáért fáradozik, elegendő lenne a neveléshez. Hát ha meggondoljuk, hogy mindezt ingyen teszi, felebaráti szeretetből és a legnemesebb keresztényi felfogással, gondolkozással: vajjon nem ejti-e gondolkodóba a többi embert?

Es nem saját szép példájával nevel-e, midőn akaratát a maga jószántából a mások, az előljárók, a tiszték vagy altiszték akarata alá rendeli? Nem ad-e szép példát az önfegyelmzésre a gyakorlatok óráin és a tűznél való magatartásával?

Bizony-bizony minden tűzoltó lehet — és legyen is — egy-egy nevelő és tanító a maga falujában saját példájával: józan életével, önfeláldozó munkájával, becsületes viselkedésével, önfegyelmzésével, önmuralmával, tiszteletreméltó személyével. Az ilyen ember nemcsak a maga családja előtt lesz példa, hanem községének, sőt a környéknek minden lakosa szemében is...

Tiszti és altiszti **rőzsekéseket**

legszebb kivitelben szállít
MÉSZÁROS LAJOS műtővmester
Budapest, VIII, Mária-utca 15
Telefon 349-850

EMAG-Szilvay-

rendszerű, szabadalmazott, háton hordozható, úszóra szerelt benzínmotoros centrifugal szivattyú-fecskendő.

Egy ember:

szállítja ki a helyszínre egyedül hozza üzembe egyedül ereszt a vízre egyedül oltja a tüzet

További előnyei:

Nincs szivótömlő és más szivóoldali berendezés
8 méternél nagyobb mélységből szállít vizet
Lajtra csatlakoztatható
Szívóoldali hibák nem tűzesapra csatlakoztatható
léphetnek fel
Vizen úsztatható

Megfelel a 180.000/1936. B. M. sz. rendelet előírásának.

Vadásztöltény-, Gyutacs-és Fémárugyár Rt. Budapest, V, Mérleg-u. 3

Telefon: 298-960

Magyar tűzoltók arcképcsarnoka

Jancsó Kázmér

Jász-Nagykun-Szolnok vármegye volt tűzrendészeti felügyelője

A Szolnoki Önkéntes Tűzoltótestület egyik későbbi, leghatalmasabb pillérét nyerte 1894-ben, amikor szivattyús közemberként tagjai sorába vett egy fiatal városi tisztviselőt, Jancsó Kázmért. A kifejlődésben volt testület egyik legtevékenyebb tagja lett az új bajtárs, aki vizsgáinak sikeres letétele után gyorsan haladt föfelé a tűzoltói ranglétrán, mígnem az 1900. évben sikeresen elvégezvén a tűzoltótiszti tanfolyamot is, alparancsnoka lett a

testületnek. Páratlan agilitása és szaktudása további előmenetelt biztosított számára és előbb tiszteletbeli, majd tényleges parancsnoka lett a testületnek. Vármegyei viszonylatban is kitűnt Jancsó Kázmér és ennek következtében előbb járási tűzrendészeti felügyelői tisztséget nyert, majd a vármegye Tiszáninneni részének felügyelőjeként fejtett ki érdemes és eredményekben gazdag tevékenységet addig, amíg negyvenévi tűzoltói szolgálat után 1939 szeptemberében felmentést nem kapott e tisztség alól.

Ezidőszerint mint Szolnok város közéletének értékes és közismert tagja tevékenykedik fáradhatatlanul. Egyik közszeretettben álló vezető személyisége a Szolnoki Önkéntes Tűzoltótestületnek, s mint a törvényhatósági tűzoltószövetség tiszteletbeli tagja, részese a vármegyei tűzrendészeti szervezet munkájának.

Jancsó Kázmér páratlan tevékenységét mutatja az a tény, hogy számos közület tisztelte meg őt vezetői állással. Így: elnöke a Szolnoki Katolikus Körnek, egyházközségi tanácsstag, a Szolnoki Hitelszövetkezet igazgatósági tagja, három szolnoki temetkezési egyetben elnök, illetve választmányi tag, nemcsak a város képviselőtestületének, de a vármegye törvényhatósági bizottságának is tagja, a Szolnoki Mezőgazdasági Bizottság elnöke stb. Széleskörű, közhasznú tevékenységéért számos kitüntetésben részesült és a vármegye tűzoltóársadalmának minden tagja büszkeséggel és szeretettel tekint reá.

Életrajzi adatai: Karcagon született 1875. évi január hó 25-én. Iskolai tanulmányait Karcagon, majd Szegeden végezte. Szolnok város birtoknyilvántartójaként negyven éven át állott közszolgálatban.

A légtámadalom újabb feladatai

A gyújtólapok és az ejtőernyős támadások elleni védekezés megszervezése

Irta: szilágyi Németh Gyula segédfelügyelő

A Tűzrendészeti Közlöny lapjain számtalan esetben ismertettük és fejtegettük a légitámadás eszközöknek hatását, hogy olvasóink mennél szélesebb rétegben megismerjék az egyes bombafajták harcászati értékét. Szükség van ezekre a közleményekre, mert a lakosság általában igen hajlamos az egyes támadó eszközök hatásának túlértékelésére, — különösen ha az egyes alkalmazott ellenséges propaganda a támadó eszközök hatásait tervszerűen elősegíti.

A szakközvetítő is olvasni tudó, józan kritikával szemlélve, aki a kellően meg nem alapozott, nem hiteles forrásból eredő közleményeket nem teszi gondolkodás nélkül magáévá, joggal kérdezheti, mi szüksége van az ellenfélnek arra, hogy harcászati eszközeinek propagandát csináljon s nem nagyobb eredményt biztosítana-e számára az, ha borzalmasnak mondott eszközeit meglepetésszerűen alkalmazná és így eleve kizárná az ellenük való védekezés kiépítését és megszervezését?

A kérdésre legelőször csak azt válaszolhatjuk, hogy ez a célzatos hírverés csak taktikai fogás, amellyel a támadó vagy támadni szándékozó fél saját előnyére többféle célt érhet el.

E taktika megvilágításához tudnunk kell, hogy a légitámadásnak elsősorban erkölcsi hatása van, amely annál nagyobb, mennél nagyobb hatást tulajdonít a közönség az alkalmazott eszközöknek s mennél kevésbé bízik a védekezés lehetőségeiben. Hogy tehát az erkölcsi hatás nagyobb legyen, az ellenfél jóelőre, még a béke esztendeiben elhíntett célzatos híresztelésekkel igyekszik az erkölcsi hatást, a félelemérzetet növelni. Ennek következményeként még a legkevesebb pusztítást okozó támadási eszközzel is nagy eredményt lehet elérni, mert egyrészt a lakosság lelki ellenállóképessége valódi veszteség nélkül is megtörik, de rendszerint arányon felül növekednek a tényleges veszteségek is, mert páni félelmében a közönség elmulasztja még a legkézenfekvőbb védekezési eszközök és lehetőségek kiaknázását is.

A taktikai fogás sikere azonban nem merül ki abban, ha a fentiek szerint, ugyanis egyes támadási eszközök hatásaitak elhíresztelése nem feltétlen okozza azt, hogy tétlenül és védekezés nélkül várják a támadás bekövetkezését, mert ebben az esetben egyenesen kiváncsiak a támadási eszköz alkalmazására s a féltől való hibába esnénk. Nem kell tehát félnünk, hogy a légtámadalmunkat tökéletessé akarjuk tenni, hogy felkészüljünk a beharangozott eszközök ellenére. Ezzel azonban nem húztuk teljesen keresztül az ellenfél taktikai számítását, mert a célzatos híresztelésnek nemcsak az a célja, hogy vakrémületet keltsen és ezáltal a lakosság ellentálló erejének letörését érje el, hanem az is, hogy a megtámadottat oly védelmi berendezések kiépítésére, oly védekező eszközök beszerzésére kényszerítse, amely mellett egyéb, látszólag kevésbé veszélyes támadási eszközök védelmének kiépítését elhanyagolja.

Az egyes támadási eszközök alkalmazásának „beharangozása” tehát épp oly cselvetésnek tekinthető, mint a vívó cselvágása, amikor például határozott fejevágást mutat, de ezt a szándékát csak akkor viszi keresztül, ha a védő a fejevágás kivédésére nem készül fel. Ellenkező esetben pedig, ha a védő fél a fejevágás kivédése végett feje fölé tartja kardját, a támadó a védtelenül hagyott testrészeire méri csapását.

Ez a magyarázata tehát annak, hogy a hírverés alapján a közönség például általában a gázbombák pusztító hatásától fél, holott megfelelő berendezések alkalmazása mellett a harogázók ellen lehet a legtökéletesebben és legeredményesebben védekezni. Léptenyomon a vegyi anyagok borzalmas alkalmazhatóságáról olvashattunk, mert ennek ijesztő színekben való esetelése volt a legalkalmasabb arra, hogy a közönség és sok esetben még egyes szakkörök figyelmét is elterelje azokról a veszélyekről, amelyek ellen való védekezés kiépítésének hiánya azután nemcsak káros erkölcsi hatásban nyilvánul meg, hanem olymértvű pusztulást vonhat maga után, amely a hadviselés kiemelésére döntő befolyással bír.

Ezért nagyon helyesen végezték feladatukat azok a légtámadalmi oktatók, akik azt hangsúlyozták, hogy az *ellenséges behatás* nem szorítkozik egyedül a légitámadás annakidején ismert eszközeire, a nagyhatású, nagykaliberű légi bombákra, mert az ellenfélnek minden eszköz megfelelő, amelyek a hátország életműködésének megzavarására, háborús károk keltésére alkalmasak. Mint ahogy az ellenséges behatás már *békében kezdetét veszi* a célzatos híresztelések elhelyezésével, háborúellenes hangulat és szabotázs keltésével, kémkedéssel, rombolással stb., ugyanúgy a hadműveletek megkezdése után is számolnunk kell az ellenfél megbízottainak *közvetlen működésére* és a nagyhatású légibombák jellegével nem teljesen egyező vagy ellentétes és meglepően bevetett harceszközök alkalmazásával.

A helyesen értelmezett légtámadalom feladatköre tehát rendkívül nagy, túlterjed a közvetlen károk elhárítására irányuló szervezetek kiépítésén és kiképzésén, mert a honvédelem — melynek céljait a polgári lakosság körében a légtámadalom szolgálja, — nemcsak a háborús károk csökkentését kívánja meg, hanem annak megelőzését is, sőt a katonasor alá eső férfilakosság harcászati képességének és a polgári lakosság erkölcsi ellenállásának növelését is, hogy a nemzet törekvéseit és eszményeit a végső cél kivívásáig teljes egészében megtartsa. Mindez pedig csak hazafias szellemben tartott s mindig szakszerű és meggyőző erővel bíró állandó kiképzéssel érhető el. A légtámadalmi kiképzésnek pedig minden emberre ki kell terjedni, mert csak így érhető el, hogy a légitámadás hatása úgy erkölcsi, mint tényleges értelemben oly minimálisra csökkenthető legyen, hogy az ellenséges behatás a hátországokon keresztül a hadműveletekre döntő csapást ne gyakorolhasson.

Különösen áll ez a követelmény ma, amikor már a légítámadás és általában az ellenséges behatás oly széles körben lehetséges, hogy a *légoltalmi segédszolgálat felhasználása egymagában nem elégséges annak leküzdésére*. A nagy számban leszórható gyújtólapocskák és gyújtócsövek, valamint a háterszágba beekelhető ejtőernyős katonák bevetése elsősorban oly helyeken történik meg, ahol ezek elhárítására alkalmas alakulatok nincsenek. Erdőket, lakatlan területeket használ fel az ellenfél az ejtőernyősök kihelyezésére s ugyanúgy a gyújtólapok alkalmazása is a lábön álló, érő gabonatóblák, száraz, füves területek, erdők ellen irányul. Így tehát leginkább a szórványos települések lakossága és a földeken dolgozó munkások jöhetnek számításba a veszély elhárítására. Mivel pedig a gyújtólapok alkalmazása most időszerű, amikor a gabona érésben van s az ejtőernyősök alkalmazása is addig várható, amíg vállalkozásuk némi befolyást gyakorolhat a hadműveletek kezdeti állapotában, mindkét kérdéssel foglalkoznunk kell, annál is inkább, mert ezeknek a támadási módzatoknak igen nagy eredményei lehetnek, ha a védekezést kellően és helyesen meg nem szervezzük.

Sorra véve, először a gyújtólapok és gyújtócsövek alkalmazási módját, hatását és az ellenük való védekezést ismertetjük. A Tűzrendészeti Közlöny 1939. évfolyamának 9—10. számában már foglalkoztunk a légítámadás eszközeinek hatásával s ott kiemeltük, hogy a gyújtóbombákat két jellemző tulajdonság teszi igen értékesé a többi bombafajtákkal szemben. Az egyik értékes tulajdonsága, hogy hatása *növekvő veszélyt* képvisel, a másik pedig, hogy a bomba által kifejtett hatás *nem a bomba nagyságától*, hanem a bomba becsapódási környezetének tűzveszélyességi fokától függ. Ez azt jelenti tehát, hogy tűzveszélyes helyen bármily kis gyújtóbomba, gyújtóanyag nagy károkat tud előidézni. A gyújtóbomba súlya és mérete tehát akkorára csökkenthető, hogy abból egy közepes repülőgép is több ezret tud elszállítani. Ez a szám az újabban alkalmazott gyújtóanyag kicsinyiségénél, kis súlyánál, olcsóságánál és egyszerű kivitelénél fogva ijesztően megnövekedett.

Újabban ugyanis már nem bombatestbe töltött gyújtóanyagot alkalmaznak, hanem egy egyszerű, kis-méretű celluloidlapot, amelyre gyújtóként fillér nagyságú fehér foszforszármazékot erősítenek.

A celluloidlap nagysága 5×5 , 5×8 , 5×10 , 10×10 stb. cm, melynek közepén kis lyuk van. A lyukban, szövetdarabkába ágyazva van a foszfor elhelyezve. A szövet egyszerű iratkapcsolóval van a celluloidhoz erősítve. Van kétréteges gyújtólap is, melynél a foszfor két celluloidlap közé van szorítva. A gyújtócsövecske szintén celluloidból vagy más tűzveszélyes anyagból van préselve, alakja a ceruzához hasonló. A gyújtó fehérfoszfor a csöbe van bepréselve.

A gyújtólapokat, gyújtócsövecskéket vizes tartányban repülőgép viszi a megkívánt helyre, ahol azokat egyszerűen a tartány kiöntése útján szórják le. Az igen könnyű lapocskák, mint a reklámcédulák hullanak alá, igen lassan s eközben a széláramlat következtében nagy területre szétszóródnak. A foszfor a szövetanyag megszáradása után, 16—18 C. fok hőmérsékleten öngyulladás következtében meggyullad és vakító fény és fehér füstképződés mellett 10—20 má-

sodperc alatt ég el. A gyújtócsövek égéstartama valamivel hosszabb, mint a gyújtólapoké. A foszfor és a celluloid tüze a körülötte lévő száraz fű, avar, fenyőtűskeszőnyeg, főleg pedig az érésben lévő gabonatóbla felgyújtására kiválóan alkalmas.

Mondani sem kell, mennyivel nagyobb harcértéssel bír ennek a támadási eszköznek az alkalmazása a beharangozott gázbombákkal szemben. Az ellenfél egy-egy repülőgépen 30—40 tartányt vihet magával, melynek mindegyikében több ezer gyújtólapocskára van. A gyújtólapok kihelyezéséhez nem kell pontos célba vetést végezni, a gép nagy magasságban közlekedhet, így a légvédelmi tűzérés elhárító hatásának alig van kitéve. A széthulló gyújtólapok nagy területen szétszóródva, nagyon sok gabonatóblát veszélyeztetnek s mivel egy-egy táblára több száz gyújtólapocskára hullik, azok összeszedése is nehézkés és bizonytalan eredményt nyújt, mert elég csak egy gyújtólapocskára bennhagyása a vetés között, ami igen könnyen lehetséges, hogy kedvezőtlen esetben az egész tábla, sőt a szomszédos táblák is leégjenek. Elképzelhető az is, hogy ha ily módon sikerül az ország kenyérmagvainak 30—40 százalékát felégetni, akkor ez mit jelent a hadban álló nemzetre nézve.

Elsőrendű érdeke tehát úgy a vidéki lakosság, mint pedig az egész nemzetnek, hogy a gyújtólapok elleni védekezés a leghatásosabban legyen meg-szervezve.

A tennivalók a következők. A gabona érésének idejében állandó figyelőket kell felállítani a magaslati helyeken, dombokon, templomtoronyban, stb., akik állandóan figyelemmel kísérik a repülőgépek útját és magatartását. Ezt a figyelést a földeken dolgozó munkásoknak is el kell látni, ha repülőgépzűgást hallanak. A munkában részt nem vevő fiatalabb korosztályba tartozókat, lányokat fiúkat egyaránt, kisebb csoportokba kell osztani, akiknek egy-egy vízzel félig telt vödört, edényt kell maguknál tartaniok. A figyelőknek s a földeken dolgozó munkáscsoportoknak egy-egy kolompot, csengőt kell maguknál tartaniok, hogy a környéken tartózkodó munkások és gyermekcsoportok a veszély idején összehívhatók legyenek. Erre azért van nagy szükség, mert a repülőgép haladási vonalában rajvonalba fejlődve a területet, annak minden egyes talpalatnyi helyét át kell vizsgálni, még pedig igen gyorsan, mert meleg, napfény mellett a foszfor öngyulladása 5—15 perc alatt bekövetkezhet. A megtalált lapokat azonnal vízzel telt edénybe kell dobni, hogy kárt ne tehesse. A lapokat a celluloidanyagánál fogva kell felvenni, mert a foszfor érintése a bőrfelületen erős gyulladást idéz elő. Célszerű a csapat tagjainak primitív csipeszt adni, mert nyári melegben a celluloidlap felvétel közben is meggyulladhat. A celluloidlapocskákat tilos zsebre tenni, szekrénybe,

Mindennemű **létrák,**
tűzoltó- és légoltalmi felszerelések
beszerzési forrása
Metzker Ferenc
Budapest, XI, Horthy Miklós-út 35
Telefon 456-363

stb. eldugni, mert ott könnyen meggyullad s égési sebeket, tüzeket okozhat. Az összegyűjtött lapokat veszélytelen helyen el kell égetni úgy azonban, hogy a gyújtólapok füstje senkit ne érjen, mert a foszfor igen mérgező égéstermékek fejlődése mellett ég el.

Feltétlenül szükséges éjszaka is néhány figyelőt ébren tartani, mert a gyújtólapok szórása éjjel is rendkívül kedvezően végrehajtható. Mivel a figyelők a repülőgépet nem látják, a zúgás alapján igyekezzenek útvonalát körülbelül megállapítani. A gép elhaldása után a lakosságot fel kell riasztani, hogy hajnalban a környéket felmenthassák a gyújtólapok összezedése végett. Az éjjeli leszállt gyújtólapok napkelte után 1—3 óra múlva jönnek működésbe, mert ennyi idő kell a szennanyag felszáradásához és a foszfor gyújtóanyagok leégetkezéséhez.

Természetesen a szérüket és rakodóhelyeket is meg kell őriztetni, mert a gyújtólapok ott is lehetnek. Célszerű az asztagok, szalma- és szénabálák megvédése érdekében az asztagok, kazlak tetejére igen meredekre képezni, hogy arról a gyújtólapok lehetőleg lecsúszhassanak. Ettől függetlenül is azonban a repülőgép útvonalába eső kazlakat, háztetőket, ólakat, stb. jól át kell vizsgálni, nehogy egyetlen egy gyújtólap is valahol kint maradjon.

Mivel a legmondosabb keresés mellett is elmaradhat néhány gyújtólap, azért nemcsak a gyűjtögetést de a tűzvédelmet is igen erősen meg kell szervezni. Ameddig lábön álló termény van a határban, addig mindig legyen egy gyors járművön megfelelő mennyiségű kasza, ásó, kapa és szikracsapó előkészítve, hogy a felbukkanó tüzek azonnal elhatárolhatók legyenek. Az égő gabonátáblában a tűz körül gyűrűalakban azonnal le kell aratni a termést, a levágott részt a nem égő rész felé kell dönteni s az aratás nyomán a tarlót 1—2 méter szélességben fel kell szántani vagy ásní. Közben a szikracsapóval ellátott munkások csapják és fektessék le az égő szálakat és terítsék be lehetőleg földdel.

Az aratás után a tarlót teljes egészében vagy legalább is a kereszttek körül fel kell szántani, hogy tarlóégetés esetén az egyes kereszttek el legyenek szigetelve egymástól.

Hűvös, nedves időben lehullajtott gyújtólapocskák hosszabb időn át gyújtóképesek maradnak és az égő felmelegedése után jönnek működésbe. Erre való felkészülésként a figyelőőröket, abban az esetben, ha a terület támadás, mindaddig tartsuk szolgálatban, amíg a behordás befejeztével a tűzveszély meg nem szűnik. Ezután azonban a szérűk fokozott védelmére kell fektetni a fősúlyt.

A lakosság felvilágosításának vezetőire tehát ezen a területen a legnagyobb felelősség és kötelesség hárul. Fel kell hívni a falu, község lakosainak figyelmét a veszélyre, fel kell világosítani mindegyiküknek a gyújtólapok felismerésére és az azokkal való bánásmódról meg kell szervezni a figyelmet és a gyújtólapok összezedésének módját. Minden egyes embernek kötelességévé kell tenni a repülők figyelmét s a gyújtólapok összegyűjtésében való részvételt. Ki kell oktatni a mezőn, földéken tartózkodókat a helyes magatartásra. Itt elsősorban azt kell megkövetelni, hogy ha egy ember egyedül veszi észre a gyújtólapoknak a leszállását, akkor ne kezdje el egy-

maga azoknak összegyűjtését, mert, ha csak hűvös, nedves idő nincs, kellő időben nem végez a munkával. Ehelyett azonnal értesítse a községben lévőket vagy a legközelebb tartózkodókat, hogy meunél nagyobb tömeg fogjon a terület felkutatásához. Ha azonban 2—3 ember már együtt van, akkor csak egy ember menjen segítségért, a többi pedig ott kezdje a terület átvizsgálását, ahol a gabona a legszárazabb.

A másik újszerű támadási módozat az ejtőernyős katonák telepítése, hogy ellenséges földön repülőteret, támaszpontot létesítsenek vagy pedig rombolásokat, gyújtogatásokat, stb. hajtsanak végre. A kihelyezés megkönnyítése végett az ejtőernyősöket lakatlan területen szállítják ki. Az ejtőernyősök leszállására a hajnali vagy az estszürkületi idő alkalmas, amikor már, vagy még, a nagyfelületű ejtőernyőt nagyobb távolságból megfigyelni nem lehet s a katonaság a szürkületben könnyen búvóhelyet talál. Éjjel, különösen ismeretlen helyen, ejtőernyősöket nem szoktak leszállítani.

A polgári lakosságot az ejtőernyős alakulatok *lelküzdésére* általában nem használják fel, mert nincs hozzá kellő gyakorlata és kellő fegyverzete. Az ejtőernyősök felderítése és szemmel való tartása azonban minden polgár kötelessége. A megfigyelésre külön szervezetet nem kell fenntartani, mert erre a gyújtólapfigyelők is felhasználhatók. Ha ez utóbbira már nem kerülne sor, akkor azonban szükséges külön ejtőernyős-figyelőket kiállítani, akik a környéket szemmel tudják tartani. Általában kevesebb ejtőernyős-figyelőre van szükség, mert az ejtőernyők fel-tűnőbbek és nagyobb távolságról is jobban láthatók, mint a gyújtólapok. A figyelőknek a továbbiak során semmi más feladatuk nincs, mint észlelésüket azonnal a hatóság, csendőrség, rendőrség, katonaság, községi jegyző stb. tudomására hozni, s amíg a karhatalom meg nem érkezik, az ejtőernyősök mozdulatait figyelemmel kísérni s ha valamerre eltávoznak úgy útvonalukat, menetirányukat szemmel tartani. Más feladata a lakosságnak nincs, de kötelessége van abban az esetben, ha az ejtőernyősök felvilágosítást kérnének vagy a lakosságot segítségnyújtásra akarják kényszeríteni. Ez esetben kötelessége mindenkinek ellentállni és a segélynyújtást, felvilágosítás megadását megtagadni.

Ne felejtjük el, hogy az ejtőernyős idegen földön mindig hátrányban van a helybeli lakossággal szemben. Nem szabad tehát megijedni, ha ejtőernyősök ereszkednek valahol le, hanem fel kell használni minden eszközt arra, hogy jelentésünket az illetékeseknek mennél hamarabb leadjuk. Ha posta vagy vasúti távirtdahivatal van közelünkben, úgy ezt vegyük igénybe. A posta „Ejtőernyős beszélgetés“ jelszó bemondása után díjtalanul azonnal kapcsolja az illetékes legközelebbi karhatalmi szervezetet. A jelentést leadó mindig nevezze meg magát, mondja meg lakhelyét, majd közölje pontosan észrevételét a hely pontos megjelölésével, valamint azt is, hogy a kivonuló karhatalom őt hol találja meg, hogy az esetleges további felvilágosításokat azonnal megkapja.

Egy ember kötelességérzetén igen sok mulhat ma s a mulasztás ily esetekben beláthatatlan károokra vezethet. Különösen áll ez akkor, amikor ellenséges erők települhetnek meg országunk belsejében.

„Tűzoltóság és törvény”

A megelőző tűzrendészet kezdetleges, de egyben indító hatású előzményeit olvashatjuk Lublinic város „Tűzoltóság és törvény” című könyvében, amelyet az 1774. évben adtak ki. A város magisztrátusa már akkor tudatára ébredt annak, hogy a tűz és a vele kapcsolatos szerencsétlenségek számát nagy mértékben le lehetne csökkenteni, ha a tűz elleni óvintézkedések tökéletesebbek lennének. Ennek első feltétele, hogy a tűzoltólaktanya a központban nyerne elhelyezést, hogy a tűzoltóság jól kiképzett és felszerelése tökéletes lenne. Továbbá ha a lakosság óvatosabb lenne a tűzveszélyes anyagok használatánál és azoknak tárolásánál. Ezért a város területét a város vezetősége rendeletileg két körzetre osztotta, melyeknek élére egy-egy fődiktátort nevezett ki. A diktátoroknak hatásköre nagyban megegyezett a mostani járási tűzrendészeti felügyelők jogaival. Kötelességük volt a katonasággal és az ácsmesterekkel minden lakóházat, különösen a fa- és szalmatetőt építményeket minden év június—szeptember és december hónapjában tűzrendészeti szempontból ellenőrizni. A rendőrhatalomnak pedig kötelességévé tették a lakóházakat ellenőrizni, hogy tiszták-e.

A rendelet első paragrafus a megelőző tűzrendészettel foglalkozik, mely szerint a tűzhelyek mellett semmiféle gyúlékony anyag nem tartható, a kémény ne legyen szűk és jól ki legyen tapasztva. A kályhák a lakásban a faltól legalább 1 és fél „ellen” (angol mérték) távolságra legyen. A kályha alsó része kőből rakassék ki. Külön figyelmeztették a pékeket, fazekasokat és a kovácsokat, hogy nem szabad kéményeikbe olyan hosszú fát betolni, hogy annak a lángja a kémény tetején kicsapjon. A városi kéményseprőnek kötelessége minden év június—szeptember és december hónapokban a kéményeket kitisztítani. Továbbá kötelessége a tisztítás után a kémények állapotát megvizsgálni és az észlelt hibákról jelentést tenni. A kémények külön falkal építendő körül és azok közelében tilos a gyúlékony anyagok tárolása.

A közös szérű első jelét már itt láthatjuk, amikor a törvény kimondja, hogy azok a lakosok, akik igavonó állatokat tartanak, azoknak az istálló padlásán csak nyolc napra elegendő szalmát és szénát lehet tartani. A többi készlet a városon kívül a hatóság által kijelölt helyen tartható. A háztulajdonosok szigorúan figyelmeztetve lettek, hogy a cselédséget ellenőrizték, hogy nyílt lángot ne használjanak, továbbá hogy télen az ágyba forró téglát vagy követ ne tegyenek. A cselédségnek tilos az állapotetetés lámpával, ha mégis elkerülhetetlenül szükséges lenne, akkor pedig csak burkolt lámpát szabad használni. Aki a törvényt nem tartja be, azt szigorúan börtönnel büntetik.

Az asztalosokat figyelmeztették a világításra és forgács tárolására. A munkahelyen pipázni tilos. A lámpákat úgy kell elhelyezni, hogy azok körül semmiféle gyúlékony anyag ne legyen.

Tilos a lakosságnak lőport tartani és a kereskedésben az tűzbiztos helyen tárolandó és csak nappal szolgálatos ki.

A város tűzoltószertára külön ellenőriztessék és a vizeslajt tisztán tartassék. A városházi szolgának kötelessége ellenőrizni az éjjeli őrköt, hogy figyelmesek-e és nincsenek-e berúgva. A városok oda hassanak, hogy lehetőleg falházakat ne építsenek, de ha már építenek, akkor azok cseréptetővel látandók el. Az épülő házak között megfelelő távolság hagyandó, hogy tűzvész esetén a lángok ne csapjanak át a szomszédos házakra. A kéményre oly vassapkát alkalmazzanak, hogy kéménytűz esetében leborítható és a tűz továbbterjedése ezzel megakadályozható legyen. Tilos városokban sufni építése és abban a széna vagy szalma tárolása.

A háztulajdonosoknak, továbbá minden polgárnak kivétel nélkül kötelessége beszerezni egy tűzhorogot, egy bőrvödrot, egy csákányt és egy létrát, melyeken rajta kell lenni a házszámoknak, hogy tűznél el ne veshessenek. A városi felszerelésnek és a lakosság által beszerzett felszerelésnek egyrésze a főőrségen, a másik része pedig a városházán nyer elhelyezést. A szereket többször ki kellett próbálni.

A második paragrafus az esetleges keletkezett tűznél való részvételről gondoskodik, mely szerint a kocsifecskendőhöz csakis szakembereket lehet alkalmazni. A szakemberek névsorát a segédekkel együtt ki kell nyomtatni és a kocsifecskendőn jól látható helyen kifüggeszteni. Az itt felsorolt szakemberek tűzvész idején tartoznak a tűzvész színhelyén megjelenni és a kocsifecskendőt kezelni. A polgármesternek és tanácsnokoknak is kötelességévé tették a tűznél való megjelenést, hogy elbírálják, kik érdemelnek kitüntetést és kik büntetést.

A szücsök, pékek, mert gyenge emberek ők, csak a vízfordásnál segídkeznek. A szabók elfoglalják a veszélyeztetett környéket, hogy ne rabolhassanak. A vargák piros szalagot tesznek fel és a sebesülteket ápolják s a megmentett értékekre vigyáznak. Oltás közben a kijelölt szerelős számok kettésével váltják egymást pihenés céljából. Amennyiben tűzvész esetén egy másik tűz keletkezne a városban, úgy az erre kijelölt személyeknek kötelessége azonnal a szomszéd községbe szaladni és segítséget kérni.

Végül a törvény zárórendelkezése kimondja, hogy a polgármesternek kötelessége minden negyedévben a piactéren összehívni a lakosságot és újból felolvasni a törvényt. Ha a kijelölt emberek közül valaki meghalt vagy más községbe távozott, akkor annak helyébe más szakembert osszon be.

Szebellédy Lajos tisztgyakornok,
Újpest

Az összes
„TOTAL”
rendszerű tűzoltókészülékek és berendezések gyártási jogának magyarországi engedélyese

Legújabb készülékünk és berendezésünk az

„ÜSTÖKÖS-TOTAL” léghaboltó-rendszer.
LIGETI és BIRÓ Budapest, V, Árpád-u. 10
Ismeretlővel készséggel szolgálunk. TELEFON: 127-799

Előre, kelet felé!

(Keletmagyarországi élmények)

1940 szeptember 7-én délután 14 óra. Gyönyörű, meleg nyári délután, napsütéses, felhőtlen kék ég alatt már a harmadik napja fáradhatatlanul, mint az áradat hőmpolyóg végeleáthatatlan soraival és félelmetes harci szerszámaival a dicsőséges magyar honvédsereg. Előre, kelet felé. A magyar-többségű községek virágdíszes diadalívai alatt vidáman intgető, virágokat szóró kópirók sorjában, ünnepelőbe öltözött fehérsereg, nagybafozós, grófkormányos és harisnyás magyarok kurjongató serege sorra a szélben teljes gázzal vonul előre az újabb táborhelyek felé.

Szeptember 15-én délután 15 óra az utunk felfelé. Jobbra, felé a hegyek felé, bennük békésen legelésző, népes szarvasok és szarvasgordyák tarka csoportjai teszik változatos a tájat a hegyek felé felcsúszó panorámát. (Elgondolom, hogy a magyar királyi magyar tájat huszonkét évig egy magyar király nem érezte hatalom tartotta megszállva.) Előre, kelet felé. Nagysomkút, útelágazás Dés felé. Fiúk! Itt már csak 30 kilométer Nagybánya. Hagymáslapos, Páncsodás, Lénártfalu községeken visz az utunk kelet felé.

Igen sok a jámbor bivalyok által vontatott szekér, ezek helyettesítik az elrekrivált lovakat. Tudniillik a román impérium a magyaroktól majdnem mind, de még a rokonszenvesebb erdélyi oláh testvért sem kímélve, elhajtatta lovait, ökreit az ágyuk és az öszterekirvált holmikkal megrakott nehéz társzekeret vontatására, mert a rossz és elhanyagolt utakon a katonaság elcsigázott, kiéhezett lovai sorra kidőltek a nehéz járművek elől.

A községekben feltűnően sok a tűzveszélyes épület és meglepő, hogy a sok zsindeley- és szalmatető épületek ellenére a tűzoltói életnek vagy létezésnek nyomát sem látni, még csak tűzoltószertárat sem az egész útvonalon, mint ez a közép- vagy a nyugati országrészben látható.

Lénártfalu elhagyása után magasabb hegyekkel övezett, nagy völgykatlan bontakozik ki és feltűnnek Nagybánya impozáns templomtornyai, köztük az ősi Nagy Lajos király korabeli Szent István-torony a maga 46 méteres magasságával mint obeliszk urálja a környéket.

Délután 15 óra. Elérve Nagybánya külső városrészét, kérdésünkre azonnal akad egy vállalkozó szellemű fiatal magyar, akit felvesszünk a gépkocsinkra, hogy megmutassa az utat a tűzoltóaktanyának nevezett gazdasági udvarhoz. Érkezésünk idejében hat-nyolc polgári ruhás, magyarul jól beszélő, munkáskülsőjű embert találunk, akik beszédjük után ítélve, nagyrészt az oláhok által 1937. évben megszüntetett önkéntes tűzoltótestület tagjai voltak. Vegyes érzelmekkel fogadnak bennünket, gyakran szemekkel vizsgálódnak, forognak közöttünk és nem tudják megérteni, hogy mi itt akarunk maradni.

Már az egyik nekibátorodva: „Hátszen van itt már tűzoltóság, nem várunk az urak ide? Minket a primária (a város vezetője) hívott ide tűzoltónak, csak nem fogják az urak a műveletüket elvégezni?” Megmagyarázva jöveteleink célját, ez az önkéntesség hatott és a körülöttünk észlelhető nyomok miatt meggyőződésünk, sőt némelyik bajtársian a borsos, szarvasgordyák felé invitálást is megkockáztatta, hozzájárult a katonaságnak: „Katonaságnak” mérnek. Első utam a város katonai parancsnokához vezetett, aki a város tűzrendészetének ellátását és a tűzoltótestület megszervezését rendelte el és mint a város vezetője a tűzoltótestület ügyek vitelével megbízni mérte fel. Előre, kelet felé. 1941. évi szeptember hó 7-én délután 15 óra. A város vezetője a tűzoltótestület és a tűzoltói szolgálat Nagybánya városának. A tűzoltótestület hét tagja és a

város vezetősége által rendelkezésre bocsátott hétfőnyi polgári ruhás tűzoltóval.

A nagybányai tűzoltóaktanya három oldalával a római katolikus köztemetőbe ékelődik és körülbelül 600 négyzetméteres területű, a Postarét 8—10. szám alatt, együtt a gazdasági udvarral, amely a teleknek egyharmad részét foglalja el istálló-jával és a gépkocsivezetők lakóépületével. Épületei régi építmények és faszindelytetűek.

Nagy meglepetés volt részünkre a tűzoltószertár elhanyagolt állapota, amely padlás nélküli favázás, félszerszerű építmény, négy udvarra nyíló kapuval. Tetőzetéből sok zsindeley hiányzik és esős idő alkalmával a víz valóságos ömlék a szerekre és felszerelésekre. A kéziszeretek siralmas állapotban, berozsdásodva, a fémrészek zöldék a penésztől, a szivatómlők össze-vissza görbítve, rádobálva a szerekre, több helyen eltörve, sőt széjjelszakítva, teljesen használhatatlan állapotban vannak.

Megtudtam, hogy a román törzsörömester, aki laktanyaparancsnok volt és a laktanyában lakott családjával együtt, célszerű kereseti forrást biztosított magának azáltal, hogy a tűzoltószereket vállalatba adta építkezésekhez, kutak ásásához, sőt még a püregödrök tisztításához is, amit bizonyít a helybeli gyepparancsnok történeti összefoglalása, aki követelőleg az egyik kocsifecskenőt akarta e célra felhasználni. Hasonló ajánlatokkal hozzám is jöttek a vállalkozók, természetesen én ezeket udvariasan elutasítottam.

A város tűzoltószertárában a következő szereket és felszereléseket találtam: 1 darab 140 mm-es Seltenhofert, 1 darab 100 mm-es Magirus Ulm gyártmányú mélyen fekvő kocsifecskenőt, 1 darab 85 mm-es billenő mozdonyfecskenőt, 1 darab szerkocsit, egy készlet háromrészes támrudas gráci és egy készlet háromrészes öreg angol dugólétrát és 1 darab kétkerekű vízvezetési orsót. Az összes felsorolt felszerelés még mind a magyar világból való, ezeken kívül a román vezetőség csak egy (Benz—Mercedes) Temesvár-gyártmányú kombinált 4000 liter tartalmú öntözőgépkocsit vásárolt az 1939. évben, elől beépített kétfelős turbószivattyúval. (Egyedüli komolyan nevezhető tűzoltószertár.) Ezt azonban a románok a bécsi döntés után majdnem magukkal vitték és csak egy jó magyar testvérünk éberségén hiusult meg, amit szükségesnek tartok e sorok közt felemlíteni.

Vasas Géza, az öntözőgépkocsi vezetője, megtudva azt, hogy a román vezetőség a városházán ülésezik az elköltözéssel kapcsolatos teendők miatt, ezt felhasználva, egy óvatlan pillanatban gépkocsiját a szertárból kivezette, a város végén magántulajdonban lévő Phönix-gyártelepre vitte, a gyűjtőszervezetet és a porlasztót leszerelte és eltette, maga pedig, tudva hogy sokáig nem tarthat a bujdosás, többé nem mutatkozott.

Hasonlóan kigondolt magyar találékonysággal mentette ki az oláhok körmei közül Hermann Gvula önkéntes alparancsnok bajtársunk az oláhok által 1937-ben megszüntetett Nagyabányai Önkéntes Tűzoltótestület régi gyönyörű zászlóját, amelyet még gróf Teleki Gézáné adományozott a testületnek. A zászló ugyanis ládába volt több holmival elcsomagolva útra készen, Hermann bajtársunk ezt megtudva, egy 250 lejes ezüst pénzdarabot a román szolga előtt megcsillagoltatva, a zászlót kicsempészte és kabátja alá a testére csavarta.

Jellemző az oláh körállapotokra és a katonai tűzoltóság éberségére, hogy a tűzoltószertárból az egyetlen komolyan

Hazánk legrégebb, több mint 121 éve fennálló
tűzoltószergyára

Seltenhofer Frigyes Fiai

Alapítva 1816

magy. kir. udvari szállítók

S o p r o n

Legelső tűzoltószertár-, kút-, szivattyú- és gépgyár, harang-, fém- és vasöntöde. A párisi világiállításon nagy aranyéremmel, azonkívül sok arany- és ezüstéremmel, valamint díszoklevéllel kitüntetve. Gyárt: motorfecskenőket, kocsifecskenőket, különféle tűzoltószereket és felszereléseket. Kedvező fizetési feltételek és sokévi jótállás. Költségvetést és kiszállást díjmentesen eszközünk.

számba jöhető tűzoltószert, az autófecskenődt minden különösebb nehézség nélkül el lehetett vinni.

Nagybánya város vízvezetéke körülbelül három év óta csak korlátozottan működik, körülbelül 20 km távolságból, a Máramarosi Havasokból nagy magasságból lejövő tiszta forrás-víz útközben, valószínű a fővezeték sérülése folytán a talajba elfolyik. Ezért a város négy vízkerületre van osztva és a napnak bizonyos szakában mindig csak egy-egy kerületben van vízszolgáltatás, a másik háromban pedig szünetel. (Például a tűzoltólaktanya környéke csak minden este 19—22 óra között kapott vizet, de volt úgy is, hogy a város vízkezelője erről megfeledezett.) A város vízkezelője kötelezve volt tűz esetén a helyszínen megjelenni és a vizet a veszélyeztetett városrészeire összpontosítani, feltéve, ha meghallotta a toronyór kolompolását.

Nagybánya város körülbelül 20.000 lakossal, sok iparteleppel és bányával, 3500—4000 épületével nagyterjedésű város. Az épületek többnyire földszintesek, de vannak egy-, sőt kétemeletes monumentális épületei is. Igen sok épületen utcára nyíló pincelejáratot figyeltem meg a jellegzetes boltózott kapukkal, ezeket a pincelejáratokat az oláhok „Adapost” (óvóhely) felírással látták el.

Utcai, a sok szűk sikátort kivéve, elég szabályosak és rendezettek, a kocsiút és a gyalogjárók kijavítás után elég rendesek lesznek. Főtere a parkírozott Rákóczi-tér, egyúttal a város központja, ettől nem messze, a régi vár területén, kisebb magaslapon, a Vár- és Bercsényi-utcák között a Szent István tér (cinterem) terül el. Ezen a történelmi helyen állt az ősrégi Szent István-templom, alatta az árpád-házi királyok temetkezési helye. Ez az ősrégi templom a 17. században vilámcsapás következtében kigyulladt és leégett, újjáépítése elmaradt. Csak a hatalmas harangtorony áll, amelyet az 1899. évben Ferenc József királyunk restauráltatott, földszintjén a Szent István-kápolnával, a felső részen a harangterem, benne a 28 mázas nagy haranggal és két kisebb haranggal. (Megszólaltatásuk alatt a torony mozog és kilengése jól észrevehető.) Ebben a hatalmas toronyban teljesített figyelő szolgálatot a román katonai tűzoltóság legénysége, azaz teljesített volna, ha az ellenőrzés nem lett volna hiányos. Egy elbocsátott, a román impérium alatt itt szolgáló katonai tűzoltó előadásából tudtam meg, hogy a tizenkétórás, este hattól reggel hatig beosztott figyelőrök, ha unatkoztak, lejöttek és átmentek a szomszédos kocsmákba szórakozni.

Nagybánya város gyártelepei és üzemei tűzoltói szemmel vizsgálva, felszerelés dolgában meglehetősen felkészülve állanak úgy légoltalmi, mint tűzoltói feladatukat a kapott utasítás és kiképzés szerint el is tudják majd látni. A nagybányai Phoenix Kohómű és Kénsavgyár 3 darab németgyártmányú kismotorfecskenővel (2 db 400 és 1 db 800 literes), az Alsófernezelyi Kohómű és Mútrágvagyvár, bányakincstár, kereszthegyi, petrosényi bányauzemek és zúzó 1—1 kismotor fecskendővel (400 literes) mind rendelkeznek, azonkívül a veresvizi bányatelep, Herzsabánya, misztótfalusi Kisasszonybánya, berpataki Aurumbánya, Láposbánya, Vilmos- és Szófiabányák üzemei kocsik- és mozdonyfecskenőkkel vannak felszerelve. A nagybányai gőzmalom motoros fecskendője beszerzés alatt áll. Hála a nagybányai hadiüzemi katonai parancsnokságnak, javaslatomra az üzemek vezetését a szükséges felszerelések pótlására, valamint az emberanyag rendelkezésre bocsátására parancsszerűleg felszólítva a kiképzést elősegítették és ezzel a tűzoltói ügynek nagy szolgálatot tettek, helyzetemet jelentékenyen megkönnyítették.

Kerék János,

Újpest város hivatásos tűzoltóságának
törzstüzemestere,
a volt nagybányai tűzoltókiképzőkeret
parancsnoka

Alkalmi vétel

Mezőtúr megyei város tulajdonát képező 2 darab mélyített medencéjű kocsik és 1 darab mozdonyfecskenő kifogástalan jó karban, teljesen új, még használatlan szívó-tömlőkkel eladó.

Részletes felvilágosítást ad Mezőtúr megyei város tűzoltóparancsnoksága, Mezőtúr, tűzoltólaktanya.

HIVATALOS RÉSZ

A m. kir. belügyminiszternek 194.700/1941. B. M. számú rendelete.

A mezőgazdasági terményeknek tűzveszély elleni védelme

A hivatalos lap szombat reggeli száma közli a belügyminiszter rendeletét a mezőgazdasági terményeknek tűzveszély elleni védelméről.

A rendelet fontosabb részeit kivonatosan közöljük.

A miniszter elrendelte, hogy lábön álló és learatott mezőgazdasági termények ellenséges gyújtogatás elleni fokozottabb védelmére minden községben és városban a helyi tűzoltóság keretében az arra alkalmas lakosság bevonásával állandó tűzfigyelő és tűzoltókészültségi szolgálatot kell tartani az aratási, betakarítási és cséplési munkálatok tartama alatt.

A tűzfigyelők a légoltalmi figyelő és riasztó szolgálattal összhangban megszervezve, kötelesek a község területén áthaladó ellenséges repülőgépek tevékenységét, valamint a keletkező tüzeket figyelni és észrevételeiket azonnal jelenteni a légoltalmi parancsnoknak, a tűzoltókészültségi parancsnokságának, valamint a községi előjáróságnak. Tűzfigyelőül az előjáróság elsősorban a mezőőröket, a hegyi öröket, éjjeli öröket, csőzöket és pástorokat jelöli ki, éjjel lehetőleg kettesével és legalább tizenkét óránkénti váltással, de szükség esetén kirendelhető mindenki, aki személyes légvédelmi szolgálatra köteles.

Ellenséges légitelvényeknek az éjszakai órákban történt észlelése esetén a készültség parancsnoka közvetlenül napkelte után végigjárja a készültséggel a község (város) határának azokat a részeit, ahol learatott mezőgazdasági termény keresztekben vagy asztagban fekszik és a környéket átkutatva, az esetleg ott talált gyújtólapokat vagy gyújtócsöveket üres vízesvödörökbe összeszedeti. A vödörökben lévő lapokra földet kell szórni, összegyűjtésük után pedig azokat tűzbiztos helyen el kell égetni. Nappal észlelt ellenséges repülőtevékenység esetén a parancsnok azonnal megfelelően intézkedik.

A rendelet intézkedik, hogy aratás után tíz keresztnél több egy csoportba ne kerüljön, az egyes csoportok között pedig lehetőleg húsz méter távolságnak kell lenni.

A tűzvédelem fokozására a tűzoltókészültség felszerelése a tűzoltófelszerelésen kívül: minden ember részére egy-egy ásó vagy lapát, egy-egy vízes vödör és egy-egy villa; néhány csáklya, az égő épületek bontására alkalmas más eszköz; minden készültség részére két darab eke (szántógép).

Az előjáróság gondoskodni tartozik, hogy a felszerelés szállítására, valamint a fecskendők és ekék vontatására fogat álljon rendelkezésre.

A mezőgazda lakosságot az ellenséges gyújtóhatás elleni védekezésre ki kell oktatni.

9283/ki. 1941. Gyöngyös megyei város polgármesterétől.

Pályázati hirdetés

Gyöngyös megyei városnál újonnan szervezett, a m. kir. belügyminiszter úrnak 32.632—1940. IV. B. M. sz. rendeletével betölteni engedélyezett, IX. fizetési osztályba sorozott *tűzoltóparancsnoki* állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom a pályázni szándékozókat, hogy pályázati kérvényüket Heves vármegye főispánjához címezve, de Gyöngyös megyei város polgármesterénél 1941. évi július hó 28. napjának déli 12 órájáig, a közszolgálatban állók a szolgálati út betartásával nyújtsák be. Az elkészen érkező vagy hiányosan felszerelt kérvények figyelembe nem vehetők.

Az állást kinevezés útján Heves vármegye főispánja fogja betölteni.

Gyöngyös, 1941 június 1-én.

Makrányi Gyula dr., polgármester h.

HÍREK

Megalakult a Kolozsmegyei és Kolozsvári Tűzoltó-Szövetség. Dálnoki Gaál Elemér alispán elnökletével pénteken délelőtt tartotta alakuló gyűlését a vármegye-ház dísztermében a Kolozsmegyei és Kolozsvári Tűzoltó-Szövetség. Az alispán megnyitója után ismertették a Tűzoltó-Szövetség ügyrendjét és feladatkörét, majd a választásokra került sor. Csornay Jenő dr. terjesztette elő az idevonatkozó javaslatot. Elnök lett hivatalból Gaál Elemér alispán, társelnök Keledy Tibor dr. kolozsvári polgármester, dr. v. alelnök Csornay Jenő dr. tűzrendészeti felügyelő, alelnök vitéz Zombory József tűzoltóparancsnok, pénztáros Kozma Károly vármegyei pénzügyügyi számvizsgáló, Jancsó Sándor és Péter László számvizsgálói, ellenőrök Jeszenszky István dr. városi, Biró Zoltán dr. vármegyei aljegyzők és Kántor János OTI ellenőr lettek. A nagyszámú választmányi tag megválasztása után vitéz Zombory József tűzrendészeti felügyelő az országos tűzrendészeti felügyelő üdvözlését tolmácsolva, köszönetét fejezte ki a vármegyének eddigi támogatásáért, amellyel a tűzoltóság intézményét támogatta és többek között három kerületi tűzoltókiképző-tanfolyam megrendezését tette lehetővé. Utalt arra, hogy a tűzoltóságra háborús veszély idején az esetleges ellenséges légitámadások miatt még fokozottabb feladat hárul és ezért is szervezték meg országosan az úgynevezett kárelhárító és a pusztításokat megakadályozó szolgálatot. Kérte a megalakult szövetség és a vármegye, illetve a város további teljes támogatását a fontos nemzeti érdekekre való tekintettel. Majd az alispán kimentette a hivatali elfoglaltsága miatt távolmaradt Keledy Tibor dr. kolozsvári polgármestert, aki szintén lelkes támogatója a tűzrendészet ügyeinek. Javasolta ezután, hogy a szövetség védőjének válasszák meg nagyváradi Inczedy-Joksman Ödön dr. főispánt és küldjenek a megalakulással kapcsolatosan üdvözlő táviratokat vitéz Feresztes-Fischer Ferenc belügyminiszternek és az országos tűzrendészeti felügyelőnek. A javaslatok elfogadása után az elnök megköszönte az érdeklődést a megjelenteknek s a gyűlést berekesztette.

A m. kir. honvédelmi miniszter 31.996. Elnöki oszt. 1941. számú rendeletével az „Országos Légvédelmi Parancsnok” (illetőleg Parancsnokság) elnevezést megszüntette és helyébe a „Honvédelmi Minisztérium VI. Csoportfőnök”, vagy pedig a „Honvédelmi Minisztérium 35. osztály” elnevezéseket léptette életbe. Mivel a légvédelmi rendelkezések 1935 óta az „Országos Légvédelmi Parancsnok” rendeleteiként kerültek kiadásra, s mint ilyenek nem mentek a köztudatba, hogy az elnevezésváltozások esetleges félreértések és késedelmek ne származzanak azonos időre a m. kir. honvédelmi miniszter rendelkezésén megengedni, hogy a H. M. VI. Csoportfőnök írásbeli rendelkezésén saját megnevezése (címzése stb.) után zárójelben az „O. L. P.” megjelölést is használhassa. A jövőben tehát mindazok, akik légoltalmi ügyben a honvédelmi minisztériumhoz fordulnak, ne az OLP-t keressék, illetőleg írásaikban ne ezt a megjelölést használják, hanem a H. M. VI. Csoportfőnökséget, vagy a H. M. 35. osztályt. A kérvényeket és ügydarabokat ezentúl a „Honvédelmi Minisztérium 35. osztályának”

kell címezni. A VI. Csoportfőnökség, illetőleg a 35. osztály telefonszáma és elhelyezése ugyanaz marad, mint volt az Országos Légvédelmi Parancsnokságé.

Újpest megyei város tűzoltóságánál június hó 30-án Pestvármegye Tűzoltó-Szövetsége rendezésében háromhetes kerületi tanfolyam nyílt meg. A tanfolyamnak 44 hallgatója van. A tanfolyam költségeit a vármegyei tűzoltószövetség viseli. A hallgatók teljes ellátásban részesülnek s ezenfelül szakkönyveket kapnak díjmentesen. A tanfolyam felügyelője Lukács Zoltán dr. tb. főszolgabíró, várm. tűzr. felügyelő, helyettese Lantay István dr. várm. főjegyző, h. várm. tűzr. felügyelő, parancsnoka Jarmatzky Jenő tűzoltóparancsnok, okl. gépészmérnök, az előadók a környező városok tűzoltóparancsnokai és a helybeli hivatásos tűzoltótisztek. A tanfolyamhallgatók rendkívül nagy szorgalommal és érdeklődéssel vesznek részt az elméleti előadásokon és gyakorlatokon s így előreláthatólag a tanfolyam vizsgáján a hallgatók igen szép eredményről tesznek tanúbizonyságot.

Tűzrendészeti hírek Zala vármegyéből. Mint Zalaegerszeg m. város tűzoltóparancsnokának hozzánk intézett jelentéseiből megállapítható, Zala vármegyében még mindig igen gyakoriak a tüzesetek. A júniusi tüzesetek közül kiemelkedik a Zalagyömrő községben június hó 25-én volt tűz, melynél 15 ház égett le. Az erősen tűzveszélyes anyagból épült házakat a tűzoltók a legnagyobb erőfeszítésük ellenére sem tudták teljesen megmenteni, az erős szélben azonban a tűz tovaterjedését igen szép sikerrel meggátolták. A községben a hangulat alig csillapodott le, amikor két napra rá újabb tüzeset riasztotta fel a földiken dolgozó lakosságot. Mire a segítség megérkezett, 11 ház állott lángokban. A tűz tovaterjedését a tűzoltóság ismét meggátolta, de a lakóházak nagy része teljesen leégett. A májusi hónapban a m. kir. államrendőrség zalaegerszegi kapitánysága 25 esetben, nagykanizsai kapitánysága 66 esetben teljesített nyomozó szolgálatot a tüzesetek kiderítésére. A vármegye területén májusban 13 tüzeset fordult elő, amelyek összesen 16.967 pengőnyi kárt okoztak, melyből 14.407 pengő térült meg biztosítás révén. A tüzek kiderített okai: egy esetben kéményszikra, négy esetben gondatlanság, két esetben gyermekek játéka, két esetben öngyulladás, a többi esetek oka nem volt kideríthető.

A Tiszaroffi Önkéntes Tűzoltótestület folyó évi június hó 15-én ünnepélyes külsőségek között tartotta szolgálati éremkiosztó ünnepségét. Az ünnepélyt Vajda Gyula tűzoltófelügyelő lendületes és emelkedett szellemű beszéddel nyitotta meg, majd Szakács András elnök buzdító beszéd kíséretében kiosztotta a szolgálati érmeket. Húszéves szolgálati érmet kapott Papp Bálint segédfelügyelő és Paja

KISTÉTÉNYI WALTHER E.

BUDAPEST, IV, PETŐFI SÁNDOR-UTCA 6, FÉLEMELET

**Gyárt: érmeket
rendjeleket
jelvényeket
tiszteletdíjakat**

A
Magyar Országos
Tűzoltó Szövetség
éremszállítója

Gábor tűzmester, tizenöt éves szolgálati érmet kapott Bíró József csövezető, tízéves szolgálati érmet kapott B. Nagy Miklós és Tóth György tűzoltó. Az éremkiosztáson megjelentek a tiszaroffi leventetűzoltók is, akik igen nagy lelkesedéssel vesznek részt a tűzoltói életben. A leventetűzoltók június hó 29-én Tiszaroffen házi tűzoltóversenyt tartottak. A pálmát a tiszaroffi leventetűzoltók vitték el, akiket fáradságot nem ismerő lelkesedéssel Vajda Gyula tűzoltófelügyelő tart állandó kiképzés alatt. A tűzoltóverseny igen szép erkölcsi sikerrel is zárult, amennyiben a nagyszámú közönség élénk érdeklődéssel és nagyfokú megbecsüléssel figyelte a tűzoltók és leventék munkáját.

Szándékos bányatűz. A bányatűzekkel kapcsolatosan mindig borzalmas élményekről, nagyszámú halálesetről és hiábavaló oltási kísérletekről olvasunk, mert a szénbányák tüzének eloltása rendkívül körülményes és sokszor kivihetetlen vállalkozás. Egy-egy meggyulladt bánya rendszerint addig ég, amíg a szénmennyiség nagy része a tűz martalékává nem válik, hatalmas károkat okozva a bányavállalatoknak. Annál feltűnőbb, hogy Oroszországban Podmoszkovszkájában bányáját szándékosan gyújtották fel, még pedig nem is rosszakaratú kezek, hanem a bányavállalat embelei, jól megfontolt és kikísérletezett üzleti érdekből. A bánya felgyújtását a vállalat gáztermelés céljából határozta el, mert sokkal gazdaságosabbnak bizonyult a szénnek a bányában gázzá való elégetése, mint kibányászása és elszállítás. A bánya fűtőértékét tehát gázalakban csöveken tudják elvezetni a fogyasztási helyekre. A gazdaságos kitermelés érdekében a bányát megfelelőleg előkészítették. A tárnákat légvezető csövekkel látták el, hogy a tűz oxigénhiány következtében el ne aludjon s ezenkívül megfelelő csövezetéseket építettek be a gáz elvezetésére is.

A bányát 1940. év novemberében gyújtották meg, azóta a gáztermelés egyenletesen és zavarmentesen folyik. A gáz fűtőértéke köbméterenként 2200—2600 kalóriát képvisel.

Átvonuló német katonák önfeláldozó mentése. Június 27-én Felsőbagod községben délután két órakor kigyulladt Petrevics Károly gazdálkodó szalmakazla. A tűz a nagy szélben csakhamar átcsapott a lakóházra és az istállóra, melyben állatok voltak bezárva. A tüzet a közelben fürdőzők vették észre, de a háziak távollétében a bezárt épületből nem tudtak semmit kimenteni. A legelső segítséget a községen áthaladó szabadságos német katonák nyújtották, akik a tűz kitörésére azonnal megállították autójukat s nagy elszántsággal behatoltak a lángban álló épületekbe, kimentették a gazda jószágait és bútorait. A közben megérkező helyi tűzoltóság így mindjárt az oltáshoz foghatott. Hamarosan megérkezett Alsóbagod, Boncodföldre tűzoltósága is, az utóbbi korszerű motorfecskendővel s így egyesült erővel sikerült az épületeket is a teljes leégéstől megmenteni. A kb. ezer pengőt kitevő kár így biztosítás révén teljesen megtért, mert a tűznél semmiféle ingóság nem pusztult el.

Értesítjük az összes tűzoltóparancsnokságokat, hogy az országos tűzrendészeti felügyelő úr intézkedése alapján jövőben az összes törvényhatósági tűzoltószövetséget el fogjuk látni tűzoltói szakkönyvekkel és nyomtatványokkal. Ennélfogva a tűzoltótestületek jövőben a szükségleteiket az illetékes törvényhatósági tűzoltószövetségtől kérjék.

Az Országos Szövetség tehát a jövőben az egyes tagtestületek részére könyveket, nyomtatványokat nem fog küldeni. Kivételt képeznek a thj. városok hivatásos tűzoltóságai, akik szükségleteiket továbbra is közvetlenül az Országos Szövetségtől (Budapest, VI, Izabella-utca 51. sz.) igényeljék.

Mátrai sisak-, tűzoltószer- és légoltalmi felszerelések gyára

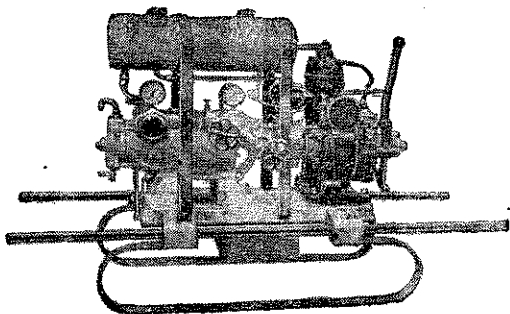
Keresztény **Mátrai Antal és Társa rt.**
1925 Budapest, XIII, Lomb-utca 34—36. Telefon 299-055

Benzin-**motoros önfelszívó tűzoltószivattyú**

hordozhatóan és kétkerekű targoncán.

Szivattyúk és kompresszorok

minden nagyságban és minden célra.

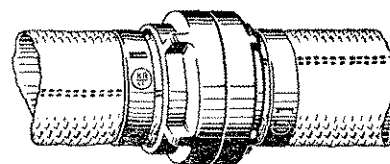
TELEFON:
120-932
112-405

SOMMER és FEIN mérnökök
szivattyú- és kompresszorgyára

BUDAPEST, V, KATONA JÓZSEF-UTCA 3

KR tömlőbekötő-gyűrűk

szerelése oly egyszerű, hogy bárki minden segétszerkezet nélkül a legtökéletesebb kötetést tudja elkészíteni. Hivatalos vizsgálat szerint 35 atm. túlnyomás mellett is kifogástalan kötetést biztosít. Kérjen ismertetőt.

Gyártja: **Vadásztöltény-, Gyutacs- és Fémárugyár rt.**
Forgalombahozza:

Move kereskedelmi és ipari kft.
Budapest, V, Mérleg-utca 4

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség kiadványai

SZAKKÖNYVEK:

II. Vitéz Roncsik Jenő dr:	
Megelőző tűzrendészet, I. rész	1.— P
Megelőző tűzrendészet, II. Alkalmazott rész	1.— P
VIII. Dévényi Endre dr: A tömlő	1.— P
Teasdale Ottó: A tűz és robbanás veszélye	5.— P

SZABÁLYZATOK:

1. Tűzoltó Szabályzat	2.— P
2. "Vészhelyzetek" című függelék a Gyakorlati Szabályzathoz	—30 P
3. Egyszerűsítési, öltözködési és tiszteltatási szabályzat	—20 P

EGYÉB SZAKIRÁNYÚ KÖNYVEK:

vitéz Roncsik dr: Gróf Széchényi Ödön élete	5.— P
— — A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 60 éves története	5.— P
Hatónai és polgári repülőgépek nemzetközi jelzései	1.70 P
Tűzoltó Naptár az 1941. évre	—20 P

FILLÉRES KÖNYVTÁR:

Konok Péter: Mechanika	44 fillér
— — Géptan	18 „
vitéz Roncsik Jenő dr: Vármegyei és járási tűzrendészeti felügyelők kötelességei és magatartása	60 „
vitéz Szalay Lajos dr: Fizika és kémia	18 „
vitéz Szalay Lajos dr: Kémia	32 „
Vizszerzés	20 „
Szertár kellékei	20 „
Villamosság	28 „
Hőoltás, gázoltás	30 „
Víz- és mentőeszközök	26 „
Szabályzatok: Jogrendszer	18 „

NYOMTATVÁNYOK:

I. Hivatásos tűzoltóságok részére

1. Tűzoltó Szabályzat	3 fillér
2. Tűzoltó Naptár	3 fillér
3. Tűzoltó Szabályzat és napi működési napló	3 fillér
4. Hivatásos naplója	3 fillér
5. Hivatásos napló	3 fillér
6. Hivatásos napló	2 fillér
7. Motorvezetési napló	4 fillér
8. Üzemanyag-átviteli napló	1 fillér
9. Parancskönyv	3 fillér

10. Kihallgatási napló	3 fillér
11. Orvosi vizsgálati könyv	4 fillér
12. Szolgálati jegy	1 fillér

II. Önkéntes tűzoltóságok részére

Önkéntes testületek ügyviteli egységkönyve (kötve). Kisebb községek részére	4.— P
Nagyobb községek részére	5.— P
Az egységkönyvben a következő nyomtatványok vannak be- kötve, melyek ívenként is kaphatók:	

a) Borítékív és utasítás az egységkönyv vezetésére	3 fillér
b) iktató	3 fillér
c) működési napló	3 fillér
d) törzskönyv és egyéni felsz. kimutatás	3 fillér
e) jegyzőkönyv	2 fillér
f) felszerelések leltára	4 fillér
g) szakkönyvek leltára	3 fillér
h) egyéb értékek leltára	3 fillér

Tűzoltószertárterv	2.— P
Hozzávaló költségvetés	1.— P
Kerületi és törvényhatósági tűzoltótanfolyam törzskönyve	10 fillér
Kerületi és törvényhatósági tűzoltótanfolyam naplója	5 fillér
Fecskendő próbalap, motorfecskendő vizsgálatához darabonként	4 fillér
Fecskendő próbalap, kézfecskendő vizsgálatához darabonként	4 fillér
Díszokmányürlap	2.— P
Osztályozási lap tűzoltóversenyekhez, 1 drb	2 fillér
Tűzoltói igazolványok:	
Vászonburkolatban	25 fillér
Igazolólap, burkolat nélkül (legénységi)	2 fillér
Személyi lap	2 fillér
Évi jelentés hivatásos, önkéntes, köteles és magántűzoltóságok működéséről	5 fillér
Vizsgálati jegyzőkönyv	5 fillér
Kerületi tűzoltótanfolyambizonyítvány	6 fillér
Törvényhatósági tanfolyambizonyítvány	6 fillér
Törzsvív a tűzoltócsaládokról	8 fillér
Tájékoztató tűzoltócsaládok látogatásához	2 fillér

SZOLGÁLATI ÉRMEK:

V. éves 2.—, X. éves 3.—, XV. éves 6.—, XX. éves 7.—, XXV. éves 11.—, XXX. éves 12.—, XXXV. éves 15.—, XL. éves 16.— P.

Éremszalag 30, igazolványlap 30 fillér

Királyi díszérem kicsinyített mása	30 fillér
--	-----------

A könyvek, nyomtatványok, valamint az érme árát a szabályszerű névkimutatással a 23.297. számú postacsekken előre küldendő be.

Megrendelhetők a MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG irodájában, Budapest, VI, Izabella-u. 51.

Szállítunk
a hatósági előírásoknak megfelelő

Ismertetés
felvilágosítás
és ajánlat
díjtalan

MÁVAG
GYÁRTMÁNYŰ

Telefon 133-394

hordozható benzinmotoros és kézi működtetésű **fecskendőket, vízhordó- és öntözőkocsikat, tűzoltó- és locsoló autókat** a legjobb minőségben, megbízható és tartós kivitelben.

MAGYAR KIRÁLYI VAS-, ACÉL- ÉS GÉPGYÁRAK KERESKEDELMI KÉPVISELETE RT.
BUDAPEST, VIII, MÚZEUM-KÖRÚT 18, II.

KÖHLER ISTVÁN

**FECSEKENDŐ-, SZIVATTYÚ-
és tűzoltófelszerelések gyára**

Gyárt: Modern motoros, turbinás és dugattyús
tűzoltófecskendőket, tűzoltószerkeket, felszereléseket
és szivattyútelepeket a tűzoltás és öntözés céljaira

BUDAPEST, X, KORPONAI-UTCA 21. SZÁM

Alapítva 1896

Minden nemű
tűzoltó- és légóttalmi
felszerelési cikkek
raktárról kaphatók

Mátrai Antal és Társa Rt.

Gyár és központi iroda:

Budapest, XIII, Lomb-utca 34-36 - Telefon 299-055
Városi irodák: VI, Teréz-körút 22 - Telefon 121-533

Gyárt: kézi- és motor-
fecskendőket, mindenfé-
le létrákat, motollákat,
vízhordó és öntöző lajto-
kat, szerkocsikat és lég-
óttalmi felszereléseket

FELTEN ÉS GUILLEAUME RT., BUDAPEST, I.

a budapesti hivatásos tűzoltóság szállítója

GYÁRT: BELÜL GUMIZOTT TŰZOLTÓTÖMLŐT
kivánt méretekben és nyomásig.

LEVÉLCÍM: BUDAPEST 113. POSTAFIÓK. TELEFON: 258-880

Hazai
gyártmány!

MINIMAX

a legjobb magyar gyártmányú kézi tűzoltókészülék. Nem hason-
lítható össze a különböző utánzatokkal. Felvilágosítással szolgál a
MAGYAR MINIMAX RT., BUDAPEST
GYÁR, IRODA: VI, RÓZSA-UTCA 85. TELEFONSZÁM: 123-731

CORVIN ÁRUHÁZ RT.

BUDAPEST VIII, BLAHA LUJZA-TÉR 1-3

Csonka János gépgyára gyártja a

mindenhol bevált, tökéletes **tűzoltómotorokat!**

TÜZRENDÉSZETI KÖZLÖNY

A MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én

Az előfizetési és hirdetői díjakat a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 23.297. számú csekk számlájára lehet beküldeni. Csekküriap minden postahivatalban kapható

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség,
szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, VI, IZABELLA-UTCA 51
Telefon: 223-254

Előfizetési ára egész évre 12 pengő
A szerkesztőség címére küldött
szakcikkeket, ha közlésre alkalmasak,
díjazzuk

Alapítva a m. kir. belügyminiszter úr 126.278—1938. B. M. sz. rendeletével („Belügyi Közlöny” 1939. évi 5. sz.) a vármegyék, városok és községek számára

≡ TŰZOLTÓTESTÜLETEK A LAPOT DÍJTALANUL KAPJÁK ≡

Időszerű teendőink

Mégis olyan régen volt... Talán egy emberöltő múltával tudni fogja a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnökségi gyűlését Tiszafüreden tartotta meg s ott ugyanakkor járási versenyt is rendeztek. A versenyek díjait maga az akkori elnök, Széchenyi Viktor gróf osztotta ki s ez alkalommal így kezdette beszédét:

„Nem is olyan régen még ferde fogalmak voltak forgalomban a tűzoltókról és tűzoltóságokról. Azt hitték és sokan terjesztették is, hogy az csak holmi mulató társaság. Úgy fogták fel, egypár szomorú példából kiindulva, hogy a tűzoltónak az a kötelessége, átvessze uniformisba minden vasárnap és ünnepen, aztán menjen a kocsmába s onnét késő éjjel talicskán vigyék haza. Ma már, hála Istennek, másképpen gondolkoznak rólunk s idestova mind többen méltányolják azt a munkát, amit a közjó érdekében kifejtünk. Becsülik azt a küzdelmet, amelyet vívunk az elemekkel: tisztelettel nézik önzetlenségünket és mindinkább általánossá lesz a felfogás: tűzoltónak szép és felemelő...”

Ez valljuk mi is és hirdetjük mindenkor és mindenhol, mert csak lehet s ahová szavunk elhat. Hittük és hittük, hogy bajtársaink nagy munkát végeznek s meg kell hálálható az az áldozat, amelyet emelkedettségű és embertársaikért hoznak éveken, évtizedeken át.

Ezért ma már itt tartunk, hogy teljes beszerzésben és állgunk a tűzoltótestület minden falujában. Az egész országban. Egész esztendőre megvan a munkánk, mint elméleti, mint gyakorlati téren. Kiképzés, tanítás és állandó tudása a szaktéren mind jobban megismerjük és mind teljesebbé lesz. Áldozatos munkájának gyümölcse, hogy ha a tüzesetek számát nem is tudja leszámolni, de a tűzkárokat évről évre csökkenteni szakember beavatkozásával és kárelhárító tevékenységével. S ennek hatását országsszerte érzi nemcsak a hatóság, hanem észre vette már maga a közönség is, mely időről időre mindjobban és jobban megbecsüli a tűzoltóságot.

Az állandó és évről évre megismétlődő munkálatokon, a természetű kiképzésen kívül még sok feladata volt és van a tűzoltóságoknak s így a tűzoltóknak is.

Itt van például a július és augusztus hónap, amely nálunk a legnagyobb terhet és felelősséget rója a tűzoltóságokra. Egyrészt azért, mert tűz szempontjából ezek a hónapok a legveszedelmesebbek. A rendszerinti szárazság nagyon hatásos szövetségese a tűznek és még jobban megkönnyíti helyzetüket az aratás, a behordás, a cséplés munkálata. Mindenütt könnyen gyúló és az égést veszedelmesen támogató, tápláló anyagokkal dolgozik a magyar gazda és mezőgazdasági munkás.

Itt a tűzoltóságoknak karöltve kell eljárnia a községi elöljáróságokkal és mindenütt segítségére lenni a falu vezetőinek, hogy népünk javára megakadályozhassuk a tűzveszedelmet. Már az aratásnál ügyelnünk és ügyeltetnünk kell arra, hogy azt szabályszerűen végezzék, úgy, mint azt a rendeletek megkövetelik. A behordásnál emeljük fel tiltó szavunkat a dohányzás ellen és ezt az egész nyári gazdasági munka alatt hangoztassuk. A cséplésnél ellenőrizzük a gépet és annak működését, a szükséges védőeszközök meglétét és alkalmas voltát. Azután nagy gondunk legyen arra, hogy az üzemanyagot megfelelően tárolják s különösen a benzinnel legyenek óvatosak és gondosak.

A tűzoltónak mindig élénk megfigyelőnek kell lennie, de az ilyen nyári időben és éppen a július-augusztusi munkálatok heteiben különösen nyitott szemmel kell járnia. És nemcsak észrevenni a rendellenességeket, hanyagságokat, hanem azt a saját hatáskörében vagy az elöljáróságokkal karöltve meg kell akadályoznia.

Csak így felel meg önként vállalt kötelességeinek és így érdemli meg a maga falujának, embertársainak és az egész nemzetnek becsülését annál inkább, mert hiszen most minden szem gabona valóban „életet” jelent a nemzet számára és fontos tényező hazánk lét vagy nemlét kérdésében.

Magyar tűzoltók arcképcsarnoka

Osváth Gyula

önkéntes szakaszparancsnok, Mezőkövesd

Sok ember van, akinek életrajza nagyon rövid. Született; élt bizonyos ideig. Dolgozott, munkálkodott. Családot is alapított. S mikor eljött az ideje: meghalt szép csöndesen. Sem életében, sem halálával nem ütött zajt, nem kellett feltűnést. Gyászolják azok, akikhez legközelebb állott s akik legtöbbet vesztek a személyében. Lassan-lassan azután azoknál is feledésbe megy az emléke s csak olykor-olykor gondolkodik reá vissza. Talán valami évfordulón, valami nevezetesebb alkalommal.

Egyébként ez a sorsa csaknem minden embernek: kicsinynek és nagyoknak; nevezetesnek és olyannak, aki nem volt híres. A történelem csak azoknak emlékét tartja fenn, akik valami maradandót alkottak, világgraszolót műveltek. A legtöbb ember egyszerű életfolyása: kezdet, folyamat és vég.

Ezért nem tudunk különösebb életrajzot adni Osváth Gyuláról, erről az egyszerű, derék iparosemberről. Nekünk azonban mégis kedves az ő személye és követésre méltó példának állítjuk oda minden tűzoltó elé. Hiszen 35 esztendő töltött nemes ügyünk szolgálatában. Alig mult 18 éves és már tagja az Egri Önkéntes Tűzoltó- és Mentő-Egyesületnek, hol négy esztendőt szolgált le. Onnét Mezőkövesdre költözött, ahol mint cipésmester folytatta kenyérkereső életpályáját. Ott is rögtön fogadalmat tett és 1910-től állandóan működő tagja ennek a derék önkéntes testületnek. Hogy pedig értékes bajtársnak tekintették és tartották, mutatja fokról fokra való emelkedése. Nyolc év múlva őrsparancsnok, majd újabb két év múlva őrmester, azután öt évvel később segédtiszt s végül újabb öt év múlva szakaszparancsnok lesz. E minőségében szolgál immár tíz esztendeje nem lankadó buzgalommal, nagy ügyszeretettel és dicséretreméltó módon gazdagodva polgári erényekben... Parancsnoksága azt írja róla, hogy „nagyon buzgó, fáradhatatlan tűzoltó. Egyik tüzeset alkalmával kútba zuhant, de szerencsére minden baj nélkül húzták ki. Más alkalommal szerelőtársai gyűrűs ujjára ejtették a fecskendőt s szétzúzták. Ennek emlékét ma is viseli“.

Községi előjárósága is nagyon kedvezően nyilatkozik ennek a derék bajtársunknak polgári értékéről s kiemeli, hogy polgári kötelességeit mindenkor híven, pontosan teljesítette. Nyugodt, szép és munkás élete, hazafias és vallásos gondolkodása méltóvá teszik arra, hogy községében is példának állítsák a lakosság elé...

*

Életrajzi adatai. Egerben született 1886 november 1-én. Római kat. vallású. Nős, cipésmester. 1905 májusában lett önkéntes tűzoltó s szülővárosában szolgált 1909-ig, majd Mezőkövesdre költözött és 1910 januárjában már az ottani testületbe lépett. 1918-ban őrsparancsnok, 1920-ban őrmester, 1925-ben segédtiszt, 1930-ban szakaszparancsnok lett.

Tűzvizsgálat egy évszázaddal ezelőtt

A hatóságok mindig komolyan vették a tüzesetek kérdését és már évszázadokkal ezelőtt kinyomoztak minden tüzesetet és kutatták az okát. Néha ugyan egy kissé naív, gyermekes volt az ilyen nyomozási eljárás, de mindig megvolt.

Ilyen tüzesetnyomozást több alkalommal között már lapunk s most ismét szösz szerint adunk egyet a következőkben:

„Hivatalos Tudósítás most mult év December utolsó napján az Felnémethi Külvárosban történt Kárnak mimódoni kigyulladásáról Szólló... .

Alább írt Hivatalosan jelentem a' Nemes Tanátsnak, hogy minekutánna Nemes Tanátsi meghagyás következtében köteleességemé tétetett az, hogy most mult év December utolsó napjának délután kétfertály kettőre, az úgy nevezett Felnémethi Kül Várossban Tűz prédájává vált Háznak mimódon történt kigyulladását Szoros Vizsálgatok mellett puhatoínlám ki, 's a' tapasztaltakról hivatalos Tudósítást tennék, — mely meghagyás következtében van Szerentsém jelenteni, hogy az le égett Háznál lett Személyes meg jelenésem után, mind az le égett Ház gazdáját, Barta Ferentzert, úgy Szomszédjait előmbé hivatattván, általam kérdőre vétessék, miszerint a' tetszvéni ki, hogy egy négy, és egy éves gyermekei magok a' Szobába bészárva lévén, ő pedig maga éppen akkoron egy hát fával az erdőről érkezett haza, aztatt a' pítvarba le rakni akarván, tsak hamar háznak hátulsó Szöglett részét, Szilágyi András Szomszedsága felől van, melyet fészter gyanánt használ egyszerre lángra borolni Szemlélné. — Felesége pedig a' Meleg vizen, az előtte való nap lúgzott ruhákat mosni lévén, oda haza sem volt. — Kontz Károly kert Szomszédja nyilatkozata Szerint, akinekis kertje éppen oda, azon meg égett Háznak farához Viz és éppen ő akkoron, amidőn ezen Szerentsélen kigyulladás törtint, ugyan kertjében lévén, úgy tapasztalta, hogy a' kérdéses Ház hátrurul Szilágyi András Szomszedsága felé vivő Szöglett ereszetje alól egyszerre tsak égni látván, tsak hamar udvarúrul egy rotska vízzel elloltására sietett, de midőn sietve oda ért, már akkor az egész háznak hátrulsó része lángra lévén, aztatt ellóltani többé képes nem volt, azt is adja elő, hogy Senkit a' kigyuladott Ház mellett röktön nem tanált, hanem ő utána több segítők érkezének, — miután többek elő adásaiból kitetszvéni azis, hogy azon meg égett háznál, azon nap tűz Sem létezett, és még az előtti napon történt, s lúgzásból eredett hamu puttonba az Szobában volt, s így többek elő adásaik Szerint gyanítható az, hogy ezen háznak törtint leégése, bosztat gyakorló kigyujtásbul eredhetett... .

Melly ekkénti véghez vitt Tiszti eljárásomrul megteszem a' Nemes Tanátsnak e' jelen Hivatalos Tudósítástomat. Egerben, Január 11-én, 1845.

Matekovics József m. pr.,

Szabadalmas Érseki Eger Várossa Tanátsnoka”

„Mint látjuk, Matekovics József városi tanácsos uram alapos nyomozó munkát végzett s kiküldetésének szépen megfelelt.

Hazánk legrégibb, több mint 121 éve fennálló
tűzoltószergyára

Seltenhofer Frigyes Fiai

Alapítva 1816

magy. kir. udvari szállítók
S O P R O N

Legelső tűzoltószersz., kút-, szivattyú- és gépgyár, harang-, fém- és vasöntőde. A párisi világkiállításon nagy aranyéremmel, azonkívül sok arany- és ezüstéremmel, valamint díszoklevéllel kitüntetve. Gyárt: motorfecskendőket, kocsifecskendőket, különféle tűzoltószereket és felszereléseket. Kedvező fizetési feltételek és sokévi jótállás. Költségvetést és kiszállást díjmentesen eszközünk.

MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓ-SZÖVETSÉG
1200—1941. sz.

Meghívó

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség a Kolozsvárra összehívott, de a rendkívüli viszonyok miatt elhalasztott országos választmányi ülése helyett 1941. évi szeptember hó 7-én, vasárnap délelőtt 11 órakor Budapesten, az új Városháza (IV, Váci-utca 62—64. szám) közgyűlési termében választmányi ülést tart, melyre az országos választmány tagjait tisztelettel meghívjuk.

TÁRGYSOROZAT

1. Elnöki megnyitó.
2. Az igazoló bizottság jelentése.
3. A közgyűlés tárgysorozatának előkészítése.
4. Elnöki javaslat egy titkári állás betöltése tárgyában.
5. A tűzoltóságok gyakorlati szabályzatának megállapítása.
6. Elnöki tanácsstagok választása.
7. A szövetség készpénzvagyonának gyümölcsöző elhelyezése.
8. Esetleges indítványok, melyeket a választmányi ülést legalább tíz nappal megelőzően adtak be a szövetség elnökéhez.

Budapest, 1941 július 17-én.

vitéz Kiss Lajos dr, sk.,
elnök

László István sk.,
főtitkár

Jegyzet. Az országos választmány jogosult tagjaira nézve új alapszabályaink 16. §-a intézkedik.

MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓ-SZÖVETSÉG
100—1941. sz.

Meghívó

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség, elnöki tanácsa 1941. évi szeptember hó 7-én, vasárnap délelőtt 10 órakor Budapesten, az új Városháza (IV, Váci-utca 62—64. szám) közgyűlési termébehez csatlakozó kis tanácstermében ülést tart, melyre az elnöki tanács tagjait tisztelettel meghívja.

TÁRGYSOROZAT

1. Elnöki megnyitó.
2. Bejelentések.
3. Az országos választmányi ülés és közgyűlés igazoló bizottságába két tag kiküldése az elnök által. (27. § s.)
4. Az országos választmányi ülés tárgyainak előkészítése.
5. A Segélyzőpénztár közgyűlési tárgyainak előkészítése.
6. Folyó ügyek.
7. Az időközben beérkező ügyek.

Budapest, 1941 július 17-én.

vitéz Kiss Lajos dr, sk.,
elnök

László István sk.,
főtitkár

Jegyzet. Erre az elnökségi ülésre külön és névre szóló meghívót nem küldünk.

MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓ-SZÖVETSÉG
1515—1941. sz.

Meghívó

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség Segélyzőpénztára 1941. évi szeptember hó 7-én, vasárnap délután 13 órakor Budapesten, az új Városháza (IV, Váci-utca 62—64. szám) közgyűlési termében évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagtestületek meghatalmazott képviselőit tisztelettel meghívjuk.

TÁRGYSOROZAT

1. Elnöki megnyitó.
2. Jegyzőkönyvhitelesítők választása.
3. Az elnökség 1940. évi jelentése.
4. Az 1940. évi zárószámadás, a számvizsgáló bizottság erre vonatkozó jelentése és a felmentvény megadása.
5. A számvizsgáló bizottság egy évre való megválasztása.
6. Esetleg beérkezett indítványok tárgyalása.

Budapest, 1941 július 17-én.

vitéz Kiss Lajos dr, sk.,
elnök

László István sk.,
főtitkár

Jegyzet. A Segélyzőpénztár tagjai az alapító tagok, a tagtestületek 1—1 igazolt képviselője és a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnöksége és tisztikara.

MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓ-SZÖVETSÉG
300—II—1941. sz.

Meghívó

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség a Kolozsvárra összehívott, de a rendkívüli viszonyok miatt elhalasztott közgyűlése helyett 1941. évi szeptember hó 7-én, vasárnap délelőtt 1/2 12 órakor, Budapesten, az új Városháza (IV, Váci-utca 62—64. szám) közgyűlési termében évi rendes közgyűlést tart, melyre a közgyűlés tagjait tisztelettel meghívjuk.

TÁRGYSOROZAT

1. Elnöki megnyitó.
2. Az igazolóbizottság jelentése.
3. A felajánlott nemzeti zászlók átadása.
4. Szövetségi ingatlanok eladása és megfelelő jövedelmű bérház szerzése.
5. Jelentés az elnökség 1940. évi működéséről.
6. Zárószámadás az 1940. évről és a felmentvény megadása.
7. Jelentés a szövetség vagyoni állapotáról.
8. Az 1941. évi költségvetés.
9. Az üresedésben lévő két alelnöki tisztség betöltése.
10. A titkárok számának megállapítása.
11. Esetleges indítványok, melyeket a közgyűlés napját megelőzően legalább 15 nappal adtak be a szövetség elnökéhez. (23. § g.)

Budapest, 1941 július 17-én.

vitéz Kiss Lajos dr, sk.,
elnök

László István sk.,
főtitkár

Jegyzet. A szövetség közgyűlésének jogosult tagjaira nézve új alapszabályaink 20. §-a intézkedik.

Könyvismertetés

A Gyöngyösi Önk. Tűzoltó- és Mentő-Testület története. 1890—1940. Írta Dezséry Bachó László.

Mindig örömmel adunk hírt arról, ha egyik-másik testületünk munkás életének jelentősebb határkövéhez érkezik. Még nagyobb az örömmünk akkor, ha a testület e határkőnél megállva, visszatekint saját multjára s megemlékezik azokról, akik elsőként állottak sorompóba a nemes ügyért s akiknek nevét és érdemeit csak így lehet megörökíteni. Ha könyvekben, történetekben nem emlékeznének meg a régi tűzoltó-kiválóságokról, mindegyiknek neve feledésbe menne s az újabb nemzedékek előtt nem lenne példakép, minta, akiket követni még, hasznos és szükséges is, ha azt akarjuk, hogy hazánk még egyszer nagy és a régi hatalmasságú legyen...

Ilyen gondolatokkal lapozgatjuk a gyöngyösi bajtársak ötvenéves testületének történetét, amely szinte díszes kiállításban jelent meg és bizonyára kedves emléke lesz a régi és mai tűzoltóbajtársaknak.

A munka mint olvasmány is érdekes, mert valóságos történetíró tollából került ki. Ez mindjárt az első lapokon meglátszik, midőn Gyöngyös város régi tűzrendészeti viszonyairól beszél s az előfordult — sajnos — gyakori nagy tüzeket ismerteti. Kedvesek ezek a régi, naiv statutumok, vagyis szabályrendeletek, amelyek azonban a lényegre tekintve, csaknem egészükben azt tartalmazzák, amit a mai szabályrendeletek... Csak persze a mai viszonyokra alkalmazva és kibővítve a haladó kor által teremtett találmányok és helyzet miatt.

Sorraveszi azután a gyöngyösi nép magatartásának ismertetését a tüzesetek alkalmával, valamint arról is részletesen beszámol, mennyit áldozott a város tűzoltói célokra és a tűzrendészeti követelmények ellenőrzésére. És mindenütt a forrásokra hivatkozik, tehát nemcsak odaállítja a tényeket, hanem igazolja is, honnét vette mondanivalóját.

Rátér azután a testület megalakításának nehézségeire, az első évek küzdelmeire és első sikereire, a saját laktanya megszerzésére, 1896-ban végre zászlót szentel. Kitér a testületben lévő szabadkőművesekre, majd a parancsnokváltozásokra, de különösen sok gondot fordít a víz dolgában annyira szegény Gyöngyös város gyakori és nagyméretű tüzeire. Megfelelő terjedelmet szán a csapat versenyeire és az országos megmozdulásokban való részvételére és a testület kebelében rendezett tanfolyamokra is.

Legterjedelmesebb az a rész, amely az 1917. évi májusában lefolyt tomboló tűzvészről számol be s amely alkalommal maga IV. Károly király és Zita királyné is meglátogatta a jórésztben leégett Gyöngyöst. Ez alkalommal elpusztult a tűzoltótestület saját laktanyája, minden emléktárgya és zászlója is, de tönkrement javarészt fölszerelése is. Újra kellett kezdeni a munkát, melyet különben is megszakított a világháború és a forradalmak vihára.

Külön-külön és a megfelelő helyen méltatja a parancsnokok — Kozmáry Dezső, Beresényi Gyula, Kozmáry János, Rozenfeld Emil és Makrányi Gyula dr — érdemeit, valamint hálás szívvel emlékezik mindazokról, akik akár a közéletben viselt tisztségüknél fogva, akár mint magánemberek szolgálatot tettek az egyesületnek, mint pl. Kemény János és Puky Árpád dr polgármesterek.

Végezetül rámutatunk arra a szomorú és szinte általánosnak mondható tényre, amiről az érdemes szerző panaszkodik: nincs régi anyag, nem lehet forrásokat találni, kivált az újabb évtizedekre. Így — mint ő maga mondja — hézagok it-ott a munka, de nem adja fel a reménységet, hogy a hézagokra nézve anyagot kap talán másoktól is, meg saját maga is tud még összeszedni érdekes adatokat, amelyekkel azután teljessé teheti ezt a különben kerek egész és nagyértékű könyvet.

Színes szikrák. Összegyűjtötte, írta *Dévényi Endre* dr. Készült a Minerva Rt. nyomdájában, Kolozsvár. Nyolcad-rét. 52 lap.

Dévényi Endre neve nem ismeretlen a Tűzrendészeti Közlöny olvasói előtt. Sok szép költeménye látott már napvilágot. 1933-ban Félrevert harangok címmel egy tűzoltói vonatkozású verses füzetet is adott ki, melyet nagyon szívesen fogadtak a tűzoltói körök. Hitler és Mussolini országában címmel tanulmányt tett közzé Lieszkovszky Vladimírral a két hatalmas állam tűzoltói berendezkedéséről.

Most ismét a nyilvánosság elé lép egy kis füzet, melyet, mint ő maga írja előszavában, régi tűzrendészeti írások között keresgélve talált és szedett össze, s a színes szikrákat tartalmuk szerint csoportosítva bocsátja bajtársai szórakoztatására, mulattatására.

Egy régi baktérnóta után különböző tűzoltónótákat ad, melyek többnyire alkalmasak arra, hogy kedvre hangolják a tűzoltókat. Mintegy félszáz anekdóta is van a könyvecskében és melegen ajánlanánk mindenkinek, hogy az ilyeneket gyűjtse és használja fel, küldje be akár hozzá, akár szerkesztőségünkbe, mert ezek szintén hozzá tartoznak a magyar tűzoltóság történetéhez és visszatükrözik a magyar ember szellemességét, talpraesett gondolkodását.

Sikerült rész a füzetben a jelmondások főcím alatt csoportosított sarkigazságok gyűjteménye, valamint több nagy embernek sok életbölcösséget tanúsító mondása a tüzről. Érdekesek azok a kis feljegyzések, amelyek a tűzrendészet történetéhez adnak egy-egy kis mozaikot és világosítanak fel egynémely kérdésről.

Végül adja a Félrevert harangok cím alatt már kiadott tűzoltókölteményeket is, melyek nagyon hangulatosak és lelkesítők is egyben.

Melegen ajánljuk ezt a kis szépirodalmi füzetet bajtársaink jóindulatú figyelmébe annál inkább, mert hiszen e téren bizony nagyon szegény a magyar tűzoltói szakirodalom. Kapható a szerzőnél Kolozsvárott, a tűzoltólaktanyában.

Az összes
„TOTAL”
rendszerű tűzoltókészülékek és berendezések gyártási jogának magyarországi engedélyese

Legújabb készülékünk és berendezésünk az

„ÜSTÖKÖS-TOTAL” léghaboltó-rendszer.
LIGETI és BIRÓ Budapest, V, Árpád-u. 10
Ismertetővel készséggel szolgálunk. TELEFON: 127-799

BOROS egyenruházat

Tűzoltósági felszerelések, sapkák és egyenruhák

Budapest, VIII, Baross-tér 6 (Fiumei-út sarok)

Régi, megbízható, olcsó cég.
Egyesületeknek előnyárak.
Kedvező fizetési feltételek

Egyenruhászabódság és sapkaműhely
a helyszínen

Tűz a gellérthegyi kioszkban

(A felvételeket a Szlov. Tűzoltó Photo készítette.)

Írta Preszly Béla tűzoltófelügyelő, okl. mérnök

Szent István királyunk dicső emlékét a főváros országára szóló nagy pompával szokta megünnepelni. Az ünnepély egyik leglátványosabb és közkedveltebb száma már évek óta a Gellérthegyen megrendezett tűzijáték, amelyet az utóbbi években a Szombathelyi Pirotechnikai Laboratórium cég rendez. Minthogy a tűzijáték rendkívül tűzveszélyes mulatság, ilyen alkalomkor a Gellérthegyre tisztvezette erős tűzoltói ké-

1. ábra. Az égő kioszk az első két sugár megszerelése után. A jobboldali részen a füstfelhőben dolgoznak a tűzoltók.

szükség vonul fel; ez a készültség oltotta el például 1940-ben azt a tüzet, amit az egyik munkás kezében idő előtt felrobbant tűzijátékáru okozott és ami a munkás egyik szemének világát követelte áldozatul. 1941-ben a Vécsey-utcai, majd a sashalmi, végül pedig a tétényi, mindegyike külön-külön is több halálos áldozatot követelő robbanások után az egész ország dermedten figyelt fel a gellérthegyi robbanásra. Ha a robbanások mögé nézünk és az okokat keressük, megdöbbenve látjuk a filléres haszon érdekében elkövetett szabálytalanságokat, amit oly felelőtlenül hajtanak végre, mintha nem is magyar testvérek életéről lenne csupán egy villamos átszállójegy „elblicsüléséről” lenne szó.

A gellérthegyi tűz iskolapéldája lehet a szabálytalan szem sorsának, oltása pedig a helyesen alkalmazott tűzoltói taktikának.

A cég tűzijátékáru-gyártáshoz szükséges ipari mennyiségű pórtékát a Citadella katonai épületében tűzijátékgyártásra és a szükséges munkálatok elvégzéséhez engedélyt szeretett a rendőrség 300 kg lőpor és 20 m gyújtószálon vásárlására engedélyt adott. Ez volt az összes engedély, amit a cég beszerzett. Nem szerezte be azonban a telepengedélyt, amit az 1884. évi XVII. tc. 25. §-a tűzijátékáru készítésére szolgáló telepnél előír. Ez a mulasztás különösen súlyossá vált, amikor a céget a Citadellából kitelepítették és a tűzijátékáru-gyárat a rendkívül tűzveszélyes gellérthegyi

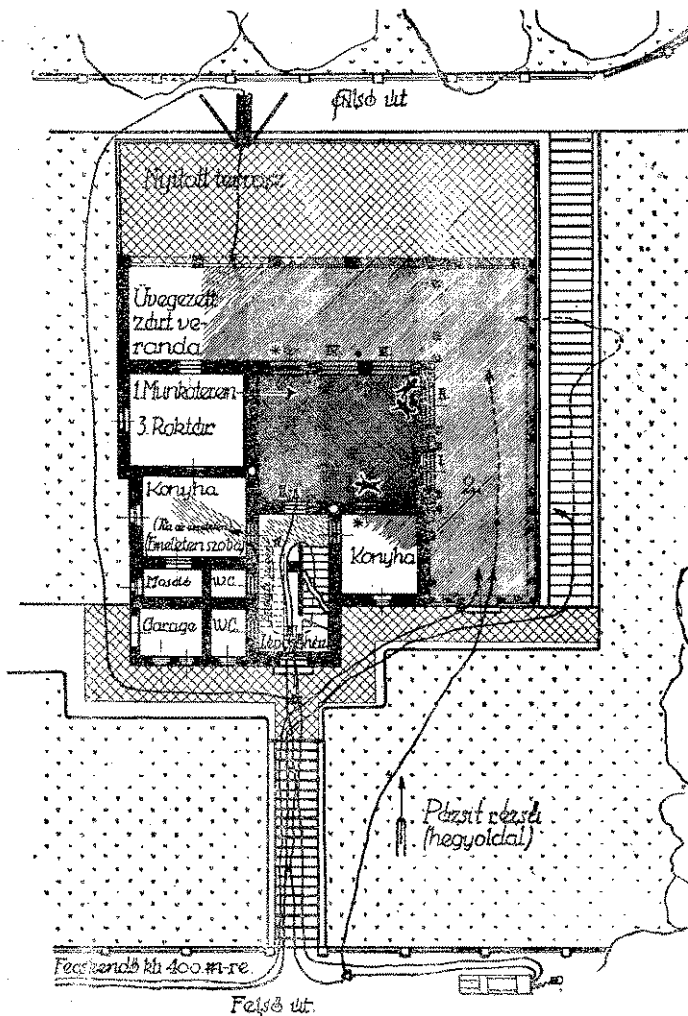
Kioszkba minden engedély nélkül, önkényesen áthelyezte. Minthogy az üzem telepengedély nélkül működött, így tűzrendészeti szakértő azt soha nem láthatta. Ismerve a robbanóanyagok gyártására vonatkozó 40.302—1890. és a 180.000—1936. B. M. számú rendeletek idevonatkozó kikötéseit, mondhatjuk, hogy a cég a telepengedélyt erre a helyre soha meg nem kapta volna. Lehet, hogy ezért nem is kérte. A cég a Gellérthegy vízhiányára hivatkozva, először írásban, majd később élőszóval azt a kérését terjesztette elő, hogy a tűzoltófőparancsnokság egy motorfecskendő bocsásson rendelkezésére és helyezze azt üzembe. A főparancsnokság ezt a kérést természetesen elutasította azzal, hogy tűzcisapról magánhasználatra vízét vételezni szabályrendelet értelmében tilos. Megjegyzendő, hogy a cég ezt az engedélyt a Citadellához kérte, de nem annyira biztonsági okokból, mint első sorban az üzem vízszükségletének olcsó biztosítása végett.

A szerencsétlenség pillanatában a Kioszk épületében a lépcsőház földszinti részén egy munkáslány vasmozsárban vastörővel kb. 3 kg lőport tört porrá. Erre a céha szikraképződéssel járó vasmozsarat semmiesetre sem lett volna szabad használni. Az érvényes rendeletek szikraképződés megakadályozására olyan nagy súlyt fektetnek, hogy vasat és követ még építkezésnél is csak a legszükségesebb mérték-

2. ábra. A kioszk tetőzete ott, ahol a tűz terjedését a tűzoltóság elvágta.

ben, más célra pedig egyáltalán nem szabad használni. A lépcsőház szabadba nyíló ajtaja — az egyik kihallgatott vallomása szerint — be volt zárva! A lépcsőháztól balra levő „3” jelzésű helyiségben nagyobb mennyiségű kész áru volt, középen az „1” jelzésű teremben, ahol két munkásasszony dolgozott és jobbra a Duna felé eső „2” jelzésű teremben, ahol öt munkás dolgozott, munkatermek voltak. A munkatermekben, de különösen az „1” jelzésű munkateremben mindenütt ujjnyi vastagon állt a lőpor, por, a

3. ábr. a. Helyszínrajz.

padlón pedig a papírhulladék. A tűz valószínűleg úgy keletkezett, hogy a vasmoszárból kipattanó szikra a lőport lángralobbantotta, a láng a leány ruháját meggyújtotta és az égő ruhával beszaladt az „1” terembe, ahol ruhájától a papírhulladék, a lőpor, szemét, por, attól pedig az egész terem lángralobbant. Minthogy a leány szénnéégett holttestét nem munkahelyén, a lépcsőházban, hanem az „1” teremben találták meg, ennek a feltevésnek van a legnagyobb valószínűsége. Sajnos, mind a három dolgozó nő szénné égett és így a tényleges helyzetet csak valószínűség alapján lehet rekonstruálni. A tűz innét lobbanásszerűen átesapott a további termekbe, ahol a dolgozó asszonyok közül kettő olyan súlyosan megégett, hogy a kórházban még aznap meghaltak és ezzel a halálos áldozatok száma ötre emelkedett. A tűz átesapott az emeletre és a padlástérbe, valamint a „3” raktár előterébe is. Ez volt a helyzet, amikor a tűzoltóság a helyszínre érkezett. Meg kell még említeni azt is, hogy a rajzon az „1”-el jelzett terem csillaggal jelölt két ajtaja kulccsal volt

bezárva (az egyik hullát egy ilyen ajtó előtt találták meg), az „I” jelzésű ajtó munkapaddal volt elzárva, „II” jelzésű ajtók nem voltak ugyan bezárva kulccsal, de egy ilyen ajtó előtt találták meg a másik két szénnéégett holttestet, a „III” és „IV” jelzésű ajtókról utólag csak azt lehetett megállapítani, hogy az egyiknek a zárja rossz volt.

A tüzet július 19-én reggel 8 óra 14 perckor jelentették a tűzoltóságnak. A szép időben a főlzálló lángok és a füstoszlop messziről jól láthatók voltak és így a város különböző pontjairól kb. 30 jelzés futott be. A jelzők nagyrésze gaz- és erdőtüzet jelzett.

A helyszínre elsőnek a budai osztályparancsnok-ság tisztiautója érkezett meg, kevéssel ezután az I. és XI. alosztályok fecskendői, majd a XI. alosztály tömlőautója (1.2 km nyomótömlővel) és a IV. alosztály fecskendője. Ezekkel a szerekekkel összesen 32 fő vette fel a küzdelmet az óriási lángokkal égő és hőséget sugárzó épület mielőbbi eloltásáért. A bejáratnál a helyszínre érkezett tisztet egy katona fogadta azzal a figyelmeztetéssel, hogy a baloldali raktárban nagyobb mennyiségű lőpor van, amelynek a felrobbanása minden pillanatban bekövetkezhet. A hegyoldalban levő tűzicsap megközelítése fecskendővel lassú és veszélyes lett volna, ezért az I. alosztály vízvezetékéről két sugarat szerelt, melyek egyikével a lángban álló lépcsőházban hősiesen átküzdötte magát és a tűznek a „3” jelzésű raktár felé történő tovaterjedését meggátolta és ezzel akkor megmentette a nagymennyiségű készáruraktárt a felrobbanástól, mikor annak faajtaja már lángolt. Majd továbbhaladva, az „1” munkaterem eloltásán dolgozott közre.

A második sugár kifejezetten támadó sugár volt és a tüzet az épület csukott veranda felőli (Duna felőli) részén támadta meg. Pár percen belül megérkezett a IV. alosztály, melynek fecskendője már meg tudta közelíteni a hegyoldalban lévő tűzicsapot és a vezénylő tiszt utasítására az I. alosztály vízvezeték sugárát motoros fecskendő sugárára váltotta föl, továbbá még egy második sugárpárt épített, melynek egyik sugárát kihúzás létrán át, a nyitott teraszon keresztül, a tűz továbbterjedésének megakadályozására, a második sugárát pedig az égő emeleti rész eloltására irányította. Ezzel a tűz, hogy szaknyelven mondjam, „meg volt fogva”. Az eredmény ma is szépen látható, amennyiben az épület Duna felőli oldala teljesen leégett, addig a másik oldala úgyszólván épen áll. Majdnem ezzel egy időben megérkezett a XI. alosztály két motorsugara, amit az alosztály kb. 400 m távolságról, a mutatványos téren lévő tűzicsapról szerelt. A vezénylő tiszt mind a két sugarat a legjobban égő keleti részre irányította és most már a tűz körülhatárolása és végleges eloltása gyorsan ment. Közben egymásután hozták ki a súlyosan sebesült és szénné égett munkásasszonyokat. Bizony ez a látvány még a tűzoltók edzett idegeit is próbára tette.

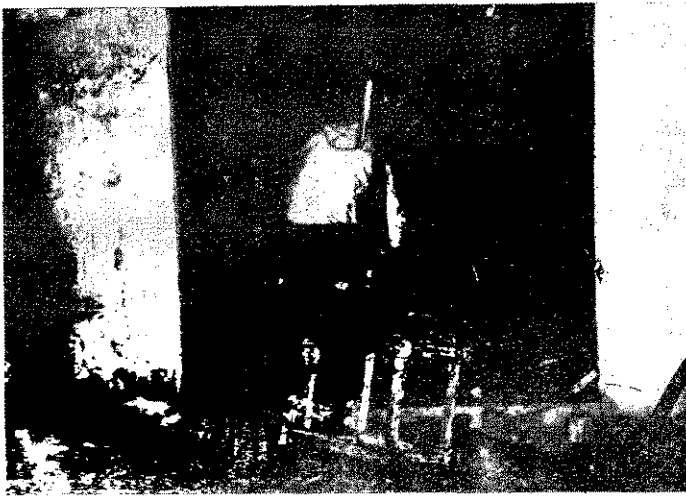
Végtelenül sajnálatos, hogy ez a tűz — így, ahogy történt — megtörténhetett. A bűnös személyek

**Mátrai sisak-, tűzoltószer-
és légoltalmi felszerelések gyára**

Keresztény **Mátrai Antal és Társa Rt.**
cég Budapest, XIII, Lomb-utca 34—36. Telefon 299-055

Tiszti és altiszti rőzsekéseket

legszébb kivitelben szállít
MÉSZÁROS LAJOS műtővösmester
Budapest, VIII, Mária-utca 15
T e l e f o n 3 4 9 - 8 5 9

4. ábra. A munkaterem egyik átégett, lezárt ajtaja, mely mögött a tüzoltók az első hullát emelik fel.

megállapítása és méltó megbüntetése nem fog elmaradni, de az öt áldozatul esett magyar asszony sem fog soha többet feltámadni. Mélységesen megdöbbenő az, hogy ez a súlyos katasztrófa a vonatkozó rendeletek sorozatos figyelmen kívül hagyása árán született meg.

5. ábra. A három megszenesedett hulla.

A Gellérthegy oldalán, ahol máskor kirándulók gyönyörködtek Budapest páratlan szépségében, most egy félig leégett vendéglő üszkös gerendái merednek az ég felé. Jel, amely arra tanít, hogy a megelőző tűzrendészet szabályai nem a gyártó hasznát akarja kisebbiteni, hanem a nemzeti vagyont, elsősorban pedig drága magyar életet van hivatva megvédeni.

A tűzoltóság szerepe a német légoltalomban

Háború alatt a tűzoltóságokra, hivatásosokra és önkéntesekre egyaránt emberfeletti nehéz munka vár. Olyan munka, mely a feltétlen szaktudáson kívül minden egyes tűzoltótól hősies önfeláldozást és egyéni bátorságot követel.

Erről a hősies munkáról írt érdekes cikket a „Gasschutz und Luftschutz“ című német légoltalmi szaklapban Schmitt német birodalmi műszaki tanácsos és hisszük, hogy nem lesz érdektelen, ha ezzel a cikkkel lapunkban legalább kivonatossan foglalkozunk.

Míg a robbanó bomba hatása kisebb-nagyobb mértékben, de mindig helyi jellegű, addig — állapítja meg a cikkíró — a gyújtó bombák hatása egyszerre több házat, háztömböt is, sőt egész városnegyedeket veszélyeztethet. A gyújtó bomba okozta tűz fészke eredetileg aránylag kicsiny terjedelmű. Ha sikerül közvetlenül a gyújtó bomba becsapódása után a keletkező tüzet megfékezni, úgy a legnagyobb veszélyt, a tüz továbbterjedését megakadályoztuk. Ez pedig a polgári önvédelmi szervek (házi légoltalmi őrseg) feladata. Ha ezek a szervek a veszélyeztetett épületben vagy annak közelében tartózkodva, a gyújtó bomba becsapódása után közvetlenül, minden idővesztés nélkül beavatkozhatnak és hozzáláthatnak a keletkezett tűz eloltásához. Ezért volt fontos, hogy ezeket a polgári önvédelmi szerveket már békében a legalaposabban kiképezzék és előkészítsék erre a rendkívüli fontos feladatra és számtalan eset mutatja, hogy a kiképzés eredményes volt. Igen sok eset-

ben előfordult ugyanis, hogy a német polgári önvédelmi szervek céltudatos, gyors és bátor fellépése megakadályozta, hogy a gyújtó bomba okozta tüzek továbbterjedhessenek, mert eredményes munkájukkal a keletkező tüzeket még csirájukban elfojtották.

De nem mindig sikerül a keletkező tüzeket eloltani. Ilyenkor a gyújtó bomba okozta tűz rohamosan terjed, különösen akkor, ha, mint az igen gyakran előfordul, a már égő épületre gyors egymásutánban több gyújtó bomba esik. Természetesen ilyen esetekben a veszély tetemesen növekszik és szükség lesz nagyobb tűzoltói egységek bevetésére.

A légoltalmi tűzoltás taktikájának első és legfontosabb szabálya, hogy vész esetén a szükséges egységeket késedelem nélkül, azonnal be kell vetni, tekintet nélkül arra, hogy a légitámadás folyik-e még vagy elmúlt már, hullanak-e még bombák a városra vagy elvonultak-e már az ellenséges repülőgépek. Igen gyakran előfordult, hogy a tűzoltójárművek tompított fényű lámpákkal, bombalecsapódások között, szerterepülő repeszdaraboktól veszélyeztetve robogtak a tűzhöz.

Hogy a tűzoltók ilyen nehéz körülmények között is minden egyes esetben eredményesen végezték munkájukat, ez kizárólag a lelkiismeretes békebeli előkészítésnek volt köszönhető. Ennek a sikeres munkának az előfeltételeit a hatóságok már békében megteremtették, amennyiben a meglévő járműveket és felszereléseket korszerűsítették, újakkal pótolták és

gondoskodtak, hogy a tűzoltóságok létszámát megfelelően képzett segéderőkkel feltöltésék. Figyelemre méltó tény, hogy a szerek és felszerelések korszerűsítését és pótlását nem az egyes városok és községek, hanem a német légügyi minisztérium eszközölte.

A segédrendőrség, mentő, egészségügyi, műszaki és egyéb hatósági légoztalmi szervek szolgálata kizárólag a légitámadás tartamára, illetve az azt követő néhány órára szorítkozik. Ha nincs légiveszély, illetve légitámadás, akkor ezek a szervek pihenhetnek. De nem úgy a tűzoltóság, melynek a riadómentes órákban és napokban is rengeteg elfoglaltsága és tennivalója akad. A tűzoltóságnak a szoroson vett légoztalmi kárelhárító szolgálaton felül el kell végeznie egyéb békebeli munkáját is. A tűzoltóságoktól úgy a nagyközönség, mint a hatóságok elvárják, hogy ugyanúgy, mint békében, az elemi káresetekhez, árvizekhez, közlekedési balesetekhez, műszaki mentéshez a megszokott békebeli felkészültséggel vonuljon ki, amellet lássa el rendszeresen és folytatólagosan tűzrendészeti ellenőrző és mindazt a sokoldalú munkát, amit békében is el kell végeznie. Amellet, amint azt a statisztikai adatok mutatják, egyáltalában nem szüntek meg a „békebeli“ tüzesetek sem, sőt számuk határozottan emelkedett.

Németországban a háború óta a tűzjelzéssel kapcsolatban is történtek változások. Békében elégséges volt a számtalan önműködő tűzjelzőkészülék egyikét megszólaltatni, hogy a kerületi tűzörség percekben belül a helyszínen teremjen. A háború kezdete óta azonban tilos a tűzjelzőkészülékek használata, illetve azok jelzésére a tűzoltóság nem vonul ki. De nem vonul ki közvetlen telefonhívásra sem, hanem kizárólag csak a légvédelmi parancsnokság közvetlen parancsára. Erre az intézkedésre azért volt szükség, nehogy olyan kisebb tüzesetekhez hívják ki, amiket békeidőben feltétlenül el kell volna látnia ugyan, de amelyekkel háborúban a házi légoztalmi örség is eredményesen megbirkózhatik. A tűzkárjelentések távbeszélő vagy a kárfigyelő járőrök jelentései alapján az illetékes rendőrségre futnak be, amelyek azokat a légoztalmi parancsnoksághoz továbbítják. A lég-

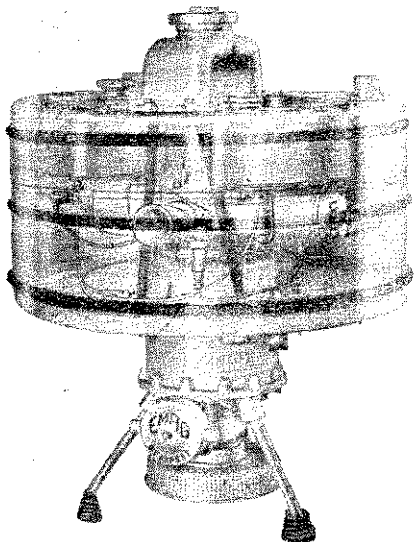
oltalmi parancsnokságok egyedül illetékesek a tűzoltóságok felett rendelkezni és a befutott jelentéseket kiértékelve, oda küldik a tűzoltóságokat, ahol rájuk a legnagyobb szükség van. Igen megbízható tűzjelzési módszernek bizonyult a toronyörségek felállítása is. A toronyörségek a tűz színhelyét az észlelt tűzfény alapján a rendelkezésükre álló tájolók és térképek segítségével pontosan meghatározzák, észlelésüket távbeszélőn közvetlenül a légoztalmi parancsnokságnak jelentik, amely a szükséges intézkedéseket foganatosítja. Ez a jelzési mód kissé bonyolultnak látszik, de a gyakorlatban tökéletesen bevált.

Amint már említettük, a kivonulás a parancs vétele után azonnal megtörténik, függetlenül attól, hogy a légi harc tovább folyik-e vagy sem. A tűz színhelyén a kivonult egységek pedig éppen olyan nyugodtan és higgadtan végzik munkájukat, mint békeidőben vagy akár egy gyakorlaton.

A légoztalmi tűzoltás taktikájának további fontos feladata, hogy egyrészt a tűz továbbterjedését minden rendelkezésre álló eszközzel meggátolja, másrészt azonban a tüzet azonnal eloltja vagy legalább is lefeketítse, nehogy a tűz fénye támpontot nyújtson az esetleg későbbi hullámban támadó ellenséges repülőknél. Ez az utóbbi szempont rendkívül megnehezíti a tűzoltóságok munkáját és hősie, önfeláldozó magatartást követel minden egyes tűzoltótól. Ugyanis az ellenséges repülő előszeretettel bombázzák és tartják állandó gépfegyvertűz alatt az égő épületeket, egyrészt, hogy az oltás munkáját lehetetlenné tegyék, másrészt, hogy a tűz továbbterjedését elősegítsék. Nagy veszélyt jelentenek továbbá a fel nem robbant és főleg a késleltetett (időzített) bombák, amelyek jelenlétével mindig számolni kell.

Végül ha még tekintetbe vesszük azt is, hogy milyen gondot okoz a tűzoltóságoknak a megrongált vízvezetékek következtében előállott oltóvízhiány áthidalása, akkor az elmondottak alapján fogalmat alkothatunk magunknak arról, hogy háború esetén milyen emberfeletti nehéz feladatok hárulnak a tűzoltóságokra.

Glaser János ö. tűzoltófőfelügyelő

EMAG-Szilvay

rendszerű, szabadalmazott, háton hordozható, úszóra szerelt benzinmotoros centrifugal szivattyú-fecskendő.

Egy ember:

szállítja ki a helyszínre egyedül hozza üzembe egyedül eresztí a vízre egyedül oltja a tüzet

További előnyei:

8 méternél nagyobb mélységből szállít vizet Szívóoldali hibák nem léphetnek fel

Nincs szívótömlő és más szívóoldali berendezés Lajtra csatlakoztatható Tűzcsapra csatlakoztatható Vízen üsztatható

Megfelel a 180.000/1936. B. M. sz. rendelet előírásának.

Vadásztöltény-, Gyutacs-és Fémárugyár Rt. Budapest, V, Mérleg-u. 3

Telefon: 298-960

HÍREK

Tűzoltósors. Nagy csapás érte az Apátfalvai Önkéntes Tűzoltótestületet: halálos baleset következtében elvesztette egyik legderekkabb tagját, Tari József önkéntes tűzoltót. A szorgalmas és mindenkor önfeláldozó tűzoltót halálos baleset érte. Tűzoltógyakorlatról kerékpáron igyekezett haza, családja körébe. Útja a megáradt Marosparton vezetett, kerékpárja a szűk ösvényen oly szerencsétlenül csúszott meg, hogy a mély vízbe zuhant. A megáradt folyó Tari Józsefet elragadta s aki nem kélekedett soha mások életéért a vészbe rohanni, segítség nélkül elpusztult. Holttestét bajtársai hosszú keresés után találták meg, hogy a megrendült község előtt adhasák meg végtisztességüket. Özvegye és négy apró, árván maradt gyermeke síratja Tari Józsefet, aki szomorú tűzoltósorssal, tragikus hirtelenséggel távozott családja és bajtársai köréből. Emlékét örökké őrizzük.

A MÁVAG Kereskedelmi Képviselő Rt. igazgatósága folyó évi július hó 1-én megtartott igazgatósági ülésén Antalfy István főmérnököt, a vállalat tűzoltószerszaktörtőjét cégvezetővé nevezte ki.

Megkezdődött a IV. székesfehérvári kerületi tűzoltótanfolyam. 1941 július 7-én vette kezdetét a tűzoltólaktanyában a IV. kerületi tűzoltótanfolyam, melynek felügyelője Farkas Sándor polgármester h., parancsnoka Gáspár István tűzoltóparancsnok, kerületi tűzrendészeti felügyelő, előadói a kerület területén működő hivatásos tűzoltótisztek, tűzrendészeti felügyelők, városi és közüzemi mérnökök, továbbá a légoltalmi előadók. A tanfolyamra 4 székesfehérvári, 10 fejérmegyei, 11 komárommegyei, 4 győrmegyei, 1 somogy megyei, 1 bars megyei hallgató jelentkezett, kik közül 1 tanár 16 tanító, 4 községi jegyző, illetve tisztviselő, 2 magántisztviselő, 2 földműves, 2 iparos és 4 hivatásos tűzoltó. A három hétig tartó tanfolyamon a hallgatók reggel fél 7-től délelőttönként elméleti, délutánonként 6 óráig gyakorlati kiképzésben részesültek, a tűzoltás és légoltalom tennivalóiból, hogy a 3 hét leteltével községeikben a mai kor követelményeinek megfelelően képezhessék ki a tűzoltó kárelhárító csapataikat.

Tűzoltónap. A Rárósmulyadi Önkéntes Tűzoltótestület folyó évi július hó 6-án szépen sikerült tűzoltónapot rendezett, melynek célja volt, hogy a közönség bepillantást nyerjen a tűzoltók fáradságos és önzetlen munkásságába, megismerje a megelőző tűzrendészet fontosságát, a tűz elleni védekezés lehetőségeit, megtanulja a tűznél tanúsítandó helyes magatartást, hogy így segíteni akarásával ne akadályozza, hanem inkább támogassa a tűzoltóság munkáját. A tűzoltónap műsora a következő volt: 1. a tűzoltócsapat felvonulása; 2. rendszertanítás; 3. elméleti előadás a tűzoltók működéséről; 4. előadómunkaközösű szépirodalmi felolvasás (nővétele); 5. előadómunkaközösű szavaltat; 6. tömlők és tűzoltóeszközök szerepének bemutatása; 7. támadási gyakorlat; 8. elméleti előadás a megelőző tűzrendészetről, a

gyújtólapok elleni védekezésről és a tűz esetére vonatkozó hasznos tudnivalókról, tevékenységekről és magatartásról; 9. befejező buzdító beszéd a tűzoltókhöz; 10. Hiszekegy, díszelvonulás. A tűzoltónap műsorát a közönség a legnagyobb érdeklődéssel kísérte s minden biztonnyal mély benyomásokkal, hasznos tudnivalókkal gazdagodva és az önkéntes tűzoltótestület iránti legnagyobb megbecsüléssel távozott a színhelyről. A magunk részéről a legnagyobb elismeréssel kell megemlékeznünk Vámos József tűzoltóságédfelügyelőről, aki ily hasznos bemutatót állított össze. A tűzoltónap úgy a testületre nézve, mint a község lakossága számára is hasznos és dicsőséges volt. A tűzvédelem fokozására és a tűzoltóság népszerűsítésére és megkedveltetésére kiválóan alkalmasak az ily tűzoltónapok rendezése, miért is a Rárósmulyadi Önkéntes Tűzoltótestületet követendő mintaképpel állítjuk olvasóink elé.

Befejeződött az újpesti 3. számú kerületi tűzoltótanfolyam. A tanfolyam 44 hallgatója közül csak 43 hallgató nyert bizonyítványt, mert 1 hallgató időközben katonai szolgálatra vonult be. A tanfolyam igen szép eredménnyel zárult, a hallgatók a július hó 19-én megtartott vizsgán rendkívül nagy felkészültségről tettek tanubizonyítást. Az újonnan képesített tűzoltótisztek önkéntes lelkedéssel tettek fogadalmat arra, hogy a tanfolyamon szerzett tudásukat a legnagyobb odaadással és igyekezettel hasznosítják a magyar tűzoltóság és tűzrendészet érdekében. A hallgatók leszerelésük után az új Magyar tűzoltóindulót énekelve hagyták el elhelyezési körletüket.

Heves vármegye tűzrendészeti állapota 1940-ben. Az 1940. év folyamán működött a vármegye területén 126 tűzoltóság, melyből 115 volt önkéntes, 9 magán, 1—1 fizetések és hivatásos testület. Tagjainak létszáma volt: önkéntes 3654, kötelezett 597, magántűzoltóság tagja 180, 12 fizetéses és 12 hivatásos, összesen 4455 tűzoltó. Kötelezett tűzoltóság tulajdonképpen nincs a vármegyében, de mert a vármegye alispánja minden községre nézve megállapította a tűzoltói létszámot s elrendelte, hogy — amennyiben ezt kiállítani nem tudnák — kötelező tűzoltókat kell szolgálatba állítani, így szerepelnek ezek is annál inkább, mert a katonai szolgálat sokakat elvont a tűzoltói működéstől. Tűzeset volt az elmúlt esztendő folyamán 176, melynek okai így oszlanak meg: gondatlanság 82, tehát majdnem a fele, villámcsapás 6, öngyulladás 20, gyújtogatás 12, rövidzárlat 5, mozdonyszikra 3, robbanás 1, gyermekjáték 25 és ismeretlen 22. (Megjegyzendő, hogy a bebizonyított és vélelmezett okok együttesen szerepelnek ebben a kimutatásban.) A tüzek nemei szerin csoportosítva a következő számokat kapjuk: gyári tűz 1, raktár- és műhelytűz 3—3, tetőtűz 42, kéménytűz 25, lakástűz 20, bolti-, mozi- és vagon-tűz 1—1, kazaltűz 51, állállótűz 12 és egyéb tűz 16. A 176 tűz 160.005 pengő kárt okozott melyből biztosítás útján megtérült 90.669 pengő s így a valóságos kár 69.336 pengő. Ebből a kárból esik egy-egy tűzre 389 pengő, egy házra 91 fillér és egy személyre 20 fillér. Minden

Speciális tűzoltóegyenruha-

Keresztény cég!
Árajánlatfal
díjtalanul
szolgái

készítő szabóság
Czirják Elek
Budapest, XI, Horfhy Miklós-út 61
Telefon: 268-693

Mindennemű **létrák,**
tűzoltó- és légoltalmi felszerelések
beszerzési forrása
Metzker Ferenc
Budapest, XI, Horfhy Miklós-út 35
Telefon 456-363

Alkalmi vétel

Tikos község elöljárósága megvételre keres 1 darab jókarban levő, használt, egységes tűzifecskendő. Az ár megjelölésével Tikos község elöljárósága értesítendő.

1876 személyre és minden 380 házra esett egy-egy tűz. A tűzoltóságok vezetését végezte 179 tiszti rangban lévő tűzoltó s ezek között volt 115 olyan, aki kerületi vagy tiszti tanfolyamot végzett s oklevele van. Nem végzett 64 tisztt, de ezeknek jobbára hosszú tűzoltói gyakorlatuk van és a vármegyei szövetség törekszik arra, hogy minél több tisztt szerezze meg a szükséges minősítést. E célra segítyeket szervezett meg. Az altiszttképzést is megindította és már ez év tavaszán 100 hallgatót képezett ki két tanfolyam keretében, de — ha a körülmények lehetővé teszik — még két altisztt tanfolyamot óhajtana tartani az ősszel. A testületek kebelében az elmúlt év alatt 1049 elméleti előadást és 1349 gyakorlatot tartottak.

Csanád-Arad-Torontál k. e. e. vármegyék Tűzoltó-Szövetsége a folyó évben két törvényhatósági tűzoltó-tanfolyamot tartott. Az első tanfolyamon 35, a második tanfolyamon 19 hallgató vett részt.

Amikor nem a tűzoltóság vonul ki a tüzesethez, hanem az égő tárgy megy az őrségre, hogy eloltsák. Ilyen különleges eset is csak a legkritikábban fordul elő. Mi is csak egyről tudunk, s ez folyó évi július hó 16-án esett meg Győrben. Az említett napon a győri tűzoltó-laktanya közelében a kipuffogócsó rossz elhelyezése folytán kigyulladt az Óbudai Fehéritőgyár rt. áruval megrakott teherautójának fenékborítása. A járókelők integetésére — mert az elmaradó füstöt a bennülők nem láthatták — a vezető megállította a gépkocsit, majd amikor felismerte a gyors beavatkozás szükségességét, ahelyett, hogy telefont keresett, vagy az őrségre szaladt volna, az égő kocsit bevezette a tűzoltó-laktanya udvarára, ahol természetesen azt a legszakoszerűbben eloltották. Menetközben azonban a tűz teljesen átégette a kocsit alját és az áru is meggyulladt.

A japán hadsereg rohamsisakja nem fémből, hanem erős nyomással préselt selyemvattából készül, külseje nagyellenállású zománcbevonattal van ellátva. A sisak

védőképessége a fémsisakokéval egyező, de súlya annál lényegesen kisebb, tartós viselése ennél fogva egyáltalán nem fárasztó és a katonák mozgékonyágát semmivel sem csökkenti. (M. K. Sz. 1941. 7.)

Nagy szerencsétlenség történt a svéd államvasutak krylboi állomásán. Az északi expressz, ahogy az állomásra befutott, egy löszervonat mellett állt meg, amely éppen abban a pillanatban robbant fel. A gránátzilánkok erősen megrongálták az expressz hálókocsiját, öt kocsit leégett. Húsz ember sebesült meg súlyosan, sokan közülük messze az állomástól. Eddig egyikük sem halt meg. A robbanások azután szünet nélkül tovább folytatódtak reggel 4 órától délelőtt 9 óráig, amikor a svéd tűzoltóságnak sikerült a vonatot eloltania és a további robbanásokat megakadályoznia. Több tűzoltó is súlyosan megsérült. A hivatalos vizsgálatot azonnal megindították. Valószínűleg valamilyen technikai hiba okozta a szerencsétlenséget. (Napisajtó.)

Benzinnel töltött tűzoltófecskendőkkel gyújtották fel Kisinev városát. A város kialudt vulkánhoz hasonlít. Szinte azt lehet mondani, hogy Kisinevből semmi sem maradt meg. A bolsevisták a felismerhetetlenségig elpusztították a várost és az olasz tudósító az egész városban egyetlen épségben maradt házat sem látott. Elpusztították a vörösök a görögkeleti székesegyházat, amelyet tüzéséggel löttek szét. A város elpusztítása egyébként dinamittal és benzinnel történt. Az egyes házakban dinamitesomagokat helyeztek el, de a legnagyobb pusztítást a benzin végezte. A vörös hatóságok a tűzoltófecskendőket megtöltötték benzinnel és a házakat bőségesen elárasztották vele. A „tűzoltók“ behatoltak a lakásokba és belülről is meglocsolták a berendezéseket, falakat, azután megkezdődött a gyújtogatás munkája. Így lett Kisinev szinte a földdel egyenlővé.

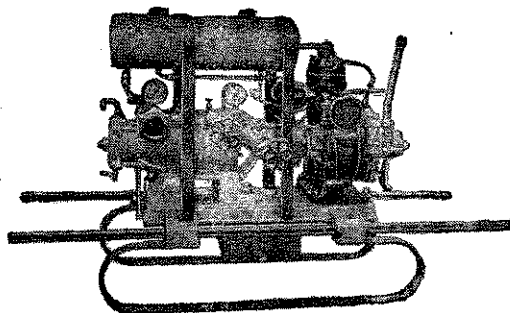
Moszkva tűzvédelmének szakszerű kiépítésére az angol tűzoltószövetség hét, nagy gyakorlattal rendelkező tűzoltótisztet küldött a szovjet részére segítségül. (Napisajtó.)

Főszerkesztő: Breznay Imre

Felelős szerkesztő és kiadó: Lukács Zoltán dr

Benzin-**önfelszívó tűzoltószivattyú**
motoros
horozhatóan és kétkerekű targoncán.

Szivattyúk és kompresszorok
minden nagyságban és minden célra.

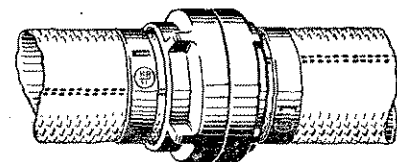

SOMMER és FEIN mérnökök
szivattyú- és kompresszorgyára
BUDAPEST, V, KATONA JÓZSEF-UTCA 3

TELEFON:
120-932
112-405

KR tömlőbekötő-gyűrűk

szerelése oly egyszerű, hogy bárki minden segétszerkezet nélkül a legtokéletesebb kötetést tudja elkészíteni. Hivatalos vizsgálat szerint 35 atm. túlnyomás mellett is kifogástalan kötetést biztosít. Kérjen ismertetőt.

Gyártja: **Vadásztöltény-, Gyutacs- és Fémárugár rt.**
Forgalombahozza:

Move kereskedelmi és ipari kft.
Budapest, V, Mérleg-utca 4

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség kiadványai

SZAKKÖNYVEK:

II. Vitéz Roncsik Jenő dr:	
Megelőző tűzrendészet, I. rész	1.— P
Megelőző tűzrendészet, II. Alkalmazott rész	1.— P
VIII. Dévényi Endre dr: A tömlő	
Teasdale Ottó: A tűz és robbanás veszélye	5.— P

SZABÁLYZATOK:

Egyenruházati, öltözködési és tiszteletadási szabályzat	—20 P
---	-------

EGYÉB SZAKIRÁNYÚ KÖNYVEK:

vitéz Roncsik dr: Gróf Széchényi Ödön élete	5.— P
— — A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 60 éves története	5.— P
Katonai és polgári repülőgépek nemzetközi jelzései	1.70 P

FILLÉRES KÖNYVTÁR:

Konok Péter: Mechanika	44 fillér
— — Géptan	18 "
vitéz Roncsik Jenő dr: Vármegyei és járási tűzrendészeti felügyelők kötelességei és magatartása	60 "
vitéz Szalay Lajos dr: Fizika és kémia	18 "
vitéz Szalay Lajos dr: Kémia	32 "
Vízszerezés	20 "
Szertár kellékei	20 "
Villamosság	28 "
Haboltás, gázoltás	30 "
Mászó- és mentőeszközök	26 "

NYOMTATVÁNYOK:

I. Hivatásos tűzoltóságok részére

1. Iktató	3 fillér
2. Törzskönyvi lap	3 fillér
3. Létszámeligazítás és napi működési napló	3 fillér
4. Kárjelzések naplója	3 fillér
5. Kárjelentési napló	3 fillér
6. Kárbejelentés	2 fillér
7. Motorüzemanyagnapló	4 fillér
8. Üzemanyagkivételezési lap	1 fillér
9. Parancskönyv	3 fillér

10. Kihallgatási napló	3 fillér
11. Orvosi vizsgálati könyv	4 fillér
12. Szolgálati jegy	1 fillér

II. Önkéntes tűzoltóságok részére

Önkéntes testületek ügyviteli egységkönyve (kötve). Kisebb községek részére	4.— P
Nagyobb községek részére	5.— P
Az egységkönyvben a következő nyomtatványok vannak be- kötve, melyek ívenként is kaphatók:	
a) Borítékív és utasítás az egységkönyv vezetésére	3 fillér
b) iktató	3 fillér
c) működési napló	3 fillér
d) törzskönyv és egyéni felsz. kimutatás	3 fillér
e) jegyzőkönyv	2 fillér
f) felszerelések leltára	4 fillér
g) szakkönyvek leltára	3 fillér
h) egyéb értékek leltára	3 fillér

Tűzoltószerterv	2.— P
Hozzávaló költségvetés	1.— P
Kerületi és törvényhatósági tűzoltótanfolyam törzskönyve	10 fillér
Kerületi és törvényhatósági tűzoltótanfolyam naplója	5 fillér
Fecskendő próbalap, motorfecskendő vizsgálatához darabonként	4 fillér
Fecskendő próbalap, kézfecskendő vizsgálatához darabonként	4 fillér
Díszokmányürlap	2.— P
Osztályozási lap tűzoltóversenyekhez, 1 drb	2 fillér
Tűzoltói igazolványok:	
Vászonburkolatban	25 fillér
Igazolólap, burkolat nélkül (legénységi)	2 fillér
Személyi lap	2 fillér
Évi jelentés hivatásos, önkéntes, köteles és magántűzoltóságok működéséről	5 fillér
Vizsgálati jegyzőkönyv	5 fillér
Kerületi tűzoltótanfolyambizonyítvány	6 fillér
Törvényhatósági tanfolyambizonyítvány	6 fillér
Törzsív a tűzoltócsaládokról	8 fillér
Tájékoztató tűzoltócsaládok látogatásához	2 fillér

SZOLGÁLATI ÉRMEK:

V. éves 2.—, X. éves 3.—, XV. éves 6.—, XX. éves 7.—, XXV. éves 11.—, XXX. éves 12.—, XXXV. éves 15.—, XL. éves 16.— P.

Éremszalag 30, igazolványlap 30 fillér

Királyi díszérem kicsinyített mása	30 fillér
--	-----------

A könyvek, nyomtatványok, valamint az érmek ára a szabályszerű névkimutatással a 23.297. számú postacsekken előre küldendők be.

Megrendelhetők a MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSEG irodájában, Budapest, VI, Izabella-u. 51.

KÖHLER ISTVÁN

**FECSEKENDŐ-, SZIVATTYÚ-
és tűzoltófelszerelések gyára**Gyárt: Modern motoros, turbinás és dugattyús
tűzoltófecskeket, tűzoltószerkeket, felszereléseket
és szivattyútelepeket a tűzoltás és öntözés céljaira**BUDAPEST, X, KORPONAI-UTCA 21. SZÁM****Alapítva 1896**M i n d e n n e m ű
tűzoltó- és légoltalmi
felszerelési cikkek
raktárról kaphatók**Mátrai Antal és Társa Rt.**

Gyár és központi iroda:

Budapest, XIII, Lomb-utca 34-36 - Telefon '299-055**Városi irodák: VI, Teréz-körút 22 - Telefon 121-533**Gyárt: kézi- és motor-
fecskeket, mindenfé-
le létrákat, motollákat,
vízhordó és öntöző lajto-
kat, szerkocsikat és lég-
oltalmi felszereléseket**Szállítunk**

a hatósági előírásoknak megfelelő

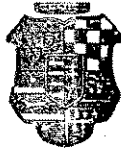
Ismertetés
felvilágosítás
és ajánlat
díjtalan**MÁVAG****Telefon 133-394****GYÁRTMÁNYÚ**hordozható benzinmotoros és kézi működtetésű fecskeket, vízhordó-
és öntözőkocsikat, tűzoltó- és locsoló autókat a legjobb
minőségben, megbízható és tartós kivitelben.MAGYAR KIRÁLYI VAS-, ACÉL- ÉS GÉPGYÁRAK KERESKEDELMİ KÉPVISELETE RT.
BUDAPEST, VIII, MÚZEUM-KÖRÚT 18, II.**FELTEN ÉS GUILLEAUME RT., BUDAPEST, I.**

a budapesti hivatásos tűzoltóság szállítója

GYÁRT: BELÜL GUMIZOTT TŰZOLTÓTÖMLŐT
kivánt méretekben és nyomásig.

LEVÉLCÍM: BUDAPEST 113. POSTAFIÓK. TELEFON: 258-880

**Hazai
gyártmány!****MINIMAX**a legjobb magyar gyártmányú kézi tűzoltókészülék. Nem hason-
lítható össze a különböző utánzatokkal. Felvilágosítással szolgál a
MAGYAR MINIMAX RT., BUDAPEST
GYÁR, IRODA: VI, RÓZSA-UTCA 85. TELEFONSZÁM: 123-731**CORVIN ÁRUHÁZ RT.****BUDAPEST VIII, BLAHA LUJZA-TÉR 1-3****Csonka János gépgyára** gyártja amindenhol bevált, tökéletes **tűzoltómotorokat!**

TÜZRENDÉSZETI KÖZLÖNY

A MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én

Az előfizetési és hirdetési díjakat a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 23.297. számú csekkönyvének címére lehet beküldeni. Csekkönyvet minden postahivatalban kapható

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség, szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, VI, IZABELLA-UTCA 51
Telefon: 223-254

Előfizetési ára egész évre 12 pengő

A szerkesztőség címére küldött szakcikkeket, ha közlésre alkalmasak, díjazzuk

Ajánlva a m. kir. belügyminiszter ár 126.278—1938. B. M. sz. rendeletével („Belügyi Közlöny“ 1938. évi 5. sz.) a vármegyék, városok és községek számára

TŰZOLTÓTESTÜLETEK A LAPOT DÍJTALANUL KAPJÁK

HOL VAGY ISTVÁN KIRÁLY?

Csodálatosan irányította, sőt vezette, támogatta és óvta nemzetünket a Gondviselés évezredekén át.

Kihozta Ázsia végtelen pusztáiról és bekalauzolta mai hazájába, mely eladdig a nemzetek országútja volt, mert itt semmi más nép vagy nemzet nem tudott állandó hazát alapítani. A magyar immár ezer esztendeje él és áll szilárdan, büszkén és áldásosan egész Európára, Nyugat műveltségének javára, hasznára, boldogulására.

És valósággal, mintha előre vetette volna igéjét a költő, ráillik uralkodóira, vezéreire a magasztos mondás: „... értelme légyen, mint napod szeme, hogy végiglássá roppant helyzetét...“

Kell-e nagyobb politikai bölcsesség a honalapításhoz, mint aminő az Árpádé volt? Megértette, át-érezte, hogy csak az az ország lehet állandó, amelynek természetes határai egyben természetadta védői is az államnak.

Oly veszedelmes híre volt a tizedik században őseinknek, hogy még a templomi könyörgésbe is belefoglalták azt az imát: „A magyarok nyilaitól ments meg Uram minket!“ És Árpád mégsem terjeszkedett tovább, mint ameddig az államalapítói okosság tanácsolta. Bölcsőbb volt egymaga, mint együttvéve Trianonnak összes diplomata- és államférfia, akik huszonkét évvel ezelőtt megcsúfoltak minden történelmi magasztosságot és következetességet.

És kelle nagyobb országszervező, mint első királyunk volt? Kell-e okosabb, józanabb, bölcsőbb ember mint aminő Szent István volt? Mélységes bölcseséggel látta be, sőt érezte meg, hogy népe csak egy maradvány meg a hármaskörön és a négy folyó síkjain, ha szakít a pogánysággal. S megteremti, megteremti az új Magyarországot, amelynek államépülete immár ezer esztendő viharát állja...

„Hajrá, népeim! Gyult harag kebledbe...“ S nyakunkra jött a török, de még előbb végig-... És ötszáz évvel eze őtt megszületett nemzetünk ajakán a sikoltó imádság, a...
a...
a...

„Hol vagy István király?“

Volt idő, mikor elhalált ez az ének. Voltak évtizedek, amikor a nagy többség szinte csak szokásból énekelte. Olyankor, amikor nyugodt mederben folyt az életünk, amikor nem éreztük a világ kemény kezének ütéseit. A valódi igazak és jók azonban sohasem feledték ezt az imát és szívük mélyéből fakadt a gondviselésszerű kérdés: hol van, hová lett a nemzet megszervezője? Vigyáz-e még ránk? Gondol-e még velünk? Számíthatunk-e segítő kezére?

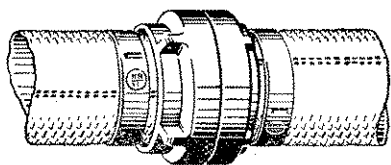
Téged keresünk, szent királyunk, immár több évtized óta és az utolsó évek alatt meg kellett győződnie mindenkinek, hogy velünk vagy. Alig ünnepeltük meg halálodnak 900 éves fordulóját, fordulóponthoz érkezett sanyargatásunk is. Időről időre többet kaptunk vagy szereztünk vissza abból az ősi földből, amelyet oly gonosz korlátoltsággal vett el tőlünk a durva hatalom. És kaptunk tőled s általad e nehéz és válságos időkben olyan országgyarapító vezért, aki Árpád és Szent István bölcs elveit követve méltán léphet nyomába a második honalapítónak, IV. Bélának.

Meg kellett győződnünk, hogy első királyunk meghallgatta kiáltásunkat és válaszol is rá. Itt van közöttünk, itt van velünk, itt van a magyarság lelkében, de itt van a földön, amelyen járunk, a levegőben, amit beszívunk, a gondolatban, amely agyunkban születik, a sóhajtásban, mely lelkünk mélyéből száll az ég felé. Itt van a fűben, a fában, az erdőben, a síkon, a tél fagyában, a nyár meleg és éltető sugarában. Itt van a szellő susogásában és a vihar dörgésében, a hajnal pirkadásában és az alkony pirosuló egében.

Hogyne volna tehát ott minden magyar tüzoltó szívében, lelkében. Hiszen mi akkor is a keresztény magyar nemzeti irány talaján állottunk s annak elveit követtük, amidőn ez az országot alakító eszme még nem volt olyan népszerű és általános.

Mindennemű **létrák,**
tüzoltó- és légóltalmi felszerelések
beszerzési forrása
Metzker Ferenc
Budapest, XI, Horthy Miklós-út 35
Telefon 456-363

KR tömlőbekötő-gyűrűk

szerelése oly egyszerű, hogy bárki minden segítőszerszeggel nélkül a legtökéletesebb kötetést tudja elkészíteni. Hivatalos vizsgálat szerint 35 atm. túlnyomás mellett is kifogástalan kötetést biztosít. Kérjen ismertetőt.

Gyártja: **Vadásztöltény-, Gyutacs- és Fémárugár Rt.**
Forgalombahozza:

Move kereskedelmi és ipari kft.
Budapest, V, Mérleg-utca 4

Magyar tüzoltók arcképcsarnoka

Bülkei Lipcsey Ákos

a tiszafüredi járás volt tüzrendészeti felügyelője

Ősi magyar nemes család sarjadéka, aki nagy birtokot örökölt szüleitől és egész életét önzetlen, hasznos soha nem kereső munka szolgálatába állította. A maga szűkebb hazájában mindenütt az első sorokban szorgoskodik, ha valami nemes, közérdekű és közhasznú intézményről van szó. Akár alapítani kell, akár szervezni, akár támogatni, szolgálni. Innét a közbecsülés, mely személyét körüveszi és a szeretet, amelyben része van

kicsinytől és nagytól, szegénytől és gazdagtól egyaránt.

Öröklött birtoka megengedte és megadta neki a módot, hogy ne csak személyes szolgálataival, hanem anyagi tekintetben is támogasson minden szépet, igazat és jót. És meg is cselekedte mindaddig, amíg csak módja volt hozzá.

Ősi kúriája, melynek gyümölcsösét és szőlőjét maga telepítette, újra került és bérlő lett ott, ahol évtizedekig parancsoló úr volt. Életének példája azonban követésre méltó. A roppant anyagi csapás nem törte meg sem őt, sem valódi magyar értelemben vett élettársát, feleségét, hanem új munkakört kerestek s új megélhetésről gondoskodtak: fizető vendégek részére alapítottak panziót, amely csakhamar ismertté lett annyira, hogy a legelőkelőbb társadalmi körök tagjai nyaraltak a régi Lipcsey-kúria árnyas parkjában. Csak Angliában 300.000 példányban forgott közkezen a panzió hirdetménye...

A magyar lovasgazdák egyesülete éppen úgy évről évre programjába vette az ottani pihenőt, mint a külföldi lovasok túrájának rendezősége...

Az addigi csapásokhoz rendkívül súlyos betegsége is hozzájárult s kénytelenek voltak a fizető vendégek panziójával is felhagyni éppen úgy, mint a járási tüzrendészeti felügyelőségtől megválni. Pedig a tüzoltóság terén három évtizednél tovább működött. 1903-ban lett a tiszafüredi, nagyon jó hírű önkéntes testület parancsnoka s — hogy ott is megállhassa a helyét — jelleméhez híven, 1910-ben az országos tiszti tanfolyamot végezte el. Ezután hamarosan a pétervársárai, majd a tiszafüredi járás felügyelője lett és maradt súlyos betegségéig, 1939-ig.

Mint bajtárs, kiváló. Járásában és megyeszerte ragaszkodó szeretettel vette körül minden tüzoltót és — már csak a kedvéért is — mintaszerű volt járásának tüzrendészete. Mivel pedig régi és bensőséges barátság fűzte a járás és a községek vezetőihez, minden nehézségen és holtpontra át tudta segíteni az ügyet...

Nem volt Tiszafüreden és környékén olyan alakulás, olyan szervezés, amelyet pénzrel, vagy ha személyére szükség volt, munkásságával is nem támogatott volna.

Ezért érdemes követni és ezért kívánczok e helyre a reá vonatkozó emlékezés.

Életrajzi adatai. 1883 január 18-án született Tiszafüreden s atya ottani nagybirtokos volt. 1904-ben végezte el a magyaróvári gazdasági akadémiát, majd a budafoki felsőbb szőlő- és borgazdasági tanfolyamot, a traktor-, a lokomobilkezelő tanfolyamot is. Elméleti és gyakorlati képzettsége sokkal nagyobb volt, mint amennyit úri szerénysége elárult. Az Országos Többtermelési Lígának tanácsadója, a Gazdák Biztosítási Szövetkezetének jégkárbeceklője és egy nagy szabolcsi birtoknok kezelője volt a legutóbbi időkig. Önkéntesi éve után tüzérhadnagy, majd 1915-ben az orosz fronton főhadnagy és sebesülése után mint rokkant, az egri katonai kórház parancsnoka. Ezen a téren is eleget tett tehát hazafiúi kötelességének.

Légítámadás Kassa város ellen

A világháborút követő becsstelen békeparancsok ellen indított hadjárat csatazajába mind élénkebben tünnek fel a magyar fegyverek hangjai. Büszke örömmel érezzük, hogy a magyar honvédség újra átvette a haza sorsának irányítását. Nem lehet kétség afelől, hogy sorsunk a legjobb kezekbe van bízva, mert az elmúlt világháborút is ellenfeleink csak úgy tudták velünk szemben megnyerni, hogy a haza sorsának irányítását az idegen célokat szolgáló megbízhatatlan elemek révén csalfán átjátszották azon eszmék képviselői részére, akiknek egyedüli célja a hazánk megsemmisítése, a polgári nyugalom és jólét a szellemi, erkölcsi, gazdasági és az erkölcs feldúlása és megsemmisítése.

Az országunk győzedelmeskedett tehát a magyar fegyverek és a magyar katonaság felett és ez

A 1. számú bomba rombolása. A bomba a fal tövében robbant.

akkor az ország romlását vonta maga után. Ma már a felforgató elemek működése hatástalan, ezúton Magyarországgal szemben háborút nyerni többé nem lehet. Ma már egy magyar embert sem lehet arra készíteni, hogy a katonaság kezéből kicsavarja a fegyvert, de nincs is mersze és nem is tudja eszméit terjeszteti az a néhány idegen megbízott, akinek még sikerült országunkban bujkálni. Ma a polgár és a katona azonos harcokért küzdenek, a magyar faj fennmaradásáért és az idegen fegyverek behatásának csökkentéséért. A repülőgépek és a légtámadások egy frontot képeznek a néhai felforgató magyar ember, aki ennek a frontnak egyáltalán nem tartozna. A háború célja az ellenfél háborús célja megvalósítása, azaz a néhány repülőgépek segítségével a hazánk elleni magyar légvédelmi elhárítást megsemmisíteni.

Ezért a katonaságunk eddig minden ellenfelünk ellenében harcolt és minden veszélyt ráfizetett. Repülőink és légvédelmi csapatunk bámulatos biztonsággal küzdötték le a nemzetellenes gépeket, úgyhogy városaink sokáig számszerűen légtámadást nem szenvedtek, mindaddig, amíg avval az állammal nem kerülünk szembe, amelyből a világot felforgatni szándékozó eszmék útnak indultak s amely a forradalmi idők vezéreit és gerinctelen eszmehordozóit idejük letüntével ismét magába szívta.

Ez az állam már nem mert nyílt ellenfélként támadni. Fegyverhez csak végszükségből nyult s ezt is oly alattomosan alkalmazta, mint eszméinek hirdetését. Repülőgépeit álarccal, a magyar felségjellel és a tengelyhatalmak egységjelével látta el s ezeket indította el Kassa város megtámadására. A csel sikerrel járt, amennyiben a három gép feltűnés nélkül a Kassa felett gyakorlatozó fegyvertelen magyar iskolagépek közé férközött s így kijátszva a honi légvédelmi figyelőrendszert, megtévesztve a város helyi légtámadási figyelőit és a város köré telepített légvédelmi tűzérési megfigyelőket, nyugodtan, többször átrepülve a város felett, szemre vételezték a terepet és bombáikat minden zavaró körülmény nélkül helyeztették el.

Ez volt a szovjet egyetlen „fegyverténye“ 1941. évi július hó 26-án 13 óra 7 perckor, amikor a város közönsége mit sem sejtve végezte mindennapi munkáját vagy sietett munkahelyéről családi otthonába.

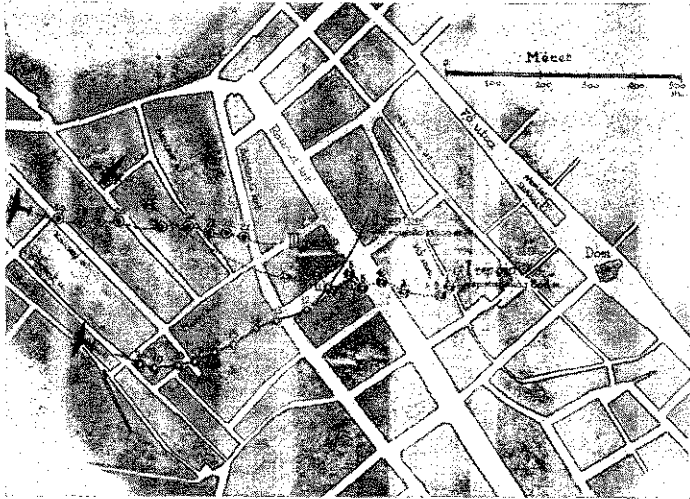
Ez az egyetlen támadás sikeresen volt keresztülvive, a gépek becsstelen eszközök igénybe vételével átjutottak a légvédelem gyűrűjén, 29 bombát ejtettek a városra, amelyek körülbelül 1 millió pengőt kitevő anyagi kárt okoztak, megölték 32 embert s 60 súlyos és 220 könnyebb sebesülést okoztak. De a sikeres „áttörés“ és az alattomos pusztítás volt az egyetlen, amit elértek. A nemzet ellentálló erejét nem tudták letörni és semmi olyan kárt nem tudtak előidézni, ami céljaikat szolgálta volna. Így támadásuk megvetésre méltó, ortvátadásra fajult, amelyet a magyar hadsereg rövidesen oly sikeresen torolt meg, hogy a szovjet nem lesz képes többé magyar javak ellen támadást intézni.

Mélységes részvétellel állunk a légtámadás áldozatainak sírja és hozzátartozói mellett. De egyben meglepődéssel állapítjuk meg, hogy légvédelmünket

A 3. számú bomba becsapódása. A bomba mélyen a talajba fúródott, azt nem feszítette szét s így a bomba repeszdarabjai kartácsként lövelltek ki az ágyúcsőszerről tyukból.

csak egyszer s csak ily alantas eszközökkel lehetett keresztültörni, légoltalmunk pedig még a váratlanul lezajlott légitámadás alkalmával is példásan és sikeresen állta meg a helyét, azonnali beavatkozása teljesen zavarmentes volt, a károk elhatárolása, leküzdése, a sérültek kiszabadítása és ellátása oly szakszerűen és gyorsan történt, hogy ez a légoltalmi szervezet működőképességének a csúcsteljesítményét képezi. A szemtanú szakértők véleménye alapján különösen a tűzoltóságot kell kiemelnünk, amely úgyszólván

A bombatalálatok vázlata.

mindegyik szakszolgálat gerincét képezte. Erre vonatkozólag báró Schell Péter főispán kijelentését kell idéznünk, aki a mentési munkálatoknál csaknem mindenütt jelen volt s Kassa szabad királyi város július 27-i közgyűlésén többek között ezeket mondotta: „A tűzoltóságot mindenütt ott láttam, ahol legnagyobb volt a veszély s ahol szükség volt rájuk. A tűzoltóság munkája minden dícséretet megérdemel“.

Ha érzelmeinktől mentes, tárgyilagos összehasonlítást teszünk a külföldön lezajlott légitámadásokkal szemben, még ily szomorú kimenetelű eset mellett is azt a megállapítást kell tennünk, hogy mi aránytalanul keveset szenvedtünk a légitámadások miatt s ennek nem az az oka, mintha felénk kisebb volna a repülőtevékenység. Úgy a keleti hadműveleteket megelőző déli hadjárat alkalmával, mint pedig a kassai légitámadást követően igen sok berepülési kísérlettel állunk szemben. Ezeket a támadásokat egyrészt a földi, másrészt pedig a légi elhárítás hiúsította meg annyira, hogy lakott területek bombázására alig került sor. A kassai sikeresen végrehajtott légitámadás esetében pedig megnyugvással állapíthatjuk meg, hogy nemcsak a légvédelmünk, hanem a légoltalmunk is mintaszerűen van megszervezve s működése eredményes. Szükségesnek tartom ezt erőteljesen leszögezni, mert sajnos, még mindig tapasztalható a nagyközönség részéről az a két szélsőséges állásfoglalás, amelyeg egyike lekicsinyli a légitámadás hatását, a másika s ez a nagyobb tábor, pedig annyira túlértékeli azt, hogy nem bízik a védekezés lehetőségeiben. A kassai eset mindkét fél részére kellő tanulsággal szolgálhat. Ugyanis ennél a támadásnál a bombák

számához viszonyítva aránytalanul nagy vérvesztéget találunk, a légitámadás tehát nem kicsinyelhető le. Viszont a nagy vérvesztés csakis annak a következménye volt, hogy a támadás nem volt előre jelezhető, a bombák hullását nem előzte meg a légi riadó. Ennek folytán az utcák a déli időben telve voltak járókelőkkel. Ha azonban a riadó időben leadható lett volna, a vérvesztés rendkívül alacsony, az előbbinek legfeljebb 4—6 százaléka lett volna. Ez az arány az utcán és az épületben talált sérültek arányszámából valószínűsíthető s a külföldi nagyszámú példa megerősíti a számítás helyességét.

A légitámadás lefolyása, a légoltalmi szervezet és a segélyosztások működése *vitéz László Árpád* kassai tűzoltófőparancsnok, kerületi tűzrendészeti felügyelő, a város légoltalmi előadójának hivatalos jelentése alapján a következő volt.

A légitámadást három darab kétmotoros bombázógép hajtotta végre, amelyek magyar felségjellel ellátva, gyanukeltés nélkül az említett napon a déli órákban, a repülőakadémia gépeivel egyidőben a város felett keringtek. A gépek a bombázást valószínűleg alapos szemre vételezés alapján 13 óra 7 perckor kezdték meg. Az egyik gép, amely a bombázást megkezdte, körülbelül 800 méter magasban tartózkodott. Tíz bombát dobott a városra, melyek közül az első a Vársánc-utca 18. számú házat találta el. A gép a postapalotát vette főcélul, de azt csak az 5., 6., 7. bombája találta el. A gép irányát többször változtatta (vázlaton az I. jelölt repülési irány), valószínűleg találatainak helyesbítése végett. A posta után hálás célt mutatott a posta mellett lévő tüzerlaktanya, erre két bombát (a vázlaton a 8. és 9.) dobott, majd rárepült a távolabb fekvő Görgey Artúr-laktanyára, ahová a 10. bombát dobta.

A második gép (vázlaton a II. jelzett irány) az előbbi gép irányát keresztezve körülbelül 1500 méter magasságban repülve, azonnal a postapalotát támadta meg s mindjárt arra két bombát dobott (vázlaton a 11. és 12.). A további nyolc bomba lakóterületekre esett, de csak két bomba, a 13. és a 17. esett épületekre, három kertbe, udvarba esett és rombolást nem okozott, egy bomba, a 18. nem robbant fel, az utolsó, 20. pedig csak egy épület állványzatát szórta szét. Ez utóbbi nyolc darab bombát a gép valószínűleg sorozatdobással, pontosabb célzás nélkül dobta le.

Az 5. sz. bomba rombolása a postapalota emeleti helyiségében.

A harmadik gép (III. irány) körülbelül 1000 méter magasságban repült s kilenc bombát dobott. Ezek közül hat esett épületre, még pedig kettő, a 22. és 23. a légvédelmi tüzérlaktanya két épületét találta. Két bomba, a 25. és 27. kertbe esett, a 29. bomba pedig a Kőlcsey-utca 57. számú ház előtt az úttesten robbant, a vízvezetéki csövet szétszakította, a környező házak tetőzetét repeszdarabjaival tönkretette és az utca forgalmát megbénította. A város területén kívül esett a 30. bomba, valószínűleg ez utóbbi gépről, ugyanis ezzel együtt minden gép tíz-tíz bombát dobott, ez a kassai rádióállomás adója közelében egy zárda udvarán ért földet, de nem robbant.

A legsúlyosabb károk a postapalotában keletkeztek. A bombák az épületet súlyosan tönkretették, több fedémszerkezet, fal omlott össze s tönkrement az egyéni belsei berendezés között az automata telefonközpont is. Így hogy napokon keresztül csak a légvédelmi közvetlen vonalas távbeszélő készülékek voltak használhatók. A lap hasábjai egyébként kevesek voltak arra, hogy a légitámadás jellegzetes és érdekes, de többnyire szomorú epizódjait olvasóinkkal közöljük. Volt azonban sok szerencsés eset is, amikor olyanok menekültek meg a biztos haláltól, akik egyébként közvetlenül a robbanás mellett voltak. Ezek között a legérdekesebb eset egy negyedik elemista kislánnyal történt, aki mellett a bomba 1,50 méter távolságra csapódott be. A légnyomás egy hordót borított rá s ennek következtében a kislány semmiféle sérülést nem szenvedett.

A légvédelmi riadó jelét a hírközpont parancsnoka a második bomba robbanását követően adta le. Az első károkat a 2. számú kárfigyelőrs jelentette. Ugyanakkor a közelben székelő 2. alkörzet is jelentette az észlelt károkat közvetlen távbeszélővonal segítségével. Csakhamar jelentkezett az 1. és 3. kárfigyelőrs is, akik mind romboló bombatámadást jelentettek. Tényleg a szovjetgépek csak rombolóbombákat, még pedig 150 kilogrammosokat használtak. Tüzet egyik sem észlelt, csak műszaki károkat és sebesülteket. Csakhamar megállapítást nyert, hogy az összes károk csak egy alkörzet területén fekszenek, így a légvédelmi parancsnok csekélyebb őrség hátrahagyása mellett az összes segédosztagokat a károk leküzdésére rendelte. Majd amikor a repülőgépek eltávoztak és megközelítőleg az összes kárjelzések be-

Az 5. számú bomba pusztítása a postapalota belsejében.

futottak, a légvédelmi parancsnok a szakszolgálatok előadóival a helyszínére ment, hogy a mentési munkákat közvetlenül irányítsák.

A segédrendőrség a hivatásos rendőrséggel és a rendőrtanostályal a veszélyeztetett területeket és azoknak környékét nyomban lezárta.

A hivatásos mentők a hatósági légvédelmi egészségügyi szervekkel együtt működve, 60 súlyos és 220 könnyebb sérültet részesítettek első segélyben. A súlyos sérülteket a rendelkezésre álló nagyobb-

A 13. számú bomba rombolása. A tűzoltóság műszaki mentési munkálatai.

számu mentőautó, a helyszínen lefoglalt személygépkocsik és a postapalotánál rendelkezésre álló postai gépkocsik szállították el.

A hivatásos tűzoltóság egy szétszakadt gázcső és egy transzformátor tüzéneke oltására vonult ki, mivel más tüzeset nem fordult elő, a hivatásos tűzoltóság az önkéntes és légvédelmi tűzoltókkal együtt a romok alá került sérültek felkutatására és a romok eltakarítására lett kivezényelve. Ezek az osztagok nagy fáradságot és körültekintést igénylő munkát végeztek a dűledező falak alatt. Az ő gyors és szakszerű munkájuknak köszönhető, hogy a romok alatt életben lévő sérülteket mind még idejében szabadították ki. Itt említésre érdemes, hogy egy leányt 3 és 1/4 órai munka árán sikerült kimenteni, egy katonát pedig a támadást követő ötödik napon sikerült élve kimenteni. Ez utóbbi a postapalota rendkívül nagy tömegű romhalmaza alatt feküdt. Szerencsére a romhalmaz nem nehezedett a sérült testére és így nem nyomta agyon. A nagymennyiségű rom eltakarítása a legnagyobb igyekezett mellett is több mint öt napig tartott. Mást azután már nem találtak a romhalmaz alatt.

A két befulladt bombát a honvédség műszaki csapatai távolították el, majd a katonai gyakorlóterén felrobbantották.

Reméljük, hogy ez lesz az utolsó légitámadás, amiben Kassán részünk volt. A magyar nemzet számtalanszor pecsételte meg vérével azt a földet, amelyen ezer esztendeje él. Ennél erősebben semmi sem bizonyítja jogunkat, tulajdonukat.

szilágyi Németh Gyula

KÖNYVISMERTETÉS

Légtalmi rendfenntartó szolgálat tananyaga kérdés-feleletekben címmel Sédey Gyula dr. m. kir. rendőrtanácsos, a budapesti főkapitányság légtalmi osztályának vezetője, Toronykő Frigyes és Németh Kálmán m. kir. rendőrfőfelügyelők az ebbe a tárgykörbe tartozó légtalmi és rendőri vonatkozású jogszabályok alapján összeállították és sajtó alá rendezték a magyar légtalom rendészeti és biztonsági feladatait ellátó személyek oktatásához szükséges tananyagot.

A könyv kiadását a m. kir. honvédelmi miniszter úr engedélyezte és a honvédelmi minisztérium VI. csoportfőnöke, nemes kishindi Komposcht Nándor látta el előszóval.

A mintegy 150 oldal terjedelmű, jól kezelhető és könnyen áttekinthető tankönyv első része az általános kiképzéshez szükséges légtalmi alapismereteket foglalja magába, második része pedig a magyar légtalomnak ezideig meglehetősen elhanyagolt és már régen rendezésre váró területét, a rendőri és légtalmi vonatkozású rendészeti ismereteket öleli fel és foglalja rendszerbe.

Az első rész tartalma: Honi légvédelem, légvédelem; légtalom; személyes és különleges légvédelmi szolgálat, a különleges légvédelmi szolgálatra kötelezettek kiválasztása, igénybe vétele, a kiképzés, eskü, térítés, ellátás, szabadságolás, mentesítés, katonai büntetőbíráskodás és katonai fegyelmi fenytőhatalom; hatósági légtalom általában városokban, Budapesten, községekben; a sorolt vagyontárgyak (az I. és II. légtalmi csoportokba sorolt építmények, ipartelepek stb.) légtalma, önvédelem (a III. csoportba sorolt építmények légtalma); a Légtalmi Liga; óvóhelyek; légtalmi jelzések (karszalagok, jelvények, jelzőtáblák, jelzőlapok, jelzőlámpák).

A második rész tartalma: A m. kir. rendőrség hatásköre és szervezete; a segédrendőrök (osztagok) szervezetére és szolgálatára vonatkozó szabályok, a segédrendőrosztagok, légtalmi segélyosztagok és más szervezési egységek parancsnokainak feladatköre; a rendfenntartó közegek (segédrendőrök) által ellátandó szolgálatok a hatósági légtalom keretében, hivatásos rendőrök mellett és azok parancsnoksága alatt; rendfenntartó szolgálat a sorolt vagyontárgyakon (ipartelepeken) és a lakóházakon (házcsoportokon) belül; a m. kir. rendőrség őrsemélyzetének légtalmi szolgálata; a rendőri intézkedések kiviteli módjai; a rendőri fegyverhasználat; büntetőjogi ismeretek: büntetendő cselekmények általában; légtalommal kapcsolatos büntetendő cselekmények; büntettek, vétségek és tárgykör szerint csoportosítva valamennyi légtalmi kihágás a vonatkozó jogszabály és büntetési tétel feltüntetésével; a közlekedési rend szabályai.

A Függelék felsorolja, ugyancsak tárgyak szerint csoportosítva a magyar légtalom 1941 augusztus 1-ig megjelent jogszabályait.

Ez a könyv nélkülözhetetlen tanszéklet lesz a légtalmi rendfenntartó szolgálat gerincét képező m. kir. rendőrség és csendőrség szerveinek, parancsnokságainak, tiszti és legénységi állományú tagjainak, valamint a hatósági légtalom segédrendőreinek és kárelhárító alakulatainak. Ugyanis a kárelhárító szakaszok harmadik raja, az úgynevezett rendfenntartó raj, amely a káresetek helyén a karhatalom beérkezését hivatott a rendet fenntartani, hogy a kíváncsi tömege a tüzoltó és műszaki mentőrajok munkáját ne akadályozza. Eredményesen használhatják azt a kihágási büntető-

bírák, a sorolt vagyontárgyak (ipartelepek) légtalmi parancsnokai és egyes szakrészek kivételével más légtalmi szakszolgálati ágak is. A könyv ára 3 pengő.

Heves vármegye tűzrendészetének félvszázados (1888—1940) története. Irta Breznay Imre, Heves vármegye volt tűzrendészeti felügyelője. Kiadta az Egri Nyomda Rt. 94 oldal, 5 mélynyomású képpel, 4 grafikonnal.

Igen avatott tollal és nagy tárgyismerettel megírott mű jelent meg Egerben ez év folyamán Heves vármegye tűzrendészetéről a fenti cím alatt. Nem száraz adathalmazt találunk benne, hanem életet. Nem történelmi bűvár műve, aki csak a felkutatott adatokat ismeri, hanem azé az emberé, aki maga is ebben a légkörben, azok között az emberek között él, akik a könyv lapjain szerepelnek. A tüzoltóság hőskora táru elénk a könyv lapjairól és az olvasó a szereplőkkel él, velük dolgozik, az ő eszméjükért harcol, mert Breznay Imre, a könyv írója, nem a multat ismerteti, tollával nem leírja a megtörtént dolgokat, hanem visszavisz bennünket a mult eseményei közé. Nem olvassuk Heves vármegye tűzrendészetének történetét, hanem átéljük azt és bele éljük magunkat az akkori tűzrendészeti szakemberek életébe és körülményeibe.

Ennél jobban a mult heroikus törekvéseit nem ismerhetnénk meg, mert ma a kész dolgokat sokkal természetesebbnek találjuk, hogysem az azokért vívott küzdelmeket, sokszor hiábavaló fáradozásokat átérezzük. Pedig hihetetlen nagy munka, sok törekvés kellett ahhoz, hogy a tűzrendészet mai állapotához érjünk s ezt a fejlődési folyamatot Breznay Imre könyvéből megismerhetjük, mert Heves vármegye tüzoltószövetsége a tűzrendészet fejlődésében vezető szerepet vitt. Nagyon sok mai tűzrendészeti újítás ősnymát, sőt a mai formáknak megfelelő elgondolását találjuk ebben a történelmi műben.

Heves vármegye Tüzoltó-Szövetségének megalakulása az 1888. évre nyulik vissza, de végleges megalakulása csak az 1893. esztendőben következett be. A tüzoltói élet azonban igen hamar lángot kap s ez a láng hevített sok oly egyént, akik a tüzoltóság vezetőivé váltak. Itt látjuk először azt a törekvést, hogy a tűzrendészet ügyeit a vármegye közigazgatásával hozák szoros kapcsolatba. Heves vármegyében a szövetség élén csakhamar a vármegye alispánja áll. Megszervezik a járási felügyeletet s ez a kezdeményezés képezi a mai rendszer alapját. A tűzrendészet ügyeivel a vármegye első tisztviselője foglalkozik s ennek nyomán életre kelnek a községi tüzoltóságok s a községi vezetőjegyzők a tüzoltó készenlet fokozására mindent megtesznek, a tüzoltóság fejlesztését magukévá teszik. A tüzoltóság tekintélye megnövekszik. Felismerik a kiképzés fontosságát s az alispán elrendeli a tüzoltótanfolyamok tartását. Ezek voltak az első vidéki tanfolyamok hazánkban. A szövetség komoly életet él s tűzrendészeti ügyekkel behatóan foglalkozik. Az országos szövetségnek hatalmas segítőtársa lesz a Hevesvármegyei Tüzoltó-Szövetség. Életre való ötleteket, tervezeteket és javaslatokat ad. Számos javaslatát a belügyminisztérium magáévá tesz s csaknem kivívja a tűzrendészeti törvény kiadását. Felveti a tüzoltóotthon gondolatát s a felépítéséhez szükséges összeget csaknem ez a szövetség teremti elő teljesen. A tüzoltóotthon felépítését egyedül a közben kitört világháború hiúsította meg. Sok eszmét lehetne még felsorakoztatni, amelyek ma természetesnek tűnnek fel s mind a Hevesvármegyei Tüzoltó-Szövetségtől származnak. Ennek a szövetségnek volt a harcosa Breznay Imre is, aki ma a Tűzrendészeti Közlöny szerkesztésével mozdítja elő a tűzrendészet ügyét.

sz. N. Gy.

Hazánk legrégebb, több mint 121 éve fennálló
tüzoltószergyára

Seltenhofer Frigyes Fiai

Alapítva 1816

magy. kir. udvari szállítók
S o p r o n

Legelső tüzoltószersz., kút-, szivattyú- és gépgyár, harang-, fém- és vasöntőde. A párisi világkiállításon nagy aranyéremmel, azonkívül sok arany- és ezüstéremmel, valamint díszoklevéllel kitüntetve. Gyárt: motorfecskendőket, kocsifecskendőket, különféle tüzoltószereket és felszereléseket. Kedvező fizetési feltételek és sokévi jótállás. Költségvetést és kiszállást díjmentesen eszközünk.

Riport egy nagyközség tűzoltóságáról

A „Tűzrendészeti Közlöny“ hasábjain az utóbbi időben sok cikk jelent meg, mely tanácsokat adott a tűzoltóság korszerű kiképzéséhez. Egyesek váltig erősítik, hogy az ő módszerük az egyetlen boldogító és helyes.

Szép és nemes, ha egymással vetélkedve iparkodunk önzetlenül és minden körülmények között önfeláldozóan dolgozni akaró és dolgozni tudó önkéntes bajtársaink kiképzésével községünk tűzvédelmét biztosítani. Tudnunk kell azonban azt is, hogy egyedüli eredményes és helyes rendszer az, mely példát és munkában is példát s eredményt mutat és amely minél kevesebb elmélettel több gyakorlati tudásra tanítja meg bajtársainkat.

Nem akarok itt rendszert adni a kiképzésben, mert az egyik felügyelő, igen helyesen, azt mondotta: „Nem kérdelem, milyen rendszerrel érte el az eredményt. Fő az, hogy a testület teljesen ki legyen képezve és annak minden tagja tisztába legyen a rá váró feladatok helyes végrehajtásával“.

A jó kiképzés mellett gondoskodni kell a legénység összetartásáról is, hogy a bajtársi szellem kialakulásával az együvé tartozás, az egyöntetű munkavégzés érte is kifejlődjön.

Hiába van nekem példásan képzett legénységem, ha nincs meg hozzá a kellően felszerelt szertáram s hozzá a minden polgári kényelemmel berendezett őrszoba. Az őrszobának vagy tűzoltó-otthonnak rendelkeznie kell minden olyan szórakozási lehetőséggel, mely a testület tagjainak az ipartestületekben, gazdakörökben, akár a munkásotthonokban rendelkezésükre áll.

Most június 22-én tűzoltólaktanya avatőünnepség volt az egyik községben s kíváncsi voltam a dolgozó mikénti állására, tehát elmentem.

Már kora reggel sürgölődő bajtársakat láttam a laktanyaudvarban és „a dolog nem szégyen“ elvénél fogva, vagy „a példa vonz“ alkalmazásával elől járt a munkában a vezető tűzoltófelügyelő, a testület vezetője. Így azután nem lehet csodálkozni, hogy az egyébként tekintélyes iparosemberek sem szégyenletre a munkát s volt is látszata.

A laktanya külső része sárga kőporos vakolatú s minden ajtó füstszürkére mázolja. A szertárból öt ajtó nyílik a tágas udvarra. Ezek közül három 2 méter, míg a másik kettő 2.40 m széles és 1 méterrel előbb van a három másiknál. A szertár felett „Tűzoltó-Szertár“ felírás domború ezüstös betűkkel és középen a műköből készült, nagyon izlésesen színezett új tűzoltójelvény. Az őrszobaajtó felett Szent Flórián domborművé képe igen csinos kivitelben s felette egy lámpás az éjjeli megvilágításhoz.

Az őrszobaajtónál baloldaltól egy 110 × 80 méretű márványtábla tizenöt alapítótag nevével, a másik oldalon a világháborúban hősi halált halt négy bajtárs emléktáblája, melyet még 1929-ban avattak fel.

A külső kivitelezés után kíváncsi voltam a belső berendezésre és így kerültem be az őrszobába.

És az őrszobában még nagyobb ámulatba estem, mert nem is őrszoba, hanem inkább valami városi kaszinó jellege van az egész berendezésnek. Az őrszoba fala izlésesen festve, a bútortat füstszürkére mázolja. Balsarokban egy sodronyos ágy, két pokróccal a szolgálatot teljesítő bajtársnak alkalmas pihenőhelyül. A falon képek, a volt parancsnokok arcképei. Versenyeken és tűzoltásért kapott dícsérő oklevelek és iratok. Térképek: a község, az ország és egész Európa térképe, mert — mint mondják — a mai rohanó és eseménydús világban ezek mind nélkülözhetetlenek az egyesület helyiségében. A bejáratnál szemben falba épített, hatalmas füstszürke szekrény, melyben a testület díszes zászlója mellett tizenegy serleg és versenydíj áll. Köztük értékes, volt járási és vármegyei vándordíjak is. Szép emlékek, melyekről áradozva mesélnek a bajtársak. A balra lévő fali részen szintén egy beépített szekrény, hol a testület 1936. évben beszerzett rádiója szórakoztatja a legénységet. Kerül itt sakk, dominó, malomjáték és kártya is. Az íróasztalon kívül négy szórakozóasztal mellett töltik a derék bajtársak az ünnepnapokat. Különböző szakkönyvekből, folyóiratokból és napilapokból nyernek értesülést a világ folyásáról és, ami legjobban meglepett s talán először kellett volna említenem, a

EMAG-Szilvay-rendszerü,

szabadalmazott, háton hordozható, úszóra szerelt benzinmotoros centrifugál szivattyú-fecskendő.

Egy ember:

szállítja ki a helyszínre egyedül hozza üzembe egyedül ereszti a vizre egyedül oltja a tüzet

További előnyei:

Nincs szívótümlő és 8 méternél nagyobb mélységből szállít vizet Szívóoldali hibák nem léphetnek fel

Nincs szívóoldali berendezés Lajtra csatlakoztatható Tűzcsapra csatlakoztatható Vizen üsztatható

Megfelel a 180.000/1936. B. M. sz. rendelet előírásának.

Vadásztöltény-, Gyutacs-és Fémárugyár Rt. Budapest, V, Mérieg-u. 3

Telefon: 298-960

testületnek saját biliárdasztala is van. Példásan berendezett otthonukban tehát jóleső érzéssel szórakozhatnak és tanulhatnak a tűzoltóbajtársak.

Félve kértem engedélyt arra, hogy ezek után megtekintsem a szertárhelyiséget, mert attól tartottam, hogy ehhez képest nem lehet a nagyközségben aránylagosan jó felszerelés.

Tévedtem.

Pillanatok alatt nyitva áll előttem a három szertárkapu és felém tekintett a pompásan, jó karban tartott, egytől-egyig *füstszürkébe* öltöztetett tűzoltószervevény. Meg is állapítottam, hogy talán az országban ez az első olyan tűzoltóság, mely a 64.200—1940. B. M. rendelet szerint füstszürkére festette szereit.

A szerek példás rendben várnak kivonulásra. Nézzük sorba egyenként.

Az I. szer egy másféltonnás tehergépkocsi, kelően alakítva autószerre. Rajta 17 tűzoltó részére kényelmes ülőhely. Az ülések alatt nyomó- és szívótömlők, sugárcsövek, villák, lapátok stb., tehát minden, amire hirtelen szüksége lehet a tűzoltónak. A kocsi közepén egy Flórián II. típusú aggregát. A kocsi elején egyedül piroslik egy poroltó készülék.

A II. szer egy lövontatású, benzinmotoros tüzifecskendő, melynek teljesítménye körülbelül 1000 l. Megrakva vagy tizenhat tekeres tömlővel, nagyszerű látvány.

A III. szer egy 120 mm hengerbőségű süllyesztett medencéjű városi kocsifecskendő.

A IV. szer egy 100 mm hengerbőségű előkocsis mozdonyfecskendő és

az V. szer egy létrakocsi, melyen kihúzó-, angol dugó-, tető- és horoglétrán kívül 4 csákyja is van, meg egy 90 mm hengerbőségű targoncafecskendő.

Itt van, a szertárban felszerelve a tűzjelző szíréna kapcsolója is és, amint mondják, pillanatok alatt kész az indulásra az egész tűzoltóság.

Az ünnepség lefolyását és az ezt követő gyakorlatot szintén ez a teljes felkészültség és erős akarat tal párosult tudás jellemezte.

Nem irigyelheti őket senki, mert amint mondják, ezelőtt pár évvel ők is árva és elesettek voltak. De jött a vezetőjük, ki sok munkát kért és kívánt tőlük, de ő maga járt elől a munkában, tűznél úgy, mint a gyakorlatokon, az árvízi mentésnél úgy, mint a bal- eseti segélynyújtásnál: mindig elől járt s mindenki iparkodott, hogy felülmulja őt. S ebben rejlik a sikere.

Először dolgoztak és mikor volt mire kérni, akkor kértek a községtől, majd alapítótagokat gyűjtögettek és a pénzüket pompásan tudták befektetni, erkölcsileg is gyümölcsöztetni.

Most új vágyuk van, az új füstszürke egyenruha, de biztosra veszik, hogy a határidőre már szürke ruhában teljesítik szolgálatukat.

Meg kell még említeni a történelmi hűség kedvéért, hogy önkéntes tűzoltóink amilyen szorgalmasan tudnak dolgozni és amilyen sikereket tudnak elkönyvelni, olyan szerények és ha kell, lemondóak is tudnak lenni. Hogy mást ne mondjak, lemondanak önkéntesen. Valamennyien, tiszt és közlegény egyaránt a nyilvános előadásokért, a tűzoltókérdés 112. §-a alapján részükre megállapított szolgálati díjról. Ezt az összeget a pénztár kezeli és ebből szerezték be kö-

zösen a rádiót s legutóbb a biliárdasztalt is. Évenként egyszer, vagy ha jól esik, többször is rendeznek szerény bajtársi vacsorát, hol kellemesen megvitatják a testület ügyes-bajos dolgait és megbeszélik a jövő szép terveit.

A kolozsvári nagygyűlésre is készültek. Csak a vasárnap reggel bemondott rádióhír után adták vissza a résztvenni szándékozóknak a már előre befizetett útiköltségeket, mert ez a testület tizenhét főből álló küldöttséggel akart megjelenni Kolozsvárott. S büszkén emlegetik ezek a fiúk azt is, hogy Kassán is ott voltak a tizenhat tagú küldöttségükkel. Most is ki akartak tenni magukért. S ha most nem sikerült, bíznak benne, hogy majd lesz még hamarosan alkalom szétnézni Erdélyben.

Dolgoznak, áldoznak és tanulnak, mert szívvel és lélekkel tűzoltók, akik haladni akarnak a korrallal és eredményesen dolgozni embertársaikért.

S most jogosan kérde, hogy hol van ez a hely? Amit leírtam és amit mondtam, *Jászárokszálláson* találhatod meg, Bajtársam!

S azt hiszem, bárki és bármikor megy, szívesen látják. Amit ugyanis ott tapasztaltam, az nem múlt szalmaláng. Mint mondják, tizenkét éve végzi az újjászervezett tűzoltóság nehéz munkáját.

És most ismételtén állítom, hogy rendszerük bevált, mert eredményes volt és felkészültségük, tudásuk, felszerelésük és berendezésük olyan, amit más, elhagyottságukban árva tűzolótestület irigyelve nézhet.

„Előtted a küzdés, előtted a pálya; — Az erőtlen csügged, az erős megállja...”, mondotta Koszorús költőnk. Nos, előtted a példa, Bajtárs és hasonló szellemenben, erős akarással utána lehet csinálni.

S ha untatlak Bajtárs, ne neheztejj rám. Csak bizonyítani akartam azt, hogy lehetetlenség nincs, csak tehetetlenség.

S—ó—s.

KISTÉTÉNYI WALTHER E.

BUDAPEST, IV, PETŐFI SÁNDOR-UTCA 6, FÉLEMELET

**Gyárt: érmekeket
rendjeleket
jelvényeket
tiszfelédíjakat**

A
Magyar Országos
Tűzoltó Szövetség
éremszállítója

Az összes
„TOTAL”
rendszerű tűzoltókészülékek és berendezések gyártási jogának magyarországi engedélyese

Legújabb készülékünk és berendezésünk az

„ÜSTÖKÖS-TOTAL” léghaboltó-rendszer.
LIGETI és BIRÓ Budapest, V, Árpád-u. 10
Ismeretével készséggel szolgálunk. **TELEFON: 127-799**

Légoltalmi cikkek hatósági ellenőrzése

Irta Förster Rezső székesfővárosi fővegyész

A légoltalom különleges feladata különleges berendezések, eszközök és anyagok alkalmazását kívánja meg. A légoltalmi berendezések, eszközök és anyagok létesítése, illetve beszerzése nemcsak a hatósági szervek feladata; az 1939:II. tc. V. része — illetve az ez utóbbi alapján kiadott rendeletek — a legkülönbözőbb természetes és jogi személyekre ró hasonló kötelezettségeket. Ezeket a kötelezettségeket az I., II. és III. csoportba sorolt építmények légoltalmára vonatkozó rendeletek szabályozzák.

Tekintettel erre a széleskörű légoltalmi kötelezettségre, valamint a légoltalmi cikkek különleges és az előírt gyakorlatban szokatlan műszaki előírásaira, gondoskodni kellett arról, hogy az érdekeltek a szokásos kereskedelmi forgalomban csak olyan légoltalmi cikkekhez jussanak, amelyek a szakszerűség követelményeinek megfelelnek.

Ezt a célt kívánták biztosítani a m. kir. iparügyi miniszter 12.600—1938. Ip. M., a m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter 15.600—1938. K. K. M., valamint a m. kir. honvédelmi miniszter 1200. eln. OLP. 1938. sz. rendeletei. Valamennyi az 1938. év első felében jelent meg.

A gyakorlat tapasztalatai bebizonyították, hogy az ellenőrzési eljárást egyszerűsíteni, míg a rendelkezések alá eső cikkek körét tágítani kell; ezért a 12.600—1938. Ip. M. és az 1200. eln. OLP. 1938. sz. rendeleteket hatályon kívül helyezték (23.700—1940. Ip. M. sz. rendelet) és azokat — az 1939:II. tc. 115. §-ában foglalt felhatalmazás alapján — a m. kir. honvédelmi miniszter által a m. kir. iparügyi miniszterrel egyetértőleg kiadott 81.200. eln. lgv. 1940. sz. egységes rendelettel helyettesítették. Ugyanekkor a 15.600—1938. K. K. M. sz. rendelet módosítására a m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter a 61.800—1940. K. K. M. sz. rendeletet adta ki.

A 81.200. eln. lgv. 1940. H. M. sz. rendelet a következő anyagokról intézkedik: A gázálarcokról, valamint azok szűrőiről és egyéb tartozékairól, a gázkimutató készülékekről (anyagok, eszközök), a gázmentesítés céljára szolgáló klórmészről, a gázvédő ruházati cikkek készítéséhez szükséges anyagokról, a gázvédő ruházati cikkekről (ruháról, kesztyűről, lábbeliről), a gázvédelmi oktató eszközökről, az oxigén-mentesítő, szűrő, szűrőmentő készülékekről, az óvóhelyi szívószűrő berendezésekről, az óvóhelyi nyílászáró szerkezetekről, a légoltalmi óvóhelyek berendezési és felszerelési tárgyairól, a faszervezetek égését gátló (lángmentesítő) anyagokról, a légoltalmi célra szolgáló korrózióvédelemről, a riasztóberendezésekről (riasztóeszközök, riasztóeszközök berendezései, riasztóeszközök vezérlő berendezései), a légoltalmi elsőtétítési célra szolgáló anyagokról, eszközökről és berendezésekről (szervetanyagok, papíryanagok, épületnyílászárók elsőtétítés céljából való eltakarására szolgáló szerkezetek, a csökkentett közvilágításban alkalmazásra kerülő lámpaernyőzések, lámpaszervelvények, toldatok, az elsőtétítő szolgálatban alkalmazásra kerülő külső irányfénylámpák, a belső helyiségben, lépcsőházakban, udvarokon stb. való tájékozódás és a

közlekedés biztosítására szolgáló irányfények, az elsőtétítő szolgálatban alkalmazásra kerülő készülékek és egyéb világító eszközök, járóművek fényeinek légoltalmi szempontból szükséges csökkentésére szolgáló berendezések) és a légoltalmi acélsisakokról.

A 81.200. eln. lgv. 1940. H. M. sz. rendelet nem intézkedik a légoltalom céljait szolgáló egészségügyi anyagok tekintetében; ez utóbbi tárgyban a m. kir. iparügyi miniszter — a m. kir. honvédelmi miniszterrel egyetértőleg — a 39.302—1939. Ip. M. sz. rendeletet adta ki. Ez a rendelet intézkedik a klórmész-puderról, a klorogénium-típusú vegytiszta anyagból készült puderról, a gázsebecsomagról, a légoltalmi kis mentőládáról, a légoltalmi nagy mentőládáról, a légoltalmi mentőtáskáról és a légoltalmi orvosi táskáról.

Értelemszerűen egészíti ki a röviden ismertetett rendeleteket a polgári lakosság légoltalmi gázálarcai tekintetében kiadott 88.050. eln. lgv. 1939. H. M. sz. rendelet, amely a munkagázálarc, a gumi munkagázálarc és a népgázálarc leírását tartalmazza, valamint a felsorolt gázálarcok beszerzési módjait és jelenlegi eladási állapotát meg.

Az eddig felsorolt összes rendeleteket a m. kir. honvédelmi minisztérium egy füzetben összefoglalva adta ki „A légoltalmi cikkek előállítását, kereskedelmi forgalmát és műszaki követelményeit szabályozó rendeletek” címen, amely a *Riadó* kiadóhivatalában kapható 80 fillérért.

Az ellenőrzés szempontjából számbajövő rendeleteket egészíti ki a 88.090. eln. lgv. 1939. H. M. sz. rendelet alapján kiadott Gázutasítás 2. (A gázvédelmi eszközök használata, karbantartása és tárolása) mellékleteként megjelent „Utasítás a gázálarcok árusításával foglalkozó cégek gázkamráinak létesítésére és használatára”. Ez az Utasítás legújabbán második bővített kiadásban is megjelent és a gázkamrák létesítésére és használatára vonatkozó előírást ugyancsak magában foglalja.

Ezekkel a rendelkezésekkel a hatóságok levették a közönség válláról annak a gondját, hogy a légoltalmi cikkek beszerzésénél a bizonytalanság kellemetlen érzésével vásároljon, nem tudván azt, hogy kitűnő, megbízható, avagy rossz áruval áll-e szemközt.

A felsorolt és ismertetett rendeleteket a kereskedelmi forgalombahozatal szempontjából a kereskedelemügyi miniszter 2739. I. a.—1939. számú felhatalmazása alapján Budapest székesfőváros polgármestere a polgármesteri XIV. (központi országmozgósítási) ügyosztály előadójából alakított bizottsággal 1939. szeptember 1-től kezdődőleg rendszeresen ellenőriztette. Az ellenőrzés kiterjedt elsősorban az iparendedély alapján árusító cégeknél a forgalombahozott légoltalmi és gázvédelmi cikkekre, van-e a rendeletben előírt megfelelő gázkamrája a gázálarcpróbaéhoz stb., továbbá a legkülönbözőbb lapokban megjelent sok hirdetés és a beérkezett feljelentések, panaszok alapján annak a megállapítására, hogy a légoltalmi és gázvédelmi cikkek árusító cégek rendelkeznek-e az előírt iparendedéllyel. Az 1939. évben 67 cégnél, 1940-ben eddig 56 cégnél jelent meg ható-

sági ellenőrző bizottság, természetesen egyes cégeknél ismételtén is. Az 1939. évben 24 és 1940-ben eddig 3 kihágási eljárás indult a rendeletek előírásainak be nem tartása miatt. Az ellenőrzés jó hatása rövidesen tapasztalható volt: az első négy hónap alatt tapasztalt 24 kifogás a következő kilenc hónapban 3-ra apadt.

Az eddig megtartott ellenőrzések folyamán ismételtelen előfordult, hogy cégek engedély nélkül hoztak forgalomba légtalmi és gázvédelmi cikkeket, hogy előírt cikke helyett a célnak meg nem felelő póteszközt árusítottak; hogy az óvóhely-ajtó zárókalantyú tengelye körüli tömítésnél gumilapot alkalmaztak, ami nem előírászerű; a rendeletben előírt gázkamra nem volt, vagy az előírásnak megfelelő, nyilvánvaló volt tehát, hogy az eladott gázálcocokat a könnyeztető gázzal előírt próba nélkül szolgáltatták ki; a kérdéses légtalmi és gázvédelmi cikket az előírt ellenőrző vizsgálat nélkül hozták forgalomba; hiányos feliratok pótlására több alkalommal figyelmeztették és szólították fel a cégeket; gyakran az előírt használati utasítás hiányzott. A forgalombahozott lángmentesítő anyagokat részben az előállítónál, gyakrabban a tetőszerkezetet lángmentesítő munka alkalmával a helyszínen vett minta alapján bírálták el, hogy az előírt követelményeknek megfelelnek-e; az iparügyi és honvédelmi miniszter által engedélyezett, de nem az engedélyezett minőségű lángmentesítő anyag forgalombahozatala miatt több cég ellen, egyesek ellen pedig ismételtén is kihágási eljárást kellett indítani; olyan eset is előfordult, hogy a megfelelő lángmentesítő anyagot a lángmentesítő munkát végző cég hígította, ekkor a hígító ellen indult eljárás.

A megindított kihágási eljárás már eddig is több jogerős büntetést eredményezett. Felmentő ítéletet hozott egyik kerületi rendőrbüntetőbíró az óvóhely-nyílászáró szerkezeteket gumitömítőanyag nélkül raktározó céggel szemben a „Rendőri büntető szabályzat” (Rbsz.) 515. §-a (1) és (2) pontja alapján azzal az indokolással, hogy a gumitömítés nélkül raktározott nyílászárószerkezethez a szállításkor a gumitömítőanyag még csatolható; az ítélet jogerős.

Tekintettel arra, hogy a hatósági légtalom kiépítése előrehaladott már, de mégis vannak még beszerzendő légtalmi és gázvédelmi cikkek, pótlások és kiegészítő felszerelések, a lakóházak légtalmi felszerelésének határideje lejárt ugyan, de kiegészítő és pótló beszerzések itt is történnek még, a légtalmi cikkek hatósági ellenőrzése ezután is indokolt. *Ezzel a feladattal a műszaki előírások ellenőrzésére is kiterjedőleg országos viszonylatban célszerű volna a tűzoltóságot megbízni.*

A légtalom hatósági és önvédelmi része is elsősorban a fegyelmességen és tudáson alapul — tehát erkölcsi és szellemi tényezőkön —, mégis az anyagi tényezők fontosságát sem szabad lebecsülnünk, különösen azért nem, mert a légtalom anyagi tényezőit képező berendezések, felszerelések, eszközök és anyagok mind különlegesek. Ezeknek az eszközöknek jóságát, alkalmasságát, teljesítőképességét és azt, hogy az előírt rendeletek követelményeinek megfelelnek-e, kellő előképzettség és a vizsgálóeszközök nélkül nem lehet megítélni. Ezért szükséges a légtalmi cikkek hatályos hatósági ellenőrzése.

A felszabadult Muraköz tűzoltóságainak visszatérése Vas megye Tűzoltó-Szövetségéhez

Nagyszabású tűzoltónappal ünnepelte meg a muraszombati járás önkéntes tűzoltósága a Vas megyei Tűzoltó-Szövetség kebelébe történő visszatérését.

A tűzoltónapra Muraszombatba érkeztek: vitéz Szücs István dr főispán, Horváth Kálmán dr alispán, a Vas megyei Tűzoltó-Szövetség elnöke, Kiss Emil dr az Országos Tűzoltó-Szövetség alelnöke, Wälder Gyula, Esső Sándor dr és Tornósy György dr országgyűlési képviselők, Mészáros Hugó dr szombathelyi polgármester, Gyöngyös Endre dr közzei polgármester helyettes, Nagy János dr szombathelyi főszolgabíró, Széll Elemér kerületi tűzrendészeti felügyelő, Horváth Miklós vármegyei tűzrendészeti felügyelő, a járási tűzrendészeti felügyelők, a megye összes nagyobb tűzoltóegyesületének parancsnokai, számos hivatásos és önkéntes tűzoltótiszt, Körmen és Szentgotthárd képviselői és sok polgári érdeklődő Szombathelyről. A visszatért területről részt vettek az ünnepségen a járás katonai parancsnoka, Olajos József dr főszolgabíró, Hartner Nándor a Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület elnöke, nemes Breuer Pál őrnagy, a járási katonai parancsnokság tisztjei és természetesen a járás összes önkéntes tűzoltóegyesületei.

Reggel 8 órakor istentiszteletekkel kezdődött a tűzoltóság ünnepi összejövetele. Háromnegyed 9 órakor pedig a muraszombati városi moziban felszámoló közgyűlést tartott a muraszombati járási tűzoltószövetség, mely eddig még a régi, a jugoszláv szervezet alapján működött.

A felszámoló ülést a Híszkegy után Benkó József gyáros, a járási szövetség elnöke nyitotta meg. Meleg szavakkal köszöntötte a megjelent vendégeket, majd így folytatta beszédét:

— Hálától túlradó fohász száll ezekben az ünnepi percekben valamennyiünk szívéből a mindenható Istenhez, aki engedte, hogy megérjük felszabadulásunk régen várt, nagyszerű ünnepnapját és hálatalt, hódoló szívvel gondolunk vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó urunkra, akinek bölcs országlása talpra állította megtiport nemzetünket és akinek parancsára dicső honvédségünk ismét birtokába vette ezt az ősi magyar földet.

— Ma, amikor beteljesedtek reményeink, kárpótlást kapunk mindazért, amit a multban némán szenvedtünk, jutalmat kapunk mindazért, amit a magyar aratás reményében végeztünk. Ez a jutalom az, hogy büszkén és magyaros öntudattal jelenthetem a Vas megyei Tűzoltó-Szövetség vezetőinek: a muraszombati járás önkéntes tűzoltósága jó munkát végzett a megszállás huszonkét esztendeje alatt és boldogan áll készen arra, hogy kivegye teljes erejéből a részét a magyar munkából, a megye tűzoltóságának nagyszerű munkájából.

Ezután formai javaslatot tett a felszámolásra, amit a közgyűlés egyhangúan elfogadott. Majd kérte a járási katonai parancsnokot, hogy nevezze ki a járási tűzrendészet felügyelőjét és helyetteseit.

Ezután Radványi József ezredes emelkedett szólásra. Elismerő és meleg szavakkal szólott a járás tűzoltóinak nagyszerű munkájáról. Kiemelte, hogy ez a munka elsősorban Benkó József parancsnok érdeme, akinek elismeréssel tartozik az egész ország. Majd kinevezte a járás tűzrendészeti felügyelőjét Benkó József személyében, helyettes felügyelőkké pedig Dillrich Gusztávot, Kühár Istvánt, Obál Jenőt és Fram Vilmost nevezte ki. Az új tűzrendészeti felügyelő és helyettesei ezután esküt tettek.

Benkó József most már mint a járás tűzrendészeti felügyelője kérte a Vas megyei Tűzoltó-Szövetség választmányát, hogy vegyék fel a járás 106 szervezet nélkül maradt egyesületét a megyei szövetség kebelébe. Ezután Horváth Kálmán dr alispán elnökle a Vas megyei Tűzoltó-Szövetség választmányát egyhangúlag elfogadta az egyetlen indítványt, felvették a 106 egyesületet a megyei szövetségbe.

Ezután kivonultak az üléseken résztvevő előkelőségek a nemzeti zászlókkal ékesített Szabadság-térre, ahol már nagy tömeg várta a zászlóátadási ünnepség megkezdését. A felszabadulási ünnepség óta dísztribünről először Benkó József mondott nagyhatású üdvözlő és buzdító beszédet. Végül bajtársai nevében ünnepélyes fogadalmat tett. Kiss Emil dr. az Országos Tűzoltó-Szövetség alelnöke és Horváth Miklós rövid beszéd kíséretében átadta a zászlót Benkó Józsefnek, majd a Szabadság-téren felsorakozott tűzoltóság bemutató gyakorlatokat tartott tíz kézi és tíz moottorfecskendő bevonásával. A gyakorlatok pontosak és gyorsak voltak, a tűzoltóság nagyszerű kiképzésről és fegyverzettségéről tett tanubizonyosságot.

A gyakorlatok után Széll Elemér kerületi tűzrendészeti felügyelő kifejezte elismerését és kifejtette, hogy a belügyminiszteriumba is jelentést tesz a muraszombati járás önkéntes tűzoltóságának nagyszerű képzettségéről.

A 1941. Szeptember 15-én tartott légoltalmi gyakorlat felirata a hazafias tüzoltónap nyilvános ünnepségeit.

A meghívott előkelőségek és a tűzoltótisztek ezután díszvendégek részét a Központi vendéglőben, amelyen Horváth Miklós dr. alispán a Kormányzó úrra, Benkó József a vendégeknek mondott pohárköszöntőt.

HIVATALOS RÉSZ

Tűzoltó bemutató gyakorlat

A *Budapesti Tűzoltótestületek Szövetsége* a székesfővárosi hivatásos tűzoltósággal, a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség közgyűlését megelőző napon, 1941. évi szeptember hó 6-án délután 17 órai kezdettel, Budapest, XI, Tass vezér-utca 9. szám alatti budai osztályparancsnokságon a vállalati tűzoltóságok közreműködésével nagyszabású bemutató gyakorlatot tart.

A gyakorlaton bemutatásra kerül

1. A budai osztályparancsnokság épülete és szerel.
2. Vízugarak és fecskendők és pedig:
 - a) korszerű puttonyfecskendő sugár revolverszórával;
 - b) vízvezetéki egységes sugár;
 - c) 800 percliteres kismotorfecskendőről 4 „E”-sugár;
 - d) 2000 percliteres Fiat autófecskendőről 6 „E”-sugár;
 - e) 2000 percliteres Fiat autófecskendőről egy 28 mm-es lövőkével motoros sugár;
 - f) három autófecskendőről táplált vízágyu-sugár;
 - g) falólétrára szerelt sugár;
 - h) vállalati tűzoltóságok támadási gyakorlata.
- Tűzbemutatók:
 - a) fémagya oltása két szárazoltógép két porsugarával;
 - b) 10 négyzetméter alapterületű olajtűz oltása puttonyfecskendő légabszúrával;
 - c) 10 négyzetméter olajtűz oltása két 10 köbméteres légabszúrával;
 - d) 10 négyzetméter falólétrára szerelt 10 köbméteres légabszúra oltás.

A bemutatót a székesfővárosi hivatásos tűzoltó-parancsnokság III. műszaki szakosztálya készíti elő és vezeti.

Tiszti és altiszti

rőzsekéseket

legszébb kivitelben szállít
MÉSZÁROS LAJOS műtövismester
 Budapest, VIII, Mária-utca 15
 T e l e f o n 3 4 9 - 8 5 9

MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓTISZTKÉPZŐ TANFOLYAM PARANCSNOKSÁGA

(IX. járási tűzrendészeti felügyelői tanfolyam.)

Hirdetmény

A m. kir. belügyminiszter úr 189.899—1941. B. M. szám alatt — feltételeknek megfelelő kellő számú hallgató jelentkezése esetén — a IX. járási tűzrendészeti felügyelői tanfolyamnak Budapesten, 1941. évi szeptember hó 15-től 1941. évi november hó 22-ig való megtartását engedélyezte.

A tanfolyamra a felvételt írásban kell kérni. A kérvényt a tanfolyam parancsnokságához (Budapest, VIII, Kun-utca 2. sz.) kell benyújtani. A kérvény benyújtásának legkésőbbi határideje 1941. évi szeptember hó 9-ének déli 12 órája.

A kettő (2) pengős okmánybélyeggel ellátott kérvényhez mellékelni kell a folyamodó:

- a) születési anyakönyvi kivonatát;
- b) főiskolai vagy legalább érettségi, avagy azzal egyenlő iskolai végzettségét igazoló bizonyítványát;
- c) katonai szolgálatát és esetleges légvédelmi kiképzését igazoló okmányát;
- d) magyar állampolgárságot (községi illetőséget) igazoló okmányát (közszolgálatban állóknak ezt az okmányt nem kell csatolniuk);
- e) testi épséget igazoló hatósági orvosi igazolványát;
- f) feddhetetlen előéletű és nemzeti szempontból teljes megbízhatóságát igazoló erkölcsi bizonyítványát (közszolgálatban állóknál az erkölcsi bizonyítványt a hivatalfőnök ily tartalmú bizonyítványa pótolja);

A tanfolyamra megállapított felvételi díjat a kérvény benyújtása alkalmával be kell fizetni és ezt a befizetést befizetési lap szelvény csatolásával kell igazolni.

A tanfolyamokkal kapcsolatban a következő díjak fizetendők: a) a felvételi díj 10 (tíz) pengő; b) tandíj könyvek nélkül 100 (egyszáz) pengő; vizsgadíj 30 (harminc) pengő.

A felvételi díjat a kérvény benyújtása alkalmával, a tandíjat a tanfolyam első napjáig, a vizsgadíjat a vizsga napjáig a tanfolyam parancsnokságnál kapható „Magyar-Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyam, Budapest, VIII, Kun-utca 2” című 47. számú vagy biankó postatakarék-pénztári befizetési lapon kell befizetni.

A felvételi bizottság a köztudomásúlag nem szerelt kérvényeket nem veszi figyelembe.

A tanfolyamra elsősorban azokat veszik fel, akik már ezidőszerint is hivatásos tűzoltótiszti vagy tűzrendészeti felügyelői állásban vannak, illetőleg az utóbbi tennivalókat látják el és akiket a tanfolyamra felettes hatóságuk küld ki; azután azokat, akiket valamely hatóság kíván tűzoltótisztté, tűzrendészeti felügyelővé kiképeztetni; végül azokat, akiknek főiskolai végzettségük van vagy a hadseregben mint tisztek szolgálnak.

A hallgatók a tanfolyam tartama alatt iskolai fegyelem alatt állanak és rendszeres tűzoltói szolgálatot teljesítenek.

A felvételi bizottság döntéséről a felvételre jelentkezőket a tanfolyam parancsnoka írásban értesíti, a tanfolyamra felvett jelentkezőkkel azonkívül a tanfolyam megkezdésének pontos időpontját is közli.

Budapest, 1941 augusztus 1-én.

A Magyar Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyam
 Parancsnoksága

Felhívás a pécsi kerületi tűzoltó-tanfolyam látogatására

Pécs szabad kir. város tűzoltófőparancsnoksága a 73.538—1940. V. B. M. számú rendelet alapján 1941. évi szeptember hó 29.-től október hó 19.-ig terjedő időben Pécsen, a tűzoltólaktanyában kerületi tűzoltótanfolyamot tart.

A tanfolyam felvételi, tan- és vizsgadíja, szakkönyvek, ruha- és felszerelés használati díja együt hallgatónként 70 pengő, az étkezés díja személyenként 80 pengő, mely összegben a laktanyai elszállásolás díja is be van számítva. A tan- és étkezési díjat a jelentkezéskor kell lefizetni.

A kerületi tűzoltótanfolyamra elsősorban a községek, vállalatok, uradalmak és intézmények kiküldöttait, azután a fennmaradó helyekre az alkalmas önként jelentkezőket veszem fel.

A hallgatókat a felvételtől folyó évi szeptember hó 25.-ig írásban értesítem.

A tanfolyamot elméleti és gyakorlati záróvizsga fejezi be.

A sikerrel vizsgázott hallgatók a tanfolyam elvégzéséről a kerületi tűzoltótanfolyam felügyelőjének hivatali bélyegzőjével ellátott bizonyítványt kapnak, amely önkéntes, köteles és magán (gyári) tűzoltóságok parancsnoki, tiszti állásaira képesít.

Pécs, 1941 július 30.-án.

Sik Lajos dr sk.,
tűzoltófőparancsok, a tanf. parancsnoka

Pályázati hirdetés

Szeged városnál megüresedett, a X. fizetési osztályba sorozott egy tűzoltófelügyelői és a XI. osztályba sorozott egy tűzoltósegédfelügyelői állásra pályázatot hirdetnek.

A pályázati kérvényeket Tukats Sándor dr főispán úrhoz 1941. évi augusztus hó 30.-án 12 óráig kell benyújtani.

Szeged, 1941 július 21.-én.

Pálffy József dr polgármester

Pályázati hirdetés

Salgótarján megyei városnál elhalálozás és új szervezés folytán betöltendő négy próbaidős hivatásos tűzoltói állásra a törvényszerű illetmények mellett pályázatot hirdetnek.

Az állások betöltéséhez a 180.000—1936. B. M. számú rendeletben foglaltakon felül gépészi és gépkocsivezetői vizsga sikeres letétele igazolandó.

Az állások kinevezés útján kerülnek betöltésre.

A szabályszerűen felszerelt és felülbélyegzett kérvényeket Salgótarján m. város iktatóhivatalába 1941. évi augusztus hó 30. napjának déli 12 órájáig kell benyújtani.

Hiányosan felszerelt vagy elkésve beadott kérelmeket nem veszek figyelembe.

Salgótarján, 1941 augusztus 2.-án.

Horváth sk., polgármester h.

HÍREK

Tűzoltónaptár

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnöki tanácsa üléseit az 1941. évben a párosszámú hónapokban tartja.

Az Országos Tűzoltó-Szövetség Segélyzőpénztára elnökségi üléseit az 1941. évben április, június és december hónapokban tartja.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség közgyűlését 1941 szeptember 7.-én tartja.

A IX. járási tűzrendészeti felügyelői tanfolyam kezdete 1941 szeptember 15.-én.

Törvényhatósági tűzoltótanfolyam kezdete Újpesten 1941 szeptember 9.-én.

Kerületi tűzoltótanfolyam kezdete Pécsen 1941 szeptember 29.-én.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség folyó évi szeptember hó 6.-án, délelőtt 11 órakor székházában elnöki tanácsulást tart. Ugyanaznap délután 5 órakor a székesfővárosi tűzoltóság Tass vezér-utcai alosztályán tűzoltóbemutatót tart. Már ezúton felhívjuk a szeptember 7.-én tartandó közgyűlésre felutazó bajtársakat, hogy ezen a bemutatóon vegyenek részt.

Húszéves felügyelői jubileum. Bensőséges, szép ünnepélyes keretek között ülte meg Bayer István, az orosházi járás tűzrendészeti felügyelője működésének húszéves felügyelői jubileumát. A járás tűzoltótestületeinek tisztjei június hó 22.-én felkeresték Dévényi Lajos vármegyei tűzrendészeti felügyelő vezetésével lakásán a jubiláns Bayer Istvánt, akit meleg szavakkal köszöntött húszéves szorgalmat és elernyedetlen munkásságáért és kérte a Mindenható arra, hogy még sokáig működhessek járása elén a haza és a tűzoltóság további felépítésében. A tiszti küldöttség nagyon szép emléktárgyat adott át, felügyelőjéhez való ragaszkodása jeléül.

Opelka Béla kispesti hivatásos tűzoltó 28 éves korában tragikus körülmények között elhunyt. Július 28.-án bajtársával, Slejt Mihály hivatásos tűzoltóval a soroksári Dunaághoz mentek ki, hogy a kétnapos szolgálat fáradalmi után üdülést keressenek. Vidáman fürdőztek és uszkáltak a mély vízben, mikor egyszer Opelka Béla, aki egyébként jó úszó, egészséges szervezetű volt, hirtelen fáradságot érzett. Bajtársát hívta segítségül, Slejt Mihály azonban éppen ekkor oly távol volt, hogy segítsége későn érkezett. Opelka Béla elmerült s nem bukkant fel többé. Később a hatméteres víz fenekén találták meg holtan. A kispesti tűzoltóság díszszázad kísérete mellett folyó évi augusztus hó 2.-án helyezte örök nyugalomra a város temetőjében. Az őrség egy kiváló, ambiciózus és igen használható tűzoltót, az őrség tagjai pedig egy felejthetetlen kedves, állandóan vidám bajtársat veszítettek el benne.

A Pestvármegyei Tűzoltó-Szövetség ez évi szeptember hó 9.-től 19.-ig törvényhatósági tűzoltótanfolyamot rendez Újpesten, melyre a pestvármegyei tűzoltóságok díjmentesen küldhetnek ki hallgatókat. A nagyszámú jelentkezőre való tekintettel a résztvenni szándékozók mennél előbb adják be jelentkezésüket a Vármegyei Tűzoltó-Szövetséghez.

Hol lehet harangozni? Azokban a városokban és községekben, ahol a riasztást kizárólag motorszirénák vagy olyan hanggerjesztő eszközök látják el, melyek nem harangok, a szokásos időben és alkalmakkor harangozni lehet. Azokban a városokban és községekben azonban, ahol a harangok mint riasztó eszközök szerepelnek, a harangozási tilalom továbbra is fennáll. Mindazon városokban és községekben, ahol a fentiek alapján lehet harangozni, a légoltalmi parancsnokok erről a körülményről a lakosságot tájékoztatassák, nehogy a harangszót tévesen riasztásnak higgyék.

Nagyméretű gyáritűz pusztított Ászár községben július 28-ról 29-re virradó éjjel. A községben levő keményítőgyár egyik raktára fél 1 óra tájban kigyulladt. A helybéli tűzoltóság percek alatt munkához látott és a legveszélyesebb helyen igyekezett a tűz terjedését elvágni. A község tűzoltóságának taktikai ereje azonban kevésnek bizonyult a tűz hathatós feltartóztatására, mert bár egyik oldal felé kétségbeesett erőfeszítés árán sikerült a tűz terjedését meggátolni, kellő mennyiségű sugár hiánya miatt a tüzet nem tudták teljesen körülhatárolni és leküzdeni. Segítségül kellett hívni a komáromi és győri tűzoltóságokat is. A két hivatásos őrség megérkezéig a helybeli, majd a vasdinnyi és kisbéri tűzoltóság is nagy erőfeszítéssel annyira tartotta a helyzetet, hogy a környező raktárak és egyéb épületek nem kaptak lángba. A segítség megérkezése után is nagyon nehéz és kemény munka várt a mindenünnen összegyűlt tűzoltókra, mert a raktárban olyan anyagok voltak, amelyek gyorsan fogtak tüzet és hatalmas lángokkal égtek. Többórás emberfeletti küzdelmet kellett a tűzoltóknak végezni, amíg az egyik igen közel fekvő nagy raktárt teljes egészében meg tudták menteni, majd a tüzet lokalizálni és végül eloltani tudták. A kár meghaladja a negyedmillió pengőt. Délelőtt az illetékes járási főszolgabíró, a komáromvármegyei tűzrendészeti felügyelő, a járási tűzrendészeti felügyelő, valamint a csendőrség és a község vezetősége haladéktalanul megindította a tűzvizsgálatot annak felderítésére, hogy a tűzvészt mi okozta és kit terhel a felelősség.

Új laktanya épül az újpesti tűzoltóság részére. Magyarország legnagyobb iparvárosa, Újpest alig száz év alatt épült fel. A rohamos építkezés és főleg a mammutgyártelepek letelepülése következtében a tűzoltóságnak rendkívül nagy szerep jutott a gyakori és nagyméretű tüzek folytán. A tűzoltóság az eleinte kezdetleges szerkezettel és igen nagy elismerést váltott ki szakszerű, bátor és eredményes működésével, lassankint felszerelés dolgában is mintászerűvé vált, csak egyet nem tudott kivívni: a megfelelő tűzoltólaktanyát. Volt idő, amikor a tűzoltóság a városbelső pincéjében helyezték el, majd „ideiglenesen” — több mint 30 évvel ezelőtt — egy volt vendéglőépületben. Azóta minden évben kérték és sürgették az építkezők és az illetékesek a korszerű tűzoltólaktanya megépítését, míg végre most a régesrégén esedékessé vált építkezés a megvalósulás stádiumába lépett. A laktanya tervei elkészültek s 1941 július 28-án délelőtt megtörtént az épület alapjainak kijelölése s a rákövetkező napokban már megkezdték a földmunkákat. A laktanya alatt nyer elhelyezést a város légoltalmi központja, felette a tűzoltóság telefonszobája és a tisztii irodák. A tisztii irodák felett az emeleten lesznek a tisztii lakások, a legénységi hálóterem a készenléti szertár fölé kerülnek, ahonnan a legénység éjjel csúszópóznákon jut a szerekhez. Az

őrség a legkorszerűbb igényeknek megfelelőleg épül. A legénység részére tágas ebédlő és nappali helyiség, továbbá fürdőszobák állanak majd rendelkezésre. A tisztii irodák mellett hatalmas tanterem épül, mely főleg a vármegyei tűzoltótanfolyamok céljait fogja szolgálni. A tanfolyamhallgatók részére a II. emeleten tágas hálóterem és fürdőszoba készül. Ugyanitt lesz a légoltalmi segélyosztigosok pihenőhelye és az önkéntes tűzoltók őrszobája, valamint a légoltalmi raktár is. A légoltalmi központ mellett megfelelő nagyságú óvóhely, tömlőmosó, gázkamra s ezen túl elkülönítve a központi fűtőberendezés nyer elhelyezést a pincében. A földszinten, a szertár végében lesznek a műhelyek. A telefonszoba képezi az őrség központját, ahonnan a bejárat, lépcsőház, szertár és a tágas gyakorlóudvar közvetlenül ellenőrizhető, úgyhogy az őrség életműködése egy helyről figyelhető és vezérelhető. A telefonszobából a rendelkezések a különböző céloknak megfelelőleg más és más eszközökkel adhatók. A hívőjelek leadására elektromos csengő, a riasztásra különleges elektromos kürt szolgál, ezt kiegészíti a helyiségekben elhelyezett világítóféliaras parancsjelző készülék, a hosszabb parancsok közlésére szolgál hangosan beszélő berendezés és végül a házi telefon-rendszer. A helyiségek egymáshoz viszonyított elhelyezése az eddig leszűrt tapasztalatok alapján a legcélszerűbben van elrendezve s emellett a laktanya külső képe is rendkívül tetszetős és célszerűen van kiképezve. A laktanyát az újpesti tűzoltóparancsnokság igényeinek megfelelőleg, Janáky István okl. építész tervezte. A laktanya építési költségei előreláthatólag 600.000 pengőt fognak kitenni.

Szabályozták a honvédségi és csendőrségi rendfokozatokat. A m. kir. honvédség és m. kir. csendőrséghez tartozó egyének állománycsoport, rendfokozat (rangosztály) és szolgálati viszonyát újból szabályozták. Így a gyalogsági, lovassági, tüzérségi tábornokok és tábornoszernagy (háromcsillagos tábornokok) rendfokozati elnevezés helyett a „vezérezredes” elnevezést rendszeresítették. Visszaállították a tábornok (egycsillagos tábornok) helyett a régi honvédség „vezérőrnagy” rendfokozati megjelölését. Az orvosok, mérnökök, hadbiztosok, állatorvosok és szertásztiek, hasonlóképpen, mint eddig a hadbírák, állománycsoportjuk megjelölésével tisztii rendfokozatú elnevezést nyertek. Így például „orvosvezérezredes”, „mérnökvezérezredes”, „hadbiztos-őrnagy” stb. Az említett új rendfokozati elnevezések vonatkoznak a nyugállományúakra is. — Megszüntették az altiszt fogalmát és a honvédegyének részére őrmestertől alhadnagyig bezárólag a sokkal találobb tiszthelyettes gyűjtőnevet adták. Az eddigi tiszthelyettes pedig a „főtörzsőrmester” elnevezést nyerte. A rendfokozat nélküli egyének, tekintet nélkül fegyvernemükre, a honvéd elnevezést kapták.

Befejeződött a IV. számú kerületi tűzoltótanfolyam. Július hó 26-án délután vizsgázott 29 hallgató a székesfehérvári tűzoltólaktanya tantermében, majd utána a laktanya udvarán gyújtólapos támadást feltételezve három község tűzoltóságának kölcsönös segélynyújtását mutatták be egy körzeti motoroszer bemutatásával. Farkas Sándor helyettes polgármester a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség által adományozott jutalomkönyvek kiosztásakor legnagyobb megelégedésének adott kifejezést az elméleti és gyakorlati vizsgán hallottak és látottak felett s a vizgabizottsággal együtt megállapította, hogy ez a tanfolyam, amelyen túlnyomórészt tanítók és jegyzők vettek részt, eddig a legszebb eredményt mutatták fel. Gáspár István

tűzoltóparancsnok, mint a tanfolyam parancsnoka, megállapította, hogy a tanfolyam szelleme, dacára a reggel 1/27-től este 6-ig tartó elméleti és gyakorlati foglalkozásnak, mely a nyári meleg időjárás mellett fokozott teljesítményt követelt a hallgatóktól, úgy fegyvelmezetség, mint szorgalom tekintetében kiváló volt. A vizsgát követő vacsorán Czövek András dr. aleksúti vezetőjegyző, tanfolyamhallgató társai nevében őszinte köszönetet mondott a tanfolyam parancsnokságának, előadóinak és a hivatásos tűzoltó bajtársaknak azért az önzetlen munkáért, mellyel új tűzoltóvezetőket képeztek ki a községi tűzoltóságok élére, akik a mai kor követelményeinek megfelelő értékes tűzoltókat fognak a falvak tűzbiztonságának védelmére kiképezni, hogy ezzel is hozzájáruljanak a szebb és nagyobb Magyarország újjáépítéséhez.

A moszkvai tűzoltóügyek vezetőit, Jaristjt, Blombergét és Borstont letaróztatták, mert a német bombák nyomán támadt tüzek megfékezése során állítólag szándékos hanyagságot tanusítottak. (Napisajtó.)

A londoni tűzoltóság különleges képességű és felszerelésű tűzoltószakaszokat állít fel az égve leeső, vagy a földön meggyulladó repülőgépek bombarakománya felrobbanásának megelőzésére. A tűzoltószakasz rendkívül gyorsjáratú szerelvényt vonul a helyszínre, hogy idejekorán elolthassa a repülőgépeket, vagy más úton, a bombák kimentése által tegye azokat ártalmatlanokká. A rendkívül veszélyes szolgálatot teljesítő tűzoltók részére a bűváruhához hasonló vastag, nagyellenállású és égheetlen öltözéket létesítettek.

A római műemlékek és muzeális tárgyak megvédésére az olasz hatóságok messzemenő intézkedéseket tettek. Bottai nevelésügyi miniszter intézkedésére az egész ország területén a műemlékeket, szobrokat, romokat stb. homokzsákokkal és védőfalakkal vették körül a háború tartamára, nehogy egy esetleges légitámadás bombái a pótolhatatlan történelmi emlékekben kárt tehesse. A múzeumok kiállítási tárgyainak megóvását is szakszerűen előkészítették. A műkincsek legnagyobb részét már a háború kezdetekor bombabiztos fedezékekbe vitték, a még fennmaradó tárgyakat pedig olyan szekrényekbe helyezték, amelyeket pillanatok alatt el lehet mozdítani helyükről. Ismerve azt, hogy Róma maga tulajdonképpen egy nyitott múzeum, elképzelhető, hogy mekkora gondot és munkát jelentett e preventív munkálatok elvégzése. Pénzre átszámítva, csak Rómában kb. 35—40 millió lírát költött az olasz állam a védőberendezések létesítésére. (Napisajtó.)

Mesterséges bányarobbanások kísérleti célból. A bányalégrobbanások okainak és hatásának tanulmányozására a Németbirodalom több szénbányájában kísérleti tárnákat építettek. A bányalég felrobbantása a kísérleti tárnák bejáratának falába épített vaskatlanokban elhelyezett robbanó töltetek segítségével történik úgy, hogy a robbanás lángja egy keskeny nyíláson lövell be a tárnába. A világ legnagyobb kísérleti tárnáját a Szudéta-vidéken építették meg 225 méter hosszúságban. A tárna a föld felszínén épített megfigyelőhellyel áll összeköttetésben s 25 méteres szakaszon ablakokon keresztül figyelhető meg majd a lángképződés, valamint a szénport nem gyújtó robbanóanyagok viselkedése. Az eddigi kísérletek során kiderült, hogy a láng hőmérséklete a kétezer Celsius-fokot is elérte és a tűz másodpercenként 300 méteres sebességgel, tehát majdnem a hang terjedésének gyorsaságával terjedt.

Szerkesztői üzenetek

„Tűzbiztos.“ Azt kérdezi tőlünk kedves bajtársunk, hogy jó szó-e a „tűzbiztos“ szó. Kénytelen-kelletlen ki kell jelentenünk, hogy — nem jó. Nem pedig azért, mert a magyar nyelvben csak úgy lehet összetett melléknévet alkotni, ha az első rész jelzője a második szórésznek, pl. hófehér = hóhoz hasonló fehér, kőkemény = kőhöz hasonló kemény. A tűzbiztos szóra sehogy sem alkalmazható ez a szabály. Kénytelenek vagyunk azonban elfogadni, mert már annyira átment a közhasználatba, hogy kiirtani alig lehetne. Kísérleteztek a tűzálló szóval, de eredménytelenül, mert az megint mást jelent. Olyan valami tárgyat, aminek nem árt a tűz, pl. a jénai üvegnek, amelyet nem repszott meg. Erre a fogalomra a német nyelv a Feuerfest, Brandfest, Feuerbestendig szókat használja. De ez egyik sem azt jelenti, amit mi a tűzbiztos szó alatt értünk. A Czuczor—Fogarassy Magyar nyelv Szótára a tűzbiztos szó fogalmát inkább a „Tűzellenes“ szóval ajánlja. „Ami a tűz erejének, pusztításainak ellenáll; ami az égés ellen biztosít. Pl. tűzellenes fal, boltozat.“ Nem is fordul elő ebben a „tűzbiztos“ szó, legfeljebb a „tűzbiztosított“, németben Feuerversichert, vagy assecuriert szó, amely olyan valamit jelent, amit biztosítottak tűzkár ellen. Különben az 1903. évben Londonban tartott nemzetközi tűzoltókongresszus is foglalkozott ennek a két szónak értelmével, jelentésével s a következő határozatot hozta: „A kongresszus véleménye az, hogy a „tűzálló“ kifejezés nagyon gyakran nem helyes, melyet Angolországban építési anyagokra és szerkezetekre alkalmaznak. Szükségesnek tartja tehát a kongresszus, hogy a „tűzálló“ fireproof (olv. firprüf) kifejezés kereskedelmi és műszaki forgalomban többé ne használtassék. Viszont a kongresszus a „tűzbiztos“ fire-resisting (olv. firizisztig) kifejezést a körülményekhez képest inkább megfelelőnek tartja és ajánlja, hogy a „tűzbiztos“ szó a „tűzálló“ szó helyett használtassék.“ Hogy azonban az angolok is milyen következtetések e tekintetben, igazolja az a tény, hogy egy legújabb keletű angol szótárban utánanéztünk a dolognak s ott azt olvassuk: „fireproof = tűzbiztos“. Sajnos, jobb és megfelelőbb szavunk nincs erre a fogalomra s ezért kénytelenek vagyunk használni a tűzbiztos szót. Ugyanígy a bombabiztos szónál jobb a bombamentes. Inkább ezt használjuk tehát. Itt ugyanis a szó jelentése valósággal fedi a fogalmat, mert az ilyen hely mentesít a bomba hatásaitól. — B. V., Gödöllő. Megjött. Köszönjük. Legközelebb adjuk is. — Többeknek. Életrajzi adatokhoz ne tessék beküldeni eredeti okiratokat, mert visszaküldésük vagy költséges, vagy kockázatos.

Főszerkesztő: Breznay Imre

Felelős szerkesztő és kiadó: Lukács Zoltán dr

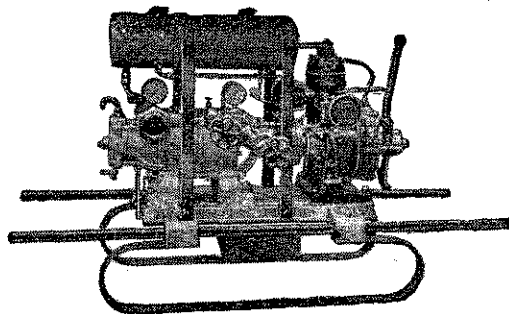
Benzin-
motoros

önfelszívó tűzoltószivattyú

hordozhatóan és kétkerekű targoncán.

Szivattyúk és kompresszorok

minden nagyságban és minden célra.

TELEFON:
1 2 0 - 9 3 2
1 1 2 - 4 0 5

SOMMER és FEIN mérnökök

szivattyú- és kompresszorgyára

BUDAPEST, V, KATONA JÓZSEF-UTCA 3

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség kiadványai

SZAKKÖNYVEK:

II. Vitéz Roncsik Jenő dr:	
Megelőző tűzrendészet, I. rész	1.— P
Megelőző tűzrendészet, II. Alkalmazott rész	1.— P
VIII. Dévényi Endre dr: A tömlő	1.— P
Teasdale Ottó: A tűz és robbanás veszélye	5.— P

SZABÁLYZATOK:

Egyenruházati, ültözködési és tiszteletadási szabályzat	—20 P
---	-------

EGYÉB SZAKIRÁNYŰ KÖNYVEK:

Vitéz Roncsik dr: Gróf Széchényi Ödön élete	5.— P
— — A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 60 éves története	5.— P
Katonai és polgári repülőgépek nemzetközi jelzései	1.70 P

FILLÉRES KÖNYVTÁR:

Konok Péter: Mechanika	44 fillér
— — Géptan	18 „
Vitéz Roncsik Jenő dr: Vármegyei és járási tűzrendészeti felügyelők kötelességei és magatartása	60 „
Vitéz Szalay Lajos dr: Fizika és kémia	18 „
Vitéz Szalay Lajos dr: Kémia	32 „
Villamosság	28 „
Haboltás, gázoltás	30 „

NYOMTATVÁNYOK:

I. Hivatásos tűzoltóságok részére

1. Iktató	3 fillér
2. Törzskönyvi lap	3 fillér
3. Létszámelgazítás és napi működési napló	3 fillér
4. Kárjelzések naplója	3 fillér
5. Kárjelentési napló	3 fillér
6. Kárbejelentés	2 fillér
7. Motorüzemanyagnapló	4 fillér
8. Üzemanyagkivételezési lap	1 fillér
9. Parancskönyv	3 fillér
10. Kihallgatási napló	3 fillér
11. Orvosi vizsgálati könyv	4 fillér
12. Szolgálati jegy	1 fillér

II. Önkéntes tűzoltóságok részére

Önkéntes testületek ügyviteli egységkönyve (kötve).	
Kisebb községek részére	4.— P
Nagyobb községek részére	5.— P
Az egységkönyvben a következő nyomtatványok vannak be- kötve, melyek ívenként is kaphatók:	
a) Borítékív és utasítás az egységkönyv vezet- zésére	3 fillér
b) iktató	3 fillér
c) működési napló	3 fillér
d) törzskönyv és egyéni felsz. kimutatás	3 fillér
e) jegyzőkönyv	2 fillér
f) felszerelések leltára	4 fillér
g) szakkönyvek leltára	3 fillér
h) egyéb értékek leltára	3 fillér

Tűzoltószertárterv	2.— P
Hozzávaló költségvetés	1.— P
Kerületi és törvényhatósági tűzoltótan- folyam törzskönyve	10 fillér
Kerületi és törvényhatósági tűzoltótan- folyam naplója	5 fillér
Fecskendő próbalap, motorfecskendő viz- gálatához darabonként	4 fillér
Fecskendő próbalap, kézfecskendő vizsgá- latához darabonként	4 fillér
Díszokmányürlap	2.— P
Osztályozási lap tűzoltóversenyekhez, 1 drb	2 fillér
Tűzoltói igazolványok:	
Vászonburkolatban	25 fillér
Igazolólap, burkolat nélkül (legénységi)	2 fillér
Személyi lap	2 fillér
Évi jelentés hivatásos, önkéntes, köteles és magántűzoltóságok működéséről	5 fillér
Vizsgálati jegyzőkönyv	5 fillér
Kerületi tűzoltótanfolyambizonyítvány	6 fillér
Törvényhatósági tanfolyambizonyítvány	6 fillér
Törzsvív a tűzoltócsaládokról	8 fillér
Tájékoztató tűzoltócsaládok látogatásához	2 fillér

SZOLGÁLATI ÉRMEK:

V. éves 2.—, X. éves 3.—, XV. éves 6.—, XX. éves 7.—, XXV. éves 11.—, XXX. éves 12.—, XXXV. éves 15.—, XL. éves 16.— P.

Éremszalag 30, igazolványlap 30 fillér

Királyi díszérem kicsinyített mása 30 fillér

A könyvek, nyomtatványok, valamint az érmek ára a szabályszerű névkimutatással a 23.297. számú posta-
csekken előre küldendő be.

Megrendelhetők a MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG irodájában, Budapest, VI, Izabella-u. 51.

Alapítva 1896

M i n d e n n e m ü
tűzoltó- és légoltalmi
felszerelési cikkek
raktárról kaphatók

Mátrai Antal és Társa Rt.

Gyár és központi iroda:
Budapest, XIII, Lomb-utca 34-36 ~ Telefon '299-055
Városi irodák: VI, Teréz-körút 22 ~ Telefon 121-533

Gyárt: kézi- és motor-
fecskendőket, mindenfé-
le létrákat, motollákat,
vízhordó és öntöző lajtó-
kat, szerkocsikat és lég-
oltalmi felszereléseket

Szállítunk

a hatósági előírásoknak megfelelő

Ismertetés
felvilágosítás
és ajánlat
díjtalan

MÁVAG

Telefon 133-394

GYÁRTMÁNYÚ

hordozható benzinmotoros és kézi működtetésű fecskendőket, vízhordó-
és öntözőkocsikat, tűzoltó- és locsoló autókat a legjobb
minőségben, megbízható és tartós kivitelben.

MAGYAR KIRÁLYI VAS-, ACÉL- ÉS GÉPGYÁRAK KERESKEDELMI KÉPVISELETE RT.
BUDAPEST, VIII, MŰZEUM-KÖRÚT 18, II.

KÖHLER ISTVÁN**FECSEKENDŐ-, SZIVATTYÚ-
és tűzoltófelszerelések gyára**

Gyárt: Modern motoros, turbinás és dugattyús
tűzoltófecskendőket, tűzoltószerkeket, felszereléseket
és szivattyútelepeket a tűzoltás és öntözés céljaira

BUDAPEST, X, KORPONAI-UTCA 21. SZÁM

FELTEN ÉS GUILLEAUME RT., BUDAPEST, I.

a budapesti hivatásos tűzoltóság szállítója

GYÁRT: BELÜL GUMIZOTT TŰZOLTÓTÖMLŐT
kivánt méretekben és nyomásig.

LEVÉLCÍM: BUDAPEST 113. POSTAFIÓK. TELEFON: 258-880

Hazai
gyártmány!

MINIMAX

a legjobb magyar gyártmányú kézi tűzoltókészülék. Nem hason-
lítható össze a különböző utánszatokkal. Felvilágosítással szolgál a

MAGYAR MINIMAX RT., BUDAPEST
GYÁR, IRODA: VI, RÓZSA-UTCA 55. TELEFONSZÁM: 123-731

CORVIN ÁRUHÁZ RT.

BUDAPEST VIII, BLAHA LUJZA-TÉR 1-3

Csonka János gépgyára gyártja a

mindenhol bevált, tökéletes **tűzoltómotorokat!**

TÜZRENDÉSZETI KÖZLÖNY

A MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓ-SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én

As előfizetési és kifizetési helye: A Magyar Orsz. Tűzoltó-Szövetség Hivatala, Budapest, VI. Izabella-utca 51. A lapnak szabadon be kell küldeni a postai felvétel díjával.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség, szerkesztőség és kiadóhivatal: BUDAPEST, VI, IZABELLA-UTCA 51. Telefon: 223-254

Előfizetési ára egész évre 12 pengő. A szerkesztőség címére küldött szakcikkeket, ha közlésre alkalmasak, díjazzuk.

A lapot a K. M. belügyminiszter 126.278—1938. B. M. sz. rendeletével („Belügyi Közlöny” 1939. évi 5. sz.) a vármegyék, városok és községek számára

TÜZOLTÓTESTÜLETEK A LAPOT DÍJTALANUL KAPJÁK

Közgyűlésünk előtt

Országos szövetségünk újjászervezése után Kolozsvárott óhajtott megtartani az első közgyűlést.

Mindnyájunk lelkében égett a vágy, hogy átmelessünk a Királyhágón, Erdély szívébe érkezhessünk és énekeljük:

„Édes Erdély, itt vagyunk...”

Meg akart újulni szívünk-lelkünk a visszatért Erdély szellemi életében. Érezni akartuk azt a szellemet, amelyet ott a Telekiek, Jósikák, Bánffyok, Csákyok, Rhédeyek és Kemény Zsigmondok honosítottak meg s amely lelki világ szilárd és erős volt. Évszázadok viharában edzett, a sors vad pörölycsapásai alatt megszilárdult világ volt az, mely sokkal erősebb, sokkal szívósabb volt, mint a magyarországi. Az erdélyi főurak bérces birtokaikban húzódtak meg s nem kíváncsoztak a bécsi udvar ragyogó, de hódító körébe. Megelégedtek Kolozsvárral és annak műveltségével, színházával, irodalmával, zenéjével. Mind maguk teremtték meg és tartották fenn és amely minden körülményben, mindenkor csak magyar akart lenni.

És a világot akartuk közlőrl látni; ebben akarunk részt venni egy-két napig. S mentünk volna azzal a szent meggyőződéssel, hogy a legteljesebb egyetértésben hozunk minden fontos és együttérző határozatot, hogy meghalt Erdély hét főurának emlékét (magyar, szász és oláh), valamint a magyar katolikus, protestáns, unitárius és evangélikus hitvallásait — 22 esztendő, mely idegen hatalom és nemzetiek szorításával volt teli: összekötött és megvédte a magyar nemzetet, szelídített a szíveket és kötötte a lelküket, hogy a magyar állam szeretett gyermeke lett. Az lett ami volt a világháború előtti években, évtizedekben, évszázadok alatt mindenkor. Most módjában volt mindenkinek, hogy összehasonlítsa a magyar uralmat és a másikat. Mindenki józanul és igazságosan mérlegelhetette a kettőt és dönthetett legjobb meggyőződése s tapasztalatai alapján.

Ilyen gondolatokkal szándékoztunk Erdélybe. És mentünk a legszebb reményekkel az egyetértésre nézve is. Bízunk benne, hogy az alaposan előkészített közgyűlés minden pontja kivívja az elismerést, a közgyűlés tagjainak jóváhagyását. S ma is abban a hitben vagyunk, hogy ez bekövetkezik, ha nem jöttek volna közbe olyan világpolitikai események, amelyek előtt meg kellett hátrálnunk s közgyűlésünket el kellett halasztanunk.

Az országos elnökség azonban ragaszkodva alkotmányos szervezetéhez és alapszabályaihoz, nem akarja tovább elodáztatni a közgyűlést és ismét összehívta az ország szívébe, Budapestre. Tette ezt abban a reményben, hogy a főváros, könnyebb megközelíthetése révén, alkalmasabb az ilyen összejövetelekre. De nem is tehetett másképpen, mert az alapszabályok 21. §-ának (3) pontja értelmében az elmaradt közgyűlést Budapestre kell összehívni.

És összehívta abban a reményben, hogy ugyanolyan egyetértéssel, egyszerűséggel s együttérzéssel vesz részt mindenki, mint aminőt Erdélyben reméltünk.

Ezt kéri az elnökség minden bajtársi szervezettől és minden bajtársunktól. És még egyet kér. Tegyük úgy, mint a vasvármegyeiek tettek 1824-ben a megyei tisztújítás alkalmával.

Az történet ugyanis ebben a nemes és elevenen mozgó vármegyében, hogy a tisztújító széken nem „golyóbisokkal szavaztak, mint az már szokásban van, hanem bádog táblácskák, melyeknek egyik oldalán ezen szavakat: *Lélekismeret szerint*, másik oldalán: *Csak a közjóra tekintés!* lehetett olvasni.”

Az országos szövetség elnöksége sem kér mást, csak annyit, hogy kiki saját lelkiismerete szerint és csak a közjóra gondolva szavazzon a tárgysorozat minden pontjánál.

KÖNYVISMERTETÉS

Világítástechnikai alapismeretek, különös tekintettel a lég-
oltalmi elsötétítésre. Írta Pillitz Dezső okl. vegyész mérnök.
Budapest, 1941. A világítástechnikai állomás kiadása. 116 old.
Ára 4 pengő.

Az elsötétítés éppen negatív fogalma a világítástechniká-
nak, mert miért beszélni a fényről, a világítótestekről, ha
sötétséget kell létesíteni? Azonban a légoltalmi elsötétítés
nem a világítás leoltásából áll, mert a belső helyiségekben a
riadó alatt is sok esetben, de a készültség ideje alatt pedig
mindig fenn kell tartani a megszokott világítást s ezért meg-
felelő fénytakarókról, átmeneti fényekről kell gondoskodni.
Ugyanígy a közvilágítás esetében is a készültség alatt a for-
galom és közbiztonság fenntartása érdekében „csökkentett”
világítást, a riadó alatt pedig a közbiztonsági és légoltalmi
szervek részére „irányfényt” kell alkalmazni. Mindebből kivi-
láglik, hogy a „légoltalmi elsötétítés” helyes végrehajtása igen
sok élettani, fizikai és technikai ismeretet kíván meg. A vilá-
gítástechnikai alapismeretek című könyv behatóan foglal-
kozik az ezekre vonatkozó élettani és fizikai törvényekkel,
továbbá pedig nélkülözhetetlen gyakorlati tanácsokat ad az
elsötétítő függönyök teljesítésére, az átmeneti fények, csök-
kentett fények és irányfények alkalmazására. A légvédelmi
készültség alatt fenntartható csökkentett világításnak olyan-
nak szabad csak lenni, amely a felfelé való fényugárzást
meggátolja és a talajról történő fényvisszaverődést annyira
csökkenti, hogy a lakott területek felett fénybúra nem kelet-
kezik, amely a távolról közeledő repülőnek egyébként támpont-
ot adhatna. Ezeknek helyes alkalmazásához szükséges ismerni
a fény tulajdonságait, a szem látó- és észrevelőképességét,
továbbá azokat a fénytani mértékegységeket, mérőeszközöket,
amelyek birtokában a világítótestek helyesen megszerkeszt-
hetők és teljesítményük lemérhető. Szükséges ismerni az egyes
színek és színes fényforrások hatóképességét.

A légvédelmi készültség esetén alkalmazott csökkentett
világítás, valamint a teljes elsötétítés olyan feladatot képez,
melyeknek helyes végrehajtásához nélkülözhetetlenek a vilá-
gítástechnikai ismeretek, a légoltalom vezetésével és ellenör-
zésével megbízottak részére. Mindezeknek a fénytan, világítás-
technika, fényforrások, fényszűrő és fényelosztó szerkezetek,
a fényérés tárgyhöz tartozó legfontosabb tudnivalóknak
összevont magyarázatát és ismertetését tartalmazza Pillitz
Dezső vegyész mérnöknek megjelent értékes könyve.

Légekörtan. Írta Hille Alfred dr egyetemi magántanár, m.
kir. repülő műszaki igazgató. A szerző kiadása, Budapest, II,
Kitaibel Pál-utca 1. Meteorológiai Intézet. 280 oldal, 158 ábra,
10 kétszínnyomású időtérkép, 16 műnyomású kép. Ára teljes
vászonkötésben 9 pengő.

Az időjárás nagy befolyással bír a tüzek keletkezésére, s
főleg pedig az oltási munkálatokra. Légoltalmi szempontból is
— különös tekintettel a gázvédelemre — nagyjelentőségű az
időjárás alakulása és behatása. Ezért ma már a tűzoltótisz-
teknek megfelelő jártassággal kell bírniuk a meteorológiában,
főleg pedig ismerniük kell a légkör tulajdonságait, alkotó ele-
meit és azokat a fizikai elváltozásokat, amelyek a légkörtan-
nal összefüggnek.

Hille Alfred dr ugyan nem a tűzoltók, hanem a repülők
részére írta könyvét, azonban így is rendkívül értékes szá-
munkra, mert a légkörtannal, időjárástannal, a légkör tulaj-
donságaival igen behatóan foglalkozik s kellő áttekintést nyújt
azok számára is, akik ezt a tudományt más oldalról akarják
megismerni és ismereteikből tanulságot levonni.

Az ismertetés első része magát a légkört, a vele foglal-
kozó tudomány tagozódását és a légkörtani vizsgálatok szer-
veit tartalmazza. A következőkben a légkörtani elemeket tár-
gyalja, a légnyomás, hőmérséklet, nedvesség, felhőzet, csapa-
dék mibenlétét, mérési módját és értékeinek eloszlását ismer-
teti. Ezek az ismeretek képezik a légkörtan tudományának az
alapját. Különösen érdekes s tűzoltói szempontból hasznos
részét képezi a könyvnek azon része, amely a légmozgással, a szelek
képződésével s főleg annak mechanikájával foglalkozik.
A szél iránya és ereje a tűz terjedése szempontjából rendkí-
vül fontos tényező, amelynek behatásait így minden vezénylő
tűzoltótisztnak ismernie kell. Hasznosak továbbá a Magyar-
ország éghajlatára vonatkozó táblázatok. Ezek közül külön-
ösen értékes a napkeltét és napnyugtát, valamint a szürkület
időtartamát feltüntető táblázat. sz. N. Gy.

A háztartás üzeme veszélyes

A Magyar Statisztikai Szemle legutóbbi száma tanul-
mányt közöl a magyarországi halálos végződésű balesetek-
ről. A statisztikai kimutatás szerint a legutóbbi tíz esztendő
alatt Magyarországon 22.627 ember pusztult el baleset követ-
keztében. Azokat, akiket nemcsak ennek a számnak megdöb-
bentő nagysága érdekel, hanem az is, hogy ezt a veszteséget
miképpen lehet csökkenteni, elsősorban az érdekli, hogy a
balesetek milyen körülmények között fordulnak elő leggyak-
rabban. Mert kézenfekvő, hogy ott kell legelsősorban és leg-
hathatósabbán prevenciót gyakorolni, ahol a szám adatok, ille-
tőleg a legnagyobb százalékarány tanúsága szerint a védett-
ség a legkisebb.

A nagy tapasztalatokkal rendelkező tűzoltótisztek előtt
nem lesz túlságosan meglepő a Statisztikai Szemle megállá-
pítása, hogy a legtöbb baleset a lakóházakban történik.

Ha ennek okát keressük, elsősorban azt a legegyszerűbb
megállapítást kell tennünk, hogy lakóház sokkal több van,
mint gyár, üzem, bánya stb. Ez azonban magában véve még-
sem elégti ki a tényeket teljesen, mert a balesetek s ezek
között a minket elsősorban érdeklő tüzesetek arányszáma
nemcsak az ipartelegeket nélkülöző közületekben nehezedik
inkább a lakásokra, hanem olyan helyeken is, ahol üzemek
dominálnak.

Így például felhozva egy tipikus gyárvárost, Újpest
statisztikájával bizonyíthatjuk ennek a megállapításnak hely-
ességét, ahol rendkívül sok, nagyméretű és amellett nagy-
mértékben tűzveszélyes gyártelep alkotja tulajdonképpen a
várost, de ahol a mammut-üzemek mellett rendkívül sok
kisebb-nagyobb üzem húzódik meg a lakóházak között. A
kisebb műhelyek zömét az asztalosipar képviseli oly szám-
ban, hogy azok állandó ellenőrzése teljesen lehetetlen. Elkép-
zelhető, hogy Újpesten az állandó felügyelet alatt álló na-
gyobb gyárak elől ezek a rendkívül tűzveszélyes kisebb üze-
mek viszik el a pálmát a tüzesetek száma tekintetében, de a
város tüzesetnaplójának tanúsága szerint a lakóházaknál elő-
forduló tüzesetek még ennél is sokkal nagyobb, mintegy
60—70%-ot tesznek ki, mint az összes üzemek tüzesetei.

Ennek magyarázatát pedig egyedül a lakosság gondat-
lanságában és főleg tapasztalatlanságában kell keresnünk.
Mert amíg az üzemekben a tűzbiztonság szakszerű követel-
ményeire és annak betartására az I. fokú tűzrendészeti ható-
ság szakközegei, a hivatásos tűzoltótisztek és az üzemeknél
megbízott több-kevesebb szakértelemmel rendelkező gyári
tűzoltótisztek, altisztek, vagy legalább is e téren némi jártas-
sággal rendelkező tisztviselők ügyelnek fel, addig a lakó-
házakban, háztartásban a tűzveszélyes anyagok kezelése a
tudatlanságból eredő legnagyobb gondatlansággal történik.
Hangsúlyozni kívánom, hogy a gondatlanság leginkább
tudatlanságból, a háztartásban használt tűzveszélyes eszkö-
zök és anyagok természetének teljes nem ismeréséből fakad.
S ez a tudatlanság és gondatlanság évente többszáz ember
életének és több millióra rúgó nemzeti vagyonnak pusztulását
eredményezi. Különösen a halálos áldozatok száma szembe-
szökően nagy a megéges következtében a lakóházaknál, az
üzemekkel szemben. Ennek magyarázatát abban leljük, hogy
az üzemek tűzvédelmi berendezése, a menekülés biztosítása
és a szakszerű segítség készsége a nagyobb üzemeknél a tűz-
rendészeti előírásokból kifolyólag megvan s a tűzveszélyes
anyagok és gépek kezelőit kioktatják, míg a lakóházaknál ez
mind hiányzik.

Ma már meglehetősen javulást tapasztalhatunk a lakó-
házaknál is, ami kisebb részben a tűzrendészeti hatóság által
megkövetelt és ellenőrzött tűzbiztos építkezésnek, nagyobb
részben pedig a Légoltalmi Liga által végrehajtott tűzvé-
delmi kiképzésnek köszönhető.

Mivel a légoltalmi szempontból történő tűzvédelmi
kiképzés kissé egyoldalú s a szűkreszabott idő miatt a speci-
ális „békébeli” háztartási tüzesetekre és tűzveszélyes anya-
gokra a tárgykör nem terjeszthető ki, továbbá pedig mert a
ház lakóinak zömét nem tapasztalt tűzoltótiszt, hanem rend-
szerint a házmester mint házi légoltalmi parancsnok végzi,
azért a nagyközönség tűz elleni „önvédelme” igen csekély
tudáson alapszik. Itt csak egy megoldás látszik célravezető-
nek: a megelőző tűzrendészet háztartási vonatkozású részét,
a háztartásban előforduló tűzveszélyes anyagok kezelését és a
tűz esetén tanúsítandó magatartást az alapvető iskolai évben
tanítani és gyakorolni kell. sz. N. Gy.

A dissousgáz-palackok robbanásának okai

Irta: Preszly Béla székesfővárosi tűzoltófelügyelő, okleveles mérnök

Hazánk szomorú csúcsértéket állított fel, mert a Magyar Statisztikai Szemle adatai szerint 1940. évi halálos kimenetelű balesetek száma az 1930. évi 1228 halálos balesetről 2888-ra emelkedett. Olyan iparágakban és ipari eszközöknél lépnek fel sorozatos, tömeges halálos balesetek, ahol ezelőtt a baleset csak a szabályt megerősítő kivétel volt. Például felhozható a dissous-gázpalackokból történő hegesztés, ahol éveken át egyetlen egy szerencsétlenség sem fordult elő, most pedig Budapesten, pár hét alatt, két súlyos kimenetelű robbanás is előfordult. Az első gázpalack-robbanás, amely 1941. évi május hó 10-én VI, Vörösmátyó-utca 67. szám alatt az Erőátviteli és Világítási Rt. gyártelepén történt, súlyosabb épületromboláshoz és rongálódáshoz kívül 2 halálos és 74 egyéb véres áldozatot követelt, a második gázpalack robbanása, amely 1941. évi június hó 20-án XIII, Csata-utca 29. szám alatt a Mercedes-Benz Automobil Rt. telepén történt, már csak kisebbhatású épületkárokat és mindössze egy könnyebb sérülést okozott, mert a gyár vezetősége a tűzoltóság idejében adott tanácsa szerint járt el. Míg az első esetben nem lehet megállapítani a robbanás okát, addig a második esetben a robbanás bekövetkezését a szakértelem hiánya segítette elő. Az első robbanást a Tűzrendészeti Közlöny május hó 15-i száma leírta, a második robbanást a későbbiek kedvéért röviden most ismertetem.

1941. évi június hó 20-án 15 óra 40 perckor a Mercedes-Benz telepről távbeszélőn jelentették a tűzoltóság, hogy a hegesztésnél használt egyik dissous-gázpalack szelepe kiömlő gáz és a csatlakozó gumivezeték meggyulladt. A palack elzárása után a gáz egésze megszűnt, az égő gumivezetéket pedig kézi készülékkel eloltották.

Az ügyeletes tűzoltótiszt a tűz színhelyén lévő mérnököt utasította, hogy a gázpalackot az üzem helyiségéből egy félreeső helyiségbe távolítsa el és a palackból a gázt engedje ki. A palackot egy használaton kívül helyezett rakárban helyezték el, ahol a palack 16 óra 13 perckor felrobbant és a robbanás miatt a 20-25 m alapterületű raktárt romba döntötte. (Lásd a fényképet.) Állítólag megállapítást nyert, hogy a palack elzáró csapját nem nyitották ki és a gázpalack azért robbant fel. Ha a tűzoltóság utasítását nem figadja meg és az eloltott gázpalackot a munkásokkal kell üzemben hagyni, tömegkatasztrófa következhet volna a palack robbanása.

Mindenképpen évente hazánkban jóval több mint 10.000 dissous-gázpalack kerül forgalomba és az esetleges baleseteknél a mentést végző tűzoltó életét kockáztatja, megkérdőjelezzük, hogy mi is az a dissous-gázpalack és mi okozhatja a robbanást.

A technika fejlődése mind több és nagyobb vas-szerkezeteket hoz létre, amelyek nem egy darabból vannak kimunkálva, hanem gondosan megmunkált szerkezeti elemeknek összeszegecselése vagy hegesztése révén épülnek fel. A hegesztés mind gyakoribb lesz a szegecseléssel szemben. Ismertebb hegesztő el-

járások: elektromossággal való hegesztés és a gázzal történő hegesztés. Hegesztéshez ritkábban hidrogén-gázt, az esetek túlnyomó többségében pedig karbid-gázt, az úgynevezett „acetilént“ használnak. A gáz felhasználása történhet közvetlenül a fejlesztő készülékből vagy pedig a palackalakú gázakkumulátorból. A palack gázakkumulátor szelepes tartály, amely a szétesésre hajlamos karbidgáz (C_2H_2) alkatrészekre bomlását megakadályozza és igen kis helyen elraktározza.

A karbidgáz hajlamos a szétesésre. A fejlesztő készülékekben a gáz már 1.5 atm. túlnyomással nagyobb nyomásra szétbomolhat. Ez adja a fejlesztő készülékek alkalmazásának határát is. Hatósági intézkedések gondoskodnak arról, hogy a fejlesztő készülékekben ennél nagyobb nyomás fel ne léphessen. Egyik oka annak, hogy a palack a fejlesztő készülékkel szemben annyira elterjedt.

A karbidgáz és acetilén-gáz oxigénnel keverve 3100 C hőfok mellett ég el. Ez a rendkívül magas hő teszi különösen alkalmassá a hegesztésre. És ezért is lehet még nagyobb elterjedésével számolni.

A palackokat 60 atm. túlnyomásra készítik. Majd a palackot cement, aszbeszt, kovaföld és faszén 75 százalékos porozitású keverékével töltik ki. Ezt, az így előkészített palackot acetonnal töltik fel. Az acetonnak az a tulajdonsága, hogy saját térfogatánál huszonháromszor nagyobb térfogatú acetilént képes elnyelni. Ha már most az acetilén-gázt az acetonyadékból 15 atmoszféri nyomás mellett nyeljük el, akkor 1 liter aceton $23 \times 15 = 345$ liter acetilént képes elnyelni. Minthogy egy 40 literes tartályban 75 százalékos porozitás mellett 30 liter aceton fér el, a tartályban $30 \times 345 = 10.350$ liter karbidgáz fér el.

Az acetilén-gáz az acetonyadékból feloldva van elraktározva. A dissousgáz az oldás francia kifejezéséről nyerte nevét. Ezeket a palackokat 15 atm. nyomással szabad csak feltölteni. Hatvan atm.-ra készítik a palackokat, tehát a biztonság négyeszeres.

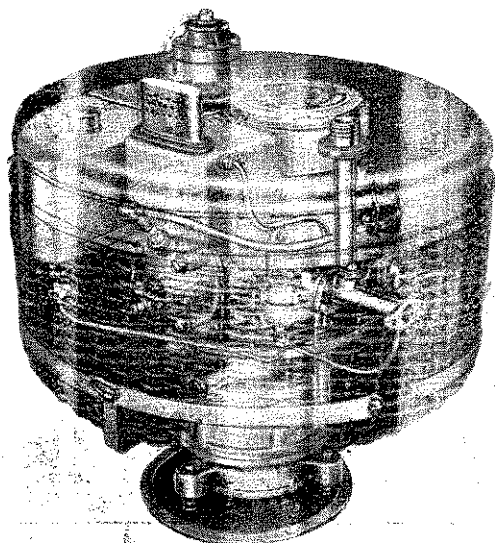
A porozus anyag a palackban megakadályozza a gáz szétesését. Ennek igen nagy a jelentősége, mert csak így lehet az egyébként labilis gázt elraktározni. A szétesés másfélszeres térfogat növekedéssel jár. Minthogy a zárt palackban lévő gáz nem terjeszkedhet, a palack belső nyomása nő és a hőfok emelkedik. Amidón a palackban lévő aceton, akár a gáz szétesése miatt, akár pedig külső hőközlés miatt, például napon áll a palack, tűz kerül a palackhoz stb., eléri a kritikus 55 C fokot, az aceton párolgási hőjét, az eddig folyékony halmazállapotú aceton gőzzé változik és elbocsátja a benne feloldott acetilént ez pedig azonnal huszonnégyeszeres térfogatnövekedéssel jár, ami a palack felrobbanását eredményezi. Ez a palackok felrobbanásának oka. Mi tehát a teendő? Övni a palackokat a nap tüztől és minden hőtől, ha pedig a felmelegedés, vagy a gáz szétesése megindult, azonnal meg kell nyitni az elzáró szelepet, hogy a belül rohamosan kifejlődő káros túlnyomás a gáz kiáramlásával megszünjön, semmi esetre sem szabad kísérletezni a felhevült palack lehűtésével. A bécsi gázakkumulátorgyár egy felmelegedett palackot, szelepet lezárva télen kitett a hóba. A palack 24 óra múlva robbant fel. A hűtés emnyire késleltette ugyan, de meg nem gátolta a felrobbanást.

Természetes, nemcsak így mehet végbe a gázpalack felrobbanása. A budapesti gázakkumulátorgyár egyik szakembere lehetségesnek tartja azt is, hogy rossz redukciósszelep mellett, erősen elhasznált gázpalackban a körülmények kedvezőtlen alakulása mellett oxigén és láng áramlik be. Ez természetesen csak akkor lehetséges, ha a disszociációs kiáramlási sebessége kevesebb, mint a keverék lobbanási sebessége. Ilyen esetben a robbanás azonnal bekövetkezik. A Vörösmarthy-utcai robbanás lefolyása ezeket a jeleket viselte.

Többször lehet hallani azt is, hogy a gázpalack, ha feldől, felrobban. Ez a 150 atm.-nyomással oxigéngázzal feltöltött oxigénpalackra tényleg fennállhat, de nem állhat fenn a 15 atm. folyadékkal töltött gázpalackra. Ez, ha megreped, bizonyos kisebb rombolást végezhet ugyan, de csak akkor robban, ha a felszabaduló gázkeveréket valami szikra egyidejűleg meggyújtja.

LAPSZEMLE

Bihar vármegye és Nagyvárad thj. város tűzrendészeti értesítője közli vitéz Nadányi János dr alispán rendeletét a visszatért területen a tűzoltóságok megszervezése, a tűzoltószerkek felülvizsgálata és a tűzrendészet fejlesztése érdekében teendő intézkedések megtételéről. Az alispán a tűzrendészeti szakközegek jelentéséből megállapítja, hogy Bihar vármegye most visszatért részén a tűzrendészeti viszonyok rendkívül elhanyagoltak, megelőző intézkedéseket az idegen uralom nem tett s a kivonuló katonaság még a csekély számban megvolt tűzoltószerkeket is magával vitte. Ezért utasítja a községeket, hogy mindenekelőtt szerezzék be a 180.000—1936. B. M. számú rendeletet, a tűzoltószerkeket nyolc napon belül vizsgálják felül, a hibák kijavításáról azonnal intézkedjenek s a hiányzó szerkeket szerezzék be. A község vezetősége szervezze meg az önkéntes tűzoltótestületet, illetőleg ahol ez nem lehetséges, a köteles tűzoltóságot. A tűzoltóság szakszerű kiképzése végett válogassa ki a tiszti és altiszti beosztásra alkalmasakat s azokat küldje haladéktalanul tűzoltótanfolyamra. Intézkedik a Tűzrendészeti Közlöny tagdíj ellenében való igényléséről s utasítja a testületek vezetőit, hogy a szaklapot bocsássa a működő tagok rendelkezésére. Utasítja a község vezetőségét, hogy minden tűzrendészeti ügyben a tűzrendészeti felügyelőhöz forduljon az intézkedések megtétele előtt. Egyébként utal a 180.000-es rendelet szakaszainak betartására, így a mezőgazdasági termények tüztől való megvédésére, a tűzvizsgálatok lelkiismeretes megtartására, a tűzoltók baleset elleni biztosítására, a tűzkár biztosításának előnyére, a nyilvános előadásokon tartandó tűzoltói ügyeletrre, a tűzoltói készenlét és éjjeli őrségre vonatkozólag. Közli a vármegyei tűzoltószövetség ezévi választmányi és közgyűléséről készült jegyzőkönyvet, melynek főbb pontjai voltak: elnöki megnyitó; jelentés a tűzoltótanfolyamok megtartásáról; a szövetségi tűzoltózenekar felállítására; körzeti tűzoltó-, mentő- és légmentő kárelhárító állomások felállítása, s mint kiemelkedő javaslat, a Biharvármegyei Tűzoltó Otthon felállítására stb. A közlőny a továbbiakban közli a vármegye területén tartandó tűzoltótanfolyamok időrendjét, a vármegyei tűzrendészeti felügyelői tisztikar névsorát s a vármegyei tűzoltószövetség alapszabályzatát.

EMAG-Szilvay-rendszerü,

szabadalmazott, háton hordozható, úszóra szerelt benzinmotoros centrifugal szivattyú-fecskendő.

Egy ember:

szállítja ki a helyszínre egyedül hozza üzembe egyedül eresztí a vizre egyedül oltja a tüzet

További előnyei:

Nincs szívótömlő és más szívóoldali berendezés Lajtra csatlakoztatható Tűzcsapra csatlakoztatható Vízen üsztatható

Megfelel a 180.000/1936. B. M. sz. rendelet előírásának.

Vadásztöltény-, Gyutacs-és Fémáru gyár Rt. Budapest, V, Mérleg-u. 3

Telefon: 298-960

A Weiss Manfréd-gyár tűzoltósága

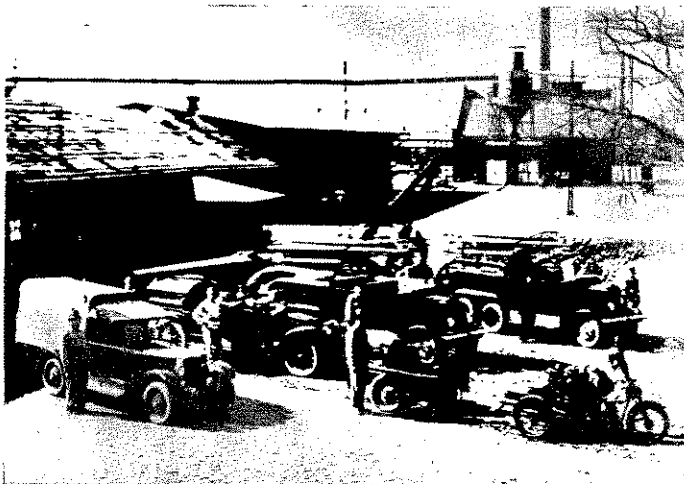
Ismerteti: *Németh Gyula* segédfelügyelő

A Tűzrendészeti Közlöny tanulmányi kirándulásaink sorozatában ezúttal egy gyártelep tűzvédelmi felkészültségét mutatjuk be olvasóinknak.

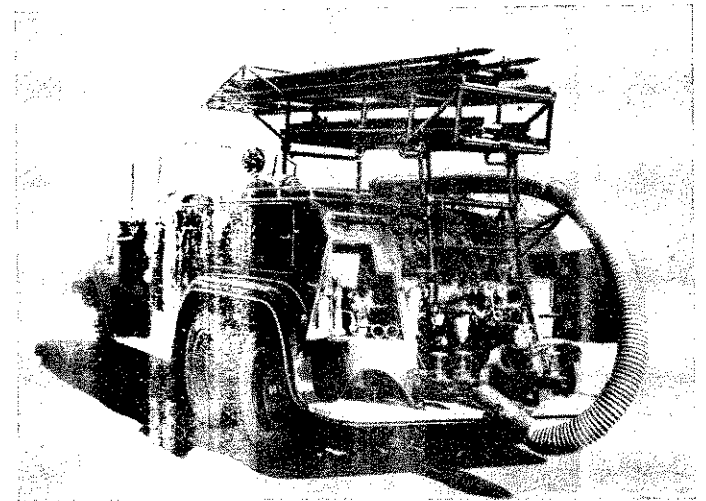
A csepeli Weiss Manfréd-gyár — melyet tűzrendészeti vonatkozásban témául választottunk — egyike Magyarországnak legjelentősebb s világszerte is számottevő ipari vállalatának. Jellege kimondottan gyári üzem s ebben a minőségében termelési ágazatainak sokféleségét és teljesítményének nagyságát tekintve az országban a legelső helyet foglalja el. A vállalat gépi és fémpéldányok, nehéz- és könnyűfém készítmények, gazdasági szerszámok és gépek, ipari berendezések, motorok, személy- és teherjárművek, repülőgépek, továbbá háztartási és egyéb közhasználatú tömegcikkok, zománcárúk, gyümölcs- főzelék- és húskonzervek, szövetneműek s végül hadfelszerelések, hadianyagok, robbantó- és lőszerkepek előállításával foglalkozik.

A gyártelep tehát a technika és vegyipar széles skáláját öleli fel s a felsorolt készítmények és árucikkek alapján a legkülönbözőbb üzemek sorozatát kell magunk elé képzelni. Valójában ez így is van, a gyártelep a termelési ágak szerint többféle osztályból áll, melyek legfeljebb csak azért nem tekinthetők önálló üzemeknek, mert a vezetés, gyártási folyamat, az erőközpontok és közművek stb. elválaszthatatlan egységgé kovácsolják a telepet.

Tűzrendészeti szempontból elképzelhető, milyen nagy szerepe van ezen a telepen a tűzoltóságnak. Egy közepes várost kell alapul vennünk — mert ha a gyártelep kiterjedése nem is, de épületeinek száma és nagysága, valamint az ott foglalkoztatott tisztviselők és munkások lélekszáma ezzel vetekszik —, hogy az önálló tűzoltóság szükségességét megvilágítsuk. Elképzelhető azonban, hogy mennyivel nagyobb nemzetgazdasági értéket kell védeni itt, mint egy vidéki városnál s a tűzoltóságnak mennyivel nagyobb feladatot kell ellátnia a viszonylag nagyobb mérvű és kényesebb körülmények eshetőségei miatt.

A tűzoltóság létszáma ennél fogva nagy s szerepe elsőrendűek. Elhelyezésük jelenleg még kissé szűk, azonban a laktanya a legkorszerűbb berendezéssel van ellátva. A helyiségek első látásra már patinás benyomást keltenek. Ez azonban nem az avultságot jelzi, mert a felszerelés, berendezés masszív s elsőrangú. A patinás jelző azért illik ezekre a helyiségekre, mert érzik a berendezésen is a tűzoltóság nemes múltja. Látszik mindenben, hogy azt komoly és nehéz férfias szolgálatra használták. A tűzoltótiszt szoba és tanács terem falait a testület parancsnokainak és tisztjeinek arcképei díszítik s a nagy tölgyfaasztal elárulja, hogy amelletten igen sok tanácskozás, komoly munka folyt. A szekrényekben díjak és kitüntetések láthatók, a tűzoltóság könyvtárában pedig ott sorakoznak a hazai és külföldi szakkönyvek, folyóiratok.

A telefonszoba berendezése a legkorszerűbb, tűzjelzőberendezése kiterjedtebb mint egy nagyobb vidéki városé. A gyár területén elhelyezett tűzjelző állomáson kívül 220 házi telefon állomás csatlakozik a telefonszobához. A telefonszobából kifutó jelzések adására minden üzemi helyiségben csengő van felszerelve, a nagyobb tüzek jelzésére és egyéb riasztó jelzések adására igen nagyszámú, különleges kapcsolású kisebb szírnék állanak rendelkezésre, nem beszélve a légórtalmi célokat szolgáló jelzőberendezésekről.

A laktanyát 1937-ben bővítették ki s jelenleg nagyobb örszobából, hálóteremből, telefonszobából, konyha, ebédlő, fürdő, öltözőhelyiségekből áll. Tervbe van véve azonban egy korszerű s külön a tűzoltóság céljait szolgáló laktanya építése, mert a jelenlegi örszoba más üzemi helyiségből lett annakidején átalakítva és befogadóképessége már a létszámhoz és a szerkezet mennyiségéhez viszonyítva nem elégséges.

A gyári tűzoltótestületet 1896-ban Weiss Manfréd alakította és szervezte meg. Első parancsnoka lovag Szekeres Richárd igazgató volt, akinek vezetésével az akkor még kézi szerekkel rendelkező tűzoltóság igen nagyméretű tüzeknél vett részt. Ma már a nagyobb

tüzek igen ritkák s azok is méreteiben igen alul maradnak a régebbi esetek mellett. Ez a megelőző tűzrendészet igen gondos alkalmazásának, a tűzbiztos építkezésnek, a gyártási folyamatok tökéletesítésének, a gyári munkások kioktatásának és az állandó tűzoltói ellenőrzésnek s nem utolsósorban pedig a gyári tűzoltóság rendkívül gyors és szakszerű beavatkozásának köszönhető.

A tűzoltóság parancsnoka jelenleg Solti Márton főmérnök, akinek idejében úgy a megelőző tűzrendészet, mint pedig a tűzoltóság mai korszerű felszerelése nagyot fejlődött.

Mellette 8 tiszt, 10 altiszt teljesít szolgálatot, a legénység létszáma 130 fő. Ennek nagyrésze kiképzett gépkocsivezető és motorszerelő. Az aktív tűzoltókön kívül tűzoltói kiképzést kapott a gyár csaknem valamennyi erre alkalmas munkása, akiket a szükséghez mérten szintén igénybe lehet venni. A tűzoltóságnak ezenkívül 36 főből álló kitűnően képzett tűzoltózenekara van.

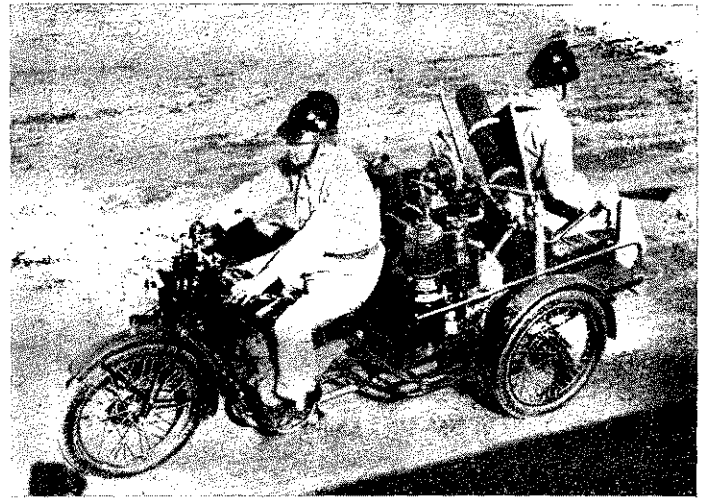
A tűzoltók egyéni felszerelése a legtökéletesebb. Meg kell említeni azt, hogy az országban ez a testület volt az első, amely az új egyenruhával ellátta magát.

Az őrségen átlag 16 fő tart állandó szolgálatot, a többi pedig riasztócsengővel munkahelyéről szólítható el. A gyártelep területén a munkaidőn kívül állandó tűzoltói járőrszolgálat van, a keletkező tüzek mielőbbi felderítésére.

A tűzoltók rendszeres kiképzést nyernek s szolgálatuk alatt fegyelmző és fecskendőszerelési gyakor-

parkot mutatjuk be. Azóta járművek és fecskendők dolgában nagy fejlődés mutatkozott, de kimondottan a tűzoltóság felszereléseinek magvát ezek a szerek képezik.

Ezek közül a két első kivonulószer érdemel különös figyelmet, melyeket a második és harmadik képünk szemléltet. Ezt a két szert a gyár repülőosztálya készítette a tűzoltóság részére terepjáró kivitelben. Ez

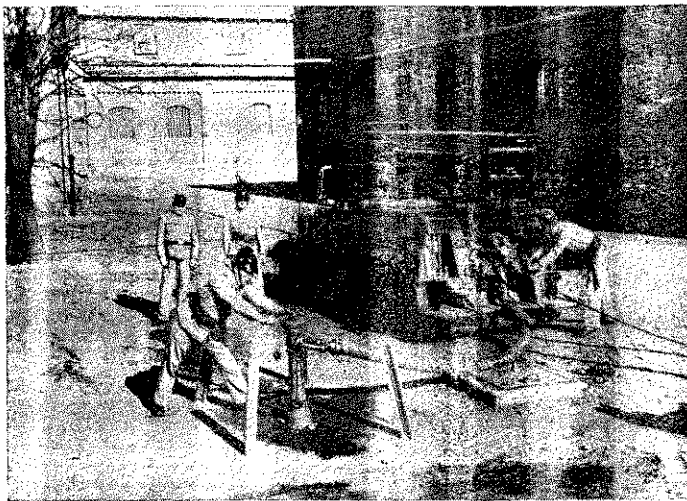

a megoldás a gyár területén indokolt, mert sokszor úttalan utakon, épülő vagy lebontás alatt álló épületek, gödrök között, vasúti síneken, töltéseken kell áthaladni a tűz megközelítése érdekében. A két kocs között a különbség az, hogy az egyik 800 percliteres, a másik 1200 percliteres beépített fecskendővel van felszerelve. A szeren a létrákon, kézi eszközökön, fényszóróberendezésen kívül habfejlesztő és porlőberendezés is van. A szívótömlő készenléti helyzetben van a szereken, melyre vagy szívókosár, vagy a földfeletti tűzcsapok csatlakozására alkalmas különleges rugalmas szarvalakú gyűjtővilla szerelhető. Ez utóbbinak alkalmazását harmadik képünk mutatja.

Negyedik képünkön egy szárítottó-berendezésekkel és puttynyfecskendővel ellátott két főből álló kis egység szállítására alkalmas járművet látunk.

A tűzoltóság természetesen megfelelő mennyiségű nyomótömlővel rendelkezik. Az egész gyártelep vízvezetékkel és vízmedencékkel van ellátva, úgy, hogy a vízszerezés tökéletes. A vízvezeték több pontról egymástól független szivattyúberendezéssel táplálható. A földfeletti tűzcsapok száma a 350-et meghaladja.

A tűzoltóság kivonulásainak száma évente átlagosan 50 körül van s valamikor Csepel község tűzvédelmét is teljesen ellátta. Ma már csak a nagyobb tüzek esetén veszi igénybe a község, mert a városias jellegű Csepel fokozatosan korszerű tűzoltószereket állít üzembe s immár korszerű, új tűzoltólaktanyában állandó őrséget tart.

latokat végeznek, illetőleg tűzoltói és légoltalmi kiképzésben részesülnek. Nagyobb időközönként a teljes őrség összegyakorlatot és támadási gyakorlatot tart a tűzoltótisztek vezetésével.

Ma a Weiss Manfred-gyár tűzoltóttestülete tűzoltószerszám-felszerelés dolgában Budapest székesfőváros tűzoltósága után következik és messze felülmúlja az átlagos vidéki városokat.

Mivel e téren a tűzoltói és a légoltalmi felszerelés tekintetében határvonalat húzni nehéz, első képünkön az évekkal ezelőtti helyzetnek megfelelő tűzoltószerszám-

Mátrai sisak-, tűzoltószerszám- és légoltalmi felszerelések gyára

Keresztény **Mátrai Antal és Társa r.t.**
cég
Budapest, XIII, Lomb-utca 34—36. Telefon 299-055

Kell-e csuklógyakorlat?

A Tűzrendészeti Közlöny részére beküldött cikkek között sok olyan dolgozatot találunk, amelyek közlésre alkalmatlanok. Vannak ezek között dícséretreméltó törekvések, melyeknél csak a stílus nem üti meg a mértéket, akad azonban nagyrátrkán olyan kézirat is, amelynek szelleme, elgondolása nem felel meg.

Nem célunk ezeket egyszerűen papírkosárba vetni, mert nem tartjuk elegendőnek csak az írást megsemmisíteni, sokkal fontosabb magát a téves fel fogást kiküszíbelni a gondolatból. Ezért azokat a cikkeket, vagy részesleteteket, amelyek köztudatban élő téves fel fogásról adnak tanúbizonyságot, összegyűjtjük és a téves megértés eloszlátása végett annak tárgykörét a közlés útjából világítjuk meg.

Az egyik — egyébként más szempontból kifogásolható — cikkben a következő kitétel található:

„Bevallom, hogy csuklógyakorlatokat nem csináltatok önkéntes bajtársaimmal. Szerintem csuklóval nem tudok tüzet oltani, de annál több gyakorlatot csináltatok szerelésben és támadásban egyaránt. A csuklógyakorlatokat minden bajtársam elvégzi odahaza a műhelyben, vagy a házkörül teendők ellátásában; ezt a részt tehát el kell hagyni.“

A magyarországi tűzoltóságok megkapták a kiképzési és átképzési tervet, amely minden részletben pontos tájékoztatást nyújt a teendőkre nézve. Módszeres egymásutánban sorolja fel a teendőket s aluáról építi föl a tűzoltó szaktudását. Kétségtelen, hogy megalkotásuk alkalmával figyelembe vettek mindent és megfontoltak mindent azok, akik az átképzési vagy kiképzési tervezetet létrehozták. Ezek illesztették be a csuklógyakorlatokat is.

Ezzel a kérdéssel tehát csak úgy könnyedén, egy pár odavetett sorban, nem lehet végezni.

A kiképzési és átképzési tervezet maga szerves egész. Benne van minden, ami a tűzoltóknak szakszerűség, továbbá testi-lelki képesség szempontjából szükségesük van. Annyira, hogy ha ezt teljes egészében s lelkiismeretesen feldolgozzák, feltétlenül elsőrangú csapat áll majd a közösség védelmére vész esetén, de készen áll majd akkor is, ha lélekmérgezők dolgoznak mellettük.

Nézzük mindjárt a csuklógyakorlatokat, miért vették be a csuklót a tűzoltókiképzés munkarendjébe? A kérdést két oldalról kell megvizsgálnunk. Egyik a fizikai erő, a testi erő, ellenállóképesség és ügyesség kérdése. Azt mondja a cikkíró, hogy a csuklógyakorlatokat ottan el lehet hagyni, mert hiszen otthon a műhelyben, vagy a házkörül teendők ellátásában.

Itt mindjárt egyik nagy tévedésre mutatunk rá. Arra nevezetesen, hogy a legjobb foglalkozás bizonyos egyoldalú mozgásokkal jár, tehát nem foglalkoztatja az egész testet, hanem csak egyik-másik izomcsoportot. Nem akarok itt kitérni a munkafelosztás túlzásba vitt eseteire, amikor minden munkás csak szinte egyetlen mozdulatot ismétel egész életén át. A newyorki vágóhídon például egyik munkás a marha hullájáról csak a szarvakat vágja le, a másik csak a

két fület, a harmadik a nyelvet stb. Ezenkívül rá kell mutatnom arra is, hogy nem minden mesterség jár föltétlen csuklógyakorlatokkal. A szabó, a cipész, vagy éppen borbély oly könnyű mozdulatokat végez, hogy azok egyáltalán nem érhetnek fel a csuklógyakorlatok hatóerejével. S ne feledjük, hogy nem csak a kéz csuklóiról van itt szó, hanem a lábnak, a lábfejnek, törzsnek, térdnek, vállnak, mellkasnak, könyöknek, karnak, nyaknak, hasnak, hátnak minden izmáról... Van-e olyan mesterség, amely mindezeket az izmokat egyaránt kényszeríti munkára?

Nos, ha nincs — amint hogy nincs — nekünk kell gondoskodnunk arról, hogy a katonás fegyelemben tömörült tűzoltócsapat testben erős, egészséges, nagyobb erőfeszítésekre is kész emberekből álljon.

Mit szól ehhez cikkíró bajtársunk? Vagy mit szól ahhoz, hogy egyik kerületi tanfolyam hallgatói párnapos képzés után alig tudtak mozogni az izomláztól. Folyton panaszkodtak, hogy nem bírják ki a 2—3 hetet. És a vége az lett, hogy pár nap eltelté után mind azt mondotta, hogy minden esztendőben legalább egy ilyen tanfolyamra kellene jönnünk, akkor színegészségesek lennénk mindenkor.

De van a kérdésnek másik, lelki oldala is. És ez még fontosabb mint a testi e vonatkozó kedvező hatás. A csuklógyakorlat egyúttal fegyelmező gyakorlat is. Amikor percről percre, sőt másodpercről másodpercre feszülten kell figyelnem, hogy miképpen szól majd a legközelebbi parancs vagy vezényszó — egyúttal lelki munkát is végzek. És alkalmazkodnom kell az összességhez minden mozdulatommal, egyúttal fejlődik bennem a közösséghez tartozás érzélem. Mihelyt ugyanis eltévesztem, azonnal látnom kell, hogy nincs meg az összhang közöttem és a csapat többi tagja között, mégpedig az én hibámból bomlott meg az összhang.

A tűzoltóságnak is olyannak kell lennie, mint a katonaságnak: teljes egységben kiképzettnek, egy úton járónak, egy elvek szerint dolgozónak. Itt sem lehet a felsőbbbség parancsa ellen dolgoznia senkinek. Tessék csak elképzelni, mit csináltak volna azzal a hadnaggyal, főhadnaggyal vagy századossal, aki a régi osztrák ármádiában mellözte volna a „Gelenksübungot“, vagyis a csuklógyakorlatot? Bizonyosan repült volna egy nap alatt.

Még valamit. Tény, hogy csuklógyakorlatokkal nem lehet tüzet oltani. De az is tény, hogy tisztánpusztán a gőzkazánál és — mondjuk — lendítőkerékkel sem lehet csépelni. Mennyi minden alkotórész kell még hozzá, mint: verőléc, szalmarázó, törekrosta, tisztító, polyvarosta, körosta, homokrosta stb. De ezek a részek mind összedolgoznak, hogy eredményes legyen az egésznek a munkája.

Egy bizonyos, a tűzoltóság olyan, mint a katonaság. Hatalmas gépezet, amelynek minden legkisebb részlete úgy dolgozik, mint a fogaskerekű gép. Mindennek vágnia kell és pedig összevágnia. Csak így lehet remélni, hogy nagyok, erősek, hatalmasok leszünk. Lám, a német hadsereg legnagyobb ereje éppen a szervezethez és a vassfegyelem. Van is látszatja mindenütt, ahol csak megjelenik.

MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓTISZTKÉPZŐ TANFOLYAM PARANCSNOKSÁGA

(IX. járási tűzrendészeti felügyelői tanfolyam.)

Hirdetmény

A m. kir. belügyminiszter úr 189.899—1941. B. M. szám alatt — feltételeknek megfelelő kellő számú hallgató jelentkezése esetén — a IX. járási tűzrendészeti felügyelői tanfolyamnak Budapesten, 1941. évi szeptember hó 15-től 1941. évi november hó 22-ig való megtartását engedélyezte.

A tanfolyamra a felvételt írásban kell kérni. A kérvényt a tanfolyam parancsnokságához (Budapest, VIII. Kun-utca 2. sz.) kell benyújtani. A kérvény benyújtásának legkésőbbi határideje 1941. évi szeptember hó 9-ének déli 12 órája.

A kettő (2) pengős okmánybélyeggel ellátott kérvényhez mellékelni kell a folyamodó:

- születési anyakönyvi kivonatát;
- főiskolai vagy legalább érettségi, avagy azzal egyenlő iskolai végzettségét igazoló bizonyítványát;
- katonai szolgálatát és esetleges légvédelmi kiképzését igazoló okmányát;
- magyar állampolgárságot (községi illetőséget) igazoló okmányát (közszolgálatban állóknak ezt az okmányt nem kell csatolniok);
- testi épséget igazoló hatósági orvosi igazolványát;
- feddhetetlen előéletű és nemzeti szempontból teljes megbízhatóságát igazoló erkölcsi bizonyítványát (közszolgálatban állóknál az erkölcsi bizonyítványt a hivatalfőnök ily tartalmú bizonyítványa pótolja);

A tanfolyamra megállapított felvételi díjat a kérvény benyújtása alkalmával be kell fizetni és ezt a befizetést befizetési lap szelvény csatolásával kell igazolni.

A tanfolyamokkal kapcsolatban a következő díjak fizetendők: a) a felvételi díj 10 (tíz) pengő; b) tandíj könyvek nélkül 100 (egyszáz) pengő; vizsgadíj 30 (harminc) pengő.

A felvételi díjat a kérvény benyújtása alkalmával, a tandíját a tanfolyam első napjáig, a vizsgadíjat a vizsga napjáig a tanfolyam parancsnokságnál kapható „Magyar-Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyam, Budapest, VIII. Kun-utca 2” című 47. számú vagy biankó postatakarék-pénztári befizetési lapon kell befizetni.

A felvételi bizottság a kellően fel nem szerelt kérvényeket nem veszi figyelembe.

A tanfolyamra elsősorban azokat veszik fel, akik már ezidőszere is hivatásos tűzoltótiszt vagy tűzrendészeti felügyelői állásban vannak, illetőleg az utóbbi tennivalókat látják el és akiket a tanfolyamra felettes hatóságuk küld ki; azután azokat, akiket valamely hatóság kíván tűzoltótiszt, tűzrendészeti felügyelővé kiképeztetni; végül azokat, akiknek főiskolai végzettségük van vagy a hadseregben mint tisztek szolgálnak.

A hallgatók a tanfolyam tartama alatt iskolai fegyelem alatt állanak és rendszeres tűzoltói szolgálatot teljesítenek.

A felvételi bizottság döntéséről a felvételre jelentkezőket a tanfolyam parancsnoka írásban értesíti, a tanfolyamra felvett jelentkezőkkel azonkívül a tanfolyam megkezdésének pontos időpontját is közli.

Budapest, 1941 augusztus 1-én.

A Magyar Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyam
Parancsnoksága

HÍREK**Tűzoltónaptár**

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnöki tanácsa üléseit az 1941. évben a párosszámú hónapokban tartja.

Az Országos Tűzoltó-Szövetség Segélyzőpénztára elnökségi üléseit az 1941. évben április, június és december hónapokban tartja.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség közgyűlését 1941 szeptember 7-én tartja.

A IX. járási tűzrendészeti felügyelői tanfolyam kezdete 1941 szeptember 15-én.

Törvényhatósági tűzoltótanfolyam kezdete Újpesten 1941 szeptember 9-én.

Kerületi tűzoltótanfolyam kezdete Pécsen 1941 szeptember 29-én.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség f. évi szeptember hó 6-án délelőtt 11 órakor székházában elnöki tanácsulást tart. Ugyanaznap délután 5 órakor a székesfővárosi tűzoltóság Tass vezér-utcai alosztályán tűzoltó-bemutatót tart. Már ezúton felhívjuk a szeptember 7-én tartandó közgyűlésre felutazó bajtársakat, hogy ezen a bemutatón vegyenek részt.

Királyi díszérem. A m. kir. belügyminiszter a tűzoltás és mentés terén több mint negyedszázadon át teljesített különösen érdemes tevékenység jutalmazására alapított királyi díszéremt újabban a következőknek adományozta: gróf Eszterházy Móric tűzoltófőparancsnok (csákvári önkéntes), Szántó Sándor dr. tűzoltófőfelügyelő, Langer Antal, Szegedi Dezső és Járányi Lajos csővezetők (pécsi önkéntes), Oberrecht Lajos tűzoltóparancsnok (csabdi önkéntes), Rubint Ferenc helyettes szakasparancsnoknak (ózdai gyári).

Nyári vászonruhaanyag kiutalása a tűzoltótestületek részére. A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség közli, hogy a beérkezett igénylések sorrendjében eddig 8000 méter nyári ruhaanyagot utalt ki s jelenleg folyamatban van újabb 8000 méter anyag kiutalása a már benyújtott igénylések alapján. Az újabb kiutalás is az igénylések beérkezésének sorrendjében történik.

Törvényhatósági tűzoltótanfolyamok Nagyváradon. Bihar vármegye és Nagyvárad thj. város tűzoltószövetsége a folyó évben a következő időpontokban tart törvényhatósági tanfolyamokat: I. tanfolyam 1941. évi szeptember hó 1-től 11-ig, II. tanfolyam 1941. évi szeptember hó 12-től 23-ig, III. tanfolyam 1941. évi szeptember hó 24-től október 6-ig. A tűzoltószövetség díjmentes ellátásról és díjmentes elhelyezésről gondoskodik. Mindhárom tanfolyam egyúttal légoltalmi kiképzést is nyújt.

Mindennemű **létrák,**
tűzoltó- és légoltalmi felszerelések
beszerzési forrása
Metzker Ferenc
Budapest, XI, Horthy Miklós-út 35
Telefon 456-363

A honvédelmi miniszter körrendeletben közli Magyarország kormányzójának legfelsőbb elhatározását, amellyel a honvédségnél rendszeresített vállszijat, valamint a tisztek és tiszthelyettesek részére rendszeresített válllapot, kivéve a repülő fegyvernemet, eltörli. A rendelet közli, hogy a folyamórság nyári ruházatán rendszeresített válllapok változatlanul továbbra is fennmaradnak. A honvédelmi miniszter a rendfokozati jeleknek a köpenyen való feltüntetésére külön fog intézkedni.

Pestszenterzsébet m. város tűzoltóparancsnokának évi jelentése a hivatásos tűzoltóság fejlődéséről, a mult-hoz viszonyított megerősödéséről és úgy a tiszti, mint pedig a legénységi állomány több mint százszázalékos létszámmegemeléséről, ezzel szemben pedig az önkéntes tűzoltótestület létszámának csökkenéséről számol be. A két intézmény fejlődése tehát — mint az több más városban is tapasztalható — fordított viszonyban áll egymással. Az önkéntes létszám apadását a jelentés a városi lakosság állandó cserélődésének tulajdonítja, az ipari jellegű városoknál azonban — mint amilyen Pestszenterzsébet is — az önkéntes létszám apadásának az is oka, hogy a gyárak alkalmazottjaitak légoltalmi szolgálatra osztják be. A gyáraknál ezzel egyidejűleg a gyári tűzoltóság szükségszerű megalakítása, vagy növekedése következett be, ami az iparosokat, munkásokat az önkéntes tűzoltói szolgálatától nagymértékben elvonja. De ezeken felül meg kell állapítanunk azt is, hogy az önkéntes és hivatásos tűzoltóságok ellentétes fejlődési viszonya nemcsak jelenség, hanem következmény is, mert ahogy a hivatásos tűzoltóság hiánya szükségessé tette az önkéntes intézmény megalakítását, ápolását és fejlesztését, ugyanúgy a hivatásos tűzoltóság megalakítása és kellő erőre való felemelése az önkéntes testület visszafejlődésére vezetett, mert a városok nem képesek két azonos célzatú testületet egyformán támogatni s mivel a tényleges tüzeseteknél az önkéntesek felhasználására a legritkábban kerül sor, mint egy használaton kívül álló testrészt, önmagától elsorvad, elcsökevényesedik. A hivatásos tűzoltói létszám 1 tiszti és 8 legénységi állományú egyénről 4 tisztre és 35 főnyi legénységre emelkedett, ezzel szemben a 6 tisztből és kb. 70 legénységből álló önkéntes testület 2 tisztre és 10 főnyi legénységre csökkent. Speciálisan a pestszenterzsébeti tűzoltóságnál a nagy önkéntes tűzoltói létszámcsökkenés arra is visszavezethető, hogy a tűzoltólaktanya rendkívül kicsi és még a hivatásos tűzoltóság elhelyezésére sem alkalmas. A hivatásos tűzoltólegénység elhelyezésére a kivonuló szerződéses tűzoltószerkek mellett felhasználni hálóterem céljaira, így azonban a tűzoltószerkek igen zsúfoltan vannak elhelyezve s ezek sem férnek mind a szerdába. A kivonuló szerkek a következők: 1 drb 1000 p/l-es autófecskenő, 1 drb autószerkesztő, 1 drb műszaki mentőautószerkocsi, 1 drb vízszóró, 1 drb fűvív, 1 drb úszó kismotorfecskenő, 1 drb motorpompafecskenő, 1 drb vészvonat, 1 drb

lőfogató tolólétra 1 drb targoncafecskenő és 1 drb lőfogató szerkocsi. A hivatásos tűzoltóság minden délután és délután tart gyakorlatot az önkéntes és gyári tűzoltóságokkal pedig együttesen összgyakorlatot tart minden vasárnap délelőtt. Az 1940. év folyamán 19 tüzeset volt, amelyek összesen 31.120 P tűzkárt okoztak. Tűzhöz kivonult autószer száma 34, tiszt 38, tűzoltó 202, az eltöltött idő 40 óra 15 perc volt. Tüzesetek oka: 8 gondatlanság, 3 szabálytalan építkezés, 1 túlfűtés, 1 rövidzárlat, 2 géphiba, 2 hibás kémény, 2 kiderítetlen. Megelőző tűzrendészeti vizsgálat volt: tűzrendészeti szemle 138, tűzvizsgálat 19, légoltalmi vizsgálat 365, nyilvános előadások vizsgálata 2230, gyárvizsgálat 65, magánépítkezési szemle 148. Az önkéntes tűzoltók részére volt 25 gyakorlati és 24 elméleti oktatás. Az önkéntes testület tisztikara 91, legénysége 730 moziügyeleti szolgálatot tartott. A testület 2 közgyűlést és 7 választmányi ülést tartott, valamint egy testületi táncestélyt. Az önkéntes tűzoltótestület ügyvitelét a hivatásos tűzoltótisztek végezték.

A Nagyvárad Áruaktár Rt. telepének udvarán álló három hatalmas szénakazal közül a középső egyelőre ismeretlen okból kigyulladt. Mire a város hivatásos és önkéntes tűzoltósága Rehák Tamás tűzoltóparancsnok és Szolnoki Sándor felügyelő vezetésével a tűz színhegyére ért, a kazalnak mintegy a fele lángban állott. A tűzoltóság három autófecskenőről rövidesen hét sugarat szerelt s azoknak helyes felhasználásával az égő kazal közvetlen szomszédságában levő másik két kazal teljes egészében s az égő kazalnak pedig a felét megmentette. Az oltás 22 óra hosszat tartott s az oltási munkálatokban — tekintettel a bekövetkező óriási kárra, amit a széna és a közelben fekvő áruaktárak képviseltek — a katonaság is a tűzoltóság segítségére sietett. A sikeres, gyors és erőteljes beavatkozás következtében a kazalnak csak egy része égett le, de természetesen az ebből a kazalból megmaradt szénakészlet a füst következtében takarmányozás szempontjából használhatatlanná vált, a tűzkár így körülbelül 14.000 pengőre tehető.

A Ráckevei Önkéntes Tűzoltótestület f. évi augusztus hó 24-én anyagilag és erkölcsileg kitűnően sikerült mulatságot rendezett, melynek tiszta bevételét a testület felszerelésének pótlására és egyenruhák beszerzésére fordítja.

Az amerikai bombázógépek, amelyek légi úton jutnak el Angliába. 9—14 óra alatt teszik meg az utat az óceán felett. A közepes bombázókra póttartányokat helyeznek a nagymennyiségű üzemanyag-szükséglet felvitelére, melyeket azután kiürülés után útközben ledobnak. A gépek az esti szürkületkor indulnak és a hajnali órákban érnek Anglia fölé. Az út legnagyobb részét tehát éjjel teszik meg, hogy a légitámadásokat elkerüljék. Balesetek leginkább az indulásnál fordulnak elő, az üzemanyaggal való túlterheltség miatt. (M. K. Sz. 1941. 8.)

Hazánk legrégibb, több mint 121 éve fennálló
tűzoltószergyára

Seltenhofer Frigyes Fiai

Alapítva 1816

magy. kir. udvari szállítók

S o p r o n

Legelső tűzoltószer-, kút-, szivattyú- és gépgyár, harang-, fém- és vasöntöde. A párisi világiállításon nagy aranyéremmel, azonkívül sok arany- és ezüstéremmel, valamint díszoklevéllel kitüntetve. Gyárt: motorfecskenőket, kocsifecskenőket, különféle tűzoltószerkeket és felszereléseket. Kedvező fizetési feltételek és sokévi jóállás. Költségvetést és kiszállást díjmentesen eszközünk.

Magyar tűzoltók Szlovákiában. Folyó évi július hó 16-án villámcsapás következtében szlovák területen a határ közelében, Kövecses-pusztán egy 110 méter hosszú, dohánnyal telt szárítópajta gyulladt ki. A tűzhöz magyar területről Vághosszúfalú önkéntes tűzoltósága vonult ki Bekó János parancsnok vezénylete alatt. A tűzoltóság sikeres beavatkozással megmentette a majorban levő épületeket s többórás munka árán a pajtát is a teljes leégéstől. Oltásközben egy tűzoltó megsérült. Szlovák tűzoltók a helyszínen nem jelentek meg.

Tűzvész egy zalamegyei községben. Vaszboldogaszony községben Takács Lajos cséplőgépevel Pál József gazda udvarán csépelet. Eddig még ismeretlen okból kigyulladt a gép körül a szalma, lángra lobbantak a kazlak és a közelben lévő épületek. A szomszédos községek, valamint Zalaegerszeg tűzoltói csak huszonnégy órai megfeszített munka után tudták a tüzet elfojtani. A kár meghaladja a 60.000 pengőt. A tűz okának kiderítésére széleskörű nyomozás indult.

A német vöröskereszt szervezet tömegszerencsétlenségeknél nyújtandó első segély céljaira nagyteljesítményű segélygépkocsit helyezett üzembe. Az autóbushoz hasonló jármű 32 főnyi orvosi és segédszemélyzetet szállíthat a baleset színhelyére. A jármű a szükséghez mérten többféleképpen használható. A baleset színhelyén pl. segélyhellyé alakítható át. Erre a célra a gépkocsi belseje két helyiségre osztható szét. Az egyik kötöző- és műtőhelyiségül szolgál s műtőasztallal, műszerekkel, villanyfűtéssel és világítással, hideg- és melegvíz-szolgáltatással van ellátva, a másik helyiség a műtetre kerülő sérültek előkészítésére és elhelyezésére szolgál. Nagyobb baleset esetén a segélyhely két sátorral bővíthető ki, amelyekben összesen 25 ágy helyezhető el. A sátrat és

az összerakható ágyakat pótkocsin vontatja maga után a gépjármű. Betegszállítás esetére a gépkocsi 12 hordágy elhelyezésére alakítható át. A berendezés a legnagyobb gondossággal van összeállítva. Az átalakítások, sátrak felállítása kevés személyzettel is könnyedén, a legnagyobb gyorsasággal eszközölhetők. Az esetleges mentőmunkálatok irányításához hangszóróberendezéssel, az éjjeli mentésekhez pedig 2 db fényszóróval van a kocsi felszerelve. (M. K. Sz. 1941. 7.)

Óriási tűzvész Philadelphiában. A város főhadianyagraktára kigyulladt s a tűz átterjedt a közeleső négy nagykiterjedésű gyárra. A tűzvész megfékezésére számos nagy város vasuton küldötte ki tűzoltóságát, de a több ezer főből és többszáz szerből álló egység sem tudta megakadályozni, hogy a kigyulladt hadianyagraktár, a gyárak nagyrésze és több lakóház is a tűz martalékává ne váljék. A lakosságot egész városrészben ki kellett lakoltatni.

Olaszországban törvényileg elrendelték, hogy a tehergépkocsikat, pótkocsikat és autóbuszokat, csekély kivétellel, sötét ólomszürkére kell festeni. Nikkelezett, krómozott, vagy más fénylő rész kívülről nem alkalmazható. Az új járművek átfestése 30, a használtaké 180 nap alatt kötelező. (M. K. Sz. 1941. 8.)

Bezárják a tűzveszélyes kolozsvári imaházakat. A hatósági ellenőrzés a kolozsvári zsidó imaházak egy részéről megállapította, hogy tűzrendészeti szempontokból kifogás alá esnek. A hatóságok az imaházak vezetőit felhívták a hibák megszüntetésére, de miután ez nem történt meg, a város iparügyi hatósága most felkérte a rendőrség közigazgatási ügyosztályát, hogy a kifogásolt imaházakat azonnal zárassa be.

Főszerkesztő: Breznay Imre

Felelős szerkesztő és kiadó: Lukács Zoltán dr

Tiszti és altiszti rőzsekéseket

legszebb kivitelben szállít
MÉSZÁROS LAJOS műtővismester
Budapest, VIII, Mária-utca 15
Telefon 349-859

BOROS egyenruházat

Tűzoltósági felszerelések,
sapkák és egyenruhák

Budapest, VIII, Baross-tér 6 (Fiumei-út sarok)

Régi, megbízható, olcsó cég.

Egyesületeknek előnyárak.

Kedvező fizetési feltételek

Egyenruhaszabóság és sapkaműhely
a helyszínen

Az összes
„TOTAL”
rendszerű tűzoltóké-
szülékek és berendezé-
sek gyártási jogának
magyarországi enged-
ményese

Legújabb készülékünk és
berendezésünk az

„ÜSTÖKÖS-TOTAL” léghaboltó-rendszer.
LIGETI és BIRÓ Budapest, V, Árpád-u. 10

Ismeretével készséggel szolgálunk.

TELEFON: 127-799

Speciális tűzoltóegyenruha-

Keresztény készítő szabóság
cég!
Árajánlati díjtalanul
szolgálat

Czirják Elek

Budapest, XI, Horfőy Miklós-út 61

Telefon: 268-698

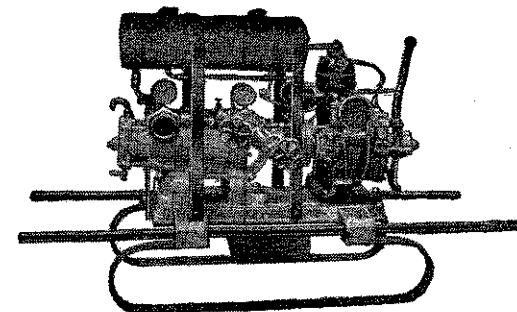
Benzin-
motoros

Önfelszívó tűzoltószivattyú

hordozhatóan és kétkerekű targoncán.

Szivattyúk és kompresszorok

minden nagyságban és minden célra.

TELEFON:
120-932
112-405

SOMMER és FEIN mérnökök
szivattyú- és kompresszorgyára

BUDAPEST, V, KATONA JÓZSEF-UTCA 3

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség kiadványai

(Beszerezhetők az illetékes vármegyei tűzoltószövetségek útján.)

Könyvek

Megelőző tűzrendészet. Két kötet. Vitéz Roncsik Jenő dr	2.— P
A tömlő. Dévényi Endre dr	1.— P
A tűz és robbanás veszélye. Teasdale Ottó	5.— P
Gróf Széchenyi Ödön élete. Vitéz Roncsik Jenő dr	5.— P
A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 60 éves története. Vitéz Roncsik Jenő dr	5.— P

Füzetek

Mechanika. Konok Péter	44 fill.
Géptan. Konok Péter	18 fill.
Vármegyei és járási tűzrendészeti felügyelők köteleességei és magatartása. Vitéz Roncsik Jenő dr	60 fill.
Fizika és kémia. Vitéz Szalay Lajos dr	18 fill.
Kémia. Vitéz Szalay Lajos dr	32 fill.
Villamosság	28 fill.
Haboltás, gázoltás	30 fill.

Nyomatványok

Törvényhatósági tűzoltószövetségek részére

1. Tagdíjnyilvántartó	10 fill.
2. Pénztári főnapló	10 fill.
3. Törzskönyv a kerületi és törvényhatósági tűzoltótanfolyam részére	8 fill.
4. Napló a kerületi és törvényhatósági tűzoltótanfolyam részére	4 fill.
5. Bizonyítvány kerületi tűzoltótanfolyam részére	5 fill.
6. Bizonyítvány törvényhatósági tűzoltótanfolyam részére	5 fill.
7. Vizsgálati jegyzőkönyv tűzrendészeti felügyelők részére	4 fill.
8. Próbalap motorfecskendő-vizsgálathoz	4 fill.
9. Próbalap kézfecskendő-vizsgálathoz	4 fill.
10. Versenyek részére osztályozása lap	2 fill.
11. Tűzoltónyilvántartó	200 fill.

Önkéntes, köteles és magántűzoltóságok részére

1. Törzskönyv lap	3 fill.
2. Leltár, működési és napi működési napló	3 fill.
3. Helyettesítő naplója	3 fill.
4. Kárjelentési napló	3 fill.
5. Kárjelentés	2 fill.
6. Motortüzemanyagnapló	4 fill.
7. Üzemanyag kivételezési lap	1 fill.
8. Parancskönyv	3 fill.
9. Kihallgatási napló	3 fill.
10. Orvosi vizsgálati könyv	4 fill.
11. Szolgálati jegy	1 fill.

Önkéntes, köteles és magántűzoltóságok részére

Ügyviteli egységkönyv. Kötve.

Kisebb testületeknek	4.— P
Nagyobb testületeknek	5.— P

Az összes tűzrendészeti szervek által használható nyomtatványok

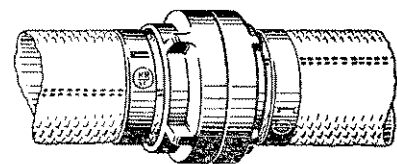
1. Iktató	3 fill.
2. Működési napló	3 fill.
3. Leltár felszerelésekhez	4 fill.
4. Leltár szakkönyvekhez	3 fill.
5. Leltár egyéb értékekhez	3 fill.
6. Személyi lap	2 fill.
7. Évi jelentés, hivatásos, önkéntes, köteles és magántűzoltóságok működéséről	5 fill.
8. Tűzoltói igazolványok. Vászonburkolatban	25 fill.
Igazolólap burkolat nélkül (legénységi)	2 fill.
9. Törzsvív a tűzoltócsaládokról	8 fill.
10. Tájékoztató a tűzoltócsaládok látogatásához	2 fill.

Szolgálati érmek

V. éves	2.— P	XXV. éves	11.— P
X. éves	3.— P	XXX. éves	12.— P
XV. éves	6.— P	XXXV. éves	15.— P
XX. éves	7.— P	XL. éves	16.— P

Éremszalag	30 fill.
Igazolványlap	30 fill.
Királyi díszérem kicsinyített mása	30 fill.

KR tömlőbekötő-gyűrűk

szerelése oly egyszerű, hogy bárki minden segítőszerszeggel nélkül a legtokéletesebb kötetést tudja elkészíteni. Hivatalos vizsgálat szerint 35 atm. túlnyomás mellett is kifogástalan kötetést biztosít. Kérjen ismertetőt.

Gyártja: **Vadásztöltény-, Gyalacs- és Fémárugyár Rt.**
Forgalombahozza:

Move kereskedelmi és ipari kft.
Budapest, V, Mérleg-utca 4

Szállítunk

a hatósági előírásoknak megfelelő

MÁVAG

Telefon 133-394

GYÁRTMÁNYÚhordozható benzinmotoros és kézi működtetésű **fecskendőket, vízhordó- és öntözőkocsikat, tűzoltó- és locsoló autókat** a legjobb minőségben, megbízható és tartós kivitelben.MAGYAR KIRÁLYI VAS-, ACÉL- ÉS GÉPGYÁRAK KERESKEDELMI KÉPVISELETE RT.
BUDAPEST, VIII, MÚZEUM-KÖRÚT 18, II.Ismertetés
felvilágosítás
és ajánlat
díjtalan**KÖHLER ISTVÁN****FECSEKENDŐ-, SZIVATTYÚ-
és tűzoltófelszerelések gyára**Gyárt: Modern motoros, turbinás és dugattyús
tűzoltófecskendőket, tűzoltószerkeket, felszereléseket
és szivattyútelepeket a tűzoltás és öntözés céljaira**BUDAPEST, X, KORPONAI-UTCA 21. SZÁM****Alapítva 1896**M i n d e n n e m ű
tűzoltó- és légoltalmi
felszerelési cikkek
raktárról kaphatók**Mátrai Antal és Társa Rt.**

Gyár és központi iroda:

Budapest, XIII, Lomb-utca 34-36 - Telefon 299-055

Városi irodák: VI, Teréz-körút 22 - Telefon 121-533

Gyárt: kézi- és motor-
fecskendőket, mindenfé-
le létrákat, motollákat,
vízhordó és öntöző lajto-
kat, szerkocsikat és lég-
oltalmi felszereléseket**FELTEN ÉS GUILLEAUME RT., BUDAPEST, I.**

a budapesti hivatásos tűzoltóság szállítója

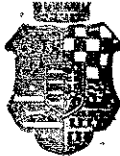
GYÁRT: BELÜL GUMIZOTT TŰZOLTÓTÖMLŐT
kivánt méretekben és nyomásig.

LEVÉLCÍM: BUDAPEST 113. POSTAFIÓK. TELEFON: 258-880

**Hazai
gyártmány!****MINIMAX**a legjobb magyar gyártmányú kézi tűzoltókészülék. Nem hason-
lítható össze a különböző utánzatokkal. Felvilágosítással szolgál a
MAGYAR MINIMAX RT., BUDAPEST
GYÁR, IRODA: VI, RÓZSA-UTCA 85. TELEFONSZÁM: 123-731**CORVIN ÁRUHÁZ RT.**

BUDAPEST VIII, BLAHA LUJZA-TÉR 1-3

Csonka János gépgyára gyártja amindenhol bevált, tökéletes **tűzoltómotorokat!**

TÜZRENDÉSZETI KÖZLÖNY

A MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓ-SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én

Az előfizetési és hirdetési díjakat a Magy. Orsz. Tűzoltó-Szövetség 23.297. számú csekk számlájára lehet beküldeni. Csekkürlap minden postahivatalban kapható

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség, szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, VI, IZABELLA-UTCA 51

Telefon: 223-254

Előfizetési ára egész évre 12 pengő

A szerkesztőség címére küldött szakcikkek, ha közlésre alkalmasak, díjazzuk

Ajánlva a m. kir. belügyminiszter úr 126.278—1938. B. M. sz. rendeletével („Belügyi Közlöny” 1939. évi 5. sz.) a vármegyék, városok és községek számára

TÜZOLTÓTESTÜLETEK A LAPOT DÍJTALANUL KAPJÁK

Közgyűlés után

A Kolozsvárra hirdetett, de elhalasztott idei közgyűlését szeptember 7-én Budapesten, a város háza dísztermében tartotta a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség.

A mai nehéz időkhöz méltóan, minden külső dísz és ünneplés mellőzésével, a komoly munka jegyében folyt le a közgyűlés vitéz Kiss Lajos dr. országos tűzrendészeti felügyelő elnöklete alatt.

Az elnök visszapillantást vetett megnyitójában az elmúlt év fontosabb eseményeire és megemlékezett a Délvidék egy részének öröndetes visszafoglalásáról, mely dicső honvédeknek minden ellentállást elsöprő lendületén kívül elsősorban országgyarapító Kormányzó urunk bölcsességének köszönhető, akihez a közgyűlés, nagy lelkesedéssel meghozott határozattal hódoló táviratot intézett.

Délvidékre küldött kiképző kereteink a honvédség nyomában indultak helyükre fontos hivatásukat teljesíteni és nagy megbecsülést szereztek a magyar tűzoltóknak.

Megemlékezett azokról a hős honvédsapatokról is, akik a Kárpátok gerincétől 7—800 kilométerre ülve az ellenséget, a vörös bolsevik uralom megtörésénél harcban nagy szövetségeseink oldalán.

Részletes tájékoztatást nyújtott arról a nagyvonalú, komoly munkáról, melyet a Szövetség a legutóbbi közgyűlés óta végzett a tűzrendészet fejlesztése terén. A közgyűlésre már az előző napokban készült szakbizottságok fontos ügyeket tárgyaltak le és beszámoltak róla. Az új gyakorlati szabályzatra vonatkozólag beküldött véleményeket áttanulmányozták és az érkező hozzászólásokat figyelembe vették. A közgyűlés elhatározta, hogy az elkészült és most már végleges gyakorlati szabályzatot kiryomatja és díjmentesen küldi meg minden tagtestületének.

Komoly tárgyalásokat folytattak a Szövetség és Segélyzőpénztár ingatlanvagyonának előnyös átcsoportosításáról, mely lehetővé tenné, hogy a Szövetség a jövőben minél több előnyt nyújthasson tagtestületi számára.

Az időközben kifogyott tűzrendészeti szakkönyveket, elsősorban a Tűzrendészeti Kódexet, magyarázatokkal ellátva mielőbb nyomtatják és közkézre adják.

Lapunk más helyén közöljük a Szövetségnek a közgyűlés által elfogadott jövő évi költségvetését. Szakkönyvekre, tanfolyamok támogatására, szakpályázatok jutalmazására, tanulmányutakra, a Tűzrendészeti Közlöny költségeire tekintélyes összegek szerepelnek és öröndetes, hogy a szakképzés céljait szolgáló összegek a múlt évekkel szemben jelentős emelkedést mutatnak.

Bölcs higgadsággal oldotta meg a közgyűlés a személyi kérdéseket is. A két alelnöki tisztségre vitéz Zombory József kolozsvári tűzoltó főparancsnok, kerületi tűzrendészeti felügyelőt és Lukács Zoltán dr. pestvármegyei tűzrendészeti felügyelőt, lapunk felelős szerkesztőjét választották meg. Elnöki tanács taggá vitéz Endre László dr. pestvármegyei és vitéz Horváth István dr. baranyavármegyei alispánokat, továbbá Solti Márton Weiss Manfréd-gyári tűzoltóparancsnokot választotta meg. A közelmúltban visszacsatolt Muraszombat önkéntes tűzoltóparancsnokát, járási tűzrendészeti felügyelőt választmányi taggá választották. Az újonnan megválasztottak között közígazgatásunk vezető egyéniségeit is ott látjuk, akik a tűzrendészet ügye iránt mindenkor komoly érdeklődést mutattak és célkitűzéseinket támogatták. A többiek régi, kipróbált szakemberek, akiknek működésétől komoly eredményeket várunk.

Vészterhes időket élünk, amikor körülöttünk mindenütt világháború dúl és a vörös métellyel szemben mi is harcban állunk, tehát számolnunk kell minden eshetőséggel.

Ezekben az időkben a magyar tűzoltóságnak legszentebb feladata az összetartáson felül az legyen, hogy szervezetét minél tökéletesebben kiépítse, elméleti és gyakorlati kiképzését olyan mértékre fokozza, hogy bármit hozzon is a sors, feladatát maradéktalanul betölthesse.

Fontosabb közgyűlési határozatok

Országos Szövetségünk folyó évi szeptember hó 7-én Budapesten megtartott rendes évi közgyűlésén hódolattal emlékezett meg fővédnökének, a Kormányzó úr őfőméltóságának és hitvesének, a nemzeti Nagyasszonynak negyvenéves házassági évfordulójáról és hódolatteljes tiszteletét a következő táviratban fejezte ki:

„A Kabinetiroda főnökének. A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetségnek mai napon Budapesten megtartott közgyűlése egyhangú lelkesedéssel hozott határozattal hódolt legmagasabb fővédnöke, a Kormányzó úr őfőméltósága és az ország Nagyasszonya előtt negyvenéves házassági évfordulójának alkalmából.

Tisztelettel kérem, hogy a fémmillió magyar tűzoltó alattvalói hódolatát és szerencsekívánatát legmagasabb helyen jelenteni szíveskedjék. *Vitéz Kiss Lajos dr.*, országos tűzrendészeti felügyelő, elnök.”

Táviratilag üdvözölte ez alkalomból a közgyűlés a Szövetség védnökeit: *József királyi herceget*, a belügy- és honvédelmi minisztert, *Bárdossy László* miniszterelnököt, *Tomesányi Kálmán dr* és *Bonczos Miklós* államtitkárokat, *Folyovich József* miniszteri osztályfőnököt és *Szöllőssy Alfréd dr* miniszteri tanácsost.

Az országos és vármegyei tűzoltó-szövetségek által a visszatért erdélyi városok tűzoltóságainak ajándékozott nemzeti díszzászlók átadását illetően, a mai rendkívüli körülményekre való tekintettel, úgy rendelkezett a közgyűlés, hogy az egyes vármegyék közvetlenül tárgyalják meg az illetékes városok polgármestereivel az ajándékozott zászlók átadását. Az Országos Tűzoltó-Szövetség részéről *vitéz Kiss Lajos dr* elnök, *László István* főtitkár és *Lengyel Sándor* elnökségi előadó küldettek ki a Kolozsvárnak ajándékozott nemzeti díszzászló átadására.

Az üresedésben lévő alelnöki állásokra egyhangú lelkesedéssel *vitéz Zombory József* kolozsvári tűzoltóparancsnok, kerületi tűzrendészeti felügyelőt és *Lukács Zoltán dr*, Pest vármegyei tűzrendészeti felügyelőjét, lapunk felelős szerkesztőjét választotta meg.

A megüresedett elnöki tanácsági helyekre *vitéz Endre László dr*, Pest vármegye, *vitéz Horváth István dr*, Baranya vármegye alispánja, továbbá *Solti Márton*, a csepeli Weiss Manfréd-gyár tűzoltóparancsnoka és *Benkő Gyula* muraszombati önkéntes tűzoltóparancsnok, járási tűzrendészeti felügyelő választották meg.

A kecehi önkéntes tűzoltóparancsnokság előterjesztésére elhatározta a közgyűlés, hogy az önkéntes tűzoltóparancsnokok képviselőtestületi tagsága ügyében, továbbá a községi fizetett tűzoltók állásának országos rendezése ügyében felirattal fordul a belügyminiszter úrhoz.

Megállapította a közgyűlés a „Gyakorlati szabályzat”nak végleges szövegét és elhatározta annak most már 20.000 példányban való kinyomatását. A testületek az új „Gyakorlati szabályzat”-ból egy-egy példányt díjtalanul fognak kapni a vármegyei tűzoltó-szövetségek útján. A további példányokat 2 pengős árban bocsátja a testületek rendelkezésére az Országos Tűzoltó-Szövetség.

Elhatározta a közgyűlés, hogy 1942. évtől kezdve évente országos tűzoltóbált rendez Budapesten.

Elhatározta az elnökség, hogy a székház tanácssterme részére *Marinovich Imre dr* volt elnök és *Vida Pál* volt alelnök arcképét megfesteti.

A jövő évi közgyűlést illetően elhatározta az elnökség, hogy figyelemmel arra, hogy a jövő évben a Budapesti Önkéntes Tűzoltótestület nyolcvanéves fennállásának évfordulóját ünnepli, ez alkalomból közgyűlését 1942 június 28-án és 29-én Budapesten fogja megtartani, amely alkalomból alattvalói hűséggel és hódolattal tisztelegni óhajt fővédnöke a Kormányzó úr őfőméltósága előtt is.

Magyar tűzoltók arcképcsarnoka

Jászberényi Miklós

Heves vármegye volt tűzrendészeti felügyelője

Régen eltávozott közülünk. Majdnem 30 esztendeje. Neve azonban megérdemli, hogy föllevenítsük az ő szép emlékét. Ha ugyanis lelkesedni lehet egy-egy kiváló emberünk tettein s munkálkodásán, Jászberényi Miklós neve és emléke igazán alkalmas erre a lelkesítésre.

Az ő élete fényes bizonyág arra, hogy nem a születés, nem a rang s nem a hatalom adja meg az értéket, hanem a becsületes és önzetlen munka. A személyes példa és kitartó lelkesedés.

Falun született, hol édesatyja tanító volt. Falun dolgozott mint községi jegyző s így volt alkalma megismerni a magyar falu hibáit, hiányait, betegségeit, szükségleteit. De mint vezetőjegyzőnek, volt módja arra is, hogy e hibákat orvosolja, a hiányokat pótolja és népét anyagi, erkölcsi és szellemi tekintetben emelje.

Mezőtárkányon szinte elsőnek építtetett kultúrházat; községi magtárt létesített, szövetkezetet szervezett és olyan önkéntes tűzoltóságot, amely a legnagyobb elismerést is kivívta. A földművelésügyi miniszter a községi jegyzők részére kítűzött 500 koronás pályadíjjal jutalmazta, mint olyan jegyzőt, aki legtöbbet tett községe érdekében és hasznára.

Mint tűzoltó a legkiválóbbak közül való volt. 1908-tól irányító szerepet vitt az országos elnökségben s jórészt az ő fáradságos munkájának eredménye volt a harmadfél-száz ezer korona, amely a Tűzoltó-Otthon javára mindenféle címeken összegyűlt. Sajnos, ezt is le kellett venni a napirendről a világháború miatt s így nem érthette meg munkája betetőzését.

Cikkeiből, tűzoltókölteményeiből csak úgy áradt a lelkesedés és lelkesítés.

Főjegyzője volt a Magyarországi Községi és Körjegyzők Országos Egyesületének s megalapítója a jegyzőinternátusoknak. Egyik elindítója és munkás tisztviselője a Jegyzők Országos Árvaház-Egyesületének.

...Semmi nem mutatta jobban Jászberényi Miklós értékét, mint az, hogy ennek az egyszerű falusi jegyzőnek temetésére Füzesabonyból különvonatot indított a MÁV. És ez a vonat megtelt gyászolókkal. Pedig kocsikon is ezrével érkezett a résztvevő közönség, mely legalább tízezer főnyi volt.

Országos Szövetségünk nevében Óváry Ferenc dr akkori alelnök búcsúztatta a temetésen, de ott volt legalább félezer tűzoltó közelből és távolból.

Isten adjon neki örök nyugodalmat s példája lelkesítsen minden valódi magyar tűzoltót időtlen időkig.

*

Életrajzi adatai. Jászberényi Miklós 1868-ban született s iskoláinak végeztével a jegyzői pályára lépett. Első önálló állomása Átány volt, majd azután Mezőtárkány. Mindkét helyen megszervezte a tűzoltóságot és magas színvonalra is emelte. A tűzrendészet terén nagy munkát fejtett ki és 1905-től vármegyei felügyelője volt Hevesnek. Éves jelentései általános feltűnést keltettek annak idején tartalmas voltuknál és szakszerű kidolgozásukkal. Igazgatósági tagja volt az Országos Szövetség elnökségének és rendkívül sokat fáradt, de nagy eredményt is ért el a Tűzoltó-Otthon érdekében. Rendkívüli munkássága idő előtt sírba vitte. 1913 október 31-én, valóságosan a munkaasztal mellett roppant össze és halt meg, nagy kárára annak a sok közintézménynek, amelyet szolgált, sőt irányított.

Mindössze 45 éves volt, de dolgozott annyit és oly sok téren, hogy elég lett volna két-három embernek is.

Tűzoltó-bemutató

A székesfővárosi tűzoltóság 1941. évi szeptember hó 5-én, a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség közgyűlése alkalmából Budapesten tartózkodó tűzrendészeti vezetők részére a budai osztályparancsnokságon látványos és tanulságos bemutatót rendezett, amelynek kiemelkedő részei szakszerűségük miatt az ország tűzoltónyilvánosságára előtt figyeimet érdemelnek.

Bevezetőben vitéz Kiss Lajos dr. országos tűzrendészeti felügyelő üdvözölte a polgármester képviselőiben megjelent Szepesváry Pál tanácsnokot, a tűzoltóbajtársakat, a sajtó és filmiroda képviselőit. Köszönését fejezte ki az olajipari vállalatoknak, amiért az olajtűz oltásának, bemutatónk kiemelkedő jelenetének rendezését a szükséges tüzelőanyag ajándékozásával lehetővé tették. Kiemelte az olaj, benzin, alkohol stb. égő folyadékok mentésének nemzetvédelmi fontosságát és ismertette azokat a főbb mozzanatokat, amelyekre a gyúlékony folyadékok mentésénél gondot kell fordítani.

A bemutatót, amely a szerek és a laktanya ismeretéből állt, a székesfővárosi tűzoltóság műszaki szakosztálya rendezésében Zsámbéky Sebő és Regöly Győző okl. gépészmérnökök, felügyelők vezették.

1. Kezdeti állapotú kis tüzek oltására a szabványosított négyféle, vízzel oltó kézfecskendők, ú. m. a légoltalmi (vízipuska), a vödör-, a puttony- és a kerek tartányfecskendő közül a hivatásos tűzoltóságoknál a puttonyfecskendőt rendszeresítették, amely 20 literes víztartályból, ráépített 12 percliteres szivattyúból, 11 m tömlőből és sugárcsőből áll. A székesfővárosnál olyan sugárcsővet vezetünk be, amely kétszövű pisztoly módjára kezelhető, kötött és zárt sugár képzésre alkalmas s így kényes esetekben a legkisebb vízkár is elkerülhető. A puttonyfecskendő a gyors beavatkozás érdekében állandóan töltve van s ezért a víz kiloccsanásának megakadályozására hullámtörő lemezzel van ellátva.

Kisebb folyadék-, autó- stb. tüzek oltására a puttonyfecskendő egyszerű módon habsugárfejlesztésre is átalakítható. E célból a puttonyba a vízhez egy liter habképző folyadékot (tutogént) töltünk, a sugárcső

helyett pedig léghabfejlesztő sugárcsővet szerelünk fel.

2. Egy vagy több hatásos oltósugár képzésére a kismotorfecskendők alkalmasak. Ezek alakra, nagyságra és felszerelésre nézve szabványosítva vannak. A 200-as 1, a 400-as 2, a 800-as szabványos kismotorfecskendő pedig négy 8 légkörnyomású oltósugár szerelésére alkalmas tűzcsap- vagy szabad vízforrástáplálással.

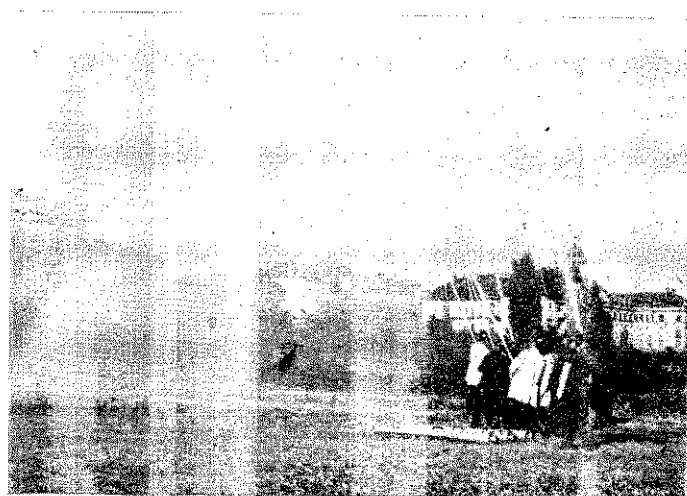
A székesfővárosnál légoltalmi célra, valamint olyan esetekben, amikor a vízforrás gépjáromű-fecskendővel nem közelíthető meg, 800 percliteres kismotorfecskendőt használunk. A bemutatóhoz szükséges vizet a légymányosi tónál szerelt 14 ilyen kismotorfecskendő szolgáltatja.

3. A gépjáromű-fecskendők szabványtárgyalásai befejeződtek. A szabványleírás a Magyar Szabványügyi Intézet Egyesület hivatalos közlönyében kerül majd nyilvánosságra. A városi tűzoltóságok részére az 1200-as, a nagyvárosiak részére pedig a 2400 percliteres 8 atmoszféra nyomású fecskendőt szabványosítottuk. A szabványfecskendők a korszerű kárelhárítás követelményeinek megfelelően épülnek zárt felépítménnyel, hátul beépített szivattyúval, kézi és kerek orsókkal, beépített víztartánnyal, habfejlesztő berendezéssel, hordággal, fényszóróval és szabványos tűzoltófelszereléssel bírnak, amelyet a légoltalmi szolgálathoz szükséges eszközökkel egészítünk ki.

A szabvány szerinti fecskendő az országban még nem készült. Bemutatónkon egyik 2000 percliteres fecskendőt 6 egységes sugárral, majd egy 28 mm-es lövőkéjú sugárral működtettük.

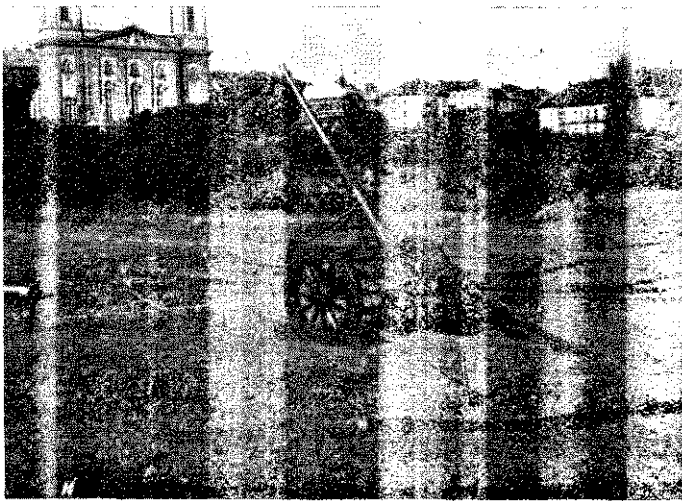
Bemutatónkon résztvevő Weiss Manfréd tűzoltósága is, a vállalat viszonyainak megfelelően, ügyesen épített új autófecskendőjével.

4. Amerikában, a nagystílusú felfedezések hazájában, hírek szerint a tűzoltóságok víztornyokat és vízgyukát is használnak. Műhelyünkben erre az alkalomra látványosságul targoncára szerelt, 6 cm lövőkéjú „vízágyut” készítettünk tíz 75 mm-es Storz tápláló nyílással. Vízzel ellátására 14 db 800-as kismotorfecskendőt szereltünk gyűjtők felhasználásával.

A kb. 8000 percliteres víztömeg mintegy 70 m-re zuhatagként ömlött le. Hazai viszonyaink mellett ennek az eszköznek természetesen nagyobb gyakorlati jelentősége nincs.

5. Magaslatti helyeken előforduló tűz sok esetben közvetlenül nem közelíthető meg. Ilyenkor a sugarat

szabadon felállított tolólétráról működtetjük. Autólétráink legfelső fokára függőleges síkban elfordítható idomcsövet szereltünk, melynek egyik Storz-végére a nyomótömlőt, a másikra a sugárcsövet lehet kapcsolni. A sugár vízszintes irányú elmozdítása a létra forgatása útján történik.

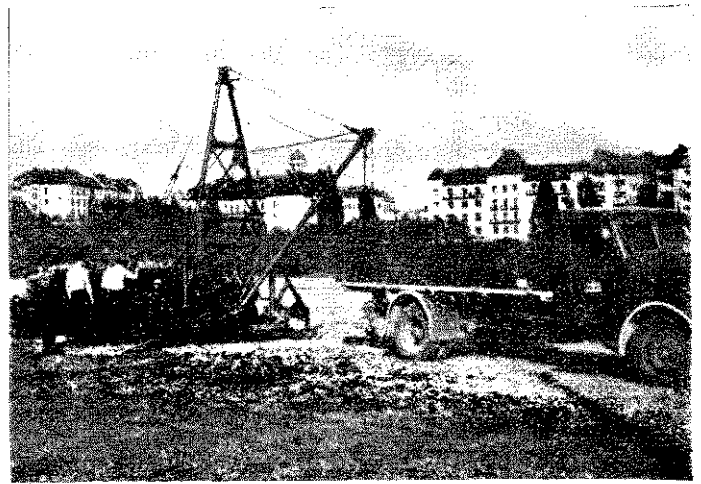
6. Olyan nagyobb tüzek oltására, amelyeknél értékes tárgyakat a vízkártól kell megkímélni, a székesfővárosi tűzoltóság a Szilvay-féle szárazoltó-fecskenedőket használja. A tűz nemcsak vízzel, hanem — főleg zárt helyiségekben — gázzal is oltható. Ha a tüzet környező légtérrel bizonyos mértékig semleges gázzal (N , CO_2) megfertőzzük, az égés megáll. Szilvay a gépjármű robbanó motorában, vagy külön elégetőben termelt 79% nitrogént és 10—13% széndioxidot tartalmazó kiömlő gázokat használja fel az oltásra. A kellően hűtött és tisztított égéstermékekhez szódabikarbóna adagolása által az oltóhatás fokozható, mivel a porból a meleg hatására további CO_2 és vízgőz keletkezik, a vegyi átalakulás pedig hűtőleg hat a környezetre. A gép működését a szabadban fahasábokból 1.3 méter magasan rakott máglya oltásával szemléltettük.

Mivel a gázoltás hatékonysága az égés terének, környezetének a fejlesztett oltógáz tömegéhez való viszonyától függ, a tér pedig aránylag nagy, vagy csak részben zárt is lehet, az oltóhatás érdekében arra kell törekedni, hogy az oltógázt termelő gép minél nagyobb gázfejlesztőképességű legyen. Befejezett tervezőmunkálatok szerint olyan elégető berendezés is készíthető, amelynek gáztermelőképesége a bemutatógépek 3, illetve 10 m^3 -ével szemben percnként 100 m^3 gáz.

7. A kárelhárító szervekre a gyakorlati élet rohamos elgépiesedésével mind újabb és újabb feladatok hárulnak. Hogy ezeknek kellően meg tudjunk felelni, nagyvárosokban szükség van olyan gyors hatású korszerű eszközökre, amelyek sokoldalú használhatóságukkal a mentési munkát megkönnyítik és meggyor-

sítják. Ezért szerezte be a székesfőváros a daruval ellátott új mentőszert.

Meghajtása a gépjármű-motor által termelt elektromos áram segítségével történik, kivitele pedig olyan, hogy összecusokott állapotban a szokványos kapuszelvényeken áthaladni tud. Szerelését három em-

ber két-három perc alatt elvégzi. Az emelő teherbírása négy tonna, a darugém kinyúlása 3 m, emelési magassága a talajszint alól 4 m és a föld felett 3 m. Az emelés sebessége percnként 4 méter.

A daru egy mozdulattal kézimeghajtásra is átalítható. Az emelésen kívül ez a gépjármű 2000 kg vonóerőt is képes kifejteni 8 méter percnkénti sebességgel.

Áramforrásáról villamos segédgépek, ú. m. fúró fűrész, vágó- és törőszerszámok is meghajthatók.

8. Tartányokban tárolt nagymennyiségű benzín, olaj, alkohol stb. gyúlékony folyadékok égése ritkábban fordul elő, ezért tanulmány céljából nagy olajtűz oltási műveletét mutattuk be. A nyolcméter átmérőjű, földbeásott és falazott 1.2 m mély medencébe 0.6 m magasan vizet, majd kb 6 cm rétegű olajat töltöttünk, amit 20 liter motalkóval meggyújtottunk. Két percig tartó égés után a szélfelőli oldalról 2 drb, egyenként 10 m^3 /perc habfejlesztő képességű tutogén-habomlesztővel megkezdtük az oltást.

A hatalmas láng- és füstképződéssel, valamint erős hőszugárással járó égés az egy percig tartó oltás folytán annyira csökkent, hogy a falazat mentén és a habfelületen keresztül már csak kis lángok törtek fel helyenként. A habot ezután még egy percig habsugárcsővel löveltük a medencébe, mire a tűz teljesen elaludt.

Az oltókísérletből a következő tapasztalatokat meríthettük:

a) Helyes az a feltevésünk, hogy a folyadéktűzet egyszerre nagy habtömeggel kell letakarni, miáltal a hab megsülésére kevés idő marad.

b) A folyadék hatásos letakarására legalább 30 centiméter habréteget kell számítani.

c) A sugárzó hő a tartány nyílásával egymagasságban olyan nagy, hogy a megközelítés csak hőszigetelő (asbeszt, szükség esetén deszka) pajzs mögül történhetik.

d) A habömlesztő sugárcső száját úgy kell kiképezni, hogy akár a tartánnyílásra fektethető, akár felső peremére akasztható legyen, de a hab a sugárcső hossz tengelyére merőlegesen ömöljék ki.

e) Ha a nagy hőhatás miatt távolról sugárcsővel vagyunk kénytelenek a habot tüzre lövelni, bizonyos

idő múlva a sugarat szüneteltetni kell, hogy a hab a sugár becsapódása folytán szabadabbá váló folyadék felszínrészét is eltakarhassa. Ezután az oltást rendszerint már nem is szükséges folytatni.

f) Tartályból kiömlő és szertefolyó égő folyadék az oltás megkezdése előtt sáncolással körülhatárolandó.

A bemutató befejezéséül megsejmeztük a budai osztályparancsnokság új épületét, amely egyúttal légoltalmi fő körzetparancsnokság székhelye. Megtekintettük a telefonközpontot, a szertárt, a légoltalmi szertárt, a raktárakat, az óvóhelyeket, a tantermeket és a szolgálati helyiségeket.

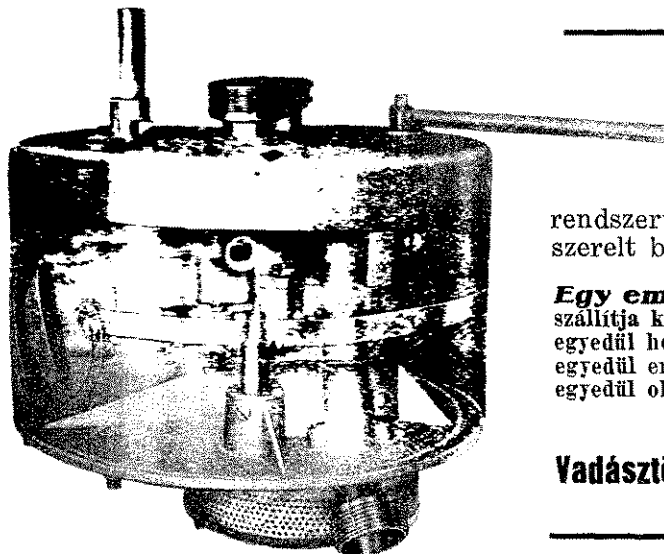
Mindennemű **létrák,**
tűzoltó- és légoltalmi felszerelések
beszerzési forrása
Metzker Ferenc
Budapest, XI, Horthy Miklós-út 35
Telefon 456-363

Légoltalmi cikkek hatósági ellenőrzése

A Tűzrendészeti Közlöny 1941 augusztus 15-i számában fenti címen tájékoztató cikket írtam és egyúttal e tárgyban javaslatot is tettem. A kéziratot már kiszedték, amikor ezt a kérdést érintő újabb rendeletek jelentek meg, a cikk megjelenése óta pedig újabb kiegészítő rendelet lépett életbe. A honvédelmi miniszternek 102.222—1941. eln. lgv. sz. rendelete a légoltalmi cikkek előállításának és műszaki megvizsgálásának szabályozásáról szóló rendelet kiegészítése (Belügyi Közlöny 1941, 35. sz.). Ez a rendelet kiegészíti a 81.200—1941. H. M. eln. lgv. számú rendeletben felsorolt légoltalmi cikkeket; az ebben felsorolt 14 légoltalmi cikket négy újabb anyaggal egészíti ki. Ezek légoltalmi gyakorlatok céljaira szolgáló hangjelző töltények, gyakorló gyújtóbombák, harcászokat utánzó anyagok és óvóhelyi tömítőanyagok. Legújabban a honvédelmi miniszter 104.948/eln. 35—1941. sz. rendelete (Budapesti Közlöny 1941, 195. sz.) ugyancsak a 81.200—1941. H. M. sz. rendeletet egészíti ki a vasat pótló anyagból készült nyílás-záró szerkezetek besorolásával. A két rendelet mellékletei pontosan felsorolják az öt cikknek műszaki követelményeit, vizsgálati módszerét és az egyéb rendelkezéseket. A másik ugyanakkor megjelent rendelet a kereskedelem- és közlekedéstudgyi miniszternek 105.900—1941. K. K. M. sz. rendelete a gázvédelmi és légoltalmi eszközök kereskedelmi forgalmának szabályozása tárgyában kiadott rendelet módosítása. (Belügyi Közlöny 1941, 35. szám.) Ez a rendelet a 15.600—1938. K. K. M. számú rendelet 2. §-át, 6. §-ának 3. bekezdését, valamint a 61.800—1940. K. K. M. sz. rendeletet hatályon kívül helyezi és a 15.600—1938. K. K. M. sz. rendelet 5. §-ának 3. bekezdésében említett határidőt a jelen rendelet hatálybalépésétől kell számítani. A rendelet 1941 július 25-én jelent meg a Budapesti Közlönyben és ugyanakkor lépett életbe.

Förster Rezső

Tiszti és altiszti **rőzsekéseket**
legszebb kivitelben szállít
MÉSZÁROS LAJOS műtővösmester
Budapest, VIII, Mária-utca 15
Telefon 349-859

EMAG-Szilvay

rendszerű, szabadalmazott, háton hordozható, úszóra szerelt benzinmotoros centrifugal szivattyú-fecskendő.

Egy ember:

szállítja ki a helyszínre
egyedül hozza üzembe
egyedül eresztí a vízre
egyedül oltja a tüzet

További előnyei:

8 méternél nagyobb
mélységből szállít vizet
Szívóoldali hibák nem
léphetnek fel

Nincs szívótömlő és
más szívóoldali berendezés
Lajtra csatlakoztatható
Tüzsapra csatlakoztatható
Vízen úsztatható

Megfelel a 180.000/1936. B. M. sz. rendelet előírásának.

Vadásztöltőgyár-, Gyutacs- és Fémóru gyár Rt. Budapest, V, Mérleg-u. 3

Telefon: 298-960

Árvíz Kolozsváron

1941 szeptember 1-én.

Beköszöntött az erdélyi ősz. Egy teljes napja esik az eső. Már délelőtt tele volt a városon keresztül folyó Malomárok. Centiméteres áradás már árvizet jelenthet. A Szamos és Nádaspaták még nyugodt.

A tűzoltóság távbeszélő központja azonban már állandóan foglalt.

A Nádas mentén.

Szeptember 2-án.

Éjjél. Az eső még mindig nagy szemekben hull. Fél kettő. A városon átfolyó Nádas hidjához hívják ki a tűzoltóságot.

A szűk meder színültig van vízzel. A híd már mozog. A házakból mindenütt fény sugárzik. Egy pillanat, kiömlött a hatalmas, szennyes vízhullám s megkezdődött a harc a vízzel, amely még a tűznél is alatosabb.

A teherautón csónakkal kivonult négyfőnyi tűzoltóság munkába kezdett. Csónakkal bementek a Csillaghegyi-utcába és a roskadozó házakból három asszonyt és egy féléves gyermeket mentettek ki.

Alig érkeztek vissza, máris újabb és nehéz feladatot kaptak. Két mentést végző katona csónakját elsodorta a víz s a két derék fiú egy fűzfára kapaszkodott fel. Vizes ruhájukat is elsodorta a rohanó ár. Testük kékre dermedt s erejük fogytán volt már, amikor egy hős ismeretlen felkötve a tűzoltóság biztonsági övét és kötelét, utánuk úszott, a kötelet derekukra kötötte s a tűzoltók mindhármójukat kihúzták a szennyes árból.

Ekkor érkezett meg a helyszínre Kovács Gyula v. műszaki tanácsos társaságában vitéz Zombory A. József tűzoltófőparancsnok, akik a mentés munkáját minden vonalon irányították.

Közben a közelfekvő Kardosfalva községbe mentek ki teherautóval a tűzoltók, ahol három asszonyt és két gyermeket hoztak ki az épületek padlásairól.

De újabb parancs érkezett. A város munkásnegyedében, az Irisztelepen két család került bajba. A csurumvizes ruhájú tűzoltók már robogtak is s a düledező házból előbb két asszonyt, azután egy asszonyt és két gyermeket mentettek ki.

A hős tűzoltók munkáját Keledy Tibor dr polgármester is végignézte és kézfogással köszönte meg aldozatkészységüket.

Ezenkívül még három asszonyt és két gyermeket mentett ki ez a csapat s déli 12 órakor vonult be a laktanyába, hogy átöltözve újra készütségbe álljon.

Kiöntött a Szamos is.

Reggel 8 óra tájban már a Szamos is kiöntött. Újabb városnegyed került víz alá. Egy részleg-tűzoltó vonult ki teherautóval. A sétatéri tórol hozott két csónakkal megkezdődött a munka s a máskor szórakozási célokat szolgáló csónakokon hat gyermeket mentettek ki.

A szülők nem hagyták el házaikat s így a gyermeküket a „szárazon maradt” ismerőseikhez vitték.

Házbeomlás.

Tizenkét óra. Őrségváltást tartani nem lehet. Dideregnek derék fiaink. Vetkőznek és szárítják ruháikat, csizmáikat. Csupa víz mindenük. A hangulat azonban kiváló:

— Most megmutattuk, mit tudunk . . .

Alig öltöznek szárazba, telefonjelentés érkezik:

— Beomlott a Szamos-utca 31. szám alatti ház...

A főparancsnok vezetésével nyolc ember robog ki a helyszínére. Az egyemeletes ház beleomlott a Szamosba. Rémületes látvány.

A félig ép részekből megkezdődik a mentés.

Szamosfalva segítséget kér.

A 6 km-re lévő Szamosfalva jegyzője már másodízben jelenti, hogy veszedelemben vannak:

— Asztalokon állanak a házakban . . . Nincs csónak . . . Nem tudunk menteni . . .

A tisztgyakornok vezetésével hat tűzoltó kivonult az autóvezérvonattal s tizenkét embert mentettek meg.

Beomlik a szomszéd ház is.

A déli házbeomlás melletti ház is megmozdult a Szamos-utcában. Este 10 órakor a ház Szamos felé eső részén kiképzett veranda hullott bele a Szamosba.

Ismét kivonult a tűzoltóság s az elsötétítés ellenére is derekasan kiveszi részét a romeltakarítási és mentési munkálatokból.

A napi mérleg.

Bizony nehéz volt ez a huszonnégy óra. Rengeg munka volt. Kimentettünk harmincegy felnőttest, tizennyolc gyermeket, hat sertést, két tehenet.

A távbeszélőn állandóan futottak a jelentések. A tizenhét főből álló készütséget meg kellett erősíteni. Bejöttek a szabadnaposak és az önkéntesek, sőt a légmentesítő tűzoltók is. Kevés volt az autó is és a fecskendő is... Egy azonban bizonyos, hogy a tűzoltók mindenütt ott voltak. Dolgoztak, segítettek. Áztak-fáztak, de dermedt testükön lévő vizes ruha alatt meleg szív dobogott.

A Keleti Ujság, az Ellenzék, a Magyar Ujság, az Esti Lap hasábjain hősöknek, kiváló harcosoknak nevezték és dicsérték őket. Mindenki elismerte, hogy kiváló a tűzoltóság s hogy nélkülük nagyon hiányos lett volna az árvízvédelem . . .

*

Éppen egy esztendeje annak, hogy megkezdttük itt a munkát és ezen a tragikus baj napon őszintén és tárgyilagosan megállapíthatjuk és jelenthetjük, hogy Erdély fővárosában a kárelhárítás munkája jó utakon halad.

Dévényi Endre dr

Hiszek egy Istenben, hiszek egy Hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában!

Amen

Rovat	Alrovát	1941. évi költségvetés		1942. évi költségvetés		Rovat	Alrovát	1941. évi költségvetés		1942. évi költségvetés	
		P	f	P	f			P	f	P	f
A) Jövedelmek						A) Ügyviteli kiadások					
1	Államsegély	1.800	—	1.800	—	1	Személyi járandóságok				
2	Tagsági díjak	80.000	—	104.000	—	1	Tiszti fizetésekre	18.480	—	21.600	—
	Jövedelmek összesen	81.200	—	105.800	—	2	Rendkívüli munkadíjakra	500	—	900	—
B) Ingatlanok jövedelme						1. Személyi járandóságok rovat összesen					
	Bástya-utca 13. számú ház bérjévedelme . .	—	—	—	—	3	Tisztviselek segélyezésére	2.000	—	2.500	—
1	Izabella-utca 51. számú ház bérjévedelme . .	5.440	—	5.000	—	2	Dologi kiadások				
2	Tűzoltó-Olthon telek bérjévedelme	2.440	—	2.000	—	1	Beszerzési költségek	2.650	—	3.000	—
	Ingatlanok jövedelme összesen	7.840	—	7.000	—	2	Irodák elhelyezési költsége	8.920	—	9.000	—
C) A MOTSZ kiadványainak terjesztése						3. Dologi kiadások rovat összesen . . .					
1	Szakkönyvek és nyomtatványok eladásából .	18.000	—	23.400	—	3	Kiküldetési költségek	6.000	—	7.000	—
2	Szolgálati érmek, éremszalagok és éremigazolványok eladása	10.000	—	10.000	—	4	Közgyűlés és választmányi ülés költségei .	500	—	700	—
3	Tűzrendészeti Közlöny bevételei:					5	Társadalombiztosítási díj és kereseti adóra	1.100	—	1.300	—
1	Előfizetésekből	1.710	—	2.000	—		A) Ügyviteli kiadások összesen	43.730	—	51.000	—
2	Hirdetési díjakból	4.000	—	4.000	—		B) A MOTSZ kiadványok előállítására				
	Tűzrendészeti Közlöny bevételei összesen	5.710	—	6.000	—	1	Szakkönyvek és nyomtatványok beszerzése .	19.000	—	44.000	—
	A MOTSZ kiadványainak terjesztése összesen	33.710	—	39.400	—	2	Szolgálati érmek beszerzése	7.000	—	7.000	—
D) Tűzoltószeretek műszaki felülvizsgálata összesen						3. Tűzrendészeti Közlöny rovat összesen .					
		3.800	—	3.800	—	3	Személyi járandóságok	4.800	—	6.000	—
E) Kamatjövedelmek						B) A MOTSZ kiadványok előállítására összesen					
1	A MOTSZ takarékbetétei után	500	—	500	—	1	Szakkönyvek és nyomtatványok beszerzése .	19.000	—	44.000	—
2	A MOTSZ kezelésében levő alapok takarékbetétei után	50	—	50	—	2	Szolgálati érmek beszerzése	7.000	—	7.000	—
	Kamatjövedelmek összesen	550	—	550	—	3	Tűzrendészeti Közlöny költségei:				
1	Vegyes bevételek	600	—	450	—	1	Személyi járandóságok	4.800	—	6.000	—
						2	Szakkönyvek díjazása	1.000	—	1.600	—
						3	Előállítási kiadások	15.730	—	20.900	—
							3. Tűzrendészeti Közlöny rovat összesen .	21.530	—	28.500	—
							B) A MOTSZ kiadványok előállítására összesen	47.530	—	79.500	—
Bevételek főösszege						C) Tanulmányi célokra					
		—	—	157.000	—	1	Tanfolyamok támogatására	4.300	—	15.000	—
						2	Tanulmányutak költségei	1.000	—	3.000	—
						3	Pályadíjakra	1.500	—	6.000	—
							C) Tanulmányi célokra összesen	6.800	—	24.000	—
							D) Tűzoltószeretek műszaki felülvizsgálata				
						1	Tűzoltószeretek átvételénél felmerülő költségek	1.300	—	1.500	—
							D) Tűzoltószeretek műszaki felülvizsgálata összesen	1.300	—	1.500	—
							E) Vegyesek				
						1	Szövetségi reprezentációs kiadásokra . . .	500	—	1.000	—
							Kiadások főösszege	—	—	157.000	—

Dr. vitéz Kiss Lajos sk.,
elnök

Megállapította a Budapesten 1941. évi szeptember hó 7-én tartott közgyűlés.

Jegyezte és kiadta: László István sk. főtitkár

Bacsányi Oszkár sk.,
számvevő

Horváth József sk.,
a számvizsgáló bizottság elnöke

Légmentő és az önkéntes tűzoltóság

Valahányszor felhangzik a rádióban a m. kir. honvédelmi miniszter úr rendelete a légmentő készütség elrendelése tárgyában s utána megjelennek a falakon a légmentő hirdetések, az első teendők közé tartozik: a tűzoltószertárnál éjjel-nappal tűz-őrséget kell tartani.

Az önkéntes tűzoltótöredék tagjai fegyvelmetlenül teljesítik e kötelességüket is, azonban felvetődik a kérdés: nem érdemelnék-e meg, hogy e rendkívül szorgos munkaidőben teljesített őrési szolgálatért napidíjat kapjanak?

Például a vezetőség alatt álló töredék valamennyi tagja szegény, vagyontalan napszámos és kisiparos ember, akik kizárólag két kezük munkája után élnek, legtöbbször nagy családjuk is van, mert a jómódú és tehetős emberek idegenkednek az önkéntes tűzoltótöredékbe való belépéstől s bizony a légmentő tűz-őrségi szolgálattal egy napszámot és egy munkanapot veszítenek el, ami a mai rendkívüli időkben súlyos anyagi áldozat a részükről.

Nem tudjuk, meddig fog tartani és hányszor lesz légmentő készütség, meddig és hányszor kell tűz-őrséget szolgálatni, az azonban bizonyos, amikor érik a gabona a mezőkön s reggelenként megvillan a kelő nap fényében az arató kaszája, dőlnek a rendek, hogy keresztre gyűljön a magyar föld áldott termése. Felcsendül az ének a búzamezőkről, hull a verejték a száraz rögre, de a nehéz munkát egy napra, sőt egy órára sem lehet abbahagyni, sietni kell, mert a megérett szem nem várhat magára, kipereg a kalászból.

Egész évi búzáját ilyenkor szerzi, illetve keresi be a szegény napszámos és falusi kisiparos ember, nyáron üres a műhely, szünetel a kisipari munka, részint az aratás, részint a cséplés miatt s ezen ügy egyéni, mint nemzetgazdasági szempontból annyira fontos munkából kell kiemelni a töredék tagjait, hogy tűz-őrségi szolgálatot teljesítsenek.

Szerény elgondolásom szerint, de főképp a való helyzet helyes ismerete alapján szükségesnek tartanám e kérdés országosan egységes rendezését és a légmentő tűz-őrséget teljesítő önkéntes tűzoltók részére az érvényben lévő napszámbér megállapítását szolgálatuk idejére, hisz többé-kevésbé minden községben ez lehet a helyzet.* Ezáltal némi kárpótlást kapnának a köz érdekében önzetlenül végzett munkájukért, de ezt kívánja a családvédelem és a szegény emberekről való szociális gondoskodás is. Minden községben a légmentő költségeknél ily címen is kellene a községi pótdó 1—2 százalékának megfelelő összeget biztosítani a háztartási költségvetésben, mely pótdó-többlet nem jelentene megterhelést az adófizetőkre, viszont e kérdés megnyugtatólag és a méltányosságnak megfelelően rendezve volna.

Vajda Gyula tűzoltófelügyelő

* Tény, hogy az önkéntes tűzoltók részére „tűzoltói” szolgálatukért térítés nem jár, de ha az önkéntes tűzoltóság tagjai „légmentői” szolgálatra vannak igénybevéve, úgy a 4730—1940. H. E. sz. rendelet 10. §-a értelmében, az itt lefektetett szabályok szerint igenis térítés jár. (Szerk.)

HIVATALOS RÉSZ

Kivonatós pályázati hirdetés

Kassa thj. sz. kir. város polgármestere a városnál a m. kir. belügyminiszter úr 30.616—1939. IV. és 35.774—1940. IV. számú rendeletével ideiglenesen megállapított tisztviselői szervezet keretében pályázatot hirdet — lemondás folytán — megüresedett egy hivatásos tűzoltó-tiszt-gyakornoki állásra.

Az állás javadalmazása a középiskolai képzéshez kötött állami rendszerű gyakornokok részére megállapított illetmények.

A minősítési kellékeket a 180.000—1936. B. M. számú rendelet 11. §-a tartalmazza.

A szabályszerűen felszerelt és Kassa thj. sz. kir. város főispánjához címzett pályázati kérelmeket Kassa thj. sz. kir. város polgármestere iktatóhivatalánál 1941. évi október hó 10. napjának déli 12 órájáig kell benyújtani. A meghirdetett állást ideiglenes hatállyal Kassa thj. sz. kir. város főispánja kinevezés útján tölti be.

Felhívás

a kassai kerületi tűzoltótanfolyam látogatására

Kassa thj. sz. kir. város tűzoltóparancsnoksága a 44.399—1940. V. B. M. számú rendelet alapján 1941. évi szeptember hó 28-tól október hó 18-ig terjedő időben Kassán, a tűzoltólaktanyában kerületi tűzoltótanfolyamot tart.

A tanfolyam felvételi, tan- és vizsgadíja, szakkönyvek, ruha- és felszerelés használati díja együtt, hallgatónként 70 pengő, elszállásolás díja 6 P, étkezés díja személyenként 82 P. A díjakat a jelentkezéskor kell lefizetni.

A kerületi tűzoltótanfolyamra elsősorban a községek, vállalatok, intézmények kiküldötteit, azután a fennmaradó helyekre az önként jelentkezőket veszem fel.

A hallgatókat a felvételtől folyó évi szeptember hó 25-ig írásban értesítem.

A tanfolyamot elméleti és gyakorlati záróvizsga fejezi be.

A sikerrel vizsgázott hallgatók a tanfolyam elvégzéséről a kerületi tűzoltótanfolyam felügyelőjének hivatali bélyegzőjével ellátott bizonyítványt kapnak, amely önkéntes, köteles és magán- (gyári) tűzoltóságok parancsnoki, tisztii állásaira képesít.

Kassa, 1941. augusztus 25.

vitéz László Árpád sk.,
tűzoltóparancsnok,
a tanfolyam parancsnoka

Az összes
„TOTAL”
rendszerű tűzoltókészülékek és berendezések gyártási jogának magyarországi engedélyese

Legújabb készülékünk és berendezésünk az
„ÜSTÖKÖS-TOTAL” léghaboltó-rendszer.
LIGETI és BIRÓ Budapest, V, Árpád-u. 10
Ismeretelével készséggel szolgálunk. TELEFON: 127-799

HÍREK

Tűzoltónaptár

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnöki tanácsa üléseit az 1941. évben a párosszámú hónapokban tartja.

Az Országos Tűzoltó-Szövetség Segélyzöpinztára elnökségi üléseit az 1941. évben április, június és december hónapokban tartja.

A IX. járási tűzrendészeti felügyelői tanfolyam kezdete 1941 szeptember 15-én.

Kerületi tűzoltótanfolyam kezdete Pécsen 1941 szeptember 28-án.

Kitüntetés. A Kormányzó úr öfőméltósága a magyar királyi belügyminiszter előterjesztésére megengedte, hogy Vass Lajos Rudolf cibakházi lakos, ny. tanító, volt vármegyei tűzrendészeti felügyelőnek a tűzrendészet terén és a község közéletében négy évtizeden át kifejtett eredményes tevékenységéért elismerése tudtul adassék.

Tolnavármegye Törvényhatósági Tűzoltószövetsége a m. kir. belügyminiszter úr engedélye alapján Szekszárdon 1941 szeptember 22 és október 1 között törvényhatósági tűzoltótanfolyamot tart.

Véget ért a negyedik kolozsvári kerületi tanfolyam. A kolozsvári tűzoltólaktányában a felszabadulás óta lankadatlanul folyik a kiképzés s ez évben már 4 kerületi tanfolyamot rendezett a főparancsnokság. A tanfolyamot július 27-én kezdték meg, míg az ünnepélyes záróvizsga augusztus 17-én volt, melyen részt vettek Tamásy Jenő m. kir. tűzérezredes, a kolozsvári hadtest lgv. parancsnoka, Muth Mihály v. tanácsnok, a tanfolyam felügyelője, vitéz Zombory József kerületi tűzr. felügyelő, a tanfolyam parancsnoka, és a tanfolyam előadói. A tanfolyamon ötven hallgató vett részt Erdély vármegyéiből. A vizsga kitűnő eredménnyel zárult, mert 12 hallgató jeles, 23 jó, 12 elégséges eredménnyel vizsgázott. A négy kolozsvári tanfolyamon 170 hallgatót képeztek ki s így Erdélyben is teljes erővel megindult már a tűzoltóság korszerű megszervezésének, átképzésének munkája.

Kerületi tűzoltótanfolyam Debrecenben. Debrecen m. kir. város hivatásos tűzoltófőparancsnoksága október 1-én 11. napjáig tartja meg a XXI. kerületi tűzoltótanfolyamot amelynek tandíja 70 pengő. A felvételre vonatkozó kérvényeket szeptember hó 20. napjáig kell a kerületi tűzoltótanfolyam parancsnokságának (Debrecen, Csapá-utca 41.) bekiáltani.

KISTÉTÉNYI WALTHER E.

BUDAPESTI, IV. PETŐFI SÁNDOR-UTCA 6, FÉLEMELET

**Gyárt: érmeket
rendjeleket
jelvényeket
tiszteletdíjakat**

A
Magyar Országos
Tűzoltó Szövetség
éremszállítója

Felhívás!

A MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG közli, hogy a hozzá beérkező kérelmeket még ugyanazon napon elintézi és ha késedelem mutatkozik, annak mindig meg van a magi halasztó oka, mint például hogy valamelyik nyomtatvány kifogyott és annak utánpótlása a mai háborús gazdálkodás következtében csak késedelemmel eszközölhető. De nem szabad elfelejtenünk, hogy a nagy csomagforgalmat a vonakorlátozás miatt csak késéssel lehet lebonyolítani. Három-négy, sőt Erdélybe öt-hat nap is eltelik, míg a csomag rendeltetési helyére jut. Ez alkalommal ismét figyelmeztetjük a községi tűzoltótestületek vezetőit, hogy az országos elnök úr rendelkezése folytán összes szükségleteiket (könyvek, nyomtatványok, érmek) a vármegyei tűzoltó-szövetségnél szerezzék be. Kérjük tehát, hogy forduljanak kérelmükkel közvetlenül az illetékes vármegyei tűzoltószövetséghez, mert az országos szövetséghez küldött megkereséseket úgyis átteszik elintézés végett a vármegyei szövetséghez.

Az angol posta az ellenséges haditevékenység következtében késést szenvedett küldeményeket külön bélyegzővel látja el, amely repülőbombát ábrázol s rajta „ellenséges akció következtében elkésve“ felirat látható.

Hatalmas tűz pusztított egy Newyork melletti kikötőben. Augusztus hó 18-án délelőtt hatalmas tűz ütött ki a Newyork melletti Brooklyn egyik kikötőágában. A tűz okát eddig nem sikerült megállapítani. Csak annyit tudnak, hogy a Cuba Mail Line kikötőgátjáról eredt a tűz és a lángok kitörését megelőzően az ott dolgozó munkások több heves robbanást hallottak a színig tele rakodó dereglyék felől. A parti őrség, a tűzoltóság és a kikötő tűzoltónaszádraja azonnal működésbe lépett, de nem tudták megakadályozni, hogy a lángok át ne csapjanak a Panuco nevű 3500 tonnás mexikói tartályhajóra. A Panuco higanyére-rakományt szállított. A tartályhajó egy óra alatt teljesen kiégett. Ugyancsak lángralobbant és elpusztult öt rakodó dereglye, amelyet acélkábellel raktak meg. A kábelt a kubai Guamtamo egyesültállamokbeli tengerészeti támaszpontjának szánták. Ugyancsak a Cuba Mail Line kikötőgátja előtt horgonyzott a puertoricoi Coamo nevű gőzös, de ennek sikerült idejében elmenekülnie a lángok elől. A tűzoltók minden fáradozása ellenére, a szomszédos rakodógáttra is átcsaptak a lángok, ahol Angliának és a Közel-Keletnek szánt árut szállítottak több brit hajóra. A tűznek húsz halálos áldozata és hatvan sebesültje van, s még igen sok munkás hiányzik. Máris megállapítható volt, hogy az anyagi kár rendkívül nagy. A Cuba Mail Line-ével szomszédos 32. számú kikötőgát felügyelő tisztviselői azt jelentették, hogy a tűz hétfőn délelőtt, helyi idő szerint 10 óra 45 perckor tört ki. Több robbanást hallottak, majd negyvenméteres lángnyelvet láttak a magasba csapni. A tűz hihetetlen sebességgel terjedt tovább. A nyomozás folyik.

Légoltalmi minisztérium felállítását követeli néhány angol képviselő a tűzrendészet, valamint a légvédelmi ügyek irányítására. Ez a feladat jelenleg a belügyminiszterre hárul. (Reuter.)

A légitámadásokkal kapcsolatos orvosi első segélynyújtás kérdésével sokat foglalkoznak az angol alsóházban. Kifogásolták többek között azt, hogy tökéletlenül kiképzett és tájékozatlan laikus mentőszemélyzet a köny-

nyú sérültek túlnyomó részét kórházba utalja, amiből sok zavar és nehézség származik. Ezért több ízben azt követelték, hogy a légítamadások sérültjeinek már a színhelyen az első segítséget is orvos nyújtsa s csak a tényleg arra rászorulókat utalják kórházba. Ebből kifolyólag újabban a rombolások színhelyére orvosok sietnek egy ápolónő és hordággal felszerelt két sebesült-nívő kíséretében. Az orvosok sok esetben beomlással fenyegető falak és törmelékek között, leszakadt pincékben, olykor sötétségben végzik életmentő, de sok esetben már csak fájdalomcsillapító tevékenységüket. Utóbbi célra különleges morfium-ampullákat hoztak forgalomba. (M. K. Sz. 1941. 8.)

250.000 ember teljesít jelenleg Angliában tűzvédelmi szolgálatot. (Itav.)

Elsötétítés másfélszáz évvel ezelőtt. A „Magyar Kurir“ 1795. évi 30. számában (481. lapon) olvassuk a következőket: „Hogy a' Moguntziai (Mainz) katona őrizet állandóul akarja magát védelmezni, meg tettik azon hirdetményből, a' mellyet az ott lévő hadi Commandáns közönségesse tétetett. Ennek nevezetesebb tzikkelyei a' következők: 1/ Minden polgár és lakos köteles mind csürei, mind háza mellett vízzel telyleyes hordókat tartani. 2/ Senki ne merészelle magát esti 9 óra után lámpás nélkül mutatni. 3/ Ezen az órán minden vendégfogadó és cafféházak zárattassanak bé; hogy ha vagy a' hadi, vagy a' polgári rangu emberek között valaki mérészelne tovább is ottan maradni, legottan tegyen a' gazda a' legközelebb lévő strázsa háznál jelentést, hogy így egyszeriben katonák mehessenek az engedetleneknek meg fogásokra. A' ki ezen parantsolatot meg rontya, a' fő strázsa ház előtt közönségesen és katona módra meg fog tsapatni. 4/ Sem a' tornyokban, sem a' házaknak 4-dik szakaszai-ban estéli alkonyodástól fogva gyertyát tartani nem szabad, a' ki dolgozni akar dolgozzon nappal. — Az ezen tzikkelynek által hágói minden személyre és rangra való tekintet nélkül halálra fognak büntetni...“

A 4. pontban említett s a házak negyedik szakaszára vonatkozó rész a negyedik emeletet jelenti. Nem akarták ugyanis, hogy a magasabban lévő fénypontok célzásra alkalmas helyek legyenek az ostromló ágyúk számára. Érdekes ezenfelül a hirdetményben a vízkészletről való köteles gondoskodás arra az esetre, ha tűz ütne ki. És nem a házak udvarán, hanem a házak mellett követeli a hordó vizet, mert békeidőben nálunk is ott kellett tartani a kapitányvizet, hogy a tüzet oltók könnyebben hozzáférhessenek. A rendelet általhágóiról szóló halálbüntetés az idők szelleméhez tartozik, másrészt meg kell gondolnunk, hogy ostromolták a várost. Ez a rendelet különben október elején jelent meg, de azért október 30-án felszabadította Clairfait cs. és kir. generális a franciák ostroma alól. Ez a haditény nagyfotosságú volt az osztrák-francia háborúban.

Szerkesztői üzenetek

Többeknek. Értesítjük, hogy elnökségünk határozata és az országos tűzrendészeti felügyelő rendelkezése alapján az Országos Tűzoltó-Szövetség kiadványait (könyvek és nyomtatványok) a tűzoltótestületek a vármegyei tűzoltószövetségektől szerzik be. Kérjük a községi jegyző és tűzoltóparancsnok urakat, hogy ilyirányú kérelmeiket a jövőben mindig a vármegyei tűzoltószövetséghez intézzék. — **Felügyelő.** Értesítjük, hogy a baleset az országos szövetséghez azonnal bejelentendő az eset részletes leírásával. A gyógyulás után a kezelőorvos bizonyítványában pontosan leírandó a betegség vagy sérülés neve s a munkaképtelenség ideje. Községi előjárásági bizonyítványra pedig igazolandó a sérült vagyoni állapota.

„Kalász.“ Szaklapokban verseknek csak kivételes alkalommal lehet helye. És csak akkor, ha a költemény valóban kiváló. Versében van sok szép gondolat és tartalmát rendezve, érték válik belőle. Különösen ha a szavak és kifejezések is valóban költőiek lesznek. Ilyen apróbb hibák lerontják az értékét. Megkíséreljük átdolgozni s akkor helyet kaphat. Az átdolgozáshoz azonban engedélyre szükséges. A lényeg persze megmaradna és a cím is, csak az alak változnék. — **Többeknek.** Tüzeseteket önálló cikkben csak akkor közlünk, ha a tűz rendkívülisége, vagy valamely más körülmény azt indokoltá teszi. A hírekben azonban minden számbajöhető tüzesetet leközölünk. Kérjük is olvasóinkat, hogy az előforduló tüzeseteket rövid leírásban küldjék be szerkesztőségünk címére.

Dévényi dr. A többi kolozsvári cikket legközelebb hozzuk.

Főszerkesztő: Breznay Imre

Felelős szerkesztő és kiadó: Lukács Zoltán dr

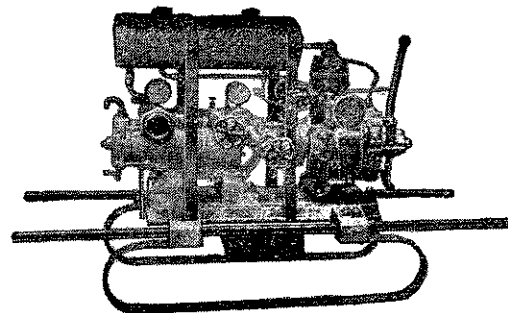
Benzin-
motoros

önfelszívó tűzoltószivattyú

hordozhatóan és kétkerekű targoncán.

Szivattyúk és kompresszorok

minden nagyságban és minden célra.

TELEFON:
120-932
112-405

SOMMER és FEIN mérnökök

szivattyú- és kompresszorgyára

BUDAPEST, V, KATONA JÓZSEF-UTCA 3

Hazánk legrégebb, több mint 121 éve fennálló
tűzoltószergyára

Seltenhofer Frigyes Fiai

Alapítva 1816

magy. kir. udvari szállítók
S O P R O N

Legelső tűzoltószersz., kút-, szivattyú- és gépgyár, harang-, fém- és vasöntőde. A párisi világkiállításon nagy aranyéremmel, azonkívül sok arany- és ezüstéremmel, valamint díszoklevéllel kitüntetve. Gyárt: motorfecsken-dőket, kocsifecsken-dőket, különféle tűzoltószereket és felszereléseket. Kedvező fizetési feltételek és sokévi jótállás. Költségvetést és kiszállást díjmentesen eszközölünk.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség kiadványai

(Beszerezhető az illetékes vármegyei tűzoltószövetségek útján.)

Könyvek

Megelőző tűzrendészet. Két kötet. Vitéz Roncsik Jenő dr	2.— P
A tűz és robbanás veszélye. Teasdale Ottó	5.— P
Gróf Széchenyi Ödön élete. Vitéz Roncsik Jenő dr	5.— P
A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 60 éves története. Vitéz Roncsik Jenő dr	5.— P

Füzetek

Matematika. Konok Péter	44 fill.
Géptan. Konok Péter	18 fill.
Vármegyei és járási tűzrendészeti felügyelők kötelességei és magatartása. Vitéz Roncsik Jenő dr	60 fill.
Fizika és kémia. Vitéz Szalay Lajos dr	18 fill.
Kémia. Vitéz Szalay Lajos dr	32 fill.
Villamosság	28 fill.
Haboltás, gázoltás	30 fill.

Nyomatványok

Törvényhatósági tűzoltószövetségek részére

1. Tagdíjnyilvántartó	10 fill.
2. Pénztári főnapló	10 fill.
3. Törzskönyv a kerületi és törvényhatósági tűzoltótanfolyam részére	8 fill.
4. Napló a kerületi és törvényhatósági tűzoltótanfolyam részére	4 fill.
5. Bizonyítvány kerületi tűzoltótanfolyam részére	5 fill.
6. Bizonyítvány törvényhatósági tűzoltótanfolyam részére	5 fill.
7. Vizsgálati jegyzőkönyv tűzrendészeti felügyelők részére	4 fill.
8. Próbalap motorfecskendő-vizsgálathoz	4 fill.
9. Próbalap kézfecskendő-vizsgálathoz	4 fill.
10. Versenypályák részére osztályozása lap	2 fill.
11. Tűzoltóképzőnapló	200 fill.

Önkéntes tűzoltóságok részére

1. Törzskönyvi lap	3 fill.
2. Létszámeljegyzés és napi működési napló	3 fill.
3. Kiszámlázások naplója	3 fill.
4. Kárjelentési napló	3 fill.
5. Kárbejelentés	2 fill.
6. Motorüzemanyagnapló	4 fill.
7. Üzemanyag kivételezési lap	1 fill.
8. Parancskönyv	3 fill.
9. Kihallgatási napló	3 fill.
10. Orvosi vizsgálati könyv	4 fill.
11. Szolgálati jegy	1 fill.

Önkéntes, köteles és magántűzoltóságok részére

Ügyviteli egységkönyv. Kötve.	
Kisebb testületeknek	4.— P
Nagyobb testületeknek	5.— P

Az összes tűzrendészeti szervek által használható nyomtatványok

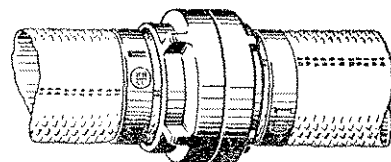
1. Iktató	3 fill.
2. Működési napló	3 fill.
3. Leltár felszerelésekhez	4 fill.
4. Leltár szakkönyvekhez	3 fill.
5. Leltár egyéb értékekhez	3 fill.
6. Személyi lap	2 fill.
7. Évi jelentés, hivatásos, önkéntes, köteles és magántűzoltóságok működéséről	5 fill.
8. Tűzoltói igazolványok.	
Vászonburkolatban	25 fill.
Igazolólap burkolat nélkül (legénységi)	2 fill.
9. Törzsív a tűzoltócsaládokról	8 fill.
10. Tájékoztató a tűzoltócsaládok látogatásához	2 fill.

Szolgálati érmek

V. éves	2.— P	XXV. éves	11.— P
X. éves	3.— P	XXX. éves	12.— P
XV. éves	6.— P	XXXV. éves	15.— P
XX. éves	7.— P	XL. éves	16.— P

Éremszalag	30 fill.
Igazolványlap	30 fill.
Királyi díszérem kicsinyített mása	30 fill.

KR tömlőbekötő-gyűrűk

szerelése oly egyszerű, hogy bárki minden segétszerkezet nélkül a legtokéletebb kötetést tudja elkészíteni. Hivatalos vizsgálat szerint 35 atm. túlnyomás mellett is kifogástalan kötetést biztosít. Kérjen ismertetőt.

Gyártja: **Vadásztöltény-, Gyutacs- és Fémárugyár rt.**
Forgalombahozza:

Move kereskedelmi és ipari kft.
Budapest, V, Mérleg-utca 4

KÖHLER ISTVÁN

**FECSEKENDŐ-, SZIVATTYÚ-
és tűzoltófelszerelések gyára**Gyárt: Modern motoros, turbinás és dugattyús
tűzoltófecskendőket, tűzoltószerkeket, felszereléseket
és szivattyútelepeket a tűzoltás és öntözés céljaira**BUDAPEST, X, KORPONAI-UTCA 21. SZÁM****Alapítva 1896**Minden nemű
tűzoltó- és légoltalmi
felszerelési cikkek
raktárról kaphatók

Mátrai Antal és Társa Rt.

Gyár és központi iroda:

Budapest, XIII, Lomb-utca 34-36 - Telefon 299-055**Városi lerakat: VI, Teréz-körút 22 - Telefon 121-533**Gyárt: kézi- és motor-
fecskendőket, mindenfé-
le létrákat, motollákat,
vízhordó és öntöző lajtó-
kat, szerkocsikat és lég-
oltalmi felszereléseket

Szállítunk

a hatósági előírásoknak megfelelő

Ismertetés
felvilágosítás
és ajánlat
díjtalan

MÁVAG

Telefon 133-394

GYÁRTMÁNYÚ

hordozható benzinmotoros és kézi működtetésű **fecskendőket, vízhordó-
és öntözőkocsikat, tűzoltó- és locsoló autókat** a legjobb
minőségben, megbízható és tartós kivitelben.MAGYAR KIRÁLYI VAS-, ACÉL- ÉS GÉPGYÁRAK KERESKEDELMI KÉPVISELETE RT.
BUDAPEST, VIII, MÚZEUM-KÖRÚT 18, II.

FELTEN ÉS GUILLEAUME RT., BUDAPEST, I.

a budapesti hivatásos tűzoltóság szállítója

GYÁRT: BELÜL GUMIZOTT TŰZOLTÓTÖMLŐT
kivánt méretekben és nyomásig.

LEVÉLCÍM: BUDAPEST 113. POSTAFIÓK. TELEFON: 258-880

**Hazai
gyártmány!**

MINIMAX

a legjobb magyar gyártmányú kézi tűzoltókészülék. Nem hason-
lítható össze a különböző utánzatokkal. Felvilágosítással szolgál a**MAGYAR MINIMAX RT., BUDAPEST**
GYÁR, IRODA: VI, RÓZSA-UTCA 85. TELEFONSZÁM: 123-731

CORVIN ÁRUHÁZ RT.

BUDAPEST VIII, BLAHA LUJZA-TÉR 1-3

Csonka János gépgyára gyártja amindenhol bevált, tökéletes **tűzoltómotorokat!**

TÜZRENDÉSZETI KÖZLÖNY

A MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓ-SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én

Az előfizetési és hirdetési díjakat a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 23.257. számú csekk számlájára lehet befizetni. Csekkdíj: minden postaküldeményre kifizetés.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség,
szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, VI, IZABELLA-UTCA 51
Telefon: 223-254

Előfizetési ára egész évre 12 pengő
A szerkesztőség címére küldött
szakcikkeket, ha közlésre alkalmasak,
díjazzuk

Ajánlja a m. kir. belügyminiszter úr 126.278—1938. B. M. sz. rendeletével („Belügyi Közlöny“ 1939. évi 5. sz.) a vármegyék, városok és községek számára

TÜZOLTÓTESTÜLETEK A LAPOT DÍJTALANUL KAPJÁK

Széchenyi

Százötven évvel ezelőtt, 1791. évi szeptember hó 21-én született Széchenyi István gróf, a „legnagyobb magyar“. Az ő születésének évfordulóját ünnepli ez évben az ország, mert egyénisége méltó arra, hogy emlékére ne csak egy napot, hanem egy teljes évet szenteljünk. Széchenyi, a „nagy“ Széchenyi szelleme valójában ennél többet érdemel és az utókor emlékeztetése nemcsak a számára szentelt ünnepnapokra terjed, mert amióta izzó hazafias lelke elköltözött e földi világról, a magyar nép állandóan az ő nagyratörő géniuszában él. Különösen áll ez a mai korra, mert Széchenyi majd 150 esztendővel előzte meg korát.

Eszméinek megvalósítását, melyek mind az ország kereskedelmi és szellemi fellendítésére, valamint a magyar hon és különösen annak fővárosa, Budapest szebbé és kultúraltabbá tételére irányultak, már kora ifjúságában megkezdte, amikor a katonai pályát cserélte fel, hogy nemzetének atyja, vezére és tanítója lehessen. A katonai pályát hagyta ott s korának mégis legnagyobb harcosa lett, mert küzdenie kellett a nemzet két hatalmas ellensége ellen. Ez a két hatalmas ellenség egyike Bécsben, másika pedig a magyar ember tulajdon lelkében székelt.

Tragikus vonásokat tükröz vissza ez a heroikus küzdelem, mert elsősorban saját nemzetének közönyét kellett meggyőznie s így sokak előtt, akik nem értették meg őt, úgy tűnt fel, mint aki saját nemzete ellen küzd. Azzal vádolták meg, hogy idegen eszmék, sőt idegen népek harcosa s így sokan azt, aki a legelőször bátorsággal volt eltelve hazája iránt, nemzeti ellenségének tekintették. Ez a meg nem értés emésztette legfőbbán Széchenyi lelkét és energiáját. Az örök magyar magánia esendül ki ebből a tényből. Nagyobb volt az ország belső ellenállása, mint a külső, melyet a bécsi udvar képviselt. Pedig az súlyos tétel volt abban az időben. Bécs nem akarta, hogy Magyarország nemzeti öntudatra ébredjen s ennek kifejlődését minden eszközzel megakadályozni igyekezett. Széchenyi önálló Magyarországot akart, küzdött a bécsi udvar uralma ellen s ebben a harcban a ma-

gyar közönyösség és az örök félreértés akaratlanul bár, de Bécs érdekeit szolgálta.

Széchenyi a magyarság ellenfele ellen küzdött s ebben a legjobban érdekelték, a magyarok nem támogatták őt. Pedig ha kezdetben mindjárt megértették volna törekvéseit, ha azonnal mellé álltak volna, nemcsak hogy nem kellett volna két tábor ellen küzdenie, hanem a külső ellenfél ellen megsokszorozott erővel léphetett volna fel.

Széchenyit azonban nem csüggesztette sem a közöny, sem a meg nem értés, sem pedig az eszméi kivitele elé gördített akadályok. Hitt a magyarság elhivatottságában, hitt a magyar jövőben, agyában s nagyszerű lehetőségek és hatalmas alkotások tüze égett s fanatikus hittel tudta és hirdette, hogy „Magyarország nem volt, hanem lesz“.

Harcosa volt e szent hitnek s életének egyetlen célja eszméinek megvalósítása volt. Úgy küzdött ezért, mint az a katona, aki előtt csak két lehetőség van: győzni vagy meghalni. Nem volt előtte harmadik lehetőség, nem ismerte a megfutamodást, mert a haza iránti kötelezettség teljesítése elől való kitérés számára egyértelmű lett volna a legyőzetéssel.

S az a szent hit, melynek lángjait Széchenyi gyújtotta meg, nem aludt ki. Halála után, a nemzeti öntudatra ébredt magyarság vitte tovább nemzedékről nemzedékre, mint azt a képletes lángot, melyet Herthy Miklós, Magyarország kormányzója adott az ifjúság kezébe, hogy szeptevigyék az ország területén. Ezért Széchenyi emlékezte nemcsak az ő ünneplésére avatott 1941. évben él lelkünkben, hanem él mindaddig, amíg magyar ember létezik e földön. Széchenyi géniusza nem képezi csak egy történelmi kor aktualitását, mert számára a legmagasabb és végső cél mindig csak az volt, fokozni a nemzet erkölcsi és szellemi értékeit, kifejleszteni sajátos nemzeti valónkat.

Ez a végső cél pedig olyan, melyet csak megközelíteni, de elérni soha nem lehet. Olyan, mint az isteni tökéletesség, melyet ember el nem sajátíthat, de amely felé állandóan törekednünk kell.

Széchenyi valódi nagyságát nem azok az alkotások képezik, melyeket úgyszólván a semmiből varázsolt elő. Nem azok az álmok, melyeket kijelölt s amelyeknek megvalósítására csak jóformán napjainkban került sor. Nagy volt ő ezekben is, mert amit megvalósított, hatalmas lendületet adott az ország fejlődésére s azok az álmok, amelyek korának technikáját megelőzték, a mai követelményeket és a célszerű fejlődést szolgálják.

Nagyszerű alkotások fűződnek nevéhez, a Lánchíd, a Magyar Tudományos Akadémia, a magyar lötenyésztés fejlesztése, közlekedésünk, kereskedelmünk megrendszabályozása és fellendítése, a Duna és a Tisza rendszabályozása s életének talán legnagyobb műve, az Alduna hajózhatóvá tétele, melynek nehézségeit és horderejét csak az értheti, aki ismeri a hajózás kereskedelmi jelentőségét s tudja, hogy a Vaskapu megnyitása mily gigantikus technikai munkát követelt. Csak kikapott példák ezek Széchenyi technikai művei közül s ez elég is volna arra, hogy belássuk: Széchenyi évszázadok mulasztásait pótolta s alkotásai a tudomány, a közigazgatás, a kereskedelem, a közlekedés, a művészet, a sport, közegészségügy és általában az emberi élet minden kulturális megnyilvánulásának újraéledését idézte elő, sőt igen sok, ma nélkülözhetetlen intézmény megalapítását köszönhetjük Széchenyi Istvánnak.

Álmai tulajdonképpen ma válnak teljesen valóra, amikor Budapest az ő elképzelései szerint vált világvárossá és a Duna gyöngyszemévé.

De nem ezek a külsőségek jellemzik Széchenyi valódi nagyságát, hanem az a hatalmas változás, amelyet a magyar nép lelkében idézett elő. Széchenyi nem csak felismerte a kor igényeit, nem csak megálmodta a szebb magyar jövőt, nem csak megalapította a hiányzó kultúr-intézményeket és egyesületeket, nemcsak felépítette azokat a technikai alkotásokat, melyek külsőleg elénk tárják hatalmas munkásságát, hanem fel is rázta révedező életéből a magyar nemzetet s megihlette az utána következő nemzedék lelkét, hogy maga is alkosson s folytassa azt az alkotó, felemelő munkát, amelyet Széchenyi István dinamikus egyénisége életre hívott.

A céltudatos magyar élet, a nemzeti eszme, a szociális politika, az önállóság és az alkotás tüztét oltotta belénk s ezért van az, hogy halála óta ünnepeljük Széchenyit, mert az ő eszméi szerint élünk, hogy „hazánkat magasabbra emeljük“.

A magyar tűzoltóintézmény megteremtése is ebből a szellemi örökségből eredt. A nagy Széchenyi István fia, Széchenyi Ödön volt az, aki atyjának célkitűzéseinek folytatása közben a magyar tűzoltóság megszervezését is szükségesnek látta. Alapos külföldi tanulmányozás után, miközben maga is mint köztűzoltó működött Londonban, lefektette a magyar tűzrendészet alapjait s megkezdte, ugyancsak a bécsi udvar egyenes tilalma ellenére a szervezés nehéz munkáját. A tűzrendészet azonban egész embert kíván s Széchenyi Ödön felhagyva egyéb kezdeményezéseivel, csak a tűzoltás ügyének élt s ennek köszönhető, hogy a magyar tűzoltóintézmény minden gáncsoskodás és a kezdeti nehézségek ellenére megkezdte áldásos működését.

Magyar tűzoltók arcképcsarnoka

Vass Lajos Rudolf

Jász-Nagykun-Szolnok vármegye tüzr. felügyelője

Az országos forgalom útvonalától távol, a Holt-Tisza egyik kanyarulatánál van egy érdemes, munkás magyar nagyközség, Cibakháza.

A falu közepén takaros épület: a tűzoltók háza. Itt van a gazdag szertár, az órszoba, a parancsnoki iroda stb. Minden helyiség a tűzoltóintézményre emlékeztet s ezt idézik fel a képek, az oktatási eszközök, segédletek, az oklevelek.

És ezt a házat Vass Lajos Rudolf teremtette meg; ő szervezte és fejlesztette ki a Cibakházai Önkéntes Tűzoltótestületet, amelyet immár negyvenkét esztendeje szolgál nagy úgyszeretettel, hűséggel és kitartással.

Ezt a vasszorgalmat és lelkes kitaratást elismerték a vezető körök is, midőn előbb járási, majd később vármegyei felügyelőnek tették meg kiváló tűzoltónkat. Közben fáradhatatlan buzgósággal töltötte be a vármegyei szövetség titkári teendőit, vállalva minden munkát s végezve is mindazt, amit ez a tisztség rearált. Mint szöv. titkár 19 éven át működött s közben tíz éven át tagja volt az Országos Szövetség elnöki tanácsának is, mint elnökségi előadó.

Mint olyan ember, aki érzi, hogy milyen missziót kell végeznie a magyar tanítónak, minden téren kivette részét a közéleti munkából és vezetője, tanítója, barátja, atyja volt a derék jász népnek.

Igy például igazgató-elnöke az ottani Hangya Szövetkezetnek, melyet ő alapított meg. Ugyancsak ő alapította és ő vezeti a Vöröskereszt cibakházi fiókját mint elnök; gondnoka az állami iskolának, sportegyesületi elnök, az iskolán kívüli népművelés mozgalmának szintén vezetője, a nemzeti munkavédelem körzetvezetője stb. Szóval mindenütt ott van, ahol áldozatosan kell dolgozni a közjóért — becsületből.

Hosszú évek során kifejtett áldozatos munkájára a legfelsőbb hely is felfigyelt és a Kormányzó úr öföméltósága a magyar kir. belügyminiszter előterjesztésére megengedte, hogy a tűzrendészet terén és a község közéletében négy évtizeden át kifejtett eredményes tevékenységéért elismerése tudtul adassék.

Csak természetes ennél fogva, hogy szűkebb és tágabb hazájában általános becsülés és szeretet környezi az ő férfias lényét, mert mindenki hűséges barátot, jóakaró tanácsadót, önzetlen segítőt lát az ő személyében... Különösen mégis csak a tűzoltóké leginkább, mert azokat valósággal gyermekeinek tekinti. Legelső sorban mégis csak mi tarthatunk jogot ahhoz, hogy a miénk...

Életrajzi adatai. Kötelek községben 1872 augusztus 7-én született. Iskolai tanulmányait Szolnokon, Egerben, Kiskunfélegyházán és Budapesten végezte. Tanítói pályáját Izsákon kezdte meg 1891-ben, majd Szajoliban, Szolnokon és Cibakházán folytatta, míg 1932-ben, 41 évi szolgálat után, nyugalomba vonult. Páratlan munkakészségét ma is a Cibakházi Önkéntes Tűzoltótestület érdekében hasznosítja, mint a testület nagytudású vezetője és tűzoltóinak szerető szívé atyja.

Mindennemű **létrák,**
tűzoltó- és légóltalmi felszerelések
beszerzési forrása
Metzker Ferenc
Budapest, XI, Horthy Miklós-út 35.
Telefon 456-363

A tömlőről

Dévényi Endre dr. tűzoltóparancsnok által írt s a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség kiadásában megjelent „A tömlő” című szakkönyv hézagpótló munkát jelent a magyar tűzoltóirodalomban. Az ország tűzoltótársadalma örömmel vette ennek a munkának megjelenését, mert tudott dolog, hogy — különösen vidéken — helytelen kezelés, sőt a tömlőkezelés teljes hiánya folytán igen sok tömlő megy idejekorán tönkre, sok új tömlő válik aránylag igen rövid idő alatt használhatatlenné. A nyomótömlő körüli bajok rendszerint azután tüzeseteknél jelentkeznek, amikor a könnyelmű bánásmód keserűen bosszulja meg magát.

Dévényi Endre könyvét nemcsak meg kellene vennie minden tűzoltóságnak, hanem annak minden sorát meg is kellene szívlelni. Kötelessége volna minden tűzoltóparancsnoknak, aki a község, város érdekeit szem előtt tartja, hogy a helyes tömlőkezelést a legénységgel iskoláztassa. Sok-sok száz méter tömlő megy tönkre az országban a helytelen kezelés következtében. A tömlő ma drága és nehezen is pótolható. Tömlő nélkül pedig a jól kiképzett tűzoltóság is tehetetlen.

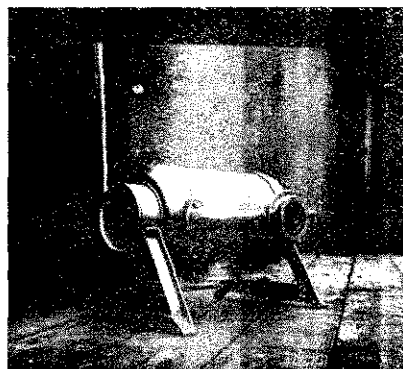
Ez alkalommal csak röviden, inkább szemléltető módon akarok rámutatni a helyes tömlőkezelés egynéhány segédeszközére, a gondozás módjaira. Legtöbbje ezeknek könnyen, házilag is előállítható eszköz. Új lakatanyák, szertárak építésénél tehát ne csak a mászóházat, hanem a helyes tömlőszárítás módjait is vegyük figyelembe.

Németországi tapasztalataim azt mutatják, hogy a helyes tömlőkezelésre ott igen nagy gondot fordítanak. De beszéljenek a képek:

Az 1. kép — házilag is igen könnyen előállítható — tömlőhidat ábrázol. Ily tömlőhídra nemcsak a városi hanem a községi tűzoltóságnak is szüksége lehet. A

1. kép

2. kép

4. kép

mily súlyt helyeznek Németországban a tömlők mosására. A 3. kép a berlini tűzoltóság egyik őrségén a tömlőmosó-helyiséget mutatja. A helyiség alagsorban van. A tiszta fehér csempe falakba beépített égők a vízsugár ellen szigetelve vannak.

3. kép

Ahol ilyen szép tömlőmosó-helyiséget építenek, ott szeretik és megbecsülik a tömlőt.

A 4. képünk a tömlőszárítás két módját mutatja be. A Norderney-i tűzoltóság tömlőszárító készüléke ez, melyen — amint a képen is látható — megfelelő időjárás esetén szabadon felfüggesztve száradnak a

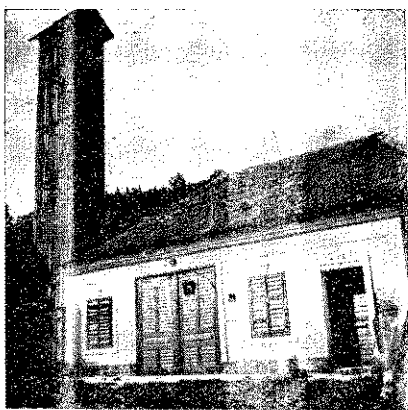
tömlők szükségességét és annak hasznát hangsúlyozni kell.

A 5. kép tömlőmosó-készüléket ábrázol. Oldalt látni lehet a vízvezeték csatlakozó nyílást. A nagy nyomás mellett behozott víz a készüléken keresztül húzott tömlőt lemossa, míg a piszkos víz a készülék alján levő nyíláson át távozik. A tömlőmosó a nürnbergi tűzoltóság tulajdona.” igazolása annak, hogy

* Budapest székesfővárosi tűzoltósága már hosszabb ideje rendelkezik hasonló készülékkel, melyet egy székesfővárosi hívatásos tűzoltó tervezett. (Szerk.)

nedves tömlők. A másik — a kép közepén látható vas-kémény — szintén tömlőszárítás céljait szolgálja. Téli hideg, vagy nyári napsütés idején ebbe a kéménybe húzzák fel a tömlőket. Nyáron védve vannak a nap sugaraitól, míg télen a kémény tövében épült kis házikóból történő fűtéssel szárítják a tömlőket.

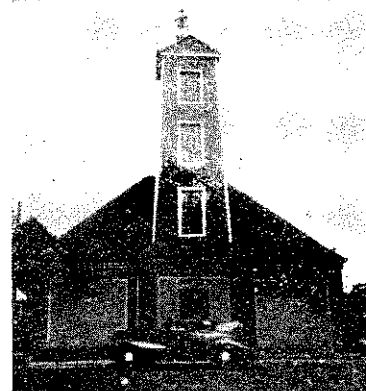
Az 5. és 6. képeken látható tornyokhoz hasonló tömlőszárítók Németország legkisebb községeiben is fellelhetők. Az egyik lécből készült oldalfalaival szelölőbb, inkább nyári időben, a másik védettebb, téli megfelelőbb.

5. kép

6. kép

7. kép

A 7. kép egy olyan tömlőszárító-tornyot mutat be, mely mászóház céljaira is alkalmas.

Hazánkban — sajnos — a községekben úgyszólván teljesen ismeretlen fogalom a tömlőszárítótorony, melyben a tömlők teljes hosszukban lógatva, az időjárástól védetten száríthatnak. Még Dunántúl találunk egyes községekben kezdetleges tömlőszárítókkal. Ezek árbocszerű faoszlopból állanak, melynek felül elhelyezett keresztfájára vagy gyűrűjére akasztják a tömlő végét. Olcsó és egyszerű eszköz ez, mely a sem-

minél mindenesetre sokkal többet ér, mert ha a tömlő védtelenül is, de egyhosszban lóg le, ez pedig a tömlőszárítás egyik főkövetelménye. Kissé tehetősebb községek pedig feltétlenül megengedhetik maguknak azt a jól kamatozó befektetést, hogy a bemutatottakhoz hasonló egyszerű, zárt tornyot építhessenek. Ez azonban csak a községekre vonatkozik, városainkban azonban a tömlőkezelésben és a hozzávaló eszközökben semmivel sem állunk hátrább a külföldnél.

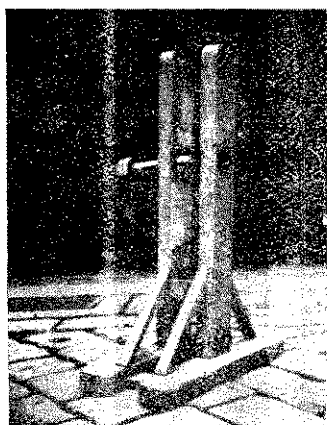
A tömlő mosása és szárítása után is gondot kell fordítani azokra. A következő, 8. képünk egy tömlőtekerceselő-készüléket mutat be, amely minden tűzoltóság által házilag könnyen elkészíthető. E készülék segítségével igen erős és tömör tekerceset lehet készíteni.

A 9. képünk a tömlő tekerceselését mutatja be. A készülék a linzi tűzoltóság tulajdona.

A rövid leírással és a képek közlésével csak bizonyosságát akartam szolgáltatni annak, hogy milyen gondot fordítanak a helyes és mondhatnám tökéletes tömlőkezelésre nálunk hatalmasabb és gazdagabb országban is.

A fenthivatkozott „A tömlő” című könyv és annak minden sora képezze állandó iskolázás tárgyát és az abban lefektetett dolgokból ne csak írott malaszt, hanem gyakorlatilag keresztülvitt valóság váljék.

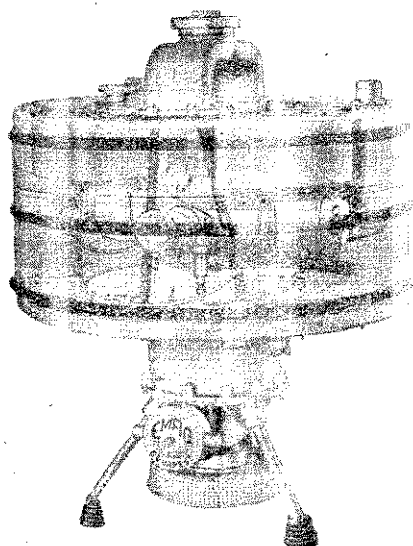
Licszkovszky Vladimír
vármegyei tűzrendészeti felügyelő

8. kép

9. kép

EMAG-Szilvay -rendszerü,

szabadalmazott, háton hordozható, úszóra szerelt benzínmotoros centrifugál szivattyú-fecskendő.

Egy ember:
szállítja ki a helyszínre
egyedül hozza üzembe
egyedül eresztí a vízre
egyedül oltja a tüzet

További előnyei: Nincs szívótömlő és más szívóoldali berendezés
8 méternél nagyobb mélységből szállít vizet
Lajtra csatlakoztatható
Szívóoldali hibák nem léphetnek fel
Tűzesapra csatlakoztatható
Vízen úsztatható

Megfelel a 180.000/1936. B. M. sz. rendelet előírásának.

Vadásztöltény-, Gyutacs-és Fémárugyár Rt. Budapest, V, Mérleg-u. 3

Telefon: 298-960

A román katonai tűzoltóság szolgálatában

Írta Dévényi Endre dr

Vasárnap délután van. Pihenő. Ügyeletes vagyok. Behívatom Gyarmati Lajos újonctűzoltót. Öt hónapja már, hogy szolgálatot teljesít. Középtermetű, göndörhajjú, 26 éves magyar fiú. Unitárius. Törekvő, derék tűzoltó. A román megszállás alatt katonatűzoltó volt. Beszélgetni kezdek vele. Sok hihetetlen dolgot hallok tőle. Elhinni sem akarom. De mégis meggyőző őszintesége. Elbeszélése alapján új, ismeretlen, elképesztő világ tárul elém. Úgy írok le mindent, ahogy elmondja, nincs szükség a hatásvadászásra.

Bevonulása

1941 április 1-én vonult be katonatűzoltónak Kolozsvárra mint újonc. Rajta kívül még öt magyar fiú vonult be. A bevonulás után négy napon át nem engedték be őket a szobákba. Ezért az istálló padlásán kellett aludniuk. Akinek a lábájában bevonuláskor ennivalót találtak, annak enni sem adtak.

Az ötödik napon „Lungulescu szakaszvezető” egész testükről lenyírta és leberetválta a szőrt, nem sokat törődve azzal, hogy sok helyen összevagdalta őket.

Ezután csizmát, ruhát kaptak. Csupa rongy, szakadás, piszok volt minden. A következő vasárnapon azonban már szabadságra engedték őket azzal a paranccsal, hogy hétfőre mind kijavított, kimosott, megfoltozott ruhában jelentkezzenek.

Akik kolozsváriak voltak, meg is tudták ezt csinálni. Két fiúnak azonban nem voltak Kolozsváron még rokonai sem s hétfőn ugyanúgy jelentkeztek, ahogyan szombaton elmentek. Háromnapig „carcer” kaptak érte.

A carcer

„Egyest” jelent. Minden katonai tűzoltóságnál berendezték. A kolozsvári carcer az istállóban volt. 40×50 cm-es bódé, melyben csak állni lehet, leülni természetesen nem. Egy nap alatt a carcerben tartózkodónak csupán tízperces sétát engedélyeztek, hogy enyhítsék a láb megdagadásával együtt járó fájdalmakat.

Egyik magyar fiút, mert magyarul beszélt a lakosságban, négy napig séta nélkül tartották a carcerben. Erőfölatt úgy megdagadtak a lábai, hogy a büntetés letelekezés közben hozták ki onnan bajtársai.

Újonckiképzés

Az újonckiképzése hat hétig tartott. A tűzoltói kiképzést teljesen az altisztek és tisztsek végezték. A tisztsek csak a párvélelemről tartottak naponta 1—1 órási előadást.

A hat hét letelte után a tartományi (kerületi) felügyelő-őrnagy tartotta meg a vizsgát. A vizsga abból állott, hogy minden újoncnak jelentkeznie kellett az őrnagynál. Ezután ki-ki önmagának vezényelt hátra arc stb.-t. Szergyakorlatot bemutatni nem kellett.

Az újonckiképzés: 6 órakor csuklógyakorlat, utána rend-, szer- és puskafozási gyakorlat. A szergyakorlatnál legtöbbször szerre föl, szerre le vezényszóra gyakorlatoztak. 11 órakor elméleti órát tartott valamelyik altiszt.

Az újonckiképzésre még négy év távlatán is félve gondolnak vissza. A hat hét alatt minden éjszaka 5—6 ízben riasztották őket. Ha történetesen őrmesterek részegen jött haza, egész éjszaka riasztás volt. Ilyenkor az őrmester kivette az ágy egyik deszkáját és ütötte-verte a rohangáló tűzoltókat.

Riasztási joga csak az őrmesternak volt. Az egyik szakaszvezető úgy segített magán, hogy amikor ittasan jött haza a laktanyába, a csajkájához kanalat vert. Erre a jeladásra is szaladtak szegények.

Meg kell írnom, hogy a vallomás szerint a padló-súrolást, a W. C.-k takarítását, az istálló rendbentartását mindig és csak magyarokkal végeztették és a tisztí legények is mind magyarok voltak.

Az újonckiképzés letelte után egy hét pihenőt kaptak.

Ezután csak akkor volt gyakorlat, ha büntetésből elrendelték. A foglalkozás csuklógyakorlat volt, szer-takarítás és munka a katonaság kertjében.

Felszerelés

A tűzoltók természetesen katonaruhát viseltek. A megkülönböztető jelzésekről „Arad és Temesvár tűzoltóságáról” írt és a Tűzrendészeti Közlöny 1940. évi 3. számában cikkben emlékeztem meg.

A piros-fekete csíkos biztonsági övet szolgálatban állandóan viselték. Sisakjuk magyar időkől származó børsisak volt. Ezekre a sisakokra felül volt ugyan még 24 db Angliából hozatott sárgarézsisakja a tűzoltóságnak. A színházi ügyeleti szolgálatot ebben teljesítették. Igazán „theátrálisan” néztek ki benne.

A kolozsvári katonatűzoltóság létszáma

Mint mindenütt Romániában, a kolozsvári katonatűzoltók legtöbbször, különösen az altisztek és tisztsek tűzoltói szolgálatuk előtt tüzérek voltak. Bukarestben van a tűzoltóezred állomáshelye és innen irányítják az ország tűzrendészetét.

Hazánk legrégebb, több mint 121 éve fennálló
tűzoltószergyára

Seltenhofer Frigyes Fiai

Alapítva 1816

magy. kir. udvari szállítók
S o p r o n

Legelső tűzoltószer-, kút-, szivattyú- és gépgyár, harang-, fém- és vasöntöde. A párisi világiállításon nagy aranyéremmel, azonkívül sok arany- és ezüstéremmel, valamint díszoklevéllel kitüntetve. Gyárt: motorfecskendőket, kocsifecskendőket, különféle tűzoltószereket és felszereléseket. Kedvező fizetési feltételek és sokévi jótállás. Költségvetést és kiszállást díjmentesen eszközölünk.

Kolozsváron tűzoltószázad teljesített szolgálatot. Tiszteik: 1 őrnagy, 1 százados, 1 hadnagy. A kiképzőkeret: 1 őrmester, 3 szakaszvezető, 4 tizedes, 4 őrvezető.

A fentiekén kívül körülbelül 60 főnyi közlegény teljesített itt szolgálatot.

A századnak 13 puskája volt. Régi manlicheerek. Töltény azonban egy szem sem volt soha a laktanyában. A laktanya előtt fegyveres őr állott. Az őrbódé is ott éktelenkedett minden laktanya előtt.

Étkezés és egyébek

Az újonc-idő alatt tea volt a reggeli, egy negyed kenyérrel. Túrhető volt. Annál borzasztóbb volt az ebéd. Mindig csak káposzta, melyet „korpaciberével” savanyítottak. Hetenként kétszer húst is kaptak. A savanyúkáposzta azonban nagyon sok tűzoltónak gyomorsavtútlengést vagy fekélyt okozott. Ezt a csapat-orvos állapította meg s közbelépésére azonnal betiltották a káposztafőzést. Két hét sem telt el azonban és — minden tilalom ellenére — káposztát főzött a szakács a kolozsvári tűzoltólaktanyában.

Este mindig a déli ebédet ismételték. Csak szeptember 13-án volt kivétel, amikor is tűzoltóünnep lévén, jobb ebédet és bort is kaptak. A tisztsek és altisztsek ilyenkor rendszerint berúgtak. Egy ilyen ünnep alkalmával össze is verekedtek az altisztsek. Elölük a magyar fiúk az istállóba húzódtak. Mégis kiharagcsolták őket onnan és a „Szírbát” (a románok nemzeti tánca) kellett táncolniuk. Igyekeztek is, de hiába. Személyenként 6—6 pofont adott ezért Langulescu szakaszvezető nekik.

Egyik altiszt megházasodott. Ittasan bejött a laktanyába. Sorbaállította a tűzoltókat s hogy felesége előtt hatalmát fitogtassa, sorbapofozta valamennyit. Persze a magyarokat is. De ők egy helyett kettőt kaptak.

Oltás és gyakorlat

Kolozsváron a laktanyában állandóan 45 tűzoltó teljesített szolgálatot. Beosztás hiányában ezért egyszerre húsz tűzoltó is felkapaszkodott a vészvonatra. Sok baleset származott ebből.

Az altisztteket a tisztsek képezték ki. Az autóvezetőket ellenben Bukarestbe vezényelték. A kéthónapos tanfolyam elvégzése után a közlegények mint tizedesek szereltek le, illetve jöttek vissza csapatjaikhoz.

A tüzeseteknél, amit csak lehetett és kívánatosnak tartottak, elloptak. Az első tűz, amelyhez Gyarmati mint újonctűzítő kivonult, Torda felé lévő faluban volt. Autóvészvonattal vonultak ki. A faluban 12 ház már égett. A szivatómlöket sekélyes vízbe szűrőkosár nélkül engedték le. Természetes, hogy a fecskendő lapátkerekei megteltek piszokkal és az érdemleges munka megkezdése előtt hasznavehetetlenné vált.

Eppen pálinkafőzés után voltak. A falubeliek a tűznél segítettek vagy ólálkodtak. Ezt a kedvező alkalmat a katonák felhasználták. Ettek, ittak, loptak.

Részezen jöttek haza. A szervező altiszt, Vancsa őrmester két tyúkot, 25 tojást és egy sonkát hozott magával.

Egy kolozsvári füstölő égésénél viszont 8 sonka és 7 szál kolbász volt a — *zsákmány*.

Felszabadulás

Gyarmati Lajos 1940 augusztusában is a kolozsvári tűzoltóságnál teljesített szolgálatot. „Concetrában” volt, ahogy itt nevezik.

A katona-tűzoltók között volt 24 besszarábiai orosz, akik amikor Besszarábiát visszacsatolták Oroszországhoz, örömmel hagyták el a kolozsvári laktanyát. A magyarok mellett ők is sokat szenvedtek. Bolsevikinek hívták és sokat kínozták őket is.

A bécsi döntés után este a tartományi felügyelő a laktanya nagytermébe hívta össze a tűzoltókat. A román katonáknak kiadták a fegyvereket, a magyarokat pedig bezáratták az egyik szobába és két őrral őriztették őket. Két magyar fiú mégis kiszökött az ablakon, mert jól tudták, hogy nincs a puskákban töltény. Amikor ezt a szolgálatvezető őrmester megtudta, seprőnyéllel verte a bentmaradó magyarokat.

Másnap kihallgatásra rendelték mindegyiket és büntetésből a tetvekkel teli istállóba zárták be őket.

Közben a katonatűzoltók megtették az előkészületeket — a távozásra. Az egyik autóvészvonat tartályát kiürítették és a katonák kertjéből hozott hagymával telerakták. Mind a hét autó tankját feltöltötték benzinnel. A laktanyával szemben lévő fűszerüzletet és kocsmát kirabolták. Ittak és készülődtek. Szerencsére az utolsó pillanatban parancsot kaptak, hogy minden szert, ami a város tulajdona, itt kell hagyni.

1940 szeptember 6-án este teherautókon mentek el a laktanyából. Ekkor már a polgári ruhában lévő katona-tűzoltókon kívül a rég felosztott önkéntes tűzoltótestület tagjai is itt voltak a laktanyában. Itt is maradtak mindaddig, amíg a dicső honvédség élcsapataival együtt 1940 szeptember 11-én délelőtt 11 óra-keret bevonult a laktanyába a három budapesti kiképzőkeret.

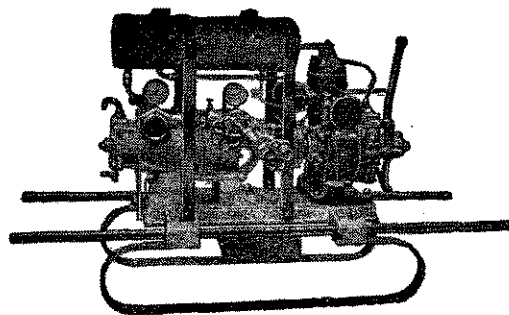
Benzin-
motoros

Önfelszívó tűzoltószivattyú

hordozhatóan és kétkerekű targoncán.

Szivattyúk és kompresszorok

minden nagyságban és minden célra.

TELEFON:
120-932
112-405

Tiszti és altiszti rőzsekéseket

legszebb kivitelben szállít
MÉSZÁROS LAJOS műtőműmester
Budapest, VIII, Mária-utca 15
T e l e f o n 3 4 9 - 8 5 9

SOMMER és FEIN mérnökök
szivattyú- és kompresszorgyára

BUDAPEST, V, KATONA JÓZSEF-UTCA 3

Légmentesítés és az önkéntes tűzoltóság

Hozzászólás Vajda Gyula tűzoltófelügyelő cikkéhez

A Tűzrendészeti Közlöny szeptember 15-i számában fenti cím alatt megjelent cikkhez legyen szabad néhány megjegyzést fűzni.

Mindenek előtt fel kell hívnunk bajtársunk figyelmét, hogy a légmentesítési szolgálatot teljesítő, az ú. n. „különleges légvédelmi“ szolgálatra igénybe vett személyek részére a 1730—1940. M. E. rendelet 10. §-a kifejezetten megállapítja az eltöltött légmentesítési szolgálat után fizetendő térítmenyt. Ezt a térítmenyt minden közületnek, mely a légvédelmi szolgálatot fenntartja, ki kell fizetnie.

Helytelenítenünk kell azonban a cikk panaszos hangját. Való igaz, hogy a légmentesítési szolgálat súlyos terhet jelent mindenkire, aki nehéz, verejtékes küzdelemmel keresi meg a mindennapi kenyerét. Tény, hogy a szolgálat anyagi veszteséget jelent, még akkor is, ha a fent idézett rendeletben előírt térítmenyt megkapják a szolgálatot teljesítők. És igaz az is, hogy vannak fontos, elhalaszthatatlan munkák, amik elvégzését a szolgálat megnehezíti, de soha meg nem gátolhatja. Ezzel szemben azonban a cikkíró, úgy látszik elfelejti, hogy háború van, hogy az országunk most vívja nehéz, talán döntő csatáját az elbőszülődés ellen. És ilyenkor, kedves bajtársunk, nincsen egyéni érdek, nem lehet olyan fontos munka, mely fontosabb lenne a ránk rótt nemzetvédelmi munkánál. Mi, légmentesítési szolgálatosok, katonák vagyunk, éppen úgy, mint a fronton küzdő hős honvédek. Mi a mögöttes országrész katonái vagyunk, akiknek csak egy gondunk, egy feladatunk lehet: a ránk bízott feladatokat, jelen esetben, hála az Istennek, csak a szolgálatot a legpontosabban ellátni, zúgolódás és gondolkodás nélkül még akkor is, ha ebből a látszólag céltalan szolgálattartásból súlyos anyagi kárunk származnék. Hogy eddig a készség elrendelésétől kezdve csak tétlenül kellett ülnünk és izgalmak nélküli szolgálatot tartanunk? Legyen ezért a Mindenható, hogy eddig tétlenek lehettünk. És ami a nagy anyagi áldozatokot illeti, hát higgye meg, kedves bajtárs, hogy kis ügyességgel ezen is könnyen lehet segíteni. Érik a gabona és sürgős a munka? Akkor éljen össze, úgy mint nálunk, több család és az amellyeknek nincsen katona vagy légmentesítési szolgálatos tagja, segítsen annak, amelyik erre rászorul. Kérés a tűzoltóm és gyakran kerül egyre a szolgálat sora? Akkor pedig a fenti rendelet 5. és 6. §-ai alapján szedjük elő a községben lévő leventéket és azokból szervezzük meg az amúgy is előírt segédtűzoltó osztagokat talán olyképpen, hogy egy-egy őrség parancsnoka egy tényleges (értem ezalatt a kiképzett önkéntes tűzoltókat) tűzoltó és beosztottai a leventetűzoltók. Ezzel hígítom az állományt és kevesebb szolgálat jut egy-egy emberre. Az én tűzoltóim is kivétel nélkül szegény emberek. De hol van az megírva, hogy egy községben csak ezek a sze-

gények teljesítsék ezt a fontos nemzetvédelmi szolgálatot. Szedjük elő a módosabb gazdákat, kereskedőket, iparosokat is és osszuk be őket, tekintet nélkül barátsággra, haragra, üres kifogásokra, segédtűzoltói, illetve légmentesítési szolgálatra. Nem hiszem, hogy akadna magyar ember, aki kivonná magát a szolgálat alól, különösen akkor, ha, mint kedves bajtársunk oly szépen írja cikkében, a magyar föld áldott termése a kaszához hívja az arra hivatottakat és arról van szó, hogy a betakarítás folyamatosságát biztosítani kell. És ha valaki mégis ki akarná vonni magát ez alól a fontos kötelesség alól, akkor az ilyen hitvány ellen a törvény teljes szigorával kell eljárunk.

Végül, kedves bajtársam, ismételtelen csak azt mondhatjuk, örüljünk, hogy csak ilyen *szolgálatot* kell teljesítenünk és adjunk hálát a magyarok Istenének, hogy eddig még nem kellett egész pokoli valóságában megtanulnunk azt, hogy mi is valóságban a légmentesítés.

Glaser János főfelügyelő

Tartsunk-e zárógyakorlatot

A világháborút megelőző években, mióta a tűzoltói intézmény erősebb lendületet vett, csaknem minden tűzoltótestület megtette, hogy így-ósszel nagyobb gyakorlat keretében mutatta be készségét, ügyességét és készségét. Olyan ünnepféle volt ez, amelyen a község tűzoltósága volt az események középpontjában. És egyúttal vizsgálat a nagyközönség előtt. Úgy, ahogy a falusi iskolákban a szülők és a község vezető emberei előtt mutatják be a gyermekek és az iskola: mit csináltak az év folyamán s mily eredményeket értek el a tudományok különféle ágában.

Ezzel azonban nem merült ki a kérdés, mert más célja is volt ezeknek a zárógyakorlatoknak. Nagyobb összetartást akart teremteni a tűzoltótestület tagjai között. Egyben alkalmat nyújtott arra is, hogy a legkiválóbbakat, legszorgalmasabbakat elismeréssel jutalmazták a község színe előtt. A szolgálati érdemeket pl. ilyenkor osztották ki lelkesítő beszéd kíséretében, melynek elmondására a helybeli papot, főjegyzőt, vagy földbirtokost kérték föl, esetleg más kiválóságot, tekintélyt. Ezzel is nagyobb súlyt akartak adni az intézménynek.

Ha végül okosan rendezték meg, akkor fölkérték a lelkesít, hogy ezen a napon (mert mindig ünnepen tartották) az emberszeretetről prédikáljon és hozza vele kapcsolatba a tűzoltók áldozatos munkáját.

BOROS egyenruházat

**Tűzoltósági felszerelések,
sapkák és egyenruhák**

Budapest, VIII, Baross-tér 6 (Fiumei-út sarok)

Régi, megbízható, olcsó cég.

Egyesületeknek előnyárak.

Kedvező fizetési feltételek

Egyenruhaszabóság és sapkaműhely
a helyszínen

És ezt a zárógyakorlatot megtartották a tűzoltók még abban az esetben is, ha az esztendő folyamán egyáltalán nem volt tűz a faluban, mert életjelt kellett magukról adniok.

Szöbahoztuk most ezt a kérdést azért, mert nem egy helyről írtak hozzánk ebben a tárgyban: tartásnak-e zárógyakorlatot az idén is.

Válaszunk ez: ha csak a körülmények megengedik, *föltétlenül tartson ilyen gyakorlatot* minden önkéntes és köteles tűzoltótestület. Sőt ezt a magántűzoltóságoknak is ajánljuk.

Szükség van reá, még pedig nagyon. Elsősorban a fent elsoroltak miatt. Tegyenek vizsgálatot tűzoltóbajtársaink az egész község színe előtt: hogyan sáfárkodtak a reájuk bízott érdekekkel. Hogyan dolgoztak az év alatt? Mit csináltak? Mit tanultak, mit gyakoroltak és milyen színvonalra tudtak emelkedni a maguk munkaterületén? Hadd lássa Isten, ember, hogy becsületes munkában fáradoztak és iparkodtak készülni a nagy feladatra: embertársaik életének és vagyonának mentésére.

De még egy célja van ezeknek az okos megmozdulásoknak: az *eszme terjesztése*, a propaganda. A legtöbb ember csak annak hisz, amit a saját szemével lát. Lássa tehát a hitetlen is, hogy a tűzoltóság érdemes testület, amelyet erkölcsi és anyagi eszközökkel támogatni minden polgárnak szent kötelessége, mert üdvös, mert hasznos és szükséges.

Egy-egy szépen megoldott támadási feladat, a csapat tagjainak összevágó munkája, gyors és biztos

mozgása, tervszerű cselekvése: lehetetlen, hogy meg ne fogja az egyszerű elméket is. És lehetetlen, hogy ennek eredménye a jóakarát s a támogatási készség ne legyen nemcsak az egyesek részéről, hanem a képviselőtestületben is.

A fenti módon megrendezett zárógyakorlat azonban ne jelentse azt, amit a tanulóknak a nagy szünidő: a rákövetkező téletlenséget, munkátianságot. Ha így fogjuk fel a zárógyakorlatokat, akkor nagy tévedésben vagyunk. Még akkor is erősen tévedünk, ha arra az álláspontra helyezkedünk, hogy ekkor már a jövő tavaszig csak elméleti tanítások következhetnek. Nem.

Az okos parancsnok belátja és minden bajtársal beláttatja, hogy télen is kell gyakorolni. Először azért, mert öt-hat hónap alatt sokat felejthetünk és sokat veszíthetünk ügyességben és készségben. Másodsor: edzeni kell magunkat az esetleges téli tüzekre. Tartunk tehát gyakorlatokat a téli hónapok folyamán is. Nem mondjuk, csikorgó hidegben, amikor a csővezető keze ráfagy a sugárcsőre s amikor a gémberegett kéz a fecskendő alig tudja fogni szerelés közben. Mindenesetre tartunk gyakorlatokat hidegben is, hogy embereink az ilyen időjárásban való munkához is szokjanak. Szükség lehet reá s akkor a nehezebb viszonyok között sem állunk készületlenül. Hiszen a tűzoltó *katoná*, az emberszeretet katonája, annak tehát minden időben és minden alkalommal készen kell állania a védelmi munkára s az elemi csapások elleni támadásra.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség Segélyzőpénztárának költségvetése 1942. évre

BEVÉTEL				KIADÁS						
Rovat	1941. évi költségvetés		1942. évi költségvetési előirányzat		Rovat	1941. évi költségvetés		1942. évi költségvetési előirányzat		
	P	f	P	f		P	f	P	f	
I. Rendes bevételek					1	Baleseti segélyezésekre	13.780	—	33.000	—
1	Biztosítási díjak	22.000	—	42.900	—	2	Hévízi üdülő fenntartására	3.500	—	—
2	Hévízi Üdülőtársaság bevételei	2.500	—	—	—	3	Személyzeti kiadásokra	3.380	—	4.220
3	Takarékpénztári betétek kamatai	800	—	800	—	4	Ügykezelési kiadásokra	1.690	—	2.110
4	Vegyes bevételek	100	—	100	—	5	Helyiségek fenntartására és takarítására	1.170	—	1.720
	Rendes bevételek összesen	26.400	—	43.800	—	6	Helyiségek fűtésére és világítására	600	—	600
II. Rendkívüli bevételek					7	Beruházási hozzájárulás	1.000	—	800	—
	A MOTSz pénztárának adott kölcsön törlesztése	1.530	—	—	—	8	Nyomatványokra	80	—	150
	Rendkívüli bevételek összesen	1.530	—	—	—	9	Postai kiadásokra	700	—	700
						10	Vegyes kiadásokra	500	—	500
	Bevételek főösszege	27.930	—	43.800	—		Kiadások főösszege	26.400	—	43.800

Horváth József sk.
a számvizsgáló bizottság elnöke

Dr. vitéz Kiss Lajos sk.
elnök

Bucányi Oszkár sk.
számvévő

Megállapította a Budapesten 1941. évi szeptember hó 7-én tartott közgyűlés.

Jegyezte és kiadta:
László István sk.
főtákar

HIVATALOS RÉSZ

Jász-nagykun-szolnokvármegyei
IV. törvényhatósági tűzoltótanfolyam parancsnoka
37.—1941. T. sz.

HIRDETMÉNY

Jász-Nagykun-Szolnok vármegye tűzoltó-szövetsége a m. kir. belügyminiszter úr engedélye alapján, kellő számú hallgató jelentkezése esetén, 1941 október 9-től október 19-ig Szolnokon törvényhatósági tűzoltótanfolyamot tart.

A tanfolyamra való felvételt írásban kell kérni. A kérvényt a tanfolyam parancsnokához (Szolnok, városháza, tűzoltóparancsnokság) kell címezni. Beadásának határideje 1941. október 8 déli 12 órája,

a) feljegyzetlen kérvényhez mellékelni kell a folyamodó; a születési anyakönyvi kivonatát;

b) legmagasabb iskolai végzettségét igazoló bizonyítványát;

c) katonai szolgálatát és esetleg légvédelmi kiképzettségét igazoló okmányát;

d) testi épségét igazoló hatósági orvosi bizonyítványt;

e) hatósági erkölcsi bizonyítványt (közszolgálatban állók feddhetetlen előéletüket és nemzeti szempontból teljes megbízhatóságukat hivatalfőnökük bizonyítványával igazolhatják);

f) a testület hivatalos igazolványát, melyből a pályázó tűzoltói rangja is kiténik.

A kérelemmel nem szerelt, vagy elkésve érkezett kérvényeket a parancsnokság nem veszi tekintetbe.

A felvételtől az érdekeltek írásbeli értesítést kapnak. A tanfolyammal kapcsolatos felvételi, tan- és vizsgadíjakat valamint a tansegédletek és bemutatási eszközök díját, úgyszintén a tanfolyamhallgatók elszállásolásával és étkeztetésével járó összes kiadásokat Jász-Nagykun-Szolnok vármegye tűzoltó-szövetsége viseli. A tanfolyamhallgatókat csupán az oda- és visszautazás költségei terhelik.

A hallgatók a tanfolyam tartama alatt iskolai fegyelmem alatt állanak és rendszeres tűzoltói szolgálatot teljesítenek.

Szolnok, 1941 szeptember 18-án.

Puskás Ede sk.,

városi tűzoltóparancsnok, tanfolyamparancsnok

Mosonmagyaróvár megyei város polgármesterétől.
571—1941. szám.

Kivonatos pályázati hirdetés

Mosonmagyaróvár megyei város hivatásos tűzoltóságánál 4 (négy) újonnan rendszeresített újonc tűzoltói állásra pályázatot hirdetnek.

Az állásokra azok a katonaviselt egyének pályázhatnak akik 21. életévüket betöltötték és 30. évüket túl nem lépték.

Bejelentési feltételek a hivatalos órák alatt a polgármesteri hivatalban és a tűzoltóparancsnokságon megtudhatók.

A szabályszerűen felszerelt kérvények 1941 október 15-én déli 12 óráig Mosonmagyaróvár megyei város polgármesteréhez címezve, a város lakói hivatalában nyújtandók be.

Mosonmagyaróvár, 1941 szeptember 3.

Sattler János dr sk., polgármester

HÍREK

Királyi díszérem. A m. kir. belügyminiszter a tűzoltás és mentés terén több mint negyedszázadon át teljesített különösen érdemes tevékenység jutalmazására, alapított királyi díszérmét újabban a következőknek adományozta: Gödör Lajos egyesületi alelnök, tb. mentőparancsnok, Ambach Géza tb. tűzoltóparancsnok, Háden János szakasparancsnok (Székesfehérvári Önkéntes Tűzoltó- és Mentőegyesület), Balogh II. István I. o. tűzoltó (Budapest székesfővárosi hivatásos), Füleki Mihály parancsnok, Mészáros István felügyelő, szakasparancsnok (piliszi önkéntes) és Deli József hivatásos tűzmesternek (debreceni hivatásos tűzoltóság).

Visszatértek a délvidéki tűzoltókiképzőkeretek anyatestületeikhez. A szerb megszállás alól felszabadult délvidék tűzvédelmének ellátására és megszervezésére kirendelt tűzoltókiképzőkeretek vezénylése megszűnt s a m. kir. belügyminiszter a tűzoltó kiképzőkereteket folyó évi szeptember hó 16-ával visszarendelte anyatestületeikhez. A kiképzőkeretek mindenütt igen nagy munkát végeztek, különösen vezénylésük első idejében, amikor is részben a szervezés nagy munkájával, az újonc tűzoltók és kárelhárító alakulatok kiképzésével voltak elfoglalva s emellett az aratás idejében, a megelőző tűzrendészet folytán bekövetkező sok és nagyméretű tűzzel kellett megküzdeniök. A keretek mindenütt a legnagyobb eréllyel, szívóssággal és főleg nagy kedvvel és lendülettel végezték feladataikat s ennek köszönhető, hogy most, amikor vezénylésük lejártával, a jól végzett munka felett érzett örömmel testületeikhez visszatértek, oly jól kiképzett tűzoltóságokat s oly alaposan megszervezett tűzrendészetet hagytak hátra, hogy a visszatért területek tűzvédelme máris a lakosság legteljesebb nyugalma szolgálya.

A Budapesti Tűzoltótestületek Szövetsége folyó évi augusztus hó 2-án tartotta újjáalakuló rendkívüli közgyűlését. A közgyűlésen vitéz Kiss Lajos dr országos tűzrendészeti felügyelő, mint a Szövetség ügyvezető alelnöke elnökölt. Megnyitójában vázolta a Szövetség nemzetvédelmi feladatait, majd az új alapszabályokat ismertette. Az új alapszabályokat a közgyűlés elfogadta s azt jóváhagyás végett a belügyminiszter úrhoz terjesztette fel. Az alapszabályok tárgyalása után az elnök, Szendy Károly polgármester helyett a lelépő tisztikart búcsúztatta meleg szavakkal s a közgyűlés Tirscher László igazgatónak, Teasdale Ottó kerületi tűzrendészeti felügyelőnek és Vágó Zoltán volt titkárnak eddigi működésükért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

A közgyűlés közfelkiáltással az alábbi új tisztikart választotta. Ügyvezető alelnök: Erlaky György tűzoltófőparancsnokhelyettes. Alelnökök: Tirscher László igazgató, Door Mihály igazgató. Titkár: nemes Bercesey Tibor szföv. tűzoltófelügyelő. Pénztáros: Bassó Elek szföv. tűzoltóságédfelügyelő. Ellenőr: Gyurinka Árpád tűzoltóparancsnok. A számvizsgálóbizottság rendes tagjai: Techlár Ernő m. kir. pénzügyi tanácsos, Blaha József tűzoltófőfelügyelő. Füredi Árpád tűzoltófőfelügyelő. A közgyűlésen ezenkívül még választottak két póttagot és 18 választmányi tagot.

Budapest székesfőváros tűzoltóságának északi osztályparancsnokságán folyó hó 22-én Szepesváry Pál dr szföv. tanácsnok, mint a tanfolyam felügyelője nyitotta

meg a 13. budapesti kerületi tűzoltótanfolyamot. A tanfolyamon a székesfővárosi tűzoltóság 50 főnyi legénysége vesz részt. A tanácsnok megnyitójában rámutatott a tűzoltói szolgálat sokoldalúságára és nemzetvédelmi fontosságára, majd a tanfolyamparancsnok helyettesének, Erlaky György szfőv. tűzoltófőparancsnokhelyettesnek adta át a tanfolyamot, aki lendületes szavakkal hívta fel a hallgatókat kötelességük teljesítésére. Ezt a tanfolyamot október hó 20-án a másik tanfolyam követi, amelyen ugyancsak a székesfővárosi tűzoltóság újabb ötvenfőnyi legénységi állományú tagja nyeri el a kerületi tűzoltótanfolyam végzettséget.

Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye és Kecskemét thj. város Tűzoltó-Szövetsége által Újpesten rendezett 7. sz. törvényhatósági tűzoltótanfolyam vizsgálja folyó évi szeptember hó 18-án délután zajlott le az újpesti tűzoltólak-tanyában. A tanfolyamon 44 hallgató vett részt, akik a vizsgát mind sikerral tették le. A tanfolyam költségeit, hozzáértve a tanfolyamhallgatók bőséges ellátását is, a vármegyei tűzoltószövetség fedezte. A hallgatók a Szövetségtől tankönyveket is kaptak. A tanfolyamra oly nagyszámban jelentkeztek, hogy nagyon sok jelentkezőt el kellett utasítani.

Tűzesetek Zala megyében. A rövid nyár folyamán Zala megyében ismét igen sok tűz pusztított. Zalaegerszezen sérült kémény következtében a Kert-utca 33. sz. zsúpfedeles ház kigyulladt, a kár körülbelül ezer pengő. Zalamegyészen egy részeg ember okozott tüzet. A Nyíradhoz tartozó Deáki-pusztán, mely a székesfehérvári püspökség tulajdona, villámcsapás gyújtotta fel a keresztekbe rakott gabonát. Kisgyalánon petróleummal akarta lángrollobbantani a tüzet egy asszony. A zsarátnokon lángrollobbant petróleum visszacsapott a petróleumos edényre s ennek következtében tűz keletkezett. Az asszony összeégett és a helyszínen meghalt.

A **Vácdukai Önkéntes Tűzoltótestület** 1941 első félévéről szóló jelentésében közli, hogy a testület alapszabályait még 1939. év folyamán felterjesztette jóváhagyás végett, azonban a jóváhagyás késik s ez a körülmény hátrányosan befolyásolja a testület működését. Az elmúlt félévben a testület 34 foglalkozási órát tartott, melyből 18 gyakorlati és 16 elméleti volt. Tűzeset a félév folyamán nem történt, azonban több esetben kellett az önkéntes tűzoltóságot árvízokozta károk helyrehozására és mentésére felhasználni. A tűzoltótestület az ifjú levontéket is bevonta a gyakorlati és az elméleti kiképzésekre, hogy a testület kellő utánpótlással rendelkezzen. A vácdukai levontékek a kiképzésen szívesen és érdeklődéssel vesznek részt s nagy igyekezetet tanúsítanak az anyag elsajátítá-

sában. A tűzoltói élet és munkakedv fokozása céljából a testület 1941. évi június hó 22-én tartott közgyűlésén elhatározta, hogy az 1941. év második felében háziversenyt rendez, melyen a levontetűzoltók is részt vesznek. A verseny alkalmával a versenyen résztvevő testületek támadási gyakorlatot mutatnak be s a légoltalmi alakulatok is gyakorlatokat tartanak.

A **vasmegyei Söpte községben** kéményből kipattant szikra következtében meggyulladt egy lakóház s a tűz a dühöngő szélorkán következtében még hat lakóházra, rengeteg gazdasági épületre és kazlakra terjedt szét. A tűz következtében igen sok értékes háziállat is elpusztult.

A **balatonfüredi járás tűzrendészeti felügyelője** folyó évi szeptember hó 8-án Balatonfüreden járási felügyelői értekezletet tartott.

A **Szegvári Önkéntes Tűzoltótestület** szeptember hó 7-én ünnepélyes keretek között leplezte le a tagjairól készült nagy fénykép-csoportképet a községházán. Dél-előtt a testület valamennyi tagja szentmisén vett részt. Délután a főjegyzői irodában volt a leleplezés, ahol a fényképet egyelőre elhelyezték, míg az egyesület megfelelő szertárral és órszobával nem rendelkezik. A Hírszkegy élénklése után Ágoston Lajos parancsnok tartotta meg a leleplezés ünnepi beszédét, majd Orosz Mihály dr. községi főjegyző, a testület elnöke átvette a képet. A testület tagjaiból alakult énekhar vitéz Varjassy István r. kat. kántor vezetése mellett elénekelt a „Tűzoltó indulót”. Lucz Antal segédtiszt Kállai Miklós „A tűz” című aktuális költeményét szavalta el. Az impozáns ünnepély a Himnusz szavaival ért véget.

Bulgáriában szokatlan tűzkatasztrófa történt a nyár folyamán. A Nisava folyó mellett egy olajrakodó helyen egy tartályvonat gyulladt ki. A lezárt tartályok a hőség következtében felhasadtak s az égő olaj igen nagy mennyiségben a folyóba ömlött. Az olaj a víz felszínén úszva, végigperzselte a partokat és a part mentén épült községeket. A lakosság rémülten menekült fel. A rémült menekülés felverte a foyamenti lakosokat. Hiába igyekeztek azonban telefonon Szófiába értesítést küldeni, az odavezető telefonvezeték több helyen a part mentén szintén elpusztult. A hatóság így csak kerülő úton szerzett tudomást a katasztrófáról, mire azonban a tény felderítése végett meginduló nyomozás és a segélynyújtás kezdetét vette, az olaj a folyó felszínén elégett.

Főszerkesztő: **Breznay Imre**

Felelős szerkesztő és kiadó: **Lukács Zoltán dr**

Mátrai sisak-, tűzoltószer- és légoltalmi felszerelések gyára
Keresztény **Mátrai Antal és Társai.**
666 Budapest, XIII, Lomb-utca 34-36. Telefon 299-055

Speciális tűzoltóegyenruha-
készítő szabóság
Keresztény **Czirják Elek**
cég! **Budapest, XI, Horfőy Miklós-út 61**
Aránylatlaltól **Budapest, XI, Horfőy Miklós-út 61**
díjtalanul **Budapest, XI, Horfőy Miklós-út 61**
szolgálat **Telefon: 268-693**

Az összes
„TOTAL”
rendszerű tűzoltókészülékek és berendezések gyártási jogának magyarországi engedélyese

Legújabb készülékünk és berendezésünk az
„ÜSTÖKÖS-TOTAL” léghaboltó-rendszer.
LIGETI és BIRÓ Budapest, V, Árpád-u. 10
Ismeretével készséggel szolgálunk. **TELEFON: 127-799**

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség kiadványai

(Beszerezhető az illetékes vármegyei tűzoltószövetségek útján.)

Könyvek

Megelőző tűzrendészet. Két kötet. Vitéz Roncsik Jenő dr	2.— P
A tűz és robbanás veszélye. Teasdale Ottó	5.— P
Gróf Széchenyi Ödön élete. Vitéz Roncsik Jenő dr	5.— P
A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 60 éves története. Vitéz Roncsik Jenő dr	5.— P

Füzetek

Mechanika. Konok Péter	44 fill.
Géptan. Konok Péter	18 fill.
Vármegyei és járási tűzrendészeti felügyelők kötelességei és magatartása. Vitéz Roncsik Jenő dr	60 fill.
Fizika és kémia. Vitéz Szalay Lajos dr	18 fill.
Kémia. Vitéz Szalay Lajos dr	32 fill.
Villamosság	28 fill.
Haboltás, gázoltás	30 fill.

Nyomatványok

Törvényhatósági tűzoltószövetségek részére

1. Tagdíjnyilvántartó	10 fill.
2. Pénztári főnapló	10 fill.
3. Törzskönyv a kerületi és törvényhatósági tűzoltótanfolyam részére	8 fill.
4. Napló a kerületi és törvényhatósági tűzoltótanfolyam részére	4 fill.
5. Bizonyítvány kerületi tűzoltótanfolyam részére	5 fill.
6. Bizonyítvány törvényhatósági tűzoltótanfolyam részére	5 fill.
7. Vizsgálati jegyzőkönyv tűzrendészeti felügyelők részére	4 fill.
8. Próbalap motorfecskendő-vizsgálathoz	4 fill.
9. Próbalap kézfecskendő-vizsgálathoz	4 fill.
10. Versenyek részére osztályozása lap	2 fill.
11. Díszokmányürlap	200 fill.

Hivatásos tűzoltóságok részére

1. Törzskönyvi lap	3 fill.
2. Létszámeligazítás és napi működési napló	3 fill.
3. Kárjelzések naplója	3 fill.
4. Kárjelentési napló	3 fill.
5. Kárbejelentés	2 fill.
6. Motorüzemanyagnapló	4 fill.
7. Üzemanyag kivételezési lap	1 fill.
8. Parancskönyv	3 fill.
9. Kihallgatási napló	3 fill.
10. Orvosi vizsgálati könyv	4 fill.
11. Szolgálati jegy	1 fill.

Önkéntes, köteles és magántűzoltóságok részére

Ügyviteli egységkönyv. Kötve.	
Kisebb testületeknek	4.— P
Nagyobb testületeknek	5.— P

Az összes tűzrendészeti szervek által használható nyomtatványok

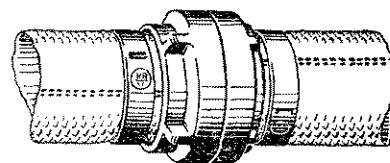
1. Iktató	3 fill.
2. Működési napló	3 fill.
3. Leltár felszerelésekhez	4 fill.
4. Leltár szakkönyvekhez	3 fill.
5. Leltár egyéb értékekhez	3 fill.
6. Személyi lap	2 fill.
7. Évi jelentés, hivatásos, önkéntes, köteles és magántűzoltóságok működéséről	5 fill.
8. Tűzoltói igazolványok.	
Vászonburkolatban	25 fill.
Igazolólap burkolat nélkül (legénységi)	2 fill.
9. Törzsív a tűzoltócsaládokról	8 fill.
10. Tájékoztató a tűzoltócsaládok látogatásához	2 fill.

Szolgálati érmek

V. éves	2.— P	XXV. éves	11.— P
X. éves	3.— P	XXX. éves	12.— P
XV. éves	6.— P	XXXV. éves	15.— P
XX. éves	7.— P	XL. éves	16.— P

Éremszalag	30 fill.
Igazolványlap	30 fill.
Királyi díszérem kicsinyített mása	30 fill.

KR tömlőbekötő-gyűrűk

szerelése oly egyszerű, hogy bárki minden segítőszerszeggel nélkül a legtokéletesebb kötetést tudja elkészíteni. Hivatalos vizsgálat szerint 35 atm. túlnyomás mellett is kifogástalan kötetést biztosít. Kérjen ismertetőt.

Gyártja: **Vadásztöltény-, Gyutacs- és Fémárugyár Rt.**
Forgalombahozza:

Move kereskedelmi és ipari kft.
Budapest, V, Mérleg-utca 4

Alapítva 1896

Minden nem ü
tűzoltó- és légoltalmi
felszerelési cikkek
raktárról kaphatók

Mátrai Antal és Társa Rt.

Gyár és központi iroda:
Budapest, XIII, Lomb-utca 34-36 - Telefon 299-055
Városi irodák: VI, Teréz-körút 22 - Telefon 121-533

Gyárt: kézi- és motor-
fecskendőket, mindenfé-
le létrákat, motollákat,
vizhordó és öntöző lajtó-
kat, szerkocsikat és lég-
oltalmi felszereléseket

Szállítunk

a hatósági előírásoknak megfelelő

Ismertetés
felvilágosítás
és ajánlat
díjtalan

MÁVAG

Telefon 133-394

GYÁRTMÁNYÚ

hordozható benzinmotoros és kézi működtetésű fecskendőket, vízhordó-
és öntözőkocsikat, tűzoltó- és locsoló autókat a legjobb
minőségben, megbízható és tartós kivitelben.

MAGYAR KIRÁLYI VAS-, ACÉL- ÉS GÉPGYÁRAK KERESKEDELMI KÉPVISELETE RT.
BUDAPEST, VIII, MÚZEUM-KÖRÚT 18, II.

KÖHLER ISTVÁN

**FECSKENDŐ-, SZIVATTYÚ-
és tűzoltófelszerelések gyára**

Gyárt: Modern motoros, turbinás és dugattyús
tűzoltófecskendőket, tűzoltószerkeket, felszereléseket
és szivattyútelepeket a tűzoltás és öntözés céljaira

BUDAPEST, X, KORPONAI-UTCA 21. SZÁM**FELTEN ÉS GUILLEAUME RT., BUDAPEST, I.**

a budapesti hivatásos tűzoltóság szállítója

GYÁRT: BELÜL GUMIZOTT TŰZOLTÓTÖMLŐT
kívánt méretekből és nyomásig.

LEVÉLCÍM: BUDAPEST 113. POSTAFIÓK. TELEFON: 258-880

Hazai
gyártmány!

MINIMAX

a legjobb magyar gyártmányú kézi tűzoltókészülék. Nem hason-
lítható össze a különböző utánszatokkal. Felvilágosítással szolgál a
MAGYAR MINIMAX RT., BUDAPEST
GYÁR, IRODA: VI, RÓZSA-UTCA 85. TELEFONSZÁM: 123-731

CORVIN ÁRUHÁZ RT.

BUDAPEST VIII, BLAHA LUJZA-TÉR 1-3

Csonka János gépgyára gyártja amindenhol bevált, tökéletes **tűzoltómotorokat!**

TÜZRENDÉSZETI KÖZLÖNY

A MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓ-SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én

Az előfizetési és hirdetési díjakat a Magy. Orsz. Tűzoltó-Szövetség 23.297. számú csekkzámlájára lehet beküldeni. Csekkürlap minden postahivatalban kapható

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség, szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, VI, IZABELLA-UTCA 51

Telefon: 223-254

Előfizetési ára egész évre 12 pengő

A szerkesztőség címére küldött szakcikkekét, ha közlésre alkalmasak, díjazzuk

Ajánlja a m. kir. belügyminiszter úr 126.278—1938. B. M. sz. rendeletével („Belügyi Közlöny” 1939. évi 5. sz.) a vármegyék, városok és községek számára

TÜZOLTÓTESTÜLETEK A LAPOT DÍJTALANUL KAPJÁK

Emlékezzünk...

1871. évi szeptember hó 13-án volt a Nemzeti Színház díszletraktárának égése, amely alkalommal a fővárosi tűzoltóság önfeláldozó, szakszerű munkájával első ízben hívta fel magára, az intézmény fontosságára és szükségességére az illetékesek figyelmét.

A Nemzeti Színház díszletraktára abban az időben a színház épületével szomszédos régi Grassalkovich-féle háromemeletes gabonaszécsében volt elhelyezve akként, hogy a magtárépületet a színházzal falépcsős vasajtónélküli folyosó kötötte össze. Ugyanitt volt a színház asztalosműhelye és festőterme is. Ugyanebben az épületben a földszinten pedig egy kocsijavítóműhely volt.

A tűz délután 6 órakor keletkezett a festőteremben. Az épületben foglalatostudó munkások a tüzet el akarták nyomban fojtani, de sajnos, kéznél sem víz, sem veder nem volt. Mire pedig ezek a tűzoltókészségek előteremtettek, akkorra a tűz már olyan mérvet öltött, hogy azzal a munkások már nem bírtak. Így a tűz eloltásának feladata a közben megérkezett tűzoltóságra hárult.

A tűzoltást maga Széchenyi Ödön gróf parancsnok vezette. A tűzoltóság megérkezésekor a tűz már belekapott a színház épületének hátulsó két alsó emeletébe s így mindenki abban a hitben volt, hogy a színház is elveszett. Széchenyi gróf a tűzoltóság minden erejét ide összpontosította és emberfeletti munkával sikerült is részben megmenteni a színház tulajdonképpeni épületét és ruhatárát is. A díszletek, sajnos, neves kivétellel elpusztultak.

A színház férfi és női tagjai a gróf felszólítására szintén fáradhatatlanul segítettek az oltásban, mint „nyomó legénység”. Hiszen saját „kenyérkereseti forrásuk” megmentéséről volt szó.

A tüzet este 10 órára sikerült a tűzoltóságnak annyira lokalizálni, hogy már csak a díszletraktár falai között izzó zsarátnokok eloltása volt még hátra.

A tűznek s a tűzoltóság munkájának természetesen rengeteg nézője volt. Megjelent a tűznél maga a

miniszterelnök is, Andrássy Gyula gróf, hogy személyesen győződjék meg a tűzoltóság munkájáról, kiknek bátor és szakszerű munkája általános elismerést és mindenkinek a legnagyobb tiszteletét váltotta ki. Széchenyi Ödön gróf maga is a legveszélyesebb pontokon járt mindig a hulló zsarátnokok között és személyes jelenlétével is fokozottabb munkára igyekezett buzdítani embereit. A tűzoltók közül többen megsérültek, így Batthyány Elemér gróf is, akire egy üszkös gerenda esett és a kezét összeégette.

A tűzoltóság munkája azonban teljes eredménnyel járt s annak úgy erkölcsi, mint anyagi sikere megvolt.

A tűz utáni napon báró Orczy Bódog, a színház intendánsa, a nevesebb színészekkel megjelent a tűzoltóparancsnokságon és hálás köszönetét tolmácsolta Széchenyi Ödönnek és lelkes tűzoltócsapatának az önfeláldozó, lelkes és eredményes munkájukért. Hálájukat anyagiakban is kifejezte a színház igazgatósága, amennyiben szeptember 17-én és 18-án a „Pelleskei nótárius”-t játszották a színházban a tűzoltóság tiszteletére s annak bevételét, a napi költségek levonásával, teljesen a tűzoltóságnak juttatták. Ez az összeg 1107 forint 64 krajcárt tett ki, ami abban az időben rengeteg pénz volt.

A tűzoltóság önfeláldozó, eredményes működésének híre eljutott a király fülébe is. Ennek eredménye lett, hogy Széchenyi Ödön gróf az önkéntes tűzoltóság megalakítása, üdvös és eredményes tevékenységével szerzett érdemeiért díjmentesen kapta a Lipótrend lovagkeresztjét. Ezenkívül Krause Waldemár városi tűzfelügyelő, Follmann Alajos és Richter Lajos önkéntes osztályparancsnokok, továbbá Weinmann Béla malmi parancsnok az arany érdemkeresztet, végül kilenc városi fizetett és önkéntes tűzoltó koronás ezüst érdemkeresztet kaptak. Ez volt a magyar tűzoltóság első elismerése a legfelsőbb helyről.

(K—án.)

Magyar tűzoltók arcképcsarnoka

Berze Vilmos

Gödöllői önk. tűzoltószertáros, tb. főfelügyelő

Ötven esztendő nagy idő. Nagy különösen egy ember életében s akkor, ha ez az ötven év becsületes munkában telt el, mint ahogyan a jó öreg Berze Vilmos bajtársunknál látjuk.

Egyszerű ember ő is, mint annyi más ezer meg tízezer tűzoltó, de csak állásánál fogva. Lelki értékeit tekintve azonban, kiválik a mindennapi emberek sorai közül.

Polgári foglalkozása MÁV gépész-szerelő volt s már évek óta élvez

a jól megérdemelt nyugodalmat, amelyre sokévtizedes, pontos, becsületes munkájával részoltgált.

Mint tűzoltó, igazán a kivételesek közül való, mert 1891 április 26-tól állandóan szolgálja ügyünket soha nem csökkenő buzgalommal, tehát immár ötven esztendeje. Korra is első tehát gödöllői bajtársai között, de érdemeit tekintve, az elsők között áll akár az egész ország tűzoltói között is.

Avagy nem nagy, nem kivételes érdem-e az, hogy valaki elkendőzi magát egy szép és magas szeszmezőnek, a tűzoltóságnak és késő öregségig kitart mellette? Amit a tavasszal múlt ötven éve fogadott, azt még ma is állja emberül. Mindössze két évre szabadságolták annak idején, hogy katonai szolgálatait teljesíthesse s akkor azután ismét munkába állott, hogy szolgálja embertársainak élet- és vagyónbiztonságát.

Tűzoltói munkásságát az egész környék ismeri, mert minden nagyobb tűznél ott dolgozik évtizedek óta: Kerepesen, Szadán, Isaszegen, Nagykartalon, Mogyoródon, Valkón, Szentlászlón, Aszódon stb. És ott lehetett látni minden járási és vármegyei versenyen a küzdők között, szintén évtizedek óta. Nem csoda! Édesapjától örökölte a hajlandóságot és ügyességet, aki szintén szertárosa volt a gödöllői önkéntes testületnek.

Már 1900 október 23-án azt írja róla parancsnoksága az V. éves szolgálati érem kérelmezésekor, hogy „... mint szivattyús, mint mászó, majd mint segédszervező s végül mint rajvezető szolgált s ezidő alatt ernyedetlen szorgalmat, jó viselkedést s kellő szakértelmet tanusított.”

1931-ben kapta meg — bár egy kissé késve — a királyi díszérmet, majd 1934-ben — szintén késve — a XL. éves szolgálati érmet. Végül pedig a legfelsőbb elismerés sugárzik ki a következő iratból:

„Magyarország Főméltóságú Kormányzója Budapesten, folyó évi július hó 8. napján kelt legfelsőbb elhatározásával, előterjesztésemre, Önnek öt évtizeden át teljesített tűzoltói működése folyamán szerzett érdemeinek elismerésül a Magyar Arany Érdemkeresztet méltóztatott adományozni.

Erről Önt örvendetes tudomásul értesítem.

Budapest, 1940 július hó 17-én.

Teleky sk.”

A kereszt nemcsak a fájdalomnak, a tehernek s halálnak jele, hanem a dicsőségé is. Berze Vilmos érdemes bajtársunk esetében a legméltóbb helyről jött dicséretet, elismerést jelent.

Mi csak azt a jókívánságot csatolhatjuk hozzá, hogy viselje egészséggel még hosszú időn át, hogy, sokáig legyen példaképe a fiatalabb tűzoltónemzedékeknek.

A sajtó

Az országos felügyelői parancs szerint törvényhatóságokként Tűzrendészeti Értesítőket kell szerkeszteni és kiadni. A parancs célja kétségen kívül az volt, hogy a törvényhatóságok területén történő tűzrendészeti intézkedések, változások, események köz tudomásúvá váljanak, nemcsak a vármegye, hanem az egész ország tűzoltósága előtt, mert a központba befutott értesítőkből a kiértékelt híreket és rendelkezéseket a Tűzrendészeti Közlöny is átveszi.

A sajtótudósító kijelölése és szereplése is ezt a célt szolgálta és szolgálja legtöbb vármegyében.

Nagy haladás volt ez, de még nagyobb kellett volna, hogy legyen. Az azóta megváltoztatott parancsot sokan végrehajtották, de még többen nem s így nem következett a várt és szükséges lendület ebben a tekintetben.

Pedig nagy szükség van erre, mert a sajtó hatalom. Tragikusan érezzük ezt az igazságot a politikai sajtóban, amelynek a zsidóság világhatalmát köszönheti. A Túrócszentmártonban megjelenő Tűzoltók Lapjában írták néhány évvel ezelőtt: Nyissuk ki tárgyalótermeink ablakát, ha lehet az irodát és lakatanyát, hogy a nagyközönség is tudomást szerezzen létezésünkről, munkánkról, törekvéseinkről.

Bajtársaink közül sokan azért nem támogatják a sajtót, mert nem akarnak dicsekedni; mások feleslegesnek tartják, de a legtöbbben — s ez a legszomorúbb — közömbösségből kifolyólag.

Ebbe a közönybe sok magyar tűzoltóúság belefulladt. Ez pedig mindig az egyetemes magyar tűzoltóság kárára történt, mert minél több és minél jobb szócsővel kapcsolódunk bele a magyar életbe, annál biztosabb a siker.

A tűzoltóság életében történt eseteket, különösen, ha érdekesebbek, mindig közölni kell. A sikert azért, mert buzdít és követésre sarkall. A balsikert pedig azért, mert okulhat belőle mindenki.

A sajtóelőadó tartása megtiszteltetésnek feladatát és munkájában ne csak a szakasajtót, hanem a napisajtót is támogassa. Csak a kettő tud eredményes munkát biztosítani.

Minden városnak, községnek van egy évben legalább egyszer valami mondanivalója. A sajtóelőadó tartása kötelességének elmondani, a szakasajtó pedig leköszölni, az olvasó közönség pedig elolvasni. Bizony ezzel a kérdéssel is sok baj van.

Megérkezik a Közlöny a község házára. A jegyzőt és a bírót nem érdekli. Nem olvassák el, hanem félre teszik s amikor a tűzoltóság vezetője jelentkezik érte, nem is emlékeznek már rá.

A tűzoltóság vezetője is megúnja az utánajárását és a Közlöny írott, de nem olvasott malaszt marad.

Ezen pedig segíteni kell. E segítségnek egyik módja volna például, hogy a tűzoltóság vezetőjének, helyettesének, a szolgálat vezetőjének alá kellene írnia a lapot annak igazolására, hogy azt elolvasták s ezt a járási felügyelők szemléik alkalmával ellenőriznék.

A magyar tűzoltóság fejlődése most van teljesebben. A fejlődésért vívott harcban szükség van a sajtóra. Saját érdekünkben támogassuk azt.

Dévényi Endre dr

Tiszti és altiszti rőzsekéseket

legszebb kivitelben szállít
MÉSZÁROS LAJOS műtővösmester
Budapest, VIII, Mária-utca 15
Telefon 349-859

A budapesti tűzoltóság műszaki mentőszolgálatára az 1940. évben

Irta Preszly Béla tűzoltófelügyelő, okl. mérnök

A korszerű kárelhárító tűzoltóság főfeladata az a tágabb értelemben vett műszaki mentő-szolgálat, amelynek a tűzoltás is csak egyik, habár legnagyobb fejezete. Minthogy minden testület súlya legjobban végzett munkájával mérhető le, minden tűzoltóság igyekszik a műszaki mentés terén is legtöbbet nyújtani, hogy ezáltal polgártársainak osztatlan megbecsülését ugyanúgy kiérdemelje, mint ahogy elődeink a múltban a szigorúan vett tűzoltói munkakörben ezt a megbecsülést már kiérdemelték. Ebben a versenyben természetesen, hogy a székesfőváros hivatásos tűzoltósága különleges helyzeténél fogva élen jár, mert a létszámban, felszerelésben és műszaki kiképzésben legkülönbözőbb tűzoltócsapat, a milliós főváros balesetekkel teli életében olyan nagyszámú és különböző fajtájú műszaki mentést nyújt, amelyre kisebb létszámú és kisebb forgalmú városokban talán nem is kerülhet sor.

Ezévi február hó 1-i Tűzrendészeti Közlönyben egy rövid cikk számadatokon keresztül ismertette a fővárosi tűzoltóságának 1940. évi munkáját. Ennek a cikknek folytatásaként most néhány statisztikai számadattal számolok be a székesfővárosi tűzoltóságának 1940-ben végzett műszaki mentő-munkálkodásáról.

A székesfővárosi hivatásos tűzoltósága 1940-ben összesen 233 esetben vonult ki műszaki mentésekhez az alábbi részletezés szerint:

I. Életmentés: villamosgázolás	68 eset
egyéb baleset	18 eset
II. Állatmentés	57 eset
III. Műszaki mentés: árvízvédelem	16 eset
építési balesetek	30 eset
járóműösszeütközés	19 eset
vízbőlmentés	6 eset
gázömlésnél	6 eset
tűznélküli robbanás	5 eset
egyéb baleset	8 eset
Összesen: 233 eset	

Életmentés

A legszűkebb és legfontosabb működési köre a tűzoltóságoknak az életmentés. A tűznél történő életmentést számolnak szőke emlékmű és festmény megőrzésére már, de az a nagyobb tömege, amelyet a tűzoltó balesetek elhárítása közben végez, nem eléggé ismert és méltányolt még a nagyközönség részéről. Pedig a tűzoltó nem kevesebb hősiességgel menti embertársát a mély kútból gázzal teli tartályokból, magasfeszültségű oszlopokról, "urumadáról", sziklákról, árvízből, villamos ábról stb. Ezért kívánatos lenne, hogy a korszerű kárelhárító tűzoltó jövőbeni emlékszobrának megalkotója már a lángokból mentő tűzoltó helyett már inkább a polgári kötelességteljesítés szobrát alkossa meg és ezzel is a nagyközönséget a tűzoltó alakjának korszerű megítélésére szoktassa.

Az életmentés tömegét Budapesten a villamosgázolások balesete adja. A villamosgázolások száma olyan nagy, hogy azt tisztán Budapest nagy forgalmával és a gyalogjárók fegyelmetlenségével megmagyarázni nem lehet. Nem indokolja meg Budapest egyes utcáinak rendkívül nagy forgalma sem, mert a villamosgázolások inkább a kisebb forgalmú utcákban szedik áldozataikat. Ezzel szemben a villamosgázolások mégsem tisztán a véletlennek a művei, ha a véletlen alatt az összefüggések nélküli tömegbehatásokat értjük.

A külső körülmények és a villamosgázolások között bizonyos összefüggést és törvényszerűséget fel lehet ismerni, a felismerés pedig a legrövidebb útja a hatékony elhárításnak. Egy évben 68 gázolás, ha a gázolás tisztán a véletlen műve volna, általában nagy megközelítéssel egyenletes időközben következne egymás után. Jelen esetben pl. átlag 5 naponként volna egy baleset. A valóság ezzel szemben azt mutatja, hogy a villamosgázolások tömegesen fordulnak elő és az időjárásán kívül főleg a látási viszonyoktól függenek. Így például a hosszú nappalok és kevés csapadék hónapjaiban, a június és augusztus hónapokban összesen 8 gázolás fordult elő, ezzel szemben a ködös, esős rövidebb nappalok hónapjában, októberben 14 gázolás fordult elő.

Az esetek 46 százalékában 24 óra alatt egy baleset fordult elő, 54 százalékában pedig villamosgázolások egy napon belül tömegesen fordultak elő. Mint-hogy a matematikának alaptétele, hogy ha valamely eseménytömeg 50 százaléka egy bizonyos azonosságot mutat, akkor azt szabálynak mondhatjuk ki, a villamosgázolásnál ezek szerint szabályként mondhatjuk, hogy az esetek általában tömegesen fordulnak elő. Az 1940. évben ezek az esetek így csoportosulnak:

24 óra alatt 1 baleset	32 ízben fordult elő	32 mentés
24 óra alatt 2 baleset	13 ízben fordult elő	26 mentés
24 óra alatt 3 baleset	2 ízben fordult elő	6 mentés
24 óra alatt 4 baleset	1 ízben fordult elő	4 mentés
48 nap alatt		68 mentés

A villamosgázolások közel 70 százaléka az estéli szürkülettől reggeli szürkületig terjedő sötétebb időszakokra esik és általában a szürkületre, tehát sem a teljes nappali, sem a teljes estéli műfényvilágítás idejére. Ugyanaz áll a hónapokra is. Nem annyira a leg-hosszabb éjszakájú téli hónap a veszélyes, mint inkább az átmeneti hónapok, például október, április.

A legrosszabb dátum 1940. évi szeptember hó 28-a volt, amikor 1 nap 4 rendkívül súlyos gázolás történt. Hasonló a szeptember 28 október 2-a közötti 5 nap, mikor is 9 súlyos kimenetelű gázolás volt. Ez az 5 nap egyébként is megérdemli a tanulmányozást.

Szeptember 27. Idő: délelőtt sok felhő, délután derült. Eső nem volt. Gázolás nem volt.

Szeptember 28. Idő: egésznap borult. Délelőtt 9 órától pedig este 10 óráig állandóan esett. Gázolás

négy ízben és pedig 13.20, 18.20, 18.43 és 19.34 órákor.

Szeptember 29. Idő: borult, kevés eső. Gázolás nem volt.

Szeptember 30. Idő: borult, csak reggel egy kis eső. Gázolás nem volt.

Október 1. Idő: egésznap borult, többször eső. Gázolás két ízben és pedig 14.02, valamint 17.55 órákor.

Október 2. Idő: egésznap borult, ködös és esős. Gázolás két ízben és pedig 17.10, valamint 18.15 órákor.

Október 3. Idő: délelőtt esős, délután derült szép idő. Gázolás nem volt.

Ebből azt következtethetjük, hogy sok ember életét meg lehetne menteni és sok ember megnyomrodását el lehetne kerülni, ha embertársaink szélesebb körben megismernék ezeket az összefüggéseket és tartósabb szép idő után beálló esős, ködös időben, különösen szürkületkor, nagyobb óvatossággal kelnének át a villamosúton.

Állatmentéseknél meglepő, hogy Budapesten a szemre majdnem gépesített forgalmú világvárosban 57 esetben kellett a tűzoltóságnak állatot menteni. Majdnem annyi, mint az életmentések száma. Ez a magas szám csak óriási nemtörődomség és a kocsisok részéről nagyfokú gondatlanságra vezethető vissza. Ha nézzük a helyeket, ahonnan a tűzoltóság állatot ment, Duna, Rákospatak, trágyagödör, meszesgödör, árok, pince stb., akkor az embernek önkéntelenül az jut eszébe, hogy hogyan kerül oda az az egyébként okos állatszámba jövő ló. Ez azt igazolja, hogy munkavégzés közben alig törődnek a ló kímélésével, behajjtják mindenbe. Segíteni ezen nehéz. A kocsist kellene emberségesebb bánásmódra nevelni. Ez pedig addig, amíg az emberek egy része maga is olyan szegénységben és nyomorban él, ami alig különbözteti meg sorsát az állat sorsától, nagyon nehéz.

Árvízvédelem

Néhány igen szorongatott órát élt át a tűzoltóság a gátakon, pesti utcákon csónakon mentette ki a méteres vízzel elöntött lakásokból a lakókat. Ezt a

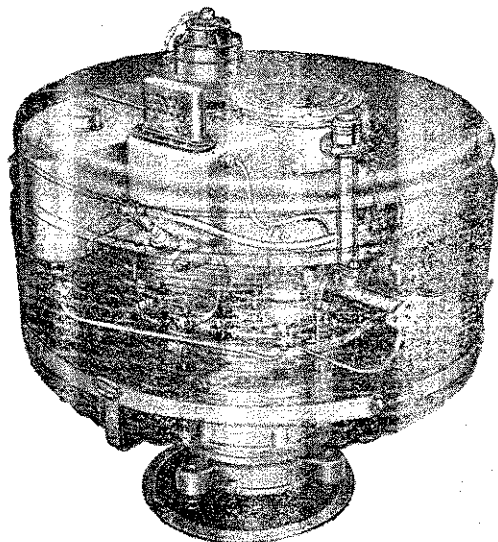
Tűzrendészeti Közlöny már egy ízben méltatta. A tűzoltóság szervezetét az eddiginél jobban kellene beállítani az árvízvédelem szolgálatába. Vitéz Kiss Lajos dr országos felügyelő úr már az árvizek előtt, 1938-ban éles előrelátással, helyesen jelölte ki a tűzoltóság országos szervezetének helyét az árvízvédelem terén és reméljük, ebben a nagyjelentőségű kérdésben több cselekvést fogunk kapni.

Építési balesetek

A 30 baleset így oszlik meg: 4 házösszedülés, 7 beomló fal, 7 beomlott födém, 6 földbeomlás, 4 meglazult épületrész elbontása, 2 állványösszeomlás. Sajnos, az esetek többségében a tűzoltóságot későn értesítették és így működése nem a megelőzésre, hanem életmentésre, a romok eltakarítására és a továbbromlás megakadályozására szorítkozott. Mindössze két ízben értesítették idejében a tűzoltóságot, amikor is a kivonult mérnök-tűzoltótiszt megfelelő megtámasztásokkal megakadályozta a beomlást.

Megjegyzem, itt nem szerepelnek a tüzesettel kapcsolatosan nyújtott épületmegerősítő munkálatok, melyek az előbbinél magasabb számot képviselnek.

Az építési balesetek a műszaki mentésnek azt a fejezetét képezik, amely háborúban, bombázott városban igen nagy mértékben jelentkezni fog. Erre való felkészülést alig lehetne túlzásba vinni. Budapesten ezen a téren is nagyarányú előkészületek történtek. Azok legfontosabbika a támasztó faanyagok biztosítása, a különleges szerszámokból álló felszerelés beszerzése és a szaktűzoltóság kiképzése körülbelül befejeződött. A hatósági légoltalmi osztagok kiképzése folyamatban van. Majdnem leküzdhetetlen nehézsége a kiképzésnek a tisztikar igen alacsony létszáma. A mai korban az ismeretek olyan sokfélék hogy még a tűzoltótiszttól sem szabadna általános tudást követelni. Legalább a szakkérdésekben kellene egy-egy különleges képzettségű szakember, mint például ez a kitünően megszervezett honvédségnél van. Sajnos, ezt a kívánt eredményt a tűzoltóság tisztjei és legénysége csak a családtól elszakított s éjszakákba nyúló önzetlen munkája képes biztosítani. Korszerű eredményeket, korszerű módon pedig nem szabadna így elérni.

EMAG—Szilvay-rendszerű

szabadalmazott mélyszívó

motorfecskendő

8 m-nél nagyobb vízmélységből is szállít vizet.

Készül: 130, 200, 400 liter/perc teljesítményű kivitelben.

Kérjen ismertetőt és árajánlatot.

Megfelel a 180.000/1936. számú B. M. rendelet előírásának.

Vadásztöltény-, Gyutacs- és Fémárugár rt.

Budapest, V, Mérleg-utca 3 — Telefon: 183-820

Erdélyi úton

A Kolozsvárra hirdetett nagy tüzoltótalálkozó egyik programpontja lett volna az erdélyi magyar városok tüzoltóságai részére az anyaországi tüzoltóságok által felajánlott zászlók, zászlószalagok átadása.

A kolozsvári közgyűlés elmaradt. A mai nehéz időben, amikor Európa az orosz bolsevik hordával vívja élet-halálra menő küzdelmét, megindított nagy kereszties hadjáratát, nem gyűlhetett össze országos találkozóra a magyar tüzoltóság Erdély fővárosában. Bármilyen impozáns lett volna ez a nagy tüzoltósereg-szemle s az egyének részéről bármilyen gazdag élményt jelentett volna a díszes felvonulás, egyetemes magyar érdekek, a nemzet létérdeke mást követelt tőlünk, magyar tüzoltóktól: felkészülést, teljes odaadást a haza védelmére. Amilyen örömmel öleltük volna magunkhoz erdélyi testvéreinket, amilyen szeretettel mentünk volna a huszonkétévi rabságban szenvedett véreinkhez és amilyen csodálattal adóztunk volna Erdély természeti szépségeinek, szemléljük volna kincses Kolozsvárt és a többi erdélyi magyar városok lüktető új életét, a szebb, a boldogabb magyar jövőbe vetett reménység jegyében otthon maradtunk őrhelyeinken.

Ha a kolozsvári közgyűlés el is maradt, a vissza csatolt erdélyi részek tüzoltóságának szánt zászlók-nak, zászlószalagoknak azonban el kellett jutniok rendeltetési helyeikre, mert ezek a zászlószalagok a magyar sorsközösség szimbólumai és a tüzoltóságok testvéri együvértartozandóságát hirdetik. A legszebb emlék, amit magyar adhat magyarnak. E zászlók és szalagok átadása az erdélyi tüzoltóságok hitben, reményben és szeretetben való megerősödését jelenti. Kifejezésre juttatva a magyar tüzoltói egységet, amelynek legszentebb záloga az átadott zászló lett.

Pestvármegye Tüzoltó-Szövetsége Erdély egyik legmagyarabb és a románoktól legtöbbet szenvedett városa, Marosvásárhely tüzoltósága részére küldötte el a maga ajándék zászlószalagját. A szövetség alelnöke két tüzoltóbajtárs kíséretében kötötte fel a marosvásárhelyi tüzoltóság régi, dicsőséges napokat látott zászlójára a szövetség szalagját.

Szerencsésnek mondhatom magamat, hogy a zászlószalagot vivő küldöttség tagja lehettem. Eltekintve arról, hogy tüzoltói vonatkozásban az erdélyi városok közül Kolozsvár, Marosvásárhely, Gyergyószentmiklós tüzoltóságainak tanulmányozása révén értékes és gazdag tapasztalatokkal tértem haza, ennél nagyobb érték az, amit Erdély és népének megismerésével szereztam. Átlépve a Királyhágón, egész lényünket megváltoztatta az a szépséges táj, amelynek magyar lakói a huszonkét évesztendei egymásra utaltság, szenvedés súlya alatt érzintébbnek, barátságosabbnak, magyarábbnak és igazabbnak látszanak.

A hatnapos út alatt a képzelet ezernyi pompája tárult szemünk elé. Sokszor nem tudtuk utunkat úgy folytatni, hogy ne álltunk volna meg néhány pillanatra a természet csodás szépségeinek láttára. Bár Erdélyt most láttam először, mégis úgy érzem, a legfestőbb időszaka az ősz lehet, amikor az erdők lombkoronái képzeletet felülmúló színpompában tündökölnék.

Nem céloz Erdély tájszépségeiről képet alkotni. De nem lehet erdélyi utunkról enélkül megemlékezni. Az első benyomásom Erdélyről ez volt: gyönyörű ország-rész.

Kolozsvárra érkezve, a kincses város lüktető életében benne van a magyar élniakarás minden vonatkozásában. Itt tüzoltónak lenni boldogság! — szakadt fel bennem önkéntelenül a sóhajtás. A város nagyváros képét mutatja és tüzoltósága részére a fejlődés lehetősége minden vonatkozásban adva van.

Marosvásárhely egyik legszebb erdélyi város. Rendezett, szép utcái vannak. Komoly, nagyszámú középületei, köztük a híres kultúrpalota, mindmegannyi építészeti remek alkotások.

Megérkezve, a város tüzoltólaktanyájába mentünk. Az eletes laktanyában már lázasan készülődtek az ünnepekre. Délután 6 óra a tüzoltólaktanya udvarán felállított országzászló előtti térségen a hivatalos, önkéntes és leventetüzoltók díszszakaszai négy-szögben már feszes vigyázzban állanak. Megérkeznek a város előkelőségei a polgármesterrel, Májay Ferenc dr-ral az élen, a tüzoltófőparancsnok fogadja az Alföldről érkezett vendégeket. Akkorra már szépszámú ünneplőbe öltözött közönség jelent meg, de képviselte magát számos intézmény is. Lukács Zoltán dr szövetségi alelnök meleg szavakkal tolmácsolja a szövetség üdvözlését, majd a legnagyobb magyarnak, Széchenyi Istvánnak jóvendölésével, „Magyarország nem volt, hanem lesz” jelmondattal köti fel a Pestvármegyei Tüzoltó-Szövetségének ajándék zászlószalagját a marosvásárhelyi tüzoltóság zászlójára. A helybeli tüzoltóság fiatal, agilis főparancsnoka, Simon Gyula dr meghatott szavakkal veszi át a szalagot és egyben komoly ígéretet tesz, hogy hű marad testületével a magyar egység szimbólumát jelző zászlóhoz és büszke öntudat tölti el, hogy az ország legnagyobb vármegyéje tüzoltó-szövetségének választása a székelység fővárosának tüzoltóságára esett.

A marosvásárhelyi önkéntes tüzoltóság nevében a testület közszeretében álló Kovács bácsija mondott könnyekig megható beszédet a magyarság együvé tartozandóságáról. Lengyel Sándor marostordavármegyei tűzrendészeti felügyelő mondott még beszédet és ezzel a bensőséges ünnepség a Himnusz hangjaival véget ért.

Úgy érezzük, lélekben egybeforr a marosvásárhelyi tüzoltóság az Alföld városainak és községeinek tüzoltóságával. Szívvel-lélekkel egyek voltunk: magyar tüzoltók, bajtársak és testvérek.

Utunkon megérintett bennünket Erdély lelke. Mi vittük magunkkal Marosvásárhelyre magyarságunk őszinte, igaz testvéri szeretetét és cserébe kaptunk ugyancsak magyar szívet. Azzal a boldog tudattal búcsúztunk vendéglátó városunk vezetőitől, hogy Marosvásárhelyen és a többi erdélyi városban él a magyar öntudat, az élniakarás, megvan a magyar egységre irányuló törekvés, a nemzeti hivatás- és felelősségérzet.

Topor György dr
hivatásos tüzoltóparancsnok

Közérdekű közlemények

Kiadás előtt áll a Gyakorlati Szabályzat

Az új Gyakorlati Szabályzat összeállításával megbízott szakbizottság folyó hó 3-án tartotta utolsó megbeszélését, melyen az új gyakorlati szabályzat végső szövegét állapították meg. A bizottság ezt megelőzőleg minden egyes beérkezett hozzászólást felülvizsgált, az alkalmasnak látszó javaslatokat kipróbálta s amelyek a gyakorlati követelményeknek megfeleltek, vagy az eredeti szövegnek jobbnak bizonyultak, úgy azokat a gyakorlati szabályzat szövegébe felvette. Közöljük, hogy a gyakorlati szabályzatban semmi lényegbevágó változtatásra szükség nem volt s a beérkezett hozzászólások is csak lényegtelen fogásbeli módosításokat, egyszerűsítéseket javasoltak. Tájékoztatásul közöljük, hogy a legnagyobb változás abban van, hogy a tömlőfektetésnél a balkézzel felemelt tömlőtekeresztet nem kell a balkéz csuklóforgatásával felfelé forgatni, hanem ennek a helyzetnek megfelelőleg, a tömlőt a jobbkéz másképp alkalmazott fogásával kell a lendítéshez átvenni. Ezt a változtatást a bizottság azért eszközölte, mert többek szerint a tömlő felfelé fordítása — különösen motoros tömlőtekereszt esetén — oly munkát igényel, amit fiatalabb, gyengébb szervezetű tűzoltó elvégezni nem tudna. Változás van még az egy tömlő kifektetésének gyakorlásánál, amennyiben ehhez két tűzoltót kell beosztani. Az egyik tűzoltó kifekteti a tömlőt, a másik átveszi az anyacsavart s ez utóbbi helyezi azt a földre. Ezáltal elérhető, hogy a csavarpár átadását a tűzoltó már az alapszerelésnél megtanulja, s tömlővezeték szerelésénél — amikor a tűzoltóknak több mozzanatot kell elsajátítani s a csavarpárok átadását az oktató a hosszú tömlővezeték miatt nem tudja figyelemmel kíséreni kellő mértékben — már ennek a nagyon fontos mozzanathoz oktatása nem akadályozza a három szerelő egybefolyó munkáját. A továbbiakban a bizottság törölte a gyakorlati szabályzatból a kétdobos orsónak a szerelését, mert ilyenkor csak a fővárosi tűzoltóság rendelkezik és ez az orsófajta nem képezi a szabványosítás tárgyát. Megváltozott továbbá a kéziorsó visszaszerelési módusa mert tényleges szerelésnél a vizes tömlőket nem csavarják fel az orsóra s mivel menetközben amúgy is nehézkes volt az eredeti szöveg szerinti visszaszerelés, a bizottság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a kéziorsót úgy kell visszaszerelni, mintha azt tűz után a szerelő friss tömlővel szerelnék fel. Ennek megfelelően az orsót a szerelők üresen hozzák vissza, a tömlőket úgy szedik össze a csavarpárnál fogva, mint azt a kerek orsó visszaszerelésénél teszik s miután az 1-es a sugár-csővet a helyére tette, a részleg egy helyben állva orsózza fel a tömlőket. Tekintettel arra, hogy az ábrák elkészítése meglehetősen hosszú időt vesz igénybe, az országos tűzrendészeti felügyelő úr akként rendelkezett, hogy a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség az új Gyakorlati Szabályzatot a módosított végleges szöveggel, ábrák nélkül megegyezően litografált kivitelben készíttesse el, hogy a még folyó tanfolyamok tankönyvben hiányt ne szenvedjenek s csak ezután kerül a Gyakorlati Szabályzat nyomdába. Litografált kivitelben a Gyakorlati Szabályzat még e hónapban elkészült s remélhető, hogy nyomdai kivitelben is még ennek az évnek a végén megjelenik. A gyakorlati szabályzatok sorozata három utasításból fog állani: a „Gy. 1.“ az alapkiképzést

(gyalogsági kiképzés), a „Gy. 2.“ a tűzoltószerek szerelését, a „Gy. 3.“ pedig a műszaki mentőeszközök szerelését tartalmazza. Közöljük olvasóinkkal, hogy a Gy. 1. és Gy. 3. szabályzatok szövege is elkészült s rövidesen azok is kiadásra kerülnek.

Felhívás ruházati ügyben

A „Hangya“ Szövetkezeti Központ (Budapest, IX, Közraktár-utca 30) tájékoztatásul tisztelettel közli a testületekkel, hogy a vidéki tűzoltóság téli ruházati szükségletének fedezésére az Anyaggazdálkodási Bizottság idén az alábbi anyagok legyártását engedélyezte korlátozott mennyiségben:

Tájékoztató ár

Tiszti zubbony-, nadrágszövet	140 cm 28.—	a-P m-ként
Legénységi zubbony-, nadrágszövet	140 cm 31.64	a-P m-ként
Tiszti köpenyposztó	140 cm 46.84	a-P m-ként
Legénységi köpenyposztó	140 cm 38.34	a-P m-ként
Hajtókaposztó	140 cm 37.60	a-P m-ként

Hozzávaló béléсарuk

Len nyersvászon	78 cm 3.36	a-P m-ként
Szalonvászon	78 cm 2.54	a-P m-ként
Béléskanavász	70 cm 1.—	a-P m-ként
Ujjabélés	100 cm 2.94	a-P m-ként
Ujjabélés-vasfonal	100 cm 3.64	a-P m-ként
Bélésklot	140 cm 3.12	a-P m-ként
Zsebmolinó	80 cm 1.44	a-P m-ként

Az árakat az Árkománybizottság még nem hagyta jóvá és ezért az itt közöltekkel szemben kisebb eltérés lehetséges.

Az összes árak Budapesten, készpénzfizetés ellenében (utánvétellel) csomagolás nélkül értendők.

A szállítás folyó év november hó közepén kezdődik és az év végéig folytatódagasan — valószínűleg — befejezést nyer.

Csak méterárut szállítunk, gombokat, csatokat, jelvényeket nem.

Azok a testületek, amelyek a szövetet Budapesten óhajtják kész ruhának feldolgoztatni, közöljék ezt rendelkezéseiken azzal, hogy melyik szabóval vagy konfekcióssal kívánják a készíttetést végeztetni. Ebben az esetben a szövetek és hozzávalók árát a Hangya Szövetkezeti Központnak (Budapest, IX, Közraktár-utca 30—34) „Tűzoltó egyenruházat“ jelzéssel előre be kell fizetni és a Hangya Központ a testület által megjelölt cégnek az anyagokat megvarrás céljából kiszolgáltatja.

Végül közöljük egy darab egyenruhához szükséges posztó és hozzávaló együttes árát, amihez természetesen még a munkabér számítható:

Tiszti zubbony és nadrág anyagára körülbelül	94.—	a-P
Legénységi zubbony és nadrág anyagára körülbelül	105.50	a-P
Tiszti köpeny anyagára körülbelül	155.—	a-P
Legénységi köpeny anyagára körülbelül	120.—	a-P
Tányérsapka anyagára körülbelül	4.20	a-P
Bocskai-sapka anyagára körülbelül	3.30	a-P

Kérjük, hogy a testületek igényléseiket az Országos Tűzoltó-Szövetségnek (Budapest, VI, Izabella-utca 51. szám) mielőbb feladni szíveskedjenek.

A kalapos király tűzrendészeti pátense

Irta Breznay Imre

I.

Réges-régen volt, mikor II. József, a meg nem koronázott magyar király kiadta azt az általános rendeletet, amely a tűzrendészeti teendőket és hatósági munkakört először összegezte nálunk. Mindig emlegetjük ezt a nevezetes pátent, ámde a mai tűzoltók közül alig ismeri valaki.

Legutoljára — s talán legelőször — a „Tűzoltó Közlöny“ adta *ezelőtt 54 évvel*. Szó szerinti szövegben olvashatták lapunk elődjének olvasói, de mi úgy érezzük, hogy ennél többet kell nyujtanunk. Alább teljes egészében és betűszerint, régi helyesírással közöljük a rendeletet. Ámde minden szakaszához, minden mondatához hozzáfűzzük megjegyzéseinket és idézzük az odavonatkozó, ma érvényben lévő rendeleteket. Természetes, hogy itt elmaradnak azok a részek, amelyek az újabb találmányok és fölfedezések révén kerültek be az újabb tűzrendészeti intézkedésekbe (mozi, villamosság, benzin, más vegyi robbanószerrek stb.).

A magyarázatokat és felvilágosító részeket mindjárt az illető régi szöveg után csatoljuk úgy, hogy pár betűszélességgel beljebb kezdjük s így már első látásra meg lehet különböztetni a rendelet eredeti szövegétől. Igaz viszont, hogy maga a helyesírás és stílus is észrevételi, mikor mai és mikor régikeletű a szöveg.

Általánosságban megjegyezhetjük, hogy — *semmi új nincs a nap alatt*. Az eredeti szöveg és az újabb rendelkezések összehasonlítása mindjárt észrevételi, hogy manapság is vannak olyanféle rendelkezések érvényben, mint másfél száz esztendővel ezelőtt. A tűz akkor is tűz volt s az ember akkor is ember. Mindazok az óvintézkedések, amelyek nagy általánosságban s manapság érvényben vannak, érvényesültek már akkor is. Sőt továbbmegyünk, a rendelet beosztása, részekre tagolódása is olyan, mint a mai. A következőes rend tehát szinte mindkettőnél azonos.

Míndezekről egyébként meggyőződhetnek olvasóink, ha figyelemmel foglalkoznak az alábbi kétféle szöveggel.

A kalapos király tűzrendészeti pátensének vagy rendeletének címe és beosztási terve betűszerinti szövegben a következő:

„Mi Második József, Isten kegyelméből választott Római Császári és Birodalomnak mindenkori örögbirtója; Német, Magyar, Cseh, Horvát és Tó: Országoknak Apostoli Királya; Auszriának Fő Hertzege; Burgundiának, és

Lotharingiának Nagy-Hertzege; Erdély Országának Nagy Fejedelme; Mediolánnak, Mantovának, és Pármának Hertzege; Habsburgi, Flandriai, Tirolisi Gróf, 's a' t.

Hogy a' Tűznek, 's Gyuladásnak keserves, és mindenkor messze-terjedő Következéseit a' mennyire lehet, meggátoljuk, szükségesnek íltük, Magyar Országának, 's az ahoz tartozandó Tartományoknak kerítettlen Helységeire nézve a' támadott Tűznek El-óltásáról e Rendelést ki-adni, mellynek fő Tzélja

Elsőben: A' Gyuladásnak Meg-akadályozása.

Másodsor: Annak hamarságis Fel-fedézése.

Harmadszor: Gyors El-óltása.

Negyedszer: A' Tűz Következéseinek, mellyek az El-óltás után-is meg-törénhetnek, okos Meg-előzése.“

A címhez és beosztáshoz a következő megjegyzéseket fűzzük. Ez a rendelet csupán a falvakra vonatkozott, vagyis a „kerítettlen“ helységekre. A városok ugyanis védelmi okok miatt többnyire kőfallal voltak körülvéve. De különben is minden városnak megvolt a joga, hogy sajátmaga szerkesszen tűzrendészeti szabályokat. S a városok éltek is ezzel a jogukkal.

A rendelet beosztása ugyanaz, mint manapság is. Sorra következnek itt a megelőző tűzrendészeti tennivalók, majd a tűzjelzés, az oltás, végül a tűzvizsgálat, vagyis földérintő tűzrendészet és a kapcsolatos intézkedések.

Érdekes, hogy régente milyen körülírásokat használtak. Ma azt mondjuk: „Tűzjelzés“. Ebben minden benne van, ami ide vonatkozik. A kalapos király pátense ezt így határozza meg: „A' támadott tűznek hamarságos Fel-fedezése“. Viszont a pár évvel későbbi keletű városi és vármegyei tűzrendészeti szabályzatok (statutumok) így mondják: „A' támadott tűznek serény észre vétele“. Mindegyik egy és ugyanaz, de mennyire más a kifejezőmódja!

Az első fejezetnek például ez a címe:

„A' Tűz-támdásnak előre Akadályt vető Módok.“

Ezt manapság így mondjuk: Megelőző tűzrendészet. Evvel mindent megmondottunk.

Az I. fejezetnél első sorban intézkedik az

„1. §. A' mi az Épületeket illeti.

Mivel az építésnek illetlen Módja nemtsak a' Gyuladást, hanem a' Tűznek könnyebb El-terjedését is segítheti, az új Házaknak Fel-állításában arra viseltessék Gond, hogy egy Ház a' másikkhoz ne építtessék igen közel, hanem

Hazánk legrégibb, több mint 121 éve fennálló
tűzoltószergyára

Seltenhofer Frigyes Fiai

Alapítva 1816

magy. kir. udvari szállítók

S o p r o n

Legelső tűzoltószér-, kút-, szivattyú- és gépgyár, harang-, fém- és vasöntöde. A párisi világkiállításon nagy aranyéremmel, azonkívül sok arany- és ezüstéremmel, valamint díszoklevéllel kitüntetve. Gyárt: motorfecskendőket, kocsifecskendőket, különféle tűzoltószereket és felszereléseket. Kedvező fizetési feltételek és sokévi jótállás. Költségvetést és kiszállást díjmentesen eszközölünk.

a' hol lehet, minden Ház között leg-alább 3. ölnyi Köz hagyattasson."

Az építkezésnek tűzrendészeti szempontból való korlátozására nézve törvény nincs. Mivel a községi törvény (1886. évi XXII.) 21. §-ának g) pontja és 22. §-a kimondja, hogy a tűzrendészetet a község kezeli: minden község köteles megfelelő tűzrendészeti szabályrendeletet alkotni. Kötelesek továbbá a törvényhatóságok és megyei városok építési szabályrendeletéről gondoskodni, még pedig az 1888. évi 53.888. B. M. számú rendelet 5. §-a értelmében és a 230.000—1925. számú rendelet utasítása szerint is. (2. §.)

Az előbbi így szól: "... addig is, míg a jó és szilárd építkezéstről törvény útján történik gondoskodás, megfelelő építési szabályrendelet alkotandó". A 230.000—1925. B. M. számú rendelet 2. §-a pedig kimondja, hogy: "... az építési szabályrendeletek az újabb tűzrendészeti szempontok figyelembe vételével módosítandók".

Végül pedig a Tűzrendészeti Kódex 3. §-ának (1) pontja ekkép rendelkezik: „A helyi tűzrendészetnek az 1936. évi X. törvénycikkben és ebben a rendeletben nem szabályozott kérdéseit a törvényhatóságok és községek szabályrendeletben szabályozzák. (Törvény 10. § 2. bekezdés.) A szabályrendeletet ennek a rendeletnek hatályba lépésétől számított egy év alatt kell megalkotni".

Mivel pedig először a községeknek nincs építkezési szabályrendelete, alkalmazkodniok kell a törvényhatósági szabályrendelet intézkedéseivel; viszont másodsor itt alattomban értetődik, hogy nemcsak a szorosán vett tűzrendészeetről van szó, hanem a megelőző tűzrendészet egyik nagyon fontos részéről, az építkezéstről is.

A II. József rendelete után hamarosan kelt szabályrendeletek sem szólnak a házak építésének szabályairól, hanem inkább csak az építkezések enge-

délyezéséről, amelyről alább lesz szó, különösen a páten 9. §-ával kapcsolatban.

Az építkezés részletes szabályait azután ide iktatja be a törvényhatóság. Egyébként az építkezéstről — tűztávlat szempontjából — csak a vasúti épületek emelésénél intézkedik az 1881. évi XLI. tc., további közegészségügyi tekintetben követeli meg, hogy az ólak, árnyékszékelyek milyen távolságra legyenek a lakóházaktól.

Ez a II. József-féle rendelet, amint látszik, csak falvakra szól. Ott nem kell a területtel annyira takarékoskodni, mint városokban, ahol a házak megszakítás nélkül sorakoznak egymás mellé. E régi rendeletben a legalább három ölnyi távolság a házak között tekintélyesnek mondható, amennyiben 5 m 70 cm távolságot követel a két ház között.

A tűztávlat megállapítását egyébként a Tűzrendészeti Kódex 71. §-a a hatóságokra bízta. Ezt esetről esetre és aszerint állapítja meg, ahogyan azt a hőforrás, az anyagok gyúlékonysága és éghetősége stb. követeli.

„2. §. A Tsürök 's gabonás Házak.

Hasonlóképen az újonnan építendő Tsürök, 's gabonás Házak távol helyheztesse az Házaktól, a' Kertek után, vagy, a' hol ki-telhetik, éppen a' Helységen kívül."

A gazdasági épületek (csürök, búzamaztárak) nagyobb figyelembe részesültek akkor, mint manapság. A Tűzrendészeti Kódex 76. §-ának (5) pontja csak annyit mond etekintetben, hogy: „Gazdasági épületeknek nem tűzbiztos anyagból való építése csak akkor engedélyezhető, ha a gazdasági épület és más épület között kellő tűztávolság biztosítható, vagy ha a gyúlékony anyag megfelelően lángbiztosra van téve".

„3. §. Aszaló, Száraztató Kementzék.

A' hol Lent, és Kendert természetnek, arról szorgalmatoskodjanak, hogy a Községek tulajdon száraztató Kementzék, avagy száraztató, és tiloló Szobákat építsenek valami távol lévő Helyen az ő' Helységek-től."

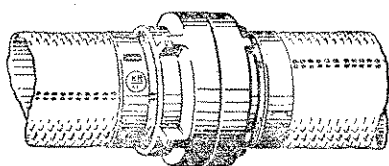
Ez a 3. § erősebb, mint a mai rendelkezések. Ma már egyetlen szabályrendelet sem kívánja, hogy külön épületet emeljenek „aszalók és száraztató Kementzék" számára. Azt meg éppen nem rendeli, hogy a község maga építessen ilyen alkalmas-ságot.

„4. §. Tűz-ellenző Falak helyett Fák-ültetése.

Hogy a' Házak, mellyek már fel-építették, 's egymáshoz közel állanak, 's a' Tsürök, és gabonás Házak, mellyek a' Falukban találkoznak, Tűztől könnyebben megőriztethessenek, leg-alább arról szükséges gondolkozni, hogy magos Agú, sok Levelű Fák, kiváltképen a' Dió-fa, a' hol azt kaphatni, ültetessenek óltalom gyanánt a' Gyulások ellen.

A' hol illy Fák-ból egy egész Rendet nem lehet ültetni, legalább a' Ház-fedelekeknek, 's a' Gabona-tartó Helyeknek, mellyek már a' Faluban állanak, négy Szegletét szükséges illy Élő-fákkal a' Tűztől valamennyire védelmezni.

KR tömlőbekötő-gyűrűk

szereleése oly egyszerű, hogy bárki minden segítőszerszerkezet nélkül a leg-tökéletesebb kötést tudja elkészíteni. Hivatalos vizsgálat szerint 35 atm. túlnyomás mellett is kifogástalan kötést biztosít. Kérjen ismertetőt.

Gyártja: **Vadásztöltény-, Gyutacs- és Fémárugyár Rt.**
Forgalombahozza:

Move kereskedelmi és ipari kft.
Budapest, V, Mérieg-utca 4

Az Útnak, szabad Járásnak Meg-hagyása.

Mindazáltal Fákka, vagy hasontalan Sövényekkel nem kell az Ösvényeket, és Utakat meg akadályozni, 's ezek által a' támadott Gyuláskor a' Szomszédságot úgy megátolni, hogy minden Részről segítségül ne jöhessen."

A „tűz-ellenző fal“ itt tulajdonképpen a mai tűzfal. S erről szól ez a szakasz, mely azt is kimondja, hogy ha régi házak már át nem alakíthatók e rendelet szellemében, akkor legalább fákkal kell a házat körülültetni és ilyen fasorokat kell létesíteni az utcák vonalán is. A józan gondolkodás tehát akkor is megvolt és követelte a lombfák ültetését éppen úgy, mint ahogyan megköveteli az 1936. évi X. tc. Végrehajtási Utasításának 72—73. §-a. Ott 1941-ig voltak kötelesek elvégezni ezt a fontos teendőt, vagyis öt év alatt és tervszerűen.

A Tűzrendészeti Kódex idevágó rendelkezése így szól: „72. §. (1) A tűz terjedésének megakadályozása céljából, a légvédelmi követelményeknek megfelelően, a községek utcáit és tereit fokozatosan lombfákkal kell szegélyezni, illetőleg beültetni.

(2) A fákat a gyalogjáró, illetőleg a gyalogosok számára fenntartott úttestrésztől külső szélén, egymástól oly távolságra kell ültetni, hogy lombkoronájuk 6—8 év alatt összefüggő egészet alkosson. Ahol a terület nagysága lehetővé teszi, ott — a zavartalan közúti közlekedés biztosítása mellett — több sor fát is lehet ültetni“.

Heves és Külső-Szolnok törvényesen egyesült vármegyéknek 1801. esztendő május hó 20-ik napján tartott „Köz-gyülekezete“ tűzrendészeti szabályrendeletet alkotott, melyet 1805. évi április hó 10-én megerősített és ki is bővített. Ennek 16. §-a így szól: „A' támadott tűznek könnyebb elfojtására hasznos léssen a' házak körül Ágátz, és Eper fákat ültetni, mellyek is a' tüzet tovább terjedni meg nem engedik“.

Nagyon valószínű, hogy más vármegyék is alkottak hasonló tűzrendészeti szabályrendeletet, amelyekben ugyanúgy intézkednek a fásításról.

Ez utóbbira csak az a megjegyzésünk, hogy éppen az akácfa alkalmasak legkevésbé a sugárzó hő és röplő tűz hatásának megakadályozására.

Másik általános megjegyzésünk, hogy hol lennének már etekintetben, ha a hatóságok az I. József rendelkezéseinek eleget tettek volna a fásítás terén.

A harmadik bekezdés az utak szabadon tartásáról intézkedik éppen úgy, mint a Kódex 148. § (2) pontja is kimondja. Sőt mindenki köteles utat engedni a tűzoltóknak úgy a tűzhöz menet, mint magánál a tűznél. Ezekről egyébként és részben szintén az építési szabályrendeletek tartoznak gondoskodni.

HÍREK

Magyarország főméltóságú Kormányzója Gödöllőn, 1941. évi augusztus hó 30. napján kelt legfelsőbb elhatározásával a világháborút követő forradalmak és ellenforradalmak idején, valamint az ország elszakított területeinek visszaszerzése körül életüket veszélyeztető önfeláldozással véghezvitt hazafias cselekedeteik elismeréséül a Nemzetvédelmi Keresztet az alábbi tűzoltóbajtársaknak méltóztatott adományozni: Agárdy László hiv. tűzoltótűzmester, Bacsányi Oszkár számv. főtanácsos, a MOTSz számvevője, Beke Jenő dr MOTSz elnöki tanácsstag, vm. tűzr. felügyelő, Benedek Mihály dr hiv. tűzoltóparancsnok, Budapest, Börcsök Károly önk. tűzoltó, Szeged, vitéz Endre László dr alispán, MOTSz elnöki tanácsstag, vitéz Helvédy A. János önk. tűzoltóparancsnok, Kecel, Horváth Gábor tűzoltó, Kecskemét, Jobba Péter Fülöp dr hiv. tűzoltóparancsnok, Újvidék, Károly János városi tűzoltó, Kirchknopf Jenő tűzoltóparancsnok, Kőszeg, Kiss Ferenc dr tűzoltóorvos, Budapest, Kiss István II. városi tűzoltó, Kecskemét, ifj. Korom János tűzoltógépkocsivezető, Sándorfalva, vitéz Kovácsy Árpád vm. tűzrend. felügyelő, Szatmárnémeti, Kozma József önk. tűzoltóparancsnok, Laky József dr főjegyző, önk. tűzoltóparancsnok, Ráckeve, vitéz László Árpád hiv. tűzoltóparancsnok, Kassa, Máté Ernő tűzoltófőfelügyelő, Budapest, Nagy Károly városi tűzoltó, Kecskemét, Obendorf Károly tűzoltóparancsnok, Sopron, Páll József gyári tűzoltó, Gyergyóremete, Papp István tűzoltófőfelügyelő, Kecskemét, Rákos István tűzoltó, Nyitraújváros, Petheő János dr polgármester, MOTSz tb. tag, Szupper Ferenc vállalati tűzoltóparancsnok, Sopron, Szabó Lajos önk. tűzoltóparancsnok, Szakács János tűzoltófőfelügyelő, Tóth Ernő hiv. tűzoltó, Nagykanizsa, Wagner Sándor önk. tűzoltóparancsnok, Csepreg. Felkérjük azokat a Nemzetvédelmi Kereszttel kitüntetett bajtársakat, akik a fenti névsorban még nem szerepelnek, szíveskedjenek értesítést adni arról lapunk szerkesztőségének.

Kinevezés. Heves vármegye főispánja Várkonyi Tibor okl. tűzoltótisztet Gyöngyös város hivatásos tűzoltóságának parancsnokává nevezte ki.

Tűzoltótisztek kitüntetése. A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 70 éves jubileuma alkalmából pénzjutalommal tüntette ki Erdélyi Ferenc felsőtárkányi és Fehér István szuhai önkéntes tűzoltótiszteket.

A VI. Székesfehérvári Törvényhatósági Tűzoltótanfolyam a napokban fejeződött be. A tanfolyamon Fejér vármegye 25 községéből 26 önkéntes tűzoltóaltiszt nyert korszerű kiképzést, amiről az elméleti és gyakorlati vizsgán kitűnő tudással tettek tanúságot. A vizsgán a vármegye alispánját Lászlay Géza dr vármegyei tűzrendészeti felügyelő képviselte s a hallgatókhoz intézett buzdító szavaiban kiemelte a mai háborús helyzet megkívánta fokozott lelkiismeretes szolgálat ellátását. Utána Gáspár István tűzoltóparancsnok, a tanfolyam parancsnoka kiosztotta a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség által adományozott jutalmkönyveket a legjobb eredményt elért kilenc hallgató között. A hallgatók részéről Szalai Gábor köszönte meg a tanfolyam parancsnokságának és előadói karának lelkiismeretes és magasszínvonalú oktatását és ígéretet tett bajtársai nevében, hogy az itt szerzett tudást szorgalmas továbbképzéssel községük tűzoltóságának javára fordítja.

Mindennemű **létrák,**
tűzoltó- és légoltalmi felszerelések
beszerzési forrása
Metzker Ferenc
Budapest, XI, Horthy Miklós-út 35
Telefon 456-363

A **Városok Lapja** október 1-i számában Lukács Ödön ügyvezető alelnök hatalmas tanulmánya számol be a városok háztartási helyzetéről. Mint a tanulmány adataiból kiviláglik, a magyar városok 1941-ben 344 millió pengő kiadással számolnak. Ebben az összegben természetesen már bent szerepel a visszakerült erdélyi városok előirányzata is. A tanulmány megállapítja, hogy az általános gazdasági helyzet fejlődésével többé-kevésbé sikerült a városoknak változatlan pótdaókkal megoldani a háztartás vitelét, mégis azonban szükség van arra, hogy a városok pénzügyi helyzete általánosságban rendeztessék. A többi cikkek közül kiemelkedik az a képekkel illusztrált tanulmány, amely a birodalmi kancellária palotájának átépítéséről szól. Az erdélyi városismertetések között ez alkalommal Gyergyószentmiklós került megvilágításra.

A **Törökszentmiklósi Önkéntes Tűzoltótestület** folyó évi szeptember hó 24-én tűzoltóbemutató gyakorlatot tartott, melyen az Országos Tűzoltó-Szövetség képviselőiben megjelent Lukács Zoltán dr. alelnök a kispesti és a rákospalotai hivatásos tűzoltóságok parancsnokainak kíséretében. A bemutatón az önkéntes és a leventetűzoltók igen szép fecskendőszerelekkel szerepeltek. A gyakorlat alapján meglátszott, hogy a testület parancsnoksága foglalkozott az új Gyakorlati Szabályzat tervezetével. Ezzel kapcsolatosan a szerelésnél általuk bemutatott újítást is megsejmelte a Szövetség alelnöke, amely lényegében azonban nem jelent a Szövetség közgyűlése által már elfogadott Gyakorlati Szabályzat-tervezeten való változtatást, attól legfeljebb a szerelési munkák egyes fogásaiban tér el. A két részleggel dolgozó ú. n. csökkentett tűzoltóraj hatos létszámának (két részleg) hétre való növelését pedig a szemlélők nem látták indokoltnak.

Hevesvármegye Tűzoltó-Szövetsége az elmúlt évek gyakorlatához hasonlóan, az idén is megrendezte az önkéntes tűzoltótisztek egynapos továbbképző tanfolyamát. Április 20-án Füzesabonyban, május 22-én Hatvanban, június 8-án Hevesen, június 15-én Gyöngyösön voltak egynapos tanfolyamok a környező községek tűzoltótisztei részére.

Tűzek. Szeptember 5-én Borgáta vasmegeyei községben egy pajta gyulladt ki, a tűz a nagy szélben 12 lakóházra s több mint 30 pajtára és melléképületre terjedt ki. Igen sok takarmány és gabona égett el, elpusztult nyolc szarvasmarha és megszámlálhatatlan lábasjószág. A kár több mint 300.000 pengő. A tűzhez a szombathelyi tűzoltóság is kivonult. — Szár községben egy sérült gyulladt ki, leégett több lakóház, elpusztult több sertés, igen sok baromfi, elhamvadt több gazda egész évi termése. A kár egy része biztosítás útján megtérült.

Az összes
„TOTAL”
rendszerű tűzoltókészülékek és berendezések gyártási jogának magyarországi engedélyese

Legújabb készülékünk és berendezésünk az

„ÜSTÖKÖS-TOTAL” léghaboltó-rendszer.
EIGETI és BIRÓ Budapest, V, Árpád-u. 10
Ismeretőfóval készséggel szolgálunk. **TELEFON: 127-799**

Törvényhatósági tűzoltótanfolyamok Zalaegerszegen. Zalavármegye Tűzoltó-Szövetsége a visszacsatolás folytán visszatért járásai tűzvédelmének kiépítése kapcsán Zalaegerszegen a november hónapban sorozatosan tűzoltótanfolyamokat tart. A tanfolyam parancsnoksága ezekre a tanfolyamokra elsősorban a visszacsatolt járások községeiből vezényelt és önként jelentkező tűzoltókat veszi fel. A tanfolyam időpontjáról a hallgatók a jelentkezés sorrendjében értesítést kapnak.

A **Berlin melletti egykori olimpiai falu** jelenleg mint a véderő egyik legkorszerűbb helyőrségi kórháza működik. Légoltalmi pincéjében a riadó alatt is zavartalan élet folyik. (M. K. Sz. 1941. 10.)

Sorozatos villámcsapás Battonyán. Villámcsapásokkal kísért hatalmas vihar vonult végig július hó 3-án Battonya fölött a kora délutáni órákban. Pergőtűzszerűen csaptak le a villámok egymásután s nagy rombolásokat végeztek épületekben, villamosberendezésekben s főleg a rádiókészülékekben. Villámcsapás következtében összedőlt számos kémény, tönkrement nyolc árammérőberendezés, igen sok villanylámpa égett ki, 41 rádiókészülék vált használhatatlanná, több ablak tört be s több lakásban összeégtek a villanyvezetékek. A legfeltűnőbb a sok rádiókészülék pusztulása volt, jóllehet minden egyes készülék antennája földelve volt. Ennek azonban egyszerű a magyarázata, ugyanis a kiégett készülékek mind hálózati rendszerűek voltak s a légköri elektromosság a világítási hálózatot ért villámcsapások folytán kerültek a készülékekbe. Meg kell említenünk azt is, hogy sok esetben nem is maga a vezetékeken tovajutó légköri elektromosság égeti ki az érzékeny elektromos berendezéseket, hanem a villámcsapás folytán keletkező indukált áram. A fenti példákiból okulva, tanuljuk meg, hogy vihar esetében nem elégséges a rádiókészülékek antennáinak földelése, hanem ezen felül ki is kell kapcsolni azokat a hálózatból, azaz a hálózati rádiókészülékek csatlakozó dugóit ki kell húzni a konnektorból.

A **Tiszavárkonyi Önkéntes Tűzoltótestület** folyó évi szeptember hó 28-án meleg bajtársi összefövetel keretében ünnepelte meg 15 éves fennállásának és működésének jubileumát. Az ünnepség a Hiszekegy elmondásával vette kezdetét, mely után Székely István községi főjegyző mondott elismerő szavakat a testület működéséről és a tűzoltóság nemes feladatáról. Utána Szimon Géza járási tűzrendészeti felügyelő buzdította a bajtársakat az összetartásra és kötelességük teljesítésére, majd kiosztotta az arra jogosult tagok között a szolgálati érmeiket. Az ünnepséget a testület szépen sikerült zárógyakorlata fejezte be.

Szovjetországban légoltalmi szolgálatra minden polgári egyént igénybe vesznek. Korhatár férfiaknál 15—60, nőknél 18—50 év. A 8—16 éves gyermekeket szintén bevonják könnyebb munkára. (M. K. Sz. 1941. 10.)

KISTÉTÉNYI WALTHER E.

BUDAPEST, IV, PETŐFI SÁNDOR-UTCA 6, FÉLEMELET

**Gyárt: érmeiket
rendjeleket
jelvényeket
tiszteleldíjakat**

A
Magyar Országos
Tűzoltó Szövetség
éremszállítója

Hevesvármegye Tűzoltó-Szövetsége június hó 22-én közgyűlést, tiszti és választmányi ülést tartott. Közgyűlésében módosította eddigi alapszabályait, tisztújítást tartott, letárgyalta a Szövetség 1940. évi zárszámadását, a vármegyei tűzrendészeti felügyelő jelentését és tűzrendészeti kérdésekről tanácskozott.

A recski ércbánya tűzoltóságának jubileuma. A recski ércbánya magántűzoltósága ez évben ünnepelte fennállásának tízéves évfordulóját. A testület hazafias lelkesedéssel átértzett komoly munkát végez és már első jubileuma alkalmával is fejlett szervezetet és eredményt tudott felmutatni.

A Fűzesabonyban nyaraló egyetemi hallgatók és idősebb középiskolai tanulókból vitéz Pozsgay Dezső dr jár. tűzrendészeti felügyelő és Durzó Béla önk. tűzoltóparancsnok 26 fő létszámú tűzoltócsapatot szervezett. A csapat nagy lelkesedéssel tartott a honi légvédelmi készség alatt állandó készenléti szolgálatot Bóta Endre dr tanár szakasparancsnok vezetésével.

Az angol tengerparti motoros mentőhajók az 1941. év első felében összesen 419 esetben futottak ki a nyílt tengerre s ezek alkalmával 783, túlnyomórészt aknarobbanás okozta hajótöröttet részesítettek első segélyben.

Nagy tűz pusztított Alsónémeti községben. A szlovák határ közelében, Alsónémeti községben eddig még ki nem derített okból kigyulladt egy lakóház. A tűz még további hat lakóházra és a hozzájuk tartozó melléképületekre terjedt át. A tűz oltásában a környező községek tűzoltóságai is részt vettek, majd a község segélyhívására kivonult az ungvári hivatásos tűzoltóság is. A tűzoltók munkáját igen hathatósan és lelkesen támogatták az ungvári pilóták is, akik saját gépkocsijaikon önként jöttek a nehéz helyzetben lévő község segítségére.

Hivatalos órák. Közöljük a tűzrendészeti felügyelő és tűzoltó bajtársakkal, hogy a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség irodáiban a hivatalos órák (szombat kivételével, a hét többi köznapján) 8—14 óráig tartanak. Szombaton csak 8—12 óráig. Vasár- és ünnepnapokon egész nap, továbbá hétköznapokon délután hivatalos órát nem tartunk.

A „Tűzrendészeti Közlöny“ átvétele és megőrzése. Még mindig előfordul, hogy egyes községek a Szövetség hivatalos lapját, a „Tűzrendészeti Közlönyt“, amelyet a tűzoltótestületek tagdíj fejében ingyen kapnak, nem fogadják el, vagy azzal küldik vissza, hogy tűzoltóság nincs. A tűzoltóság megszervezése iránt, és pedig akár önkéntes, akár kötelees tűzoltóság formájában, a tűzrendészeti törvény, illetve kormányrendelet intézkedik. Minden községben tehát meg kell szervezni a tűzoltóságot, melyre a mai rendkívüli időkben nemcsak tűzrendészeti, de légoltalmi szempontból is nélkülözhetetlen szükség van. Ott, ahol a tűzoltóság szervezése ezideig bármi okból nem történt volna meg, vagy ahol a tűzoltóság vezetője még nincs kinevezve, a „Tűzrendészeti Közlönyt“ ott is el kell fogadni, gondosan összegyűjteni s annak idején a tűzoltóság vezetőjének — további megőrzés végett — átadni. Felkérjük a vármegyei és járási tűzrendészeti felügyelő urakat, hogy ennek megtörténtét kiszállásaik alkalmával ellenőrizni szíveskedjenek.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy Hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában!

Amen

Kerületi tűzoltótanfolyam, Pécs.

Felhívás kerületi tűzoltótanfolyam látogatására!

A 180.000—1936. B. M. számú rendelet 11. §-ának (5) pontja szerint önkéntes, kötelees és magántűzoltóság parancsnoka, tisztje csak az lehet, aki a kerületi tűzoltótanfolyam sikeres elvégzését igazolja. A rendelet nyomán Pécsen a tűzoltólaktanyában folyó évi november hó 3-tól november hó 24-ig kerületi tűzoltótanfolyamot tartok.

A tanfolyamra felvételt a kerületi tűzoltótanfolyam alulírott parancsnokától (Pécs, Rákóczi-út 5) legkésőbb folyó évi október hó 25-ig kell kérni. A kérvényhez csatolni kell:

- a) a születési anyakönyvi kivonatot,
- b) a hatósági erkölcsi bizonyítványt,
- c) a legmagasabb iskolai bizonyítványt.

Az a)–c) alatti okmányokat kizáróan erre a tanfolyamra a 180.000—1936. B. M. számú rendelet 50. § 13. pontja alapján díjmentesen lehet beszerezni.

A tanfolyam felvételi, tan- és vizsgadíja, szakkönyvek, ruha és felszerelés használati díja együtt, hallgatónként 70 pengő, az étkezés díja személyenként 80 pengő, mely összegben a laktanyai elszállásolás díja is be van számítva. A tan- és étkezési díjat a jelentkezéskor kell lefizetni.

A kerületi tűzoltótanfolyamra elsősorban a községek, vállalatok, uradalmak és intézmények kiküldöttjeit, azután a fennmaradó helyekre az alkalmas önként jelentkezőket veszem fel.

A tanfolyam hallgatóinak száma legfeljebb 50 lehet. A tanfolyamot csak akkor tartom meg, ha arra legalább 25 hallgató jelentkezik.

A hallgatókat a felvételtől folyó évi október hó 30-ig írásban értesítem.

A tanfolyamot elméleti és gyakorlati záróvizsga fejezi be.

A sikerrel vizsgázott hallgatók a tanfolyam elvégzéséről a kerületi tűzoltótanfolyam felügyelőjének hivatali bélyegzőjével ellátott bizonyítványt kapnak, amely önkéntes, kötelees- és magán- (gyári) tűzoltóságok parancsnoki, tiszti állásaira képesít.

Pécs, 1941 október 9.

Sik Lajos dr sk., tűzoltóparancsnok,
a tanfolyam parancsnoka

Főszerkesztő: **Breznay Imre**

Felelős szerkesztő és kiadó: **Lukács Zoltán dr**

Sapkák, rangjelzések, paszományok, gombok, jelvények, rúzsok, asbestruházat és mindenféle egyéni tűzoltósági felszerelések. Raktárról azonnal szállít

Mátrai Antal és Társa rt. Budapest

Városi t. t. VI, Teréz-körút 22

Telefon: 121-533

Gyár: XIII, Lomb-utca 34-36

**Mátrai sisak-, tűzoltószer-
és légoltalmi felszerelések gyára**

Keresztény cég **Mátrai Antal és Társa rt.**
Budapest, XIII, Lomb-utca 34-36. Telefon 299-055

Szállítunk
a hatósági előírásoknak megfelelő

Ismertetés
felvilágosítás
és ajánlat
díjtalan

MÁVAG
GYÁRTMÁNYÚ

Telefon 133-394

hordozható benzinmotoros és kézi működtetésű **fecskendőket, vízfordó- és öntözőkocsikat, tűzoltó- és locsoló autókat** a legjobb minőségben, megbízható és tartós kivitelben.

MAGYAR KIRÁLYI VAS-, ACÉL- ÉS GÉPGYÁRAK KERESKEDELMI KÉPVISELETE RT.
BUDAPEST, VIII, MŰZSEUM-KÖRÚT 18, II.

KÖHLER ISTVÁN

FECSEKENDŐ-, SZIVATTYÚ- és tűzoltófelszerelések gyára

Gyárt: Modern motoros, turbinás és dugattyús tűzoltófecskendőket, tűzoltószerkeket, felszereléseket és szivattyútelepeket a tűzoltás és öntözés céljaira

BUDAPEST, X, KORPONAI-UTCA 21. SZÁM

Alapítva 1896

Minden nem ü tűzoltó- és légoltalmi felszerelési cikkek raktárról kaphatók

Mátrai Antal és Társa Rt.

Gyár és központi iroda:

Budapest, XIII, Lomb-utca 34-36 - Telefon 299-055

Városi irodák: VI, Teréz-körút 22 - Telefon 121-533

Gyárt: kézi- és motorfecskendőket, mindenféle létrákat, motollákat, vízfordó és öntöző lajtkát, szerkocsikat és légoltalmi felszereléseket

FELTEN ÉS GUILLEAUME RT., BUDAPEST, I.

a budapesti hivatásos tűzoltóság szállítója

GYÁRT: BELÜL GUMIZOTT TŰZOLTÓTÖMLŐT
kívánt méreteken és nyomásig.

LEVÉLCÍM: BUDAPEST 113. POSTAFIÓK. TELEFON: 258-880

Hazai
gyártmány!

MINIMAX

a legjobb magyar gyártmányú kézi tűzoltókészülék. Nem hasonlítható össze a különböző utánzatokkal. Felvilágosítással szolgál a
MAGYAR MINIMAX RT., BUDAPEST
GYÁR, IRODA: VI, RÓZSA-UTCA 85. TELEFONSZÁM: 123-731

CORVIN ÁRUHÁZ RT.

BUDAPEST VIII, BLAHA LUJZA-TÉR 1-3

Csonka János gépgyára gyártja a

mindenhol bevált, tökéletes **tűzoltómotorokat!**

TÜZRENDÉSZETI KÖZLÖNY

A MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én

Az előfizetési és hirdetési díjakat a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 23.297. számú csekk számlájára lehet beküldeni. Csekkürlep minden postahivatalban kapható

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség, szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, VI, IZABELLA-UTCA 51

Telefon: 223-254

Előfizetési ára egész évre 12 pengő

A szerkesztőség címére küldött szakcikkeket, ha közlésre alkalmasak, díjazzuk

Ajánlva a m. kir. belügyminiszter úr 126.278—1938. B. M. sz. rendeletével („Belügyi Közlöny” 1939. évi 5. sz.) a vármegyék, városok és községek számára

TŰZOLTÓTESTÜLETEK A LAPOT DÍJTALANUL KAPJÁK

Csak egy virágszálat!

Jeles amerikai költőnél olvashatjuk ezt a mondatot: „Tetteink lábnyomok az örökkévaló idő homokjában”.

Gyönyörű gondolat, amely nagyon sokat mond. Jelenti azt, hogy semmiféle tett nem vész el nyom nélkül. Amit tehát csinálunk, annak megmarad a nyoma és jelentkezik a következménye. Egyiknél persze kicsiny jelentőségű a nyom, elmosódó és csekély a következménye is. Vannak azután tettek, amelyek erősen nyomódnak az örökkévaló idő homokjába. Olyan tettek, amelyek nagyobb közöletet, népet, nemzetet, országok, államok sorsára is hatással vannak és lesznek.

Es még a csekély jelentőségű nyomokat csakhamar befújja az idő szele, addig a nagyfontosságúakat évszázadok sem törlik el végképpen.

Sőt vannak tettek, amelyek óriási tömegeket mozgatnak meg és sarkalnak hasonló cselekvésre. Azon az úton indulnak és járnak, amelyet egy-egy nemzetmegváltó férfiú jelöl ki és járt be maga is. Ilyenkor nem hogy eltűnnék a nyom, sőt járt úttá lesz és szinte örökkévalóvá válik.

Helytelen dolog lenne azonban, ha csupán az ilyen nagy emberek után mennénk és csak a nagyon nagy tetteket tartanánk említésre méltónak. Nyoma marad minden kicsiny tettek és emléke marad a maga szűkebb körében. És a mindennapi embernek az ilyen kicsiny nyomok őrzik meg az emléket ideig-óráig. De megőrzik, mert életük példája másokat is hasonló tettekre serkent és buzdít. És mikor már az első ilyen példa nyoma teljesen megszűnik, mert betakarta a sivatag homokja: jön annak a nyoma, aki az első utánozta és annak utait járta.

Ezért kötelességünk gondolni az öregekre s azokra, akik már csak voltak, vagyis a meghaltakra. Ki tudja ugyanis, hány embert indított szépre, jóra, nemesre az ő példájuk! És ki tudja hol és kinek lelkében hozott dús termést az ő magvetésük?

Ez az oka annak, hogy a holtakról nem feledkezünk meg és az ő emléküket ezért ápoljuk.

Ha pedig van olyan alakulat, testület vagy intézmény, amelynek kedves kötelessége, hogy az ő halottainak emlékét megőrizze, fenntartsa és ápolja: a *tűzoltóság* ilyen szervezet.

Különösen nekünk kötelességünk tehát, hogy a testület halottainak emlékét fenntartsuk s ápoljuk. Igen, mert az ő példájuk serkentett bennünket az ügy szolgálatára. Náluk láttuk azt a nemes lelkesedést, amely évekre, évtizedekre elkendőzte őket ennek a szent ügynek szolgálatára s tőlük tanultuk meg a kitartást, a fogadalomhoz való férfias ragaszkodást. Ez pedig nem csekély jelentőségű. Sőt ellenkezően, rendkívüli nagyfontosságú. Életbevágó dolog, mely biztosítja intézményünk létét, maradandóságát, becsületét, értékét.

Igy érthetjük meg ideit „Tűzoltó Naptár”-unk novemberi teendőinek első helyén a következő sorokat:

„Ajánlatos, hogy Halottak estéjén testületileg vonuljunk ki a temetőbe és minden elhunyt bajtársunk sírjára tegyünk egy csokor virágot, vagy egyszerű koszorút. Nem fény és drága koszorú kell ide, hanem a szeretet megemlékezése és a megbecsülés kifejezése, hogy holtuk után sem feledjük azokat, akik az emberszeretet szolgálatában serénykedtek önzetlenül és áldozatos szívvel. Ezzel — míg egyrészt hálánkat rójjuk le, addig másrészt — a tűzoltóság népszerűségének és tekintélyének is használunk.”

Igen, mert ha látják a mi szerény kegyeletnyilvánításunkat, arra gondolnak, hogy érdemes fáradni a közért, áldozni embertársaink javáért és jó példával előljárni a keresztény cselekvő alkalmazásában.

Ha koszorút nem tehetünk bajtársaink sírjára; ha csokorra sem telik, tegyen minden kivonult bajtársunk legalább egy virágszálat az elhunyt bajtárs sírjára. Ezzel azt is kifejezi, hogy az ott nyugvónak emléke él; tetteinek lábnyomát még nem fujta be a szél az örökkévaló idő homokjában.

Magyar tűzoltók arcképcsarnoka

Kreszing István

mezőkövesdi önkéntes főfelügyelő

Ismét egy egyszerű iparosember. Nem országos név. Nem magas állás. Nem nagy vagyon. Nem hatalom... Csak ember. De embernek azután valódi ember. Olyan, aki nem elégszik meg a maga mesterségének becsületos végzésével, a mindennapi munkával, mely családjá és saját fenntartásához szükséges, hanem többet és sokat dolgozik a közösség érdekében. Dolgozik mindenütt, ahol tud tenni valamit s ahová hívja a közbizalom. És megállja

a helyét mindenütt, ahová a közbecsülés állította...

És ilyen ember a mi mezőkövesdi bajtársunk, Kreszing István kovácmester és önkéntes tűzoltóosztályparancsnok.

Hogy mit ér, azt különféle társadalmi és közéleti tisztviselői bizonyítják. A Mezőkövesdi Ipartestületnek alelnöke, a Szent József-Társulatnak elnöke, felügyelőbizottsági tagja a Mezőkövesdi Hangya-Szövetkezetnek, tagja a román kat. egyházközségi képviselőtestületnek és egyháztanácsnak.

Egyébként kovácmester és jó munkás. Szerény, józan-életű, vallásos és hazafias gondolkodású. Egész életének munkaeredménye anyagiakban egy házaeska, melyben két szoba, konyha és kovácműhely van.

Mint katonája is kivette részét az áldozatból, mert 1914 augusztus 2-től 1915 március 21-ig katonai szolgálatot teljesített a világháborúban. Przemysl elesével ő is fogságba került, ahonnan csak 1918 május 15-én sikerült megszöknie. Tényleges katonai szolgálatát Bécsben töltötte le 1899—1902-ben, a 15-ös huszárezrednél.

Az önkéntes tűzoltóságot 1906-tól szolgálja — mint az illetékes közszolgálat igazgatója — megszakitás nélkül és fáradhatatlanul. Bajtársainak általános becsülése veszi körül minden körben tisztelt személyét.

Mikor legutóbb levélben megkérdeztük életének nevezetesebb eseményeire nézve, azt válaszolta: „semmi különösebb esemény életemben nem történt. Életemet mindig becsülettel és mázlik iránti tisztelettel és szeretettel éltem le és ennek tulajdonítom a társadalmi életben való megtiszteltetéseimet.”

Micsoda nagy igazság és milyen józan emberi gondolkodás van ebben a pár sorban! Megszívlelheti minden bajtársunk.

Életrajza. Született 1881 június 2-án Tállya községben s mesterségének kitanulása után, 1902-ben költözött Mezőkövesdre, ahol 1906-ban belépett az önkéntes tűzoltótestületbe. 1911-ben lett rajparancsnok, 1919-ben pedig szakaszparancsnok, míg 1927-ben osztályparancsnokká lépett elő. (Ez a rang alapszabályszerű volt a Mezőkövesdi Önk. Tűzoltótestületben.) A testület szórakozóhelyiségeiben a háznagyi tisztséget is régóta viseli, amely pedig sok türelmet, nagy tapintatot és sok elfoglaltságot jelent.

Tűzoltói új előírással egyenruhákat mérték után

„Hangya” akciós szövetből is készít

BOROS egyenruházat szabósága

BOROS és HUBER

BUDAPEST, VIII, BAROSS-TÉR 6

Telefon: 145-016

Kérjen
rajánlatot!

Apróságok — amiket sohasem tudunk elfelejteni

A kolozsvári tűzoltóság létrája a leggazdagabb multú tololétra Magyarországon. Gyönyörű 26 méteres tololétra, melyet 1926-ban vásárolt a város a német Magirus-cégtől.

Lehet, sőt biztos, hogy a budapesti hivatásos tűzoltóság tololétrái nagyobb tüzeknél nyújtottak segítséget, de nemzeti szempontból a kolozsvárit illeti az elsőség pálmája.

A román csapatok kivonulása után azonnal munkába állott s nem volt pihenője két héten át. A román tűzoltók még csókafészek szedésére is használták, sőt a híres sétatéri fákat is nyesték róla, — a magyar tűzoltóság a román betűket, címereket szedte le a régi magyar épületekről. Hányszor csodálták meg a budapesti kiképzőkeret tagjai ebben a munkájukban. Volt hely, amikor minden betű leszedésekor tapssal jutalmazták a nézők a bátor tűzoltót.

Sok feljegyezni való eset történt ezzel kapcsolatban. A legszebb azonban Szentiványi segédcsovezető esete volt. A kolozsvári Pasteur Intézet feliratának eltávolításához vonultak ki vitéz Varga tiszthelyettesel. Az épületen ott ékeskedett betonba ágyazva a román címer is. Ezt is lebontották. Lefejtése azonban — érthetően — nehéz volt. Munkaközben a korona egyik része letörtött s ráhullott a sisakban dolgozó Szentiványira és fejét megsebezte.

Természetesen a laktanyában erről semmit sem tudunk s nagyot néztünk, amikor bevonultak és Szentiványi bekötött fejjel jelentkezett:

— Parancsnok Úr! Alázatosan jelentem, hogy a betűk szedéséből bevonultunk. Az épületről a román címert eltávolítottam és alázatosan kérem, hogy a címert a budapesti tűzoltóság múzeumába tessék felküldeni...

A felszabadult tűzoltólaktanyák takarítása mindenütt sok időt és munkát igényelt. Bátran mondhatom, hogy csak teljes fertőtlenítés, meszelés, festés, súrolás után lehetett a szobákba beköltözni. Így volt ez mindenütt, de leginkább Kolozsváron, ahol a régi, vízesfalú, szűk laktanyában egy század katonatűzoltó élt s ahol mi most 30 tűzoltóval alig férünk.

Büszkén mutattuk mi is a lassanként előmerészkedő önkéntes tűzoltótiszteknek a tiszta laktanya szobáit. A szemle után Biasini Sándor az itteni önkéntes tűzoltótestület régi tisztje így szólt:

— Tiszta, szép minden. De kellett is ez a takarítás, mert ha még sokáig itt lettek volna az oláhok — a szerkocsit is poloskák húzták volna ki a tűzhöz!

Életünk egyik legszebb emléke marad a második altisztképző tanfolyam záróvizsgálója. A hallgatók kitűnően vizsgáztak s a bizonyítványok kiosztása után az egyik tanfolyamista váratlanul belekezdett a Himnuszba. 110 magyar ajkán felzengett a nemzeti imádság a kolozsvári laktanya udvarán. Szárnyalt a dal, szárnyalt a lelkünk... s csak amikor befejeztük, vetjük észre, hogy a laktanya rácsos kerítésénél körülállották a laktanyát a járókelők és levett kalappal, könnyes szemmel velünk énekeltek a Himnusz... 1940 október 10-én délután 4 óra volt. *Dévényi Endre dr*

Átmentünk a Királyhágón

Zászlóátadási ünnepek Erdélyben

A természeti szépségekben gazdag és a kétévtizedes elszakítás alatt oly sokszor sirva megénekelte Királyhágó őszi színpompába öltözött. Mint szemérmes leányzó lebbenti fel fátyolát és csak egy-egy pillanatra enged betekintést — a völgyben szeszélyesen kanyargó gyorsvonat utasainak — a festői ecsetre kívánckozó gyönyörű tájra. S hogy még jobban elbűvölje az ámulva szemlélőt, felszakítja a környező hegyek csúcsán még pipázó felhős ködöt és az őszi nap kissé bágyadt sugaraival bearanyozza Erdélyországnak a természet által remekbe alkotott székely kapuját.

Gyorsvonaton tűzoltók utaznak; az országos tűzrendészeti felügyelő, vitéz Kiss Lajos dr vezetésével Kolozsvárra, ahol először tartanak kerületi tűzrendészeti felügyelői értekezletet. Felhasználják az alkalmat arra is, hogy Mátyás király szobra előtt átnyujtsák Kolozsvár város tűzoltósága részére a MOTSz által felajánlott díszes nemzeti zászlót.

A remek táj szemléletében azonban ráterelődik a figyelem a meredek hegyek oldalain és csúcsain elszórt apró házakra. Maguk a házak javarészen fából, deszkából vannak tákolva és faszindellyel borítva. A zsindelek alól itt is, ott is füst szivárog, mely a szabadban egyesülve, egész füstfelhőbe borítja a házat. Kémény ugyanis — főleg a kisebbségi vidéken — fehér holló. Kút a háznál elég ritka. Látunk olyan községet, mely egy sor házból áll, de 15—20 kilométer hosszan elnyúlik. Ezek a futólagos benyomások is nyilvánvalóvá teszik, hogy sok új és nehéz községi tűzrendészeti feladat vár itt megoldásra. Nem beszélve arról, hogy tűzoltószereket mindig esztendőn át alig szereztek be. Komoly feladatok megoldása vár a kerületi tűzrendészeti felügyelői értekezletre.

A szakkérdések tárgyalásába belemerülve érkezőnk kincses Kolozsvárra. Az állomáson ünnepélyes fogadtatással várták a bizottságot. A kolozsvári tűzrendészeti kerület felügyelője, vitéz Zombory József kolozsvári főparancsnok igaz magyar vendégbarátsággal fogadja az országos felügyelőt és kíséretét, majd szállásaikra irányítja.

Kora délután nyitja meg vitéz Kiss Lajos dr országos tűzrendészeti felügyelő a kolozsvári tűzrendészeti kerület értekezletét a városháza tanácstermében. Elnöki megnyitójában hódolattal emlékezik meg Széchenyi István gróf, a legnagyobb magyar születésének másfél százados születéséről, nemzetépítő munkásságáról, Kormányzó urunk bölcs országglásáról és honvédségünk hősi küzdelméről. Ennek köszönhető, hogy több millió magyar ismét velünk dolgozhat a jobb jövőért és ezen az ősi földön kerületi értekezletet tarthattunk a tűzrendészet fejlesztése érdekében.

A szakértekezleten részletesen tárgyalták az erdélyi tűzvédelem megszervezésével és korszerűsítésével kapcsolatos sarkalatos alapelveket és az országos tűzrendészeti felügyelő megszabta azt az irányt, amelyen az egész ország tűzrendészeti felügyelői karának haladnia kell, hogy vállvetett munkával a kitzűzött célt, az egységes magyar kárelhárító tűzvédelmi szervezet

tökéletes kiépítését és korszerű alapokra helyezését a lehető legrövidebb idő alatt elérje.

A szakértői értekezletet megelőzően vitéz Kiss Lajos dr, az erdélyi tűzrendészeti felügyelők kíséretében kegyelettel helyezte el a tűzoltóság koszorúját Mátyás király szobránál.

Vasárnap délelőtt már a kolozsvári önkéntes tűzoltótestület közgyűlését megelőzően díszes közönség gyűlt össze a zászlóátadási ünnepélyre. Megjelent ott Keledy Tibor dr polgármester, a honvédség, a hatóságok és intézmények képviselői, továbbá a kerület felügyelői és tűzoltótisztikara több száz tűzoltóval.

Vitéz Kiss Lajos dr országos tűzrendészeti felügyelő, mint a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnöke, nagyhatású beszéd kíséretében nyújtotta át a Szövetség díszes nemzeti zászlaját a kolozsvári tűzoltóság részére. A beszéd hivatalos szövegét itt közöljük.

Magyar Testvéreim!

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség ez év szeptember hónapjában Budapesten megtartott közgyűlési határozatának végrehajtásaként ma jöttünk el ide, hogy az Országos Szövetség által az erdélyi tűzoltóknak adományozott nemzeti lobogót a kolozsvári tűzoltóságnak megőrzésre ünnepélyesen átadjuk.

Ezt a zászlót az anyaország szíve és szeretete küldi az ősi magyar földön, az ősi együvé tartozásról soha egy percre meg nem feledkezett erdélyi magyar tűzoltótestvéreinek, akik a közelmúlt érzékosan magyartalanító törekvések közepette is ép olyan sziklaszilárdan hittek és bátran munkálkodtak közre a nemzet jövőjén, mint ahogy a szűzmáriás lobogó alá csoportosult minden rendű, rangú és vallású magyar ősiünk a tatár- és törökidulások emésztő fergetegeiben és bizakodással tudott dolgozni a végtelen magyar jövőn. Jaj nekünk, ha egy pillanatra is gyengékké válunk, vagy ha nem egy zászló köré gyülekezünk és egymás ellen harcolunk. Testvérviszályban kicsúszik lábunk alól az ősi föld és a magyar gyermeket másfajta szívják fel saját népükké. A magyarság jövője ezért azt parancsolja, hogy egy vezetésben higyjünk, egymásban bízzunk, egy zászló mögé sorakozzunk és ezt a zászlót erős, dolgozó magyar kézzel és hittel olyan magasra emeljük, hogy a csüggedők bátorságot meríthessenek belőle, a bátrak és kitartók pedig láthassák, hogy érdemes küzdeni, lemondani és ha kell, meghalni.

Elhoztuk a magyar tűzoltóság ajándékát, a nemzeti lobogót a sokat szenvedett erdélyi véreinknek, melynek hármasszínű a magyar hősiességről, a magyar becsületről és a magyar reménységről beszél.

A magyar lobogó három színéből a piros szín jelenti a sok elfolyt piros magyar vért, amely ezeréves hazánk megszerzéséért és megvédéséért ömlött ki. A honszerzés után is állandóan véreznünk kellett, hogy életünket fenntartsuk Kelet és Nyugat kapujában. Kun, tatár, török mind a mi életünket akarta. De a kiömlött piros magyar vér megvédte ezer éven át a hazát. Hős honvédeink piros magyar vére most is hull messze idegen országban, hogy megvédje hazánkat a bolsevizmus rémségeitől.

A magyar nemzeti lobogó fehér színe a tiszta nemzeti becsületünket jelenti. Mint minden népnek, nekünk is lehetnek hibáink, de becsületünk mindig fehérre ragyogott, mint a hó és ezért tudtuk megállni helyünket ezer éven át a Kárpátok medencéjében mint testvéreinkkel maroknyi nép az európai népek rengegében.

A magyar nemzeti lobogó zöld színe jelenti a magyar reményt. A mai nyomorúságunkat, ezernyi bajunkat is csak úgy bírjuk ki, ha nem lankadó reménnyel bízunk a költő szavában: „Majd jöni kell, majd jöni fog Egy jobb kor, mely után Buzgó imádság epedez Százvezrek ajakán...”

Igen! Mi, erdélyi testvéreinkkel együtt rendületlenül bízunk, el fog jönni az idő, amikor majd belátják Európa népei, hogy a magyar véren szerzett és becsülettel védelt ezeréves föld csak az igazságban reménykedő magyaroké lehet. Reményünk beteljesedéséig sem szabad tétlenkednünk, munkával és tehetségünkkel arra kell törekednünk, hogy az ősi földön a magyar erős, művelt, gazdag legyen, mert csak az ilyen nemzet állhatja meg a helyét az eljövendő történelmi teherpróba idején.

Kolozsvári tűzoltók, vegyétek át ezt a zászlót. sorakozatok mögéje, tartsátok erős kézzel magasra, szerezzetek neki tiszteletet és megbecsülést, hogy fiaitok és unokáitok később egy szebb magyar jövőből úgy tekintsenek rá, mint amely zászlóhoz örökké hűek maradtatok és érte önzetlenül, sokat és eredményesen dolgoztatok.

Átadom ezt a zászlót megőrzésre félmillió magyar tűzoltó bajtársam nevében a kolozsvári tűzoltóságnak. Ez a zászló emlékeztessen a sok közös harcra, a közös sorsra, amely nemcsak a békében és boldogságban, hanem a 22 éves sanyarú rabságában is elszakíthatatlan örök vérszövetséggé fonta össze a székelyt és a magyart. Keserű rabságotok után ez a zászló hirdesse, hogy egy szabad ország szabad gyermekei vagyunk, hogy a magyar és magyar között nincs különbség. E zászló alatt fogjon ismét kezét a magyar és székely és szent esküvel fogadjuk meg, hogy vérünk hullásával, ha kell hősi halálunk árán is megvédjük nemzeti lobogónkat minden támadás ellen. Hitet teszünk arra, hogy a jövőben a szenvedésektől megedzett lélekkel és megerősödött hittel vállvetve áll a székely és magyar egymás mellett és bátran szembeszállunk minden megpróbáltatással, mert ehhez erőt merítünk e zászló három színéből, amely minden magyar tűzoltónak a multat, a jelent és a jövőt jelenti.

Útrairulás előtt hódolattal hajtsuk meg zászlónkat a nagy zászlóvivő, hazánk országgyarapító kormányzója, mint legfőbb védnöke előtt és Széchenyi szellemében bátran, hiven és szerencsével haladjatok mögötte az általa mutatott magyar utakon.

A kolozsvári tűzoltóság nevében vitéz Zombory József tűzoltófőparancsnok vette át a zászlót megör-

zésre és meghatott szavakkal mondott köszönetet az ajándékozásért.

Ezután Keledy Tibor dr polgármester megnyitotta ki az Orsz. Tűzoltó-Szövetség szolgálati érmét melynek során elfogadták az előterjesztett költségvetést. Majd a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel választotta a kolozsvári önkéntes tűzoltótestület tiszteletbeli tagjává vitéz Kiss Lajos dr országos tűzrendészeti felügyelőt a tűzrendészet fejlesztése terén kifejtett eredményes munkásságának elismeréseképpen.

Vitéz Kiss Lajos dr köszönetét fejezte ki a kitüntető figyelemért, majd buzdító beszéd kíséretében osztotta ki az Orsz. Tűzoltó-Szövetség szolgálati érmét az arra jogosult tűzoltótiszteknek és tűzoltóknak. XXV—XL. éves szolgálati érmeiket kaptak Kardos Károly, Biazini Sándor, Kováts Gyula, Helmerreich Gyula, Gecse Gyula, Papp Gyula, Krisán György, Zsigmond József, Bódis Imre, Blahunka Lajos. A kitüntetettek nevében Biazini Sándor önkéntes tb. parancsnok mondott köszönetet.

Keledy Tibor polgármester ünnepélyes keretekben vette ki ezután az önkéntes tűzoltóktól a fogadalmat, majd a közgyűlést berendezte.

Ezzel be is fejeződött a kolozsvári kerület országos felügyelői szemléje. Határozott irányban indulhat meg a nagy munka, melynek célja kiütközésképes, fegyelmezett és jól felszerelt tűzoltóságok létesítése az eddig e téren elhanyagolt erdélyi részeken is.

Bensőséges, meleg ünnepség keretében adta át ajándékozáslóját Vasvármegye Tűzoltó-Szövetsége is Székelyudvarhely város tűzoltósága részére szeptember hó 27-én a tűzoltólaktanya udvarán.

Nemcsak a tűzoltóság nemes intézményének kiemelése szempontjából, nemcsak a megszállott területeken sok megpróbáltatások között működő tűzoltótestületek kitüntetéséül, hanem általános értelemben is nagy jelentősége van ezeknek a sorozatos zászlóajándékozásoknak, mert ezekben nyilvánul meg nemcsak a visszacsatolás felett érzett állandó öröme a szétszakított országrészek lakóinak, hanem az a folytonos törekvés is, hogy az ilyen ünnepségek leike, a testvéri magyar szeretet, minél jobban feledtetve a mult szenvedéseit, mind erősebbé tegye a nemzeti összeforradást.

A fenti gondolatokkal alig kifejezhető érzésekkel vitte és várta a magyar zászlót az átadó és átvevő bizottság, a felsorakozott tűzoltó díszszázad és az ünnepségen résztvevő nagyszámú közönség. A zászlót vivő bizottság, élén *lidértegedi Kiss Emil dr* MOTSZ alelnökkel, *Horráth Miklós* vasvármegyei tűzrendészeti felügyelővel és *Bendeffy László* szövetségi főtítkárral, pontban délután 4 órakor jelent meg a művészien hímzett zászlóval a tűzoltólaktanya udvarán, ahol az érkezőket *Sebesi Ákos dr* főispán, *Szent Királyi Kál-*

Hazánk legrégebb, több mint 121 éve fennálló
tűzoltószergyára

Seltenhofer Frigyes Fiai

Alapítva 1816

magy. kir. udvari szállítók

S O P R O N

Legelső tűzoltószer-, kút-, szivattyú- és gépgyár, harang-, fém- és vasöntőde. A párisi világkiállításon nagy aranyéremmel, azonkívül sok arany- és ezüstéremmel, valamint díszoklevéllel kitüntetve. Gyárt: motorfecskendőket, kocsifecskendőket, különféle tűzoltószerkeket és felszereléseket. Kedvező fizetési feltételek és sokévi jóállás. Költségvetést és kiszállást díjmentesen eszközölünk.

mán alispán, *Filó Ferenc* dr polgármester, *Puskás István* dr városi tanácsnok, *Nagy Jenő* dr rendőrkapitány, *Tóth István* dr pü.-igazgató, továbbá a tűzoltószakasz élén *Nagy Lajos* dr tűzoltófőparancsnok fogadták.

Az ünnepség a Himnusz fenséges hangjaival kezdődött meg, melyet a Székely Dalegyet fúvózenekara adott elő, majd *Nagy Lajos* dr tűzoltófőparancsnok üdvözölte a Magyarország nyugati széléből a Hargita aljába eljött emlékszázló-bizottság tagjait. Beszédében megrázóan vázolta, mit jelent a Székelyföldön élő magyarság részére a nemzeti színű zászló, melynek hit, reményt, szeretet hirdető színeit 22 év nehéz rab-ságukban nélkülözniök kellett. E három színnek még véletlenül sem volt szabad közel kerülniök egymáshoz. De ha könnyörtelenül elkülönítették is a magyar szimbólum színeit egymástól, a hitet, reményt, szeretetet, a magyar érzést, a magyar feltámadásba vetett reményt nem lehetett a magyarság szívéből kiirtani. Hiába volt minden drákói rendszabály, az izzó magyar öntudat élt a Székelyföldön és a tűzoltótestület életében. Végül eltiltották a magyar beszédet, eltiltották a magyar vezényszót, de a néma tűzoltók jelekkel is tudtak dolgozni magyar testvéreik érdekében és magyarságuk a román egyenruha alól is izzó tüzzel a magyar összetartozást hirdette. Ezért a román hatóságok nem riadtak vissza a legvégső megoldás igénybe vételétől sem, feloszlatták a polgári tűzoltóegyesületeket, elkobozták vagyonukat s a tűzvédelmet a kiképzést, tudást nélkülöző katonai tűzoltóságra bízták, amely azután szakértelem hiányában és lelkiismeretlen kezeléssel az értékes felszereléseket tönkretette. Ilyen kifosztott állapotban találta a felszabadulás után a dicső honvédséggel bevonuló magyar tűzoltókiképzőkeret a székelyudvarhelyi tűzoltóságot. S most a felszabadulás öröme után újabb öröm és kitüntetés érte a székelyudvarhelyi tűzoltóságot, amikor a vasvármegyei derék tűzoltóbajtársak elhozták ezt a gyönyörű ajándékot, az édes magyar színekbe öltöztetett zászlót, amelyre a tűzoltók örökszép jeligéje van felírva:

„Istennek dicsőség — egymásnak segítség.”

Megtartjuk és tovább visszük a még vissza nem tért szentistváni területekre is, ahol azt a rabigába sínylődő magyar tűzoltótestvérek bús reménységgel várják.

A beszédre *Kiss Emil* dr, a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség alelnöke válaszolt. Meleg lélekből fakadó szavakkal köszöntötte Székelyudvarhely város tűzoltóságát, vázolta a tűzoltóság nehéz feladatát, amely nemcsak a kárelhárító tevékenységre szorítkozik, hanem a nemzeti célok és eszmék kifejlesztésére és ápolására is. Ezt a feladatot a székelyudvarhelyi tűzoltók minden megpróbáltatáson keresztül, önzetlen és hazaszeretettől fűtött szívvel teljesítették s ennek is nagy részben köszönhető, hogy az elrablott magyar területeken a magyar életet fenntartották és nem engedték annak magyaros jellegét letörölni. Végül meleg bajtársi szeretettel adta át a zászlót, melyet a székelyudvarhelyi testület nevében *Biró Gyula* alparancsnok vett át. Ezután *Szent Királyi Kálmánné*, mint zászlóanya, vérvörös szalagot kötött fel a zászlórúdra s meghatott hangon mondta el jelmondatát: „A székely tűzhelyekért”.

RENDELETEK

A m. kir. belügyminiszter 171.515—1941. V. számú rendelete

a tűzrendészeti felügyelők és hivatásos tűzoltótisztek eltávozásának tárgyában.

Valamennyi alispánnak, valamennyi polgármesternek.

Arról szereztem tudomást, hogy egyes tűzrendészeti szakértőknek szakértekezletekre vagy tanfolyamokra történő eltávozását hivatali felettesük meghozta.

Súlyt helyezek arra, hogy törvényhatósági, kerületi, vagy országos jellegű tűzrendészeti és légoltalmi vonatkozású szakértekezleteken a tűzrendészeti felügyelők és hivatásos tűzoltótisztek ismereteik kicserélése, bővítése s ezzel a tűzrendészet korszerű fejlesztésének elősegítése érdekében részt vehessenek, azokon a tanfolyamokon pedig, amelyekre őket előadókul jelölték ki, megjelenjenek.

Felhívom ezért alispán (polgármester) urat, hogy nevezett tűzrendészeti szakértőknek az említett alkalomokra eltávozását — szolgálatuk sérelme nélkül és szabadnapjaik terhére — engedélyezze.

Budapest, 1941 augusztus 9.

A miniszter rendeletéből

Folyóvich sk., miniszteri tanácsos

A M. kir. belügyminiszter úr az országos tűzrendészeti felügyelő előterjesztésére 207.866—1941. V. B. M. számú leiratával a tűzoltóságoknak bóranyaggal való ellátása ügyében az alábbiakat közölte.

„Előterjesztésére a m. kir. közellátási miniszter átiratát tudomásulvétel végett méltóságodnak megküldöm. Budapest, 1941 október 2. A miniszter rendeletéből **Folyóvich sk.**, miniszteri tanácsos.”

Másolat a 207.866—1941. iktatmányról az ugyan ezen számú kiadványhoz.

M. kir. Közellátási Miniszter 209.317—1941. — Tárgy: Tűzoltóságoknak bóranyaggal való ellátása. H. sz.: 180.015—1941. V. — Nagyméltóságú M. kir. Belügyminiszter Urnak, Budapest, I. Országház-utca 30. Fentírt tárgyban és szám alatt kelt nagybecsű átiratára tisztelettel értesítem Nagyméltóságodat, hogy a bőrtalpu lábbeli, valamint a talpbőr forgalmának szabályozása tárgyában a helyi hatóságok részére kiadott 200.430—1941. K. M. számú utasítás V. pontjában foglalt rendelkezésnek megfelelően, elsősorban kell gondoskodni azoknak a bőrtalpu lábbeli beszerzésére vagy javítására irányuló igényeknek a kielégítéséről, amely igények kielégítése az igénylő közérdekű szolgálatának ellátásához nélkülözhetetlenül szükséges. E rendelkezés következtében tehát a tűzoltóknak igénye — amennyiben az említett követelményeknek megfelelnek — az első csoportban elégitendő ki. Éppen úgy, mint más hasonló fontosságú közszolgálati ág igényeinek kielégítéséről nem történt különleges rendelkezés, nem kellett az említett utasításban külön megemlíteni ezzel kapcsolatban a tűzoltók részéről előterjesztett igényeket sem; erre tekintettel a hivatkozott utasítás további kiegészítésre nem szorul. Budapest, 1941 szeptember 20. A miniszter rendeletéből: dr **Dobrovics sk.**, miniszteri tanácsos. A kiadmány hitelül: **Holló sk.**, miniszteri irodafőtiszt. P. H.

Nagyváradai tüzek, — bihari tűzoltótoborzó

A visszatérés után teljesen újjászervezett nagyváradai hivatásos és önkéntes tűzoltóságot alapos próbára tette két komoly és veszélyesnek indult tüzeset. Mindkét tüzeset sikeres leküzdése oly elismerést hozott a nagyváradai tűzoltóságnak, amelyet jóleső érzéssel könyvelhet el.

Nincs kétségem aziránt, hogy nem egy város tűzoltósága mutathat fel hasonló eredményes tűzoltást és igazolta be felettes hatósága és a nagyközönség előtt azt, hogy a rája fordított áldozatra méltó, mégis, úgy vélem, *e beszámoló, valamint ennek végén szándékosan a szöveg közé rejtett tűzoltótoborzó* alkalmas arra, hogy a tűzoltóságok szócsöve, a Tűzrendészeti Közlöny révén a bajtársak általában, különösen pedig a biharországiak felfigyeljenek rá.

1941 szeptember 23-án 15 óra 15 perckor a tűzoltóságot a helybeli honvédlaktanyába hívták. Az egyik legénységi szobába beraktározott szekérnyi szalma gyulladt ki ismeretlen okból. *Az égő helyiség mellett és feletti helyiségekben nagyobb mennyiségű lőszer, kézigránát és akna volt* raktározva és tartani lehetett attól, hogy a tűz e helyiségeket is veszélyezteti. A katonaság a helyiségek kiürítését már megkezdte, amikor a hivatásos tűzoltósági tisztiautó és két autófecske-kendő készülségével kivonult Rehák Tamás tűzoltófőparancsnok látván a helyzetet, a további kiürítést beszüntette. A szinte pillanatok alatt végrehajtott támadás a víztartányos autófecske-kendőről szerelt sugárral az eredményt meghozta. A tűz a legrövidebb idő alatt el lett oltva és ezáltal nagy katasztrófa háruult el a környező épületek felől is.

Hasonló komoly esetnek indult 1941 október 2-án a *Carmen cipőgyárban* történt tűz is.

A gyár kisipari üzemből fokozatosan fejlődött nagygyá és ma 800 munkást foglalkoztató legnagyobb iparvállalata Nagyváradnak.

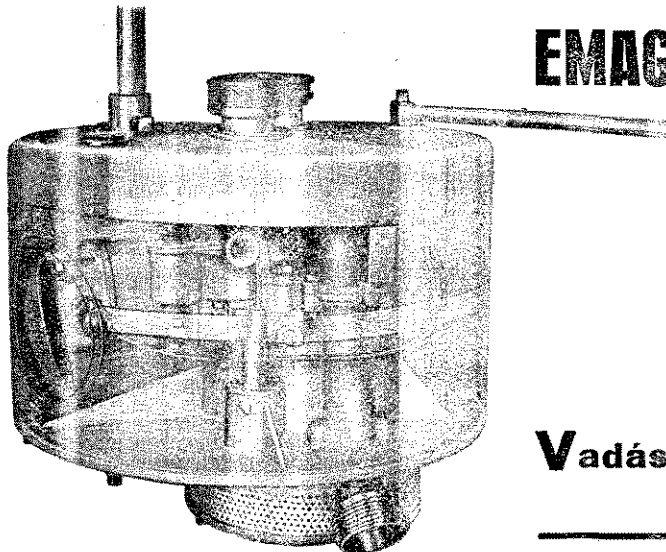
A tűz, mint a tűzvizsgálat alkalmával kétségtelenül megállapítást nyert, az egyik raktárhelyiségben lévő elhanyagolt, *lyukas kéménytisztítóajtón át kipattanó szikrától* keletkezett.

A tűzoltóság este 19 óra 25 perckor kapta a *jelzést nyilvános telefonon*. A pár percen belül helyszínen

volt hivatásos tűzoltóság, amely két autófecske-kendővel és tisztiautóval érkezett a gyárba, a szűk udvart kettéosztó udvari, egyemeletes, cseréptetős, részben favázás, éghető födémű, ideiglenes jellegű raktárakat és műhelyeket magában foglaló épületet nagyrészt lángban találta. A tűz az egész várost bevilágította, félelmetes látványt nyújtott. A városban pillanatok alatt elterjedt a hír, hogy „ég a Carmen-gyár”. Természetesen nagy közönség nézte végig a tűzoltóság munkáját. A tűz első pillanatban katasztrófálisnak mutatkozott, mert a szomszédos házak és főként a gyár melletti asztalosárúüzem és annak fakészlete állandó szikrazáporban állott. Nem kevésbé veszélyes volt a helyzet a gyárpépületben, mert az égő tető alatti helyiségben *aceton, celluloid* és az abból készült ragasztóanyag, alatta pedig, természetesen a legsúlyosabban kifogásolható és szabálytalan módon, egy helyiségben több hordó utóüzemanyag (*motalkó* stb.) *volt tárolva*. A tűz már áttért az emeleti munkahelyiségekre és raktárakra, ahol bő tápot talált az ott felhalmozott készáruban és anyagokban.

A *fővezénylő Rehák Tamás tűzoltófőparancsnok* intézkedésére a kivonult *tizenkétfőnyi hivatásos tűzoltóórség* (hivatásos tűzoltóság létszáma 3 tiszt, 27 újonctűzoltó) azonnal *két sugarat szerelt* és azzal az égő épületet minkét irányban *körülhatárolta*. Egyidejűleg intézkedés történt, a tűzoltóság felügyelete alatt a gyári munkásokkal végrehajtott *mentésre*, illetve az égő helyiség alatti raktárban tárolt *moltakós stb. hordók* biztonságba helyezésére. Ennek megtörténte után *további két vízvezetéki sugárral*, körülbelül négy légkörnyomású, a szomszédos fetelep felől is körül lett határolva az égő épület, ahol is az alvezénylői munkát *Szolnoki Sándor tűzoltófelügyelő* és *Roszler Géza önkéntes alparancsnok* végezték és akiknek értékes segítséget nyújtott a tűzről értesült és helyszínre kivonultatott *17 önkéntes tűzoltó*, akik mindvégig dicséretre méltó módon részt vettek az oltás és takarítás munkájában. Az erős *motor, illetve vízvezetéki sugarak*, úgyszintén a *szakszerű és bátor esővezetői munka* megtették a magukét.

A nagyméretű *tűz körülhatárolása* és eloltása kö-

EMAG — Szilvay-rendszerű

szabadalmazott mélyszívó

motorfecske-kendő

8 m-nél nagyobb vízmélységből is szállít vizet.

Készül: 130, 200, 400 liter/perc teljesítményű kivitelben.

Kérjen ismertetőt és árajánlatot.

Megfelel a 180.000/1936. számú B. M. rendelet előírásának.

Vadásztöltény-, Gyutacs- és Fémárugyár rt.

Budapest, V, Mérleg-utca 3 — Telefon: 183-820

rülbelül egy órát vett igénybe, míg a *takarítási munkálatok* körülbelül éjfélig eltartottak, a *felügyeletet gyakorló őrseg egy vízvezetéki sugárral reggelig visszamaradt.*

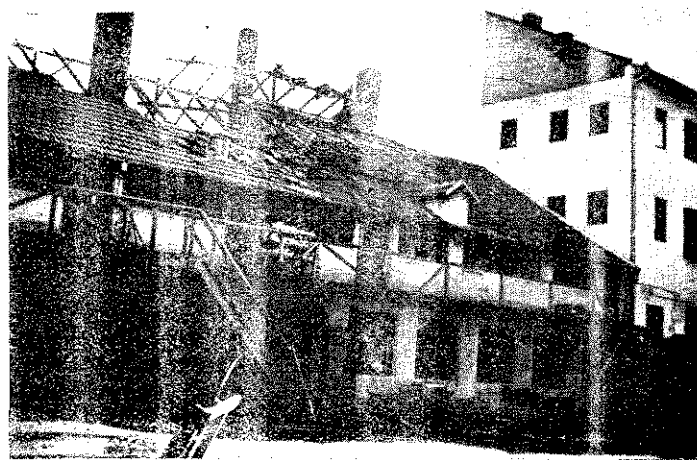
A helyszínre kiérkezett és a tűzjelzés vételével egyidejűleg értesített *villamosmű az égő épületet áramtalanította,* majd, amint erre a vezénylő felkérte, gondoskodott az újabb áramszolgáltatásról.

A tűzoltóság által ugyancsak értesített *rendőrség* mintaszerűen gondoskodott arról, hogy a tűzoltóság munkáját akadálytalanul végezhesse. Majd hasonló segítséget nyújtott a kivonult *katonai készütség* is. A rendőrség és katonaság gondoskodott a tűzoltóság

száma ellenére is oly ütőerőt képvisel, amely a város közönségének bizalmára érdemes. Hogy ez tényleg így van, igazolja az a tény is, hogy a gyár igazgatósága indítatva érezte magát arra, hogy a *tűzoltóság munkájáért nyilvános köszönetet* mondjon a napilapok útján, amely nyilatkozatában többek között a következőket mondja:

„Kötelességének tartja a Carmen cipőgyár igazgatósága a lapok útján is a legnagyobb elismerését és köszönetét kifejezni a nagyváradi tűzoltóságnak. A tűzoltó halált megvető bátorsággal vetették magukat a mentési munkálatokba és a derék tűzoltók bátor és önfeláldozó munkájának köszönhető, hogy nem-

A Carmen cipőgyár a tüzeset után

és a gyártelep igazgatósága irányítása alatt a lelkiismeretesen segítséget nyújtó gyári munkások által biztonságba helyezett áruk őrizetéről.

A tűz folytán okozott *kár körülbelül 100.000 pengőre* tehető, amiből az épületkár körülbelül 18.000, a gépekben előállott kár körülbelül 12.000, az árukban (bőr, nemez stb.) körülbelül 60—70.000 pengő. A kár *biztosítás* révén megtérül, úgyszintén körülbelül 10.000 pengő térítés jut a gyárnak *elmaradt munkabér* címén a biztosító társaságoktól.

A részben elpusztult munkahelyek körülbelül 150 munkást érintettek, de a gyár másnap üzemelt tovább folytathatta. Amennyiben a gyár elpusztul, ez nemcsak 800 tisztviselő és munkás munkanélküliségét jelenti, de a felhalmozott nagymennyiségű bőr és egyéb nyers anyag pusztulása a nemzetgazdaságra is súlyos csapást jelentett volna.

A tűz gyors és sikeres leküzdéséhez nagy mértékben hozzájárult, hogy a *fővezénylő tűzoltótiszt a gyártelepet korábbi kisebb tüzeset alkalmával alaposan szemrevételezte,* a viszonyokat eleve ismerte, másrészt első intézkedése az volt, hogy a *gyártulajdonos igazgatóját a tűzoltás egész tartama alatt maga mellett tartotta,* úgyszintén a gyár egyes osztályainak műszak vezetőközegeit is, akik az első perctől kezdve, felhívásra megadták a fővezénylőnek a tűzoltás irányítása szempontjából szükséges tájékoztatásokat.

Az újonnan szervezett fiatal nagyváradi tűzoltóság nyugodt lelkiismerettel és büszkén könyvelheti el a Carmen cipőgyár veszélyes tüzeének gyors és sikeres leküzdését és ezzel *bebizonyította, hogy kis lét-*

csak hogy semmiféle szerencsétlenség nem történt, de az anyagok nagy részét is sikerült megmenteni.“

A 24 órán belül megtartott *tűzvizsgálat* a tűz előbb említett okát kétségtelenül megállapította.

A gyár igazgatósága az *önkéntes tűzoltótestület* részére 500 pengőt juttatott el a hivatásos és önkéntes tűzoltóság vezetőjéhez, a város *polgármestere,* Soós István dr pedig 100 pengő *jutalmat utalt ki* a tűznél különösen szakszerű és önfeláldozó munkát végzett *hivatásos tűzoltóknak.*

(A két fényképen — saját felvétel — jól szemléltethető, hogy a tűz megállítása és eloltása tűzfal hiányában is sikerült.)

Kétségtelen, hogy a nagyváradi hivatásos és önkéntes tűzoltóság korszerű felszerelése és szervezete kiépítése érdekében a város közönsége jelentős áldozatot kényszerült hozni eddig is és fog hozni ezután is. Hiszen a felszabadulás óta eltelt rövid idő alatt tűzoltósága részére beszerzett 1 darab DKW tisztiautót, 1 darab Rába 3 tonnás gyorsteherautót, csörlőberendezéssel, 2 darab 200, 1 darab 400, 1 darab 800 literes kismotorfecskendőt, 2 darab kismotorfecskendő szállító, gumiabroncsozású billenőtargoncát, 2000 méter motor és egységes nyomótömlőt kapcsol, létrákat, mászó-, mentő-, bontó- és világítóeszközöket, műhelyi szerszámokat, légoltalmi felszereléseket, taneszközöket, stb., továbbá kijavította vagy teljesen átépítette a meglévő szerek közül a Steyr 1200 literes autófecskendőt, 6 darab kézfecskendőt, Daimler 1000 literes autófecskendőt, Austro—Daimler—Magirus 25 méteres autólólétrát, Mátrai 18 méteres

lófogatú tolólétrát stb. E beruházások értéke jelentős. Am tény az is, hogy például *egyetlen, a Carmen cipőgyárhoz hasonló tüzeset már nagyobb értékek megmentését jelenti, mint amennyit a város több éven át költ a tűzoltóság fenntartására és korszerű fejlesztésére.*

A Carmen gyári tűznél a tűzoltóság körülbelül 400 méter nyomótömlőt használt. A román uralom után összesen sem maradt vissza ennyi tömlő. Ha a beszerzés meg nem történik, a carmengyári tűztől bevonuló tűzoltóság már újabb tüzhöz nem tud kivonulni nyomótömlő hiányában.

Bármennyire szomorú tény is ma egy-egy nagyobb tűz, mert hiszen az elpusztult nemzeti vagyoni nyersanyag ma kétszeresen fájó veszteség, mégis intő példák ezek, hogy a tűzoltóságra fordított áldozat adandó alkalommal busásan meghozza kamatát. Ebben a gondolatmenetben vetettem papírra a nagyváradi tűzoltóság legutóbbi két tűz elleni harcát. Bárha e tanulságot ne csak mi, tűzoltók, de minden arra illetékes tényező is jó szívvel venné.

A Tűzrendészeti Közlöny is nem egyszer hangsúlyozta a jó szaklap oktató, nevelő és bajtársi érzést ápoló célját. Am ismételten merülnek fel panaszok, hogy a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség szócsövét, lapunkat a tűzoltóságok nem részesítik abban a figyelemben, amelyet az megérdemelne. Egyes tűzoltóságoknál ott porosodik a lap felbontatlanul stb.

Vitéz Nadányi János dr alispán, Bihar vármegye és Nagyvárad thj. város Tűzoltó-Szövetsége elnöke nevében is felhívom a Tűzrendészeti Közlöny jelen számát és a nagyváradi két tüzesetről szóló és szándékosan elemi oktató jellegű közleményt olvasó bihari tűzoltóbajtársakat, hogy aki a közleményt elolvasta, szíveskedjék papírra vetni és a szövetség címére 30 napon belül beküldeni írását, amelyben arra adjon választ, hogy mi van még olyan — taktikai szempontból — jellegzetes kérdés, amely egy nagyobb tűz oltásánál szükségszerűen felmerül és amiről jelen beszámoló szándékosan vagy elnézésből nem emlékezett meg. A legérdemesebb dolgot Bihar vármegye Tűzoltó-Szövetsége jutalomban fogja részesíteni. (Pályázni csak bihari tűzoltók, akár önkéntes tisztek, al-tisztek vagy tűzoltók pályázhatnak és csak olyanok, akik tűzoltótanfolyamot végeztek.)

Kövessék a példát a többi szakírók, tűzoltószövetségek is, hátha közelebbjut egymáshoz a cikkíró és a lapot olvasó bajtárs.

Rehák Tamás tűzoltófőparancsnok,
várm. tűzr. felügyelő

Sapkák, rangjelzések, paszományok, gombok, jelvények, rúzsok, asbestruházat és mindenféle egyéni tűzoltósági felszerelések. Raktárról azonnal szállít

Mátrai Antal és Társa Rt. Budapest

Városi üzlet: VI, Teréz-körút 22

Telefon: 121-533

Gyár: XIII, Lomb-utca 34-36.

Speciális tűzoltóegyenruha-

Keresztény cég! Aránytalanul díjitalanul szolgál készítő szabóság
Czirják Elek
Budapest, XI, Horfőy Miklós-út 61
Telefon: 268-693

Közérdekű közlemények

Miskolc thj. város polgármesterétől.
37.770—1941. kig. szám.

Kivonatós pályázati hirdetmény

Miskolc thj. város hivatásos tűzoltóságánál üresedésben levő 3 (három) tűzoltói állásra pályázatot hirdetek

A tűzoltói állásra csak azt a 21. életévét betöltött, de a 30. életévét még el nem ért magyar állampolgár alkalmazható, aki tűzoltói szolgálatra testileg és szellemileg alkalmas, feddhetetlen előéletű, erkölcsi és nemzeti szempontból kifogás alá nem esik és katonai szolgálatot teljesített.

Egyenlő feltételek mellett műszaki, légvédelmi és tűzoltói kiképzésben részesült pályázókat előnyben részesíték.

A sajátkezűleg írt, hozzám címzett pályázati kérvényeket a már szolgálatban állók szolgálati útján, 1941. évi november hó 27. napjának déli 12 órájáig nyújthatják be Miskolc thj. város Iktatóhivatalában.

A pályázati határidő letele után érkező, vagy hiányosan felszerelt kérvényeket figyelembe nem veszem.

Miskolc, 1941 október 18.

Fekete Bertalan dr sk., polgármester

1977—1940. sz.

ÉRTESÍTÉS

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnöki tanácsa a Zalavármegyei Tűzoltó-Szövetség előterjesztésére elhatározta, hogy azoknak a szegény tűzoltótestületeknek, amelyek az arra érdemes tagjaiknak a szolgálati érdemeiket fedezet hiányában beszerezni nem tudják, hajlandó a rendes szolgálati út bétartásával a szolgálati érdemek árának felét elengedni, ha az illetékes vármegyei tűzoltószövetség az érdemek árának másik felét a saját pénztára terhére vállalja.

Erről tudomásulvétel és megfelelő intézkedés végett az összes érdekeltet ezúton értesíti az Országos Tűzoltó-Szövetség elnöksége.

Hirdetmény

Csepel község előjárósága a község tűzoltóságának korszerű tűzoltószerekkel való ellátásának következtében feleslegessé vált használt

1. vészvontatófogatú fecskendő,
2. billenző mozdonyfecskendő,
3. lóvontatású szerkocsi (felszerelések nélküli) értékesítését határozta el.

ad 1. A fecskendő tartozékát képezi 1 drb sugárcső, 1 szívókosár, 4 drb szívó-tömlő és 1 készlet angol dugólétra.

ad 2. A fecskendő lóvontatású, tartozékát képezi az előkocsi és a fecskendő, 2 sugárcső, 1 szívókosár és 4 drb szívótömlő csavarokkal ellátva, 1 osztóvilla.

Felhívjuk azokat a tűzoltótestületeket, akiknek az értékesítésére kerül szorre szükségük van, hogy ajánlatukat a szerért megajánlott ár feltüntetésével zárt borítékban a községi előjárósághoz címezve, 1941. évi november hó 20-ig tegyék meg.

Csepel, 1941 október 9.

Községi előjáróság

HÍREK

Magyarország főméltóságú Kormányzója Gödöllőn, 1941 augusztus 30-án kelt legfelsőbb elhatározásával a világháborút követő forradalmak és ellenforradalmak idején, valamint az ország elszakított területeinek visszacszerzése körül életüket veszélyeztető önfeláldozással véghezvitt hazafias cselekedeteik elismeréséül a Nemzetvédelmi Keresztet az alábbi tűzoltóbajtársaknak méltóztatott adományozni: Földi István önkéntes tűzoltóparancsnok, Kulcsár Rudolf tűzoltófelügyelő, Kézdivásárhely, Vancsók István gyári tűzoltóparnok, Újpest.

Királyi díszérem. A m. kir. belügyminiszter a tűzoltás és mentés terén több negyedszázadon át teljesített különösen érdemes tevékenység jutalmazására alapított királyi díszéremet újabban a következőknek adományozta: Tóth Ernő hivatásos tűzoltó (nagykanizsai hivatásos), Demédy Sándor szakaszparancsnok (Magyar Dunántúli Villamossági Rt. Bánhida Erőműi) és Szigeti Károly tűzoltóparancsnok (ókécskei önkéntes).

A Ganz-vagongyár tűzoltóságának zárógyakorlata. Folyó évi október hó 12-én délelőtt 10 órára tűzte ki a Ganz-vagongyár tűzoltósága az 1941. évi zárógyakorlatát. A gyár udvara már fél 10 órakor zsúfolva volt s pontban 10 órakor kürtszó jelezte, hogy megérkezett vitéz Kiss Lajos dr kormányfőtanácsos, országos tűzrendészeti felügyelő, akinek kíséretében megjelent Erlaky Győző székesfővárosi tűzoltóparancsnok helyettes, Szilvay Kornél székesfővárosi tűzoltóparancsnok, az országos tűzrendészeti felügyelő segédtsíztjei és több székesfővárosi tűzoltótiszt. Az országos tűzrendészeti felügyelőt Doór Mihály igazgató, a Ganz-gyári tűzoltóság vezetője és a Budapesti Tűzoltótestületek Szövetségének alelnöke fogadta, majd a díszszázad előtt Erdélyi Béla gyári tűzoltóparancsnok adta le jelentését. A Himnusz hangjai után, melyet a gyári tűzoltózenekar adott elő, az országos tűzrendészeti felügyelő parancsára kezdetét vette a zárógyakorlat, melynek keretében az 53 főből álló tűzoltószázad először rendgyakorlatokat, majd pedig az új gyakorlati szabályzat szerinti fecskendőszereleket mutatott be. A szerelés végrehajtása alapján elismeréssel állapította meg a szemlélő bizottság, hogy a tűzoltóság alapos felkészültséggel rendelkezik, a tűzoltók alapos kiképzésben részesültek. A szergyakorlatok után a század a tűzoltózenekar hangjai mellett díszmenetben vonult be a tűzoltóórságra, hogy a támadási gyakorlatra onnan vonuljon ki. Az országos tűzrendészeti felügyelő 10 óra 44 perckor adta le a tűzjelzést a vagonműhely mellett elhelyezett 6. számú tűzjelző készüléken. Feltevés: ég a vagonműhely déli szárnya. Az első tűzoltóegység, egy tűzoltórészleg kerek orsóval 33 másodperccel a tűzjelzés után jelent meg, majd sorra érkeztek a villamos és benzínmotoros aggregátok a tűzoltórajokkal. Az első sugár 1 perc és 5 másodperccel a jelzés után jelent meg a tetőn. Rövidesen 9 támadó- és védősugár fogta körül a gyárat veszélyeztetett részét. A gyakorlat pontban 11 órakor ért véget, és az alatt a rövid idő alatt a tűzoltóság oly tartalmas anyagot mutatott fel, hogy a megjelent tűzoltóságok képviselői igen hasznos tapasztalatokat gyűjthettek. A zárógyakorlatot a Ganz-gyár kultúrházában megleghangulatú bajtársi összejövetel zárta le, melyen elsőnek Doór Mihály igazgató köszöntötte az országos tűzrendészeti felügyelőt, aki magas látogatásával a

Kérelem. Két szegény székely község kéri az anyaországbeli tehetős tűzoltótestületeket, hogy még használható fecskendőjét ajándékozza számára. Szíves megkeresést kér Székelyszentmihály vagy Kápolnásfalu község (Udvarhely vm.).

testületet kitüntette. Vitéz Kiss Lajos dr országos tűzrendészeti felügyelő megköszönve a hozzá intézett szavakat, válaszolt a kárelhárító alakulatok feladatát és kiemelte, hogy a budapesti gyárak közül a Ganz-gyár tűzoltósága az, amely a fővárosban a gyári tűzoltótestületek között kiemelkedő szerepet játszik és a többinek mintaképe lehet. A gyári testületnek egyébként messzenyúló multja van, mert a budapesti tűzoltóság megalakítása előtt Budapest tűzvédelmének ellátásában nagy szerepet vitt. Hogy a tűzoltóság feladatát jól láthattal el a multban s most is állandó fejlődésben van, az Doór Mihály igazgató érdeme, aki átlátva a tűzoltóság fontosságát, állandóan fejleszteni törekszik azt. Köszöntötte végül Erdélyi Béla tűzoltóparancsnokot, aki a tűzoltóság kiképzésével és taktikai ütőképességének fokozásával foglalkozik.

Az egrri törvényhatósági tanfolyam október hó 11-én zárult, 42 hallgatója volt, valamennyi Heves vármegyéből és mindegyik megállotta a helyét, bizonyítványt kapott. Ez volt 1941-ben a harmadik ilyenmű tanfolyam és ez évben már 153 altisztet képezett ki a vármegyei testületek számára. Érdekesnek tartjuk itt annak megemléksését, hogy milyen szellemi képességei vannak a magyar népnek. A hallgatók e rövid tíz nap alatt olyan sok ismeretet sajátítottak el és olyan készséget a gyakorlati téren, hogy valóban meglepő. A negyedik tanfolyam október 13-án kezdődött meg.

Körzeti tűzoltóverseny Rákoskeresztúron. Rákoscsaba, Rákoshegy, Rákosliget és Rákoskeresztúr tűzoltóságai az együttműködés igen szép példáját mutatva, hosszú esztendők óta vállalva dolgoznak a tűzrendészet és tűzvédelem fokozott kiépitése érdekében s a négy község tűzoltói virágzó bajtársi életet élnek. A négy község tűzoltósága szinte egy testületet képez s a kölcsönös támogatás oly bensőséges és oly önzetlen, működésük oly egyöntetű és egységes, mintha a négy testület vezetése egy kézben futna össze. A kölcsönös segélynyújtás tökéletes alapját képezi ez a bajtársi szövetség, már csak azért is, mert a testületek parancsnokai jó kézben tartják csapatjaikat és a kiképzésben egymást segítik. A kiképzés is egyöntetű, ismerik egymás viszonyait s így szükség esetén a szomszéd községek segélynyújtása zavar és zökkenők nélkül olvad össze. A négy község a gyakorlatokon kívül minden évben máshol, együttes háziversenyt tart. Az idén október hó 12-én tartotta a négy testület Rákoskeresztúron körzeti versennyel, légoltalmi gyakorlatokkal és bemutatókkal, valamint érdekes tűzkísérletekkel tarkított zárógyakorlatát, mely tehát úgy az egymásközi nemes versengést, mint pedig a tűzoltólegénység és a közönség oktatását is szolgálta. Az ünnepség a négy testület bemutatógyakorlataival kezdődött, melyen egyúttal a testületek tiszteinek és altiszteinek vezénylői rátermettsége nyert elbírálást. Majd gyorsasági verseny következett, amely azonban a megszokott versenyektől eltérően nemcsak a szerek és sugarak gyors, hanem megbízható szerelését is megkövetelte. Ugyanis a négy testület egy vezényszóra, egyforma távolságban lévő vízforrásra szerelt s az volt a győztes.

amely csapat kötött, jó oltósugárral elsőnek találta el a részére kijelölt céltáblát. A verseny után a különféle légoltalmi segélyosztatok mutatták be működésüket, segéd-tűzoltók, műszaki- és gázvédelmi csapatok, valamint a község női egészségügyi csapatai hajtották végre ki-tűzött feladataikat. Végül különféle gyujtóbombák és különféle oltóeljárások kerültek bemutatásra. A verseny végeztével a felsorakozott csapatok előtt a vármegyei tűzrendészeti felügyelő képviselőjében megjelent szilágyi Németh Gyula hivatásos tűzoltósegédfelügyelő ismertette a kölcsönös segélynyújtás jelentőségét, a kárelhárító alakulatok békebeli és háború alatti feladatait, méltatta a négy község együttműködésének szép példáját, a kárelhárító szervezet tagjainak nemzetvédelmi hivatását, amely nélkül a szebb jövő elé nem nézhetünk. Majd a közönséghez fordulva ismertette a kárelhárító alakulatok támogatásának szükségességét és a polgári lakosság hazafias kötelességeit. Ez után kihirdette a verseny eredményét, amely szerint a vezénylők magatartásuk szerint 1. Sebestyén Vilmos rákosligeti, 2. Kárpáti Ferenc rákoskeresztúri, 3. Ipolysági István rákoskeresztúri, 4. Szabó István rákoskeresztúri, 5. Jáger Antal rákoshegyi, 6. Dubois István rákoscsabai vezénylő. A gyorsasági csapatverseny sorrendje 1. Rákoscsaba, 2. Rákoskeresztúr, 3. Rákoshegy, 4. Rákosliget csapata. Az eredmény kihirdetése és a versenydíjak kiadása után szilágyi Németh Gyula segédfelügyelő kiosztotta a négy testület folyó évben szolgálati éremre jogosult tagjai részére a szolgálati érmeiket, valamint a kiváló tűzoltók részére a testületek által adományozott díszokleveleket. Az ünnepély befejezésül a rákoskeresztúri leventezenekar hangjai mellett a csapatok díszmetben vonultak el a vármegyei tűzrendészeti felügyelő képviselője előtt. A verseny után a résztvevő testületek és a vendégek bajtársi vacsorán vettek részt, melyen Lukács Zoltán dr vármegyei tűzrendészeti felügyelő kiküldöttje a csapatok kiképzése és a tűzoltószellem, valamint az élénk tűzoltói élet ébrentartásáért elismerését fejezte ki a csapatok parancsnokainak és tisztikarának, névszerint Bartók János rákoskeresztúri, Aier András rákoscsabai, Tóth Zoltán dr rákosligeti és Nagy László rákoshegyi parancsnokoknak, valamint a verseny rendezéséért Gläser János és Lendvai Márton rákoskeresztúri főfelügyelőknek.

Kerületi tűzoltótanfolyam Debrecenben. Okt. 1—21. napjáig volt Debrecenben a XXI. kerületi tűzoltótanfolyam, amelyen 32 hallgató kapott végbizonyítványt. Ez volt Debrecenben ebben az évben a harmadik tanfolyam. A huszonegy tanfolyamon összesen 902 hallgató vett részt, illetve kapott bizonyítványt. A tanfolyam felügyelője ifj. Dömsödy Imre városi tanácsnok, parancsnoka pedig vitéz Ronesik Jenő dr tűzoltófőparancsnok, kerületi tűzrendészeti felügyelő volt.

Az összes
„TOTAL”

rendszerű tűzoltókészülékek és berendezések gyártási jogának magyarországi engedélyese

Legújabb készülékünk és berendezésünk az

„USTÖKÖS-TOTAL” léghaboltó-rendszer.

LIGETI és BIRÓ Budapest, V, Árpád-u. 10
Ismeretőfóval készséggel szolgálunk TELEFON: 127-799

A Nagyváradi Önkéntes Tűzoltótestület 1941 augusztus 24-én gépkocsikon tanulmányi kirándulást rendezett Debrecenbe. A kiránduláson Rehák Tamás főparancsnok és Lőrinczy Győző önk. alparancsnok vezetése alatt 35 önkéntes tűzoltóaltiszt és tűzoltó vett részt. A debreceni tűzoltóság mintaszerű felkészültségén kívül tanulmány tárgyává tették az ottani légoltalmi berendezéseket és a villamosmű korszerű tűzoltó- és légo-berendezéseit is.

A Kispesti Textilgyár vállalati tűzoltósága folyó évi október hó 18-án 16 órai kezdettel tűzoltóbemutató és zárógyakorlatot tartott, melyen az Országos Tűzoltó-Szövetség képviselőjében megjelent Lukács Zoltán dr alelnök, a pest-szentlőrinci, kispesti, úpesti és rákospalotai hivatásos tűzoltóságok parancsnokai, Páll Béla dr m. kir. rendőrfőtanácsos, légo. parancsnok, valamint a Kispesti Textilgyár vezérigazgatója, vitéz gróf Teleky János, László Béla igazgató, tűzoltófelügyelő és a Filtex, Kammer-textil, Hofher-Schranz, Tatai Egyesült Iparművek és a Rákospalotai Olajgyár tűzoltóparancsnokai jelentek meg. A bemutató gyakorlaton a vállalati és leventetűzoltók az új „Gyakorlati szabályzat”-ban előírt tömlőszerelés, tűzcsapszerelés, motorfecskendőszerelés, létraszerelés és mentési gyakorlatokat mutattak be. Utána támadási gyakorlat volt a feladat szerinti égő gépháztetőre, melyhez a vállalati tűzoltóság és Pestszentlőrinc megyei város hivatásos és önk. tűzoltósága négy motoros fecskendővel vonult ki, melyekről négy vizes és egy habsugarat szereltek. A gyakorlat lefolyása Zakár Károly tűzoltófelügyelő és Zsidi Ferenc tűzoltósegédfelügyelő vezetése mellett történt. Gyakorlat után díszmenetben vonult el a tűzoltóság a megjelent előkelőségek előtt. Díszmenet után a megjelent előkelőségek és a tűzoltóság a gyár kulturtermébe vonult, ahol az újonc tűzoltók esküt tettek, majd László Béla igazgató, tűzoltófelügyelő felolvasta a napiparancsot. Az Országos Tűzoltó-Szövetség szolgálati érmeit buzdító szavakkal Lukács Zoltán dr vm. tűzrendészeti felügyelő osztotta ki, mely után vitéz gróf Teleky János, a gyár vezérigazgatója magasszárnyalású hazafias és lelkesítő beszédet intézett a tűzoltókhoz, melyben méltatta a főméltóságú Kormányzó úr országgyarapítását s vázolta a tűzoltóság nemzetvédelmi fontosságát. László Béla igazgató, tűzoltófelügyelő meglehangú köszönetét fejezte ki a gyár nevében úgy a vezérigazgató, mint a megjelent előkelőségek és a tűzoltóságok vezetőinek szíves támogatásukért és megjelenésükért. Az elhangzott beszéd és köszöntés után a megjelent előkelőségeket és tűzoltókat a gyár kulturtermében a vállalat vendégül látta.

Szerkesztői üzenetek

Visóoroszi nagyközség előljáróságának. Értesítjük, hogy a 180.000—1936. B. M. számúrendelet nyomtatott példányai kifogytak s az újabb kiadás az időközben megjelent rendeletek és módosítások figyelembe vételével rövid időn belül meg fog jelenni. Erről a testületeket hivatalos lapunk útján fogjuk értesíteni, ezért kérjük lapunkat mindenkor figyelemmel kísérni.

Főszerkesztő: Breznay Imre

Felelős szerkesztő és kiadó: Lukács Zoltán dr

Mátrai sisak-, tűzoltószer- és légoltalmi felszerelések gyára

Keresztény **Mátrai Antal és Társa r.t.**
cég
Budapest, XIII, Lomb-utca 34—36. Telefon 299-055

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség kiadványai

(Beszerezhető az illetékes vármegyei tűzoltószövetségek útján.)

Könyvek

Megelőző tűzrendészet. Két kötet. Vitéz Roncsik Jenő dr	2.— P
A tűz és robbanás veszélye. Teasdale Ottó	5.— P
Gróf Széchenyi Odön élete. Vitéz Roncsik Jenő dr	5.— P
A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 60 éves története. Vitéz Roncsik Jenő dr	5.— P

Füzetek

Egyenruházati szabályzat	20 fill.
Mechanika. Konok Péter	44 fill.
Géptan. Konok Péter	18 fill.
Vármegyei és járási tűzrendészeti felügyelők kötelelességei és magatartása. Vitéz Roncsik Jenő dr	60 fill.
Fizika és kémia. Vitéz Szalay Lajos dr	18 fill.
Kémia. Vitéz Szalay Lajos dr	32 fill.
Villamosság	28 fill.
Haboltás, gázoltás	30 fill.

Nyomatványok

Törvényhatósági tűzoltószövetségek részére

1. Tagdíjnyilvántartó	10 fill.
2. Pénztári főnapló	10 fill.
3. Törzskönyv a kerületi és törvényhatósági tűzoltótanfolyam részére	8 fill.
4. Napló a kerületi és törvényhatósági tűzoltótanfolyam részére	4 fill.
5. Bizonyítvány kerületi tűzoltótanfolyam részére	5 fill.
6. Bizonyítvány törvényhatósági tűzoltótanfolyam részére	5 fill.
7. Vizsgálati jegyzőkönyv tűzrendészeti felügyelők részére	4 fill.
8. Próbalap motorfecskeendő-vizsgálathoz	4 fill.
9. Próbalap kézfecskeendő-vizsgálathoz	4 fill.
10. Versenyek részére osztályozása lap	2 fill.
11. Díszokmányürlap	200 fill.

Hivatásos tűzoltóságok részére

1. Törzskönyvi lap	3 fill.
2. Létszámeligazítás és napi működési napló	3 fill.
3. Kárjelzések naplója	3 fill.
4. Kárjelentési napló	3 fill.
5. Kárbejelentés	2 fill.
6. Motorüzemanyagnapló	4 fill.
7. Üzemanyag kivételezési lap	1 fill.
8. Parancskönyv	3 fill.
9. Kihallgatási napló	3 fill.
10. Orvosi vizsgálati könyv	4 fill.
11. Szolgálati jegy	1 fill.

Mindennemű

létrák,

tűzoltó- és légóltalmi felszerelések

beszerzési forrása

Metzker Ferenc

Budapest, XI, Horthy Miklós-út 35

Telefon 456-363

Önkéntes, köteles és magántűzoltóságok részére

Ügyviteli egységkönyv. Kötve.

Kisebb testületeknek	4.— P
Nagyobb testületeknek	5.— P

Az összes tűzrendészeti szervek által használható nyomtatványok

1. Iktató	3 fill.
2. Működési napló	3 fill.
3. Leltár felszerelésekhez	4 fill.
4. Leltár szakkönyvekhez	3 fill.
5. Leltár egyéb értékekhez	3 fill.
6. Személyi lap	2 fill.
7. Évi jelentés, hivatásos, önkéntes, köteles és magántűzoltóságok működéséről	5 fill.
8. Tűzoltói igazolványok. Vászomburkolatban	25 fill.
Igazolólap burkolat nélkül (legénységi)	2 fill.
9. Törzsvív a tűzoltócsaládokról	8 fill.
10. Tájékoztató a tűzoltócsaládok látogatásához	2 fill.

Szolgálati érmek

V. éves	2.— P	XXV. éves	11.— P
X. éves	3.— P	XXX. éves	12.— P
XV. éves	6.— P	XXXV. éves	15.— P
XX. éves	7.— P	XL. éves	16.— P

Éremszalag	30 fill.
Igazolványlap	30 fill.
Királyi díszérem kicsinyített mása	30 fill.

Tiszti és altiszti rőzsekéseket

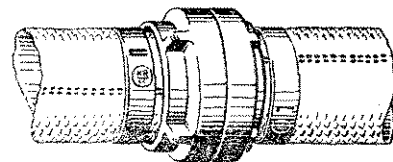
legszebb kivitelben szállít

MÉSZÁROS LAJOS műivősmester

Budapest, VIII, Mária-utca 15

Telefon 349-859

KR tömlőbekötő-gyűrűk

szerelése oly egyszerű, hogy bárki minden segítőszerszeggel a legkönnyebben kötetést tudja elkészíteni. Hivatalos vizsgálat szerint 35 atm. túlnyomás mellett is kifogástalan kötést biztosít. Kérjen ismertetőt.

Gyártja: **Vadásztöltény-, Gyutacs- és Fémárugár Rt.**
Forgalombahozza:

Move kereskedelmi és ipari kft.

Budapest, V, Mérleg-utca 4

KÖHLER ISTVÁN

**FECSEKENDŐ-, SZIVATTYÚ-
és tűzoltófelszerelések gyára**

Gyárt: Modern motoros, turbinás és dugattyús
tűzoltófecskendőket, tűzoltószerkeket, felszereléseket
és szivattyútelepeket a tűzoltás és öntözés céljaira

BUDAPEST, X, KORPONAI-UTCA 21. SZÁM

Alapítva 1896

Minden nemű
tűzoltó- és légoltalmi
felszerelési cikkek
raktárról kaphatók

Mátrai Antal és Társa Rt.

Gyár és központi iroda:

Budapest, XIII, Comb-utca 34-36 - Telefon 299-055

Dárosi Ierakal: VI, Teréz-körút 22 - Telefon 121-533

Gyárt: kézi- és motor-
fecskendőket, mindenfé-
le létrákat, motollákat,
vízhordó és öntöző lajto-
kat, szerkocsikat és lég-
oltalmi felszereléseket

Szállítunk

a hatósági előírásoknak megfelelő

Ismertetés
felvilágosítás
és ajánlat
díjtalan

MÁVAG

GYÁRTMÁNYÚ

hordozható benzinmotoros és kézi működtetésű fecskendőket, vízhordó-
és öntözőkocsikat, tűzoltó- és locsoló autókat a legjobb
minőségben, megbízható és tartós kivitelben.

MAGYAR KIRÁLYI VAS-, ACÉL- ÉS GÉPGYÁRAK KERESKEDELMI KÉPVISELETE RT.
BUDAPEST, VIII, MÚZEUM-KÖRÚT 18, II.

Telefon 133-394

FELTEN ÉS GUILLEAUME RT., BUDAPEST, I.

a budapesti hivatásos tűzoltóság szállítója

GYÁRT: BELÜL GUMIZOTT TŰZOLTÓTÖMLŐT
kivánt méretekben és nyomásig.

**Hazai
gyártmány!**

LEVÉLCÍM: BUDAPEST 113. POSTAFIÓK. TELEFON: 258-880

MINIMAX

a legjobb magyar gyártmányú kézi tűzoltókészülék. Nem hason-
lítható össze a különböző utánszatokkal. Felvilágosítással szolgál a

MAGYAR MINIMAX RT., BUDAPEST
GYÁR, IRODA: VI, RÓZSA-UTCA 85. TELEFONSZÁM: 123-731

CORVIN ÁRUHÁZ RT.

BUDAPEST VIII, BLAHA LUJZA-TÉR 1-3

Csonka János gépgyára gyártja a

mindenhol bevált, tökéletes **tűzoltómotorokat!**

TÜZRENDÉSZETI KÖZLÖNY

A MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓ-SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én

Az előfizetési és hirdetési díjakat a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 23.297. számú csekkszámára lehet beküldeni. Csekkürlap minden postahivatalban kapható

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség, szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, VI, IZABELLA-UTCA 51

Telefon: 922-954

Előfizetési ára egész évre 12 pengő

A szerkesztőség címére küldött szacikcikkeket, ha közlésre alkalmasak, díjazzuk

Ájánlja a m. kir. belügyminiszter úr 126.

évi 5. sz.) a vármegyék, városok és községek számára

TÜZOLTÓTESZTEK

ALANUL KAPJÁK

A „negyedik nemzedék” és a tűzoltóintézmény

Elgondolkozva olvastam lapunk egy utóbbi vezércikkét, mely a budapesti Nemzeti Színház díszlektárának égését elevenítette föl a hetvenedik évforduló alkalmából ily címmel: „Emlékezzünk! . . .”

A sok mozzanat között megragadta figyelmemet az, hogy az oltásnál szorgoskodók között ott volt a Széchenyi Ödön gróf vezetése mellett egy Batthyány gróf is. Azt is tudom, hogy régebben az arisztokraták egyáltalán nem idegenkedtek a tűzoltói szolgálattól, sőt még ma is parancsnokoskodik egy Erdődy, egy Széchenyi stb. gróf. De elmélkedéseim további folyamán megdöbbenve észlelem, hogy az úgynevezett művelt középosztály csaknem teljesen visszavonult ettől a nemes közéleti szolgálattól. S ma már csak itt-ott találunk egy-egy előkelő vármegyei tisztviselőt, ügyvédet, orvost, mérnököt, tanárt, tanítót, jegyzőt stb. a működő tűzoltóságokban.

A mult század végén és a mostaninak első negyedén, vagyis a harmadik nemzedék korában a működő önkéntes testületek tagjai jórészt ezek közül kerültek ki. És nemcsak szalmaláng volt náluk, hogy tömegesen léptek be az egyre-másra alakuló testületekbe, hanem következetesen ki is tartottak nemes elhatározásuk mellett s példaadóan dolgoztak emberbaráti területünkön, mint ezt a különböző egyesületek történetében olvashatjuk.

Honnan ez az újabb változás? Mi okozta újabban ezt az elkülönülést a mi szép és nemes törekvéseinktől?

Megérti minden literátus ember, hogy a mult század első harmadában, az első nemzedék idején, szinte ridegen tagolódtak a különböző társadalmi osztályok. S nem is mutatkozott hajlandóság arra, hogy közös érintkezési pontokat keressenek vagy éppen összeolvadjanak. Az értékesebb középnemesség hordotta vállain az ország és nemzet jövőjéről való gondoskodást. Igen, mert nála volt meg az anyagi és szellemi jólét, valamint a politikai érettség és iskolázottság. Értjük azt a nemességet, amelynek műveltsége is volt, vagyona is maradt, mert nem herdálta még el s ké-

sőbb is megtartotta, mikor pedig a földtehermentesítés annyira felajzotta a könnyelműséget.

Akkoriban a vagyonos iparosok, a gazdag kereskedők és a tőkepénzükből élők mellett csak a hivatalnokosztály és a szabad értelmiségi pályán működő ügyvédek, orvosok, gyógyszerészek, mérnökök, papok, tanárok, tanítók, falusi jegyzők jöhettek szóba, mint némiképp társadalmi tényezők. Helyesebben: jöhettek volna szóba, ha lett volna egyesülési szabadság. Sajnos, az sem volt s még a száz évvel ezelőtti korban is földesúri vagy kormányzatói hatalomtól függött, még a kaszinók alakulása és alapszabályaik szövegezése is.

Ha ehhez vesszük, hogy mily csekély volt ezeknek a foglalkozási ágakhoz tartozóknak száma, beláthatjuk, hogy bizony a második nemzedék sem sokat lendíthetett a magyar sorson. Hiszen a Fényes Elek statisztikája szerint egész országban nem volt több 5000 ügyvédnél, 2500 orvosnál, sebésznél, gyógyszerésznél 2 és félezer vármegyei hivatalnoknál, vagyis e címeken összesen nem egész tízezerrel. Mit tudott volna csinálni ennyi ember 10 milliónyi nemzet érdekében, ha lett volna hozzá joga és módja?

A kiegyezéssel azonban változtak az idők s benne az emberek. Megjött a polgári szabadság, az egyesülési jog és lehetőség, érvénybe lépett a működési és kereseti lehetőség mindenki számára s megszűntek a privilégiumok és céhkorlátok. Új és kedvező különféle idők hajnala virradt ránk és ezt a kedvező kort nagyszerűen használta fel a harmadik nemzedék. Minden vonalon fellendült az élet és a nemzet polgárainak összeműködése kezdette lerombolni a társadalmi korlátokat, melyek addig elválasztották egymástól a nemzeti erőket és a szó nemes értelmében vett demokrácia lett az irányító elv.

Ez a nemes demokrácia lendítette fel a tűzoltói intézményt is és kovácsolta össze a bajtársiasság szellemében a legkülönbözőbb társadalmi osztályokhoz tartozó polgárokat. S ez a nagyszerű és nemes munkálkodás teremtette meg azt a nagy szervezetet, amelynek nem volt párja az országban . . .

Sajnos, a legújabb időkben mintha a régi szellem ébredt volna újra. A negyedik nemzedék mintha a tűzoltói közszolgálatra kimondotta volna a „nem adózunk“ elvét és jelszavát. Huzakodnak a tűzoltóságtól azok, akiknek pedig az első sorokban és állhatatosan kellene dolgozniuk már csak példaadás kedvéért is.

Szeretettel és hazafiui lelkesedéssel hívjuk az értelmiségi osztálybelieket és várjuk a tűzoltói munkában.

Magyar tűzoltók arcképcsarnoka

Rubint Ferenc

őzdi szertáros, szakaszparancsnok-h.

E rovatban bemutatott tűzoltó-nagyjainkon kívül, akik nagyobb részt szélesebb munkakörben tevékenykedtek a tűzoltóügy szolgálatában, — találunk tűzoltó-példaképeket a mindennapi munkáselet szürke katonái között is. Ezeket a kötelesség odaadó teljesítése, a buzgó és szorgalmas ténykedés, a másokon állandó segíteni akarás, valamint érző, melegt árasztó szívük kiemeli a hétköznapi emberek közül. Ezekben az erényekben ők többek, különben az átlagembereknél s éppen ez a

többet emeli őket követendő példának mindannyiunk elé.

Igy kívánczik e sorba Rubint Ferenc is. Munkálkodásának eredménye nem országos jellegű, de szívvel-lélekkel tűzoltó és szerény életkörülményeinek megfelelően, szűkebb környezetében, a tűzoltó-gondolatnak igazi apostola volt mindig.

Egy egész emberéletet töltött el tűzoltói szolgálatban. 1893-ban lesz tűzoltó az őzdi gyári tűzoltóságnál. A testületben kifejtett szorgalmas és lelkiismeretes munkájának az elismerése, hogy az altiszti rendfokozatok után 1910-ben h. szakaszparancsnokká nevezik ki. Majd 1918-ban a nagy anyagi értéket képviselő tűzoltó-szertár gondozását bizzák rá. Elüljárói, felettes hatóságai részéről több ízben részesül dicséretben és elismerésben a szerek kiváló jó karbantartásáért. Nagy része van abban is, hogy a szertár és a felszerelés a kor követelményeinek mindenben megfelel.

Példás családi életet él. Öt élő gyermeke van s hogy a családi életében is él a tűzoltó-gondolat, legfőbb bizonyítéka ez: három fia tűzoltó közülük, az egyik már mult évben megkapta a 25 éves szolgálati érmet.

Amikor a kenyérkereső pályán 1936-ban nyugdíjba vonul, a tűzoltóságtól nem válik meg, hanem előrehaladott kora mellett is a legnagyobb szorgalommal látja el szertárosi munkakörét, példát mutatva evvel is a kötelesség pontos teljesítésére.

A 40 éves szolgálati érem mellé 1941-ben megkapja a királyi díszérmet. Majd 44 évi tűzoltói szolgálat után végleg elbúcsúzik a tűzoltóságtól, ahol — mint ő maga mondotta a búcsúzáskor — az egész életét eltöltötte.

Életrajzi adatai: Született Pohorellán. Gömör megyében, 1870 január 12-én, róm. kat. vallású. Iskolába Rozsnyón járt s ugyanitt tanult lakatos mesterséget. Losoncon a 25. gyalogezrednél tett eleget katonai kötelezettségének. 1893 óta az őzdi vasgyárban dolgozott mint lakatos 1936-ig, amikor nyugdíjba vonult. Megkapta az összes szolgálati érmeiket.

Sapiták, rangjelzések, paszományok, gombok, jelvények, rüzsökések, asbestrüházát és mindenféle egyéni tűzoltósági felszerelések. Raktárról azonnal szállít

Mátrai Antal és Társa Rt. Budapest

Városi üzlet: VI, Teréz-körút 22

Telefon: 121-583

Gyár: XIII, Lomb-utca 34-36

Felhívás

a budapesti kerületi tűzoltótanfolyam látogatására

Budapest székesfőváros a m. kir. belügyminiszter úr 180.000—1936. B. M. számú rendeletének 53. §-a alapján és a 118.511—1938. V. B. M. számú rendeletben adott engedélye alapján kellő számú hallgató jelentkezése esetén 1941. évi december hó 1-től 24-ig bezárólag kerületi tűzoltótanfolyamot tart, melynek célja a városi és községek önkéntes és köteles tűzoltóságainál, valamint vállalatok tűzoltóságainak szervezésére és vezetésére, tiszti tennivalóinak ellátására alkalmas egyéneket képesítsen.

A kerületi tűzoltótanfolyamra a jelentkezés határideje 1941 november 25-én déli 12 óra.

A tanfolyam felvételi, tan- és vizsgadíja, szakkönyvek és ruhahasználat, felszerelés-használat díja együtt, hallgatónként 70 pengő, amelyet a jelentkezéssel egyidejűleg a tanfolyamparancsnokság címére megküldeni. (Kerületi tűzoltótanfolyam parancsnoksága Budapest, VIII. kerület 2.)

A hallgatók a felvételtől írásbeli értesítést kapnak.

A tanfolyamot záróvizsga fejezi be. A sikerrel vizsgázott hallgatók a kerületi tűzoltótanfolyam felügyelőjének hivatali bélyegzőjével ellátott országos érvényű bizonyítványt kapnak.

A m. kir. honvédelmi miniszter úr 61.441—1938. eln. lgy. 1938. számú rendelete alapján a légoltalmi kiképzéssel kibővített kerületi tűzoltótanfolyamot eredményesen végzett hallgatóknak külön légoltalmi tanfolyamot végzőknek nem kell.

Budapest, 1941 november 5.

Teasdale Ottó sk.,
szföv. másodfőparancsnok
tanfolyamparancsnok

Felhívás

a budapesti törvényhatósági tűzoltótanfolyam látogatására

A Budapesti Tűzoltótestületek Szövetsége a székesfővárosi tűzoltófőparancsnoksággal karöltve, a m. kir. belügyminiszter úr 180.000—1936. B. M. számú rendeletének 53. §-a alapján és a 118.511—1938. V. B. M. számú rendeletben adott engedélye alapján kellő számú hallgató jelentkezése esetén 1941. évi december hó 9-től 19-ig Budapesten, VIII. kerület 2. sz. alatt törvényhatósági tűzoltótanfolyamot tart. A tanfolyam célja az, hogy a városok és községek önkéntes és köteles, valamint a vállalatok tűzoltóságainál szolgálatot teljesítő tűzoltókat altiszti tennivalók ellátására képesítsen.

A törvényhatósági tűzoltótanfolyamra a jelentkezés határideje 1941. évi december hó 6.

A tanfolyam felvételi díja, tandíja és vizsgadíja, szakkönyvek, ruhahasználat és felszerelés-használat díja együtt, hallgatónként 35 pengő, amelyet a jelentkezéssel egyidejűleg kell a tanfolyamparancsnokság címére megküldeni.

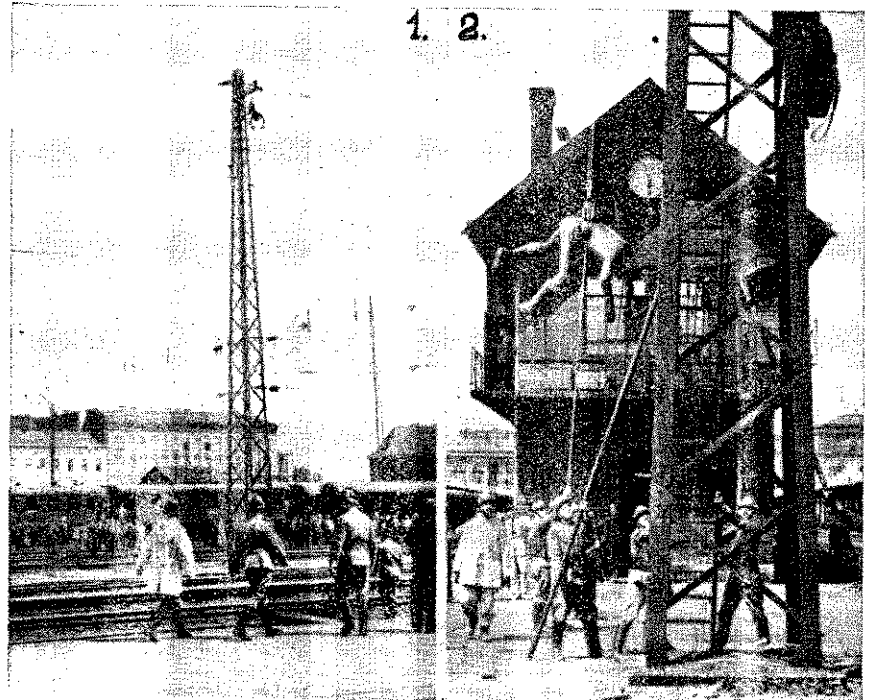
A hallgatók a felvételtől írásbeli értesítést kapnak.

A tanfolyamot záróvizsga fejezi be. A sikerrel vizsgázott hallgatók a törvényhatósági tűzoltótanfolyam felügyelőjének hivatali bélyegzővel ellátott országos érvényű bizonyítványt kapnak.

Budapest, 1941 november 5.

Erlaky György sk.,
szföv. tűzoltófőparancsnok h.
tanfolyamparancsnok

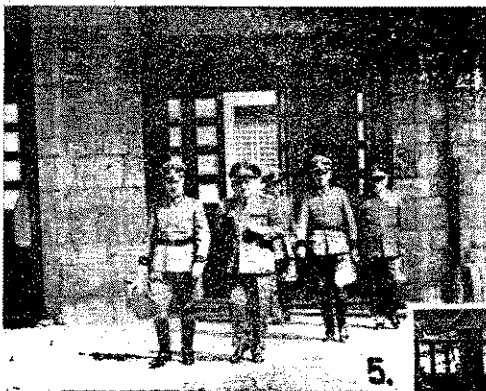
KÉPES HÍRADÓ

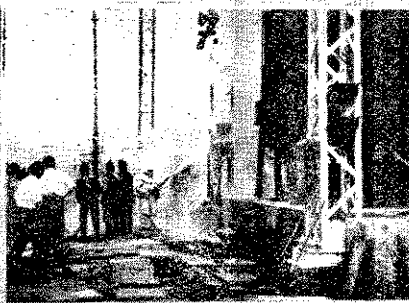
1. 2.

3. 4.

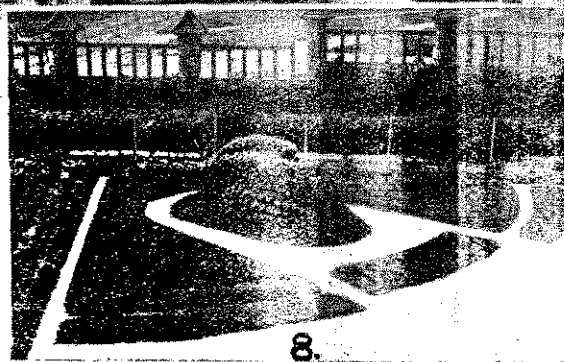
5.

7.

6.

8.

1. Halálos vezetékesi baleset a Kelti pályaudvaron. A magasfeszültségű áram megölt egy szerelőt.
 2. A holttest ki-zabardálása a vezetékek közül. A szerelőről minden ruhát leestek.
 3. A fővárosi tűzoltóság díszszázada Filov bolgar miniszterelnök fogadásán.
 4. Filov miniszterelnök a Hősök Tere díszszázad előtt.

5. Ing. dipl. Johann von Meyer dr német tűzoltóparancsnok Teasdale Ottó megyvárosi másodfőparancsnok kíséretében megtekinti a fővárosi tűzoltóság épülő központját.
 6. A Ganz-Waggonyar tűzoltóságának zárógyakorlata.
 7. Villamosberendezéstű oltása porsugárral.
 8. A zalaezerszegi tűzoltóság kertje viágokból készített tűzoltósisakkal.

(1-5. sz. képek a fővárosi tűzoltófényképészének felv.)

Vizsgálati autók rendszerezése

Az egykori Ausztria területén akkor vett nagyobb lendületet a tűzrendészet ügye, amikor a biztosító társaságok 10 százalékos megadóztatásából tűzrendészeti alapot létesítettek. Ebből az összegből, csupán egyik tartományában, Stájerben, amely legfeljebb akkora, mint egyik nagyobb vármegyénk, az 1933. évben 5 autófecskendőt, 33 kismotorfecskendőt, 6 autószerkocsit, nagymennyiségű tömlőt, egyéni és csapatfelszerelést osztottak ki a tűzoltóságoknak. Ezenkívül hozzájárultak 20 szertár, 1 mászótorony építéséhez, vízgyűjtők létesítéséhez, továbbá újonnan alakuló tűzoltótestületeket segítettek, stb., mintegy félmillió pengő értékben. Természetesen a tűzoltóságok fejlesztése a többi tartományban is hatalmas iramban indult meg. A motoros szerekre való gyorsütemű áttérés, amellyel a párhuzamos kiképzés nem tartott kellő ütemet, gyakran időelőtti romlásnak tette ki az újonnan beszerzett fecskendőket. Még a motorkezelői tanfolyamok rendszerezése után is arról panaszkodtak a hivatalos jelentések, hogy különösen a községek részére kiadott motorfecskendők 30—40 százaléka csak alapos gyári javítás után volt ismét karba hozható, további 20 százaléka pedig szakemberek által könnyen javítható hibával, a helyszínen használaton kívül állt. Ez alkalommal vetették fel azt a gondolatot is, hogy a tűzoltószerek, ezek közül is elsősorban a motoros szerek karbantartására, illetve felülvizsgálatára ellenőrző szervet kellene rendszerezíteni.

Az utóbbi években a tűzrendészeti törvénnyel és a légoltalommal kapcsolatban hazánkban is lényegesen megnövekedett a motoros szerek, különösképpen pedig a kismotorfecskendők száma. És bár törvényhatósági, valamint kerületi tűzoltószaktanfolyamainkon nagy gondot fordítunk a tűzoltók kiképzésére, a tűzrendészeti felügyelők helyszíni vizsgálataik alkalmával gyakran találunk használaton kívül álló fecskendőket, amelyek hibáját a helyszínen nem tudják megállapítani. Különösképpen azt, hogy tényleg gyári javításra szorul-e, avagy csupán szakember által könnyen kiküszöbölhető hibáról van szó. A járési tűzrendészeti felügyelőktől nem lehet kívánni, hogy a hibák kijavításával foglalkozzanak, joggal felmerül tehát a kérdés, hogyan lehetne a legcélszerűbben és legolcsóbban a kisebb hibát helyrehozni, avagy a fecskendőnek gyári javítására a tanácsot megadni.

A Pestvármegyei Tűzoltó-Szövetség komoly tanulmány tárgyává tette az előbb vázolt kérdések megoldását, különös figyelemmel arra is, hogy a gyakori vonatkorlátozások folytán a községek megközelítése rendkívül nehézkes és sok időt emészt fel. A tűzrendészeti vizsgálatok hatályosabbá tétele céljából a belügyminiszter úr engedélyével egy kislevegyszívó személy-

gépkocsit vásárolt, amelyben vizsgálati műszerek és kisebb javításokhoz szükséges szerszámok és pótalkatrészek is helyet foglalnak. A gépkocsi üzemben tartásáról és kezeléséről szabályzatot készítettek, amely a legközelebbi közgyűlés elé kerül jóváhagyás céljából.

A szabályzat szerint a vizsgálati kocsi kizárólag a tűzrendészet, légoltalom és mentés ügyében, úgymint tűzhöz (községek megsegítésére), gyakorlathoz való kivonulásnál, továbbá a tűzrendészeti, légoltalmi és mentésügyi vizsgálat, szemle, szakértekezlet, tanfolyam, verseny és ünnepély alkalmával használható fel, semmi egyéb célra nem.

Jövőben a 180.000—1936. B. M. számú rendelettel előírt rendes évi tűzrendészeti vizsgálatokat a járési tűzrendészeti felügyelők a vizsgálati műszerekkel és eszközökkel felszerelt vizsgálati kocsival tartják meg, melyet a megyei városok hivatásos tűzoltóságainak tagjaiból arra kijelölt szerelősoffőr vezet. A szerelőgépkocsivezető segédkezik a műszerrel való vizsgálatnál, továbbá részletesen megvizsgálja a tűzoltószereket, alkatrészeket, meneteket, tömitéseket, kisebb hibákat kiküszöböli és útbaigazítást ad a helybeli kezelőszemélyzetnek. A szerelőgépkocsivezetőt a szövetség költségvetésének terhére rangjának megfelelő rapidíj illeti meg.

A vármegyei tűzrendészeti felügyelő beosztja a járások vizsgálatának időpontját és sorrendjét úgy, hogy északról délre és onnan visszahaladva minél kevesebb üzemköltség merüljön fel. Kijelöli a gépkocsi vezetőjét az arra önként jelentkezett szerelőtüzoltóaltisztek közül úgy, hogy egynapos kiszállás a tűzoltó szabadnapja, többnapos kiszállás pedig rendes nyári szabadsága terhére történjék. Megállapítja a járési tűzrendészeti felügyelők javaslata alapján a községek vizsgálatának időtartamát úgy, hogy egy napon legalább két, de legfeljebb három község megvizsgálható legyen.

A vármegyei és járési tűzrendészeti felügyelők, költségátalányuk terhére végzett, rendes évi tűzrendészeti vizsgálataik alkalmával a gépkocsi használatáért csupán a felmerült üzemanyag fogyasztásnak megfelelő összeget térítik meg.

(Elzé)

Mindennemű **létrák,**
tűzoltó- és légoltalmi felszerelések
 beszerzési forrása
Metzker Ferenc
 Budapest, XI, Horthy Miklós-út 35
 Telefon 456-363

Gazdák Biztosító
Szövetkezete
 Budapest, IX, Üllői-út 1
 Telefon 187-870

Tűz-, jég-, élet-, baleset-, szavatossági, betöréses-lopás elleni, autó-, üveg- és állatbiztosítás.
 Képviselet minden városban és községben! Kartelen kívül!

Emlékezzünk . . .

Régiségek között kutatgattam s így akadt a kezembe egy régi tudósítás a 22 éves román uralom alól mult évben felszabadult és az anyaországához visszatért Nagybánya megyei város önkéntes tűzoltótestületének ezelőtt 61 évvel, azaz 1880. évi augusztus hó 28-án és 29-én megtartott zászlószentelési ünnepéről. Minthogy pedig ez az újsághír tanubizonyságot tesz Nagybánya város tűzoltóságának már 61 év előtti komoly munkásságáról s bizonyságot szolgáltat Szatmárnémeti és Máramarossziget városok tűzoltóságának létezéséről is, de igazolja a tűzoltóságnak abban az időbeni megbecsülését is, a tudósítás nyomán a következő érdekes leírást adom közre:

„Augusztus 28-án az érkező vendégek s jelesül a szatmári és máramarosszigeti önkéntes tűzoltóegyletek küldötteinek és a szatmári tornaegylet által ez alkalomra Szatmárról Nagybányára rendezett versenyyalaglás részeseinek fogadtatása és elszállásolásával vette az ünnepély kezdetét. A vendégek pihenés után délután 4 óraker a helybeli tűzoltóság tagjainak vezetése alatt leszálltak a kereszthegi bányába, hol a nagyszerű építményeket, terjedelmes műveleteket és később a zúzdaiüzemet megnézték.

E nap estéjén a tűzoltóegylet jól felszerelt telepe és őrtanyája fényesen ki volt világítva, virágokkal, zöld gallyakkal, koszorúkkal és egy ügyesen készített „1880. év augusztus 29-én 1000-dik éjjeli őrsegünk elérésének emlékére. Üdv, szerencse. Felebarátaink segítségére“ feliratú transzparenttel feldíszítve. A telep mellett lévő Deák-téren 9 óráig szólott a zene s annyi volt itt és az őrtanyán a közönség, hogy alig fért el, 9 óra után fáklásmenet vette kezdetét s mindenki a főpiacra és a felsőbányai utcára sietett. A 80 láng fényárjában úszó menet zeneszóval vonult a *polgármester lakása elé*, hol Mikó Béla főparancsnok, az ablakában gyengélkedése dacára is megjelent polgármesterhez szólván, megköszönte a városi hatóságnak, mint az egylet főpártfogójának, addigi hathatós támogatását és azt jövőre is kikérte. A polgármester rövid, de velős beszédben válaszolt s mindkét beszédet lelkes éljenzés követte. Ezután a fáklásmenet a Főpiac- és Híd-utcán át Kovács Lőrinc egyleti volt első főparancsnok lakására vonult, őt ez ünnepély alkalmából megtisztelendő. Az üdvözlő beszédet itt is Mikó főparancsnok mondta el, mire hajdani elődje meghatottan válaszolt. A fáklák letétele után a helybeli és vendég-tűzoltók a nagy fogadó első éttermeiben ismerkedési estélyre gyűltek egybe, mely számos felköszöntők által fűszerezett kedélyes mulatás között éjjelig tartott.

Vasárnap reggel 6 óraker a főpiacon és főbb utcákon zeneszóval nagy ébresztő fuvatott. Az élet megélénkült s 8 óra után a lénárdfalusi úton várt zászlóanya, gróf Teleky Gézáne fogadására mentek s őt szállására kísérték. A r. kat. templomban tartott fényes nagymise alatt a helybeli dalárda énekelt s a szertartás végeztével az egész közönség ajkáról a *Himnusz hangzott el*, mire azután mindenki a főpiacra sietett, hol a felavatási szertartásnak kellett történni. A szakásos előkészületek után a zászló felszentelését Lukács Tivadar prépost-plébános a r. kat., Biltiu Ist-

ván gör. kat. lelkész és esperes a gör. kat. szertartás szerint megejtván, Lukács prépost-plébános szép beszédet mondott, mely után a szegbeverés következett. Összesen 30 szeg veretett be ünnepélyesen, a jelmondatok közül kiemeljük a zászlóanyáét: „az önkéntes tűzoltóegylet felvirágzásáért“; továbbá Klempár József szerkesztő: „testvériség, egyenlőség és szabadságért“; Villási Ilona: „a legnagyobb magyar tűzoltóért, gróf Széchenyi Ödönért“; Nagy József szatmári alpar.: „az országos tűzoltószövetségért“; Gulyás Lajos ref. lelkész: „a felelős magyar kormányért“ stb. Az utolsó szeg beverése után Gulyás Lajos ref. lelkész hatásos alkalmi beszédet tartott s ezzel a zászlószentelési szertartás befejeztetett s a *zászlóanya ruhájával azonos színű és helméjű lobogó*, melynek szalagján egyik oldalt *„Éberségtek ad nyugalmat“*, másikon *„Gróf Teleky Gézáne 1880. aug. 29.“* felirat olvasható — Berei Ferenc zászlótartó kezeihez átadatott.

Ezután még a nagybányai egylet díszgyakorlatot tartott a Felsőbánya-utca szegletén lévő Dominus-féle házon, melynél az összes egyleti tagok ügyes, gyors és összhangzó működése a közönség hangos éljenzését s a jelenvolt vendégtűzoltók elismerését eredményezte.

Az ünnepélyt díszbéd és társas kirándulások s este bál fejezték be. A nagyvendéglőben tartott díszbédén részt vett a zászlóanya kíséretével, úgy a város és vidék notabilitásai s összesen 250 személy. A lelkes felköszöntők közt kedélyesen lefolyt ebéd után a társaság egy része a fernezelyi érko hó megtekintésére rándult ki, honnét a firiziai borkúthoz hajtattak. Este táncvigalom rendeztetett s úgy ez, mint az egész ünnepély a résztvevők legnagyobb megelégedése mellett, a legszebb rendben folyt le, ami bizonyára a rendezőség érdeme.

Meggyőződhetünk ezen néhány sorból, hogy a város vezetősége, tehát a közigazgatási hatóság már 1880-ban is elismerte a tűzoltóság szükségességét és megbecsülte munkásságát. De láthatjuk a felsőbb körök megbecsülését is abból, hogy gróf Teleky Gézáne vállalta a zászlóanyai tisztséget s a tűzoltóság munkájáról alkotott véleményét tükrözi vissza az általa adott zászlószalag felirata: *„Éberségtek ad nyugalmat...“* Tanubizonyságot tesz e cikk Nagybánya város nemes közönségének hazafias érzéséről, gróf Széchenyi Ödön, *„a legnagyobb magyar tűzoltó“* megbecsüléséről... Láthatjuk abból a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség iránt a vidéken megnyilvánuló tiszteletet s az akkori élénk és eleven tűzoltóéletet.

Örömmre szolgál, hogy mindezt a véletlen kezembe adta s én közreadhatom, mert oly gyakran előfordul mostanában a magyar tűzoltóság multjának ócsárlása, lesajnálása, hogy szinte szükségessé válik a mult emlékeit apáink, megboldogult bajtársaink lelkes, önzetlen és komoly munkásságát néha-néha feleleveníteni. Akik oly szívesen szokták a multat leszólni, elődeink munkáját ócsárolni, ne feledjék, hogy a mult érdemeinek megbecsülése, tisztelete erőt és kitartást ad a jelen küzdelmeihez és lelkes utódokat nevel a jövőre.

(K-án.)

A kalapos király tűzrendészeti pátense

Irta Breznay Imre

II.

5. §. Kémények.

A' mennyire a' Lakosoknak Környülállási meg-enge-dik, a' Fából emelt Kémények, a' hol a' Házak szükség képen nintsenek tellyességgel Fából építve, meg-ne engedtesenek, 's jövődre nézve éppen meg-tiltassanak.

A' hol égetett Téglákra semmi képen szert nem lehet tenni, oly Helyeken lehet égetlen Téglákból, a' vagy fo-nott vesszőkből Kéményeket rakni, tsak kívül belől jól bé-legyenek Agyaggal mázolva.

Általában szólván, a' Kémények leg-alább Vastag-ságokban fél Téglányiak legyenek, de álló Téglákból ne építessenek. Továbbá, ne legyenek alatsonyak, hanem a' Ház-fedelénél elegendő képen feljebb vitessenek; se szű-ken, se görbén ne rakattassanak, hogy azokon az Által-csúzás, 's azoknak Megseprése könnyű lehessen.

A kéményekre vonatkozóan 1788-at megelőző időkből alig találtam valamit a városi és vármegyei szabályrendeletekben. Az első ilyen említés 1764-ből való s az egri „Puncta Regu'ationis Incendii“ (vagyis a tűzveszély megrendszabályozásának pontjai) 8. pontjában van, de csak annyi, hogy „... az Kéményekben is bé rakatni fa gerendákat senki ne mérészellyen, büntetés alatt — tilalmaztatik“.

Ez a tilalom különben benne van a Tűzrendé-szeti Kódexben is, melynek 79. (3) g) bekezdése a következőképpen szól: Köteles a kéményseprő a ha-tóságának bejelenteni, „... ha a kéményfalba tető-zeti, mennyezeti vagy egyéb szerkezeti fákat épít-ettek be...“

A II. József rendelkezésének nyomán azonban már több helyütt jelentkezik a kéményszabályozás gon-dolata. Így például Heves és Külső-Szolnok vár-megyék tűzrendészeti szabályrendelete 1801-ből (s ugyanez megerősítve s kibővítve 1810-ben) a 13. pontban ezeket mondja ki: „... a' tehetősebb La-kosok ... a' mennyire lehet, kő kéményeket fel állítani tartoznak, a' kiktől pediglen szegény álla-potyok véget a' kő kéményeknek fel állítása ki nem telhetne, az ollyatén tehetetlenek, hogy e' részben

is bátorság meg-szereztesen, jó tapasztott kémé-nyeknek fel készítésére kötelezettnek ...“

Eger városnak 1811. évben életbe lépett „Tüzi Rendje“ a 4. pontban foglalkozik a kémények kér-désével s kimondja, hogy kiküldöttjei útján minden házat megvizsgáltat úgy a belső városban, mint a hóstyákon (külső városrészekben) s ahol nem kő-ből épített kéményt találna, meg kell alapítaniok, hogy „fel vehetik-e a házak a' kő-kéményt“ s ezek-nek birtokosai tartoznak félév alatt kőből készített kéményt emelni. Ellenkező esetben „... mind azo-kat, kik a' meg határozott idő alatt tellyesíteni el mulattyák, a' Város Tanátza Executio által, vagy a' környülállásokhoz képest más foganatos bünte-téssel-is fogja kinszeríteni“.

Ugyancsak ez a Tüzi-Rend mondja ki az 5. pontban, hogy: „Mint hogy a' bádóg, és vass tsö-vek, mellyek a' kályháknak füsttje kivezetésére tsináltatnak, igen veszedelmeseknek tapasztaltat-nak, arra való nézve az illeten tsövek minden há-zaknál el-tilalmaztatnak a' fa, és fonásos épületek-ben, mellyekben veszedelmet okoznak“.

A II. József pátenséhez hasonlóan „... a' gyen-gébb házaknak kiminyeit, és pad'ásait azoknak tu-lajdonossai vastag tapaszt által a Tűz ellen megerő-síteni ... tartoznak“. Ha ezt nem teszik, éppen úgy büntetődnek, mint a fentiek.

A fakéményt tehát, mint láttuk, akkor sem en-gedték meg semmi körülmények között. Szükség esetén is csak fonott és erősen patécsolt (agyaggal bemázolt) fonottat engedélyeztek, ha a ház falazata a kőkéményt meg nem bírta volna,

Mindenesetre nagy haladás, hogy csak égetett téglából épített kéményt engedélyez és csak szükség esetén tűri meg az „égetlen téglát“, vagyis — mint ma mondjuk — vályogot. Régebben ezt már tég'á-nak is hívták, talán azért, mert csaknem egészen fekete, ellentétben az égetett téglával, mely piros-színű. Az sem lehetetlen azonban, hogy a mór-tégla

EMAG—Szilvay-rendszerű

szabadalmazott mélyszívó

motorfecskendő

8 m-nél nagyobb vízmélységből is szállít vizet.

Készül: 130, 200, 400 liter/perc teljesítményű kivitelben.

Kérjen ismertetőt és árajánlatot.

Megfelel a 180.000/1936. számú B. M. rendelet előírásának.

Vadásztöltény-, Gyutacs- és Fémárugár rt.

Budapest, V, Mérleg-utca 3 — Telefon: 183-820

elnevezés a „Maurer“ német szóból származik, mely kőfalat jelent s ez viszont a latin „murus“ (kőfal) szóból.

A kémény falazatának vastagságára vonatkozó rendeletek ma is úgy szólnak, mint a kalapos királynál, vagyis: „... A kémény-úr falazatára legalább fél téglát kell használni“, mondja a 180.000—1936. B. M. számú rendelet 78. § (5) pontja. Majd később, mikor a kéményseprő kötelezettségeit sorolja fel a 79. § (3) bekezdésének j) pontjában: „... ha az orosz kémény álló műkö-lapokból... készült“, be kell jelentenie.

Az ilyen élére állított téglából készült kéményt a kőművesek „Gant-kéménynek“ hívják s minden jóra való mester tudja, hogy ilyen készíteni nem szabad. Ez a szó is német eredetű, mint általában az ipar körébe tartozó fogalmak neve, mert hiszen nálunk a legtöbb ipart német bevándoroltak honosították meg. Ez a szó tulajdonképpen „Kant“ lenne, mert igaz ugyan, hogy ez párkányzatot, partot, valaminek szélét jelenti, de viszont van a németben egy kifejezés: „auf die Kante stellen“, élére állítani valamit.

Mindezekből nyilván látszik, hogy régebben is jól tudták, mennyire kell ügyelni a kéményekre s azok készítésére. S tiltották a Gant-kéményt, mert az könnyen tönkrement a belső meleg és külső hideg hatása alatt, másrészt nagyon veszélyes volt azért, mert könnyen ledűlt s ma már veszélyeztet-heti a tűzoltók testi épségét.

Nem utolsó ennek a szakasznak az a rendelkezése sem, hogy nem tűr meg alacsony kéményt. Úgy látszik, hogy már akkor is tisztában voltak a lég-vonat hatásával; részint ezért, másrészt mert a kéménynyílás közelségétől féltették a tetőzetet. Akkor ugyan még nem állapították meg szabatosan a kémény magasságát, de a 180.000-es rendelet 78. §-ának (1) pontja világosan kiköti, hogy „... a tetőgerincnél legalább 80 cm-rel magasabbnak kell lennie“. (A füstcsatornákra és füstcsövekre nézve pedig ugyanez a rendelet 79. § h) és több más

pontja ad részletes útbaigazítást és tájékoztatást.) Így például a lakóházaknál a 79. § (3) r) pont kimondja, hogy a kéményseprő köteles bejelenteni, ha „a falon át az eresz alá közvetlenül szabadba vezetett füstcsövet vagy ha bádogból készült csövet padlástéren vagy deszkafalon átvezetve használnak“.

6. §. Kementzék, Tűz-helyek.

„A' Szobákban ne állíttassanak a' Kementzék közel a' Fából épített Falakhoz; szintén a' Tűz-helyek 's egyéb Tűz-tartására-valók a' Fából-való Falaktól messze helyeztessenek.“

Ez a pont is olyan, ami egészen természetes és manapság általánosan tudott. Annyira, hogy például fa-falakat nem is nagyon ismer el semmiféle rendelkezés legfeljebb itt-ott tételezi fel. Idevágó rendelkezés legfeljebb a 180.000-es rendelet 78. §-ában van, pl. mindjárt az (1) pontban jelentkezik, midőn azt mondja, hogy „a kémény belső üregének szélét minden faszerkezet külső szélétől legalább 15 cm távolságra“ kell alkalmazni és a közét kitölteni téglával, cseréppel, vagy cementtel. Másik ilyen rendelkezés, hogy a kéményseprő tartozik bejelenteni a hatóságoknak, ha „a füst-csatornát a mennyezetre vagy deszkára rakták, vagy ha falon át az eresz alá közvetlenül vezettek füstcsövet s ha bádogból készült csövet... deszkafalon átvezetve használnak...“ (180.000—1936. B. M. sz. 79. § (3) p) és r) pont.)

Hasonlóképp idevág a 180.000-es rendeletről a 81. § (5) pontja, mely a középponti fűtésű helyiségeknek megköveteli, hogy „... fűtőtestektől csak olyan távolságban szabad elhelyezni tűzveszélyes anyagot, hogy az meg ne gyulladhasson.“ Mindjárt utána a szárító kályháról intézkedik, kimondván, hogy azokat „minden gyúlékony anyagtól legalább két méter távolságra kell elhelyezni.“ [(6) pont.]

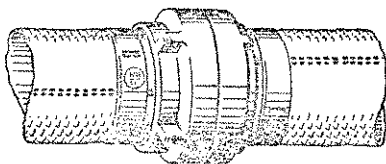
Külön magyarázat ehhez, amely már a 7. §-hoz tartozik, hogy ha a helyiségnek éghető padlózata van, akkor a kályhát csak homokkal borított téglalapra szabad helyezni.

Évvel a rendelkezéssel kapcsolatos mai keletű intézkedés az is, hogy „Tüzelőanyagot a tűzhelytől legalább félméter távolságban úgy kell elhelyezni, hogy az a tűzhelynek kisugárzó melegétől, vagy esetleg kipattanó szikrától, továbbá kihulló zsarátnoktól vagy parázstól meg ne gyulladjon.“ [82. § (3)]

Ide is vonatkozik végül a 180.000—1936. sz. rendelet 70. §-ának (1) b) pontja, mely így szól: „Veszélyes és azért kerülni kell tűzhely, füst-elvezető cső, kémény, gőzkazán közelébe könnyen gyúló anyagot elhelyezni.“

Nem folytatom azonban tovább ezt a kérdést, hanem csak azt említem meg, hogy Heves és Külső-Szolnok vármegyének fent is említett 1801-ből, illetve 1805-ből kelt szabályrendelete így szól a 13. pontban: „... a' kiknek pedig már Fából készített Házak fenn állának, azok legalább házok falait sárral keményen és vastagon bé-tapasszák, és mázollyák...“

KR tömlőbekötő-gyűrűk

szerelése oly egyszerű, hogy bárki minden segétszerkezet nélkül a legtökéletesebb kötetést tudja elkészíteni. Hivatalos vizsgálat szerint 35 atm. túlnyomás mellett is kifogástalan kötetést biztosít. Kérjen ismertetőt.

Gyártja: **Vadásztöltény-, Gyutacs- és Fémárugár rt.**
Forgalombahozza:

Move kereskedelmi és ipari kft.
Budapest, V. Mária-utca 4

Tiszti és altiszti rőzsekéseket

legszebb kivitelben szállít
MÉSZÁROS LAJOS műtővismester
Budapest, VIII, Mária-utca 15
Telefon 349-859

Az ózdi vasgyár tűzoltótestülete

Magyarországon a gyárak tűzoltóságai egyre-másra alakultak a múlt század utolsó negyedében. A gyárak vezetői ugyanis belátták azt, amit a városok és falvak polgársága egyelőre nem akart észrevenni és meglátni, hogy a tűzoltóságokra nagy szükség van.

Ózdon is, mint másutt, a gyár vezetősége 1885-ben alakította meg a tűzoltóságot és kötelezővé tette a belépést azokra nézve, akiket alkalmasnak talált s erre kijelölt. Érdekes, hogy eleinte még a tűzoltó-egyenruházatot is maguk a tűzoltók csináltatták, sőt az első években még havonként 24 krajcár tagsági díjat is fizettek. Ez bizony elég nagy megterheletés volt, mert akkoriban egy öltöny egyenruha 24 forintba került. Ez pedig akkor nagyon nagy pénz volt, mert hiszen 6—7 pengőért egy métermázsa babot lehetett kapni.

Érdekes volna tudni, mi indította a gyár akkori vezetőségét arra, hogy ezt a külön szolgálatot még kiadásokkal is megterhelje. Talán embereit akarta próbára tenni... Ezt abból lehet gondolni, hogy két év múlva már egy-egy kétórás gyakorlatért minden tűzoltó olvan díjazást kapott, ami napibére negyedrésznél felelt meg. Külön járt azután a tűzoltótestületnek minden Szent István-napján egy cigányzenés kirándulás teljes ellátással.

A tűzoltóság négy esztendő alatt 800 forintot gyűjtött a tagsági díjakból, mely összeget azonban 1889-ben a Munkás Olvasó-Egyletnek ajándékozott, mert hiszen már nem volt rá szüksége.

Főlszerelése akkor még gyenge volt a 90 tűzoltó létszámához képest, mert mindössze 1 darab kocsi-fecskendővel rendelkezett s ezenfelül a gyár területén mindössze 3 tüzesap volt.

A tűzoltóság azután együtt fejlődött a gyárral, illetve gyárteleppel s különösen azóta vett erősebb lendületet, mióta a tűzoltóság munkaköre a légmentesítéssel bővült. Most már önkéntes a belépés, de a fűvételhez egy már szolgáló tűzoltó ajánlása és az egész testület hozzájárulása szükséges. Ma kapnak valami csekély zsoldot a gyakorlati órákért, mely az illetőnek szolgálati évei és rendfokozata szerint emelkedik.

Ma ez a létszám 5 tiszt, 75 tűzoltó és 120 légmentesítő tűzoltóosztagos. Csapatfelszerelésük pedig a következő: 3 darab mozdonyfecskendő, 3 darab 400 percliteres motorfecskendő, 1 darab 100 literes „Foamit” haboltó, 119 darab kézi vegyi oltókészülék. Van ezenfelül a gyár telepén 62 magasnyomású tűzcsap.

A Rimamurány-Salgótarjáni Vasmű Rt. mindenkor nagy megértéssel támogatta tűzoltóságát és magát a tűzoltóintézményt. A felszerelés úgy egyéni,

mint csapat szempontjából mintaszerű. Munkanapokon, mikor a tűzoltók is dolgoznak, nincs tűzörtség, ellenben állandó szolgálat van a szertárnál és a gyár szirénái minden tüzet pillanatok alatt jeleznek. Rendes tűzörtséget azonban minden vasár- és ünnepnapon tartanak. A kiképzés az országosan megszabott tervezet alapján történik, de nagyobb óraszámmal.

Az ózdi gyár tűzoltósága mindenkor Szent István napján kezdi a tűzoltóévet, illetve fejezi be. Ilyenkor mindig a templomba vonul a csapat s utána tartják a gyűlést s osztják ki az évi zsoldjuttalékokat, valamint a szolgálati érmeiket. Ugyanekkor történnek az előléptetések is. Az estét mindig táncmulatsággal teszik emlékeztetővé, karácsonykor pedig rendesen műkedvelő előadással gyarapítják vagyoniukat. Van segélyalapjuk is, melyet a műkedvelő előadások bevétele is növel.

Segélyzópénztárukból támogatják a beteg vagy egyébként arra szoruló bajtársakat.

A parancsnokság élén már évek óta Gergely István főmérnök, műhelyfőnök áll, aki nagy figyelemmel erősíti a bajtársias együttérzést, valamint rendkívüli pontossággal munkálja a szakképzést. Hogy különben mily erős a bajtársias érzés az ózdi gyár tűzoltóiban, mutatja, hogy az idei Szent István-napi megvendégelés költségeit, melvet mindenkor a gyár igazgatósága fedez, nem használták fel, hanem arra kérték az igazgatót, hadd juttathassák ezt a pénzt, kiegészítve a saját segélyzópénztáruk adományával hadbavonult bajtársaik családjainak segítségére.

30 éves szolgálati érme van 4, 25 éves 3, 20 éves 3, 15 éves 24 és 10 éves 20 tűzoltónak. Királyi díszérme van egynek, Rubint Ferencnek, aki, bár 1936-ban nyugdíjba ment mint a gyár munkása, ma is nagy szorgalommal s a legaprólékosabb pontossággal látja el a szertárosi teendőket.

(b—y.)

Az összes
„TOTAL”
rendszerű tűzoltókészülékek és berendezések gyártási jogának magyarországi engedélyese

Legújabb készülékünk és berendezésünk az

„ÜSTÖKÖS-TOTAL” léghaboltó-rendszer.
CIGETI és BIRÓ Budapest, V, Árpád-u. 10
Támogatással és kézzel fogva szolgálunk. TELEFON: 127-799

Hazánk legrégebb, több mint 121 éve fennálló
tűzoltószergyára

Seltenhofer Frigyes Fiai

Alapítva 1816

magy. kir. udvari szállítók
S o p r o n

Legelső tűzoltószer-, kút-, szivattyú- és gépgyár, harang-, fém- és vasöntöde. A párisi világkiállításon nagy aranyéremmel, azonkívül sok arany- és ezüstéremmel, valamint díszoklevéllel kitüntetve. Gyárt: motorfecskendőket, kocsi-fecskendőket, különféle tűzoltószereket és felszereléseket. Kedvező fizetési feltételek és sokévi jóállás. Költségvetést és kiszállást díjmentesen eszközünk.

HIVATALOS RÉSZMAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG
100—XII—1941.**Meghívó**

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnöki tanácsa 1941. évi december hó 12-én, pénteken délután 17 órakor a Kun-utcai központi tűzoltólaktanya új tanácskozótermében ülést tart, amelyre az elnöki tanács tagjait tisztelettel meghívjuk.

TÁRGYSOROZAT

1. Elnöki megnyitó.
 2. Bejelentések.
 3. Vitéz Márki Barna dr békésvármegyei szövetségi elnök díszoklevéllel való kitüntetése.
 4. A „Vízszerezés“ című könyv szerzője készkiadásainak részbeni megtérítése.
 5. A jövő évi közgyűlés előkészítésére bizottság kiküldése.
 6. Jelentés az 1942. évi Tűzoltónaptárról és a szerkesztők tiszteletdíjának megállapítása.
 7. A budapesti hivatásos tűzoltóság javaslata „Tűzoltólexikon“ kiadása ügyében.
 8. Szálka Béla dr ügyész tiszteletdíjának megállapítása 1941. évre.
 9. A tisztviselők fizetésének a közgyűlés határozata értelmében történt újabb megállapítása.
 10. A tisztviselők karácsonyi segélyének megállapítása.
 11. A szövetségi alapszabály módosítására bizottság kiküldése.
 12. Esetleges indítványok.
- Budapest, 1941 november 7-én.

László Istrán sk.,
főtítkárvitéz Kiss Lajos dr sk.,
elnök

Ugyanezen napon délelőtt 11 órakor a „Gyakorlati szabályzat“ végleges szövegének megállapítása ügyében szaktanácskozási ülés a Kun-utcai központi tűzoltólaktanyában.

Délután 16 órakor a Kun-utcai új laktanya megtekintése.

Az elnöki tanácsülés után közös vacsora a Debrecen-étteremben.

13-án, szombaton a Budapesten tartózkodó elnöki tanácsstagok részt vehetnek a VIII. Magyar Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyam záróvizsgáján.

4177—1940. sz.

ÉRTESÍTÉS

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnöki tanácsa a Zalavármegyei Tűzoltó-Szövetség előterjesztésére elhatározta, hogy azoknak a szegény tűzoltótestületeknek, amelyek az arra érdemes tagjaiknak a szolgálati érdemek fedezet hiányában beszerezni nem tudják, hajlandó a rendes szolgálati út betartásával a szolgálati érmek árának felét elengedni, ha az illetékes vármegyei tűzoltószövetség az érmek árának másik felét a saját pénztára terhére vállalja.

Erről tudomásulvétel és megfelelő intézkedés végett az összes érdekelteket ezúton értesíti az Országos Tűzoltó-Szövetség elnöksége.

850—1941.

Rendelet

valamennyi kerületi és törvényhatósági tűzrendészeti felügyelőnek

Székhelyén

A korszzerű kárelhárító tűzoltóság gyakorlati szabályzattervezetét 1941. évi február hó 1-én 250—1941. otf. szám alatt azzal az utasítással adtam ki, hogy a tervezetet a különböző fajú tűzoltóságok próbálják ki és észrevételeiket jelentsék. A beérkezett észrevételek alapján átdolgozott gyakorlati szabályzat nyomdára érett szövegét azzal a felhívással adom ki, hogy azok a tűzoltó szakférfiak, akik eddig is szeretettel és az ügy fontosságát átérzve foglalkoztak a gyakorlati szabályzattervezet korszzerű átdolgozásával, a kiadott példányt ismételten nézzék át, gyakorlatilag próbálják ki és hozzászólásaikat legkésőbb 1941. évi december hó 6-ig hozzám írásban jelentsék.

Az észrevételeket az 1941. évi december hó 12-én délelőtt 11 órakor tartandó szaktanácskozási, majd elnöki tanácsülésen letárgyalatom és a gyakorlati szabályzattervezetet legkésőbb december hó 31-ig nyomdába adom. Azok a bajtársak, akik írásban tett észrevételeik elfogadására súlyt helyeznek, az említett szaktanácskozási és elnökségi ülésen, ha e célból őket az illetékes törvényhatósági tűzoltó-szövetség hivatalból kiküldi, tanácskozási joggal részt vehetnek.

Az átdolgozott és javított gyakorlati szabályzat sokszorosított példánya, amelyen lényeges változtatás már nem lesz, a Szövetségtől 1.60 P áron beszerezhető.

Budapest, 1941 november 10-én.

vitéz Kiss Lajos dr sk.,
országos tűzrendészeti felügyelő**Felhívás**

a szombathelyi kerületi tűzoltótanfolyam látogatására

Szombathely megyei város hivatásos tűzoltóparancsnoksága a 180.000—1936. B. M. számú rendelet 50. §-a és a 73.538—1940. V. B. M. számú rendelet alapján Szombathelyen, a tűzoltólaktanyában 1941. évi december hó 1-től december hó 21-ig és 1942. évi január hó 11-től január hó 31-ig kerületi tűzoltótanfolyamokat tart.

A tanfolyam felvételi díja, tandíja, vizsgadíja, szakkönyvek és felszerelés használati díja hallgatónként 70 P, amely összeget a jelentkezéssel egyidejűleg kell a tanfolyamparancsnokság címére megküldeni.

A tanfolyamhallgatók részére a diákszállóban napi 50 fillérért, az első nap 1 P, elszállásolást biztosítok. A hallgatók napi étkezési költsége körülbelül 3 P.

A jelentkezés határideje a folyó évi decemberi tanfolyamra november 22, a jövő évi tanfolyamra 1942. évi január hó 1. A tanfolyamhallgatók a felvételtől értesítést kapnak.

A tanfolyam keretén belül a hallgatók légmentes képzésben is részesülnek s így a 61.411—1938. eln. lgv. H. M. számú rendelet értelmében külön légmentes tanfolyamot végezniök nem kell.

Szombathely, 1941. évi október hó 24-én.

Bartos Győző sk.,
hiv. tűzoltóparancsnok, a tanf. parancsnoka

HÍREK

Magyarország főméltóságú Kormányzója legfelsőbb elhatározásával a világháborút követő forradalmak és ellenforradalmak idején, valamint az ország elszakított területeinek visszaszerzése körül életüket veszélyeztető önfeláldozással véghezvitt hazafias cselekedeteik elismerésül Nemzetvédelmi Keresztet az alábbi tűzoltóbajtársaknak méltóztatott adományozni: Darázs Gyula szföv. tűzoltó, Deli József tűzoltó, Demendy József felügyelő, Hangyás József váll. tűzoltó, Hazai Ferenc tűzoltó, Juhász József tűzoltó, Katrics József tűzoltóparancsnok, vitéz Komjáthy Imre hiv. tűzoltó, vitéz Komjáthy Sándor tűzoltóőrmeister, Lieszkovszky Vladimir vm. tűzrendészeti felügyelő, Práff Nándor felügyelő, vitéz Roncsik Jenő dr. tűzoltóparancsnok, Rudkay Béla tűzoltótiszt, Ruzsin Ferenc tűzoltóparancsnok, vitéz Sándor József tűzoltótiszt, Schreiner Antal városi hiv. tűzoltó, Szemerédy László tűzoltófőfelügyelő, Tóth András községi tűzoltó, Tóth Zoltán dr. tűzoltóparancsnok, Varga Lajos tűzoltóparancsnok, Zalatnai Dániel tűzoltóparancsnok. Felkérjük azokat a Nemzetvédelmi Kereszttel kitüntetett bajtársakat, akik a fenti névsorban még nem szerepelnek, szíveskedjék arról értesítést adni lapunk szerkesztőségének.

Nyiregyháza megyei városban tartott törvényhatósági tűzoltótanfolyamok. Szabolcs vármegye alispánja Nyiregyháza megyei város hivatásos tűzoltóságánál az 1941. évben öt törvényhatósági tűzoltótanfolyam rendezését rendelte el a belügyminiszter úr vonatkozó engedélye alapján. A nehéz és különleges viszonyok, valamint a sürgős gazdasági munkálatok miatt azonban csak négy tanfolyam volt megtartható az alábbi időpontokban és létszámmal: I. tanfolyam. 1941 június 11—22 között 27 hallgatóval. II. tanfolyam. 1941 augusztus 6—17 között 30 hallgatóval. III. tanfolyam. 1941 augusztus 24 szeptember 4 között 47 hallgatóval. IV. tanfolyam. 1941 október 15—26 között 40 hallgatóval. A négy tanfolyamon összesen 144 hallgató nyert kiképzést, akik úgy az elméleti, mint a gyakorlati vizsgát sikeresen letették, bizonyítványt nyertek és a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség-nél kapható szakkönyvekkel el lettek látva. A tanfolyam felügyelője, Borbély Sándor dr. Szabolcs vármegye alispánja, a IV. tanfolyamon Somlyódy Ferenc dr. vármegyei tűzrendészeti felügyelő volt. A tanfolyam parancsnoka Biró Áron hivatásos tűzoltóparancsnok volt. A tanfolyam gazdasági előadója és jegyzője Somlyódy Ferenc dr. vármegyei tűzrendészeti felügyelő, a IV. tanfolyamon Fernbach Ferenc dr. járási tűzrendészeti felügyelő voltak. A tanfolyam előadói vitéz Roncsik Jenő dr. debreceni hivatásos tűzoltóparancsnok, kerületi tűzrendészeti felügyelő, Török István debreceni hivatásos tűzoltófőfelügyelő, Somlyódy Ferenc dr. vármegyei tűzrendészeti felügyelő, Fekésházy László dr. járási tűzrendészeti felügyelő, Jedovszky Jenő villanytelepi igazgatófőmérnök, Balázs Béla villanvtelepi főmérnök, Hoffmann Béla dr. orvos, vitéz Köteles József dr. orvos, Valent Mihály dr. orvos, Kardos Endre dr. orvos, Huszár László százados, Kondor Gyula őrnagy, Uray György százados, Biró Áron tűzoltóparancsnok, vitéz Dévényi Sámuel önkéntes tűzoltófelügyelő, Rajtik Pál és Aszalós Sándor önkéntes tűzoltóságfelügyelő voltak. A tanfolyamok Nyiregyháza megyei város tűzoltólaktanyájában folytak le.

A II. tanfolyam záróvizsgáján Szohor Pál Nyiregyháza megyei város polgármestere kiosztotta a nyiregyházi hivatásos tűzoltók között az „Erdélyi emlékméket” igen szép és buzdító beszéd kíséretében.

Csongrád vármegyében a törvényhatósági tűzoltószövetség mindezeideig nem tudott megalakulni, mivel még nem nyert eldöntést az a kérdés, hogy Szeged sz. kir. városnak — ahol már régebbi idő óta önálló szövetség működik — csatlakoznia kell-e a vármegyei szövetséghez, vagy önállóságát továbbra is megtarthatja. Szövetség hiányában Kunszeri Béla dr. szolgabíró, vármegyei tűzrendészeti felügyelő negyedévenként értekezletre hívja össze a járási felügyelőket, a hivatásos és önkéntes parancsnokokat. A másodikban megtartott értekezlet október 11-én délelőtt 10 órakor kezdődött a vármegyházán. Az értekezleten valamennyi meghívott megjelent s az a legnívósabb mederben folyt le. A vármegyei tűzrendészeti felügyelő megnyitó szavai után értékesebbnél értékesebb előadások és felszólalások hangzottak el. Barna György sándorfalvai önkéntes parancsnok a tűzrendészeti költségek költségvetési biztosítása tárgyában, Kovács István algyői önk. parancsnok a községi tűzoltóságok létszámbiztosítása, illetve a megelőző tűzrendészet kérdéseiben szólaltak fel, Gellért László dr. járási tűzrendészeti felügyelő javaslatára az értekezlet egyhangúlag elhatározta, hogy amint az új gyakorlati szabályzat elkészül s azt a hivatásos tűzoltóságok átveszik, valamennyi község parancsnoka és helyettes parancsnoka egy három napig tartó gyakorlati kiképzésre hívassék be a hivatásos tűzoltósághoz s így a kellő gyakorlati tudást egyöntetűen megszervezve, az önkéntes tűzoltótestületeket egységesen képezhessék át az új szabályzatra. Szendrő Henrik dr. járási tűzrendészeti felügyelő előterjesztéssel élt az alispánhoz, hogy addig is, míg a Tűzrendészeti Kódex revíziója kapcsán az önkéntes parancsnokok a képviselőtestület tagjai lesznek, alispáni rendelettel hívassanak meg a költségvetések tárgyalására s véleményük a tűzrendészeti költségvetés összeállításánál feltétlenül vétessek figyelembe. Elhatározta végül az értekezlet, hogy negyedévenként más-más járási székhelyen fog a jövőben az értekezlet megtartatni, járási versennyel egybekötve. Az értekezletet gyakorlati bemutató követte a szentesi hivatásos tűzoltóságnál, melyet Pataki Lajos hivatásos parancsnok vezetett. Végezetül közös bajtársi ebéden vettek részt az értekezlet résztvevői.

Az egri törvényhatósági tűzoltótanfolyam október hó 24-én zárult szép eredménnyel. Negyvenhét hallgatója volt, kik valamennyien sikeresen kiállották a vizsgálatot. A gyakorlati részén jelen volt Okolicsányi Imre alispán, a tanfolyam felügyelője is. Ez volt az idén a negyedik törvényhatósági tanfolyam s Heves vármegyének immár 189 kiképzett tűzoltóaltisztje van. Biztató jelenség, hogy a hallgatók valósággal feszült figyelmet és a gyakorlatokban rendkívüli készséget tanúsítottak egész idő alatt.

**Mátrai sisak-, tűzoltószere-
és légoltalmi felszerelések gyára**

Keresztény **Mátrai Antal és Társa r.t.**
cég
Budapest, XIII, Lomb-utca 34—36. Telefon 299-055

Meghívó

Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye és Kecskemét thj. város Tűzoltó-Szövetsége folyó évi december hó 4-én (csütörtökön) 12 órakor tartja **rendes közgyűlését**, ezt megelőzőleg pedig **választmányi ülését**, a vármegyeháza kistermében.

A közgyűlésre, illetve választmányi ülésre a tagokat tisztelettel meghívjuk.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Titkári jelentés.
3. Az 1942. évi költségvetés tárgyalása.
3. Elnökség előterjesztése a tűzoltók jutalmazása tárgyában.
5. Elnökségi bejelentések.
6. Esetleges indítványok tárgyalása, amelyeket a közgyűlést megelőzőleg 5 nappal az elnökséghez kell benyújtani.

Budapest, 1941 november 14.

vitéz Endre László dr sk.
alispán, elnök

Hetényi Vilmos sk.
titkár h.

Nagyvárad thj. város tűzoltó-főparancsnoksága ez év őszén már két törvényhatósági tűzoltótanfolyamot tartott: Az elsőt szeptember 12-től 22-ig, a másodikat október 16-tól 25-ig. Az első tanfolyamon 49 bihari tűzoltó vett részt a megye községeiből, főként a visszatért községekből, míg az utóbbin nemcsak a megye községeiből, de a nagyvárad hivatásos tűzoltólegénységéből és Nagyvárad város ipartelepei részéről is jelentős számban küldettek ki hallgatók. A második tanfolyamon is 49 hallgató szerzett tűzoltóaltiszti szakképesítést. A tanfolyam parancsnoka, Rehák Tamás tűzoltó-főparancsnok, előadói pedig vitéz Roncsik Jenő dr. vitéz Zombory József ker. tűzr. felügyelők. Dévényi Endre hiv. parancsnok, Jakobinyi József főparancsnok. Dévényi Lajos várm. tűzr. felügyelő, Szolnoki Sándor tűzoltófelügyelő, Baranyai Lajos dr. mentőorvos, vitéz Jánosy Elemér százados, Andrásy Gyula mérnök voltak. A tanfolyam felügyelője vitéz Nadányi János dr. Bihar megye alispánja, aki több ízben meglátogatta a tanfolyamot és meggyőződött arról, hogy a nagyvárad hivatásos tűzoltótanfolyamon a kiképzés magasívójú. Ehhez nagymértékben hozzájárul nemcsak az előadói kar, hanem az a körülmény is, hogy a nagyvárad hivatásos tűzoltóság felszerelése ma már nemcsak teljesen korszerű és a kiképzés szempontjából sokoldalú, de a taneszközök is bőségesen rendelkezésre állanak és megkönnyítik a szakoktatást. A hallgatók ételmezési költségét teljes egészében a vármegyei tűzoltószövetség viselte, úgyszintén a szövetség látta el a hallgatókat újonnan beszerzett ruházattal is.

Törvényhatósági tűzoltótanfolyam Szolnokon. A Jász-Nagykun-Szolnokvármegyei Tűzoltó-Szövetség ebben az évben két törvényhatósági tűzoltótanfolyamot tartott, mindkét tanfolyam összes költségeit a törvényhatósági szövetség viselte. Az első tanfolyamon 55, az okt. 9—19-ig tartott tanfolyamon 39 hallgató kapott látogatási bizonyítványt. Az október 19-i záróvizsgán a vármegye képviselőjében Mohay Márton dr. várm. tűzrendészeti felügyelő, Szolnok város képviselőjében Szabó Ferenc dr.

polgármester és a tűzrendészeti kerület képviselőjében vitéz Roncsik Jenő dr. kerületi tűzrendészeti felügyelő jelentek meg. A tanfolyam kifogástalan rendezésének érdeme Puskás Ede szolnoki hivatásos tűzoltóparancsnoké.

A sátoraljaújhelyi tűzoltónap. Október havában rendezte meg a Sátoraljaújhelyi Tűzoltótötestület a hivatásos és önkéntes tűzoltók díszgyakorlatait a tűzoltólaktanya előtti téren. Nagyszámú érdeklődő figyelte végig és jutalmazta sok tapssal a kitűnően bemutatott és nagy felkészültséget igénylő gyakorlatokat. Elsőnek a kárelhárító tűzoltók mutattak be gázálarcszerelési gyakorlatokat. Nádassy Kázmér törzstűzmester vezetése alatt, majd kis-motorfecskendőszerelési és támadási gyakorlatok következtek. A látványos és nagyon jól sikerült gyakorlatok bemutatása után a polgári fiúiskola rajztermében megtartott díszközgyűlést a hivatalból távollévő Váró Indar dr. polgármester helyett Azary-Prihoda László dr. kórházi igazgató-főorvos, a tűzoltótötestület társelnöke nyitotta meg hatásos beszéddel. Beszéde során megható szavakkal emlékezett meg a tűzoltótötestület nemrég elhunyt volt agilis vezetőjéről, Vilkovszky Kálmánról, aki hosszú ideig mint parancsnok és mint járási felügyelő önzetlenül működött a testületnél. A közgyűlés néma felállással adott kifejezést az elhunyt bajtárs iránti kegyeletének. Ifj. Olchváry Dezső tb. főszolgabíró, vármegyei tűzrendészeti felügyelőhelyettes intőzött azután beszédet a tűzoltókhoz, buzdítva őket a további önzetlen, hazafias és emberbaráti munkára, majd kiosztotta az Országos Tűzoltó-Szövetség által adományozott szolgálati érmeket 26 önkéntes és hivatásos tűzoltónak. Az érmek kiosztása után a vármegyei tűzrendészeti felügyelőhelyettes a tűzoltók lelkes igyekezetét és önzetlen munkáját köszönte meg. A kitüntetett tűzoltók nevében Timár Lajos bankigazgató mondott köszönetet.

Főszerkesztő: **Breznay Imre**

Felelős szerkesztő és kiadó: **Lukács Zoltán dr.**

A Tűzoltó-Szövetség

által kiutalt anyagból
előírás szerint, mérték után
készíti a ruhákat és köpenyeket
tűzoltóegyenruha

készítő szabóság.

Czirják Elek, Budapest, XI, Northy Miklós-út 61

Telefon: 268-603

Keresztény cég!

Ajánlattal díjtalanul szolgál

KISTÉTÉNYI WALTHER E.

BUDAPEST, IV, PETŐFI SÁNDOR-UTCA 6, FÉLEMELET

**Gyárt: érmeket
rendjeleket
jelvényeket
tisztelelődíjakat**

A
Magyar Országos
Tűzoltó Szövetség
éremszállítója

Alapítva 1896

Minden nem ü
tűzoltó- és légoltalmi
felszerelési cikkek
raktárral kaphatók

Mátrai Antal és Társa Rt.

Gyár és központi iroda:

Budapest, XIII, Lomb-utca 34-36 - Telefon 299-055
Városi lerakat: VI, Teréz-körút 22 - Telefon 121-533

Gyárt: kezi- és motor-
fecskendőket, mindenfé-
le létrákat, motollákat,
vzhordó és öntöző lajtó-
kat, szerkocsikat és lég-
oltalmi felszereléseket

Szállítunk

a hatósági előírásoknak megfelelő

Ismertetés
felvilágosítás
és ajánlat
díjtalan

**MÁVAG
GYÁRTMÁNYÚ**

Telefon 133-394

hordozható benzinmotoros és kézi működtetésű fecskendőket, vízholdó-
és öntözőkocsikat, tűzoltó- és locsoló autókat a legjobb
minőségben, megbízható és tartós kivitelben.

MAGYAR KIRÁLYI VAS-, ACÉL- ÉS GÉPGYÁRAK KERESKEDELMI KÉPVISELETE RT.
BUDAPEST, VIII, MŰZSEUM-KÖRÚT 18, II.

KÖHLER ISTVÁN**FECSEKENDŐ-, SZIVATTYÚ-
és tűzoltófelszerelések gyára**

Gyárt: Modern motoros, turbinás és dugattyús
tűzoltófecskendőket, tűzoltószerkeket, felszereléseket
és szivattyútelepeket a tűzoltás és öntözés céljaira

BUDAPEST, X, KORPONAI-UTCA 21. SZÁM**FELTEN ÉS GUILLEAUME RT., BUDAPEST, I.**

a budapesti hivatásos tűzoltóság szállítója

GYÁRT: BELÜL GUMIZOTT TŰZOLTÓTÖMLŐT
kivánt méreteken és nyomásig.

LEVÉLCÍM: BUDAPEST 113. POSTAFIÓK. TELEFON: 258-880

Hazai
gyártmány!

MINIMAX

a legjobb magyar gyártmányú kézi tűzoltókészülék. Nem hason-
lítható össze a különböző utánszatokkal. Felvilágosítással szolgál a
MAGYAR MINIMAX RT., BUDAPEST
GYÁR, IRODA: VI, RÓZSA-UTCA 85. TELEFONSZÁM: 123-731

CORVIN ÁRUHÁZ RT.

BUDAPEST VIII, BLAHA LUJZA-TÉR 1-3

Csonka János gépgyára gyártja amindenhol bevált, tökéletes **tűzoltómotorokat!**

TÜZRENDÉSZETI KÖZLÖNY

A MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓ-SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én

Az előfizetési és hirdetési díjakat a Magy. Orsz. Tűzoltó-Szövetség 23.297. számú csekk számlájára lehet beküldeni. Csekkürlap minden postahivatalban kapható

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség,
szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, VI, IZABELLA-UTCA 51

Telefon: 223-254

Előfizetési ára egész évre 12 pengő

A szerkesztőség címére küldött szakcikkeket, ha közlésre alkalmasak, díjazzuk

Ajánlja a m. kir. belügyminiszter úr 126.278—1938. R. M. sz. rendeleteivel („Belügyi Közlöny” 1939. évi 5. sz.) a vármegyék, városok és községek számára

TÜZOLTÓTESTÜLETEK A LAPOT DÍJTALANUL KAPJÁK

Egy század távlatából

A „Magyar Kurir” c. ujság 1833. I. félévi 41. számában, a 330. lapon részletes hírt ad egy nagy tűzről, mely május 12-én Abaúj-Sziksó mezővárost elpusztította úgy, hogy „... három óra alatt mintegy 366 rész-szerént lak, részint borház lőn a lángok prédájává...”

A szomorú eset tudósítója nem állhatja meg, hogy lesújtó jelentéséhez némi megjegyzést ne fűzzön s azt mondja:

„Minekutánna a' gyakori tapasztalás bizonyítja, hogy a' közönséges rettegés tűz támadás alkalmával az emberek' nagyobb részét tehetetlenné teszi arra, hogy a' veszély' akadályoztatására segéd kezét nyujtson, valamint az is, hogy ilyenkor kiki igyekezzvén valamit a' lángokból kiragadni, ez által a' legbetsesebb idő elvész: valóban ohajtani lehet, hogy közelebről figyelmünkre méltatván az egyes helységeknek e' részben tett helyes intézeteiket, mint szinte a' tudós férjfiaknak szerentsés próbatételeit 's vizsgálódásait, az emberek gyermekségektől fogva mind a' városokban, mind a' falvakban bizonyos mértékben katonai módon taníttatnának arra, mint kelljen ily szerentséltenségek alkalmával a' veszélyt tzelírányos munkássággal elhárítani...”

Ime, az első javaslat tűzoltóságok felállítására vonatkozóan. Indítvány, mely rendszeres kiképzést és bizonyos katonai szellemet akar teremteni a tűzoltás érdekében. Jámbor szándék volt tehát még 1833-ban a tűzoltóság intézménye, mint maga az indítványt tevő is megmondja.

... S most ugorjunk át 108 évet.

Legutóbb tűzoltó-napot rendezett Sátoraljaújhely hivatásos és önkéntes tűzoltósága, mely eseménnyel kapcsolatban azt a hírt vettük onnét, hogy „a város közönsége a tűzoltóságot szívébe zárta.”

Milyen óriási a távolság e két időpont és a két vélemény, helyesebben jelentés között!

Amott csak jámbor szándék a megindításra; emitt már a teljes siker. Amott célkitűzés, emitt célbaérés a legszebb erkölcsi értelemben.

Nagy út volt ez. Rendkívüli nagy.

Köztudomású ugyanis, hogy a tűzoltás nálunk a céhek teendője volt a török hódoltságot megelőzően is, de azzá lett különösen a 18. században, mikor minden város megcsinálta a maga tűzrendészeti szabályrendeletét (statutumát) s ebben a tűzoltás munkáját a mesteremberek céhei között osztotta fel, megjelölve kinek-kinek a maga teendőit.

Nem maradt azonban állandó ez a tűzoltási mód, mert a céhek lassan-lassan kallódni kezdtek. A szabadelvű világ a 18. század végén itt is érezte a maga nem szerencsés hatását és nagy lökést adott ennek a visszafejlődésnek a 19. század első tizedében kiadott általános céhszabály, mellyel a Helytartó Tanács egy kaptafára húzta a céheket, kiforgatta régi egészséges konzervatív szelleméből s elvette tőlük a jogot, hogy maguk alkossák meg szabályaikat.

Igy múltá idejét a céhszabályrendszer, amelynek pedig annyi egészséges fejlődést köszönhetünk és köszönhetjük a tűzoltás megszervezett munkáját is.

Csak mikor a céhek így mindinkább háttérbe szorultak és a rendszeres tűzoltás szükséges voltát kezdték belátni: akkor kezdett jelentkezni az önkéntes tűzoltói intézmény és pedig legelőször Aradon 1834-ben, mint az abaujsziksói tudósító jámbor szándékának első fecskéje, mindjárt a rákövetkező esztendőben. Ezt azután mind több önkéntes testület szervezése követte úgy, hogy a múlt század végén szinte az egész ország megmozdult. Igaz, hogy ezeket a testületeket, kivált eleinte, a legtöbb helyen nagy ellenzéssel fogadták, de később mind többen látták be a szervezett tűzoltóság nagy hasznát, sőt szükségességét.

A nagy társadalmi erőlködés azonban még mindig nem tudott volna teljes eredményt elérni, ha ebbe az üdvös munkába az államhatalom be nem kapcsolódik a maga nagy erejével.

Ma már, hála Istennek, ott tartunk, hogy nem jámbor reménykedés a tűzoltói intézmény, hanem élő és nagyjövőjű valóság s mind több falu és város „zárja szívébe” a tűzoltóságot, legyen az akár önkéntes, akár hivatásos.

Magyar tűzoltók arcképcsarnoka

Csepreghy Pál

újpesti nyug. tűzoltófőparancsnok

Egy félszázadnál hosszabb időt töltött ügyünk szolgálatában. Életpályáján tulajdonképp nem tűzoltónak készült, de már mint fiatal ember beállott az Újpesti Önkéntes Tűzoltótestületbe s mint ilyen szolgált 1878-tól 1909-ig. Közben fontos tisztséget nyert a nagy gyárvárosban, amennyiben csővezetője lett a testületnek.

Mint tekintélyes polgár, állandóan tagja volt a város képviselőtestületének és tűzrendészeti bizottságának s annyira nélkülözhetetlen ezen a téren, hogy mikor 1909-ben hivatásos tűzoltóságot szervezett Újpest, senki más nem jöhetett szóba a vezetői állásra, mint Csepreghy Pál.

Valóban dicséretes módon és közmegelegedésre töltötte be hivatalát s így a dolog természetéből következett, hogy 1923-ban főparancsnok lett. Így szolgált még 1931 december végéig, amikor azután nyugdíjba ment.

Közben — még akkor nem volt meg a mai szervezet és az önkéntes testületek maguk választották parancsnokaikat ott is, ahol hivatásos tűzoltóság is volt — 1909-ben parancsnokává választotta az újpesti önkéntes testület, mert az ő személyében volt legnagyobb bizodalma, hogy tovább virágoztatja a régi és széphagyományú egyesületet. Mikor pedig 1931-ben nyugdíjba ment, elnökvé választotta az önkéntes tűzoltóság, ezzel is ki akarván fejezni háláját és ragaszkodását az ő közbecsülésben álló személye s tűzoltói érdemei iránt.

Csepreghy Pál tevékeny részt vett az országos tűzoltói mozgalmakban s minden közgyűlésen, országos versenyen és összejövetelen ott buzgólkodott annál inkább, mert hiszen 1923-tól 1930-ig Pest vármegye tűzrendészeti felügyelője is volt s e téren is sok és nagy érdemeket szerzett, amelyek csak fokozták az iránta országszerte megnyilvánuló megbecsülést. Már 1920-ban elnökségi előadója lett az Országos Szövetségnek és itt is 1932-ig szorgalmatoskodott.

Méltó példaképe a kitartó, soha meg nem alkuvó férfias jellemnek és következetességnek, mert a zászlót, melyre egész fiatal korában fogadalmat tett, egy egész hosszú életen át nem hagyta cserben, hanem mindig nagyobb súllyal és folyton öregedő érdemekkel szolgált.

Most már csak kedves emlékeinek él gödi szerény nyaralójában, de a tűzoltói élet minden megnyilvánulását élénk figyelemmel kíséri...

*

Életrajzi adatai: Csepreghy Pál tűzoltófőparancsnok 1857-ben Ipolyszalkán született. Tanulmányait Pesten a faipari technológián végezte, majd mind asztalosiparos bejárta Németországot, Ausztriát és Olaszországot. 1878. évben Újpesten telepedett le, ahol 1906. évben törvénybíróvá választották. 1878. évben lépett be az önkéntes tűzoltótestületbe. Kolozsváron országos tűzoltótisztá tanfolyamot végzett, 1909-ben parancsnok volt, s 1922. évben lett főparancsnok.

A Soproni Önkéntes Tűzoltó Testület 75 éves jubileuma

Ebben az évben ünnepelte a Soproni Önkéntes Tűzoltóegyesület alapításának 75 esztendő évfordulóját. Az érdemekben oly gazdag egyesület erről a jubileumáról október hó 19-én díszközgyűlés keretében emlékezett meg.

Az ünnepségek bevezetőjéül szombaton este Kamenszky Árpád dr polgármester, az egyesület új elnökének tiszteletére zenés fáklyásmenetet rendeztek, amelyre kivonultak a tagok teljes számban és a vasgár zenekara, délelőtt 10 órakor pedig egyesületi díszközgyűlést tartottak, amelyen megjelentek Kamenszky Árpád dr polgármester, Pekovits Artúr dr városi főjegyző, továbbá a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség kiküldöttei, a város előkelősége és számos érdeklődő közönség. Az ünnepség megkezdésekor Storna Miksa alelnök üdvözölte az egyesület új elnökét, Kamenszky Árpád dr-t és kérte őt, hogy olyan szeretettel és felelősségtudattal foglalja el az elnöki széket, amilyen kötelességérzettel vette át polgármesteri hivatalát. Kamenszky Árpád dr polgármester a következőket mondotta többek között: „A tűzoltó, a maga egyenruhájával, nemes hivatásával minden emberben tiszteletet ébreszt. Nemes hivatása van, mert segíti az embertársát, ha az veszélyben van. Önök városunkban hősi miszsiót teljesítenek — mondotta többek közt a polgármester — és ez ma sokkal nehezebb kötelesség, mint régen a polgárság harca volt. A város egész közönsége együtt ünnepel önökkel, mert mindenki tudja, hogy férfiasan, önzetlenül és bátran teszik meg azt a kötelességet, amit a szívük parancsol“.

Ezután Széll Elemér kerületi tűzrendészeti felügyelő az Országos Tűzoltó-Szövetség és a kerület nevében üdvözölte a jubiláló Soproni Önkéntes Tűzoltóegyesületet és a további munkára Isten áldását kérte. A Vármegyei Tűzoltó-Szövetség nevében Pozsgay Antal dr vármegyei főjegyző üdvözölte az egyesületet. Gereben Béla a Soproni Tornaegyesület nevében szólalt fel. 1856-ban — mondotta — Torna- és Tűzoltóegyesület néven együtt alakult meg a ma két egyesület és csak 1920-ban vált szét. A közös múlt sok emlékekkel és dicsőséggel oly szoros kapcsolatot font a két egyesület köré, melyet szíjjelszakítani soha nem lehet.

Ezután Obendorf K. főparancsnok emlékezett meg a távozó elnökről, Sopronyi Thurner Mihály dr-ról, majd a beszámolókra került sor. A szolgálati érmek kiosztása és a Himnusz elénekzése után véget ért a lélekemelő ünnepély, amely a 75 éves tűzoltóegyesület jubileumát volt hivatva emlékeztetessé tenni. A közgyűlést megelőző nagy tűzoltó bemutató gyakorlat a zuhogó eső miatt elmaradt.

Hazánk legrégebb, több mint 121 éve fennálló
tűzoltószergyára

Seltenhofer Frigyes Fiai

Alapítva 1816

magy. kir. udvari szállítók

S o p r o n

Legelső tűzoltószersz., kút-, szivattyú- és gépgyár, harang-, fém- és vasöntőde. A párisi világkiállításon nagy aranyéremmel, azonkívül sok arany- és ezüstéremmel, valamint díszoklevéllel kitüntetve. Gyárt: motorfecskendőket, kocsifecskendőket, különféle tűzoltószereket és felszereléseket. Kedvező fizetési feltételek és sokévi jótállás. Költségvetést és kiszállást díjmentesen eszközölünk.

A IX. járási tűzrendészeti tanfolyam hallgatóinak tatabányai tanulmányi kirándulása

A Magyar Általános Kőszénbánya Rt. tulajdonát képező Tatabánya bánya- és ipartelepét tekintették meg 1941 november 11-én a IX. járási tűzrendészeti tanfolyam hallgatói, dr. vitéz Kiss Lajos országos tűzrendészeti felügyelő, székesfővárosi tűzoltófőparancsnok, László István országos tűzoltó szövetségi főtítkárr, valamint öt székesfővárosi hivatásos tűzoltótiszt vezetésével.

A tanulmányi kirándulás célja volt, hogy a tanfolyam hallgatói lássák, miként ültetődnek át a valóságba mindazon törvények, rendeletek, melyeket a felsőbb tűzrendészeti hatóságok adnak ki, hogy a mai kor követelményeinek megfelelően biztosítsák a még mindig csonka hazánk meglévő és megvalósítandó értékeit.

Az első, amit megtekintettek, a bánya- és ipartelep központi bányamentő és tűzoltó állomása volt, melynek modern, minden tansegédlettel ellátott nagy tantermében Tülesch Alfréd okl. bányamérnök, bányafelügyelő, a bányamentő és tűzoltóállomás vezetője ismertette a bánya- és ipartelep keletkezését, fejlődését, a külszíni tűzrendészetet és légoltalmat.

Előadásának bevezetéseképpen megemlítette, hogy a IX. században a gőzgép általános használatbavételével világszerte megindult a szénnek felkutatása, mint olyan energiáé, melyre feltétlenül szükség volt. Ez a szükségesség ösztökélte az akkori szak-, de különösen üzleti embereket arra, hogy hazánk széngazdag földkincseit felkutassák, feltárják és az általános iparosodás szolgálatába állítsák. Ilyen céllal alakult a Borsodi Szénbányák Rt.-nak keretén belül egy kutató társaság, mely később a tatabányai szénmedence feltárása után a Magyar Általános Kőszénbánya Rt. cégelnevezést vette fel. A feladattal megbízott geológusoknak nemcsak a Vértes- és Gerecse-hegység által alkotott szénképződésre alkalmas geológiai felépültsége, hanem a szénnek Vértesomlói községben külszíni szénkibúvása és annak már a XVIII. században primitív eszközökkel történő (csak a külszínhez közel eső részeket sikerült lefejteni, amennyiben a néhány literperc vízbetörés a bányászatot megfullasztotta) kibányászása adták a biztató támpontokat. Az első fúrások meddők voltak, már-már kedvetvesztve felhagytak a további kutató fúrásokkal, amikor az egyik fúrólyukban átfúrták a tatabányai szénmedence hatalmas széntelepét.

Az elért óriási siker következtében egymásután kezdtek a Budapest—Bécs vasúti fővonal mellett az aknákat telepítését és az 1895. Karácsony este kihozott első szénecsille nyomán amerikai stílusú fejlődésben épült ki Tatabánya bányászata, mely ma nemcsak csonka hazánk, hanem Közép-Európa egyik legnagyobb teljesítményű bányatelepe.

A szénbányászat fejlődésével egyidőben a Vállalat Igazgatósága gondot fordított arra is, hogy a véletlen szerencse következtében a külszínen található ásványkincseket is a gazdasági vérkeringésbe állítsa. Így a Gerecse-hegységet alkotó triász és eocén mészkő feltárásával indult meg a mészkőbányászat, mely ma Európa első helyén áll. A termelt mészkő értékes alapanyagot szolgáltat a mészegető körkemencéknek, a portland-, bauxit cementgyáraknak, a Karbidgyárnak,

a zuzalékkövet pedig jól használják vasuti pályatest és cementbeton építkezésnél.

Ugyancsak a szén felett terül el az eocén márga, mely a mészkővel együttesen alkotja a portland cementgyár alapanyagát. Ezen adottságok alapján építette meg a Vállalat még 1911-ben hatalmas portland cementgyárát, melyhez a későbbi időkben épült a bauxit cementgyár. Közvetlen a cementgyár mellett épült a Karbidgyár, a Ferrósilíciumgyár és a Szénleparló.

A széntermelés következménye folytán termelt porszén házi tüzelésre történő felhasználhatósága céljából épült a brikettgyár, mely ma hazánk legnagyobb brikettet előállító üzeme.

A kor követelményeinek megfelelően építette fel a közelmúltban a vállalat az alumíniumgyárát, mely a jelenlegi bővítés befejezése után, igen jelentős nyers alumíniumot gyártó üzem lesz.

Az említett üzemek elektromos energiaszükségletét biztosítja a hatalmas centrálé, melynek fűtőanyagául a gyöngébb minőségű, ú. n. palásszenet használják fel.

Az elmondottak után az előadó áttért a bánya- és ipartelep külszíni tűzrendészet ismertetésére. Tekintettel az üzemek sokféleségére, a tűzrendészeti problémák igen tagoltak. Általános elvként mindig a megelőző tűzrendészet szabályait tartják szem előtt. Mindenkor és mindenhol, még akkor is, ha az nagyobb költséggel jár, a tűzbiztonság tökéletesebb elérésére törekszenek. Ilyen előrelátásnak köszönhető, hogy a tüzek igen ritkák. Növeli a tűzbiztonságot az is, hogy az üzemekben foglalkoztatott munkások az elemi tűzoltás szabályaira ki vannak oktattva s így nagyon gyakran előfordul, hogy míg a hivatásos tűzoltóság a tűz színhelyére kiér, az ott dolgozó munkások, a minden üzemnél bőséges mennyiségben elhelyezett tömlő, sugárcső, kézi tűzoltókészülék stb. segítségével a tüzet már csirájában eloltották.

A mai kor igényeit mindenben kielégítő épületben van elhelyezve a központi hivatásos tűzoltóság, mely a legmodernebb motoros, vegyi stb. tűzoltószerekkel van felszerelve. Helyszüke miatt lehetetlenség az összes szerek ismertetése, elég, ha azt említjük csak meg, hogy jelenleg az egyes üzemeknél elhelyezett tűzoltótömlő mennyiségén kívül, 8 kilométer tömlőhosszal rendelkezik.

Az egész bánya- és ipartelep modernségének megfelelően a légoltalom is hasonlóan van megszervezve, amelynek keretén belül a zavartalan munka biztosítása céljából, a tűzoltóság nemcsak a tűz, hanem a kár-elhárítás szolgálatába is be van állítva.

A nagy tetszéssel fogadott előadás után György Béla bányafőmérnök, a bányamentő- és tűzoltóállomás helyettes vezetője szólott a bányatűzrendészetéről. Előadásának elején ismertette a szén keletkezését, majd áttért azon veszélyek ismertetésére, melyek már a szén keletkezésével egyidőben állanak elő, s csak a feltárást várják, hogy hatásukat kifejthessék. Így megemlékezett a sujtólég, szénsav, és szénporrobbanás veszélyéről, melyek a szénbányászat történetében számtalanszor igen nagy baleseteket idéztek elő. To-

vábbiakban szólott ezen veszélyek eliminálásáról, majd a bányatüzek keletkezését és eloltását magyarázta el.

Minden szénbányában keletkezhetnek tüzek. Vannak bányák, ahol a tűzveszély kisebb, vannak viszont bányák, ahol a veszély nagyobb. A sujtólég előfordulása, a szén oxigén felvevőképessége, a szén és mellékzet bitumentartalma mind olyan tényezők, amelyek a tűzveszélyt fokozzák.

Általában a bányatüzek keletkezését az alábbiakban lehet csoportosítani: a) szándékosságból eredő tüzek, b) mechanikai, tehát surlódásból eredő tüzek, c) vegyi átalakulásból eredő tüzek és d) sujtólég, illetve sujtólégrobbanás folyamánként előálló bányatüzek.

a) Szándékosságból eredő tüzek a legritkábbak, még pedig azért, mert a bányában alkalmazott munkások megválogatása, állandó ellenőrzése, továbbá az ide vonatkozó rendszabályok majdnem lehetlenné teszik a gyújtogatást.

b) A mechanikai, illetve surlódásból eredő tüzek már gyakoribbak. A szén kibányászása következtében előálló fedőrétegek utánereszkedése, különösen akkor ha a széntelep elvetődésekkel zavart, az ú. n. vetőlapok mentén elcsúszások történnek, melyek egymáson surlódva hőt fejlesztenek s így a közbekerült szenet, de különösen a könnyebben gyúló ként hamarabb begyújtják.

c) A leggyakoribbak a vegyi átalakulásból eredő tüzek. Majdnem minden szén oxigénfelszívóképességgel bír. Ha az oxigénfelszívódás gyors vagy gyorsabb, a szén öngyullad. Ugyanez áll a szénben lévő szabad kénre, mely még jobban szívja magába az oxigént és így hamarabb begyullad, mintegy közvetíti a szén begyulladását. De majdnem minden szénben, különösen annak mellékközeteiben a szén keletkezésével egyidőben csigák, kagylók kerültek, melyeknek mézskőhéjuk, a szén keletkezésével előálló hőhatásra égetett mésszé alakult át. A feltáráskor ezen égetett mészt, vízzel vagy a levegő vízgőzével kerül érintkezésbe s így oltott mészt keletkezik, mely vegyfolyamat hőfejlődéssel járván, a széntelepek begyulladását idézi elő.

d) Nem mindig, de nagyon gyakran a sujtólég vagy szénporrobbanások is okoznak bányatüzeket, melyek a maguk nemében igen veszedelmesek, mert nem fokozatosan fejlődnek, hanem egyszerre nagyobb területen, igen intenzíven lépnek fel.

A bányatüzek meggátlására is, a leghatásosabb eszköz a preventio, a megelőzés. A helyesen megválasztott feltárási rendszer, fejtési mód, a kibányászott üregek betömése, illetve iszapanyaggal való eliszapolása, a jó fenntartás, a nyílt lángú tüzek bányabeli használatának eltiltása, a dohányzási tilalom, a helyes szikramentes elektromos szerelés, a biztonsági benzínlámpa bevezetése, nem utolsó sorban a bányamunkás-ság, de különösen az altiszti kar alapos kioktatása mind igen célravezető intézkedések.

Természetesen az imént felsorolt intézkedésekkel a bányatüzeket teljesen kiküszöbölni nem lehet. Azok, különösen a mechanikai és vegyi eredésűek továbbra is veszélyeztetik a bányászatot. Így tehát eloltásukról gondoskodni kell, amire szolgál a telep nagyszerűen felszerelt, teljesen modern bányamentőállomása, és az ott kiképzett bányamentő legénység (bányatűzoltók). A feladat nem olyan egyszerű, mert a keletkezett égéstermékek emberi szervezetet mérgező mindenkor jelenléte, külön bányamentő készülékek használatát követeli, melyekben a munka nagyon nehéz, amihez hozzájárul még a mozgási lehetőségek erős korlátozottsága.

Eppen ezért a legfontosabb feladat, hogy a már gerjedő kezdő tüzet észrevegyük. Miután a bánya összes folyosóiban állandó mesterségesen előidézett légkeringés van és annak minden egyes folyosóját úgy munkanapokon, mint pedig ünnepnapokon állandóan, bizonyos szabályos, de rövid időközökben be kell járni, a tűz kezdődő jelenlétét az ellenőrzéssel megbízott altisztek az esetleg szokatlan melegebb levegőáramlásból, de különösen a kezdődő bányatűz elsődleges szénlepárló termékek jellegzetes szagáról kell, hogy észrevegyék. Ilyenkor a tűzoltás csak abból áll, hogy megfelelő helyeken telepített fűrólyukakban hőmérők segítségével a tűzfészket megállapítsák és utána azt „kikaparják”. Ha a tűz nagyobb méreteket öltött, úgy a kikaparásnál hűtő vízszugárlocsolást alkalmaznak. Olyan esetekben, amikor már attól kell tartani, hogy az ácsolatok is meggyulladnak, vagy már égnak, a levegőtől való teljes elzárás vezet csak célra. Ez történhet deszkagátolással, döngölt agyaggátakkal, téglagáttal, vagy ami a legbiztosabb, a tűz teljes beiszapolásával. Adódtak azonban már olyan esetek is, hogy az égész bányát kellett elfalazni.

A megtartott előadások után, a hallgatók a tűzoltóság szerkocsijain megtekintették az üzemeket, ahol a valóságban volt alkalmuk meglátni azt a nagyvonalú munkát és termelést, melyet eddig csak hallomásból ismertek.

Az elfogyasztott ebéd után, a bánya- és ipartelep népjóléti intézményeit tekintették meg. Színház, ezer személyes mozi, munkáskaszinó, strandfürdők, erdei iskola, gőzfürdő, park megtekintése után, azzal a jó érzéssel utaztak el a hallgatók, hogy amit hallottak és láttak, tudásukat nagyban gyarapította és ennek a ténynek tudatában mondott vitéz Kiss Lajos dr országos tűzrendészeti felügyelő, tűzoltó főparancsnok köszönetet a vállalat jelenvolt tisztviselőinek, azzal hogy köszönetét az Igazgatóságnak tolmácsolják.

(L. I.)

Mindennemű **létrák,**
tűzoltó- és légoltalmi felszerelések
beszerzési forrása
Metzker Ferenc
Budapest, XI, Horthy Miklósi-út 35
Telefon 456-368

Az összes
„TOTAL”
rendszerű tűzoltókészülékek és berendezések gyártási jogának magyarországi engedélyese

Legújabb készülékünk és berendezésünk az
„ÜSTÖKÖS-TOTAL” léghaboltó-rendszer.
LIGETI és BIRÓ Budapest, V, Árpád-u. 19
ismertetővel készséggel szolgálunk. **TELEFON: 127-799**

Lomtalanítás és lángmentesítés

A lomtalanítás és lángmentesítés egyaránt fontos kérdéseit tárgyalja a „Die Sirene”. Az érdekes cikket fordításban közlöm észrevételeimmel együtt.

„Padlástereink legfontosabb alkatrészei fából készültek. Célunk az, hogy ezt a fát égés ellen a lehetőség határáig védjük. A lángmentesítés vegyi anyagai két-félék. Az egyik csoport hőhatásra megüvededik, kemény réteget alkot, amely a hőt és a lángot nem engedi át; ilyen a borax, a szilikátok és a foszfátok. Az anyagok másik csoportja éghetetlen gázokat választ ki, amelyek a lángot elfojtják. Ilyenek többek között a fenol és a nátriumkarbonát. Hatásosságukkal most nem foglalkozunk, az azonban bizonyos, hogy lángmentesítő-anyagokkal a tűzveszélyt teljesen megszüntetni nem lehet. A lángmentesítőanyag csak ideig óráig tud a tűz hatásának ellenállni. A német birodalmi légügyi miniszter is leszögezte, hogy egészen közel keletkezett nagy tűz esetén a jó lángmentesítő anyagok is hatástalanokká válnak. Ezeknek az anyagoknak aránylag nagy ára következtében, vagy csak igen vékony réteggel kenik be a fát, vagy teljesen eltekintenek a lángmentesítőanyag használatától.

A költségeket viselő háztulajdonosnak és bérlőknek lángmentesítő anyagtól való tartózkodása annál is inkább érthető, mert ezeknek az anyagoknak a hatása csak ideiglenes. Egy nagyobb épület lángmentesítésének költsége mintegy 1000 Márka. Ehhez járul még, hogy a gyakorlat azt mutatja, miszerint a tetőgerendázat a gyújtóbombáktól csak igen ritkán gyullad meg, ha a padláson nincsen egyéb raktározott anyag vagy hulladék. Még a padlástér egyes részeit elrekesztő deszka- vagy léckerítések is aránylag kevésbé gyúlékonyak, mint azt általában gondolni lehetne. Ilyen padlástereken az önvédelmi szervezet, nevezetesen a házi légoltalmi őrség is könnyen olthatja el a keletkezőben lévő tüzet. Néhány vödör víz, egy ügyesen kezelt tűzcsapó vagy homok az esetek túlnyomó részében elegendő volt a szabályszerűen lomtalanított padlástérben a nem lángmentesített tetőszerkezet égésének elfojtására.

Kiürített padlásterek lángmentesítésére tehát általában nincs szükség. Ha azonban a padláson nagyobb mennyiségű éghető anyag van, mindíg számítani lehet a tűz gyors terjedésére. A lángmentesítőanyagok használata ilyen éghető anyagokkal túltömött padlásban is természetesen bizonyos mértékig csökkentik a tűzveszélyességet, de egyáltalán nem akadályozhatják meg azt.

A lángmentesítőanyagok használatát tehát csak bizonyos meghatározott esetekre kell korlátozni. Elsősorban olyan helyeken jöhet számba a lángmentesítés, ahol gazdasági vagy üzemi okokból a padlásteret nem lehet kiüríteni, vagy ahol nehezen hozzáférhető épületrészekről van szó, pl. templomtornyok, gyülekezőhelyek és kiállítási csarnokok padlásterén. Gyülekezőhelyek minden díszítőanyagát, zászlóit, stb. úgy kell lángmentesíteni, hogy egyáltalán ne lobbanhassanak lángra, s legfeljebb elszenesedésük legyen lehetséges. Fafalakat és faalkatrészeket is bizonyos magasságig lángmentesíteni kell új építkezés esetében is.

A lakóházak légoltalmának a tűzveszedelem szempontjából legcélszerűbb óvrendszabálya a padlás fel-

jes kiürítése. Minthogy a teljes kiürítés gyakorlati keresztülvitele gazdasági okokból sokszor nem lehetséges, nem a padlás teljes kiürítése van elrendelve, hanem csak a hulladékanyag tárolása van tiltva, vagy felesleges, illetőleg másutt elhelyezhető tárgyak nem maradhatnak a padláson. A rendészeti hatóság azonban elrendelheti a padlástér teljes kiürítését is. Ilyen intézkedés kiadása azonban esetről-esetre külön elbírálás alá esik.

A tűzrendészeti óvintézkedés célja tehát a lakóházban elsősorban az éghető anyagot lehetőleg teljesen eltávolítani, azaz a padlásterek lomtalanítása és fokozott légiveszély esetén teljes kiürítése. A lángmentesítés alkalmazását a lakóház padlásterén nagy anyagi megterhelés és sok másirányú légoltalmi kötelezettség miatt (végleges- vagy szükségóvóhelyek építése, elsőtétítő felszerelések és egészségvédelmi eszközök beszerzése, tűzfalak áttörése, a padlások és pincék használatának korlátozása) sem a háztulajdonos, sem a lakók nem fogadják örömmel. Ezzel szemben a lakosság elfogadta a lomtalanítást s ezt féltétlenül végre is kell hajtani.

A „Die Sirene” közleménye lényegében megegyezik egy két évvel ezelőtt elhangzott német illetékes nyilatkozattal (V. ö. Légoltalmi Közlemények. 1940. 256.) Meg kell állapítanom azt is, hogy a magyar álláspont megegyezik a közlemény tartalmával. Az erre vonatkozó magyar irodalomból idézem „Tűzvész megelőzése vegyi anyagokkal a légoltalomban” című munkámat: „Olyan anyagot, mely a faszerkezetet éghetlenné tenné, nem ismerünk. Éppen ezért a faanyagok éghetlenné tételével még elméletben sem foglalkozunk. A lángmentesítőanyagoktól csak az égés, illetőleg a lángralobbanás késleltetését és megnehezítését kívánjuk, mert ezáltal a gyújtóanyagoknak a hatását nagymértékben csökkentik és az általuk meggyújtott fának csekély területen való lassú elszenesedése érhető el. A célt elértük, mert a forgalomban levő megfelelő anyagok a lángralobbanás megnehezítésére alkalmasak. A légoltalom tűzveszedelme szempontjából ezzel az eredménnyel meg kell elégedni és ott, ahol a tűzoltás meg van szervezve, — mint Csonkamagyarországon — meg is elégedhetünk. Bizonyosra vesszük, hogy a tűzoltóság úgy fogja fel a lángmentesítés kérdését, mint újabb eszközt a tűzoltói munka elősegítésére.” Igaz ugyan, hogy előbb vagy később a védett fa az előálló magas hőmérsékleten mégis lángra lobban. De az az időnyereség, amely az égés okozójának megjelenése és a meggyulladás bekövetkezése között a lángmentesítő anyag felkenésével érhető el, rendkívüli jelentőségű és lehetővé teszi a más esetben eredménytelen oltást. A légitámadás után az óvóhelyről a padlásra érkező tűzoltóosztag a késve és nehezen meginduló tűzzel még megbirkózni képes. Ezért a faszerkezeteknek lángmentesítő anyaggal való védelme különösen a légoltalomban nagy jelentőségű és oly elővigyázatosági rendszabály, amely nem hagyható figyelmen kívül.

A megfelelő anyaggal és előírászerűen végzett lángmentesítés természetesen ugyanúgy védelmet nyújt a ki nem ürített, mint a lomtalanított padlástérben, csupán az utóbbi esetben a lángmentesítés alkal-

mazása kevésbé indokolt. A „Die Sirene“ cikkében felsorolt esetekben is nyilván azért javasolják a lángmentesítőanyag alkalmazását, mert védelmet nyújt, ellenkező esetben az alkalmazása indokolatlan volna. A megfelelő anyag forgalombahozatala és a lángmentesítés előírás szerű végrehajtása ellenőrzés kérdése, amely Magyarországon részben már szabályozva van és részben szabályozás előtt áll.

Hogy a faanyagot a lángmentesítőanyag nagy ára miatt csak igen vékony réteggel kenik be, magyarországi viszonylatban nem áll meg. A m. kir. iparügyi miniszter által eddig engedélyezett magyar lángmentesítő anyagok használati utasítása egyöntetűen így szól: „Jól felkeverendő, száradás után mégegyszer, összesen tehát kétszer mázolandó.“ De ennél tovább is kell mennünk, mert a magyar rendelet előírása szerint a lángmentesítőanyag csomagolásán fel kell tüntetni az 1 m² gyalult jegenyefenyő-felület kezeléséhez szükséges mennyiséget (kilogrammban) és az engedélyezés alkalmával a hatóság által megállapított pontos használati utasítást. Ezenkívül a használati utasításban tájékoztatást kell adni arra vonatkozólag is, hogy gyalulatlan jegenyefenyő, vagy más fánemek egy m² felületének kezeléséhez mennyi anyag szükséges kilogrammban. (81.200/eln. lgv. 1940. H. M. sz. rendelet 10. sz. melléklete C. pontja; MOSz 802. szabv. IV. I.). Természetes tehát, hogy a lángmentesítést végző cég ezt a feltüntetett és elegendő védelmet nyújtó mennyiséget felmázolni tartozik. Ennek a megállapítása szintén a szabályozás alatt álló ellenőrzés feladata. A már eddig is megtörtént hatósági ellenőrzés több esetben megállapította, hogy az előírt adatokat a lángmentesítőanyag hordóján nem tüntették fel és ezért az anyagot forgalombahozó cég ellen a kihágási eljárás haladéktalanul megindult. De megindult olyan esetben is, amikor a lángmentesítőanyagból vett minta nem felelt meg az idézett honvédelmi miniszteri rendelet követelményeinek; ilyen esetben ítéletet is hoztak már.

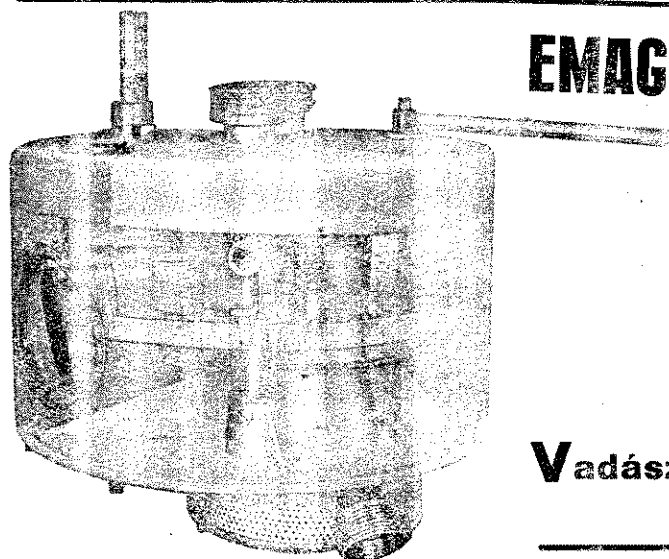
Az imertetett német állásponttal lényegükben megegyeznek a lángmentesítésre vonatkozó magyar rendeletek is. 1940 május 1-én lépett életbe a Fővárosi Közmunkák Tanácsának 2.500/1940. sz. rendelete, amely Budapest területére érvényes új Építésügyi Szabályzat. A szabályzat a lángmentesítést csak Bu-

dapest területén és ott is csak a sűrűn beépített, illetve veszélyeztetett, a rendeletben pontosan megjelölt területen (159. §) és kizárólag az épülő új házak és bizonyos nagyobb átalakítások esetében teszi kötelezővé és csak lehetővé teszi, hogy a megjelölt területen kívül is elrendeltessék a tetőszerkezetek lángmentesítése. De egyezik a német nyilatkozat a tűzrendészet újabb szabályozásáról szóló 180.000/1936. B. M. sz. rendelettel, az ú. n. Tűzrendészeti Kódex előírásaival is, amely a belső faszerkezetek lángmentesítését előíró első érvényes magyar jogszabály és amely lehetővé teszi, hogy a tűzrendészeti hatóság elkerülhetetlen szükség esetén, különösen légvédelmi okokból, elrendelheti a lángmentesítést (77. §). Végül pedig a m. kir. honvédelmi miniszter Budapest székesfőváros polgármesterének azon javaslatához járult hozzá, hogy a második csoportba sorolt építmény légoltalmi tervét felülbíró bizottság a lángmentesítés kötelező használatát előírhatta. (81.102/eln. lgv. 1940. sz. leirat.)

Ami az árat illeti, Magyarországon olcsóbb a lángmentesítés, mint Németországban. Egy négyszobás, kb. 20×12 méteres alapterületű épület lángmentesítésének ára mintegy 400 P, egy kb. 400—500 m² padlástér alapterületű bérház lángmentesítése mintegy 1000 P-be kerül.

Látjuk tehát, hogy csak a főváros megjelölt területeinek új épületeire írja elő hatósági rendelet a kötelező lángmentesítést és országos viszonylatban csak bizonyos indokolt, vagy elkerülhetetlen esetekben annak előírását teszi lehetővé. A lángmentesítésre vonatkozó előírások tehát nem mondhatók szigorúaknak. Legutóbbi értesülésünk szerint Németországban új házaknál sem kötelező a lángmentesítés, de érthető, mert az új építkezéseknél nagyvárosokban a fa alkalmazását mellőzik. Ami a lomtalanítást illeti, kétségtelenül szükséges tűzvédelmi előírás, amelynek fokozatai illetőleg teljes mértékű végrehajtása a német módszerrel azonos szellemben nyert szabályozást Magyarországon is. Ezideig csak a lomtalanítás volt kötelező, a teljes kiürítés még nem.

Förster Rezső.

EMAG—Szilvay-rendszerű

szabadalmazott mélyszívó

motorfecskendő

8 m-nél nagyobb vízmélységből is szállít vizet.

Készül: 130, 200, 400 liter/perc teljesítményű kivitelben.

Kérjen ismertetőt és árajánlatot.

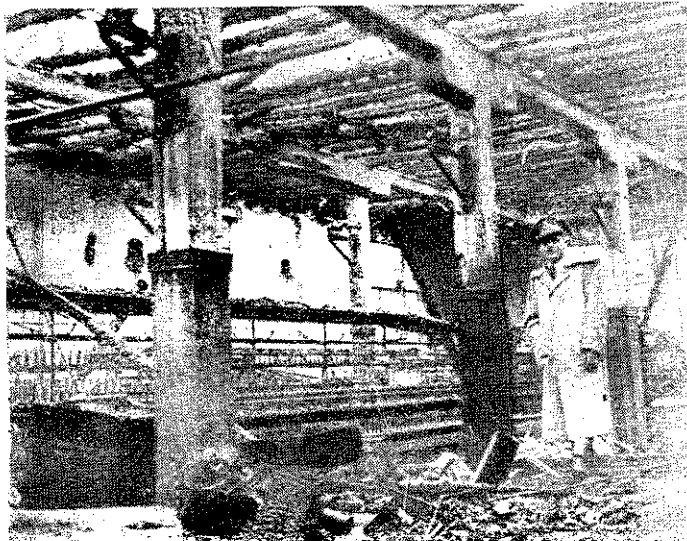
Megfelel a 180.000/1936. számú B. M. rendelet előírásának.

Vadásztöltény-, Gyutacs- és Fémárugyár rt.

Budapest, V, Mérleg-utca 3 — Telefon: 183-820

Gyári tűz

Folyó évi november hó 4-én este 1/8 óra tájban az újpesti tűzoltóság kapuügyeletese telefonon jelentette a szolgálatvezetőnek, hogy a laktanyától délkeleti irányban az égbolton nagy tűz fénye látszik. Mivel ebben az irányban Budapest igen közel fekszik Újpesthez, a szolgálatvezető és az ügyeletes tűzoltótiszt abban a hiszemben voltak, hogy a tűz Budapest területén van. Néhány perccel később, a tűz észrevétele után, amikor már Budapesten feltétlenül meg kellett történnie a riasításnak, az ügyeletes tűzoltótiszt felhívta a budapesti tűzoltóság központját, hogy érdeklődjék a tűz holléte felől. A legnagyobb csodálkozására hallotta, hogy még a budapesti tűzoltóság sem kapott

A gyár földszinti géptermeinek pusztulása

jelzést a tüzesetről, annak ellenére, hogy a tűz fényét Újpest irányában ők is látják. Erre az újpesti ügyeletes tiszt azonnal elrendelte az őrség riasztását és találmora két szerrel megindult a tűz irányára felé.

Újpest és Budapest határa közelében, de még Újpest területén fekvő Széchenyi-térre érkezve az őrség elé szokatlan méretekből kifejlődött tűz körvonalai bontakoztak ki, nagyszámú nézőközönségtől körülvéve.

A hatalmas méreteket öltő tűz a Warnsdorfi Bélésszövő Rt. gyártelepén pusztított, mely az őrség megérkezésekor már a földszinttől a padlásig teljesen lángtengerbe borította a gyártelep mintegy 60 m hosszú és 25 m széles egyemeletes épületét. Az őrség az ügyeletes tűzoltótiszt rövid, de alapos helyszíni szemléje után hét sugárral támadta meg a tüzet, illetve kezdte meg a még nem égő részek védelmének biztosítását. Szerelve lett az I. számú gépkocsiról vízvezetékre szerelt tápláló tömlővel 1 mótoros sugár, mely megosztás után az I. számú sugár az égő épület nyugati, a 2. számú sugár a déli felében, a II. sz. gépkocsiról szívótömlővel vízvezetékre szerelt 2 mótoros sugár pedig megosztása után a 3. számú sugár az épület lépcsőfeljáróján keresztül vezetve a még nem égő, de erősen veszélyeztetett szomszédos tetőszerkezetet védte, a 4. számú sugár ugyancsak a lépcsőfeljárón felhatolva az első emeleten égő műhelyrészt, az 5. számú sugár pedig megosztás után kihúzó létrán ke-

resztül az égő tetőszerkezetet, a 6. számú sugár pedig a földszinten égő műhely felszerelését és végül a 7. számú sugár, mely a Római-utca és Brüsszeli-út sarkán levő tüzesapról lett szerelve, — az égő épület keleti részében levő bejáraton keresztül támadta meg a már óriási méretekből égő tüzet.

Az ügyeletes tűzoltótiszt a tűz után érdeklődött a gyártelepen tartózkodó éjjeli őrtől, hogy miért nem jelezte a tüzet az őrségnek, amikor észrevette. Érdeklődésére azt a felvilágosítást kapta az éjjeli őrtől, hogy az első percekben, amikor még a tűz kezdeti stádiumban volt, próbálkozott a tűz eloltásával s csak akkor akart tüzet jelezni, amikor már a tűz eloltása nem sikerült. Jellemző az idő hiábavaló elfecsérlésére, hogy mire az éjjeli őrség a tűzoltóság értesítésére határozta el magát, akkorra már a közelben lévő telefonvezetékek

A gyár emeleti műhelyterméből és tetőszerkezetéből ez maradt meg

a tűz következtében annyira megrongálódtak, hogy az őrséget felhívni nem lehetett.

A tűz méreteitől és látványosságától eltekintve, különösebb érdekességgel nem bírt. Égett az épület a földszinttől a padlásig, illetőleg tetőszerkezetéig teljes egészében. A tűzoltóság kiérkezésekor a tűz, még a földszintre vonatkoztatva is teljesen nyílt volt, mert a tetőszerkezet, s a közbenső fedémszerkezetek is elégték, s így az egész épületrész egy nyitott lángtengert képezett az épület balszárnyán. A tűz az épület jobbszárnya felé terjedt, de a tűzoltóság a terjedést azon a helyen fogta meg, ahol azt kiérkeztek találta. Közöljük azonban a tűz körülményeit és a kiégett épület fényképeit, hogy hű képét mutassuk, milyen óriási vagyoni érték pusztulhat el: *elkésett tűzjelzés miatt.*

Ennél a tüznél is bebizonyosodott, hogy a jól felszerelt és kiképzett tűzoltóság a nagyobb tüzeket is megbízhatóan el tudja határolni, s a még nem égő értékeket meg tudja menteni. Ne kísérletezzen tehát senki, hanem tanulságul jegyezze meg mindenki, hogy a tűz elfojtására a helyszínen lévők csak abban az esetben vállalkozhatnak, ha legalább egy személy azonnal jelzi a tüzet. Egy személy jelenléte esetén azonban az első teendő mindig a tűzoltóság értesítése s csak ez után szabad a kéznél lévő tűzoltóeszközökkel a tűzoltóság megérkeztéig a tűz elhatárolását vagy eloltását megpróbálni.

Szobellédy Lajos

HIVATALOS RÉSZ

Sopron szab. kir. thj. város polgármesterétől.
22.281—1941. I. szám.

Pályázati hirdetés

Sopron szab. kir. thj. városnál újonnan szervezett, a XI. fizetési osztályba sorozott, egy tűzoltóság-felügyelői állásra pályázatot hirdetnek.

Az állásra a 180.000—1936. B. M. sz. rend. 11. §-ának 3. és 4. bekezdése, illetve a 4. bekezdést módosító 115.200—1938. B. M. sz. rendelet szerint olyanok pályázhatnak, akiknek legalább érettségi bizonyítványuk, vagy ezzel egyenrangú iskolai végzettségük van, a magyar országos tűzoltótisztképző tanfolyamon tűzoltótiszt oklevelet szereztek, katonai szolgálatot teljesítettek s az 1883:I. tc. 1. §-ának a) és b) pontjában felsorolt kellékek fennforgását igazolni tudják.

Az állást kinevezés útján a város főispánja tölti be.

A pályázati kérvényeket 1941 december 15-ének déli 12 órájáig kell iktató hivatalomban benyújtani.

A későn érkező vagy hiányosan felszerelt pályázatot figyelembe venni nem fogom.

Sopron, 1941 november 22.

Kamenszky Árpád dr sk., polgármester

Pályázati hirdetés

Újvidék thj. város hivatásos tűzoltóságánál rendszerített és a VIII. fizetési osztályba sorozott tűzoltófőparancsnoki, a X. fizetési osztályba sorozott tűzoltófelügyelői és a XI. fizetési osztályba sorozott tűzoltó segéd-felügyelői állásokra pályázatot hirdetnek.

Mindhárom állás az 1936: X. tc.-ben meghatározott képesítéshez van kötve.

Az állások betöltésénél előnyben részesülnek a 180.000—1936. B. M. számú rendelet 11. §-ában és a 7520—1941. M. E. számú rendelet 4. §-ában felsoroltak.

Felhívom mindazokat, akik ezen állásokra pályáznai óhajtanak, hogy saját kezűleg írt kérvényüket megfelelően felszerelve a m. kir. belügyminiszter úrhoz címezve, nálam legkésőbb december hó 10-ig nyújtsák be.

Újvidék, 1941 november 19-én.

vitéz Nagy Miklós dr sk., polgármester

Pályázati hirdetés

A 180.000—1936. B. M. számú rendelet alapján pályázatot hirdetnek Máramarosziget m. város hivatásos tűzoltóságánál üresedésben lévő tűzoltótiszt-gyakornoki állásra.

A pályázati kérelmek Máramaros vármegye főispánjához címezendők és Máramarosziget m. város polgármesteréhez 1941. évi december hó 10-ig adandók be.

Máramarosziget, 1941 november 17-én.

Polgármester

Sapkák, rangjelzések, paszományok, gombok, jelvények, rőzsekések, asbestruházat és mindenféle egyéni tűzoltósági felszerelések. Raktárról azonnal szállít

Mátrai Antal és Társa Rt. Budapest

Városi üzlet: VI. Teréz-körút 22

Telefon: 121-588

Gyár: XIII. Lomb-utca 34-36

A Magyar Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyam parancsnoka a belügyminiszter úrhoz tett előterjesztésében 1942. évben két járási tűzrendészeti felügyelői tanfolyam és egy Magyar Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyam tartásának engedélyezését kérte. A X. járási tűzrendészeti felügyelői tanfolyam 1942. évi február hó 16-tól április hó 25-ig, a IX. Magyar Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyam pedig 1942. évi május hó 11-től december hó 12-ig tart. A felvételi kérelmek beadási határideje a X. járási tűzrendészeti felügyelői tanfolyamon 1942. évi február hó 3-án, a IX. Magyar Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyamon pedig 1942. évi április hó 27-én van. Kellő számú hallgató jelentkezése esetén 1942. év május—június havában kerülne megrendezésre a XI. járási tűzrendészeti felügyelői tanfolyam. Minthogy igen fontos nemzetvédelmi érdekek fűződnek ahhoz, hogy az ország valamennyi tűzrendészeti hatóságának szakképzett tűzrendészeti szakértője legyen, jóelőre felhívjuk a tűzrendészeti felügyelők figyelmét, hogy már most tegyenek javaslatot felettes hatóságuknak a tanfolyamra kiküldendő tisztviselők kijelölésére és megfelelő helyettesítésére, mert így ki lehet küszöbölni azokat a multban előfordult sajnálatos eseteket, ami a kirendelt tisztviselők visszahívását, illetőleg a tanfolyamra történő utólagos kirendelését eredményezte.

Az önkéntes tűzoltótestületek beadványainak illetékmentessége

A pénzügyminiszter a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség kérésére mihez tartás és az egységes eljárás biztosítása céljából közölte a pénzügyi hatóságokkal, hogy az önkéntes tűzoltótestületek a m. kir. közigazgatási bíróság gyakorlata szerint kétségtől azok közé a jótékony egyletek közé tartoznak, amelyeknek célja nem pénzbeli nyereségre van irányozva.

Ennélfogva a szóbanlévő testületeknek a közhatóságokhoz és hivatalokhoz intézett beadványai és iratai — ideértve a táncvigalmak rendezése iránt benyújtott beadványokat is — a peres eljárás kivételével, az illetékdíj-jegyzék 89. tételének XII. a) pontja alapján illetékmentesek. (154.557—1935. sz. püm. — írott — rendelet.)

ÉRTESÍTÉS

Az utóbbi hetekbe gyakran előfordult, hogy a tűzoltótestületek, a Hangya Szövetkezet által leszállított ruhaanyag számlázását a leszállítás megtörténte után, különböző módon kérték. Pl.: a már megküldött számla szétosztását kívánták, mégpedig úgy, hogy annak egyik részét az előjárásnak, a másik részét az önkéntes tűzoltótestület stb. részére számlázzák.

Mivel a Hangya számláit az előírás szerinti számlabélyegen felüli 7,5 ezrelék nyugtabélyeggel is ellátja, a számla szétosztására vonatkozó kívánságokat csak akkor teljesítheti, ha az újabb számlák felbélyegzésével felmerült költséget az illető testület megtéríti.

A felesleges költségek elkerülése végett kívánatos tehát, hogy a tűzoltótestületek a ruhaanyag igénylésével egyidejűleg a számla kiállítására vonatkozó kívánságukat is előre közöljék.

HÍREK

Magyarország főméltóságú Kormányzója legfelsőbb elhatározásával a világháborút követő forradalmak és ellenforradalmak idején, valamint az ország elszakított területeinek visszaszerzése körül életüket veszélyeztető önfeláldozással véghezvitt hazafias cselekedeteik elismerésül Nemzetvédelmi Keresztet az alábbi tűzoltóbajtársaknak méltóztatott adományozni: Diviaczky Károly önkéntes tűzoltófelügyelő, Diviaczky Gyula önkéntes tűzoltófelügyelő, Ruzsin Béla önkéntes tűzoltó segédtsízt, Rutkay Béla hivatásos tűzoltó törzstüzemester. Felkérjük azokat a Nemzetvédelmi Kereszttel kitüntetett bajársakat, akik a fenti névsorban meg nem szerepelnek, szíveskedjenek arról értesítést adni lapunk szerkesztőségének.

Haláleset. A Füleki Iparművek Rt. vállalati tűzoltóságát nagy gyász érte. Juhász József, a testület gépésze hirtelen, váratlanul november 19-én meghalt. A mindenkítől nagyrabecsült fiatal tűzoltó temetése nagy részvét mellett november 21-én volt. A gyár munkásainak sok százai és Füle község polgárainak sokasága kísérte örök nyugvóhelyére. Legyen áldott emléke!

Háromszék vármegye Tűzoltó-Szövetsége november 20-án megalakult. A közgyűlésen részt vettek báró Apor Péter főispán és vitéz Zombory József kerületi felügyelő. A Szövetség elnökévé Barabás Andor dr alispán, ügyvezető alelnökévé Laszka Márton dr vm. tűzrendészeti felügyelő, titkárává Sipos Sándor dr vm. aljegyző, pénztárosává Salamon József számvevőségi tanácsos, ellenőrévé Kónya Miklós számvizsgáló választották meg. A megalakulás után a választmány letárgyalta és a közgyűlés jóváhagyta a Szövetség 1941. évi költségvetését. A közgyűlésen báró Apor Péter főispán, vitéz Zombory József kerületi felügyelő, Barabás Andor dr alispán és Laszka Márton dr vm. tűzrendészeti felügyelő szólaltak fel és a létszámában megjelent közönség előtt a tűzoltóság rendeltetését és nemzetvédelmi fontosságát ismertették.

Vizsgálati autók rendszeresítése cím alatt megjelent közleményünk élénk visszhangot keltett a tűzoltószövetségek körében. A Tűzrendészeti Közlöny alig hagyta el a nyomdát, máris számosan keresték fel a szerkesztőséget kérdéseikkel, így többek között Békés, Bihar és Szatmár vármegyék tűzoltószövetségei, amelyek kérték a vizsgálati kocsival kapcsolatos szabályzat megküldését. Mivel a tapasztalatok már most, igen rövid használati idő után is azt mutatják, hogy a vizsgálati kocsi rendszeresítése a tűzoltószerek szakszerű felülvizsgálata és karbantartása, valamint általában a tűzoltóságok gyors felülvizsgálata szempontjából igen nagy jelentőséggel bír, Pest vármegye Tűzoltó-Szövetsége a jövő hónapban jóváhagyásra kerülő szabályzatát az ország tűzrendészetének fellendítése végett a tűzoltó-szövetségek részére mintául szívesen át fogja engedni.

A felszabadult Muraköz tűzoltóságainak átképzése. Vas és Zala vármegye tűzoltószövetségei, a hatáskörük alá tartozó Muraköz tűzoltóságainak átképzését azonnal és a legnagyobb lendülettel kezdték meg, hogy az egyébként virágzó életet élő és túlnyomórészt magyarokból álló tűzoltóságokat a sokáig hőn áhított magyar vezetés alá helyezték, a magyar tűzrendészet szervezetébe beolvaszták s végül hogy a községek kölcsönös segélynyújtását a

FIGYELEM!

Ez alkalommal ismételten figyelmeztetjük a községi tűzoltótestületek vezetőit, hogy könyv- és nyomtatványszükségletüket minden esetben a vármegyei tűzoltószövetségtől szerezzék be, mert az irányítói és az Országos Szövetséghez intézett megkereséseiket ügyis a vármegyéhez továbbítják elintézés végett, ami az ügy érdemi elintézését indokolatlanul késlelteti.

megszűnt határokon túl fekvő községek részére is kiterjesszék. A megfelelő tűzoltóparancsnokok kiválasztása érdekében Széll Elemér kerületi tűzrendészeti felügyelő akként intézkedett, hogy az illetékes tűzoltó-szövetségek először nagylétszámú altiszti tanfolyamokat rendezzenek, hogy a parancsnokok és a tisztikar tagjainak kiválasztása mennél nagyobb anyagból legyen eszközölhető. Az első tanfolyamot Vas vármegye Tűzoltó-Szövetsége a felszabadult Muraszombaton kezdte meg, melyen 42 hallgató vett részt. Ez után november 5-én kezdődött egy-egy tanfolyam Muraszombaton és Zalaegerszegen, ez utóbbi a Zalavármegyei Tűzoltó-Szövetség rendezésében. November 17-én ugyancsak két tanfolyam indult meg, egyik Csáktornyan 63 hallgatóval, a másik Nagykanizsán 45 hallgatóval. Ezekon kívül egyelőre még két tanfolyam van a folyó évben tervbe véve, egyik december 1—10-ig Csáktornyan, a másik pedig Szombathelyen. Az eddig lefolyt tanfolyamok alapján megállapítható, hogy a visszatért területek tűzoltói a legnagyobb lelkesedéssel és odaadással végezték el az altiszti tanfolyamok tananyagát. A községek a tananyag megértése és elsajátítása végett első sorban a magyarul beszélő idősebb korosztályt rendelték ki. Voltak azonban fiatalabbak is, akik közül néhányan még csak nehezen vagy egyáltalában nem bírták a magyar nyelvet, annak ellenére, hogy mind magyar családból származnak. Az idegenajkúak elméleti kiképzése azonban a nehézségek ellenére sem szenvedett nagyobb hátrányt, mert a tanfolyamok parancsnokai gondoskodtak arról, hogy magyarul közben és a visszakeresések alkalmával a magyar és a horvát nyelvet egyaránt bíró tanfolyamhallgatók a tananyagot lefordítsák.

Békés vármegye Tűzoltó-Szövetsége a folyó évben ünnepelte feunállásának húszéves évfordulóját. Ez alkalommal az évenként tartani szokott közgyűlést Gyulára hívták egybe. Az ünnepség vasárnap, október 19-én szentmisével vette kezdetét, amelyen résztvett a szövetség tisztikara és az országos tűzoltószövetség kiküldötte, Kiss Emil dr alelnök, vármegyei főjegyző, valamint Ugrin László dr főszolgabíró, a szövetség ügyvezető elnöke. Mire után a vármegyei tűzoltótisztek küldöttsége az országzászlóhoz vonult, ahol Dévényi Lajos vármegyei tűzrendészeti felügyelő beszéd kíséretében tette le a kószorút. Tíz óra után Márki Barna dr alispán, a vármegyei tűzoltó-szövetség elnöke a vármegyeház nagytermében összegyűlt előkelő és nagyszámú közönség, valamint tűzoltó jelenlétében nyitotta meg a közgyűlést. Az évi jelentést Várkői Alajos szövetségi titkár ismertette, amely hírépét adta a vármegyei tűzoltó-szövetség és a tűzrendészeti felügyelőség munkásságáról. A jelentést a közgyűlés egyhangú elismeréssel fogadta el. Majd letárgyalta a közgyűlés a zárszámadást, költségvetést, elfogadta az alapszabályt, majd pedig megválasztotta a számvizsgáló bizottság és a választmány tagjait. A választmányba egyhangú

lelkességgel választotta be a közgyűlés Harsányi Pál felsőházi tagot, vitéz Pánczél József dr vármegyei főjegyzőt és Zerinváry Szilárd országgyűlési képviselőt. A szövetség húszéves évfordulója alkalmával meleg szeretettel emlékezett meg Daimel Sándor dr volt alispánról, aki a vármegye tűzrendészetét megalapozta. Az elnökség javaslatára a közgyűlés nevéből 5000 pengős alapítványt létesített, amely összeg kamatának az a rendeltetése, hogy szegénysorsú önkéntes tűzoltók gyermekeinek üdültetésével felmerülő költségeket fedezze. Ezután elfogadta a közgyűlés az előterjesztett javaslatokat, köszönetet mondott Békés vármegye törvényhatóságának s a vármegye alispánjának a gyopárosi üdülő átengedéséért, illetve ajánlékozásáért. Tárgyalta a közgyűlés a szövetségnek a gyulai bonyhádiúti épület megvétele és Gyula m. város részére való átadásával kapcsolatos javaslatot is, majd pedig elhatározta a közgyűlés a gyopárosi üdülőtelepen egy épület emelését, hozzájárult a telek bővítésével kapcsolatos választmányi előterjesztéshez, végül elhatározta a közgyűlés, hogy a Kormányzó urat, a belügyminisztert, az országos tűzrendészeti felügyelőt és a kerületi felügyelőt táviratilag üdvözölje.

Tűz a szőregi kátránygyárban. Folyó évi november hó 8-áról 9-re virradó éjjel veszedelmes tűz pusztított Szőregre az Aszfalt- és Kátrányipar Rt. telepén. Hajnali fél 3 órakor a Szeged állomási fogalmi tiszt értesítette a szegedi tűzoltóságot, hogy a szőregi telepen nagy tűz pusztít. Azonnal elindult Szőregre a rohamautó Horváth István tűzoltófőparancsnok vezetésével, aki kirendelte Kálvai Gyula tűzoltótiszt vezetésével a haboltóval felszerelt autót is. Az első jelzésből nem lehetett megállapítani, hogy a tűz a petróleumgyár vagy a kátránygyár telepén pusztít-e. Amikor a tűzoltóság kiérkezett Szőregre, a kátránygyár fedéllemez- és szigetelőlemezgyártási épülete teljesen lángokban állott, a tetőzet nagy része már le is égett. A tűzoltók hatalmas vízsugarakkal igyekeztek körülölelni a magasra felcsapódó és kilométerekre elvilágító lángtengert. A helyzet igen veszélyes volt, mert ha nem sikerül megállítani a tűz terjedését, a közvetlen közelben lévő kazánok, gépházak és nagyértékű anyagraktárak is lángba borulnak. A tűzoltóság mindegyik tagja erejének teljes megfeszítésével küzdött az erős szélben, munkájában támogatták Bódi Menyhért parancsnoksága alatt a szőregi önkéntes tűzoltók, a gyár munkásai, a csendőrség és honvédsztagok is. A küzdelem teljes egy óra hosszat tartott, végre is hat hatalmas vízsugárral sikerült az egész gyártelepet és raktárakat a pusztulástól megmenteni, egyedül a fedéllemezgyártási épület lett a lángok martaléka. A munkában több tűzoltó füstmérgezést kapott a bitumen fojtó füstjétől. A kár mintegy 20—30.000 pengő. A tűz keletkezési okát még nem sikerült pontosan megállapítani, a csendőrség a nyomozást folytatja.

A Tűzoltó-Szövetség

által kiutalt anyagból
előírás szerint, mérték után
készíti a ruhákat és köpenyeket
tűzoltóegyenruha
készítő szabóság.

Czirják Elek, Budapest, XI, Hortny Miklós-út 61

Telefon: 248-693

Keresztény cég!

Ajánlattal díjtalanul szolgál

Szerkesztői üzenetek

Hivatásos tűzoltó. Az Erdélyi, illetve Délvidéki emlékérmeket megkapták mindazok a tűzoltók is, akik Erdély egy részének visszacsatolása, illetve a Délvidék visszafoglalása idején ott kiképzőkerettel vagy egyéb hivatalos kirendelés folytán szolgálatot teljesítettek. Az, hogy az emlékérem kinek adományozható, az emlékérmek alapszabályai pontosan meghatározzák. — *Ugróponyva.* Arra a kérdésre, hogy mióta ismerjük az ugróponyvát, a következőkben felelünk. A „Hasznos Mulatságok“ c. folyóirat, mely ismert magyar ujság volt a maga idejében, először említi nálunk az ugróponyvát, még pedig a „The Times“ (magyarul: „Az idők“) c. híres angol lap nyomán, 1829. II. félévi 14. számában a 111. lapon. Ott olvashatjuk e pár érdekes sort: „Nem rég Londonban egy új találmánnyal tették próbát, melly által az embert a' tüzi veszedelemből meglehet szabadítani. Ezen műszer vitorlavázon-lepedőből áll, melly alá széles hevederek vannak huzva és szélei kötelekkel bészegve, megerősítve. Ezen műszert 14—16 férjfiu az utczán rudakon magasra feltartotta, és egy ember 65 lábnyi magosságról (az ablakból) leugrott reá; legkisebb sérelmet sem kapott, 's ezen próbát több ízben ismételte. Erre a' jelen voltak közül többen mulatságból ötöt követték, 's nagy magosságról legugrándoztak.“ Mint ebből a leírásból kitűnik, ekkor használták legelőször az ugróponyvát, mert ekkor mutatták be s még a legnagyobb angol lap is érdemesnek tartotta, hogy az eseményről megemlékezze. Az ugróponyva tehát 1829-től van használatban. A különbség az akkori és a mostani között az, hogy akkor rudon tartották a tűzoltók, most pedig valamennyien a vállukra feszítik ki s úgy tartják a menekülő alá, illetve elé.

Levél a Szerkesztőhöz

Igen tisztelt Szerkesztő úr!

Mint a Phöbus Villamos Művek tűzoltótestületének vezetője, tisztelettel jelentem, hogy javaslatomra testületünk minden egyes tagja szivarkaszükségletét napi egy darabbal csökkenti és az így összegyűlt mennyiséget szeretett hazánk védelmében igaz magyar hősiességgel és kötelességgel küzdő honvédeink részére ajánlja fel.

Az elhatározás állandó jellegű és a háború egész tartamára szól.

Az időközönként összegyűlő szivarkamennyiséget a Vörös-Kereszt helyi szervezetéhez juttatjuk el, a harc téren küzdő honvédeinkhez való továbbítás céljából.

Abban a reményben, hogy példánk számos követőre talál, maradtam

Újpest, 1941 november 5-én.

*hazafias tisztelettel
Dukony Boldizsár felügyelő*

Főszerkesztő: Breznay Imre

Felelős szerkesztő és kiadó: Lukács Zoltán dr

**Tűzoltói új előírással
egyenruhákat
mérték után**

„Hangya“ akciós szövetből is készíthető

BOROS egyenruházat szabósága

BOROS és HUBER

BUDAPEST, VIII, BAROSS-TÉR 6

Telefon: 145-016

Kérjen
áránálmat

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség kiadványai

(Beszerezhető az illetékes vármegyei tűzoltószövetségek útján.)

Könyvek

Megelőző tűzrendészet. Két kötet. Vitéz Roncsik Jenő dr	2.— P
A tűz és robbanás veszélye. Teasdale Ottó	5.— P
Gróf Széchenyi Ödön élete. Vitéz Roncsik Jenő dr	5.— P
A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 60 éves története. Vitéz Roncsik Jenő dr	5.— P

Füzetek

Gyakorlati szabályzat	1.60 P
Egyenruházati szabályzat	20 fill.
Mechanika. Konok Péter	44 fill.
Géptan. Konok Péter	18 fill.
Vármegyei és járási tűzrendészeti felügyelők köteleességei és magatartása. Vitéz Roncsik Jenő dr	60 fill.
Fizika és kémia. Vitéz Szalay Lajos dr	18 fill.
Kémia. Vitéz Szalay Lajos dr	32 fill.
Villamosság	28 fill.
Haboltás, gázoltás	30 fill.

Nyomatványok

Törvényhatósági tűzoltószövetségek részére

1. Tagdíjnyilvántartó	10 fill.
2. Pénztári főnapló	10 fill.
3. Törzskönyv a kerületi és törvényhatósági tűzoltótanfolyam részére	8 fill.
4. Napló a kerületi és törvényhatósági tűzoltótanfolyam részére	4 fill.
5. Bizonyítvány kerületi tűzoltótanfolyam részére	5 fill.
6. Bizonyítvány törvényhatósági tűzoltótanfolyam részére	5 fill.
7. Vizsgálati jegyzőkönyv tűzrendészeti felügyelők részére	4 fill.
8. Próbalap motorfecskenő-vizsgálathoz	4 fill.
9. Próbalap kézfecskenő-vizsgálathoz	4 fill.
10. Versenyek részére osztályozása lap	2 fill.
11. Díszokmányürlap	200 fill.

Hivatásos tűzoltóságok részére

1. Törzskönyvi lap	3 fill.
2. Létszámeligazítás és napi működési napló	3 fill.
3. Kárjelzések naplója	3 fill.
4. Kárjelentési napló	3 fill.
5. Kárbejelentés	2 fill.
6. Motorüzemanyagnapló	4 fill.
7. Üzemanyag kivételezési lap	1 fill.
8. Parancskönyv	3 fill.
9. Kihallgatási napló	3 fill.
10. Orvosi vizsgálati könyv	4 fill.
11. Szolgálati jegy	1 fill.

Önkéntes, köteles és magántűzoltóságok részére

Ügyviteli egységkönyv. Kötve	
Kisebb testületeknek	4.— P
Nagyobb testületeknek	5.— P

Az összes tűzrendészeti szervek által használható nyomtatványok

1. Iktató	3 fill.
2. Működési napló	3 fill.
3. Leltár felszerelésekhez	4 fill.
4. Leltár szakkönyvekhez	3 fill.
5. Leltár egyéb értékekhez	3 fill.
6. Személyi lap	2 fill.
7. Évi jelentés, hivatásos, önkéntes, köteles és magántűzoltóságok működéséről	5 fill.
8. Tűzoltói igazolványok. Vászonburkolatban	25 fill.
Igazolólap burkolat nélkül (legénységi)	2 fill.
9. Törzsvív a tűzoltócsaládokról	8 fill.
10. Tájékoztató a tűzoltócsaládok látogatásához	2 fill.

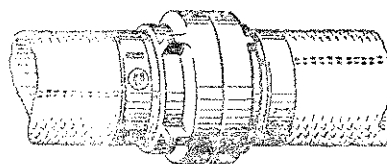
Szolgálati érmek

V. éves	2.— P	XXV. éves	11.— P
X. éves	3.— P	XXX. éves	12.— P
XV. éves	6.— P	XXXV. éves	15.— P
XX. éves	7.— P	XL. éves	16.— P
Éremszalag			30 fill.
Igazolványlap			30 fill.
Királyi díszérem kicsinyített mása			30 fill.

Tiszti és altiszti rőzsekéseket

legszebb kivitelben szállít
MÉSZÁROS LAJOS műtővmester
 Budapest, VIII, Mária-utca 15
 Telefon 3 4 9 - 8 5 9

KR tömlőbekötő-gyűrűk

szerelése oly egyszerű, hogy bárki minden segétszerkezet nélkül a legkönnyebben kötetést tudja elkészíteni. Hivatalos vizsgálat szerint 35 atm. túlnyomás mellett is kifogástalan kötetést biztosít. Kérjen ismertetőt.

Gyártja: **Vadásztöltény-, Gyutacs- és Fémárugyár rt.**
 Forgalmahozza:

Move kereskedelmi és ipari kft.
 Budapest, V, Mérleg-utca 4

Mátrai sisak-, tűzoltószer- és légoltalmi felszerelések gyára

Keresztény **Mátrai Antal és Társa rt.**
 Budapest, XIII, Lomb-utca 24—36. Telefon 299-055

álasztotta
vitéz Pá
y Szilá-hatósági előírásoknak megfelelő

MÁVAG GYÁRTMÁNYÚ

Telefon 133-39.

évfoly
Da
end
zg

Ismertetés
felvilágosítás
és ajánlat
díjtalan

hordozható benzinmotoros és kézi működtetésű **fecskendőket, vízfordó és öntözőkocsikat, tűzoltó- és locsoló autókat** a legúj minőségben, megbízható és tartós kivitelben.
MAGYAR KIRALYI VAS-, ACÉL- ÉS GÉPGYÁRAK KERESKEDELMI KÉPVISELETE R
BUDAPEST, VIII, MÚZEUM-KÖRÚT 18, II.

KÖHLER ISTVÁN

FECSKENDŐ-, SZIVATTYÚ- és tűzoltófelszerelések gyára

Gyárt: Modern motoros, turbinás és dugattyús tűzoltófecskendőket, tűzoltószerket, felszereléseket és szivattyútelepeket a tűzoltás és öntözés céljaira

BUDAPEST, X, KORPONAI-UTCA 21. SZÁM

Alapítva 1896
M i n d e n n e m ű
tűzoltó- és légoltalmi
felszerelési cikkek
raktarrol kaphatok

Mátrai Antal és Társa Rt.

Gyár és központi iroda:
Budapest, XIII, Lomb-utca 34-36 - Telefon '299-055
Dárosi lerakat: VI, Teréz-körút 22 - Telefon 121-533

gyárt: kezi- és moto
fecskendőket, minden
le létrákat, motollake
vázhordo és öntöző lajt
kat, szerkocsikat és lé
oltalmi felszerelések

FELTEN ÉS GUILLEAUME RT., BUDAPEST, I.

a budapesti hivatásos tűzoltóság szállítója

GYÁRT: BELÜL GUMIZOTT TŰZOLTÓTÖMLŐT
kivánt méreteken és nyomásig.

LEVÉLCÍM: BUDAPEST 113. POSTAFIÓK. TELEFON: 258-880

Hazai
gyártmány!

MINIMAX

a legjobb magyar gyártmányú kezi tűzoltóeszközök. Nem hasonlítható össze a különböző utánzatokkal. Felvilágosítással szolgálunk!
MAGYAR MINIMAX RT., BUDAPEST
GYÁR, IRODA: VI, RÓZSA-UTCA 55. TELEFONSZÁM: 128-78

CORVIN ÁRUHÁZ RT.

BUDAPEST VIII, BLAHA LUJZA-TÉR 1-5

Csonka János gépgyára gyártja a

mindenhol bevált, tökéletes **tűzoltómotorokat!**

TÜZRENDÉSZETI KÖZLÖNY

A MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én

Az előfizetési és hirdetési díjakat a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 23.297. számú csekk számlájára lehet beküldeni. Csekkürlap minden postahivatalban kapható

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség, szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, VI, IZABELLA-UTCA 51

Telefon: 223 254

Előfizetési ára egész évre 12 pengő

A szerkesztőség címére küldött szakcikkeket, ha közlésre alkalmasak, díjazzuk

Ájánlva a m. kir. belügyminiszter úr 126.278—1938. B. M. sz. rendeletével („Belügy. Közlöny” 1938. évi 5. sz.) a vármegvék, városok és községek számára

TŰZOLTÓTESTÜLETEK A LAPOT DÍJTALANUL KAPJAK

Essék szó magunkról is...!

Az Országos Magyar Sajtókamara hivatalos közlönye, a „Magyar Sajtó” egyik utóbbi számában szót tett a magyar szaklapok kérdéséről s helyzetéről is. Megállapította, hogy kétféle szaklapunk van: egyik az egyesületi, a másik az úgynevezett szakmai. Nagyon helyesen írja azután, hogy a szaklapok helyzete sokkal nehezebb, mint a politikai, vagy szépirodalmi lapoké, mert ezeket nem rakják ki a dohányárusok asztalára, nem árulják rikkancsok s nem olvassák mások, csak szakmabeli emberek. Másokat ugyanis nem érdekel az ilyen sajtótermék.

Átérve azután az egyesületi szaklapokra, — mint aminő a „Tűzrendészeti Közlöny” is — így nyilatkozik róluk: „Az egyesületi szaklapok anyaga talán még gyengébb, mint az úgynevezett független szaklapoké, amennyiben az egyesületi élet apró-cseprő ügyeit, az egyesületi korifeusok beszédeit kell hozniok s a kis lapot ezekkel megtömniök”

Mivel a „Tűzrendészeti Közlöny” is szaklap, még pedig egyesületi természetű, világos, hogy ez az általánosítás reánk is vonatkozhatnék. Eppen azért tartunk most lelkiismeret-vizsgálatot és adunk komoly, alapos beszámolót, hogy ki-ki világosan láthassa: vajjon megérdemeljük-e mi is ezt a fejmosást?!

Mindenekelőtt meg kell állapítanunk azt a tényt, hogy lapunknak kötelessége a tűzrendészet és tűzoltás kérdésével foglalkozni. Célja, hogy egyrészt oktasson, másrészt felvilágosítson s hírt adjon minden olyan eseményről, mozgalomról, vagy csak megmozdulásról is, amely erre a két kérdésre vonatkozik.

Ezt a kötelességünket, amennyiben rajtunk állott, a lehető legbecsületesebben teljesítettük az egész esztendő folyamán. Tanítani, oktatni óhajtottuk bajtársainkat a tűzrendészet és tűzoltás kérdésében, hol magasabb színvonalú tanulmányokkal, hol népszerű hangú cikkekben. Mindig azzal a céllal azonban, hogy amit adunk, annak hasznát vehesse, aki akarja. Átlagosan 80—90 ilyen cikket adtunk, mindig ragaszkodva a lap céljához s alkalmazkodva a szükségletekhez, az időszerepéhez. Minden alkalmat és megfelelő ese-

ményt felhasználtunk, hogy ebbeli kötelességünknek megfelelhessünk és soha nem tértünk le a megszabott területről.

Vezető helyen csak annyiban változott a helyzet, hogy — bár itt is a tűzrendészet és tűzoltóság volt a főtárgy — más országos jelentőségű, fontosságú eseményeket is felhasználtunk, mert fel kellett használnunk. A tűzoltóságok hazafias irányú munkálkodását itt is kidomborítottuk s időről-időre itt is észrevételtük, hogy a tűzoltói intézmény keresztény s nemzeti alapon állott mindenkor s áll most is. A magyar tűzoltó lelkületének húrjai minden nemzeti vonatkozású fontos eseménynél érzékenyen rezdülnek meg, akár csak a földrengés-jelző készülék tüje. S ezt nem volt szabad elhanyagolnunk a mi közelebbi kérdéseink mellett.

Gondunk volt arra is, hogy kiválóinknak munkásságát megismertessük és az ő példájukkal neveljük a következő idők tűzoltó-nemzedékét. Minden számunkban megismertettünk egy-egy kiváló régi bajtársunkat s nem törődünk azzal, hogy milyen méltóságot visel az illető, vagy egész egyszerű, de talpig ember-e. Itt is az volt a fontos, hogy valódi érdemeket állítsunk példakép gyanánt, hogy talpig férfiak életrajzát érdemesítsük az arckép-csarnokunkban való közlésre. S itt éppen azért érvényesítettük a legtökéletesebb és legtisztább demokratikus elveket, hogy megmutassuk: a legegyszerűbb, a legkisebb ember is tehet szolgálatot a magyar életközösségnek, ha a maga hivatásszerű teendőin felül olyan nemes területen is munkálkodik, mint aminő a tűzoltóság.

De nemcsak a személyeket tekintve foglalkoztunk a multtal, hanem tárgyi szempontból is. Érezzük és tudjuk, hogy a jelen a multon épül fel és a jelen lesz alapja a jövőnek. A fejlődésben való folytonosság kívánja meg, hogy semmi jót el ne mellőzzünk a multból és mindent felhasználjunk a mának okulására, a jövőnek kiépítésére.

Az állandó „arckép-csarnok” mellett most indítottuk meg a „Képes Híradó” c. rovatunkat, melybe szíves készséggel közlünk minden beküldött értékes képet az

ország bármely tűzoltóságának életéből. Ez nemcsak lapunkat teszi elevenebbé, hanem az illető testületnek is mindenkorra kedves emléket nyújt.

S még egyet! Igazán senki nem vádolhatja lapunkat, hogy tömjénezésből élne és például az „egyleti korifeusok” beszédeit közölné. Tisztában vagyunk ugyanis azzal, hogy a beszéd csak elhangzik, de a tett

maradandó nyomokat hagy. Ennek alapján senki sem mondhatja, hogy lapunk hasábjait a vezetők beszédeivel tömtük volna. Még hivatalos közleményt is csak annyit adtunk, amennyi föltétlenül szükséges volt a megértéshez és az ügyek viteléhez.

Nyugodtan várjuk tehát az elfogulatlan bírálatot lapunkról és annak tartalmáról.

Magyar tűzoltók arcképcsarnoka

Takács Sándor

a nemeskajali önk. tűzoltó-testület díszelnöke

Ismét csak egyszerű falusi embert mutatunk be. Olyat, aki nem csinált világrengető dolgot, mégis jelentős szerepet vitt a maga kis körében és sokat alkotott, dolgozott, munkálkodott.

Takács Sándor nemeskajali evang. igazgatótanító kétségtelenül beírta nevét a község történetébe, s maradandóvá is tette az emléket mindenkorra.

Legifjabb éveiben Lovászpatonán és Újvarsándon volt tanító, majd 1897-ben került Nemeskajalra, Pozsonyvármegyébe.

Már 1893-ban, 22 éves korában, fogadalmat tett, mint tűzoltó és ott segédtsízt s egyben titkárként működött. Nemeskajalon eleinte alparancsnok, majd később parancsnok lett. Szerénységére és ügyszeretetére jellemző, hogy bár az újvarsándi testületet ő maga szervezte, mégis megelőgedett a segédtsízi s titkári tisztséggel, sőt a nemeskajali csapatot is megszervezte és ő képezte ki, mégis csak alparancsnokságot vállalt, mert a legfőbb vezetést — az ügy érdekében — másnak engedte át.

Egész élete munkában telt el és kivált akkor tünt ki erős hazafias érzése, mikor a megszállás két évtizede alatt fáradhatatlanul dolgozott népéért, falujáért. Jelentős szerepe volt hitközsége megszervezésében s a templom és iskola építésében. Ma is felügyelő egyházközségében és több ízben választották meg községi képviselőtestületi tagnak, hol szintén nagy nyomatékkal esett latba minden felszólalása. Egy ideig pénztárosa is volt Nemeskajal községnek.

Mint tanító 1920-ban igazgatói címet kapott pedagógiai és közéleti érdemeinek elismerésül s ma is társelnöke a Leventeegyletnek, valamint a nenzetvédelmi szakosztály vezetője.

Részint saját szorgalmából és takarékosága révén, részint örökségképen saját háza van és 12 kat. hold földje s ezek az ingatlanok még inkább odakötik szeretett községéhez, melyet immár másfél emberöltőn át szolgál.

Boldog családi életét öt gyermek szeretete aranyozza be, akik immár valamennyien a maguk szárnyán vannak mint gépész, tanító, tanár, vagy pedig férjné. De leginkább örvendetes, hogy a község apraja-nagyja a legnagyobb szeretettel veszi körül mesterét, aki nemcsak az iskolában tanított minden szépre és jóra, hanem az életben is nevelt — saját példájával.

*

Életrajzi adatai. Takács Sándor a somogy megyei Lászóban született 1871-ben, hol édesatyja is tanító volt. Tanítói oklevelét Sopronban szerezte 1891-ben s mindjárt 20 éves korában megkezdte működését. Mindenütt nagy megbecsültségben volt része szorgalmáért és eredményes működéséért, de legkivált Nemeskajalon, hol életének javarésztét töltötte. Negyven évi szolgálat után 1930-ban nyugdíjazták, de azóta is élénk részt vesz falujának fejlesztésében s azokban az intézményekben, amelyeket nemcsak életre hívott, hanem többnyire éveken át vezetett is.

A magyar tűzoltót jól megbecsüljétek!

Zúgó vad szirénák, félrevert harangok
Szívekbe markoló, idegtépő hangok
Mintha sárkány sereg szállt volna a földre
A magyar tűzoltók rohannak előre.
Felhőtlen nagy égig tombol a lángtenger
Oroszlánként küzd ott a tűzoltó ember!
Ez nem leányálom, nem parádés élet
A magyar tűzoltót jól megbecsüljétek.

Zúg az ég viharja, ránk szakad az orkán
Behatol az árvíz sok ezernyi portán
Ismét a tűzoltók vannak vezényelve
S az égi csapás le vagyon szerelve!
Vigyáznak a köznek minden vagyonára
S legtöbbször mostohán elmarad a hála.
A magyar tűzoltó mi egyebet kérhet
Szerénységében is jól megbecsüljétek!

Gázol a villamos, ezernyi szív dobban
A tűzoltó ismét percek alatt ott van.
Az a vasszörnyeteg tüstént fel van dobova
S életet lehelnek az áldozatokba.
Hány ezer sok baj van, tudja a Teremtő
Mindig a tűzoltó, mindig ő a mentő
Mégis sokan vannak köztük is szegények
A magyar tűzoltót jól megbecsüljétek!

Az élet viharos, viharos nagy tenger
S e viharban ott áll a tűzoltó ember
Tűzoltó létükre szívükben láng lobog
Ezt tanították a dicső parancsnokok
A mi tűzoltóink oly nagyon tisztulnak
Sosem szólt ő róluk hátról senki
A lángok hősei egyetértéssel
Mint hogy a tűzoltót jól megbecsüljétek!

ERDÉLYI MIHÁLY

* Szavaltta a szerző december 1-én az Erzsébetvárosi Sz. házban, a székesfehérvári tűzoltóság sokgyermekes családjainak felségélyezésére rendezett előadáson.

A Tűzoltó-Szövetség

által kiutalt anyagból
előírás szerint, mérték után
készíti a ruhákat és köpenyeket
tűzoltóegyenruha
készítő szabóság.

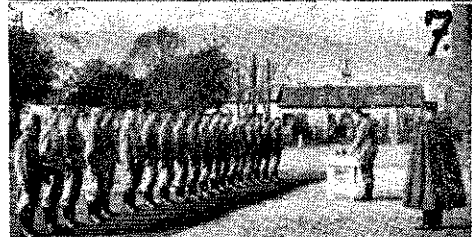
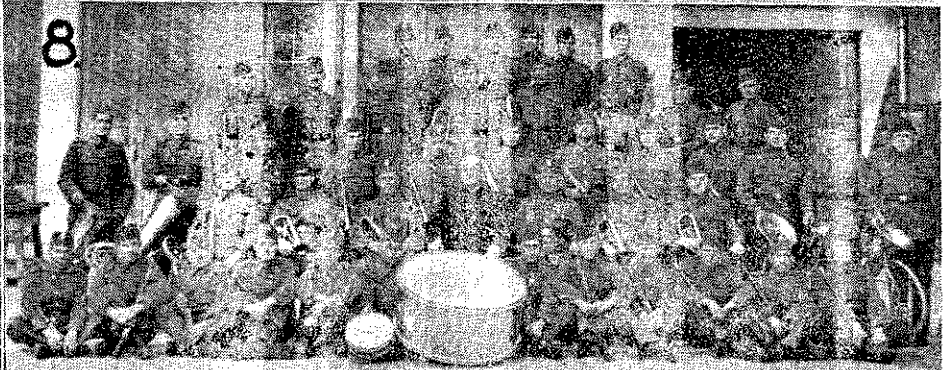
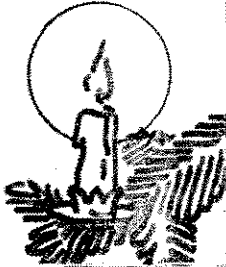
Czirják Elek, Budapest, XI, Horthy Miklós-út 61

Telefon: 268-693

Keresztény cég!

Ajánlattal díjtalanul szolgál

Közes- híradó

1. Karácsonyi készülődés a tűzörségen. 2. Vitéz Kiss Lajos dr kerületi értekezletet tart Kolozsváron. 3. Horváth Ferenc dr vezérkari ezredes, vitéz Kiss Lajos dr országos tűzrendészeti felügyelő és Keledy Tibor dr polgármester fogadják a kolozsvári tűzoltóságok díszfelvonulását. 4—5. A kolozsvári tűzoltóság díszfelvonulása a MOTSz által adományozott csapatzászlóval. 6—7. A Magyar Textilfestő Rt. tűzoltóságának zárógyakorlata és fogadalomtéttele. 8. A sokat szereplő székesfővárosi tűzoltózenekar első karnagyával, Magyar László Dánessel.

A Nagybátony-Újlaki Téglagyár égése

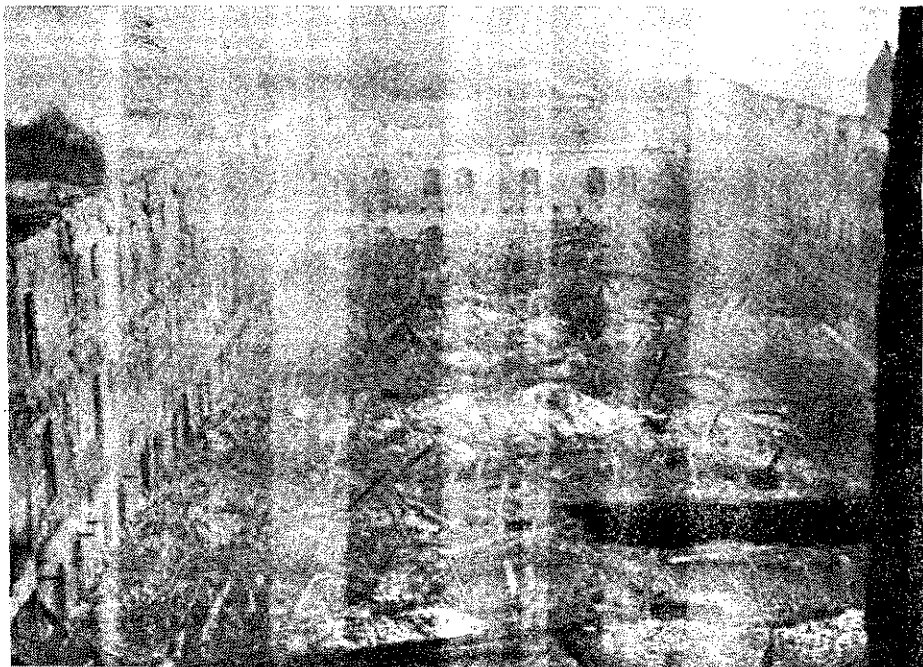
Irta: Preszly Béla szfv. tűzoltófelügyelő, okl. mérnök.

A kárelhárító tűzoltóság szervezete és felszerelése, valamint a tökéletesség felé fejlődő megelőző tűzrendszete korában ma már szerencsére oly ritkák a „nagy tüzek”, hogy előfordulásuk különös figyelmet érdemel nem csak a tűz keletkezése és a tűzoltás taktikája miatt, de különösen azért, mert szabályként lehet állítani, hogy ilyen esetekben a tűz keletkezését és kifejlődését valami szabálytalanság vagy hiányosság okozta, aminek feltárása pedig egyetemes közérdek. Ez évi november hó 29-én éjjel a Nagybátony-Újlaki Egyesült Iparművek Rt. óbudai téglá- és cserépgyárának főépülete kigyulladt és részben leégett. Mint-hogy ez a tűz, a leégett épületrész méreteinél fogva, egyike az utóbbi évek legnagyobb budapesti tüzeinek, a tüzesetet és körülményeit, valamint tanulságát az alábbiakban kívánom ismertetni.

A gyártelep kb 60 épülettel a III. ker. Bécsi-út 134. szám alatt, egy kb. 1100 × 500 m. nagyságú telken fekszik. A főépület kb. 220 m. hosszú, 25 m. széles és III emeletes épület, ahol középtűt van a présház, attól jobbra és balra egy-egy körkemence, a présház előtt pedig a kazánház, földszintesen a gépház. Ez a hatalmas épülettömb egybe van építve és mindössze két tűzfallal van elválasztva. A nyílásokkal áttört tűzfalak a körkemencéket választották el a présházról. A körkemencék fölött a műszárítók voltak elhelyezve. Ennek az épületnek az egyik körkemence és műszárító része égett le. Maga a leégett rész is kb 100 m. hosszú, III emeletes épület volt, melynek három külső főfala és a tűzfala téglából épült, de egyébként a kemencét kivéve az egész belső tere fából épült. Minthogy a szárítandó cserepeket fapálcikákra helyezve rakták egymásra és egymás fölé, így a könnyen gyúló faanyag igen nagy tömegben volt jelen az állandóan kb. 30 fokos hőfokú térben. A padlást semmire sem használták, sőt a padlástér használatát nemcsak tiltották, de a feljárókat bedeszkázták. A munkások a tilalom ellenére áttörték a bedeszkázott feljárót és azt bizonyos dolguk elvégzésére használták. A leégett épületrész két oldalán 2—2 vézlezépcsővel ellátott felvonóakna épült, ezek az aknák azonban nem voltak tűzbiztosan elválasztva.

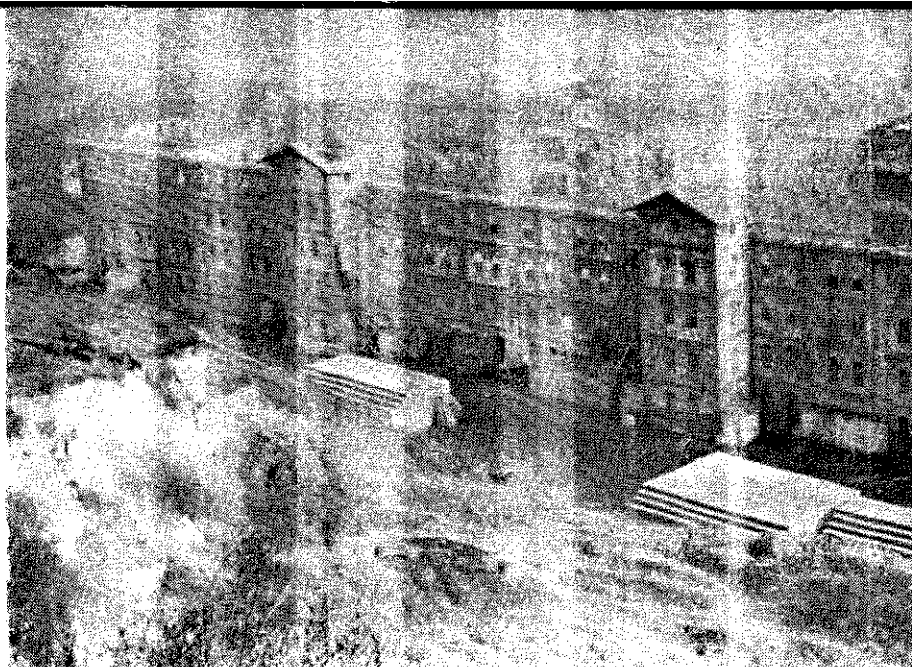
A körkemence fölé épített többemeletes szárító-épület ilyen körülmények között érthetően olyan nagyfokú tűzveszélyt jelentett, hogy mind a hatóságok, mind a gyár vezetősége a tűz megelőzésére, jelzésére és gyors eloltására nagy gondot fordított. A gyártelepnek 100 mm. belső átmérőjű tüzi vízvezetéki csőhálózata van, átlag 50 m-ként térszint alatti tüzi csappal ellátva. Ez a vízvezetéki csőhálózat 2 db 4.5 m. átmérőjű kútból és a városi vízműből is táplálható. Van egy 45 lóerős, de csak 200 perc litert szolgáltatató nyomásfokozó szivattyú és egy 90 m³-es vízmedence. Az épület belső terében pedig kellő számú tűzoltóeszköz volt elhelyezve, a leégett épületrészben például 24 fali tűzicsap tömlővel és sugárcsővel felszerelve, 7 kézi tűzoltókészülék, 7 vízeshordó vederral, 1 db 4 m³-es víztartály. A telep továbbá több éjjeli őrt alkalmazott és az ellenőrző órával ellátott éjjeliőrök körjárata úgy volt beosztva, hogy két óránként minden helyiséget ellenőrizzenek. Végül a telepnek külön tűzjelző telefonja volt, amely közvetlenül a legközelebb levő III. alosztályra vezetett. Ezekkel a berendezésekkel és intézkedésekkel, továbbá legalább nagyjából kiképzett gyári tűzoltósággal a keletkezett tüzet bizonyossággal el lehetett volna oltani. Gyári tűzoltóság ellenben nem volt, a tűz pedig éjjel keletkezett, amikor a munkások távol voltak és még néhány sajnálatos véletlen és hiány közrejátszott, ami miatt a gyártelep igen értékes része semmisült meg.

A tűz észrevételének időpontja bizonytalan. Valószínű, hogy 23 óra 15 perckor keletkezett a tűz, amit egy éjjeliőr vett észre. Az éjjeliőr vallomása szerint 22 órakor a tűz keletkezési helyén mindent rendben talált, sajnos az ellenőrző óra javítás alatt volt és ezt nem igazolja más, mint az éjjeliőr vallomása, aki az udvaron volt, amikor a tüzet az épület tetőgerincénél észrevette. Az éjjeliőr szerint a tűz olyan gyorsan terjedt a gerincen mindkét irányba, mintha petróleummal lett volna a padlás leöntve. Az éjjeliőr azonnal a tűzjelző telefonhoz futott és jelezni akarta a tüzet. Hiába telefonált, választ nem kapott. Közben a másik éjjeliőr is odaért és ketten próbálkoztak, de az őrség most sem felelt. Saját bevallásuk szerint olyan dühösek lettek, hogy majd szétverték a készüléket. A harmadik éjjeliőr figyelmeztette végül társait, hogy rosszul telefonálnak, mert a kis hajtókar forgatásával először csengetni kell és csak azután lehet beszélni. Ez az egyszerű, de igen jelentős tévedés becslés szerint legalább 15—20 percet rabolhatott el. Ez az idő talán az egész oltás szempontjából döntő volt. A tűzoltósághoz az első jelzés csak 23 óra 35 perckor futott be. Ezt a jelzést egy Remete-hegyi villából adták le a következőképpen: „Ég a Perényi-úti villák tömege”. A második jelző egy rendőr volt, aki már helyesen jelzett és csak a hatodik jelző volt a gyár. A közvetlen tűzjelző telefonon a jelzés a III. alosztályra csak akkor futott be, amikor az őrséget a Kún-utcai központ már

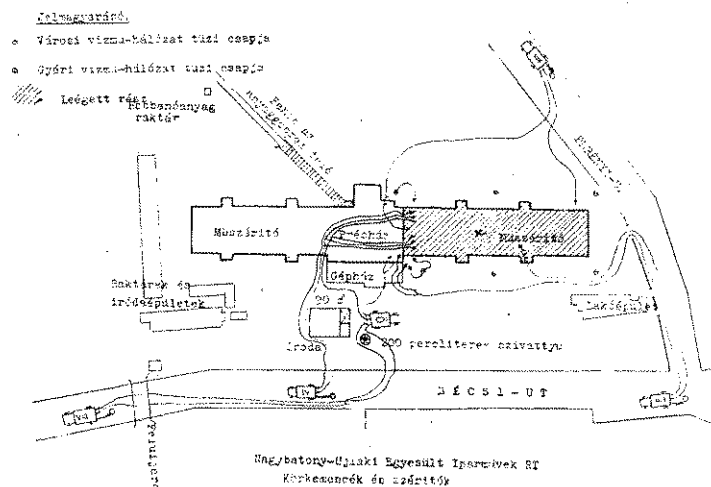
riasztotta és a III. alosztály kivonult. A jelzés felvételénél az a rendőr is jelen volt, aki a tüzet az alosztályon személyesen jelentette. A tűz észrevétele és jelzése között eltelt elég nagy időt már a leggyorsabb kivonulás sem tudta helyrehozni.

A gyár gőzszirénája állandóan szólt és a közelben lakó munkások a gyártelepre siettek. Ezek szerelték meg az első sugarakat. A hivatásos tűzoltóság 12 sugarat szerelt, azonban olyan nagy volt a vízhiány, hogy a célszerűtlenül elhelyezett gyári sugarakat fokozatosan le kellett állítani. Több sugarat vízhiány miatt nem lehetett szerelni. Fontos megjegyezni, hogy ez a sugárszám a tűz közvetlen megtámadásához és eloltásához kevés. Ezért a taktikát kényszerűségből inkább a védelem jellemezte, mint a támadás. A tűz oltását dr. vitéz Kiss Lajos főparancsnok személyesen irányította. Az első terv megkísérelte a lehetetlent: a tűznek a III. emeleten történő megtámadását és eloltását, ezért az elsőként kiérkező III. alosztály a Bécsi-út és Perényi-út sarkán lévő tüzicsapról táplált fecskendőjéről két sugarat szerelt. (Lásd az alaprajzot.) Az első motorsugárral a Bécsi-út felőli felvonó aknáán át a III. emeletre szerelt, a második motorsugarat két sugárra megosztva a gépház felőli támadásra vezette. A következőnek érkező II. alosztály a Perényi-úton lévő tüzicsapról táplált fecskendőjéről két sugarat szerelt az égő épület Remete-hegy felőli oldalára. Ez a négy sugár elvileg közrefogta a tüzet. Gyakorlatilag azonban olyan jelentéktelenül kevés vizet adott csak a 2500 négyzetméter területen dúló, teljesen kifejldött tűzvészsel szemben, hogy a sugarakat kezelő legénység komoly életveszélybe került s vissza kellett vonni, amit egyes helyeken már csak a tömlők hátrahagyásával lehetett végrehajtani. Az oltás második fázisában már kifejezetten védelemre kellett berendezkedni. Az V. alosztály helyszínre érkezve első sorban is a bajba jutott III. alosztály sugarának visszaszerelésénél segítkezett, majd ezt a sugarat a kazánházig meghosszabbította és megosztva a III. emelet tűzfalának védelmére szerelte, ahol felváltották a gyenge sugárral védelmező gyakorlatlan gyáriakat.

A folyamatosan kiérkező IV. alosztály a Bécsi-úti tüzicsapról táplált fecskendőjéről két motorsugarat szerelt. Az első motorsugarat, megosztva két sugárra, az I. emeleti tűzfal nyílásainak védelmére, a második motorsugarat az önkéntesek segítségével ugyancsak két sugárra megosztva a II. emeleti tűzfal nyílásainak védelmére vezette. A VIII. alosztály a Bécsi-úti tüzicsapról táplált fecskendőjéről két motorsugarat szerelt és ezzel táplálta a gyártelepen álló „Ö” (önkéntes) fecskendőt. Szerelt továbbá az „Ö”-fecskendőről egy motorsugarat, amit két sugárra megosztva a gépház védelmére helyezett el. Közben a II. alosztály hegyoldalra álló és 75 mm-es csővezetékre kapcsolt fecskendője olyan komoly vízhiánnyal küzdött, hogy egyik sugarát teljesen le kellett állítani, a tetőről támadó második sugarát pedig vízhiány miatt motortömlőről egységes tömlőre kellett leépíteni. Így a szaktűzoltóság 11 egységes sugarat épített csak. Ezt a 11 sugarat is éppen hogy bírta táplálni a városi vízmű, pedig ezek vízfogyasztása percenként mindössze 4–5 m³. A tűz sikeres eloltásához viszont a 6 motorfecskendőnek legalább 12 erőteljes motorsugarára lett volna szükség, aminek vízfogyasztása viszont 12 m³ lett volna percenként. Az oltás sikertelenségét kutatva első okként a tűz észrevétele és jelzése között eltelt nagy időt kell megjelölni. Ez alatt az idő alatt annyira kifejldött a tűz, hogy az oltás sikere kétségessé vált. Második ok, és ez volt egyik legsúlyosabb, hogy ennek a nagymértékben tűzveszélyes üzemnek nem volt saját kiképzett gyári tűzoltósága. Nem volt tehát állandó készenléti tűzoltó, tüzoltásra kiképzett, tűzjelzésre begyakorolt, edzett idegzetű tűzoltó-csapata. Szállingózó munkásokkal és rémült emberekkel sem oltani, sem tüzet jelezni nem lehet. Harmadik ok a tűzbiztos elválasztás hiányában kereshető. A leégett épületrészben a tűz több oldalról történő megtámadása egyszerűen lehetetlen volt. Negyedik ok az oltóvíz hiánya. Üres volt a 90 m³-es medence, a tápláló szivattyú csak 200 percliteres volt, az utcai hálózat is elégtelen volt. Összességükben ezek okozták, hogy a kitört tűz terjedését megakadályozni nem lehetett, és védelemre kényszerítve kellett várni, míg a tűz a III. emeletről a II. emeletre, majd az I. emeletre és a földszintre csap át és végül magától kiegve, annyira veszt érejből, hogy végül 16 órai küzdelem után végül el lehet oltani.

A tüzeset helyszínrajza

Ennek az egy tűznek eloltásához 6 motorfecskendőre volt szükség. Budapest 14 tűzoltó alosztályából 6 alosztály a tűz színhelyén volt. Ez annyit jelent, hogy ha egyidőben három hasonló tűz keletkezik, az eloltáshoz akkor már a tartalékot is igénybe kell venni.

A tűz okát kutatva, az alábbi feltevések merültek fel:

1. Előző nap az Új Magyarország c. lap közölte, hogy külföldi rádiók értesülése szerint több budapesti gyár ég. Ez a hír, valamint az, hogy a tűz olyan szokatlanul gyorsan terjedt, első időben a gyújtogatásra engedett következtetni. Ez a feltevés később teljesen megdőlt.

2. Minthogy a tűz keletkezése a tűz alatt lévő körkemenca fölött volt, felmerült az a gyanu is, hogy a tűz a körkemencétől származik. A helyszínre érve ezt az I. és II. emeleti részt átvizsgáltuk, ahol nyoma sem volt a tűznek. Ezt a feltevést is el kellett ejteni.

3. Legvalószínűbb feltevés arra a tényre alapul, hogy a tűz előtti napon egy munkás arra a padlástérre felmászott, ahol a tűz keletkezett. Tagadja, de valószínű, hogy itt dohányzott és a tűz egy eldobott cigarettavégből keletkezett. A tűz gyors tovaterjedését indokolja és magyarázza az, hogy a legfelsőbb emeleten évtizedeken át teljesen kiszáradt fahalmaz volt.

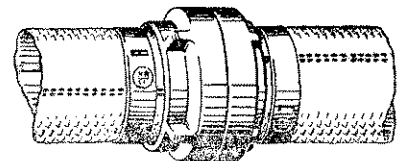
4. Az öngyulladás lehetősége is fennáll, amit az állandóan ható 30° C hő, a szemét, a kátránypapír fedés eléggé valószínűsít.

Zárószóul a sok tanulság közül csak egyet kívánok megismételni, azt, hogy nagyobb tűzveszélyes üzemben feltétlenül kell gyári tűzoltóságnak lenni. Ez a gyári tűzoltóság biztosíték arra, hogy a megelőző tűzrendészet intézkedéseit nem gépiesen, vagy meg nem értve hajtják végre, hanem azok helyes szellemében. Biztosíték arra, hogy szakember avatkozik be a tűz eloltásánál, szakember edzett idegzetel jelzi a tüzet, gondoskodik a medence feltöltéséről, rendben tartja az ellenőrző órát, és háborúban, mikor minden önvédelemre épül fel, az üzemek multtal és gyakorlatlaltal rendelkező tűzoltósága van, nem pedig papíron élő légoltalmi csapata.

KÖNYVISMERTETÉS

A kerékpár, segédmotoros kerékpár közlekedésének szabályai. Szerkeszti: Dárday József dr, szolgálattételre a belügyminisztériumba berendelt m. kir. rendőrtanácsos. Kiadja a Közlekedésrendészeti Szakkönyvek Kiadóhivatala, Budapest, XIV., Thököly-út 150. Közrebocsátva a m. kir. rendőrség budapesti főkapitányának 1941 október 7-én kelt engedélye alapján. Megjelent 1941 végén. Minden évben új kiadás. 28 oldalas, zsebben hordható füzet. Ára 60 fillér. E szakmunka kérdés-felelet formájában tárgyalja a kerékpár, az áruhordó háromkerekű és általában a lábbal hajtott járművek, valamint a segédmotoros kerékpárnak minősülő járművek használatára vonatkozó tudnivalókat. Tartalomjegyzék: I. A kerékpárnak, valamint a segédmotoros kerékpárnak felszerelése és a forgalomban részvételéhez szükséges okmányok; II. Közlekedési szabályok; III. Egyéb tudnivalók (motalköbeszerzés, légoltalmi rendelkezések, a verseny engedélyezésének kérése stb.); IV. Forgalmokorlátozó rendelkezések a székesfőváros területén. Mint a tartalomjegyzékből látható, a füzet igen hasznos a kerékpáron közlekedők számára, mert a kerékpár használatával járó minden felmerülhető rendészeti kérdésben bő és kimerítő tájékoztatást nyújt, részletesen ismerteti a külön forgalmi engedélyhez nem kötött járművek meghatározását, azok forgalmi felszerelését, az általános és a székesfőváros területére speciálisan meghatározott forgalmi szabályokat, a kerékpárok részére használható és tilos területeket, a kerékpár megengedett sebességét, az útvonalakon használatos forgalmi és tájékoztató jelzéseket, a járművezetők és kerékpározók, valamint a forgalomirányító rendőrök forgalmi jelzését, a közbiztonsági közgekkel szemben, továbbá a balesetek elhárítása és a balesetek után követendő magatartást és eljárást, a légoltalmi készültség, az elsötétítés és a riadó alatt tanúsítandó magatartást, a kerékpárversenyek, továbbá a segédmotoros kerékpárok bejelentését és az ezekhez szükséges üzemanyag megszerzése érdekében teendő lépéseket. A füzet beszerzése tehát minden kerékpározó érdekeit igen nagy mértékben szolgálja.

KR tömlőbekötő-gyűrűk

szerelése oly egyszerű, hogy bárki minden segítőszerszeggel nélkül a legtökéletesebb kötetést tudja elkészíteni. Hivatalos vizsgálat szerint 35 atm. túlnyomás mellett is kifogástalan kötetést biztosít. Kérjen ismertetőt.

Gyártja: Vadásztöltény-, Gyutacs- és Fémárugyár Rt. Forgalmahozza:

Move kereskedelmi és ipari kft.
Budapest, V, Mérleg-utca 4

A nagy téli fagyhullámok a tűzoltóság szempontjából

Írta: Dr. Aujezsky László m. kir. főmeteorológus, egyetemi magántanár.

1. Bevezetés.

Az utolsó két tél olyan kemény fagyhullámokat hozott, amínőre 1929 óta nem volt példa. Világos cáfolat ez arra a nagyon elterjedt hiedelemre, hogy éghajlatunk az utolsó évtizedekben enyhébb lett és telünk vesztett keménységéből. Bármennyire szerencsés volna is egy ilyen éghajlatváltozás úgy tűzoltói, mint általános gazdasági szempontból, sajnos tagadnunk kell a fennállását, minthogy éppen az utóbbi években több ízben is kaptunk oly arányú fagyhullámokat, amidőn még a nappali hőmérséklet sem volt mínusz 10 Celsius-foknál magasabb.

Ezek a nagy téli fagyhullámok főbb vonásaikban mind igen hasonló módon, jellemző szabályszerűségeket mutatva folytak le. Minthogy a fagyhullámok tartama a'att és után számos olyan időjárási jelenség lép fel, amely a tüzek keletkezését és oltását a legközelebből érinti, azért szükségesnek érezzük ezeket a szabályszerűségeket röviden ismertetni, és a tűzoltókat leginkább érdeklő fontos tanulságaikat összeállítani.

2. A nagy téli fagyhullámok bevezető időszaka.

A nagy fagyhullámok első közös vonása, hogy kialakulásuk lényegileg mindig ugyanazon módon jellemző és tűzoltóilag is súlyosan latbaeső körülmények között játszódik le.

A nagy fagyhullámok meglepő hirtelenséggel úgy szoktak kezdődni, hogy heves szélvihar vagy hóvihar közben 10—12 fokkal hidegebb levegő zúdul az ország területére. Talán legjellemzőbb eset volt az 1938. decemberi első nagy fagyhullám keletkezésének története. December 15.-éig rendellenesen enyhe és hőmentes időjárás uralkodott az egész országban. E nap délutánján hirtelen szélvihar rohant meg bennünket és a hőmérséklet zuhanni kezdett. Hasonló volt az 1938. karácsonyi hideghullám bevezető időszaka is. A szent estén és a rákövetkező éjjelen az időjárás a fővárosban és az Alföldön még nagyon enyhe volt, plusz négy Celsius körül állt a hőmérséklet. Az első karácsonyi ünnep délelőttjén azonban hatalmas hóvihar folyamán a hőmérséklet néhány óra alatt mínusz 8 C-ra zuhant.

A nagy lehüléssel egyidőben a barométer hirtelen emelkedni szokott. Ennek az az oka, hogy a hideg levegő jelentékenyen sűrűbb (nehezebb), mint az enyhe levegő. A két légtömeg helycseréjét a légsúlymérő szükségképpen megérzi.

Ezek a hirtelen hőmérsékletzuhanások abból származnak, hogy a szél ilyenkor teljesen új levegőt sodor az ország fölé. Úgynevezett euráziai monszunlevegő ez, ami annyit tesz, hogy az orosz síkságok illetőleg Ázsia belső részei felett rendkívül erősen lehült és nagyon erősen kiszáradt légtömegek áramlanak hozzánk. És ezen a ponton kezdődik a hideghullámok súlyos tűzoltói jelentősége.

3. Az euráziai monszunlevegő szerepe a tűzoltói meteorológiában.

Az euráziai monszunlevegő hőmérséklete mínusz 10 C körül vagy az alatt szokott lenni. Vízpáratartalma kerekén 1 gramm víz minden köbméter légtérben,

Ezzel szemben a tél folyamán nálunk időzni szokott összes többi levegőfajta hőmérséklete vagy 0 Celsius körül, vagy valamivel 0 C felett van. Vízpáratartalmuk pedig 4—5 gramm vagy ennél is több szokott lenni minden köbméter légtérben.

A különbség tehát óriási. Az euráziai monszunlevegő sokkal hidegebb, és egyúttal vízpárában is sokkal szegényebb, mint téli időjárásunk többi tényezői. Ennek megvan a maga egyszerű magyarázata. Az euráziai monszunlevegő szárazföldünk igen hideg és hóval borított belső részeiről jön, ahol télen gyakran van derült időjárás. Már többször kifejtettük a Tűzrendészeti Közlöny hasábjain, hogy a hóréteg jelenlétének a levegőre óriási hűtő hatása van. Az erősen lehűtött levegőből azonban a vízpára dér alakjában kiválik. Nem csoda ezután, hogy az Ázsia belsejéből kiáramló levegő már csak nagyon kevés vízpárát tartalmaz. Fokozza még szárazságát az a körülmény, hogy az Uralhegységben, a Kaukázuson és a Kárpátokon is át kellett jutnia, amíg a magyar medencébe behatolhat. A hegységen való átkelésnek pedig mindig erős szárító hatása van a levegőre, minthogy a hegység szélfeleli oldalán torlódási felhők és havazások képződnek benne, amelyek amúgyis kevés víztartalmát még tovább fogyasztják.

Nem csoda ezután, ha az euráziai származású levegő nagyon hideg és nagyon száraz. Ennek azonban tűzvédelmi szempontból igen súlyos következményei vannak, és pedig úgy a tüzek keletkezése, mint a tüzek leküzdése szempontjából.

1. Ami mindenekelőtt a tüzek keletkezési esélyeit illeti, az euráziai monszunlevegő érkezése a veszedelmes tényezők egész sorát zúditja reánk.

Amint említettük, víztartalma legalább 4-szer, de gyakran 6-szor, sőt 10-szer is csekélyebb, mint a nálunk szokásos téli átlagos vízpáratartalom. Ilyen száraz levegőben minden szerves eredetű anyagból és minden csak kissé is nedves testről rendkívül erősen és rohamosan történik az elpárolgás. Ezért az euráziai monszunlevegő megjelenése és nálunk időzése minden anyagot módfelett kiszárít és a tűzkeletkezésre alkalmas állapotba hoz. Ez a hatás szabadban és zárt helyen egyaránt megvan. Fűtött helyiségben fokozott mértékben érvényesül, mert a nagyon csekély páratartalmú levegőt kályháink és fűtőberendezéseink beszívják az épület belsejébe és még erősebben kiszárítják. Kemény hideghullámok idején szobáinkban oly erősen kiszárított levegő van, amínőt a szabadban csak sivatagi vidékeken lehet megtalálni. Nem csoda, hogy a beteg légzőszervű emberek ilyenkor sokat szenvednek a túl száraz levegő beszívása következtében és ez a sors eléri őket akkor is, ha lakásukat nem hagyják el.

A szabadban a nagy hideg bizonyos fokig megnehezíthetné ugyan a tűz keletkezését, de ezt a kedvező hatást a téli monszunlevegő óriási szárító képessége teljesen lerontja. Rendes téli időjárásakor a levegő majdnem állandóan páratelített állapotban van, szárító hatása egészen elenyésző. A nagy hideghullámok alatt azonban szárító ereje újra feléled és a tetőszerkezeteket, padlástereket, valamint a bennük esetleg felhalmozott gyúlékony árukat veszedelembe hozza. A lég-

oltalmi lomtalanítás a téli monszunlevegőnek ezt a veszélymozzanatát lényegesen csökkenteni fogja.

A tetőszerkezetek és a padlásokon tárolt anyagok kiszáradását még fokozza az a körülmény, ha tetőhéj-jalást (mint kemény hideghullámok idején mindig lenni szokott!) hó borítja. Ebben az esetben ugyanis a padlás belső tere aránylag melegen marad, minthogy a hó kitűnő szigetelő anyag a hideg ellen. A melegebb padlástérben a párahiány szárító hatása még fokozottabban érvényesül. (Ha a tüzeset már kitört, akkor a tetőn fekvő vastag hóréteg hasznos is lehet, de hőszigetelő hatásával a tűz keletkezési feltételeit kétségtelenül előmozdítja.) Meredek tetősíkokon, kivált ha kis súrlódású héjfalásuk van, pl. palatető, a hóréteg lecsúszik, ott ez a hatás elmarad.

A szárító hatás természetesen nem azonnal, hanem csak napok elmúltával fog teljes erővel érvényesülni. A hideg légbetörés első napjaiban azonban egy másik súlyos körülmény lép fel: amint említettük, a téli monszunlevegő majdnem mindig nagy sebességű, viharos széllel áramlik hozzánk. Ez a szélvihar a Kárpátokon való átkelés következtében rendszerint még nagyon erősen örvénylő természetű is. A vele járó hóviharban szépen látjuk, hogy milyen szokatlanul erős kavargó mozgások vannak benne. Ámde az erős és kavargó légmozgások már egymagukban is hatalmas szárító hatást fejtenek ki. Ezenfelül a betörő száraz hideg levegő kavargó természete miatt a zárt térfogatokból is rövidesen kiszívja az ott még lappangó párásabb és enyhébb levegőt, ami a zárt terek kiszáradását ismét gyorsítja. Végül az élénk légcseré és a kavargó mozgás, mint ismeretes, a már kitört tüzesetnek is legjobb támogatója. Arra is többször felhívtuk már a figyelmet, hogy a kavargó természetű szél az égési termékeket elszállítja, a füstöt felhígítja, és ezáltal az elrejtettebb helyen lappangó tüzesetek felismerését nagyfokban késlelteti és megnehezíti.

II. A már kitört tűz felismerésének és idejénvuló oltásának nagy hidegben egyéb nehézségei is vannak.

Ide tartozik mindenképp az a körülmény, hogy a hirtelen beállott 10—15 fokos lehülés és a vele járó szél illetve hóvihar miatt az emberek kevésbé élénken figyelnek a környezetükre. Mindenki oly kevés időt tölt a szabadban, amint csak lehet. Amikor kint jár, gal-

lérját felhajtja, siet, minden figyelmét arra fordítja, hogy a havazástól síkos úttesten baja ne történjék. Még a hivatásos örök, éjjeli ügyeletesek is kevésbé vigyáznak, egyrészt mert egyesek zárt helyre húzódnak be, másrészt mert a hóviharban a legjobb szándékkal sem láthatják meg a gyenge füstöt, amely más időjáráskor a tüzet hamarosan elárulná.

Legnagyobb nehézségek azonban a *tűzoltói munkában* mutatkoznak, mihelyt a hideg szélsőséges arányokat ölt.

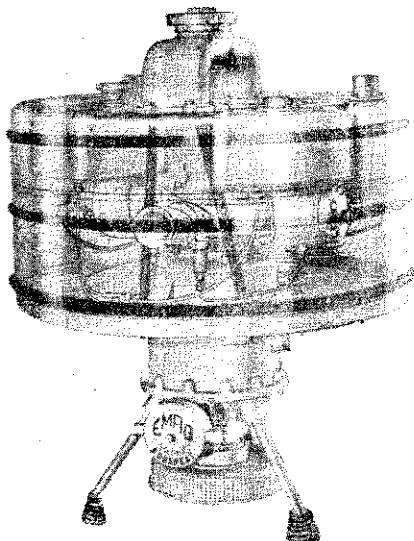
Nagy hidegben először is fokozódik a tűzoltóság igénybevétele, mert a mondott okokból több tüzeset keletkezik és az őrségeket rendszerint túl későn észrevett, már nehezen leküzdhető esetekhez hívják ki.

Ehhez járul még, hogy éppen a nagy fagyhullámok kezdeti időszakában a hirtelen lehülés és a szél a helytelenül épített kéményekben a jólismert téli *kéménytüzeset* hozza létre. Egyetlen órában a város számos helyén keletkezik kéménytűz és ezek nagyrészt rendszerint egészen túlozva, eltorzított módon jelentik be, mindenütt tetőtűztől félnek. Ez a sok bejelentés a tűzoltóságot erős igénybevételnek veti alá.

Harmadik nehézség, hogy erős téli fagyban az utcai közlekedés nehézségekkel jár és a gyors kivonulásnak akadályai vannak. Kivált a nagy fagyhullámok elején, amikor a hóvihar miatt az utak egészen rossz állapotban vannak, és ezenkívül a járművek csapágy-súrlódása is megnövekedik, az áthűlt motorok teljesítőképessége viszont csökken, a kivonulás nem történhetik meg oly nagy gyorsasággal, mint kedvezőbb időben.

Negyedik nehézség abban van, hogy a fagy miatt minden embernek a mozgása nehezkesebb. Aki kesztyűt nem visel, annak a keze a hidegtől merevvé és ügyetlenné válik. A kesztyűben való munka megint nehézségekkel jár. A többi téli ruházat szintén akadályozhatja a tűzoltót annak az ügyességnek a kifejtésében, amit máskor tanúsítani szokott.

Ötödik és legsúlyosabb nehézség a vízszerezés körül van. A hídránsok befagyásától, az állóvizek és folyóvizek vastag jégpáncéljából eredő nehézségek, sőt magán a nyomótömlőn is mutatkozó bonyodalmak annyira ismeretesek, hogy ezekkel bővebben foglalkoznom nem kell. Tudvalévő, hogy a nagy történelmi tűz-

EMAG—Szilvay-rendszerű

szabadalmazott mélyszívó

motorfecskendő

8 m-nél nagyobb vízmélységből is szállít vizet.

Készül: 130, 200, 400 liter/perc teljesítményű kivitelben.

Kérjen ismertetőt és árajánlatot.

Megfelel a 180.000/1936. számú B. M. rendelet előírásának.

Vadásztöltény-, Gyutacs- és Fémárugár rt.

Budapest, V, Mérleg-utca 3 — Telefon: 183-820

vészek egy része (például a Szentpétervári téli palota híres égése és egyéb súlyos tüzkatasztrófák) a fagyokozta vízhiányból származtak.

A most röviden elmondottak kellően bizonyítják, hogy a *kedvezőtlen körülmények egész sorának fellépése folytán a nagy téli hideghullámok első időszakában a tüzesetek keletkezésének és észrevétlenül-maradásának esélyei nagyobbak, erélyes leküzdésük feltételei ellenben nehezebben teljesíthetők mint máskor.* Rögtön látni fogjuk azonban, hogy a hideghullám gyengülési időszakában ismét más nehézségek lépnek fel, amelyek tüzoltói szempontból szintén nem kicsinylendők.

Említenünk kell még, hogy a nagy fagyhullámok a tüzoltóság munkakörébe eső *baleseti segélynyújtások* számát is emelni szokták. A nagy hideg a fémekeket rideggé, törékennyé teszi. Ebből közlekedési balesetek, pl. vasúti sintonések származhatnak. A legutóbbi fagyhullámok alkalmával Középeurópa nagyvárosaiban súlyos gázbalesetek is történtek, mert a szélsőséges hideg gázvezetékek törését idézte elő. Az egyik ilyen fagyokozta gázszerencsétlenségnek 14 halottja volt.

A gázvezetékek sérülése természetesen tűz és robbanás veszélyét is rejtegeti.

4. A hideghullámok megszűnési időszakának jelenségei a tüzoltóság szempontjából.

A nagy téli fagyhullámok megszűnését a különös és máskor elő nem forduló meteorológiai jelenségek egész sora vezeti be, illetve kíséri. Ezek tüzoltói szempontból a következőkben jellemezhetők.

Az eurázsiai monszunlevegő rendszerint 4—6 napig, sőt ennél tovább időzik nálunk. Azután ismét uralomra jutnak az éghajlatunkra jellemző nyugati szelek, amelyek enyhébb tengeri eredetű légtömegeket szállítanak hozzánk. Az ideáramló új levegőnek lényegesen nagyobb páratartalma van. A tetőszerkezetek és más éghető anyagok kiszáradása ennekfolytán véget ér, sőt a faanyagok rövidesen új nedvességet szívnak magukba. Ez a tűzkeletkezés veszélyét csökkenti. Sajnos azonban, a bármilyen ok folytán mégis előállt tüzesetek *éppen a hideghullám gyengülési időszakában* még mindig nehezen küzdhetők le, mert új meteorológiai bonyodalmak akadályozzák a tüzoltói beavatkozás rendes menetét.

A nagy téli hideghullámok gyengülési időszakának ugyanis négy jellegzetes kísérőjelensége van: a havazás, a ködképződés, a nagy zuzmaratömegek lerakódása és az ónos eső.

A *havazás* a kivonulást nehezíti meg, az enyhülési időszakokra jellemző tapadós hó pedig a távbeszélő és távíró légvezetékeket szokta szétrombolni, ami a tüzriasztást különösen vidéken nagyon megnehezíti. A főváros földalatti kábelben fektetett hírszolgálati vezetékei szerencsére ilyenkor is megbízhatóan működnek.

Az enyhülési folyamatnak egyik elmaradhatatlan velejárója a *ködképződés*. A nagy hideghullámok megszűnését annyira sűrű köd szokta kísérni, amelyben 10—15 méter távolságra sem lehet ellátni. A sűrű köd legtöbbször megnehezíti a raktártüzek és tetőtüzek idejekorán való felismerését, lehetetlenné teszi a tüzoltóság szokott gyorsasággal való kivonulását, akadályozza a tűz helyszínének gyors áttekintését és gyakran még a tüzoltói munka egyéb részeit is. Különre kell mutatnunk arra, hogy a köd gyakran még a kis

sebességű városi közlekedést is egészen lehetetlenné teszi. Az elmúlt és az ideai tél folyamán több ízben annyira sűrű volt a köd, hogy a járművek csak lépésben tudtak haladni és az autóbuszok kalauzának a kocsi előtt kellett gyalogolnia, hogy a kocsivezetőt vak ember módjára vezesse. Az ennyire sűrű köd sok órán keresztül eltartat. Természetesen ilyen napokon szó sem lehet arról, hogy a tüzoltóságok kellő sebességgel a tűz színhelyére vonuljanak.

A nagy hideghullámokat megszüntető enyhe és párás légáramlás hatalmas ködtömegei majdnem mindig *nagyarányú zuzmaraképződésre* adnak alkalmat. Különösen a hegyek déli és nyugati oldalán, ahol a ködös levegő emelkedésre kényszerül, minden tárgyra nagy súlyú jégteher csapódik ki. A zuzmara nem csak a hírszolgálati vezetékek huzalait szakítja el, hanem még tartóoszlopaikat is kidönti. Az 1938 karácsonyi hideghullám alkalmával a szélvihar és a zuzmara együttes hatása egyedül a Hortobágy vidékén *nyolcszáz távíróoszlopot döntött ki* és a hírszolgálat működését hetekre megbénította. A zuzmara következtében leszakadt vezetékek és rádióantennák gyakran az utakat is elzárják és sötétben súlyos közlekedési balesetet okoznak. Az 1933 december 6.-i nagy zuzmara alkalmával a főváros utcáin több száz ilyen veszedelmes forgalmi akadály keletkezett. A zuzmara tehát nem csak a kellő biztonságú tüzriasztást akadályozza, hanem komoly kivonulási akadályokat is teremthet.

Az enyhülési időszak legveszedelmesebb és legalatosabb jelensége talán az *ónoseső*. Ónososónek azt a jelenséget hívjuk, midőn a felettünk lévő magasabb légrétegekben a hideg már annyira enyhült, hogy benne esőcseppek keletkeznek, ellenben a legalsó, talajközeli légréteg még annyira hideg, hogy az esőcseppek leesés közben megfagynak és a talajon összefüggő síkos bevonatot alkotnak. Ónososóban az utcai forgalom gyakran egészen lehetetlenné válik. A közlekedési eszközök nem engedelmessé válnak többé a vezetőjüknek. A járművek befordulás közben megcsúsznak, megfarolnak. Egyenes irányúnak szánt menetben is hirtelen és kiszámíthatatlan elfordulásokat végeznek, különösen olyan útszakaszokon, amelyeket a csapadékvíz lefolyása érdekében túl domborúra építettek. *Az ónososó forgalombénítő hatására jellemző, hogy az 1938 decemberi első nagy hideghullám gyengülése idején, a dec. 20-áról 21-ére virradó éjszakán, a fővárosban 170 autóbusz kénytelen volt a nyílt utcákon éjszakázni, minthogy a kocsiszínekbe lehetetlen volt eljutniok.* Huszonnégy órán át éjjel-nappal tartó ónososó bénította meg Budapest minden közlekedését 1940 febr. 2-án és 3-án, továbbá 1941 január 2-án és 3-án.

De az ónososó nem csak a kivonulásnak egyik nagy ellensége, hanem az oltóvíz beszerzésének is. Ha a hidránsokat és utcai tüzcsapokat vastag hóréteg takarja, azt el lehet távolítani és a vízszolgáltatás nagyobb késedelem nélkül megindítható. De az ónososó kemény jégpáncélját még ha csákmánnyal nagynehezen átszakítjuk is, a vízcsap kiszabadítása és a csatlakozás szerelése a legnagyobb nehézségekbe szokott ütközni.

Ehhez járul még az a rengeteg *baleseti lehetőség*, amit az ónososó a munkában álló oltólegénység számára jelent. Felesleges ezen a helyen bővebben bizonyítgatnunk, hogy az ónososó nagyfokú síkossága már hány derék tüzoltó súlyos következményekkel járó elcsúszását okozta. De még olyan alkalmakkor is, amidőn

balesetre nem vezetett, az oltási munkát feltétlenül lassította és gyengítette. Joggal mondhatjuk ennél fogva, hogy az ónoseső a sűrű köd mellett a téli tűzoltásnak egyik legveszedelmesebb ellensége.

Az ónoseső fellépte az utolsó fejezetet szokta képviselni a téli fagyhullámok történetében. Utána a hideg megszűnik, olvadás áll be és az átlagos téli időjárásnak megfelelő aránylag könnyebb állapotok jutnak uralomra a tűzoltás tekintetében is.

5. Összefoglalás.

Végigtekintettünk a nagy téli hideghullámok jellegzetes történetén. A szóbanforgó jelenségek csekély eltérésektől eltekintve mindig egyformán, ugyanabban a szabályszerű sorrendben játszódnak le. A tűzoltói gyakorlat szempontjából legtöbb figyelmet követelő meteorológiai tényeket az alábbi táblázatban foglalhatjuk össze:

Első időszak:

A hideghullám erősödése.

Bevetető jelenségek:

Hirtelen szélvihar.
Hóvihar, hófúvás.
Eurázsiai monszunlevegő erőteljes beözönlése.

Gyors hőmérsékletzuhanás.
Örvénylő légmozgás.
Erős légkiszáradás.
Tüzesetek gyors naggyáfejlődése.

Légnyomásemelkedés.

Későbbi jelenségek:

Éghető anyagok erős kiszáradása.

Könnyű tűzkeletkezés.
Gázcsőrepedések.
Vízszerezési nehézségek.
Szélcsend.

A hideg tetőzése.

Második időszak:

A hideghullám gyengülése.

Bevetető jelenségek:

Mérsékelt déli légáramlás.
Borulás, havazás.
Enyhébb tengeri levegő lassú beszivárgása.

Fekozatos hőemelkedés.
Lassan erősödő légmozgás.
Légnedvesség emelkedése.
Tüzesetek nehezebben keletkeznek.
Légnyomáscsökkenés.

Későbbi jelenségek:

Faanyagok nedvesebbé lesznek.

Sűrű köd; zuzmára; tapadó hó.

Tűzjelzési és kivonulási nehézségek.

Ónoseső, jégpáncél a talajon.
Élénk, enyhe szél.

Olvadás.

Figyelmeztetés karácsony estére

Ama szomorú tapasztalat alapján, hogy minden évben súlyos tűzbalesetek és szerencsétlenségek fordulnak elő a karácsonyfák vigyázatlan meggyújtása következtében, felhívjuk a tűzoltóparancsnokságok figyelmét arra, hogy ezen balesetek megelőzésére hatásos eszköznek bizonyult a helyi lapok hasábjain óvatosságra inteni a nagyközönséget.

Mint minden tűzrendészeti dologban, itt is elsősorban a tüzesetek megelőzésére kell törekedni. Ezért elsősorban a karácsonyfák megfelelő, állékony felállítására, állványozására kell törekedni. A karácsonyfa talpazata oly széles és súlyos legyen, hogy a fa esetleges egyenlőtlen terhelés következtében *fel ne dőljön*. Helyes a fát, illetőleg annak talpazatát a szoba padlójához, vagy súlyosabb asztalhoz, bútorhoz rögzíteni, már csak azért is, mert elkerülhetetlen, hogy a kisgyerekek a cukrok leszedésénél a fát ne rángassák. A karácsonyfákat lehetőleg a szoba forgalommentes sarkára, de *függönyöktől, terítőktől, díszektől távol kell felállítani*. Vigyázni kell arra is, hogy ajtónyitás folytán a fát *léghez ne érje*, mert az a gyertyák lángját eltéríti. Figyelmeztetni kell a közönséget, hogy csak éghetetlen karácsonyfa-díszeket használjanak, mellőzzék a *papír, vatta* és főleg a *celluloidból* készült díszeket.

A fa feldiszipítésénél először a díszeket, cukrokat, stb. helyezjük el, ügyelve arra, hogy a fa kiálló csúcsait és a felettük levő ágakat üresen hagyjuk. A fa egyenlőtlen terhelését kerüljük, gondolva arra is, hogy a cukrokat, almákat közben leszedik, s így a terhelés változik. A gyertyákat csak akkor szabad elhelyezni, amikor az angyalhaj kivételével minden dísz fent van, így a fák ágai úgy fekszenek a terhelés következtében, ahogy később is feküdni fognak. A gyertyákat az *ágak kinyúló végére*, de még az *ágak teherbíró*, nem könnyen mozgó vastagabb részére kell helyezni. Amennyiben az ágak között, betlehemek belső megvilágítására volna szükség, úgy ott lehetőleg villanyégyőt, vagy pohárba helyezett gyertyát használjunk. Az égő és gyertya melegének elvezetése végett itt megfelelő távlatot és hézagokat kell biztosítani. A gyertyák felhelyezésénél ügyelni kell arra, hogy azok *függőlegesen* álljanak, s közelében még akkor se legyen éghető, tűzveszélyes anyag, ha a gyertyák lerövidülnének, vagy elhajlanának. Célszerű, állítható, széles tányerű gyertyatartókat használni, hogy a gyertyák helyes állását az ágak ernyedése után megfelelően utánállítani lehessen, s hogy a gyertyacsonkoktól a tányér a fenyőtűket távol tartsa. Villamos gyertyák használata esetén csak megfelelően szigetelt vezetékeket szabad használni és azokat távol kell egymástól helyezni.

A gyertyák meggyújtását csak *felülről* végezze, hosszú rúdra helyezett égő gyertya segítségével. Az *állandó gyufa használatot mellőzni kell*, mert a gyertyák meggyújtása soká tart, s a körömig égett gyufát kezelője könnyen rossz helyre dobja. A gyertyák meggyújtását *mindig felülről, az oltogatást pedig alulról* kell kezdeni. A meggyújtást és az oltogatást lehetőleg férfi végezze, a nők sállal, lobogó ingujjú ruhában ezeket a műveleteket ne végezzék.

Gyufát és gyújtóeszközt a gyermekek elől gondosan el kell zárni, s a gyermekeket ne hagyjuk egyedül a lakásban.

A tűzvédelem fontos érdekei szempontjából távolról sem közömbös, hogy mindezek a jelenségek egyenként, mint új meg új meglepetések érik-e a tűzoltóságok vezetőit, avagy az illető a fenti törvényszerűségeket ismeri és annak megfelelően előkészül ezekre a nagy pontossággal megisméltendő veszedelmes tünteményekre.

Az összes
„TOTAL”
rendszerű tűzoltókészülékek és berendezések gyártási jogának magyarországi engedélyese

Legújabb készülékünk és berendezésünk az
„ÜSTÖKÖS-TOTAL” léghaboltó-rendszer.
LIGETI és BIRÓ Budapest, V. Árpád-u. 10.
ismertetővel készséggel szolgálunk. TELEFON: 127-799

Emlékezzünk . . .

Előttöm fekszik a sz. kir. Arad városi önkéntes polgári tűzoltókarnak 1861. évben (80 évvel ezelőtt) készült rendszabálya. Az első, ami szembe ötlik, hogy a szabályzat két nyelven: magyarul és németül van nyomva. (A Bach-korszakbeli szuronyokra támaszkodó brutális katonai rémuralom németesítő politikájának emléke.) A szabályzat öt fejezetből áll. Az I. a kar célját és kötelezettségét, a II. fenntartásának eszközeit foglalja magában. A III. a kar alakulását és feloszlását, a IV. az ügykezelést és az V. a kar jogait szabályozza.

Az önkéntes tűzoltókar célja és kötelessége volt: 1. a politikai törvényhatóságtól meghatározott tűzoltási rendeletek értelmében tűzvészek alkalmával a kiadott *elővigyázati rendszabályok felett örködni*; 2. az árvíz által előidézett veszélyeknél az ember, állat és vagyon megmentése végett a polgárnagy rendelkezése alatt állani; 3. a bárhol kiütendő tűz alkalmával a vész színhelyén megjelenni, egyesült erővel annak elnyomására működni, stb.

A II. fejezet megállapítja, hogy az egylet 1834. évben alakult s a helybeli lakosság önkéntes adományaiból és az *egyleti tagok által fizetni szokott* 50 krajcárnyi betétből 3093 forint 91 krajcár tőkéje van az egyletnek, amelyből azon egyleti tag, aki *rettenthetetlen önfeláldozással különösen kitűnik, jutalomban, s aki tűznél súlyosan megsérül, segélyben* részesül. Ez a segély ágyban fekvő betegnek napi 20 krajcár, elhalálozás esetén az özvegynek 20 forint temetési segély. Ezen alap biztosítására minden egyleti tag *köteles* negyedévenként 50 krajcárt, s ha a kényszerítő szükség kívánja, legtöbb 1 forintot fizetni.

A III. fejezet megállapítja, hogy az egylet 339 főből áll, amely feloszlik 1 törzsre és 5 szakaszra. A törzs áll: 1 főigazgató mint parancsnok, 1 aligazgató mint helyettesparancsnok, 1 aligazgató mint igazgató választmányi elnök, 1 lelkész, 1 titkár, tüzi biztos, 1 pénztárnok, 1 ellenőr, 1 számadó, 2 műmester, 3 sebész, 2 ügyvéd, 2 mérnök, 1 zászlós, 1 őrmester, 1 zenekarvezető és 2 trombitásból. A szakaszok a következőképp voltak felosztva: 1. törő-, bontó- s mázóosztály; 2. élet- és vagyonmentőosztály; 3. őrosztály; 4. szivattyúosztály; 5. vízszállítóosztály. Egy-egy szakasz állott: 1 hadnagy, 1 őrmester, 4 tizedes és 58 mászó-, mentő-, ór-, szivattyús-, illetve vízszállítólegény-ségből.

A törzs rangfokozatát a szabályzat a következőképp állapítja meg: a főigazgató-parancsnok *őrnagy*, a két aligazgató *kapitány*, a titkár, tüzibiztos, pénztárnok, ellenőr, számadó és műmester *főhadnagyok*, az ügyvéd, sebész, mérnök és zászlós *hadnagyok* s a zenekarvezető *őrmesteri* rangot viselt.

Az egyenruha, amelyet csak ünnepélyes alkalommal s temetésen volt szabad viselni, búzavirágszínű posztóból volt, fekete zsinórral és sima, fehér somgombbal. Fekete kalap nemzeti tarajkával és vörös tollal. Magyar csizma sarkantyúval. Vörös öv. Fő- és altisztek magyaros acélkardot viseltek, a tisztek selyem, az altisztek teveszór nemzetiszínű kardbojtjal. A zászló vörös damasztból arany hímzéssel, egyik oldalán Szent Flórián a város címerével, a másik oldalon Szent István Szűz Máriával és felette az ország címerével.

A törzs tagjait a közgyűlés, a szakaszok élén állókat (hadnagy, őrmester és tizedes) a választmány választotta.

Ugyanezen fejezet állapítja meg végül a temetési rendet, amely szerint a gyász kíséret vezére az aligazgatók (kapitány) egyike jelenlétében a tüzbiztos vagy őrmester. A koporsó körül 1 szakasz, a papok előtt 2 szakasz és a koporsó után szintén 2 szakasz megy.

A IV. fejezet meghatározza, hogy a főigazgató, mint a kar parancsnoka, elnököl az egyleti üléseken, bármely ügyek felett örködik és minden a kart illető rendeletek általa adatnak ki. Az aligazgatók elnökölnek a választmányi üléseken és a főigazgató távollétében annak helyettesei. Majd megállapítja a többi tisztviselő hatáskörét, hogy a választmány, mely a törzs tagjaiból és minden szakasz 3—3 képviselőjéből áll, havonként kétszer tart ülést s hogy szótöbbséggel hozza határozatait. Határozatképes, ha az elnökön kívül 12 tag van jelen.

Az V. fejezet megállapítja a kar tagjainak jogait és kötelességeit. Eszerint minden tag „mind tevőleg, mind szenvedőleg választási joggal bír”. Perlekedésnél a kar ügyvédje által képviseltetik. Kari tag temetésén kötelesek megjelenni. Ha valaki tűznél kapott sérülés következtében hal meg, ünnepélyesen lesz eltemetve s részére sírkő állítandó. Szent Flórián ünnepén az összes tagok a főigazgató vezetésével a misén és körmenten részt vesznek. Minden újesztendő után főgyűlés tartandó, amelyen minden tag tartozik megjelenni. Ezen a gyűlésen előterjesztendő az igazgató-választmány által befejezett és kellően okadatolt számadás s ezen ejtettek meg a szükséges fő- vagy altiszti választások.

Végül kimondja, hogy „jelen rendszabályok csak szótöbbség útján hozandó határozattal módosíthatók, mely módosítások csak felsőbb jóváhagyás után lépnek érvényességre”.

A szabályzat végén a következő záradék van: „55.378. sz. a helybenhagyatott. Kelt Budán, a m. kir. helytartótanács 1861-ik évi Szent Mihály hó 25-én tartott üléséből. Károlyi László m. k.”

*

Íme, így volt ez Arad sz. kir. városban már 80 évvel ezelőtt. Bizonyosága ez annak, hogy mily komolyan fogta fel a város vezetősége már akkor is a tűzoltóság hivatását. Mily alapos, mindenre kiterjedő szabályzattal volt az megszervezve. Láthatjuk, hogy már akkor is voltak kárelhárító szakaszok.

(K'-án)

FIGYELEM!

Ez alkalommal ismételten figyelmeztetjük a községi tűzoltótestületek vezetőit, hogy könyv- és nyomtatványszükségletüket minden esetben a vármegyei tűzoltószövetségtől szerezzék be, mert az irányítvány és az Országos Szövetséghez intézett megkereséseiket úgyis a vármegyéhez továbbítják elintézés végett, ami az ügy érdemi elintézését indokolatlanul késlelteti.

HIVATALOS RÉSZ

Hajduböszörmény megyei város polgármesterétől.
20.900—1941. K.

Pályázati hirdetés

Hajduböszörmény megyei városnál lemondás folytán megüresedett s a IX. fizetési osztályba sorozott tűzoltóparancsnoki állásra pályázatot hirdetek.

Az állásra a 180.000—1936 B. M. sz. rend. 11. §-ának 3. és 4. bekezdése szerint olyanok pályázhatnak, akik az 1883. évi I. tc. 1. §-ának a) és b) pontjaiban megállapított kellékek fennforgását igazolják, katonai szolgálatot teljesítettek, a Magyar Országos Tűzoltótisztképző tanfolyamon tűzoltótiszti oklevelet, egyetemi, vagy más főiskolai végzettséget igazolni tudnak.

Az állást Hajdu vármegye főispánja kinevezés útján fogja betölteni.

A pályázati kérelmeket a következő okmányokkal kell felszerelni:

1. születési anyakönyvi kivonat;
2. elméleti képesítést igazoló okmányokat;
3. katonai szolgálatot igazoló iratokat;
4. magyar állampolgársági bizonyítványt s egy 1921. évi július 26-i illetőséget igazoló községi illetőségi bizonyítványt;
5. szellemi és testi képességet igazoló újkeletű tisztiorvosi bizonyítványt;
6. politikai megbízhatóságot is igazoló erkölcsi bizonyítványt;
7. rövid önéletrajzot.

A kérvényt így felszerelve, Hajdu vármegye főispánjához címezve, Hajduböszörmény megyei város iktató hivatalánál 1941 december 27. napján déli 12 óráig kell benyújtani. Közszolgálatban álló pályázók kérvényeiket szolgálati úton nyújtják be.

Hianyosan felszerelt, valamint a fenti határidőn túl benyújtott kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

Hajduböszörmény, 1941 december 5.

Szálkay Antal dr sk., polgármester

Hiszek egy Istenben, hiszek egy Hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarországot feltámadásában!

Amen

HÍREK

Kitüntetés. A Kormányzó Úr Öfőméltósága a m. kir. honvédelmi miniszter előterjesztésére megengedte, hogy vitéz Zombory József, Kolozsvár sz. kir. város hivatásos tűzoltóságának főparancsnoka, kerületi tűzrendészeti felügyelőnek a honvédelmi igazgatás érdekében kifejtett értékes munkásságáért elismerése tudtul adassék.

Magyarország Főméltóságú Kormányzója legfelsőbb elhatározásával a világháborút követő forradalmak és ellenforradalmak idején, valamint az ország elszakított területeinek visszaszerzése körül életüket veszélyeztető önfeláldozással véghezvitt hazafias cselekedeteik elismerésül Nemzetvédelmi Keresztet az alábbi tűzoltóbajtársaknak méltóztatott adományozni: Finda Pál parancsnok, vitéz Balogh András alparancsnok, Kiss József, ifjú Németh István, Vámosi Ferenc tűzoltók. Felkérjük azokat a Nemzetvédelmi Kereszttel kitüntetett bajtársakat, akik a fenti névsorban még nem szerepelnek, szíveskedjenek arról értesítést adni lapunk szerkesztőségének.

Kinevezés. Papp István kecskeméti hiv. tűzoltófelügyelőt, Kecskemét thj. város főispánja, a jóváhagyott tűzrendészeti szabályrendeletben megállapított tűzoltóparancsnoki állásra kinevezte.

Járásai tűzrendészeti felügyelői kinevezés. Zala vármegye főispánja Wejsiczky János zalaezerszegi hiv. tűzoltóparancsnokot a pacsai járásban viselt felügyelői tiszttségének meghagyása mellett a visszatért alsólendvai járás tűzrendészeti felügyelőjévé nevezte ki.

Bezerédj László Sopron vármegye tűzrendészeti felügyelőjévé történt kinevezésekor a vasvári járás tűzrendészeti felügyelői tisztéről lemondott. Járásai felügyelői teendőit azonban az új felügyelő kinevezéséig ellátta s ennek megtörténtével folyó évi november hó 23-án búcsúzott el ünnepélyesen járásától. Az ünnepélyen megjelent Kiss Emil dr. MOTSz alelnök, Bendeffy László titkár, Horváth Miklós vm. felügyelő, Kóbor Jenő dr. a vasvári járás új tűzrendészeti felügyelője, a honvédség tisztikara, a járás jegyzői és tűzoltóparancsnokai, valamint a vasvári tűzoltóság Tahin Mátyás parancsnok vezetésével. Az ünnepség Vasváron, d. e. 9 órakor szentmisével kezdődött, majd a megjelentek a tűzoltóotthonba vonultak, ahol Lipp Károly dr. járási főszolgabíró búcsúztatta a távozó Bezerédj László tűzrendészeti felügyelőt.

Újpest város hivatásos tűzoltósága karácsonyi gyűjtést rendezett saját testületén belül, a fronton küzdő katonák részére. A gyűjtés öt nagy szeretetsomagot eredményezett, melyeket a Vöröskereszt szervezete útján a hónap elején útnak is indítottak.

Díszelődés az Erzsébetvárosi Színházban. Az „Erdélyi színházak igazgatósága“ a székesfővárosi tűzoltóság sokgyermekes családjainak karácsonyi felsegélyezése céljára az Erzsébetvárosi Színházban díszelődést rendezett. A nagyszámú közönség soraiban ott láttuk vitéz nemes

Hazánk legrégebb, több mint 121 éve fennálló
tűzoltószergyára

Seltenhofer Frigyes Fiai

Alapítva 1816

magy. kir. udvari szállítók

S o p r o n

Legelső tűzoltószer-, kút-, szivattyú- és gépgyár, harang-, fém- és vasöntőde. A párisi világkiállításon nagy aranyéremmel, azonkívül sok arany- és ezüstéremmel, valamint díszoklevéllel kitüntetve. Gyárt: motorfecskenőket, kocsfecskenőket, különféle tűzoltószerkeket és felszereléseket. Kedvező fizetési feltételek és sokévi jóállás. Költségvetést és kiszállást díjmentesen eszközünk.

Fábry Dániel ny. m. kir. vezérőrnagy, M. Á. K. igazgatót, dorogi Farkas Géza dr és Szepesváry Pál dr székesfővárosi tanácsnokokat, vitéz Kiss Lajos dr országos tűzrendészeti felügyelőt, Teasdale Ottó kerületi tűzrendészeti felügyelőt, valamint a székesfővárosi tűzoltótisztikart és a vállalati tűzoltóságok vezetőit szép számban. Az előadást a székesfővárosi tűzoltózenekar közreműködésével a „Tűzoltó induló” hangjai mellett nyitották meg. Több előadott zeneszám után Erdélyi Mihály színigazgató saját szerzeményű versét, melyet lapunk elején közlünk, nagysiker mellett adta elő, utána pedig egy vidám szórakoztató operettet játszottak, amely a közönség tetszését teljes mértékben megnyerte. A díszelőadás teljes bevételét a sokgyermekes tűzoltócsaládok karácsonyi felségélyezésére fordítják és az így beszerzett adományokat folyó évi december hó 21-én a székesfővárosi tűzoltóság kúntcai épületében rendezendő karácsonyfa-ünnepélyen adják át.

Hevesvármegye Tűzoltó-Szövetsége karácsony és újév között díjtalanul küldi meg a vármegye területén lévő tűzoltótestületek részére az öt évre (1941—45.) szóló egységes irodai nyomtatványok kötetét. A kötetet az illetékes főszolgabírói hivatalnál vehetik át a tűzoltóságok vezetői vagy megbízottai a fenti időközben.

Tűzesetek Zalában. A tűzesetek Zalában az utóbbi időkben csökkentek ugyan, de még mindig sokszor roppen fel a vöröskakas. Tapolcán és Taliándörögdön történt legutóbb csaknem végzetessé válható tűzeset. Kovács István tapolcai szállítómunkás és felesége, munkájuk után távozva, négy gyermeküket otthon hagyták. A legidősebb — nyolcéves — fiú benzint talált egy üvegben. Játék közben kiöntötte a benzint és meggyújtotta. A keletkezett tűztől lángot fogott az ágy is, melyen a három kisebb gyermek feküdt. Szerencsére a házban más is lakik: Turi Kálmánné. A kituduló füstre lett figyelmes, berohant a házba s kimentette a gyermekeket. A legkisebb fiú így is súlyos égési sebeket szenvedett, de bíznak felépülésében. — Nagy János taliándörögdi gazda összeveszett családjával. Ott hagyta őket s elment szentbékáliai szőlőjébe. Hogyan és mi történt, nem tudni, de tűz keletkezett a pincében. A gazda két testvére véletlenül éppen a hegyre érkezett, amikor megdöbbenve látták, hogy ég testvérük pincéje. Be akartak hatolni, de az ajtó zárva volt. Idegen segítséggel tudták csak feltörni az ajtót és súlyos égési sérülésekkel bár, de élve sikerült kimenteni az ittas gazdát. A vizsgálat megindult.

Épületek burkoló festése. Az élénk színekkel festett épületek holdvilágnál és világító rakéták fényénél felülről világosan láthatók és kitűnő támpontot, tájékozódó lehetőséget nyújtanak az éjjel repülő pilótáknak. Németországban rövidesen rendelet jelenik meg, amely e hátrány megszüntetése végett kötelezővé teszi az új és a restaurált épületek sötét színnel, vagy a környezethez alkalmazkodó színnel való befestését. (M. K. Sz. 1941. 11.)

KISTÉTÉNYI WALTHER E.

BUDAPEST, IV, PETŐFI SÁNDOR-UTCA 6, FÉLEMELET

**Gyárt: érmekeket
rendjeleket
jelvényeket
tisztfelelődjüket**

A
Magyar Országos
Tűzoltó Szövetség
éremszállítója

Kiadás előtt állanak a tűzrendészeti szakkönyvek és szabályzatok. A folyó évi december hó 12-én megtartott elnökségi ülésen vitéz Kiss Lajos dr. országos tűzrendészeti felügyelő bejelentette, hogy a tűzrendészeti szakkönyvek és szabályzatok összeállításával foglalkozó szakbizottságok elkészültek a tervezetek felülvizsgálásával és azokat rövidesen nyomdába lehet küldeni. Így a tűzoltótestületeket legjobban érintő tűzoltó gyakorlati szabályzat is elkészült, a legutóbb kiadott tervezetet ismét felülvizsgálat tárgyává tették, miután a gyakorlati szabályzathoz csak lényegtelen hozzászólások érkeztek be, amelyeknek szakszerű mérlegelése után a szöveget is megállapították. A bizottság megállapítása szerint a gyakorlati szabályzat most már kiforrottan tekinthető s így megérett arra, hogy nyomda alá lehessen rendezni. Nincs célja ugyanis tovább várni, mert a szabályzat ellen lényegbevágó felszólalás nem érkezett be, annak rendszere mindenütt bevált. Ennek folytán az ábrák elkészítése azonnal kezdetét veszi. Az ábrák vonalas rajzok lesznek, mint a legutóbb kinyomatott gyakorlati szabályzatnál, de hogy a fogások pontosak, szakszerűek és főleg élethűek legyenek, azért a székesfővárosi tűzoltóság fényképésze minden egyes ábrának megfelelően fényképet készít, s erről készül majd a vonalas rajz.

Zárógyakorlat a Magyar Textilfestő Rt. tűzoltóságánál. Folyó évi november 9-én délelőtt 9 órakor a Magyar Textilfestőgyár Rt. III. ker. Szentendrei-út 8123. hrsz. alatti gyártelepén a nagymultú gyári tűzoltóság az idén is ünnepélyes keretek között tartotta meg hagyományos zárógyakorlatát. Jelen voltak a székesfővárosi tűzoltó-főparancsnokság részéről Erlaky György tűzoltó-főparancsnok-helyettes, valamint vezetése alatt a budai osztályparancsnoksághoz beosztott alosztályparancsnokok. A gyárvezetőség részéről Sándor Mátyás ny. m. kir. ezredes, igazgató és a tisztviselői kar jelent meg. A gyakorlatvezető Haas Loránt tűzoltófelügyelő, a vállalati tűzoltóság vezetője, Sándor Mátyás igazgatónak leadta a jelentést és a gyakorlatok 20 tűzoltóval és 6 beosztott leventetűzoltóval megkezdődtek. Az új gyakorlati szabályzat alapján az összes iskolaszereléseket bemutatták, majd a tűzoltóság teljes ütőképességének bemutatására képletes támadási feladatot oldottak meg. A feladat egy kiterjedt tetőtűz lokalizálása volt, amelyet 8 sugárral sikeresen megoldottak. A zárógyakorlat a vállalati tűzoltóság ütőképességéről és a vezetők áldozatkészségéről tett tanúságot, valamint bizonyította a szakszerű vezetés magas színvonalát.

A Vármegyéék és Városok Országos Mentőegyesülete a folyó évben szeptember hó 15-én Szolyván, 22-én Marosvásárhelyen, október 25-én Bánfihunyadon, november hó 19-én pedig Zomborban állított fel új mentőállomásokat.

Sapkák, rangjelzések, paszományok, gombok, jelvények, rőzsekések, aszestruházat és mindenféle egyéni tűzoltósági felszerelések. Raktárról azonnal szállít

Mátrai Antal és Társa Rt. Budapest

Városi üzlet: VI, Teréz-körút 22

Telefon: 121-588

Gyár: XIII, Lomb-utca 34-36

Tisztí és altisztí **rőzsekéseket**

legszebb kivitelben szállít

MÉSZÁROS LAJOS műtővismester

Budapest, VIII, Mária-utca 15

Telefon 349-859

A folyó évben 175 mentőtanfolyamot tartott, melyeken 15.600 hallgató nyert első segélynyújtásból oktatást. (O. M. K. 1941. 5.)

Tűzoltótanfolyam Léván. November hó 4-én nyílt meg Léván a törvényhatósági tűzoltó tanfolyam, az öreg lak-tanyában, ünnepélyes keretek között. Ott voltak a hatóság képviselői, a Légoltalmi Liga elnöksége is. A tanfolyamot dr Győry Endre vármegyei főjegyző, vármegyei tűzren-dészeti felügyelő nyitotta meg. A tanfolyam hallgatóihoz intézett lelkesítő beszédében rámutatott az önkéntes tűz-oltóság nemes hivatására, annak nemzetvédelmi és ember-baráti tevékenységére, főleg napjainkban, amidőn hon-védségünk a harctéren küzd, itthon maradt családjaik és vagyonunk védelmét esetleges tűz esetén a tűzoltóságnak kell megvédeni. A tanfolyam célját Szénássy Sándor Léva város hiv. tüo. parancsnoka, a tanfolyam parancsnoka, ismertette. A községek részére derék tűzoltó tiszteket, altiszteket és szakképzett parancsnokokat nevelni. A lévai tanfolyam jelentőségét emeli az a tény, hogy vidé-künk tűzoltósága elhanyagolt állapotban van és ez az első tanfolyam a felszabadulás óta itt az északi vármegyék sorában. Ezekkel a tanfolyamokkal egyöntetűvé teszik, egy szintre emelik az egész ország tűzoltóságának kikép-zését. A tanfolyamon mintegy negyven vidéki tűzoltó vesz részt. A tanfolyamhallgatók elszállásolása, tanterme és szórakoztató társalgó helyisége az új tűzoltólaktanya emeletén van elhelyezve.

Az ötödik székesfehérvári kerületi tűzoltótanfolya-mot Farkas Sándor polgármester zárta be a tűzoltólakta-nyában. Őt vármegyéből főleg községi tisztviselők végez-ték e háromhetes tűzoltótanfolyamot, ahol korszerű tűz-oltó, egészségügyi és műszaki mentői kiképzést nyertek, amit otthon faluikban a kárelhárító tűzoltóosztagok és légoltalmi segédszolgálatosok kiképzésénél használhat-nak fel. Farkas Sándor polgármester meleg szavakkal méltatta a tűzoltói eszményt és felhívta a hallgatókat, hogy a vizsgán tanúsított elméleti és gyakorlati tudásu-kat utánképzéssel a magyar haza javára gyarapítsák. Gás-pár István tűzoltófőparancsnok, a tanfolyam parancs-noka a legjobb előmenetelt tanúsító hallgatók között ki-osztotta a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség által ado-mányozott tűzoltó vonatkozású jutalomkönyveket. A tan-folyamhallgatók részéről a pusztaegresi tűzoltóparancs-nok köszönte meg a városnak és az előadónak a három hét alatt tanúsított szíves vendégszeretetet és a magas színvonalú előadásokat.

A Gyarmati Ferenc budapesti könyvkiadó cég általá-nos irodalmi pályázatot hirdetett. A bírálóbizottság Huhn Gyula bazitai igazgatótanítónak, a novai járás tűzrendé-szeti felügyelőjének, a Zalai Tűzrendészet c. lap felelős szerkesztőjének „Vér nem válik vízzé” című regényét arany díszoklevéllel jutalmazta.

Negyvennégy ember tűzhalála. Mozambique portugál gyarmat Molocó nevű helyiségében egy mozielőadáson a filmszalag meggyulladt. A nézőtér és a vetítőkamra nem volt tűzbiztosan elválasztva egymástól, a tűz áttért az

előadás helyiségéül szolgáló, nézőkkel zsúfolásig megtelt faépületre, mely teljesen leégett. A megfelelő számú és méretű kijáratok hiánya, az elmozdítható ülőhelyek és pót-székek, valamint a túlzásfoltóság következtében a pánik-szerű menekülésben igen sok embert letapostak. A tűz el-oltása után az üszkös romhalmaz alatt 44 megszenesedett hullát találtak.

Befejeződött Rimaszombat megyei városban, rende-zett IV. törvényhatósági tűzoltótanfolyam. 1941. évi októ-ber hó 30-án fejeződött be Rimaszombat megyei városban megtartott IV. törvényhatósági tűzoltóaltisztképző tan-folyam, amelyen Gömör és Kishont vármegye minden ré-széből a nehéz és különleges viszonyok miatt huszonhatan vettek részt. A tanfolyamhallgatók Rimaszombat megyei várossal összeépített Rimatamásfalva községben, a volt „Leánynevelő Intézet” helyiségében voltak elhelyezve, ahol saját konyhájukon étkeztek, ami meglehetősen idő- és költségkímélést jelentett. A tíz napig tartó tanfolyam elő-adói voltak: Barátky János dr tb. főszolgabíró, várme-gyei tűzrendészeti felügyelő, Sohler Béla tanfolyam-parancsnok, Rimaszombat megyei város tűzoltóparancs-noka, ifj. Soldos Béla dr szolgabíró, járási tűzrendészeti felügyelő, Bodnár István m. kir. honvédfőhadnagy, vitéz Vereczkey Gyula dr városi tisztiorvos és Smid Lehel gim-néziumi tanár, valamint öt fő hivatásos tűzoltókiképző altiszt. Csütörtökön délben elméleti és gyakorlati vizsga keretében adtak számot a jórészt fiatalabb korosztályból álló hallgatók a tanfolyamon szerzett tudásukról. A vizsga vezetője, Horváth Árpád dr alispán, a vármegyei tűzoltó-szövetség elnöke volt, továbbá megjelentek a m. kir. hon-véd állomásparancsnokság megbízásából Szigetváry Jó-zsef m. kir. őrnagy, Gabonás János dr Rimaszombat me-gyei város helyettes polgármestere és Dóczy András dr vármegyei aljegyző. A vizsga befejezésével Horváth Árp-ád dr alispán legteljesebb megelégedését fejezte ki a hallottak és látottak felett, köszönetet mondván a tan-folyam parancsnokának és előadónak fáradságos munká-jukért és a vizsgázottak szorgalmáért. Majd hasznos ta-nácsokkal látta el a falujokba visszatérő tűzoltókat, lel-kükbe vésve, hogy odahaza minden körülmények között öntudatos és igazi magyar emberek legyenek. Ma a tűz-oltókra nemcsak kötelességük teljesítése vár, de nemzeti hivatás is. Szükséges, hogy a tűzoltó összekötőkapocs legyen a hivatalos tényezők és a nép között, hirdessék, hogy a szebb és jobb magyar jövő érdekében ma mindenkinek megértéssel és türelemmel kell elviselnie a jelenlegi kényszerítő állapotokat és távol kell tartani magát mind-azoktól, akik indokolatlan zavart és elégedetlenséget akar-nak okozni. Horváth Árpád dr alispán mélyértelmű sza-vai nagy hatást keltettek a tűzoltókban, akiknek nevében Kovács Ágoston tanfolyamhallgató, dobfenéki tűzoltó vá-laszolt keresetlen és őszinte szavakkal. A záróvizsga köz-bebédél ért véget, melyen a megjelentek valamennyien résztvettek.

Főszerkesztő: Breznay Imre

Felelős szerkesztő és kiadó: Lukács Zoltán dr

Mindennemű **létrák,**
tűzoltó- és légoltalmi felszerelések
beszerzési forrása
Metzker Ferenc
Budapest, XI, Horthy Miklós-út 35
Telefon 456-368

**Mátrai sisak-, tűzoltószer-
és légoltalmi felszerelések gyára**
Korosztény **Mátrai Antal és Társa r.l.**
éeg Budapest, XIII, Lomb-utca 34-36. Telefon 299-056

Alapítva 1896

Minden nemű
tűzoltó- és légoltalmi
felszerelési cikkek
raktárról kaphatók

Mátrai Antal és Társa Rt.

Gyár és központi iroda:

Budapest, XIII, Lomb-utca 34-36 - Telefon '299-055
Dárosi lerakat: VI, Teréz-körút 22 - Telefon 121-533

Gyárt: kézi- és motor-
fecskendőket, mindenfé-
le létrákat, motollákat,
vízhordó és öntöző lajtö-
kát, szerkocsikat és lég-
oltalmi felszereléseket

Szállítunk

a hatósági előírásoknak megfelelő

Ismertetés
felvilágosítás
és ajánlat
díjtalan

**MÁVAG
GYÁRTMÁNYÚ**

Telefon 133-394

hordozható benzinmotoros és kézi működtetésű fecskendőket, vízhordó-
és öntözőkocsikat, tűzoltó- és locsoló autókat a legjobb
minőségben, megbízható és tartós kivitelben.

MAGYAR KIRÁLYI VAS-, ACÉL- ÉS GÉPGYÁRAK KERESKEDELMI KÉPVISELETE RT.
BUDAPEST, VIII. MŰZSEUM-KÖRÚT 18, II.

KÖHLER ISTVÁN**FECSEKENDŐ-, SZIVATTYÚ-
és tűzoltófelszerelések gyára**

Gyárt: Modern motoros, turbinás és dugattyús
tűzoltófecskendőket, tűzoltószerkeket, felszereléseket
és szivattyútelepeket a tűzoltás és öntözés céljaira

BUDAPEST, X, KORPONAI-UTCA 21. SZÁM**FELTEN ÉS GUILLEAUME RT., BUDAPEST, I.**

a budapesti hivatásos tűzoltóság szállítója

GYÁRT: BELÜL GUMIZOTT TŰZOLTÓTÖMLŐT
kívánt méretekben és nyomásig.

LEVELCÍM: BUDAPEST 113. POSTAFIÓK. TELEFON: 258-880

Hazai
gyártmány!

MINIMAX

a legjobb magyar gyártmányú kézi tűzoltóeszközök. Nem hason-
lítható össze a különböző utánzatokkal. Felvilágosítással szolgál a

MAGYAR MINIMAX RT., BUDAPEST
GYÁR, IRODA: VI, RÓZSA-UTCA 85. TELEFONSZÁM: 123-731

CORVIN ÁRUHÁZ RT.

BUDAPEST VIII, BLAHA LUJZA-TÉR 1-3

Csonka János gépgyára gyártja amindenhol bevált, tökéletes **tűzoltómotorokat!**

Tartalomjegyzék az 1941. évre

a) Vezércikkek		Oldal			Oldal
Álljunk fel egy fél percre (Breznay Imre)		1	A világvárosok elleni aerokémiai támadások lehetőségei (Förster Rezső)		114
Az országos felügyelő kinevezése (Lukács Zoltán dr.)		13	Pillanattfelvételek a falusi tűzoltóság életéből (Szücs József)		116
A parancsnoki tekintély (Breznay Imre)		25	Még egyszer óravázlat (Nagy Géza)		118
A mostohagyermek (Breznay Imre)		37	Magyar tűzoltótisztek tanulmányútja Belgrádban (Szilágyi Németh Gyula)		126
Tűzoltók küzdelme az árvíz ellen (Lengyel Sándor)		49	Disszuoszgáz-robbanás egy ipartelepen (Preszly Béla)		127
A magyar szabadság ünnepén (Breznay Imre)		61	Pillanattfelvételek a falusi tűzoltóságok életéből (Breznay Imre)		128
Erdélybe megyünk: ... Kolozsvárra! ... (Breznay Imre)		73	Az aratásról és védőszántásról (Kiss Ábel)		151
Tűzoltócsaládok szociális gondozása (vitéz Kiss Lajos dr.)		89	Szendró (Szilágyi Németh Gyula)		152
Teleki Pál gróf (Lukács Zoltán dr.)		90	A kárelhárító tűzoltóság szervezetének irányelvei (vitéz Kiss Lajos dr.)		139
Köszöntjük a Délvidéket (Lukács Zoltán dr.)		101	Légkocsigár alkalmazása (Szilágyi Németh Gyula)		138
Önkéntes vagy köteles? (Breznay Imre)		113	A légóltalom újabb feladatai (Szilágyi Németh Gyula)		163
Tomsányi Kálmán dr. m. kir. titkos tan. (Lukács Z. dr.)		125	Tűzoltóság és törvény (Szebellédy Lajos)		165
Találkozónk Erdélyben (Breznay Imre)		137	Előre, kelet felé! (Kerék János)		167
Török a jég (Breznay Imre)		149	Tűzvizsgálat egy évszázaddal ezelőtt (Breznay Imre)		174
A tűzoltó mint nemzetnevelő (Breznay Imre)		161	A tűzoltóság szerepe a német légóltalomban (Glaser J.)		179
Időszerű teendőink (Breznay Imre)		173	„Légóltalmi rendfenntartó szolgálat“ című könyv ismertetése (Sz. N. Gy.)		190
Hol vagy, István király? (Breznay Imre)		185	Riport egy nagyközség tűzoltóságáról (S—r—s)		191
Közgyűlésünk előtt (Breznay Imre)		201	Légóltalmi cikkek hatósági ellenőrzése (Förster Rezső)		193
Közgyűlésünk után (Lukács Zoltán dr.)		213	Könyvismertetés (Szilágyi Németh Gyula)		202
Széchenyi (Lukács Zoltán dr.)		225	A háztartás üzeme veszélyes (Szilágyi Németh Gyula)		202
Emlékezzünk (László István)		237	A Weiss Manfréd-gyár tűzoltósága (Szilágyi Németh Gyula)		205
Csak egy virágszálat (Breznay Imre)		249	Kell-e csuklógyakorlat? (Breznay Imre)		207
A „negyedik nemzedék és a tűzoltóintézmény (Breznay Imre)		261	Légóltalmi cikkek hatósági ellenőrzése (Förster Rezső)		217
Egy század távlatából (Breznay Imre)		273	Légóltalom és az önkéntes tűzoltóság (Vajda Gyula)		220
Essék szó magunkról is (Breznay I.)		285	A tömlőről (Lieszkovszky Vladimír)		227
b) Jegyzőkönyvek a MOTSZ üléseiről					
Fontosabb közgyűlési határozatok		214	A román katonai tűzoltóság (Dévényi Endre dr.)		229
c) Törvények — Rendelet					
A tűzrendészet újabb szabályozásáról szóló rendeletek egyes rendelkezéseinek módosítása és kiegészítésére vonatkozólag kiadott 155.500—1941. V. B. M. számú rendelet		19	Légóltalom és az önkéntes tűzoltóság. Hozzászólás (Glaser János)		231
A községek és városok 1940. évi költségvetéseiben tűzrendészeti kiadások fedezésére biztosított hitelösszeg felhasználása tárgyában kiadott 89.302—1940. V. B. M. számú rendelet		107	Tartsunk-e zárógyakorlatot?		231
A m. kir. rendőrség és a tűzrendészeti szervek tagjai között a kölcsönös tiszteletadás szabályozása tárgyában kiadott 109.141—1940. F. M. számú rendelet		107	Erdélyi úton. (Topor György dr.)		241
A tűzrendészeti felügyelők és hivatásos tűzoltótisztek elátlavozásának tb. 171.515—1941. V. B. M. sz. rendelet		253	A kalapos király tűzrendészeti pátense (Breznay Imre)		243
d) Tűzoltói és tűzrendészeti oktatócikkek					
Gázsugárlégszivattyú kétütemű motorokkal szerelt motorfeleszkendőknel (Rehák Tamás tűzoltóparancsnok)		3	Átmentünk a Királyhágón (Lukács Zoltán dr.)		251
Téli esték. I. Csevegés a téli oktatásról (Benedffy László)		5	Emlékezzünk! (László István)		265
Valami Felsőbányáról (Preszly Béla)		6	A kalapos király tűzrendészeti pátense (Breznay Imre)		266
Tűzoltás szilárd anyagokkal (Szilágyi Miklós)		15	Az ózdi vasgyár tűzoltótestülete (Breznay Imre)		268
Téli esték. II. (Benedffy László)		17	A IX. járási tűzrendészeti tanfolyam hallgatóinak tatabányai tanulmányi kirándulása (László I.)		275
Adatok a székesfővárosi tűzoltóság 1940. évi működéséről (Preszly Béla)		27	Lomtalánítás és lángmentesítés (Förster Rezső)		277
Vélemény az óravázlatokról (Nagy Géza)		29	Emlékezzünk		295
Óravázlatok (Nagy Géza)		39	e) Tűzoltótechnikai cikkek és ismertetések		
Légóltalom oltóvízszükséglete. I. (Preszly Béla)		41	Öngyulladások elektromos okai (Szilágyi Németh Gyula)		14
Mazut-olaj égése Lorintánál (Tarján Rezső)		42	Nyitott autó — zárt autó (Dévényi Endre dr.)		28
Az olasz tűzoltók magyaros egyenruhája (Baresay Anant Zoltán dr.)		51	Kismotorfeleszkendőtargonca (Zsámbéky Sebő)		52
Légóltalom oltóvízszükséglete. II. (Preszly Béla)		53	Képsorozat a világ legnagyobb tűzeseteiről (Szebellédy L.)		62
Adalékok a királyi díszérem történetéhez (Breznay Imre)		55	A hirtelen szélirányváltozásokról (Aujeszký László)		75
Santander (Szilágyi Németh Gyula)		56	Észrevételek az új gyakorlati szabályozathoz (Sz. N. Gy.)		180
A feleszkendő ismertetése (Kollár István)		64	A kétütemű motorok motorfeleszkendőknel (Rehák Tamás)		92
Harcgázok szerepe a német-angol háborúban (Förster Rezső)		66	Korszerű kismotorfeleszkendőtargonca (Peregy István)		105
Gyakorlati szabályzat a tűzoltóság kárelhárító alakulatai számára (Szilágyi Németh Gyula)		67	A Disszuoszgáz-palackok robbanásának okai (Preszly Béla)		203
A székesfővárosi tűzoltóság bemutatógyakorlata (Szilágyi Németh Gyula)		74	Tűzoltóbemutató (Zsámbéky Sebő)		215
Tűzjelzés hajdan és manapság (Breznay Imre)		77	A budapesti tűzoltóság műszaki mentőszolgálat az 1940. évben (Preszly Béla)		239
Kapualja mint garázs (Ernay Lajos)		78	Közérdekű közlemények		242
A nő mint tűzoltó (Glaser János)		79	Vizsgálati autók rendszeresítése (Lukács Zoltán dr.)		264
Feltámadunk! (Breznay Imre)		91	A nagy téli fagyhullámok a tűzoltóság szempontjából (dr. Aujeszký László)		291
Levél egy pesti tűzoltóbajtárhoz (Szücs József)		96	f) Tűzesetek és egyéb veszedelmek		
Megszűnt az országos légvédelmi készütség (Sz. N. Gy.)		102	Ökörítő — 1910 március 27 (Lieszkovszky Vladimír)		63
			Légítámadás Szeged ellen (Horváth István)		103
			Hat láda „játékszer“ robbanása (vitéz Szalay József)		106
			Légítámadás Belgrád ellen (Köry Árpád)		155
			Tűz a gellérthegyi kioszkban (Preszly Béla)		177
			Légítámadás Kassa város ellen (Szilágyi Németh Gyula)		188
			Árvíz Kolozsváron (Dévényi Endre dr.)		218
			Nagyváradi tűzek — bihari tűzoltótoborzó (Rehák T.)		254
			Gyári tűz (Szebellédy Lajos)		279
			A Nagybátony-Újlaki Téglagyár égése (Preszly Béla)		288